Tata Diospa Mushuk Rimanan

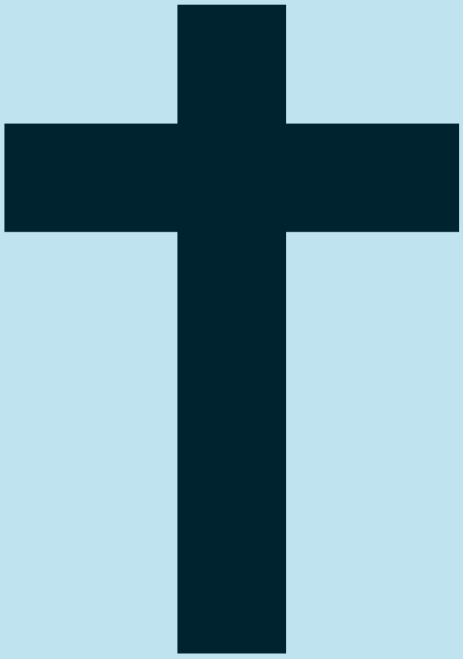

New Testament in Quechua, San Martín (PE:qvs:Quechua, San Martín)

Tata Diospa Mushuk Rimanan

New Testament in Quechua, San Martín (PE:qvs:Quechua, San Martín)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, San Martín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, San Martin

qvs

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, San Martín

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2023 from source files dated 29 Jan 2022
9ea4ef1e-a918-53b9-8a27-dffea7bcf6f6

Contents

SALMO 1
SAN MATEO 27
SAN MARKOS 96
SAN LUKAS 137
SAN JUAN 210
HECHOS 264
ROMANOS 325
1 KORINTIOS 352
2 KORINTIOS 380
GALATAS 398
EFESIOS 408
FILIPENSES 418
KOLOSENSES 424
1 TESALONISENSES 430
2 TESALONISENSES 436
1 TIMOTEO 439
2 TIMOTEO 447
TITO 453
FILEMON 457
HEBREOS 459
SANTIAGO 480
1 PEDRU 487
2 PEDRU 495
1 JUAN 500
2 JUAN 508
3 JUAN 509
JUDAS 511
APOKALIPSIS 514

SALMOS

1

Tata Diosta kasushpanchikuna kushikushpa kawsanchisapa.

1 Ñukanchikuna mana sakra runakuna willawananchikunata kasushpanchikuna
kushikushpa kawsanchisapa.
Mana uchallikuk runakunashina kawsashpa
mana uchata rurashpa kawsashpanchikuna
kushikushpa kawsanchisapa.
Mana Tata Diosta asichik runakunapa yuyanankunata rurashpanchikuna
kushikushpa kawsanchisapa.
2 Tata Diospa rimananta kuyashpanchikuna tutapi diyapi chay rimananpi
yuyaykushpa
kushikushpa kawsanchisapa.
3 Chashna Tata Diospa rimananta kuyashpanchikuna
yaku mañanpi tarpudu kaspishina allimata wiñanchisapa.
Wayuchakunan tiempu aypata wayuchakuk kaspishina kanchisapa.
Aypa allima pankayuk kaspishina kanchisapa.
Chayrayku tukuy ima rurananchikunata allita ruranchisapa.
4 Chay mana alli rurak runakuna mana chashnachu kawsansapa.
Paykunaka wayra pushanan kutadu murupa karapanshina kunanlla anchunsapa.
5 Chayrayku chay mana alli rurak runakuna
Tata Diospa kastigunmanta mana kishpinkasapachu.
Paykunaka Tata Diosta kasushpa kawsak runakunawan
mana tantanakunkasapachu.
6 Tata Dios alli rurak runakunata kuydansapa
alli ñanta purikshina allita rurashpa kawsanankunapa.
Tukuy uchallikushpa kawsak runakunata
Tata Dios sukaman kastigankasapa.

2

Tata Dios akllashkan wambran kamachikun.

1 Sukaman yuyani: ¿Imapatí Tata Diosta mana kasuk runakuna turbakunsapa?
¿Imapatí mana valekkunata yuyaykunsapa rurayta?
2 Tukuy allpapi sinchi kamachikukkuna awtoridarkuna
Tata Diosta mana kasunayansapachu.
Chashna mana kasunayashpankuna
Tata Dios akllashkan sinchi kamachikukwan makanakuk tantanakunsapa.
3 Tantanakushpa kaparishpa rimansapa:
“Akuychi Tata Dios akllashkan kamachikuk runawan makanakuk.
Akuychi paymanta kishpichinakuk amana kamachiwananchikunapana.”

4 Chashna rimaptinkuna
sielupi kawsak Tata Dios
paykunata asichinsapa.
5 Chaymanta Tata Dios rabyakushpa manchachinsapa.
Sinchita piñakushpa willansapa:

6 “Ñukami akllashkayni Sion urkupi sinchi kamachikukta churashkani tukuy layata
kamachinanpa.”

7 Kunanka ñuka willaykichi Tata Dios munananta.
Payka willawashka:
“Kanka wambraynimi kanki.
Kantami churashkayki sinchi kamachikuk kanaykipa.
8 Chayrayku tukuy llaktakunata mañaway.
Ñukami allpa kuchun mañanta kushkayki chaypi kamachikunaykipa.
9 Sinchi kamachikuk kashpayki suk runakuna mana kasushunayaptinkuna kasti-
gankisapa.
Yerumanta ruradu varawan
metomanta ruradu ollata pakikshina paykunata kastigankisapa.”

10 Chashna Tata Dios wambranta willaptin
Kankuna sinchi kamachikukkuna, awtoridarkuna,
willanaynita allita entiendiychi.
Yachachinaynita yachakuychi.
11 Tata Diosta manchashpa sirviychi.
Kushikushpa payta kuyaychi.
12 Tata Dios kunanllami sinchita rabyakun.
Chayrayku chukchukushpa ñawpakninpi kumurayaychi
ama Tata Dios rabyashpa mana allita rurashkaykichirayku wañuchishunaykichipa.

Tata Dios amachawananchikunata yachashpanchikuna
kushikushpa kawsanchisapa.

3

Tata Dioska kuyak runakunata yanapansapa.

1 A, Tata Dios,
aypa chikniwak runakunami tiyan.
2 Chikniwashpa ñukawan makanakunayansapa.
Chay runakuna ñukapa rimansapa:
“Tata Dios manami yanapankachu.”
3 Chashna rimaptinkunapish,
Tata Dios, kanmi arkanashina arkawanki.
Kanmi kuyawashpa yanapawashpa animuchiwanki.

4 Ñuka Tata Diosta sinchita roygaptini
payka sielupi kawsananmanta yanapawan.
5 Sirishpayni kunanlla puñuni.
Puñushkaynimanta kashkan rikchamuni
Tata Dios yanapawaptin.
6 Aypa chikniwak runakuna tukuy maypi wañuchiwanayaptinkunapish
Tata Dios yanapawaptin mana manchakunichu.

7 A, Tata Dios,
yanapawashpayki favorninipi atarimuy.
Chikniwak runakunamanta salvaway.
Kanmi chikniwak runakunata makashkankisapa.
Tukuy mana alli rurak runakunapa armankunata wakllichishkanki.

8 Kanmi, Tata Dios, ñukaykunata salvawankisapa.
Chayrayku kanta kuyaptinikuna yanapawaysapa.

4

Tata Diosta kreyiptinchikuna allita yanapawanchisapa.

1 A, Tata Dios,
kanmi allita amachawanki.
Chayrayku kanta roygaptini yanapaway.
Sukaman llakiptini kanmi kushichiwanki.
Chayrayku roygaptini llakichiwashpa uyariway.

2 Kankuna, chikniwak runakuna,
¿aykapikamantí llullakushpa chatawankichi?
¿Aykapikamantí mana kuskata yuyashpa llullakuyllata munankichi?
3 Allita yachaychi
Tata Dios payllata kasushpa kawsak runakunallata yanapananta.
Allita yuyaychi ñuka Tata Diosta roygaptini yanapawananta.
4 Chayta yachashpa manchakushpa chukchukuychi
amana ashwanta uchallikunaykichipa.
Sirishpaykichi kasillayashpa mana alli rurashkaykichita yuyaychi.
5 Chayta yuyashpa
tukuy shunku Tata Diosta kuyashpa
animalkunata altarpi wañuchiychi.
Allita yachaychi amachashunaykichita.

6 Aypa runakuna rimansapa:
Manami ni pi ñukanchikunata kushichiwanayanchisapachu.
Chashna rimaptinkunapish
kan, Tata Dios, ñukaykunata llakichiwaysapa.
7 Aypa mikunayuk aypa upyanayuk runakuna sukaman kushikunsapa.
Kan, Tata Dios, paykunamanta ashwanta kushichiwashkanki.
8 Kan kuydawaptiki mana manchakushpa sirishpayni kunanlla gustu puñuni.

5

Roygaypachi Tata Dios yanapawananchikunapa.

1-2 Kamachiwak Tatayni Dios,
parlachiptini uyariway.
Llakishpa roygaptini yanapaway.
A, Tata Dios,
kantami tukuy ima yuyanaynita parlachiyki.
3 A, Tata Dios,
unay unay parlachiptini uyariwanki.
Pakarinanta ima munanaynita willayki.
Chaymanta yanapawanaykipa shuyani.
4 A, Tata Dios,
runakuna mana allita ruraptinkuna
sukaman piñakunki.
Chayrayku mana alli rurak runakuna
mana ñawpaknikipi kawsankasapachu.
5 Kikinkunalla kreyinakuk runakuna mana ñawpaknikipi kawsankasapachu.
Mana alli rurak runakunata

sukaman chikninkisapa.
6 Llullakuk runakunata kulluchinkisapa.
Allipi tukushpa chiknikuk runakunata
wañuchikunayak runakunata chikninkisapa.
7 A, Tata Dios,
kuyawashpa llakichiwaptiki ñuka atipani wasikipi yaykushpa
tukuy shunku kuyaynikita.
Akllashkayki wasikita yuyashpayni kuyayki.

8 A, Tata Dios,
alli rurak kashpayki
yachachiway allita rurashpa kawsanaynipa
ama chikniwak runakuna chatawanankunapa.
Yanapaway allita rurashpa
alli ñanta purikshina kawsanaynipa.
9 Chay chikniwak runakuna
tukuy tiempu llullata rimansapa.
Tukuy shunku mana allita yuyashpalla kawsansapa.
Chashna sukaman uchasapa kashpankuna
kicharidu asnak sepulturashinami.

10 A, Tata Dios,
chay runakunata kastigaysapa
tukuy mana alli yuyanankuna nimapi tukunankunapa.
Uchasapa kashpankuna
mana kasushunayashkankunarayku
ñawpaknikimanta paykunata karkuysapa.
11 Ñukaykuna amachawanaykipasapa munashpaynikuna kushikunisapa.
Kushikushpa kantanisapa
kan, Tata Dios, amachawaptikisapa.
Kanta kuyashpaynikuna kushikunisapa
kan yanapawaptikisapa.
12 Allita rurashpa kawsaptinikuna
kan, Tata Dios, yanapawankisapa.
Yanapawashpaykisapa suk arkanashina amachawankisapa.

6

Llakishpanchikuna Tata Dioswan parlanchisapa.

1 A, Tata Dios,
ama rabyakushpa piñayawaychu.
Ama rabyakushpa kastigawaychu.
2 A, Tata Dios,
mana fersasyukmi mallinakuni.
Chayrayku llakichiway.
Tukuy kuerpuynimi chukchukun.
Chayrayku alliyachiway.
3 Manchakushpayni chukchukuni.
A, Tata Dios,
sukaman munani yanapawanaykipa.
4 A, Tata Dios,
shamuy yanapawak.

Kuyawashpayki wañuymanta salvaway.
5 Wañushpayni manana kay allpapi yuyashkaykinachu.
Pampadu kashpayni manana atipashanachu alabaynikita.
6 Chayta yuyashpa sukaman wakakushpa shaykuni.
Tukuy tuta sukaman wakakuptini
almadayni ñawini illiwan ñuyun.
7 Chikniwak runakuna sufrichiwaptinkuna
wakakuptini ñawini shaykushpa puyuyashka.

8 Kankuna, mana alli rurak runakuna,
ñukamanta anchuychi.
Sukaman llakiptini ñami Tata Dios uyariwashkana.
9 Oraptini Tata Dios uyariwashkana.
Tukuy mañashkaynita
ñami Tata Dios almitiwashkana.
10 Chayrayku chikniwak runakuna
pinkakushpa turbakunkasapa.
Tata Dios yanapawaptin
pinkakuywan raslla kallpankasapa.

7

Tata Dios kuskanpi kastigakun.

1-2 A, Señor Tatayni Dios,
kantami maskayki amachawanaykipa.
Sufrichiwak runakunamanta salvaway.
Paykunamanta kishpichichiway.
Mana amachawaptikika llullakushpa chatawashpa
pumashina wakllichiwanmansapa.
3 A, Tata Dios,
¿ima mana allita rurashpatí uchallikushkani?
4 Purikmasini allita rurawaptin manami chiknishkanichu.
Chikniwak runata mana nimanachiwaykaptin
manami payta sufrichishkanichu.
5 Payta sufrichishka kaptinika ñukatapish sufrichiwachun.
Payta chiknishka kaptinika ñukatapish mana nimatashina kawawachun.
6 A, Tata Dios,
piñakushpa atariy.
Favorninipi chikniwak runakunata tinkuysapa.
Kanmi rimashkanki mana alli rurak runakunata kastiganaykipa.
Chayrayku favorninipi llukshiy.
7 Tukuy llaktakunata tantanachishpayki
paykunata kamachiysapa.
8 A, Tata Dios,
kanmi tukuy llaktakunapi kawsak runakunata
willanki allitachu mana allitachu rurashkasapa nishpa.
Chayrayku allita rurashpa kawsashkaynirayku
willaway allita rurashkaynita.
9 A, Tata Dios,
kanmi allillata rurak kanki.
Tukuy runakunapa yuyayninta riksinki.
Chayrayku tukuy mana alli rurak runakunata kulluchiy.

Ñukaykuna alli rurak runakuna kaptinikuna
sinchichiwashpa yanapawaysapa
ama uchallikunaynikunapa.

10 Altu sielupi kawsak Tata Dios
tukuy alli shunkuyuk runakunata amachan.
Chayrayku ñukata amachawan.
11 Tata Dios kuskanpi kastigakun.
Tukuy tiempu tukuy mana alli rurak runakunata kastigansapa.

17 Tata Dios alli rurak kaptin
payta alabasha.
Altu sielupi kamachikuk Tata Diosta yuyashpa
payta kuyashpa himnokunata kantasha.

8

Tata Dios runakunata rurarkan kamachikunankunapa.

1 A, Tata Dios,
ashwan sinchi kamachiwakninikunami kanki.
Kanmi tukuy allpapi kamachikunki.
Sieluta kawashpaynikuna yachanisapa
sukaman tukuy laya atipak kanaykita.
2 Taksha wambrakuna ñuñukuk wambrakuna alabashuptinkuna
riksichinakunki tukuy laya atipak kanaykita.
Chaymanta chiknishuk runakunata
mana kasushunayak runakunata upallayachinki.

3 Rurashkayki sieluta kawashpayni
chaypi churashkayki killata luserukunata kawashpayni
4 yuyani rurashkayki runakuna mana nima kanankunata.
Chashna mana nima kaptinikuna
¿imapatí yuyawashpa llakichiwankisapa?
5 Ñukaykunata rurawashkankisapa yaka angelkunashina yachakta.
Angelkunamanta ashwanta kuyawankisapa kushichiwankisapa.
6 Alli yachakta rurawashpaykisapa
willawashkankisapa rurashkaykikunata kamachinaynikunapa.
7 Ovejakunata torokunata sachapi mana wiwa animalkunata
kuwashkankisapa ñukaykunapa kanankunapa.
8 Sielupi pawak animalkunata
yakupi kawsak challwakunata
tukuy ima yakupi tiyakta
churashkankisapa kamachinaynikunapa.
9 A, Tata Dios,
ashwan sinchi kamachikukninikunami kanki.
Tukuy allpapi kamachikunki.

10

Roygaptinchikuna Tata Dios yanapawanchisapa.

1 A, Tata Dios,
mallinakuni karuyawashkaykita.
Llakiptini mallinakuni mana yanapawanaykita.

2 Mana alli rurak runakuna sukaman kikinkunalla kreyinakushpankuna
rabyakushpa alli rurak runakunata sufrichinsapa.
Chashna kreyinakushpankunapish
kikinkuna churashkankuna trampallapi urmankasapa.
3 Mana alli rurak runakuna
kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsansapa.
Tukuy layata kikinkunallapa munashpa
Tata Diosta maldisishpa washanchansapa.
4 Chashna washanchashpa kikinkunalla kreyinakushpa rimansapa:
“Manami Tata Dios tiyanchu.
Manami ni pi ruranaynikunata tapuwankasapachu.”
5 A, Tata Dios,
chay runakuna sukaman mana allita rurashpa
chashnalla tukuy tiempu kawsansapa.
Kanpa, Tata Dios, kamachikunaykita
mana nimatashina kawansapa.
Chikninakukmasinkunata
mana kreyishpankuna rabyachinsapa.
6 Yuyansapa mana ni pi atipananta
chashna kawsanankunamanta michayta.
Rimansapa mana nimapi sufrinankunata.
7 Chaykunata rimashpa sukaman maldisikunsapa
llullakunsapa llullachikunsapa.
Runamasinkunata rabyachishpa sufrichinsapa.
8 Llaktankuna washapi mana nimanachik runata chapashpa
pakallalla wañuchinsapa.
Mana amachanakuy atipak runakunata kawashpa
shuyansapa wañuchinankunapa.
9 Chay mana alli rurak runakuna
pumakunashina machayninpi pakakudunkunamanta
mana amachanakuy atipak runakunata chapansapa.
Chapashpa shuyansapa imay orami apinkasapa nishpa.
Chashna apishpa munashkankuna layata paykunata ruransapa.
10 Pumakunashina pakchanakushpa takshayansapa
mana amachanakuy atipak runakunata apinankunapa.

11 A, Tata Dios,
chay runakuna yuyansapa
kan mana alli ruranankunata kunkanaykita.
Yuyansapa uyaykita wichkashpa mana kawanaykita.
12 A, Tata Dios, atarimuy. Yanapawaysapa.
Ama sufrik runakunata kunkaychu.
13 A, Tatayni Dios
¿imapatí mana alli rurak runakuna
burlata rurashunkisapa?
Paykunaka yuyansapa kan mana kastigakunaykita.
14 A, Tata Dios,
kikiki kawashkanki
sakra mana allikunata ruraptinkuna.
Chayrayku paykunata kastiganayki tiyan.
Chashna kastigakuk kaptiki

mana amachanakuy atipak runakuna
kanta maskashunkisapa amachakunaykipa.
Kanmi tukuy wakcha runakunata yanapankisapa.
15 A, Tata Dios,
chay mana alli rurak runakunata kastigaysapa
amana sufrichikushpa kawsanankunapa.
Tukuy paykunata kastigaysapa kullunankunakaman.
16 Kanmi, Tata Dios, mana tukuyniyukta kamachikunki.
Mana kreyishuk runakunata llaktankunamanta wishchunkisapa.
17 A, Tata Dios,
mana kikinlla kreyinakushpa kuyashuk runakuna
roygashuptinkuna uyarinkisapa.
Paykunata animuchishpa yanapankisapa.
18 A, Tata Dios,
tukuy wakchakunata sufrik runakunata yanapaysapa
wañuy yachak runakuna
amana runamasinkunata sufrichinankunapa.

11

Tata Dios tukuy alli rurak runakunata amachansapa.

1 Ñukaka Tata Diostami shuyani amachawananpa.
Yankamantami chikniwak runakuna willawansapa:
“Pawak animalkuna urkukunaman manchakushpa nitikukshina nitikuy.”
2 Paykunaka willawansapa:
“Mana alli rurak runakunata kawaychi.
Paykunaka wachinkunata balista waskapi churashpa
balistankunata pataransapa.
Pakakudunkunamanta alli rurak runakunata shitansapa.”
3 Willawansapa: “Mana awtoridarkuna tiyaptin
¿imatatí alli rurak runakuna rurankasapa?”

4 Chashna willawaptinkunapish ñuka yachani
Tata Dios wasinpi kawsananta.
Sielupi tiyananmanta tukuy runakunata allita kawaykan.
5 Tata Dios alli mana alli rurak runakunata kawan.
Wañuchikunayashpalla kawsak runakunata
Tata Dios tukuy shunkunmanta sukaman chikninsapa.
6 Tata Dios mana alli rurak runakunapa sawanpi
asufriwan rawraykak ninata tamyachinka.
Wayrawan chay ninata rawrachinka
chay sakra runakunata rupachinankunapa.
Chashna rupachishpa kastigankasapa.
7 Tata Dios alli rurakmi.
Ñukanchikuna allita rurashpa kawsaptinchikuna kuyawanchisapa.
Tata Diosta tukuy shunku kuyashpanchikuna
payta uya uya kawashunchisapa.

19

Sieluta kawashpa yachanchisapa Tata Dios tukuy laya atipak kananta.

1 Kawananchi sielu yachachiwanchisapa

Tata Dios tukuy laya atipak kananta.
Sieluta kawashpanchikuna yachanchisapa
Tata Dios tukuy layata rurashkanta.
2 Diyan diyan sieluka yachachiwanchisapa
Tata Dioslla tukuy layata rurashkanta.
Tutapipish sieluka yachachiwanchisapa
Tata Dios alli yachak kananta.
3 Sielu mana rimakuptin uyarishpanchikunapish
allita yachanchisapa
Tata Dios tukuy layata rurashkanta.
4 Tukuy allpa kuchun mañanpi kawsak runakuna
sieluta kawashpa yachanchisapa
Tata Dios tukuy layata rurashkanta.
Payka intita sielupi wasinpishina churashka.
5 Intika suk novioshina
kasaranan diya kushikushpa
wasinmanta kallpan.
Premyunta chaskinanpa kallpak runashina
kushikushpa llukshin.
6 Intika llukshimunan ladumanta
yaykunan ladukaman purin.
Mana ni pi rupayninmanta kishpinchu.

7 Tata Diospa kamachikunankuna sukaman allimami.
Sampayaptinchi animuchiwanchi.
Paypa rimananka mana llullachiwanchisapachu.
Mana yachaptinchikuna
yachachiwanchisapa alli yachak kananchikunapa.
8 Tata Diospa rimanan allima kashpa
kushichiwanchisapa.
Paypa kamachikunankuna sukaman allima kashpa
lampara llipyakshina lusichiwanchi
yachananchikunapa allita rurashpa kawsayta.
9 Tata Diosta kuyashpanchikuna
mana tukuyniyukta
allita rurashpa kawsanchisapa.
Tata Dios kuskanpi mana llullakushpa kamachiwanchisapa.
10 Paypa rimananka
kurimanta ashwan allimami.
Amu mishkinta munananchikunamanta
Tata Diospa rimananta ashwanta munanchisapa.
11 A, Tata Dios,
kamachikunaykikuna yachachiwan
ama uchallikushpa kawsanaynipa.
Chaykunata kasuptini sukaman yanapawanki.
12 Mana ni pi kikinmanta yachanchu uchallikushkanta.
A, Tata Dios,
mana yuyashpa uchallikuptini
perdonaway.
13 Yanapaway ama kikinilla kreyinakunaynipa.
Ama munaychu kreyinakushpa kawsanaynipa.

Yanapawaptiki mana uchayuk runa kasha
amana uchallikunaynipa.
14 A, Tata Dios,
kanmi amachawashpa uchaynimanta salvawanki.
Chayrayku munani
tukuy rimanayni tukuy yuyanayni kushichishunaykipa.

23

Tata Dios ovejakuna kuydakshina kuydawanchisapa.

1 Tata Dios ovejakuna kuydakshina kuydawan.
Chayrayku mana nima illawanchu.
2 Chashna kuydawashpa
allima pastukunapi samachiwan.
Chuya likidu ñukñuk yakukunaman pushawan.
3 Chashna kuydawashpa animuchiwan.
Kuska ñankunata pushawan riksinaynipa alli kuydakuk kananta.
4 Kan, Tata Dios, kuydawaptiki
tuta likidu urku sikinkunata puriptinipish
mana wañuyta manchakunichu.
Kan, Tata Dios, ñukawan kaptiki
varaykiwan bastonnikiwan kuydawaptiki
kushikushpalla kawsasha.
5 Chikniwak runakuna tiyaptinpish
aypa allima mikunata rurapashkanki.
Kuyawashpa mishkilla asnak wirata
umaynipi tallishkanki sukaman kushichiwanaykipa.
Chaymanta upyakunayni kopata untachikshina sukaman yanapawanki.
6 A, Tata Dios,
wañunayni diyakaman sukaman kuyawashpa llakichiwanki.
Chayrayku wasikipi mana tukuyniyukta kawsasha.

27

Tata Dios yanapawaptinchikuna mana nimata manchanchisapachu.

1 Tata Dios lusninishina kashpa
chikniwak runakunamanta salvawan.
Chashna salvawaptin mana ni pita manchanichu.
Tata Dios amachawaptin
mana ni pita manchashachu.
2 Chay chikniwak mana alli rurak runakuna tantanakunsapa
makawashpa wañuchiwanankunapa.
Chashna wañuchiwayta yuyashpankunapish
mana atipansapachu.
3 Chay aypa chikniwak runakuna wañuchiwanayashpa chawpichawaptinkunapish
mana paykunata manchanichu.
Sukaman makawanayaptinkunapish mana turbakunichu.

4 Ñuka Tata Diosta suk imallata mañashkani.
Sukaman munani tukuy diya paypa wasinpi yaykuyta payta kuyanaynipa.
Chaypi sukaman munani kuyawananta yuyayta.
5 Sukaman sufrishpa kawsaptini

Tata Dios amachawashpa yanapawanka.
Chikniwak runakunamanta wasinpi pakawanka.
Manllayba rumi sawanpishina churawanka
ama ni pi wakllichiwananpa.
6 Chashna Tata Dios salvawaptin
atipani chikniwak runakunata kallpachiyta.
Chaypina payta agradesishpayni paypa wasinpi
ofrendakunata kusha kuyanaynipa.
Kushikushpa himnokunata Tata Diosta kantasha.

7 A, Tata Dios,
kanta roygaptini uyariway.
Llakichiwashpa yanapaway.
8 Kikini yuyanakushpa rimani:
“Tata Diosta roygasha yanapawananpa.”
Chayrayku, Tata Dios, roygayki yanapawanaykipa.
9 A, Tata Dios, yanapaway.
Ama piñakushpa karkuwaychu.
Kanlla atipanki salvawayta.
Ama sapallaynita sakiwaychu.
Kanmi kanki salvawak Tatayni Dios.
10 Tatayni mamayni sakiwaptinkunapish
kan, Tata Dios, mana sakiwashpa yanapawanki.
11 A, Tata Dios,
chikniwak runakuna makawanayaptinkuna
yanapaway allita rurashpa alli ñanpi purikshina kawsanaynipa.
12 Chay sakra runakuna llullakushpa chatawansapa
mana alli rurak kanaynita.
Chayrayku ama munaychu munashkankunata rurawanankunapa.
13 Chashna chatawaptinkunapish
ñuka allita yachani tukuy diya
kan, Tata Dios, kuyawashpayki yanapawanaykita.

14 Chayrayku akuychi Tata Dios yanapawananchikunata shuyaypachi.
Valorchinakushpa ama sampayaypachichu.
Ariya, Tata Dios yanapawananchikunata shuyaypachi.

34

Tata Diosta roygaptinchikuna payka yanapawanchisapa.

1 Tukuy oras ñuka Tata Diosta willasha alli rurak kananta.
Mana shaykushpa Tata Diosta alabasha.
2 Tata Dios yanapawaptin sukaman kushikuni.
Kankuna, alli modoyuk runakuna,
chayta yachashpa kushikuychi.
3 Tata Dios sukaman tukuy laya atipak kaptin
akuychi tantalla payllata alabaypachi.

4 Tata Diosta yanapawananpa mañaptini
payka uyariwashka.
Uyariwashpa yanapawashka
amana manchakunaynipa.

5 Tata Diosta shuyashpanchikuna yanapawananchikunapa
sukaman kushikunchisapa.
Tata Dios yanapawaptinchikuna
mana pinkakunchisapachu.

6 Ñuka sukaman sufrishpayni
Tata Dios yanapawananpa
roygaptini uyariwashka.
Yanapawashpa llakidu kashkaynimanta kushichiwashka.
7 Tata Diospa angelninkuna
tukuy Tata Diosta kasuk runakunata amachansapa.
8 Kankuna mishkik mikunata mallikshina
Tata Diosta kuyaychi yachanaykichipa alli rurak kananta.
Tata Dios yanapashunaykichita yachashpaykichi
sukaman kushikunkichi.
9 Kankuna, Tata Diosta kasuk runakuna,
payta kuyaychi.
Chashna kuyaptikichi manami nima illapushunkichichu.
10 Pumakuna sinchi kashpankunapish yarkansapa.
Chashnapish kaptin ñukanchikuna Tata Diosta kasuptinchikuna
aypa allikunata kuwanchisapa.

11 Wambraynikuna, shamuychi uyariwak.
Kunanka yachachiykichi
imashnami Tata Diosta kuyankichi nishpa.
12 Kunanka tapuykichi:
¿Munankichichu unayta kawsayta?
¿Munankichichu kushikushpalla kawsayta?
13 Chashna kawsanayashpaykichika
ama munaychichu mana allikunata rimayta nima llullakuyta.
14 Mana alli ruranaykichita sakishpa
allikunallata ruraychi.
Tukuy piwan allillapi kushikushpa kawsaychi.
15 Allita rurashpa kawsaptikichi
Tata Dios kuydashunkichi.
Roygaptikichi yanapashunkichi.

16 Chaymanta Tata Dios
tukuy mana alli rurak runakunata chikninsapa.
Paykunata kulluchinkasapa
amana ni pi paykunata yuyanankunapa.
17 Allita rurashpa kawsaptinchikuna
Tata Diosta roygaptinchikuna payka yanapawanchisapa.
Llakishpa sufrishpa kawsaptinchikuna
payka yanapawashpanchikuna kushichiwanchisapa.
18 Tukuy uchanchikunata wananayashpa llakiptinchikuna
Tata Dios llakichiwashpanchikuna perdonawashpanchikuna kushichiwanchisapa.

19 Allita rurashpa kawsashpanchikunapish
sukaman padesinchisapa.
Chashna padesiptinchikunapish

Tata Dios yanapawanchisapa
kushikushpalla kawsananchikunapa.
20 Tata Dios yanapawashpanchikuna
amachawanchisapa ama chikniwakninchi runakuna
tullunchikunata polvonankunapa.

21 Chaymanta sakra runakuna runamasinkunata wañuchinayashpa
kikinkunalla wañuyta
maskaykansapa.
Tata Dios tukuy alli rurakta chiknik runakunata kastigankasapa.
22 Chaymanta Tata Diosta kasushpa kawsaptinchikuna
payka llakichiwashpanchikuna salvawanchisapa.
Tata Dios amachawananchikunata munaptinchikuna
payka mana kastigawanchisapachu.

37

Runakuna mana allita ruraptinkunapish ama turbakuychu.

1 Runakuna mana allita ruraptinkunapish
ama turbakuychu.
Chay mana alli rurak runakunata kawashpa
ama paykunashina kawsanayaychu.
2 Chay runakunata Tata Dioska
utka kastigankasapa.
Kastigaptinkuna tipidu kiwashina tukunkasapa.

3 Tata Dios yanapashunaykita yachashpa
allita rurashpalla kawsay.
Kay allpapi kawsashpaykira
Tata Diosllata allita kasushpa kawsay.
4 Payta tukuy shunku kuyashpa kawsay.
Chashna payta kuyaptiki
alli munanaykita almitishunki.
5 Tata Diosta kuyashpa
payta willay munananta ruranayanaykita.
Chashna payta willaptiki yanapashunki.
6 Tata Dios yanapashuptiki
tukuy runakuna alli ruranaykita
lustashina kawankasapa.
Alli ruranaykita ruraptiki
inti llipyanantashina kawankasapa
paykunapish yachanankunapa
allita rurashpa kawsayta.
7 Allita rurashpa mana turbakushpa
Tata Dios yanapashunanta shuyay.
Suk runakuna tukuy imayuk kaptinkuna
ama llakishpa rabyakuychu.
Mana allita yuyaykuptinkuna
ama rabyakuychu.

8 Ama rabyakushpa piñakuychu.
Ama munaychu turbakushpa

mana allita rurayta.
9 Tata Dios tukuy mana allita rurak runakunata kastigankasapa.
Chaymanta Tata Dios yanapashunanta
shuyaptiki payka yanapashunki.

23 Tata Dios tukuy runakunata yachachiwanchisapa.
Yanapawanchisapa paypa munananta rurananchikunapa.
24 Mana allita ruraptinchikuna
Tata Dios makinchikunamanta apiwakninchishina yanapawanchisapa
ama uchallikushpa kawsananchikunapa.
25 Wayna kashkaynimanta
ñami viejuyashkanina.
Manami kawashkanichu
Tata Dios alli rurak runakunata sakiptin.
Paykunapa wambrankunapish
mana nimata mañakushpachu kawsansapa.
26 Alli rurak runakuna kashpanchikuna
tukuy oras llakichikushpa
runamasinchikunata yanapanchisapa.
Chay runakunapa wambrankunaka
tukuy pita sukaman kushichinsapa.
27 Chayrayku mana alli rurashkaykimanta wanashpa
allikunallata rurashpa kawsay.
Chashnarami Tata Dios mana tukuyniyukta yanapashunki
allita rurashpa kawsanaykipa.
28 Tata Dios alli rurak runakunata kuyansapa.
Payta kasushpa kawsaptinchikuna
mana sakiwanchisapachu.
Chaymanta mana alli rurak runakunata kulluchin.
Tukuy wambrankunatapish kulluchin.

46

Tukuy laya atipak Tata Dios ñukanchikunawan kawsan.

1 Tata Dios animuchiwanchisapa.
Chikniwakninchi runakunamanta amachawanchisapa.
Llakishpa sufriptinchikuna yanapawanchisapa.
2 Chashna Tata Dios amachawaptinchikuna
allpa chukchukushpa waklliptinpish
mana manchakushunchisapachu.
Urkukuna manllayba kochapi sumiptinkunapish
mana manchakushunchisapachu.
3 Yakukuna olasyashpa kaparikuptinpish
urkukuna chukchukuptinkunapish
mana manchakushunchisapachu.

4 Suk yaku kallpashpa kushichiwanchisapa
Tata Dios chay yakushina yanapawashpanchikuna kushichiwanchisapa.
Kamachiwakninchikuna Tata Dios ñukanchikunapi kawsan.
5 Chashna Tata Dios ñukanchikunapi kawsashpa
sufriptinchikunapish tukuy diya yanapawanchisapa.

6 Chayta kawashpa mana Tata Diosta kasuk runakuna
manchakushpa kaparinkasapa.
Sinchi kamachikukkuna sukwan sukwan makanakushpa kawsansapa.
Tata Dios rimakuptin
tukuy llaktakuna wakllichinakunsapa.

7 Tukuy laya atipak Tata Dios
ñukanchikunawanmi kawsan.
Jakobopa Tata Diosninmi amachawanchisapa.
8 Payka almirana milagrukunatami rurashka.
Shamuychi kawak kay allpapi rurashkanta.
9 Kuchun mañan allpapi kamachikushka
amana makanakunankunapa.
Ñami balistankunata pakishkana.
Makanakunankuna lansankunata
ñami paki pakina rurashka.
Makanakunankuna karrunkunata
ñami rupachishkana.
10 Chayrayku Tata Dios willawanchisapa:
“Kasillayaychi.
Riksiwaychi sinchi kamachikuk Tata Dios kanaynita.
Yachaychi tukuy allpapi tukuy llaktakunata sinchita kamachinaynita.”

11 Tukuy laya atipak Tata Dios
ñukanchikunawanmi kawsan.
Jakobopa Tata Diosninmi amachawanchisapa.

51

Tata Diosta roygaypachi perdonawananchikunapa.

1 A, Tata Dios,
kuyawashpayki llakichiway.
Llakichiwashpayki uchallikushkaynimanta perdonaway.
2 Kuyawashpayki mana alli rurashkaynimanta perdonawashpa mayllaway.
Tukuy uchaynikunamanta pichaway.
3 Allita yachani kanta mana kasunayashpayni uchallikushkaynita.
Uchallikushkaynita mana atipanichu kunkayta.
4 A, Tata Dios,
uchallikushpayni mana allikunata rurashpayni
kanta mana kasunayashkaykichu.
Chashna mana kasunayashpayni rabyachishkayki.
Uchallikushkaynirayku kastigawanayki tiyan.
Kan kastigawashpayki
allininpi kastigawanki.
5 Nasishkaynimantapacha
mana alli rurakmi kani.
Mamaynipa wiksan ukumantapacha uchasapami kani.
6 A, Tata Dios, kanka alli shunkuyuk runata kuyanki.
Shunkuynipi allita yachachiwashkanki.
7 Uchaynikunamanta pichaway
ñawpaknikipi chuya chuya rikurinaynipa.
Mana alli rurashkaynimanta mayllaway.

Chashna mayllawaptiki yurak puyushina kiparisha
allita rurashpa kawsanaynipa.
8 A, Tata Dios, kushichiway.
Kastigawashkaykimanta kashkan kushichiway.
9 Amana uchaynita yuyaynachu.
Mana alli rurashkaynita kunkay.
10 A, Tata Dios,
uchasapa yuyayninita pichay.
Yanapaway kanta kuyashpa
allita rurashpa kawsanaynipa.
11 A, Tata Dios,
ama ñawpaknikimanta karkuwaychu.
Ama Espirituykita kichuwaychu.
12 Perdonawashpa kashkan kushichiway.
Chashna kushichiwashpayki yanapaway allita rurashpa kawsanaynipa.
13 Chashna yanapawaptiki
mana kasushunayak runakunata rimanaykita yachachisha
munanaykita rurashpa kawsanankunapa.
Chashna yachachikuptini
uchasapa runakuna uchankunata wanashpa kasushushpa kawsankasapa.

53

Tukuy runakuna uchallikunchisapa.

1 Mana alli yuyayuk runakuna
yuyansapa Tata Dios mana tiyananta.
Chashna yuyashpa uchallikushpa
wakllichinakushkasapa.
Uchallikushpa kawsashpankuna
manana allikunata rurayta atipansapanachu.
2 Anak sielumantapacha
Tata Dios tukuy runakunata kawamunsapa
ichará maykan alli yuyayuk
payta kasunayan nishpa.
3 Chashna Tata Dios alli rurak runakunata maskashpapish
mana niman suk alli rurak runata tarinchu.
Tukuy runakuna uchallikushpa wakllichinakushkasapa.
Mana ni pi alli rurak tiyanchu.
Manami niman suk tiyanchu.
4 Chay mana alli rurak runakuna
mana allikunata yuyaykunsapa.
Tata Diosta mana kasunayashpankuna
payta kuyakmasinikunata
chiknishpa sufrichinsapa.
5 Chayrayku mana manchakuna oras kaptinpish
chay mana alli rurak runakuna
manchakushpa chukchukunkasapa.
Tata Dios kastigashpa karkuptinkuna
sukaman pinkakunkasapa.
6 Sukaman munani Tata Dios tukuy israel runakunata kuyawashpanchikuna
chikniwakninchi runakunamanta salvawananchikunapa.

Tata Dios llakichiwaptinchikuna
tukuy Jakobopa mirakninkuna
israel runakuna kushikushunchisapa.

55

Tata Diosta roygaypachi chikniwakninchi runakunamanta amachawananchikunapa.

1 A, Tatayni Dios,
roygaptini uyariway.
Ama nimatashina royganaynita uyariychu.
2-3 A, Tata Dios,
uyariwashpa yanapaway.
Llakishpayni roygayki.
Chikniwak runakuna rimakuptinkuna
mana alli rurak runakuna kaparikuptinkuna
uyarishpa sukaman manchakuni.
Paykunaka chikniwashpa sufrichiwansapa.
Sukaman piñakushpa makawanayansapa.
4 Chayta kawashpa manchakuptini
shunkuyni sinchita waktanakun.
Wañuchiwanankunata yuyashpa
sukaman manchakuni.
5 Chashna sukaman manchakushpayni chukchukuykani.
6 Chayta yuyashpa rimani:
¿Imapatí mana urpayshina rikrayuk kani?
Rikrayuk kashpaynika
nitikushpa pawayman samak rinaynipa.
7 Pawashpayni karuta riyman.
Chakidu pampapi kipariyman
chaypi kawsanaynipa.
8 Chikniwak runakuna sinchita sufrichiwaptinkuna
Tata Diosta sukaman mañasha
sinchi wayramantashina amachawananpa.

12 Manami chikniwak runachu sufrichiwashka.
Chikniwak runa sufrichiwaptinka
mana nimachu kanman.
Sufrichiwak runamanta ñukaka pakakuyman.
13 Chay sufrichiwak runaka
kuyanakushpa purikmasinimi kashka.
14 Paywanmi Tata Diospa wasinpi yaykushpaynikuna parlak kanisapa.
Paywanmi kushikushpa aypa runakunapa chawpinkunapi purik kanisapa.
15 Tukuy chikniwak runakuna
mana yuyashkankuna oras wañuchunsapa.
Mana alli rurak kashpankuna
raslla wañuchunsapa.

16 Ñuka sufrishpayni
Tata Diostami roygasha.
Roygaptini yanapawanka.
17 Pakarinanta chishita tutata wakaptini
Tata Dios llakichiwashpa yanapawanka.

18 Chikniwak runakunawan makanakuptini
ama wañuchiwanankunapa
Tata Dios yanapawanka.
Paykuna aypa kaptinkunapish yanapawanka.
19 Paykuna mana Tata Diosta manchashpa
mana allikunallata rurashpa kawsansapa.
Chayrayku mana tukuyniyukta
sinchi kamachikuk Tata Dios
chikniwak runakunata kastigashpa upallayachinka.
20 Paykunaka kuyanakukmasinkunawan makanakunsapa.
Allimata kawsanankunapa parlashkankunawasha kunkashpa chikninakunsapa.
21 Mishki shimi tukushpa parlansapa.
Chashna parlashpankunapish
makanakuyllata yuyansapa.
Mishki shimi tukushpa parlashpankunapish
chikninakushpalla kawsansapa.

22 Akuychi tukuy yuyananchikunata
Tata Diosta willaypachi.
Chashna willaptinchikuna payka yanapawashunchisapa
allillata rurashpa kawsananchikunapa.
Tata Diosta kasuptinchikuna
payka yanapawanchisapa ama uchallikunanchikunapa.

23 A, Tata Diosnini,
wañuchikuk llullakuk runakuna
mana unaytachu kawsankasapa.
Paykunata kulluchinkisapa.
Chashnapish kaptin
ñukaka yachani yanapawanaykita.

61

Tata Dios amachawanchisapa.

1 A, Tata Dios,
sukaman llakishpayni kaparikuptini
uyariway.
Roygaptini uyariwashpa yanapaway.
2 Kay allpapi kuchun mañanpi kashpaynipish
manana yachashpa imatami rurasha nishpa kanta roygayki.
Roygaptini manllayba rumi sawanpishina churawashpayki
chikniwak runakunamanta salvaway.
3 A, Tata Dios,
kanmi amachawanki.
Amachawashpayki allima pirkashina
chay chikniwak runakunamanta arkawanki.

4 Tukuy tiempu wasikipi kawsanayani
wallpa wawankunata rikran sikipi amachakshina kuydawanaykipa.
5 A, Tata Dios,
kanmi tukuy promesakushkaynita uyarishkanki.
Chayrayku yanapawashkanki.

Kanka tukuy kuyashushpa kawsak runakunata yanapankisapa.
6 A, Tata Dios,
kamachikuk kaptini yanapaway
sukaman unayta kawsanaynipa.
7 Yanapaway allita kamachikunaynipa.
Kuyawashpayki ama shaykushpa kuydaway.
8 Chashna yanapawaptiki
tukuy tiempu kanllata alabashpayni kawsasha.
Tukuy diya promesakushkaynita rurasha.

73

Tata Dios sukaman kuyawanchisapa.

1 Tata Dios tukuy israel runakunata kuyashpa yanapansapa.
Tukuy shunku allita yuyashpa kawsak runakunata yanapansapa.
2 Chashna Tata Dios yanapakuk kaptinpish
yaka yaka mana allita rurashpa mitkakukshina urmanayarkani.
3 Kikinkunalla kreyinakuk tukuy imayuk
mana allita rurashpa kawsak runakunata kawarkani.
Ñukapish paykunashina kanayashpayni yakallapa uchallikurkani.
4 Paykunaka wañuyta mana manchansapachu.
Mana ni unkushpa shaykunsapachu.
5 Mana yachansapachu imami llakina nishpa.
Mana runamasinkunashinachu
sufrishpa kawsansapa.
6 Sukaman kikinkunalla kreyinakushpankuna
sufrichikushpalla kawsansapa.
7 Tukuy layayuk kashpankuna
tukuy mana alli munanankunallata ruransapa.
8 Tukuy pita mana nimatashina kawansapa.
Mana pinkakushpa kikinkunalla alabanakunsapa.
Tukuy pita jorachinsapa
mana allita ruranankunapa sufrichinankunapa.
9 Sukaman mana allita rurashpankuna
willansapa Tata Diosta mana kasunayanankunata.
Runakunatapish washanchansapa.
10 Chayrayku runamasinkuna
paykunata alabansapa.
Paykunata sukaman kreyinsapa.
11 Rimansapa: “Tata Dios mana alli rurananchikunata
mana yachankachu.
Sielupi kawsak Tata Dios mana nimata yachanchu.”
12 Chay mana alli rurak runakuna
mana nimapi sufrishpankuna kullkiyansapa.
13 Chayta kawashpa yuyarkani:
“Llullakushpa alli shunkuyuk runa kawsaykani.
Llullakushpa allillata rurashpa kawsaykani.
14 Tukuy oras sufrini.
Tukuy diya Tata Dios kastigawan.”

15 A, Tata Dios,

chay mana alli rurak runakunashina chayta rimashpaynika
kreyishukmasinikunata llullachiymansapa karkan.
16 Chayta yuyashpayni
mana atiparkanichu entiendiyta imapami Tata Dios mana uchankunarayku kastigansapa nishpa.
17 Tata Diospa wasinpi yaykushpaynira
allita yacharkani Tata Dios chay mana alli rurak runakunata kastiganankunata.

18 A, Tata Dios,
kanmi chay mana alli rurak runakunata
churashkanki llukchak ñanpishina
uchallikuptinkuna kulluchinaykipasapa.
19 Raslla paykunata kastigankisapa.
Paykunaka manchakuywan wañunkasapa.
20 Paykuna llullachinakuptinkunapish
kan, Tata Dios, kastigakunayki diya chayamuptin
tukuy mana alli rurashkankunata
tukuy runakunata kawachinkisapa.

21 Chay mana alli rurak runakunata kawashpa
sukaman turbakurkani.
Turbakushpa sukaman llakirkani.

22 A, Tata Dios,
mana nima yachak kashpayni
ñawpaknikipi suk animalshina karkani.
23 Chashna mana entiendiptinipish
kanka kuyawashpa mana sakiwashkankichu.
Makinimanta apiwashpa purichiwakshina yanapawashkanki.
24 Yachachiwashpa yanapawashkanki
allita rurashpa kawsanaynipa.
Chaymanta kawsanaykipi
kushikushpa chaskiwanki.
25 Kanlla sielumanta yanapawanki.
Kanwan kawsashpayni
mana nima ashwanta munanichu.
26 Sukaman sampayaptinipish, kan tata Dios,
mana tukuyniyukta kuyawashpa yanapawanki.
27 A, Tata Dios,
mana kasushunayak runakuna wañunkasapa.
Kanmi mana kreyishuk runakunata kulluchinkisapa.
28 Paykuna mana kreyishuptinkunapish
ñukaka kanwan tantalla kawsanayani.
Kanmi, Tata Dios, amachawanki.
Chayrayku runamasinikunata willashasapa
alli rurak kanaykita.

100

Tata Dios rurawashkanchikunarayku paypa wambrankuna kanchisapa.

1 Tukuy allpapi kawsak runakuna,
Tata Diosta kushichishpa kantaypachi.

2 Kushikushpa Tata Diosta kuyaypachi.
Kushikuywan kaparikushpa ñawpakninman shamuypachi.
3 Tata Diosta riksiypachi sinchi kamachikuk kananta.
Pay rurawashkanchikunarayku
paypa wambrankunami kanchisapa.
Paypa pastunpi ovejankunashina kanchisapa.
4 Chayrayku Tata Diospa wasinman shamuypachi.
Kushikushpa payta alabashpa kantukunata kantashpa
punkunta yaykuypachi.
Tata Dios sukaman yanapawaptinchikuna
kushichishpa kuyaypachi.
5 Tata Dios alli rurak kaptin
mana tukuyniyukta kuyakuk kaptin
kushikushpa payta kuyaypachi.

104

Tukuy layata rurak Tata Diosta alabaypachi.

1 Tata Diosta tukuy shunku kushichishpa alabasha.
A, Tatayni Dios,
ashwan sinchi kamachikukmi kanki.
Tukuy laya atipak kashpayki
sukaman allimami kanki.
2 Luswan sawa llachapawanshina wankunakushkanki.
Sieluta warkudu llachapatashina churashkanki.
3 Kan tukuy layata kamachishpa
sielupi wasikipa orkonninkunatashina
manllayba kochapi sinchichishkanki.
Puyukunata rurashkanki purinayki karrukunashina kanankunapa.
Wayrashina maytapish rinayashpa rinki.
4 Sinchi wayra yachachiwanchisapa sukaman atipak kanaykita.
Rawraykak ninakunapish kanllapami.
5 A, Tata Dios,
allpata allimata sinchichirkanki.
ama churashkaykimanta kuyunanpa.
6 Yakukuna suk llachapashina allpata kirparkan.
Yakukuna tukuy urkukunata kirparkan.
7 Kan, Tata Dios, yakukunata willaptiki kallparkansapa.
Troynoshina rimakuptiki
yakukuna uyarishpa nitikurkansapa.
8 Urkukunata llukashpa bajadakunata urayashpa
rirkansapa maypicha willashkaykipi kanankunapa.
9 Willarkankisapa amana chaymanta llukshinankunapa
ama kashkan allpata kirpanankunapa.

10 Chaymanta yaku pachyamunankunamanta
urkukunata pasashpa yakuta kallpachishkanki
atun yakukunaman rinankunapa.
11 Chay yakukunamanta tukuy sachakunapi kawsak animalkuna yakukunsapa.
Chayta upyashpa sachapi kawsak burrukuna yakunayayninta samachinsapa.
12 Pawak animalkuna yaku mañankunapi wasichakunsapa.
Kaspikuna ramanpi kantansapa.

13 A, Tata Dios,
kanmi anak sielupi wasikimantapacha
yakuta tamyachishpa sachakunata ñuyuchinki.
Altumanta urmamuk yakuwan allpata saksachinki.
14 Chay yakuwan pastukunata wiñachinki
animalkuna mikunankunapa.
Runakuna tarpunan murukunata wiñachinki
wayuchakuptin mikunankunapa.
15 Chay wayukunata mikunsapa fersasyuk kanankunapa.
Vinuta upyansapa kushikunankunapa.
16 Kan, Tata Dios, chay yakullawan kaspikunata saksachinki.
Libano partipi tarpushkayki sedrukunatapish saksachinkisapa.
17 Chay kaspikunapi taksha pishkillukuna wasichakunsapa.
Pino kaspikunapi garsakuna kawsansapa.
18 Altu urkukunata kabrakunapa rurashkanki.
Rumikuna sikinpi achunikuna pakakunsapa.

19 Killata rurashkanki yachanaynikunapa
ima laya tiempumi nishpa.
Intipish yachan
imay orasmi urkukunapi chinkanka nishpa.
20 Chaymanta yana llachapatashina mantanki tutayananpa.
Tutayaptin sachapi animalkuna llukshinsapa.
21 Pumakuna mana mikunankunata tarishpa kaparinsapa.
Tata Diosta mañansapa mikunankunata kunankunapa.
22 Inti kashkan llukshimuptin
machayninkunapi sirik kutinsapa.
23 Chashna diyayaptin ullkukuna trabajunkunaman rinsapa.
Tutayanankaman trabajansapa.

24 A, Tata Dios,
rikchak layata rurashkanki.
Kay allpaka tukuy rurashkaykiwan untami.
25 Allpapi tiyan manllayba kocha.
Chay kochapi mana yupaypa atun animalkuna taksha animalkuna tiyan.
26 Chay manllayba kochapi barkukuna purinsapa.
Yaku ukupi manllayba manchanapa animal kawsan
chaypi pukllananpa.
27 A, Tata Dios,
tukuy chay animalkuna
kanta shuyashunkisapa mikunankunata
munashkankuna oras kunaykipasapa.
28 Kan, Tata Dios, mikunankunata kunkisapa.
Chashna kuptiki chay animalkuna apinsapa.
Paykunata kuptiki
munashkankunawan saksansapa.
29 Chay animalkunata manana yanapaptiki manchakunsapa.
Manana kawsanankunapa samayta kuptiki wañunsapa.
Usushpa polvo tukunsapa.
30 Munashpayki kashkan kawsachinkisapa.
Chashna kawsachikushpa allichanki

allpa kashkan allima rikurinanpa.
31 Mash uyariwaychi.
Tata Dios mana tukuyniyukta kamachikun.
Tukuy rurashkanta kawashpa sukaman kushikun.
32 Tata Dios munaptin allpa chukchukun.
Tata Dios urkukunata llankaptin kusninsapa.

33 Ñuka chaykunata kawashpa wañunayni diyakaman
kantukunata kantashpa Tata Diosta kushichisha.
34 Allita yuyashpayni munani Tata Diosta kushichiyta.
Paymi ñukata kushichiwan.
35 Kushikushpa rimani:
Allpamanta tukuy ucha rurak runakuna chinkachunsapa.
Mana alli rurak runakuna amana kawsachunsapanachu.
Ñukaka Tata Diosta tukuy shunku kuyashpa alabani.
Munani tukuy runakuna Tata Diosta alabananankunapa.

119

Tata Diospa rimanan sukaman allima.

9 A, Tata Dios
¿imashnatí wayna runa atipanman
mana uchallikushpa kawsayta?
Waynaka rimanaykita kasushpa
mana uchallikushpa kawsanka.
10 Ñuka tukuy shunku yanapawanaykipa munani.
Yanapaway kamachikunaykikunata kasushpa kawsanaynipa.
11 Tukuy rimanaykitami tukuy shunku allita kasushkani
ama uchallikushpa kanta rabyachinaynipa.
12 A, Tata Dios,
kanta sukaman alabayki.
Kamachikunaykikunata yachachiway.
13 Tukuy yachachiwanaykita
ñukapish runamasinikunata parlachisha.
14 Aypa imakuna tiyapaptin kushikunaynimanta
rimanaykita kasushpayni ashwanta kushikusha.
15 Tukuy rimanaykita yuyashpa kawsasha.
Chayta yuyashpa allita rurashpa kawsashpayni
ñannikipi purisha.
16 Rimanaykita yachashpayni sukaman kushikusha.
Mana kutin kunkashachu.
97 A, Tata Dios,
sukaman yachachiwashkaykita kuyani.
Tukuy diya chayta yuyashpa chishyani.
98 Tukuy kamachikunaykikunata ñami yachanina.
Rimanaykika chikniwak runakunamanta
ashwan alli yachaktami rurawashka.
99 Kamachikunaykikunata yuyashpa kawsashpayni
rimanaykita yachachiwak runakunamanta ashwan allita entiendini.
100 Rimanaykita kasushpa kawsashpayni
kamachikuk ansianukunamanta ashwan allita entiendini.

101 Tukuy mana alli ruranakunatami sakishkani
rimanaykita kasushpa kawsanaynipa.
102 Rimanaykita kan yachachiwaptiki
mana chaykunata sakishkanichu.
103 Rimanaykipi willawanki yanapawanaykipa.
Rimanayki ñukñushina allimami.
Chayrayku ñukñumanta ashwanta rimanaykita munani.
104 Rimanaykimi tukuy alli ruranakunata yachachiwashka.
Chayrayku chay mana alli ruranakunata
manana munaninachu rurayta.
105 Rimanaykika allima lamparashinami
purinayni ñanpi allima lusshina.

121

Tata Dios amachawanchisapa.

1 Urkukunata kawashpayni tapunakuni:
¿Pitíñukata yanapawanman?
2 Tukuy kay allpata sieluta rurak Tata Diosmi yanapawanka.
3 Tata Diosmi kantapish yanapashunki
ama uchata rurashpa urmanaykipa.
Kuydashuk Tata Dios manami puñunchu.
4 Israel runakunata kuydak Tata Dios
manami shaykunchu nima puñunchu.
5 Tata Diosmi allita kuydashunki.
Tata Diosmi amachashunki.
Laduykillapi kashpa yanapashunka.
6 Chashna Tata Dios amachashuptin
mana diyapi rupay
nima tutapi killa wakllichishunkachu.
7 Tata Dios yanapashunka
ama nima wakllichishunanpa.
Payka sukaman allita amachashunki.
8 Maymanpish riptiki
tukuy tiempu Tata Dios yanapashunki.

133

Kuyanakushpa kawsananchikuna tiyan.

1 Mash allita yuyaychi.
Sukaman allimami wawkinchikunawan paninchikunawan
kushikushpa kuyanakushpa kawsananchikunapa.
2 Tata Dios Aronta akllaptin saserdote kananpa
wawkin Moiseska umanpi mishkilla wirata tallirkan.
Chashna talliptin Aronka runamasinkunata yachachirkansapa
sukwan sukwan kuyanakushpa kawsanankunapa.
Chay wira tukuy saserdotekunapa barbankunata surushpa
tukuy llachapankunata ñuyuchin.
Chashnashina Tata Dios ñukanchikunatapish yachachiwanchisapa
sukwan sukwan kuyanakushpa kawsananchikunapa.
3 Chashna kuyanakushpa kawsashpanchikuna
Hermon urkupi serenushina kanchisapa.

Sion urkuta ñuyuchik serenushina kanchisapa.
Chashna kuyanakushpa kawsaptinchikuna
Tata Dios kushikushpa sukaman yanapawanchisapa
mana tukuyniyukta paywan tantalla kawsananchikunapa.

139

Tata Dios allita riksiwanchisapa.

1 A, Tata Dios,
sukaman allita kawawashkanki
yachanaykipa allitachu manachu ruraykani nishpa.
Sukaman allita riksiwanki.
2 Kan yachanki tukuy ima ruranaynita.
Kanmanta karupi kaptinipish
tukuy yuyanaynita yachanki.
3 Maymanpish riptini
maypipish samaptini
tukuy ruranaynita yachanki.

4 Manara nimata rimaptinira
kan yachanki imatami rimanayani nishpa.
5 Allita chawpichawashpa kuydawanki.
Makikita ñukapi churanki yanapawanaykipa.
6 Chaykunata yachashpayni
sukaman almirani.
Mana atipanichu entiendiyta
imashnami chashna kuydawanki nishpa.

7 Chashna sukaman kuydawaptiki
mana atipanichu Espirituykimanta pakakuyta.
Ñawpaknikimanta mana atipanichu pakakuyta.
8 Sieluman riptinipish
chaypimi kawawanki.
Wañudukuna rinankunaman riptinipish
chaypimi kawawanki.
9 Inti llukshimunan partiman riptinipish
inti yaykunan partipi
manllayba kochaman riptinipish
chaypipish kawawanki.
10 Tukuy maymanpish riptini tariwanki.
Alli ladu makikiwan apiwashpa purichiwanki.
11 Yuyaptini tutami pakawanka nishpa
chaypipish tariwanki.
Diya tutayaptinpish chaypimi tariwanki.
12 Sukaman tutayaptinpish
mana kanmanta atipanichu pakakuyta.
Tuta kaptinpish diyapishina kawakunki.
Tutapi diyapi chashnallami kawakunki.

13 Kanmi mamaynipa wiksanpi rurawashkanki.
Tukuy kuerpuynita rurashkanki.
14 Chaykunata yachashpa almirashpa alabayki.

Sukaman almirana layakunata rurashkanki.
Allita yachani tukuy layata rurashkaykita.
15 Mamaynipa wiksanpi kuerpuyni wiñaptin
mana ni pi kawawaptinpish
kanmi kawawashkanki.
16 Kuerpuyni wiñaykaptin kawawashkanki.
Libruykipi tukuy chaykunata killkashkanki.
Manara kawsaptinira yachashkanki
mashna diyakunatami kawsasha nishpa.

17 A, Tata Dios,
favorninipa allimata yuyaykanki.
Yuyanaykikunaka sukaman mana yupaypa layami.
18 Rurashkaykita yupanayashpayni
playatashina mana atipanichu yupayta.
Puñushkaynimanta atarishpayni kanllawan kani.

19 A, Tata Dios,
tukuy sakra mana alli rurak runakunata kastigaysapa.
Chay wañuchiwanayak runakunata
ñukamanta anchuchiysapa.
20 Washanchashuk runakunata
yankamanta chiknishuk runakunata kastigaysapa.

21 A, Tata Dios,
chiknishuk runakunata chiknini.
Mana kasushunayak runakunata mana nimatashina kawanisapa.
22 Tukuy shunku paykunata chikninisapa.
Chay chiknishuk runakunata yuyani
chikniwak runakuna kanankunata.

23 A, Tata Dios,
allita kawaway yachanaykipa
allitachu manachu kuyayki nishpa.
Riksiway allitachu manachu yuyaykuni nishpa.
24 Kawaway icharí mana allikunata ruraykani nishpa.
Chashna mana allita ruraptini
yanapaway allita rurashpa
alli ñannikita katinaynipa.

JESUKRISTU KAY ALLPAPI KAWSASHKANTA
SAN MATEO
KILLKARKAN

Kaymi Jesukristupa ayllunkuna.
(Lk 3.23-38)

1 Ñawpa tiempu Jesukristu nasirkan alli kamachikuk Davidpa ñawpa awilunchi Abrahampa ayllunkunamanta. 2 Abrahamka karkan Isakpa tatan. Isakka karkan Jakobopa tatan. Jakoboka karkan Judapa wawkinkunapa tatan. 3 Judaka karkan Farespa Sarapa tatan. Farespa Sarapa maman karkan Tamar. Fareska karkan Esrompa tatan. Esromka karkan Arampa tatan. 4 Aramka karkan Aminadabpa tatan. Payka karkan Naasonpa tatan. Naasonka karkan Salmonpa tatan. 5 Salmonka karkan Boospa tatan. Boospa maman karkan Rahab. Booska karkan Obedpa tatan. Paypa mamanka karkan Ruti. Obedka karkan Isayipa tatan. 6 Isayika karkan alli kamachikuk Davidpa tatan. Davidka karkan Salomonpa tatan. Salomonpa maman manara Davidpa warmin kashpa Uriyaspa warmin karkan. 7 Salomonka karkan Roboampa tatan. Roboamka karkan Abiyaspa tatan. Payka karkan Asapa tatan. 8 Asaka karkanna Josafatpa tatan. Josafatka karkan Jorampa tatan. Joramka karkanna Usiyaspa tatan. 9 Usiyaska karkan Jotampa tatan. Jotamka karkan Akaspa tatan. Akaska karkan Esekiyaspa tatan. 10 Esekiyaska karkan Manasespa tatan. Manaseska karkan Amonpa tatan. Amonka karkan Josiyaspa tatan. 11 Josiyaska karkan Jekoniyaspa wawkinkunapa tatan. Chay pachana Babilonia llaktamanta runakuna israel runakunataka apishpana pusharkansapa llaktanman chaypi paykunapa munanankunata rurashpa kawsanankunapana.

12 Chaymanta Babilonia llaktamanta kutimuptinkuna Jekoniyaska karkan Salatielpa tatan. Salatielka karkan Sorobabelpa tatan. 13 Sorobabelka karkan Abiyupa tatan. Abiyuka Eliakimpa tatan karkan. Eliakimka Asorpa tatan karkan. 14 Asorka Sadokpa tatan karkan. Sadokka karkan Akimpa tatan. Akimka Eliyupa tatan karkan. 15 Eliyuka karkan Eleasarpa tatan. Eleasarka Matanpa tatan karkan. Matanka Jakobopa tatan karkan. 16 Jakoboka Josepa tatan karkan. Joseka Mariyapa kusan karkan. Mariyaka karkan Jesuspa maman. Tata Dios Jesustaka kachamurkan kay allpaman runakunata uchankunamanta salvanankunapa. Chayrayku Jesuspa suk shutin karkan Kristu.

17 Ñawpa awilunchi Abrahammantapacha kamachikuk Davidkaman chunka chusku kuti chay runakuna mirarkansapa. Chaymanta Davidmantapacha Babilonia llaktaman israel runakunata pushashkankuna pachakaman chunka chusku kuti chay runakuna mirarkansapa. Babiloniaman pushashkankunamantapacha Tata Diosmanta salvakuk runa nasishkan tiempukaman chunka chusku kuti chay runakuna mirarkansapa.

Jesukristu nasirkan.
(Lk 2.1-7)

18 Jesukristu kashna nasirkan. Tiyarkan suk shipash Mariya. Chay shipash mañaduna karkan kasarakunanpa Josewan. Manara Josewan tantanakushpara Mariyaka okupadana karkan Tata Diospa Espiritunpa. 19 Joseka novian Mariya okupada kananta yachashpa manana munarkannachu paywan kasarayta. Alli rurak runa kashpa mana munarkanchu demandayta ama llaktamasinkunapi pinkachinanpa. Yuyaykurkan upallalla sakiyta.

20 Sakinanpa yuyaykuykaptinna suk tuta muskuyninpi Tata Diospa angelnin willarkan: “Kanmi ñawpa Davidpa miraknin kanki. Chayrayku Tata Dios munan noviayki Mariyawan kasaranaykipa. Chay wawanka Tata Diospa Espiritunpami.

Manami ullkupachu. Ama pinkakuychu noviayki Mariyawan kasarayta. 21 Mariyaka
suk ullku wambrata wawayanka. Chay wambra llaktamasinkunata kastigumanta
salvankasapa. Chayrayku chay wambrata shutiyachinki Jesus." Chayta willashpa chay
angelka Josetaka sakirkan.
22-23 Ñawpa pacha Tata Dioska suk yachachikuk runata willarkan:
"Suk sensilla shipashmi ullku wambrata wawayanka.
Payta shutiyachinkichi Emanuel."
Emanuel riman "Tata Dios ñukanchikunawan." Chay killkadun rimashkanshina Mariyaka
wawayarkan.
24 Joseka puñuymanta rikchashpa Tata Diospa angelnin willashkanta kasushpa
Mariyawan kasararkan. 25 Kasarashkankunawasha Mariyaka wawayanankaman
manami Josewanka puñurkanrachu. Mariyapa wawan nasiptin Joseka shutiyachirkan
Jesus.

2

Alli yachaysapa runakuna shamurkansapa Jesusta kuyak.

1 Sinchi kamachikuk Herodes chay llaktakunapi kamachikushkan tiempu Be-
len llaktapi Jesuska nasirkan. Chay Belen llaktaka Judea partipi karkan. Je-
sus nasiptinna inti llukshimunan partimanta luserukunata yachakuk yachaysapa
runakuna shamurkansapa. 2 Jerusalen llaktapi chayashpankuna chaypi kawsak
runakunata willarkansapa:
—Chay karu llaktaynikunapi suk llipyak luseruta kawashkanisapa. Chay luseruta
kawashpaynikuna yachanisapa suk wambra nasishkanta kankuna judiyu runaku-
nata kamachishunaykichipa. Chayrayku shamushkanisapa payta kuyanaynikunapa.
¿Maypiti nasishka?
3 Chayta uyarishpa kamachikuk Herodeska sukaman turbakurkan. Sukaman man-
chakurkan. Jerusalen llaktapi kawsak runakunapish turbakurkansapa.
4 Chaypina Herodeska tukuy saserdotekunapa kamachikukninkunata Moisespa kil-
lkadunta yachachikkunata kayachishpa tapurkansapa:
—Kankunaka Tata Diospa rimananta yachashpaykichi willawaychi ¿maypiti nasinka
Tata Diosmanta shamuk salvakuk runa?
5 Chaypina chay runakuna aynirkansapa:
—Kay Judea partipi Belen llaktapi nasinka. Ñawpa yachachikuk runa Tata Dios
rimashkanta killkarkan:
6 "Judea partipi aypa atun llaktakuna tiyaptinpish taksha Belen llaktapi suk wambra
nasinka alli kamachikuk kananpa.
Paymi israel wambraynikunata allita yachachinkasapa."
7 Chayta uyarishpa Herodeska chay alli yachak runakunata pakallalla kayachirkan.
Paykunata tapurkansapa:
—¿Aykapiti rikurimushka chay alli llipyak luseruka?
8 Paykuna willaptinkuna Herodeska willarkansapa:
—Rillaychi Belen llaktaman. Chaypi chay nasidu wambrata allita maskamuychi.
Payta tarishpaykichi shamuychi willawak ñukapish rinaynipa payta kuyak.
9 Chashna Herodes willaptinkuna Belen llaktaman chay yachaysapa runakunaka
rirkansapa. Riykashpankuna llaktankunapi kawashkankuna luseruta kashkan
kawarkansapa. Chay luseruka ñawpakninkunata rishpa shayarirkan maypicha Jesus
kananpi. 10 Paykunaka chay luseruta kawashpankuna sukaman kushikurkansapa.
11 Chaymanta chay wasipi yaykushpankuna mamanwan wambra Jesusta
kawarkansapa. Chaypina paykunaka kunkurikushpankuna chay wambrataka
kuyarkansapa. Chaypina apamushkan kajonninkunamanta surkurkansapa kurita,

kaspi wikin mishkiklla asnakta, ampinakuna kaspi wikinta. Chay kimsa layakunata wambra Jesusta kuyashpa kurkansapa.

12 Chaymanta Tata Dioska paykunata muskuyninkunapi willarkansapa amana Herodesman rinankunapa. Chayrayku Tata Diosta allita kasushpa suk chikan ñanta llaktankunaman kutirkansapa.

Jose Mariyawan Jesusta pusharkan Egipto llaktaman.

13 Chaypina chay yachaysapa runakuna llaktankunaman rishkankunawasha Tata Diospa angelnin Josetaka muskuyninpi rikurishpa willarkan:

—Herodeska kay wambra Jesustaka maskachinka wañuchichinanpa. Chayrayku utkana atarishpayki wambrata mamanwan tantallata pushay Egipto llaktaman. Chaypi kipariychi ñuka willanaynikaman kutimunaykichipa.

14 Chashna chay angel willaptin Joseka atarimushpa chay tutalla wambra Jesusta mamanwan tantallata pusharkan Egipto llaktaman.

15 Ñawpa yachachikuk runa Tata Diospa rimashkanta killkarkan: "Egipto llaktamanta wambraynita kayarkani." Tata Dios killkadunpi rimashkanshina paykunaka Egipto llaktapi kawsarkansapa Herodes wañunankaman.

Herodes aypa wambrakunata wañuchichirkan.

16 Chaypina kamachikuk Herodeska yacharkan yachaysapa runakuna llullachishpa chikan ñanta llaktankunaman kutishkankunata. Chayrayku sukaman piñakurkan. Jerusalenpi kashpankuna chay yachaysapa runakunaka payta willarkansapa aykapimi chay luseruka rikurimushka nishpa. Chayta willaptinkuna Herodeska yacharkan mashna watayukna Jesus kananta. Chaypina Jesusta wañuchinayashpa Belen llaktaman soldadunkunata kacharkan. Paykunaka Belenpi tukuy ladunpi tiyak llaktillukunapipish tukuy manara ishkay watayuk wambrillukunata wañuchirkansapa.

17-18 Ñawpa yachachikuk Jeremiyas killkarkan:

"Rama llaktapi tukuy warmikuna ñawpa Rakelshina sukaman llakishpa kaparishpa wakakurkansapa wawankunata wañuchiptinkuna.
Mana munarkansapachu ni pi kushichinankunapa wawankuna wañushka kaptinkuna."

Chay killkadunpi rimashkanshina llullukunata wañuchirkansapa.

19 Chaymanta Herodes wañuptin Egipto llaktapi Jose puñuykaptin Tata Diospa angelnin willarkan: 20 "Atariyna. Chay wambrata mamanwan tantallata pushashpayki kutiy Israel llaktaykichiman. Chay wambra wañuchinayak runakunaka ñami wañushkasapana."

21 Chaypina Joseka angelta kasushpana wambrataka mamanwan pusharkan Israel llaktaman. 22 Chayashpankuna Joseka yacharkan Herodespa wambran Arkelao Judea partipi kamachikuk kananta. Chayrayku manchakurkan Judeaman riyta. Tata Dios muskuyninpi willaptin Galilea partiman rirkansapa. 23 Ñawpa yachachikuk runakuna rimarkansapa: "Nasaret llaktapi kawsaptin Tata Diosmanta shamudu runata shutiyachinkasapa Nasareno." Chayrayku Jose Galilea partipi chayashpa Nasaret llaktapi rirkansapa kawsak.

3

Juan Bawtista kallarirkan yachachikuyta.
(Mr 1.1-8; Lk 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

1 Chaymanta aypa watakuna washan Judea partiman suk runa Juan rirkan chunlla chakidu pampapi yachachikuk. Aypa runakunata Juan bawtisaptinkuna payta shutiyachirkansapa Juan Bawtista.

2 Chaypina Juanka willarkansapa:

—Tata Dios sukaman munan mandunpi yaykunaykichipa. Chayrayku tukuy mana alli rurashkaykichimanta wanaychi.

3 Ñawpa alli yachachikuk Isaiyas killkarkan:
“Chunlla chakidu pampapi suk runa sinchita yachachikuykan:
‘Señorninchipa suk ñanta allichaychi.
Suk ñanta kuskachaychi chayta purinanpa.’ ”

Chashna killkashpa Isaiyaska Juanpami killkarkan.

4 Juanpa llachapan kamellu millwanmanta awadu karkan. Karapamanta ruradu chumbiwan sinturanta watak. Atun marukunata sacha amukunapa mishkinta mikuk.

5 Chaypina aypa runakuna Jerusalen llaktamanta Judea partimanta Jordan yaku ladun llaktakunamanta llukshiksapa Juanta uyarinankunapa. 6 Chaypina chay runakuna Juanta uchankunata willarkansapa. Chashna uchankunata willaptinkuna Jordan yakupi Juanka bawtisarkansapa.

7 Chaymanta Fariseo runakunawan Saduseo runakuna rirkansapa Juanta willak bawtisanankunapa. Chaypina Juanka paykunata willarkansapa:

—Kankuna sukaman llullachikushpaykichi machakuyshina kankichi. Tata Dios kankunata utkana sukaman kastigashunkichi. ¿Pitί willashushkankichi kastiguykichimanta kishpinaykichipa? 8 Manara bawtisakushpaykichira allita rurashpa kawsaychi tukuy runakuna yachanankunapa wanashkaykichita. 9 Amana yuyanakuychinachu: “Ñukaykuna ñawpa awilunchi Abrahampa miraknin kaptinikuna Tata Dios mana kastigawankasapachu.” Ñuka willaykichi: Tata Dios kay rumikunamanta atipanman Abrahampa mirakninta rurayta. 10 Suk kaspi mana allita wayuchakuptinka doyñun sapinpi achawan kuchushpa rupachin. Chashnami Tata Dios kankunata mana alli rurashkaykichirayku utkana kastigashunkichi.

11 Chaymanta Juanka willarkansapa:

—Ñukaka yakullawan bawtisaykichi mana alli rurashkaykichimanta wananaykichipa. Chaymanta washaynita ñukamanta ashwan alli yachachikuk runa shamun. Payka Tata Diospa Espiritunwan ninawanshina bawtisashunkichi uchaykichimanta pichashunaykichipa. Chay yachachikuk runa ñukamanta ashwan tukuy laya atipakmi. Chayrayku mana animukunichu ushutanta apayta.

12 Triguta waktashpa murunkunata surkunchi. Chaypina murukunata wakaychanchi. Trigupa tullunkunata rupachinchi. Chay ñukamanta ashwan yachaysapa runaka chay trigu murunkuna surkuk runashinami. Paymi tukuy kreyikukkunata allita kuydan. Mana kreyikukkunata churankasapa mana tukuyniyuk ninapi.

Juan Jesusta bawtisarkan.
(Mr 1.9-11; Lk 3.21-22)

13 Chaymanta Jesuska Galilea partimanta llukshirkan Jordan yakuman rinanpa. Jordan yakupi Juanka aypa runakunata bawtisaykarkan. Chaypina Jesuska Juantaka willarkan bawtisananpa. 14 Chashna willaptinna Juan mana bawtisanayashpa Jesusta willarkan:

—Ashwan alli kanman ñukata bawtisawanaykipa. ¿Imapati ñukata shamunki willawak bawtisanaynipa?

15 Chaypina Jesuska willarkan:

—Tata Dios kamachiwashkanchikunata kasunanchikuna tiyan. Chayrayku bawtisaway.

Chashna willaptin Juanka payta bawtisarkan.

16 Chaymanta bawtisakushkanwasha Jesuska yakumanta llukshirkan. Chaypina sielu kicharikuptin Jesuska kawarkan Tata Diospa Espiritunta suk urpaytashina paypa sawanman urayamuptin. 17 Chaypina sielumanta Tata Dioska willarkan:

—Kay Jesuska sukaman munanayni wambraynimi. Paymi sukaman kushichiwan.

4

Supay Jesusta llullachinayarkan.
(Mr 1.12-13; Lk 4.1-13)

1 Chaymanta Jesus bawtisakushkanwasha Tata Diospa Espiritun suk chunlla chakidu
pampaman pusharkan. Chaypi supay munarkan Jesusta mana allikunata rurachiyta.
2 Chay chunlla pampapi kashpa Jesus chusku chunka diyata chusku chunka tutata mana
nimata mikurkanchu. Chaypina sukaman yarkarkan. 3 Supay llullachinayashpa rirkan
Jesustaka willak:
—Tata Diospa wambran kashpaykika kay rumikunata willay pankuna tukunanpa
chaykunata mikunaykipa.
4 Chaypina Jesuska aynirkan:
—Tata Diospa killkadunpi willawanchi: "Runakuna Tata Diospa rimananta kasushpa
kawsanankuna tiyan. Manami panta mikushpallachu kawsankasapa."
5 Chaymanta supayka Jesustaka pusharkan Tata Dios akllashkan Jerusalen llakta-
man. Chaypi Tata Diospa manllayba altu wasin sawaman pusharkan. 6 Chaypina
Jesusta willarkan:
—Tata Diospa wambran kashpaykika kay altumanta allpaman wishchunakuy. Tata
Dios killkadunpi willawanchi:
"Tata Dioska angelninkunata kachanka amachashunaykipa.
Paykuna makinkunawan chaskishunkisapa ama rumikunapi mitkakunaykipa."
7 Chaypina Jesuska aynirkan:
—Chaymantapish Tata Diospa killkadunpi willawanchi: "Ama nimata yankamanta
ruraychichu yachanayashpa Tata Dios yanapawankachu manachu nishpa."
8 Chashna willaptin supayka Jesustaka pusharkan manllayba altu urkuman.
Chay altumanta tukuy kay allpapi llaktakunata tukuy chaykunapi alli tiyakkunata
kawachirkan. 9 Willarkan:
—Kan kunkurikushpa ñukata kuyawaptikika tukuy kay kawashkaykitami kushkayki.
10 Chaypina Jesuska willarkan:
—Ñukamanta ashuy, Satanas. Tata Diospa killkadunpi willawanchi: "Señorniki Tata
Diosllata kuyay. Payllata sirvishpa kawsay."
11 Chashna Jesus sinchita willaptin supayka ashurkan. Chaypina Tata Diospa angel-
ninkuna Jesustaka laduncharkansapa yanapak.

Galileapi Jesus kallarirkan yachachikuyta.
(Mr 1.14-15; Lk 4.14-15)

12 Chaymanta kamachikuk Herodeska yachachikuk Juanta karselpi churarkan. Je-
susuka chayta yachashpa Galilea partiman rirkan. 13 Galileapi kashpa manana Nasaret
llaktapi kawsarkannachu. Rirkan kawsak Kapernaum llaktapi. Chay llaktaka karkan
Sabulon Neptali partipi Galilea kocha ladunpi. 14 Ñawpa tiempu Tata Dios rimashkanta
yachachikuk Isaiyas killkarkan:
15 "Sabulon partipi Neptali partipi Galilea kocha ladunpi Jordan yaku ladunpi chay
mana judiyu runakuna kawsansapa.
16 Chay partikunapi kawsak runakuna mana allita rurashpa tutapishina
kawsarkansapa.
Paykunaka sukaman llipyak lusta kawarkansapa.
Chay runakuna wañunankunata manchashpa kawsarkansapa.
Paykunapa allima lus llipyamurkan."
Chayta killkarkan Isaiyaska. Chaypina chay killkadunpi rimashkanshina Jesus allita
yachachikushpa lusshina karkan.

17 Chaymanta Jesus chay Kapernaum llaktapi kawsashpana kallarirkan yachachikuyta:

—Tata Dios sukaman munan mandunpi kawsanaykichipa. Chayrayku tukuy mana alli ruranaykichimanta wanaychi.

Jesus chusku challwakuk runakunata willarkan katinankunapa.
(Mr 1.16-20; Lk 5.1-11)

18 Chaymanta Galilea kocha mañanpi puriykashpa Jesuska ishkay runakunata kawarkan. Paykunaka atun redninkunawan challwakuykarkansapa. Suk karkan Andres. Suk karkan wawkin Simon. Paypa suk shutin karkan Pedru. 19 Chaypina Jesuska paykunata willarkansapa:

—Kankuna allita yachankichi challwakunata apiyta. Kunanmantapacha ñukata katiwaychi. Katiwaptikichi ñuka allita yachachishkaykichi runakunata yachachinaykichipa.

20 Chay ratulla chay challwakuk runakunaka redninkunata sakishpankuna Jesusta katirkansapa. 21 Chaymanta chay kocha mañanta riykashpankuna Jesuska Santiagota wawkin Juanwan tantallata kawarkan. Chay ishkay runakuna Sebedeopa wambrankuna karkansapa. Suk kanowapi chay ishkay runakuna tatanwan redninkunata allichaykarkansapa. Chaypina Jesuska chay ishkay runakunata kayarkansapa paywan tantalla purinankunapa. 22 Chay ratulla paykunaka kanowanpi tatanta sakishpa Jesuswan rirkansapa.

Jesus aypa runakunata yachachirkansapa.
(Lk 6.17-19)

23 Chaymanta Galilea partipi tukuy llaktakunaman rishpa Jesuska yachachikurkan. Judiyu runakunapa tantanakunankuna wasinkunapi yachachikurkan. Chay runakunata willarkansapa:

—Tata Diosmi munan mandunpi kawsanaykichipa.

Chashna willashpa Jesuska runakunata tukuy laya unkuyninkunamanta nanayninkunamanta alliyachirkansapa. 24 Chaymanta Siria partipi sukaman famakurkansapa Jesus unkudukunata alliyachiykananta. Chayrayku Siriapi kawsak runakuna Jesusman pusharkansapa rikchak laya unkuyniyuk runakunata, nanayuk runakunata, supayuk runakunata. Chaymanta pusharkansapa manchariyuk runakunata, kaspirayadu runakunata. Chaypina Jesuska tukuy chay unkudu runakunata alliyachirkansapa. 25 Chaymanta Jesusman rirkansapa aypa runakuna Galilea partimanta, Dekapolis partimanta, Jerusalen llaktamanta, Judea partimanta, Jordan yaku suk ladunmanta.

5

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa imata rurashpami kushikunkasapa nishpa.
(Lk 6.20-23)

1 Chaymanta Jesuska chay aypa runakunata kawashpa suk taksha urku sawanman rirkan. Chaypi tiyariptin disipulunkuna laduncharkansapa. 2 Chaypina Jesus kallarirkan yachachiysapata. 3 Willarkansapa:

—Kankuna kikikichi mana kreyinakushpaykichi Tata Dios yanapashunaykichita yuyashpa kushikuypuru kawsankichi. Chashna kawsashpaykichi Tata Diospa mandunpi kawsaykankichi.

4 Llakidu kashpaykichipish kushikuypuru kankichi. Kankunata Tata Dios kuyashushpaykichi kushichishunkichi.

5 Kankuna kikikichi mana alabanakushpaykichi runamasikichiwan mana
piñanakushpaykichi kushikuypuru kankichi. Tukuy allpapi maypipish kaptikichi Tata
Dios yanapashunkichi kushichishunkichi.
6 Kankuna yakuta munakshina mikuyta munakshina Tata Diospa munananta ru-
ranayashpaykichi kushikuypuru kankichi. Tata Dios kankunata kushichishunkichi.
7 Kankuna runamasikichita llakichishpa yanapashpaykichi kushikuypuru kankichi.
Tata Dios kankunatapish llakichishushpaykichi yanapashunkichi.
8 Tukuy shunku Tata Diosllata kuyashpaykichi kushikuypuru kankichi. Kankunaka
Tata Diostami kawankichi.
9 Kankuna runamasikichita yanapashpaykichi kuyanakushpa kawsanankunapa
kushikuypuru kankichi. Tata Dios kankunata willashunkichi wambrankuna kanayki-
chita.
10 Tata Diospa munananta rurashkaykichirayku runakuna chiknishuptikichi
kushikuypuru kankichi. Tata Diospa mandunpi kawsaykankichi.
11 Ñukata kreyiwashkaykichirayku runamasikichi piñayashuptikichi makashuptikichi
llullakushpa yuyashuptikichi kushikuypuru kankichi. 12 Kankunatashina ñawpa
yachachikukkunatapish chiknishpankuna sufrichirkansapa. Tata Dios kankunata
sielupi premyuykichita kushunkichi. Chayrayku sukaman kushikuychi. Kushikush-
palla kawsaychi.

Jesus yachachikurkan alli kachishina alli lusshina kananchikunata. (Mr 9.50; Lk 14.34-35)

13 Kankuna runamasikichita yachachishpa yanapashpaykichi alli kachishinami kan-
kichi. Allpayadu kachi mananami nima layapi kachiyamunkanachu. Chashna mana
alli kaptin wishchunchi tukuy pi sarunanpa.
14-15 Chaymanta suk alkusata apichishpanchikuna churanchisapa altupi tukuy wasita
lusichinanpa. Chay apichidu alkusata mana churanchichu kajon ukupi. Kankunaka
iden chay apichidu alkusashinami kankichi. Chaymanta suk llakta urku sawanpi
kaptin mana atipanchu pakakuyta. Tukuy pi chay llaktata allimata kawan. Iden chay
llaktatashina kankunatapish runamasikichi kawashunaykichi tiyan. 16 Chayrayku
allillata rurashpa kawsaychi. Tukuy runamasikichita yanapaychi paykunapish sielupi
kawsak Tata Diosnikichita kuyashpa alabanankunapa.

Jesus Tata Diospa kamachikunankunata yachachikurkan.

17 Ñawpa tiempu Tata Dioska awilunchikunata yachachirkansapa kamachikunanku-
nata kasushpa kawsanankunapa. Tukuy chayta alli yachachikuk runakuna killka-
rkansapa. Ñukaka shamushkani tukuy chay killkadunkunapi rimashkanta rurak. Man-
ami shamushkanichu willaknikichi amana chay killkadunkunata kasunaykichipa.
18 Mash allita uyariwaychi. Tata Dios tukuy rimashkanta ruranan tiyan. Allpa sielu
kullunan diyakaman mana ni pi Tata Diospa rimashkanta chinkachinkachu.
19 Chaymanta ichara kankuna Tata Dios kamachikushkanta mana kasunkichi-
manchu chayka manami kasunapachu nishpa. Chaymanta ichara runamasikichitapish
yachachinkichiman ama kasunankunapa. Chashna mana kasuptikichi Tata Dios
willashunkichi mandunpi mana alli sirvikuk kanaykichita.
Chaymanta ichara kankuna Tata Dios kamachikushkanta allita kasushpa kawsan-
kichiman. Chaymanta ichara runamasikichitapish yachachinkichiman allita ka-
sunankunapa. Chashna kasuptikichi Tata Dios willashunkichi mandunpi ashwan alli
sirvikuk kanaykichita.
20 Allita willaykichi. Moisespa killkadunta yachachikuk runakunawan fariseo
runakuna rimansapa Tata Dios kamachikushkankunata kasuykanankunata. Chashna
rimashpapish manami allitachu kasuykansapa. Kankuna paykunamanta ashwan allita

kasunaykichi tiyan. Mana paykunamanta ashwan allita kasushpaykichika manami Tata Diospa mandunpichu kawsankichi.

Jesus yachachikurkan sukwan sukwan perdonanakushpa kawsananchikunapa. (Lk 12.57-59)

21 Kankuna yachashkankichi Moises awilunchikunata willashkankunata: “Ama runamasikichita wañuchiychichu. Wañuchiptikichika llakta kamachikuk runa kankunatapish kastigashunaykichi tiyan.”

22 Chayta yachaptikichipish ñukami willaykichi: Kankuna runamasikichita chikniptikichika llakta kamachikuk runa kastigachishunaykichi tiyan. Chaymanta kankuna runamasikichita mana allita willashpa piñachiptikichika chay ashwan sinchi awtoridarkuna kastigachishunaykichi tiyan. Chaymanta runamasikichita maldisiptikichika Tata Dios mana tukuyniyuk ninapi kastigashunaykichi tiyan.

23 Tata Diospa wasinman ofrendata apashpayki ichara yuyankiman suk runata sientichishkaykita. 24 Chayta yuyashpayki manarapish ofrenda churanapi ofrendaykita churashpara rillay chay sientichishkayki runawan perdonanakuk. Chashna perdonanakushpana kutiy ofrendaykita Tata Diospa churak.

25 Ichara suk runata debiptiki payka awtoridarpi mañakukushunkiman. Manarapish awtoridarpi chayashpaykichira paywan allita parlashpa allichay amana awtoridarpi yaykuchishunaykipa. Awtoridarpi chatashuptikika guardiyata willanka karselpi churashunaykipa. 26 Allita willayki: Tukuy debinaykita kutichinaykikaman karselmanta mana llukshinkimanchu.

Jesus yachachikurkan ama munananchipa chikan warmiwan uchallikuyta.

27 Chaymanta kankuna yachashkankichi Moises awilunchikunata willashkanta: “Ama chikan warmiwan uchallikushpa kawsaychichu.”

28 Chayta yachaptikichipish ñukami willaykichi: Suk warmiwan puñuyta munashpaykichika ñami yuyaynikichipi uchallikushkankichina. 29 Chayrayku ñawiki uchallichishuptikika surkushpa wishchuy ama kashkan uchallichishunanpa. Ashwan alli kanman suk ñawikillawan kawsanaykipa ama chay mana tukuyniyuk ninaman rinaykipa.

30 Chaymanta ichara makikiwan sukaman mana allita rurayta munankiman. Chay makikita tipiy amana nima mana allita ruranaykipana. Ashwan alli kanman suk makikillawan kawsanaykipa ama tukuy kuerpuykiwan mana tukuyniyuk ninaman rinaykipa.

Jesus yachachikurkan kasaradu ullku ama warminta wishchunanpa. (Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lk 16.18)

31 Chaymanta ñawpa awilunchikuna rimarkansapa: Warmikichita wishchunayashpaykichika rillaychi awtoridarpi killkachinakuk: “Kay warmitaka mananami munaninachu.” 32 Chashna awilunchikuna rimaptinkunapish ñukami willaykichi: Warmikichi mana chikan ullkuwan uchallikuptinka ama wishchuychichu. Mana uchallikuk warmikita wishchushpaykichika kachaykankichi chikan ullkuwan uchallikunanpa. Wishchudu warmiwan kasarak ullkupish uchallikunmi.

Jesus yachachikurkan mana jurashpa rimananchikunapa.

33 Chaymanta Jesuska willarkansapa:

—Kankuna yachashkankichi Moises awilunchikunata willashkankunata: “Tata Diosta jurashpa suk imata ruranaykichipa willashpaykichika chay willashkaykichita ruranaykichi tiyan.”

34 Chayta yachaptikichipish ñukami willaykichi: Suk imata ruranaykichipa rimashpaykichika mana jurashpalla ruraychi. Tata Dios sielumanta kamachikuykan. Chayrayku suk imata ruranaykichipa ama sielupa shutinpi juraychichu. 35 Kay

allpapipish Tata Dios kamachikuykan. Chayrayku suk imata ruranaykichipa rimashpaykichika ama allpapa shutinpi juraychichu. Jerusalen llakta sukaman sinchi kamachikuk Tata Diospa llaktanmi. Chayrayku ama Jerusalenpa shutinpi juraychichu. 36 Chaymanta mana chukchaykichita atipankichichu yanayachiyta nima yurakyachiyta. Chayrayku ama kikikichipa shutikichipi juraychichu.
37 Kankuna willashpaykichika ariya rurasha nishpa ruranaykichi tiyan. Willashpaykichika manami rurashachu nishpa ama ruraychichu. Ashwanta rimashpaykichika mana allitachu rimaykankichi.

Jesus yachachikurkan suk runa mana allita rurawaptinchikuna ama kutipananchikunapa.
(Lk 6.29-30)
38 Ñawpa awilunchikuna yachachikurkansapa: “Makanakushpa suk runa llaktamasinpa ñawinta surkupuptinka kirunta polvoptinka paypapish awtoridar ñawinta surkuchipunan tiyan kirunta polvochipunan tiyan.”
39 Chayta yachachiptinkunapish willaykichi: Suk sakra runa imatapish kaptin rurashuptikichi ama kutipaychichu. Suk ladu uyaykichipi sakmashuptikichika suk ladutapish kuychi.
40 Chaymanta suk runa mañakukushuptikichi kamisaykichita kichushunaykichipa ama michaychichu apananpa. Sakuykichitapish kuychi.
41 Chaymanta ichara suk kamachikuk runa mana pagarashushpaykichi suk kargata aparichishunkichiman suk kilometruta. Chay kargata ishkay kilometruta apapuychi.
42 Chaymanta llaktamasikichi ima tiyashuknikichita mañashuptikichi kuychilla. Suk imata mañashuptikichi suknin diya kutichishunaykichipa mana michashpa kuychilla.

Jesus yachachikurkan tukuy chikniwakninchikunata kuyananchikunapa.
(Lk 6.27-28, 32-36)
43 Chaymanta Jesuska willarkansapa:
—Ñawpa awilunchikuna yachachikurkansapa: “Yanapanakukmasikichita kuyaychi. Chiknishuknikichita chikniychi.”
44 Chashna yachachiptinkunapish ñukami willaykichi: Kankuna chiknishuk runakunatapish kuyaychilla. Maldisishuptikichika Tata Diosta roygaychi yanapanankunapa. Chiknishuptikichika allita yanapaychi. Sufrichishuptikichika paykunapa oraychi. 45 Kankunaka allita rurashpa kawsashpaykichi sielupi kawsak Tata Diospa wambrankuna kankichi. Paymi intita llukshichimun alli rurak runakunapa mana alli rurak runakunapapish. Tata Dios tamyachimun tukuy alli rurak runakunapa tukuy mana alli rurak runakunapapish.
46 Chay romano awtoridarpa kobrakuk runakuna mana alli rurak kashpankunapish yanapanakukmasinkunallawan kuyanakunsapa. Kankuna kuyanakukmasikichillata kuyashpaykichika paykunamanta mana ashwan allitachu ruraykankichi. Tata Dioska mana nima premyuta kushunkichichu.
47 Kankuna ayllupuralla rimachinakushpaykichika Tata Diosta mana riksik runakunamanta mana ashwan allitachu ruraykankichi. Paykunapish kuyanakukmasinkunallata rimachinsapa. 48 Kankunaka sielupi kawsak Tata Diosnikichishina tukuy runakunata kuyashpa kawsanaykichi tiyan.

6

Jesus yachachikurkan tukuy runakunata yanapananchikunapa mana ni pi kawaptin.
1 Chaymanta ama ni pita yanapaychichu runakuna alabashunankunallapa. Alabashunankunallapa yanapaptikichi sielupi kawsak Tata Dioska manami nima premyuta kushunkichichu. 2 Chayrayku mana nimayuk runakunata yanapashpaykichi

ama ni pita willaychichu. Llullachikuk runakuna kallikunapi tantanakunankuna wasikunapi tukuy pita willansapa mana nimayukkunata yanapashkankunata. Munansapa tukuy runakuna rimanankunapa alli rurak kanankunata. Ñuka willaykichi chay alabanakunankunalla premyunkuna kananta.

3 Kankuna mana nimayuk runata yanapashpaykichi ama ni pita nima kuyadu amiguykichita willaychichu. 4 Pakallalla yanapaptikichi Tata Dioska tukuy alli rurashkaykichita yachashpa premyuykichita kushunkichi.

Jesus yachachikurkan imashnami Tata Dioswan parlashunchisapa nishpa. (Lk 11.2-4)

5 Chaymanta Jesuska willarkansapa:

—Allipi tukushpa llullachikuk runakuna tantanakunankuna wasikunapi plasakunapi shayarinsapa orananankunapa. Chayta ruransapa runamasinkuna kawashpa rimanankunapa alli rurak kanankunata. Chashna runamasinkuna alabashpankuna premyuntashina kunsapa. Tata Dios mana nimata kunkasapachu. Kankuna ama paykunashina ruraychichu. 6 Kankuna orashpaykichi wasikichi ukupi yaykuychi. Punkuta wichkashpa sapallaykichilla Tata Diosnikichiwan parlaychi. Pakallalla oraptikichi payka uyarishpa premyuykichita kushunkichi.

7 Ama oraychichu chay mana judiyu runakunashina. Paykunaka amañansapa Tata Diosta mañayta kuti kuti chayllata rimashpa. Yuyansapa kuti kuti chayllata mañashpa Tata Dios ashwan allita uyarinankunata. 8 Kankuna orashpaykichi ama paykunashina mañaychichu. Manara mañaptikichira Tataykichi Dios tukuy munanaykichita yachan.

9 Chayrayku kashna oraychi:

“A Tata Dios, kanmi kanki altu sielupi kawsak Tataynikuna.
Munanisapa tukuy runakuna rimanankunapa kan sukaman alli rurak kanaykita.
10 Munanisapa tukuy runakunata kamachinaykipa.
Roygaykisapa sielupi kawsakkuna munanaykita ruranankunashina kay allpapipish
tukuy runakuna munanaykita ruranankunapa.
11 Tukuy diya mikunaynikunata kuwaysapa.
12 Runamasinikuna mana allita rurawaptinkuna ñukaykuna perdonanisapa.
Chashna perdonashkaynikunashina kanpish uchaynikunamanta perdonawaysapa.
13 Supaymanta amachawaysapa.
Yanapawaysapa ama supay llullachiwashpankuna mana allita rurachiwanankunapa.
Kanmi mana tukuyniyukta tukuy laya atipak alli kamachikuk kuyakuk kanki.
Chashna kachun.”

14 Chaymanta willaykichi: Runamasikichi mana allita rurashuptikichika perdonanaykichi tiyan. Kankuna perdonaptikichika sielupi kawsak Tata Dios kankunatapish mana alli rurashkaykichimanta perdonashunkichi. 15 Mana alli rurashuknikichita mana perdonaptikichika Tata Diospish manami kankunataka perdonashunkichichu.

Jesus yachachikurkan Tata Diosta kuyashpa mikunata sasinanchikunapa.

16 Allipi tukushpa llullachikuk runakuna churadu diyakunapi mikunata sasinsapa Tata Diosta kushichinankunapa. Paykuna sukaman munansapa tukuy pi yachanankunapa sasiykanankunata. Llakidu uyayuk tukunsapa tukuy pi kawashpa llakichinankunapa. Chashna runamasinkuna alabashpankuna premyuntashina kunsapa. Tata Dios manami nimata kunkasapanachu. Kankunaka mikunata sasishpaykichika ama paykunashina ruraychichu. 17 Tata Diosta kushichinaykichipa mikunata sasishpaykichika chuya chuyata uyaykichita mayllaychi. 18 Allita allichanakuychi ama ni pi yachanankunapa sasiykanaykichita. Tataykichi Diosllami mikunata sasinaykichita yachashpa premyuykichita kushunkichi.

Jesus yachachikurkan sielupi tiyawakninchikunallata yuyananchikunapa. (Lk 12.33-34)

19 Ama kay allpapi rikchak layaykichita mirachishpa kawsaychichu. Tukuy laya kay
allpapi kuruyan ismayan. Chaymanta suwa runakuna yaykushpankuna chay tiyakku-
nata apansapa. 20 Kankuna Tata Diosta allita kasushpa kawsaptikichi sielupi tiyapush-
unaykichi aypayaykan. Chaypi suwakuna manana yaykunkasapanachu apanankunapa.
Chaypi mana nima laya kuruyanchu nima ismayanchu. 21 Sielupi tiyapushunaykichita
tukuy shunku munashpaykichi chayllata yuyashpa kawsankichi.

Jesus yachachikurkan luspishina kawsananchikunapa. (Lk 11.34-36)

22 Ñawinchikuna kuerpunchikunapa lusninshina. Yuyayninchikuna shunkunchiku-
napa lusninshina. Kankuna allikunata yuyashpaykichi allita rurashpa kawsankichi.
Allita rurashpa kawsashpaykichi luspishina kawsaykankichi.
23 Chaymanta ñawikichi mana allita kawakuptinkuna tutapishina kawsankichi.
Kankuna mana allikunata yuyashpaykichi mana allita rurashpa tutapishina kawsan-
kichi. Chaymanta mana allikunata yuyashpaykichika allita rurashpa kawsashkaykichi-
manta Tata Diosmanta ashushpaykichi sukaman ashwan tuta likidupishina kawsan-
kichi.

Jesus yachachikurkan ama tiyawakninchikunallata yuyashpa kawsananchikunapa. (Lk 16.13)

24 Suk runa mana atipanchu chay ratulla ishkay patronpi trabajayta. Sukllallata
kasunan tiyan. Suk patronninta kasushpa sukta manana kasunnachu. Kankuna chay
trabajador runashina kankichi. Kullkiyayta munashpalla kawsashpaykichika manana
atipankichinachu Tata Diosta kasushpa kawsayta.

Jesus yachachikurkan Tata Dios tukuy wambrankunata kuydanankunata. (Lk 12.22-31)

25 Chayrayku allita willaykichi: Ama turbachinakushpa yuyaychichu imatami
mikusha upyasha imatami llachapakusha nishpa. Tata Dios nasishkanchikuna diya-
manta wiwawanchisapa. ¿Manachu mikunanchikunatapish llachapanchikunatapish
kuwanchisapa?
26 Mash kawaychi imashnami pishkillukuna pawashpa kawsansapa nishpa. Payku-
naka mana nima murukunata tarpunsapachu. Paykunapa nima muru wakaychana
wasinkuna tiyapunsapachu. Mana nima murukunata tarpuptinkunapish sielupi
kawsak Tata Diosnikichi aypa mikunankunata kunsapa. Tata Dioska pishkillukuna-
manta kankunata ashwan allita kuyashunkichi. Chayrayku rikchak layata kushun-
kichi.
27 Kankunaka sukaman turbachinakushpa ¿atipankichimanchu ashwanta kawsayta?
28 Mana ni chayta atipashpaykichika ¿imapatí llachapaykichillapi yuyashpa turbakun-
kichi? Mash kawaychi chay allima sisakunata. Chaykunaka mana nima traba-
jansapachu nima puchkakunsapachu. Mana trabajashpankunapish sukaman allima
rikurinsapa.
29 Ñawpa kamachikuk Salomonpa llachapankuna sukaman allima rikurirkan. Kay
sisakuna paypa llachapanmanta ashwan allimata rikurinsapa. 30 Tata Dios kiwakunata
wiñachin sisanankunapa. Chay sisakuna suk diyallapa allimata rikurinsapa. Chay-
manta ñukanchikuna rupachinchisapa. ¿Imapatí mana kreyikunkichi Tata Dios chay
sisakunamanta kankunata ashwan allimata mudachishunaykichita? 31 Chayrayku
ama sukaman turbachinakuychichu yuyaykushpa imatami mikusha imatami upyasha
imatami mudakusha nishpa.

32 Tata Diosta mana kasushpa kawsak runakuna chaykunallata yuyaykushpalla
kawsansapa. Ama paykunashina kawsaychichu. Kankunapaka tiyanmi alli kuydakuk
yanapakuk Tata Diosnikichi. Paymi allita yachan imakunami illashunkichi nishpa.
33 Kankunapa kuydakuk Tata Diosnikichi tiyaptin ashwanta munaychi paypa man-
dunpi kawsayta. Paypa munashkankunata rurashpa kawsaptikichi paymi tukuy layata
kushunkichi. 34 Tukuy diya Tata Dios rikchak layata kushuptikichi ama turbakushpa
rimaychichu: “Kaya ¿imatatí mikuni imatatí llachapakuni?” nishpa. Kayantinpish Tata
Dioska kuyashushpaykichi yanapashunkichi. Chayrayku kayapa kaya washanpa ama
sukaman turbachinakushpa llakiychichu.

7

Jesus yachachikurkan ama sukta sukta yuyananchikunapa.
(Lk 6.37-38, 41-42)

1 Chaymanta Jesuska willarkansapa:
—Ama ni pita washanchashpa yuyaychichu ama Tata Dios kankunatapish willashu-
naykichipa mana alli rurak kanaykichita. 2 Kankuna imashnacha runamasikichita
washanchanaykichishina chashnallami Tata Diospish kankunata willashunkichi mana
alli rurak kanaykichita. Runamasikichita rurashkaykichishinalla Tata Dioska kanku-
natapish rurashunkichi.
3 Kankuna uchaykichita mana riksinayaptikichi ñawikichipi kaspishina tiyan.
Ñawikichipi kaspi tiyaykaptin munankichi wawkikichipa ñawinmanta takshasillu susyata
surkuyta. 4 Kankunapa ñawikichipi kaspishina tiyaykaptin ¿imashnatí animukunkichi
wawkikichita willayta: “Ñuka ñawikimanta chay susilluta surkunayani” nishpa?
5 Chayta rimashpaykichi allipi tukushpa mana allikunata ruraykankichi. Chayrayku
willaykichi: Kikikichipa ñawikichimanta chay kaspitashina surkuychi. Chaypira
atipankichi wawkikichipa ñawinmanta chay taksha susillutashina surkupuyta.
6 Chaymanta Tata Diospa rimananta sinchi shunkuyuk mana kasunayak runakunata
ama yachachiychichu. Chay laya runakunata yachachiptikichika iden piña allkushina
chiknishushpaykichi makashunkichiman. Paykunata yachachishpaykichika kuchiku-
napa alli perlaskunatashina wishchuykankichi. Chay laya runakuna Tata Diospa ri-
mananta mana nimatashina kawansapa. Chayrayku ama paykunata yachachiychichu.

Jesus yachachikurkan tukuy munananchikunata Tata Diosta mañananchikunapa.
(Lk 11.9-13; 6.31)

7 Chaymanta munanaykichita Tata Diosta mañaychi. Chashna mañaptikichi payka
kushunkichi. Munanaykichita maskaychi. Maskashpaykichi tarinkichi. Tata Dios
yanapashunaykichipa munashpaykichi payta roygaychi. Chashna roygaptikichi payka
punkuta kicharikshina yanapashunkichi. 8 Tata Diosta mañashpaykichi chaskinkichi.
Tata Diosta maskashpaykichi tarinkichi. Tata Diosta roygaptikichi payka punkuta
kicharikshina yanapashunkichi.
9 Kankunapa wambraykichi panta mañashuptikichi ¿ariya rumitachu kunkichiman?
10 Challwata mañashuptikichi ¿ariya machakuytachu kunkichiman? 11 Kankuna mana
alli rurak kaykashpaykichipish wambraykichita allikunata kunkichi. Sielupi kawsak
Tata Diosnikichita mañaptikichi payka ashwan allimakunata kushunkichi.
12 Kankuna munankichi runamasikichi kuyashushpaykichi allita yanapashu-
naykichipa. Chashnashina kankunapish runamasikichita allita yanapaychi.
Moises kamachikunankunapi ñawpa yachachikuk runakuna killkadunpi chayllata
yachachikurkansapa.

Tata Diosta katishpanchikuna iden llañu ñantashina purinchisapa.
(Lk 13.24)

13 Kankuna llañu punkutashina yaykuychi. Aypa runakuna kikinkunapa
munanankunallata rurashpa kawsansapa. Paykunaka iden anchu punkutashina
yaykushpa alli kicharidu ñantashina puriykansapa. Chay alli kicharidu ñantashina
purishpankuna mana tukuyniyuk ninapi chayankasapa. 14 Chaymanta mana aypa
runakunachu Tata Diospa munananllata rurashpa kawsansapa. Paykunaka iden llañu
punkutashina yaykushpa llañu ñantashina padesishpa purinsapa. Chay llañu ñantashina
purishpankuna sielupi chayankasapa.

Jesus yachachikurkan llullachikuk runakunamanta kuydanakunanchikunapa.
(Lk 6.43-44)

15 Llulla yachachikuk runakuna rimansapa Tata Diospa rimananta allita
yachachikuykanankunata. Kankunaka paykunamanta allita kuydanakuychi ama
llullachishunaykichipa. Paykunaka iden ovejashina alli modoyuk tukunsapa.
Chaykamanka manchanapa pumashina llullachikushpa wakllichishunayankichi.
16 Llullachikuk runakunata kawsanankunamanta riksinkichi. Mash yuyaychi.
Kashayuk kaspi mana uvakunatachu wayuchakun. Nima chupukasha
wayuchakunchu igo wayuta. Chashnashinami chay llulla yachachikuk runakunapish
Tata Diospa rimananta mana kuskatachu yachachikunsapa. 17 Suk alli kaspi alli
wayukunata wayuchakun. Mana alli kaspi mana alli wayukunata wayuchakun. 18 Suk
alli kaspika manami wayuchakunchu mana alli wayukunata. Mana alli kaspika
manami wayuchakunchu alli wayukunata. 19 Ñukanchi mana alli wayuyuk kaspikunata
kuchushpa rupachinchi. Chashnashina llulla yachachikukkunata Tata Dios churanka
mana tukuyniyuk ninapi. 20 Kankuna chay mana alli yachachikukkunata mana alli
ruranankunamanta riksinkichi llulla yachachikukkuna kanankunata.

Jesus yachachikurkan Tata Diosta kasushpa kawsak runakunalla mandunpi yaykunankunapa.
(Lk 13.25-27)

21 Tatayni Diospa munananta rurak runakunalla paypa mandunpi yaykunkasapa.
Chay llullakuk runakuna: “Señor, Señor” willawashpankunapish mana allita rurashpa
kawsansapa. Chayrayku paykunaka manami Tata Diospa mandunpi yaykunkasapachu.
22 Ñuka kashkan shamuptini chay llullachikuk runakuna willawankasapa: “Señor,
ñukaykuna shutikita rimashpa yachachikurkanisapa. Shutikita rimashpa runakunamanta supaykunata llukshichirkanisapa. Shutikita rimashpa aypa milagrukunata rurarkanisapa.” 23 Chashna willawaptinkunapish willashasapa: “Kankunataka manami
riksiykichichu. Mana allita rurashpa kawsashkaykichirayku ñukamanta ashuychi.”

Jesus yachachikurkan ishkay laya ruradu wasikunapa ejemplunta.
(Mr 1.22; Lk 6.47-49)

24 Chayrayku willaykichi: Kankuna yachachikushkaynita uyarishpa chayta kasunaykichi tiyan. Chashna kasushpa kawsashpaykichi yachaysapa runa kankichi.
Suk yachaysapa runa wasinta rurashpa sinchi allpapi uku ukuta aspishpa ruran. 25 Chaymanta sukaman tamyaptin yaku llokllashpa wasita kirpaptin sinchita
wayraptin chay alli ruradu wasika mana urmankachu. Kankuna allita kasuwashpa
kawsashpaykichika sinchi allpapi wasinta rurak runakunashinami kankichi.
26 Chaymanta kankuna yachachikunaynita uyarishpalla mana kasuwashpaykichika
suk mana alli yuyaykuk runashina kankichi. Suk mana alli yuyaykuk runa wasinta
rurashpa ñupu likidu allpapi ruran. Chay laya ruradu wasika mana sinchikunchu.
27 Sukaman tamyaptin yaku llokllaptin sinchita wayraptin chay mana alli yuyaykuk
runapa wasin kunanlla urmapun. Sukaman allita wakllin. Kankunaka yachachikunaynita mana kasushpaykichika wakllichinakunkichi.

28-29 Chaymanta Jesus yachachikuyta tukuchaptin chay runakunaka almirashpankuna parlarkansapa:
—Kay Jesuska kamachikuk runashina yachachiwanchisapa. Mana Moisespa killkadunta yachachikuk runakunashinachu yachachiwanchisapa.

8

Jesus lasaruyak runata alliyachirkan.
(Mr 1.40-45; Lk 5.12-16)

1 Chaymanta Jesus chay urkumanta urayamuptin aypa runakuna katirkansapa.
2 Chaypina suk lasaruyak runa Jesusta laduncharkan ñawpakninpi kunkurikushpa willarkan:
—Señor, munashpaykika kay unkuyninimanta alliyachiway.
3 Chashna willaptin Jesuska chay runataka llankashpa willarkan:
—Ariya, munani alliyachiynikita. Ñami alliyaduna kanki.
Chayta willaptinlla chay runapa tukuy kirinkuna chinkarkan. 4 Chaypina Jesuska willarkan:
—Amara ni pita willayrachu alliyachishkaynita. Saserdoteman rillay kawashunanpa alliyaduna kanaykita. Chaymanta ñawpa Moises killkashkanpi kamachikunanta allita kasushpa suk ofrendata apay. Chayta apaptiki tukuy runakuna yachankasapa unkuynikimanta sanuyashkaykita.

Jesus suk kapitanpa wiwachunta alliyachirkan.
(Lk 7.1-10)

5 Chaymanta Kapernaum llaktapi chayaptin suk runa Jesusta laduncharkan. Payka Roma llaktamanta soldadukunapa kapitannin karkan. Jesusta sukaman roygashpa willarkan:
6 —Señor, suk wiwachuyni wasinipi sukaman unkudulla kawsan. Manana nima kuyuyta atipannachu. Mana muchunapa laya nanaywan sukaman sufriykan.
7 Chashna willaptin Jesuska chay kapitanta willarkan:
—Wasikiman risha payta alliyachinaynipa.
8 Chaypina chay kapitanka willarkan:
—Señor, ñuka mana nimachu kani wasinipi yaykunaykipa. Kayllamanta atipanki wiwachuynita alliyachiyta. 9 Tata Diosmi kamachishunki. Chayrayku sinchi kamachikuk kanki. Ñukapapish tiyan kamachiwakninikuna. Paykuna kamachiwaptinkuna kasunayni tiyan. Chaymanta ñuka soldadukunata kamachiptini paykunapish kasuwansapa. Suk soldaduta suk mayman rinanpa willaptini rin. Sukta shamunanpa willaptini shamun. Suk wiwachuyni imatapish rurananpa willaptini ruran. Chayrayku sinchi kamachikuk kashpayki karullamanta wiwachuynita alliyachipay.
10 Chashna chay kapitan willaptin Jesuska sukaman almirarkan. Chaypina tukuy chay katik runakunata willarkansapa:
—Allita willaykichi. Tukuy judiyumasinikunamanta mana niman suk runa kay romano kapitanshina ñukata kreyiwashkachu. 11 Chayrayku willaykichi: Inti llukshimunanmanta inti yaykunanmanta tukuy kreyiwakkuna Tata Diospa mandunpi yaykunkasapa. Chaypina tiyarinkasapa ñawpa awilunchi Abrahamwan Isakwan Jakobowan tantalla mikunankunapa. 12 Chaykamanka kankuna Tata Diospa mandunpi yaykunaykichi kaykaptin mana ñukata kreyiwashkaykichirayku mana yaykunkichichu. Tata Dioska tukuy mana kreyiwakkunata sielu washaman tutayaduman churankasapa. Chaypina paykunaka llakishpankuna kirunkunata mukushpankuna sukaman wakankasapa.
13 Chayta willashkanwashana Jesuska chay kapitanta willarkan:

—Rillayna wasikiman. Tukuy shunku kreyiwashkaykiraykumi wiwachuykitaka alliyachishkani.

Jesus willashkan oraslla chay unkudu wiwachunka wasinllapi alliyarkan.

Jesus Pedrupa suedranta alliyachirkan.
(Mr 1.29-31; Lk 4.38-39)

14 Chaymanta Jesuska disipulunkunawan rirkansapa Pedrupa wasinman. Chaypi yaykushpa Jesuska Pedrupa suedranta tarirkan unkuduta. Chay warmika kawitunpi kalentorawan siridu karkan. 15 Chaypina Jesuska chay unkudu warmipa makinta llankaptin kalentoranka chiriyapurkan. Chashna alliyashpa atarimushpa kallarirkan Jesusta disipulunkunata karaysapata.

Jesus aypa unkudukunata alliyachirkansapa.
(Mr 1.32-34; Lk 4.40-41)

16 Chaymanta amusayaykaptinna Jesusman supayadu runakunata pushamurkansapa. Jesuska rimashpalla chay supaykunata llukshichirkansapa. Tukuy unkudukunatapish alliyachirkansapa.

17 Chayta Jesus rurarkan Tata Dios willashkanta rurananpa. Chay ñawpa yachachikuk Isaiyas killkarkan: “Payka rikchak laya unkuyninchikunamanta alliyachiwashkanchisapa. Tukuy laya nanayninchikunata kichuwarkanchisapa.” Chay killkadunpi rimashkanshina Jesus unkudukunata alliyachirkansapa.

Aypa runakuna munarkansapa Jesusta katiyta.
(Lk 9.57-62)

18 Chaymanta aypa runakuna Jesuspa ladunpi tantanakurkansapa. Jesuska chay runakunata kawashpa disipulunkunata willarkansapa:

—Akuychi kay kochata chimbaypachi.

19 Manara kanowapi yaykuptinkunara Moisespa killkadunta yachachikuk runa Jesusta ladunchashpa willarkan:

—Maestru, maytapish riptiki chaytami katishkayki.

20 Chaypina Jesuska willarkan:

—Atukkunapa machaykunapi wasinkuna tiyan. Pishkillukunapapish wasinkuna tiyan. Ñuka sielumanta shamudu runa kashpaynipish mana nima wasiyukchu kani chaypi samanaynipa.

21 Chaypina Jesusta katik runa willarkan:

—Señor, tatayni wañuptin pampashpaynira katishkayki.

22 Chashna willaptin Jesus willarkan:

—Kunanlla aku ñukawan. Tata Diosta mana kasunayak runakunaka paykunapura pampanakuchunsapa.

Jesus sinchi wayrata sampayachirkan.
(Mr 4.35-41; Lk 8.22-25)

23 Chashna parlashkankunawasha Jesuska disipulunkunawan suk kanowapi yaykurkansapa kochata chimbanankunapa. 24 Chimbaykaptinkuna kallarirkan sukaman wayrayta. Chay wayrawan yakuka sukaman olasyarkan yakallapa kanowata untachinankaman. Chay yaku wayrawan kuyuykaptinpish Jesuska kanowapi puñuykarkan. 25 Chaypina disipulunkunaka rirkansapa rikchachik. Sukaman manchakushpankuna willarkansapa:

—¡Señor, salvawaysapa! Ñami suminayaykanchisapana.

26 Jesuska willarkansapa:

—¿Imapatí sukaman manchakunkichi? ¿Manachu allitara kreyiwankichira?

Chashna willashpa Jesuska atarishpa wayrata yakuta sinchita willarkan sampayananpa. Willaptinlla sampayarkan.

27 Chayta kawashpankuna disipulunkunaka sukaman almirashpa
tapunakurkansapa:
—¿Pití kay runaka? Rimashpalla wayrata yakuta kasillayachin.

Jesus supayadu runakunata alliyachirkan.
(Mr 5.1-20; Lk 8.26-39)

28 Chaymanta chay kochata chimbashpankuna Gadara llaktapi Jesuska disipulunkunawan chayarkansapa. Chaypi ishkay supayadu ullkukuna tiyarkan. Paykuna sukaman supayadu karkansapa. Chay ishkay runakunaka wañudukunata pampashkankunapi kawsarkansapa. Paykuna sukaman sakra likidu kaptinkuna mana ni pi atiparkansapachu chay ñanta puriyta. Chaypina chay ishkay runakunaka Jesusta kawashpankuna laduncharkansapa. 29 Sinchita rimashpa willarkansapa:
—Tata Diospa wambran Jesus ¿manara kastigawanaykipasapa tiempu chayamuptinra shamushkankichu kastigawaksapa?
30 Chay supayadu runakunamanta mana karupichu aypa kuchikuna mikukuykarkansapa. 31 Chaypina chay runakunapi kawsak supaykunaka Jesustaka willarkansapa:
—Kay runakunamanta llukshichiwashpaykisapa almitiwaysapa chay kuchikunapi yaykunaynikunapa.
32 Chashna willaptinkuna Jesus almitishpa willarkansapa:
—¡Rillaychi!
Jesus willaptinkunana chay supaykuna chay ishkay runakunamanta llukshirkansapa. Rirkansapa kuchikunapi yaykuk. Chaypina kuchikunaka kallpashpankuna urkumanta sinkushpa yakupi sipikurkansapa.
33 Chayta kawashpankuna kuchikuna kuydak runakuna manchakuywan llaktankunaman kallparkansapa. Chaypi chayashpankuna tukuy llaktamasinkunata willarkansapa Jesus chay supayadu runakunata alliyachishkanta. Kuchikuna yakupi sipikushkankunata parlachikurkansapa. 34 Chayta uyarishpankuna tukuy chay llaktapi kawsak runakuna rirkansapa Jesusta tarik. Jesusta kawashpankuna roygarkansapa llaktankunamanta llukshinanpa.

9

Jesus mana kuyuy atipak runata alliyachirkan.
(Mr 2.1-12; Lk 5.17-26)

1 Chaymanta suk atun kanowapi yaykushpa Jesuska chimbarkan chay kochata. Chimbashpa kawsanan Nasaret llaktapi chayarkan. 2 Chaypina runakuna suk mana kuyuy atipak runata kamillapi payman pusharkansapa. Chay unkuduta pushamuk runakuna tukuy shunku kreyirkansapa Jesus alliyachinanta. Jesus kreyikushkankunata yachashpa chay unkuduta willarkan:
—Wambrayni, ama manchakuychu. Tukuy uchaykikunamanta perdonayki.
3 Chashna chay unkuduta willaptin Moisespa killkashkankunata yachachikuk runakuna piñakushpankuna yuyayninkunapi rimarkansapa: “Kay runaka Tata Diostami sukaman piñachiykan. Payka iden Tata Diosshina tukushpa kay unkuduta willashka tukuy uchankunamanta perdonananta.”
4 Jesus chay runakunapa yuyayninkunata yachashpa willarkansapa:
—¿Imapatí washanchawaykankichi? 5 Kay unkuduta ishkay layata atipayman willayta. Munashpayni willayman: “Uchaykikunamanta perdonayki.” Munashpayni willayman: “Atarimushpa rillay.” 6 Kunanlla kay unkuduta alliyachisha. Alliyachiptini yachankichi ñuka sielumanta shamudu runa kanaynita. Yachankichi tukuy runakunapa uchankunata perdonayta atipanaynita.
Chashna willashpa Jesuska chay mana kuyuy atipak runata willarkan:

—¡Atarimuy! Kamillaykita apishpa wasikiman rillay.
7 Chashna Jesus willaptinna chay unkudu runaka alliyaduna atarimushpa wasinman
kutirkan. 8 Chayta kawashpankuna chay runakuna sukaman manchakurkansapa.
Chaymanta Jesus runakunata alliyachishkanrayku Tata Diosta alabarkansapa.

Jesus Mateota kayarkan.
(Mr 2.13-17; Lk 5.27-32)

9 Chaymanta Jesus pasaykashpa ñuka Mateota kawawarkan. Maypicha romano
awtoridarkunapa kullkita chaskikunaynipi tiyaridu karkani. Chaypina Jesuska
kawawashpa willawarkan:
—Shamuy ñukawan.
Chashna willawaptin atarishpa Jesusta katirkani. 10 Chaymanta disipulunkunawan
Jesusta pusharkani wasinipi mikuk. Chaypina kullki chaskikukmasinikunawan mana
alli rurak runakuna shamurkansapa tiyarik Jesuswan disipulunkunawan tantalla
mikunaynikunapa. 11 Chaypina fariseo runakuna chayta kawashpankuna ñukaykunata
willawarkansapa:
—¿Imapatí maestruykichi Jesus kullki chaskikukkunawan uchasapa runakunawan
tantalla mikuykan?
12 Chaypina Jesus yuyaykanankunata uyarishpa suk ejempluwan yachachirkansapa:
—Unkudu runa ampik runata sukaman maskan alliyachinanpa. Sanu runa mana
nima ampik runata maskanchu sanu kashpa. 13 Rillaychi allita yachakumuychi
imatami Tata Dios rimananpi yachachiwanchisapa nishpa. Paymi willawanchis-
apa: “Animalkunata kuyawashpa wañuchinaykichimanta ashwanta munani runamasiki-
chita llakichishpa yanapanaykichipa.” Chayrayku ñuka shamushkani uchasapakunata
uchankunamanta salvanaynipa. Manami shamushkanichu mana uchayuk yuyanakuk
runakunata salvanaynipa.

Fariseokuna amañaksapa mana mikushpa Tata Diosta kuyayta.
(Mr 2.18-22; Lk 5.33-39)

14 Chaymanta Juan Bawtistapa disipulunkuna laduncharkan Jesusta tapurkansapa:
—Ñukaykunawan fariseo runakuna Tata Diosta kuyashpaynikuna churadu diyakuna
amañanisapa mana nimata mikuyta. ¿Imapatí disipuluykikuna mana ñukaykunashina
amañansapa?
15 Chayta tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:
—Suk funsiapi invitadu runakuna noviowan tantalla kashpankuna mana llakin-
sapachu. Funsia washa novio sakiptinkuna chaypira churadu diyakuna mikunata
mana mikunkasapachu.
16 Chaymanta Jesus ashwanta entiendichinayashpa willarkansapa:
—Mana ni pi mawka llachapata tipi mushuk telawan remiendanmanchu. Chay
llachapata takshaptin mushuk tela kintikushpa mawka llachapata ashwanta llikichin.
17 Chaymanta mana ni pi llullu vinuta churanmanchu vinu churana mawka kapachupi.
Chaypi churaptin llullu vinuka timbushpa mawka kapachuta pachyachinman. Ka-
pachu llikikuptin vinuka usunman. Chay llikikudu kapachupish wakllidu kiparin.
Chayrayku llullu vinuta mushuk kapachupi churansapa ama vinu ichakunanpa.

Jesus yawar unkuyuk warmita alliyachirkan. Chaymanta Jairopa shipashninta kawsachimurkan.
(Mr 5.21-43; Lk 8.40-56)

18 Jesus chay runakunata yachachiykaptin suk runa laduncharkan. Payka tanta-
nakunankuna wasipi kamachikuk runa karkan. Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa
willarkan:

—Chaylla shipashnini chayrak wañushka. Aku wasiniman. Llankaptiki shipashnini kashkan kawsamunka.
19 Chashna willaptin disipulunkunawan tantalla Jesuska chay kamachikuk runata katirkan. 20 Jesus riykaptin suk warmi katishpa laduncharkan. Payka yawar unkuywan chunka ishkay watata kawsarkan. Chay warmi washanmanta Jesuspa llachapan mañanta llankarkan. 21 Yuyarkan: "Jesuspa llachapanta llankashpaynilla alliyasha."
22 Chashna llankaptin Jesus washanta chapashpa chay warmita kawarkan. Chaypina llakichishpa willarkan:
—Wambrayni, kushikuyna. Tukuy shunku kreyiwashkaykirayku sanuyachiyki.
Chayta willaptin alliyarkan.
23 Chaymanta chay kamachikuk runapa wasinpi Jesuska chayarkan. Chaypi aypa runakuna sukaman kaparikushpa wakakuykarkansapa. Kena pukuk runakunapish listuna karkansapa chay wañuduta pampak pushanankunapa. 24 Paykunata kawashpa Jesuska willarkansapa:
—Kaymanta llukshiychi. Kay shipashka puñuykanmi. Manami wañuduchu.
Puñuykananta willaptinkuna chay runakuna Jesusta sukaman asichirkansapa.
25 Chaypina Jesuska tukuyta washaman llukshichirkansapa. Chaymanta yaykushpa chay shipashta makinmanta apiptin kawsamushpa atarimurkan. 26 Chaymanta tukuy llaktakunapi sukaman famakurkansapa Jesus chay shipashta kawsachimushkanta.

Jesus ishkay mana kawakuk runakunata alliyachirkan.

27 Chaymanta riykaptinna ishkay mana kawakuk runakuna sinchita kaparishpa Jesustaka katirkansapa. Willarkansapa:
—¡Davidpa miraknin Jesus, ñukaykunatapish llakichiwaysapa!
28 Jesus suk wasipi yaykuptin chay ishkay biskukunapish yaykushpa laduncharkansapa. Jesuska paykunata tapurkansapa:
—¿Ariya kreyiwankichichu atipanaynita alliyachiynikichita?
Paykunaka aynirkansapa:
—Ariya, Señor, kreyiykisapami.
29 Chaypina Jesuska ñawinkunata llankashpa willarkansapa:
—Tukuy shunku kreyiwashkaykichirayku alliyachiykichi.
30 Chashna willaptinna chay ishkay runakunaka allitana kawakurkansapa. Chaypina Jesuska paykunata sinchita willarkansapa:
—Ama ni pita willaychichu ñuka alliyachishkaynita.
31 Chashna willaptinpish paykunaka tukuy chay llaktakunapi kawsak runakunata parlachirkansapa Jesus alliyachishkankunata.

Jesus mana rimakuy atipak runata alliyachirkan.

32 Chay ishkay runakuna llukshiykaptinkuna sukkuna Jesusman pushamurkansapa suk mana rimakuk runata. Chay runaka supayadu kashpa mana rimakuyta atiparkanchu. 33 Jesuska chay runamanta supayta llukshichirkan. Chaypina chay runaka atiparkan rimakuyta. Chayta kawashpankuna chay runakuna sukaman almirashpankuna willanakurkansapa:
—Mana niman suk kuti kay Israel llaktapi kay laya alliyachikuk runata kawashkanchisapachu.
34 Chaypina fariseokuna Jesusta sukaman washanchashpankuna willanakurkansapa:
—Supaykunapa kamachikuknin kay runata yanapaptin supaykunata atipan llukshichiyta.

Jesus chay llaktapi kawsak runakunata llakichirkan.

35 Chaymanta Jesuska llaktan llaktan alliyachikuypi purirkan. Rikchak laya unkuywan nanaywan runakunata alliyachirkansapa. Tukuy llaktakunapi chayashpa tantanakunankuna wasikunapi yaykurkan yachachikunanpa. Yachachikushpa willarkansapa Tata Diospa mandunpi yaykunankunapa.
36 Jesuska chay aypa runakunata kawashpa llakichirkansapa iden llakidu wishchudu ovejakunashina kaptinkuna ni pi kuydaptinkuna. 37 Chaypina Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Chay aypa runakunaka iden pallanapa wayukunashinami. Tata Diospa rimananta yachachikuk runakunaka iden pallak peonkunashinami. Yachachikuk runakuna pishinsapa kay aypa runakunata yachachinankunapa. 38 Chayrayku Tata Diosta roygaychi aypa yachachikukkunata kachanankunapa.

10

Jesus chunka ishkay disipulunkunata akllarkan.
(Mr 3.13-19; Lk 6.12-16)

1 Chaymanta Jesuska ñukaykunata chunka ishkay disipulunkunata kayawashpankuna willawarkansapa:
—Kunanmantapacha ñuka yanapaptini kankuna atipankichi runakunamanta supaykunata llukshichiyta. Chaymanta atipankichi tukuy laya unkuyninkunamanta nanayninkunamanta alliyachiyta.
2 Jesuspa chunka ishkay disipulunkunapa shutinikuna kaykunami: Primeru karkan Simon. Paypa suk shutin karkan Pedru. Chaymanta Pedrupa wawkin Andres, Sebedeopa ishkay wambrankuna Santiagowan Juan karkansapa. 3 Chaymanta Felipi, Bartolome, Tomas, Mateo karkanisapa. Ñuka Mateo romano awtoridarkunapa kullki chaskikuk karkani. Chaymanta Alfeopa wambran Santiagowan Tadeo karkansapa. 4 Chaymanta suk karkan Simon. Payka romano gobiernuta mana kasunayak runa karkan. Chaymanta Judas Iskariote karkan. Payka Jesusta apichichirkan wañuchichinankunapa.

Jesus disipulunkunata kacharkansapa rinankunapa yachachikuk.
(Mr 6.7-13; Lk 9.1-6)

5 Jesuska ñukaykunata ishkay chunka disipulunkunata kachawashpankuna willawarkansapa:
—Rillaychi judiyu runakunapa llaktankunallaman. Ama rillaychichu mana judiyukunapa llaktankunaman. Ama Samaria parti llaktakunapi yaykuychichu. 6 Rillaychi israelmasikichillata yachachik. Paykunaka iden chinkadu ovejakunashina kawsaykansapa. 7 Rishpaykichi paykunata willaychi: "Tata Diosmi munan mandunpi kawsanaykichipa." 8 Chashna yachachikushpa lasaruyak runakunata alliyachiychi. Rikchak laya unkuyuk runakunatapish alliyachiychi. Wañudukunata kawsachimuychi. Supayadu runakunamanta supaykunata llukshichiychi. Tata Dios yanapashuptikichi tukuy chaykunata atipankichi rurayta. Payka mana chaninpachu sukaman yanapashunkichi. Chayrayku kankunapish mana kobrakushpalla tukuy kay willashkaynita ruraychi. 9 Rishpaykichi ama nima kullkita apaychichu. 10 Ama nima pikshaykichita nima ushutaykichita nima bastonnikichita apaychichu. Rillaychi mudakushkaykichi llachapallawan. Chay runakunata yachachiptikichi paykuna karashunaykichi tiyan. Chayrayku ama nimata apaychichu.
11 Maykan llaktapi chayashpaykichi alli chaskikuk runata maskaychi. Paypa wasinpi kipariychi suk llaktaman rinaykichi diyakaman. 12 Chay runapa wasinpi chayashpaykichi tukuy chaypi kawsakkunata allimata rimachiychi. 13 Paykuna allita chaskishuptikichika Tata Diosta roygaychi kushichinankunapa. Mana allita chaskishuptikichika Tata Dios mana kushichinkasapachu. 14 Chay runakuna wasinkunapi mana

chaskishunayaptikichika mana uyarishunayaptikichika wasinkunamanta llaktankunamanta chakikichi susyanta urmachishpa llukshiychi. 15 Allita willaykichi: Tata Dios kastigakunan diya chay ñawpa Sodoma Gomorra llaktakunapi kawsak runakunata kastigankasapa. Chaymanta chay mana uyarishunayak runakunata ashwan sinchita kastigankasapa.

Jesus willarkansapa runakuna disipulunkunata chikninankunata.

16 Manara riptinikuna Jesuska yachachiwaysapallapi katirkan:

—Mash allita uyariwaychi. Kankunata ovejatashina kachaykichi sakra likidu pumashina runakunata yachachinaykichipa. Chayrayku machakuyshina yachaysapa likidu kaychi. Yachaysapa kashpaykichi urpayshina alli modoyuk kuskata rurashpa kawsaychi.

17 Sakra runakunamanta kuydanakushpa kawsaychi. Chiknishuk runakuna awtoridarkunapi chatashunkichi. Chaymanta tantanakunankuna wasikunapi makashunkichi. 18 Chashna rimanaynita yachachikuptikichi chay chiknishuk runakuna awtoridarkunaman ashwan sinchi kamachikukkunaman pushashunkichi. Tukuy paykunata mana judiyukunatapish atipankichi yachachiysapata. 19 Awtoridarkunaman pushashuptikichi ama manchakushpa yuyaychichu imatami willankichi nishpa. Chashna oras Tata Diosmi yachachishunkichi imatami rimankichi nishpa. 20 Tata Diospa Espiritun yanapashuptikichi atipankichi awtoridarkunata allita ayniyta. Manami kikikichipa yuyaynikichitachu rimankichi.

21 Chaymanta chay chiknikuk runakuna wawkinkunata awtoridarkunapi chatankasapa wañuchichinankunapa. Chiknikuk tatakuna wambrankunata awtoridarkunapi chatankasapa. Chiknikuk wambrakuna tatankunata mamankunata awtoridarkunapi chatankasapa wañuchichinankunapa. 22 Tukuy runakuna ñukata kreyiwashpa kawsashkaykichirayku kankunata chiknishunkichi. Chiknishuptikichipish wañunaykichi diyakaman ñukata mana shaykushpa kreyiwashpa kawsanaykichi tiyan. Chashna kreyiwashpa kawsaptikichi Tata Diosmi sieluman pushashunkichi. 23 Suk llaktapi kawsak runakuna wañuchishunayaptikichika chikan llaktaman nitikuychi. Allita willaykichi: Manara kankuna tukuy Israel llaktakunapi yachachikuptikichira ñuka sielumanta shamudu runa kashkan shamusha.

24 Mana niman suk disipulu maestrunmanta ashwanta yachanchu. Mana niman suk peon patronninmanta ashwanta kamachikunchu. 25 Suk disipulu maestrunshina yachachikushpa kushikun. Chaymanta suk peon patronninshina kamachikushpa kushikun. Ñuka maestruykichi kaykaptini runakuna chikniwashpankuna rimansapa Satanas kanaynita. Chashna ñukapa rimashpankuna kankunapapish idenllata rimankasapa.

Jesus yachachikurkan chiknik runakunata ama manchanankunapa. (Lk 12.2-7)

26 Ama chiknishuk runakunata manchaychichu. Tata Diosmi paykunapa upallalla rimashkankunata pakallalla rurashkankunata yachashpa tukuy runakunapi rikurichinkasapa. 27 Ñuka kankunata pakallalla yachachishkaynita tukuy runakunata ama pakakushpa parlachiychi. Chaymanta upallalla willashkaynikunata tukuy runakunata sukaman yachachiychi. 28 Runakuna wañuchishunayaptikichi ama manchaychichu. Paykunaka wañuchishushpaykichipish mana atipansapachu mana tukuyniyuk ninaman churashuynikichita. Tata Diosllami tukuy uchasapa runakunata mana tukuyniyuk ninapi churankasapa. Chayrayku payllata manchashpa kasushpa kawsaychi.

29 ¿Manachu ishkay pishkillukunata rantinsapa suk kullkillawan? Chay pishkillukuna mana ashwan chaniyuk kashpankunapish Tata Dios mana munaptin mana niman

suk wañunmanchu. 30-31 Tata Dioska tukuy kankunatapish allita kuydashunkichi. Pishkillukunamanta kankunata ashwanta kuyashunkichi. Sukaman kuyashushpaykichi allita yachan mashnami chukchaykichi tiyan nishpa. Chayrayku ama ni pita manchaychichu.

Tukuy runakunata parlachinanchikuna tiyan Jesus salvawakninchikuna kananta.
(Lk 12.8-9)

32 Jesus yachachiwaysapallapi katirkan:

—Kankuna mana pinkakushpa runamasikichita willanaykichi tiyan kreyiwak runakuna kanaykichita. Chashna rimaptikichi ñukapish sielupi kawsak Tatayni Diosta willasha kankuna kreyiwak kanaykichita. 33 Chaymanta ichara runamasikichita pinkakushpa mana munankichimanchu rimayta ñukata kreyiwanaykichita. Chashna mana kreyiwanaykichita rimaptikichi ñukapish sielupi kawsak Tataynita willasha kankunata mana riksinaynita.

Jesusta katiptinchikuna familyanchi chikniwashunchisapa.
(Lk 12.51-53; 14.26-27)

34 Jesuska ñukaykuna disipulunkunata willawarkansapa:

—Ñuka kay allpaman shamushkaynirayku aypa runakuna makanakunkasapa. Ama yuyaychichu ñuka shamushkaynirayku tukuy runakuna manana makanakushpana kawsanankunata. 35 Ñuka shamushkaynirayku mana kreyiwak runakuna kreyiwak runakunata sukaman chikninkasapa. Ñukarayku suk wambra tatanta, suk shipash mamanta, suk nuera suedranta chiknishpa kawsankasapa. 36 Ñukata kreyiwashpa kawsaptikichi kikin familyaykichi chiknishunkichi.

37 Chaymanta tataykichimanta mamaykichimanta wambraykichimanta ñukata ashwan allita kuyawanaykichi tiyan. Ñukata mana ashwan allita kuyawashpaykichika mana ñukapa disipuluynikunachu kankichi. 38 Runakuna chiknishushpaykichi padesichishuptikichipish ñukallata allita kasuwashpa katiwanaykichi tiyan. Mana katiwashpaykichika mana ñukapa disipuluynikunachu kankichi. 39 Kankuna wañuymanta kishpinayashpa sakiwashpaykichika mana tukuyniyuk ninamanta mana kishpinkichichu. Chaymanta ñukata kreyiwashkaykichirayku runakuna padesichishushpaykichi wañuchishuptikichika Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsankichi.

Runakuna chaskiwaptinchikuna Tata Dios paykunata yanapankasapa.
(Mr 9.41)

40 Kankuna rimanaynita yachachikuk riptikichi suk runakuna chaskishushpaykichi ñukatapish chaskiwaykansapa. Ñukata chaskiwashpankuna kachamuwak Tatayni Diostapish chaskiykansapa. 41 Kankuna rimanaynita yachachikuk riptikichi sukkuna chaskishunkichi. Tata Dioska paykunata kankunatashina premyunta kunkasapa. Chaymanta alli rurak runakuna kaptikichi sukkuna chaskishunkichi. Paykunatapish kankunatashina Tata Dios premyunta kunkasapa. 42 Ñukata katiwashkaykichirayku ichara suk runa suk tipi chirik yakuta kushunkichiman. Tata Dios chay upyachishuk runata premyunta kunka.

11

Juanpa disipulunkuna rirkansapa Jesuswan parlak.
(Lk 7.18-35)

1 Jesuska chunka ishkay ñukaykuna disipulunkunata yachachiwashkankunawasha rirkan Galilea parti llaktakunapi yachachikuk.

2 Chay tiempu Juan Bawtista karselpi karkan. Chaypi kashpa yacharkan Jesus
rikchak almirana ruranakunata rurashkanta. Chaypina Juanka ishkay disipulunku-
nata kacharkansapa Jesusta tapuk:
3 —¿Deveraschu Tata Diosmanta shamudu runa kanki? ¿Suktachu shuyashasapa?
4 Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:
—Rillaychi Juanta willak uyarishkaykichita kawashkaykichita. 5 Juanta
willaychi ñuka alliyachiptini mana kawakukkuna kawakuykanankunata kojokuna
puriykanankunata upakuna uyariykanankunata. Willaychi lasaruyak runakunat-
apish alliyachishkaynita. Willaychi wañudu runakunata kawsachimushkaynita.
Chaymanta tukuy mana nimayuk runakunata yachachiykanisapa Tata Dios salvakuk
kananta. 6 Chaymanta Juanta willaychi tukuy runakuna mana pinkakushpa ñukata
allita kreyiwashpa kushikuypurulla kanankunata.
7 Chaymanta Juanpa disipulunkuna kutiptinkuna Jesuska chay aypa runakunata
willarkansapa:
—¿Imatatí rishkankichi kawak chunlla pampapi? ¿Rishkankichichu kawak pintuta
wayra kuyuchiptin? 8 Mana chayta kawak rishpaykichika ¿imatatí kawak rishkankichi?
¿Allima llachapayuk runatachu? Kankunaka allita yachankichi allima llachapayuk
runakuna kamachikuk runakunapa wasinkunallapi kawsanankunata. 9 Ariya ¿imatatí
rishkankichi kawak? ¿Alli yachachikuk runatachu? Ariya deverasmi rishkankichi
alli yachachikuk runata kawak. Payka tukuy alli yachachikukkunamanta ashwan alli
yachachikukmi. 10 Ñawpa tiempu Tata Dioska killkadunpi Juanpa rimarkan:

“Ñukaka suk alli yachachikukta kachasha tukuy runakunata willanankunapa
kachamushkayni runata allita chaskinankunapa.”

11 Mash allita uyariwaychi. Chay yachachikuk Juanka tukuy runakunamanta ashwan
alli yachachikukmi karkan. Chashna kaptinpish Tata Diospa mandunpi tukuy mana
kreyinakuk runakuna Juanmanta ashwan yachaysapakunami kankasapa.
12 Juan Bawtista shamushkanmantapacha kunankaman aypa runakuna Tata Diospa
mandunpi sukaman sinchikushpa yaykunsapa. Paykunaka sukaman sufrishpanku-
napish mana manchakushpa sukaman munashpa yaykunsapa. 13 Manarapish Juan
Bawtista shamuptinra Moiseswan ñawpa yachachikuk runakuna yachachikurkansapa
Tata Dios tukuy maypi kamachikunanta.
14 Chaymanta Tata Dios killkadunpi willawanchisapa: “Suk alli yachachikukta ñawpa
Eliyastashina kachasha.” Chay Eliyasshina alli yachachikuk runaka Juanmi. Munash-
paykichika kay yachachishkaynita kasuychi. 15 Tukuy kay yachachikushkaynita allita
rinrillikuychi.
16 ¿Imashna kanaykichita willaykichiman? ¿Ima ejempluwantí yachachiykichi-
man? Kankunaka plasapi tiyarishpa pukllak wambrakunashinami kankichi. Chay
wambrakuna pukllak wambramasinkunata kaparishpa willansapa: 17 “Ñukaykuna ke-
nata pukuptinikuna kankuna mana tushushkankichichu. Llakinapa laya kantukunata
kantaptinikuna mana wakashkankichichu.” 18 Kankuna chay pukllak wambraku-
nashina mana nimawan agradakunkichichu. Juanka Tata Diosta kuyashpa aypa
diyakunata mana nimata mikushpa nimata upyashpa kawsarkan. Chashna Juan
amañaptin kankuna rimankichi supayadu kananta. 19 Ñuka sielumanta shamudu runa
mikuptini upyaptini rimankichi illu likidu kanaynita. Chaymanta rimankichi uchasapa
runakunawan romano awtoridarkunapa kullki chaskikukkunapa purikmasinkuna
kanaynita. Chashna rimaptikichipish willaykichi: Tukuy pi allita rurashpa kawsashpa
runamasinkunata kawachinsapa yachaysapa kanankunata.

Jesus chay mana kreyikunayak runakunata llakichirkan.
(Lk 10.13-15)

20 Chaymanta Jesuska suk llaktakunapi kawsak runakunata kallarirkan
piñayaysapata. Chay llaktakunapi aypa almirana milagrukunata rurashka kaptinpish
chay runakuna mana uchankunamanta wanarkansapachu. Jesus piñakushpa sinchita
willarkansapa:
21 —¡Alaw! Korasinpi Betsaidapi kawsak runakunata llakichini. Chay ishkay llaktaku-
napi kashpayni aypa almirana milagrukunata rurashkani. Chaykunata kawashpanku-
napish uchankunamanta mana nima wananayansapachu. Chayrayku Tata Dioska
paykunata sukaman kastigankasapa. Tiro llaktapi Sidon llaktapi almirana milagruku-
nata rurashka kaptini chaypi kawsakkuna uchankunamanta wananmansapa karkan
Tata Diosta kreyinankunapa. Llakina llachapakunata churakushpankuna uchpata
umankunapi churanmansapa karkan llakinankunapa. 22 Chayrayku kastigakunan
diya Tata Dioska chay Tiropi Sidonpi kawsak runakunamanta Korasinpi Betsaidapi
kawsak runakunata ashwanta kastigankasapa.
23 Chaymanta Kapernaumpi kawsak runakuna yuyansapa sieluman riyta Tata
Dioswan kawsak. Chashna yuyashpankunapish Tata Dios manami sielumanka
pushankasapachu. Mana ñukata kreyiwashkankunarayku manllayba tuta likidu
uchkuman kachankasapa. Chay ñawpa Sodoma llaktapi almirana milagrukunata
rurashka kaptinika chay llaktapi kawsak runakuna kreyiwanmansapa karkan. Kreyi-
washpankuna chay llakta kunankaman tiyanmanlla karkan. 24 Chayrayku willaykichi:
Tata Dios kastigakunan diya ñawpa Sodoma llaktapi kawsak runakunamanta ashwan
sinchita Kapernaumpi kawsak runakunata kastigankasapa.

Jesus tukuy runakunata kayarkan payta katishpa kushikushpa kawsanankunapa.
(Lk 10.21-22)

25 Jesus chay runakunata yachachishkankunawasha Tatan Diosta willarkan:
—Tatayni, kay allpapi chay sielupi allima kamachikukmi kanki. Kanka tukuy mana
kreyinakuk runakunallata allita yachachinki. Chaymanta kikinkunallamanta yachak
runakunata mana nimata yachachishkankichu. Chayrayku, Tatayni, sukaman al-
abayki. 26 Ariya, Tatayni, kushikushpa chashna munashkanki rurayta.
27 Jesus Tatanwan parlashkanwasha chay runakunata yachachirkansapa:
—Tataynika willawarkan ñukalla tukuy layata kamachikunaynipa. Payllami ñukata
allita riksiwan. Kankunaka manami allitachu riksiwankichi. Tata Diospa wambran
kashpayni ñukallami payta allita riksini. Ñuka munashkayni runakunata riksichiptini
paykunalla Tataynita riksinsapa.
28 Kankuna llakidu shaykudu kashpaykichika ñukaman shamuychi. Shamuptikichi
tukuy llakinaykichimanta samachishkaykichi.
29 Ñuka yachachikunaynika iden animal aysanan timonshinami. Yachachikunaynita
kasushpaykichi timonta aysakshina kankichi. Chayrayku ñukamanta yachakuychi.
Ñukaka mana piñakushpa allillapi yachachiykichi. Ñukaman shamushpaykichi ñukata ka-
suwashpaykichi kushikuypuru kawsankichi. 30 Atipanaykichi layallata yachachiykichi
ruranaykichipa. Ñuka yanapaptini atipankichi kasuwashpa kawsayta.

12

Suk samana diya Jesuspa disipulunkuna tipi triguta pallashpa mikurkansapa.
(Mr 2.23-28; Lk 6.1-5)

1 Chaymanta suk samana diya Jesuska ñukaykunawan suk trigu chakra chawpinta
pasarkanisapa. Chaypina yarkashpaynikuna triguta tipirkanisapa mikunaynikunapa.
2 Mikuykaptinikuna fariseo runakuna kawawarkansapa. Chashna kawawashpankuna
Jesusta willarkansapa:

—Mash kaway. Disipuluykikuna samana diya kaykaptin triguta tipishpa Moisespa kamachikunankunata mana kasuykansapachu.

3 Chashna willaptinkuna Jesuska aynirkansapa:

—Ariya, kawaykani imatami ruraykansapa nishpa. Samana diya pallashpankunapish manami uchallikuykansapachu. ¿Manachu leyishkankichi ñawpa kamachikuk David rurashkanta? Suk kuti payka purikmasinkunawan sukaman purishpankuna yarkarkansapa. 4 Yarkaymanta kashpa Tata Diospa wasinpi yaykurkansapa. Chaypi Davidka Tata Diospa churadu pankunata mikurkan. Purikmasinkunatapish kararkan. Chay laya pankunaka saserdotekunallapa karkan. Chayta mikushpankunapish mana uchallikurkansapachu.

5 ¿Manachu leyishkankichi ñawpa Moisespa killkadunpi rimashkankunata? Chaypi willawanchisapa saserdotekuna Tata Diospa wasinpi tukuy diya trabajanankunata. Paykuna samana diyakuna mana samashpapish manami uchallikunsapachu.

6 Mash uyariwaychi. Chay Tata Diospa wasinpi trabajak saserdotekunamanta ñukami ashwan kamachikuk kani.

7 Tata Dioska rimananpi willawanchisapa: “Kankuna wiwa animalnikichita wañuchishpa rupachinaykichi tiyan ñukata kuyawanaykichipa. Chay animalnikichita rupachishkaykichimanta ashwanta munani runamasikichita llakichishpa yanapanaykichipa.” Chashna Tata Dios rimaptinpish kankunaka mana entiendishkankichichu. Allita entiendishpaykichika kay disipuluynikunata mana willankichimanchu karkan samana diya tipi triguta tipishpa uchallikuykanankunata. 8 Ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni ashwan alli kamachikuk kani willanaynipa imakunatami samana diya rurankichi nishpa.

Jesus kaspirayadu makiyuk runata alliyachirkan. (Mr 3.1-6; Lk 6.6-11)

9 Chay chakramanta llukshishpa Jesuska suk tantanakunankuna wasipi yaykurkan. 10 Chaypi suk kaspirayadu makiyuk runa karkan. Chaypina fariseo runakuna Jesusta chiknishpa chapaykarkansapa chatanankunapa. Pantachinayashpankuna Jesusta tapurkansapa:

—¿Ariya Moisespa killkadun willawanchichu samana diya suk unkuduta alliyachinanchikunapa?

11 Chaypina Jesuska aynirkan:

—Samana diya suk ovejaykichi uchkupi urmaptin ¿manachu surkunkichiman? 12 Ñukanchikuna ovejanchimanta ashwan allita runamasinchikunata kuyanchisapa. Chayrayku alli kanman samana diya runamasinchikunata yanapananchikunapa.

13 Chashna paykunata willashpa Jesuska chay kaspirayadu makiyuk runata willarkan:

—¡Makikita chutachiy!

Chaypina chay runaka Jesusta kasushpa kaspirayadu makinta chutachiptin iden suk ladu makinshina alliyarkan.

14 Samana diya Jesus chay runata alliyachiptin fariseo runakuna chay tantanakunankuna wasimanta llukshishpankuna kallarirkansapa yuyaykuyta Jesusta wañuchinankunapa.

Ñawpa yachachikuk Isaiyas killkarkan Jesus rurananta.

15 Jesus fariseo runakuna wañuchinayanankunata yachashpa chay llaktamanta llukshirkan. Llukshiptin aypa runakuna katirkansapa. Chaypina tukuy unkudukunata alliyachirkan. 16 Chaymanta chay alliyachishkan runakunata willarkansapa:

—Amara famakunkichirachu alliyachishkaynita.

17 Jesus chayta rurashpa chay ñawpa yachachikuk Isaiyas rimashkantashina ruraykarkan. Kashna Tata Dios rimashkanta Isaiyas killkarkan:
18 “Kaypimi sirviwaknini.
Ñukami paytaka kuyashpa akllarkani.
Paymi ñukata kushichiwan.
Paytami Espirituynita kusha.
Payka tukuy allpapi kawsak runakunata yachachinkasapa ñuka alli rurak kanaynita.
19 Payka manami ni pita piñayankachu ni pita kaparichinkachu.
Kallikunapi mana ni piwan ayninakuptin uyarinkasapachu.
20 Payka pataranakuk pintuta mana pakinkachu.
Wañunayak alkusata mana wañuchinkachu.
Tukuy llakishpa shaykushpa kawsak runakunata mana washanchashpa llakichishpa yanapankasapa.
Sukaman allita kamachikunka tukuy runakuna yachanankunapa allillata rurashpa kawsayta.
21 Chaypina aypa llaktakunapi kawsak runakuna payta shuyankasapa salvanankunapa.”

Ñawpa yachachikuk Isaiyaska chayta killkarkan.

Fariseo runakuna rimarkansapa Jesusta supay yanapananta. (Mr 3.20-30; Lk 11.14-23; 12.10)

22 Chaymanta Jesusman supayadu runata pushamurkansapa. Chay runaka supayadu kashpa mana nima kawakuyta nima rimakuyta atiparkanchu. Jesus payta alliyachiptin atiparkanna kawakuyta rimakuyta. 23 Chayta kawashpankuna tukuy runakuna sukaman almirashpankuna tapunakurkansapa:

—¿Kay runachu shuyaykananchi ñawpa kamachikuk Davidpa miraknin?

24 Chashna chay runakuna tapunakuptinkuna fariseo runakuna Jesusta mana kreyishpankuna rimarkansapa:

—Kay Jesuska atipan runakunamanta supaykunata llukshichiyta supaykunapa kamachikuknin Belsebu yanapaptin.

25 Chay fariseo runakuna yuyashkankunata yachashpa Jesuska willarkansapa:

—Suk llaktapi kawsak runakuna chikninakushpa makanakushpankuna kikinkunapura kulluchinakunsapa. Chaymanta suk wasipi kawsak runakuna chikninakushpa makanakushpankuna chayta chayta anchunsapa. 26 Chashnallami supaykunapish kikinkunapura karkunakushpankuna wakllichinakunsapa. Kikinkunalla kulluchinakunmansapa.

27 Kankunaka rimankichi supaykunapa kamachikuknin Belsebu yanapawaptin supaykunata llukshichinaynita. Chashna rimashpaykichi mana kuskatachu rimaykankichi. Belsebu yanapawaptinka ¿pití kankunapa disipuluykikunata yanapan supaykunata llukshichinankunapa? Allita yachankichi Tata Dios yanapanankunata. Chayrayku ñukata yuyawashpaykichi sukaman llullachinakuykankichi. 28 Tata Diospa Espiritun yanapawaptin supaykunata atipani llukshichiyta. Chayrayku allita yachanaykichi tiyan Tata Dios ñukata kachamuwashkanta. Ñuka yachachiykichi Tata Dios kankunata kamachishunaykichita.

29 Mana ni pi suk sinchi runapa wasinmanta atipanmanchu nimata apayta manara payta allita watashpara. Chay sinchi runata watashpara tukuy laya tiyapunankunata atipanman kichuyta.

30 Kankuna mana kreyiwashpaykichi chikniwankichi. Mana yanapawashpaykichi sukkunata ñukamanta ashuchiykankichi.

31 Mash allita uyariwaychi. Tata Dioska runakunata tukuy uchankunamanta
tukuy mana alli rimashkankunamantapish perdonankasapa. Chaymanta mana kutin
perdonankachu Tata Diospa Espiritunta washanchashpa sakra mana alli kananta
rimaptinkuna. 32 Ñukaka sielumanta shamudu runami kani. Chashna kaptinpish suk
runa mana alli kanaynita rimaptinpish Tata Dioska payta perdonanka. Chaymanta
suk runa Tata Diospa Espiritunta washanchashpa chiknishpa sakra mana alli kananta
rimaptin Tata Dioska manami paytaka perdonankachu. Nima kunan kay tiempu nima
wañushkanwasha perdonankachu.

Jesus wayuchakuk kaspipa ejemplunta yachachikurkan. (Lk 6.43-45)

33 Chaymanta Jesuska yachachikuyllapi katirkan:
—Kankuna alli wayuchakuk kaspita kuydashpaykichi alli wayukunata pallankichi.
Mana allita kuydaptikichi mana allitachu wayuchakun. Kaspikunapa wayunkunata
kawashpaykichira riksinkichi chay kaspi allichu manachu nishpa. Allita rurashpa
kawsaptini riksiwankichi alli wayuchakuk kaspishina kanaynita.
34 Kankuna fariseokuna sukaman llullachikushpaykichi machakuyshina kankichi.
Mana alli rurak runakuna kashpaykichi mana atipankichichu allikunata rimayta.
Tukuy runa shunkunpi yuyananllata riman. 35 Tukuy alli yuyayuk runa allikunallata
rimashpa kawsan. Tukuy mana alli yuyayuk runa mana allikunata rimashpa kawsan.
36 Mash allita uyariwaychi. Kastigakunan diya Tata Dioska tukuy mana alli ri-
mashkankunarayku runakunata kastigankasapa. 37 Tata Dioska willashunkichi ri-
mashkaykichi allichu manachu nishpa. Chaypina rimashkaykichi alli kaptinka payka
mana kastigashunkichichu. Rimashkaykichi mana alli kaptinka sukaman kastigashun-
kichi.

Mana kreyinayak runakuna Jesusta mañarkansapa almirana milagruta rurananpa. (Mr 8.12; Lk 11.29-32)

38 Jesus yachachikuykaptin fariseo runakuna Moisespa killkadunta yachachikuk
runakuna uyarirkansapa. Chaypina willarkansapa:
—Maestru, yachanayanisapa deveraschu manachu Tata Diosmanta shamudu runa
kanaykita. Chayrayku munanisapa kawayta almirana milagrukunata ruraptiki.
39 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Kankuna Tata Diosta mana kreyishpa mana alli rurak runakuna kashpaykichi
mañawankichi almirana milagruta ruranaynipa. Kankunapaka manami rurashachu
chay laya milagruta. Tata Dios ñawpa yachachikuk Jonaspa suk milagruta rurarkan.
Ñukapapish chay layallata ruranka. 40 Suk atun challwa Jonasta millpurkan. Chaypina
chay challwa wiksanpi kimsa diyata kimsa tutata payka karkan. Chay kimsa diya
paktaptinna chay challwaka Jonasta kipnamurkan. Ñuka sielumanta shamudu runa
iden Jonasshina kimsa diyata kimsa tutata allpa ukupi kashkaynimanta atarimusha.
41 Chay ñawpa Ninive llaktapi kawsak runakuna sukaman mana allikunata rurash-
pankuna kawsarkansapa. Chaymanta chay yachachikuk Jonas yachachikuptin payku-
naka uchankunamanta wanarkansapa Tata Diosta allita kasushpa kawsanankunapa.
Chay kastigakunan diya chay ñawpa Ninivemanta runakuna kankunata chatashunkichi
mana kreyiwashkaykichirayku. Ñuka Jonasmanta ashwan alli yachachikuk kaptinipish
mana kreyiwanayankichichu.
42 Chaymanta ñawpa tiempu suk karu llaktamanta suk kamachikuk warmi
shamurkan yachaysapa Salomonta uyarik. Ñuka Salomonmanta ashwan alli
yachaysapa kaptinipish kankunaka mana kreyiwanayankichichu. Chayrayku Tata
Dios kastigakunan diya chay kamachikuk warmi kankunata chatashunkichi mana
kreyiwashkaykichirayku.

Jesus supayadu runapa ejemplunta yachachikurkan.
(Lk 11.24-26)

43 Chaymanta Jesuska willarkansapa:
—Suk runamanta supay llukshishpa chakidu chunlla allpapi purin samanayashpa. Mana ni maypi samananta tarishpa yuyaykushpa riman: 44 "Shu kutishalla chay llukshimushkayni runallaman." Chay runaman kutishpa tarin iden suk chunlla wasi chuya chuya pichadutashina. 45 Chaypina kanchis ashwan mana alli rurak supaymasinkunata rin kayak. Tukuy paykuna rinsapa chay runapi kawsak. Chashna modomanta chay runaka ashwan mana allikunata rurashpana kawsan. Kankuna sukaman mana alli rurak kashpaykichi iden chay aypa supayuk runashinami kankichi.

Jesuspa wawkinkunawan maman rirkansapa paywan parlak.
(Mr 3.31-35; Lk 8.19-21)

46 Jesus chay runakunata yachachiykaptin paypa mamanwan wawkinkuna chay wasiman rirkansapa. Paykunaka Jesuswan parlanayashpankuna wasi washallamanta kayachirkansapa. 47 Chaypina suk runa Jesusta willarkan:
—Mamaykiwan wawkikikuna parlachishunayankisapa. Washapi shuyashuykansapa.
48 Chaypina Jesuska chay runataka willarkan:
—¿Pitί mamaynika? ¿Pitί wawkinikunaka?
49 Chaymanta disipulunkunata makinwan apuntashpa tukuy runakunata willarkansapa:
—Kaykunami mamayni. Kaykunami wawkinikuna. 50 Kankuna paykunashina sielupi kawsak Tatayni Diospa munananta rurashpa kawsashpaykichi ñukapa wawkinikuna paninikuna mamaynikuna kankichi.

13

Jesus tarpukuk runapa ejemplunta yachachikurkan.
(Mr 4.1-9; Lk 8.4-8)

1 Chay diyalla Jesuska chay wasimanta llukshishpa rirkan kocha mañanpi tiyarik. 2 Chaypi tiyariptin aypa runakuna laduncharkansapa. Chaypina suk kanowapi Jesuska yaykurkan tiyarik chay kanowamanta yachachikunanpa. Yachachikuptin tukuy chay runakuna kocha mañanmanta uyarirkansapa. 3 Chaypina Jesuska chay aypa runakunata rikchak laya ejemplukunata parlachishpa yachachirkansapa. Willarkansapa:
—Mash uyariwaychi. Suk runa rirkan murukunata chakranpi tarpuk. 4 Chaypina murukunata shikwashpa tarpuptin sukkuna ñanpi urmarkansapa. Pishkillukuna chay ñanpi urmadu murukunata mikurkansapa. 5 Suk murukuna urmarkansapa rumisapa allpapi. Chay murukuna allpa sawallapi kashpa utka shurayarkansapa allpa mana rakta kaptin. 6 Chay allpa rumisapa kaptin chay murukuna mana atiparkansapachu sapichakuyta. Chayrayku rupay nanaptin chakirkansapa.
7 Chaymanta suk murukuna urmarkansapa kashasapa allpapi. Chaypina kashakuna ashwanta wiñashpa chay wiñaykak murukunata makarkansapa. 8 Suk murukuna urmarkansapa allima allpapi. Chaypina wiñashpankuna sukaman allita wayuchakurkansapa. Suk murukuna mirarkansapa pachak murukunata. Sukkuna mirarkansapa sokta chunka murukunata. Sukkuna mirarkansapa kimsa chunka murukunata. 9 Kankuna uyariwashpaykichika allita rinrillikuychi.

Jesus disipulunkunata willarkan imaraykumi ejemplukunawan yachachikurkan nishpa.
(Mr 4.10-12; Lk 8.9-10)

10 Chaymanta ñukaykuna disipulunkuna Jesusta laduncharkansapa:

—¿Imaraykuti chay runakunata ejemplukunata parlachishpa yachachinkisapa?
11 Chaypina Jesuska ayniwarkansapa:
—Tata Dios kankunallata yachachishuykankichi paypa mandunpi yaykunaykichipa. Manara kutin yachachishushkaykichita kunanka yachachishuykankichi. Suk runakuna mana kasunayaptinkuna Tata Dios mana kankunatashinachu yachachinsapa. 12 Tata Dioska tukuy kreyikukkunata sukaman yanapanka ashwanta entiendinankunapa. Chaypina ashwanta kreyikunkasapa. Mana kreyikukkunata tipi yachashkankunatapish kunkachinkasapa. 13 Chay runakunata yachachiptinipish mana entiendinsapachu. Tukuy alli rurashkaynikunata kawashpapish mana yachansapachu imaraykumi chaykunata rurashkani nishpa. Chayrayku ejemplukunallawan paykunata yachachini.
14 Ñawpa tiempu alli yachachikuk Isaiyas kay mana uyarinayak runakunapa killkarkan:
“Kay runakuna alli yachachikunaynita uyarishpapish mana nima entiendinkasapachu.
Alli rurashkaynita kawashpankunapish mana entiendinkasapachu imaraykumi rurashkani nishpa.
15 Kay runakunapa shunkunkuna sinchi likidumi.
Rinrinkunata wichkansapa ama uyariwanankunapa.
Ñawinkunatapish wichkansapa alli rurashkaynita ama kawanankunapa.
Mana munansapachu rimashkaynita entiendiyta.
Mana munansapachu ñukaman shamuyta sanuyachinaynipasapa.”
16 Chaymanta Jesuska ñukaykunallata willawarkansapa:
—Kankuna sukaman kushikuypuru kankichi rurashkaynita kawashpaykichi. Sukaman kushikuypuru kankichi yachachikuptini uyarishpaykichi. 17 Allita willaykichi. Ñawpa yachachikuk runakuna alli rurak runakunapish sukaman munarkansapa kawanaykichita kawayta. Munarkansapa uyarinaykichita uyariyta. Chashna munashpankunapish mana kawarkansapachu nima uyarirkansapachu.

Jesus chay murukuna tarpukuk runapa ejemplunta entiendichikurkan. (Mr 4.13-20; Lk 8.11-15)

18 Mash uyariwaychi. Yachachiykichi chay muru tarpukuk runapa ejemplun imatami riman nishpa. 19 Aypa runakuna sinchi shunkuyuk kashpa iden ñanpi chakidu sarudu allpashina. Chay laya runakuna Tata Diospa rimananta uyarishpankunapish mana entiendinsapachu. Chaypina chay pishkillukuna ñanpi urmadu murukunata mikukshina supay shamun Tata Diospa rimananta kunkachinanpa.
20 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta kushikushpa uyarinsapa. Chay laya runakuna iden rumisapa allpapi wiñak murukunashinami. 21 Mana ukupi sapiyukshina kashpankuna suk tiempullata kushikushpa Tata Diosta katinsapa. Paykuna kreyikushkankunarayku sufrishpankuna nanayta llakita mallishpankuna manana munansapanachu Tata Diosta katiyta.
22 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta uyarishkankunamanta munanankunallata rurashpa kawsansapa. Sukaman kullkiyayta munashpalla kawsansapa. Chay laya runakunaka iden kashasapa allpapi wiñak murukunashinami. Mana nima wayuchakunsapachu.
23 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta uyarishpa tukuy shunku kreyishpa entiendinsapa. Chay laya runakuna iden chay alli allpapi wayuchakuk murukunashinami. Sukkunaka pachak murukunata wayuchakukshinami. Sukkunaka sokta chunka murukunata wayuchakukshinami. Sukkunaka kimsa chunka murukunata wayuchakukshinami.

Jesus triguwan pakta mana alli kiwakuna wiñashkanta yachachikurkan.

24 Chaymanta Jesuska yachachikushpa chay aypa runakunata willarkansapa:
—Mash uyariwaychi. Tata Dios mandunpi kamachikushpa iden suk runa chakranpi alli trigu murukunata tarpukshinami. 25 Chaymanta suk tuta tukuy pi puñuykaptinkuna chakrayukta chiknik runa chay trigu tarpudu chakraman rishpa mana alli kiwa murukunata tarpurkan. 26 Chaymanta trigu wiñaykaptin chay mana alli kiwapish sukaman wiñarkan. 27 Chaypina trabajadorkuna chakrayuk runata willarkansapa: "Señor, kan alli murukunata tarpuchiptiki ¿imapati mana alli kiwakuna wiñaykansapa?"
28 Chay chakrayuk runa aynirkansapa: "Suk chikniwak runami mana alli kiwa murukunata tarpushka."
Chashna willaptin trabajadorkuna tapurkansapa: "¿Munankichu rinaynikunapa chay mana alli kiwakunata tipik?"
29 Chaypina chakrayuk runaka willarkansapa: "Amara tipiychirachu. Mana alli kiwakunata tipishpaykichika ichara trigukunatapish tipinkichiman. 30 Tantalla wiñachunsapa trigu pallananchi diyakaman. Alli trigu pukuptinra pallak runakunata willasha tukuy mana alli kiwakunata tipishpa tantanachinankunapa. Chay mana alli kiwata wata wata rurashpa rupachinkasapa. Chaymanta alli triguta pallashpa wakaychankasapa murukuna churana wasinipi."

Jesus mostasa murillupa ejemplunta yachachikurkan. (Mr 4.30-32; Lk 13.18-19)

31-32 Chaymanta Jesuska chay runakunata suk ejempluta yachachirkansapa:
—Kunan yachachiykichi imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankichi nishpa. Mostasa murillun tukuy laya murukunamanta ashwan kishnisillu. Suk runa chakranpi tarpuptin chay murilluka allita wiñan. Kishnisillu kashpapish chay muruka tukuy kiwakunamanta ashwan atunta wiñan. Iden kaspishina sukaman ramachakun. Chay ramankunapi aypa pishkillukuna wasinkunata ruransapa. Kankuna chay kishnisillu murukunashinami kankichi.

Jesus levadurapa ejemplunta yachachikurkan. (Lk 13.20-21)

33 Chaymanta Jesuska kashkan yachachikushpa chay runakunata willarkansapa:
—Yachachiykichi imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankichi nishpa. Suk warmi panta rurashpa kimsa pati trigupa machkanta yakuwan chakrun. Chaymanta tipi levaduratapish churan chay chapuduta allita punkichinanpa. Kankuna Tata Diospa mandunpi kawsashpaykichi chay alli levadurashina kankichi.

Jesus willarkan imaraykumi ejemplukunata parlachikushpa yachachikurkan nishpa. (Mr 4.33-34)

34 Jesuska rikchak laya ejemplukunawan parlachikushpa chay runakunata yachachirkansapa. Mana ejempluta parlachikushpa mana yachachikukchu. 35 Ñawpa tiempu suk yachachikuk runa killkashpa rimarkan Jesus ejemplukunata parlachikushpa yachachikunanta. Chay killkadunpi riman:
"Ñuka rikchak laya ejemplukunata parlachishpayni runakunata yachachisha.
Tata Dios kay allpata rurashkanmantapacha mana ni pi yachashkanta yachachikusha."

Jesus yachachikurkan imami chay mana alli kiwakuna nishpa.

36 Chaymanta Jesus chay aypa runakunata wasinkunaman kutinankunapa willashpa suk wasipi yaykurkan. Chaypi ñukaykuna ladunchashpaynikuna willarkanisapa:
—Chay mana alli kiwakunapa ejemplunta parlachiwashpaykisapa ¿imatati yachachiwashkankisapa?
37 Chaypina Jesuska ayniwarkansapa:
—Ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni alli murukunata tarpukuk runashinami kani. 38 Kay allpapi kawsak runakuna iden chakrashinami. Tata Diosta kasushpa

kawsak runakunaka iden chay alli murukunashinami. Supaypa mandunpi kawsakkunaka iden chay mana alli kiwakunashinami. 39 Supayka iden chay chakrapi mana alli murukunata tarpuk runashinami. Kay allpa tukunan diya iden chay trigu pallana diyashinami. Chaymanta angelkuna iden triguta pallak trabajadorkunashinami. 40 Kay allpa tukunan diya Tata Dioska tukuy uchasapa runakunata kastigankasapa. Payka iden chay mana alli kiwakunata shuntushpa rupachik runashinami. 41 Ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni angelninikunata kachamusha tukuy maymanta mana alli rurak runakunata tantachinankunapa. Chaymanta runamasinkunata uchallichikuk runakunatapish tantachishasapa. 42 Chaypina mana tukuyniyuk ninaman paykunata wishchushasapa. Chaypi chay runakuna nanayta mana muchushpankuna kirunkunata mukushpankuna sukaman wakankasapa.

43 Chaymanta Tata Diospa munananta rurak runakuna Tatankunapa mandunpi yaykushpa iden intishina llipyankasapa.

Kankuna rinriyuk kashpaykichi allita uyariwaychi.

Jesus pakadu kuripa ejemplunta aypa chaniyuk perlas ejemplunta yachachikurkan.

44 Chaymanta kashkan yachachikushpa Jesuska willarkansapa:

—Tata Diospa mandunka iden aypa chaniyuk kurishinami. Suk runa chikanpa chakranpi pakadu kurita tarirkan. Chayta tarishpa kashkan chayllapi pakarkan. Kushikuypuru chay kuriyuk chakrata rantinanpa tukuy tiyapushkankunata rantikurkan. Chaypina chay kuriyuk chakrata rantirkan. Chashnashina kankuna sukaman munanaykichi tiyan Tata Diospa mandunpi kawsayta.

45 Chaymanta chikan ejempluta willaykichi. Tata Diospa mandunka iden aypa chaniyuk perlasshinami. Suk rantikuk runa allima yurak perlaskunata maskashpa purirkan rantinanpa. 46 Sukaman maskashpa suk aypa chaniyuk ashwan allima perlasta tarirkan. Chaypina tukuy tiyapushkankunata rantikurkan chaypa chaninwan chay ashwan allima perlasta rantinanpa. Chashnashina kankuna sukaman munanaykichi tiyan Tata Diospa mandunpi kawsayta.

Jesus atun redpa ejemplunta yachachikurkan.

47 Chaymanta Jesuska kashkan yachachikushpa willarkansapa:

—Kunan yachachiykichi imashnami Tata Diospa mandunpi yaykunkichi nishpa. Aypa runakuna atun redninwan rikchak laya challwakunata apinsapa. 48 Chaymanta aypa challwakuna redninwan wichkashpa chay runakuna kocha mañanman aysansapa. Chaypi tiyarishpa challwakunata akllansapa. Alli challwakunata sestunkunapi churansapa. Mana alli challwakunata wishchunsapa. 49 Chaymanta kay allpa tukunan diyapish iden chay challwakunata apik runakunashina angelkuna runakunata akllankasapa. Tata Diosta kuyashpa kawsak runakunamanta mana alli rurak runakunata suchuchinkasapa. 50 Chaymanta tukuy mana alli rurak runakunata wishchunkasapa mana tukuyniyuk ninaman. Chaypi nanayta mana muchushpankuna kirunkunata mukushpankuna sukaman wakankasapa.

Jesus tukuy laya wakaychadukunapa ejemplunta yachachikurkan.

51 Chaymanta Jesuska ñukaykuna disipulunkunata tapuwarkansapa:

—¿Entiendinkichichu tukuy chay yachachishkaynikunata?

Chaypina aynirkanisapa:

—Ariya entiendinisapami.

52 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Suk wasiyuk runa wasinpi aypa mushuk aypa mawka wakaychadu tiyapunankunata surkumun suk runata kawachinanpa. Chay kawachikuk runaka Tata Diospa killkadunta yachachikuk runakunashinami. Paykunaka Tata Diospa mandunpi yaykushpa yachansapa mushuk layata ñawpa yachashkankunata yachachikuyta.

Llaktamasinkuna Jesusta mana kreyinayarkansapachu.
(Mr 6.1-6; Lk 4.16-30)

53 Chaymanta tukuy chay ejemplukunawan yachachikushkanwasha chay llaktamanta Jesuska llukshirkan. 54 Chaypina kikinpa llaktanpi chayashpa tantanakunankuna wasipi Tata Diospa rimananta yachachikurkan. Chaypina tukuy chay runakuna sukaman almirashpankuna rimarkansapa:

—¿Maypití kay runaka tukuy layata yachakushka? ¿Imashnatí atipan almirana milagrukunata rurayta? 55 ¿Manachu kay runaka karpinterupa wambran? ¿Manachu paypa maman Mariya? ¿Manachu wawkinkuna Jakobo, Jose, Simon, Judas? 56 ¿Manachu paninkuna llaktamasinchikunalla? ¿Pití payta yachachishka chay layata yachananpa?

57 Chay runakuna Jesus llaktamasinkuna kaptinkunapish mana nima kasunayarkansapachu. Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Suk runa Tata Diospa rimananta yachachikuptin llaktamasinkuna familyankuna mana kreyinsapachu. Chikan llaktakunapi yachachikuptin chaypira sukaman allita uyarinsapa.

58 Chashna llaktamasinkuna mana kreyinayaptinkuna Jesuska llaktanpi mana aypa almirana milagrukunata rurarkanchu.

14

Kamachikuk Herodes Juan Bawtistata wañuchichirkan.
(Mr 6.14-29; Lk 9.7-9)

1 Chay tiempu Galilea partipi sinchi kamachikuk Herodes uyarirkan Jesus aypa almirana milagrukunata rurashkanta. 2 Chaypina Herodeska sirvikninkunata willarkansapa:

—Ichará chay Jesuska wañuchichishkayni Juan. Ichará Juan Bawtista wañushkanmanta kawsamushka. Chayrayku atipan almirana milagrukunata rurayta.

3 Herodeska tukuy chayta rimarkan Juanta wañuchichishkanta yuyashpa. Ñawpana Juanta kadenakunawan watachishpa karselpi wichkachirkan. Chayta rurarkan warmin Herodiyas munaptin. Chay warmin Herodiyaska ñawpa Herodespa wawkin Felipipa warmin karkan. 4 Kuñadanwan kawsaptin Juanka Herodesta willarkan:

—Kuñadaykiwan uchallikushpa kawsashpayki mana allitachu ruraykanki.

5 Chayta willashkanrayku Herodes Juantaka wañuchichinayarkan. Wañuchichinayaptinpish tukuy runakuna yuyarkansapa Juan Tata Diospa rimananta yachachikuk kananta. Chayrayku chay runakunata manchashpa mana animukurkanchu wañuchichiyta.

6 Chaymanta Herodeska watan paktashkanrayku suk fiestata rurarkan. Chay fiestapi warmin Herodiyaspa shipashnin tushurkan tukuy konvidadukunapa ñawpakninkunapi. Chashna tushushpa Herodestaka sukaman kushichirkan. 7 Chayrayku Herodes chay shipashtaka jurashpa prometirkan: “Imatapish mañawaptiki kushkayki.”

8 Chashna Herodes willaptin chay shipashka mamanta tapurkan imatami mañanka nishpa. Chaypina mamanka yachachirkan mañananpa Juan Bawtistapa umanta suk kallanapi churashpa kunanpa.

9 Chashna mañaptin Herodeska sukaman llakirkan. Llakishpapish konvidadukuna prometinakushkanta uyarishkankunarayku mana atiparkanchu llullachiyta. 10 Chayrayku Herodeska soldadunkunata willarkansapa karselman rishpankuna Juanpa umanta tipinankunapa. 11 Chaymanta soldadukuna Herodes willashkankunata rurarkansapa. Juanpa umanta tipishpankuna suk atun kallanapi churashpa aparkansapa chay shipashta chaskichik. Chaypina payka mamanta kurkan.

12 Chaymanta Juanpa disipulunkuna rirkansapa kuerpunta pampak. Pampashkankunawasha rirkansapa Jesusta willak.

Jesus mikunata mirachirkan pichka waranka runakunapa.
(Mr 6.30-44; Lk 9.10-17; Jn 6.1-14)

13 Juan Bawtistata wañuchishkankunata yachashpa Jesuska sapallan suk kanowapi
chay kochata chimbarkan chunlla likidu pampaman rinanpa. Jesus rishkanta yachash-
pankuna chay llaktakunamanta aypa runakuna kocha mañanta purishpankuna
katirkansapa. 14 Chay kanowamanta llukshishpa Jesuska chay aypa katik runakunata
kawarkan. Paykunata kawashpa sukaman llakichirkansapa. Chaypina tukuy chay
pushadu unkudukunata alliyachirkansapa.
15 Chaymanta amusayaptin ñukaykuna Jesusta ladunchashpaynikuna willarkanisapa:
—Ñami amusayaykanna. Manami ni pi kaypika kawsanchu. Chayrayku tukuy kay
runakunata willay chay llaktakunaman utka rinankunapa mikunankunata rantik.
16 Chaypina Jesuska ñukaykunataka willawarkansapa:
—Mana munanichu rinankunapa. Kankunalla karaychi.
17 Chashna Jesus willawaptinkuna willarkanisapa:
—Manami aypachu mikunaynikuna. Pichka pan ishkay challwallami tiyawansapa.
18 Chaypina Jesuska willawarkansapa:
—Apamuychi chay mikunaykichita.
19 Apamuptinikuna Jesuska tukuy chay runakunata willarkansapa uksha sawanpi
tiyarinankunapa. Chaymanta chay pichka panta chay ishkay challwata apishpa sieluta
chapashpa Tata Diosta agradesirkan. Agradesishkanwasha chay pankunata paki paki
rurashpa ñukaykunata kuwarkansapa. Chaypina ñukaykuna runakunata charichirkanis-
apa. 20 Chay aypa runakuna mikurkansapa saksanankunakaman. Chaymanta
mikushkankunawasha ñukaykuna puchukunata tantachirkanisapa chunka ishkay sestu
untata. 21 Chay mikuk ullkukunaka pichka waranka karkansapa. Aypa warmikuna
wambrakunapish mikurkansapa. Paykunata mana yuparkanisapachu.

Jesus yaku sawanta purirkan.
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

22 Chaymanta Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Ñukaka tukuy kay runakunata willasha wasinkunaman kutinankunapa.
Willanaynikaman kankuna kay kanowapi kochata chimbaychi.
23 Chay runakuna rishkankunawasha Jesuska sapallan suk urkuman rirkan chaypi
Tatan Dioswan parlananpa. Tutayanankaman chaypi sapallan karkan.
24 Jesus chay urkupi kaptin ñukaykuna kanowapi chawpi kochata riykarkanis-
apa. Chimbaykaptinikuna sinchita wayraptin olaskuna kanowaynikunata suka-
man kuyuchirkan. 25 Chaymanta pakariykaptin Jesuska yaku sawanta purishpa
ladunchawarkansapa. 26 Ñukaykuna Jesusta mana riksishpaynikuna sukaman man-
chakurkanisapa. Manchakuywan sinchita rimarkanisapa:
—¡Supaychi imachami shamuykan!
27 Chashna kapariptinikuna Jesuska willawarkansapa:
—¡Ama manchawaychichu! Ñukami kani.
28 Chaypina Pedru aynirkan:
—Kan Señornini kashpaykika willaway yaku sawanta purishpa laduykiman ri-
naynipa.
29 Chaypina Jesuska willarkan:
—Ariya shamuy.
Rinanpa willaptinna Pedruka kanowamanta llukshishpa yaku sawanta purirkan
Jesuspa ladunman rinanpa. 30 Riykashpana chay sinchi wayrata mallishpa sukaman
manchakurkan. Kallarishpa sumiyta sinchita rimashpa willarkan:
—¡Salvaway, Señor!

31 Chashna Pedru willaptin Jesuska makinmanta apishpa willarkan:
—¿Imapatí mana tukuy shunku ñukata kreyiwanki yanapanaynipa?
32 Chaymanta Jesuswan Pedru kanowapi yaykuptinkuna chay sinchi wayraka
kasillayarkan. 33 Chaypina tukuy ñukaykuna kanowa ukupi Jesuspa ñawpakninpi
kunkurikushpa willarkanisapa:
—Deverasmi Tata Diospa wambran kanki.

Genesaret partipi Jesus aypa unkudu runakunata alliyachirkansapa.
(Mr 6.53-56)

34 Chaymanta Jesuswan tantalla chay kochata chimbashpaynikuna Genesaret partipi
chayarkanisapa. 35 Chaypi kawsak runakuna Jesusta riksishpankuna chayta chayta
rishpankuna famakurkansapa Jesus llaktankunapi kananta. Chaypina Jesusman tukuy
laya unkuyuk runakunata pusharkansapa alliyachinankunapa. 36 Chay unkudukuna
alliyayta munashpankuna Jesusta roygarkansapa:
—Llachapaykipa mañanta llankanayanisapa alliyanaynikunapa.
Chaypina llachapanpa mañanta llankakkuna unkuyninkunamanta alliyarkansapa.

15

Jesus yachachikurkan imata rurashpanchi uchallikunchi.
(Mr 7.1-23)

1 Chaymanta fariseo runakunawan Moisespa killkadunta yachachikukkuna
Jerusalen llaktamanta rishpankuna Jesusta tapurkansapa:
2 —¿Imapatí disipuluykikuna mana ruransapa ñawpa awilunchikunapa
amañashkankunata? ¿Imapatí paykunaka makinkunata mana allita mayllashpankuna
mikunsapa?
3 Chaypina Jesuska tapurkansapa:
—¿Imapatí kankuna Tata Diospa munananta mana rurashpa ñawpa awiluykichipa
amañashkankunallata rurankichi? 4 Tata Diosmi rimarkan: “Tataykita mamaykita
allita kuyashpa kawsaychi.” Chaymanta rimarkan: “Ichara suk runa tatanta ma-
manta sukaman chiknishpa maldisinman. Chay maldisikuk runataka awtoridarkuna
wañuchichinankuna tiyan.”
5 Chashna Tata Dios rimaptinpish kankuna chikan layatana yachachikuykankichi.
Yachachikunkichi atipanaykichita mamaykichita tataykichita willayta: “Kankunata
yanapanayni kullkita Tata Diostami kushkani. Chayrayku manana tiyawannachu
kankunata yanapanaynipa.” 6 Chashna rimashpaykichika rimaykankichi tataykichita
mamaykichita mana yanapaptikichipish mana nimananchu. Yachachikuykankichi
Tata Dios kamachikushkan mana alli kananta. Tata Diosta mana kasushpaykichi ñawpa
awiluykichi amañashkankunallata ruraykankichi.
7 Chaymanta Jesuska chay fariseokunata willarkansapa:
—Tukuy kankuna allipi tukushpa llulla likidu kankichi. Kankunapa ñawpa
yachachikuk Isaiyas killkarkan:
8 “Kay runakuna mishkik shimi tukushpa kuyawansapa.
Mana tukuy shunkuchu kuyawansapa.
9 Runakunapa yachachikunanllata yachachikunsapa.
Llullakushpa kuyawakshina tantanakushpankunapish mana kushichiwansapachu.”
10 Chashna willashpa Jesuska tukuy chay runakunata ladunman kayashpankuna
willarkansapa:
—Mash uyariwaychi allita entiendinaykichipa: 11 Imatapish kaptin mikushpaykichi
mana uchallikunkichichu. Mana allita rimashpaykichi chaypimi esika uchallikunkichi.
12 Chaypina ñukaykuna Jesusta ladunchashpaynikuna willarkanisapa:

—¿Yachankichu fariseo runakuna chay yachachikushkaykita uyarishpankuna sukaman piñakushkankunata?

13 Chaypina Jesuska ayniwarkansapa:

—Chay fariseo runakuna Tata Diospa rimananta yachachikuykashpa aypa amañashkankunatapish yachachikunsapa. Sielupi kawsak Tataynika mana alli kiwata sapintinta tirakshina chay runakunapa mana alli yachachikushkanta kulluchinan tiyan. 14 Ama llakiychichu chay fariseokuna piñakuptinkuna. Paykunaka Tata Diospa kamachikunankunata mana allita entiendishpankuna mana yachak runakunata pantachichinsapa. Paykunaka mana kawakuk runakunashina kashpankuna mana kawakukmasinkunata pushashpa ishkantin uchkupi urmanmansapa.

15 Chaymanta Pedruka Jesusta willarkan:

—Chay yachachiwashkaykisapata ashwan allita entiendichiwaysapa.

16 Chaypina Jesuska willarkan:

—¿Ariya kankunapish manarachu entiendinkichira? 17 Tukuy laya mikuna shiminchita yaykushpa wiksanchiman rin. Chaymanta letrinaman rin. Imatapish kaptin mikushpa manami uchallikunchichu. 18 Tukuy runa mana allita yuyaykushpa mana allita rimashpa uchallikun. 19 Tukuy runa shunkunpi mana allita yuyaykushpa chayta ruran. Chayta yuyashpa runamasinta wañuchin, chikan warmiwan uchallikun. Suk wayna suk shipashwan manara kasarashpara uchallikunsapa. Chaymanta suwakun, llullachikun, runamasinta chiknishpa piñachin. 20 Suk runa chay mana allikunata rurashpa uchallikun. Mana makinta mayllashpa mikushpa manami uchallikunchu.

Mana judiya warmi Jesusta roygarkan shipashninta alliyachipunanpa. (Mr 7.24-30)

21 Jesuska chay llaktamanta rirkan Tiro llaktaman Sidon llaktaman. 22 Chaypina suk warmi payta laduncharkan. Chay warmika kananea kashpa mana judiyachu karkan. Payka sinchita rimashpa Jesusta roygarkan:

—Señor, ñawpa kamachikuk Davidpa mirakninmi kanki. Llakichiwashpa shipashninita alliyachipay. Shipashninita supay sukaman turbachishpa unkuchin.

23 Chashna chay warmi sukaman willaptinpish Jesuska mana nimata aynirkanchu. Chaypina ñukaykuna Jesusta laduncharkanisapa:

—Señor, kay warmita ashuchiy. Payka sukaman kaparikushpa katiwaykanchisapa.

24 Chaypina Jesuska chay warmita willarkan:

—Tata Dioska kachamuwashka israel llaktamasinikunallata yanapanaynipasapa. Paykunaka iden chinkadu ovejakunashina kawsaykansapa.

25 Chayta uyarishpa chay warmika Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa willarkan:

—Señor, yanapaway.

26 Chashna chay warmi willaptin Jesuska willarkan:

—Manarapish ni pita chikan llaktakunamanta alliyachishpaynira judiyumasinikunatara yanapanayni tiyan. Mana allichu suk runa wambrankunata panta kichushpa allkukunata karananpa.

27 Chashna Jesus willaptin chay warmika willarkan:

—Ariya Señor, wambrakuna mesapi mikuptinkuna mesamanta puchudukuna urmaptin allkukunapish mikunsapa. Ñuka allkushina kaptinipish yanapaway.

28 Chaypina Jesuska willarkan:

—Tukuy shunku kreyiwashkaykirayku shipashnikita alliyachini.

Chay oramantapacha shipashnin sanuna karkan.

Jesus aypa unkudu runakunata alliyachirkansapa.

29 Chaymanta chay llaktakunamanta llukshishpa Jesuska ñukaykunawan rirkan Galilea kocha mañanman. Chaypina suk urku sawanman rishpa tiyarirkan. 30 Chay

urkupi kaptinikuna aypa runakuna tukuy laya unkuyuk runakunata pushashpankuna shamurkansapa. Jesuspa ñawpakninpi churarkansapa mana puriy atipakkunata, mana kawakukkunata, mana rimakuy atipakkunata, wakllidu makiyukkunata, rikchak laya unkuyukkunata. Chaypina Jesuska tukuy chay unkudu runakunata alliyachirkansapa. 31 Chashna alliyachiptinkuna mana rimakuy atipakkuna allitana rimakurkansapa. Wakllidu makiyukkuna alliyarkansapa. Mana puriy atipakkuna allitana purirkansapa. Mana kawakukkuna allitana kawakurkansapa. Jesus tukuy paykunata alliyachishkanta kawashpankuna chay runakuna israel runakunapa Tata Diosninta sukaman alabarkansapa.

Jesus mikunata mirachirkan chusku waranka runakunata karananpa.
(Mr 8.1-10)

32 Chaymanta Jesus ñukaykunata kayawashpankuna willawarkansapa:

—Sukaman kay runakunata llakichinisapa. Ñami kimsa diyatana ñukawan kashpankuna tukuy mikunankunata tukuchashkasapa. Mana willanayanichu wasinkunaman kutinankunapa. Icharí mana mikushpa rishpankuna ñanpi shaykunmansapa.

33 Chaypina ñukaykunaka Jesusta willarkanisapa:

—Kaypika manami niman suk runa kawsanchu. Manami kay chunllapika nima mikunata tarishunchisapachu kay aypa runakunata karananchikunapa.

34 Chashna willaptinikuna Jesuska tapuwarkansapa:

—¿Mashna pannikichití tiyan?

Ñukaykuna aynirkanisapa:

—Kanchis pan challwillukunapish tiyawansapa.

35 Chaypina Jesuska tukuy chay runakunata willarkansapa allpapi tiyarinankunapa. 36 Tiyariptinkuna chay kanchis pankunata chay challwillukunata apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chaymanta chay pankunata chay challwillukunata ñukaykunata kuwarkansapa. Ñukaykuna chay runakunata kararkanisapa. 37 Karaptinikuna mikurkansapa saksanankunakaman. Chaymanta puchushkankunata kanchis sestu untata tantachirkanisapa. 38 Chay mikuk ullkukuna chusku waranka karkansapa. Warmikunata wambrakunata mana yuparkanisapachu.

39 Chaymanta mikushkankunawasha Jesuska tukuy runakunata willarkansapa wasinkunaman kutinankunapa. Riptinkuna Jesuska ñukaykunawan rirkan suk kanowapi Magadan partiman.

16

Fariseokunawan saduseokuna Jesusta roygarkansapa suk milagruta rurananpa.
(Mr 8.11-13; Lk 12.54-56)

1 Chaymanta fariseo runakunawan saduseo runakuna Jesustaka laduncharkansapa. Jesusta pantachichinayashpa willarkansapa:

—Tata Diosmanta shamudu runa kashpaykika suk almirana milagruta ruray kanta kreyinaynikunapa.

2 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Inti puka likidu yaykuptin kankuna rimankichi allima diya pakarinanta. 3 Chaymanta chikan diya puka likidu puyu wichkanakuptin rimankichi diya wakllinanta. Kankuna sielupi puyukunata kawashpa yachankichi ima laya diyami kanka nishpa. Tukuy chayta allita yachashpaykichipish ñuka rurashkaynikunata kawashpaykichi mana entiendinkichichu Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita. 4 Kankuna Tata Diosta mana kasushpa mana alli rurak kaykashpaykichi willawankichi almirana milagruta ruranaynipa. Ñukaka manami nimata rurashachu

kawanaykichillapa. Tata Dios ñawpa yachachikuk Jonaspa suk almirana milagruta rurarkan. Chay layallata ruranka kawanaykichipa.

Jesus chashna willashpa paykunata sakishpa chikanman rirkan.

Jesus yachachikurkan ama fariseokunapa yachachikunankunata kasunankunapa. (Mr 8.14-21)

5 Chaymanta chay kocha chimbapi chayashpaynikuna yuyarkanisapa panninikunata
kunkashkaynikunata. 6 Chaypina Jesuska willawarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Ama munaychichu fariseokunapa nima saduseokunapa
levadurawan ruradu panninkunata.
7 Chashna Jesus willawaptinkuna mana entiendishpaynikuna willanakurkanisapa:
—Pankunata mana apamushkanchikunarayku chayta willawanchisapa.
8 Willanakushkaynikunata yachashpa Jesuska willawarkansapa:
—¿Imapatí chashnaka willanakunkichi? Mana chaytaka willashkaykichichu pannikichita kunkashkaykichirayku. Kankunaka manara allitarachu kreyiwaykankichi.
9 ¿Manarachu entiendinkichira? ¿Ñachu kunkashkankichina pichka pankunawan pichka
waranka runakunata paktachishpa karashkaynita? ¿Manachu yuyankichi mashna
sestutami mikuna puchuduta tantachishkaykichita? 10 Chaymanta ¿manachu yuyankichi chusku waranka runakunata kanchis pankunawan karashkaynita? ¿Manachu
yuyankichi mashna sestutami puchudu pankunata tantachishkaykichita? 11 ¿Imapatí
kankunaka mana allita entiendiwashkankichi? Manami fariseokunapa saduseokunapa panninkunapachu willashkaykichi. Kashkan willaykichi: Ama munaychichu
chay runakunapa levadurawan ruradu panninkunata.
12 Chaypina ñukaykuna chayrak allita entiendirkanisapa Jesus rimashkanta fariseokunapa saduseokunapa mana alli yachachikunankunamanta kuydanakunaynikunapa.
Mana willawarkansapachu paykunapa levadurawan ruradu panninkunamanta kuydakunaynikunapa.

Pedru rimarkan Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta. (Mr 8.27-30; Lk 9.18-21)

13 Chaymanta Sesarea Filipo partipi chayaptinikuna Jesus ñukaykunata
tapuwarkansapa:
—Runakuna parlashpankuna ¿pi kanaynitatí rimansapa?
14 Ñukaykuna aynirkanisapa:
—Sukkuna rimansapa Juan Bawtista kanaykita. Sukkuna rimansapa ñawpa
yachachikuk Eliyas kanaykita. Sukkuna rimansapa ñawpa yachachikuk Jeremiyas
kanaykita. Sukkuna rimansapa Tata Diospa rimananta yachachikuk kanaykita.
15 Chaypina Jesuska tapuwarkansapa:
—Kankunaka ¿pi kanaynitatí yuyankichi?
16 Chashna tapuwaptinkuna Simon Pedruka aynirkan:
—Kanka mana tukuyniyuk kawsak Tata Diospa wambranmi kanki. Paymi
kachamushushka salvakuk kanaykipa.
17 Chaypina Jesuska Pedruta willarkan:
—Jonaspa wambran Simon, sielupi kawsak Tataynimi yachachishushka chayta
willawanaykipa. Mana niman suk runachu chaytaka yachachishushka. Chayrayku
Tata Dios kushichishunki.
18 Mash allita uyariway. Kanka Pedrumi kanki. Sinchita kreyiwashkaykirayku
sinchi rumishina kanki. Aypa runakuna kanshina sinchita kreyiwankasapa. Tukuy
kreyiwakkuna ñukapa wasinishina kankasapa. Ñukaka sinchi rumi sawanpi wasinita
rurasha. Tukuy kreyiwak runakuna wañushpankunapish manana wañudukuna churanankunaman rinkasapachu. Mana ni pi atipankachu kreyiwakkunata kulluchiyta.

19 Ñukaka Tata Diospa mandunpi yaykuna llavita kushkayki. Chay llavika yachachikunaynishinami. Kan yachachikuptiki suk runakuna kreyikuptinkuna willankisapa uchankunamanta kacharidu kanankunata. Sielupi kawsak Tata Diospish willankasapa kacharidu kanankunata. Chaymanta yachachikuptiki sukkuna mana kreyikuptinkuna willankisapa watadushinalla kiparinankunapa. Chashnalla sielupi kawsak Tata Diospish willankasapa watadutashinalla kiparinankunapa.

20 Chayta Pedruta willashkanwashana Jesuska tukuy ñukaykunata willawarkansapa:

—Amara ni pita willankichirachu ñuka sielumanta shamudu salvakuk runa kanaynita.

Jesus willarkansapa chiknik runakuna payta wañuchinankunata. (Mr 8.31-9.1; Lk 9.22-27)

21 Chaymanta Jesuska ñukaykunata allita entiendichiwashpankuna willawarkansapa:

—Ñukaka Jerusalenman rinayni tiyan. Chaypi ansianukunawan, saserdotekunapa kamachikukninkunawan, Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna sukaman sufrichiwashpa wañuchiwankasapa. Chaymanta wañushkaynimanta kimsa diya ukun kawsamusha.

22 Chashna wañuchinankunata willawaptinkuna Pedruka suk chikanman Jesusta pushashpa willarkan:

—Señor, ama chaytaka yuyaychu. Tata Dioska manami munankachu wañuchishunankunapa.

23 Chashna willaptin Jesuska Pedruta chapashpa willarkan:

—Ñukamanta ashuy, Satanas. Llullachiwanayanki ama Tata Diosta kasunaynipa. Manami Tata Diospa munanantachu willawaykanki. Runakunapa munananllata yuyashpa willawaykanki ama wañunaynipa.

24 Chaymanta Jesuska tukuy ñukaykunata willawarkansapa:

—Kankuna ñukapa disipuluynikuna kanayashpaykichika amana kikikichipa munanaykichita ruraychinachu. Chiknishuk runakuna ñukarayku wañuchishunayaptikichipish ñukallata kreyiwashpa katiwaychi. 25 Kankuna wañuymanta kishpinayashpa sakiwashpaykichika mana tukuyniyuk ninamanta mana kishpinkichichu. Chaymanta kreyiwashkaykichirayku runakuna wañuchishuptikichipish sieluman rinkichi Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsak. 26 Suk runa rikchak laya tiyapuptinpish mana sielupi yaykushpaka yankamanta tukuy layayuk kawsashka. Aypa kullkiyuk kashpapish mana atipanchu chaninta paktachiyta sielupi kawsananpa.

27 Ñuka sielumanta shamudu runa Taynipa llipyayninpi angelninkunawan tantalla kashkan shamusha. Shamushpayni tukuy runakunata pagarashasapa allita mana allita rurashkankunapa. 28 Mash allita uyariwaychi. Ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni tukuy runakunata kamachishasapa. Suk kankuna manara wañushpaykichira kawawankichi sinchita kamachikuptini.

17

Jesus chikan laya tukushpa sukaman llipyarkan. (Mr 9.2-13; Lk 9.28-36)

1 Chaymanta sokta diya washan Jesus rirkan suk atun urkuman Pedruta, Jakobota, Jakobopa wawkin Juanta pushashpankuna. 2 Chay urkupi kashpankuna chay kimsa disipulunkuna kawaptinkuna Jesuska chikan laya tukurkan. Uyan intishina llipyarkan. Llachapanpish yurak lusshina llipyarkan. 3 Chay kimsa disipulunkuna kawarkansapa ñawpa tiempu kawsashka Eliyasta Moisesta Jesuswan parlaykaptinkuna. 4 Chayta kawashpa Pedruka Jesusta willarkan:

—Señor, allipaka kanwan tantalla kanisapa. Munaptikika rurashasapa kimsa ranchukunata, sukta kanpa, sukta Moisespa, sukta Eliyaspa.
5 Chashna Pedru rimaykaptin suk yurak likidu puyu sirishpa paykunata wichkamurkansapa. Chay puyu ukumanta uyarirkansapa Tata Dios rimakuptin:
—Kay Jesuska munanayni wambraynimi. Paytami akllashkani. Chayrayku kankuna payta allita uyariychi.
6 Chay kimsa disipulunkuna chayta uyarishpa sukaman manchakushpankuna allpapi pakchanakurkansapa. 7 Chaypina Jesus laduchashpa paykunata llankashpankuna willarkansapa:
—Atarimuychi. Ama manchakuychichu.
8 Paykuna atarimushpa Jesusta chapashpankuna sapallantana kawarkansapa. 9 Chaymanta chay urkumanta urayamuykashpankuna Jesuska willarkansapa:
—Amara ni pita kay urkupi kawashkaykichita parlachiychirachu. Ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni wañushkaynimanta kawsamuptinira chayta parlachikuychi.
10 Chaypina chay kimsa disipulunkuna Jesusta tapurkansapa:
—¿Imapatí Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna rimansapa manara Tata Diosmanta runa shamuptin ñawpa yachachikuk Eliyas shamunanta?
11 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Deverasmi Moiseska rimarkan Eliyas shamunanta runakunata willak Tata Dios kachamushkan runata shuyanankunapa. 12 Allita willaykichi. Eliyaska ñami shamushkana. Fariseo runakuna mana riksirkansapachu Eliyas kananta. Mana riksishpankuna chiknishpa sufrichirkansapa. Sielumanta shamudu runa kaykaptini ñukatapish chikniwashpankuna sufrichiwankasapa.
13 Chaypina chay disipulunkunaka allita entiendishpankuna willanakurkansapa:
—Deverasmi willawaykanchisapa Juan Bawtista Eliyasshina kananta.

Jesus supayadu wambrata alliyachirkan.
(Mr 9.14-29; Lk 9.37-43)

14 Chay urkumanta kutimushpankuna Jesuska chay kimsa disipulunkunawan aypa tantanakudu runakunapi chayarkansapa. Chaypina suk runa Jesusta laduchashpa ñawpakninpi kunkurikushpa willarkan:
15 —Señor, wambraynita llakichishpa alliyachipay. Payka gota unkuywan sukaman sufrishpa kawsan. Kuti kuti chay unkuynin apiptin ninapi yakupi urman. 16 Kay disipuluykikunaman pushamuptini mana atipashkasapachu alliyachiyta.
17 Chaypina Jesuska chay runakunata aynirkansapa:
—Kankuna mana kuska yuyayyuk kankichi. Tata Diosta mana kreyinayankichichu. ¿Aykapikamantí kankunawan kanayni tiyan? ¿Aykapikamantí amichiwankichi? Kayman chay unkudu wambrata pushamuychi.
18 Chay wambrata pushamuptinkuna Jesuska unkuchik supayta sinchita willarkan chay wambramanta llukshinanpa. Supayta llukshichiptin chay wambra sanuna kiparirkan.
19 Chaymanta chikanman rishpaynikuna ñukaykuna Jesusta tapurkanisapa:
—¿Imapati ñukaykuna chay unkuchik supayta mana atipashkanisapa chay wambramanta llukshichiyta?
20 Chaypina Jesuska willawarkansapa:
—Kankunaka mana atipashkankichichu chay wambrata alliyachiyta mana Tata Diosta tukuy shunku kreyishpaykichi. Allitami willaykichi. Mostasa murushina tipisitullatapish Tata Diosta kreyishpaykichika kay urkuta willankichiman kaymanta suchunanpa. Chashna willaptikichika kay urkuka suchunka. Tata Dios yanapashuptikichi rikchak layata atipankichi rurayta. 21 Mana nimata mikushpaykichira tukuy shunku Tata Diosta roygashpaykichira chay laya supayta atipankichi llukshichiyta.

Jesus kashkan willarkansapa wañunanta.
(Mr 9.30-32; Lk 9.43-45)

22 Chaymanta Galilea partipi ñukaykunawan puriykashpa Jesuska willawarkansapa:

—Chikniwak runakuna ñuka sielumanta shamudu runata awtoridarkunaman pushawankasapa. 23 Paykunaka wañuchiwankasapa. Wañushkaynimanta kimsaynin diyapi kashkan kawsamusha.

Chashna willawaptinkuna ñukaykuna sukaman llakirkanisapa.

Jesus yachachikurkan Tata Diospa wasinpa pagarakunankunapa.

24 Chaymanta Jesuska ñukaykunawan Kapernaum llaktapi chayaptinikuna suk runakuna ladunchawarkansapa. Paykunaka Tata Diospa wasinpa kullkita kobrakuk kashpankuna Pedruta tapurkansapa:

—¿Manachu maestruykichi Tata Diospa wasinpa pagarakun?

25 Chashna tapuptinkuna Pedruka aynirkansapa:

—Ariya payka pagarakunmi.

Chaypina Pedru chay wasipi yaykushpa manara nimata willaptinra Jesuska tapurkan:

—Simon, willaway ¿imatati yuyanki? Kamachikuk runakuna ¿pikunatati rikchak layapa pagarachinsapa? ¿Kikinkunapa kastankunatachu? ¿Chikan llaktakunamanta runakunatachu?

26 Chaypina Pedruka aynirkan:

—Chay chikan llaktamanta runakunallata pagarachinsapa.

Chaymanta Jesuska willarkan:

—Chayrayku kikin kastankunaka mana nimata pagarakunkasapachu. 27 Ñuka Tata Diospa wambran kashpayni paypa wasinpa mana pagarakuymanchu. Chashna kaptinpish ama ni pita piñachinanchipa aku pagarakuypa. Rillay kochapi ansuelakuk. Chay kallarinan challwa apinaykita surkushpayki shiminpi suk kullkita tarinki. Chayta apashpayki kanpa ñukapa pagarakunki.

18

Jesus yachachikurkan maykanmi ashwan sinchi kamachikuk kanka nishpa.
(Mr 9.33-37; Lk 9.46-48)

1 Chaypina ñukaykuna Jesusta ladunchashpaynikuna tapurkanisapa:

—Señor, Tata Diospa mandunpi ¿maykan ñukaykunati ashwan alli kamachikuk kaymansapa?

2 Chashna tapuptinikuna Jesuska suk taksha wambrilluta kayashpa chawpinikunapi shayachirkan. Payta kawachiwashpankuna yachachiwarkansapa:

3 —Mash allita uyariwaychi. Tata Diospa mandunpi yaykunayashpaykichika ama munaychichu ashwan sinchi kamachikuk kayta. Mana kay wambrillushina alli kasukuk kashpaykichika manami Tata Diospa mandunpika yaykunkichichu. 4 Tata Diospa mandunpi ashwan alli kamachikuk kashpaykichi kay wambrillushina allillapi mana kreyinakushpa kawsanaykichi tiyan. 5 Chaymanta ñukata kuyawashpa kay laya wambrata chaskishpaykichika ñukatapish chaskiwaykankichi.

Jesus yachachikurkan uchallichikuk runa sukaman kastigadu kananta.
(Mr 9.42-48; Lk 17.1-2)

6 Chaymanta Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:

—Suk runa ñukata kreyiwak wambrilluta uchallichiptin Tata Dios sukaman kastiganka. Ashwan alli kanman payta atun rumi makita kunkanpi watashpa atun yakupi wishchukunankunapa.

7 Sukaman llakini kay allpapi rikchak laya uchallichikuk runakuna tiyaptin. Chay
laya runakuna aypami tiyanka. Ñuka sukaman llakini uchallichikuk runakuna tiyaptin.
Tata Dios paykunata sukaman kastigankasapa.
8 Chayrayku willaykichi: Ichara makikichiwan chakikichiwan sukaman uchal-
likuyta munankichiman. Ama uchallikunaykichipa makikichita chakikichita tipishpa
chikanman wishchukuychi. Chayta ruraychi ama ishkantin chakikichiwan ishkantin
makikichiwan mana tukuyniyuk ninaman rinaykichipa. Ashwan alli kanman suk
makikichillawan suk chakikichillawan sieluman rinaykichipa. 9 Chaymanta ichara
ñawikichiwan ima mana allita kawashpa munashpa uchallikunkichiman. Chay uchal-
lichishuk ñawikichita surkushpa wishchukuychi. Chayta ruraychi ama ishkantin
ñawikichiwan mana tukuyniyuk ninaman rinaykichipa. Ashwan alli kanman suk
ñawikichillawan sielupi yaykunaykichipa.

Jesus yachachikurkan chinkadu ovejapa ejemplunta. (Lk 15.3-7)

10 Chaymanta Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Chayrayku ama niman suk kreyiwak runakunata mana nimatashina kawaychichu.
Tatayni Dios tukuy mana kreyinakushpa ñukata kreyiwak runakunata kuyansapa.
Tukuy tiempu sielupi paykunata kuydak angelkuna paypa ñawpakninpi kawsansapa.
11 Ñuka Tata Diosmanta shamushkani paymanta ashudu runakunata kastigumanta
salvanaynikunapa.
12 Chayrayku ama ni pita ignoraychichu. ¿Imatati yuyankichi? Ichara suk runapa
tiyanman pachak ovejankuna. Chay pachakmanta sukllalla chinkaptin ¿imatati ru-
ranka? ¿Manachu tukuy ovejankunata urkupi sakishpa rinka chay chinkaduta maskak?
13 Chay chinkadu ovejanta tarishpa sukaman kushikunka. Allita willaykichi. Chay
aypa mana chinkadu ovejakunarayku kushikun. Chaymanta chay chinkadu ovejanta
tarishkanrayku ashwanta kushikun. 14 Chay ovejanta tarik runashina sielupi kawsak
Tataykichika tukuy runakunata sukaman kuyan. Payka manami munanchu niman suk
runa paymanta ashushpa mana tukuyniyuk ninaman rinanpa.

Jesus yachachikurkan rabyachiwakninchi runakunata perdonananchikunapa. (Lk 17.3)

15 Chaymanta Jesuska yachachiwaysapallapi katirkan:
—Ichara Tata Diosta kreyikmasikichi rabyachishunkichiman. Chashna raby-
achishuptikichi rillaychi sapallaykichi mana alli rurashkanta willak. Pay kasushup-
tikichi perdonaychi. Chashna perdonashpaykichi chay kreyikukmasikichita yana-
pashkankichi. 16 Chaymanta chay runa mana kasushuptikichi ishkay kimsa runaku-
nata payman pushaychi. Chay ishkay kimsa runakuna uyariptinkuna chay mana
alli rurak runata mana alli rurashkanta willaychi. 17 Chay runa chay pushashkay-
kichi runakunata mana kasunayaptinka tantanakuk Tata Diosta kreyikmasikichita
willaychi. Chay runa paykunata mana kasunayaptinka mana Tata Diosta kreyik
runatashinana kawaychi.
18 Allita willaykichi: Kankuna kay allpapi chay mana kasushuk runata mana Tata
Diosta kreyik runatashina kawaptikichika watadushina kiparinka. Chaypina sielupi
kawsak Tata Diospish watadutashina kawanka. Chaymanta chay runa kasushupti-
kichi perdonaychi. Chashna perdonaptikichika kacharidushina kanka. Tata Diospish
kacharidutashina kawanka.
19 Allita willaykichi: Kankuna ishkaymanta idenllata yuyaykushpa sielupi kawsak
Tatayni Diosta suk imata roygaptikichika payka uyarishushpaykichi yanapashunkichi.
20 Kankuna ñukata kreyiwashpa ishkaymanta kimsamanta tantanakuptikichi chaypi
kankunawan tantalla kani.

Jesus yachachikurkan mana perdonakunayak runapa ejemplunta.

21 Chaypina Pedru ladunchashpa tapurkan:

—Señor, suk runamasini kuti kuti rabyachiwaptinka ¿mashna kutitiya perdonasha? ¿Kanchis kutichu perdonasha?

22 Jesuska aynirkan:

—Manami willaykichu kanchis kutilla perdonanaykipa. Willaykimi kuti kuti mana nima yupashpa perdonanaykipa. Kanchis kuti kanchis chunkakaman perdonanayki tiyan.

23 Chaymanta Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:

—Mash uyariwaychi suk ejempluta parlachiptini. Tata Diospa mandunpi kawsashpaykichi perdonanakunaykichi tiyan. Suk sinchi kamachikuk runa tukuy trabajadorninkunata kayachirkan willanankunapa mashnatami payta debinsapa nishpa. 24 Kobrakuyta kallariykaptin suk runata pushamurkansapa. Payka chay alli kamachikuk runata sukaman aypa waranka kullkita debirkan. 25 Chay debikuk runaka mana nima kullkiyukchu karkan kutichikunanpa. Chayrayku chay kamachikukka trabajadornin runakunata willarkan: "Mana kutichiwayta atipaptin kay runata warmintinta tukuy wambrankunatapish rantikuychi. Rikchak laya tiyapushkankunatapish rantikuychi. Chay rantikushkaykichi chaninta ñukata kuwaychi debiwashkanta pagarawananpa."

26 Chashna willaptin chay debikuk runaka kamachikukninpa ñawpakninpi kunkurikushpa roygarkan: "Señor, mana piñakushpa shuyaway. Tukuy debishkaynita kutichishkayki."

27 Chashna sukaman roygaptin chay sinchi kamachikuk runaka llakichishpa debishkanta perdonarkan wasinman kutinanpa.

28 Chashna debishkanta perdonaptin chay runa llukshishpa suk trabajadormasinwan tinkunakurkan. Chay tinkushkan runaka suk tipi kullkita payta debirkan. Chaypina chay perdonadu runaka sukaman piñakushpa chay tipisitu debiknin runata kunkanmanta apishpa sipinayarkan. Chaypina willarkan: "Kunanlla pagaraway tukuy debiwashkaykita."

29 Chashna willaptin chay debikninka ñawpakninpi kunkurikushpa roygarkan: "Mana piñakushpa shuyaway. Ñukaka tukuy debishkaynitami kutichishkayki." 30 Chashna roygaptinpish chay sipinayak runaka mana nima uyariyta munarkanchu. Pusharkan karselpi wichkachik tukuy debishkanta kutichinankaman.

31 Karselpi wichkachiptin kawashpankuna trabajadormasinkuna llakichishpa rirkansapa chay sinchi kamachikukpi chatakuk. 32 Chaypina payka chay perdonashkan trabajadorninta kayachishpa willarkan: "Kanka sukaman sakra mana alli runami kanki. Sukaman roygawaptiki ñuka llakichishpayni chay aypa waranka kullki debiwashkaykimanta perdonashkayki. 33 Kanta perdonashkaynishina kanpish chay debishuknikita llakichinkiman karkan."

34 Chaypina chay kamachikuk runaka sukaman piñakushpa willarkan chay perdonashkan runata karselpi wichkanankunapa tukuy debikushkanta pagarakunankaman.

35 Chay debikuk runapa ejemplunta Jesuska allita entiendichiwashpankuna willawarkansapa:

—Suk runamasikichi mana allikunata rurashuptikichika tukuy shunku perdonanaykichi tiyan. Mana perdonaptikichika sielupi kawsak Tatayni Dioska kankunatapish mana perdonashpa sukaman kastigashunkichi.

19

Jesus yachachikurkan kasaradukuna ama warminta wishchunankunapa.
(Mr 10.1-12; Lk 16.18)

1 Tukuy chaykunata yachachiwashkankunawasha Jesus Galilea partimanta llukshishpa rirkan ura Judea partiman. Chaymanta rirkan Jordan yaku chimbaman. 2 Jesus Judea partiman riptin aypa runakuna katirkansapa. Chaypina aypa unkudukunata alliyachirkan. 3 Chaymanta fariseo runakuna Jesusta laduchashpankuna sukaman pantachichinayashpankuna tapurkansapa:

—¿Ariya Tata Diospa rimananpi almitiwansapachu imapapish kaptin warminikunata wishchunaynikunapa?

4 Chashna tapuptinkuna Jesus aynirkansapa:

—¿Manachu Tata Diospa killkadunpi leyishkankichi kallarinan tiempu ullkuta warmita rurashkanta? 5 Tata Dios warmita ullkuta rurashpa willarkansapa: “Tukuy ullku tatanta mamanta sakinka warminwan tantanakushpa kawsananpa. Chashna warminwan tantanakushpa sukllallashina kawsankasapa.” 6 Chayrayku suk ullku warminwan tantalla sukllallashina kawsashpankuna manana ishkaynachu. Chayrayku mana allichu niman suk runa warminta wishchunanpa.

7 Chashna Jesus yachachikuptin chay fariseokuna tapurkansapa:

—Chashna kaptinka ¿imapatí Moises yachachikurkan suk runa warminta wishchunayashpa awtoridarpi killkaduta payta kushpa atipananta wishchuyta?

8 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Sinchi shunkuyuk kaptikichi Moiseska kankunata almitishurkankichi warmikichita killkaduta kushpa wishchunaykichipa. Kallarinanmantapacha Tata Dioska manami munarkanchu wishchunaykichipa. 9 Allita willaykichi: Warmikichi chikan ullkuwan mana uchallikuptinka ama wishchuychichu. Payta wishchushpaykichi chikan warmiwan kasarashpaykichika uchallikuykankichi. Chay wishchudu warmiwan kasarak runapish uchallikuykan.

10 Chaypina ñukaykunaka Jesusta willarkanisapa:

—Tata Dios mana munaptin warminikunata wishchunaynikunapa ashwan alli kanman ama kasaranaynikunapa.

11 Chashna willaptinikuna Jesuska willawarkansapa:

—Aypa runakuna kay willashkaynita mana atipansapachu entiendiyta. Tata Dios yanapashuptikichira entiendinkichiman. 12 Wakin ullkukuna nasirkansapa mana kasarayta atipanankunapa. Chikan ullkukuna mana kasaransapachu runamasinkuna kapashka kaptinkuna. Sukkuna mana kasaranayansapachu ashwan allita Tata Diosta sirvinankunapa. Kankuna kay yachachishkaynita atipashpaykichi chaskiyta chaskiychi.

Jesus wambrakunata kuyashpa llankarkansapa.
(Mr 10.13-16; Lk 18.15-17)

13 Chaymanta Jesusman wambrakunata pushamurkansapa llankashpa paykunapa Tata Diosta orananpa. Ñukaykuna wambrakunata pushamuk runakunata michashpa willarkanisapa:

—Ama Jesusman chay wambrillukunata pushamuychichu.

14 Chashna michaptinikuna Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:

—Ama michaychichu ñukaman chay wambrakunata pushamuptinkuna. Wambrakuna mana kreyinakushpa tatankunapa munayninpi kawsansapa. Kankunapish wambrakunashina kawsaptikichira Tata Diospa mandunpi yaykunkichi.

15 Chashna willawashpankuna Jesuska tukuy chay wambrakunata kuyashpa llankarkansapa. Chaymanta rirkan chikan llaktakunapi yachachikuk.

Tukuy layayuk runa Jesusta tapurkan imashnami mana tukuyniyukta kawsanka nishpa.
(Mr 10.17-31; Lk 18.18-30)

16 Chaymanta suk runa Jesusta laduchashpa tapurkan:
—Alli maestru ¿imata rurashpati mana tukuyniyukta Tata Dioswan kawsayman?
17 Chashna tapuptin Jesuska aynirkan:
—¿Imapati alli kanaynita willawanki? Tata Diosllami alli rurak. Paywan kawsak rinayashpaykika tukuy kamachikushkanta allita kasushpa kawsay.
18 Chaypina chay runaka tapurkan:
—Tata Dios kamachikunankunamanta ¿maykantati rurasha?
Chashna tapuptin Jesuska willarkan:
—"Ama runamasikita wañuchiychu. Ama chikan warmiwan uchallikuychu. Ama suwakuychu. Ama ni pita llullakushpa tumbaychu. 19 Tataykita mamaykita kuyashpa kawsay. Chaymanta kikiki kuyanakukshina tukuy runamasikikunata kuyay."
20 Chaypina chay runaka willarkan:
—Ñukaka tukuy chaykunata kasushpa kawsaykani. ¿Ima ashwantati rurasha?
21 Chaypina Jesuska aynirkan:
—Tata Diospa munananta allita ruranayashpaykika rillay tukuy laya tiyapushunaykita rantikumuy. Chaypa chaninta mana nimayuk runakunata kuysapa. Chayta rurashpa sielupi tukuy layayuk kanki. Chaymanta shamuy ñukata katiwak.
22 Chayta uyarishpa chay runaka sukaman llakishpa wasinman kutirkan rikchak layayuk kashpa. 23 Chay runa llakishpa riptinna Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Allita yachachiykichi. Chay laya kullkinllapi kreyinakuk runakuna mana atipankasapachu Tata Diospa mandunpi yaykuyta. 24 Kashkan willaykichi: Suk kamellu animal suk aguja uchkunta mana atipanmanchu pasayta. Chashnami kullki likidu runa kullkinta ashwanta munashpa mana atipankachu Tata Diospa mandunpi yaykuyta.
25 Chayta uyarishpa ñukaykuna sukaman almirashpaynikuna tapunakurkanisapa:
—Chashna kaptinka ¿pikunati Tata Diospa mandunpi yaykunka?
26 Chaypina Jesuska ñukaykunata chapawashpankuna willawarkansapa:
—Manami niman suk runa atipanchu kikinllamanta Tata Diospa mandunpi yaykuyta. Tata Diosllami atipan runakunata mandunpi yaykuchiyta.
27 Chaypina Pedruka willarkan:
—Ñukaykuna tukuy tiyapakninikunata sakimushpaynikuna kanta katimuykaykisapa. ¿Imatati ñukaykunata kuwankisapa?
28 Jesuska willawarkansapa:
—Allita willaykichi. Tata Dios kay allpapi tukuy layata mushukta ruraptin ñukaka sielumanta shamudu runa tiyarisha allima llipyak tiyarinaynipi. Ñuka kamachikuk kaptini kankunapish tiyarinkichi chunka ishkay allima tiyarinaykichipi. Chaypina chunka ishkay israel aylluykikunata kamachishpa willankichi allitachu manachu rurashkasapa nishpa.
29 Kankuna ñukata katiwanaykichirayku wasikichita, wawkikichita, mamaykichita, tataykichita, wambraykichita, terrenuykichita sakiptikichi Tata Diosmi sakishkaykichimanta ashwan aypata kushunkichi. Chaymanta wañushpaykichi mana tukuyniyukta Tata Dioswan sielupi kawsankichi.
30 Kunan kay tiempu aypa runakuna kikinkuna yuyanakunsapa ashwan alli kanankunata. Paykuna Tata Diospa mandunpi washeru kankasapa. Chaymanta kankuna mana munadu kashpaykichipish Tata Diospa mandunpi primeru kankichi.

20

Jesus yachachikurkan alli trabajachikuk patronpa ejemplunta.

1 Chaymanta Jesuska chay runakunata yachachirkansapa:
—Akuychi yuyaypachi imashnami Tata Dios mandunpi kamachikun nishpa. Suk patronpa atun uva chakran tiyarkan. Suk diya tuta tutalla payka llukshirkan peonkunata maskak chakranpi trabajanankunapa. 2 Trabajadorkunata tarishpa willarkansapa: "Diya entero chakraynipi trabajaptikichi paktadutami pagarashkaykichi." Chayta willashpa kacharkansapa trabajanankunapa.
3 Chaymanta inti altupina kaptin chay patronka kashkan llukshirkan ashwan peonkunata maskak. Plasapi aypa mana trabajuyuk runakunata tarirkan. 4 Paykunata willarkansapa: "Kankunapish rillaychi uva chakraynipi trabajak. Trabajashkaykichipa pagarashkaykichi." Chashna willaptinkuna paykunapish rirkansapa trabajak.
5 Chawpi diyata chaymanta tarditapish chay chakrayuk runaka kashkan rirkan peonkunata maskak. Paykunatapish kacharkansapa chakranpi trabajanankunapa. 6 Chaymanta tardiyaykaptin chay patronka kashkan rirkan peonkunata maskak. Plasapika kashkan mana trabajuyuk runakunata tarirkansapa. Paykunata willarkansapa: "¿Imapati diya entero kaypi kankichi mana nimata rurashpa?"
7 Chashna tapuptin willarkansapa: "Mana ni pi maskawashkasapachu trabajachiwanankunapa." Chaypina chay patronka willarkansapa: "Kankunapish rillaychi uva chakraynipi trabajak."
8 Chaymanta chishyaptinna chay patronka kapatasta willarkan: "Tukuy trabajadorkunata kayay pagaranaykipasapa. Chay washa shamudu trabajadorkunata kallariy pagaraysapata." Chay diya entero trabajashkakunata washata pagaraysapa. 9 Chaypina suk oralla trabajashka runakunata pagararkansapa diya entero trabajaktashina. 10 Chayta kawashpa tuta pachamanta trabajakkuna rimarkansapa: "Ñukaykunata diya entero trabajashkaynikunarayku ashwan aypata pagarawankasapa." Chashna yuyashpankunapish suk diya trabajashkankunallapa chaskirkansapa. 11 Chayrayku piñakushpankuna patronta yuyarkansapa mana alli pagarakuk patron kananta. 12 Willarkansapa: "¿Imapatí ñukaykunata kay washa trabajak shamuk runakunawan idenllata pagarawankisapa? Paykunaka suk orallata trabajashkasapa. Ñukaykuna diya entero rupayta muchushpa trabajashkaynikunarayku ashwan aypata pagarawankimansapa karkan."
13 Chashna piñakushpa willaptinkuna chay patronka sukta willarkan: "Amigu, ñukaka manami llullachiykichu. ¿Manachu parlashkanchi suk diya entero trabajashkaykipa pagaranaynipa? Paktaduta pagaraptini ¿ima ashwantatí munanki? 14 Chay chaskishkayki kullkikita apashpana rillay. Ñuka kankunawan paktallata chay washa shamushkakunata munani pagarayta. 15 Ñuka kullkiniwan munashkaynita rurani. ¿Imapata piñakushpa envidianki chay trabajadormasikita kantashina idenllata pagaraptini?"
16 Chay ejempluta yachachikushkanwasha Jesuska willarkansapa:
—Kay allpapi mana kreyinakuk runakuna Tata Diospa mandunpi primeru kankasapa. Chaymanta alli munadu yuyanakuk runakuna Tata Diospa mandunpi washeru kankasapa.

Jesus kimsaynin kuti rimarkan wañunanta.
(Mr 10.32-34; Lk 18.31-34)

17 Chaypina Jesus Jerusalen llaktaman riykashpa ñukaykunallata chikan partiman pushawashpankuna willawarkansapa:
18 —Allita yachankichi Jerusalen llaktaman riykananchikunata. Chaypi suk runa saserdotekunapa kamachikukninkunaman Moisespa killkadunta yachachikuk runakunaman ñukata pushawanka rantikuwak. Chaypina ñuka sielumanta shamudu runa kaptinipish paykunaka yuyankasapa wañuchiwanankunapa. 19 Chaypina

romano runakunapa makinpi kukuwankasapa. Chay romano runakuna sukaman asichiwashpankuna makawankasapa. Chakatawashpankuna wañuchiwankasapa. Chaymanta wañushkaynimanta kimsaynin diya kashkan kawsamusha.

Jakobopa Juanpa maman Jesusta roygarkan kamachikunan tiempu wawankunata ladunpi tiyachinankunapa.
(Mr 10.35-45)

20 Chaymanta Sebedeopa warmin ishkay wawankunawan Jesusta ladun-
charkansapa. Sebedeopa wambrankuna Jakobowan Juan karkansapa. Paykunapa
maman Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa suk favorta mañarkan. 21 Chaypina Jesuska
payta tapurkan:
—¿Imatati munanki?
Payka aynirkan:
—Kan allimata kamachikuykaptiki kay ishkay wawaynikunata tiyachipay kada
laduykipi paykunapish kamachikunankunapa.
22 Chaypina Jesuska willarkan:
—Kankunaka mana yachankichichu imatami mañawaykankichi nishpa. Ñukami tukuy
layata sukaman sufrinayni tiyan wañunaynikaman. Chashna sufrishpa iden suk
ayak likiduta upyakshina kasha. Kankunaka manami atipankichimanchu ñukashina
nanaykunata muchuyta.
Chashna willaptinkuna paykunaka aynirkansapa:
—Ariya, atipashasapa muchuyta.
23 Chaypina Jesuska aynirkansapa:
—Ariya kankunapish ñukashina sukaman sufrinaykichi tiyan. Ñukaka manami ni
pita willashachu laduynipi tiyarishpa kamachikunaykichipa. Tatayni Diosmi akllanka
pikunami laduynipi tiyarinkasapa nishpa.
24 Chashna chay warmi ishkay wawankunapa mañaptin ñukaykunaka uyarishpa
sukaman piñakurkanisapa. 25 Piñakushkaynikunata uyarishpa Jesuska tukuy ñukaykunata
kayawashpankuna willawarkansapa:
—Kankuna allita yachankichi tukuy llaktakunapi sinchi kamachikuk runakuna
sukaman sinchita kamachikunankunata. Paykunaka mandunpi kawsak runakunata
sukaman sufrichinsapa kasunankunapa. 26 Kankunaka ama chay sinchi kamachikuk
runakunashina kanayaychichu. Alli kamachikuk kanayashpaykichika tukuy runa-
masikichita allita yanapaychi. 27 Chaymanta tukuy runakunamanta ashwan sinchi
kamachikuk kanayashpaykichika iden rantidu runakunashina pitapish kaptin yana-
panaykichi tiyan.
28 Ñukapish sielumanta kay allpaman shamushkani tukuy runakunata yanapanayni-
pasapa. Mana shamushkanichu sukkuna sirviwanankunapa. Shamushkanimi
wañushpa aypa runakunata kastigumanta salvanaynipa.

Jesus ishkay mana kawakuk runakunata alliyachirkan.
(Mr 10.46-52; Lk 18.35-43)

29 Chaymanta Jesus Jeriko llaktamanta llukshiykaptin aypa runakuna katirkansapa.
30 Chaypina ishkay mana kawakuk runakuna ñan ladunpi tiyaridu karkansapa.
Paykuna Jesus pasaykananta uyarishpa sinchita kayashpa willarkansapa:
—¡Señor, ñawpa Davidpa miraknin, llakichiwashpa yanapawaysapa!
31 Chashna sinchita kayaptinkuna Jesuswan rik runakuna micharkansapa ama ka-
parinankunapa. Chaypina paykunaka ashwan sinchita kaparikushpa willarkansapa:
—¡Señor, ñawpa Davidpa miraknin, llakichiwashpa yanapawaysapa!
32 Chaypina Jesus riykashkanmanta shayarishpa chay ishkay runakunata kayashpa
tapurkansapa:

—¿Imatati munankichi ruranaynipa?
33 Chaypina paykunaka willarkansapa:
—¡Señor, munanisapa kawakuyta!
34 Chayta willaptinkuna Jesuska llakichishpankuna ishkantinpa ñawinkunata llankapurkansapa. Chay oralla kawakurkansapa. Paykunaka kawakushpankunana Jesusta katirkansapa.

21

Jesus Jerusalen llaktapi yaykurkan.
(Mr 11.1-11; Lk 19.28-40; Jn 12.12-19)

1 Jerusalen llaktaman ñukaykuna Jesuswan tantalla rishpaynikuna chayarkanisapa Betfage llaktapi. Chay llaktillu Olivos urku ladunpi karkan. Chaypi chayashpaynikuna Jesus ishkay disipulunkunata willarkansapa:
2 —Rillaychi chay kawananchi llaktaman. Chaypi chayashpaykichi tarinkichi suk wawayuk watadu burrata. Chayta paskashpaykichi wawantinta ñukaman pushamuychi. 3 Ichara suk runa tapushunkichiman: "¿Imapatí kay burrata paskankichi?" Chashna tapushuptikichi willaychi: "Señornini munan montananpa. Suk ratukaman kutichimushkaykisapa."
4 Chayta rurashpa ñawpa yachachikuk runa killkashkantashina ruraykarkan. Kashna killkarkan:
5 "Sion llaktapi kawsak runakunata willaychi:
'Mash kawaychi.
Kankunapa sinchi kamachikuknikichi ñami shamuykanna.
Mana alabanakuk runa kashpa shamuykanna suk taksha burrupa sawanpi.
Suk burra wawanpa sawanpi shamuykan.' "
6 Chashna burruta pushamunankunapa willaptinkuna chay ishkay disipulunkuna rirkansapa willashkanta rurak. 7 Chaypina Jesusman burrata wawantinta pushamuptinkuna ñukaykuna burritupa sawanpi llachapaynikunata churarkanisapa. Chaypina Jesuska chay burrituta montarkan Jerusalen llaktapi yaykunanpa. 8 Jesus riykaptinna aypa runakuna kuyashpankuna katirkansapa. Sukkuna sawa llachapankunata surkukushpankuna Jesuspa rinan ñanpi mantarkansapa. Sukkuna pankayuk ramakunata ñanpi mantarkansapa. 9 Chaypina Jesuspa ñawpakninta rik runakuna washanta katik runakunapish sukaman kushikushpankuna sinchita willarkansapa:
—¡Akuychi kuyaypachi Jesusta ñawpa alli kamachikuk Davidpa miraknin kaptin! Tata Dioska payta kachamushka kamachiwananchikunapa. ¡Akuychi altu sielupi kawsak Tata Diosta sukaman kuyaypachi!
10 Jesus Jerusalenpi yaykuptin chaypi kawsak runakuna sukaman turbakushpankuna tapukurkansapa:
—¿Pití kay runaka?
11 Jesusta katik runakuna willarkansapa:
—Kay runaka Tata Diospa rimananta alli yachachikuk Jesusmi. Payka Galilea partipi Nasaret llaktamanta shamushka.

Tata Diospa wasinmanta Jesus rantikuk runakunata karkurkansapa.
(Mr 11.15-19; Lk 19.45-48; Jn 2.13-22)

12 Jerusalen llaktapi kashpana Jesuska Tata Diospa wasinpi yaykurkan. Chay wasi pampapi aypa runakuna rantikuykarkansapa rantiykarkansapa. Tukuy chayta kawashpa Jesuska sukaman piñakushpa chay rantikuykak runakunata rantik runakunatapish karkurkansapa. Chaymanta kullkita kambiakuk runakunapa urpayta rantikuk runakunapa mesankunata tikrachipurkansapa. 13 Paykunata willarkansapa:

—Tata Dios killkadunpi willawanchisapa: “Tukuy runakuna rimankasapa wasini oranankuna wasi kananta.” Tata Dios chayta willawaptinchikunapish kankuna paypa wasinta ruraykankichi suwakunaykichi wasita.

14 Chaymanta mana kawakuk runakuna kojo runakuna Jesusta laduncharkansapa. Paykunata llakichishpankuna alliyachirkansapa. 15 Chaypina kamachikuk saserdotekunawan Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna chay milagruta kawashpankuna sukaman piñakurkansapa. Chaymanta uyarirkansapa Tata Diospa wasinpi wambrakuna kaparikushpa rimaptinkuna:

—¡Akuychi kuyaypachi ñawpa alli kamachikuk Davidpa miraknin Jesusta!

Chayta uyarishpa saserdotekuna sukaman piñakushpa Jesusta willarkansapa:

16 —¿Manachu uyarinki chay wambrakuna kuyashushpa willashuykanankunata?

Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Ariya uyarinimi. ¿Manachu kankuna leyishkankichi Tata Diospa killkadunta? Kashna riman:

“Kanmi, Tata Dios, sukaman yanapankisapa taksha wambrakunata ñuñukuk wambrakunata kuyashushpa allimata kantanankunapa.”

17 Chayta willashpana Jesuska chay runakunata sakirkan. Jerusalenmanta Betania llaktaman rirkan chay tuta samananpa.

Jesus mana wayuchakuk igo kaspita willarkan chakinanpa. (Mr 11.12-14, 20-26)

18 Chaymanta tutapacha Betaniamanta Jerusalen llaktaman kutishpa Jesuska sukaman yarkarkan. 19 Chay riykanan ñan ladunpi suk igo kaspita kawarkan. Chayta laduncharkan wayunta mikunayashpa. Wayunta maskashpa mana niman sukta tarirkanchu. Pankankunallata tarirkan. Chaypina chay igo kaspita willarkan:

—Kunanmantapacha manana kutin wayuchakunkinachu.

Chashna willaptinlla chay igo kaspika chakirkan. 20 Ñukaykuna chayta kawashpaynikuna sukaman almirashpa Jesusta tapurkanisapa:

—¿Imashnatí kay igo kaspi willashkayki ratulla chakishka?

21 Chaypina Jesuska ayniwarkansapa:

—Allitami willaykichi. Kankunapish tukuy shunku Tata Diosta kreyishpa atipankichiman ñukashina rurayta. Mana suk igo kaspillatachu atipankichiman chakichiyta. Kay urkutapish willankichiman: “Kaymanta suchushpayki rillay atun yakupi sumik.” Tukuy shunku Tata Diosta kreyishpa willaptikichika kay urkuka suchunka. 22 Tukuy shunku Tata Diosta kreyishpa mañaptikichi payka tukuy mañashkaykichita kushunkichi.

Chiknik runakuna Jesusta tapurkansapa pimi kachamushka nishpa. (Mr 11.27-33; Lk 20.1-8)

23 Chayta yachachikushkanwasha Jesuska Jerusalen llaktapi chayashpa Tata Diospa wasinpi yaykurkan. Chaypi yachachikuykaptin saserdotekunapa kamachikukninkunawan judiyu awtoridarkuna Jesusta laduncharkashpankuna tapurkansapa:

—¿Pití kanki chashna yachachikunaykipa? ¿Pití kachamushushka kaykunata yachachikunaykipa?

24 Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Ñukapish kankunata tapuykichi. Ayniwaptikichika willashkaykichi pimi kachamuwashka nishpa. 25 May willawaychi. ¿Pití Juanta kachamurkan runakunata bawtisanankunapa? ¿Tata Dioschu suk runachu kachamurkan?

Chashna Jesus tapuptinkuna chay runakuna sukwan sukwan willanakurkansapa:

—Ayniptinchikuna Tata Dios Juanta kachamushkanta payka willawashunchisapa: “Tata Dios kachamushka kaptin ¿imapatí mana kasushkankichi?” 26 Chaymanta ayniptinchikuna runakuna kachamushkanta tukuy kay runakuna

sukaman piñayawashunchisapa. Paykunaka kreyinsapa Tata Dios kachamuptin yachachikushkanta.

27 Chashna willanakushpankuna chay runakunaka Jesusta willarkansapa:

—Mana yachanisapachu pimi Juanta kachamushka nishpa.

Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Ñukapish manami willaykichichu pimi kachamuwashka tukuy chaykunata ruranaynipa.

Jesus yachachikurkan ishkay wambrakunapa ejemplunta.

28 Chaymanta Jesuska chay runakunata willarkansapa:

—Mash allita uyariwaychi kay ejempluta parlachiptini: Suk runapa tiyarkan ishkay ullku wambrankuna. Suk diya suk wambranta willarkan: "Kunan rillay uva chakraynipi trabajak." 29 Chashna tatan willaptin chay wambraka aynirkan: "Mana rinayanichu." Chaymanta suk ratukaman allita yuyaykushpa rirkan trabajak. 30 Chaymanta chay runaka suknin wambranta willarkan uva chakranpi trabajak rinanpa. Payna almitishpa willarkan: "Ariya, kunanlla rini." Chashna rimashpapish mana rirkanchu. 31 Kunanka willawaychi. ¿Chay ishkay wambrankunamanta maykanti tatanpa munananta rurarkan?

Chashna tapuptin paykunaka willarkansapa:

—Chay trabajak rik wambra tatanpa munananta rurarkan.

Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Allitami ayniwashkankichi. Kankuna yuyankichi chay romano awtoridarkunapa kobrakukninkuna waynandera warmikuna mana alli rurak kanankunata. Ñukaka willaykichi. Paykuna kankunamanta ñawpakta Tata Diospa mandunpi yaykunkasapa. 32 Juan Bawtista shamushka yachachishuknikichi allita rurashpa kawsanaykichipa. Kankunaka mana nima kreyishkankichichu. Chaykamanka waynandera warmikuna romanokunapa kobrakukninkuna Tata Diospa rimananta allita kreyishpana kawsarkansapa.

Jesus yachachikurkan mana alli trabajadorkunapa ejemplunta.
(Mr 12.1-12; Lk 20.9-19)

33 Chaymanta Jesuska chay runakunata kashkan willarkansapa:

—Kunanka yachachiykichi chikan ejempluta. Tiyarkan suk chakrayuk runa. Chay runaka chakranpi uvakunata tarpuchishkanwasha wertata rurachirkan. Chaymanta churarkan suk manllayba batanta chaypi uva wayukunata sarushpankuna illinta kapinankunapa. Chaymanta suk manllayba altu wasita rurachirkan altuyninmanta suk runa kuydananpa. Tukuy chaykunata rurashpana suk runakunawan paktanakurkansapa uvakunata pallashpa paywan patumanakunankunapa. Chashna paktanakushpankuna chay runaka rirkan suk karu llaktaman.

34 Chaymanta pallana tiempu chayamuptinna chay runaka wiwachunkunata kacharkansapa patuma palladu uvata chaskik.

35 Chaypina chay chakrata kuydak runakuna patron kachashkan wiwachunkunata apishpankuna sukkunata makarkansapa, sukkunata wañuchirkansapa, sukkunata rumincharkansapa. 36 Chaypina chay chakrayuk runaka kashkan ashwan aypa wiwachunkunata kacharkansapa. Paykunatapish chay trabajadorninkuna idenllata rurarkansapa. 37 Chaymanta patronka kacharkan chaylla wambranta. Yuyarkan: "Kay wambraynita manchashpankuna kasunkasapa." 38 Chaypina chay trabajadorkuna patronpa wambranta kawashpankuna willanakurkansapa: "Mash kawaychi. Chay shamuykak runa chakrayuk runapa wambranmi. Tatan wañuptin kay chakraka paypa kiparinan tiyan. Kunanlla akuychi wañuchiypachi ñukanchikunapa tukuy kay uva chakra

kiparinanpa.” 39 Chashna willanakushpankuna chay runapa wambranta apirkansapa. Uva chakra washaman pushashpankuna wañuchirkansapa.

40 Jesus chayta yachachikushkanwasha chiknik runakunata tapurkansapa:

—¿Imatati yuyankichi? Chay chakrayuk runa kutimushpa ¿imatati ruranka chay mana alli rurak trabajadorninkunata?

41 Paykunaka aynirkansapa:

—Chay runaka mana nima llakichishpa tukuy chay mana alli rurak runakunata wañuchinkasapa. Chaymanta chikan trabajadorkunata chakranta kunkasapa kuydanankunapa. Chaypina uva pallana tiempu kaptin paykuna tukuy pallashkankuna uvata patumata kunkasapa.

42 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Kankunaka ¿manachu Tata Diospa killkadunta leyishkankichi? Chay killkadunpi Tata Dioska riman:

“Suk runa wasinta rumimanta ruraptin trabajadorninkuna suk alli sinchi rumita
wishchurkansapa mana alli nishpa.
Chay wasichakuk runaka chay wishchudu rumita wasi kallarinanpi churarkan.
Chashna Tata Dios ruraptin sukaman almiranchisapa.”

43 Chashna Tata Dios killkadunpi rimaptin ñukaka willaykichi: Payka mananami kankunata munashunkichinachu mandunpi kawsanaykichipa. Suk chikan llaktamanta runakunatami kayanka. Paykunami Tata Diosta kushichishpa kawsankasapa. 44 Pipish kashpa mitkakushpa chay sinchi rumipi urmashpa paki paki tukunka. Chaymanta chay wishchudu rumi urmashpa pitapish kaptin apyachishpa wañuchinka.

45 Chaypina kamachikuk saserdotekunawan fariseo runakunaka Jesus yachachikushkanta uyarishpa willanakurkansapa:

—Payka willawaykanchisapa iden chay mana alli rurak trabajadorkunashina kananchikunata.

46 Chashna willanakushpankuna sukaman piñakushpa Jesusta apinayarkansapa wañuchinankunapa. Chashna munashpankunapish mancharkansapa apiyta tukuy runakuna kreyiptinkuna Jesus Tata Dios rimashkanta yachachikuk runa kananta.

22

Jesus suk funsiapa ejempluta yachachikurkan.
(Lk 14.15-24)

1 Chaymanta Jesus kashkan suk ejempluta rimashpa chay runakunata yachachirkansapa:

2 —Yachachiykichi imashnami Tata Diospa mandunpi yaykunkichi nishpa. Suk alli kamachikuk runa wambranpa funsiata rurarkan. 3 Payka wiwachunkunata kacharkan tukuy konvidadukunata kayanankunapa. Kayaptinkunapish chay konvidadukunaka mana rinayarkansapachu. 4 Mana rinayaptinkuna chay alli kamachikuk runaka chikan wiwachunkunata kayashpa willarkansapa: “Rillaychi tukuy konvidadukunata willak: ‘Patronninikunaka vakankunata raku animalninkunata ñami wañuchichishkana. Mikunaka ñami ruraduna. Chayrayku chay funsiapi rinkichishi mikuk.’ ”

5 Chashna chay wiwachunkuna willaptinkuna chay konvidadukunaka mana rinayarkansapachu. Sukkunaka chakrankunaman rirkansapa. Sukkunaka rirkansapa negosyunkunata rurak. 6 Sukkunaka chay kayak rikkunata apishpa makarkansapa wañuchinankunakaman. 7 Chaypina chay alli kamachikukka sukaman piñakushpa soldadunkunata kacharkansapa chay wañuchikuk runakunata wañuchinankunapa. Willarkansapa llaktankunatapish rupachinankunapa.

8 Chaymanta wiwachunkunata willarkansapa: “Funsiapa mikuna ñami ruraduna. Chay konvidashkayni runakuna mana alli rurak kashpankuna manami wasinipi yaykunkasapachu. 9 Chayrayku rillaychi kallikunapi kawanaykichi runakunata kayak

funsiaman shamunankunapa.” 10 Chashna willaptinkuna chay wiwachunkunaka
rirkansapa kallikunapi purik runakunata konvidak funsiaman rinankunapa. Alli
rurak mana alli rurak runakunata konvidaptinkuna chay manllayba wasinpi aypa
runakuna tantanakurkansapa.
11 Chaypina chay alli kamachikuk runaka konvidadukunata kawak yaykurkan.
Chaypi sukta kawarkan mana funsiapi yaykunapa laya llachapayukta. 12 Payta
kawashpa willarkan: “Amigu ¿imapati yaykumushkanki mana funsiapi yaykunapa
laya llachapayuk?” Chashna tapuptin chay runaka mana nima ayniyta atiparkanchu.
13 Chaypina chay alli kamachikuk runaka mesaman mikuna apak runakunata
willarkan: “Kay runata chakinta makinta watashpa wishchukuychi wasi washa tu-
tayaduman. Chaypi kastigunta mana muchushpa sukaman kirunkunata mukushpa
wakanka.”
14 Chashna Jesus yachachikushpa willarkansapa:
—Tata Dioska aypa runakunata kayansapa mandunpi yaykunankunapa. Chashna
kayaptinkunapish sukkunalla aklladu kashpa yaykunkasapa.

Chiknik runakuna Jesusta pantachichinayarkansapa.
(Mr 12.13-17; Lk 20.20-26)

15 Jesus yachachikushkanwasha fariseo runakuna chikanpi tantanakushpankuna
willanakurkansapa:
—Akuychi Jesusta pantachichiypachi mana allita rimananpa. Mana kuskanpi
rimaptin awtoridarkunapi chatakushunchisapa.
16 Chayta ruranayashpankuna fariseokunaka kikinkunapa disipulunkunawan
Herodespa partidunta katikkunata kacharkansapa Jesusta tapuk:
—Maestru, ñukaykuna yachanisapa mana llullakushpa allimallata yachachikunaykita.
Tukuy runakunata yachachinki Tata Diospa munananta rurashpa kawsanankunapa.
Kanmi tukuy laya runakunapa yuyayninkunata allimata riksinki. Chayrayku ni pita
manchashpa yachachikunki. 17 Kunanka willawaysapa: Chay romano sinchi ka-
machikuk kullkinikunata mañawaptinkuna ¿allichu manachu pagarakunaynikunapa?
18 Chashna tapuptinkuna Jesuska yacharkan pantachichinayashpa tapushkanku-
nata. Chaypina willarkansapa:
—Kankunaka allipi tukushpa llullachiwanayaykankichi. ¿Imapatí chashna
tapuwashpa pantachichiwanayankichi? 19 Mash chay pagarakunaykichi kullkita
kawachiwaychi.
Chayta mañaptinkuna suk kullkita kurkansapa.
20 Jesus chay kullkita kawashpana tapurkansapa:
—¿Pipa uyantí pipa shutintí killkadu kay kullkipika?
21 Chaypina paykunaka aynirkansapa:
—Romano ashwan sinchi kamachikuk Sesarpa.
Chashna ayniptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Chay kamachikuk Sesarpa kaktaka payta kuychi. Tata Diospa kaktaka payta kuychi.
22 Chayta willaptinkuna chay pantachichinayak runakunaka sukaman almirash-
pankuna upallalla Jesusmanta anchurkansapa.

Jesus yachachikurkan wañudukuna kawsamunankunata.
(Mr 12.18-27; Lk 20.27-40)

23 Chaymanta chay diyalla saduseo runakuna rirkansapa Jesuswan parlak.
Saduseokunaka yachachikunsapa mana ni pi wañushkanmanta kawsamunanta.
Chayrayku paykunaka Jesusta willarkansapa:
24 —Maestru, ñawpa yachachikuk Moises kashna yachachikurkan: “Suk kasadu ullku
manara ni suk wambrayuk kashpa wañuptin wawkin chay viyudawan kasaranan
tiyan. Chaypina ullku wambrata wawayaptin wañudupa wambranshina kanan

tiyan.” 25 Kunanka willayki. Kay llaktaynikunapi kanchis wawkipura tiyarkan. Chaypina mayor wawki kasararkan. Chay ullku manara niman suk wambrayuk kashpa wañurkan. Chay mayor wañuptin wawkin viyuda kuñadanwan kasararkan. 26 Paypish wañurkan niman suk wambrayuk kashpa. Chaypina chay viyudaka kashkan kasararkan ishkaynin mashanwan. Paypish mana niman suk wambrayuk kashpa wañurkan. Chashna kusankuna wañuptin wañuptinlla chay warmika tukuy mashankunawan kasararkan. 27 Tukuy kusankuna wañuptinkuna chay warmipish wañurkanna. 28 Kunanka willawaysapa. Tukuy chay runakuna chay viyudawan kasararkan. Wañudu runakuna kawsamushpankuna chay kanchis wawkipuramanta ¿maykan kakpatí kanman warminka?

29 Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:

—Kankunaka Tata Diospa killkadunta mana entiendishpa kikikichilla llullachinakuykankichi. Manami yachankichichu Tata Dios sukaman atipak kashpa wañudukunata kawsachimunanta. 30 Tata Dios wañudu runakunata kawsachimushkanwasha mana niman suk ullku niman suk warmi kasarankasapanachu. Sielupi kawsak angelkunashina kawsankasapa.

31 ¿Manachu leyishkankichi Tata Diospa killkadunta? Chaypi riman wañudukuna kawsamunankunata. Tata Dios kashna riman: 32 “Ñuka Abrahampa Isakpa Jakobopa Tata Diosninmi kani.” Chashna Tata Dios rimaptin yachanchisapa chay ñawpa awilunchikuna wañushkankunamanta kawsamushkankunata. Tata Dios kawsak runakunallapa Diosninmi.

33 Chayta uyarishpankuna chay runakuna sukaman almirarkansapa Jesus allimata yachachikuptin.

Jesus yachachikurkan Tata Diospa kamachikunankunamanta suk ashwan alli kananta.
(Mr 12.28-34)

34 Chaymanta fariseo runakuna yachashpa Jesus saduseokunata upallayachishkankunata tantanakurkansapa. 35 Suk fariseoka ñawpa Moisespa killkashkanta yachachikuk runa karkan. Payka Jesusta pantachichinayashpa tapurkan:

36 —Maestru, Tata Diospa tukuy kamachikunankunamanta ¿maykanti ashwan alli kasunaynikunapa?

37-38 Chayta tapuptin Jesuska willarkansapa:

—Tukuy kamachikunankunamanta kaymi ashwan alli: “Kamachikuk Tata Diosnikita tukuy shunku kuyanayki tiyan. Payta sukaman munashpa allita yuyaykushpa kawsanayki tiyan.” 39 Chaymanta chay ishkaynin kamachikunanka chay layallami: “Kikiki kuyanakukshina tukuy runamasikikunata kuyashpa kawsay.” 40 Kay ishkay kamachikunankuna tukuy Moisespa kamachikunankuna tukuy ñawpa alli yachachikukkunapa killkashkankuna orkonkunashina sinchichin.

Jesus yachachikurkan ashwan alli kamachikuk kananta.
(Mr 12.35-37; Lk 20.41-44)

41 Chayllapi tantanakudu kaptinkuna Jesuska fariseokunata tapurkansapa:

42 —Kankunaka ¿imatati yuyankichi sielumanta shamuk salvakuk runapa? ¿Maykan runapa mirakninti?

Chashna tapuptinkuna fariseokunaka aynirkansapa:

—Payka ñawpa awilunchi Davidpa mirakninmi.

43 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Davidpa miraknin kaptinka ¿imapatí Tata Diospa Espiritun yanapaptin Davidka rimarkan paypa kamachikuknin kananta? Davidka kashna killkakurkan:

44 “Tata Dioska kamachiwak runata willarkan:
‘Kay alli laduynipi tiyariy ñukawan kamachikunaykipa

ñuka tukuy chiknishuk runakunata saru saru ruranaynikaman kanta kasushunankunapa.' "

45 Chay killkadu rimananpi Davidka willarkan sielumanta shamuk salvakuk runa paypa sinchi kamachikuknin kananta. Davidpa kamachikuknin kaykaptinka ¿imashnatí paypa miraknin kanman?

46 Chashna Jesus yachachikuptin chay fariseokuna mana nima ayniyta atiparkansapanachu. Chay tiempumantapacha niman suk runa animukurkannachu Jesusta nimata tapuyta.

23

Jesus fariseo runakunata piñayarkansapa.
(Mr 12.38-40; Lk 11.37-54; 20.45-47)

1 Chaymanta Jesus chay fariseo runakunata yachachishkankunawasha chay tantanakudu runakunawan ñukaykunata yachachiwarkansapa:

2 —Moisespa killkadunkunata yachachikuk runakunawan fariseo runakuna tantanakunankuna wasipi tiyarinsapa chay killkadukunata yachachikunankunapa. 3 Paykunapa yachachikunankunata kasuychi. Tukuy willashushkaykichita ruraychi. Chayta rurashpaykichi ama paykuna ruranankunatashina ruraychichu. Paykuna sukaman allita yachachishushpaykichipish kikinkuna mana yachachishunaykichita ruransapachu. 4 Paykunaka tukuy runakunata sukaman kamachinsapa. Chay rikchak laya yachachikunankunata willashpankuna paykunaka mana atipana laya sukaman llashak kargata aparichikshinami. Chaypina kikinkuna yachachikushkankunata mana niman suk tipisituta ruranayansapachu. 5 Paykunaka tukuy layata ruransapa runamasinkuna kawanankunallapa. Tata Diospa rimananta tipi llañu karapakunapi killkansapa. Chaykunata urkunkunapi brasunkunapi watashpankuna purinsapa. Chaymanta llachapankuna mañanpi sumachishpankuna mudakunsapa. 6 Fiestakuna tiyaptin ashwan allima tiyarinakunapi munansapa tiyariyta. Tantanakunankuna wasikunapi ashwan allima bankukunapi tiyarinayansapa. 7 Kallikunapi purishpankuna sukaman munansapa tukuy runakuna kuyashpa "maestru" nishpa rimachinankunapa.

8 Kankuna ama paykunashina munaychichu "maestruynikuna" nishpa willashunaykichita. Kankunaka wawkipurallami kankichi. Ñukallami maestruykichi kani.

9 Chaymanta kay allpapi kawsak runakunata ama niman sukta Tata Diostashina "Tatayni" nishpa willaychichu. Tata Diosnikichika sukllallami. Payka sielupimi kawsan. 10 Chaymanta ama nima munaychichu runamasikichi willashunaykichipa "kanmi kanki kamachiwakninikuna" nishpa. Ñukallami kamachikuknikichi kani.

11 Chaymanta kankuna ashwan alli kamachikuk kanayashpaykichi tukuy runamasikichita sukaman yanapanaykichi tiyan. 12 Kankuna kikikichilla kreyinakushpa kawsaptikichi Tata Dios sukaman pinkachishunkichi. Chaymanta allillapi mana kreyinakushpa runamasikichita kuyashpa yanapaptikichi Tata Dios sukaman kushikushpa yanapashunkichi.

13 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Alaw, kankuna fariseokunata Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata sukaman llakichiykichi. Kankunaka allipi tukushpa llullakuykankichi. Tata Diosta mana nima kasunayashpa kawsankichi. Chaymanta chay kasunayak runakunata sukaman michashpa pantachichinkichi ama Tata Diospa mandunpi yaykunankunapa.

14 Alaw, kankuna fariseokunata Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata sukaman llakichiykichi. Kankunaka allipi tukushpa llullakuykankichi. Viyuda warmikunata mana nima llakichishpaykichi wasinkunata doyñuyapunkichi. Chayta

rurashpaykichipish allipi tukushpa Tata Diosta unayta orankichi. Chayrayku Tata Dios sukkunamanta ashwanta kastigashunkichi.

15 Alaw, kankuna fariseokunata Moisespa killkadunta yachachikukkunata sukaman llakichiykichi. Kankuna allipi tukushpa llullakuykankichi. Ariya yakuta allpata purinkichi suk runata yachachinaykichipa kankunashina kawsananpa. Chaymanta chay runata sukaman pantachichiptikichi payka kankunamanta ashwanta uchallikun. Chayrayku Tata Dios mana tukuyniyuk ninapi kankunamanta paykunata ashwanta kastigankasapa.

16 Alaw, kankunata llakichiykichi. Kankuna iden mana kawakukshina kaykashpaykichipish sukkunata ñanta riksichinayankichi. Llullakushpa yachachinkichi: “Suk runa Tata Diospa wasinpa jurashpaka mana ruraptinpish mana nimananchu. Chaymanta Tata Diospa wasinpi tiyak kuripa jurashpa tukuy jurashkanta ruranan tiyan.” 17 Chashna yachachikushpaykichi mana alli yuyaykuk mana nima entiendik runakuna kankichi. ¿Maykantí ashwan alli? ¿Tata Diospa wasinchu? ¿chay wasipi kurichu? Chay kuri Tata Diospa wasinpi churadu kashpara paypa kiparin. Chayrayku Tata Diospa wasinka chay churadu kurimanta ashwan allimami.

18 Chaymanta kankuna llullakushpa yachachikunkichi: “Suk runa altarpa jurashpa mana ruraptinpish mana nimananchu. Chaymanta altarpi ofrendapa jurashpa tukuy rimashkanta ruranan tiyan.” 19 Chayta yachachikushpaykichi mana nima entiendik runakuna kankichi. ¿Maykantí ashwan alli? ¿Altarchu? ¿chay altarpi churadu ofrendachu? Chay ofrenda altarpi churadu kashpara Tata Diospa kiparin. Chayrayku ofrendakunamanta altar ashwan alli.

20 Suk runa altarpa jurashpa mana altarllapachu juran. Tukuy chay altar sawanpi churadukunapapish juran. 21 Chaymanta suk runa Tata Diospa wasinpa jurashpaka mana wasinllapachu juran. Tata Dios chay wasinpi kawsaptin chay runaka kikin Tata Diospa shutinpi juraykan. 22 Sielupi Tata Dioska allima tiyarinanpi tiyaridumi. Chayrayku suk runa sielupa jurashpa mana sielullapachu juraykan. Kikin Tata Diospa shutinpi tiyarinanpapish juraykan.

23 Chaymanta Jesuska willarkansapa:

—Alaw, kankuna Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata fariseo runakunata sukaman llakichiykichi. Kankuna allipi tukushpa llullakuykankichi. Mentapa kominospa anispa chunkamanta sukta suchuchinkichi Tata Diosta kunaykichipa. Chaykamanka ashwan kasunaykichipa kamachikunankunata mana kasunkichichu. Tata Dios willawanchisapa allillata rurashpa runamasinchikunata llakichishpa kawsananchikunapa. Chaymanta rimashkanchikunata rurananchikuna tiyan. Chay kamachikunankunata alli kanman ruranaykichipa. Chaymanta chunka tiyapushunaykichimantapish sukta Tata Diosta kuychi.

24 Kankunaka mana allita entiendishpaykichi iden mana kawakuk runakunashina kaykashpaykichi suk runakunata munankichi ñanta riksichiyta. Chaymanta suk kishnisillu moskitu yakuykichipi sipikuptin shushunkichi ama millpunaykichipa. Chaykamanka mana nimatashina yuyankichi suk manllayba kamellu animalta millpunaykichipa.

25 Chaymanta Jesuska willarkansapa:

—Alaw, kankuna Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata fariseo runakunata sukaman llakichiykichi. Kankuna allipi tukushpa llullakuykankichi. Suk vasu suk kallana washanlla maylladushina kankichi. Kankuna alli rurak runa tukushpaykichi tukuy layakunata kikikichillapa munankichi. Tukuy layakunata munankichi suwayta. 26 Kankuna fariseo runakuna mana nima entiendik kashpaykichi iden mana kawakuk runakunashina kankichi. Suk susya vasupa ukunta mayllaychi washantapish chuya

chuya kiparinanpa. Tata Diosta roygaychi tukuy uchaykichimanta perdonashunaykichipa. Chaypirami allita rurashpa kawsankichi.

27 Alaw, kankuna fariseo runakunata Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata sukaman llakichiykichi. Kankunaka allipi tukushpa llullakuykankichi. Iden yurakyachidu bovedashinami kankichi. Chay boveda allimata rikurishpapish ukunpi millanapa laya wañudupa tullunkuna kiparinsapa. 28 Chay bovedashina kankuna allimata rikurinkichi. Alli rurakshina tukunkichi runakuna kreyishunankunapa. Kankunapa tukuy yuyaynikichi sukaman mana alli kashpa mana alli rurak runakuna kankichi.

29 Alaw, kankuna Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata fariseo runakunata sukaman llakichiykichi. Kankunaka allipi tukushpa llullakuykankichi. Ñawpa yachachikuk runakunapa allima bovedankunata rurankichi ama paykunata kunkanaykichipa. Chaymanta ñawpa alli rurak runakunata yuyashpa monumentunkunata sumachinkichi. 30 Chayta rurashpa rimankichi: "Ñawpa awilunchikuna yachachikuk runakunata wañuchirkansapa. Ñukanchikuna ñawpa tiempu kawsashpanchikunaka manami wañuchiyta yanapanchimansapachu karkan." 31 Chashna rimashpaykichi yuyanakuykankichi iden chay wañuchikuk awiluykichishina kanaykichita. 32 Paykunamanta ashwan sakra wañuchikuk runakuna kankichi.

33 Kankunaka iden machakuykunashina sakra likidumi kankichi. ¿Imashnatí chay mana tukuyniyuk nina kastigumanta kishpinkichiman? 34 Chayrayku ñukaka Tata Dios rimashkanta yachachikuk runakunata kachashasapa yachachishunaykichipa. Yachaysapa runakunatapish kachashasapa. Kankuna sakra mana allita rurakkuna kashpaykichi sukkunata wañuchinkichi. Sukkunata chakatashpa wañuchinkichi. Sukkunata chiknishpa tantanakunankuna wasikunapi makankichi. Chaymanta llaktan llaktanpi sukkunata chiknishpa padesichiypi katinkichi.

35 Chay mana alli rurashkaykichirayku Tata Dioska kastigashunaykichi tiyan. Kayin chay ñawpa alli rurak wawkin Abelta wañuchirkan. Chay tiempumantapacha chiknikuk runakuna allita rurashpa kawsak runakunata wañuchirkansapa. Tata Diospa wasin altarpa ladunpi kankunapish Berekiyaspa wambran Sakariyasta wañuchirkankichi. Tukuy chay wañuchidu runakunarayku Tata Dioska kankunata sukaman kastigashunkichi. 36 Allita willaykichi: Aypa runakuna runamasinkunata wañuchishkankunarayku Tata Dioska kay tiempupi kawsak runakunata kastigankasapa.

Jesus Jerusalenpi kawsak runakunata llakichirkansapa. (Lk 13.34-35)

37 Chaymanta Jesuska Jerusalen llaktapi kawsak runakunata sukaman llakichishpankuna willarkansapa:

—Sukaman kankunata llakichiykichi. Tata Dios rimashkanta yachachikukkunata wañuchinkichi. Tata Dios kachashkan yachachikuk runakunatapish ruminchashpa wañuchinkichi. Ñuka aypa kuti kankunata amachanayashkaykichi iden suk wallpa wawankunata rikran sikipi tantanachishpa amachakshina. Sukaman kankunata amachanayaptinipish mana nima layapi munankichichu. 38 Mash uyariwaychi. Mana munawashkaykichirayku llaktaykichi chunlla likidu kiparinka.

39 Chaymanta willaykichi. Suknin diya kankunaka willawanaykichi tiyan: "Kanka sukaman allima kanki Tata Diosmanta shamudu runa kashpayki." Chashna willawanaykichi diyakaman mananami kawawankichinachu.

24

Jesus rimarkan Tata Diospa wasinta runakuna urmachinankunata. (Mr 13.1-2; Lk 21.5-6)

1 Chayta yachachikushkanwasha Jesuska Tata Diospa wasinmanta llukshirkan.
Riykaptin ñukaykuna laduncha shpa willarkanisapa:
—Mash kaway kay allima ruradu Tata Diospa wasinta.
2 Chashna kawachiptinikuna Jesuska willawarkansapa:
—Kunan kawachiwaykankichi kay allima ruradu wasita. Mash allita uyariwaychi.
Shamunkasapa chiknishuk runakuna tukuy kay kawashkaykichi allima pirkakunata
urmachik. Urmachiptinkuna mana niman suk rumi sawapura kiparinkanachu.

Jesus yachachikurkan manara kay allpa tukuptinra imakunatami kawankasapa nishpa.
(Mr 13.3-23; Lk 21.7-24; 17.22-24)
3 Chaymanta Jesus Olivos urkuman rirkan. Chaypi tiyariptin ñukaykunalla laduncha shpaynikuna tapurkanisapa:
—¿Aykapiti Tata Diospa wasinta urmachinkasapa? ¿Imata kawashpati yachaymansapa kutimunayki tiempu kananta? ¿Imashnati yachaymansapa kay allpa kullunan tiempu kananta?
4 Chaypina Jesuska willawarkansapa:
—Allita kuydanakuychi ama ni pi llullachishunaykichipa. 5 Manara kutimuptinira aypa runakuna shamunkasapa ñukapi tukushpa willashuknikichi: "Ñukami kani Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa." Chashna rimashpankuna aypa runakunata llullachinkasapa. 6 Kankuna uyarinkichi runakuna chikninakushpankuna kaypi chaypi makanakushpa wañuchinakunankunata. Chayta uyarishpaykichi ama manchakuychichu. Chashna makanakushpa wañuchinakushpalla kawsanankuna tiyan. Chashna kaptinpish manara tukunan tiempurachu. 7 Suk partipi kawsak runakuna chikan llaktapi kawsakkunawan sukaman chikninakushpankuna makanakushpa wañuchinakunkasapa. Chaymanta aypa llaktakunapi sinchi yarkay tiyanka. Aypa llaktakunapi allpa sinchita kuyunka. 8 Chashna runakuna chaykunawan sukaman sufrishpankuna ashwantara sufrinkasapa.
9 Chaypina chiknishuk runakuna awtoridarkunapi chatashunkichi sufrichishunaykichipa. Ñukata kreyiwashpa kawsashkaykichirayku tukuy llaktakunapi aypa runakuna chiknishushpaykichi wañuchishunkichi. 10 Chay tiempu runakuna manana munankasapanachu kreyiwashpa kawsayta. Chaymanta sukwan sukwan chikninakushpankuna awtoridarkunapi chatanakushpa kawsankasapa. 11 Aypa llullachikuk runakuna rimankasapa Tata Dios rimashkanta yachachikuykanankunata. Chashna yachachikushpa aypa runakunata llullachinkasapa. 12 Aypa runakuna sukaman ashwan ashwanta uchallikushpalla kawsaptinkuna aypa ñukata kreyiwakkunapish manana kuyanakushpanachu kawsankasapa. 13 Kankuna wañunaykichi diyakaman allita ñukallata kreyiwashpa kawsaptikichi Tata Dioska salvashunkichi rinaykichipa sielupi kawsak. 14 Chayrayku tukuy kay allpapi kawsak runakunata yachachinaykichi tiyan ñukata kreyiwashpa Tata Diospa mandunpi yaykunankunapa. Chaymanta tukuy llaktakunapi rimanaynita uyariptinkunara kay allpa tukunan tiyan.
15 Chaymanta Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Ñawpa yachachikuk Daniel Tata Dios rimashkanta killkarkan: "Tata Diospa wasinpi suk chiknikuk runa sukaman sakra millanapa layata ruranka." Chaymanta Tata Diospa wasinpi chay runa yaykuptin chay Daniel killkashkanta leyishpaykichi allita yuyaychi. 16 Chashna Tata Diospa wasinpi chay millanapa layata ruraptin kawashpaykichi Judeapi kawsakkuna urkukunaman nitikuychi. 17 Wasi altuyninpi kashpaykichika chayllamanta nitikuychi. Amana wasikichipi yaykuychinachu nima tiyapushunaykichita surkuk. 18 Chakraykichipi trabajaykashpaykichika chayllamanta nitikuychi. Ama wasikichiman kutiychichu alli llachapaykichita surkuk. 19 Chay sinchi

llakina tiempu okupada warmikuna ñuñuchikuk warmikuna sukaman sufrinkasapa. Chayrayku paykunata sukaman llakichini.

20 Kankuna Tata Diosta roygaychi ama tamya tiempu nima samana diya nitikunaykichipa. 21 Chay sinchi llakina tiempu tukuy runakuna sukaman sufrinkasapa. Tata Dios kay allpata rurashkanmantapacha manara chay laya llakina tiempu tiyarkanrachu. Nima chay tiempu washan chay laya llakina tiyankachu. 22 Tata Dioska tukuy akllashkan runakunata kuyashkanrayku chay llakina tiemputa tukuchanka. Mana utka tukuchaptinka tukuy runakuna wañunmansapa.

23 Chaymanta Jesuska ñukaykunata yachachiwaysapallapi katirkan:

—Chay tiempu ichara suk runakuna willashunkichiman: "Mash kawaychi. Kaypinami chaypinami Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa." Chashna willashuptinkuna ama kreyiychichu.

24 Chay tiempu aypa runakuna llullachikushpa rimankasapa Tata Diosmanta shamudu salvakuk runakuna kanankunata. Sukkuna llullachikushpa rimankasapa Tata Dios kachamushkanta yachachikunanpa. Paykunaka rikchak laya almirana milagrukunata rurankasapa. Chayta rurashpankuna munankasapa Tata Dios akllashkan runakunatapish llullachiysapata.

25 Ñami yachachishkaykichina ama chay llullachikuk runakunata kreyinaykichipa. 26 Sukkuna willashunkichiman: "Rillaychi payta kawak chunlla chakidu pampapi." Chashna willashuptikichika ama rillaychichu. Sukkuna willashunkichiman: "Mash shamuychi kay wasi ukupimi pakakudu." Chashna willashuptikichika ama kreyiychichu. 27 Ñuka sielumanta shamudu runa kashkan shamuptini tukuy runakuna kawawankasapa. Imashnacha puyukunapi llipyak suk ladumanta chikan laduta raslla llipyan chashnami ñukapish shamusha.

28 Wañudukuna kananpi siyukakuna tantanakunsapa. Ñukapish tukuy mana alli rurak runakunata tantanachishasapa kastiganaynipasapa.

Jesus yachachikurkan imashnami kutimunka nishpa.
(Mr 13.24-37; Lk 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

29 Chaymanta Jesuska ñukaykunallata yachachiwashpa willawarkansapa:

—Chay sinchi llakina tiempu tukuptinna inti tutayanka. Killa manana lusichikunkanachu. Luserukuna sielumanta urmamunkasapa. Sielupi llipyakkuna kuyunkasapa. 30 Chaypina ñuka sielumanta shamudu runa manarapish kutimuptinira suk señalta sielupi rikurichisha. Chayta kawashpa tukuy kay allpapi kawsak runakuna sukaman manchakushpankuna sinchita wakankasapa. Puyukuna ukunpi llipyashpa sielumanta kutimuptini tukuy pi kawawashpankuna yachankasapa tukuy laya atipak kanaynita. 31 Chaypina angelninikunata kay allpaman kachamushasapa trompetata sinchita pukunankunapa. Pukushpankuna kay allpapi tukuy kuchun mañankunamanta tukuy aklladuynikunata tantanachinkasapa.

32 Mash uyariwaychi. Suk igo tronkota kawashpa yachakuychi. Igo ramankuna velachakushpa aypata pankayaptin yachankichi veranu tiempu kananta. 33 Chashnashina tukuy kay willashkaynita kawashpaykichi yachankichi ñuka utka shamunaynita.

34 Allita willaykichi: Kunan kay tiempupi kawsakkuna manarapish wañushpankunara tukuy kay willashkaynita kawankasapa. 35 Tukuy kay allpaka sielukunapish kullunankuna tiyan. Chashna kulluptinpish ñuka tukuy rimashkaynita rurasha.

36 Tata Diosllami yachan imay diyami imay orami ñuka kutimusha nishpa. Mana ni suk runa nima sielupi kawsak angelkuna yachansapachu. Nima ñuka Tata Diospa wambran kaykashpaynipish mana yachanichu aykapimi kutimusha nishpa.

37 Noepa tiempunpi runakuna Tata Diosta mana nima yuyashpa kawsarkansapa.
Chashnami ñuka sielumanta shamudu runa kashkan kutimuptini runakuna Tata
Diosta mana nima yuyashpa kawsankasapa. 38 Chay tiempu manara Tata Dios all-
pata yakuwan untachiptinra tukuy runakuna mikushpankunalla upyashpankunalla
kasarakushpankunalla kawsarkansapa. Noe manllayba barkupi yaykunan diyakaman
chashnalla kawsarkansapa. 39 Chay runakuna mana nima yuyashkankuna oras Tata
Dios allpata yakuwan untachiptin tukuy sipikurkansapa. Ñuka sielumanta shamudu
runa kutimuptini mana nima yuyashkankuna oras runakuna kullunkasapa.
40 Chay oras ishkay runakuna chakranpi tantalla trabajaptinkuna sukta pushasha
sukta sakisha. 41 Ishkay warmi suk batanllapi kutakuykaptinkuna sukta pushasha
sukta sakisha.
42 Kankunaka mana yachankichichu ñuka kamachiknikichi imay orami kashkan
shamusha nishpa. Chayrayku shamunaynita yuyashpalla kawsaychi.
43 Mash allita uyariwaychi. Suk runa yachashpa imay oratami tutapi suwa shamun-
man nishpa mana puñushpa uyari uyari shuyanman. Chashna shuyaptin chay
suwa runa mana wasinpi yaykunmanchu suwakunanpa. 44 Chayrayku kankunapish
prontanakushpa shuyawaychi. Mana yuyashkaykichi oras ñuka sielumanta shamudu
runa kutimusha.

Jesus yachachikurkan ishkay laya wiwachukunapa ejemplunta.
(Lk 12.41-48)

45 Chaymanta Jesuska ñukaykunallata yachachiwaysapallapi katirkan:
—Suk patron chikan llaktaman rinanpa suk alli rurak yachaysapa wiwachunta
willan tukuy wiwachumasinkunata trabajachinankunapa. Chaymanta willan
oranpi karanankunapa. 46 Chay wiwachu kushikunka patronnin willashkanta
allita rurashkanta tarimuptin. 47 Alli kasukuk runa kaptin patronninka tukuy laya
tiyapunanta kuydapunanpa sakinka.
48 Chaymanta ichara chay wiwachun yuyanman patronnin mana utka kutimunanta.
49 Chayta yuyashpa kallarinman wiwachumasinkunata makashpa sufrichiyta. Chay-
manta machadu runakunawan tantanakushpa mikunman upyanman. 50 Mana allita
rurashpa kawsaykaptin mana yuyashkan oras patronninka kutimushpa sukaman
kastiganka. 51 Mana nima llakichishpa tukuy llullachikuk runakunawan tantallata
kastiganka. Chaypina chay mana alli rurak runa kastigunta mana muchushpa kirunta
mukushpa sukaman wakanka.

25

Jesus yachachikurkan chunka shipashkunapa ejemplunta.

1 Chaymanta Jesuska ñukaykunata yachachiwaysapallapi katirkan:
—Kunan parlachiykichi chunka shipashkunapa ejemplunta yachanaykichipa imash-
nami ñukata shuyawankichi Tata Diospa mandunpi yaykunaykichipa.
Chunka shipashkuna alkusankunata apashpankuna rirkansapa noviota tinkuk pay-
wan tantalla funsia wasiman rinankunapa. 2 Chay chunka shipashkunamanta pichka
yachaysapakuna karkansapa. Pichka mana yachaysapakuna karkansapa. 3 Chay
pichka mana yachaysapakuna alkusankunata apashpa mana wirata aparkansapachu
kashkan wirachanankunapa. 4 Chay pichka yachaysapa shipashkunaka alkusankunata
apashpa botellankunapi wirata aparkansapa.
5 Chaypina novio mana utka chayaptin puñunayashpankuna chunkantin shipashkuna
puñurkansapa. 6 Yaka chawpi tutata sunipi uyarirkansapa suk runa kayakuptin:
“Ñami novioka shamuykanna. Llukshimuychina tinkuk.” 7 Chaypina chay shipashku-
naka utka atarishpankuna alkusankunata kallarirkansapa allichayta. 8 Chay pichka
mana yachaysapa shipashkunaka chay pichka shuyakmasinkunata willarkansapa:

“Alkusaynikunapa wiranka ñami tukushkana. Suk tipi wiraykichita kuwaysapa.”
9 Chashna mañaptinkuna chay pichka yachaysapa shipashkunaka willarkansapa:
“Wirata munashpaykichika rillaychi rantik. Wirata kuptinikunaka ñukaykunapapish
pishinman.”
10 Mana kunayaptinkuna chay pichka mana yachaysapa shipashkunaka rirkansapa
wirata rantik. Rinankunakaman novioka chayarkan. Chaypina paywan tanta-
lla chay pichka yachaysapa shipashkunaka funsia wasipi yaykurkansapa. Tukuy
yaykuptinkunana novioka wasi punkuta wichkarkan. 11 Chaymanta chay pichka
mana yachaysapa shipashkunaka chayarkansapa. Punkuta takashpankuna noviota
kayarkansapa: “¡Señor, Señor, kichariy ñukaykunapish yaykunaynikunapa!” 12 Chaypina
payka ukumanta willarkansapa: “¡Manami kankunata riksiykichichu!”
13 Chay ejempluta willashkanwasha Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Kankuna mana yachankichichu imay orami imay diyami ñuka kutimusha nishpa.
Chayrayku allita prontanakushpa mana shaykushpa shuyawanaykichi tiyan.

Jesus yachachikurkan suk patron trabajadorninkunata kullkita kushpa sakishkanta. (Lk 19.11-27)

14 Chaymanta Jesuska ñukaykunallata yachachiwaysapallapi katirkan:
—Suk ejemplunta parlachiykichi yachanaykichipa imata rurashpami Tata Diospa
mandunpi kawsankichi nishpa.
Suk patron karu llaktaman rinanpa trabajadorninkunata kayashpa kullkinta
kurkansapa mirachipunankunapa. 15 Chay patronka suk trabajadorninta pichka
waranka kullkita kurkan. Sukta ishkay waranka kullkita kurkan. Sukta suk waranka
kullkita kurkan. Kimsantin trabajadorninta kullkita kurkan mirachiyta atipananta
riksishpa. Ashwan alli trabajak runata ashwan aypa kullkita kurkan. Chay kullkita
kushpana suk karu llaktaman rirkan.
16 Chaypina chay pichka warankata chaskishka runaka chay kullkiwan negosyunta
rurashpa suk pichka warankata mirachirkan. 17 Chashnashina chay ishkay warankata
chaskishka runapish negosyunta rurashpa suk ishkay warankata mirachirkan.
18 Chaymanta chay suk warankata chaskishka runaka mana chay kullkiwan
trabajanayashpa allpapi pamparkan.
19 Chaymanta unay tiempumanta chay patronka kutimurkan. Chaypina kullki chask-
ishka runakunata tapurkansapa mashnatami mirachishkasapa nishpa. 20 Chaypina
pichka waranka kullkita chaskishka runaka chunka warankata apamushpa patron-
ninta willarkan: “Señor, kutichiyki kay pichka waranka kuwashkayki kullkikita. Chay-
manta kuyki kay pichka waranka mirachishkayni kullkitapish.” 21 Chay mirachidu
kullkita kuptinna patronka willarkan: “Allitami rurashkanki. Kanmi alli kasuwak alli
rurak runa kashkanki. Kay tipi kushkayni kullkiwan allita trabajashkanki. Chayrayku
ashwanta kushkayki chaywan ashwanta trabajanaykipa. Kunanka ñukawan tantalla
wasinipi yaykumuy kushikunaykipa.”
22 Chaypina chay ishkay waranka kullkita chaskik runaka patronninta ladunchashpa
willarkan: “Señor, ñukata kuwashkanki ishkay warankata trabajachinaynipa. Ku-
nanka chaytami kutichiyki. Chaymanta kay mirachishkayni ishkay warankatapish
kuyki.” 23 Chashna chusku waranka kullkita kuptinna patronka willarkan: “Allitami
rurashkanki. Kanmi alli kasuwak alli rurak runa kashkanki. Kay tipi kushkayni
kullkiwan allita trabajashkanki. Chayrayku ashwanta kushkayki chaywan ashwanta
trabajanaykipa. Kunanka ñukawan tantalla wasinipi yaykumuy kushikunaykipa.”
24 Chaymanta suk waranka kullkita chaskik runaka patronninta ladunchashpa
willarkan: “Señor, ñuka allita riksiyki sukaman trabajachikuk sinchi patron kanaykita.
Kanka chikan runapa tarpushkankunata pallanki. Chikan runapa mirachishkanta

apinki. 25 Sakra kanaykita yachashpayni manchakushkani. Chayrayku kuwashkayki
kullkita allpapi pampashkani. Kay waranka kullki kuwashkaykillata kutichiyki."
26 Chashna kuptinna patronninka willarkan: "Kanka mana kasuwak sukaman killa
likidu runa kashkanki. Yachashkanki ñuka chikan runapa trabajashkankunata pal-
lanaynita chikan runapa mirachishkanta apinaynita. 27 Chayta yachaykashpayki ¿ima-
patí kullkinita mana suk banku ofisinapi churarkanki chaypi mirachipanankunapa?
Ñuka kutimuptini kullki miraduta surkunkiman karkan kuwanaykipa."
28 Chayta willashpa patronka chaypi kak runakunata willarkansapa: "Kay runata
chay waranka kushkayni kullkita kichuychi chay chunka waranka mirachik runata ku-
naykichipa. 29 Tata Dios allita rurayta yachak runata ashwanta kunka puchunankaman
tiyapunanpa. Mana allita rurak runapa tipi tiyapushkanta kichunka. 30 Chayrayku
tutayadu washaman kay killa likidu mana kasuwak runata wishchuychi. Chaypina
kastigunta mana muchushpa kirunta mukushpa sukaman wakanka."

Jesus kashkan shamushpa willankasapa pitami kastiganka pitami kushichinka nishpa.

31 Chaymanta Jesuska ñukaykunallata yachachiwaysapallapi katirkan:

—Ñuka sielumanta shamudu runa tukuy angelninikunawan tantalla kutimusha.
Chaypina llipyak likidu allima tiyarinaynipi tiyarisha kamachikunaynipa. 32 Chaypi
tiyariptini tukuy llaktakunamanta runakuna ñawpakninipi tantanakunkasapa. Iden
suk runa chivunkunamanta ovejankunata ashuchikshina ñukapish mana alli rurak
runakunamanta alli rurak runakunata ashuchisha. 33 Ñukata kasuwak runakunata
ovejakunatashina alli laduynipi churashasapa. Mana kasuwak runakunata chivuku-
natashina lluki laduynipi churashasapa.
34 Chaypina ñuka sinchi kamachikuk kashpayni alli laduynipi churashkayni runaku-
nata willashasapa: "Tatayni kankunata kushichishuptikichi shamuychi ñukawan tan-
talla kamachikunaykichipa. Tata Dios kay allpata rurashkanmantapacha kankunapa
llaktaykichita rurarkan chaypi kamachikunaykichipa. 35 Ñuka yarkaptini kankuna
karawarkankichi. Yakunayaptini yakuchiwarkankichi. Karu llaktamanta llaktay-
kichipi chayaptini wasikichipi chaskiwashpa samachiwarkankichi. 36 Llachapayni
mana tiyawaptin kankunaka kuwarkankichi mudakunaynipa. Unkudu kaptini cha-
pawak rirkankichi. Karselpi kaptini chapawak rirkankichi."
37 Chashna willaptini chay alli rurak runakuna tapuwankasapa: "Señor ¿aykapiti
yarkaymanta kaptiki karashkaykisapa? ¿Aykapiti yakunayaptiki yakuchishkayk-
isapa? 38 ¿Aykapiti karumanta llaktaynikunapi chayamuptiki wasinikunapi chask-
ishpa samachishkaykisapa? ¿Aykapiti llachapayki pishiptin llachapata kushkayk-
isapa? 39 ¿Aykapiti unkudu kaptiki karselpi kaptiki chapashkaykisapa?" 40 Chashna
tapuwaptinkuna ñuka alli kamachikuk kashpayni willashasapa: "Kankunaka sufrik-
masinikunata yanapashpaykichi ñukatami yanapawashkankichi."
41 Chaymanta lluki laduynipi churashkayni runakunata willashasapa: "Ñukamanta
anchuychi Tata Dios kastigashunaykichipa. Rillaychi mana tukuyniyuk ninaman.
Tata Dios chay ninata rurashka tukuy supaykunata paykunapa kamachikukninta
kastiganankunapa. 42 Ñuka yarkaptini mana karawarkankichichu. Yakunayaptini
mana yakuchiwarkankichichu. 43 Llaktaykichipi chayaptini mana wasikichipi chaski-
warkankichichu samanaynipa. Llachapayni mana tiyaptin mana nimata kuwarkan-
kichichu mudakunaynipa. Unkudu kaptini karselpi kaptini mana nima chapawarkan-
kichichu."
44 Chashna willaptini tapuwankasapa: "Señor ¿aykapiti yarkaymanta kaptiki mana
kararkaykisapa? ¿Aykapiti yakumanta kaptiki mana yakuta kurkaykisapa? ¿Aykapiti

llaktaynikunapi chayaptiki wasinikunapi mana yaykuchirkaykisapa? ¿Aykapiti llachapayki mana tiyaptin llachapata mana kurkaykisapa? ¿Aykapiti unkudu kaptiki karselpi kaptiki mana yanaparkaykisapa?" 45 Chashna tapuwaptinkuna ñuka sinchi kamachikuk kashpayni willashasapa: "Sufrikmasinikunata mana yanapashpaykichi ñukatapish mana yanapawarkankichichu. 46 Chayrayku kankuna rinaykichi tiyan mana tukuyniyuk ninaman. Tata Diosta kasushpa kawsak runakuna rinankuna tiyan mana tukuyniyukta sielupi kawsak."

26

Chiknik runakuna parlarkansapa Jesusta wañuchinankunapa.
(Mr 14.1-2; Lk 22.1-2; Jn 11.45-53)

1 Chaymanta chaykunata ñukaykunata yachachiwashkankunawasha Jesuska willawarkansapa:

2 —Kankuna yachankichi Paskua fiestapa ishkay diyallana illananta. Chay fiesta ukun chikniwak runakuna ñuka sielumanta shamudu runata awtoridarkunaman pushawankasapa paykuna chakatawashpa wañuchiwanankunapa.

3 Jesus chayta willawashkankuna diyalla Kayfaspa wasinpi kamachikuk saserdotekunawan judiyukunapa ansianunkuna tantanakurkansapa. Kayfaska saserdotekunapa ashwan sinchi kamachikuknin karkan. 4 Paykuna yuyarkansapa Jesusta pantachichishpa apichiyta wañuchichinankunapa. 5 Willanakurkansapa:

—Ama Paskua fiesta ukunka wañuchichiypachichu fiestaman shamudu runakuna ama turbakushpa piñayawananchikunapa.

Suk warmi Jesuspa umanpi mishkiklla asnak wirata icharkan.
(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

6 Betania llaktapi lasaru unkuymanta alliyadu runa Simon kawsarkan. 7 Jesus Simonpa wasinpi mikuykaptin suk warmi yaykurkan. Chay warmika apamurkan yurak rumimanta ruradu botellapi aypa chaniyuk mishkiklla asnak wirata. Chay warmika Jesusta ladunchashpa umanpi chay mishkiklla asnak wirata icharkan. 8 Chayta kawashpa ñukaykuna piñakushpaynikuna willanakurkanisapa:

—¿Imapatí chay warmi chay mishkiklla asnak wirataka usuchiykan? 9 Ashwan alli kanman karkan aypa kullkipi rantikushpa chaypa chaninta mana nimayuk runakunata kunanpa.

10 Jesus chayta uyarishpa willawarkansapa:

—¿Imapatí piñakushpa kay warmita washanchankichi? Kay wirata umaynipi ichashpa allitami rurashka. 11 Mana nimayuk runakunata tukuy maytapish rishpa tarinkichi. Ñukataka manami tukuy tiempunachu kawawankichi. 12 Kay warmika kay mishkiklla asnak wirawanka armachiwashkana wañuptini pampawanankunapa. 13 Allita willaykichi: Kankuna tukuy maypi yachachikushpa ñuka salvakuk kanaynita kay warmi rurashkantapish parlachikunkichi. Chashnamanta tukuy pi paytaka allita yuyankasapa.

Judas Jesusta rantikurkan wañuchinankunapa.
(Mr 14.10-11; Lk 22.3-6)

14 Jesuspa chunka ishkay disipulunkunamanta suk karkan Judas Iskariote. Payka Jesusta rantikunayashpa rirkan kamachikuk saserdotekunawan parlak. 15 Paykunata willarkansapa:

—Ñuka willaptini imashnami Jesusta apinkichiman nishpa ¿mashnatati pagarawankichiman?

Chashna Judas willaptinkuna paykuna willarkansapa kimsa chunka kullkita kunankunapa.

16 Chay kullkita chaskishkan oramantapacha Judaska sukaman Jesusta chaparkan apichichinanpa.

Jesus disipulunkunawan Paskua fiesta mikunata mikurkansapa.
(Mr 14.12-25; Lk 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Kor 11.23-26)

17 Chay Paskua fiesta kallarinan diyapi tukuy judiyu runakuna amañak kanisapa mana levadurayuk panta mikuyta. Chay diya Jesusta laduchashpaynikuna tapurkanisapa:

—¿Maypiti munanki Paskua fiesta mikunata rinaynikunapa rurak?

18 Chashna tapuptinikuna Jesuska willawarkansapa:

—Rillaychi Jerusalen llaktaman. Suk runapa wasinpi chayashpa willaychi: "Maestruynikuna willachimushunki ñashi wañunan diya chayamuykanna. Chayrayku wasikimanshi disipulunkunawan shamunayan Paskua fiesta mikunata mikuk."

19 Chaypina rirkanisapa Paskua fiesta mikunata rurak. 20 Tutayaptinna Jesuswan ñukaykuna suk mesapi mikuykarkanisapa. 21 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Allita willaykichi. Chikniwak runakuna apiwankasapa wañuchiwanankunapa. Kankunamanta sukmi paykunapi apichichiwanka wañuchichiwanankunapa.

22 Chashna willawaptinkuna sukaman llakishpaynikuna sukmanta sukmanta payta tapurkanisapa:

—Señor ¿ariya ñukachu kani?

23 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Ñukawan tantalla kay kallanapi panninta ñuyuchik runami apichichiwanka. 24 Tata Diospa killkadunpi riman runakuna wañuchiwanankunata. Chayrayku ñukaka sielumanta shamudu runa kashpayni wañusha. Wañunaynipa kaptinpish chay apichichiwak runataka sukaman llakichini. Ashwan alli kanman karkan ama nasinanpa.

25 Chaypina chay apichichinayak Judaska Jesusta tapurkan:

—Maestru ¿ariya ñukachu kani?

Chashna tapuptin Jesuska aynirkan:

—Ariya kanmi kanki.

26 Chaymanta mikuykaptinikuna Jesus suk panta apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chay panta pakishpa ñukaykunata kuwarkansapa. Chaskichiwashpankuna willawarkansapa:

—Kay panta mikuychi. Kay panka kuerpuynimi.

27 Chaymanta Jesuska suk vasu vinuta apishpa Tatan Diosta agradesirkan. Chay vasu vinuta kuwashpankuna willawarkansapa:

—Tukuy kankuna kay vinuta upyaychi. 28 Kay vinuka yawarninimi. Yawarniniwan mushuk paktuta rurasha. Wañuptini yawarnini ichakuptin Tata Dios aypa runakunata uchankunamanta perdonankasapa. 29 Allitami willaykichi. Uvamanta vinuta mana kutin upyashanachu Tatayni Diospa mandunpi kankunawan tantalla kashpa mushuk vinuta upyanaynikaman.

Jesus Pedruta willarkan kimsa kuti mana riksinanta rimananta.
(Mr 14.26-31; Lk 22.31-34; Jn 13.36-38)

30 Chaymanta salmo kantukunata kantashkaynikunawasha rirkanisapa Olivos urkuman. 31 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Tata Dios rimananpi willawanchisapa: "Ovejakuna kuydak runata wañuchiptini tukuy ovejankuna chayta chayta kallpankasapa." Tata Dios rimashkanshina kunan tuta tukuy kankuna ñukarayku manchakushpa sakiwankichi. 32 Chaymanta ñuka wañushkaynimanta kashkan kawsamushpayni Galilea partiman kankunamanta ñawpakta risha.

33 Chaypina Pedruka Jesusta willarkan:
—Tukuy katishukmasinikuna turbakushpa sakishuptinkunapish ñukaka manami nima layapi sakishkaykichu.
34 Chashna Pedru willaptin Jesuska willarkan:
—Allitami willayki. Kay tuta manarapish gallo kantaptin kimsa kuti rimanki mana riksiwanaykita.
35 Chaypina Pedruka willarkan:
—Kanwan tantalla wañunayni kaptinpish manami nima layapi rimashachu kanta mana riksinaynita.
Chashna Pedru willaptin tukuy ñukaykuna idenllata willarkanisapa.

Getsemani wertapi Jesus Tatan Dioswan parlarkan.
(Mr 14.32-42; Lk 22.39-46)

36 Chaymanta Getsemani wertaman Jesuswan tantalla rirkanisapa. Chaypi chayaptinikuna Jesuska willawarkansapa:
—Tatayni Dioswan parlak rinaynikaman kaypi tiyarishpa shuyawaychi.
37 Chashna willawashpankuna suk chikan laduman Jesuska Pedruta Sebedeopa ishkay wambrankunata pusharkansapa. Chaypina Jesuska sukaman turbakushpa llakishpa paykunata willarkansapa:
38 —Sukaman llakishpayni wañukshina mallinakuni. Kankuna mana nima puñushpa kayllapi kiparishpaykichi Tata Diosta roygaychi yanapawananpa.
39 Chashna willashpankuna Jesuska urasituman rirkan. Chaypi kumurayarkan allpapi urkun takakunankaman. Tatan Diosta willarkan:
—A, Tatayni, munashpaykika salvaway ama sukaman sufrinaynipa. Chaymanta sufrishpaynipish munani kanpa munanaykillata rurayta. Manami munanichu ñukapa munanaynita rurayta.
40 Chayta Tata Diosta willashkanwasha Jesuska chay kimsa disipulunkunapa ladunman kutirkan. Puñuykaptinkuna tarishpankuna Pedruta willarkan:
—¿Manachu niman suk orata mana puñushpa atipankichi ñukawan pakta Tata Dioswan parlayta? 41 Mana nima puñushpa Tata Diosta roygaychi supay ama uchallichishunaykichipa. Kankunaka sukaman munankichi Tata Dioswan parlayta. Chaykamanka kunanlla shaykunkichi.
42 Chashna willashpankuna Jesuska kashkan rirkan Tatan Diosta roygak. Chaypina willarkan:
—A, Tatayni, sufrinaynimanta mana amachawayta munashpaykika munanaykillata ruray.
43 Tatan Diosta roygashkanwasha Jesuska kashkan kutishpa chay kimsa disipulunkunata tarirkansapa sukaman puñuykaptinkuna. Puñuylla vensirkansapa. 44 Puñuykaptinkuna sakishpankuna Jesuska kimsaynin kuti rirkan Tatan Diosta idenllata willak. 45 Chaypina disipulunkunaman kutishpa willarkansapa:
—¿Ariya puñushpallachu samaykankichi? Ñami orana suk runa ñukata uchasapa runakunapi rantikuwananpa. 46 ¡Atarimuychina! Akuychina. Ñami shamuykanna chay rantikuwak runaka.

Chiknik runakuna Jesusta apishpa Kayfaspa wasinman pusharkansapa.
(Mr 14.43-50; Lk 22.47-53; Jn 18.2-11)

47 Jesus chayta willaykaptinkuna disipulun Judaska aypa runakunata pushamushpa chayarkan. Chay runakuna kaspikunata ishkantin ladupi filuyuk machetikunata apashpankuna rirkansapa Jesusta apik. Rirkansapa kamachikuk saserdotekunawan judiyukunapa ansianunkuna kachaptinkuna. 48 Judas manara chay runakunata Jesusman pushashpa allita yachachirkansapa: “Suk runata muchaptini yachankichi pay kananta. Paytami apishpa pushankichi.”

49 Chaypina Jesusta ladunchashpana willarkan:
—Buenas nochis, maestru.
Chashna rimachishpa mucharkan. 50 Muchaptinna Jesuska willarkan:
—Amigu, rurak shamushkaykita rurayna.
Chaypina chay runakuna Jesusta apirkansapa pushanankunapa.
51 Chayta kawashpa Jesuswan tantalla purik runa machetinta apirkan. Chaywan sinchi kamachikuk saserdotepa wiwachunpa suk ladu rinrinta tipipurkan. 52 Chashna tipipuptin Jesuska willarkan:
—Chay machetikitaka macheti churanaykipi kashkan churay. Machetiwan makanakuk runakuna machetillawan wañuchinakunkasapa. 53 ¿Manachu yachanki Tatayni Diosta roygaptinika kunanlla kanchis chunka waranka angelninkunata kachamunman amachawananankunapa? 54 Tata Dioska killkadunpi riman ñuka wañunaynita. Mana wañushpaynika mana Tata Diospa rimashkanta ruraymanchu karkan. Chayrayku Tata Diosta mana roygashachu wañuymanta amachawananpa.
55 Chayta willashpa Jesuska chay pushanayak runakunata willarkansapa:
—¿Imapatí kaspikunata machetikunata apamushkankichi apiwanaykichipa? ¿Ariya suwa wañuchikuk runachu kani? Tukuy diya Tata Diospa wasinpi yachachikuptini ¿imapatí mana chaypi apiwashkankichi? 56 Ñawpa yachachikukkuna Tata Dios rimashkanta killkarkansapa kashna apiwanaykichipa. Chay killkadunpi rimashkanshina kunan kankuna apiwaykankichi wañuchichiwanaykichipa.
Chashna oras ñukaykuna disipulunkuna manchakushpaynikuna Jesusta sapallanta sakishpaynikuna nitikurkanisapa.

Jesusta pusharkansapa ashwan sinchi kamachikuk Kayfasman. (Mr 14.53-65; Lk 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

57 Chay aypa runakuna Jesusta apishpa Kayfaspa wasinman pusharkansapa. Kayfaska ashwan sinchi kamachikuk saserdote karkan. Paypa wasinpi Moisespa killkadunta yachachikukkunawan judiyukunapa ansianunkuna tantanakudu shuyaykarkansapa.
58 Jesusta pushaptinkuna Pedruka washallata katishpa chay wasi pampapi yaykurkan. Tata Diospa wasinta kuydak runakunapish chay pampapi tiyaridu karkansapa. Pedruka paykunapa ladunkunapi rirkan tiyarik kawanayashpa imatami Jesusta rurankasapa nishpa.
59 Chay wasi ukupi tukuy awtoridarkuna tantanakushpankuna chiknik runakunata maskarkansapa llullakushpa Jesusta chatanankunapa. Sukaman munarkansapa Jesusta wañuchichiyta. 60 Chaypina aypa runakuna llullakushpa Jesusta chatashpankunapish mana nima wañuchinankuna layatachu chatarkansapa. Aypa runakuna chatakushkankunawasha ishkay chatakukkuna chayashpankuna willarkansapa:
61 —Kay Jesuska rimarkan: “Ñuka atipani Tata Diospa manllayba wasinta urmachiyta. Chayta urmachishkayniwasha kimsa diya ukun tukuchasha kashkan rurayta.”
62 Chashna rimaptinkuna Kayfaska shayarishpa Jesusta tapurkan:
—¿Chashna chatashuptinkuna manachu aynikunki? ¿Imatati chatashuykansapa?
63 Chaypina Jesuska upallalla uyarirkan. Mana nimata ayniptin chay sinchi kamachikuk saserdote kashkan willarkan:
—Sielupi kawsak Tata Diospa shutinpi willayki: Mana llullakushpa willawaysapa ¿kanchu kanki shuyanaynikuna salvakuk Tata Diospa wambran?
64 Chaypina Jesuska willarkan:
—Ariya, ñukami kani. Kunan willaykichi: Kankunaka ñuka sielumanta shamudu runata kawawankichi tukuy laya atipak Tatayni Diospa ladunpi tiyariptini. Kawawankichi puyukuna ukunpi kashkan shamuptini.

65 Chashna Jesus willaptin chay sinchi kamachikuk Kayfaska sukaman piñakushpa
churakunan sawa llachapanta llikirkan. Chayta rurarkan tukuy chay runakuna
yachanankunapa sukaman piñakunanta. Chaymanta chay kamachikukmasinkunata
willarkansapa:
—Kay runaka chashna rimashpa Tata Diostami sukaman piñachiykan. Ama ashwan
chatakuk runakunata maskaypachinachu. Tukuy kankuna Tata Diosta piñachinan laya
rimashkanta uyarishkankichi. 66 ¿Imatati yuyankichi?
Chashna Kayfas willaptin paykunaka aynirkansapa:
—Uchanpi kashpa wañunan tiyan.
67 Chaypina Jesusta uyanpi tukaychashpankuna kaspiwan waktarkansapa. Sukkuna
uyanpi lapyarkansapa. 68 Asichishpankuna willarkansapa:
—Salvakuk runa kashpaykika willawaysapa pimi lapyashuykan nishpa.

Pedru rimarkan Jesusta mana riksinanta.
(Mr 14.66-72; Lk 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

69 Chay wasi ukupi Jesusta asichiykaptinkuna Pedruka pampapi tiyaridu karkan.
Chaypi kaptin chay wasipi sirvikuk warmi laduchashpa willarkan:
—Kanpish Galileamanta runa Jesuswan tantalla purishkanki.
70 Chashna willaptin Pedruka tukuy chay runakuna uyariptinkuna aynirkan:
—Manami yachanichu pipami willawaykanki.
71 Chaymanta Pedruka chay wasi punkuman rirkan. Chaypina suk sirvikuk warmi
payta kawashpa sukkunata willarkansapa:
—Kay runaka Nasaretmanta runa Jesuswan tantalla purishka.
72 Chaypina Pedruka jurashpa kashkan willarkansapa:
—Ñuka manami chay runata riksinichu.
73 Chaymanta chaypi kak runakuna Pedruta laduchashpankuna willarkansapa:
—Deverasmi kanpish chay runapa purikmasin kanki. Rimanaykimanta riksiykisapa.
74 Chashna willaptinkuna Pedruka jurashpa maldisishpa willarkansapa:
—Manami chay runata riksinichu.
Pedru chayta rimaykaptinlla suk gallo kantarkan. 75 Chayta uyarishpana Pedruka
yuyarkan Jesus willashkanta: “Manarapish gallo kantaptin kimsa kuti rimanki mana
riksiwanaykita.” Chayta yuyashpana Pedruka washaman llukshishpa sukaman llak-
ishpa mana upallayak layata wakakurkan.

27

Chiknik runakuna Jesusta pusharkansapa Pilatoman.
(Mr 15.1; Lk 23.1-2; Jn 18.28-32)

1 Chaymanta pakariykaptin tukuy kamachikuk saserdotekunawan tukuy judiyuku-
napa ansianunkuna parlashpankuna yuyarkansapa Jesusta wañuchinankunapa.
2 Chaypina Jesusta watashpankuna pusharkansapa kamachikuk Pilatoman. Pilatoka
karkan romano gobernador.

Judas sipinakushpa wañuchinakurkan.

3 Chaypina Jesusta Pilatoman wañuchichinankunapa pushaptinkuna Judaska
kawarkan. Jesusta apichichishkanrayku sukaman turbakushpa rirkan rantikushkan
chanin kullkita kutichikuk. Chay kamachikuk saserdotekunapi judiyukunapa
ansianunkunapi chayashpa willarkansapa:
4 —Chay mana nima uchayuk runata wañuchinaykichipa rantikushpayni uchal-
likushkani.
Chaypina paykunaka willarkansapa:
—Chayka kanpa uchaykimi. Ñukaykunapa mana nimachu.

5 Chashna willaptinkuna Judaska chay kullkita Tata Diospa wasinpi wishchukurkan.
Chaymanta llukshishpa waskawan sipinakushpa wañuchinakurkan.
6 Chaypina chay kamachikuk saserdotekuna chay wishchudu kullkita apishpankuna
willanakurkansapa:
—Kay kullkika wañuchinanchikuna runapa chaninmi. Chayrayku mana allichu chu-
rananchikunapa ofrenda churana kajapi. 7 Ashwan alli kanman kay kullkiwan suk
terrenuta rantinanchikunapa chikan llaktamanta runakuna wañuptinkuna chaypi pam-
panankunapa.
Chashna parlanakushpankuna puyñukuna rurak runapa terrenunta rantirkansapa.
8 Chay kullkiwan rantishkankunarayku kunankaman chay pampapa shutin kiparishka
Yawar Pampa.
9 Chayta rurarkansapa chay ñawpa yachachikuk Jeremiyas rimashkanshina: “Israel
runakuna kimsa chunka kullkillata chanicharkansapa chay alli rurak runapa
pagarakunankunapa. 10 Chay kullkiwan puyñukuna rurak runapa terrenunta
rantirkansapa Tata Dios rimashkanshina.”

Chay runakuna Pilatoman Jesusta pusharkansapa.
(Mr 15.2-5; Lk 23.3-5; Jn 18.33-38)

11 Chaymanta Jesusta pusharkansapa gobernador Pilatopi chatakuk. Chaypi Pilatoka
Jesusta tapurkan:
—¿Kanchu kanki judiyu runakunapa ashwan sinchi kamachikukninkuna?
Chashna tapuptin Jesuska aynirkan:
—Ariya ñukami kani.
12 Chaypina kamachikuk saserdotekunawan judiyukunapa ansianunkuna
Jesusta sukaman chataykaptinkuna Jesuska mana aynikushpa upallalla uyarirkan.
13 Chayrayku Pilato Jesusta tapurkan:
—¿Manachu uyarinki tukuy kay runakuna chatashuptinkuna?
14 Chashna tapuptin Jesuska mana nimata aynirkanchu. Chayrayku Pilatoka suka-
man almirarkan.

Chiknik runakuna Pilatota willarkansapa Jesusta wañuchichinanpa.
(Mr 15.6-20; Lk 23.13-25; Jn 18.38–19.16)

15 Tukuy wata Paskua fiesta ukun Pilato amañarkan karselmanta suk runata
kacharichiyta. Runakunata willaksapa akllanankunapa maykan runatami kacharinka
nishpa. 16 Chay tiempu karselpi karkan suk runa Barrabas. Tukuy pi yacharkansapa
Barrabas sukaman mana alli rurak runa kananta. 17 Chaypina Pilatoka chay aypa
tantanakudu runakunata tapurkansapa:
—¿Maykan runatatí munankichi kacharinaynipa? ¿Barrabastachu kacharisha? ¿Kay
Tata Diosmanta shamudu rimanankunatachu kacharisha?
18 Pilato chayta tapurkansapa allita yachashpa Jesusta chiknishpankuna
chatakushkankunata.
19 Chaymanta kamachikunan tiyarinanpi Pilato tiyaridu kaptin warmin
willachirkan: “Ama nimanachiychu chay mana nima uchayuk runata. Kayna tutapi
payrayku manchanapa layata muskukushkani.”
20 Chaypina chay kamachikuk saserdotekunaka chay aypa tantanakudu runakunata
sinchita willarkansapa:
—Pilatota willaychi Barrabasta kacharinanpa Jesusta wañuchichinanpa.
21 Chaypina Pilato kashkan tapurkansapa:
—¿Pitati munankichi kacharinaynipa?
Chaypina chay tantanakudu runakunaka willarkansapa:
—¡Barrabasta kachariy!
22 Pilatoka tapurkansapa:

—¿Imatatí rurasha kay rimanankuna Tata Diosmanta shamudu Jesusta?
Chashna tapukuptinkuna tukuy runakuna aynirkansapa:
—¡Kruspi chakatachiy!
23 Pilatoka willarkansapa:
—¿Ima mana allitatí rurashka?
Paykunaka ashwan sukaman sinchita rimashpankuna kashkan willarkansapa:
—¡Kruspi chakatachiy!
24 Chay runakuna sukaman piñakushpa kapariptinkuna Pilatoka mana nima layapi upallayachiyta atipashpana yakuta apachimurkan. Chaywan makinkunata mayllarkan tukuy runakuna kawanankunapa. Chaypina willarkansapa:
—Ñukaka makinita mayllani yachanaykichipa kay runa wañuptin mana nima uchayuk kanaynita. Wañuptinka kankunami uchayuk kankichi.
25 Chashna willaptinkuna tukuy chay runakuna willarkansapa:
—Chay runa wañuptinka ñukaykuna tukuy wambraynikunawan uchayuk kanisapa.
26 Chaypina Pilatoka Barrabasta kacharishkanwasha Jesusta suk karawaskawan asutichirkan. Chaymanta kukurkan suk kruspi chakatashpa wañuchinankunapa.
27 Chaypina Pilatopa soldadunkuna Jesusta pusharkansapa paypa wasinman. Chaypi chayashpankuna aypa soldadumasinkunata tantanachirkansapa Jesusta asichinankunapa. 28 Jesuspa sawa llachapanta llatanachishpa kamachikukpa puka llachapanta churachirkansapa. 29 Umanpi kashayuk waskamanta awadu koronata churapurkansapa. Chaymanta alli ladu makinpi suk varata churapurkansapa kamachikunan vara nishpa. Sukaman asichishpankuna ñawpakninpi kunkurikurkansapa. Kuyak tukushpankuna willarkansapa:
—¡Kanmi judiyu runakunapa ashwan sinchi kamachikuknin kanki!
30 Chaypina tukaycharkansapa. Chay varallawan umanpi waktarkansapa. 31 Sukaman asichishkankunawasha kashkan kikinpa llachapanta churachirkansapa. Chaymanta pusharkansapa suk kruspi chakatak.

Suk kruspi Jesusta chakatashpankuna wañuchirkansapa. (Mr 15.21-32; Lk 23.26-43; Jn 19.17-27)

32 Jesusta chakatak pushashpankuna suk runa Simonta tinkurkansapa. Chay Simon Sirene llaktamanta karkan. Soldadukunaka payta apishpankuna Jesuspa krusninta aparichirkansapa.
33 Rishpankuna suk taksha urku Golgotapi chayarkansapa. Chay Golgota shuti judiyukuna rimanaynikunapi riman Uma Poto. 34 Chaypina soldadukuna Jesusta upyachinayarkansapa ayakwan chakrudu vinuta. Jesuska chayta mallishpa mana upyanayarkanchu.
35 Chaypina soldadukuna Jesusta kruspi chakatarkansapa. Chaymanta Jesuspa llachapanta pukllashpa patumanakurkansapa yachanankunapa pimi apanka nishpa. 36 Chay washa chayllapi tiyarirkansapa Jesusta allita kuydanankunapa.
37 Jesuspa uman kuskapi churarkansapa suk killkaduta tukuy runakuna yachanankunapa imapami wañuchishkasapa nishpa. Chay killkadupi rimarkan: “Kay Jesuska judiyu runakunapa ashwan sinchi kamachikukninmi.”
38 Jesuspa ishkantin ladunpi ishkay suwa runakunatapish chakatarkansapa. 39 Aypa runakuna rirkansapa Jesusta kawak. Paykunaka chikallayachishpankuna willarkansapa:
40 —Kanmi rimashkanki Tata Diospa manllayba wasinta urmachishpayki kimsa diya ukunlla kashkan ruranaykita. Kunanka kikikilla salvanakuy. Tata Diospa wambran kashpaykika chay krusmanta urayamuy.

41 Chashnalla kamachikuk saserdotekunawan Moisespa killkadunta yachachikuk
runakunawan judiyukunapa ansianunkuna Jesusta asichirkansapa. Paykuna Jesusta
pinkachishpankuna willanakurkansapa:
42 —Payka aypa runakunata unkuyninkunamanta supaykunamanta salvashkasapa.
Kunanka kikin mana atipanchu wañuymanta salvanakuyta. Israel llaktanchikunapa
sinchi kamachikuknin kashpaka kay krusmanta urayamuchun. Chaypira kreyishun-
chisapa. 43 Payka rimarkan Tata Diospa wambran kananta. Rimarkan Tata Dios
tukuy layapi yanapananta. Tata Dios deverasta kuyashpanka kunanlla chay krusmanta
urayachimuchun.
44 Chashna asichiptinkuna chay ishkay ladunpi chakatadu suwakunapish Jesusta
asichirkansapa.

Jesus kruspi chakatadu wañurkan.
(Mr 15.33-41; Lk 23.44-49; Jn 19.28-30)

45 Jesus kruspi chakatadu kaptin chawpi diyamantapacha las tres de la tardikaman
sukaman tuta likidu tukurkan. 46 Chay oraslla Jesuska sinchita rimarkan: “Eli, Eli ¿lama
sabaktani?” Chay rimakushkan judiyu rimanaynikunapi riman: “Tata Diosnini, Tata
Diosnini ¿imapati sakiwashkanki?”
47 Chay rimashkanta uyarishpana chay runakunaka willanakurkansapa:
—Kay runaka ñawpa yachachikuk Eliyastami kayaykan.
48 Chaypina suk runa kallpashpa pintupa puntanta chiktarkan utkuta churananpa.
Chayta ayak likidu vinupi sumichishpa Jesuspa shiminpi churarkan shukunanpa.
49 Chayta kawashpa sukkuna willarkansapa:
—¡Ama upyachiychu! Akuychi kawaypachi Eliyas shamunkachu salvak manachu
nishpa.
50 Chaypina Jesuska kashkan sinchita kaparikurkan. Chashna kaparikushpa
wañurkan. 51 Jesus wañushkan oraslla Tata Diospa wasinpi warkudu arkana llachapa
llikikurkan. Anakninmanta urayninkaman llikikurkan chay alli arkadu kuartu rikuri-
nanpa. Chaypina allpa sukaman kuyurkan. Atun urkukunapish chiktakurkansapa.
52 Chaymanta panteyunpi sepulturakuna kicharinakurkansapa. Tata Diosta kreyik
wañudu runakuna aypa kawsamurkansapa. 53 Chaymanta Jesus kawsamushkanwasha
chay kawsamuk runakuna Jerusalen llaktapi yaykurkansapa. Chaypi yaykuptinkuna
aypa runakuna kawarkansapa.
54 Allpa sukaman kuyuptin Jesusta kuydak soldadukunawan kapitanninkuna tukuy
chay almirana layakunata kawashpankuna sukaman manchakurkansapa. Chaypina
paykunaka rimarkansapa:
—Deverasmi kay runaka Tata Diospa wambran kashka.
55 Jesus chakatadu kaptin Galileamanta katishpa yanapak warmikuna chikanmanta
kawarkansapa. 56 Chay kawak warmikuna aypa karkansapa. Paykunamanta suk
karkan Mariya Magdalena. Suk karkan Jakobopa Josepa maman. Suk karkan Sebe-
deopa warmin.

Suk machaypi Jesusta pamparkansapa.
(Mr 15.42-47; Lk 23.50-56; Jn 19.38-42)

57 Chaymanta amusayaykaptinna Jesus wañushkanpi Jose chayamurkan. Chay Joseka
Arimatea llaktamanta aypa kullkiyuk runa karkan. Jesusta kreyik karkan. 58 Joseka
rirkan Pilatota mañak Jesuspa kuerpunta pampachinanpa. Chashna mañaptin Pilatoka
soldadunkunata willarkansapa kunankunapa. 59 Chaypina Joseka Jesuspa kuerpunta
suk allima mushuk sabanaswan wankurkan.
60 Allita wankushpa pusharkansapa atun rumipi chayrak aspidu machay ukunpi chu-
rak. Chay rumi machayta Joseka kikinpa terrenunpi rurachirkan. Jesuspa kuerpunta

chay ukupi churashkankunawasha manllayba rumiwan allita wichkarkan. Chaymanta sakirkan. 61 Chay machay ladunpi Mariya Magdalena suknin Mariyawan tiyarishpa kawarkansapa.

Pilato kacharkan soldadunkunata Jesuspa sepulturanta kuydanankunapa.

62 Jesusta wañuchishkankuna kayantin judiyu runakunapa samanankuna diya karkan. Chay diyaka kamachikuk saserdotekuna fariseo runakunawan tantalla rirkansapa Pilatota kawak. 63 Chaypina willarkansapa:

—Señor, ñukaykuna yuyanisapa chay llullachikuk runa rimashkanta. Payka kawsashpara rimarkan wañushkanmanta kimsa diya ukun kashkan kawsamunanta. 64 Chayrayku roygaykisapa kimsa diyata soldadukunawan Jesuspa sepulturanta kuydachinaykipa ama tutapi disipulunkuna kuerpunta suwanankunapa. Chashna suwashpankuna rimanmansapa Jesuska kawsamushkanta. Chashna llullakushpa kashkan tukuy runakunata ashwanta llullachinmansapa.

65 Chaypina Pilatoka willarkansapa:

—Aypa soldadukunata pushaychi. Chay machayta atipanaykichi layata kuydaychi.

66 Chaypina chay kamachikuk runakuna rirkansapa machaypa punkunta selluchak ama ni pi chay wichkanan rumita suchuchinankunapa. Chaymanta chay soldadukunata sakirkansapa allita kuydanankunapa.

28

Wañushkanmanta Jesus kawsamurkan.
(Mr 16.1-8; Lk 24.1-12; Jn 20.1-10)

1 Chaymanta samana diya kayantin pakariykaptin Mariya Magdalena suknin Mariyawan rirkansapa chay machayta kawak. 2 Chay warmikuna chayaptinkuna allpa sukaman kuyurkan. Tata Diospa angelnin sielumanta urayamushpa chay machaypa wichkanan rumita suchuchirkan. Ashuchishpana sawanpi tiyarirkan. 3 Chay angelka sukaman llipyak likidu karkan. Tukuy llachapan nieveshina yurak likidu karkan. 4 Chay angelta kawashpankuna chay kuydakuk soldadukuna manchakuywan chukchukushpankuna wañudushina urmarkansapa. 5 Chaypina chay angelka chay ishkantin warmikunata willarkansapa:

—Ama manchakuychichu. Ñuka yachani chakatadu kashka Jesusta maskaykanaykichita. 6 Payka mananami kaypinachu. Rimashkanshina ñami kawsamushkana. Mash shamuychi kawak maypicha churashkankunata. 7 Chaymanta utkakushpaykichi rillaychi kawsamushkanta disipulunkunata willak. Galilea partiman manara riptikichira payka rinka. Kankunapish rillaychi chaypi kawanaykichipa. Chayllatami willashkaykichi.

8 Chaypina chay ishkay warmikunaka manchakushpapish sukaman kushikurkansapa. Kushikushpa kallparkansapa Jesuspa disipulunkunata willak. 9 Chashna riykaptinkunana Jesuska chay warmikunapi rikurishpa rimachirkansapa. Chaypina paykunaka Jesusta ladunchashpa kumurayashpankuna chakinta abrasashpa sukaman kuyarkansapa. 10 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—¡Ama manchakuychichu! Kunanlla rillaychi wawkinikunata willak Galilea partiman rinankunapa. Chaypimi kawawankasapa.

Soldadukuna llullakushpa rimarkansapa disipulunkuna Jesuspa kuerpunta suwashkankunata.

11 Chaymanta chay warmikuna Jerusalen llaktaman riykaptinkuna chay kuydak soldadukunapish chaypi chayarkansapa. Paykunaka kamachikuk saserdotekunata willarkansapa tukuy kawashkankunata. 12 Chaypina chay kamachikukkuna rirkansapa judiyukunapa ansianunkunawan parlanankunapa imatami rurankasapa

nishpa. Parlashkankunawasha chay soldadukunata aypa kullkita pagararkansapa.
13 Pagarashpa willarkansapa:
—Kankuna tukuy pita willanaykichi tiyan tutapi puñuykaptikichi Jesuspa disipulunkuna kuerpunta suwashkankunata. 14 Chashna rimaptikichi icharí Pilato rimashkaykichita yachanka. Chaypina kastigashunayaptikichi ñukaykuna willashasapa ama nimata rurashunaykichipa.
15 Llullakuyta almitishpankuna chay soldadukunaka aypa kullkita chaskirkansapa. Chaymanta chay parlashkankunata famakurkansapa. Chayrayku kunankaman judiyu runakuna rimansapa disipulunkuna Jesuspa kuerpunta suwashkankunata.

Jesus disipulunkunata willarkan tukuy mayta rinankunapa yachachikuk. (Mr 16.14-18; Lk 24.36-49; Jn 20.19-23)

16 Chaymanta ñukaykuna chunka suk disipulunkuna Galilea partiman Jesus rimashkan urkuman rirkanisapa. 17 Chaypi chayashpaynikuna Jesusta kawarkanisapa. Payta kawashpa kuyarkanisapa. Sukkuna yuyayninikunapi rimarkanisapa: “Icharí mana paychu” nishpa. 18 Chaypina Jesuska ladunchawashpankuna willawarkansapa:
—Tata Dioska churawashka sielupi allpapi kamachikunaynipa. 19 Chayrayku rillaychi tukuy allpapi kawsak runakunata yachachik paykunapish disipuluynikuna kanankunapa. Chaymanta ñukata kreyiwak runakunata bawtisaychi Tata Diospa shutinpi ñukapa shutinipi Tata Diospa Espiritunpa shutinpi. 20 Chay kreyiwak runakunata tukuy yachachishkaynikunata yachachiychi paykunapish allita kasuwanankunapa. Ñuka tukuy diya kankunawan kasha kay allpa kullunan diyakaman.

JESUKRISTU KAY ALLPAPI KAWSASHKANTA
SAN MARKOS
KILLKARKAN

Juan kallarirkan yachachikuyta.
(Mt 3.1-12; Lk 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

1 Jesukristu Tata Diospa wambran kay allpaman shamurkan kastigumanta salvawananchikunapa. Kunanka chay allima rimanata yachachiykichi.

2 Ñawpa alli yachachikuk Isaiyas Tata Dios Juanpa willash-kanta killkarkan:

"Ñuka suk alli yachachikukta kachasha tukuy runakunata willanankunapa
kachamushkayni runata allita chaskinankunapa.
3 Chunlla chakidu pampapi suk runa sinchita yachachikuykan:
'Señorninchipa suk ñanta allichaychi.
Suk ñanta kuskachaychi chayta purinanpa.' "

4 Chay Isaiyas rimashkanshina suk diya Juanka chunlla pampapi kallarirkan runakunata bawtisayta. Willarkansapa tukuy uchankunata wanashpankuna Tata Diosta kasushpa kawsanankunapa. Willarkansapa bawtisakunankunapa tukuy mana alli rurashkankunamanta Tata Dios perdonanankunapa. 5 Chashna Juan yachachikuptin Judea partimanta Jerusalen llaktamanta aypa runakuna rirkansapa uyarik. Chaypina Juanta willarkansapa uchasapa kanankunata. Chashna willaptinkuna Jordan yakupi Juanka bawtisarkansapa.

6 Juanpa llachapan kamellu millwanmanta awadu karkan. Chaymanta sinturan watana karapamanta karkan. Atun marukunata mikurkan. Sachamanta amukunapa mishkinta upyarkan. 7 Juanka yachachikushpa willarkansapa:

—Ñukamanta ashwan alli yachachikuk runa washata shamun. Payka ñukamanta tukuy laya ashwan alli yachakmi. Chayrayku mana payshina kashpayni mana animukunichu ni ushutanta kumurayashpa paskapuyta. 8 Ñukaka yakullawanmi bawtisashkaykichi. Paymi Tata Diospa Espiritunwan bawtisashunkichi.

Jesus bawtisakurkan.
(Mt 3.13-17; Lk 3.21-22)

9 Chay tiempu Jesuska Galilea partipi Nasaret llaktamanta llukshirkan Jordan yakuman rinanpa. Chaypi Juanka Jesusta bawtisarkan. 10 Jesus yakumanta llukshiykashpa kawarkan sieluta kicharinakuptin. Chaypina kawarkan Tata Diospa Espiritun iden suk urpaytashina payman urayamuptin. 11 Chashna orana sielumanta Tatan Dios Jesusta willarkan:

—Kanmi kuyanayni wambrayni kanki. Kanmi sukaman kushichiwanki.

Supay Jesusta llullachinayarkan.
(Mt 4.1-11; Lk 4.1-13)

12 Bawtisakushkanwasha suk chunlla chakidu allpaman Tata Diospa Espiritun Jesusta pusharkan. 13 Chay chunlla chakidu allpapi manchanapa laya animalkuna tiyarkan. Chaypina chusku chunka diyata Jesus chaypi kaptin supay laduchashpa llullachinayarkan. Mana nima layapi supayta kasuptin angelkuna Jesusta yanaparkansapa.

Jesus kallarirkan yachachikuyta.
(Mt 4.12-17; Lk 4.14-15)

14 Chaymanta kamachikuk Herodes Juanta karselpi churarkan. Chay washa Jesuska Galilea partiman rirkan Tata Diospa alli rimananta yachachikuk. 15 Willarkansapa:

—Chay ñawpa yachachikuk runakuna rimashkanshina ñami shamushkanina. Tata Dios sukaman munan kunanmantapacha mandunpina kawsanaykichipa. Chayrayku tukuy mana alli ruranaykichimanta wanaychi. Tata Dios tukuy willashushkaykichita tukuy shunku kreyiychi.

Jesus challwa apik runakunata kayarkan.
(Mt 4.18-22; Lk 5.1-11)

16 Chaymanta Galilea kocha mañanpi puriykashpa Jesuska Pedruta wawkin Andresta
kawarkansapa. Paykunaka atun redninkunawan challwakuykarkansapa challwa apik
runakuna kashpankuna. 17 Chaypina Jesuska paykunata willarkansapa:
—Kankuna allita yachankichi challwakunata apiyta. Kunanmantapacha ñukata
katiwaychi. Katiwaptikichi ñuka allita yachachishkaykichi runakunata yachachinay-
kichipa paykunapish ñukata kreyiwashpa kawsanankunapa.
18 Chashna willaptinkuna chay ratulla chay challwakuk runakuna redninkunata
sakishpankuna Jesusta katirkansapa. 19 Chaymanta chay kocha mañanta puriykash-
pankuna Jesuska Santiagota wawkin Juanwan tantallata kawarkansapa. Chay
ishkay runakuna Sebedeopa wambrankuna karkansapa. Suk kanowapi chay ishkay
runakuna redninkunata allichaykarkansapa. 20 Chaypina Jesuska chay ishkay runaku-
nataka kayarkansapa paywan tantalla purinankunapa. Paykunapish tatanta traba-
jadorninkunata kanowapi sakishpankuna Jesuswan rirkansapa.

Jesus supayadu runata alliyachirkan.
(Lk 4.31-37)

21 Chaymanta Kapernaum llaktapi Jesus disipulunkunawan chayarkansapa.
Chayashpankuna samana diya kaptin tantanakunankuna wasipi Jesuska yaykurkan.
Chaypi yaykushpa runakunata yachachirkansapa. 22 Chay runakuna sukaman
almirarkansapa allita kuskanpi sinchi kamachikukshina yachachikuptin. Mana
yachachikurkanchu Moisespa killkadunta yachachikuk runakunashina. 23 Chay
tantanakunankuna wasipi tiyarkan suk supayadu runa. Jesus yachachikuptin
uyarishpana supay sinchita rimakushpa Jesusta willarkan:
24 —¡Nasaret llaktamanta Jesus! ¿Imapatí ñukaykunaman shamushkanki? ¡Sakiwaysapa!
¿Mana tukuyniyuk ninamanchu kachawanayaykankisapa? Ñuka yachani Tata Dios-
manta shamudu runa kanaykita.
25 Chashna chay supay willaptin Jesuska piñayashpa willarkan:
—¡Upallay! ¡Kunanlla kay runamanta llukshiy!
26 Chashna Jesus willaptinna chay supayka chay supayadu runata sukaman
chukchuchishpa manllaybata kaparikushpa paymanta llukshirkan. 27 Chayta
kawashpa chay runakuna sukaman manchakushpankuna willanakurkansapa:
—¿Ima laya mushuk yachanatatí yachachiwaykanchisapa? Kay Jesuska sinchita
kamachikushpa atipan supaykunatapish llukshichiyta.
28 Chaypina chay runakuna tukuy llaktakunapi famakurkansapa Jesus sinchita
willashpa supayta runamanta llukshichishkanta.

Jesus Pedrupa suedranta alliyachirkan.
(Mt 8.14-15; Lk 4.38-39)

29 Chaymanta tantanakunankuna wasimanta llukshishpa Jesuska Santiagowan Juan-
wan rirkansapa yaykuk Simonpa Andrespa wasinpi. 30 Chaypi Simonpa suedran kalen-
torawan unkudu karkan. Chay warmipa familyankuna Jesusta willarkansapa unkudu
kananta. 31 Chashna willaptinkuna Jesuska unkuduta ladunchashpa makinmanta
apishpa atarichirkan. Chay ratulla kalentoranka chiriyapurkan. Chaypina chay warmi
atarishpa mikunankunata rurashpa kararkansapa.

Jesus aypa unkudu runakunata alliyachirkan.
(Mt 8.16-17; Lk 4.40-41)

32 Chaymanta amusayaykaptin inti yaykuptin Jesusman aypa runakuna unkudu familyankunata pusharkansapa. Paykuna rikchak laya unkuyuk karkansapa. Sukkuna supayadu karkansapa. 33 Chay wasi punkupi chay llaktapi kawsak runakuna tukuy tantanakurkansapa. 34 Chaypina Jesuska aypa unkudukunata alliyachirkansapa. Supaykunata aypa runakunamanta llukshichipurkansapa. Chay supaykuna yacharkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta. Chayrayku Jesus mana munarkanchu nimata willanankunapa.

Aypa llaktakunapi Jesus yachachikurkan.
(Lk 4.42-44)

35 Chaymanta pakariptinna chay llaktamanta Jesuska llukshirkan suk chunlla likidu pampapi Tata Dioswan parlak. 36 Chayman riptin Simonka purikmasinkunawan rirkansapa Jesusta maskak. 37 Tarishpa willarkansapa:

—Tukuy runakuna maskashuykansapa.

38 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Akuychi chikan llaktakunaman chaypipish kay alli kushichina rimanata yachachikunaynipa. Ñuka shamushkani aypa runakunata yachachiksapa.

39 Chashna Jesus willashpankuna Galilea partipi tukuy llaktakunapi yachachikuypi purirkan. Tukuy llaktapi tantanakunankuna wasikunapi yachachikurkan. Chaymanta aypa runakunamanta supaykunata llukshichirkan.

Jesus lasaruyak runata alliyachirkan.
(Mt 8.1-4; Lk 5.12-16)

40 Suk diya lasaruyak runa Jesusta laduncharkan. Ñawpakninpi kumurayashpa willarkan:

—Maestru, munashpaykika kay unkuyninimanta alliyachiway.

41 Chashna willaptin Jesuska chay runata llakichirkan. Llankashpa willarkan:

—Ariya, munani alliyachiynikita. Ñami sanuna kanki.

42 Chayta willashkan oralla chay runapa tukuy kirinkuna alliyarkan. 43 Chaypina Jesus despidishpa sinchita allita willarkan:

44 —Amara ni pita parlachinkirachu ñuka alliyachishkaynita. Rillay saserdoteman pay allita kawashunanpa yachananpa alliyadunachu manachu kanki nishpa. Alliyaduta kawashuptinna Moises killkashkanpi kamachikushkanta allita kasushpa suk ofrendata apay. Chayta apaptiki tukuy runakuna yachankasapa unkuynikimanta alliyashkaykitana.

45 Jesus ama ni pita parlachinanpa willaptinpish chay runaka tukuy pita parlachirkan Jesus alliyachishkanta. Chayrayku Jesuska mana atiparkanchu ni maykan llaktapi yaykuyta. Llakta washankunallapi mana ni pi kawsananpi kiparik. Tukuy maymanta aypa runakuna riksapa Jesusta kawak.

2

Jesus mana kuyuy atipak runata alliyachirkan.
(Mt 9.1-8; Lk 5.17-26)

1 Chaymanta suk diyakuna washan Kapernaum llaktaman Jesuska kashkan rirkan. Suk wasipi kaptin aypa runakuna yachashpankuna rirkansapa kawak. 2 Sukaman aypa runakuna niti niti tantanakuptinkuna mana ni pi punkuta yaykuyta atiparkannachu. Chaypina Jesus chay runakunata yachachirkan. 3 Chashna yachachikuykaptin chusku runakuna suk mana kuyuy atipak runata kamillapi pushamurkansapa. 4 Chay wasipi aypa runakuna tiyaptin paykunaka mana yaykuyta atiparkansapachu. Chayrayku wasi sawaman chay unkuduta kamillanpi pusharkansapa. Chaypina tejakunata

Jesuspa kuskanpi surkushpankuna chay uchkuta chay unkuduta kamillanpi uray-achirkansapa. 5 Chay yanapak runakuna allita tukuy shunku kreyirkansapa Jesus alliyachinanta. Jesus kreyinankunata yachashpa chay unkuduta willarkan:

—Wambrayni, uchaykikunamanta perdonayki.

6 Chaypina Moisespa killkadunkunata yachachikuk runakuna chaypi tiyaridu kash-pankuna shunkunkunallapi rimarkansapa:

7 —¿Imapatí kay runaka chayta riman? Kay unkuduta willashpa uchankunata perdo-nananpa Tata Diosta piñachiykan iden Tata Diosshina kanayashpa. Tata Diosllami atipan runakunapa uchankunata perdonayta.

8 Jesuska chay ratulla yacharkan shunkunkunapi yuyashpa washanchaykananku-nata. Chayrayku tapurkansapa:

—¿Imapatí kankuna washanchawaykankichi? 9 Ñuka kay unkuduta ishkay layata ati-payman willayta. Munashpayni willayman: "Uchaykikunamanta perdonayki." Chay-manta willayman: "Atarishpa kamillaykita apashpa rillay." 10 Kunanlla kay unkuduta alliyachisha yachanaykichipa sielumanta shamudu runa kanaynita. Alliyachiptini yachankichi atipanaynita tukuy runakunapa uchankunata perdonayta.

Chashna rimashpa Jesuska chay mana kuyuy atipak runata willarkan:

11 —Kanta willayki, atarimuy. Kamillaykita apashpa wasikiman rillay.

12 Chashna Jesus willaptin chay unkudu runaka atarimurkan. Chay aypa runakuna kawaykaptinkuna kamillanta apishpa wasinman rirkan. Chayta kawashpa tukuy runakuna sukaman almirashpankuna Tata Diosta alabarkansapa. Willarkansapa:

—¡Manami niman suk kuti kay laya almirana ruranata kawashkanchisapachu!

Jesus Levita willarkan katinanpa.
(Mt 9.9-13; Lk 5.27-32)

13 Chaymanta manllayba kocha mañanman Jesuska kashkan rirkan. Chaypi aypa runakuna ladunchaptinkuna yachachirkansapa. 14 Chaymanta puriykashpa Alfeopa wambran Levita kawarkan. Levika romano awtoridarkunapa kullki kobrakuk runa kashpa tiyaridu karkan maypicha kullkita kobrakuksapa. Jesuska payta kawashpa willarkan:

—Ñukata katiway.

Chashna willaptin Levika atarishpa Jesusta katirkan.

15 Suknin diya Levipa wasinpi Jesuska mikuykarkan. Aypa runakuna payta katishpankuna chaypi karkansapa. Levipa kobrakukmasinkunawan mana alli rurak runakuna chay mesallapi Jesuswan disipulunkunawan tantalla mikuykarkansapa. 16 Chaypina fariseo runakuna kawarkansapa Jesusta mana alli rurak runakunawan kullki kobrakukkunawan tantalla mikuykaptin. Chayta kawashpankuna disipulunku-nata willarkansapa:

—¿Imapatí yachachishuknikichi Jesuska kullki chaskikukkunawan uchasapa runaku-nawan tantalla mikuykan?

17 Jesuska chayta uyarishpa willarkansapa:

—Mash uyariwaychi. Unkudu runa ampikninta sukaman maskan alliyachinanpa. Sanu runa mana nima ampikninta maskanchu sanu likidu kashpa. Ñukaka shamushka-nimi uchasapa runakunata kayak uchankunata sakishpa katiwanankunapa. Manami shamushkanichu alli yuyanakuk runakunata kayak.

Runakuna amañaksapa mana mikushpa Tata Diosta kuyayta.
(Mt 9.14-17; Lk 5.33-39)

18 Chaymanta Juan Bawtistapa disipulunkuna fariseokunapa disipulunkunawan amañaksapa churadu diyakuna mana nimata mikuyta nimata upyayta. Suk diya mana mikuptinkuna kawashpankuna suk runakuna Jesusta tapurkansapa:

—¿Imapatí disipuluykikuna mana mikunata sasinsapa? Juanpa disipulunkunawan fariseokunapa disipulunkuna amañansapa churadu diyakuna mana nimata mikuyta.

19 Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:

—Funsiapi invitadu runakuna noviowan tantalla kashpankuna mana llakinsapachu. Novio paykunawan kaptin rikchak layata mikunsapa upyansapa. 20 Funsia washanna novio sakiptinkunana chaypira llakishpa churadu diyakuna mana mikunkasapanachu.

21 Chaymanta Jesus ashwanta entiendichinayashpa willarkansapa:

—Manami ni pi mawka llachapata tipi mushuk telawan remiendanmanchu. Chay llachapata takshaptin mushuk tela kintikushpa mawka llachapata ashwanta llikichin. 22 Chaymanta mana ni pi mawka kapachupi llullu vinuta churanmanchu. Chaypi churaptin llullu vinu timbushpa mawka kapachuta pachyachin. Kapachu llikikuptin vinupish ichakun. Llikikudu kapachupish mana nimapa allinachu. Chayrayku llullu vinuta mushuk kapachupi churansapa.

Samana diya Jesuspa disipulunkuna triguta tipirkansapa. (Mt 12.1-8; Lk 6.1-5)

23 Chaymanta suk samana diya Jesuska disipulunkunawan suk chakra chawpinta pasarkansapa. Chayta rishpankuna disipulunkunaka tipi triguta pallarkansapa.

24 Chaypina fariseo runakuna Jesusta willarkansapa:

—Mash kaway. ¿Imapatí samana diya kaykaptin disipuluykikuna triguta tipiykansapa? Moisespa killkadunpi willawanchisapa samana diya mana nimata pallananchikunapa.

25 Chashna willaptinkuna Jesuska aynirkansapa:

—¿Manachu kankuna leyishkankichi ñawpa awilunchikuna David rurashkanta? Payka purikmasinkunawan purishpankuna sukaman yarkarkansapa. 26 Abiatar kamachikuk saserdote kaptin payka yaykurkan maypicha tantanakuksapa Tata Diosta kuyanankunapa. Chaypi Davidka Tata Diosllapa churadu pankunata mikurkan. Chaymanta purikmasinkunatapish chay pankunata kararkansapa. Chay laya pankuna saserdotekunallapa karkan. Chay laya panta David mikushpapish mana uchallikurkanchu.

27 Chaymanta Jesuska willarkansapa:

—Mash uyariwaychi. Tata Dioska samana diyata rurarkan runakuna samanankunapa. Mana runakunatachu rurarkan samana diya tiyashkanrayku. 28 Ñuka sielumanta shamudu runa willaykichi samana diya imakunami alli ruranaykichipa imakunami mana allichu ruranaykichipa.

3

Jesus kaspirayadu makiyuk runata alliyachirkan. (Mt 12.9-14; Lk 6.6-11)

1 Chaymanta samana diya kaptin Jesuska kashkan yaykurkan tantanakunankuna wasipi. Chaypi tiyarkan suk kaspirayadu makiyuk runa. 2 Chaypina Jesusta chiknik runakuna chapaykarkansapa chatanankunapa. Kawanayarkansapa samana diya kaptin chay runata alliyachinkachu manachu nishpa. Paykunaka awtoridarkunapi Jesusta sukaman chatanayarkansapa samana diya unkuduta alliyachiptin.

3 Chaypina Jesuska chay kaspirayadu makiyuk runata willarkan:

—Rillay chay runakunapa chawpinkunapi shayarik. 4 Chay runa chawpinkunapi shayariptinna Jesuska chay chatanayak runakunata willarkansapa:

—Moisespa killkadunpi ¿imatatí willawanchisapa? ¿Willawanchisapachu samana diya allita mana allita rurananchikunapa? ¿Samana diya suk runata alliyachinchimanchu? ¿Suk runata kawapayanchimanchu wañunanpa?

5 Chashna tapuptinkuna chay runakuna mana nimata aynirkansapachu. Mana
nimata ayniptinkuna Jesuska sukaman piñakushpa tukuyta chaparkansapa. Sukaman
llakirkan sinchi shunku kaptinkuna. Chaypina chay kaspirayadu makiyuk runata
willarkan:
—¡Makikita chutachiy!
Chay runaka Jesusta kasushpa kaspirayadu makinta chutachiptin alliyarkan.
6 Jesus chay runata alliyachishkanrayku fariseo runakuna piñakushpa chay
tantanakunankuna wasimanta llukshirkansapa. Paykunaka rirkansapa Herodespa
partidun runakunawan parlak Jesusta wañuchinankunapa.

Kocha mañanpi Jesus aypa runakunata alliyachirkansapa.

7 Chaymanta Jesuska disipulunkunawan rirkan kocha mañanman. Galilea parti-
manta aypa runakuna Jesusta katirkansapa. 8 Chaypina Jesus almirana milagrukunata
rurashkankunata yachashpankuna aypa runakuna rirkansapa kawak. Judea parti-
manta, Jerusalen llaktamanta, Idumea partimanta, Jordan yaku chimbamanta, Tiro
llaktamanta, Sidon llaktamanta rirkansapa. 9 Aypa runakuna katiptinkuna Jesuska
disipulunkunata willarkansapa suk kanowata prontapunankunapa ama payta niti-
nankunapa. 10 Aypa runakunata alliyachishkanrayku rikchak laya unkuyuk runakuna
alliyanayashpa Jesusta nitirkansapa llankanankunapa. 11 Supayadu runakuna Jesusta
kawashpankuna ñawpakninpi kunkurikushpankuna sinchita rimashpa willaksapa:
—Kanmi kanki Tata Diospa chaylla wambran.
12 Chashna willaptinkuna Jesuska sinchita willarkansapa ama ni pita willanan-
kunapa Tata Diospa wambran kananta.

Jesus chunka ishkay disipulunkunata akllarkan.
(Mt 10.1-4; Lk 6.12-16)

13 Chaymanta Jesus suk urkuman rishpa suk runakunata willarkansapa paywan
tantalla rinankunapa. 14 Paykunamanta chunka ishkayta akllarkan paywan tantalla
purinankunapa. Paykunata akllarkansapa rinankunapa yachachikuk. 15 Chaypina
willarkansapa Tata Dios yanapaptinkuna runakunamanta supaykunata llukshichi-
nankunapa. 16 Chay chunka ishkay aklladukunapa shutinkuna kaykunami: Sukka
karkan Simon. Paytaka Jesus shutiyachirkan Pedru. 17 Chaymanta Sebedeopa ishkay
wambrankuna Jakobowan Juan karkansapa. Paykunata Jesus shutiyachirkansapa
Boanerges. Chay shutika riman “Troynoshina Sinchi Rimakuk.” 18 Suk aklladukuna
karkansapa Andres, Felipi, Bartolome, Mateo, Tomas, Alfeopa wambran Santiago,
Tadeo, Simon. Chay Simonka romano gobiernuta mana kasunayak runa karkan.
19 Chaymanta karkan Judas Iskariote. Payka suk tiempu washa Jesusta rantikurkan
wañuchinankunapa.

Runakuna Jesusta mana kreyishpankuna rimarkansapa supay yanapananta.
(Mt 12.22-32; Lk 11.14-23; 12.10)

20 Chaymanta Jesuska suk wasipi yaykuptin kashkan aypa runakuna katirkansapa.
Sukaman tantanakuptinkuna mana nima Jesus nima disipulunkuna atiparkansapachu
mikuyta. 21 Chayta yachashpankuna Jesuspa ayllunkuna rirkansapa pushamuk.
Pushanayarkansapa runakuna rimaptinkuna Jesus dementuyashkanta.
22 Jerusalen llaktamanta Moisespa killkadunta yachachikuk runakunapish Jesusman
riykarkansapa. Paykunaka Jesusta yuyashpa rimarkansapa:
—Supaykunapa kamachikuknin Belsebu kay runata yanapaptin atipan runakuna-
manta supaykunata llukshichiyta.
23 Chashna yuyak runakunata kayashpankuna Jesuska suk ejempluta rimashpa
yachachirkansapa:

—Mash uyariwaychi. Satanas mana atipanchu kikinlla llukshichinakuyta. 24 Suk
llaktapi kawsak runakuna chikninakushpa makanakushpankuna kikinkunapura kul-
luchinakunsapa. 25 Chaymanta suk wasillapi kawsak runakuna chikninakushpa
makanakushpankuna chayta chayta anchunsapa. 26 Chashnami supaykunapish
kikinkunapura karkunakushpankuna wakllichinakunsapa. Kikinkunalla kulluchi-
nakunmansapa.
27 Mash uyariwaychi. Mana ni pi suk sinchi runapa wasinmanta nimata apayta
atipanmanchu manara payta allita watashpara. Chay sinchi runata watashpara tukuy
laya tiyapunankunata atipanman kichuyta.
28 Mash allita uyariwaychi. Tata Dioska runakunata tukuy uchankunamanta perdo-
nankasapa. Tata Diosta piñachishpa mana alli rimashkankunatapish perdonankasapa.
29 Chaymanta Tata Dios mana kutin perdonankachu paypa Espiritunta washanchashpa
sakra mana alli kananta rimaptinkuna. Chay laya runakunata Tata Dios mana kutin
perdonankasapachu.
30 Jesus chayta willarkansapa chay runakuna llullakushpa rimaptinkuna supayadu
kananta.

Jesuspa maman wawkinkunawan rirkansapa paywan parlak.
(Mt 12.46-50; Lk 8.19-21)

31 Jesus chay runakunata yachachiykaptin paypa mamanwan wawkinkuna chay
wasiman rirkansapa. Paykunaka Jesuswan parlanayashpankuna wasi washallamanta
kayachirkansapa. 32 Chaypina ladunpi tiyarik runakuna Jesusta willarkansapa:
—Mamayki wawkikikunawan washapi maskamushuykansapa.
33 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—¿Pitímamaynika? ¿Pikunatíwawkinikunaka?
34 Chaymanta ladunpi tiyarik runakunata kawashpa willarkansapa:
—Kaykunami mamayni. Kaykunami wawkinikuna. 35 Kankuna Tata Diospa mu-
nananta rurashpa kawsashpaykichi ñukapa wawkinikuna, paninikuna, mamaynikuna
kankichi.

4

Jesus yachachikurkan tarpukuk runapa ejemplunta.
(Mt 13.1-9; Lk 8.4-8)

1 Chaymanta suknin diya Jesuska kashkan rirkan kocha mañanpi yachachikuk. Aypa
runakuna chaypi tantanakuptinkuna Jesuska suk kanowapi yaykurkan tiyarik. Tukuy
chay runakuna kocha mañanmanta uyarirkansapa. 2 Paykunata rikchak laya ejem-
plukunata parlachishpa yachachirkansapa. 3 Willarkansapa:
—Mash uyariwaychi. Suk runa rirkan murukunata tarpuk. 4 Chaypina murukunata
shikwashpa tarpuptin sukkuna ñanpi urmarkansapa. Pishkillukuna chay ñanpi ur-
madu murukunata mikurkansapa. 5 Suk murukuna rumisapa allpapi urmarkansapa.
Chay murukuna allpa sawallapi kashpa utka shurayarkansapa allpa mana rakta
kaptin. 6 Chay allpa rumisapa kaptin chay murukuna mana atiparkansapachu
sapichakuyta. Chayrayku rupay nanaptin chakirkansapa. 7 Chaymanta suk murukuna
kashasapa allpapi urmarkansapa. Chaypina kashakuna alli murukunamanta ash-
wanta wiñashpa chay wiñaykak murukunata makarkansapa. Chayrayku mana nimata
wayuchakurkansapachu. 8 Chaymanta suk murukuna allima allpapi urmarkansapa.
Chaypina wiñashpankuna sukaman aypata wayuchakurkansapa. Suk murukuna kimsa
chunkata mirarkansapa. Sukkuna sokta chunkata mirarkansapa. Sukkuna pachakta
mirarkansapa.
9 Chay ejempluta parlachikushkanwasha Jesuska willarkansapa:
—Kankuna kay yachachishkaynita uyarishpaykichika allita rinrillikuychi.

Jesus disipulunkunata willarkan imaraykumi ejemplukunawan yachachikurkan nishpa.
(Mt 13.10-17; Lk 8.9-10)

10 Chaymanta aypa runakuna Jesusta sakiptinkuna ladunpi kak runakuna chay
chunka ishkay disipulunkunawan tapurkansapa:
—Chay ejempluta yachachiwashpaykisapa ¿imatatí yachachiwankisapa?
11 Chaypina Jesus aynirkansapa:
—Kankunallata Tata Dios yachachishunkichi paypa mandunpi yaykunaykichipa.
Manara yachachishushkaykichita kunan sukaman allitana yachachishuykankichi.
Chay mana kreyiwak runakunata Tata Dios ejemplukunallawan yachachinsapa.
12 Ejemplukunallata yachachishpa paykunata yachachinsapa kawashpapish mana
kawakuk runakunashina kiparinankunapa. Uyarishpapish mana entiendinsapachu.
Mana uchankunata wananayaptinkuna Tata Dioska manami perdonankasapachu.

Jesus tarpukuk runapa ejemplunta entiendichikurkan.
(Mt 13.18-23; Lk 8.11-15)

13 Jesuska willarkansapa:
—Mana kay ejempluta entiendishpaykichika ¿imashnatí entiendinkichi chikan ejemplukunata? 14 Mash uyariwaychi. Tata Diospa rimananta yachachikuk runaka iden
chay murukunata tarpukuk runashinami. 15 Suk runakuna sinchi shunkuyuk kashpa
iden ñanpi chakidu sarudu allpashinami. Chay laya runakuna Tata Diospa rimananta
uyariptinkuna supay shamushpa chay uyarishkankuna rimanata kunkachin.
16 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta kushikushpa uyarinsapa. Chay
laya runakunaka iden rumisapa allpashinami. 17 Rumisapa allpapi urmadu murukuna
mana allita sapichakuyta atipansapachu rumi sawanpi kashpankuna. Chay laya
runakuna nanayta llakita mallishpankuna mana unaypichu Tata Diospa rimananta
sakinsapa. Runamasinkuna chiknishpa asichiptinkuna manana kreyikunsapanachu.
18 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta uyarishpa kunanlla chaskinsapa. Chay laya runakunaka iden kashasapa allpashinami. 19 Paykunaka Tata Diospa
rimananta allita yachashpapish ashwanta kullkiyayta munansapa. Sukaman munashpankuna tukuy layayuk kayta manana munansapanachu Tata Diospa rimananta
uyariyta. Chayrayku mana nimata wayuchakunsapachu.
20 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta uyarishpa tukuy shunku
kreyikunsapa. Paykunaka Tata Diosta kuyashpa kawsansapa. Chay laya runakunaka
iden chay alli allpapi wayuchakuk murukunashinami. Sukkunaka kimsa chunka murukunata wayuchakukshinami. Sukkunaka sokta chunka murukunata wayuchakukshinami. Sukkunaka pachak murukunata wayuchakukshinami.

Jesus alkusapa ejemplunta yachachikurkan.
(Lk 8.16-18)

21 Jesuska ejemplukunawan yachachikuyllapi katirkan:
—Suk alkusata apichishpa mana ni pi suk kajonwan wichkashpa nima kawitu
sikinpi churashpachu pakanchiman. Apichidu alkusata altupi churanchi tukuyta
lusichinanpa. 22 Chashnashina Tata Dios tukuy runakuna upallalla rimashkankunata
pakallalla rurashkankunata yachan. Chayta tukuy runakunata riksichinkasapa. 23 Kay
yachachishkaynita uyarishpaykichika allita rinrillikuychi.
24 Chaymanta Jesus willarkansapa:
—Kay yachachishkaynikunata allita kasushpa kawsaychi. Kankuna allita mana
allita runamasikichita rurashkaykichishinalla Tata Dios kankunatapish rurashunkichi.
Kankuna runamasikichita ima tiyapushuknikichita kuptikichi Tata Dios ashwanta

kushunkichi. 25 Kankuna allita Tata Diospa rimananta chaskiptikichi payka yanapashunkichi ashwan allita entiendinaykichipa. Mana allita Tata Diospa rimananta chaskiptikichi payka chay tipi yachashkaykichita kichushunkichi.

Jesus yachachikurkan wiñak murupa ejemplunta.

26 Jesuska yachachikuyllapi katishpa willarkansapa:

—Kay ejempluta parlachiykichi yachanaykichipa imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankichi nishpa. Suk runa murukunata tarpuk rin. 27 Chay runaka mana yachanchu imashnami wiñan nishpa. Puñuykaptin rikchadu kaptinpish diyapi tutapi chay murukunaka wiñaykan. 28 Chay murukuna allpapi kashpa kikinllamanta wiñan. Kallarin shurayamushpa wiñayta. Atunyashpa masetayan. Chaymanta murukuna pukunsapa. 29 Allita pukuptinkuna pallana tiempu chayamuptin chay runaka pallan.

Jesus yachachikurkan mostasa murupa ejemplunta.
(Mt 13.31-32; Lk 13.18-19)

30 Chaymanta Jesuska chay runakunata kashkan yachachirkansapa:

—Suk ejempluta parlachiykichi yachanaykichipa imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankichi nishpa. 31 Kankuna Tata Diospa mandunpi kawsashpaykichi takshasillu mostasa murillukunashina kankichi. Chay mostasa murillukuna rikchak laya murukunamanta ashwan kishnisillu.

32 Suk runa chakranpi tarpuptin chay murilluka allita wiñan. Kishnisillu kashpapish chay murillu tukuy kiwakunamanta ashwan atunta wiñan. Iden suk atun kaspishina sukaman ramachakun. Chay ramankunapi pishkillukuna wasinkunata ruransapa.

Jesus ejemplukunata parlachikushpa yachachikurkan.
(Mt 13.34-35)

33 Jesus rikchak laya ejemplukunawan parlachikushpa chay runakunata yachachirkansapa. Paykuna entiendinankuna layallata yachachirkansapa. 34 Mana ejempluwanka mana yachachikukchu. Disipulunkunallata tukuy yachachikunanta allita entiendichirkansapa.

Jesus sinchi wayrata sampayachirkan.
(Mt 8.23-27; Lk 8.22-25)

35 Chay diyalla amusayaykaptin Jesuska disipulunkunata willarkansapa:

—Akuychi chimbaypachi kay kochata.

36 Chashna willaptinkuna disipulunkunaka tukuy chay runakunata sakishpankuna chay tiyarishkan kanowallapi Jesusta pusharkansapa. Suk runakuna chikan kanowakunapi katirkansapa. 37 Chashna chimbaykaptinkuna kallarirkan sukaman wayrayta. Chay wayrawan yakuka sukaman olasyashpa yakallapa kanowataka untachirkan. 38 Chay yaku wayrawan kuyuykaptinpish Jesuska kanowa popa partipi sawananta churashpa puñuykarkan. Chaypina disipulunkunaka rirkansapa rikchachik. Sukaman manchakushpankuna willarkansapa:

—Maestru ¿imapatí mana yanapawankisapa? ¡Ñami sipikunchisapana!

39 Chaypina Jesus atarimushpa wayrata yakuta sinchita willarkan:

—¡Sampayay! ¡Amana wayraynachu!

Chayta willaptin wayra sampayarkan. Yaku kasillayarkan.

40 Jesuska sinchi wayrata sampayachishkanwasha disipulunkunata willarkansapa:

—¿Imapatí sukaman manchakunkichi? ¿Ariya manarachu allita kreyiwankichi?

41 Chaypina disipulunkuna sukaman manchakushpankuna tapunakurkansapa:

—¿Ima laya runatiya kayka? Rimashpalla wayrata yakuta kasillayachin.

5

Jesus supayadu runata alliyachirkan.
(Mt 8.28-34; Lk 8.26-39)

1 Chaymanta chay manllayba kochata chimbashpankuna Gadara llaktapi Jesus disipulunkunawan chayarkansapa. 2 Jesus kanowamanta llukshiykaptin suk supayadu runa tinkurkan. Chay runaka machaykunapi maypicha wañudukunata pampashkankunapi kawsak. 3 Supayadu kaptin mana ni pi atipaksapachu nima kadenawan watayta. 4 Aypa kuti llaktamasinkuna makinta chakinta kadenawan watarkansapa. Chaykunata mana nimatashinalla tipik. Mana ni pi chay supayadu runata atipakchu sinchichiyta. 5 Diyapi tutapi chay runaka urkukunapi wañudukuna pampanankuna machaykunapi kaparikushpa purik. Kikinlla rumikunawan ñutuchinakushpa purik. 6 Chaypina chay runa Jesusta kawashpa kallparkan tinkuk. Ñawpakninpi kunkurikushpa sinchita rimashpa willarkan:

7 —¡Kanka sielupi kawsak Tata Diospa wambran kashpayki ama ñukata amichiwaychu! ¡Tata Diospa shutinpi roygayki ama padesichiwanaykipa!

8 Chay runa chayta willarkan yachashpa Jesus supaykunata llukshichinayananta. Chashna chay runa willaptin Jesuska tapurkan:

9 —¿Ima shutití kanki?

Chaypina payka aynirkan:

—Aypa supaykuna kanisapa chayrayku shutinika Legion.

10 Chaypina chay supaykunaka Jesusta sukaman roygarkansapa ama chay llaktamanta ashwan karuman kachanankunapa. 11 Mana karupichu chay urku ladunllapi aypa kuchikuna mikukuykarkansapa. 12 Chaypina chay runapi kawsak supaykuna Jesusta roygarkansapa:

—Kachawaysapa rinaynikunapa chay kuchikunapi yaykuk.

13 Chaypina Jesus rinankunapa almitiptin paykunaka chay runamanta llukshishpankuna rirkansapa chay yaka ishkay waranka kuchikunapi yaykuk. Chaypina chay kuchikuna kallpashpankuna urkumanta sinkushpankuna yakupi sipikurkansapa.

14 Chay kuchikuna kuydak runakuna chayta kawashpa sukaman manchakurkansapa. Kallparkansapa llaktapi chakrakunapi kawsak runakunata tukuy kawashkankunata parlachikuk. Chayta uyarishpankuna tukuy runakuna rirkansapa chay willashkankunata kawak. 15 Chayashpana tarirkansapa Jesuspa ladunpi chay aypa supayuk kashka runata tiyariduta. Payka alli llachapakudu sanuyaduna karkan. Payta kawashpankuna sukaman manchakurkansapa.

16 Chaypina Jesus rurashkanta kawak chay chayrak shamushka runakunata tukuy kawashkankunata parlachirkansapa. 17 Chayta uyarishpankuna Gadara partipi kawsak runakuna Jesusta roygarkansapa chayllamanta kutinanpa.

18 Chaypina Jesus kanowaman riykaptin chay sanuyadu runaka roygarkan pushananpa. 19 Chashna roygaptin Jesus mana pushanayashpa willarkan:

—Kutiy wasikiman tukuy aylluykikunata parlachinaykipa Tata Dios llakichishushpa sanuyachishushkanta.

20 Chashna Jesus willaptinna chay runaka kushikuypuru Dekapolis partipi tukuy llaktakunapi parlachikuypi purirkan. Willarkansapa Jesus sanuyachishkanta. Chayta uyarishpankuna tukuy runakuna sukaman almirarkansapa.

Jesus yawar unkuyuk warmita alliyachirkan. Chaymanta Jairopa shipashninta kawsachimurkan.
(Mt 9.18-26; Lk 8.40-56)

21 Chaymanta Jesus kanowapi kochata chimbaptin aypa runakuna tantanakurkansapa. 22 Jesus kocha mañanllapi kaptin suk runa Jairo laduncharkan. Jairoka

tantanakunankuna wasipi kamachikuk runa karkan. 23 Payka Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa sukaman roygarkan:

—Chaylla shipashnini wañunayaykan. Aku wasiniman. Kan llankaptiki shipashninika alliyashpa kawsanka.

24 Chashna willaptin Jesuska chay kamachikuk runata katirkan. Sukaman aypa runakunapish niti niti katirkansapa.

25 Chay aypa nitik runakunapa chawpinkunapi suk unkudu warmi karkan. Chay warmika chunka ishkay watatana yawar unkuywan kawsarkan. 26 Tukuy kullkintana tukucharkan doktorkunata katishpa. Mana ni pi alliyachiyta atipaptin ashwanta anchayarkan. 27 Chay unkudu warmika uyarirkan Jesus unkudukunata alliyachiykananta. Chayrayku washanmanta laduchashpa llachapan mañanta llankarkan. 28 Payka yuyarkan: "Llachapanllatapish llankaptini alliyachiwanka." 29 Chashna llankashkan ratulla yawarnin tipikuptin alliyaduna mallinakurkan. 30 Suk unkuduta alliyachishkananta mallishpa Jesus washanta chapashpa tapukurkan:

—¿Pití llachapaynita llankashkankichi?

31 Chashna tapukuptin disipulunkuna willarkansapa:

—Aypa runakuna laduykipi sukaman nitishushpa kayta chayta tankanakushpankuna llankashuykansapa. ¿Imapatí tapuwankisapa "piti llankawashka" nishpa? 32 Chashna willaptinkunapish Jesuska sukta sukta chaparkansapa yachanayashpa maykanmi alliyanayashpa llankashka nishpa. 33 Chaypina chay warmika yachashpana sanuyadu kananta sukaman manchakuywan chukchukushpa rirkan Jesuspa ñawpakninpi kunkurikuk. Chaypina Jesusta willarkan alliyashkanta.

34 Chashna chay warmi willaptinna Jesuska willarkan:

—Wambrayni, allita ñukata kreyiwashkaykirayku alliyachishkayki. Kunanka kushikushpa wasikiman alliyaduna kutiy.

35 Jesus chay warmiwan parlaykaptinllara Jairopa wasinmanta suk runakuna chayarkansapa willak:

—Wambraykika ñami wañushkana. ¿Imapanatí wasikiman Jesusta pushanki?

36 Chayta uyarishpapish Jesuska Jairota willarkan:

—Ama manchakuychu. Tukuy shunku ñukata kreyiway.

37 Jesuska mana munarkanchu katiykak runakuna paywan rinankunapa. Pedruwan Santiago paypa wakin Juanllata pusharkan. 38 Chaypina Jairopa wasinpi chayashpa uyarirkan sukaman turbakushpankuna aypa runakuna kaparishpa wakakuykaptinkuna. 39 Wasipi yaykushpa paykunata willarkansapa:

—¿Imapatí sukaman turbakushpa sinchita wakakuykankichi? Kay shipashka puñuykanmi. Manami wañuduchu.

40 Chashna willaptinkuna chay wakakuk runakuna Jesusta mana kreyishpankuna asichirkansapa. Jesuska tukuy paykunata llukshichishpankuna pushashkan disipulunkunallawan shipashpa tatan mamanwan yaykurkan chay kuartupi. 41 Chaypina wañuduta makinmanta apishpa willarkan:

—Talita kumi.

Chay rimanapi riman: "Wambrayni, atarimuy."

42 Chashna Jesus willaptinna chay chunka ishkay watayuk shipashka atarimushpa purirkan. Chay runakuna kawsamuduta kawashpankuna sukaman almirarkansapa. 43 Chaypina Jesuska paykunata sukaman willarkansapa ama ni pita parlachinankunapa chay shipashta wañushkanmanta kawsachimushkanta. Chaymanta willarkansapa chay shipashta karanankunapana.

6

Jesus Nasaret llaktanman kutirkan.
(Mt 13.53-58; Lk 4.16-30)

1 Chaymanta Jesuska chay llaktamanta llukshishpa kikinpa llaktanpi chayarkan. Disipulunkuna paywan tantalla rirkansapa. 2 Chaypina samana diya kaptin Jesuska rirkan tantanakunankuna wasipi yachachikuk. Allita yachachikuptin tukuy runakuna sukaman almirashpankuna tapunakurkansapa:

—¿Maypitíkay runaka tukuy layata yachakushka? ¿Pitíyachachishka chay layata yachananpa? ¿Imashnatíyachan almirana milagrukunata rurayta? 3 ¿Manachu kay runaka karpinterupa wambran? Paypa mamanka Mariyami. Chaymanta wawkinkuna Jakobo, Jose, Judas, Simon. ¿Manachu paninkunapish llaktamasinchikunalla?

Llaktamasinkuna kaptin Jesusta mana kreyinayarkansapachu. 4 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Tata Diospa rimananta yachachikuk runa chikan llaktakunapi yachachikuptin sukaman allita uyarinsapa. Kikinpa llaktanpi yachachikuptin mana nima llaktamasinkuna nima ayllunkuna kreyinsapachu.

5 Mana kreyishkankunarayku kikin llaktanpi Jesuska mana aypa almirana milagrukunata rurarkanchu. Suk runakunallata alliyachirkan llankashpankuna. 6 Sukaman almirarkan llaktamasinkuna mana kreyiptinkuna. Chaymanta Jesuska tukuy llaktan ladupi llaktillukunapi yachachikuypi purirkan.

Jesus disipulunkunata kacharkansapa yachachikuk rinankunapa.
(Mt 10.5-15; Lk 9.1-6)

7 Suknin diya chunka ishkay disipulunkunata tantanachishpa ishkaymanta ishkaymanta kacharkansapa. Atipachirkansapa tukuy laya supaykunata runakunamanta llukshichinankunapa. 8 Paykunata willarkansapa ama nimata apashpa rinankunapa. Willarkansapa ama nima pikshata nima mirkapankunata nima kullkita apanankunapa. Willarkansapa suk bastonninllata apanankunapa. 9 Willarkansapa ushutanllawan sawankunapi llachapallawan rinankunapa. 10 Chaymanta willarkansapa:

—Maykan llaktapi chayashpaykichi suk runapa wasinpi kipariychi chikan llaktaman rinaykichi diyakaman. 11 Ichara chayashkaykichi llaktapi kawsak runakuna wasinkunapi mana chaskishunayankichimanchu. Paykuna mana chaskishuptikichi mana uyarishuptikichi chakikichi susyata tapsishpa chay llaktamanta llukshiychi. Chayta rurashpa willaykankichi paykunallapi uchankuna kiparinanta.

12 Chashna Jesus kachaptinkunana disipulunkunaka llaktan llaktan yachachikuypi purirkansapa. Yachachikurkansapa uchankunata wanashpa Tata Diosta kasushpa kawsanankunapa. 13 Chaymanta runakunamanta aypa supaykunata llukshichirkansapa. Rikchak laya unkuyuk runakunata alliyachirkansapa tipi wirawan tupashpankuna.

Kamachikuk Herodes Juan Bawtistata wañuchichirkan.
(Mt 14.1-12; Lk 9.7-9)

14 Chay tiempu aypa runakuna sukaman famakurkansapa Jesus aypa almirana milagrukunata rurashkanta. Chay kamachikuk Herodes chayta uyarishpa rimarkan:

—Ichará chay Jesuska wañuchichishkayni Juan. Paychá wañushkanmanta kawsamushka. Chayrayku atipan almirana milagrukunata rurayta.

15 Suk runakuna rimarkansapa:

—Kay runaka ñawpa alli yachachikuk Eliyasmi.

Sukkuna rimarkansapa:

—Kay runaka ñawpa yachachikuk runakunashinami.

16 Chayta uyarishpa Herodeska rimarkan:

—Kay runaka Juanmi. Ñuka payta wañuchichishkani umanta tipichipushpa. Kunanka wañushkanmanta kawsamushkana.
17 Herodes chayta rimarkan Juanta wañuchichishkanta yuyashpa. Ñawpaka Juanta
kadenakunawan watachishpa karselpi wichkachirkan. Chayta rurarkan warmin
Herodiyas munaptin. Herodiyaska ñawpaka wawkin Felipipa warmin karkan.
Herodeska chay kuñadantaka warminpa apirkan. 18 Chayrayku Juanka Herodesta
willarkan:
—Mana allitachu ruraykanki wawkikipa warminwan uchallikushpa kawsashpayki.
19 Chashna willashkanrayku chay warmi Herodiyaska Juanta sukaman chiknishpa
wañuchinayarkan. Mana wañuchiyta atiparkanchu Herodes michaptin. 20 Herodeska
Juanta mancharkan Tata Diosta kuyak alli rurak runa kananta yachashpa. Juan
yachachikushkanta uyarishpa Herodeska mana yacharkanchu imatami ruranka
nishpa. Mana allita entiendishpapish munarkanlla uyariyta.
21 Chaymanta suk diya Herodiyaska munashkan layata rurarkan. Herodeska
fiestakurkan watan paktashkanrayku. Fiestaman invitarkan soldadukunapa
kapitanninkunata Galileapi ashwan sinchi awtoridarkunata. 22 Chay
fiestapi warmin Herodiyaspa shipashnin tushurkan tukuy invitadukunapa
ñawpakninkunapi. Tushushkanta kawashpa Herodeswan tukuy invitadunkuna sukaman
kushikurkansapa. Chayrayku Herodeska chay shipashtaka willarkan:
—Imatapish kaptin mañaway. Mañawashkaykita kushkayki.
23 Sukaman jurashpa kuti kuti willarkan mañashkanta kunanpa. Chay kamachikunan
llaktata patumata mañaptinpish willarkan kunanpa. 24 Chashna Herodes willaptin chay
shipashka llukshishpa mamanta tapurkan:
—¿Imatatí mañasha?
Chaypina mamanka willarkan:
—Juan Bawtistapa umanta mañay.
25 Chashna maman yachachiptin chay shipashka utkakushpa Herodesman rishpa
willarkan:
—Kunanlla munani Juan Bawtistapa umanta suk kallanapi kuwanaykipa.
26 Chayta mañaptin Herodeska sukaman llakirkan. Llakishpapish mana llullachiyta
atiparkanchu invitadunkuna ñawpakninpi jurashpa willashkanrayku. 27 Chayrayku
Herodeska suk soldadunta willarkan Juanpa umanta tipishpa apamunanpa. 28 Chay
soldaduka Herodes willashkanta rurarkan. Karselman rishpa Juanpa umanta tipishpa
suk kallanapi churashpa aparkan. Herodeska chay shipashta chaskichiptin payka
mamanta kurkan.
29 Chaypina Juanpa katikninkuna wañuchishkanta yachashpankuna rirkansapa kuer-
punta apak pampanankunapa.

Jesus mikunata mirachirkan pichka waranka runakunata karananpa. (Mt 14.13-21; Lk 9.10-17; Jn 6.1-14)

30 Chaymanta chunka ishkay disipulunkuna Jesusman kutishpankuna
parlachirkansapa runakunata yachachishkankunata alliyachishkankunata.
31 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Akuychi ñukanchikunalla suk chunllapi samak.
Jesus chayta willarkansapa sukaman aypa runakuna sukpish sukpish
shamuptinkuna riptinkuna. Chayrayku disipulunkuna mana atiparkansapachu
mikuyta. 32 Chaypina Jesuska disipulunkunawan suk kanowapi rirkansapa suk
chunllapi samak. 33 Chayman riykaptinkuna aypa runakuna kawarkansapa.
Paykunaka Jesusta disipulunkunata riksishpankuna yacharkansapa maytami
riykansapa nishpa. Tukuy chay llaktakunamanta kallparkansapa Jesusta tinkuk.
Paykunaka ñawpakta chay chunllapi chayarkansapa. 34 Jesuska kanowamanta

llukshishpa paykunata kawashpa sukaman llakichirkansapa. Paykuna iden mana doyñuyuk ovejakunashina karkansapa mana ni pi kuydaptin. Chaypina Jesuska rikchak layata yachachirkansapa. 35 Chaymanta amusayaptin disipulunkuna Jesusta ladunchashpankuna willarkansapa:

—Ñami amusayaykanna. Manami ni pi kaypika kawsanchu. 36 Chayrayku tukuy kay runakunata willay chayllapi tiyak llaktillukunaman chakrakunaman rinankunapa mikunankunata rantik.

37 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Kankuna karaychi.

Chashna Jesus willaptinkuna tapurkansapa:

—¿Munankichu ishkay pachak kullkiwan panta rantinaynikunapa tukuy paykunata karananchikunapa?

38 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—¿Mashna pannikichití tiyan? Rillaychi kawak.

Tapushkankunawasha willarkansapa:

—Pichka pan ishkay challwillukuna tiyawansapa.

39 Chaypina Jesuska tukuy chay runakunata willarkansapa uksha sawanpi tiyarinankunapa. 40 Tukuy chay aypa runakuna manada manada tiyarirkansapa. Sukkunaka pichka chunkamanta sukkunaka pachakmanta tiyarirkansapa. 41 Chaymanta Jesuska chay pichka panta chay ishkay challwata apishpa sieluta chapashpa Tata Diosta agradesirkan. Chaymanta chay challwakunata chay pankunata paki paki rurashpa disipulunkunata kurkansapa runakunata charichinankunapa. 42 Tukuy runakuna mikurkansapa saksanankunakaman. 43 Chaymanta mikushkankunawasha puchushkan panta challwata tantachirkansapa chunka ishkay sestu untata. 44 Chay mikuk ullkukuna pichka waranka karkansapa.

Jesus yaku sawanta purirkan.
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

45 Chaymanta Jesuska disipulunkunata willarkansapa kanowapi kochata chimbanankunapa. Willarkansapa Betsaida llaktaman ñawpanankunapa pay runakunata willanankaman wasinkunaman kutinankunapa.

46 Chay runakunata despidishkankunawasha Jesuska sapallan suk urkuman rirkan chaypi Tatan Dioswan parlananpa. 47 Tutayaptinna disipulunkuna kanowapi chawpi kochata riykarkansapa. Jesuska chay urkupi kashpa disipulunkunata kawarkan mana atipanankunata chimbayta sinchi wayra chikanman pushanayaptinkuna. 48 Chaymanta pakariykaptinna Jesuska yaku sawanta purishpa paykunaman rirkan ladunta pasaykakshinalla. 49 Jesus yaku sawanta puriptin disipulunkuna kawashpankuna yuyarkansapa supay kananta. Chayrayku sukaman kaparirkansapa. 50 Tukuy paykuna Jesusta kawashpankuna sukaman manchakurkansapa. Manchakuywan kapariptinkuna Jesuska willarkansapa:

—¡Ama manchakuychichu! ¡Ñukami kani!

51 Jesus kanowapi yaykuptinna chay sinchi wayraka kasillayarkan. Chayta kawashpankuna sukaman almirarkansapa. 52 Paykuna Jesus pankunata mirachishkanta kawashpapish manara entiendirkansaparachu sinchi yachak kananta. Chayrayku mana atiparkansapachu payta kreyiyta.

Genesaret partipi Jesus aypa unkudu runakunata alliyachirkansapa.
(Mt 14.34-36)

53 Chay sinchi wayrata kasillayachiptinna Jesuswan tantalla chay kochata chimbashpa Genesaret partipi chayarkansapa. Chay kocha mañanpi kanowata watarkansapa. 54 Jesus kanowamanta llukshiykaptin chaypi kawsak runakuna

riksirkansapa. 55 Kayta chayta kallpashpankuna famakurkansapa Jesus
llaktankunapi kananta. Chaypina Jesusman tukuy laya unkudu runakunata
kamillakunapi pusharkansapa alliyachinankunapa. 56 Tukuy atun taksha llaktapipish
chakrakunapipish Jesus chayaptin unkudukunata ñankunapi churaksapa. Sukaman
Jesusta roygaksapa llachapanllatapish llankanankunapa. Chashna llankashpankuna
alliyarkansapa.

7

Jesus yachachikurkan imata rurashpami uchallikunchi nishpa.
(Mt 15.1-20)

1 Chaymanta fariseo runakunawan Moisespa killkadunta yachachikukkuna
Jerusalen llaktamanta rishpankuna Jesusta laduncharkansapa. 2 Paykunaka
kawarkansapa Jesuspa disipulunkunata manara amañashkankunashina makinkunata
mayllashpankunara mikuykaptinkuna. Chayrayku paykunata washancharkansapa.

3 Chay fariseokunawan tukuy judiyu runakuna Tata Diospi chuya chuya rikuri-
nankunapa amañaksapa sukaman allita makinkunata mayllayta. Manara makinku-
nata mayllashpa mana mikuksapachu. Ñawpa awilunkunapa tiempunmantapacha
chayta amañaksapa. 4 Merkadumanta kutishpankuna manara makinkunata mayllash-
para mana mikuksapachu. Chashnalla mayllaksapa puyñunkunata, kallanankunata,
patinkunata, katanankunata. 5 Tukuy chayta amañashkankunarayku fariseokunawan
Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna Jesusta tapurkansapa:

—¿Imapatí disipuluykikuna mana ñawpa awilunchikunapa amañashkankunata ru-
ransapa? ¿Imapatí paykunaka makinkunata mana mayllashpankuna mikunsapa?

6 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Kankunaka allipi tukushpa llulla likidu kankichi. Kankunapa ñawpa yachachikuk
Isaiyas killkarkan:

“Kay runakuna mishki shimi tukushpa kuyawansapa.
Mana tukuy shunkuchu kuyawansapa.
7 Runakunapa yachachikunankunallata yachachikunsapa.
Kuyawakshina tantanakushpankunapish mana kushichiwansapachu.”

8 Kankuna Tata Diospa munananta mana rurashpaykichi ñawpa awiluykichipa
amañashkankunallata rurankichi.

9 Chaymanta Jesuska willarkansapa:

—Kankunaka Tata Diospa kamachikunankunata mana nimatashina kawankichi
amañashkaykichillata ruranaykichipa. 10 Moiseska killkarkan: “Tataykita mamaykita al-
lita kuyashpa kawsay.” Chaymanta killkarkan: “Suk runa tatanta mamanta maldisiptin
wañuchichinaykichi tiyan.” 11 Chashna Moises killkaptinpish kankunaka chikan layata
yachachiykankichi. Runakunata yachachinkichi: “Tataykichita mamaykichita mana
yanapanayashpaykichi paykunata willankichi: ‘Kankunata yanapanayni kullkita Tata
Diostanami kushkani. Chayrayku manana tiyawannachu kankunata yanapanaynipa.’
”

12 Chashna yachachikushpaykichi chay runakunata willaykankichi ama tatanta
mamanta yanapanankunapa. 13 Chashna yachachikushpaykichi Tata Dios ka-
machikushkankunata mana nimatashina kawaykankichi. Tata Diosta mana ka-
sunayashpaykichi ñawpa awiluykichipa amañashkankunallata ruraykankichi. Chay-
manta chayta yachachikushpaykichi chashnalla aypa layakunallata yachachikunkichi.

14 Chashna willashpa Jesuska tukuy chay runakunata ladunman kayashpankuna
willarkansapa:

—Mash allita uyariwaychi entiendinaykichipa. 15 Imatapish kaptin mikushpaykichi
mana uchallikunkichichu. Mana alli yuyanaykichita rurashpaykichi chaypi esika
uchallikunkichi. 16 Allita uyariwashpaykichi allita rinrillikuychi.
17 Chaymanta Jesuska chay runakunata sakishpa wasipi yaykurkan. Chaypina disipu-
lunkunaka roygarkansapa chay yachachikushkanta entiendichinankunapa. 18 Jesuska
willarkansapa:
—¿Ariya kankunapish manarachu entiendinkichira? Mana uchallikunchichu nima
laya mikunata mikushpa. 19 Mikunanchi wiksanchillaman rin. Chaymanta llukshin.
Mana yuyayninchipi yaykunchu.
Chayta rimashpa Jesuska yachachikurkan tukuy laya mikuna alli kananta.
Chayrayku imatapish mikuptinchikuna manami uchallikunchisapachu. 20 Chaymanta
willarkansapa:
—Suk runa mana allita yuyashpa mana allita rimashpa esika uchallikun. 21 Manara
uchallikushpa shunkunpi yuyan imatami ruranka nishpa. Chaykunata yuyashpara
manara kasarashpara warmiwan uchallikun. Chaymanta kasaradu kashpapish chikan
warmiwan uchallikun, suwakun, runamasinta wañuchin. 22 Chikanpa tiyapunanku-
nata kichunayan, sakra likidu tukun, llullachikun, mana allikunata rurashpa kawsan,
sukpa tiyapunanta kawashpa munashpa llakin, tukuy pita yuyaypi purin, kikinlla
kreyinakun, mana alli yuyayuk tukun. 23 Suk runa tukuy chay mana allikunata
shunkunpi yuyashpa chaykunata ruran. Tukuy chaykunata rurashpa uchallikun.

Mana judiya warmi Jesusta roygarkan shipashninta alliyachipunanpa. (Mt 15.21-28)

24 Chaymanta Tiro partiman Jesuska rirkan. Jesus suk wasipi yaykurkan ama
ni pi yachananpa chaypi kananta. Chashna munashpapish mana pakakuyta ati-
parkanchu. 25 Chay wasipi chayaptinlla suk warmi kunanlla yacharkan Jesus chaypi
kananta. Paypa shipashnin supayadu karkan. Chay warmika Jesuspa ñawpakninpi
rirkan kunkurikuk. 26 Payka Sirofenisia partimanta kashpa mana judiyu kastachu
karkan. Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa sukaman roygarkan shipashninmanta
supayta llukshichinanpa. 27 Chaypina Jesuska willarkan:
—Manarapish ni pita chikan llaktakunamanta alliyachishpaynira judiyumasiniku-
natara yanapanayni tiyan. Mana allichu wambrakunata pankunata kichushpa al-
lkukunata karanaynipa.
28 Chashna Jesus willaptin chay warmika willarkan:
—Ariya Señor, wambrakuna mesapi churaduta mikuptinkuna mesamanta
puchudukuna urmaptin allkukunapish mikunsapa. Ñuka allkushina kaptinipish
yanapaway.
29 Chaypina Jesuska willarkan:
—Tukuy shunku kreyiwashkaykirayku shipashnikimanta supayta ñami
llukshichishkanina.
30 Chaymanta chay warmi wasinpi chayashpa shipashninta tarirkan kawitunpi
siriduta supay llukshidutana.

Jesus mana uyarikuk mana rimakuy atipak runata alliyachirkan.

31 Tiro partimanta Jesus llukshishpa Sidon partita Dekapolis partipi llak-
takunata pasashpa Galilea kochapi chayarkan. 32 Chaypina runakuna payman
pushamurkansapa suk mana uyarik mana rimakuy atipak runata. Jesusta
roygarkansapa llankashpa alliyachinanpa. 33 Chaypina Jesuska chay runata suk
laduman pushashpa rinrinkunapi dedunkunata satirkan. Tukayninwan kallunta
tupapurkan. 34 Chayta rurashpa Jesuska sieluta chapashpa samayninta surkurkan.
Chaymanta chay runata willarkan:

—¡Efata!
Chay rimana riman: “Kicharinakuy.”
35 Chayta Jesus willaptinlla atiparkan uyarikuyta. Kallunpish alliyaptin allitana
rimakurkan.
36 Chaymanta Jesuska tukuy runakunata sukaman willarkansapa ama ni pita par-
lachinankunapa chay runata alliyachishkanta. Sukaman willaptinkunapish payku-
naka ashwanllata parlachikurkansapa. 37 Paykuna sukaman almirashpankuna ri-
markansapa:
—Jesuska tukuy layata allita ruran. Payka upa runakunatapish alliyachin uyari-
nankunapa. Mana rimakukkunatapish alliyachin rimakunankunapa.

8

Jesus mikunata mirachirkan chusku waranka runakunata karananpa.
(Mt 15.32-39)

1 Chaymanta suknin diya kashkan aypa runakuna tantanakurkansapa Jesus
yachachikuptin uyarinankunapa. Paykunapa mana nima mikunankuna tiyaptin
Jesuska disipulunkunata kayashpankuna willarkansapa:
2 —Sukaman kay runakunata llakichinisapa. Ñami kimsa diyatana ñukawan kash-
pankuna tukuy mikunankunata tukuchashkasapa. 3 Sukkuna sukaman karu llak-
takunamanta shamushkasapa. Chayrayku mana willanayanisapachu wasinkunaman
kutinankunapa mana nimata karashpayni. Ichará mana mikushpa rishpankuna ñanpi
shaykunmansapa.
4 Chayta willaptinkuna disipulunkunaka Jesusta willarkansapa:
—Kaypika manami niman suk runa kawsanchu. ¿Imashnatí kay chunllapi kay aypa
runakunata karanchimansapa?
5 Chaypina Jesuska tapurkansapa:
—¿Mashna pannikichití tiyan?
Paykunaka aynirkansapa:
—Kanchislla tiyawansapa.
6 Chaypina Jesuska tukuy chay runakunata willarkansapa allpapi tiyarinankunapa.
Tiyariptinkuna chay kanchis pankunata apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chaymanta
chay pankunata paki paki rurashpa disipulunkunata kurkansapa runakunata charichi-
nankunapa.
7 Chaymanta paykunapa tiyapurkansapa challwillunkuna. Jesus chaytapish apishpa
Tata Diosta agradesirkan. Chaypina disipulunkunata willarkansapa chaytapish
karanankunapa. 8 Tukuy chay runakuna mikurkansapa saksanankunakaman.
Chaymanta mikushkankuna puchushkata kanchis sestu untata tantachirkansapa.
9 Chay mikuk ullkukuna yaka chusku waranka karkansapa. Chaymanta
mikushkankunawasha Jesuska willarkansapa wasinkunaman kutinankunapa.
10 Rishkankunawasha Jesuska disipulunkunawan suk kanowapi Dalmanuta partiman
rirkan.

Fariseokuna Jesusta roygarkansapa suk milagruta ruranpa.
(Mt 16.1-4; Lk 12.54-56)

11 Chaymanta fariseo runakuna Jesusta laduncharkansapa. Paykunaka Jesusta
llullachinayashpa kallarirkansapa sukaman tapuyta. Roygarkansapa suk almirana
milagruta rurananpa yachanankunapa Tata Diosmanta shamudu runa kananta.
12 Chaypina Jesuska llakishpa sinchita samaykushpa willarkansapa:
—¿Imapatí roygawankichi suk almirana milagruta ruranaynipa? Kankuna roygawap-
tikichipish mana nimata rurashachu.

13 Chaymanta Jesuska paykunata sakirkansapa. Shamushkan kanowapi yaykushpa
chay kochata chimbarkan.

Jesus yachachikurkan ama fariseokunapa yachachikunankunata uyarinankunapa.
(Mt 16.5-12)

14 Manara chay kanowapi chimbashpankuna disipulunkuna kunkarkansapa mirka-
pankunata apayta. Kanowapika suk pansillulla tiyapurkansapa. 15 Chashna riykash-
pankuna Jesuska willarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Ama munaychichu fariseokunapa nima Herodespa
levadurawan ruradu pankunata.
16 Chashna Jesus willaptinkuna mana entiendishpankuna willanakurkansapa:
—Pankunata mana apamushkanchikunaraykumi chaytaka willawanchisapa.
17 Chay rimashkankunata yachashpa Jesuska willarkansapa:
—¿Imapatí rimankichi mana nima pan tiyashunaykichita? Mana pannikichi illashkan-
raykuchu chayta willashkaykichi. ¿Ariya manarachu entiendinkichira? ¿Manarachu
allitara riksiwankichi? ¿Imapatí sukaman sinchi shunku kankichi? 18 Ñawiyuk kash-
paykichi ¿manachu rurashkaynita kawashkankichi? Rinriyuk kashpaykichi ¿manachu
yachachikushkaynita uyarishkankichi? ¿Manachu yuyankichi? 19 Pichka pankunawan
pichka waranka runakunata karaptini ¿mashna sestutatí mikuna puchuduta tanta-
chirkankichi?
Chaypina paykuna aynirkansapa:
—Chunka ishkay sestuta.
20 Chaypina Jesuska kashkan tapurkansapa:
—Chaymanta chusku waranka runakunata kanchis panta mirachishpa karaptini
¿mashna sestu untatatí puchudu pankunata tantachirkankichi?
Chashna tapuptinkuna disipulunkunaka aynirkansapa:
—Kanchis sestuta.
21 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—¿Manarachu allitara entiendiwankichi?

Betsaida llaktapi Jesus mana kawakuk runata alliyachirkan.

22 Chaymanta Betsaida llaktapi Jesuska disipulunkunawan chayarkansapa.
Chaypina Jesusman suk mana kawakuk runata pushamurkansapa. Roygarkansapa
llankashpa alliyachinanpa. 23 Jesuska chay mana kawakuk runata makinmanta
apishpa pusharkan llakta washaman. Chaypina tukayninwan ñawinkunata ñuyuchishpa
umanpi makinta churashpa tapurkan:
—¿Atipankichu kawakuyta?
24 Chay mana kawakuk runaka suk tipisituta kawakushpana willarkan:
—Kawani runakunata kaspikuna puriktashina.
25 Jesuska kashkan ñawinta llankapuptin chay runaka alliyashpana tukuy layata
sukaman allitana kawarkan. 26 Chaypina Jesuska willarkan:
—Kuskalla wasikiman rillay. Amana llaktaman kutiynachu.

Pedru rimarkan Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.
(Mt 16.13-20; Lk 9.18-21)

27 Chaymanta Sesarea Filipo partipi llaktakunaman Jesuska disipulunkunawan
rirkansapa. Ñanta riykashpankuna Jesuska tapurkansapa:
—Runakuna parlashpankuna ¿pi kanaynitatí rimaykansapa?
28 Chaypina paykunaka aynirkansapa:
—Sukkuna rimansapa Juan Bawtista kanaykita. Sukkuna rimansapa ñawpa
yachachikuk Eliyas kanaykita. Sukkuna rimansapa Tata Diospa rimananta
yachachikuk runa kanaykita.

29 Chaypina Jesuska tapurkansapa:
—Kankunaka ¿pi kanaynitatí yuyankichi?
Chashna tapuptinkuna Pedruka aynirkan:
—Kanka Tata Diosmanta shamudu salvakuk runami kanki.
30 Chaypina Jesuska willarkansapa amara ni pita willanankunapa Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

Jesus rimarkan chiknik runakuna wañuchinankunata.
(Mt 16.21-28; Lk 9.22-27)

31 Chaymanta Jesus allita entiendichishpankuna willarkansapa sielumanta shamudu runa kashpa sukaman padesinanta. Willarkansapa ansianukunawan saserdotekunapa kamachikukninkunawan Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna sukaman chiknishpankuna padesichinankunata. Willarkansapa paykuna chiknishpankuna wañuchinankunatapish. Chaymanta willarkansapa wañuchiptinkuna kimsa diyapi kawsamunanta.
32 Tukuy chayta kuskata yachachirkansapa. Chaypina Pedruka suk chikanman Jesusta pushashpa willarkan:
—Señor, ama chaytaka yuyaychu.
33 Chashna willaptin Jesuska disipulunkunata chapashpa Pedruta piñayashpa willarkan:
—Ñukamanta anchuy, Satanas. Runakunapa munananllata yuyashpa willawaykanki ama wañunaynipa. Manami Tata Diospa munanantachu willawaykanki.
34 Chaymanta Jesuska tukuy disipulunkunata chaypi tiyak runakunatapish kayashpankuna willarkansapa:
—Kankuna disipuluynikuna kanayashpaykichika amana kikikichipa munanaykichita rurashpanachu kawsaychi. Chiknishuk runakuna ñukarayku wañuchishunayaptikichipish ñukallata kreyiwashpa katiwaychi. 35 Kankuna wañuymanta kishpinayashpa sakiwashpaykichika mana tukuyniyuk ninamanta mana kishpinkichichu. Chaymanta kreyiwashkaykichirayku runakuna wañuchishuptikichipish sieluman rinkichi Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsak.
36 Suk runa rikchak laya tiyapuptin mana sielupi yaykushpaka yankamanta kay allpapi tukuy layayuk kashka. 37 Tukuy tiyapukninkuna mana nimapi yanapankachu ninamanta kishpinanpa. 38 Suk runakuna mana alli rurak mana kreyiwak runakunapa ñawpakninkunapi ñukata pinkakuwansapa. Rimanaynitapish mana munansapachu. Chashna pinkakuwaptinkuna kay allpaman kashkan shamuptini ñukapish chay pinkakuwak runakunata willashasapa mana ñukapa kanankunata. Chay diyaka Tatayni Diospa llipyayninpi yanapawak angelkunawan tantalla kashkan shamusha.

9

1 Chaymanta Jesuska willarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Suk kankuna manara wañushpaykichira kawankichi Tata Diospa mandunpi ñuka sinchita kamachikuptini.

Jesus chikan laya tukushpa sukaman llipyarkan.
(Mt 17.1-13; Lk 9.28-36)

2 Chaymanta sokta diya yachachikushkanwasha Jesuska rirkan suk atun urkuman Pedruta Jakobota Juanta pushashpankuna. Chaypi paykunalla kawaptinkuna Jesuska chikan laya tukurkan. 3 Llachapan yurak likidu tukushpa sukaman llipyarkan. Mana ni pi nima sukaman takshashpa chay laya yurakta ruranmanchu. 4 Chaypina chay kimsa disipulunkunaka chapashpankuna kawarkansapa Eliyasta Moisesta Jesuswan parlaykaptinkuna. 5 Paykunata kawashpa Pedruka Jesusta willarkan:

—Maestru, allipaka kanwan tantalla shamushkanisapa. Munaptiki kimsa ranchituta rurashasapa, sukta kanpa, sukta Moisespa, sukta Eliyaspa.
6 Chay kimsa disipulunkunaka sukaman manchakurkansapa. Chayrayku Pedruka chayta rimarkan mana yuyashpa imatami riman nishpa. 7 Chaypina puyu sirishpa paykunata wichkamurkansapa. Chay puyu ukunmanta uyarirkansapa Tata Dios willaptin:
—Kay Jesuska munanayni wambraynimi. Chayrayku payta allita uyariychi.
8 Chayta uyarishkankunawasha disipulunkuna tukuy mayta chapashpankuna Jesusta sapallanta kawarkansapa.
9 Chaymanta chay urkumanta urayaykashpankuna Jesuska willarkansapa amara ni pita parlachinankunapa chay urkupi kawashkankunata. Willarkansapa sielumanta shamudu runa wañushkanmanta kawsamuptinra parlachikunankunapa. 10 Chayta willashkankunarayku paykunaka mana ni pita parlachirkansaparachu. Mana entiendishpankuna tapunakurkansapa imapati Jesuska rimashka wañushkanmanta kawsamunanta. 11 Chaypina Jesusta tapurkansapa:
—¿Imapatí Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna rimansapa manara Tata Diosmanta shamuk runa shamuptin Eliyas shamunanta?
12 Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Deverasmi Moiseska rimarkan Eliyas shamunanta runakunata willak sielumanta shamuk runata shuyanankunapa. Tata Diospa killkadunpi riman runakuna ñuka sielumanta shamudu runata mana munawashpa padesichiwanankunata. 13 Mash uyariwaychi. Eliyaska ñami shamushkana. Runakuna mana riksishpankuna chiknishpa padesichirkansapa wañuchinankunakaman. Tata Diospa killkadunpi rimarkan chashna padesichishpankuna wañuchinankunapa.

Jesus supayadu wambrata alliyachirkan.
(Mt 17.14-21; Lk 9.37-43)

14 Chaymanta Jesuska chay kimsa disipulunkunawan urkumanta kutimushpankuna chayarkansapa maypicha suk disipulunkuna karkansapa. Paykuna aypa tantanakudu runakunapa chawpinkunapi Moisespa killkadunta yachachikuk runakunawan ayninakuykarkansapa. 15 Jesusta kawashpankuna tukuy runakuna almirashpankuna kallparkansapa rimachik. 16 Chaypina Jesuska tapurkansapa:
—¿Imaraykutí ayninakuykankichi?
17 Chaypina suk runa Jesusta aynirkan:
—Maestru, kanman pushamushkani wambraynita. Payka supayadu kashpa mana nima rimakuyta atipanchu. 18 Maypipish kaptin supay apishpa waktakun. Shiminmanta sukaman pusuk llukshin. Kirunta mukushpa soynachin. Chaymanta kaspirayadu tukun. Disipuluykikunata roygashkanina supayta llukshichinankunapa. Chashna roygaptini mana atipashkasapachu llukshichiyta.
19 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Sakra mana kreyikuk runakuna kankichi. ¿Aykapikamantí kankunawan kanayni tiyan? ¿Aykapikamantí amichiwankichi? Kayman pushamuychi chay unkudu wambrata.
20 Chashna pushamuptinkuna supayka Jesusta kawashpa chay wambrata kashkan unkuchishpa allpapi urmachirkan. Chaypi chay wambrapa shimin pusukyarkan. Sukaman kuchpakurkan. 21 Chaypina Jesuska wambrapa tatanta tapurkan:
—¿Mashna tiemputanatí chashna kawsan?
Payka aynirkan:
—Takshillunmantapacha unkudu kawsan. 22 Chay supayka wambraynita wañuchinayashpa yakupi ninapi urmachin. Chayrayku roygayki llakichiwaysapa. Atipashpaykika yanapawaysapa.

23 Jesuska chay runata willarkan:
—¿Manarachu kreyiwanki atipanaynita alliyachiyta? Ñukata tukuy shunku kreyiwaptiki rikchak layata rurasha.
24 Chayta willaptin chay wambrapa tatanka sinchita willarkan:
—Kreyini yanapawanaykita. Yanapaway tukuy shunku ashwanta kreyinaynipa.
25 Chaypina Jesuska kawarkan ashwan aypa runakuna shamuykanankunata. Chayta kawashpa supayta sinchita willarkan:
—Kan kay wambrata unkuchishkanki mana rimakunanpa nima uyarikunanpa. Kunanka willayki: ¡Kay wambramanta llukshiy! ¡Amana kutin paypika yaykuynachu!
26 Chashna Jesus willaptin chay supayka sukaman kaparishpa kashkan chay wambrata chukchuchirkan. Paymanta llukshishpa iden wañudutashina sakirkan. Chayta kawashpa chay runakuna rimarkansapa wañushkanta. 27 Chaypina Jesuska makinmanta apishpa chay wambrata sanutana atarichirkan.
28 Chaymanta suk wasiman Jesus yaykuptin disipulunkuna sapallanta tapurkansapa:
—¿Imapatí ñukaykuna chay supayta mana atipashkanisapa llukshichiyta?
29 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Chay laya supayta atipanchisapa llukshichiyta mana nimata mikushpa tukuy shunku Tata Diosta roygashpa.

Jesus kashkan willarkansapa wañunanta.
(Mt 17.22-23; Lk 9.43-45)

30 Chay llaktamanta rishpankuna Galilea partipi puriykarkansapa. Jesuska mana munarkanchu ni pi yachananpa chaypi kananta. 31 Chashna riykashpankuna disipulunkunata yachachirkansapa:
—Chikniwak runakuna ñuka sielumanta shamudu runata awtoridarkunapi kukuwankasapa. Paykuna wañuchiwankasapa. Chaymanta kimsa diyapi kashkan kawsamusha.
32 Chaypina disipulunkuna chay yachachikunanta mana nima entiendishpankunapish manchakurkansapa tapuyta.

Jesus yachachikurkan maykanmi ashwan sinchi kamachikuk kanka nishpa.
(Mt 18.1-5; Lk 9.46-48)

33 Chaymanta Jesuska disipulunkunawan Kapernaum llaktapi chayarkansapa. Chaypina wasipi kashpankuna Jesuska disipulunkunata tapurkansapa:
—Ñanpi shamuykaptinchikuna ¿imatatí ayninakuykashkankichi?
34 Paykunaka pinkakushpankuna mana nimata aynirkansapachu. Ñanpika sukaman ayninakushkasapa tukuy paykunamanta maykanmi ashwan alli kamachikuk kanka nishpa. 35 Chaypina Jesuska tiyarishpa tukuy chunka ishkay disipulunkunata ladunman kayarkansapa. Paykunata willarkansapa:
—Kankuna ashwan alli kamachikuk kanayashpaykichi mana kreyinakushpa sukkunata sirvinaykichi tiyan.
36 Chashna willashpankuna Jesuska suk taksha wambrilluta kayashpa chawpinkunapi shayachirkan. Chaymanta payta markashpa willarkansapa:
37 —Kankuna ñukata kuyawashpa suk wambrata chaskishpaykichi ñukatami chaskiwaykankichi. Ñukata chaskiwashpaykichi mana ñukallatachu chaskiwaykankichi. Kachamuwak Tatayni Diostapish chaskiykankichi.

Suk runa mana chikniwashpanchikuna yanapawaykanchisapami.
(Mt 10.42; Lk 9.49-50)

38 Chaymanta disipulun Juan Jesusta willarkan:

—Maestru, suk runata kawashkanisapa kanpa shutikita rimashpa runakunamanta supaykunata llukshichiptin. Ñukaykuna payta michashkanisapa mana ñukanchikunawan tantalla puriptin.

39 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Ama michaychichu. Suk runa shutinita rimashpa suk almirana milagruta rurashpa mana washanchawankachu. 40 Suk runa mana chikniwashpanchikunaka yanapawaykanchisapami. 41 Ñukata katiwashkaykichirayku ichara suk runa suk tipi chirik yakuta kushunkichiman. Allita willaykichi. Tata Dios chay upyachishuk runata suk premyunta kunka.

Jesus yachachikurkan Tata Dios uchallichikuk runakunata sukaman kastigananta. (Mt 18.6-9; Lk 17.1-2)

42 Chaymanta Jesuska willarkansapa:

—Maykan runa ñukata kreyiwak mana alabanakuk runata uchallichiptin Tata Dioska sukaman kastiganka. Ashwan alli kanman payta atun rumi makita kunkanpi watashpa atun yakupi wishchukunankunapa.

43-44 Chayrayku willaykichi: Ichara makikichiwan mana allita rurankichiman. Chay uchallichishuk makikita tipiychi ama ishkantin makikichiwan mana tukuyniyuk ninaman rinaykichipa. Ashwan alli kanman suk makikichillawan sieluman rinaykichipa. 45-46 Ichara chakikichi pushashunkichiman mana allita ruranaykichipa. Chay uchallichishuk chakikichita tipiychi ama ishkantin chakikichiwan mana tukuyniyuk ninaman rinaykichipa. Ashwan alli kanman suk chakikichillawan sieluman rinaykichipa. 47 Chaymanta ichara ñawikichiwan imatapish kaptin kawashpa uchallikunkichiman. Chay uchallichishuk ñawikichita surkuychi ama ishkantin ñawikichiwan mana tukuyniyuk ninaman rinaykichipa. Ashwan alli kanman suk ñawikichillawan sielupi yaykunaykichipa Tata Dioswan kawsak. 48 Chay ninapi kurukuna mana wañunchu. Chay nina mana wañunchu.

49 Chaypina yachachikuyllapi Jesuska katirkan:

—Tukuy ñukata kreyiwak runakuna iden ninapishina sufrinankuna tiyan ama uchallikushpa kawsanankunapa. Tata Diosta rupachinan ofrendata kuptinchikuna alli kachichadu kanan tiyan. 50 Alli kachika tukuy layapa alli. Allpayuk kachi manami kashkan kachi tukunkanachu. Kankuna alli kachishina kashpaykichi kushikuypuru sukwan sukwan yanapanakushpa kawsaychi.

10

Jesus yachachikurkan kasaradukuna ama warminta wishchunankunapa. (Mt 19.1-12; Lk 16.18)

1 Tukuy chaykunata yachachikushkankunawasha Kapernaum llaktamanta Judea partiman Jesus rirkan. Chaymanta Jordan yaku chimbaman rirkan. Chaypi aypa runakuna tantanakuptinkuna payka amañashkanshina yachachikurkan. 2 Chaypina fariseo runakuna Jesusta sukaman pantachichinayarkansapa. Paykunaka ladunchashpankuna tapurkansapa:

—¿Moisespa killkadunka rimanchu suk runa mana warminta munashpa wishchunanpa?

3 Chaypina Jesuspish tapurkansapa:

—¿Imatatí Moises killkadunpi willashunkichi?

4 Paykunaka aynirkansapa:

—Moiseska willawarkanchisapa maykan runapish warminta wishchunayashpa awtoridarpi killkadu papelta chaskichishpa atipananta wishchuyta.

5 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Kankuna sinchi shunku kaptikichi Moiseska almitishurkankichi warmikichita wishchunaykichipa. 6 Tata Dios kay allpata rurashkanwasha warmita ullkuta rurarkan. 7 Chayrayku willarkan: “Tukuy ullku tatanta mamanta sakinka warminwan tantanakushpa kawsananpa. 8 Chashna tantanakushpankuna sukllallashina kankasapa.” Chashna Tata Dios willaptin suk ullku warminwan tantalla kawsashpankuna sukllallashina kawsankasapa. Manana ishkaynachu. 9 Tata Dios chayta rimashkanrayku mana allichu niman suk runa warminta wishchunanpa.

10 Chayta Jesus yachachikushkanwasha wasipi yaykushpankuna disipulunkunaka Jesusta yachachikushkanta kashkan tapurkansapa. 11 Chaypina Jesuska paykunata willarkansapa:

—Suk ullku warminta wishchushpa chikan warmiwan kasarashpa uchallikushpa kawsan. 12 Warmipish kusanta sakishpa chikan ullkuwan kasarashpa uchallikushpa kawsan.

Jesus munarkan wambrillukuna payman shamunankunapa. (Mt 19.13-15; Lk 18.15-17)

13 Chaymanta Jesusman aypa runakuna wambrankunata pushamurkansapa llankananankunapa. Chaypina Jesuspa disipulunkuna piñayashpa micharkansapa ama pushamunankunapa. 14 Chayta kawashpa Jesuska piñakushpa willarkansapa:

—Ama chay wambrakunata michaychichu ñukaman shamunankunapa. Wambrakuna mana kreyinakushpa tatanpa munayninpi kawsansapa. Kankunapish wambrakunashina kawsashpaykichira Tata Diospa mandunpi yaykunkichi. 15 Mash allita uyariwaychi. Kay wambrakunashina kankunapish Tata Diospa munananta ruranaykichi tiyan. Mana paypa munananta rurashpaykichika mana mandunpika yaykunkichichu.

16 Chashna Jesus willashpankuna tukuy chay wambrakunata markarkansapa. Chaymanta umankunapi llankashpa Tata Diosta roygarkan yanapanankunapa.

Tukuy layayuk runa Jesuswan parlarkan. (Mt 19.16-30; Lk 18.18-30)

17 Chaymanta Jesus riykaptin suk runa kallpashpa laduncharkan. Ñawpakninpi kunkuriykushpa tapurkan:

—Alli maestru ¿imata rurashpatí Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsayman?

18 Chashna tapuptin Jesuska willarkan:

—¿Imapatí alli kanaynita willawanki? Tata Diosllami alli. 19 Tata Diospa kamachikunankunata allita yachanki. Kashna willawanchisapa: “Ama runamasikichita wañuchiychu. Ama chikan warmiwan uchallikushpa kawsaychu. Ama nimata suwaychu. Ama ni pita llullakushpa tumbaychu. Ama ni pita llullachiychu. Tataykita mamaykita kuyashpa kawsay.”

20 Chashna Jesus willaptinna chay runaka willarkan:

—Maestru, ñuka wayna kashkaynimantapachami chaykunata allita kasushpa kawsaykani.

21 Chaypina Jesuska kuyashpa kawarkan. Willarkan:

—Sukllallanami illashunki ruranaykipa. Rillay tukuy laya tiyapushuknikita rantikumuy. Chay rantikushkayki chaninta mana nimayuk runakunata kuysapa. Chaypira sielupi tukuy layayuk kanki. Chaymanta shamuy ñukata katiway.

22 Chayta uyarishpa chay runaka sukaman llakishpa wasinman kutirkan sukaman rikchak layayuk kashpa. 23 Chay runa llakishpa riptinna Jesuska tukuy chay runakunata kawashpa disipulunkunata willarkansapa:

—Chay laya kullkinllapi kreyinakuk runakuna mana atipankasapachu Tata Diospa mandunpi yaykuyta.

24 Chayta uyarishpankuna disipulunkunaka sukaman almirarkansapa. Chaypina
Jesuska kashkan willarkansapa:
—Wambraynikuna, suk runa kullkinllapi kreyinakushpa mana atipanchu Tata
Diospa mandunpi yaykuyta. 25 Suk kamellu animal suk aguja uchkunta mana atipan-
manchu pasayta. Chashnami kullki likidu runa kullkinta ashwanta munashpa mana
atipankachu Tata Diospa mandunpi yaykuyta.
26 Chayta uyarishpa disipulunkuna ashwanta almirashpankuna tapunakurkansapa:
—Chashna kaptinka ¿pikunatí atipanka Tata Diospa mandunpi yaykuyta?
27 Chaypina Jesuska chapashpankuna willarkansapa:
—Manami ni suk runa atipanmanchu kikinllamanta yaykuyta. Tata Diosllami atipan
runakunata mandunpi yaykuchiyta. Paymi tukuyta atipan rurayta.
28 Chaypina Pedru willarkan:
—Ñukaykuna tukuy tiyawakninikunata sakimushpaynikuna kanta katiykaykisapa.
29 Jesuska willarkan:
—Allita willaykichi. Kankuna katiwashpa ñuka salvakuk kanaynita yachachikushpa
wasikichita, wawkikichita, panikichita, mamaykichita, tataykichita, wambrayki-
chita, terrenuykichita sakishkankichi. 30 Chashna sakiptikichi Tata Diosmi kushun-
kichi sakishkaykichimanta ashwan aypa wasikichita, wawkikichita, panikichita,
mamaykichita, wambraykichita, terrenuykichita. Kay allpapi sufrishpaykichipish
wañushkaykichiwasha mana tukuyniyukta Tata Dioswan sielupi kawsankichi. 31 Kunan
kay tiempu aypa runakuna yuyanakunsapa ashwan alli kanankunata. Paykuna Tata
Diospa mandunpi washeru kankasapa. Chaymanta kankuna mana munadu kashpay-
kichipish Tata Diospa mandunpi kamachikukkuna kankichi.

Jesus kimsaynin kuti willarkansapa wañunanta.
(Mt 20.17-19; Lk 18.31-34)

32 Chaymanta Jerusalen llaktaman riykaptinkuna Jesuska disipulunkunamanta
ñawpakta riykarkan. Paykunaka sukaman almirarkansapa Jesus Jerusalenman riptin.
Manchakuypuru Jesusta katiykarkansapa. Chaypina Jesuska chunka ishkay disipu-
lunkunallata chikanman pushashpankuna kashkan willarkansapa wañunanta:
33 —Allita yachankichi Jerusalen llaktaman riykananchikunata. Chaypi suk
runakuna saserdotekunapa kamachikukninkunaman Moisespa killkadunta
yachachikuk runakunaman pushawankasapa rantikuwak. Chaypina ñuka
sielumanta shamudu runa kaptinipish paykunaka tantanakushpa yuyankasapa
wañuchiwanankunapa. Chaypina romano runakunapa makinpi kukuwankasapa
wañuchiwanankunapa. 34 Paykunaka sukaman asichiwashpankuna tukaychawankasapa
makawankasapa wañuchiwankasapa. Chaymanta wañuchiwashkankunamanta kimsa diya
ukun kashkan kawsamusha.

Santiagowan Juan Jesusta roygarkansapa kamachikunan tiempu ladunpi tiyarinanku-
napa.
(Mt 20.20-28)

35 Chaymanta Sebedeopa wambrankuna Santiagowan Juan Jesusta ladunchashpa
willarkansapa:
—Maestru, munanisapa mañanaynikunata rurapanaykipasapa.
36 Payka tapurkan:
—¿Imatatí munankichi kankunapa ruranaynipa?
37 Paykunaka willarkansapa:
—Kan allimata tukuy layata kamachikushpayki tiyachiwaysapa sukta alli laduykipi
sukta lluki laduykipi ñukaykunapish kamachikunaynikunapa.
38 Chaypina Jesuska aynirkansapa:

—Kankunaka mana yachankichichu imatami mañawaykankichi nishpa. Ñukami tukuy layata sukaman padesinayni tiyan wañunaynikaman. Chashna padesishpa iden suk ayak likidutashina upyasha. Kankunaka manami atipankichimanchu ñukashina nanaykunata muchuyta.

39 Chashna willaptinkuna paykunaka aynirkansapa:

—Ariya, atipashasapa muchuyta.

Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Deverasmi ñukatashina kankunatapish sukaman padesichishunkichi. Ñukatashina chiknishushpaykichi wañuchishunkichi. 40 Tatayni Diosmi akllanka pikunami laduynipi tiyarinkasapa nishpa. Ñukaka manami ni pita willashachu laduynipi tiyarishpa kamachikunanpa.

41 Chayta willaptinkuna chay chunka disipulunkuna uyarishpankuna Santiagota Juanta sukaman piñayarkansapa. 42 Chaypina piñayashkankunata kawashpa Jesuska kayashpankuna willarkansapa:

—Kankunaka allita yachankichi tukuy llaktakunapi kamachikuk runakuna sukaman sinchita kamachikunankunata. Paykunaka mandunpi kawsak runakunata sukaman padesichinsapa kasunankunapa. 43 Kankunaka ama chay sinchi kamachikuk runakunashina kanayaychichu. Alli kamachikuk kanayashpaykichika tukuy runamasikichita sirvinaykichi tiyan. 44 Chaymanta tukuy runakunamanta ashwan kamachikuk kanayashpaykichika iden rantidu runakunashina tukuyta yanapanaykichi tiyan. 45 Ñukapish sielumanta kay allpaman shamushkani tukuy runakunata sirvinaynipasapa. Mana shamushkanichu sirviwanankunapa. Shamushkani wañushpa aypa runakunata kastigumanta salvanaynipasapa.

Jesus mana kawakuk runata alliyachirkan.
(Mt 20.29-34; Lk 18.35-43)

46 Chaymanta Jesus disipulunkunawan Jeriko llaktapi chayarkansapa. Chaymanta chay llaktamanta disipulunkunawan llukshiptinkuna aypa runakuna Jesusta katirkansapa. Chay ñanpi suk mana kawakuk runa Timeopa wambran Bartimeo tiyarishpa kullkita mañakuykarkan. 47 Chaypina chay runaka Nasaretmanta Jesus pasaykananta uyarishpa sinchita rimashpa Jesusta willarkan:

—¡Jesus, ñawpa Davidpa miraknin, ñukatapish llakichiway!

48 Chayta uyarishpankuna chay aypa runakuna michashpankuna willarkansapa upallayananpa. Chaypina ashwan sinchita willarkan:

—¡Jesus, ñawpa Davidpa miraknin, ñukatapish llakichiway!

49 Chaypina Jesuska riykashkanmanta shayarishpa willarkansapa:

—Chay runata kayaychi.

Chashna willaptin chay mana kawakuk runata kayashpankuna willarkansapa:

—Ama llakiychu. Atarimuy. Jesus kayashunki.

50 Chayta uyarishpa chay mana kawakuk runaka kapanta wishchukushpa brinkashpa Jesusta laduncharkan. 51 Chaypina Jesuska tapurkan:

—¿Imapití munanki yanapanaynipa?

Chaypina chay runaka willarkan:

—Maestru, ñawinita alliyachipay kashkan kawakunaynipa.

52 Chaypina Jesuska chay runata willarkan:

—Kan allita kreyiwashkaykirayku alliyachiyki. Allita kawakushpana rillay.

Jesus chayta willaptinlla chay runaka kashkan kawakurkan. Chay ratumantapacha Jesusta katirkan chay ñanta riptin.

11

Jerusalen llaktapi Jesus yaykurkan.
(Mt 21.1-11; Lk 19.28-40; Jn 12.12-19)

1 Jerusalen llaktaman Jesus riykashpa Olivos urkupi chayarkan. Chay urku karkan
Betfage Betania llaktakunapa ladunkunapi. Chaypi chayaptinkuna Jesuska ishkay
disipulunkunata kacharkansapa. 2 Kachashpankuna willarkansapa:
—Rillaychi chay kawananchi llaktaman. Chaypi chayashpaykichi suk watadu bur-
ruta tarinkichi. Chay burrutaka manara ni pi montanrachu. Chayta paskashpaykichi
pushamuychi. 3 Maykan tapushuptikichi: Imapati paskankichi nishpa willaychi:
“Señornini munan montananpa. Suk ratukaman kutichimushkaykisapa.”
4 Chaypina disipulunkuna rishpankuna suk kallipi suk punku ladunpi watadu
burruta tarirkansapa. 5 Chay burruta paskaykaptinkuna kawashpa suk runakuna
tapurkansapa:
—¿Imatatí ruraykankichi? ¿Imapatí chay burruta paskaykankichi?
6 Paykunaka Jesus willashkantashina aynirkansapa. Chaypina almitirkansapa
pushanankunapa. 7 Chaypina Jesusman disipulukuna chay burruta pusharkansapa.
Burrupa sawanpi llachapankunata churarkansapa Jesus montananpa. 8 Chaymanta
Jesus chay burrupi Jerusalenman riykaptin aypa runakuna chay rinan ñanpi sawa
llachapankunata mantarkansapa. Sukkuna chakrankunamanta aypa pankayuk ra-
makunata apamushpankuna ñanpi mantarkansapa. 9 Chaypina Jesuspa ñawpakninta
rik runakuna washanta katik runakunapish sukaman kushikushpankuna sinchita
willarkansapa:
—¡Akuychi kuyaypachi Tata Diospa shutinpi shamuk runata! 10 Kushikuypachi Jesus
ñawpa alli kamachikuk Davidshina sinchi kamachikuk kaptin. ¡Akuychi altu sielupi
kawsak Tata Diosta sukaman kuyaypachi!
11 Chaymanta Jerusalenpi yaykushpa Jesuska Tata Diospa wasinman rirkan. Chaypi
tukuy layata kawashpa disipulunkunawan rirkan Betania llaktaman tardina kaptin.

Jesus mana wayuchakuk igo kaspita willarkan chakinanpa.
(Mt 21.18-19)

12 Chaymanta kayantin Betaniamanta Jerusalen llaktaman kutishpa Jesuska suka-
man yarkarkan. 13 Chaypina karullamanta pankasapa igo kaspita kawarkan.
Chayta laduncharkan kawak wayuyukchu manachu nishpa. Chay kaspita tarirkan
pankasapallata mana niman suk wayuyukta manara wayuchakunan tiempu kaptin.
14 Chaypina Jesuska chay igo kaspita willarkan:
—Kunanmantapacha manana kutin ni pi wayuykita mikunkanachu.
Chayta willaptin tukuy disipulunkunaka uyarirkansapa.

Tata Diospa wasinmanta Jesus rantiykak rantikuykak runakunata karkurkansapa.
(Mt 21.12-17; Lk 19.45-48; Jn 2.13-22)

15 Jerusalenpi chayashpankuna Tata Diospa wasinpi Jesuska yaykurkan. Chaypi
kawarkan rantiykak rantikuykak runakunata. Tukuy paykunata karkurkansapa.
Chaymanta kullkita kambiakuk runakunapa mesankunata tikrachipurkansapa. Ur-
paykuna rantikuk runakunapa bankunkunata tikrachipurkansapa. 16 Mana mu-
narkanchu Tata Diospa wasinpi ni pi imatapish apashpa purinankunapa. 17 Chaypina
tukuy chay runakunata yachachishpa willarkansapa:
—Tata Dioska killkadunpi willawanchi: “Tukuy llaktakunamanta runakuna
shamushpankuna rimankasapa kay wasini oranankuna wasi kananta.” Tata
Dios chayta willawaptinchikunapish kankuna paypa wasinta ruraykankichi
suwakunaykichi wasita.

18 Chayta uyarishpankuna saserdotekunapa kamachikukninkunawan Moisespa
killkadunta yachachikukkuna kallarirkansapa yuyaykuyta imashnami Jesusta
wañuchinkasapa nishpa. Chashna wañuchinayashpankunapish manchakurkansapa apiyta
tukuy runakuna Jesuspa yachachikunanta sukaman almiraptinkuna. 19 Chaymanta
tutayaptinna Jesuska disipulunkunawan Jerusalenmanta llukshirkansapa.

Mana wayuyuk igo kaspi chakirkan.
(Mt 21.20-22)

20 Kayantin tutapacha Jesuska disipulunkunawan chay igo kaspi ladunta pasash-
pankuna kawarkansapa sapintinta chakidutana. 21 Chayta kawashpa Pedru yuyarkan
Jesus mana wayunta tarishpa rimashkanta. Chayrayku willarkan:

—Maestru, kayna willashkanki kay igo kaspita amana kutin wayuchakunanpa. Mash
kaway. Ñami chakishkana.

22 Jesuska willarkansapa:

—Tukuy shunku Tata Diosta kreyiychi. 23 Allita willaykichi. Kankunapish Tata
Diosta allita kreyishpa atipankichiman iden ñukashina rurayta. Kay urkuta willan-
kichiman: “Kaymanta suchushpayki rillay atun yakupi sumik.” Tukuy shunku Tata
Diosta kreyishpa chayta willaptikichi kay urku suchunman. Ama shunkuykichipi
yuyaychichu suchunkachu manachu nishpa. 24 Tukuy shunku kreyikushpa Tata
Diosta mañashpaykichi allita kreyiychi chaskinaykichita. Chaypira Tata Dioska tukuy
mañashkaykichita kushunkichi. 25 Chaymanta Tata Dioswan parlaykashpaykichi runa-
masikichi rabyachishushkaykichita yuyashpa perdonaychi sielupi kawsak Tataykichi
kankunatapish uchaykichimanta perdonashunaykichipa. 26 Kankuna mana perdonap-
tikichika Tata Diospish manami perdonashunkichichu.

Jesus chiknik runakunata upallayachirkansapa.
(Mt 21.23-27; Lk 20.1-8)

27 Chayta yachachikushkanwasha Jerusalen llaktaman Jesuska disipulunkunawan
kutirkan. Chaypina Tata Diospa wasinpi puriykaptin saserdotekunapa
kamachikukninkunawan Moisespa killkadunta yachachikukkunawan judiyukunapa
ansianunkuna laduncharkansapa. 28 Chaypina Jesusta tapurkansapa:

—¿Pití kanki chashna yachachikunaykipa? ¿Pití kachamushushka Tata Diospa wasin-
manta chay rantikuk runakunata karkunaykipa?

29-30 Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Ñukapish kankunata tapuykichi. Ayniwaptikichika willashkaykichi pimi
kachamuwashka nishpa. May willawaychi ¿pití Juantaka kachamurkan runakunata
bawtisanankunapa? ¿Tata Dioschu kachamurkan? ¿Suk runachu kachamurkan? May
ayniwaychi.

31 Chashna Jesus tapuptinkuna chay runakunaka sukwan sukwan ayninakushpa
willanakurkansapa:

—Ayniptinchikuna Tata Dios Juanta kachamushkanta payka willawashunchisapa:
“Tata Dios kachamushka kaptin ¿imapatí mana payta kasushkankichi?”
32 Chaymanta ayniptinchikuna runakuna kachamushkanta tukuy kay runakuna
sukaman piñayawashunchisapa. Paykunaka kreyinsapa Tata Dios kachamuptin
yachachikushkanta.

33 Chashna willanakushpankuna Jesusta willarkansapa:

—Mana yachanisapachu pimi Juantaka kachamushka nishpa.

Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Ñukapish manami willaykichichu pimi kachamuwashka tukuy kaykunata ru-
ranaynipa.

12

Jesus yachachikurkan mana alli rurak trabajadorkunapa ejemplunta.
(Mt 21.33-46; Lk 20.9-19)

1 Chaymanta Jesuska kallarirkan ejemplukunata parlachikushpa yachachikuyta.
Willarkansapa:
—Suk runa chakranpi uvakunata tarpuchishkanwasha wertanta rurachirkan. Chaymanta suk manllayba atun batanta churarkan chaypi uva wayukunapa illinta kapinankunapa. Chaymanta suk manllayba altu wasita rurachirkan altuyninmanta suk runa kuydananpa. Tukuy chaykunata rurashpana suk runakunawan paktanakurkansapa uvata pallashpankuna paywan patumanakunankunapa. Chashna paktanakushpankuna chay runaka rirkan suk karu llaktaman.
2 Chaymanta pallana tiempu chayamuptin chay runaka suk wiwachunta kacharkan patuma palladu uvata chaskik. 3 Paykunaka chay wiwachuta apishpankuna makarkansapa. Mana nimata kushpankuna kacharkansapa. 4 Chaypina chay chakrayuk runaka suk wiwachunta kacharkan. Chaypina chay trabajadorkuna rabyakushpa umanpi waktashpa llikipurkansapa.
5 Chaypina chay chakrayuk runa kashkan suk wiwachunta kachaptin paytaka wañuchirkansapa. Chaymanta aypa wiwachunkunata kacharkan. Sukkunata makarkansapa sukkunata wañuchirkansapa.
6 Chay chakrayuk runapa tiyarkanlla suk runa kachananpa. Paymi karkan sukaman kuyashkan wambran. Paytana kachashpa yuyarkan: “Kay wambraynita manchashpankuna kasunkasapa.” 7 Chaypina chay chakra kuydak runakuna patronpa wambranta kawashpankuna willanakurkansapa: “Mash kawaychi. Chay shamuykak runaka chakrayuk runapa wambranmi. Tatan wañuptin kay chakra paypa kiparinan tiyan. Kunanlla akuychi wañuchiypachi kay uva chakra ñukanchikunapa kiparinanpa.”
8 Chashna willanakushpankuna chay runapa wambranta apirkansapa. Chaymanta wañuchishpankuna uva chakra washaman wishchurkansapa.
9 Chaypina Jesuska tapurkansapa:
—¿Imatatí yuyankichi? Chay chakrayuk runaka ¿imatatí ruranka? Chay chakranman rishpa tukuy kuydak runakunata wañuchinka. Chaymanta chikan runakunata chakranta kunan tiyan kuydanankunapa. 10 Kankuna ¿manachu Tata Diospa killkadunta leyishkankichi? Chay killkadunpi riman:
“Suk runa wasinta rumimanta ruraptin
trabajadorninkuna suk alli sinchi rumita
wishchurkansapa mana alli nishpa.
Chashna wishchukuptinkunapish
chay wasichakuk runaka chay wishchudu rumita
wasi kallarinanpi churarkan.
11 Chashna Tata Dios ruraptin
sukaman almiranchisapa.”
12 Chashna Jesus rimaptin chay chiknik runakuna allita entiendirkansapa paykunapa rimashpa chay ejempluta yachachikushkanta. Chayrayku apinayarkansapa. Apiyta munashpapish mana apirkansapachu runakunata manchashpankuna. Chayrayku Jesusta sakishpankuna kutirkansapa.

Jesusta tapurkansapa romano kamachikukta pagarankasapachu manachu nishpa.
(Mt 22.15-22; Lk 20.20-26)

13 Chaypina chay chiknik runakunaka sukaman Jesusta chatayta munashpankuna suk fariseokunawan Herodespa partidaryunkunata kacharkansapa pantachichik mana allita rimananpa. 14 Chaypina chay kachadu runakunaka allipi tukushpankuna Jesusta willarkansapa:

—Maestru, ñukaykuna yachanisapa mana llullakushpa allimallata yachachikunaykita. Tukuy runakunata yachachinki Tata Diospa munananta rurashpa kawsanankunapa. Kanmi tukuy runakunapa yuyayninkunata allita riksinki. Chayrayku ni pita manchashpa yachachikunki. Kunanka willawaysapa: Roma llaktapi sinchi kamachikuk kullkinikunata mañawaptinkuna ¿allichu manachu pagarakunaynikunapa? ¿Pagarakushasapachu manachu?

15 Chashna tapuptinkuna Jesuska allita yacharkan allipi tukushpankuna pantachichinayanankunata. Chaypina willarkansapa:

—¿Imapatí pantachichiwanayaykankichi? Apamuychi suk kullkita kawanaynipa.

16 Chay runakuna kullkita kawachiptinkuna Jesuska tapurkansapa:

—¿Pipa uyantatí pipa shutintatí killkaduta kawankichi?

Paykunaka aynirkansapa:

—Roma llaktapi kamachikuk Sesarpa uyanta shutinta kawanisapa.

17 Chashna ayniptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Chay kamachikuk Sesarpa kaktaka payta kuychi. Chaymanta tukuy laya Tata Diospa kaktaka Tata Diosllata kuychi.

Jesus allimata ayniptinkuna chay pantachichinayak runakunaka sukaman almirarkansapa.

Jesus yachachikurkan wañudukuna kawsamunankunata. (Mt 22.23-33; Lk 20.27-40)

18 Chaymanta saduseo runakuna rirkansapa Jesuswan parlak. Saduseokunaka yachachikuksapa mana ni pi wañushkanmanta kawsamunanta. Chayrayku paykunaka Jesusta willarkansapa:

19 —Maestru, ñawpa yachachikuk Moiseska yachachikurkan: “Suk kasadu ullku manara ni suk wambrayuk kashpa wañuptin wawkin viyuda kuñadawan kasaranan tiyan. Chaypina chay warmi ullku wambrata wawayaptin wañudupa wambranshina kanan tiyan.” 20 Mash uyariway. Tiyarkan kanchis wawkipura. Chaypina mayor wawkin kasararkan. Chay ullku manara niman suk wambrayuk kashpa wañurkan. 21 Chaymanta chay ishkaynin wawkin viyuda kuñadanwan kasararkan. Paypish wañurkan mana niman suk wambrayuk kashpa. Chaypina chay kimsaynin wawkin viyuda kuñadanwan kasararkan. Paypish wañurkan. 22 Tukuy chay wawkinkuna sukmanta sukmanta chay viyuda kuñadanllawan kasararkansapa. Kanchisnintin mana niman suk wambrayuklla wañurkansapa. Chaymanta chay warmipish wañurkan. 23 Kunanka willawaysapa. Wañudu runakuna kawsamuptinkuna chay kanchis kusanmanta ¿maykan kakpati kanman warminka? Tukuy paykuna chay warmiwan kasaradu karkansapa.

24 Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Kankunaka Tata Diospa killkadunta mana entiendishpa kikikichilla llullachinakunkichi. Manami yachankichichu Tata Dios sukaman atipak kashpa wañudukunata kawsachimunanta. 25 Tata Dios wañudu runakunata kawsachimushkanwasha mana niman suk ullku niman suk warmi kasarankasapanachu. Sielupi kawsak angelkunashina kawsankasapa.

26 ¿Manachu leyishkankichi Tata Diospa killkadunta? Chaypi riman wañudukuna kawsamunankunata. Chay ramasapa taksha kaspi rawraykak ukumanta Tata Dios Moisesta willarkan: “Ñuka Abrahampa Isakpa Jakobopa Tata Diosninmi kani.” 27 Chashna Tata Dios rimaptin yachanchisapa chay ñawpa awilunchikuna wañushkankunamanta kawsamushpankuna Tata Dioswan kawsaykanankunata. Tata Dioska kawsak runakunallapa Diosninmi. Chayrayku kankunaka sukaman pantakudu kankichi.

Jesus yachachikurkan Tata Diospa kamachikunankunamanta suk ashwan alli kananta.
(Mt 22.34-40)

28 Chaymanta Moisespa killkadunta yachachikuk runa Jesus saduseokunata allita
aynishkanta uyarishpa tapurkan:
—Maestru, Tata Diospa kamachikunankunamanta ¿maykantí ashwan alli
kasunaynikunapa?
29 Chayta tapuptin Jesuska willarkan:
—Tata Diospa kamachikunankunamanta ashwan alli kamachikunan riman: "Israel
runakuna, uyariychi: Kamachiwakninchi Tata Dios sukllallami. 30 Tukuy shunku
kamachikuk Tata Diosnikita kuyay. Tukuy layata allita rurashpa sukaman munashpa
allita yuyaykushpa payta kuyanayki tiyan." 31 Chaymanta chay ishkaynin kamachiku-
nan riman: "Kikiki kuyanakukshina tukuy runamasikita kuyashpa kawsay." Kay
ishkay kamachikunankuna tukuy kamachikunankunamanta ashwan allima.
32 Chashna willaptin chay yachachikuk runaka willarkan:
—Maestru, allitami rimashkanki. Mana llullakushpa rimanki sukllalla Tata Dios
tiyananta. Manami paymanta chikan dios tiyanchu. 33 Tata Diosta kuyashpa an-
imalkunata wañuchishpa altarpi rupachishpa payta kushichinchisapa. Chaymanta
ashwan allita Tata Diosta kushichinchisapa tukuy shunku payta kuyashpa sukaman
munashpa tukuy layata allita rurashpa allita yuyaykushpa. Tata Diosta ashwanta
kushichinchisapa kikinchi kuyanakukshina runamasinchikunata kuyashpa.
34 Chay yachachikuk runa allita kuskanpi aynishkanta uyarishpa Jesuska willarkan:
—Tipillami illashunki Tata Diospa mandunpi yaykunaykipa.
Chashna Jesus willaptin manana ni pi animukurkannachu nimata tapuyta.

Jesus yachachikurkan ashwan sinchi kamachikuk kananta.
(Mt 22.41-46; Lk 20.41-44)

35 Chaymanta Jesuska Tata Diospa wasinpi yachachikuykashpa tapurkansapa:
—¿Imapatí Tata Diospa rimananta yachachikuk runakuna rimansapa Tata Diosmanta
shamuk salvakuk runa Davidpa miraknin kananta? 36 Tata Diospa Espiritun yana-
paptin David rimarkan:
"Tata Dioska kamachiwak runata willarkan:
'Alli laduynipi ñukawan tantalla tiyariy kamachikunaykipa tukuy chiknishuk runaku-
nata saru saru ruranaynikaman kanta kasushunankunapa.' "
37 Chay killkadu rimananpi Davidka rimarkan Tata Diosmanta shamuk salvakuk
runa paypa sinchi kamachikuknin kananta. Kikin Davidpa kamachikuknin kaptinka
¿imashnatí paypa miraknin kanman?
Chashna Jesus yachachikuptin aypa runakuna sukaman kushikushpa
uyarirkansapa.

Jesus Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata piñayarkansapa.
(Mt 23.1-36; Lk 11.37-54; 20.45-47)

38 Jesus yachachikuykashpa willarkansapa:
—Ama munaychichu Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata uyariyta.
Paykunaka suni llachapankunata churakushpankuna plasakunapi purinsapa.
Sukaman munansapa tukuy runakuna manchashpankuna rimachinankunapa.
39 Chaymanta tantanakunankuna wasikunapi ashwan alli bankukunapi tiyarinsapa.
Suk fiestaman rishpankuna ashwan alli bankukunapi tiyarishpankuna mikunsapa.
40 Paykunaka alli rurakshina yuyanakushpankunapish viyuda warmikunapa
wasinkunata kichunsapa. Chay mana allita ruraykashpa sukaman sunita Tata
Dioswan parlansapa runakuna rimanankunapa alli rurak kanankunata. Llullachikuk
kaptinkuna Tata Dioska paykunata ashwan sinchita kastiganankuna tiyan.

Mana nimayuk warmi chaylla tiyapushkanta Tata Diosta kurkan.
(Lk 21.1-4)

41 Chaymanta suk diya Tata Diospa wasinpi ofrendata churanankuna kajon ladunpi
Jesus tiyaridu karkan. Chaypi kawarkan aypa runakuna ofrendankunata chu-
raykaptinkuna. Aypa tukuy layayuk runakunapish aypa kullkita churaykarkansapa.
42 Chaypina mana nimayuk viyuda warmi chayarkan. Payka ishkay kullkisillunkunata
mana yaka chaniyukta churarkan. 43 Chayta kawashpa Jesuska disipulunkunata
kayashpa willarkansapa:

—Ñuka allita willaykichi. Kay viyuda warmika mana nimayuk kaykashpa chay aypa
kullkiyuk runakunamanta ashwan alli ofrendata kukushka. 44 Chay aypa kullkiyuk
runakunaka puchushkan kullkinta Tata Diosta kunsapa. Chay mana nimayuk warmika
tukuy tiyapushkanta Tata Diosta kuyashpa kushka. Chayrayku payka Tata Diosta
ashwanta kushichin.

13

Jesus rimarkan Tata Diospa wasin urmananta.
(Mt 24.1-2; Lk 21.5-6)

1 Jesuska Tata Diospa wasinmanta llukshiykaptin suk disipulun willarkan:

—Maestru, mash kaway kay allima rumikunawan ruradu Tata Diospa wasinta.

2 Chashna kawachiptin Jesuska aynirkan:

—¿Allitachu kawaykanki kay allima ruradu manllayba wasita? Suk tiempukaman
chiknik runakuna tukuy kay rumimanta ruradu wasita urmachinkasapa. Mana niman
suk rumi sawapura kiparinkanachu.

Jesus yachachikurkan manara kay allpa kulluptinra imakunatami kawankasapa nishpa.
(Mt 24.3-28; Lk 21.7-24; 17.22-24)

3 Chaymanta Olivos urkuman rishpankuna Jesuska chaypi tiyarirkan. Chay urkuka
Tata Diospa wasinmanta kuskanpi karkan. Chaypina Pedruwan Jakobowan Juanwan
Andres chikanman rishpa Jesusta tapurkansapa:

4 —¿Aykapití Tata Diospa wasinta urmachinkasapa? ¿Imakunata kawashpatí yachay-
mansapa chay rimashkaykita ruranankunata?

5 Chaypina Jesuska aynirkansapa:

—Kuydanakuychi ama ni pi llullachishunaykichipa. 6 Manara kutimuptinira aypa
runakuna shamunkasapa ñukapi tukushpa willashuknikichi: “Ñukami Tata Diosmanta
shamudu salvakuk runa kani.” Chashna rimashpankuna aypa runakunata llul-
lachinkasapa.

7 Runakuna chikninakushpankuna kaypi chaypi makanakushpa wañuchinakunkasapa.
Chayta yachashpaykichi ama manchakuychichu. Wañuchinakushpa kawsaptinkunapish
manara tukunan tiempurachu. 8 Suk partipi kawsak runakuna chikan llaktapi
kawsakkunawan sukaman chikninakushpa makanakushpa wañuchinakunkasapa. Aypa
llaktakunapi allpa sinchita kuyunka. Chaymanta kaypi chaypi sinchi yarkay tiyanka.
Chashna runakuna chaykunawan sukaman sufrishpankuna ashwantara sufrinkasapa.

9 Kikikichi kuydanakuychi. Chay tiempu chiknishuk runakuna awtoridarkunapi
chatashunkichi. Tantanakunankuna wasikunapi makashunkichi. Ñukata kreyiwashpa
kawsashkaykichirayku awtoridarkunapi llaktakunapa ashwan sinchi kamachikukku-
napi chatashuk pushashunkichi. Chaypina chay awtoridarkunata atipankichi willayta
ñuka salvakuk kanaynita. 10 Manara kay allpa kulluptin tukuy llaktakunapi yachachiku-
naykichi tiyan ñuka salvakuk kanaynita.

11 Chay runakuna awtoridarkunaman chatashuk pushashuptikichi ama manchakushpa yuyaychichu imatami willankichi nishpa. Chashna oras Tata Dios yanapashunkichi kuskata rimanaykichipa. Manami kikikichimantachu rimankichi. Tata Diospa Espiritun yanapashunkichi allita rimanaykichipa.
12 Chaymanta chay tiempu chay runakuna wawkinkunata chiknishpa awtoridarkunapi chatankasapa wañuchinankunapa. Suk runakuna wambrankunata chiknishpankuna chatankasapa. Sukkuna tatanta mamanta chiknishpankuna wañuchinkasapa.
13 Tukuy pi kankunatapish chiknishunkichi ñukata kreyiwashkaykichirayku. Kankuna wañunaykichi diyakaman allita kreyiwashpa kawsaptikichi Tata Dioska kastigumanta salvashunkichi.
14 Chaymanta Jesuska willarkansapa:
—Tata Diospa wasinpi suk runa sukaman millanapa layata ruranka. Chayta ruraptin kawashpaykichi Judeapi kawsashpaykichi urkukunaman nitikuychi. Kayta leyishpa allita entiendiychi. 15 Wasikichi altuyninpi kashpaykichika chayllamanta nitikuychi. Ama wasikichipi yaykuychichu nima tiyapushuknikichita surkuk. 16 Chashna oras chakraykichipi trabajaykashpaykichika chayllamanta nitikuychi. Ama wasikichiman kutiychichu nima llachapaykichita surkuk.
17 Chay sinchi llakina tiempu okupada warmikuna ñuñuchikuk warmikuna sukaman padesinkasapa. Chayrayku paykunata sukaman llakichini. 18 Kankunaka Tata Diosta roygaychi ama tamya tiempu nima samana diya nitikunaykichipa. 19 Chay tiempu sinchi llakina tiyaptin tukuy runakuna sukaman padesinkasapa. Tata Dios kay allpata rurashkanmantapacha manara chay laya llakina tiempu tiyashkanrachu. Nima chay tiempu washan chay laya llakina tiyankachu. 20 Tata Dioska tukuy akllashkan runakunata kuyashkanrayku chay llakina tiemputa tukuchanka. Mana utka tukuchaptinka tukuy runakuna wañunmansapa.
21 Chaymanta Jesuska yachachikuyllapi katirkan:
—Chay tiempu ichara suk runakuna willashunkichiman: “Mash kawaychi. Kaypinami chaypinami Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa.” Chashna willashuptinkuna ama kreyiychichu. 22 Aypa runakuna llullachikushpa rimankasapa Tata Diosmanta shamudu salvakuk runakuna kanankunata. Sukkuna llullachikushpa rimankasapa Tata Dios kachamushkanta yachachikunankunapa. Paykunaka rikchak laya almirana milagrukunata rurankasapa. Chayta rurashpankuna Tata Dios akllashkankunatapish llullachinkasapa. 23 Chay runakuna manara shamuptinkunara ñami willashkaykichina ama paykunata kreyinaykichipa. Chayrayku kuydanakushpa kawsaychi.

Jesus yachachikurkan imashnami kutimunka.
(Mt 24.29-35,42,44; Lk 21.25-36)

24 Jesuska yachachikuyllapi katirkan:
—Chay sinchi sufrina tiempu tukuptinna inti tutayanka. Killa manana lusichikunkanachu. 25 Luserukuna sielumanta urmamunkasapa. Sielupi llipyakkuna kuyunkasapa. 26 Chaypina tukuy pi ñukata sielumanta shamudu runata kawawankasapa puyukuna ukunpi shamuptini. Sukaman llipyashpa shamuptini kawawashpankuna yachankasapa tukuy layata rurayta atipak kanaynita.
27 Chaymanta angelninikunata kachashasapa allpapi sielupi kuchun mañankunamanta tukuy aklladuynikunata tantanachinankunapa.
28 Suk igo kaspita kawashpa yachakuychi. Igo ramankuna velachakushpa aypata pankayaptin yachankichi veranu tiempu kananta. 29 Chashnashina tukuy kay willashkaynita kawashpaykichi yachankichi ñuka utka kutimunaynita. 30 Allita willaykichi: Manarapish kunan kawsak runakuna wañushpankunara tukuy kay willashkaynita

kawankasapa. 31 Tukuy kay allpa sielukunapish kullunankuna tiyan. Kulluptinkunapish rimashkayni manami tukunkachu. Tukuy rimashkaynita rurasha. 32 Tata Diosllami yachan imay diyami imay orami kutimusha nishpa. Mana ni suk runa nima sielupi kawsak angelkuna yachansapachu. Ñuka Tata Diospa wambran kashpaynipish mana yachanichu aykapimi kutimusha nishpa.

33 Kankuna mana yachankichichu imay orami shamusha nishpa. Chayrayku allita yuyaykushpa prontanakushpa shuyawaychi.

34 Suk runapa ejemplunta uyariychi. Chay runaka karu llaktaman rinanpa wiwachunkunata kayashpa willan wasinta allita kuydapunankunapa. Sukta sukta willan imatami rurankasapa nishpa. Chaymanta sukta willan punkuta allita kuydananpa. 35 Ñuka iden chay wasiyuk runa kashpayni kankunata sakiykichi. Chayrayku uyari uyari shuyawaychi. Mana yachankichichu imay diyami kutimusha nishpa. Ichara tutayaykaptin shamusha. Ichara chawpi tutata ichara gallo kantanan oras ichara diyapina kutimusha. 36 Tukuy kayta willaykichi shamushpayni ama tarimunaynipa mana allita ruraykaptikichi. 37 Kankunata willanaynita tukuy kreyiwak runakunatapish willaykani: Tukuy tiempu alli prontanakudu shuyawaychi.

14

Chiknik runakuna paktanakurkansapa Jesusta wañuchinankunapa. (Mt 26.1-5; Lk 22.1-2; Jn 11.45-53)

1 Chay tiempu Paskua fiestapa ishkay diyallana illarkan. Tukuy wata Paskua fiesta ukunpi judiyu runakuna amañaksapa mana levadurayuk pankunata mikuyta. Chaypina saserdotekunapa kamachikukninkunawan Moisespa killkadunta yachachikukkuna yuyaykurkansapa llullachishpa Jesusta apishpa wañuchinankunapa. 2 Sukkuna rimarkansapa:

—Ama Paskua fiesta ukun wañuchichiypachichu fiestaman shamudu runakuna ama turbakushpa piñayawananchikunapa.

Suk warmi Jesuspa umanpi mishkilla asnak wirata icharkan. (Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

3 Jesuska Betania llaktaman rishpa suk runa Simonpa wasinpi yaykurkan. Simonka lasaru unkuymanta alliyadu karkan. Chaypina Jesus mesapi mikuykaptin suk warmi yaykurkan. Chay warmika apamurkan yurak rumimanta ruradu botellapi aypa chaniyuk mishkilla asnak wirata. Chay wira nardo shuti kaspimanta ruradu karkan.

Chay warmika chay botellata pakishpa chay mishkilla asnak wirata Jesuspa umanpi icharkan. 4 Chayta kawashpa chaypi kak runakunamanta sukkuna piñakushpankuna willanakurkansapa:

—¿Imapatí chay mishkilla asnak wirata usuchishka? 5 Ashwan alli kanman karkan kimsa pachak kullkipi rantikushpa chay chaninta mana nimayuk runakunata kunanpa.

Chashna rimashpa chay warmitaka washancharkansapa. 6 Jesus washanchashkankunata uyarishpa Jesus willarkansapa:

—¿Imapatí piñayashpa kay warmitaka michankichi? Kay wirata umaynipi ichashpa allitami rurashka. 7 Mana nimayuk runakunata tukuy maytapish rishpa tarinkichi munashkaykichi ora yanapanaykichipa. Ñukataka manami tukuy tiempunachu kawawankichi. 8 Kay warmika atipashkanta rurashka. Kay mishkilla asnak wirawanka ñami armachiwashkana wañuptini pampawananankunapa. 9 Allita willaykichi: Tukuy maypi runakuna ñuka salvakuk kanaynita yachachikushpankuna kay warmi kuyawashpa rurashkantapish parlachikunkasapa. Chashna modomanta tukuy pi paytaka yuyankasapa.

Judas Jesusta rantikurkan wañuchinankunapa.
(Mt 26.14-16; Lk 22.3-6)

10 Jesuspa chunka ishkay disipulunkunamanta suk karkan Judas Iskariote. Payka
Jesusta rantikunayashpa rirkan saserdote awtoridarkunawan parlak. 11 Paykunaka Ju-
das rantikunayananta yachashpankuna sukaman kushikushpa willarkansapa kullkita
kunankunapa. Chay oramantapacha Judaska sukaman Jesusta apichichinayarkan.
Maskarkan maypimi apichichinka nishpa.

Jesus disipulunkunawan Paskua fiesta mikunata mikurkansapa.
(Mt 26.17-29; Lk 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Kor 11.23-26)

12 Chay Paskua fiesta kallarinan diya tukuy judiyu runakuna amañanisapa mana
nima levadurayuk pankunata mikuyta. Chaymanta Tata Diosta kuyashpaynikuna
amañanisapa oveja wawanta wañuchiyta. Chay diyana disipulunkuna Jesusta
tapurkansapa:

—¿Maypití munanki rinaynikunapa Paskua fiesta mikunanchikunata rurak?

13 Chashna tapuptinkuna Jesuska ishkay disipulunkunata willarkansapa:

—Rillaychi llaktaman. Chaypi tinkunakunkichi yaku puyñuta apaykak ullkuwan.
Payta katiychi. 14 Chay runa suk wasipi yaykuptin chay wasiyuk runata willay-
chi: "Maestruynikuna yachanayan maypishi kay Paskua fiesta disipulunkunawan
mikunkasapa." 15 Chashna chay wasiyuk runata willaptikichi payka wasi altuyninpi
allichadu kuartuta kawachishunkichi. Chaypi mikunanchikunata ruraychi.

16 Chashna Jesus willaptinkuna paykunaka llaktaman rirkansapa. Chaypina Jesus
willashkankunatashina tukuyta tarishpankuna Paskua fiesta mikunata rurarkansapa.
17 Chaymanta tutayaptinna Jesuska chunka ishkay disipulunkunawan chaypi cha-
yarkan. 18 Chay mesapi tantalla mikuykashpankuna Jesus willarkansapa:

—Allita willaykichi. Ñukawan tantalla mikuykankichi. Kankunamanta sukmi chikni-
wak runakunapi rantikuwanka.

19 Chashna willaptinkuna chay disipulunkuna sukaman llakishpankuna sukmanta
sukmanta Jesusta tapurkansapa:

—¿Ñukachu rantikushkayki?

20 Chaypina Jesuska aynirkansapa:

—Chunka ishkay kankunamanta ñukawan tantalla kay kallanapi panninta
ñuyuchik runami rantikuwanka. 21 Tata Diospa killkadunpi riman runakuna
wañuchiwanankunata. Chayrayku ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni wañusha.
Wañunaynipa kaptinpish chay rantikuwak runata sukaman llakichini. Ashwan alli
kanman karkan ama nasinanpa.

22 Chaymanta mikuykashpankuna Jesuska suk panta apishpa Tata Diosta agrade-
sirkan. Chay panta pakishpa disipulunkunata kushpankuna willarkansapa:

—Kay panta mikuychi. Kay panka kuerpuynimi.

23 Chaymanta Jesus suk vasu vinuta apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chayta
chaskichiptinkuna disipulunkuna upyarkansapa. 24 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Kaymi yawarnini. Kaywanmi mushuk paktuta rurani. Wañushpayni yawarnini
ichakuptin Tata Dioska aypa runakunata uchankunamanta perdonankasapa. 25 Allita
willaykichi. Uvamanta ruradu vinuta mana kutin upyashanachu Tatayni Diospa
mandunpi kankunawan tantalla mushuk vinuta upyanaynikaman.

Jesus Pedruta willarkan mana riksinanta rimananta.
(Mt 26.30-35; Lk 22.31-34; Jn 13.36-38)

26 Chaymanta Tata Diosta kuyashpankuna salmo kantukunata kantarkansapa. Kan-
tashkankunawasha rirkansapa Olivo urkuman. 27 Chaypina Jesuska disipulunkunata
willarkansapa:

—Tata Diospa rimananpi willawanchisapa: “Ovejakuna kuydak runata wañuchisha. Chayrayku tukuy ovejankuna chayta chayta kallpankasapa.” Chay killkadupi rimashkanshina kunan tuta tukuy kankuna mana kreyiwakshina tukushpa sakiwankichi. 28 Chaymanta ñuka wañushkaynimanta kashkan kawsamushpayni Galilea partiman kankunamanta ñawpakta risha.

29 Chaypina Pedruka Jesusta willarkan:

—Tukuy katishukmasinikuna turbakushpa sakishuptinkunapish ñuka mana nima layapi sakishkaykichu.

30 Chashna Pedru willaptinna Jesuska willarkan:

—Allita willayki. Kunan tutami manarapish gallo ishkay kuti kantaptin kimsa kuti rimanki mana riksiwanaykita.

31 Chaypina Pedruka sinchita willarkan:

—Kanwan tantalla wañunaynipish kaptin manami nima layapi rimashachu mana kanta riksinaynita.

Chashna Pedru willaptin tukuy disipulunkunapish idenllata rimarkansapa.

Getsemani wertapi Jesus Tatan Diosta roygarkan yanapananpa. (Mt 26.36-46; Lk 22.39-46)

32 Chaymanta Getsemani wertaman rirkansapa. Chaypi chayashpankuna Jesuska disipulunkunata willarkansapa:

—Tatayni Dioswan parlak rinaynikaman kaypi tiyarishpa shuyawaychi.

33 Chashna willashpa suk chikan laduman Pedruwan Santiagowan Juanta pusharkansapa. Chaypina sukaman turbakushpa sinchita llakirkan. 34 Paykunata willarkansapa:

—Sukaman llakishpayni wañukshina mallinakuni. Kankuna kayllapi kiparishpa rikchadulla shuyawaychi.

35 Chaypina urasilluman Jesuska rirkan. Chaypi kumurayarkan urkun allpapi takakunankaman. Tatan Diosta roygarkan pay munaptin ama chay sinchi nanayta mallinanpa. 36 Tatan Diosta roygarkan:

—A, Tatayni, kan tukuy layata atipanki rurayta. Munashpaykika salvaway ama sukaman padesinaynipa. Padesishpaynipish munani kanpa munanaykillata rurayta. Manami munanichu ñukapa munanaynita rurayta.

37 Chayta Tata Diosta willashkanwasha Jesuska chay kimsa disipulunkunapa ladunman kutirkan. Puñuykaptinkuna tarishpankuna Pedruta willarkan:

—Simon, ¿puñuykankichu? ¿Manachu niman suk orata mana puñushpa atipashkanki Tata Dioswan parlayta? 38 Mana nima puñushpa Tata Diosta mañaychi supay ama uchallichishunaykichipa. Kankunaka sukaman munankichi Tata Diosta mañayta. Chaykamanka utka shaykunkichi.

39 Chashna willashpankuna Jesuska kashkan rirkan Tatan Diosta roygashkan layallata roygak. 40 Chaymanta chay kimsa disipulunkunaman kutishpa kashkan tarirkansapa sukaman puñuykaptinkuna. Paykunaka puñuyta mana muchurkansapachu. Chayrayku mana yacharkansapachu imatami ayninkasapa nishpa. 41 Chaymanta Jesus kimsaynin kuti puñuduta tarishpankuna willarkansapa:

—¿Kunankamanchu puñuykashpa samaykankichi? Chaylla kachun. Ñami orayni chayamushkana ñukata sielumanta shamudu runata uchasapa runakunapi apichichiwanankunapa. 42 Atarimuychi. Akuychina. Ñami shamuykanna chay rantikuwak runaka.

Chiknik runakuna Jesusta apishpa pusharkansapa. (Mt 26.47-56; Lk 22.47-53; Jn 18.2-11)

43 Jesus chayta rimaykaptinllara disipulun Judaska aypa runakunata pushashpankuna chayarkan. Paykuna kaspikunawan ishkantin ladupi filuyuk machetikunata apashpa rirkansapa Jesusta pushak. Rirkansapa kamachikuk saserdotekunawan Moisespa kamachikunankunata yachachikuk runakunawan judiyukunapa ansianunkuna kachaptinkuna. 44 Judaska pusharkan chay runakunata allita yachachishpankuna: "Suk runata muchaptini yachankichi pay kananta. Paytami allita apishpa pushankichi." 45 Chashna Judas paykunata yachachishpa Jesusta ladunchashpa willarkan:

—¡Maestru!

Chashna willashpa mucharkan.

46 Chaypina chay runakuna Jesustaka apirkansapa pushanankunapa. 47 Chayta kawashpa Jesuswan purik runa machetinta apishpa suk runapa rinrinta tipipurkan. Chay runa karkan sinchi kamachikuk saserdotepa wiwachun.

48 Chaypina Jesuska chay pushanayak runakunata tapurkansapa:

—¿Imapatí kaspikunata machetikunata apamushkankichi apiwanaykichipa? ¿Ariya ñukachu suwa wañuchikuk runa kani? 49 Tukuy diya Tata Diospa wasinpi yachachikuykaptini mana chaypi apiwashkankichichu. Ñawpa yachachikukkuna Tata Dios rimashkanta killkarkansapa kashna apiwanaykichipa. Chay killkashkankunashina kunan apiwaykankichi wañuchiwanaykichipa.

50 Tukuy disipulunkuna Jesusta apishkankunata kawashpankuna sapallanta sakishpankuna nitikurkansapa. 51 Suk wayna sabanasllanwan wankunakushpa katiykarkan. Chay Jesusta pushak runakuna payta apirkansapa. 52 Chashna apiptinkuna chay sabanasninta sakishpa llatanlla nitikurkan.

Chay ashwan sinchi kamachikuk saserdoteman Jesusta pusharkansapa. (Mt 26.57-68; Lk 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

53 Chay aypa runakuna Jesusta apishpa pusharkansapa ashwan sinchi kamachikuk saserdotepa wasinman. Chaypi saserdotekunapa kamachikukkunawan Moisespa killkadunta yachachikuk runakunawan judiyukunapa ansianunkuna tantanakurkansapa.

54 Jesusta pushaptinkuna Pedruka karumanta katishpa kamachikuk saserdotepa wasin pampapi yaykurkan. Tata Diospa wasinta kuydak runakuna chay pampapi tiyaridu ninapi mashakuykarkansapa. Pedrupish paykunapa ladunkunapi rirkan tiyarik mashakunanpa.

55 Chay wasi ukupi saserdotekunapa kamachikukninkunawan tukuy awtoridarkuna tantanakurkansapa. Chaypina tapunakurkansapa imashnami Jesusta chatankasapa wañuchinankunapa. Chashna tapunakushpankunapish mana nima uchanta tarirkansapachu chatanankunapa. 56 Aypa runakuna llullakushpa Jesusta chataptinkunapish sukpish sukpish chikan layata rimarkansapa. 57 Chaypina suk runakuna shayarishpa llullakushpa Jesusta chatarkansapa:

58 —Ñukaykuna uyarishkanisapa kay Jesus rimashkanta: "Ñukami runakuna rurashkankuna Tata Diospa manllayba wasinta urmachisha. Chayta urmachishkaynisha kimsa diya ukun tukuchasha kashkan rurayta. Mana runakuna rurashkan layatachu rurasha."

59 Chashna chatashpankunapish mana atiparkansapachu chay layallata chatayta. 60 Chaypina saserdotekunapa ashwan sinchi kamachikukninkuna chawpinkunapi shayarishpa Jesusta tapurkan:

—¿Manachu nimata aynikunki? ¿Imatatí chatashuykankisapa?

61 Chaypina Jesuska upallalla uyarirkan. Mana nimata ayniptin chay sinchi kamachikuk saserdoteka kashkan tapurkan:

—¿Ariya kanchu kanki shuyaykanaynikuna salvakuk kuyanaynikuna Tata Diospa wambran?
62 Chashna tapuptin Jesuska aynirkan:
—Ariya, ñukami kani. Kankuna ñukata sielumanta shamudu runata kawawankichi tukuy laya atipak Tatayni Diospa ladunpi tiyariptini. Kawawankichi puyukuna ukunpi kashkan shamuptini.
63 Chashna Jesus willaptin chay sinchi kamachikuk saserdoteka sukaman piñakushpa sawa llachapanta llikirkan. Chayta rurarkan tukuy chay runakuna yachanankunapa sukaman piñakunanta. Chaymanta chay kamachikukmasinkunata willarkansapa:
—¿Imapatí ashwan chatakuk runakunata maskashunchisapa? 64 Kankunami rimashkanta allita uyarishkankichi. Kay runaka chashna rimashpa Tata Diostami sukaman piñachishka. ¿Imatatí yuyankichi?
Chashna tapuptinkuna paykunaka suk layallata aynirkansapa:
—¡Payka uchayukmi chayrayku wañunan tiyan!
65 Chaypina sukkuna Jesustaka tukaycharkansapa. Sukkuna ñawinta arkapushpankuna makashpa willarkansapa:
—May willawaysapa pimi waktashuykan.
Tata Diospa wasinta kuydak runakunapish Jesusta uyanpi lapyarkansapa.

Pedru kimsa kuti rimarkan Jesusta mana riksinanta.
(Mt 26.69-75; Lk 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

66 Chay wasi altuyninpi Jesusta asichiykaptinkuna Pedruka uray pampapi karkan. Chaypina chay sinchi kamachikuk saserdotepa shipash wiwachan shamurkan. 67 Pedru ninapi mashakuykaptin chay warmika kawashpa willarkan:
—Nasaretmanta runa Jesuswan kanpish tantalla purishkanki.
68 Chashna willaptin Pedruka llullakushpa willarkan:
—Mana riksinichu. Nima yachanichu pipami willawaykanki nishpa.
Chayta rimashpa chay wasi punkuman llukshirkan. Chaypi kaptin suk gallo kantarkan.
69 Chaymanta chay shipash Pedruta kashkan kawashpa chay runakunata willarkansapa:
—Kay runapish Jesuspa purikmasinmi.
70 Pedru kashkan llullakushpa rimarkan mana riksinanta. Chay washan chaypi runakuna Pedrutaka kashkan willarkansapa:
—Deverasmi kanpish kanki Jesuspa purikmasin. Galileamanta runami kanki.
71 Chaypina Pedruka jurashpa rimarkan:
—Ñukaka manami riksinichu chay willawaykanaykichi runata.
72 Pedruka chayta rimaykaptinlla kashkan gallo kantarkan. Chayta uyarishpana Pedruka yuyarkan Jesus willashkanta: “Manarapish gallo ishkay kuti kantaptin kimsa kuti rimanki mana riksiwanaykita.” Chayta yuyashpa sukaman llakishpa wakakurkan.

15

Jesusta pusharkansapa Pilatoman.
(Mt 27.1-2, 11-14; Lk 23.1-5; Jn 18.28-38)

1 Chaymanta pakariykaptinna kamachikuk saserdotekunawan judiyu ansianukunawan Moisespa killkadunkunata yachachikukkuna tantanakurkansapa. Paykunaka Jesusta watashpa pusharkansapa gobernador Pilatoman. 2 Chaypina Pilatoka Jesusta tapurkan:
—¿Kanchu judiyu runakunapa ashwan sinchi kamachikuknin runa kanki?
Chashna tapuptin Jesuska aynirkan:
—Ariya, ñukami kani.

3 Chaypina kamachikuk saserdotekunawan judiyu ansianukuna Jesusta sukaman
chatarkansapa. 4 Chashna chataptinkuna Pilatoka Jesusta kashkan tapurkan:
—¿Imapatí chatashuk runakunata mana ayninki? Mash uyariy. Kay runakunaka
rikchak layata chatashuykankisapa.
5 Pilato tapuptinpish Jesuska mana nimata aynirkanchu. Chayrayku Pilatoka suka-
man almirarkan.

Chiknik runakuna Pilatota roygarkansapa Jesusta wañuchichinanpa.
(Mt 27.15-31; Lk 23.13-25; Jn 18.38–19.16)

6 Tukuy wata Paskua fiesta ukun Pilato amañarkan karselmanta suk runata
kachariyta. Runakunata tapuksapa maykan runatami kacharinka nishpa. 7 Chay
tiempu karselpi aypa wichkadu runakunawan suk runa Barrabas karkan. Chay
runakuna romano gobiernuta mana kasunayashpankuna soldadunkunawan
makanakurkansapa. Chay makanakuypi soldadukunata wañuchirkansapa. Chayrayku
karselpi wichkadu karkansapa. 8 Chaypina aypa runakuna tantanakushpankuna
Pilatota roygarkansapa amañashkantashina suk runata karselmanta kacharinanpa.
9 Chayta roygaptinkuna Pilatoka tapurkansapa:
—¿Munankichichu kay sinchi kamachishuknikichita kacharinaynipa?
10 Pilatoka allita yacharkan kamachikuk saserdotekuna Jesusta chiknishpankuna
chatashkankunata. Chayrayku chayta tapurkansapa.
11 Chaypina kamachikuk saserdotekunaka chay aypa tantanakudu runakunata suka-
man willarkansapa Pilatota royganankunapa Barrabasta kacharinanpa. 12 Barrabasta
kacharinanpa roygaptinkuna Pilatoka kashkan tapurkansapa:
—¿Imatatí kay Jesusta rurasha? Paypa rimankichi sinchi kamachishuknikichi
kananta.
13 Chashna tapuptinkuna kashkan sinchita rimashpa willarkansapa:
—¡Kruspi chakatachiy!
14 Chaypina Pilatoka tapurkansapa:
—¿Ima mana allitatí rurashka wañuchichinaynipa?
Chaypina chay runakuna ashwan sukaman sinchita rimashpankuna kashkan
willarkansapa:
—¡Kruspi chakatachiy!
15 Chay runakuna sukaman piñakushpa kapariptinkuna Pilatoka paykunata kushichi-
nayashpa Barrabasta kacharirkan. Chaymanta Jesusta suk karawaskawan asu-
tichishkanwasha soldadukunata willarkan suk kruspi chakatashpa wañuchinankunapa.
16 Chaypina soldadukuna Pilatopa wasin pampanman Jesusta pusharkansapa.
Chaypi aypa soldadumasinkunata tantanachirkansapa Jesusta asichinankunapa.
17 Kamachikukkunapa puka llachapata mudachishpankuna umanpi kashayuk
waskamanta awadu koronata churapurkansapa. 18 Sukaman asichishpankuna
ñawpakninpi kunkurikushpa willarkansapa:
—Kanmi judiyu runakunapa ashwan sinchi kamachikuknin kanki.
19 Chaypina soldadukuna Jesusta tukaycharkansapa. Suk pintuwan umanpi wak-
tarkansapa. Kuyak tukushpankuna ñawpakninpi kunkurikurkansapa. 20 Sukaman
asichishkankunawasha chay puka llachapata surkupushpankuna kashkan kikinpa
llachapanta mudachirkansapa. Chaymanta pusharkansapa suk kruspi chakatak.

Kruspi chakatashpa Jesusta wañuchirkansapa.
(Mt 27.32-44; Lk 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 Chaymanta Sirene llaktamanta runa Simon chakranmanta kutiykarkan. Jesusta
kruspi chakatak pushaykaptinkuna Simonka chayta riykarkan. Paypa wambrankuna
Alejandrowan Rufo karkansapa. Chay soldadukuna Simonta apishpankuna Jesuspa
krusninta wantuchirkansapa.

22 Jesusta pusharkansapa suk taksha urku Golgotaman. Chay Golgota shuti judiyu
rimananpi riman Uma Poto. 23 Chaypina ayakwan chakrudu vinuta Jesusta upyachi-
nayarkansapa susuchinanpa. Upyachinayaptinkunapish Jesuska mana munarkanchu
upyayta.
24 Chaypina soldadukunaka Jesusta kruspi chakatarkansapa. Paypa llachapankunata
patumanakunankunapa pukllarkansapa yachanankunapa pipami kiparinka nishpa.
25 Las nueve oras kaptin Jesusta chakatarkansapa. 26 Jesuspa uman kuskapi chu-
rarkansapa suk killkaduta tukuy runakuna yachanankunapa imapami wañuchishkasapa
nishpa. Chay killkadupi rimarkan: "Kay runaka judiyu runakunapa ashwan sinchi
kamachikukninmi."
27 Jesuspa ishkantin ladunpi ishkay suwa runakunatapish chakatarkansapa. 28 Tata
Diospa rimananpi killkadu karkan: "Mana alli rurak runakunawan tantallata
wañuchinkasapa."
29 Aypa runakuna rirkansapa Jesusta kawak. Paykunaka umankunata kuyuchish-
pankuna Jesusta asichishpankuna willarkansapa:
—¡Ja, mash kaway! Kanmi rimashkanki Tata Diospa manllayba wasinta urmachish-
payki kimsa diya ukunlla kashkan ruranaykipa. 30 Kunanka kikikilla chay krusmanta
urayamushpa salvanakuy.
31 Chashnalla kamachikuk saserdotekunawan Moisespa killkadunta yachachikuk
runakunaka Jesusta asichishpa willarkansapa:
—Payka aypa runakunata salvashkasapa. Kunanka kikin mana atipanchu
salvanakuyta. 32 Shuyananchikuna salvakuk runa kashpaka krusmanta
urayamuchun. Urayamushkanta kawashpanchikunara kreyishunchisapa sinchi
kamachiwakninchikuna kananta.
Chaypina chay ishkay ladunpi chakatadu suwakunapish Jesusta asichirkansapa.

Jesus kruspi wañurkan.
(Mt 27.45-56; Lk 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Jesus kruspi chakataduna kaptin chawpi diyamantapacha las tres de la tardikaman
sukaman tuta likidu tukurkan. 34 Chay oraslla Jesuska sinchita rimarkan: "Eloi, Eloi
¿lama sabaktani?" Chay rimakushkan judiyu rimananpi riman: "Tata Diosnini, Tata
Diosnini ¿imapatí sakiwashkanki?"
35 Chay rimashkanta uyarishpana chay runakuna willanakurkansapa:
—Uyariychi, kay runaka ñawpa yachachikuk Eliyastami kayaykan.
36 Chaypina suk runa kallpashpa pintupa puntanta chiktarkan utkuta churananpa.
Chayta ayak likidu vinupi sumichishpa Jesuspa shiminpi churarkan shukunanpa.
Chayta rurashpa sukkunata willarkansapa:
—¡Upallayaychi! Akuychi kawaypachi Eliyas shamunkachu manachu krusmanta uray-
achik.
37 Chaypina Jesuska sinchita kaparikushpa wañurkan. 38 Jesus wañushkan oralla Tata
Diospa wasinpi warkudu arkana llachapa llikikurkan. Anakninmanta urayninkaman
llikikurkan chay alli arkadu kuartu rikurinanpa.
39 Soldadukunapa kapitanninkuna Jesuspa ñawpakninpi shayaridu karkan. Jesus
wañuptin kawashpa rimarkan:
—¡Deverasmi kay runaka Tata Diospa wambran kashka!
40 Aypa warmikunapish karullamanta Jesus wañushkanta kawarkansapa. Chay
kawak warmikunamanta Mariya Magdalenawan chay wayna Santiagopa Josepa ma-
mankuna Mariyawan Salome karkansapa. 41 Jesus Galileapi yachachikuykaptin tukuy
chay warmikuna payta katishpankuna sukaman sirvirkansapa. Chaymanta Jesus
Jerusalenman riptin aypa warmikuna katirkansapa.

Suk machaypi Jesusta pamparkansapa.
(Mt 27.57-61; Lk 23.50-56; Jn 19.38-42)

42 Manara samana diya kallariptin chay fiestapa prontanakunankuna diya
amusayaykarkan. 43 Chaypi tiyarkan Arimatea llaktamanta Jose. Chay Jose
judiyukunapa sinchi kamachikukninkuna karkan. Paypish shuyaykarkan Tata
Diosmanta sinchi kamachikuk runa shamunanta. Chay Joseka Pilatoman rirkan
Jesuspa kuerpunta mañakuk. 44 Chayta mañaptin Pilatoka Jesus utka wañushkanta
yachashpa sukaman almirarkan. Chaypina allita yachanayashpa soldadunkunapa
kapitanninkunata kayachirkan tapunanpa deveraschu Jesus wañushkana nishpa.
45 Chay kapitan deveras wañushkanta willaptin Pilatoka willarkan Jesuspa kuerpunta
Joseta kunanpa.
46 Chaypina Joseka suk allima yurak sabanasta rantirkan. Chaywan Jesuspa kuerpunta krusmanta urayachimushpa wankurkan. Allita wankushpa pusharkan atun
rumipi aspidu machaypi churak. Chaypi churashkanwasha punkunta manllayba
rumiwan allita wichkarkan. 47 Mariya Magdalenawan Josepa maman Mariya chaypi
churashkanta kawarkansapa.

16

Jesus wañushkanmanta kawsamurkan.
(Mt 28.1-10; Lk 24.1-12; Jn 20.1-10)

1 Chaymanta samana diya washan Mariya Magdalena Santiagopa maman
Mariyawan Salomewan rirkansapa mishkilla asnak wirata rantik Jesuspa kuerpunta
tupapunankunapa. 2 Chaypina semana kallarinan diya pakariykaptin inti
chayrak llukshimuykaptin Jesusta pampashkankunaman rirkansapa. 3 Paykunaka
riykashpankuna willanakurkansapa:
—¿Pitíi machaypa punkunmanta chay manllayba rumita ashuchipanchimansapa?
4 Chaypi chayashpankuna kawarkansapa chay punku wichkana manllayba rumita
ña ashuchidutana. 5 Chay machay ukuman yaykushpankuna alli ladunpi suk wayna
tiyariduta kawarkansapa. Payka suni yurak llachapayuk karkan. Chay warmikuna
payta kawashpankuna sukaman manchakurkansapa. 6 Chaypina chay waynaka
willarkansapa:
—¡Ama manchakuychichu! Ñuka yachani shamushkaykichita Nasaretmanta Jesusta
kruspi chakatadu kashkata kawak. ¡Ñami payka kawsamushkana! Mananami kaypinachu. Mash kawaychi maypicha churashkankunata. 7 Kunanka disipulunkunata
Pedrutapish rillaychi willak Jesus Galileaman kankunamanta ñawpakta rinanta. Chaypi
willashushkaykichishina payta kawankichi.
8 Chayta willaptinkuna chay warmikunaka chay machaymanta llukshishpa kallparkansapa. Manchakuyninkunawan sukaman chukchukushpankuna manara ni pita
kawashkankunata parlachirkansaparachu.

Jesus Mariya Magdalenapi ishkay disipulunkunapi rikurirkan.
(Jn 20.11-18)

9 Chaymanta semana kallarinan diya Jesus kawsamushkanwasha tutapachalla
Mariya Magdalenapi rikurirkan. Chay Mariyamanta ñawpa tiempu Jesus kanchis supaykunata llukshichipurkan. 10 Chaypina Mariyaka Jesuspa purikmasinkunata rirkan
willak paypi Jesus rikurishkanta. Paykuna manara kawsamushkanta yachashpara llakishpa wakaykarkansapa. 11 Mariya Jesusta kawsamuduta kawashkanta willaptinkunapish mana kreyirkansapachu.

Jesus ishkay purikmasinkunapi rikurirkan.
(Lk 24.13-35)

12 Chaymanta ishkay purikmasinkunapi Jesuska rikurirkan. Paykunaka chakraman
riykarkansapa. 13 Jesus paykunapi rikuriptin kutirkansapa purikmasinkunata willak
Jesusta kawashkankunata. Chashna willaptinkunapish mana nima kreyirkansapachu.

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa.
(Mt 28.16-20; Lk 24.36-49; Jn 20.19-23)

14 Chay washa chunka suk disipulunkuna mesapi mikuykaptinkuna paykunapi
Jesuska rikurirkan. Paykunata piñayarkansapa mana kreyikuk sinchi shunku
kashpa kawsamushkanta kawashka runakunata mana kreyiptinkuna. 15 Chaypina
willarkansapa:

—Rillaychi tukuy allpapi kawsak runakunata willak ñukata kreyiwak runakunata kas-
tigumanta salvanaynita. 16 Suk runakuna kreyiwashpa bawtisakuptinkuna uchanku-
namanta salvasha. Suk runakuna mana kreyiwaptinkuna kastigasha. 17 Ñukata kreyi-
washpa kawsashpaykichi atipankichi shutinipi supaykunata runakunamanta lluk-
shichiyta. Mana yachashkaykichi laya rimanakunapi rimakunkichi. 18 Machakuykuna
mana nimanachishunkichichu. Ima venenotapish upyachishuptikichi mana ni-
manachishunkichichu. Chaymanta unkudukunapa umankunapi makikichita churap-
tikichi alliyankasapa.

Jesus sieluman kutirkan.
(Lk 24.50-53)

19 Jesus tukuy chayta disipulunkunata willashkankunawasha Tata Dioska sieluman
pusharkan. Chaypi alli ladunpi tiyachirkan. 20 Chaymanta Jesus willashkankunashina
disipulunkuna tukuy mayta rirkansapa yachachikuk. Jesus yanaparkansapa mila-
grukunata ruranankunapa runakuna yachachikushkankunata kreyinankunapa.

Chayllami kashka.

JESUKRISTU KAY ALLPAPI KAWSASHKANTA
SAN LUKAS
KILLKARKAN

1-3 Munanayni Teofilo, ñuka Lukas kayta killkaykayki allita yachanaykipa Jesus tukuy rurashkankunata yachachikushkankunatapish. Aypa runakuna Jesus kallarinanmantapacha rurashkankunata kawarkansapa. Paykunaka ñukaykunata allita yachachiwarkansapa. Chaymanta paykuna Jesus rurashkankunata allita yachachikushpa killkarkansapa. Chashna yachachikuptinkuna kanpish uyarishkanki. Ñawpamantapacha ñukapish Jesus tukuy rurashkankunata allita yachanayashpa chay kawashka runakunata tapushkani. Paykuna willawaptinkuna allita killkashkani. 4 Kunanka kay killkaduynita kachaykayki kanpish allita yachanaykipa chay runakuna kuskata yachachishushkankuna deveras kananta.

Suk angel saserdote Sakariyasta willarkan wambran nasinanta.

5 Ñawpa tiempu Judea partipi sinchi kamachikuk Herodes kamachikuykaptin suk saserdote tiyarkan. Paypa shutin karkan Sakariyas. Sakariyaspa ayllunpa shutin karkan Abiyas. Warmin karkan Isabel. Isabelka ñawpa tiempu saserdote Aronmanta mirashkan ayllun karkan. 6 Sakariyaska warmintin Tata Diosta allita kasushpankuna kawsaksapa. Chayrayku mana ni pi paykunata chatayta atiparkansapachu. 7 Paykunaka mana niman suk wambrayukchu karkansapa. Isabelka mana ni suk kuti wawayarkanchu. Paykunaka mana ni suk wambrayukna viejuyarkansapa.

8 Tata Diospa manllayba wasinpi saserdotekuna sukmanta sukmanta akllanakushpa suk semanata trabajaksapa. Chaypina suk diya Sakariyaska ayllunkunawan tantalla rirkansapa Tata Diospa wasinpi trabajak. 9 Chay saserdotekunapura akllanakuksapa yachanankunapa ima laya trabajutami rurankasapa nishpa. Chashna akllanakushpankuna Sakariyasta akllarkansapa ashwan ukuman Tata Diospa wasinpi yaykunanpa. Akllarkansapa taksha altarpi mishkilla asnak wikita rupachinanpa. 10 Sakariyas wikita rupachiykaptin Tata Diospa wasin pampapi aypa runakuna oraykarkansapa. 11 Chaypina Sakariyaspi rikurirkan Tata Diospa angelnin. Chay angelka shayarirkan altarpa alli ladunpi. 12 Payta kawashpana Sakariyaska almirashpa sukaman manchakurkan. 13 Chashna manchakuptin angelka willarkan:

—Sakariyas, ama manchakuychu. Kanka sukaman Tata Diosta mañashkanki suk wambraykita kushunanpa. Chashna mañaptiki Tata Dioska ñami uyarishushkana. Warmiki Isabelka ullku wambratami wawayanka. Paypa shutinka Juanmi kanka. 14 Wambrayki nasiptin sukamanmi kushikunki. Aypa runakunapish kawashpankuna kushikunkasapa. 15 Wambraykika alli yachaysapami kanka. Manarapish nasiptin Tata Diospa Espiritun paypi kawsanka. Niman suk kuti payka nima vinuta nima traguta upyankachu.

16 Wambraykika wiñashpana aypa israelmasinkunata yanapankasapa mana kasushkankunamanta Tata Diosta allita kasushpana kawsanankunapa. 17 Tata Dios sukaman yanapaptin wambraykika ñawpa alli yachachikuk Eliyasshina sukaman yachaysapa runa kanka. Tata Diosta mana kasuk runakunata kuskata yachachinkasapa payta kasushpa kawsanankunapa. Tatakunata yachachinkasapa wambrankunawan mana kuyanakushkankunamanta allita kuyanakushpa kawsanankunapa. Manarapish Tata Dios kachamushkan wambran yachachikuptinra wambraykika runakunata yachachinkasapa pay chayamuptin allita chaskinankunapa.

18 Chashna willaptin Sakariyaska angelta willarkan:

—Ñukaka warminiwan viejuna kanisapa. ¿Imashnati allita yachayman wambrayuk kanaynikunata?

19 Chashna Sakariyas tapuptin angelka willarkan:

—Ñukami kani Tata Diospa sirviknin Gabriel. Payka kachamuwashka kanta willanaynipa wambrayki tiyananta. 20 Mana kreyiwashkaykirayku kunanmantapacha wambrayki nasinan diyakaman mana rimakuy atipak kiparinki.

21 Chashna angel parlachiykaptin aypa runakuna Sakariyas llukshimunanta shuyaykarkansapa. Paykunaka tapunakurkansapa:

—¿Imapati sukamanka unayan?

22 Chaypina Sakariyaska llukshimurkan mana rimakuy atipakna. Chayrayku makinwan umanwan chay runakunataka entiendichirkansapa angelwan parlashkanta.

Chaymanta Sakariyaska mana rimakuy atipak karkan chay wambran nasinan diyakaman. 23 Payka Tata Diospa wasinpi trabajunta paktachishpa wasinman kutirkan. 24 Wasinman kutishkanwasha warmin Isabelka okupadana kiparirkan. Chashna okupada kashpa pichka killata wasinmanta mana nima llukshirkannachu. Wasinpi kiparishpa yuyanakurkan:

25 —Tata Diosmi yanapawashka wawayanaynipa ama runakuna pinkachiwanankunapa mana wawayuk kaptini.

Angel Gabriel suk shipash Mariyata willarkan Jesus nasinanta.

26-27 Galilea partipi Nasaret llaktapi tiyarkan suk sensilla shipash. Shutin karkan Mariya. Payka suk runa Josewan kasarananpa mañadu karkan. Joseka karkan ñawpa kamachikuk Davidmanta mirashkan runa. Chaypina Isabel sokta killa okupada kaptin Tata Dioska kacharkan angel Gabrielta chay shipash Mariyawan parlak. 28 Chay angelka Mariyapi rikurishpa willarkan:

—Tata Diospa shutinpi rimachiyki. Tata Diosmi sukaman kuyashushpayki yanapashunki.

29 Chashna angel willaptin Mariyaka sukaman manchakurkan. Shunkunpi yuyaykushpa rimarkan: “¿Imapati kay angelka chashna willawan?”

30 Chaypina angelka willarkan:

—Mariya, ama manchakuychu. Tata Dios kuyashushpa akllashushka. 31 Kunanmantapacha okupada kiparinki. Suk ullku wambrata wawayanki. Chay wawaykita shutiyachinki Jesus. 32 Payka alli yachaysapa runami kanka. Runakuna payta riksinkasapa tukuy laya atipak Tata Diospa wambran kananta. Tata Dios paytaka churanka sinchi kamachikuk kananpa. Iden ñawpa tiempu awiluyki Davidshina sukaman allita kamachikunka. 33 Payka israelmasinkunata mana tukuyniyukta kamachinka.

34 Chashna angel willaptin Mariyaka willarkan:

—¿Imashnatiya wawayasha manara nima ullkuwan tantanakushpaynira?

35 Chashna Mariya tapuptin angelka willarkan:

—Tata Diospa Espiritunmi tukuy laya atipak kashpa puyushina kuskalla kanman urayamunka. Chashnamanta okupada kiparinki. Chayrayku wawaykika Tata Diospa kachamushkan wambran kanka. Payka Tata Diospa munananllata ruranka. 36 Chaymanta aylluyki Isabelpish sokta killa okupadana. Payka mana nima wawayukchu kashka. Kunan viejana kaykashpapish ullku wambratami wawayanka. 37 Tata Dios tukuy layatami atipan rurayta.

38 Chashna angel willaptin Mariyaka willarkan:

—Ñuka Tata Dios willawananta tukuyta almitikuni. Tukuy willawashkaykitashina ñukapi payka rurachun.

Chashna Mariya almitiptin angelka sakirkan.

Mariya ayllun Isabelta rirkan pasyak.

39 Chay angel sakishkanwasha Mariyaka utkakushpa rirkan chay ayllun Isabelta
pasyak. Isabelka kusan Sakariyaswan kawsarkan suk llaktapi chay Judea partipi
urkukunapa chawpinpi. 40 Sakariyaspa wasinpi chayashpa Mariyaka Isabeltaka
rimachirkan. 41 Chashna Mariya rimachiptinna Isabelpa wawanka wiksan ukupi
kaykashpa kushikuyninwan sukaman kuyurkan. Chashna oras Tata Diospa Espiritun
Isabelta sukaman kushichirkan. 42 Chaypina Isabelka Mariyataka sinchita rimashpa
willarkan:

—Tata Dioska tukuy warmikunamanta kantami ashwan allita kushichishushka.
Wawaykitapish sukaman allita kushichishka. 43 Kanka kamachiwak Señorninipa ma-
manmi kanki. Chayrayku ñuka mana igualmasikichu kani shamunaykipa pasyawak.
44 Rimachiwashkaykita uyariptinilla wawaynika kushikushpa wiksayni ukupi suka-
man kuyushka. 45 Kanka tukuy Tata Dios willashushkanta allita kreyishpa almi-
tishkanki. Chayrayku Tata Dioska sukaman kushichishunki.

46 Chashna Isabel willaptin Mariyaka willarkan:

Sukaman kushikushpa rimani Tata Dios tukuy laya atipak kananta.

47-49 Tata Dios sukaman alli salvawaknini kashpa ñukataka munawashka tukuy
willawashkanta almitiptini.

Chashna Tata Dios munawaptin sukaman kushikuni.

Tata Dios sukaman tukuy laya alli yachak kashpa ñukataka akllawashka paypa
wambranta wawayanaynipa.

Chayrayku kunanmantapacha tukuy runakuna rimankasapa Tata Dios ñukata sukaman
kushichiwashkanta.

Payka sukaman allimami.

50 Tukuy tiempu Tata Dios tukuy kuyak runakunata llakichishpa yanapansapa.

51 Tata Dios rikchak laya yachak kashpa sukaman almiranakunata rurashka.

Chaymanta tukuy kikinlla yuyanakuk runakunapa yuyayninkunata wakllichipushka.

52 Tata Dioska sinchi kamachikuk runakunata kamachikunankunamanta sampay-
achishkasapa.

Chaymanta alli modoyuk runakunata kushichishkasapa.

53 Tata Dioska chay yarkashpa kawsak runakunata tukuy layapi yanapashkasapa.

Chaymanta tukuy laya tiyapuk runakunata mana nimayukta karkushkasapa.

54 Payta sirvik israel runakunata sukaman yanapashkasapa.

Mana kunkashkachu llakichishpa yanapayta.

55 Ñawpa tiempu Tata Dios awilunchi Abrahamta willarkan tukuy paypa mirakninku-
nata kuyashpa yanapanankunata.

56 Chashna rimashpa Mariya Tata Diosta alabarkan. Chaypina kimsa killata Isabel-
wan kawsarkan.

Isabel ullku wambrata wawayarkan.

57 Chaymanta wawayanan tiempu paktaptin Isabelka ullku wambrata wawayarkan.
58 Wawayashkanta yachashpankuna ayllunkuna llaktamasinkunawan rirkansapa
kushikushpa wawanta kawak. Willarkansapa Tata Dios Isabelta kuyashpa sukaman
yanapashkanta.

59 Chaymanta chay wambra pusak diyayuk kaptin tantanakurkansapa pishki-
tunta señalapunankunapa. Chaypina tukuy ayllunkuna munarkansapa tatanpa shutin
kananpa. 60 Chaypina maman willarkansapa:

—Manami tatanpa shutinchu kanka. Shutinka Juan kanan tiyan.

61 Chashna Isabel willaptinkuna ayllunkunaka willarkansapa:

—¿Imapati Juan shutita munanki? Mana ni pi Juan shutiyuk aylluykichi tiyanchu.

62 Chaypina paykuna Sakariyasta makinkunawan tapurkansapa ima shutitami munan nishpa.
63 Chashna tapuptinkuna suk tablata mañarkan wambranpa shutinta killkananpa. Chaypina killkakurkan: “Kay wambraynipa shutinka Juanmi.”
Chayta killkakuptin tukuy ayllunkunaka sukaman almirarkansapa. 64 Sakariyas killkakushkanwasha mana rimakuyta atipashkanmanta kashkan rimakurkan. Chaypina kushikuypuru Tata Diosta alabashpa willarkan:
—Kanka, Tata Dios, tukuy laya yachakmi kanki.
65 Chashna Sakariyas rimakuptin uyarishpana tukuy llaktamasinkuna sukaman almirarkansapa. Paykuna tukuy chay urku llaktakunapi kawsak runakunata parlachirkansapa imashnami chay wambra nasishka nishpa.
66 Chayta uyarik runakuna sukwan sukwan parlarkansapa:
—Tata Dioska chay wambrataka sukaman kuyashpa almirana layata rurashpa yanapashka. Payka wiñashpaka rikchak laya yachakmi kanka.

Sakariyas kushikuyninwan Tata Diosta alabarkan.

67 Tata Diospa Espiritun yachachiptin chay wambrapa tatan Sakariyaska llaktamasinkunata willarkansapa:
68 Israel runakuna kaptinchikuna Tata Diosninchika ñami shamushkana salvawananchikunapana.
Chashna shamuptinna akuychi alabaypachi.
69 Tata Dios sirvik Davidmanta mirashkan runata kachamushka.
Payka tukuy laya atipak salvawakninchi runami.
70 Ñawpa tiempu alli yachachikuk runakuna yachachikurkansapa Tata Dios suk alli salvakuk runata kachamunanta.
71 Paykuna killkarkansapa chikniwakninchi runakunamanta salvawananchikunapa.
72 Chaymanta yachachirkansapa Tata Dios awilunchikunata kuyashpa yanapanankunata.
Tata Dioska rurashkan paktuta mana kunkashpa ruranan tiyan.
73 Tata Dios jurashpa Abramwan paktuta rurarkan.
74 Chay paktuta rurashkanrayku chikniwakninchi runakunamanta salvawanchisapa.
Chayrayku kushikushpa mana ni pita manchashpa Tata Diospa munananta rurashpa kawsashunchisapa.
75 Wañunanchi diyakaman Tata Diospa ñawpakninpi allillata rurashpa payllata kasushpa kawsashunchisapa.
76 Chaymanta munanayni wambrayni, rikchak laya yachak Tata Dioska kanta kachashunki rimananta yachachikunaykipa.
Manarapish Tata Dios kachamushkan runa shamuptin kanka allita yachachikunki runakuna payta chaskinankunapa.
77 Israelmasinchikunata yachachinki
Tata Dios uchankunata perdonashpa salvanankunata.
78 Tata Diosninchi sukaman kuyawashpanchikuna kanta kachamushushka yachachikunaykipa sielumanta chaylla wambranta kachamushkanta.
Payka yachachiwashpanchikuna inti llipyakshina lusichiwashunchisapa.
79 Paymi lusichiwashpanchikuna mana alli rurashkanchikunata riksichiwashunchisapa.
Yachachiwashunchisapa amana yana likidu tutapishina purinanchikunapa.
Yachachiwashunchisapa sukaman allita kushikushpa kawsananchikunapa.
Chayta Sakariyas kushikushpa rimarkan.
80 Chaymanta wambran Juan Tata Diosta allita riksishpa wiñarkan. Payka israelmasinkunata yachachinan diyakaman chunlla chakidu allpapi kawsarkan.

2

Mariya Jesusta wawayarkan.
(Mt 1.18-25)

1 Chay tiempu Sesar Augusto tukuy kamachikukkunamanta ashwan sinchi kamachikuk karkan. Payka kamachikurkan tukuy runakuna kikinkunapa llaktankunapi shutinkunata killkachinakunankunapa. Sesar Augusto yachanayarkan mashna runakunami tiyansapa nishpa. 2 Chashna Sesar kallarinan kuti tukuy runakunata yupachiptin Siria partipi Sirenio kamachikuk runa karkan. 3 Sesar Augustoka kamachikurkan tukuy runakuna kikinkunapa llaktankunaman rinankunapa shutinkunata killkachinakuk. 4 Chay pacha Joseka Galilea partipi Nasaret llaktapi kawsaykarkan. Paymi karkan ñawpa kamachikuk Davidmanta mirashkan runa. Chay ñawpa kamachikuk Davidka Judea partipi Belen llaktamanta karkan. Chayrayku Nasaret llaktamanta Joseka rirkan chay ñawpa awilun Davidpa Belen llaktanman. Chaypi rirkan shutinta killkachinakuk. 5 Chay tiempu Joseka Mariyawan kasarananku-napa mañaduna karkan. Mariya okupada kashpa Josewan tantallana rirkan shutinkunata killkachinakunankunapa.

6-7 Belen llaktapi chayashpankuna mana niman suk wasita tarirkansapachu chaypi chayanankunapa. Chashna mana nima wasita tarishpankuna ovejakuna wasinpi chayarkansapa. Chaypi kaptinkuna Mariyapa paktamurkan wawayanan tiempu. Wawayarkan piwi wawanta. Mariyaka wawantaka pintunankunawan wankushpa ovejakuna wasinpi sirichirkan.

Angelkuna ovejakuna kuydak runakunata Jesus nasishkanta willarkansapa.

8 Belen llakta ladunpi Jesus nasinan tuta suk pastupi runakuna ovejankunata kuydaykarkansapa. 9 Chay runakunapi Tata Diospa angelnin raslla rikurimuptin sukaman allimata llipyarkan. Chayta kawashpa ovejakuna kuydak runakunaka sukaman manchakurkansapa. 10 Paykunata angelka willarkansapa:

—Tata Diosmantami suk alli rimanata willaykichi. Kayta uyarishpa tukuy runakuna kushikunkichi. Chayrayku ama manchakuychichu. 11 Kunan tuta ñawpa kamachikuk Davidpa Belen llaktanpi salvashuknikichi ñami nasishkana. Payka Tata Dios kachamushkan sinchi kamachikukmi. 12 Rillaychi chay wambrata riksik. Paytaka tarinkichimi pintunanwan wankuduta ovejakuna wasinpi siriduta.

13 Chashna angel willaykaptin sielumanta aypa angelkuna rikurimurkansapa. Tukuy paykuna sukaman Tata Diosta kushichishpankuna willarkansapa:

14 Altu sielupi kawsak Tata Diosta kuyashpa alabaypachi.
Tata Dios allpapi kawsak runakunata kuyansapa.
Chayrayku payka kushichishunkichi.

15 Chay angelkuna kantashkankunawasha sieluman kutirkansapa. Chaypina chay runakuna sukwan sukwan parlanakurkansapa:

—Akuychina Belen llaktaman chay angel willawashkanchikunata kawak.

16 Chay runakuna utkakushpa rishpankuna tarirkansapa chay wambrata oveja wasinpi sirichiduta Mariya Jose kuydaykaptin. 17 Chay runakuna wambrata kawashpankuna tukuy pita parlachirkansapa angel willashkankunata. 18 Chayta uyarishpankuna tukuy runakuna sukaman almirarkansapa. 19-20 Chaypina chay ovejakuna kuydak runakuna Tata Diosta sukaman kuyashpa alabarkansapa. Paykunaka sukaman almirarkansapa chay angel willashkankunatashina kawashpankuna. Kushikushpa chay ovejankuna kuydananku-naman kutirkansapa. Paykuna kutiptinkuna Mariya tukuy willashkankunata shunkullikushpa kuti kuti allita yuyaykurkan.

Tata Diospa wasinman Josewan Mariya Jesusta pusharkansapa.

21 Chaymanta chay wambra pusak diyayuk kaptinna pishkitun punta karapanta
tipichipurkansapa señaladu kananpa. Chaypina shutiyachirkansapa Jesus shutin
kananpa. Manarapish Mariya okupada kaptin chay angel willarkan wawanpa shutin
Jesus kananpa.
22 Wambran nasishkan diyamanta chusku chunka diyata wasinmanta Mariyaka
mana llukshirkanchu. Chay diyakuna paktaptinna ñawpa Moisespa killkadunpi
willashkanta kasushpa allita armakurkan. Armakushkanwasha Mariyaka Josewan
wambrata Jerusalenman pusharkansapa Tata Diosta kuk. 23 Tata Dios ñawpa killka-
dunpi rimarkan: "Tukuy piwi wambra ullku nasiptin ñukapami kanan tiyan." Chayta
Tata Dios rimashkanrayku Mariyaka Josewan chay wambrata pusharkansapa Tata
Diosta kukna. 24 Chaymanta Tata Diospa killkadunpi riman mana ishkay rimarikuyku-
nata apashpa ishkay urpaykunata apanankunapa Tata Diosta kuyashpa kunankunapa.
Chayrayku Mariya Josewan wambra Jesusta pushashpa ishkay urpayta aparkansapa.
25 Chay pacha Jerusalenpi kawsarkan suk runa Simeon. Tata Diospa Espiritun yana-
paptin payka alli rurak runa karkan. Tata Diosta sukaman kuyashpa kawsak. Payka
israelmasinkunapa salvakukninkuna runata sukaman shuyaykarkan. 26 Chayrayku
Tata Diospa Espiritun Simeontaka willarkan: "Manara wañushpaykira Tata Diospa
kachamushkan salvakuk runata kawanki."
27 Mariyaka Josewan wambra Jesusta pusharkansapa Tata Diospa wasinman.
Chayman pusharkansapa Tata Diospa killkadunpi willashkankunata kasushpankuna.
Chaypina Tata Diospa Espiritun Simeonta willarkan Tata Diospa wasinman rinanpa
chay wambrata riksik. 28 Chaypi chayashpa Simeonka chay wambrata markarkan.
Payta markashpa Tata Diosta sukaman kuyashpa willarkan:
29 A Tata Dios, kanka willawashkanki manara wañushpaynira kachamushkayki
wambraykita kawanaynipa.
Kunanka kushikushpana wañusha.
Ñami paytaka kawashkanina.
30 Ñami kawashkanina kay salvakuk kachamushkayki wambraykitaka.
31 Tukuy llaktakunamanta aypa runakuna yachankasapa salvakuk runa kananta.
32 Payka alli lusshina tukuy runakunata yachachinkasapa kanta kuyashushpa
kawsanankunapa.
Chaypina runakuna yachankasapa israel runakunamanta salvakuk runa
shamushkanta.
33 Chashna Simeon willaptin uyarishpana Mariya Josewan sukaman almirarkansapa.
34 Chaypina Simeonka Tata Diosta roygarkan paykunata yanapanankunapa. Chay-
manta Jesuspa mamantaka willarkan:
—Israel llaktamanta aypa runakuna wawaykita chiknishpa rimankasapa mana alli
kananta. Tukuy paykunata Tata Dioska kastigankasapa. Chaymanta wawaykita kreyik
runakunata Tata Dios perdonankasapa. 35 Wawaykika tukuy runakunata riksichinkas-
apa ima layami yuyayninkuna nishpa. Aypa runakuna wawaykita mana kreyishpa
chikniptinkuna kanka sukaman llakishpa turbakunki.
Chashna Simeonka Mariyataka willarkan.
36 Chaymanta Tata Diospa wasinpi tiyarkan suk alli yachachikuk warmi. Paypa
shutin karkan Ana. Tatanka karkan Fanuel. Ñawpa awilun karkan Aser. Payka
shipashlla kashpa kasararkan. Chaymanta kanchis wata kasarashkanwasha kusan
wañurkan.
37 Chay warmika pusak chunka chusku watata viyudana karkan. Payka Tata Diospa
wasinmanta mana llukshishpa suk diyakuna mana mikushpa kawsarkan. Diyapi
tutapi Tata Diosta orashpa sirvirkan. 38 Chay yachachikuk Ana tarirkan Simeonta
Mariyawan Josewan parlaykaptin. Paykunata tarishpa wambra Jesusta kawashpa Tata

Diosta sukaman agradesirkan. Chaypi tiyarkan Jerusalen llaktata salvak runata shuyak runakuna. Tukuy paykunata Ana willarkansapa chay wambra Jesus shuyashkankuna salvakuk runa kananta.

Nasaret llaktaman Mariyawan Jose Jesusta pushashpa kutirkansapa.

39 Chaymanta Tata Diospa killkadunpi willashkanta rurashpankuna Nasaret llaktanman Mariyawan Jose Jesusta pushashpa kutirkansapa. Chay Nasaret llakta Galilea partipi karkan. 40 Chaypi kawsaptinkuna Jesuska allita wiñarkan. Tata Dios payta sukaman yanapaptin sukaman yuyaylla untadu yachaysapa likidu karkan.

Jesus wayna kashpa Tata Diospa wasinman rirkan.

41 Kada wata Jerusalenman Mariyaka kusanwan riksapa Paskua fiestata pasak. 42 Chaymanta Jesus chunka ishkay watayuk kaptinna maman tatan payta pusharkansapa Jerusalenpi fiestakuk. 43 Chay fiesta tukuptinna wasinkunaman tukuy runakuna kutiptinkuna wayna Jesuska Jerusalenpi kiparirkan. Chashna kipariptin Mariya kusanwan yuyarkansapa washankunata katiykananta. 44 Mariya kusanwan llaktamasinkunawan puriykananta yuyashpa mana watukushpankuna suk diyata purirkansapa. Amusayaykaptinna Jesusta chayrak watukushpana llaktamasinkunapi ayllunkunapi ñanllapi maskarkansapa. 45 Sukaman maskashpa mana tarirkansapachu. Mana tarishpa kutirkansapa Jerusalenpi maskak.

46 Chaypina kimsa diyata maskashpana Tata Diospa wasinpi Jesustaka tarirkansapa. Payka Tatan Diospa rimananta yachachikuk runakunapa chawpinkunapi tiyaridu karkan. Chaypi yachachikuptinkuna Jesuska paykunata uyariykarkansapa tapuykarkansapa. 47 Chashna Jesus paykunawan parlaptinkuna chay yachachikuk runakunaka sukaman almirarkansapa alli yachaysapa kaptin. Almirarkansapa Tata Diospa rimananta sukaman allita yachaptin. 48 Chashna chay runakunawan tantalla sukaman parlaykaptinkuna tarishpa mamanka kusanwan sukaman almirarkansapa. Chaypina mamanka willarkan:

—Wawituyni ¿imapati washaynikunamanta kiparishkanki? Ñukaykuna sukaman llakishpaynikuna maskamuykaykisapa.

49 Chashna willaptinna Jesus willarkan:

—¿Imapati maskawashkankichi? Ñuka Tatayni willawashkanta ruranayni tiyan. ¿Manachu chayta yachankichi?

50 Chashna willaptinna paykuna mana entiendirkansapachu imapami chashnaka willansapa nishpa. 51 Chaypina Jesuska paykunawan Nasaret llaktaman kutirkan. Chaypina paykunata tukuy layapi kasushpa kawsarkan. Mariyaka wawan willashkanta tukuyta shunkunpi wakaycharkan. 52 Jesuska ashwan yuyaylla untadu wiñarkan Tata Dios yanapaptin. Chashna alli yuyayuk kaptin tukuy runakuna payta munarkansapa.

3

Juan kallarirkan yachachikuyta.
(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

1 Jesus atun runa kaptinna tukuy kamachikuk runakunamanta Tiberio ashwan sinchi kamachikuk karkan. Chay Tiberioka chunka pichka watatana kamachikuk karkan. Chay tiempu Judea partipi Ponsio Pilato kamachikuk karkan. Galilea partipi Herodes kamachikuk karkan. Iturea partipi Trakonite partipi Herodespa wawkin Felipi kamachikuk karkan. Abilinia partipi Lisanias kamachikuk karkan. 2 Chaymanta Anas Kayfaswan tukuy saserdotekunapa ashwan sinchi kamachikukninkuna karkansapa.

Chaymanta Sakariyaspa wambran Juan chunlla chakidu allpapi kawsarkan. Chaypi kawsaptinna Tata Dioska willarkan yachachikuk rinanpa. 3 Chashna Tata

Dios willaptinna chay Jordan yaku mañanpi tiyak llaktakunapi yachachikuypi purirkan. Chay llaktakunapi kawsak runakunata yachachirkansapa tukuy mana alli rurashkankunamanta wananankunapa. Yachachirkansapa tukuy uchankunata Tata Dios perdonaptinkuna bawtisakunankunapa.

4 Ñawpa tiempu yachachikuk Isaiyas Tata Diospa rimananta killkarkan:
“Chunlla chakidu allpapi suk runa sinchita rimashpa kashna yachachikunka:
‘Tata Dios kachamushkan runa yachachikuyta kallarinanpa kankuna suk kuska ñanta
kichariychi.
5 Tukuy ñannikichipa rarkanta allpachaychi.
Tukuy ñannikichipa urkukunata pampayachiychi.
Tukuy wiksu wiksu ñannikichita kuskachaychi.
Kankuna uchallikushpa kawsashpaykichi mana alli ñanshina kankichi.
Amana ñawpashina uchallikushpa kawsaychinachu.
6 Kankuna allita kawsaptikichi tukuy runakuna Tata Dios kachamushkan salvakuk
runata riksinkasapa.’ ”

7 Chashna Juan yachachikuptin aypa runakuna laduncharkansapa munashpa bawtisanankunapa. Juanka paykunata willarkansapa:

—Kankuna llulla likidu kankichi. Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata sukaman kastiganan tiyan. Kankunaka manami bawtisakushpallachu kishpinkichi Tata Diospa kastigunmanta. 8 Allita rurashpa kawsanaykichi tiyan tukuy kawashuknikichi yachanankunapa Tata Diosta kreyishpana kawsaykanaykichita. Ama kikikichilla llullachinakushpa rimaychichu: Ñukaykuna ñawpa tiempu awiluynikuna Abrahammanta miradu kaptinikuna Tata Dios kastiguynikunamanta salvawankasapa nishpa. Allita willaykichi Tata Dios kay rumikunamantapish atipanman Abrahampa mirakninta rurayta. 9 Suk kaspi mana allita wayuchakuptinka doyñun sapinpi achawan kuchushpa rupachin. Chashnami Tata Dioska kankunata mana alli rurashkaykichirayku utkana kastigashunkichi.

10 Chashna Juan yachachikuptin chay runakuna tapurkansapa:

—¿Imatatí rurashasapa Tata Dios kastigumanta salvawanankunapa?

11 Chaypina Juanka willarkansapa:

—Ishkay llachapayuk kashpaykichi mana llachapayuk runata suk llachapaykichita kuychi. Chaymanta mikunaykichi tiyaptin mana mikunayuk runata karaychi.

12 Chaymanta romano gobiernupa kullki chaskikuk runakuna Juanta laduncharkansapa bawtisakuyta munashpankuna. Paykuna Juanta willarkansapa:

—Maestru ¿imatatí rurashasapa Tata Dios kastigumanta salvawanankunapa?

13 Chaypina Juan willarkansapa:

—Romano gobiernu willashushkaykichillata kobrakuychi. Ama kankunapawanka kobrakuychichu.

14 Chaymanta soldadukuna laduncharkansapa Juanta tapurkansapa:

—Ñukaykunapish ¿imatatí rurashasapa Tata Dios kastigumanta salvawanankunapa?

Chashna tapuptinkuna Juanka willarkansapa:

—Ama ni pita ima tiyapukninta kichuychichu. Ama ni pita llullakushpa chatashpa nimata kichuychichu. Chaymanta kamachishuknikichi pagarashushkaykichillawan kushikushpa kawsaychi.

15 Aypa runakuna Tata Dios kachamushkan salvakuk runata shuyashpa kawsaykarkansapa. Paykuna tapunakurkansapa:

—Ichará kay Juanka Tata Dios kachamushkan runa.

16 Chayta uyarishpa Juan willarkansapa:

—Ñukaka yakullawanmi bawtisaykichi. Chaymanta washaynita shamun ñukamanta ashwan alli yachachikuk runa. Payka Tata Diospa Espiritunwan bawtisashunkichi. Chay Espiritunka rawraykak ninawanshina bawtisashunkichi uchaykichimanta pichashunaykichipa. Chay yachachikuk runaka ñukamanta tukuy laya ashwan alli yachachikukmi. Ñukaka mana animukunichu ushutan waskanta paskayta.
17 Triguta waktashpa murukunata surkunchi. Chaypina murukunata wakaychanchi.
Trigupa tullunkunata wishchushpa rupachinchi. Chay ñukamanta ashwan yachaysapa
runaka trigu murukunata surkuk runashinami. Paymi tukuy kreyik runakunata allita
kuydan. Mana kreyik runakunata churankasapa mana tukuyniyuk ninapi.
18 Chashna aypata yachachikushpa Juan chay runakunata willarkansapa Tata Dios
kachamushkan runa shamunanta.
19 Chaymanta Juanka chay sinchi kamachikuk Herodesta piñayarkan wawkin Felipipa
warmin Herodiyaswan uchallikushpa kawsaykaptin. Chaymanta piñayarkan aypa
mana allikunata rurashpa kawsaykaptin. 20 Chashna piñayaptinpish Herodeska mana
allita rurayllapi katirkan. Mana alli rurak kashpa karselpi Juantaka wichkachirkan.

Jesus bawtisakurkan.
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21 Manarapish Herodes karselpi Juanta wichkachiptin aypa runakunata bawtisayllapi katirkan. Jesuspish rirkan Juan bawtisananpa. Jesus bawtisakushkanwasha Tatan
Dioswan parlarkan. 22 Chaypina sielu kicharinakuptin Tata Diospa Espiritun iden
urpayshina urayamurkan Jesuspi tiyarik. Chashna orana sielumanta Tatan Dios Jesusta
willarkan:
—Kanka kuyanayni wambraynimi kanki. Sukamanmi kushichiwanki.

Jesuspa awilunkuna.
(Mt 1.1-17)

23 Jesuska kimsa chunka watayuk kashpa kallarirkan yachachikuyta. Tukuy
runakuna yuyarkansapa Josepa wambran kananta. Joseka karkan Elipa wambran.
24 Elika karkan Matatpa wambran. Matatka karkan Levipa wambran. Levika karkan
Melkipa wambran. Melkika karkan Janapa wambran. Janaka karkan Josepa wambran.
25 Chaymanta Joseka karkan Matatiyaspa wambran. Matatiyaska karkan Amospa
wambran. Amoska karkan Nahunpa wambran. Nahunka karkan Eslipa wambran.
Eslika karkan Nagaypa wambran. 26 Nagayka karkan Maatpa wambran. Maatka
karkan Matatiyaspa wambran. Matatiyaska karkan Semeypa wambran. Semeyka
karkan Josekpa wambran. Josekka karkan Judapa wambran. 27 Chay Judaka karkan
Joananpa wambran. Joananka karkan Resapa wambran. Resaka karkan Sorobabelpa wambran. Sorobabelka karkan Salatielpa wambran. Salatielka karkan Neripa
wambran. 28 Nerika karkan Melkipa wambran. Melkika karkan Adipa wambran. Adika
karkan Kosampa wambran. Kosamka karkan Elmadampa wambran. Elmadamka
karkan Erpa wambran. 29 Erka karkan Josuepa wambran. Josueka karkan Elieserpa
wambran. Elieserka karkan Jorimpa wambran. Jorimka karkan Matatpa wambran.
Matatka karkan Levipa wambran. 30 Levika karkan Simeonpa wambran. Simeonka
karkan Judapa wambran. Judaka karkan Josepa wambran. Joseka karkan Jonampa
wambran. Jonamka karkan Eliakimpa wambran. 31 Eliakimka karkan Meleapa
wambran. Meleaka karkan Menapa wambran. Menaka karkan Matatapa wambran.
Matataka karkan Natanpa wambran. 32 Natanka karkan Davidpa wambran. Davidka
karkan Isayipa wambran. Isayika karkan Obedpa wambran. Obedka karkan Boospa
wambran. Booska karkan Salapa wambran. Salaka karkan Naasonpa wambran.
33 Naasonka karkan Aminadabpa wambran. Aminadabka karkan Adminpa wambran.
Adminka karkan Arnipa wambran. Arnika karkan Esrompa wambran. Esromka
karkan Farespa wambran. Fareska karkan Judapa wambran. 34 Judaka karkan

Jakobopa wambran. Jakoboka karkan Isakpa wambran. Isakka karkan Abrahampa wambran. Abrahamka karkan Tarepa wambran. Tareka karkan Nakorpa wambran.
35 Nakorka karkan Serukpa wambran. Serukka karkan Ragawpa wambran. Ragawka karkan Pelekpa wambran. Pelekka karkan Heberpa wambran. Heberka karkan Salapa wambran. 36 Salaka karkan Kaynanpa wambran. Kaynanka karkan Arfakapa wambran. Arfakaka karkan Sempa wambran. Semka karkan Noepa wambran. Noeka karkan Lamekpa wambran. 37 Lamekka karkan Matusalenpa wambran. Matusalenka karkan Enokpa wambran. Enokka karkan Jaredpa wambran. Jaredka karkan Mahalalelpa wambran. Mahalalelka karkan Kaynanpa wambran. 38 Kaynanka karkan Enospa wambran. Enoska karkan Setpa wambran. Setka karkan Adanpa wambran. Adanka karkan Tata Diospa wambran.

4

Supay Jesusta llullachinayarkan.
(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

1 Jesus bawtisakushkanwasha Tata Diospa Espiritun atipachiptin Jordan yakumanta kutirkan. Chaypina chunlla chakidu allpaman Tata Diospa Espiritunka pusharkan.
2 Chaypi kashpana chusku chunka diyata Jesuska mana nimata mikurkanchu. Supay tukuy chay diyakunata Jesusta mana allikunata rurachinayarkan. Chaypina Jesus sukaman yarkarkan. 3 Sukaman yarkaptinna supayka willarkan:

—Kanka Tata Diospa wambran kashpaykika kay rumita willay pan tukunanpa chayta mikunaykipa.

4 Chashna supay willaptinna Jesuska mana nima kreyishpa willarkan:

—Tata Diospa killkadunpi willawanchi: “Tukuy runakuna Tata Diospa rimananta kasushpa kawsanankuna tiyan. Manami panta mikushpallachu kawsankasapa.”

5 Chaypina supayka Jesustaka suk urku sawanman pusharkan. Chay urkumanta tukuy allpapi llaktakunata raslla kawachirkan. 6 Chayta kawachishpana willarkan:

—Tukuy kay allima kawanayki llaktakuna tukuy chaypi tiyakkuna ñukata kuwashka kaptin kuyki. Ñuka munashkayni runatami kusha. 7 Kanka kunkurikushpa ñukata kuyaway. Chashna kuyawaptikika tukuy chay llaktakunata kanta kushkayki chaypi kamachikuk kanaykipa.

8 Chashna supay willaptinna Jesuska mana kasushpa willarkan:

—Tata Diospa killkadunpi willawanchi: “Señorniki Tata Diosllata kuyay. Payllata sirvishpa kawsay.”

9 Chashna Jesus willaptinna Jerusalen llaktaman supayka pusharkan. Chaypina Tata Diospa manllayba altu wasin sawanman pushashpa willarkan:

—Tata Diospa wambran kashpaykika kay altumanta allpaman wishchunakuy. Urmashpaka manami nimanachinakunkichu. 10 Tata Diospa killkadunpi willawanchi: “Tata Dioska angelninkunata willankasapa kanta amachashushpa kuydashunankunapa. 11 Urmanayaptikika paykuna makinkunawan chaskishunkisapa ama rumikunapi mitkakunaykipa.”

12 Chaypina Jesuska supayta willarkan:

—Chaymantapish Tata Diospa killkadunpi willawanchi: “Ama nimata yankamanta ruraychichu yachanayashpa Tata Dios yanapawankachu manachu nishpa.”

13 Chashna Jesus mana kasunayaptin supayka manana yacharkannachu imashnami llullachinka nishpa. Chayrayku suk tiemputa Jesusmanta ashurkan.

Galilea partipi Jesus kallarirkan yachachikuyta.
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

14-15 Chaymanta chay chunlla chakidu allpamanta Jesus kutirkan Galilea partiman. Tata Diospa Espiritun sukaman yanapaptin rikchak laya yachak karkan. Tukuy llaktakunapi tantanakunankuna wasikunapi Jesuska yachachikurkan. Chashna yachachikuptin tukuy runakuna alabarkansapa.

Jesus kutirkan Nasaret llaktanman.
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

16 Chashna llaktan llaktan yachachikuypi purishpa Jesuska wiñashkan Nasaret llaktanman kutirkan. Chaypi kashpa amañananshina samana diya tantanakunankuna wasiman rirkan. Chay wasipi kashpa shayarirkan Tata Diospa killkadunta leyinanpa.
17 Chay wasi kuydak runa Jesusta suk libruta kurkan. Chay libruka karkan ñawpa yachachikuk Isaiyaspa killkashkan. Jesuska chay libruta kicharishpa kay killkaduta tarishpa leyirkan:
18 "Tata Diospa Espiritunka ñukatami akllawashka.
Willawashka tukuy mana nimayuk llakishpa kawsak runakunata yachachinaynipa.
Churawashka paykunata yachachinaynipa kushikushpa kawsanankunapa.
Chaymanta kachamuwashka tukuy supaypa makinpi kawsak runakunata salvanaynipasapa.
Kachamuwashka mana kawakuk runakunata kawachichinaynipa.
Chaymanta kachamuwashka padesik runakunata padesichinankunamanta kichukunaynipa.
19 Tata Dios kachamuwashka runakunata willanaynipa sukaman kuyashpa yanapanankunata."
20 Jesus chay killkaduta leyishkanwasha chay libruta kurkan wasi kuydak runata. Chashna kushpana tiyarirkan. Tiyariptinna tukuy pi paytaka chaparkansapa.
21 Chaypina willarkansapa:

—Kay leyishkayni killkaduka ñukapami rimashka. Ñukaka Tata Dios kachamuwashkan runami kani.

22 Chashna Jesus yachachikuptin tukuy runakuna almirashpankuna tapunakurkansapa:

—¿Manachu kay runaka Josepa wambran?

23 Chashna tapunakuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Ariya kankunaka mana kreyiwashpa willawaykankichi: "Kanka ampikuk runa kashpaykika kikikilla ampinakuy. Kanka Kapernaum llaktapi milagruta rurashkaykita kay llaktanchipipish ruray yachanaynikunapa Tata Diosmanta shamudu runa kanaykita."

24 Kunan allita willaykichi. Tata Diospa rimananta yachachikuk runa kikin llaktanpi yachachikuptin llaktamasinkuna mana kreyinsapachu. 25-26 Ñawpa alli yachachikuk Eliyas yachachikushkan tiempu kimsa wata sokta killata mana nima tamyarkanchu. Chashna mana tamyaptin tukuy Israel llaktapi sinchi yarkay tiempu karkan. Chay yarkay tiempupi Tata Dios Eliyasta kacharkan Sidon llakta ladunpi. Eliyasta kacharkan chay Sareta llaktapi kawsak viyuda warmiman payna Eliyasta karananpa. Deverasmi kikin Israel llaktanpi aypa viyudakuna tiyarkan. Mana paykunamanchu Tata Dios Eliyasta kacharkan.
27 Chaymanta ñawpa alli yachachikuk Eliseopa tiempunpi Siria partipi kawsarkan suk sinchi kamachikuk runa. Paypa shutin karkan Naaman. Chay kamachikuk runa lasaru unkuyuk karkan. Chaypina yachachikuk Eliseoka paytaka alliyachirkan. Deverasmi llaktankunapi aypa runakuna chay unkuywan karkansapa. Eliseoka mana paykunataka alliyachirkansapachu mana Tata Diosta kreyiptinkuna.
28 Chashna Jesus yachachikuptin uyarishpana chay wasipi tantanakudu runakuna sukaman piñakurkansapa. 29 Paykunaka llaktankunamanta Jesusta pusharkansapa suk

manllayba waykuman. Chay waykuka karkan chay llakta washanman. Chayman pushashpankuna wañuchinayarkansapa altumanta tankakushpa. 30 Chaypina Jesuska chay aypa runakunapa chawpinkunata pasashpa rirkan.

Jesus supayuk runata alliyachirkan.
(Mr 1.21-28)

31 Chaymanta Jesuska Nasaret llaktamanta llukshishpa rirkan Galilea parti llakta Kapernaumman. Chaypina samana diya kaptin tantanakunankuna wasipi yachachikuykarkan. 32 Chaypi allita yachachikuptin runakuna sukaman almirarkansapa sinchi kamachikuk runashina yachachikuptin. 33 Chaypi tiyarkan suk unkudu runa. Payka supayuk karkan. Jesus yachachikuptin uyarishpana chay supay sinchita rimakushpa Jesusta willarkan:

34 —¿Imapatí ñukaykunamanka shamushkanki, Nasaretmanta Jesus? ¡Sakiwaysapa! ¿Mana tukuyniyuk ninamanchu kachawanayaykankisapa? Ñukaka yachani Tata Diosmanta shamudu runa kanaykita.

35 Chashna chay supay willaptin Jesuska piñayashpa willarkan:

—¡Upallayayna! ¡Kunanlla kay runamanta llukshiy!

Chashna Jesus willaptinna tukuy pi kawaykaptinkuna supayka chay unkudutaka waktakurkan. Chaypina mana nimanachishpanachu paymanta llukshirkan. 36 Chayta kawashpa runakunaka sukaman manchakurkansapa. Chaypina willanakurkansapa:

—Kay Jesuska sinchi kamachikuk kashpa atipan supaykunatapish llukshichiyta.

37 Chaymanta chay runakuna famakurkansapa tukuy llaktakunapi Jesus supayta sinchita willashpa runamanta llukshichishkanta.

Jesus Pedrupa suedranta alliyachirkan.
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

38 Chaymanta Jesuska chay tantanakunankuna wasimanta llukshishpa rirkan yaykuk Simon Pedrupa wasinpi. Chaypi Simonpa suedran kalentorawan unkudu karkan. Pay unkudu kaptinna familyankuna Jesusta willarkansapa kalentoranta chiriyachipunanpa. 39 Chashna willaptinkunana Jesuska chay unkudu warmipa ladunpi shayarishpa kumurayarkan. Kumurayashpa sinchita willarkan kalentoran chiriyananpa. Chaypina kalentoranka raslla chiriyarkan. Chay warmika atarishpa paykunapa mikunankunata rurashpa kararkansapa.

Jesus aypa unkudu runakunata alliyachirkan.
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

40 Chaymanta inti yaykuptin Jesusman aypa runakuna unkudu familyankunata pusharkansapa. Paykuna rikchak laya unkuyuk karkansapa. Chaypina Jesuska chay unkudukunapa umankunapi makinta churashpa tukuyta alliyachirkansapa. 41 Chaymanta aypa runakunamanta Jesuska supaykunata llukshichirkan. Chay supaykuna llukshishpankuna kaparishpa rimarkansapa:

—¡Kanka Tata Diospa wambranmi kanki!

Chashna willaptinkuna Jesuska piñayashpa willarkansapa:

—¡Upallaychi!

Jesus mana munarkanchu supaykuna nimata willanankunapa. Paykunaka yacharkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

Aypa llaktakunapi Jesus yachachikurkan.
(Mr 1.35-39)

42 Chaymanta pakariykaptin Jesus chay llaktamanta llukshishpa rirkan suk chunlla likidu pampaman. Chayman riptin aypa runakuna maskarkansapa. Sukaman maskashpana tarirkansapa. Willarkansapa ama ni mayta suchushpa llaktankunallapi kiparinanpa. 43 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Chikan llaktakunapipish kay alli kushichina rimanata yachachikunayni tiyan. Tata Dioska kachamuwashkami tukuy runakunata yachachinaynipa alli kamachikuk kananta.
44 Chashna willashpankuna Jesuska tukuy judiyu runakunapa llaktankunapi yachachikuypi purirkan. Tantanakunankuna wasikunapi yachachikurkan.

5

Jesus willaptinkuna disipulunkuna aypa challwakunata apirkansapa.
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

1 Suk diya Genesaret kocha mañanpi Jesuska Tata Diospa rimananta yachachikuykarkan. Chaypina aypa runakuna uyarinayashpankuna tankanakushpa Jesusta nitirkansapa. 2 Chashna niti niti kaptinkuna chay kocha mañanpi Jesus kawarkan ishkay atun kanowakunata. Chay kanowakunapika mana nima tiyarkanchu. Challwa apik runakuna kanowankunata sakishpankuna atun redninkunata takshaykarkansapa. 3 Suk kanowaka Simonpa karkan. Chay Simonpa kanowanpina Jesuska yaykurkan. Yaykushpana Simontaka willarkan:
—Suk tipita chawpiyachipay.
Tankapuptinna Jesus chaypi tiyarirkan. Chay kanowamanta Jesuska chay runakunata yachachirkansapa. 4 Chay aypa runakunata yachachishkanwashana Simontaka willarkan:
—Kay kanowaykita ashwanta chawpiyachiy. Chaypi chay rednikikunata sirichiychi challwata apinaykichipa.
5 Chaypina Simonka willarkan:
—Maestru, tuta entero manami niman suk challwata apishkanisapachu. Mana nimata tuta entero apishpaynikunapish willawaptikisapa kashkan sirichishasapa.
6 Paykunaka Jesusta uyarishpa redninkunata sirichirkansapa. Chaypina aypa challwakunata apirkansapa chay redninkuna llikikunayanankaman. 7 Simonka makinwan kayarkansapa challwa apikmasinkunata chikan kanowankunata apashpa yanapak rinankunapa. Chay aypa challwakunawan ishkantin kanowankunata untachirkansapa yaka suminayanankaman.
8-9 Jesusta kasushkanrayku aypa challwata apirkansapa. Tukuy chayta kawashpa Pedruka tukuy challwa apikmasinkunawan sukaman manchakurkansapa. Chaypina manchakushpa Pedruka Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa willarkan:
—Maestru, ñukaka uchasapami kani. Chayrayku pinkakuni kanwan tantalla puriyta.
10 Sebedeopa wambrankuna Jakobowan Juan Simonpa challwa apikmasinkuna karkansapa. Chashna tukuy paykuna sukaman manchakuptinkuna Jesus Simonta willarkan:
—Ama manchakuychu. Kunanmantapacha aypa runakunata Tata Diospa rimananta yachachishpa kawsanki. Yachachinkisapa paykunapish Tata Diosta kreyishpa kawsanankunapa.
11 Chashna Jesus willaptinkuna chay runakunaka chawpi yakumanta kanowankunata mañayachirkansapa. Chaypina tukuyta sakishpankuna chay oramantapacha Jesusta katirkansapa.

Jesus lasaruyak runata alliyachirkan.
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

12 Suk diya Jesus suk llaktapi chayarkan. Chaypina suk lasaruyak runa Jesusta kawashpa ñawpakninpi kumurayashpa willarkan:
—Maestru, munashpaykika atipanki kay unkuyninimanta alliyachiwayta.
13 Chashna willaptinna Jesuska makinwan llankashpa willarkan:
—Ariya, munani alliyachiynikita. Kunanmantapacha alliyaduna kiparinki.

Chashna willaptinna chay runapa kirinka raslla alliyapurkan. 14 Chaypina Jesuska willarkan:
—Amara ni pita willayrachu alliyachishkaynita. Ñawpa yachachikuk Moises killkadunpi willashunkichi lasaru unkuynikichimanta alliyashpaykichi saserdoteman rinaykichi tiyan ofrendaykita apashpa. Sanuna kanaykita kawashuptin chay ofrendaykita Tata Diosta kunayki tiyan uchaykita perdonananpa. Chaypina tukuy runakuna yachankasapa sanu kanaykita.
15 Chashna Jesus chay alliyachishkan runata ama ni pita parlachinanpa willaykaptinpish aypa runakunata parlachirkan. Chaymanta chay aypa runakunapish famakurkansapa alliyadu kananta. Chay almirana rurashkanta yachashpankuna aypa runakuna rirkansapa Jesusta uyarinayashpankuna. Paykunapish munarkansapa unkuyninkunamanta alliyachinankunapa. 16 Chashna aypa runakuna payman riptinkuna chunllaman Jesuska rirkan chaypi Tata Dioswan parlak.

Jesus mana kuyuy atipak runata alliyachirkan.
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Chaymanta suk diya suk wasipi Jesus yachachikuykarkan. Chaypina fariseo runakuna Tata Diospa rimananta yachachikuk runakunapish chayarkansapa. Paykunaka shamurkansapa tukuy Galilea parti Judea parti llaktakunamanta. Jerusalen llaktamantapish shamurkansapa. Chaykunamanta shamushpa Jesusta laduncharkansapa. Payka aypa unkudukunata alliyachirkan Tata Dios sukaman yanapaptin.
18 Chay diya Jesusman suk mana nima kuyuy atipak unkuduta kamillapi pusharkansapa. Chay pushak runakuna munarkansapa Jesuspa ñawpakninpi churayta. 19 Chay wasipi aypa runakuna tiyaptin paykunaka mana yaykuyta atiparkansapachu. Chayrayku wasi sawanman chay unkudutaka kamillanpi pusharkansapa. Chaypina chay tejakunata surkushpa uchkurkansapa. Chaytana unkuduta kamillanpi urayachirkansapa Jesuspa ñawpakninpi churak. 20 Chay yanapak runakunaka allita tukuy shunku kreyirkansapa Jesus alliyachinanta. Jesuska kreyinankunata yachashpa chay unkudutaka willarkan:
—Wambrayni, tukuy uchaykikunamanta perdonayki.
21 Chashna Jesus willaptin Moisespa killkadunkunata yachachikuk runakunaka fariseo runakunawan yuyayninkunapi rimarkansapa: “Kay runaka Tata Diosta piñachiykan. Iden Tata Diosshina kanayashpa kay unkuduta willashka tukuy uchankunamanta perdonananta. Tata Diosllami atipan uchakunata perdonayta.”
22 Chashna yuyayninkunapi rimaptinkuna Jesuska chayta yacharkan. Chayrayku willarkansapa:
—¿Imapatí washanchawaykankichi? 23 Ñuka kay unkuduta ishkay layata atipayman willayta. Munashpayni willayman: “Uchaykikunamanta perdonayki.” Chaymanta willayman: “Atarimushpa puriy.” Allita puriptin kawashpa yachankichi alliyachishkaynita. 24 Kunanlla kay unkuduta alliyachisha. Alliyachiptini yachankichi ñuka sielumanta shamudu runa kanaynita. Yachankichi kay allpapi tukuy runakunapa uchankunata perdonayta atipanaynita.
Chayta rimashkanwasha Jesuska chay mana kuyuy atipak runata willarkan:
—¡Atarimuy! Kamillaykita apashpa wasikiman rillay.
25 Chashna Jesus willaptinna chay unkudu runaka utkakushpa alliyaduna atarimurkan chay aypa runakuna kawaykaptinkuna. Atarimushpa chay sirishkan kamillanta apishpa wasinman rirkan. Sukaman kushikushpa rirkan Tata Diosta alabaypi.
26 Chashna chay unkudu runa alliyaptinna tukuy kawak runakuna sukaman almirashpankuna Tata Diosta sukaman alabarkansapa. Chaypina manchakushpankuna willanakurkansapa:

—Kunanka almirana layakunata kawashkanchisapa.

Jesus Levita willarkan paywan tantalla purinanpa.
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

27 Chay unkudu runata alliyachishkanwasha suk llaktaman Jesus rirkan. Chaypi chayashpa suk kullki kobrakuk runawan kawanakurkan. Chay runaka romano gobiernupa kullkita kobrakuykarkan. Paypa shutin karkan Levi. Levika kullki chaskikunan mesa ladunpi tiyaridu karkan. Payta kawashpana Jesuska willarkan:

—Shamuy, ñukata katiway.

28 Chashna Jesus willaptinna Levika tiyaridu kashkanmanta atarirkan. Payka tukuy chay kullki kobrakushkanta sakishpa Jesuswan tantalla purirkan disipulun kananpa.

29 Suknin diya Jesusta sukaman kuyashpa Levika suk fiestata rurarkan wasinpi. Chay fiestata rurashpa Levika kullki kobrakukmasinkunata llaktamasinkunatapish konvidarkansapa. Jesuska disipulunkunawan chay runakunawan tantalla suk mesallapi mikurkansapa. 30 Chaypina fariseo runakuna Tata Diospa rimananta yachachikuk runakunawan Jesusta kawarkansapa. Paykunaka Jesuspa disipulunkunata kallarirkansapa yuyayta. Willarkansapa:

—¿Imapatí kankunaka kobrakuk runakunawan uchasapa runakunawan tantalla mikuykankichi upyaykankichi?

31 Chashna disipulunkunata willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Sanu runa mana ampik runata maskanchu mana unkudu kashpa. Unkudu runa ampik runata maskan alliyayta munashpa. Kankuna mana alli rurak runakuna kashpaykichi unkudu runakunashina kawsankichi. 32 Ñuka shamushkani tukuy uchasapakunata kayak. Manami shamushkanichu mana uchayuk yuyanakuk runakunata kayak.

Runakuna Jesuspa disipulunkunata repararkansapa mana mikunata sasiptinkuna.
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

33 Chashna Jesus yachachikuptin runakuna piñakushpa willarkansapa:

—Juanpa disipulunkuna chaymanta fariseokunapa disipulunkuna churadu diyakunapi Tata Diosta kuyanankunarayku mana nimata mikunsapachu. Sukaman orashpankuna kawsansapa. Kanpa disipuluykikunaka tukuy layata mikushpa upyashpankuna kawsansapa.

34 Chashna willaptinkuna Jesus kay ejempluta willarkansapa:

—Suk funsiata rurashpaykichi noviowan tantalla kashpaykichi kushikushpa mikunkichi. Mana kasaranan diyachu konvidadukunaka sasinsapa. 35 Funsia tukuptinna novio sakiptinkuna chaypira churadu diyakunata mikunata mana mikunkasapachu.

36 Chashna Jesus yachachikushpa chikan ejemplutapish willarkansapa:

—Mana ni pi mushuk llachapata tipishpa mawka llachapapi apichinmanchu. Chashna mushuk llachapata tipiptin wakllidu kiparin. Chaymanta mawka llachapapika mushuk retaso mana allichu rikurin.

37 Mana ni pi churanmanchu llullu vinuta mawka vinu churana kapachupi. Chaypi churaptin llullu vinu timbushpa mawka kapachuta pachyachinman. Kapachu llikikuptin vinuka usunman. Chay llikikudu kapachupish wakllidu kiparin. 38 Chayrayku llullu vinuta mushuk vinu churana kapachupi churansapa ama vinu usunanpa. Ñukapa yachachikunaynika mushuk vinushinami. Kankunapa yachachikunaykichika mawka kapachushinami. Chayrayku yachachikuptini mana munankichichu kasuwayta. 39 Chaymanta yachachikunaykichi mawka vinushina kaptin chayllata munankichi. Chayrayku mana munankichichu ñukapa yachachikunaynita mushuk vinushina kaptin.

6

Samana diya Jesuspa disipulunkuna tipi triguta pallarkansapa.
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

1 Chaymanta suk samana diya Jesus disipulunkunawan suk llaktaman rirkansapa. Rishpankuna trigu chakra chawpinta purirkansapa. Chaypina Jesuspa disipulunkuna triguta tipishpankuna makinkunapi ishkushpa mikurkansapa. 2 Chayta kawashpankuna fariseokuna willarkansapa:

—¿Imapatí disipuluykikuna samana diya kaykaptin triguta pallaykansapa? Chayta rurashpa Moisespa kamachikunankunata mana kasuykansapachu.

3 Chashna fariseokuna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—¿Manachu leyishkankichi ñawpa kamachikuk David rurashkanta? Suk diya payka purikmasinkunawan sukaman purishpankuna yarkarkansapa. 4 Yarkaymanta kashpa Tata Diospa wasinpi yaykurkansapa. Chaypi Davidka mikurkan Tata Diospa churadu pankunata. Purikmasinkunatapish kararkan. Chay laya pankunaka saserdotekunallapa karkan. Chayta mikushpankunapish mana uchallikurkansapachu. Chashnashina disipuluynikunata ama willaychichu uchallikuykanankunata. 5 Ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni allita yachachiykichi samana diya imakunami alli ruranaykichipa imakunami mana allichu ruranaykichipa nishpa.

Jesus suk kaspirayadu makiyuk runata alliyachirkan.
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

6 Chaymanta suknin samana diya Jesus tantanakunankuna wasipi yaykurkan. Chaypina kashkan kallarirkan yachachikuyta. Chay wasipika suk kaspirayadu alli ladu makiyuk runa karkan. 7 Chaypina Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna fariseokunawan sukaman Jesusta chapapayarkansapa. Kawanayarkansapa samana diya chay runata alliyachinkachu manachu nishpa. Paykunaka awtoridarkunapi Jesusta sukaman chatanayarkansapa samana diya unkuduta alliyachiptin. 8 Jesuska yacharkan chatanayaykanankunata. Chaypina paykunata mana manchashpa chay kaspirayadu makiyuk runataka willarkan:

—Rillay chay runakunapa chawpinkunapi shayarik.

Chashna Jesus willaptin payka shayarik rirkan. 9 Chawpinkunapi shayariptinna Jesuska chay chatanayak runakunata willarkansapa:

—Ñuka kankunata tapuykichi: Moisespa killkadunpi ¿imatatí willawanchisapa? ¿Willawanchisapachu samana diya allita mana allita rurananchikunapa? ¿Samana diya suk runata alliyachinchimanchu? ¿Suk runata kawapayanchimanchu wañunanpa?

10 Mana nimata ayniptinkuna Jesuska tukuy chay chatanayak runakunata sukta sukta kawarkansapa. Chaypina chay kaspirayadu makiyuk runataka willarkan:

—Makikita chutachiy.

Chay runa Jesusta kasushpa makinta chutachishkan oras alliyarkan. 11 Jesus chay runata alliyachiptin chay chatakunayak runakuna kawashpankuna sukaman piñakurkansapa. Chaypina sukwan sukwan willanakurkansapa:

—¿Imatatí rurashunchisapa kay runataka?

Jesus chunka ishkay disipulunkunata akllarkan.
(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

12 Chaymanta suk diya Jesus suk urkuman rirkan orak. Chay urkupi tuta entero Tata Dioswan parlarkan. 13 Chaymanta punchawyaptin ladunman tukuy disipulunkunata kayarkansapa. Tukuy paykunamanta chunka ishkayta akllarkan paywan tantalla purinankunapa. Chay aklladu disipulunkunataka willarkansapa paykunapish yachachikunankunapa. 14 Suk aklladu disipulun karkan Simon. Jesuska paytaka shutiyachirkan Pedru kananpa. Chaymanta karkansapa Simonpa wawkin Andres, Santiago, Juan,

Felipi, Bartolome, 15 Mateo, Tomas. Chaymanta suk karkan Alfeopa wambran Santiago.
Chaymanta suk karkan Simon. Payka romano gobiernuta mana munarkanchu nima
kasuyta. 16 Chaymanta suk disipulun karkan Santiagopa wawkin Judas. Suk karkan
Judas Iskariote. Payka suk tiempu washan Jesusta rantikurkan wañuchinankunapa.

Jesus aypa unkudu runakunata alliyachirkan.
(Mt 4.23-25)

17 Chay chunka ishkay disipulunkunata akllashkanwasha chay urkumanta suk
pampayninman Jesuska paykunawan tantalla urayamurkan. Chay pampapi aypa
runakuna Judea partimanta Jerusalen llaktamanta atun kocha ladunpi Tiro Sidon
llaktakunamantapish tantanakurkansapa. Chay aypa runakuna rirkansapa Jesusta
uyarinankunapa. Aypa unkudukunapish rirkansapa Jesus alliyachinankunapa.
18-19 Chaypina kikin atipashpa Jesuska aypa unkudu runakunata alliyachirkansapa.
Supaykuna unkuchishkan runakunatapish alliyachirkansapa. Aypa runakuna Jesusta
llankanayarkansapa unkuyninkunamanta alliyayta munashpankuna.

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa imashnami kushikushpa kawsankasapa nishpa.
(Mt 5.1-12)

20 Chaymanta tukuy chay aypa runakunata alliyachishkanwasha Jesuska disipu-
lunkunata chapashpa willarkansapa:

—Mana nimayuk kashpaykichipish kushikuypuru kankichi. Kankunami Tata Diospa
mandunpi kawsaykankichi.

21 Kunan tiempu yarkashpa kawsashpaykichipish kushikuypuru kankichi. Tata Dios
kankunata saksachishunkichi.

Kunan tiempu wakashpa kawsashpaykichi kushikuypuru kankichi. Tata Dios
kushichishuptikichi asikunkichi.

22 Ñuka sielumanta shamudu runami kani. Runamasikichi kankunata sukaman
ñukarayku chiknishuptinkuna Tata Dios kushichishunkichi. Paykuna washanchashush-
paykichi tantanakunankunamanta karkushuptikichi Tata Dios kushichishunkichi.
Ñukarayku runakuna mana alli kanaykichita rimaptinkunapish Tata Dios kushichishun-
kichi. 23 Chashna chiknishuptikichipish sukamanlla kushikuychi. Yachankichi sielupi
premyuykichita chaskinaykichita. Chay chiknishuknikichipa ñawpa awilunkunapish
idenllata Tata Diospa rimananta yachachikuk runakunata chiknirkansapa.

24 Kankuna tukuy layayuk kaptikichi llakichiykichi. Kay tiempullapa tiyapushunay-
kichillawan kushikuykankichi.

25 Kay tiempulla saksadu kawsaptikichi llakichiykichi. Suk tiempukaman yarkan-
kichi.

Kay tiempulla asikushpa kawsaptikichi llakichiykichi. Suk tiempukaman llakishpa
kawsankichi.

26 Tukuy runakuna kankunata sukaman alabashuptikichi llakichiykichi. Paykunapa
ñawpa awilunkuna idenllata alabarkansapa llulla yachachikuk runakunata.

Jesuska disipulunkunata yachachirkansapa chiknik runakunata kuyanankunapa.
(Mt 5.38-48; 7.12)

27 Jesuska yachachikuypi katishpa willarkansapa:

—Kankuna kreyiwak runakuna kaptikichi allita yachachiykichi. Tukuy
chiknishuknikichi runakunata kuyaychi. Paykunata yanapashpalla kawsaychi.
28 Tukuy mana alli yuyashuknikichi runakunata allillata kuyashpa yanapaychi. Tukuy
piñachishuknikichi runakunapa Tata Diosta roygaychi yanapanankunapa.

29 Suk runa chiknishushpa uyaykipi sakmashuptinka ama kutipaychu. Suk ladu
uyaykitapish kuy sakmashunanpa. Suk runa sakuykita kichushuptikika ama michay-
chu kamisaykitapish apananpa. 30 Pipish kashpa suk imata mañashuptiki ama michash-
palla kuy. Chaymanta suk runa imaykita kichushuptikika ama kutin mañaynachu.
31 Kankuna munankichi runamasikichi kuyashushpaykichi allita rurashunaykichipa.
Chashnashina kankunapish runamasikichita allita rurashpa kawsaychi.
32 Kankunaka kuyashuknikichi runakunallata kuyashpaykichika Tata Diosta
mana kushichiykankichichu. Tukuy uchasapa runakunapish kuyak runakunallata
kuyansapa.
33 Kuyanakukmasikichillawan yanapanakushpaykichika iden uchasapaku-
nashinalla kawsankichi. Chashna kawsashpaykichi Tata Diosta mana kushichin-
kichichu. Kankunaka chiknishuknikichitapish kuyanaykichilla tiyan.
34 Chaymanta kankuna kullkikichita kutichikuk runakunallata prestadu kushpay-
kichika Tata Diosta mana kushichiykankichichu. Tukuy uchasapa runakuna sukwan
sukwan prestanakunsapa ashwan aypata chaskiyta munashpankuna.
35 Chayrayku kankunaka chiknishuknikichitapish kuyanaykichilla tiyan. Tukuy
runakunata yanapanaykichi tiyan. Pipish kaptin suk imata mañashuptikichika kuychilla
ama kutichishunanta yuyashpa. Kankuna tukuy pi kuyashpa kawsaptikichi Tata Dios
sukaman yanapashunkichi kushichishunkichi. Paymi sukaman yachaysapa kashpa
tukuy mana alli rurak runakunata tukuy mana kuyakuk runakunata kuyashpalla
yanapan.
Chashna kankuna Tata Diosshina kuyashpa yanapashpa kawsashpaykichika paypa
wambrankuna kankichi. 36 Tata Diosnikichi tukuy runakunata llakichishpa yana-
pan. Chashnashina kankunapish Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi payshina
llakichikuk runakuna kaychi.

Jesus disipulunkunata yachachirkan ama ni pita yuyanankunapa. (Mt 7.1-5)

37 Chaypina Jesuska yachachikuyllapi katishpa willarkansapa:
—Ama ni pita washanchashpa yuyaychichu. Kankuna mana ni pita yuyaptikichi
Tata Diospish kankunapa allillata yuyanka. Chaymanta ama ni pita chiknishpa kasti-
gachinayaychichu. Mana kastigachinayaptikichi Tata Diospish kankunata mana kasti-
gashunkichichu. Tukuy pita perdonanaykichi tiyan. Chashna perdonaptikichi Tata
Dios kankunatapish perdonashunkichi. 38 Pitapish kaptin mana michashpa yanapay-
chi. Chashna mana michashpa yanapaptikichika Tata Dioska kankunatapish ashwan
sukaman allita yanapashunkichi. Kankuna runamasikichita rurashkaykichishina Tata
Dios kankunatapish rurashunkichi.
39 Chashna Jesus yachachikushpa suk ejempluta parlachikurkan:
—Suk runa mana kawakuk kashpa mana kawakukmasinta mana ni mayta atipanchu
pushayta. Pushanayashpaka suk rarkapi ishkantin urmanmansapa. Kankuna mana
kreyiwashpaykichika iden mana kawakuk runakunashina kankichi.
40 Suk disipulu maestrunmanta mana ashwan alli yachakchu. Disipulu allita
yachakushpa maestrunshinalla yachan. Chayrayku ñuka yachachikuptini allita uyari-
waychi kankunapish allita yachanaykichipa.
41 Kankuna mana uchaykichita riksinayashpaykichi ñawinpi kaspi tiyapuk runashina
kankichi. Ñawikichipi suk kaspi tiyaptin munankichi runamasikichipa ñawinmanta
takshasillu susyata surkuyta. Chaykamanka kikikichipa ñawikichipi kaspi tiyaykaptin
mana nima mallinkichichu.
42 Kankunapa ñawikichipi kaspi tiyaykaptin ¿imashnatí animukunkichi wawkikichita
willayta: “Ñuka ñawikimanta chay susilluta surkunayani” nishpa? Kankuna allipi
tukushpa mana allikunata ruraykankichi. Chayrayku uchallikuykankichi. Kikikichipa

ñawikichimantara kaspita surkushpara wawkikichipa ñawinmanta taksha susilluta atipankichiman surkuyta. Uchaykichita sakishpa kawsashpaykichira wawkikichita atipankichi yanapashpa yachachiyta.

Jesus yachachikurkan wayuchakuk kaspipa ejemplunta.
(Mt 7.17-20; 12.34-35)

43 Jesuska yachachikuyllapi katishpa willarkansapa:
—Tukuy allima kaspi sukaman allimata wayuchakun. Mana alli kaspika mana valekta wayuchakun. 44 Tukuy alli wayuchakuk kaspitami wayunmanta riksinchi. Kashayuk kaspika mana wayuchakunchu igo wayuta. Chaymanta sarsa waska mana wayuchakunchu uva wayuta.
45 Chashnami alli yuyayuk runa allikunallata rimashpa kawsan. Mana alli yuyayuk runaka mana allikunata rimashpa kawsan. Rimananllamanta riksinchi suk runata alli yuyayukchu manachu nishpa.

Jesus ishkay laya wasikunapa ejemplunta yachachikurkan.
(Mt 7.24-27)

46 Chaymanta Jesuska yachachikuyllapi katishpa chay runakunata willarkansapa:
—Willashkaynita mana ruranayashpaykichika ¿imapati "Maestru, Maestru" niwankichi? 47 Mash uyariwaychi. Suk ejempluta parlachiykichi yachanaykichipa maykan runami ñukaman shamushpa kasuwashpa willanaynita ruran.
48 Suk runa alli yuyayuk kashpa wasinta ruran sinchi allpapi ukuta aspishpa. Payka uku aspidupi pirkata churaptin alli ruradu wasi kiparin. Yaku untaptin sukaman kallpaptinpish chay wasi mana nima tikranchu alli ruradu kashpa. Kankuna willashkaynita allita rurashpa kawsashpaykichika sinchi allpapi wasinta rurak runashina kankichi. 49 Chaymanta suk mana alli yuyayuk runa wasinta mana ukuta aspishpa ruran. Chaymanta tamyaptin yaku untaptin sukaman kallpaptin chay wasika urman mana alli ruradu kashpa. Kankunaka willashkaynita mana rurashpaykichika iden mana alli wasinta rurak runashina kankichi. Yuyaynikichi kunanlla wakllin.

7

Jesus romano kapitanpa wiwachunta unkuyninmanta alliyachirkan.
(Mt 8.5-13)

1 Chay aypa runakunata yachachishkanwasha Kapernaum llaktaman Jesuska rirkan. 2 Chay llaktapi tiyarkan romano gobiernupa soldadukunapa kapitannin. Paypa tiyarkan alli kuyadu wiwachun. Chay wiwachunka fatal unkudu kashpa wañunayaykarkan. 3 Chay kapitanka yacharkan Jesus aypa unkudukunata alliyachiykananta. Chayta yachashpa judiyu ansianukunata kacharkan Jesusta willanankunapa wasinman shamunanpa wiwachunta alliyachik. 4 Chay ansianukuna Jesusta ladunchashpankuna sukaman willarkansapa rinanpa chay kapitanpa wiwachunta alliyachik. Willarkansapa:
—Alli kanman chay kapitanta yanapanaykipa. 5 Payka romano kaykashpapish sukaman munawashpankuna yanapawashkasapa. Paymi tantanakunaynikuna wasita rurachishka.
6 Chashna willaptinkunana chay kapitanpa wasinman Jesuska paykunawan rirkan. Manarapish wasinpi chayaptin chay kapitanka amigunkunata kacharkan Jesusta willak:
—Maestru, chay kapitanka pinkakunshi wasinpi chayanaykipa. 7 Manashi nimachu payka kanwan parlananpaka. Chayrayku judiyu ansianukunallata kachashka willashunanpa wiwachunta alliyachipunaykipa. Karullamantashi willaptiki wiwachunka alliyanka. 8 Kashnami willachishunki: "Tata Diosmi kantaka kamachishunki. Ñukapapish tiyan kamachiwakninikuna. Paykuna

kamachiwaptinkuna kasunayni tiyan. Chaymanta ñuka soldadukunata kamachiptini paykuna kasuwansapa. Suk soldaduta suk mayman rinanpa willaptini rin. Sukta shamunanpa willaptini shamun. Suk wiwachuyni imatapish rurananpa willaptini ruran. Chayrayku karullamanta wiwachuynita alliyachipay."

9 Chay kapitan willachishkanta uyarishpa Jesuska sukaman almirarkan. Chaypina chay aypa katik runakunata chapashpa willarkansapa:

—Allita willaykichi. Tukuy judiyumasinikunamanta mana niman suk runa kay romano kapitanshina ñukata kreyiwankichichu.

10 Chashna Jesus willaptinna chay kapitan kachashkan runakunaka kutirkansapana. Kapitanpa wasinpi chayashpankuna tarirkansapa wiwachuntaka alliyadutana.

Jesus suk viyuda warmipa wawanta wañushkanmanta kawsachimurkan.

11 Jesus chay kapitanpa wiwachunta alliyachishkanwasha Nayin llaktaman rirkan. Chay llaktaman Jesuswan tantalla disipulunkuna chaymanta aypa runakuna rirkansapa. 12 Jesus chay llaktapi chayashpa kawarkan suk wañuduta pampak pushaykaptinkuna. Chay wañudu karkan viyuda warmipa chaylla wawan. Chay viyudata llakichishpa aypa llaktamasinkuna tantalla riykarkansapa wañuduta pampak. 13 Chaypina Jesuska chay warmita kawashpa sukaman llakichishpa willarkan:

—Amana wakakuynachu.

14 Chashna chay warmita willashpa Jesuska wañuduta laduncharkan. Chaypina wañuduta pushaykak runakunaka shayarirkansapa. Jesus wañudupa kamillanta llankashpa willarkan:

—Wambrayni, atarimuyna.

15 Chashna willaptin chay wañudu waynaka kawsamurkan. Tiyarimushpa kallarirkan rimakuyta. Chaypina Jesuska chay kawsachimushkan waynata mamanta kurkan. 16 Chayta kawashpankunana tukuy chay aypa runakuna sukaman manchakurkansapa. Tata Diosta alabashpankuna willarkansapa:

—Kay wañuduta kawsachimushpa Jesuska sukaman alli yachachikuk runami.

Sukkunaka rimarkansapa:

—Tata Diosmi shamushka yanapawakninchikuna.

17 Tukuy Judea partipi kawsak runakuna yacharkansapa Jesus chay wañudu waynata kawsachimushkanta.

Juan Bawtista yachanayarkan Jesus Tata Diosmanta shamudu runachu manachu nishpa.

(Mt 11.2-19)

18 Chaypina Juanpa disipulunkuna payta willarkansapa Jesus ruraykananta aypa almirana ruranata. Chayta yachashpa Juanka ishkay disipulunkunata kayarkan. 19 Paykunata Jesusman kacharkansapa yachanayashpa pay Tata Diosmanta shamudu runachu manachu nishpa. Mana pay kaptinka chikanta shuyanankunapa.

20 Juanpa disipulunkuna Jesusta tapuk rirkansapa. Laduncharkansapa willarkansapa:

—Juan ñukaykunata kachamuwashkasapa tapukniki: ¿Kanchu deveras Tata Diosmanta shamudu runa kanki? Mana kan kaptikika chikanta shuyashasapa.

21 Mana aynishpara chay diya Jesuska aypa runakunata unkuyninkunamanta nanayninkunamanta alliyachiykarkansapa. Chaymanta supay unkuchishkan runakunata alliyachiykarkan. Chaymanta aypa mana kawakuk runakunapa ñawinkunata alliyachiptin allitana kawakurkansapa. 22 Chay rikchak laya unkuyuk runakunata alliyachishkanwasha Jesuska chay ishkay runakunata willarkansapa:

—Rillaychi Juanta willak tukuy kawashkaykichita tukuy uyarishkaykichita. Willaychi mana kawakuy atipakkunata alliyachishkaynita. Willaychi mana puriy atipakkunata lasaruyak runakunatapish alliyachishkaynita. Ñuka alliyachiptini upa runakunapish uyarikunsapana. Chaymanta willaychi wañudukunata kawsachimushkaynita. Ñuka tukuy mana nimayuk runakunata yachachiykanisapa Tata Dios salvakuk kananta. 23 Chaymanta Juantaka willaychi pipish kashpa mana pinkakushpa ñukata allita kreyiwashpa kushikuypurumi kawsanka.

24 Juanpa disipulunkuna kutiptinkuna Jesuska tukuy paywan kiparik runakunata willarkansapa:

—¿Imatatí chunlla pampapika rishkankichi kawak? ¿Rishkankichichu pintuta wayra kuyuchiptin kawak? 25 Mana chayta kawak rishpaykichika ¿imatatí rishkankichi kawak? ¿Allima llachapayuk runatachu? Kankunaka yachankichi allima llachapayuk runakuna rinankunata sinchi kamachikukkunapa wasinkunallaman. 26 ¿Imatatí rishkankichi kawak? ¿Alli yachachikuk runatachu? Ariya, deverasmi rishkankichi alli yachachikuk runata kawak. Payka tukuy alli yachachikukkunamanta ashwan alli yachachikukmi.

27 Tata Dios killkadunpi Juanpa rimarkan: "Ñukaka suk alli yachachikukta kachasha tukuy runakunata willananpa kachamushkayni runata allita chaskinankunapa."

28 Allita willaykichi. Chay yachachikuk Juanka tukuy runakunamanta ashwan alli yachakmi. Chashna Juan ashwan alli yachak kaykaptinpish Tata Diospa mandunpi mana nima yachak yuyanakuk runakuna Juanmanta ashwan yachaysapakunami.

29 Juan yachachikushkanta uyarishpankuna aypa runakuna yacharkansapa Tata Dios alli rurak kananta. Romano gobiernupa kullkinta kobrakuk runakunapish Juanta uyarishpankuna bawtisakurkansapa. 30 Fariseo runakunawan Tata Diospa kamachikunanta yachachikuk runakuna mana munashkasapachu Tata Dios nimapi yanapanankunapa. Chayrayku mana Juanman rishkasapachu bawtisakunankunapa.

31 Chaypina Jesus yachachikuyllapi katirkan:

—¿Imashnatí yachachiykichiman? ¿Ima ejempluwantí yachachiykichiman? 32 Kankunaka plasapi tiyarishpa pukllak wambrakunashinami kankichi. Paykunaka pukllakmasinkunata kaparikunsapa: "Ñukaykuna kenata pukuptinikuna kankuna mana tushushkankichichu. Llakinapa laya kantuta kantaptinikuna mana nima wakashkankichichu."

33 Kankuna chay pukllak wambrakunashina mana nimawan agradakunkichichu. Juan mana panta mikuptin mana vinuta upyaptin rimankichi supayuk kananta. 34 Ñuka sielumanta shamudu runa mikuptini upyaptini kankuna rimankichi mikundero upyandero kanaynita. Chaymanta rimankichi uchasapa runakunapa romano awtoridarkunapa kullki chaskikuk runakunapa purikmasinkuna kanaynita. 35 Chashna yuyawaptikichipish willaykichi: Tukuy pi allita rurashpa kawsashpankuna runamasinkunata kawachinsapa yachaysapa kanankunata.

Suk fariseo runa Jesusta konvidarkan wasinpi mikuk rinanpa.

36 Chaymanta suk fariseo runa Jesusta konvidarkan wasinpi rinanpa mikuk. Chashna konvidaptin Jesuska rirkan. Chaypina mesapi mikuykarkan. 37 Chay fariseopa llaktanpi suk waynandera warmi kawsarkan. Chay warmika yacharkan chay fariseopa wasinpi Jesus chayashkanta. Chaypina rirkan Jesusta tarik. Suk yurak rumimanta ruradu botellapi mishkilla asnak wirata apashpa Jesusta laduncharkan. 38 Chay warmika kumurayashpa Jesuspa chakin kuskapi wakakurkan. Sukaman wakakushpa ñawin illiwan Jesuspa chakinta mayllapurkan. Chukchanllawan chakichipushpa chakinta mucharkan. Chaymanta chay mishkilla asnak wirata Jesuspa chakin sawapi icharkan.

39 Chayta kawashpana chay konvidak fariseoka shunkun ukullapi rimarkan: “Kay
Jesuska deveras Tata Diospa rimananta yachachikuk runa kashpaka kay warmita
riksinman uchasapa kananta.”
40 Jesus yuyayninta yachashpa willarkan:
—Simon, suk imata willanayayki.
Chaypina chay fariseoka aynirkan:
—Maestru, suk imata willawanayashpaka willaway.
41 Chashna chay fariseo runa willaptinna Jesuska willarkan:
—Ishkay runakuna suk patronmanta kullkita prestadu surkurkansapa. Suk
runa surkurkan pichka pachak kullkita. Sukka surkurkan pichka chunkallata.
42 Chaymanta chay patronka kutichinankunapa willaptinna mana nima kullkiyukchu
karkansapa kutichikunankunapa. Paykuna mana kutichiyta atipaptinkuna chay pa-
tronka ishkantinkunata perdonarkansapa ama kutichinankunapa. Kunanka willaway.
¿Maykan kullkita debikuk runatí chay patrontaka ashwan allita kuyan?
43 Chashna Jesus willaptinna Simonka willarkan:
—Ñukaka yuyani chay ashwan aypa kullkita surkushkan runa ashwan allita patronta
kuyananta.
Chashna willaptinna Jesuska willarkan:
—Allitami ayniwashkanki.
44 Chaypina Jesuska chay warmita chapashpa Simonta willarkan:
—¿Kawashkankichu kay warmi chakinita mayllaptin? Wasikipi chayaptini kanka
mana yakuta kuwashkankichu chakinita mayllanaynipa. Kay warmika ñawin illi-
wan chakinita mayllapashka. Chaymanta chukchanwan chakichipashka. 45 Kanka
mana nima muchawashkankichu. Kay warmika wasikipi chayamushkaynimanta-
pacha chakinipi muchawashka. 46 Chaymanta kanka mishkilla wirata mana nima
umaynipi ichashkankichu. Kay warmika chay mishkilla asnak wirata chakini sawanpi
ichashka. 47 Payka yachan tukuy uchankunata perdonanaynita. Chayrayku suka-
man kuyawashpa chakinita mayllapashka. Kanka yuyanakunki pishillata uchayuk
kanaykita. Chayrayku mana munankichu perdonanaynipa. Chayrayku mana yakachu
kuyawanki.
48 Chashna Simonta willashpa Jesuska chay warmitaka willarkan:
—Uchaykikunamanta perdonayki.
49 Chashna Jesus willaptinna konvidadu runakuna sukwan sukwan
tapunakurkansapa:
—¿Imashnatí kay runaka atipan uchakunata perdonayta? Tata Diosllami atipan uchata
perdonayta.
50 Chayta uyarishpana Jesuska chay warmitaka willarkan:
—Kanmi tukuy shunkuykimantapacha kreyiwashkanki. Chayrayku tukuy uchaykita
perdonani. Kushikushpana rillay wasikiman.

8

Warmikuna Jesusta yanaparkansapa.

1 Chaymanta Jesus aypa llaktakunapi yachachikuypi purirkan. Payka tukuy runaku-
nata willarkansapa Tata Dios sukaman alli kamachikuk kananta. Chay chunka ishkay
disipulunkunaka paywan tantalla puriksapa. 2 Jesus unkuyninmanta alliyachishkan
warmikuna payta yanapaypi katirkansapa. Sukkunata alliyachirkansapa supaykunata
llukshichishpa. Mariya Magdalenapish Jesustaka katirkan. Paymanta Jesuska kanchis
supaykunata llukshichirkan. 3 Chaymanta suk warmi Juana Jesusta katirkan. Juanapa
kusanpa shutin karkan Kusa. Chay runa Kusa karkan sinchi awtoridar Herodespa

atun wasinpi kamachikuk. Chaymanta Susanawan aypa warmikunapish Jesusta katirkansapa tiyapunankunawan tukuy layapi yanapashpankuna.

Jesus tarpudu murukunapa ejemplunta yachachikurkan.
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

4 Jesus yachachikuypi puriptin aypa runakuna llaktankunamanta llukshirkansapa kawanayashpankuna. Chay aypa runakuna tantanakuptinkuna Jesuska suk ejempluta parlachirkansapa:

5 —Suk runa rirkan tarpukuk. Murukunata shikwashpa tarpuptin sukkuna urmarkansapa ñanpi. Chay ñanka sukaman sarudu kashpa sinchi allpa karkan. Chay sinchi allpapi murukuna urmaptin pishkillukuna mikurkansapa. 6 Suk murukuna urmarkansapa rumisapa allpapi. Chay rumisapa allpapi murukuna urmaptin tipillata wiñarkan. Chaymanta chakirkansapa mana ñupu ñupu allpa kaptin. 7 Suk murukuna urmarkansapa kashasapa kiwa ukunpi. Chaypi wiñaykaptinkuna chay kashasapa kiwakuna makarkansapa chakinankaman. 8 Suk murukuna urmarkansapa allima allpapi. Chaykunaka sukaman allimata wiñashpa aypata wayuchakurkansapa. Suk murumanta pachakta wayuchakurkan.

Chaykunata yachachishpankuna Jesuska sinchita rimakushpa willarkansapa:

—Kankuna uyarikuk kashpaykichika kay yachachikunaynita allita rinrillikuychi.

Jesus disipulunkunata willarkansapa imaraykumi ejemplukunawan yachachikuykarkan nishpa.
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

9 Jesus yachachikuptinna disipulunkuna yachachikunanta mana entiendishpankuna tapurkansapa:

—¿Imatatí yachachiwanayankisapa chay muru tarpudupa ejempluta willawashpaykisapa?

10 Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Tata Dios yachachishuykankichi paypa mandunpi yaykunaykichita. Manara yachachishushkaykichita ñami yachachishuykankichina. Chay mana kreyiwakkunata ejemplukunata yachachinisapa kawashpapish mana kawakuk runakunashina kiparinankunapa. Uyarishpapish mana uyarikukshina kiparikunankunapa.

Jesus yachachikurkan runakuna rikchak laya allpashina kanankunata.
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

11 Jesuska yachachikuyllapi katirkan:

—Kashna chay ejemplu riman: Tata Diospa rimananka murukunashinami. 12 Chaymanta aypa runakuna Tata Diospa rimananta uyarishpapish mana allitachu shunkullikunsapa. Chay runakunaka sarudu sinchi allpashinami. Supay chay murukunata mikuk pishkillukunashina llullachishpa pantachichin ama Tata Diosta kreyishpa salvadu kanankunapa.

13 Tata Diospa rimananta kushikuypuru chaskik runakunaka rumisapa allpapi urmak murukunashinami. Chashna kushikuypuru kreyishpankunapish mana sapiyukshina kashpana suk tiempullata Tata Diosta katinsapa. Paykunaka nanayta llakita mallishpana manana munansapanachu Tata Diosta katiyta.

14 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta uyarishkankunamanta tipimanta tipimanta munanankunallata rurashpa kawsansapa. Kullkiyashpa vanidarkushpalla kawsansapa. Chay laya runakunaka iden kashasapa allpapi wiñak murukunashinami. Mana nima wayuchakunsapachu.

15 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa rimananta tukuy shunku uyarishpa kasushpa kawsansapa. Paykunaka alli allpapi urmadu murukunashinami. Aypata

wayuchakuk murukunashina tukuy shunku Tata Diosta kreyishpa mana shaykushpa kawsansapa.

Jesus alkusapa ejemplunta yachachikurkan.
(Mr 4.21-25)

16 Jesuska ejemplukunawan yachachikuyllapi katirkan:
—Suk alkusata apichishpa mesapi churanchisapa tukuy wasipi yaykuk runakuna kawakunankunapa. Mana ni pi alkusata apichishpa pakanchimanchu suk ollawan wichkashpa. Nima kawitu sikinpi pakanchimanchu. 17 Chay apichidu alkusa mesapi churadu yachachikunaynishinami. Yachachikunayni tukuy runakunata riksichin upallalla rimashkankunata pakakudu rurashkankunata. 18 Chayrayku yachachikunaynita allita uyariychi. Allita kreyiwashpa kawsaptikichi Tata Dios ashwanta yanapashunkichi ashwanta yachanaykichipa. Mana allita kreyiwashpa kawsaptikichika Tata Dioska chay tipi yachashkaykichita kichushunkichi.

Jesuspa maman wawkinkunawan rirkansapa kawak.
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

19 Jesuspa maman wawkinkunawan rirkansapa payta kawak. Chaypina paykunaka mana atiparkansapachu Jesusta laduncharta aypa runakunapa chawpinkunapi yachachikuykaptin. 20 Chay runakuna Jesustaka willarkansapa:
—Mamaykiwan wawkikikunami washapi shuyashuykansapa kawashunayashpa.
21 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Tukuy Tata Diospa rimananta uyarishpa rurashpa kawsak runakunami ñukapa wawkinikuna mamaynikuna.

Jesus sinchi wayrata sampayachirkan.
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

22 Chaymanta suk diya atun kanowapi Jesuska disipulunkunawan tantalla yaykurkansapa. Chaypina disipulunkunata willarkansapa:
—Akuychi kay kochata chimbaypachi.
Chashna Jesus willaptinkunana kallarirkansapa chimbayta. 23 Chay kochata chimbaykaptinkunana Jesuska puñurkan. Puñuykaptinna sinchi wayra tiyarkan. Sukaman sinchi wayrawan yakuka kanowapi yaykurkan sumichinayanankaman. 24 Chaypina disipulunkunaka manchakushpankuna Jesustaka rikchachishpa willarkansapa:
—¡Maestru, mash kaway! ¡Ñami suminayaykanchisapana!
Chaypina Jesuska atarimushpa chay sinchi wayrataka chay olaskunataka willarkan sampayananpa. Chaypina chay wayraka sampayarkan.
25 Wayrata sampayachishkanwasha Jesuska chay disipulunkunataka willarkan:
—¿Ariya manarachu allitara kreyiwankichi?
Chaypina disipulunkunaka sukaman manchakushpa almirashpankuna tapunakurkansapa:
—¿Pitíkay runaka? ¡Wayrata yakuta willashpalla sampayachin!

Jesus alliyachirkan supay unkuchishkan runata.
(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Jesus disipulunkunawan chay kochata chimbashpa chayarkansapa Gerasa partipi. Gerasa karkan Galilea parti kocha chimbaman. 27 Chay kanowamanta Jesus urayaptinna llakta ladunmanta suk supayadu runa laduncharkan. Unay tiemputana chay runaka mana llachapayuk mana nima wasipichu kawsarkan. Payka wañudukuna pampanankuna machaykunapi kawsarkan. 28-29 Aypa kuti supayka chay runataka yanaparkan mana allita rurananpa. Llaktamasinkuna aypa kuti waskawan kadenakunawan chay runapa makinta chakinta wataksapa. Chashna wataptinkuna chay runaka tipiklla. Supayka chunlla machaykunaman paytaka pushak.

Chaypina chay supayadu runa laduncharptin Jesuska supayta willarkan chay runamanta llukshinanpa. Chashna willaptin chay runaka manllaybata kaparikushpa Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa willarkan:

—¡Kanka sielupi kawsak Tata Diospa wambran kaykashpayki ama ñukata amichiwaychu! ¡Roygayki ama ninaman kachawanaykipa!

30 Chashna chay runa willaptinna Jesuska tapurkan:

—¿Ima shutiti kanki?

Chaypina payka aynirkan:

—Legion shutimi kani.

Chay runaka chashna willarkan aypa supaykuna paypi kawsaptinkuna.

31 Chaypina chay supaykuna willarkansapa ama kachananankunapa mana tukuyniyuk nina rawray ukuman.

32 Chay chunlla urkupi aypa kuchikuna tiyarkan. Chayta kawashpana supaykunaka Jesusta roygarkansapa chay kuchikunapi yaykuk rinankunapa. Chashna roygaptinkuna Jesuska almitirkansapa. 33 Chaypina chay runamanta tukuy supaykuna llukshishpankuna rirkansapa kuchikunapi yaykuk. Paykunapi yaykuptinkunana sukaman kallpashpankuna urkumanta sinkushpa yakupi sipikurkansapa.

34 Chayta kawashpana chay kuchikuna kuydak runakuna sukaman manchakurkansapa. Kallparkansapa tukuy llaktapi chakrakunapi kawsak runakunata kawashkankunata parlachikuk. 35 Chayta uyarishpankuna tukuy runakuna rirkansapa kawak sipikudu kuchikunata. Chayashpana tarirkansapa Jesuspa ladunpi tiyariduta chay aypa supayuk kashka runata. Payka alli llachapakudu alliyaduna karkan. Payta kawashpankuna sukaman manchakurkansapa. 36 Chaypina chay kawak runakuna parlachirkansapa Jesus chay runamanta supaykunata llukshichishkanta. 37 Chaypina tukuy Gerasa partipi kawsak runakuna manchakuypuru Jesusta roygarkansapa chayllamanta kutinanpa. Chashna roygaptinkunana Jesuska kanowapi yaykurkan kutinanpa. 38 Rinayaykaptinna chay alliyadu runaka Jesusta roygarkan paywan tantalla rinanpa. Sukaman pushananpa roygaptinna Jesuska willarkan:

39 —Kutiyna wasikimanna. Chaypina tukuyta parlachikuy Tata Dios kuyashushpa alliyachishushkanta.

Chashna Jesus willaptinna chay runaka kushikuypuru tukuy llaktamasinkunata parlachirkan Jesus alliyachishkanta.

Jesus yawar unkuyuk warmita alliyachirkan. Chaymanta Jairopa shipashninta kawsachimurkan.
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

40 Gerasa llaktamanta Jesuska kutirkan kocha chimbaman. Chay kocha chimbanpi aypa runakuna Jesusta shuyaykarkansapa. Chaypi chayaptinna chay llaktapi kawsakkuna sukaman kushikushpa chaskirkansapa. 41-42 Jesus kanowamanta llukshiykaptin suk runa Jairo laduncharkan. Jairoka tantanakunankuna wasipi kamachikuk karkan. Paypa chaylla wambran chunka ishkay watayuk shipitas karkan. Chay shipitasnin unkudu kaptin Jairoka Jesuspa ñawpakninpi kunkurikuk rirkan. Kunkurikushpa Jesusta roygarkan wasinman rinanpa. Jesus almitishpa riykaptin aypa runakuna niti niti katirkansapa.

43 Chay aypa nitik runakunapa chawpinkunapi suk unkudu warmi tiyarkan. Chay warmika chunka ishkay watatana yawar unkuywan kawsarkan. Tukuy kullkintana tukucharkan doktorkunata katishpa. Mana ni pi alliyachiyta atiparkanchu. 44 Chay unkudu warmika Jesusta washanmanta laduncharkan llachapan mañanta llankarkan. Llankashkan ratu yawarninka tipikurkan. 45 Chaypina Jesuska katiykak runakunataka tapurkansapa:

—¿Pitíllachapaynita llankashkankichi?

Chashna tapuptinkuna paykunaka willarkansapa:
—Manami ni pi llankashkaykisapachu.
Chashna willaptinkuna Pedru Jesusta willarkan:
—Maestru, aypa runakuna laduykipi kashpa sukaman nitishushpa kayta chayta tankanakushpankuna llankashuykansapa.
46 Chashna Pedru willaptinna Jesuska willarkansapa:
—Suk kankunami unkudu kashpaykichi llachapaynita llankashkankichi alliyachinaynipa. Chay llankawaktaka ñami alliyachishkanina. Chayrayku tapuykaykichi pití llachapaynita llankashkankichi.
47 Chashna sukaman Jesus tapuptinkuna chay unkuymanta alliyadu warmi mana pakakuyta atiparkanchu. Rirkan sukaman manchakuywan chukchukushpa Jesuspa ñawpakninpi kunkurikuk. Chaypina willarkan:
—Ñuka unkudu kashpa llachapaykita llankashkani munashpayni alliyachiwanaykita. Deverasna llachapaykita llankaptini alliyachiwashkanki.
48 Chashna chay warmi willaptinna Jesuska willarkan:
—Munanayni wambrayni, kanka allita ñukata kreyiwashkaykirayku alliyachishkayki. Kunanka wasikiman kushikushpa kutiy.
49 Chashna Jesus willaykaptin Jairopa wasinmanta suk runa chayarkan. Payka Jairotaka willarkan:
—Wambraykika ñami wañushkana. Amana wasikiman Jesustaka pushaynachu.
50 Chayta uyarishpa Jesuska Jairotaka willarkan:
—Ama manchakuychu. Tukuy shunku ñukata kreyiway. Ñukami shipashnikita kawsachimusha.
51 Chaymanta Jairopa wasinpi chayashpankuna Jesuska mana munarkanchu katiykak runakuna yaykunankunapa. Pedruwan Jakobota Juanllata yaykuchirkan. Chaymanta shipashpa tatan maman yaykurkansapa Jesuswan tantalla. 52 Aypa runakuna chay wañudu shipashpa sukaman wakakushpankuna velaykarkansapa. Jesuska paykunata willarkansapa:
—Ama wakaychichu. Kay shipashka manami wañuduchu. Payka puñuykanmi.
53 Chashna willaptinkunana chay wakakuykak runakunaka Jesusta mana kreyirkansapachu. Asikurkansapa yachashpankuna chay shipash alli wañudu kananta.
54 Chaymanta Jesus kuartupi yaykushpa wañuduta makinmanta apishpa sinchita willarkan:
—Kuyanayni wambrayni, ¡atarimuy!
55 Chashna Jesus willaptinna chay shipashka kawsamushpa atarimurkan. Chaypina Jesuska willarkansapa chay shipashta karanankunapa.
56 Chayta kawashpankunana shipashpa tatan maman sukaman almirarkansapa. Paykunata Jesuska willarkan sapa ama ni pita parlachinankunapa shipashninta wañushkanmanta kawsachimushkanta.

9

Jesuska disipulunkunata kacharkansapa unkudukunata alliyachinankunapa. (Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

1 Chaymanta suk diya Jesuska chunka ishkay disipulunkunata tantanachishpa atipachirkansapa yachanankunapa runakunamanta supaykunata llukshichiyta. Allita atipachirkansapa rikchak laya unkuyukkunata alliyachinankunapa. 2 Jesuska disipulunkunata kacharkansapa yachachikunankunapa Tata Dios alli kamachikuk kananta. Kacharkansapa rikchak laya unkuyuk runakunata alliyachinankunapa. 3 Paykunata willarkansapa:

—Ama apaychichu bastonnikichita nima pikshaykichita nima mirkapaykichita nima kullkikichita nima suk llachapaykichita mudakunaykichipa. 4 Chaymanta maykan llaktapi chayashpaykichi suk runapa wasinpi kipariychi chikan llaktaman rinaykichi diyakaman. 5 Ichará chayashkaykichi llaktapi kawsak runakuna wasinkunapi mana chaskishunayankichimanchu. Paykuna mana chaskishunayaptikichika chakikichi susyanta tapsishpa chay llaktamanta llukshiychi. Chayta rurashpaykichi paykunata willaykankichi Tata Dios uchankunarayku kastiganankunata.

6 Chashna Jesus kachaptinkunana disipulunkunaka llaktan llaktan yachachikuypi purirkansapa. Yachachikurkansapa Tata Dios uchankunamanta perdonanankunata. Chaymanta rikchak laya unkuyuk runakunata alliyachiypi purirkansapa.

Sinchi kamachikuk Herodes yacharkan Jesus aypa unkudukunata alliyachiykananta. (Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

7-8 Chaypina sinchi kamachikuk Herodes uyarirkan Jesus rikchak laya ruraykananta. Runakuna Jesuspa rimarkansapa: “Juan Bawtista wañushkanmanta kawsamushpa Jesuspi tukushpa puriykan.” Sukkuna rimarkansapa: “Ichará ñawpa alli yachachikuk Eliyas kawsamushpa yachachikuykan.” Sukkuna rimarkansapa: “Kay Jesuska ñawpa wañudu yachachikuk runa kawsamushpa puriykan.” Chashna Jesuspa rimaptinkuna Herodes mana yacharkanchu imatami yuyanka nishpa.

9 Chaypina rimarkan:

—Ñukami Juantaka wañuchirkani umanta tipichipushpa. Ichará payna kawsamushka. Tukuy runakuna paypaka sukaman parlachikuykansapa.

Chashna Herodes yuyaykushpa Jesusta sukaman riksinayarkan.

Jesus pichka waranka runakunata kararkansapa. (Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

10 Chay chunka ishkay disipulunkuna unkudukunata alliyachishkankunamanta kutishpankuna Jesusta rurashkankunata parlachirkansapa. Chaymanta parlachishkankunawasha Jesuska paykunallata pushashpa rirkan Betsaida llaktaman. 11 Chayman rishkanta yachashpana aypa runakuna katirkansapa. Paykunata Jesuska kushikushpa yachachirkansapa Tata Dios tukuy layapi alli kamachikuk kananta. Chaymanta rikchak laya unkuyuk runakunata alliyachirkansapa.

12 Chaypina chay chunka ishkay disipulunkuna tardiyaptin kawashpankuna Jesusta willarkansapa:

—Tukuy kay runakunata kachaysapa rinankunapa llaktakunapi chakrakunapi maskak mikunankunata. Richunsapa maskak maypimi samankasapa nishpa. Kay chunllapika manami nima laya mikuna tiyanchu.

13 Jesuska mana rinankunapa munashpa disipulunkunata willarkansapa:

—Kankuna kay runakunataka karaychi.

Chaypina paykunaka willarkansapa:

—Pichka pansitukuna ishkay challwillukunallami ñukaykunapaka tiyan. Kay mikuna mana aypa kaptin ichará riymansapa rantik kay aypa runakunata karanaynikunapa.

14-15 Chashna disipulunkuna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Tukuy runakunata pichka chunkamanta pichka chunkamanta tantanachishpa tiyachiychi.

Jesus willashkankunata uyarishpankuna disipulunkunaka tukuy chay pichka waranka runakunata tiyachirkansapa.

16 Chaymanta Jesuska chay pichka pansitukunata chay ishkay challwata apishpa
sieluta chapashpa Tata Diosta agradesirkan. Chaypina chay pankunata chay chall-
wakunata pakishpa disipulunkunata kurkan chay aypa runakunata karananku-
napa. 17 Tukuy paykuna mikurkansapa saksanankunakaman. Mikushkankunawasha
chunka ishkay sestukunapi disipulunkuna puchudu mikunata tantachirkansapa.

Pedru rimarkan Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

18 Chaymanta suk diya Jesuska disipulunkunallawan suk chunllaman rirkansapa.
Chaypina Jesuska disipulunkunamanta suchurishpa Tata Dioswan parlaykarkan.
Orashkanwasha disipulunkunataka tapurkansapa:
—¿Pi kanaynitatí runakuna rimaykansapa?
19 Paykunaka willarkansapa:
—Sukkuna rimansapa kanshi kanki runakunata bawtisak Juan. Sukkuna rimansapa
kanshi kanki ñawpa yachachikuk Eliyas. Chaymanta sukkuna rimansapa ñawpa wañudu
yachachikuk runashi kawsamushka nishpa.
20 Chashna disipulunkuna willaptinkuna Jesuska tapurkansapa:
—¿Pi kanaynitatí kankunaka yuyaykankichi?
Chaypina disipulun Pedruka willarkan:
—Kanka Tata Diosmanta shamudu salvakuk runami kanki.
21 Chashna Pedru willaptinna Jesuska paykunata willarkansapa:
—Mash uyariwaychi. Ama ni pita willaychichu Tata Diosmanta shamudu runa
kanaynita.
22 Chaymanta willarkansapa:
—Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kaptinipish suk diya runakuna
padesichiwankasapa. Judiyumasinchikunapa ansianunkuna, saserdotekunapa ka-
machikukninkuna, Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna chikniwashpankuna
wañuchiwankasapa. Paykuna wañuchiwaptinkuna kimsa diya ukun kawsamusha.
23 Chaymanta Jesuska tukuy katik runakunata willarkansapa:
—Kankunaka disipuluynikuna kanayashpaykichika kikikichipa munanay-
kichita sakishpa ñukata kasuwashpa kawsaychi. Chiknishuk runakuna
wañuchishunayaptikichipish kada diya ñukallata katiwaychi. 24 Kankuna wañuymanta
kishpinayashpa sakiwashpaykichika mana kishpinkichichu mana tukuyniyuk nina-
manta. Chaymanta ñukata kreyiwashkaykichirayku runakuna wañuchishuptikichipish
mana tukuyniyukta Tata Dioswan kawsankichi.
25 Suk runa rikchak laya tiyapuptin mana sielupi yaykushpaka yankapa kay all-
papi tukuy layayuk kashka. Tiyapunankuna mana nimapi yanapankachu ninamanta
kishpinanpa. 26 Suk runakuna ñukata pinkakuwansapa. Rimanaynitapish mana
munansapachu. Chashna pinkakuwaptinkuna ñuka kay allpaman llipyak likidu ukupi
shamushpayni chay pinkakuwak runakunata willashasapa mana ñukapa kanankunata.
Chay diyaka Tatayni Diospa llipyayninpi yanapawak angelkunawan tantalla kashkan
shamusha.
27 Mash allita uyariwaychi. Suk kankuna manara wañushpaykichira kawankichi Tata
Diospa mandunpi ñuka allita kamachikuptini.

Jesus chikan laya tukushpa sukaman llipyarkan.
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

28 Chaymanta Jesuska pusak diya yachachikushkanwasha rirkan suk urkuman.
Chayman rirkan Tatan Dioswan parlak. Jesuswan tantalla Pedru, Santiago, Juan
rirkansapa. 29 Tata Dioswan parlaykaptin Jesuspa uyan chikan laya tukurkan.
Llachapanpish yurak likidu tukushpa llipyarkan. 30 Chaypina chay kimsa disip-
ulunkunaka kawarkansapa Jesusta parlaykaptin ishkay runakunawan. Paykuna

karkansapa ñawpa yachachikuk Moiseswan Eliyas. 31 Moiseswan Eliyas Jesuswan
parlaykaptinkuna llipyak likidu ukupi rikurirkansapa. Chaypi parlaykarkansapa
Jerusalen llaktapi Jesus wañunanta. 32 Chaypina Pedruka disipulumasinkunawan suka-
man puñunayashpankunapish mana puñurkansapachu. Paykuna kawarkansapa Jesusta
chay ishkay runakunatapish llipyak likidu ukunpi.
33 Chaymanta chay ishkay runakuna Jesusmanta anchuykaptinkunana Pedruka Je-
susta willarkan:
—Maestru, allipaka kaypi kanwan tantalla kanisapa. Munaptikika kimsa ranchituta
rurashasapa sukta kanpa, sukta Moisespa, sukta Eliyaspa.
Pedru chayta rimarkan sukaman manchakushpa mana allita yuyashpa imatami
rimaykan nishpa. 34 Chashna Pedru willaptin suk puyu paykunata wichkamurkansapa.
Disipulukuna puyu ukunpi mallinakushpankuna manchakurkansapa. 35 Chaypina
puyu ukunmanta uyarirkansapa Tata Dios rimakuptin:
—Kay Jesuska wambraynimi. Ñukami paytaka akllashkani. Chayrayku payta allita
uyariychi.
36 Chay disipulunkunaka chay rimanata uyarishkankunawasha Jesusta
kawarkansapa sapallanta. Chaymanta urayamushpa manara ni pita
willarkansaparachu chay urkupi kawashkankunata.

Jesus alliyachirkan supayadu wambrata.
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

37 Chaymanta kayantin chay urkumanta urayamuptinkuna aypa runakuna
rirkansapa Jesusta tinkuk. 38 Paykunapa chawpinkunamanta suk runa manllaybata
rimakushpa Jesustaka willarkan:
—Maestru, chaylla wambrayni tiyan. ¡Llakichiwashpa unkuyninmanta alliyachipay!
39 Kay wambraynita supay unkuchiptin sukaman chukchukushpa kaparikun. Shimin
sukaman pusukyan. Supay unkuchiptin kikinlla waktanakun. Supay mana sak-
inayanchu. 40 Kanpa disipuluykikunata sukamannami roygashkani wambrayni-
manta supayta llukshichipunankunapa. Paykunaka manami atipashkasapachu lluk-
shichipuyta.
41 Chashna chay runa willaptin Jesuska ladunpi tiyak runakunata willarkansapa:
—¿Kunankamanchu manara allita kreyiwankichi? ¡Sukaman mana kreyikuk runaku-
nami kankichi! ¿Aykapikamantí kankunawan kanayni tiyan? ¿Aykapikamantí amichiwan-
kichi?
Chashna rimashpa chay wambrapa tatantaka willarkan:
—Chay wambraykitaka pushamuy kayman.
42 Chaypina Jesusta ladunchaykaptin supay chay wambrataka allpapi urmachishpa
sukaman chukchuchirkan. Chaypina Jesuska supayta piñayashpa willarkan:
—¡Llukshiy kay wambramanta!
Chashna chay wambrata alliyachishpa tatanta kurkan.
43 Jesus chay wambrata alliyachishkanrayku tukuy kawak runakunaka sukaman
almirarkansapa. Willanakurkansapa Tata Dios sukaman alli rurak kananta. Almi-
rashpa chayta parlaptinkuna Jesuska disipulunkunataka willarkan:
44 —Mash allita uyariwaychi. Ama kunkaychichu. Sielumanta shamudu runa kaykap-
tini chikniwak runakuna wañuchiwankasapa.
45 Chashna Jesus willaptinkuna disipulunkunaka mana entiendirkansapachu.
Paykunapa yuyayninkunata Tata Dios pantachichipurkansapa Jesus yachachishkanku-
nata ama entiendinankunapa. Chaymanta paykunaka mancharkansapa Jesusta
tapuyta ashwan allita entiendichinankunapa.

Jesus yachachikurkan suk wambrilluta yanapashpa Tata Diosta kushichinankunata.
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

46 Chaymanta Jesuspa disipulunkunaka ayninakurkansapa maykanmi ashwan alli
kanman kamachikunankunapa.
47 Ayninakunankunata yachashpa Jesuska suk taksha wambrilluta apishpa ladunpi
churarkan. 48 Chaypina disipulunkunata willarkansapa:
—Kankuna ñukata kreyiwashpa suk taksha wambrilluta kuyashpaykichi ñukatapish
kuyawaykankichi. Ñukata kuyawashpaykichi kachamuwak Tataynitapish kuyaykan-
kichi. Chayrayku kankuna runamasikichita kuyashpa yanapashpaykichi tukuymanta
ashwanta Tata Diosta kushichinkichi.

Suk runa mana chikniwashpanchikuna yanapawaykanchisapa.
(Mr 9.38-40)

49 Chaymanta disipulun Juan willarkan:
—Maestru, suk runata kawashkanisapa shutikita rimashpa runakunamanta su-
paykunata llukshichiptin. Ñukaykuna payta michashkanisapa mana ñukanchikunawan
tantalla puriptin.
50 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Ama michaychichu. Suk runa ñukata kreyiwashpa supaykunata llukshichishpaka
yanapawaykanchisapami. Mana nima chikniwanchisapachu.

Jesus mana munarkanchu samaritano runakunata kastigayta.

51 Chaypina tipilla illaptin Jesus sieluman kutinanpa mana nima manchakushpa
kallarirkan Jerusalen llaktaman riyta. 52 Samaria partipi chayashpankuna Jesuska
ishkay runakunata kacharkansapa suk llaktillupi wasita maskanankunapa chaypi
puñunankunapa. 53 Chay ishkay runakuna chay llaktapi chayaptinkuna mana ni pi
Jesusta wasinkunapi samachinayarkansapachu. Samaritanokuna yacharkansapa Je-
sus riykananta Jerusalen llaktaman. Chayrayku mana munarkansapachu chaypi
puñunanpa.
54 Chaypina Jakobowan Juan Jesustaka willarkansapa:
—Maestru ¿munankichu sielumanta ninata urmachimunaynikunapa chaywan chay
llaktapi kawsakkuna kullunankunapa?
55 Chashna willaptinkuna Jesuska ishkantinkunata piñayarkansapa:
—Ama chay runakunata chiknishpa munaychichu rupachiyta. 56 Ñuka sielumanta
shamushkani runakunata kastigumanta salvanaynipasapa. Mana shamushkanichu ni
pita wañuchinaynipa.
Chashna Jesus michaptinkuna rirkansapa chikan llaktapi puñuk.

Jesus yachachikurkan imashnami suk runa payta katinka nishpa.
(Mt 8.19-22)

57 Jerusalenman riykaptinna suk runa Jesustaka willarkan:
—Señor, maytapish riptiki chaytami katishkayki.
58 Chaypina Jesuska willarkan:
—Atukkunapa wasinkuna tiyan machaykunapi. Chaymanta altuta pawak pishkil-
lukunapa wasinkuna tiyan. Ñuka sielumanta shamudu runa kashpaynipish mana nima
wasiyukchu kani chaypi samanaynipa.
59 Chaymanta Jesuska suk runata willarkan:
—Ñukata katiway.
Chashna willaptinna chay runaka Jesustaka willarkan:
—Señor, tatayni wañuptin pampashpaynira katishkayki.
60 Chaypina Jesuska willarkan:
—Tata Diosta mana kreyinayak runakunaka paykunapurana pampanakuchunsapa.
Kanka rillay tukuy runakunata yachachik Tata Dios allimata kamachikunanta.
61 Chaymanta chikan runa Jesusta willarkan:

—Señor, ñukapish sukaman kanta katinayayki. Manarapish kanwan rishpayni rinayani tukuy familyaynikunata willak kanwan rinaynita.

62 Chaypina Jesuska aynirkan:

—Suk runa chakranta rurashpa araduwan allpata aspin. Payka araduwan aspiykashpa washanta chapashpa mana kuskatachu aspin. Kanpish mana kunanlla katiwanayashpaykika washanta chapashpa araduta aysak runashinami kanki. Chashna washaykita chapashpayki mana atipankichu Tata Diospa mandunpi kawsayta.

10

Jesus kanchis chunka runakunata kacharkan yachachikunankunapa.

1 Chaymanta yachachikushkanwasha Jesuska yuyarkan aypa llaktakunaman riyta. Manarapish rishpa kanchis chunka runakunata kacharkansapa ñawpaykanankunapa. Ishkaymanta ishkaymanta kacharkansapa rinankunapa yachachikuk. 2 Chay runakuna yachachikuk rinankunapa Jesuska willarkansapa:

—Suk runa chakranpi tarpudu murukuna allita pukuptin aypa peonkunawan pallachinsapa. Kankuna chay llaktakunapi yachachikuk riptikichi aypa runakuna Tata Diosta kreyinayansapa. Paykunaka iden chakrapi pukudu wayukunashinami. Tata Diosta kreyinayak runakuna aypa tiyaptinpish mana tiyanchu yachachikuk runakuna. Chayrayku Tata Diosta roygaychi kachananpa ashwan aypa runakunata rinankunapa yachachikuk.

3 Kankuna llaktan llaktan puriptikichi runakuna chiknishunkichi. Paykunaka pumakuna ovejata wañuchikshina wañuchishunkichiman. Chayrayku rishpaykichi allita yuyaykuychi ñuka kankunata sukaman yanapanaynita. 4 Ama nima pikshata nima kullkita nima ushutaykichita apaychichu. Chaymanta ñanpi suk runata tinkushpaykichi ama unayaychichu parlachishpa.

5 Suk wasipi yaykushpaykichi chay wasiyukta rimachishpa willaychi: “Kanta tukuy wasikipi kawsakmasikikunatapish Tata Diosmi kushichishunkichi.” 6 Chashna Tata Dios kushichinanpa willaptikichi ichara chay wasiyuk runaka munanman Tata Dios kushichinanpa. Paykuna munaptinkuna Tata Dioska kushichinkasapa. Mana munaptinkunaka mana kushichinkasapachu. 7 Allita chaskishuptinkuna chay wasillapi kipariychi. Ama rillaychichu chikan chikan wasikunapi yaykuk. Chay kiparinaykichi wasipi tukuy karashunankunata mikuychi upyaychi. Paykuna chaywan yachachikushkaykichipa pagarashuykankichi. 8 Suk llaktapi chayaptikichi chay runakuna munashushpa karashunkichi. Imatapish kaptin karashuptinkuna mikuychilla. 9 Chay chayashkaykichipi unkudu runakunata tarishpaykichi alliyachiychi. Tukuy paykunata willaychi: “Tata Diosmi sukaman munan mandunpi kawsanaykichipa.”

10 Chaymanta chikan llaktapi chayaptikichi icharа́ chaypi kawsak runakuna mana chaskishunayankichimanchu. Chaymanta llukshishpa willaychi: 11 “Kankuna mana chaskiwaptikichika ñukaykuna chakinikuna susyanta tapsishpa llukshinisapa. Kankunapi kiparin uchaykichi. Mana chaskiwashpaykichipish allita yachaychi: Tata Diosmi sukaman munan mandunpi kawsanaykichipa.”

12 Allita uyariwaychi. Mana chaskishuptikichika Tata Dioska sukaman kastigankasapa. Ñawpa Sodoma llaktapi kawsak runakunamanta Tata Dioska paykunata ashwan sinchita kastigankasapa.

Jesus chay mana kreyikunayak runakunata llakichirkan.
(Mt 11.20-24)

13 Jesuska yachachikuyllapi katirkan:

—¡Alaw! Chay ishkay llaktakuna Korasinpi Betsaidapi kawsakkunata llakichini. Chay ishkay llaktakunapi aypa almirana ruranata rurashkani. Chaykunata kawashpankunapish uchankunata mana nima wananayansapachu. Chayrayku Tata Dioska paykunata sukaman kastigankasapa. Tiro Sidon llaktakunapi ñuka almirana ruranakunata rurashka kaptinika chaypi kawsak runakuna uchankunamanta wananmansapa karkan Tata Diosta kreyinankunapa. Llakina llachapata churakunmansapa karkan uchpapi tiyarishpa llakinankunapa. 14 Chayrayku kastigakunan diya Tiropi Sidonpi kawsakkunamanta Tata Dioska ashwanta kastigankasapa Korasinpi Betsaidapi kawsak runakunata.

15 Chaymanta Kapernaum llaktapi kawsak runakuna yuyansapa sieluman riyta Tata Dioswan kawsak. Chashna yuyashpankunapish Tata Dios manami sielumanka pushankasapachu. Manllayba tuta likidu uchkuman kachankasapa mana ñukata kreyiwashkankunarayku.

16 Chaymanta Jesuska chay kachaykanan runakunata kashkan willarkansapa:

—Yachachikuk riptikichi kankunata uyarishushpaykichika ñukatami uyariwaykansapa. Kankunata chiknishushpaykichika ñukatami chikniwaykansapa. Ñukata chikniwashpankunaka kachamuwak Tatayni Diostapish chikninsapa.

Jesus chay kanchis chunka runakunata yachachishpa kacharkansapa.

Chay kanchis chunka runakuna yachachikushkankunawasha kutirkansapa.

17 Jesus chay kanchis chunka runakunata kachaptin aypa llaktakunapi yachachikuypi purirkansapa. Chaypina kushikuypuru kutishpankuna Jesusta willarkansapa:

—Maestru, kanpa shutikipi willaptinikuna supaykunapish kasuwashpankuna runakunamanta llukshishkasapa.

18 Chashna chay runakuna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Ariya shutinipi tukuy layata atipankichi rurayta. Ñuka kawashkani sielumanta supaykunapa ashwan sinchi kamachikukninta llipyakshina urmamuptin. 19 Chay supaykuna machakuyshina alakrashina wakllichishunayankichi. Ñuka kankunata sukaman yanapashkaykichi tukuy laya supaykunata karkunaykichipa. Karkuptikichipish mana nimanachishunkichichu. 20 Kankuna sukaman kushikushkankichi supaykunata runakunamanta llukshichishpaykichi. Ñuka willaykichi ashwanta kushikuychi shutikichi sielupi killkaduna kaptin.

Jesus kushikurkan.
(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Chashna chay runakunata willaptin Tata Diospa Espiritun Jesusta sukaman kushichirkan. Chaypina Tatan Diosta willarkan:

—Tatayni, sielupi allpapi allima kamachikukmi kanki. Kanka tukuy mana kreyinakuk runakunallata allita yachachinki. Chaymanta kikinkunallamanta yachak runakunata mana nimata yachachishkankichu. Chayrayku Tatayni, alabayki. Ariya, Tatayni kushikushpa chashna munashkanki rurayta.

22 Tatan Dioswan parlashkanwasha Jesuska disipulunkunata willarkansapa:

—Tataynika willawarkan ñukalla tukuy layata kamachikunaynipa. Payllami ñukata allita riksiwan. Kankunaka manami allitachu riksiwankichi. Tata Diospa wambran kashpayni ñukallami payta allita riksini. Ñuka munashkayni runakunata riksichiptini Tataynita riksinsapa.

23-24 Chaymanta Jesuska disipulunkunallata pakallalla willarkansapa:

—Allita willaykichi. Ñawpa tiempupi yachachikuk runakuna aypa kamachikuk runakunapish sukaman shuyawashpa ruranaynita kawanayarkansapa yachachikunaynita uyarinayarkansapa. Tukuy paykuna mana kawawashpara mana uyariwashpara wañurkansapa. Kankuna ruranaynita kawashpaykichi yachachikunaynita uyarishpaykichi sukaman kushikunkichi.

Alli yanapakuk samaritano runapa ejemplunta Jesuska yachachikurkan.

25 Chaymanta suk diya suk runa rirkan Jesusta parlachik. Chay runaka Moisespa killkashkankunata yachachikuk. Payka yachanayarkan Jesus allitachu manachu yachachikuykan nishpa. Chaypina Jesusta ladunchashpa tapurkan:

—Maestru ¿imatatí ruranayni tiyan Tata Dioswan mana tukuyniyukta sielupi kawsak rinaynipa?

26 Chashna chay runa tapuptinna Jesuska willarkan:

—¿Leyishkankichu chay ñawpa killkadukunata? ¿Imata ruranaykipatí willashunki?

27 Chaypina chay runaka willarkan:

—Moisespa killkashkan riman: “Kamachikuk Tata Diosnikita tukuy shunku kuyanayki tiyan. Tukuy layata allita rurashpa sukaman munashpa allimata yuyashpa Tata Diosta kuyanayki tiyan. Chaymanta kikiki kuyanakukshina tukuy runamasikikunata kuyanayki tiyan.”

28 Chaypina Jesuska willarkan:

—Allitami ayniwashkanki. Tukuy willawaykanaykita rurashpaykika rinkimi mana tukuyniyukta Tata Dioswan sielupi kawsak.

29 Chaypina chay runaka runamasinta mana kuyaykashpa kuyakukshina tukushpana Jesustaka tapurkan:

—¿Maykan runatatí kuyasha?

30 Chashna chay runa tapuptinna Jesuska yachachishpa suk ejempluta willarkan:

—Jerusalen llaktamanta Jeriko llaktaman suk runa rirkan. Ñanpi riykaptin suwakuna tinkurkansapa. Paykunaka tukuy laya tiyapunanta llachapankunatapish kichurkansapa. Wañunayanankaman sukaman makashpa sakirkansapa. 31 Ñanpi chay makadu runa wañunayaykaptin suk saserdote chay ñanta riykashpa tarirkan. Payka ladeyashpa mana nima yanapanayashpa sakirkan. 32 Chaymanta saserdotepa yanapaknin runa chay makadu runataka tarirkan. Paypish mana yanapanayashpa sakirkan.

33 Chaymanta Samariamanta runa chay ñanta riykashpa chay makadu runataka tarishpa llakichirkan. 34 Payna sukaman llakichishpa llikipushkankunata tipi wirawan tipi vinuwan ampipurkan. Chaymanta llachapawan llikipushkankunata wankupurkan. Ampishkanwasha burrunpa sawanpi churashpa llaktakaman pusharkan. Suk wasipi churak rirkan chaypi kuydanankunapa. 35 Chaymanta kayantin pakariptin chay Samariamanta runa wasi doyñunta kullkita pagararkan. Paytaka willarkan: “Kay unkudu runata allita kuydanki. Kay kushkayni kullki pishiptinka kannami paktachinki. Kutimushpayninami kutichishkayki.”

36 Chay ejempluta yachachishpa Jesuska chay yachachikuk runataka tapurkan:

—Chay kimsa runakunamanta ¿maykantí makadu runapa kuyak runa karkan?

37 Chaypina chay runaka Jesustaka willarkan:

—Chay llakichishpa yanapak runa makadu runata kuyarkan.

Chaypina Jesuska willarkan:

—Kanpish iden chay yanapakuk runashina tukuy runamasikikunata yanapashpa kawsay.

Jesus Mariyapa Martapa wasinpi yaykushpa yachachikurkan.

38 Jesuska yachachikuyllapi disipulunkunawan tantalla purirkansapa. Suk diya
chayarkansapa suk llaktapi. Chaypi suk warmi Marta Jesustaka kushikushpa wasinpi
chaskirkan. 39 Martapa tiyarkan suk ñañan Mariya. Mariyaka Jesuspa chakin kuskapi
tiyarirkan yachachikunanta uyarinanpa. 40 Chaykamanka Martaka aypa mikunata
yanushpa sukaman turbakuykarkan. Chaypina Jesusta willarkan:
—Maestru ¿ariya ñukataka manachu llakichiwanki? Kay ñañaynika sakiwashka sapal-
layni yanukunaynipa. Willay yanapawak shamunanpa.
41 Chashna willaptinna Jesuska Martataka willarkan:
—Alaw Marta, rikchak layata rurashpayki sukaman turbakunki.
42 Trabajanaykimanta ashwan alli kanman Tata Diospa rimananta yachakunaykipa.
Mariyaka ñami allitana yachakuykan. Mana munanichu yachakuykananta
michanaykipa.

11

*Jesus tukuy disipulunkunata yachachirkansapa imashnami Tata Dioswan parlankas-
apa nishpa.*
(Mt 6.9-15; 7.7-11)
1 Chaymanta suk diya suk chunllapi Jesuska Tata Diosta oraykarkan. Orayta
tukuchashkanwasha suk disipulun ladunchashpa willarkan:
—Maestru, Juan Bawtista tukuy disipulunkunata yachachirkansapa orayta. Kanpish
payshina yachachiwaysapa.
2 Chashna disipulunkuna yachakunayaptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Kankunaka Tata Diosta orashpaykichi kashna willaychi:
“A Tata Dios, kanmi kanki Tataynikuna.
Munanisapa tukuy runakuna rimanankunapa sukaman alli rurak kanaykita.
Munanisapa tukuy runakuna kanta kasushushpa kawsanankunapa.
3 Tukuy diya mikunaynikunata kuwaysapa.
4 Runamasinikuna mana allita rurawaptinkuna ñukaykuna perdonanisapa.
Chashnashina kanpish uchaynikunamanta perdonawaysapa.
Yanapawaysapa ama supay munachiwanankunapa mana allita rurayta.”
5 Jesus ashwanta entiendichinayashpankuna suk ejempluta willarkansapa:
—Ichara suk amiguykichi chawpi tutapi wasikichiman rinman. Kayashushpaykichi
willashunkichiman: “Amigu, suk tipi mikunaykita kuway. 6 Wasinipi suk amiguyni
yarkaymanta chayamushka. Manami nima laya mikuna tiyawanchu karanaynipa.”
7 Chashna amiguykichi mañashuptikichi wasikichi ukumanta manami willamunkichi-
manchu: “Ama shamuychu rikchachiwak. Wasini punkunka ñami alli wichkaduna.
Tukuy wambraynikunawan ñami samaykanisapana. Kashna ora mananami atipani-
nachu nimata kuynikita.”
8 Allita willaykichi. Amiguykichi sukaman mañashuptikichika atarinaykichi tiyan
mañashushkanta kuk. Mana munashpaykichipish atarishpa kunaykichi tiyan sukaman
mañashuptikichi. 9 Mash allita uyariwaychi. Kankuna suk imata munashpaykichi
Tata Diosta mañaychi. Mañashkaykichita Tata Dioska kushunkichi. Maskashkaykichita
tarinkichi. Punkuta takaptikichi kicharinka. 10 Tata Diosta mañak runaka chaskinkami.
Tata Diosta maskak runaka tarinkami. Tata Dios punkunta takak runapa kicharinkami.
11 Kankunapa wambraykichi challwata mañashuptikichi ¿kunkichimanchu
machakuyta? 12 Runtuta mañashuptikichi ¿kunkichimanchu alakrata? 13 Kankuna
mana alli rurak kashpaykichipish wambraykichita allikunata kunkichi. Tata
Dioska kankunamanta ashwan alli rurakmi. Chayrayku roygaptikichi Espiritunta
kushunkichi.

Runakuna rimarkansapa supaykunapa mandakuknin yanapaptin Jesus atipananta supaykunata llukshichiyta.
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

14 Suk diya suk runamanta Jesuska supayta llukshichirkan. Supay unkuchiptin
chay runaka mudu karkan. Jesus supayta llukshichiptinna chay runaka atiparkan
rimakuyta. Rimakuptin kawak runakuna sukaman almirarkansapa. 15 Chaypina suk
runakuna Jesuspa rimarkansapa:
—Supaykunapa kamachikuknin Belsebu kay runata yanapaptin supaykunata llukshichin.
16 Suk runakuna Jesusta pantachichinayashpankuna willarkansapa:
—Kunanlla suk almirana ruranata ruray chayta kawashpa yachanaynikunapa Tata
Dios yanapashunkichu manachu nishpa.
17 Chaypina Jesuska yuyayninkunata yachashpa willarkansapa:
—Suk llaktapi kawsak runakuna chikninakushpa makanakushpankuna kikinkunapura kulluchinakunsapa. Sukaman makanakushpankuna wasinkunatapish urmachinsapa. 18 Kankunaka rimaykankichi supaykunapa kamachikuknin Belsebu yanapawananta. Chayta rimashpaykichi mana kuskatachu rimaykankichi. Supaykunapa kamachikuknin yanapawashpaka kikinpa supayninkunallawan makanakuykanmansapa. Kikinkunapura makanakushpa kulluchinakunmansapa.
19 Belsebu yanapawaptinka ¿pití disipuluykikunata yanapan supaykunata llukshichinankunapa? Allita yachanchi Tata Dios paykunata yanapananta. Chayrayku ñukata
yuyawashpaykichi llullachinakuykankichi. 20 Tata Dios yanapawaptin supaykunata
atipani llukshichiyta. Chayrayku yachanaykichi tiyan Tata Dios kachamuwashkanta
kankuna paypa mandunpi kawsanaykichipa.
21 Chaymanta Jesus suk ejempluta willashpa entiendichirkansapa supayta kallpachik
kananta;
—Suk sinchi runa wasinta kuydashpa tukuy laya tiyapunanta allita wakaychan. Alli
armadu kashpa rikchak layanta amachan. 22 Allita kuydashpa wakaychaptinpish
paymanta ashwan sinchi runa shamushpa armankunata kichushpa kallpachin. Chay
wasiyuk runaka yuyarkan armankunawan makanakushpa kuydanakuyta. Chashna
yuyaptinpish chay ashwan sinchi runa armankunata kichushpa tiyapunankunata
kichun apananpa.
23 Kankuna mana kreyiwashpaykichika chikniwankichi. Mana yanapawashpaykichika sukkunata ñukamanta ashuchiykankichi.

Jesus supayadu runapa ejemplunta yachachikurkan.
(Mt 12.43-45)

Jesus yachachikuyllapi katirkan:
24 —Chaymanta suk runamanta supay llukshishpa chakidu chunlla allpapi purin
samanayashpa. Mana ni maypi samananta tarishpa riman: “Shu, kutishalla chay
llukshimushkayni runallaman.” 25 Chay runaman kutishpa tarin iden suk wasi chuya
chuya pichadutashina. 26 Chaypina kanchis ashwan mana alli rurak supaymasinkunata rin kayak. Tukuy paykuna rinsapa chay runapi yaykuk. Chashna modomanta
chay runaka ñawpa kawsashkanmanta ashwan mana allikunata rurashpana kawsan.
27 Chashna Jesus yachachikuykaptin suk warmi chay runakunapa chawpinmanta
sinchita rimashpa payta willarkan:
—Mamayki kushikushpa kawsan wawayashushkanrayku wiwashushkanrayku.
28 Chashna chay warmi willaptinna Jesuska willarkan:
—Mamaynimanta ashwan allita kushikunsapa Tata Diospa rimananta uyarishpa
kasukuk runakuna.

Chay runakuna Jesusta roygarkansapa almirana ruranata rurananpa.
(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

29 Jesus yachachikuykaptin ashwan aypa runakuna tantanakurkansapa uyarik. Tukuy paykunata Jesuska yachachishpankuna willarkansapa:

—Kankunaka mana alli rurak kashpaykichi sukaman roygawankichi almirana ruranakunata ruranaynipa. Roygawaptikichipish mana nimata kankunapa rurashachu. Ñuka mana niman suk almirana ruranata ruraptinipish Tata Diosmi ruranka iden ñawpa alli yachachikuk Jonaspa tiempunpishina. 30 Jonaska kimsa diyata suk atun challwa wiksanpi kawsarkan. Chaymanta kimsa diyapina kocha mañanpi chay challwaka paytaka kipnarkan. Chaypina Jonas Ninive llaktapi yachachikuptin chay mana alli rurak runakuna kreyirkansapa Tata Dios kachamushkanta. Kimsa diya ukun challwa wiksanmanta Jonas llukshimushkanshina ñukapish wañuymanta kimsa diya ukun kawsamusha. Chaypina yachankichi Tata Dios ñukata kachamuwashkanta. 31-32 Jonaska Ninive llaktapi kawsak runakunata willarkansapa Tata Dios kastiganankunata. Chayta uyarishpankuna paykuna Tata Diosta kreyishpa mana alli ruranankunamanta wanarkansapa. Tata Dios kastigakunan diya chay runakuna sukaman chatashunkichi mana ñukata kreyiwashkaykichirayku. Ñuka Jonasmanta ashwan alli yachachikukmi kani.

Chaymanta ñawpa tiempu suk karu llaktamanta suk kamachikuk warmi shamurkan yachaysapa Salomonta uyarik. Ñuka Salomonmanta ashwan alli yachaysapa kani. Chayrayku Tata Dios kastigakunan diya chay alli kamachikuk warmika kankunata chatashunkichi mana kreyiwashkaykichirayku.

Jesus yachachikurkan Tata Diosta kreyishpa luspishina kawsanankunapa.
(Mt 5.15; 6.22-23)

33 Jesuska yachachikuyllapi katirkan:

—Alkusata apichishpanchi altupi churanchi tukuy wasipi yaykuk runakuna allita kawakunankunapa. Mana ni pi alkusata apichinchu uchku ukupi pakananpa. Nima apichinchu suk kajon ukunpi churananpa. 34 Kankunapa ñawikichi kuerpuykichipa lusninmi. Yuyaynikichika shunkuykichipa lusninmi. Allikunata yuyashpaykichika allita rurashpa kawsankichi. Allita rurashpa kawsashpaykichika luspishina kawsankichi. Mana allikunata yuyashpaykichi mana allita rurashpa tutapishina kawsankichi. 35 Kuydanakuychi ama tutayadupi kawsanaykichipa. 36 Kankunaka allita yuyashpa allita rurashpa kawsashpaykichi lusyukna kankichi. Manana nima tutayadupishinanachu kawsankichi.

Jesus piñayarkan fariseo runakunata.
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lk 20.45-47)

37 Chaymanta Jesus yachachikushkanwasha suk fariseo runa willarkan wasinpi mikuk rinanpa. Jesus almitishpa chay runapa wasinpi yaykushpa rirkan mesapi mikuk. 38 Payka mikukpacha rirkan mana makinta mayllashpa. Chay fariseo runaka Jesusta yuyarkan mana makinta mayllashpa mikuptin.

39 Chaypina Jesuska payta willarkan:

—Kankuna fariseokuna Tata Diospi chuya chuya rikurinaykichipa mayllanakunkichi. Chaykamanka mana allita yuyaykushpa kawsankichi. Sukkunapa tiyapunanta munashpa suwankichi. Iden suk kallana suk vasu washanlla maylladushina kankichi. 40 Sawallamanta mayllanakushpaykichi sukaman llullachinakuykankichi. ¿Manachu yachankichi Tata Dios tukuy tiyakta rurashpa yuyaynikichitapish rurashkanta? 41 Kankunaka runamasikichita tukuy shunku kuyashpa yanapashpa kawsaychi. Chaypira iden chay kallana ukun chuya chuya maylladushina kankichi.

42 Ñukaka kankuna fariseokunata llakichiykichi Tata Dios kastigashunaykichita yuyashpa. Kankunaka tukuy chakraykichipi wiñakkunata chunkamanta sukta Tata Diosta kunkichi. Chayta kushpaykichipish runamasikichita chiknishpaykichi mana allita ruraykankichi. Mana Tata Diosta kuyashpa kawsankichi. Tata Dioska munan tiyapushunaykichimanta ashwan alli kakta kunaykichipa. Chay kushkaykichimanta ashwanta munan runamasikichita yanapashpa kawsanaykichipa. Munan paytapish kuyashpa kawsanaykichipa.

43 Ñukaka kankuna fariseokunata sukaman llakichiykichi Tata Dios kastigashunaykichita yuyashpa. Tantanakunankuna wasipi ashwan alli tiyarinapi tiyarinayankichi. Chaymanta kallipi purishpaykichi munankichi tukuy runakuna manchashushpa rimachishunaykichipa.

44 Llakichiykichi Tata Dios kastigashunaykichita yuyashpa. Kankunaka mana alli rurak kashpaykichi wañudu pampanapa uchkushinami kankichi. Runakuna mana yachashpa chay uchkupi wañudukuna pampadu kanankunata sawanta purinsapa. Chashnashina runakuna mana riksishushpaykichi kreyinsapa alli yachachikuk kanaykichita.

45 Chashna Jesus fariseokunata willaptin Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna willarkansapa:

—Maestru, fariseo runakunata piñayashpaykika ñukaykunatapish sientichiwaykankisapami.

46 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna, kankunata llakichiykichi Tata Dios kastigashunaykichita yuyashpa. Kankunaka tukuy runakunata willankichi mana atipanankuna layata ruranankunapa. Iden llashakpuru kargata aparichikukshina kankichi. Rikchak layata ruranankunapa willashpaykichi mana niman suk tipita yanapanayankichichu nima kikikichi rurankichichu.

47-48 Kankunata llakichiykichi Tata Dios kastigashunaykichita yuyashpa. Kankunapa ñawpa awiluykichi wañuchirkansapa Tata Diospa rimananta yachachikuk runakunata. Chaymanta kankunaka chay ñawpa yachachikukkunata yuyashpa pampadukuna sawanpi suk tumbata rurankichi. Chayta rurashpaykichi entiendichikuykankichi yuyanaykichita chay ñawpa awiluykichipa rurashkan alli kashkanta.

49-51 Kallarinanmantapacha ñawpa awiluykichi wañuchirkansapa alli yachachikuk runakunata. Primeruka Abelta wawkin wañuchirkan. Chaymanta wañuchikuyllapi katirkansapa Sakariyasta wañuchinankuna tiempukaman. Sakariyasta wañuchirkansapa Tata Diosta kuyanan wasi punku ladunpi altar sikinpi.

Chaymanta kankuna iden ñawpa awiluykichishina Tata Diospa rimananta yachachikukkunata chikninkichi. Tata Dioska yachaysapa kashpa kankunapa rimarkan: “Ñuka kankunaman alli yachachikuk runakunata kachasha. Paykunata kachaptini sukkunata wañuchinkichi. Sukkunata chiknishpa padesichinkichi.” Chayta rimarkan Tata Dioska. Kunan allita willaykichi: Tata Dios kankunata willashunkichi uchayuk kanaykichita tukuy chay runakuna wañuchidu kashkankunarayku.

52 Moisespa killkadunta yachachikuk runakuna, kankunata llakichiykichi. Kankunaka yachachikuk runakuna kashpaykichipish Tata Diospa rimananta mana allitachu yachachikunkichi nima entiendinayankichichu. Chaymanta runakuna entiendinayaptinkuna michankichi.

53 Chashna Jesus willaptinna fariseo runakunaka Moisespa killkadunta yachachikuk runakunapish sukaman piñakurkansapa. Paykunaka piñakushpankuna amichishpa tapuyllapi katirkansapa. 54 Jesusta rimananllawan sukaman pantachichinayarkansapa awtoridarkunapi chatanankunapa.

12

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa ama llullachinakushpa kawsanankunapa.

1 Jesus yachachikuykaptin waranka waranka runakuna tantanakurkansapa uyarik.
Sukaman aypa kashpankuna nitinakurkansapa. Chaypina paykuna uyariykaptinkuna
Jesuska disipulunkunata yachachishpa willarkansapa:
—Fariseo runakuna rimansapa Tata Diosta allita uyariykanankunata. Chashna
rimashpankunapish mana allita rurashpa kawsaykansapa. Kankunaka ama payku-
nashina kawsaychichu. 2 Tukuy runakuna imatapish pakallalla ruraptinkuna
Tata Dioska yachan. Chayta tukuy runakunata riksichinkasapa. 3 Kankuna suk
imata pakallalla rimaptikichi Tata Dioska uyarin. Chaytapish tukuy runakunata
yachachinkasapa. Wasikichi ukupi suk imata pakallalla rimaptikichi chikan runakuna
sinchita rimashpa tukuyta willankasapa.
4 Ñukapa kuyanakukmasinikuna kaptikichi sukaman allita yachachishkay-
kichi. Runakuna wañuchishunayaptikichi ama manchakuychichu. Paykuna
wañuchishushpaykichipish mana ashwanta nimanachishunkichichu.
5 Willaykichi pitami manchanaykichi tiyan nishpa. Tata Dioska atipan wañudukunata
mana tukuyniyuk ninapi churayta. Chayrayku Tata Diosllata manchanaykichi tiyan
ama chaypi kastigashunaykichipa.
6 Chaymanta yachachiykichi Tata Dios sukaman kuyashunaykichita. Pichka pishkil-
lukunata rantinchi ishkay kullkillawan. Pishkillukuna mana aypa chaniyuk kaptinpish
Tata Dioska mana ni sukta kunkanchu. 7 Paymi aypa pishkillukunamanta kankunata
ashwanta kuyashunkichi. Chaymanta yachan kankunapa chukchaykichi mashnami
tiyan nishpa. Tata Dios sukaman kuyashuptikichi payllatana manchaychi. Ama
runakunata manchaychichu.

Jesus disipulunkunata willarkansapa Tata Diospa Espiritun yanapanankunata.
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8 Jesuska yachachikuypi katirkan:
—Allita uyariwaychi. Kankuna runamasikichita willaptikichi kreyiwak kanaykichita
ñukapish Tata Diospa angelninkunata willasha ñukapa kanaykichita. 9 Runamasikichita
willaptikichi mana riksiwanaykichita ñukapish Tata Diospa angelninkunata willasha
mana kankunata riksinaynita.
10 Ñukaka sielumanta runami kani. Chashna kaptinipish suk runa ñukata washan-
chawashpa mana alli kanaynita rimaptinpish Tata Dioska payta perdonanka. Chay-
manta paypa Espiritunta washanchashpa chiknishpa sakra mana alli kananta rimaptin
Tata Dioska mana kutin perdonankachu.
11 Icharí chiknishuknikichi tantanakunankuna wasiman pushashunkichiman aw-
toridarpi chatashunaykichipa. Chayman pushashuptikichi ama manchakuychichu.
Ama yuyaychichu imatami awtoridarkunata willasha nishpa. 12 Awtoridarkunapi
kaptikichi Tata Diospa Espiritun yachachishunkichi imatami rimankichi nishpa.

Jesuska yachachikurkan aypa kullkiyuk runapa ejemplunta.

13 Chaymanta aypa runakunapa chawpinkunamanta suk runa Jesusta willarkan:
—Maestru, wawkinita willapay tataynipa tiyapunanta patumawananpa.
14 Chashna chay runa willaptinna Jesuska willarkan:
—Amigu, manami shamushkanichu tiyapushuknikichita patumaknikichi.
15 Chaymanta Jesuska chay runakunata willarkansapa:
—Ama sukaman munaychichu rikchak layayuk kayta. Tata Diosllami kawsayta
kushunkichi. Chayrayku mana nimananchu tukuy layayuk mana nimayuk kanay-
kichipa.
16 Jesuska yachachikushpalla suk ejempluta parlachikurkan:

—Tiyarkan suk runa tukuy layayuk. Chay runapa chakrankunapi tukuy laya tarpudukuna aypata wayuchakurkan. 17 Chaypina chay runaka yuyayninpi rimarkan: "¿Imatatí rurasha? Muru wakaychana wasinikunapi tukuy pallashkaynikuna manana paktannachu." 18 Chayta yuyaykushpa kikinlla willanakurkan: "Ñami yuyashkanina imatami rurasha nishpa. Shu urmachisha murukunata wakaychanayni taksha wasinikunata. Chayllapi ashwan atun wasikunata rurachisha. Chaypi chay aypa muru pallashkaynita allita wakaychasha. 19 Chayta rurashpana sukaman aypa watakunata kushikusha rikchak laya wakaychadu tiyawaptin. Manana trabajashpa sukaman kushikushpa mikusha upyasha." 20 Chashna chay runa kikinlla willanakuptin Tata Dioska willarkan: "Kanka sukaman mana alli yuyayukmi kanki. Kunan tutami wañunki. Wañuptiki ¿pipatí kiparinka tukuy kay aypa tiyashuk murukunaka?"

21 Chay ejempluta yachachikushkanwasha Jesuska willarkansapa:

—Chay runaka kikinllapa tukuyta tantanachishpa Tata Diospa ñawpakninpi mana nimayukchu rikurin. Tata Dioska tukuy chay laya runakunata kastigankasapa.

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa Tata Dios wambrankunata rikchak layata kunankunata.
(Mt 6.25-34)

22 Jesus chay aypa runakunata yachachishkanwasha disipulunkunallata willarkan:

—Allita uyariwaychi. Ama turbachinakushpa yuyaychichu imatami mikusha imatami llachapakusha nishpa. 23 Mana llachapaykichillatachu mikunaykichillatachu yuyashpa ashwan alli kanman Tata Diosta kasushpa kawsanaykichipa.

24 Mash yuyaykuychi imashnami pishkillukuna kawsansapa nishpa. Paykunaka mana nima murukunata tarpunsapachu. Paykunapa mana nima muru wakaychana wasinkuna tiyapunsapachu. Mana nima murukunata tarpuptinkunapish Tata Dioska aypa mikunankunata kunsapa. Kankunata Tata Dioska pishkillukunamanta ashwan allita kuyashunkichi. Chashna kuyashushpaykichi kawsanaykichipa rikchak layata kushunkichi.

25 Kankunaka wiñadu kashkaykichimanta sukaman turbachinakushpa ¿atipankichimanchu ashwanta wiñaytaka? 26 Mana ni chayta atipashpaykichika ¿imapatí llachapaykichillapi sukaman yuyankichi?

27 Mash kawaychi chay allima sisakunata. Chaykunaka mana nima trabajansapachu nima puchkakunsapachu. Mana puchkakushpankunapish sukaman allima mudakudushina rikurinsapa. Ñawpa kamachikuk Salomonpa llachapankuna sukaman allima rikurirkan. Paypa llachapanmanta chay sisakuna ashwan allimata rikurinsapa.

28 Tata Dioska kiwakunata wiñachin sisananpa. Chay sisakuna suk diyallapa allima rikurishkanwasha rupachinchisapa. Chayta kawashpa ¿imapati mana kreyikunkichi Tata Dios chay sisakunamanta ashwan allima mudachishunaykichita? 29 Ama turbachinakushpa mikunaykichita upyanaykichita maskashpalla kawsaychichu. 30 Tata Diosta mana kasushpa kawsak runakuna tukuy chaykunallata yuyashpa kawsansapa. Ama paykunashina kawsaychichu. Kankunapaka tiyanmi kuydakuk yanapakuk Tata Diosnikichi. Paymi allita yachan imakunami illashunkichi nishpa. 31 Kankunapa alli kuydakuk Tata Diosnikichi tiyaptin ashwanta munaychi paypa mandunpi kawsayta. Paypa munashkankunata rurashpa kawsaptikichika paymi rikchak layata kushunkichi.

32 Kankunaka alli kuyanayni ovejaynikunami kankichi. Mana aypa kashpaykichipish ama nimata manchaychichu. Tata Dios kuyashushpaykichi munan paywan tantalla mana tukuyniyukta kawsanaykichipa. 33 Tata Dios kuyashuptikichi kankunapish runamasikichita kuyashpa yanapashpa kawsaychi.

Mana kullkikichi tiyaptinka tiyapushunaykichita rantikushpa mana nimayuk runakunata yanapaychi. Paykunata yanapashpa kawsashpaykichi Tata Diosta

kushichiykankichi. Paymi sielupi tukuy layata kushunkichi. Sielupi kawsaptikichi tiyapushunaykichi mana mawkayankachu. Mana nimapish illashunkichinachu. Sielupika suwa runakuna mana yaykunkasapachu. Chaypika polillakuna mana tiyanchu nimata wakllichinankunapa. 34 Imatacha tukuy shunku munashpa wakaychankichi chayllata yuyashpa kawsankichi.

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa patronnintashina shuyanankunapa.

35-36 Chaypina Jesuska disipulunkunata willarkansapa:

—Uyariychi kay ejempluta: Ñukaka tataykichishinami kani. Kankunaka wiwachuynikunashinami kankichi. Chayrayku suk funsiamanta kutimuktashina shuyawaychi. Allita prontanakushpa iden tutapi alkusaykichita apichikshina shuyawaychi. Uyari uyari shuyawaychi punkuta takaptini utkakushpa kicharinaykichipa. 37 Allita prontanakushpa shuyawashpaykichi chayamuptini sukaman kushikunkichi.

Allita willaykichi. Ñukami mikunaykichita karashkaykichi mesapi mikunaykichipa. 38 Chayamunaynita yachashpaykichi uyari uyari shuyawanaykichi tiyan. Tutapish kaptin pakarinan orapish kaptin chayamusha. Chashna uyari uyari shuyawashpaykichi chayamuptini sukaman kushikunaykichi tiyan.

39 Chaymanta willaykichi. Suk wasiyuk runa yachashpa imay orami suwa shamunka nishpa allita shuyanman ama nimata suwapunanpa. 40 Kankunapish allita prontanakushpa shuyawaychi. Ñuka sielumanta shamudu runa kashpayni mana nima yuyashkaykichi orami chayamusha.

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa alli rurak wiwachunkunashina kananku-napa.

(Mt 24.45-51)

41 Jesus yachachikuptin Pedru tapurkan:

—Maestru ¿chaytaka ñukaykunallatachu yachachiwaykankisapa? ¿Tukuy runakunatachu yachachiykanki?

42 Chashna Pedru tapuptinna Jesuska suk ejempluta willarkansapa:

—Mash allita uyariwaychi. Suk patron chikan llaktaman rinanpa wasinpi suk alli rurak yachaysapa wiwachunta willan tukuy wiwachumasinkunata trabajachinankunapa. Chaymanta willan oranpi karanankunapa. 43 Chay wiwachu patronnin willashkankunata ruranan tiyan. Patronnin kutimushpa tarinka allita ruraykaptin. Chaypi chay wiwachu sukaman kushikunka.

44 Allita willaykichi. Chay wiwachu allita rurashpa shuyaptin patronninka willanka tukuy laya tiyapunanta kuydananpa. 45 Ichara chay wiwachun yuyanman patronnin mana utka kutimunanta. Chaypina kallarinman wiwachumasinkunata makashpa sufrichiyta. Payllana sukaman mikushpa upyashpa machashpa kawsanman. 46 Chashna mana allita ruraykaptin mana yuyashkan oras patronka chayamunman. Chaypina chay mana alli rurak wiwachunta sukaman kastiganka. Tukuy mana alli rurak runakunawan tantallata kastiganka.

47 Ichara suk wiwachu patronnin willashkanta allita yachaykashpa mana nima prontanakunmanchu mana nima kasunmanchu. Willashkanta mana ruraptin patronninka sukaman makanka.

48 Ichara suk wiwachu mana yachanmanchu imatami patronninka willashka nishpa. Chayrayku mana ruranmanchu. Paytaka patronninka mana sukamanchu makanka.

Ñukami patronnikichishina kani. Kankunata sukaman allita yachachishkaykichi. Sukkunamanta kankuna ashwan allita yachankichi. Kankunata sukaman yachachishkaynirayku sukkunata yachachinaykichi tiyan.

Jesuska disipulunkunata willarkansapa runakuna paykunata chikninankunata.

(Mt 10.34-36)

49 Jesus yachachikushpa willarkansapa:
—Kay allpaman shamushka kaptini mana kreyiwak runakuna kankuna kreyiwak runakunata ninawan rupachikshina padesichishunaykichi tiyan. Sukaman munayman chay ninawanshina padesichishunaykichipa yachakunaykichipa ama uchallikushpa kawsayta. 50 Ñuka sukaman padesishpa wañunayni tiyan. Tata Dios willawashkanta sukaman munaykani rurayta.
51 Ichará kankuna yuyaykankichi ñuka shamushkaynirayku runakuna mana makanakunkasapanachu nishpa. Mash allita uyariwaychi. Mana alli rurak runakuna tukuy ñukata kreyiwak runakunata chikninkasapa. 52 Kunanmantapacha suk familyapi ishkay laya kawsak runakuna tiyankasapa. Sukkuna ñukata kreyiwankasapa. Sukkuna mana kreyiwankasapachu.
53 Mana kreyiwak runakuna kreyiwakkunata sukaman chikninkasapa. Suk mana kreyiwak tata kreyiwak wambranta chikninka. Mana kreyiwak runa kreyiwak tatanta chikninka. Suk mana kreyiwak mama kreyiwak warmi wawanta chikninka. Mana kreyiwak warmi kreyiwak mamanta chikninka. Suk mana kreyiwak suedra kreyiwak nueranta chikninka. Mana kreyiwak nuera kreyiwak suedranta chikninka.
54 Chashna disipulunkunata yachachishpana Jesuska tukuy katik runakunata willarkansapa:
—Inti yaykunanpi yana puyukunata kawashpaykichi rimankichi tamyanayananta. Chay rimashkaykichishina deveras tamyan. 55 Chaymanta uraymanta wayra shamuptin rimankichi rupay nanananta. Uraymanta wayraptin chay rimashkaykichishina deveras rupay sinchita nanan. 56 Kankunaka yachak runakuna kashpaykichipish Tata Diospa munananta mana rurankichichu. Tamyananta rupay nanananta yachaykashpaykichi ¿imapatí mana yachankichi sielumanta shamushkaynita?
57 ¿Imapatí mana kikikilla yachanki imami alli rurana nishpa? 58 Ichara chiknishuk runa awtoridarkunapi chatashushpa pushachishunkiman. Amarapish awtoridarpi chayashpaykira chatashuk runawan allita parlay allichanaykipa debikushkaykita amana awtoridarpi yaykunaykipa. Mana allichaptiki awtoridarpi chayaptiki paymi guardiyakunata willanka karselpi wichkashunaykipa. 59 Allita uyariway. Tukuy debikushkaykita mana pagarakunaykikamanka manami karselmanta llukshinkichu.

13

Jesus yachachikurkan Tata Dios kastiganankunata tukuy mana alli rurak runakunata.

1 Jesus yachachikushkanwasha suk runakuna laduncharkansapa. Paykunaka Jesusta willarkansapa kamachikuk Pilato Galileamanta runakunata wañuchichishkanta. Chay runakuna Tata Diosta kuyashpankuna animalkunata wañuchiykarkansapa. Animalkunata wañuchiykaptinkuna Pilatoka chay runakunata wañuchichirkansapa. Chaypina paykunapa yawarninkuna chay animalkunapa yawarninkunawan chakrunakurkan.
2 Chayta willaptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Ichará kankunaka yuyaykankichi chay Galileamanta wañuchidu runakuna tukuy runamasinkunamanta ashwan uchasapa kashkankunata. Ichará yuyaykankichi chayrayku paykunata Pilato wañuchichishkankunata. 3 Mash allita uyariwaychi. Chay wañuchidu runakunaka manami ashwan uchasapachu karkansapa. Kankunapish mana uchaykichimanta wanashpaykichika paykunashina wañunaykichi tiyan.
4 Chay Siloe torre urmashpa chunka pusak runakunata nitishpa wañuchirkansapa. Ichará kankunaka yuyankichi chay wañudu runakuna Jerusalenpi kawsakmasinkunamanta ashwan uchasapakuna kashkankunata. 5 Mash allita uyariwaychi. Chay wañuk runakunaka manami ashwan uchasapachu karkansapa. Kankunapish mana uchaykichimanta wanashpaykichika paykunashina wañunkichi.

6 Chaymanta Jesus suk ejempluta rimashpa yachachikurkan:
—Suk runapa uva chakranpi suk igo kaspi tiyarkan. Chay runa rirkan chay kaspita chapak yachanayashpa wayuyuknachu manachu nishpa. Kawak rishpa mana nima wayuyuktachu tarirkan. 7 Chaypina chakranta kuydak runata willarkan: "Ñami kimsa watatana shamuni kay igo kaspita chapak wayunkunata munashpayni. Kunankaman mana nima wayuyuktachu tarimuni. Kunanka waktakuy ama kay allpapi yankamanta kananpa."
8 Chashna waktakunanpa willaptin chakran kuydak runaka patronnintaka willarkan: "Amara waktakuyparachu. Aku suk watatara shuyaypa ichará wayuchakunka. Allpanta aspishpa ñupuyachisha. Chaymanta animalkunapa ismankunata churasha. 9 Ichará chaywan wayuchakunka. Mana ni chaywan wayuchakuptinka willawanki waktakunaynipa."

Jesus samana diya kumurayadu warmita alliyachirkan.

10 Samana diya kaykaptin Jesuska yachachikuykarkan tantanakunankuna wasipi.
11 Chaypi tiyarkan suk unkudu warmi. Payka chunka pusak watatana kumurayadu kawsarkan supay unkuchiptin. Mana nima kuskayayta atiparkanchu.
12 Jesuska payta llakichishpa willarkan:
—Wambrayni, ¡kuskayamuyna! ¡Ñami sanuna kanki!
13 Chaypina Jesus paypi makinta churashkan oras chay warmika kuskayarkan. Chashna alliyashpana sukaman kushikushpa Tata Diosta alabarkan.
14 Alliyachishkanta kawashpana chay tantanakunankuna wasipi kamachikuk runa sukaman piñakurkan. Payka piñakurkan Jesus samana diyapi chay warmita alliyachishkanrayku. Chay kamachikuk runaka chay aypa runakunata piñayashpa willarkansapa:
—¡Sokta diyatami allima trabajananchipaka! Unkudu kashpaykichika shamuychi chay sokta trabajana diya kay runa alliyachishunaykichipa. ¡Ama shamuychichu samana diyapi kay runa alliyachishunaykichipa!
15 Chashna chay kamachikuk runa piñakuptinna Jesuska willarkan:
—Kankuna llullakushpa rimankichi alli rurak runakuna kanaykichita. ¿Manachu samana diya kaykaptinpish vakaykichita burruykichita paskankichi yakukuk pushanaykichipa? 16 ¿Manachu Tata Dios burruykichimanta vakaykichimanta kay warmita ashwanta llakichin? Payka ñawpa awilunchi Abrahampa mirakninmi. ¿Imapatí kay samana diya mana alliyachiyman? Chunka pusak watatanami supayka kay warmitaka watashpa kumurayachishpa unkuchishka.
17 Chashna Jesus rimaptinna chiknik runakunaka sukaman pinkachinakurkansapa. Chaymanta Jesusta kuyak runakunaka sukaman kushikurkansapa kawashpankuna chay almiranakunata ruraptin.

Jesus yachachikurkan taksha murillupa ejempluta.
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Chaymanta Jesuska kashkan yachachirkansapa:
—Suk ejempluta parlachiykichi entiendinaykichipa imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankichi nishpa.
19 Kankuna Tata Diospa mandunpi kawsashpaykichika takshasillu mostasa murillukunashina kankichi. Suk runa chay murilluta chakranpi tarpun. Chaypi chay murillu wiñashpa ramachakun. Ramachakuptin aypa pishkillukuna chaypi wasichakunsapa.

Jesus yachachikurkan levadurapa ejemplunta.
(Mt 13.33)

20 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Kashkan suk ejempluta yachachiykichi entiendinaykichipa imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankichi nishpa. 21 Suk warmi panta rurashpa aypa machkawan suk tipi levadurata churashpa chakrun. Levadurata churaptin tukuy chapuduta allita pukuchin. Kankuna Tata Diospa mandunpi kawsashpaykichi chay alli levadurashina kankichi.

Jesus yachachikurkan pimi Tata Diospa kawsananpi yaykunka nishpa. (Mt 7.13-14, 21-23)

22 Chaymanta yachachikushkanwasha Jesuska Jerusalenman rirkan. Chayman riykashpa llaktan llaktanpi yachachikuypi rirkan. 23 Chaypina suk runa tapurkan:

—Maestru ¿manachu Tata Dioska aypa runakunata kastigunmanta salvashpa sielupi yaykuchinkasapa?

24 Chashna tapuptin Jesuska willarkan:

—Tata Diospa kawsananpi yaykunayashpaykichika suk llañu punkutashina yaykunaykichi tiyan. Modosta ruraychi chaypi yaykunaykichipa. Allita willaykichi. Aypa runakuna chay punkuta yaykunayashpankunapish manami tukuychu atipansapa yaykuyta. 25 Ñuka wasi doyñunshina kashpayni punkuta wichkaptini kankuna washamanta kayawashpa willawankichi: "¡Señor, punkuta kichariy yaykunaynikunapa!" Chashna willawaptikichi ukumanta willashkaykichi: "Manami riksiykichichu maymantami kankichi." 26 Chaypina willawankichi: "Kanwan tantalla mikushkanisapa upyashkanisapa. Llaktaynikunapi chayashpayki yachachiwarkankisapa." 27 Chashna willawaptikichi kashkan willashkaykichi: "¡Manami riksiykichichu! Kankunaka sukaman mana alli rurak runakuna kankichi. ¡Chayrayku ñukamanta ashuychi!"

28 Chashna willaptini kankunaka sukaman llakishpa kiruykichita mukushpa wakanaykichi tiyan. Chaypina Tata Diospa kawsananpi ñawpa awilunchi Abrahamta Isakta Jakobota kawankichi. Chaymanta tukuy ñawpa yachachikuk runakunata kawankichi. Tukuy paykunata kawashpaykichi sukaman llakishpa wakakunkichi. 29 Inti llukshimunanmanta inti yaykunanmanta anakmanta uraymanta aypa runakuna Tata Diospa kawsananpi yaykunkasapa. Tukuy paykuna tiyarishpa mesapi mikunkasapa. 30 Suk kankuna yuyankichi primeru Tata Diospa mandunpi yaykuyta. Chashna yuyaptikichipish Tata Dioska washata yaykuchishunkichi. Chaymanta chay mana yaykuyta yuyanakuk runakunata Tata Dioska primeru yaykuchinka.

Jesus wakakurkan Jerusalenpi kawsak runakuna mana payta munaptinkuna. (Mt 23.37-39)

31 Jesus Jerusalenman riykaptin fariseo runakuna laduchashpa willarkansapa:

—Chay kamachikuk Herodesmi wañuchichishunayanki. Chayrayku kayllamanta kutiy.

32 Chayta willaptinkunana Jesuska willarkansapa:

—Herodeska suk manchana laya animalshina manchachiwanayan. Rillaychi willak: Ñuka Tatayni Dios willawashkanta tukuchanaynikaman ruranayni tiyan. Willaychi runakunamanta supaykunata llukshichiykanaynita unkudukunata alliyachiykanaynita. 33 Kunan kaya kayawashan Tata Diospa munananllata rurashpa katisha. Tukuy chayta rurashpa Jerusalen llaktapi wañunayni tiyan. Jerusalenpi awilunchikuna ñawpa alli yachachikuk runakunata wañuchirkansapa. Chayrayku chay llaktallapi kankunapish ñukata wañuchiwanaykichi tiyan.

34 Llakichiykichi, Jerusalenpi kawsak runakuna. Kankunaka tukuy alli yachachikuk
runakunata wañuchinkichi. Chaymanta Tata Dios kachamushkan yachachikuk runaku-
natapish ruminchashpa wañuchinkichi. Ñuka aypa kuti kankunata amachanayashkay-
kichi iden suk wallpa wawankunata tantanachishpa rikran sikipi amachakshina. Suka-
man kankunata amachanayaptinipish mana nima munankichichu. 35 Mash uyariway-
chi. Mana munawashkaykichirayku llaktaykichi chunlla likidu kiparinka.

Chaymanta willaykichi: Suknin diya kankunaka willawanaykichi tiyan: "Kanka
sukaman allimami kanki Tata Diosmanta shamudu runa kashpayki." Chashna
willawanaykichi diyakaman mananami kawawankichinachu.

14

Jesus samana diya alliyachirkan punkidu runata.

1 Suk diya Jesuska rirkan kamachikuk fariseo runapa wasinpi mikuk. Chay diya
karkan samana diya. Chaypi mikuykaptinna Jesusta chiknik fariseo runakuna
chatanayashpankuna chapaykarkansapa. 2 Chaypina Jesuspa ñawpakninman
shamurkan suk punkiy unkuyuk runa. 3 Jesus payta kawashpa fariseokunata Moisespa
killkadunta yachachikuk runakunata tapurkansapa:

—¿Imatatí Moisespa killkadunpi yachachiwanchisapa? ¿Almitiwanchichu manachu
samana diya unkudu runata alliyachinanchipa?

4 Chashna Jesus tapuptinkunana chay fariseo runakunaka mana nimata
aynirkansapachu. Chaypina Jesuska chay unkudu runataka makinmanta apishpa
alliyachishpa willarkan wasinman kutinanpa. 5 Chaymanta fariseokunata
willarkansapa:

—May willawaychi. Samana diya ichara wambraykichi vakaykichi suk uchkupi
urmanman. Samana diya kaptin ¿maykan kankunatí chay uchkupi urmaduta mana
surkunkichiman?

6 Chashna Jesus willaptinkunana fariseo runakunaka mana nimata ati-
parkansapachu ayniyta.

*Jesus yachachikurkan ama llullachinakushpa yuyanankunapa ashwan alli kananku-
nata.*

7 Chay fariseopa wasinpi mikuk yaykushpankuna runakuna munarkansapa ashwan
alli bankupi tiyariyta. Chayta kawashpana Jesuska willarkansapa:

8 —Mash uyariwaychi. Suk kasarachikuk runa funsiaman konvidashuptikichika
ama chay kasarakkunapa ladunpi tiyariychichu. Chaypi tiyariptikichika ichara kan-
manta ashwan munadu runa washata shamunman. 9 Kankuna chay alli bankupi ti-
yariptikichika kasarachikuk runaka ladunchashushpaykichi willashunkichiman: "Kay
bankumanta atariy kay runa tiyarinanpa." Chashna willashuptinkuna pinkaynikichita
muchushpaykichi rinkichi washa bankupi tiyarik. 10 Chayrayku kasarachikuk runa
konvidashuptikichika chayana bankullapi tiyariychi. Chayllapi tiyariptikichi ichara
chay kasarachikuk runaka yaykuchishunkichiman mesapi mikunaykichipa. Chaypi-
rami kankunawan tiyaridu runakunaka kawankasapa ashwan munadu kanaykichita.

11 Kankuna kikikichilla kreyinakushpa kawsaptikichi Tata Dios pinkachishunkichi.
Kankuna allillapi mana kreyinakushpa runamasikichita kuyashpa yanapaptikichi Tata
Dios sukaman kushikushpa yanapashunkichi.

12 Chaymanta Jesuska chay wasinpi karak fariseota willarkan:

—Kanka konvidakushpayki mikuk shamunankunapa ama konvidaychu parlak-
masikikunallata, nima wawkikikunallata, nima aylluykikunallata, nima tukuy layayuk
llaktamasikikunallata. Paykunata konvidaptikika kantapish konvidashunkasapa.
Kankuna sukwan sukwan kutichinakushpaykichi kikikichilla kushichinakuykankichi.

13 Ashwan allita ruranayashpa fiestaykiman yaykuchiy mikuk mana nimayuk runakunata, makin tipidukunata, kojokunata, mana kawakukkunata. 14 Tukuy chay laya runakunata konvidaptiki paykunaka mana kutichishuyta atipankasapachu. Chaypira Tata Dios tukuy alli rurak runakunata kawsachimushkan diya premyuykita kushunki.

Jesus yachachikurkan atun fiestapa ejemplunta.
(Mt 22.1-10)

15 Jesus yachachikuptin uyarishpana chay mesapi mikuykak runakunamanta suk runa paytaka willarkan:

—Tata Dios sielupi suk fiestata ruraptin chaypi mikuk runakuna sukaman kushikunkasapa.

16 Chashna chay runa willaptin Jesuska suk ejempluta rimashpa willarkan:

—Suk runa atun fiestata rurashpa aypa runakunata konvidachirkan wasinpi mikuk rinankunapa. 17 Mikuna alli kaptinna suk wiwachunta kacharkan tukuy konvidadukunata kayak. 18 Chashna kayak riptin paykunaka aynirkansapa mana atipanankunata riyta. Suk runa willarkan: “Chayrak chakrata rantishkani. Chayta kawak rinayni tiyan. Chayrayku willay ama piñakunanpa mana riptini.” 19 Suk konvidadu willarkan: “Chunka vakatami rantishkani. Chaytami rinayaykani kawak allichu manachu nishpa. Chayrayku willay ama piñakunanpa mana riptini.” 20 Chaymanta suk konvidadu willarkan: “Chayrak kasarashkani. Warminita mana sakiyta atipanichu. Chayrayku mana rinichu chay fiestaman.”

21 Chashna mana niman suk runa katinayaptinkuna chay kayakuk runaka kutirkanna. Chaypina fiestakuk runata willarkan mana ni pi shamunayanankunata mikuk. Chayta uyarishpa fiestakuk runaka sukaman piñakurkan. Piñakushpa wiwachuntaka willarkan: “Kunanka utkakushpa rillay kayamuysapa kallipi plasapi tiyak runakunata. Pushamuysapa mana nimayukkunata, makin tipidukunata, kojokunata, mana kawakuy atipakkunata. Tukuy paykunata konvidamuysapa mikuk shamunankunapa.”

22 Chashna willaptin wiwachunka tukuy willashkanta rurarkan. Chaymanta fiestayuktana willarkan: “Tata, ñami tukuy willawashkaykitana rurashkani. Aypa runakunata pushamuptinipish pishinllami kay wasiki untananpa.” 23 Chashna chay wiwachun willaptinna fiestakuk runaka willarkan: “Rillay ñankunamanta chaymanta wasi pampankunapi puriykak runakunata pushamuk. Apurashpa pushamuysapa kay wasini untananpa. 24 Allita willaykichi. Chay ñawpakta konvidadukunaka manami kay fiestaynipika mikunkasapanachu.”

Tukuy layamanta ashwan allita Jesusta kuyananchikuna tiyan.
(Mt 10.37-38)

25 Chaymanta mikushkankunawasha Jerusalen llaktaman Jesuska rirkan. Chayman riykaptin aypa runakuna katirkansapa. Jesuska tikrakushpa chay katik runakunata yachachirkansapa:

26 —Kankuna disipuluynikuna kanayashpaykichika tataykichimanta, mamaykichimanta, warmikichimanta, wambraykichimanta, wawkikichimanta, panikichimanta ñukata ashwan allita kuyawanaykichi tiyan. Kuyanakunaykichimanta ashwan allita ñukata kuyawaychi. Mana chashna allita kuyawashpaykichika manami disipuluynikunachu kankichi. 27 Sukaman padesishpaykichipish runakuna chiknishuptikichipish ñukallata katiwanaykichi tiyan. Allita katiwashpaykichika disipuluynikunami kankichi.

28 Mash allita uyariwaychi. Suk runa kuydakunan altu wasita ruranayashpa allita yuyaykunan tiyan imakunatami chay wasipaka munan nishpa. 29 Mana allita yuyaykushpa ichara kallarinanllapi sakinman mana tukuchayta atipashpa. Chay mana tukuchadu wasita kawashpa tukuy runakuna chay wasichakuk runata asichishpa

rimanmansapa: 30 “Mash kawaychi. Chay runaka llullakushpa kallarishka wasichakuyta. Manami atipanchu tukuchayta.” Kankunapish chay wasichakunayak runashina allita yuyaykushpa ñukata katiwanaykichi tiyan.

31 Chaymanta ichara suk sinchi kamachikuk runa makanakunayanman chikan llaktapi kamachikuk runawan. Chaypaka allita yuyaykunan tiyan: “Ñukapa chunka waranka soldaduynikunalla tiyan. Chay suk kamachikuk runaka ishkay chunka waranka soldadukunawan shamuykan. ¿Atipashachu manachu makaytaka?” 32 Chaypina mana makayta atipananta yuyashpa chay kamachikuktaka willachinan tiyan amana shamunankunapa makanakuk.

33 Kankunapish chay makanakunayak runashina allita yuyaykuychi katiwankichichu manachu nishpa. Mana tukuy layaykichita sakishpa katiwashpaykichika manami disipuluynikunachu kankichi.

Jesus yachachikurkan alli kachishina kananchikunapa.
(Mt 5.13; Mr 9.50)

34 Chaymanta Jesus willarkansapa:

—Sinchi kachika rikchak layapami alli. Allpayuk kachi mana nimapa allichu. 35 Chay allpayuk kachita allpapi churaptinchipish mana nimapa allinachu nima kiwata wiñachinanpa. Mana nimapa alli kaptin wishchunchi. Allita uyariwaychi. Kankunapish mana allita kreyiwashpa kawsashpaykichika chay mana alli kachishinami kankichi.

15

Jesus yachachikurkan chinkadu ovejapa ejemplunta.
(Mt 18.10-14)

1 Chaymanta Jesus yachachikushkanwasha aypa runakuna laduncharkansapa ashwanta uyarinayashpa. Suk runakuna karkansapa romano gobiernupa kullki kobrakukkuna. Sukkuna karkansapa mana allita rurashpa kawsak runakuna. 2 Chay aypa runakuna Jesusta laduncharaptinkuna fariseokuna Moisespa killkashkanta yachachikuk runakuna kawarkansapa. Paykunaka Jesusta washanchashpankuna rimarkansapa:

—Kay runaka chay uchasapa runakunata munashpa paykunawan mikun. Paykunawan mikushpa mana allitachu ruran.

3 Mana allita ruraykananta rimaptinkuna Jesuska uyarirkan. Chaypina suk ejempluta willarkansapa:

4 —Ichara kankunapa tiyan pachak ovejaykichi. Chay pachakmanta ichara suk oveja chinkanman. Kankunaka chay aypa ovejaykichita pastupi sakishpaykichi ¿manachu chay chinkaduta rinkichi maskak tarinaykichikaman? 5 Tarishpaykichi kushikuypuru wantushpa wasikichiman pushankichiman. 6 Chaypina familyaykichita aylluykichita tantanachishpa kushikushpa willankichiman: “Shamuychi ñukawan kushikuychi. Ñami kay ovejayni chinkadutaka tarishkanina.”

7 Mash allita uyariwaychi. Kankuna suk chinkadu ovejaykichita tarishpaykichi sukaman kushikunkichi. Chashnami sielupi kawsakkunapish iskun chunka iskun alli rurak runakuna tiyashkanmanta ashwanta kushikunsapa suk runa uchanmanta wanaptin.

Jesus yachachikurkan chinkadu kullkipa ejemplunta.

8 Chaymanta Jesuska chikan ejempluta yachachikurkan:

—Ichara suk warmi chunka kullkinkuna tiyapushkanmanta sukta chinkachinman. ¿Manachu chayta maskan tarinankaman? Alkusanta apichishpa wasinta kuchun

mañanta pichashpa maskan. 9 Tarishpana kushikuyninwan warmimasinkunata tantanachishpa willanka: “Ñukawan kushikuychi. Ñami chay chinkadu kullkinitaka tarishkanina.”
10 Mash allita uyariwaychi. Chay warmi kullkinta tarishpa sukaman kushikurkan. Chashnashina angelkunapish sukaman kushikunsapa suk runa uchankunamanta wanaptin.

Jesus yachachikurkan tatanmanta ashudu waynapa ejemplunta.

11 Jesuska chikan ejempluta yachachikurkan:
—Suk runapa tiyarkan ishkay ullku wambrankuna. 12 Suk diya winshu wambran tatantaka willarkan: “Tatayni, patumawayna tukuy ñukata kuwanaykitana.” Chashna mañaptinna chay runa tukuy tiyapunanta ishkantin wambrankunata patumarkansapa.
13 Chaypina chay winshu wambranka tatan tukuy kushkanta rantikurkan. Chay kullkiwan rirkan suk karu llaktapi kawsak. Chay karu llaktapina sukaman mana allikunata rurashpa tukuy kullkinta tukucharkan. 14 Chaypina chay kawsanan llaktapika sinchi yarkay tiyarkan. Chay wayna mana kullkiyuk kashpana yarkarkan. 15 Chashna sukaman yarkashpa rirkan willak suk runata trabajachinanpa. Chay patronka kacharkan chakranpi kuchinkunata karashpa trabajananpa. 16 Chaypina chay waynaka kuchikunapa mikunanta sukaman mikunayarkan. Munaptinpish mana ni pi ni chay laya mikunata kararkansapachu. 17 Sukaman yarkashpana tatanta yuyashpa rimarkan: “Tataynipa trabajadorninkunapa aypa mikunankuna puchun. Chaykamanka kaypika yarkaymanta ñuka wañunayaykani. 18 Shu kunanlla tataynimman kutisha. Kutishpayni willasha: ‘Munanayni tatayni, kanmanta ashushpaynika uchallikushkanimi. Chaymanta mana Tata Diospa munananta rurashpa kawsashkani. 19 Chayrayku amana kawawaynachu wambraykitashina. Suk trabajadornikitashina trabajachiway.’ ”
20 Chashna allita yuyaykushpa chay waynaka tatanman kutirkan. Tatanpa wasinpi manara chayaptinra karupi kaptinlla tatanka riksirkan. Sukaman llakichishpa kallparkan tinkuk. Chaypina wambranta abrasashpa mucharkan. 21 Payka tatantaka willarkan: “Munanayni tatayni, kanta sakishpayni Tata Diosta rabyachirkani kantapish rabyachishkayki. Amana kawawaynachu wambraykitashina.”
22 Chashna willaykaptinna tatanka trabajadorninkunata kayashpa willarkansapa: “Utkakushpa apamuychi mushuk llachapata wambraynita mudachinaykichipa. Chaymanta suk anilluta dedunpi churapuychi. Mushuk ushutantapish churachiychi. 23 Chaymanta rillaychi pushamuk chay ashwan gordo beshekuta. Chayta wañuchishpa fiestata rurashpa mikuypachi. 24 Kay wambrayni wañudu kashkanmantashina unay tiempumantanami rikurimushka. Chinkadu kashkanmanta ñami rikurimushkana.” Chashna chay runa rimaptin alli fiestata rurarkansapa.
25 Chay fiestata ruraykaptinkuna chay mayor wambranka chakranpi karkan. Chakranmanta kutimuykashpa wasinpi chayaykashpa bombota kenata uyarirkan fiestata ruraykaptinkuna. 26 Fiestakuykaptinkuna uyarishpana tatanpa trabajadorninta kayashpa tapurkan: “¿Imatatí ruraykansapa tataynipa wasinpi?” 27 Chaypina chay runaka willarkan: “Chay chinkadu wawkikika ñami rikurimushkana. Chayrayku tataykika kushikuyninwan alli fiestata ruraykan. Wawkiki sanu chayamushka kaptin ashwan gordo beshekuta wañuchichishka.”
28 Chashna willaptinna chay mayor wambranka sukaman piñakurkan. Mana nima chay fiesta wasipi yaykunayarkanchu. Fiesta wasimanta tatanka llukshishpa rirkan willak paywan fiestakuk yaykunanpa. 29 Chaypina chay wayna piñakushpa tatantaka willarkan: “Kanka allita yachanki aypa watatana mana ni mayman suchushpayni kanta yanapashkaynita. Chashna allita yanapaptinipish mana niman suk kuti niman suk chivuta kuwashkankichu amiguynikunawan fiestata rurashpa mikunaynikunapa.

30 Kunan waynandera warmikunawan uchallikushpa kullkikita tukuchak wambrayki
chayamushkana. Chayamuptin paypana chay ashwan gordo beshekuta wañuchishpa
alli fiestata ruraykanki."
31 Chashna chay mayor wambran piñakushpa willaptinna tatanka willarkan: "Mu-
nanayni wambrayni, kanka tukuy diyami ñukawan kawsaykanki. Tukuy laya
tiyawakmi kanpa kanan tiyan. 32 Chaykuna kanpa kaptin ¿imapatí piñayawanki? Kay
wawkikika wañudu kashkanmantashina rikurimushka. Chinkadu kashkanmanta ñami
rikurimushkana. Chayrayku alli kashka fiestata ruranchipa. Akuychi kushikushpa
fiestakuypachi."

16

Jesus yachachikurkan empleadu runapa ejemplunta.

1 Chaymanta Jesuska disipulunkunata suk ejempluta willarkansapa:
—Suk kullkisapa runa tiyarkan. Chay aypa kullkiyuk runa suk empleadunta
willarkan tukuy tiyapunanta kuydananpa tukuy trabajadorninkunatapish trabajachi-
nankunapa. Suk diya chay trabajadorkuna patronninkunapi rirkansapa chay tra-
bajachikuk runata chatakuk. Willarkansapa: "Ñami kullkikitaka tukuchaykanna
mana allikunata rurashpa." 2 Chashna chatakuptinkunana patronka chay emplead-
unta kayashpa willarkan: "Yachashkani llullachiwaykanaykita. Kunanmantapacha
manana munaninachu ñukapi trabajanaykipa. Chayrayku kawachiway chay killka-
shkaykita imakunatami rantikushkanki imakunatami rantishkanki nishpa."
3 Chashna patronnin willaptinna chay runaka sukaman llakishpa yuyaykurkan:
"Patronnini kay trabajuynimanta surkuwaptinka ¿imata rurashpanatí kawsasha?
Mana atipanichu chakrata rurashpa trabajayta. Pinkakuni kullkita mañakushpa
kawsayta. 4 Mana trabajuyuk kaptini runakuna wasinkunapi chaskiwanankunapa
ñami yuyashkanina imatami rurasha nishpa."
5 Chashna yuyashpa chay empleaduka patronninta debik runakunata sukmanta
sukmanta kayarkansapa. Sukta tapurkan: "Kanka ¿mashnatati patronninitaka de-
binki?" 6 Payka willarkan: "Ñuka pachak lata aseytitami debini." Chaypina chay
empleaduka willarkan: "Mash kaway. Ñukami yanapashkayki. Kaypimi killkadu chay
debishkaykika. Kunan tiyarishpa mushuktana killkay. Pichka chunka lata aseytita
debinaykillata killkay. Ñukapish chayllata killkasha patronnini kawananpa."
7 Chashna chay debikuk runata killkachishkanwasha chay empleaduka sukta
tapurkan: "Kanka ¿mashnatati patronninitaka debinki?" Payka willarkan: "Suk pachak
kostal trigutami debini." Chaypina chay empleaduka willarkan: "Mash kaway. Ñukami
yanapashkayki. Kaypimi killkadu debishkaykika. Kunan pusak chunka kostal debi-
naykillata killkay. Ñukapish idenllata killkasha patronnini kawananpa."
8 Chaymanta chay patron empleadun rurashkanta yachashpa rimarkan: "Chay
empleaduynika yachaysapami kashka. Payka debiwak runakunata yanapashka payku-
napish payta yanapanankunapa."
Chay ejempluta rimashkanwasha Jesuska disipulunkunata willarkansapa:
—Mana alli rurak runakuna Tata Diosta riksik runakunamanta sukaman ashwan
yachaysapakunami.
9 Mash allita uyariwaychi. Tukuy kay allpapi tiyapushunaykichiwan sukkunata
yanapaychi paykuna sukaman kuyashunankunapa. Chashna tiyapushunaykichiwan
runamasikichita yanapaptikichi sielupi paykuna kushikushpa chaskishunkichi mana
tukuyniyukta chaypi kawsanaykichipa.
10 Kankuna kuskata rurashpa mana llullakushpa tipi tiyashunaykichiwan runamasi-
kichita yanapashpaykichika aypa tiyashunaykichiwanpish mana llullakushpalla yana-
pankichi. Chaymanta tipi tiyashunaykichiwan runamasikichita llullachishpaykichika

aypa tiyashunaykichiwanpish llullachishpa mana yanapankichichu. 11 Chashnami
kankuna kay allpapi tiyashunaykichiwan mana runamasikichita yanapaptikichika
Tata Dios sielupi mana premyuykichita kushunkichichu. 12 Chaymanta runamasi-
kichipa tiyapunanta mana kuydayta yachaptikichi Tata Dioska manami ashwantachu
kushunkichi.
13 Suk trabajador mana atipanchu ishkay patronpi trabajayta. Sukllallata kasunan
tiyan. Suk patronninta kasushpa suktaka mana kasunnachu. Kankuna chay tra-
bajadorshina kankichi. Kankunapish kullkiyayta munashpalla kawsashpaykichika
manana atipankichinachu Tata Diosta kasushpa kawsayta.
14 Chashna Jesus yachachikuptin uyarishpankuna chay kullkita sukaman munak
fariseokuna Jesusta asichirkansapa. 15 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Kankuna mana alli rurak runakuna kaykashpaykichipish munankichi tukuy
runakuna rimanankunapa alli rurak kanaykichita. Tata Dioska tukuy mana alli
yuyaynikichita allita riksin. Chay laya yuyaynikichita Tata Dios kawan millanapa
layata.
16 Tukuy ñawpa alli yachachikuk runakuna Moisesmanta Juankaman Tata Dios
kachamunan runa shamunanta yachachikurkansapa. Chay tiempumantapacha ñuka
yachachiykichi Tata Diospa mandunpi yaykunaykichita. Aypa runakuna sukaman
munashpa sinchikushpa padesishpa yaykuykansapa.
17 Kay allpa chay sielu kulluptinpish Tata Dioska killkadunpi tukuy rimashkanta
ruranka.

Jesus yachachikurkan kasaradukuna ama warminta wishchunankunapa. (Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

18 Chaymanta Jesus willarkansapa:
—Kankunaka yuyankichi warmikichita wishchushpaykichika mana uchal-
likuykanaykichita. Chayta yuyashpaykichika kikikichilla llullachinakuykankichi.
Warmikichita wishchushpa chikan warmiwan kasarashpaykichika uchallikuykan-
kichimi. Chaymanta chay wishchudu warmiwan kasarak runapish uchallikuykan.

Jesus yachachikurkan tukuy layayuk wañudu runapa ejemplunta.

19 Jesuska chikan ejempluta willarkansapa:
—Suk tukuy layayuk runa tiyarkan. Chay runaka sukaman allima llachapanta
mudakuk. Tukuy diya allima fiestakunata rurak. 20 Chaymanta tiyarkan suk mana
nimayuk runa. Paypa shutin karkan Lasaro. Lasaroka kiri likidu karkan. Payka
tukuy diya tiyarik chay aypa kullkiyuk runapa wasin punkupi. 21 Chay kiri likidu runa
sukaman mikunayak tukuy layayuk runapa mesanmanta urmachidukunata. Chay
punkupi tiyaridu kaptin allkukuna kirinkunata llakwapuksapa.
22 Suk diyana chay Lasaroka wañurkan. Tata Diospa angelninkuna payta
pusharkansapa Abrahamwan sielupi kawsananpa. Chaymanta chay aypa kullkiyuk
runapish wañurkanna. Paytaka pamparkansapa. 23 Chay runaka rirkan mana
tukuyniyuk nina rawrakman. Chaypi sukaman padesiykashpa karumanta kawarkan
Lasarota Abrahamwan tantallata. 24 Payta kawashpana sinchita rimashpa
Abrahamtaka willarkan: “Tatayni Abraham, llakichiwashpa Lasarota willapay
shamunanpa kalluyni puntata suk tipi yakuwan ñuyuchipak. Ñukaka kay ninapi
sukamanmi padesiykani.”
25 Chashna willaptinna Abrahamka willarkan: “Wambrayni, allita yuyay allpapi
kawsashkaykita. Kan sukaman allita kawsashkanki. Kay Lasaroka allpapi kawsashpa
sukaman yarkarkan sukaman padesirkan. Kunanka payka kushikuykan. Kanka
sukaman padesiykanki. 26 Chaymanta tiyan suk manllayba rarka ama ni pi pasananpa.
Chayrayku kanman Lasaroka mana atipanchu riyta. Nima kanpish atipankichu kay-
man chayamuyta.”

27 Chashna willaptinna chay tukuy layayuk kashka runaka willarkan: “Tatayni Abraham, roygayki Lasarota kachanaykipa tataynipa wasinman. 28 Payta kachaptiki pichka wawkinikunata yachachinmansapa ama ñukashina kay mana tukuyniyuk ninaman shamunankunapa.”

29 Chashna willaptinna Abrahamka willarkan: “Paykunapa tiyan Moisespa killkadunkuna. Chay killkadunkunapi willashkankunata kasuchunsapa.”

30 Chaypina chay runaka aynirkan: “Ariya tata Abraham, chay wawkinikuna mana Moisespa killkadunta kasunayansapachu. Ichara suk wañudu runa kashkan kawsamushpa yachachikuk riptin kreyikunmansapa.” 31 Chaypina Abrahamka willarkan: “Chay wawkikikuna mana Moisespa nima alli yachachikuk runakunapa yachachikunanta kasunayansapachu. Chashnashina mana nima kreyinkasapachu suk wañudu runa kashkan kawsamushpa riptin yachachikuk.”

17

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa tukuy runamasinkunata perdonanankunapa.

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

1 Chaymanta Jesuska disipulunkunata willarkansapa:

—Kay allpapi tiyan uchallichishunayak runakuna. Tukuy paykunata Tata Dioska sukaman kastigankasapa. 2 Amarapish uchallichishuptinkunara alli kanman suk atun rumi makita kunkanpi watashpa atun yakupi wishchunankunapa. Sipikushpankuna manana ni pita uchallichinkasapanachu. 3 Allita kuydanakuychi ama uchallikunaykichipa. Tata Diosta kreyikmasiki rabyachishuptin rillay willak amana mana allita rurashunanpa. Chaypina almitishuptin perdonay. 4 Kuti kuti rabyachishuptinpish perdonanayki tiyan. Ichara suk diyapi kanchis kuti rabyachishunkiman. Chaymanta ichara kanchis kuti willashunkiman: “Mana kashkan rurashanachu” nishpa. Chashna willashuptikika perdonanayki tiyan.

5 Chashna Jesus yachachikuptinna disipulunkunaka willarkansapa:

—Maestru, yanapawaysapa ashwanta kanta kreyinaynikunapa.

6 Chashna disipulunkuna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Ñukata tukuy shunku kreyiwashpaykichika chay wiñaykak kaspita willankichiman: “Kaymanta ashushpa rillay wiñamuy chay yaku mañanpi.” Chashna willaptikichi chay kaspika kasushunkichi. Taksha murillushina tipisitullatapish kreyiwashpaykichika tukuy willashkaynita atipankichiman rurayta.

7 Kankunapa wiwachuykichi rinman chakraykichipi trabajak. Chaypi allpata araduwan aspin. Vakaykichitapish kuydan. Chaymanta chakraykichimanta kutimuptin kankuna mana willankichichu: “Shamuy mikuyna” nishpa. 8 Ashwan willankichi: “Mikunaynita shamuy rurak. Ñuka mikuykaptini upyaykaptini sirvimuway. Karawashkaykiwasharami kanka mikunki upyanki.” 9 Chaymanta chay wiwachuykichita mana willankichimanchu: “Allita karawashkanki” nishpa. 10 Chay wiwachuykichishina Tata Dios willashushkanta rurashpaykichi willanaykichi tiyan: “Kan willawashkaykita rurashkanisapa. Chayrayku mana meresinisapachu alabawanaykipasapa.”

Jesus chunka lasaruyak runakunata alliyachirkan.

11 Chaymanta yachachikushkanwasha Jesuska disipulunkunawan Jerusalenman rirkansapa. Chayman rishpankuna Samaria partita Galilea partita puriykarkansapa. 12 Chayta rishpankuna suk llaktapi chayarkansapa. Chaypi chunka runakunawan tinkunakurkansapa. Tukuy paykuna kiri likidu lasaru unkuyuk karkansapa. Paykunaka

mana animukurkansapachu Jesusta ladunchayta. 13 Karullamanta sinchita rimashpa willarkansapa:
—Maestru, ñukaykunatapish llakichiwaysapa.
14 Chaypina Jesuska paykunata kawashpa llakichishpankuna willarkansapa:
—Saserdotekunaman rillaychi paykuna yachanankunapa allinachu kankichi manachu nishpa.
Chashna willaptinkuna chay chunka runakunaka rirkansapana. Manara saserdotekunapi chayashpankunara chunkantin alliyarkansapa Jesus alliyachiptinkuna. 15 Kirinmanta alliyadu kawanakushpa chay chunkamanta suk runalla Jesusman kutirkan. Kushikushpa sinchita rimashpa Tata Diosta sukaman alabarkan. 16 Kushikuypuru rirkan Jesuspa ñawpakninpi kunkurikushpa agradesik. Chay kutimuk runaka Samaria partimanta karkan. 17 Chay runalla kutimuptin Jesuska almirashpa disipulunkunata willarkansapa:
—Chunkantinta alliyachishkani. ¿Maysapanatiya chay iskun runakunaka? 18 ¿Kay Samariamanta runallachu kutimushka Tata Diosta alabananpa?
19 Chaypina chay kutimushka runata Jesuska willarkan:
—Atariyna. Wasikimanna rillay. Ñukata kreyiwashkaykiraykumi alliyachishkayki.

Jesus yachachikurkan imashnami Tata Dios tukuy kreyik runakunata kamachinkasapa nishpa.
(Mt 24.23-28, 36-41)
20 Chaymanta fariseo runakunaka Jesusta tapurkansapa:
—¿Aykapikamanti Tata Dios kallarinka tukuy runakunata kayayta mandunpina kawsanankunapa?
Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Mana kay allpapi kankunapa kamachikuknikichishinachu Tata Dios kamachikun. Mana atipankichichu kawayta kamachikunanta. 21 Mana atipankichichu willayta kaypimi chaypimi Tata Dios kamachikuykan nishpa. Mana kawaptikichipish Tata Dios kreyikuk runakunata shunkunkunapi kamachiykansapa.
22 Fariseo runakunata yachachishkanwasha Jesuska disipulunkunallata willarkansapa:
—Kankunaka sukaman padesinaykichi tiempu munankichi kawawayta Tata Diosmanta shamudu runa kashpayni kallariptini kamachikuyta. Sukaman munashpaykichipish mana kawawankichichu kay allpapi kamachikuptini. 23 Sukkuna llullakushpa rimankasapa: “Kaypinami chaypinami Jesuska” nishpa. Chashna rimaptinkunapish ama rillaychichu kawak. Nima paykunata katiychichu.
24 Mash allita uyariwaychi. Tamyanayaptin llipyashpa tukuy sieluta lusichin. Chay llipyakshina ñukapish kashkan shamushpayni tukuy sieluta lusichisha.
25 Chaymanta manarapish kashkan shamuptini aypa runakuna sukaman chikniwashpa padesichiwankasapa. 26-27 Chay ñawpa Noe yachachikuptinpish tukuy runakuna chiknishpa mana munarkansapachu kreyiyta. Paykunaka mikuykarkansapa upyaykarkansapa kasaraykarkansapa kasarachikuykarkansapa yachachikuk Noe manllayba barkunpi yaykunan diyakaman. Noe chay barkupi yaykuptinna Tata Dios tamyawan allpata untachiptin tukuy runakuna sipikushpa wañurkansapa. Iden Noepa tiempunpishina aypa runakuna kankunatapish mana kreyishushpaykichi padesichishunkichi. Chaypina ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kashpayni kashkan kutimusha.
28 Chay ñawpa Lotpa tiempunpipish Tata Dios Sodoma llaktapi kawsak runakunata kastigarkansapa. Chay runakuna Tata Diosta mana kreyishpankuna mikuykarkansapa upyaykarkansapa tukuy layata rantiykarkansapa rantikuykarkansapa. Chaymanta wasinkunata ruraykarkansapa chakrankunapi tarpukuykarkansapa. 29 Chaypina chay

llaktamanta Tata Dios Lotta llukshichishkanwasha sielumanta chay llaktapi sinchi rawraykak ninata urmachimurkan. Chaywan tukuy runakuna rupashpa wañurkansapa.
30 Chashnashina ñukapish Tata Diosmanta shamudu runa kashpayni kashkan shamushpayni tukuy mana kreyiwak runakunata kastigashasapa.

31 Chay tiempuka kankuna wasikichi sawanpi kashpaykichi ama yaykuychichu tiyapushuknikichita surkuk. Chakraykichipi kashpaykichi ama wasikichiman kutiychinachu nimata surkuk.
32 Allita yuyaychi Lotpa warmin wañushkanta. 33 Kankunapish munanaykichillata rurashpaka wañunaykichi tiyan. Ñukata kreyiwashpa kawsashpaykichika wañushpaykichipish kashkan kawsamunaykichi tiyan.
34 Mash allita uyariwaychi. Chay padesinaykichi tiempu suk kawitullapi ishkaymanta puñuykaptinkuna ñukaka sukllallata sieluman pushasha ñukawan kawsananpa. Sukta sakisha mana kreyiwashkanrayku. 35 Ishkay warmikuna kutakuykaptinkuna ñukaka sukllallata sieluman pushasha ñukawan kawsananpa. Sukta sakisha mana kreyiwashkanrayku. 36 Ishkay runakuna chakranpi trabajaykaptinkuna ñukaka sukllallata sieluman pushasha ñukawan kawsananpa. Sukta sakisha mana kreyiwashkanrayku.
37 Chashna Jesus yachachikuptin uyarishpana disipulunkunaka tapurkansapa:
—Maestru ¿maypiti runakunata kastiganki?
Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Wañudukuna kananpi siyukakuna tantanakunsapa mikunankunapa. Ñukapish tukuy mana alli rurak runakunata tantanachishasapa kastiganaynikunapa.

18

Jesus yachachikurkan mañakukuk viyudapa ejemplunta.

1 Jesuska disipulunkunata suk ejempluta yachachirkansapa. Willarkansapa ama shaykushpa Tata Dioswan parlanankunapa. 2 Kay ejempluta willarkansapa:
—Suk llaktapi tiyarkan suk awtoridar jues. Chay jueska mana Tata Diosta manchakchu karkan. Nima runamasinkunata kasukchu. 3 Chay juespa kawsanan llaktapi tiyarkan suk viyuda warmi. Suk runa chay warmitaka tiyapunanta kichunayak. Chay warmika rirkan chay runata juespi chatak. 4-5 Aypa kuti chay warmi mañakukuptinpish chay jueska mana yanapanayashpa mana kasurkanchu. Chay warmi kuti kuti amichiptinna chay jueska yuyayninllapi rimarkan: "Ñuka Tata Diosta mana nima manchanichu. Mana nima runamasinikunata kasushpaynipish shu yanapasha kay viyuda warmita. Payka sukaman unaytanami amichiwaykan yanapanaynipa. Yanapaptini icharí manana kutin shamunkanachu amichiwak."
6 Chayta yachachikushpa Jesuska willarkansapa:
—Chay jueska Tata Diosta mana manchak kashpapish rimarkan chay warmita yanapananpa. 7 Kankunaka Tata Diospa aklladunkunami kankichi. Chayrayku tutapi diyapi roygaptikichi payka utkakushpa yanapashunkichi.
8 Mash allita uyariwaychi. Allita roygaptikichi Tata Dioska kushikushpa mana unayashpa yanapashunkichi. Ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kashpayni kay allpaman kashkan shamushpayni ¿ariya ñukata kreyiwaptikichirachu tarimushkaykichi?

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa ama yuyanankunapa runamasinkunamanta ashwan alli kanankunata.

9 Chaymanta chay runakuna alli rurak kanankunata yuyanakushpa runamasinkunata mana munaksapachu. Jesuska paykunata suk ejempluta yachachirkansapa:
10 —Tata Diospa wasinman ishkay runakuna rirkansapa Tata Dioswan parlak. Suk karkan fariseo runa. Suk karkan romano gobiernupa kullki kobrakuk runa. 11 Chay

fariseo runaka Tata Diosta parlachishpa willarkan: “A Tata Dios, ñuka tukuy runa-
masinikunamanta ashwan alli rurakmi kani. Chayrayku sukaman kushikuni. Manami
suwachu kani. Manami nima uchallikuk runachu kani. Nima suk chikan warmiwan
uchallikunichu. Mana nima chay romano gobiernupa kullki kobrakuk runashinachu
kani. 12 Kada semana ishkay diyata kanta kushichishpa mana nimata mikunichu.
Chaymanta kada chunka kullkinikunamanta sukta kuyki.”
13 Chashna chay fariseo rimaptin chay kullki kobrakuk runaka karullapi shayarirkan.
Payka mana nima animukurkanchu altuta chapakuyta. Sukaman uchasapa kananta
yuyashpa kaskunta makinwan waktashpa rimarkan: “A Tata Dios, ñuka uchasapa
likidu runa kaptini llakichiwashpa perdonaway.”
14 Chay ejempluta willashkanwasha Jesuska willarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Chay kullki kobrakuk runa uchasapa kananta willashkan-
rayku Tata Dios perdonarkan. Tata Dios perdonaptin kushikushpa wasinman kutirkan.
Chaykamanka chay fariseotaka Tata Dios mana perdonarkanchu. Suk runa kikinlla alli
rurak kananta yuyanakuptin Tata Dios payta sukaman pinkachinka. Chaymanta suk
runa mana kreyinakushpa kawsaptin Tata Dios payta kushichinka.

Jesus munarkan wambrillukuna payman shamunankunapa.
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

15 Jesus yachachikuykaptin aypa runakuna taksha wambrillunkunata
pushamurkansapa paykunata Jesus llankananankunapa. Chayta kawashpankuna
Jesuspa disipulunkuna piñakushpa micharkansapa ama ladunchakunankunapa.
16 Michaptinkuna kawashpa Jesuska chay wambrillukunata kayarkansapa. Chaypina
disipulunkunata willarkansapa:
—Wambrillukunata pushamuptinkuna ama michaychichu shamunankunapa.
Wambrakuna mana kreyinakushpa tatanpa mandunpi kawsansapa. Kankunapish
kay wambrakunashina kawsashpaykichira Tata Diospa mandunpi yaykunkichi.
17 Allita willaykichi. Kankunapish chay wambrakunashina Tata Diospa munananta
rurashpa kawsanaykichi tiyan. Mana paypa munananta rurashpaykichika mana
mandunpika yaykunkichichu.

Tukuy layayuk runa Jesuswan parlarkan.
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

18 Chaymanta suk kamachikuk runa Jesusta ladunchashpa tapurkan:
—Alli maestru ¿imata rurashpatí mana tukuyniyukta Tata Dioswan kawsayman?
19 Chashna chay runa tapuptinna Jesuska willarkan:
—¿Imapati alli kanaynita willawanki? Tata Diosllami alli rurak. 20 Kanka allitami
yachanki imatami Tata Dios kamachiwanchi nishpa. Chay killkadukunapi kashna
willawanchisapa: “Ama chikan warmiwan uchallikushpa kawsaychu. Ama runa-
masikita wañuchiychu. Ama nimata suwaychu. Ama ni pita llullakushpa tumbaychu.
Chaymanta tataykita mamaykita kuyashpa kawsay.”
21 Chashna Jesus willaptinna chay runaka willarkan:
—Maestru, ñuka wayna kashkaynimantapachami tukuy chayta allita kasushpa
kawsaykani.
22 Chashna chay runa willaptin Jesuska willarkan:
—Manami tukuytachu kasuykanki. Rillay rantikumuy tukuy laya tiyapushunaykita.
Chaypa chaninta mana nimayuk runakunata kuysapa. Chayta rurashpa sielupi tukuy
layayuk kanki. Chaymanta shamuy ñukata katiway.
23 Chashna Jesus willaptinna chay runaka sukaman llakirkan rikchak layayuk
kashpa. 24 Sukaman llakiptin kawashpana Jesuska disipulunkunata willarkan:
—Aypa kullkiyuk runakuna tiyapunankunata sukaman munashpankunaka mana
atipankasapachu Tata Diospa mandunpi kawsayta. 25 Suk kamellu animal mana

atipanmanchu suk aguja uchkunta pasayta. Chashnami suk kullki likidu runa kullkinta ashwanta munashpa mana atipankachu Tata Diospa mandunpi yaykuyta.
26 Chay uyarik runakuna sukaman almirashpankuna willarkansapa:
—Chashna kaptinka ¿pikunatí Tata Diospa mandunpi yaykunka?
27 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Niman suk runa atipanchu kikinllamanta Tata Diospa mandunpi yaykuyta. Tata Diosllami atipan runakunata mandunpi yaykuchiyta.
28 Chaypina Pedru willarkan:
—Maestru, ñukaykuna tukuy layaynikunata sakishpaynikuna kanta katiykaykisapa.
29 Chashna Pedru willaptinna Jesuska willarkansapa:
—Kankunaka Tata Diospa mandunpi yaykunayashpaykichi wasikichita, warmikichita, wawkikichita, tataykichita, wambraykichita sakishpa ñukata katiwaykankichi. 30 Chayrayku kay allpapi Tata Dios tukuy sakishkaykichimanta ashwanta kushunkichi. Chaymanta wañushpaykichi rinkichi sieluman Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsak.

Jesus kimsaynin kuti willarkansapa wañunanta. (Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

31 Chaymanta Jesuska chay chunka ishkay disipulunkunata chikanman pusharkansapa. Chaypina willarkansapa:
—Kunanka akuychina Jerusalen llaktaman. Chaypi chay ñawpa yachachikuk runakuna killkashkankunashina padesichiwankasapa. 32 Ñuka sielumanta shamudu runa kaptini chikniwak runakuna apiwankasapa. Chaypina mana judiyu runakunapi kukuwankasapa wañuchiwanankunapa. Paykunaka asichiwankasapa. Piñayawashpa tukaychawankasapa. 33 Makawankasapa chaymanta wañuchiwankasapa. Chaymanta wañuchiwashkankunamanta kimsa diyapi kashkan kawsamusha.
34 Chashna Jesus willaptinkuna disipulunkunaka mana nima entiendirkansapachu. Jesus willashkankuna paykunapa mana entiendina laya kaptin mana yacharkansapachu imatami willaykansapa nishpa.

Jesuska mana kawakuk runata alliyachirkan. (Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

35 Chaymanta Jesuska Jeriko llaktapi chayanayaykarkanna. Chay ñanpi suk mana kawakuk runa tiyarishpa kullkita mañakuykarkan. 36 Chaypina chay runaka uyarirkan aypa runakunata ladunta pasaykaptinkuna. Paykunata tapukurkan:
—¿Pití pasaykan?
37 Chashna tapukuptinna chay runakunaka willarkansapa:
—Nasaret llaktamanta Jesusmi shamuykan.
38 Chaypina chay runaka manllaybata rimakushpa Jesustaka willarkan:
—¡Maestru, ñawpa Davidpa miraknin kashpayki ñukata llakichiway!
39 Chayta uyarishpankunana chay ñawpakta riykak runakunaka michashpankuna willarkansapa:
—¡Upallay! Ama sukaman sinchitaka kayaychu.
Chashna willaptinkuna payka ashwan sinchita kayarkan:
—¡Maestru, ñukatapish llakichiwayna!
40 Kayashkanta uyarishpa Jesuska riykashkanmanta shayarirkan. Chaypina willarkansapa ladunman chay runata pushamunankunapa. Pushamuptinkunana Jesuska chay runataka willarkan:
41 ¿Imatati munanki ruranaynipa?
Chaypina chay runaka willarkan:
—Maestru, ñawinita alliyachipay.

42 Jesuska chay runataka willarkan:
—Kanka allitami kreyiwashkanki ñuka alliyachinaynita. Chayrayku kunanlla alliyachiyki.
43 Chashna Jesus willaptinna raslla chay runaka allita kawakurkan. Chaypina Jesusta katishpa Tata Diosta alabarkan. Chay runa allita kawakuptin kawashpana tukuy chay runakunapish Tata Diosta alabarkansapa.

19

Jesus Sakeopa wasinpi chayarkan.

1 Chay mana kawakuk runata alliyachishkanwasha Jesus Jeriko llaktapi chayashpa chaypi puriykarkan. 2 Chay llaktapi kawsarkan suk runa Sakeo. Payka romano gobiernupa kullki kobrakuk runakunapa kamachikukninkuna karkan. 3 Chay runaka Jesusta sukaman riksinayarkan. Payka taksha runa kashpa mana atiparkanchu kawayta. Jesus sukaman aypa runakunapa chawpinpi riptin mana ladunchayta atiparkanchu. 4 Mana nima kawayta atipashpa Jesuspa rinan ñanta kallpashpa ñawparkan shuyak. Chaypina suk ramasapa kaspita llukarkan chaymanta allita Jesusta kawananpa. 5 Chay Sakeo llukashkan kaspi kuskanta Jesuska rirkan. Ramanpi tiyariduta kawashpana Sakeotaka willarkan:
—Sakeo, utkakushpa urayamuy. Kunanka wasikipimi samanayani.
6 Chashna willaptinna Sakeoka utkakushpa urayamurkan. Chaypina kushikushpa Jesusta wasinman pusharkan. 7 Jesus Sakeopa wasinpi samak rinanpa uyarishpankuna chay runakunaka Jesusta sukaman washanchashpa willanakurkansapa:
—¿Imatanashi Jesuska samanka chay uchasapa runapa wasinpika?
8 Chaymanta wasinpi chayaptinna Sakeo sukaman kushikuyninwan Jesusta willarkan:
—Mash kaway, maestru. Kunanka tukuy tiyawaktami patumata mana nimayuk runakunata kunisapa. Chaymanta runakunata tukuy suwashkayni kullkinkunata kutichishasapa chusku kuti mirachishpa.
9 Chashna willaptinna Jesuska paytaka willarkan:
—Kunan diya ñuka runakunapa salvakukninkuna kay wasipi chayamushkani. Kay runapish ñawpa awilunchi Abrahampa mirakninmi. 10 Ñuka sielumanta shamushkani tukuy uchasapakunata maskak uchankunamanta perdonanaynipasapa.

Jesus yachachikurkan sinchi kamachikuk runapa ejemplunta.
(Mt 25.14-30)

11 Sakeopa wasinpi Jesus yachachikuptin aypa runakuna uyarirkansapa. Paykuna yuyarkansapa Jesus Jerusalenman riykananta sinchi kamachikuk kananpa. Chayrayku Jesuska suk ejempluwan yachachirkansapa:
12 —Suk runapa ayllunkuna kaypi chaypi awtoridarkuna karkansapa. Chay runapish karu llaktaman rirkan kargunta chaskikuk kutimushpa llaktanpi sinchi kamachikuk kananpa.
13 Chay runaka manara llaktanmanta llukshishpara chunka trabajadorninkunata kayachirkan. Paykunata aypa kullkinta kurkansapa. Chay kullkinta kushpankuna willarkansapa: “Kay kullki kushkayniwan imakunatapish rantishpaykichi rantikushpaykichi mirachipaychi. Kutimuptini chay kullki miradutana kutichiwankichi.”
14 Chaymanta chay karu llaktaman chay runa rirkan. Chaypina llaktamasinkuna chiknishpankuna mana munarkansapachu kutimushpa paykunapa kamachikukninkuna kananpa. Chayrayku suk komisyonta kacharkansapa chay ashwan sinchi kamachikuk runata willanankunapa: “Ñukaykunaka manami munanisapachu llaktaynikunapi chay runa kamachiwanankunapa.”

15 Chashna mana munaptinkunapish chay ashwan sinchi kamachikukka churarkan
chay runataka kamachikukninkuna kananpa. Kargunta chaskishpa chay runaka
llaktanman kashkan kutirkan. Llaktanpi chayashpana kayachirkansapa tukuy kul-
lki chaskikuk runakunata. Yachanayarkan mashnatami kullkinta mirachishkasapa
nishpa. 16 Tukuymanta ñawpakta shamuk trabajadornin ladunchashpana willarkan:
“Señor, kay kullkikitaka chunka kuti mirachipushkayki.”
17 Chashna willaptinna kamachikuknin aynirkan: “Sukaman allita trabajashpa kay
kullkitaka mirachishkanki. Sukaman alli trabajakmi kanki. Kunanka allima kasuwak
runa kaptiki churayki chunka llaktakunapi kamachikuk runa kanaykipa.”
18 Chaymanta ishkaynin trabajadornin ladunchashpa willarkan: “Señor, kay kul-
lki kuwashkaykitaka pichka kuti mirachipushkayki.” 19 Chashna willaptin chay ka-
machikukninka willarkan: “Kantapish churayki pichka llaktakunapi kamachikuk runa
kanaykipa.”
20 Chaymanta washata shamuk trabajadornin ladunchashpa willarkan: “Señor,
kay kullki kuwashkaykitaka mana nima mirachishkanichu. Allitami suk llacha-
papi wankushpa wakaychashkani. 21 Sukaman kanta manchashpayni mana nima
mirachishkanichu. Allitami riksiyki sukaman sinchi shunkuyuk runa kanaykita.
Kanka chikan runapa tarpushkankunata pallanki. Chikan runapa pallashkankunata
kanpa wakaychanki. Chayrayku kanta manchashpayni kullkikita pampashkani.”
22 Chashna chay runa willaptinna chay kamachikuk runaka willarkan: “Kanka
killa likidu trabajadormi kashkanki. Chay mana allita willawashkaykiraykumi kasti-
gayki. Yachashkanki sinchi shunku runa kashpayni chikan runapa tarpushkanta
pallashkaynita. Yachashkanki chikanpa pallashkanta wakaychashkaynita. 23 Chayta
yachashpayki ¿imapatí chay kullkinita mana churarkanki banku ofisinapi mirananpa?
Chaypi churaptikika kullkinita miradutana tarimuyman karkan.”
24 Chaypina chay kamachikuk runaka chikan trabajadorninkunata willarkansapa:
“Kay runataka kichuychi tukuy chay mana mirachishkan kullkita. Chayta kuychi
chunka kuti mirachik runata.”
25 Chaypina chay trabajadorninkunaka willarkansapa: “Señor, ñami paytaka aypa
kullkitana kushkanki.”
26 Chashna willaptinkunana chay kamachikuk runaka willarkansapa: “Mash uyari-
waychi. Ñuka chay aypa tiyapuk runataka ashwantami kusha. Chaymanta mana
aypa tiyapuk runataka pishilla tiyapukninta kichusha. 27 Chaymanta tukuy chikni-
wak runakunata pushamuychi. Paykuna mana munawashkasapachu kamachikuk
kanaynipa. Chayrayku tukuyta laduynipi wañuchiychi.”

Jesus Jerusalen llaktapi disipulunkunawan yaykurkan.
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

28 Chayta yachachikushkanwasha Jerikomanta Jerusalenman Jesuska rirkan.
29 Chayman riykashpa Olivos urku ladunpi chayarkan. Chay Olivos urku karkan
Betfage llakta Betania llakta ladunpi. Chaypi chayashpana Jesuska ishkay
disipulunkunata willarkansapa:
30 —Kankunaka rillaychi chay kawananchi llaktaman. Chayashpaykichi suk watadu
burruta tarinkichi. Chay burrutaka manara ni pi montanrachu. Chayta paskashpay-
kichi pushamuychi. 31 Maykan imapatí paskankichi nishpa tapushuptikichi willaychi:
“Señorninikunami kay burrutaka munan montananpa.”
32 Disipulunkuna rishpankuna Jesus willashkankunashina chay watadu burruta
tarirkansapa. 33 Paskaykaptinkunana doyñunkuna michashpankuna tapurkansapa:
—¿Imapatí chay burrutaka paskaykankichi?
34 Chashna tapuptinkunana disipulunkunaka willarkansapa:
—Señorninikuna munan montananpa.

35 Chashna willashpankuna chay burrutaka Jesusman pusharkansapa. Chaypina
burru sawanpi llachapankunata churaptinkunana Jesuska montarkan. 36 Chaymanta
chay burrupi Jesus riykaptin chay runakuna Jesusta kuyashpankuna chay rinan ñanpi
llachapankunata mantarkansapa. 37 Jerusalenman riykashpankuna Olivos urkuta
urayaykarkansapana. Chaypina tukuy katik runakuna kushikushpankuna sinchita
rimashpa Tata Diosta alabarkansapa Jesus aypa almirana ruranata rurashkanrayku.
38 Willarkansapa:

—Tata Dioska Jesusta kachamushka sinchi kamachikukninchikuna kananpa.
Chayrayku akuychi payta kuyaypachi. ¡Akuychi anak sielupi kawsak Tata Diosta
sukaman kuyaypachi!

39 Chaypina fariseo runakuna chay aypa runakunapa chawpinkunapi kashpankuna
Jesusta willarkansapa:

—Maestru, kay katishuknikikunata upallayachiy.

40 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Willaykichi: Ñuka chay runakunata upallayachiptini kay rumikuna kuyawash-
pankuna sinchita kaparikunkasapa.

41 Chaymanta Jerusalenpi chayanayaykashpana Jesuska llaktata kawashpa
wakakurkan. 42 Wakakushpa rimarkan:

—Sukaman munayman chay llaktapi kawsak runakunata yachachiyta. Munayman
paykunata mana tukuyniyukta kushichiyta. Chashna munaptinipish mana entiendi-
wanayansapachu. Mana munawaptinkuna Tata Dios mana atipanchu yachachiys-
apata. 43 Mana riksiwaptinkuna kunanmantapacha sukaman padesinankuna tiyan.
Aypa chiknik runakuna shamunkasapa tukuy kay llaktapa vueltashninta suk pirkata
ruranankunapa. Chay pirkata ruraptinkuna manana ni pi yaykuyta nima llukshiyta
atipankasapanachu. Tukuy vueltashnintinta yaykushpa makankasapa. 44 Chaypina
tukuy kay llaktapi kawsak runakunata wañuchinkasapa. Chaymanta tukuy wasinkunata
wakllichishpa urmachinkasapa. Manana nima rumikuna sawapura kiparinkanachu.
Tata Dioska paykunataka kastigankasapa salvakuk shamushkaynita mana krey-
ishkankunarayku.

Jesus Tata Diospa wasinmanta rantiykak rantikuykak runakunata karkurkansapa. (Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Jerusalenpi chayashpana Tata Diospa wasinpi Jesuska yaykurkan. Chaypi
kawarkan rantiykak rantikuykak runakunata. Mana munashpa chaypi rantikunanku-
napa tukuyta karkurkansapa. 46 Karkushpa willarkansapa:

—Tata Dios killkadunpi willawanchisapa: “Wasinika ñukata kuyawashpa oranay-
kichillapami.” Chashna Tata Dios willawaptinchikunapish kankunaka kay wasita
rurankichi suwakunaykichi wasita.

47 Chay runakunata karkushkanwasha tukuy diya Tata Diospa wasinpi Jesuska
yachachikurkan. Chaypi yachachikuptin saserdotekunapa kamachikukninkuna,
Moisespa killkadunta yachachikukkuna, llaktapa kamachikukninkunapish Jesusta
wañuchinayashpa puriksapa. 48 Mana yacharkansapachu imashnami wañuchinkasapa
nishpa. Jesus yachachikuptin aypa runakuna riksapa uyarik. Chayrayku chay chiknik
runakuna manara atiparkansaparachu wañuchiytaka.

20

Jesus chay kamachikuk runakunata upallayachirkansapa. (Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

1 Chaymanta suk diya Tata Diospa wasinpi Jesuska aypa runakunata
yachachiykarkansapa. Willarkansapa Tata Dios kastigumanta salvananku-
nata. Chaypina saserdotekunapa kamachikukninkuna, Moisespa killkadunta
yachachikukkuna, judiyukunapa ansianunkunapish Jesusta laduchashpa
willarkansapa:
2 —Ariya ¿pitíwillashushka chashna yachachikunaykipa? ¿Pitíkanki chay
rantikuykak runakunata karkunaykipa?
3 Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:
—Ñukapish kankunata tapuptini ayniwaychi. 4 ¿Pitíjuantaka kachamushka runaku-
nata bawtisanankunapa? ¿Tata Dioschu? ¿runakunachu kachamushka? May ayniwaychi.
5 Chashna Jesus tapuptinkuna chay runakunaka sukwan sukwan
willanakurkansapa:
—Mana atipanchisapachu willayta Tata Dios Juanta kachamushkanta. Chayta
ayniptinchikunaka payka willawashunchisapa: “Tata Dios Juanta kachamushka
kaykaptin ¿imapatímana kreyishkankichi?” 6 Chaymanta mana atipanchisapachu
willayta runakunalla Juanta kachamushkanta. Chashna ayniptinchikunaka chay aypa
runakuna ruminchawashpanchikuna wañuchiwanchimansapa. Tukuy paykuna kreyin-
sapa Tata Dios kachamuptin Juan yachachikushkanta.
7 Chashna mana ayniyta atipashpankuna Jesusta willarkansapa:
—Mana yachanisapachu pimi Juanta kachamushka nishpa.
8 Jesuska willarkansapa:
—Ñukapish mana willaykichichu pimi kachamuwashka tukuy chaykunata
ruranaynipa.

Jesus yachachikurkan mana alli rurak trabajadorkunapa ejemplunta. (Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

9 Chaymanta Jesuska suk ejempluta chay aypa runakunata yachachishpa
willarkansapa:
—Suk uva chakrayuk runa tiyarkan. Chay runaka aypa uva waskata tarpurkan. Chay
uva chakranta rurashkanwasha suk runakunawan paktanakurkansapa pallashpa
uvakunata paywan patumanakunankunapa. Chashna paktanakushpankuna chay
runaka suk karu llaktaman rirkan.
10 Chaymanta uva pallana tiempu chayamuptin chay chakrayuk runaka chayman
kacharkan suk wiwachunta patuma uvata mañakchay uva chakran kuydak runaku-
nata. Chaypina chay runakuna chay wiwachuta sukaman makarkansapa. Mana
nimata kushpankuna kacharkansapa. 11 Mana nima suk tipi uvata apaptin chay
chakrayuk runaka suk wiwachunta kacharkan. Chay chakrata kuydak runakunaka
paytapish sukaman makashpankuna piñayashpankuna mana nimata kushpankuna
kacharkansapa.
12 Chaymanta chay chakrayuk runaka kashkan suk wiwachunta kacharkan partinta
mañakuk. Chay trabajadorkuna paytapish makarkansapa. Kuchushpankuna chakran-
manta karkurkansapa.
13 Mana nimayuk paypish kutiptin chay uva chakrayuk runaka sukaman
yuyaykushpa rimarkan: “¿Imatatirurasha patuma uvata kachamuwanankunapaka?
Shu chaylla wambraynita kachasha. Ichara payta manchashpankuna uvata
kachamuwanmansapa.” 14 Chaypina chay chakrayuk runaka wambrantana kacharkan
uva patumata mañak. Karupi kaptinlla trabajadorkuna riksirkansapa chakra doyñunpa
wambran kananta. Chaypina willanakurkansapa: “Kay shamuk runapa tatan
wañuptinka kay uva chakraka paypami kiparinka. Akuychi payta wañuchiypachi
ñukanchikunapa kiparinanpa kay uva chakra.”

15 Chaypina chay chakrayuk runapa wambrantaka chakra washaman pushash-
pankuna wañuchirkansapa.
Chay ejempluta yachachikushkanwasha Jesuska chay runakunata tapurkansapa:
—¿Imatatí ruranka chay chakrayuk runaka wambranta wañuchik runakunataka?
16 Paymi trabajadorkunata wañuchinankuna tiyan. Wañuchishpa chikan runakunata
willanka chay uva chakranta kuydanankunapa.
Chashna Jesus yachachikuptinkuna chay runakunaka rimarkansapa:
—Mana munanisapachu Tata Dios chay runakunatashina rurawanankunapa.
17 Chashna chay runakuna rimaptinkuna Jesuska allita chapashpankuna
willarkansapa:
—¿Ariya imatati Tata Diospa killkadunka yachachiwanchisapa? Chay killkadu kashna
riman:
“Suk runa wasinta rumimanta ruraptin
trabajadorninkuna suk rumita wishchurkansapa
mana alli nishpa.
Chashna wishchukuptinkunapish chay wasichakuk runaka
chay wishchudu rumita wasi kallarinanpi churarkan.”
18 Pipish kashpa mitkakushpa chay wishchudu rumipi urmashpa paki paki tukunka.
Chaymanta chay wishchudu rumi urmashpa pitapish kaptin apyachishpa wañuchinka.
19 Chashna Jesus yachachikuptin saserdotekunaka kamachikukninkuna, Moisespa
killkadunta yachachikukkunaka uyarirkansapa. Paykuna entiendirkansapa
paykunarayku Jesus chay ejempluta yachachikuykananta. Chayrayku
sukaman piñakushpankuna Jesusta apinayarkansapa wañuchinankunapa. Manara
apirkansaparachu Jesusta katik runakunata manchashpankuna.

Jesusta tapurkansapa romano kamachikukta pagarankasapachu manachu nishpa. (Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 Sukaman Jesusta wañuchiyta munashpankuna chay chiknik runakunaka
kacharkansapa suk runakunata Jesusta llullachinankunapa. Rimashkanta
pantachichinayashpa munarkansapa sinchi kamachikukpi chatayta. Chaypina
chay kachadu runakunaka allipi tukushpankuna Jesusman rirkansapa. 21 Jesuspi
chayashpankuna willarkansapa:
—Maestru, ñukaykunaka allita yachanisapa mana llullakushpa sukaman allimata
yachachikunaykita. Kanmi tukuy runakunapa yuyayninkunata allimata riksishpa
mana manchakushpa yachachikunki. Tukuy runakunata yachachinkisapa Tata
Diospa munananllata rurashpa kawsanankunapa. 22 Kan allillata yachachikuykaptiki
ñukaykunaka tapunayaykisapa. Chay sinchi romano kamachikuk runa kullkinchita
mañawaptinchikuna ¿allichu manachu pagarakunanchikunapa?
23 Chashna chay runakuna tapuptinkuna Jesuska yacharkan pantachichi-
nayashkankunata.
Chaypina kullkita mañashpa tapurkansapa:
24 —¿Pipa uyantatí kawankichi kay kullkipi? ¿Pipa shutintatí kawankichi?
Chashna Jesus tapuptinkuna chay runakunaka willarkansapa:
—Sinchi romano kamachikuk Sesarpa uyanta shutinta kawanisapa.
25 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Chay sinchi kamachikuk runapa kaktaka payta kuychi. Chaymanta tukuy laya Tata
Diospa kaktaka payllata kuychi.
26 Nima laya rimashkanpi Jesusta atiparkansapachu pantachichiyta. Chayrayku
sukaman almirashpankuna upallayarkansapa. Chashna oras mana atiparkansapachu
Jesusta apiyta.

Jesus yachachikurkan runakuna wañushpa imashnami sielupi kawsankasapa nishpa. (Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Chay washa saduseo runakuna rirkansapa Jesusta kawak. Saduseo runakuna
yuyaksapa mana ni pi wañushkanmanta kawsamunanta. Paykunaka Jesusta llullachi-
nayashpankuna willarkansapa:
28 —Maestru, ñawpa Moisespa killkadunpi yachachiwanchisapa: “Suk kasaradu ullku
mana wambrayuk wañuptin wawkinlla chay viyuda kuñadanwan kasaranan tiyan.
Chaypina chay warmi suk ullku wambrata wawayaptin wañudupa wambranshina
kanan tiyan.” 29 Kunanka willaykisapa: Suk runapa tiyarkan sokta wawkinkuna. Chay
runashi kasarashpa manara niman suk wambrayuk kashpa wañurkan. 30 Chaypina
chay ishkaynin wawkin viyuda kuñadanllawan kasararkan. Paypish manara niman suk
wambrayukra wañurkan. 31 Chaymanta chay kimsaynin wawkin viyuda kuñadanwan
kasararkan. Paypish wañurkanlla. Tukuy chay wañudupa wawkinkuna sukmanta
sukmanta chay viyuda kuñadankunallawan kasararkansapa. Kanchisnintin mana niman
suk wambrayuklla wañurkansapa. 32 Chaypina chay viyuda warmipish wañurkanna.
33 Maestru, runakuna wañushkankunamanta kawsamuptinkuna chay kanchis kusan-
manta ¿maykan kakpatí kanman warminka? Tukuy paykuna chay warmiwan kasaradu
karkansapa.
34 Chashna chay saduseo runakuna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Kay allpapi ullku warmi kasarashpa kawsansapa. 35-36 Chaymanta kawsamushpa
Tata Diosta kreyik runakunalla rinkasapa sielupi kawsak. Chaypi mana ni
pi wañunkanachu. Chayrayku ullku warmi mana kasarashpa kawsankasapa.
Paykuna angelkunashina mana kutin wañukna kawsankasapa. Wañushkankunamanta
kawsamushkanrayku Tata Diospa wambrankuna kankasapa.
37 Ñawpa yachachikuk Moisespish yachachiwanchi wañudu runakuna kawsamu-
nanta. Chay ramasapa taksha kaspi rawraykak ukunmanta Tata Dioska Moisestaka
willarkan: “Ñukami Abrahampa Isakpa Jakobopa Tata Diosninmi kani.” 38 Chashna Tata
Dios rimaptin yachanchisapa chay kimsa ñawpa awilunchikuna wañushkankunamanta
kawsamushpa Tata Dioswan kawsaykanankunata. Tata Dioska kawsak runakunallapa
Diosninmi.
39 Chashna Jesus yachachikuptin uyarishpana Moisespa killkadunta yachachikuk
runakuna willarkansapa:
—Maestru, allitami yachachiwaykankisapa.
40 Chaypina saduseo runakuna manana animukurkansapanachu ashwanta tapuyta.

Jesus yachachikurkan sinchi kamachikuk kananta. (Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

41 Chaymanta Jesuska chay runakunata willarkansapa:
—Ñukapish kankunata tapuykichi. Kankuna rimankichi Tata Diosmanta shamudu
salvakuk runa ñawpa awilunchi Davidpa miraknin kananta. 42 Mash uyariwaychi.
Davidka Salmo librupi kashna killkarkan:
“Tata Dioska kamachiwak runata willarkan:
43 ‘Alli laduynipi tiyariy ñukawan tantalla kamachikunaykipa
ñuka chiknishuk runakunata saru saru ruranaynikaman kanta kuyashunankunapa.’ ”
44 Chay salmopi Davidka rimarkan Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa paypa
sinchi kamachikuknin kananta. Davidpa kamachikuknin kaptinka ¿imashnatí paypa
miraknin kanman?

Jesus Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata piñayarkansapa. (Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lk 11.37-54)

45 Chashna Jesus yachachikuptin tukuy chay runakuna almirashpankuna
uyariykarkansapa. Chaypina Jesuska disipulunkunata willarkansapa:

46 —Ama munaychichu Moisespa killkadunta yachachikuk runakunata uyariyta.
Paykunaka suni llachapankunata churakushpankuna plasakunapi purinsapa. Sukaman munansapa tukuy runakuna manchashpankuna rimachinankunapa. Chaymanta tantanakunankuna wasikunapi ashwan alli bankukunapi tiyarinsapa. Suk fiestaman rishpankuna ashwan alli bankukunapi tiyarishpankuna mikunsapa. 47 Paykunaka alli rurakshina yuyanakushpankunapish viyuda warmikunapa wasinkunata kichunsapa. Chayta ruraykashpa sukaman sunita Tata Dioswan parlansapa runakuna rimanankunapa alli rurak kanankunata. Llullachikuk kaptinkuna Tata Dioska paykunataka ashwan sinchita kastigananankuna tiyan.

21

Mana nimayuk warmi chaylla tiyapushkanta Tata Diosta kurkan.
(Mr 12.41-44)

1 Chaymanta suk diya Tata Diospa wasin pampapi Jesuska yachachikuykarkan.
Chaypi kawarkan tukuy layayuk runakuna ofrendankunata churaykaptinkuna kullki churanankuna kajonpi. 2 Chaymanta kawarkan mana nimayuk viyuda warmi chayaptin. Chay warmika churarkan ishkay tiyapushkan kullkisitunta. 3 Tukuy tiyapushkan kullkinta churaptin kawashpana Jesuska disipulunkunata willarkansapa:

—Ñuka allita willaykichi. Kay viyuda warmika mana nimayuk kaykashpa chay aypa kullkiyuk runakunamanta ashwan alli ofrendata kukushka. 4 Chay aypa kullkiyuk runakuna puchushkan kullkinta Tata Diosta kunsapa. Chay mana nimayuk warmika tukuy tiyapushkanta Tata Diosta kuyashpa kushka. Chayrayku payka Tata Diosta ashwanta kushichin.

Jesus rimarkan Tata Diospa wasin urmananta.
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

5 Chaypina disipulunkunaka Tata Diospa allima ruradu wasinta kawashpankuna willanakurkansapa:

—Kay wasika sukaman allima rumikunamanta ruradumi. Tata Diosta ofresishkankunawan allima sumachidumi.

6 Chashna disipulunkuna willanakuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Kay wasika sukaman allima ruradu kaptinpish suknin diya urmanan tiyan. Urmaptin manana ni suk rumi sawapura kiparinkanachu. Chiknishuk runakuna tukuy kay wasita wakllichishpa urmachinkasapa.

Jesus yachachikurkan Jerusalen llakta kullunanta.
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

7 Jesus yachachikuptin disipulunkuna tapurkansapa:

—Maestru ¿aykapiti kay Tata Diospa manllayba wasintaka urmachinkasapa? ¿Imakunata kawashpatí yachashasapa Tata Dios chay rimashkaykita rurananta?

8 Chashna disipulunkuna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Allita kuydanakuychi ama ni pi llullachishunaykichipa. Aypa llullachikuk runakuna ñukapi tukushpa shamunkasapa. Rimankasapa: “Ñuka kani Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa.” Chashna rimaptinkunapish ama paykunataka kreyiychichu.

9 Chaymanta llaktan llaktan makanakunkasapa. Chaymanta llaktapura makanakushpa wañuchinakunkasapa. Chaykunata uyarishpaykichi ama manchakuychichu. Manarapish kay allpa kulluptin aypa llaktakunapi makanakunankuna tiyan.

10 Jesuska yachachikuyllapi katirkan:

—Kaypi chaypi atun llaktakunapi chikninakuk runakuna suk atun llaktakunawan makanakunkasapa. 11 Chaymanta kaypi chaypi allpa sinchita kuyunka. Tukuy maypi tiyanka sinchi yarkay. Rikchak laya unkuykuna tiyanka. Chaymanta tukuy runakuna manchanapa layakunata sielupi kawankasapa yachanankunapa allpa kullunanta.

12 Manarapish nima manchanapa layakunata kawaptikichira chiknishuk runakuna
kankunata apishunkichi. Paykuna tantanakunankuna wasikunaman pushashunkichi
chatashunaykichipa. Chaymanta karselkunapi churachishunkichi. Ñukata kreyi-
washkaykichirayku sinchi kamachikuk runakunapi chatakushunkichi. 13 Paykunapi
chatashuk pushashuptikichika kankunaka atipankichi yachachikuyta ñuka salvakuk
kanaynita. 14 Sinchi kamachikuk runakunapi chatakushuptikichika ama yuyay-
chichu imatami willasha nishpa. 15 Ñukami allita yachachishkaykichi imatami riman-
kichi nishpa. Yanapaptini allita atipankichi paykunata ayniyta. Chayrayku chay
chatakushuknikichi mana nima aynishuyta atipankasapachu.
16 Chaymanta tataykichi wawkikichi aylluykichi llaktamasikichi chiknishunkichi.
Llullachishushpaykichi pushashunkichi kamachikuk runakunaman paykuna
wañuchichishunaykichipa. 17 Ñukata kreyiwashkaykichirayku Tata Diosta mana
kreyinayak runakuna chiknishunkasapa. 18 Paykuna chiknishuptikichipish Tata
Dioska sukaman kuydashuykankichi. Payka chukchaykichitapish kuydapushunkichi.
19 Imatapish rurashuptinkuna mana shaykushpa ñukallata kreyiwashpa kawsaychi
sieluman rinaykichipa paywan mana tukuyniyukta kawsak.
20 Chaymanta kay Jerusalenpi tukuy vueltashninpi aypa soldadukunata kawashpay-
kichi yachankichi kay llakta kullunanta. 21 Chay aypa soldadukunata kawashpa Judea
partipi kashpaykichi nitikuychi urkukuna sikinpi pakakuk. Jerusalenpi kashpaykichi
llukshiychi. Chakraykichipi kashpaykichi ama Jerusalenman kutimuychichu.
22 Chay pacha Tata Dioska tukuy kay llaktapi kawsak runakunata kastigankas-
apa. Ñawpa yachachikuk runakuna Tata Dios kastigananta killkarkansapana. 23 Tata
Dioska tukuy kay llaktakunapi kawsak runakunata sukaman kastigaptinkuna suka-
man padesinankuna tiyan. Chay padesinan tiempu chayamuptin okupada warmikuna
ñuñuchikuk warmikuna llakichinapa layata padesinkasapa. 24 Soldadukunaka runaku-
nata machetinkunawan wañuchinkasapa. Sukkunata watashpankuna karu llaktakuna-
man pushankasapa chaypi kawsanankunapa. Mana judiyu runakunaka kay Jerusalen
llaktapi kamachikunkasapa Tata Diospa rimashkan tiempu paktamunankaman.

Jesus yachachikurkan kutimunanta.
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

25 Jesus yachachikuyllapi katirkan:
—Manarapish kay allpaman kashkan shamuptini tukuy pi intita killata luserukunata
manchanapa layakunata kawankasapa. Chaymanta atun yakukuna sukaman un-
tashpa kuyushpa sinchita kaparikunkasapa. Chayta uyarishpa tukuy runakuna suka-
man manchakunkasapa. Sukaman manchakushpankuna sukta sukta yuyaykunkas-
apa.
26 Chaymanta sielupi lusichikukkuna kuyunkasapa. Chayta kawashpa runakuna
yuyankasapa kay allpa kullunanta. Manchakuywan wañukshina mallinakunkasapa.
27 Chashna oras ñukata kawawankasapa puyu ukunpi shamuptini. Llipyak likidupi
shamusha tukuy runakunata sumak yachanayniwan kamachiksapa. 28 Ñuka shamusha
kankunata sieluman pushaknikichi amana kutin padesinaykichipana. Chayrayku
chay manchanapa layakunata kawashpaykichi kushikushpalla mana manchakushpa
shuyawaychi.
29 Jesus yachachikuyllapi katirkan:
—Mash kawaychi chay igo kaspita suk kaspikunatapish. 30 Chay kaspikuna ay-
pata pankayaptin kawashpaykichi yachankichi veranu katinanta. 31 Chashnashina
chay manchanapa layakunata kawashpaykichi yachankichi Tata Dios ñukata utka
kachamuwananta kamachikunaynipa.

32 Allita willaykichi. Manarapish kay tiempupi kawsak runakuna wañuptinkunara
tukuy kay willashkaynita kawanankuna tiyan. 33 Tukuy sielu tukuy allpa kullunan
tiyan. Kay allpa kulluptinpish ñuka tukuy rimashkaynita rurasha.
34-35 Tukuy rimashkaynita yuyashpaykichi allita kuydanakuychi. Suk animal mana
yuyashkan oras trampapi urman. Chashnashina mana yuyashkaykichi diya shamusha
tukuy allpapi kawsak runakunata kastiganaynipa. Chayrayku ama nima laya vanidarta
rurashpa nima machashpa kawsaychi. Ama tiyapushuknikichillata yuyashpa kawsay-
chi.
36 Shamunaynita yachashpa tukuy tiempu diyapi tutapi kuydanakushpa Tata Diosta
orashpa kawsaychi allita rurashpa kawsanaykichipa. Chashna kuydanakuptikichi Tata
Dios yanapashunkichi manchana layakunata padesishpaykichipish ñukallata katiwash-
palla kawsanaykichipa. Chaykunata pasashpaykichi sieluman rinkichi ñukapi rikurik.
Chaypina Tata Dios kastiguykichimanta salvashunkichi.
37 Chaymanta Jesus chayta yachachikushkanwasha Olivos urkuman rirkan. Tukuy
diya Tata Diospa wasinpi yachachikuk. Tukuy tuta rik Olivos urkupi samak. 38 Tukuy
diya tutapacha aypa runakuna Tata Diospa wasinman riksapa Jesus yachachikuptin
uyarik.

22

Chiknik runakuna Jesusta apinankunapa Judaswan parlarkansapa.
(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

1 Chay tiempu Paskua fiesta manana ashwannachu illarkan. Tukuy wata Paskua
fiesta ukunpi amañaksapa mana levadurayuk pankunata mikuyta.
2 Chaypina saserdotekunapa kamachikukninkunawan Moisespa killkadunta
yachachikukkuna yuyaykurkansapa imashnami Jesusta wañuchinmansapa nishpa.
Aypa runakuna Jesusta katirkansapa. Chayrayku paykunaka manchakurkansapa
apiyta. 3 Chaypina Jesuspa disipulun Judas Iskariotepi Satanas yaykurkan.
4 Judaska rirkan parlak saserdotekunapa kamachikuknin runakunawan Tata
Diospa wasin kuydak runakunawan. Paykunata willarkansapa maypimi Jesusta
apinmansapa nishpa. 5 Chashna Judas willaptinkunana chay runakunaka sukaman
kushikurkansapa. Willarkansapa kullkita pagaranankunapa. 6 Chaypina kullkirayku
Judaska almitikurkan Jesusta apichichiyta. Chay oramantapacha Judaska sukaman
yuyarkan mana runakuna tiyananpi Jesusta apichichiyta.

Jesus disipulunkunawan Paskua fiestapi mikurkansapa.
(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Kor 11.23-26)

7 Tukuy wata Paskua fiesta ukunpi tukuy judiyu runakuna amañaksapa mana levadu-
rayuk pankunata mikuyta. Chaymanta Tata Diosta kuyashpankuna amañaksapa oveja
wawanta wañuchiyta. 8 Chay Paskua fiesta kallarinan diya Jesuska Pedruta Juanta
kayashpankuna willarkansapa:
—Kankunaka rillaychi Paskua fiestapa mikunanchikunata rurak amusata miku-
nanchikunapa.
9 Chashna Jesus willaptinkunana Pedruwan Juanka tapurkansapa:
—¿Maypití munanki ruranaynikunapa mikunanchikunata?
10 Chaypina Jesuska aynirkansapa:
—Chay llaktapi chayashpaykichi tinkunakunkichi yaku puyñuta apaykak runawan.
Paytaka katiychi suk wasipi yaykunankaman. 11 Chaypi yaykushpaykichi chay wasiyuk
runata willaychi: “Maestruynikuna yachanayan maypishi kay Paskua fiestapi payka
disipulunkunawan mikunkasapa.” 12 Chashna willaptikichi chay wasiyuk runaka
kawachishunkichi suk atun kuartuta. Chay kuartuka wasi altuyninpi ñami allichaduna.
Chaypi mikunanchikunata ruraychi.

13 Chashna Jesus willaptin chay disipulunkunaka rirkansapa. Chay llaktapi chayashpankuna Jesuska willashkankunashina tukuyta tarirkansapa. Chaypina paykunaka Paskua fiesta mikunata rurarkansapa.
14 Chaymanta mikunankuna oras chayamuptin Jesuska tukuy disipulunkunawan tiyarirkansapa mesapi churadutana mikuk. 15 Tantalla mikuykashpankuna Jesuska willarkansapa:
—Manara wañushpaynira sukaman munashkani kankunawan tantalla kay Paskua fiestapi mikuyta. 16 Mash allita uyariwaychi. Suknin diya Tata Dioska ñukataka willawanka tukuy layapi kamachikunaynipa. Chay diyakaman mananami kashkan Paskua fiesta mikunata mikushanachu.
17 Chaypina Jesuska vasu vinuta apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chaymanta disipulunkunata willarkansapa:
—Kankunaka sukpish sukpish kay vinuta upyaychi. 18 Upyashpaykichi allita yuyaychi. Kunanmantapacha manana vinuta upyashanachu Tata Dios kachamuwanan diyakaman tukuy layapi kamachikunaynipa.
19 Chaypina Jesuska panta apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chay panta pakishpa tukuy disipulunkunata kushpa willarkansapa:
—Kay panka ñukapa kuerpuynimi. Ñukami kankunapa uchaykichirayku wañusha. Kankuna kashna tantanakushpa panta mikushpaykichi wañushkaynita yuyaychi.
20 Chay panta mikushkankunawasha Jesuska vasu vinuta tukuy disipulunkunata upyachirkansapa. Chaymanta willarkansapa:
—Ñuka wañuptini yawarnini kankunarayku ichakunka. Chay ichakudu yawarniniwan ñuka kankunawan suk mushuk paktuta rurasha.
21 Chaymanta willaykichi. Chay chikniwakkunapi rantikuwakka kay mesallapi ñukawan mikuykan. 22 Ñawpa tiempu Tata Dios killkadunpi rimarkan suk runa apichichiwaptin wañunaynita. Chayrayku sielumanta shamudu runa kashpayni wañunayni tiyan. Chaymanta chay apichichiwak runaka sukaman padesinan tiyan.
23 Chashna Jesus rimaptin uyarishpankuna disipulunkunaka paykunapura tapunakurkansapa:
—¿Maykan ñukanchikunatí maestrunchikunata apichichinchisapa?

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa ama sinchi kamachikuk runakunashina kanankunapa.

24 Jesus wañunanta willaptinkuna disipulunkunaka mana entiendirkansapachu. Paykuna sukwan sukwan willanakurkansapa:
—Maestrunchikuna tukuy layapi kamachikuptinna ¿maykan ñukanchikunatí ashwan alli kamachikukka kashunchisapa?
25 Chashna willanakuptinkunana Jesuska willarkansapa:
—Kay allpapi tukuy mandulla untadu runakuna sukaman sinchita kamachikunsapa. Paykuna sinchi kamachikuk kashpankuna rimansapa alli yanapakuk kanankunata. 26 Kankunaka ama paykunashina mandulla untadu kanayaychichu. Sinchi kamachikuk kanayashpaykichika tukuy runamasikichita iden suk wiwachunshina allita yanapanaykichi tiyan. 27 Kay allpapi tukuy mandulla untadu runakuna tiyarishpa mesapi churaduta mikunsapa. Paykunataka wiwachunkuna manchaywan sirvinsapa. Ñukaka mana chay mesapi tiyarik runakunashinachu kani. Ñukaka sirvikuk wiwachushinami kani.
28 Ñuka wiwachushina kaptini aypa runakuna chikniwashpa padesichiwashkasapa. Kankunapish ñukawan tantalla padesishkankichi. 29 Ñukawan padesishkaykichirayku willashkaykichi suknin diya israelmasikichita kamachinaykichipa. 30 Tatayni

Dios kamachikunaynita willawashkantashina ñukapish willashkaykichi kamachikunaykichipa. Ñukawan tantalla mesaynipi mikunkichi upyankichi. Willashkaykichi alli bankupi tiyarinaykichipa israel runakunapa chunka ishkay juesninkuna kanaykichipa.

Jesus Pedruta willarkan mana riksik tukunanta.
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Chaymanta Jesuska Pedruta willarkan:
—Simon, mash allita uyariway. Satanas Tata Diosta mañashka kankunata llullachishushpaykichi trigupa karapanta pawachikshina ashuchishunaykichipa. Chashna mañaptin Tata Dioska almitishka. 32 Ñuka Tatayni Diosta roygashkani yanapashunaykipa ama sakiwanaykipa. Chaymanta kan kashkan katiwashpa kay wawkikikunata yanapay paykunapish allita mana shaykushpa katiwanankunapa.
33 Chashna Jesus willaptinna Simonka willarkan:
—Maestru, chiknishukkuna pushashuptinkuna ñukapish kanwan tantalla karselpi yaykusha. Chaymanta maypicha wañuchishunkisapa chaypi ñukapish kanwan tantalla wañusha.
34 Chashna Pedru willaptinna Jesuska willarkan:
—Pedru, mash allita uyariway. Kunan tutami manarapish gallo kantaptin kimsa kuti rimanki mana riksiwanaykita.

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa sukaman padesinankunata.

35 Chayta willashkanwasha Jesuska disipulunkunata willarkansapa:
—Ñawpa kankunata yachachikuk kachashkaykichi. Kachashpayni willashkaykichi ama pikshaykichita nima kullkikichita nima ushutaykichita apanaykichipa. Chayta willashpa kachaptini ¿suk imaykichichu pishishushkankichi?
Chashna Jesus tapuptinkuna paykunaka aynirkansapa:
—Manami nima laya illawashkasapachu.
36 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Kunanmantapacha pikshaykichi tiyaptin apaychi. Kullkikichi tiyaptin chaytapish apaychi. Amachanakunaykichipa machetikichi mana tiyaptin kamisaykichita rantikuychi. Chaypa chaninwan machetikichita rantiychi.
37 Mash allita uyariwaychi. Tata Diospa killkadu rimanan willawanchi: "Sielumanta shamudu runata iden suk mana alli rurak runatashina wañuchinkasapa." Chashna Tata Diospa ñawpa killkadu rimashkanshina ñuka wañunayni tiyan.
38 Chashna Jesus rimaptin disipulunkunaka willarkansapa:
—Maestru, ñukaykunapa tiyan ishkay machetinikuna.
Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Chaylla kachun.

Jesus rirkan Olivos urkupi Tatan Dioswan parlak.
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

39 Jesuska disipulunkunawan chay mikushkankuna wasimanta llukshirkansapa. Chaymanta Jesuska amañananshina Olivos urkuman rirkan. Chayman riptin tukuy disipulunkuna katirkansapa. 40 Olivos urkupi chayashpana Jesuska paykunata willarkansapa:
—Kankunaka Tata Diosta roygaychi ama mana allikunata ruranaykichipa.
41 Chashna willashpankuna Jesuska paykunamanta tipita suchurirkan. Chaypina allpapi kunkurikushpa Tata Dioswan parlashpa willarkan:
42 —A Tatayni, munashpaykika salvaway ama sukaman padesinaynipa. Padesishpaynipish munani kanpa munanaykillata rurayta. Manami munanichu ñukapa munanaynita rurayta.

43 Chashna Tata Dioswan parlaykaptinna sielumanta angel rikurimurkan animuchi-
nanpa. 44 Jesus sukaman padesiykashpa ashwan sinchita Tata Diosta roygarkan. Suka-
man sinchita roygaptin granu granuta umpirkan iden yawartashina. 45 Chaymanta
Tata Diosta roygashkanwasha rirkan disipulunkunata tarik. Paykunaka sukaman llak-
ishpankuna puñuykarkansapa. 46 Puñudukunata tarishpankuna Jesuska rikchachishpa
tapurkansapa:
—Kankunaka ¿imapatí puñunkichi? Rikchaychi. Tata Diosta roygaychi ama supay
llullachishushpaykichi uchallichishunaykichipa.

Judas Jesusta apichichirkan.
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Jesus disipulunkunata willaykaptinlla aypa runakuna paypi chayarkansapa. Chay
runakunapa ñawpakninta Jesuspa disipulun Judaska rirkan. Judaska Jesusta muchak-
pacha rirkan. 48 Muchaptin Jesuska willarkan:
—Judas ¿ñukata sielumanta shamudu runata muchawashpachu rantikuwanki?
49 Jesusta apik shamushkankunata kawashpankuna disipulunkunaka
willarkansapa:
—Maestru, ¿ariya ñukaykuna kay machetinikunawan makanakushasapachu?
50 Chaypina suk disipulunka suk runapa alli ladu rinrinta tipipurkan. Chay runa
karkan sinchi kamachikuk saserdotepa wiwachun. 51 Chay runapa rinrinta tip-
ipuptinna Jesuska willarkan:
—Ama makanakuychichu.
Chashna willashpa Jesuska chay wiwachupa tipidu rinrinta llankashpa
apichipurkan. 52 Chaymanta Jesuska saserdotekunapa kamachikukninkunata,
Tata Diospa wasin kuydak runakunata, chay apik shamuk ansianukunatapish
willarkansapa:
—¿Imapatí kankunaka machetikunawan kaspikunawan shamushkankichi apiwak?
Ñuka mana suwa runachu kani chashna apiwak shamunaykichipaka. 53 Tukuy diya
Tata Diospa wasinpi kankunawan kashkani. Tukuy diya chaypi kaptinipish mana
apiwashkankichichu. Kunan tutapi apiwashpaykichika kamachishuknikichi Satanasta
uyariykankichi. Tutapishina kankunaka kawsaykankichi.

Pedru kimsa kuti rimarkan Jesusta mana riksinanta.
(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

54 Chaypina chay chiknik runakuna Jesusta apishpankuna pusharkansapa saser-
dotekunapa ashwan sinchi kamachikukpa wasinman. Chayman pushaptinkuna Pe-
druka karu karulla katirkan. 55 Chay wasi pampapi chayashpankuna chay runakuna
ninakushpankuna mashakuykarkansapa. Pedrupish paykunawan tantalla tiyarishpa
mashakuykarkan. 56 Chaypina suk shipash wiwacha allita kawashpa Pedrutaka rik-
sirkan. Chaypi mashakuykak runakunataka willarkan:
—Kay runapish Jesuswan tantallami purishka.
57 Chashna willaptin Pedruka chay shipashta willarkan:
—Manami riksinichu.
58 Chayta willashkanwasha mana unaypinachu suk runa Pedruta kawashpa
willarkan:
—Kanpish Jesuspa purikmasinmi kanki.
Chashna chay runa willaptin Pedruka willarkan:
—Manami paypa purikmasinchu kani.
59 Suk ora washan chikan runa chaypi mashakuk runakunapi chatakushpa
willarkan:
—Deverasmi kay runapish Jesuswan tantalla purishka. Allitami riksinchisapa Galilea
partimanta runa kananta.

60 Chashna chay runa chatakuptinna Pedruka willarkansapa:
—Mana yachanichu maykan runapami willawaykankichi nishpa.
Chayta Pedru rimaykaptin suk gallo kantarkan. 61 Chay gallo kantaptin Jesuska washanta chapashpa Pedrutaka kawarkan. Jesus kawaptinna Pedruka yuyarkan payta willashkanta: “Kunan tuta manarapish gallo kantaptin kimsa kuti rimanki mana riksiwanaykita.”
62 Pedruka chayta yuyashpa chay wasimanta llukshishpa mana upallayak layata wakakurkan.

Chiknik runakuna Jesusta pusharkansapa konsilyo kamachikukninkunaman.
(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

63 Chaymanta Jesusta kuydak runakuna sukaman asichishpankuna waktarkansapa.
64 Ñawinkunata llachapawan arkapushpankuna waktashpa tapurkansapa:
—May willawaysapa ¿pití waktashushka?
65 Waktashpankuna sukaman piñayashpa willarkansapa mana alli rurak runa kananta.
66 Chaymanta pakariptin chay runakunapa ansianunkuna, saserdotekunapa kamachikukninkuna, Moisespa killkadunta yachachikuk runakunapish tantanakurkansapa. Tantanakushpankuna Jesusta pusharkansapa judiyukunapa ashwan sinchi kamachikukninkunaman. Chaypi chatanayashpankuna tapurkansapa:
67 —May willawaysapa ¿kanchu sielumanta shamushkanki salvakuk kanaykipa?
Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:
—Ñuka sielumanta salvakuk runa kanaynita willaptinipish kankuna manami kreyiwankichichu. 68 Kankunata tapuptinika mana nimata ayniwankichichu. 69 Kankuna mana kreyiwaptikichipish kunanmantapacha ñuka tiyarisha Tata Diospa alli ladunpi. Sielumanta shamudu runa kashpayni tukuy laya yachak Tatayni Dioswan tiyarisha.
70 Chashna Jesus willaptinkuna tukuy chay runakunaka piñakushpankuna tapurkansapa:
—¿Ariya kanchu kanki Tata Diospa wambran?
Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:
—Ñukami kani kankuna rimashkaykichishina.
71 Chashna Jesus willaptinkuna chay chatakuk runakunaka mana kreyishpankuna willanakurkansapa:
—Mash uyariychi. Ñami payka kikinna chatanakushka. Amana chikan chatakuk runata maskaypachinachu.

23

Jesusta chiknik runakuna pusharkansapa Pilatoman.
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

1 Jesusta chiknik runakuna chay sinchi kamachikukpa wasinmanta llukshirkansapa. Paykunaka Jesusta pusharkansapa romano awtoridar Pilatoman. 2 Pilatopi chayachishpankuna Jesustaka chatakurkansapa:
—Kay runataka apishkanisapami judiyumasinikunata llullachishpa yachachikuykaptin. Yachachikushka awtoridarkunata ama kasunankunapa. Chaymanta payka tukuy runakunata yachachin romano ashwan sinchi awtoridarninchita kullkita ama pagaranankunapa. Chaymanta riman sielumanta salvakuk sinchi kamachikuk kananta.
3 Chashna chatakuptinkunana Pilatoka Jesusta tapurkan:
—¿Deveraschu kanki tukuy judiyu runakunapa sinchi kamachikuknin runa?
Chashna Pilato tapuptin Jesuska aynirkan:
—Ariya ñukami kani.

4 Chaypina Pilatoka saserdotekunapa kamachikukninkunata tukuy chay tantanakudu runakunata willarkansapa:
—Ñukaka kay runapi mana nima uchata tarinichu.
5 Chashna Pilato willaptinna chay chiknik runakunaka ashwan sinchita willarkansapa:
—Kay runaka tukuy judiyu runakunata llullachishpa yachachinsapa ama awtoridarkunata kasunaynikunapa. Galilea partipi kallarirkan llullachikuyta. Kunanka kay Judea partipipish sukaman llullachikuykan.

Pilatoka Jesusta kacharkan sinchi awtoridar Herodesman.
6 Sukaman Jesusta chatakuptinkuna Pilatoka tapurkansapa:
—¿Ariya payka Galileamanta runachu?
7 Chaypina Galileamanta runa kananta rimaptinkuna Pilatoka Jesusta pushachirkan Herodesman. Herodeska Galilea partipi ashwan sinchi awtoridarninkuna karkan. Payka Jerusalenpi fiestakuykarkan. 8 Unaytana Herodeska Jesusta riksinayarkan aypa runakuna parlachiptinkuna yachachikuykananta. Chayrayku Jesusta chayachiptinkuna Herodeska sukaman kushikurkan. Sukaman kawanayarkan suk almirana ruranata ruraptin. 9 Chaypina Herodeska Jesusta tukuy layata tapurkan. Tapuptinpish Jesuska mana nimata aynirkanchu.
10 Saserdotekunapa kamachikukninkuna Moisespa killkadunta yachachikukkunawan Herodespi Jesusta sukaman chatakurkansapa.
11 Jesus mana nimata ayniptin Herodeska tukuy soldadunkunawan sukaman asichirkansapa. Ashwanta asichinankunapa kamachikukpa alli llachapanta mudachirkansapa. Chaymanta Herodeska Jesustaka kashkan pushachirkan Pilatoman.
12 Herodeska Pilatowan chikninakushpa kawsaksapa. Paykunaka chay diyamantapachana kuyanakurkansapa.

Chiknik runakuna sinchita rimashpa Pilatota willarkansapa Jesusta wañuchichinanpa. (Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)
13 Jesusta kashkan chayachiptinkuna Pilatoka saserdotekunapa kamachikukninkunata chay llaktapi ansianukunata tantanachirkansapa. 14 Paykunata willarkansapa:
—Kankunaka kay runata pushamushkankichi ñukapi chatakuk. Willawashkankichi payka tukuy runakunata llullachishpa yachachikuykananta ama awtoridarkunata kasunankunapa. Ñuka allita yachanaynipa ñawpaknikichipi paytaka sukaman tapushkani. Manami nima mana alli rurashkanta tarinichu kankuna willawashkaykichishina.
15 Chay awtoridar Herodespish ñukaman kashkan kachamushpa rimashka mana nima mana alli ruranata rurashkanta. Mash allita uyariwaychi. Kay runaka mana nimata rurashkachu ñuka wañuchichinaynipaka. 16 Chayrayku soldaduynikunata willasha makanankunapa. Chay washa kacharichisha.
17 Pilatoka amañak tukuy wata Paskua fiesta ukun karselmanta suk runata kacharichiyta. Chayrayku munarkan Jesusta kachariyta. 18 Jesusta kacharinanpa willaptinkuna chay runakunaka tantalla sinchita rimakushpa willarkansapa:
—¡Manami nima layapi munanisapachu Jesusta kacharinaykipa! ¡Wañuchiy! Munanisapa Barrabasta kacharichinaykipa.
19 Chay tiempu Barrabaska karselpi karkan awtoridarkunata mana nima kasunayashkanrayku. Chaymanta suk runata wañuchishkanrayku karselpi wichkadu karkan.
20 Chaypina Pilatoka sukaman Jesusta kacharinayashpa kashkan willarkansapa kacharichinanpa.
21 Chashna Pilato willaptinkuna chay chatakuk runakunaka ashwan sinchita rimakushpa willarkansapa:

—¡Kruspi chakatachiy! ¡Kruspi chakatachiy!
22 Paykuna sukaman amichiptinkuna kimsaynin kuti Pilatoka kashkan chay runakunataka willarkansapa:
—¿Ariya ima mana allitatí rurashka? Ñukaka paypi mana nima uchanta tarinichu wañuchichinaynipa. Chayraykumi mana wañuchichinayanichu. Makachishpalla kacharichisha.
23 Chashna Pilato rimaptin chay runakunaka ashwan sinchita rimakushpa willarkansapa:
—¡Kruspi chakatachiy! ¡Kruspi chakatachiy!
Chashna sinchita rimakushpa amichiptinkuna Pilatoka willashkankunata almitirkansapa. 24 Chaypina soldadunkunata willarkansapa Barrabasta kacharinankunapa Jesusta wañuchinankunapa. 25 Barrabaska mana kasukuk wañuchikuk runa kaykaptin Pilatoka karselmanta kacharichirkan. Chay chiknik runakunata willarkansapa Jesusta munashkankuna layata ruranankunapa.

Jesusta kruspi chakatarkansapa.
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Pilato chayta willaptinkunana soldadukunaka Jesusta pusharkansapa suk kruspi chakatak. Soldadukunaka Jesusta pushaykashpankuna suk runa Simonta apirkansapa Jesuspa washanta krusninta aparinanpa. Chay Simonka Sirene llaktamanta karkan. Payka chakranmanta kutiykarkan.
27 Jesusta kruspi chakatak pushaykaptinkuna aypa runakuna katirkansapa. Aypa warmikunapish sukaman llakishpa kaparikushpa wakakuypi katirkansapa. 28 Jesuska paykunata chapashpa willarkansapa:
—Jerusalenmanta warmikuna, ama ñukaraykuka wakakuychichu. Suk tiempukaman wawaykichiwan tantalla kankuna sukaman padesinaykichi tiyan. Chay padesinaykichita yuyashpaykichi sukaman llakishpa wakakuychi. 29 Chay tiempu wawayuk warmikuna rimankasapa: “Mana wawayuk mana ñuñuchikuk warmikuna kushikuychi. Allipaka kankuna mana wawayukchu kankichi.” 30 Chay tiempupi tukuy runakuna wañunayashpankuna urkukunata willankasapa urmamushpa nitinankunapa. Lomakunata willankasapa pakananankunapa. 31 Ñuka mana uchayuk runa kaykashpa sukaman padesiptini kankunaka uchayuk kashpaykichi ashwanta padesinaykichi tiyan.
32 Chaypina soldadukunaka Jesusta kruspi chakatak pushashpankuna ishkay suwa runakunatapish pusharkansapa chakatak. 33 Suk lomapi chayashpankuna chay soldadukunaka Jesustaka kruspi chakatarkansapa. Chay ishkay suwa runakunatapish chakatarkansapa suktaka Jesuspa alli ladunpi suktaka lluki ladunpi. Chay lomapa shutin karkan Uma Poto. 34 Soldadukuna kruspi chakataptinkunana Jesuska Tata Diosta willarkan:
—Tatayni, kay runakunataka perdonaysapa. Paykunaka manami yachansapachu imatami ruraykansapa nishpa.
Chaypina chay soldadukunaka Jesuspa llachapankunata pukllashpa patumanakurkansapa.
35 Jesus kruspi chakatadu kaptin aypa runakuna kawaykarkansapa. Awtoridarkunapish kawashpankuna asichishpankuna willarkansapa:
—Kay runaka aypa runakunata alliyachishkasapa. Deveras Tata Diospa aklladu sielumanta shamudu salvakuk kashpaka kikin salvanakushpa krusmanta urayamuchun.
36 Soldadukunapish asichirkansapa. Paykunaka ladunchashpankuna ayak likidu vinuta upyachirkansapa. 37 Chaypina soldadukunaka Jesusta asichishpankuna willarkansapa:

—Kanka deveras judiyu runakunapa ashwan sinchi kamachikuknin runa kashpaykika kay krusmanta urayamuy.
38 Jesuspa uman kuskapi suk killkadu rimarkan: “Kay runaka tukuy judiyu runakunapa sinchi kamachikuknin runami.”
39 Chaypina chikan kruspi chakatadu suwa runaka Jesustaka piñayashpa willarkan:
—Kanka deveras sielumanta shamudu salvakuk runa kashpaykika kay krusmanta urayay. Urayashpa ñukaykunatapish urayachiwaysapa.
40 Chashna chay chakatadu suwa runa piñayaptin chikan kruspi chakatadumasinka willarkan:
—Kanpish payshina kruspi chakatadu kaykashpa ¿imapatí chashnaka willanki? ¿Manachu Tata Diostaka manchanki? 41 Ñukanchika uchanchiraykumi kay kruspika padesiykanchi. Mana allita rurashpa kawsaptinchi kastigawaykanchisapa. Payka mana nima uchayuk kaykaptin chakatashkasapa.
42 Chashna chay chakatadumasinta willashpana Jesusta willarkan:
—Jesus, tukuy runakunata kamachikuykashpaykina ñukatapish yuyaway.
43 Chaypina Jesuska willarkan:
—Allita willayki. Kunanlla ñukawan tantalla sielupi kanki.

Jesus wañurkan.
(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

44 Jesus kruspi chakatadu kaptin rasllana chawpi diyamanta tuta likidu tukumurkan las treskaman. 45 Intipish mana nima lusichikurkannachu. Chaypina Tata Diospa wasinpi chay arkanan rakta llachapa chawpinmanta llikikurkan.
46 Sukaman tuta likidu tukuptinna Jesuska sinchita rimashpa Tata Diosta willarkan:
—¡Tatayni, chaskiwayna! ¡Ñami wañunina!
Chashna rimashpana Jesuska wañurkan.
47 Jesus wañuptinna romano soldadukunapa kapitanninkuna Tata Diosta alabashpa rimarkan:
—Deverasmi kay runaka mana uchayuk kashka.
48 Chay aypa runakuna tukuy chay manchana layakunata kawashpankuna sukaman manchakurkansapa. Paykuna sukaman llakishpa kaskunkunata waktaypi wasinkunaman kutirkansapa.
49 Chaymanta Jesusta riksikkuna Galileamanta katik warmikunapish karullamanta tukuy layata ruraptinkuna kawaykarkansapa.

Jesusta pamparkansapa.
(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

50-51 Chaypi tiyarkan Arimatea llaktamanta alli rurak runa Jose. Payka judiyukunapa sinchi kamachikuk runa karkan. Suk diya sinchi kamachikukmasinkuna Jesusta wañuchinankunapa rimaptinkuna Joseka mana munarkanchu. Sukaman shuyaykarkan sinchi kamachikukta Tata Dios kachamunanta. 52 Chay Joseka Pilatota rirkan Jesuspa kuerpunta mañak pampak rinanpa. 53 Kuerpunta mañak riptin Pilatoka almitirkan pushananpa. Chaypina Joseka krusmanta Jesuspa kuerpunta urayachimurkan. Suk allima yurak likidu sabanaswan wankurkan. Allita wankushpana pusharkan suk rumi aspidu machaypi churak. Chaypi manara niman suk wañuduta churarkansaparachu.
54 Jesus wañushkan diya tukuy runakuna prontanakuykarkansapa chay samana diya atun fiestata ruranankunapa. Samanankuna diya ñami kallariykarkanna. 55 Galileamanta Jesusta katik warmikunaka allita kawarkansapa maypimi Jesusta churarkansapa nishpa. 56 Chay machayta allita kawashpankuna chay warmikunaka wasinkunaman kutirkansapa. Chaypina mishkilla asnak wirakunata rurarkansapa.

Chaymanta Tata Diospa kamachikunanta kasushpankuna chay samanankuna diya samarkansapa.

24

Jesuspa kuerpunta tupapuk rishpankuna warmikuna mana tarirkansapachu.
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

1 Chay samanankuna diya kayantin tutapachalla chay warmikuna rirkansapa Jesuspa kuerpunta tupapuk. Chay mishkilla asnak rurashkankuna wirata apashpankuna rirkansapa. 2 Pampashkankuna machaypi chayashpankuna paykunaka kawarkansapa ashuchidutana chay machay wichkanan atun rumita. 3 Chay machaypi yaykushpankuna Jesuspa kuerpunta mana tarirkansapachu. 4 Chaypina sukaman manchakushpankuna mana yacharkansapachu imatami rurankasapa nishpa. Chaypina rasllana ladunkunapi ishkay shayaridu runakunata kawarkansapa. Paykunaka yurak llipyak likidu llachapayukkuna karkansapa. 5 Paykunata kawashpankuna chay warmikunaka ashwanta manchakushpankuna kumurayarkansapa. Chaypina chay ishkay runakunaka paykunataka willarkansapa:

—¿Imapati wañudukuna churana machaypi kawsak runata maskaykankichi? 6 Jesuska mananami kaypinachu. ¡Ñami kawsamushkana! Galilea partipi yachachishushkaykichita allita yuyaychi. 7 Payka willashushkankichi sielumanta shamudu runa kashpa uchasapa runakunapi kukudu kananta. Chaymanta willashushkankichi kruspi wañuchinankunata chaymanta kimsa diya ukun kawsamunanta.

8 Chashna chay ishkay angelkuna willaptinkuna chay warmikunaka yuyamurkansapa Jesus willashkankunata. 9 Chaypina chay machaymanta kutirkansapa. Rirkansapa willak Jesuspa chunka suk disipulunkunata tukuy kawashkankunata. Tukuy purikmasinkunatapish rirkansapa willak.

10 Chay warmikuna karkansapa Mariya Magdalena, Juana, Santiagopa maman Mariya. Chaymanta suk warmikunapish paykunawan tantalla karkansapa.

11 Chay warmikuna sukaman manchakushpankuna willak riptinkuna Jesuspa disipulunkuna mana kreyirkansapachu. Rimarkansapa dementa kashpankuna shamunsapa llullachikuk.

12 Pedruka mana kreyishpapish kallparkan chay machayta kawak. Chaypi chayashpa kumurayashpa machay ukuta chunllata kawarkan. Jesusta wankushkankuna sabanasllatana chaypi kawarkan. Chaypina sukaman almirashpa wasiman kutirkan.

Jesus kawsamushkanwasha ishkay purikmasinkuna payta kawarkansapa.
(Mr 16.12-13)

13 Chay diyalla Emaus llaktaman Jesuspa ishkay purikmasinkuna riykarkansapa. Suk karkan Kleofas. Chay Emaus llaktaka Jerusalenmanta chunka suk kilometrulla karkan. 14 Chay ishkay runakuna riykashpankuna Jesus wañushkanta parlaykarkansapa. 15 Chashna parlaykaptinkuna kikin Jesus laduchashpa paykunawan tantalla purirkan. 16 Paykunawan tantalla puriptinpish mana atiparkansapachu riksiyta Jesus kananta. 17 Chay ishkay runakuna llakishpa parlaypi riykaptinkuna Jesuska tapurkansapa:

—¿Imatatí parlaypi riykankichi?

18 Chashna Jesus tapuptinkuna Kleofaska willarkan:

—Jerusalen llaktapi sukaman manchakuna layata kawashkanisapa. Kanka Jerusalenmanta shamuykashpayki ¿manachu yachanki?

19 Chashna willaptin Jesuska tapurkansapa:

—¿Ima manchakuna layatatí kawashkankichi?

Chashna Jesus tapuptinkuna willarkansapa:

—Chay Nasaret llaktamanta Jesus alli yachachikuk tukuy ruray atipak runa kashka Tata Dios yanapaptin. Payka aypa almirana ruranata ruraptin tukuy runakuna kawashkasapa. 20 Chaypina saserdotekunapa kamachikukninkuna, chay llaktanchikunapi kamachikukkuna payta kukushkasapa romano awtoridarkunapi. Paykuna suk kruspi chakatashpa wañuchishkasapa. 21 Ñukaykuna yuyarkanisapa payna romano awtoridarkunamanta salvawanankunata. Ñami kimsa diyana wañuchishkankunaka. Chayrayku sukaman llakinisapa.

22 Chaymanta Jesusta katikmasini warmikuna manchakuna layata willawashkasapa. Kunan tutapacha paykunaka Jesus pampashkankuna machayta rishkasapa kawak. 23 Chaypina Jesuspa kuerpunta mana tarishkasapachu. Paykuna wasinikunaman kutishpankuna willawashkasapa paykunapi angelkuna rikurishkankunata. Chay angelkuna willashkasapa Jesus kawsananta. 24 Chayta uyarishpa suk purikmasinikunapish rishkasapa Jesusta churashkankuna machayta kawak. Paykunapish chay warmikuna willawashkankunatashina chunllata tarishkasapa. Jesusta mana ni maypi kawashkasapachu.

25 Chashna chay runakuna willaptinkunana Jesuska willarkansapa:

—Kankunaka sukaman mana entiendik runakunami kankichi. Tukuy ñawpa yachachikukkunapa killkadunkunata manami kreyishkankichichu. 26 Tata Diospa killkadunpi riman salvakuk runa manarapish tukuy layapi kamachikushpa sukaman padesinanta. Kankunaka ¿manachu chayta yachashkankichi?

27 Chashna rimashpa Jesuska paykunata yachachirkansapa. Entiendichirkansapa ñawpa Moisespa chaymanta ñawpa yachachikukkunapa killkadunkunapi paypa rimashkanta. 28 Chashna yachachiypi chayarkansapa chay runakunapa llaktankunapi. Chaypina Jesuska willarkansapa sakinankunata. 29 Mana sakinankunata munashpankuna chay runakunaka willarkansapa:

—Ñami amusayanna. Ama sakiwaysapachu. Kunan tuta kaypi ñukaykunawan kipariy.

Chashna willaptinkuna Jesuska chay runakunapa wasinkunapi yaykurkan. 30 Paykunaka konvidarkansapa mikuk. Mesapi churaduta mikunankunapa tiyaridu kashpankuna Jesuska suk panta apishpa Tatan Diosta agradesirkan. Chaymanta chay panta pakishpa chay ishkay runakunataka kararkansapa. 31 Paykunaka panta chaskishpankuna chayrak riksirkansapa Jesus kananta. Chashna ora Jesuska ladunkunamanta chinkarkan. 32 Manana Jesusta kawashpana chay runakunaka willanakurkansapa:

—Mash allita yuyaypa. Chay ñanpi Jesus Tata Diospa rimananta entiendichiwaykaptinchi sukaman kushikushpa uyarishkanchi.

33 Chashna willanakushpankuna kushikuypuru utkalla Jerusalenman kutirkansapa. Chaypi tarirkansapa tantanakudu Jesuspa chunka suk disipulunkunata. Aypa purikmasinkunatapish chaypi tantanakudukunata tarirkansapa. 34 Manara nimata willaptinkunara Jesuspa disipulunkunaka paykunata willarkansapa:

—Deverasmi maestrunchikunaka kawsamushka. Simonka ñami kawashkana.

35 Chaypina chay ishkay runakunaka ñanpi tarinakushkankunata willarkansapa:

—Ñukaykunapish ñami kawashkanisapana. Chay ñanpi puriykaptinikuna maestrunchikuna ladunchawashkasapa. Mana riksiptinikuna ñukaykunawan purirkan Tata Diospa rimananta allita entiendichiwashpankuna. Chaymanta wasinikunapi panta pakishpa karawaptinkunara riksishkanisapa Jesus kananta.

Jesus kawsamushkanwasha disipulunkunawan parlarkan.
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Chashna chay ishkay runakuna willaykaptinkunallara Jesuska chawpinkunapi rikurirkan. Rimachishpa willarkansapa:

—Amana llakiychinachu.
37 Chashna rimachiptinkuna disipulunkunaka sukaman manchakurkansapa aya
nishpa. 38 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—¿Imapatí manchawankichi? ¿Imapatí mana riksiwankichi? 39 ¡Mash makinita
chakinita kawaychi! ¡Ñukami kani! Llankawaychi allita riksiwanaykichipa. Aya
kaptinika manami llankawankichimanchu.
40 Chashna Jesus disipulunkunata willashpa kawachirkansapa makinta chakinta.
41 Paykunaka manchakushpankuna kushikuyninkunawan manara allitarachu rik-
sirkansapa Jesus kananta. Chaypina Jesuska tapurkansapa:
—¿Tiyanchu mikunaykichika?
42 Chashna tapuptinkuna kurkansapa challwa kusaduta. 43 Jesus chayta chask-
ishpa disipulunkuna kawaptinkuna mikurkan. 44 Chay challwata mikushkanwasha
willarkansapa:
—Manarapish wañushpaynira aypa kuti yachachishkaykichi Tata Diospa rimananpi
rimashkanshina wañunaynita. Ñawpa Moisespa killkadunka chaymanta ñawpa alli
yachachikuk runakunapa killkadunkunaka Salmo librupish yachachishunkichi ñuka
wañunaynita. Chaymanta yachachishunkichi wañushkaynimanta kashkan kawsamu-
naynita. Chay killkadukunapi rimashkanshina wañushkaynimanta kawsamushkanina.
45 Chashna Jesus willashpankuna disipulunkunataka ashwanta yachachirkansapa
Tata Diospa killkadu rimananta. 46 Willarkansapa:
—Ñawpa yachachikuk runakunaka yachachikurkansapa ñuka sielumanta shamudu
salvakuk runa wañunaynita. Chaymanta yachachikurkansapa wañushpayni kimsa diya
ukun kawsamunaynita.
47 Kunanmantapacha ñukata kasuwashpaykichi kay Jerusalen llaktamanta tukuy llak-
takunaman ñukapa shutinipi rinaykichi tiyan yachachikuk. Rillaychi tukuy runakunata
yachachik uchankunata wanashpa ñukata kreyiwashpa kawsanankunapa. Chashna
kreyiwaptinkuna Tata Dioska tukuy uchankunamanta perdonankasapa. 48 Kankunaka
tukuy rurashkaynita kawashkankichi tukuy yachachikushkaynita uyarishkankichi.
Chayrayku rillaychi tukuy runakunata parlachik. 49 Tata Dioska ñawpa killkadunpi
rimashka Espiritunta kachamunanta. Ñuka Tata Diospa Espiritunta kankunaman
kachamusha allita atipanaykichipa yachachikuyta. Chayrayku Jerusalenllapi kipariy-
chi sielumanta ñuka Tata Diospa Espiritunta kachamunaynikaman.

Disipulunkunata yachachishkankunawasha Jesus rirkan Tatan Dioswan sielupi kawsak.
(Mr 16.19-20)
50 Chaymanta Jesuska disipulunkunataka Jerusalen llaktamanta pusharkansapa Be-
tania llaktaman. Chaypina Jesuska makinta alsashpa Tata Diosta roygarkan tukuy
disipulunkunata yanapanankunapa. 51 Chashna roygaykaptin Tata Dioska Jesusta
pusharkan sieluman. 52 Paykunamanta ashuykaptin disipulunkunaka sukaman Je-
susta kuyarkansapa. Chaymanta sukaman kushikushpankuna Jerusalen llaktaman ku-
tirkansapa. 53 Chaypina tukuy diya Tata Diospa wasinpi payta sukaman alabarkansapa.

JESUKRISTU YACHACHIKUSHKANTA
SAN JUAN
KILLKARKAN

Juan kay libruta killkarkan yachachikunanpa pimi Jesukristu nishpa.

1 Kallarinanpi manara nima laya tiyaptinra Jesukristu Tata Dioswan tantalla
kawsarkan. Payka Tata Dioswan sukllalla karkan. Payka rimashpa Tata Diospa yuyayn-
inta yachachikurkan. 2 Manara nima laya tiyaptinra Jesukristuka Tata Dioswan tantalla
kawsaykarkan. 3 Tata Dios kamachiptin payka tukuy laya tiyakta rurarkan. Jesukristu
mana rurashka kaptinka mana nima laya tiyanmanchu. 4 Payllami tukuy runaku-
nata kawsachiwashkanchisapa. Iden suk kawachiwakninchi lusshina kay allpaman
shamurkan Tata Diospa yuyayninta tukuy runakunata yachachiwananchikunapa.
5 Jesukristu lusshina kashpa Tata Diospa yuyayninta yachachiwanchisapa. Mana
nima laya tuta atipanchu lusta wañuchiyta. Manami ni pi nima layapi atipansapachu
paypa yachachikunanta chinkachiyta.
6-7 Tata Dioska suk runa Juanta kachamurkan runakunata yachachinankunapa Je-
sukristu chay lus kananta. Juanka runakunata yachachirkansapa kreyinankunapa Je-
sukristu lus kananta. 8 Juanka manami luschu karkan. Paytaka Tata Dios kachamurkan
yachachikunanpa Jesukristu lus kananta.
9 Jesukristu deveras lus kashpa kay allpaman shamurkan tukuy runakunata
yachachinankunapa Tata Dios sukaman allima sukaman kuyakuk kananta.
10 Jesukristu Tata Diospa yuyayninta yachachikuk kaykashpa kay allpaman
shamurkan. Tata Dios paywan tukuy layata rurarkan. Chashna rurashka kashpapish
kay allpaman shamuptin runakuna mana riksirkansapachu.
11 Jesukristu tukuy runakunata rurawashkanchikunarayku payllapami
kanchisapa. Chashna rurawashkanchikuna kaptinpish aypa runakuna payta
mana chaskirkansapachu. 12 Chaymanta ñukanchikuna Jesukristuta tukuy shunku
kreyishpa payta chaskiptinchikuna Tata Dios atipachiwanchisapa wambrankuna
kananchikunapa. 13 Mana tatanchi mamanchikunamanta nasishkanchikunaraykuchu
nima paykunapa munashkankunaraykuchu Tata Diospa wambrankuna kanchisapa.
Kikin Tata Dios munashkanrayku paypa wambrankuna kanchisapa.
14 Tata Diospa yuyayninta yachachikuk Jesukristuka kay allpaman shamurkan
runa kananpa. Payka ñukaykunawan tantalla kawsashpa allillata rurashpa tukuy pita
kuyashpa kawsarkan. Ñukaykuna payta kawarkanisapa Tata Diospa chaylla wambran
kashpa Tatan Diosshina sukaman allima kaptin.
15 Juanka aypa runakunata Jesuspa rimashpa willarkansapa: “Ñuka yachachishkay-
kichi suk runa shamunanta yachachishuknikichi. Manara ñuka tiyaptinira payka
tiyarkanlla. Chayrayku payka ñukamanta ashwan alli yachakmi.”
16 Jesukristu sukaman alli yachak kashpa tukuy runakunata sukaman allita kuti kuti
yanapawanchisapa.
17 Tata Dioska Moisesta willarkan kamachikunankunata killkananpa. Chay-
manta Jesukristuta kachamurkan kuyawashpanchikuna paypa rimananta yachachi-
wananchikunapa. 18 Mana ni pi niman suk kuti Tata Diosta kawarkanchu. Jesukristu
Tata Diospa chaylla wambran kashpa paywan sukllalla kashpa paywan sukaman
kuyanakushpa kawsan. Chayrayku paylla Tata Diosta allita riksichiwanchisapa.

Juan Bawtista yachachikurkan Tata Dios kachamushkan runa shamunanta.
(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lk 3.15-17)

19 Jordan yakupi Juan aypa runakunata bawtisaykarkansapa. Chaypina Jerusalen
llaktapi judiyu awtoridarkuna yachanayarkansapa pimi chay Juanka nishpa.
Chayrayku saserdotekunata yanapakninkunata kacharkansapa tapunankunapa pimi
payka nishpa.
20 Paykuna tapuptinkuna Juanka allita willarkansapa:
—Ñukaka manami chay shuyaykanaykichi Tata Diosmanta shamudu runachu kani.
21 Chashna willaptinkunana chay saserdotekunaka tapurkansapa:
—¿Pitί kanki? Ariya ¿ñawpa yachachikuk Eliyaschu kanki?
Chaypina Juanka aynirkansapa:
—Manami Eliyaschu kani.
Kashkan tapurkansapa:
—Ñawpa yachachikuk Moises rimarkan payshina alli yachachikuk runa shamunanta.
¿Ariya kanpachu rimarkan? ¿Kanchu kanki?
Chashna tapuptinkuna Juanka aynirkansapa:
—Manami paychu kani.
22 Chaypina tapurkansapa:
—¿Pitί kanki? Ñukaykuna kutishpaynikuna kachamuwak awtoridarkunata
willanaynikuna tiyan pimi kanki nishpa. Willawaysapa pitί kanki.
23 Chashna tapuptinkuna Juanka willarkansapa:
—Ñawpa yachachikuk Isaiyas killkarkan: “Suk runa chunlla chakidu pampapi sinchita
rimashpa yachachikunka: ‘Sinchi kamachiwakninchipa ñanta kicharishpa kuskachay-
chi chayta purinanpa.’ ” Chay ñawpa yachachikuk Isaiyaska ñukapami rimarkan.
Chayrayku ñukaka yachachikuykani Tata Diosmanta shamudu runata uyarinaykichipa.
24 Chashna Juan willaptinkuna chay fariseokuna kachashkan runakunaka
tapurkansapa:
25 —Mana Tata Diosmanta shamudu runa kashpaykika, nima Eliyas kashpaykika,
nima chay alli yachachikuk shamuk runa kashpaykika ¿imapatί runakunata bawti-
saykankisapa?
26 Chashna tapuptinkuna Juanka aynirkansapa:
—Ñukaka yakullapi bawtisaykanisapa. Chay runa kankunawan tantalla kaykaptin-
pish manara riksinkichirachu Tata Diosmanta shamudu runa kananta. 27 Washaynita
chay ñukamanta ashwan rikchak laya atipak runa shamun. Mana animukunichu
ushutan waskanta paskapuyta.
28 Chashna Juan willaptinkuna llaktankunaman chay tapuk runakunaka
kutirkansapa. Jordan yaku mañanpi inti llukshimunan ladu Betania llaktapi tukuy
chayta parlarkansapa. Chaypi Juanka aypa runakunata bawtisaykarkansapa.

Juan yachachikurkan Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta.

29 Tukuy chayta parlashkankuna kayantin Juanka kawarkan Jesus payta ladunchap-
tin. Payta kawashpa Juanka chay runakunata willarkansapa:
—Mash kawaychi. Chay shamuykak runaka Tata Diosmanta shamudu runami. Payka
tukuy runakunapa uchankunarayku oveja wawanshina wañunka Tata Dios perdo-
nanankunapa. 30 Kay runapami willashkaykichi washaynita chay ñukamanta ashwan
rikchak laya atipak runa shamunanta. Manara ñuka tiyaptinira payka tiyarkanlla.
Chayrayku payka ñukamanta ashwan yachaysapa runami. 31 Chashna rimashpaynipish
manara yachashkanirachu pimi karkan nishpa. Ñukaka shamushkani kankuna israel-
masinikunata yakupi bawtisaknikichi yachanaykichipa pimi Tata Diosmanta shamudu
runa nishpa.
32 Chaymanta Juanka willarkansapa:

—Jesusta bawtisaykashpayni kawashkani Tata Diospa Espiritunta iden urpaytashina sielumanta urayamuptin paypi tiyarik. 33 Ñukaka manara yachashkanirachu pimi Tata Diosmanta shamudu runa nishpa. Chayrayku Tata Dios kachamuwarkan yakupi runakunata bawtisanaynipasapa. Chashna kachamuwashpa Tata Dios willawashka: “Espirituynita suk runapi tiyarik urayamuptin kawashpayki yachanki ñukamanta shamudu runa kananta. Payka Espirituyniwan aypa runakunata bawtisanka.” 34 Chaymanta ñuka tukuy Tata Dios willawashkanta allita kawashkani. Chayrayku yachachiykaykichi Jesus Tata Diospa wambran kananta.

Andres wawkinta maskarkan Jesusta riksinanpa.

35 Chaymanta kayantin tardita Jordan yaku mañanpi Juanka ishkay disipulunkunawan puriykarkansapa. Ñukawan Andres Juanpa disipulunkuna karkanisapa. 36 Jesus riptin kawashpa Juanka ñukaykunata willawarkansapa:

—Mash kawaychi. Chay riykak runaka Tata Diosmanta shamudu runami. Paymi uchanchikunarayku oveja wawanshina wañunka.

37 Chashna Juan willawaptinkuna ñukaykunaka Jesusta katirkanisapa. 38 Chaypina Jesuska kawawashpankuna tapuwarkansapa:

—¿Imatati munankichi?

Willarkanisapa:

—Maestru, willawaysapa ¿maypiti kawsanki?

39 Chashna tapuptinikuna Jesuska willawarkansapa:

—Mash shamuychi kawak.

Chashna willawaptinkuna rirkanisapa kawsaykananta kawak. Tardina kaptin amusayanankaman chaypi paywan kiparirkanisapa. 40 Ñukawan Andres Juanta uyarishkaynikunamantapacha Jesusta katirkanisapa. Andreska Simon Pedrupa wawkinmi karkan. 41 Chaypina Jesuswan parlashkanwasha Andreska kuskalla rirkan wawkin Simonta maskak. Tarishpana willarkan:

—Ñami tarishkanisapana shuyaykananchi Tata Diosmanta shamudu runata.

42 Chashna Andres willashpa Jesusman wawkin Simontaka pusharkan. Laduncha-ptinkuna Jesuska Simonta willarkan:

—Kanka Jonaspa wambran Simonmi kanki. Kunanmantapacha Sefas shutinami kanki.

Chay Sefas shuti riman Pedru.

Jesus Felipita Natanaelta kayarkansapa.

43-44 Chayta parlashkankunawasha kayantin diya Galilea partiman Jesuska yuyarkan riyta. Chaypina ñukaykunawan Jesus riykashpa suk runawan tinkunakurkan. Chay runa Felipi Betsaida llaktamanta karkan. Chay llaktallamanta Andreswan Pedrupish karkansapa. Chaypina Jesuska Felipita willarkan:

—Shamuy ñukawan.

Chashna willaptin Felipika Jesusta katirkan. 45 Chaypina Felipika rirkan Natanaelta maskak. Tarishpana willarkan:

—Ñami tarishkanisapana Moisespa killkadunpi rimashkan runata. Tarishkanisapana ñawpa tiempu yachachikuk runakuna rimashkankuna runata. Payka Josepa wambran Nasaret llaktamanta Jesusmi.

46 Chashna Felipi willaptin Natanaelka mana kreyishpa willarkan:

—Nasaret llaktamanta ¿ima alli rurak runatí shamunman?

Chaypina Felipika willarkan:

—Mash shamuy riksik. Kikiki riksishpa yachanki Moises rimashkan runa kananta.

47 Chashna willaptin Jesusman rirkansapa. Chayaykaptinkuna Jesuska Natanaelta kawashpa rimarkan:

—Chay runaka alli rurak israel runami. Payka mana nima llullakuyta yachanchu.
48 Chaypina Natanaelka Jesusta tapurkan:
—¿Imashnatí allita riksiwashkanki?
Jesuska aynirkan:
—Manarapish Felipi parlachishuptikira igo kaspi sikinpi kaptiki riksishkayki.
49 Chashna Jesus willaptinna Natanaelka willarkan:
—Maestru, deverasmi Tata Diospa wambran kanki. Israel runakunapa sinchi kamachiwakninikunami kanki.
50 Chaypina Jesuska willarkan:
—Igo kaspi sikinpi kanta riksishkaynita willaptini kreyiwashkanki. Mash uyariway. Ashwan alli almirana layakunata kawanayki tiyan.
51 Chaymanta Jesuska tukuyta willawarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Kankuna sieluta kawankichi kicharinakuptin. Ñuka sielumanta shamudu runa kaptini Tata Diospa angelninkunata kawankichi ñukamanta llukaptinkuna ñukaman urayamuptinkuna.

2

Jesus suk funsiaman rirkan.
1 Chaymanta kimsa diya washan Galilea partipi Kana llaktapi suk funsia tiyarkan. Chay funsiapi Jesuspa maman karkan. 2 Ñukaykuna Jesuspa disipulunkuna paywan tantalla invitadu kashpaynikuna rirkanisapa. 3 Chay funsiapi aypa runakuna kaptin vinu pishirkan. Chayrayku mamanka Jesustaka willarkan:
—Vinuka ñami tukushkana.
4 Chaypina Jesuska willarkan:
—Mamayni ¿imapatí ñukata willawanki? Tatayni Dioska manarami willawashkarachu riksichinakunaynipa.
5 Chashna Jesus willaptinpish mamanka mikuna sirvikuk runakunata willarkansapa:
—Tukuy Jesus willashunaykichita ruraychi.
6 Chaypi tiyarkan sokta atun rumimanta ruradu puyñukuna yakuta churanankunapa. Chay yakuwan judiyu runakuna amañaksapa mayllakuyta chuya chuya Tata Diospi rikurinankunapa. Chay atun puyñukunapi chunka ashwan taksha puyñu yaku yaykuk.
7 Chaypina Jesuska mikuna sirvikuk runakunata willarkansapa:
—Kay atun puyñukunata yakuwan untachiychi.
Chashna willaptinkuna shimi shimita untachirkansapa. 8 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Kunanka chay puyñukunamanta suk tipita wishishpa funsiapi kamachikukta mallichiychi.
Paykunaka Jesus willashkanshina aparkansapa. 9 Chayta kuptinkuna chay kamachikukka mallirkan mishkik likidu vinuta. Chay karkan yakumanta ruradu vinu. Payka manara yacharkanrachu maymantami chay vinuta surkushkasapa nishpa. Funsiapi mikuna sirvikuk runakunalla yacharkansapa. Chaypina funsiapi kamachikuk runaka noviota kayarkan. 10 Ladunchaptinna noviota willarkan:
—Kay vinuka sukaman mishkik likidumi. Chay tukudu vinumanta ashwan mishkikmi. Tukuy funsiata rurak runakuna kallarinsapa upyachikuyta ashwan mishkik likidu vinuta. Chaymanta invitadukuna saksaptinkunana mana mishkik vinuta upyachikunsapa. Kanka mana chashnachu upyachikushkanki. Kay mishkik likidu vinutaka washanpina surkumushkanki.
11 Galilea partipi Kana llaktapi Jesuska chay milagruta rurarkan. Chayta rurashpa kawachikurkan alli yachak kananta. Chay milagruta ruraptin ñukaykunaka kreyirkanisapa Tata Diospa wambran kananta.

12 Chay funsia washan Kapernaum llaktaman Jesuska mamanwan wawkinkunawan
disipulunkunawan tantalla rirkan. Chaypi mana aypa diyatachu unayarkanisapa.

Tata Diospa wasin pampamanta Jesus rantikuykak runakunata karkurkansapa.
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lk 19.45-46)

13 Tukuy wata ñukaykuna judiyukuna Paskua fiestata ruranisapa yuyashpa Tata
Dios ñawpa awiluynikunata Egiptomanta surkumushkankunata. Jesuska ñukaykunawan
Jerusalenman rirkan chay fiestata pasananpa. 14 Chaypi chayashpa Tata Diospa
wasinman rirkan. Chay wasi pampapi tarirkan aypa runakunata torokunata ove-
jakunata urpaykunata rantikuykaptinkuna. Sukkuna tiyarishpankuna kullkita kam-
biaykarkansapa.
15 Tata Diospa wasinta merkadutashina kawashpa Jesuska piñakushpa suk
waskata apishpa asoteta rurarkan. Chaywan tukuy chay rantikuykak runakunata
karkurkansapa. Toronkunata ovejankunata karkupurkansapa. Kullki kambiaykak
runakunapa kullkinkunata allpapi wishchupurkansapa. Mesankunatapish
tikrachipurkansapa. 16 Urpaykuna rantikuk runakunata willarkansapa:
—Tukuyta surkuychi. Ama Tataynipa wasinta merkadutashina ruraychichu.
17 Ñukaykuna Jesus karkushkankunata kawashpa ñawpa tiempu Tata Diospa killkadu
rimananta yuyarkanisapa. Chay killkadu riman: “A, Tata Dios, wasikita sukaman
munashpayni sukaman llakishpa rabyashpa turbakuni mana kuydaptinkuna.”
18 Chashna Jesus karkuptinkuna chay kamachikuk judiyukuna willarkansapa:
—¿Pití willashushka chay rantikuk runakunata karkunaykipa? Suk milagruta rurap-
tikira kreyishkaykisapa Tata Diosmanta shamudu runa kanaykita.
19 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Almiranata ruranaynipa munashpaykichika kay Tata Diospa wasinta waktakuychi.
Waktakuptikichi ñukami kimsa diya ukun kashkan rurasha.
20 Chashna Jesus rimaptinna paykunaka willarkansapa:
—Kay wasita chusku chunka sokta watata trabajashpa rurarkansapa. ¿Imashnatí
kanka kimsa diya ukun atarichinkiman?
21 Jesuska Tata Diospa wasinta kashkan atarichinanpa rimashpa wañushkanmanta
kimsa diya ukun kashkan kawsamunanta rimarkan.
22 Chaymanta Jesus wañushkanmanta kawsamushkanwasha ñukaykunaka
yuyarkanisapa rimashkanta. Chayrak allita yacharkanisapa Jesus yachachikushkan
alli kashkanta. Chaymanta yacharkanisapa ñawpa killkadu Tata Diospa rimanan alli
kananta.

Jesus tukuy runakunapa yuyayninkunata allita riksirkan.

23 Jesus Jerusalenpi kashpa chay fiesta ukun aypa almirana milagrukunata rurarkan.
Tukuy chayta ruraptin aypa runakuna kreyirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu
runa kananta. 24 Chashna payta kreyiptinkunapish paykunapa yuyayninkunata allita
riksishpa yacharkan mana allita kreyinankunata. 25 Mana ni pi willaptin payka tukuy
runakunapa yuyayninkunata yacharkan. Chayrayku yacharkan chay runakuna mana
allita kreyinankunata.

3

Jesus suk runa Nikodemota yachachirkan.

1 Jerusalen llaktapi tiyarkan suk runa Nikodemo. Payka judiyu awtoridar fariseo
runa karkan. 2 Suk tuta Nikodemoka Jesusta rirkan tarik. Chaypina willarkan:
—Maestru, yachanisapa Tata Dios kanta kachamushushkanta ñukaykunata yachachi-
wanaykipasapa. Mana Tata Dios kachamushushka kaptinka mana atipankimanchu
nima milagrukunata rurayta.

3 Chashna Nikodemo willaptinna Jesuska willarkan:

—Mash allita uyariway. Suk runa mana kashkan nasishpaka manami atipanchu Tata Diospa mandunpi kawsayta.

4 Chaypina Nikodemoka sukaman almirashpa Jesustaka willarkan:

—¿Imashnatí atun runa atipanman kashkan nasiyta? Manami ni pi atipanmanchu mamanpa wiksanpi yaykuyta kashkan nasinanpa.

5 Chashna willaptinna Jesuska willarkan:

—Allita willayki: Suk runa yakumanta Tata Diospa Espiritunmanta mana nasishpaka manami Tata Diospa mandunpi kawsankachu. 6 Tukuy runakuna tatanmanta mamanmanta nasishpa paykuna layallami kawsansapa. Tata Diospa Espiritunmanta nasishpankunara atipansapa mushuk layata kawsayta Tata Diospa munananta rurashpa.

7 Ama almiraychu kashkan nasinaykichipa willaptini. 8 Wayra maymantapish kaptin shamun. Ruyduwan shamuptin uyarishpanchi mana yachanchichu maymantami shamun nishpa. Mana yachanchichu maypimi rinka sinchikuk nishpa. Chashnallami Tata Diospa Espiritunmanta nasishpayki mana payta kawashpaykipish yachanki yanapashunaykita.

9 Chashna Jesus willaptinna Nikodemoka kashkan tapurkan:

—¿Imashnatí Tata Diospa Espiritunmanta nasiyman?

10 Chaypina Jesuska willarkan:

—Israel runakunapa alli yachachikukninkuna kaykashpayki ¿manachu yachanki? 11 Mash allita uyariway. Ñukaykuna yachanaynikunata kawashkaynikunata yachachiykichi. Chashna yachachiptinikunapish mana kreyiwankichichu. 12 Kay allpallapi wayrata yakuta nasinata mana kreyiwashpaykichika ¿imashnatí kreyiwankichiman sielupi kawsanaykichita yachachiptini? 13 Mana ni pi sieluman rishpa kashkan shamurkanchu yachachikuk ima layami sieluka nishpa. Ñukallami sielumanta shamushkani yachachiknikichi.

14 Ñawpa tiempu chunlla chakidu pampapi Moises fierrumanta ruradu machakuyta suk kaspipi timbishpa atarichirkan. Ñuka sielumanta shamudu runa kaptini chay machakuytashina ñukatapish suk kaspipi chakatawashpa atarichiwankasapa. 15 Chashna atarichiwaptinkuna tukuy ñukata kreyiwak runakuna sieluman rinkasapa Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsak.

Chashna Jesuska Nikodemowan parlarkan.

Tata Dios tukuy runakunata sukaman kuyawanchisapa.

16 Tata Dioska tukuy runakunata sukaman kuyawashpanchikuna kay allpaman chaylla wambranta kachamurkan uchanchikunarayku wañunanpa. Chashna wañushpa tukuy payta kreyik runakunata wañunanchikunamanta salvawanchisapa Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsananchikunapa. 17 Uchasapa kaptinchikuna Tata Dios kastigawananchikuna tiyan. Payka chaylla wambranta kay allpaman kachamurkan chay kastigunchikunamanta salvawananchikunapa. Mana paytaka kachamurkanchu kastigawananchikunapa.

18 Tata Diospa chaylla wambranta kreyishpa kawsaptinchikuna manana kastigawashunchisapanachu. Mana payta kreyishpa kawsak runakunata Tata Dios kastigankasapa. 19 Tata Dios tukuy paykunata kastiganankuna tiyan mana allikunata rurashpalla kawsaptinkuna. Jesukristu kay allpaman shamurkan Tata Diospa yuyayninta yachachiwananchikunapa. Chashna yachachikuk shamushpa lusshina karkan. Mana Jesukristuta kreyik runakuna uchankunata mana sakinayashpankuna mana munarkansapachu luspishina kawsayta. Munarkansapa tutapishina kawsayllata.

20 Mana alli rurak runakuna mana munansapachu uchankunata riksiyta. Mana
uchankunata sakinayashpankuna mana munansapachu luspishina kawsayta ama Je-
sukristu uchankunata kawachinankunapa. 21 Ñukanchikuna Tata Diospa rimananta ka-
sushpa kawsashpanchikuna luspishina kawsanchisapa tukuy runakuna yachananku-
napa Tata Diospa munananta rurananchikunata.

Juan Bawtista yachachikuyllapi katirkan.

22 Chaymanta yachachikushkanwasha Jesuska Judea partiman ñukaykunawan tantalla
rirkan. Chaypi suk tiempullata kiparishpaynikuna aypa runakunata bawtisarkanis-
apa. 23 Chay yaku anakninpi Enon llaktapi Juan Bawtistapish aypa runakunata bawti-
sarkan. Chay llaktapi aypa yaku tiyarkan. Enon llaktaka Salim llakta ladunpi karkan.
Juan chay llaktapi kaptin aypa runakuna rirkansapa bawtisakuk. 24 Manara karselpi
churadu kashpa Juanka runakunata bawtisaykarkansapa.

25 Chaypina Juanpa disipulunkuna suk judiyumasinkunawan ayni-
nakurkansapa imashnami Tata Diospi chuya chuya rikurinkasapa nishpa.
26 Ayninakushkankunawashana disipulunkunaka rirkansapa Juanta willak:

—Maestru, Jordan yaku chimbapi suk runata bawtisashkanki. Chay runapa yachachi-
washkankisapa Tata Diosmanta shamudu runa kananta. Kunanka chay runaka aypa
runakunata bawtisaykansapa. Tukuy runakuna paytana katiykansapa.

27 Chashna disipulunkuna willaptinkuna Juanka willarkansapa:

—Tata Dios mana chay runata yanapaptinka manami nimata atipanmanchu rurayta.
28 Allitana willashkaykichi mana ñuka Tata Diosmanta shamudu salvashuknikichi
runa kanaynita. Tata Dios kachamuwaptin ñuka paymanta ñawpamushkani runakunata
yachachik pay shamunanta.

29 Mash uyariwaychi kay ejempluta parlachikuptini. Suk funsiapi kasarakuk runa
novianta kawashpa sukaman kushikun. Chaypina kasarakuk runa kushikushpa
rimakuptin kuyanakukmasinpish sukaman kushikun. Ñukaka iden chay noviopa
kuyanakukmasinshinami kani. Chayrayku aypa runakuna Jesusta katiptinkuna suka-
man kushikuni. 30 Aypa runakuna ñukata sakiwashpa ashwan ashwanta payta kati-
nankuna tiyan.

31 Chay runaka sielumanta shamudu kashpa tukuy runakunamanta ashwan alli-
mami. Ñukaka kay allpamanta kashpayni runakunashinalla yachachikuni. Payka
sielumanta kashpa tukuy pimanta ashwan alli yachakmi. 32 Sielumanta shamushkan-
rayku chaypi kawashkanta uyarishkanta yachachikun. Tukuy chayta yachachikuptin-
pish aypa runakuna mana kreyinsapachu. 33 Chaykamanka paypa yachachikunanta
kreyik runakuna allita rimansapa Tata Dios mana llullakunanta. 34 Tata Dioska
kachamushkan runata mana michashpa Espiritunta kun. Chayrayku payka Tata
Diospa yachachishkanta riman.

35 Tata Dioska chaylla wambranta sukaman kuyan. Chayrayku paypa makinpi
churarkan tukuy runakunata tukuy laya tiyakta allita kamachinanpa. 36 Chayrayku
ñukanchikuna Tata Diospa wambranta kreyishpa kawsashpanchikuna mana
tukuyniyukta kawsashunchisapa. Mana payta kreyinayak runakuna mana sielupi
kawsankasapachu. Tata Dioska paykunata sukaman kastigankasapa.

Chashna Juanka yachachikurkan.

4

Jesus samaritana warmiwan parlarkan.

1 Aypa runakuna rimarkansapa Jesus Juanmanta ashwan aypa runakunata bawti-
saykananta. Rimarkansapa ashwan aypa runakuna Jesusta katinankunata. Chay ri-
mananta fariseokuna uyarirkansapa. 2 Chashna chay runakuna rimaptinkunapish Je-
suska mana ni pita bawtisarkanchu. Ñukaykuna Jesuspa disipulunkuna kashpaynikuna
payta kreyik runakunata bawtisarkanisapa.
3 Chaypina Jesus yacharkan fariseokuna chay rimanata uyarishkankunata.
Chayrayku Judea partimanta Galilea partiman ñukaykunawan rirkan. 4 Galileaman
riykashpaynikuna Samaria partita pasashpa rinaynikuna karkan. 5 Samaria partipi
puriykashpaynikuna Sikar llakta ladunpi chayarkanisapa. Chaypi tiyarkan suk
pukyu. Ñawpa tiempu awiluynikuna Jakobo chay pukyuta aspishpa tukuy chay
terrenuta wambran Joseta kurkan. 6 Jesus shaykudu kashpa chay Jakobopa pukyun
ladunpi tiyarirkan. Chawpi diya karkan. 7-8 Ñukaykuna Jesusta sakishpa rirkanisapa
mikunaynikunata rantik. Chaypi Jesus samaykaptin suk samaritana warmi rirkan
yakuta wishik. Chaypina Jesuska payta willarkan:
—Yakuykita upyachiway.
9 Chay tiempu ñukaykuna judiyu runakuna samaritano runakunawan
chikninakushpa mana parlashpa kawsarkanisapa. Chayrayku Jesus yakuta mañaptin
chay warmika sukaman almirashpa willarkan:
—¿Imapatí judiyu runa kashpayki yakutaka mañawanki samaritana warmi kaptini?
10 Chaypina Jesuska chay warmita willarkan:
—Kanka manami yachankichu Tata Dios ashwan alli yakuta kushunayananta. Man-
ami nima ñukata riksiwankichu. Riksiwashpaykika ashwan alli yakuta mañawankiman.
Mañawaptikika ñukaka kawsachikuk yakuta upyachiykiman.
11 Chashna Jesus willaptinna chay warmika willarkan:
—Señor, manami kanpa tiyanchu imawan yakuta wishinaykipa. Kay yakuka suka-
man ukupimi. ¿Maymantatí kawsachikuk yakuta upyachiwankiman? 12 Ñawpa tiempu
awilunchi Jakobo kay pukyuta aspishpa ñukaykunapa sakirkan. Kayllamanta paypish
upyak. Kayllamanta tukuy wambrankunata tukuy animalninkunata upyachiksapa.
¿Ariya chay ñawpa awilunchi Jakobomanta ashwan alli yachakchu kanki?
13 Chashna tapuptinna Jesuska chay warmita willarkan:
—Tukuy pi kay pukyumanta yakuta upyashpankuna kashkan yakunayankasapa.
14 Ñuka kawsachikuk yakuta kankunata upyachiptinika mananami kashkan yaku-
nayankichinachu. Chay yakuta upyachiptinika kankunapimi pachyamuk yakushina
kallpashpa mana tukuyniyukta kawsachishunkichi.
15 Chashna Jesus willaptinna chay warmika mana entiendishpa willarkan:
—Señor, chay alli yakuta upyachiway ama kutin yakunayanaynipa. Chayta upyachi-
waptikika mana kutin shamuymannachu kay pukyumanta yakuta wishik.
16 Chaypina Jesuska willarkan:
—Rillay kusaykita pushamuk.
17 Chashna willaptinna chay warmika willarkan:
—Manami kasaraduchu kani.
Jesuska willarkan:
—Allita willawanki mana kasaradu kanaykita. 18 Pichka kusaykikuna tiyashka.
Kunan soktaynin kusaykiwanpish mana kasaraduchu kanki. Chayraykumi mana
llullakushpa willawanki mana kasaradu kanaykita.
19 Chaypina chay warmika willarkan:
—Señor, chashna willawaptiki ñuka riksiyki Tata Diospa rimananta yachachikuk runa
kanaykita. 20 Chayrayku tapunayayki. Samaritano awiluynikuna kay urkullapi Tata
Diosta kuyaksapa. Kankuna judiyu runakuna rimankichi Jerusalen llaktallapi tukuy

runakuna Tata Diosta kuyananchikunapa. ¿Imatatí rimanki? ¿Maypití Tata Diosta kuyananchikuna tiyan?

21 Chaypina Jesuska willarkan:

—Mash uyariway. Kunanmantapacha manana ni kay urkuman shamunkichinachu nima Jerusalenman rinkichinachu Tata Diosta kuyak. Payta kuyanayashpaykichika maypipish kaptin tukuy shunku kuyanaykichi tiyan. 22 Kankuna Tata Diosta mana allitachu riksinkichi kuyanaykichipa. Ñukaykuna judiyu runakuna payta allita riksishpa kuyanisapa. Salvashuknikichi runaka judiyu ayllunmantami. 23 Ñami oraka chayamushkana Tata Diospa Espiritun yanapashunaykichipa tukuy shunku Tata Diosta kuyanaykichipa. Tata Dioska munan chashna tukuy shunku deverasta kuyanaykichipa. 24 Tata Dios mana runakunashina aychayuk kaptin mana paytaka kawanchichu. Payka tukuy laya atipakmi. Chayrayku paypa Espiritun yanapawaptinchikunara yachanchisapa payta allita deverasta kuyayta.

25 Chaypina chay warmika willarkan:

—Yachani Tata Diosmanta salvakuk runa shamunanta. Paypa suk runakuna rimansapa Kristu. Paymi shamushpa tukuy chaykunata allita yachachiwashunchisapa.

26 Chashna willaptinna Jesuska willarkan:

—Ñukami kani chay shuyanaykichi runa.

27 Jesus chay warmiwan parlaykaptinna ñukaykunaka tarirkanisapa. Sukaman almirarkanisapa samaritana warmiwan parlaykaptin. Mana ni maykan animukurkanisapachu tapuyta imatami munan imatami paywan parlaykan nishpa. 28 Chaypina chay warmika puyñunta sakishpa llaktaman kallparkan. Chaypi chayashpa tukuy llaktamasinkunata willarkansapa:

29 —Akuychi kawak suk runata pukyu ladunpi. Paymi tukuy laya rurashkaynita willawashka. ¿Manachu payka shuyaykananchi Tata Diosmanta shamuk runa?

30 Chashna chay warmi willaptinkunana tukuy llaktamasinkuna shamurkansapa Jesusta kawak. 31 Manarapish Jesuspi chayaptinkunara ñukaykunaka willarkanisapa:

—Maestru, kay mikunata mikuy.

32 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Ñukapa ashwan alli mikunayni tiyan. Kankunaka manami yachankichichu imami chay mikunayni nishpa.

33 Chayta willawaptinkunana ñukaykunaka sukwan sukwan willanakurkanisapa:

—Ichará suk runa karashka.

34 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Sielumanta Tatayni Dios kachamuwashka kaptin tukuy willawashkanta ruranayni tiyan. Paypa munananta rurashpayni suk alli mikunawan saksadushina kawsani.

35 Chaymanta willawarkansapa:

—Suk chakrakunapi wiñaykak murukunata kawashpa rimankichi chusku killara illananta pallanapa. Kunan willaykichi: Chay shamuykak samaritano runakunata kawaychi. Paykunaka munansapa Tata Diospa rimananta uyariyta. Chashna uyarinayashpankuna iden pukudu wayukunashinami pallananchikunapana. 36 Chashna pallakushpanchikuna trabajunchikunapa chaninta chaskinchisapa. Tata Diospa rimananta yachachikuptinchikuna chay shamuykak runakunaka kreyinkasapa ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita. Chayta kreyishpankuna mana tukuyniyukta kawsankasapa. Ñawpa yachachikuk runakuna murukunata tarpukshina kay samaritano runakunata Tata Diospa rimananta yachachirkansapa. Ñukanchikuna pallakuk runakunashina kanchisapa. Chay tarpukukshina runakunawan ñukanchikuna muruta pallakshina runakunapish tantalla kushikushunchisapa.

37 Kay rimana allita riman: “Suk runakuna tarpunsapa. Suk runakuna pallansapa.” 38 Ñukaka kankunata kachaykichi murukunata pallakshina chay runakunata yachachinaykichipa. Suk runakuna tarpukukshina sukaman trabajashpa kay samaritano runakunata yachachishkasapa. Paykuna trabajashkankunapi yachachiptikichi kreyinkasapa ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita.

39 Chashna Jesus ñukaykunawan parlaykaptin chay warmika riduna karkan. Chayashpa llaktamasinkunata willarkansapa: “Chay pukyu ladunpi suk runa tukuy rurashkaynita willawashka.” Chashna chay warmi willaptinkuna aypa llaktamasinkuna kreyirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta. 40 Chaymanta shamurkansapa payta kawak. Jesuspi chayashpankuna roygarkansapa paykunawan kiparinanpa. Chayrayku ishkay diyata paykunawan tantalla kiparirkan. 41 Kikin Jesus yachachiptinkuna ashwan aypa runakuna kreyirkansapa Tata Diosmanta shamudu runa kananta. 42 Paykunaka chay warmita willarkansapa:

—Kanna ñukaykunata parlachiwaptikisapa kreyishkanisapa Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta. Kunan kikinna yachachiwaptinkuna ashwan allitana yachanisapa deveras tukuy runakunapa salvawakninchikuna kananta.

Jesus suk awtoridarpa wambranta kalentoramanta alliyachirkan.

43 Jesus Samariapi ishkay diyata yachachikushkanwasha rirkanisapa Galilea partiman. 44 Jesuska yacharkan chay partipi kawsak runakuna mana payta kreyinankunata. Chayrayku rimarkan: “Suk alli yachachikuk runa kikinpa llaktanpi yachachikuptin llaktamasinkuna mana kreyinsapachu alli yachachikuk kananta.”

45 Manarapish Galilea partita rishpaynikuna Jerusalenpi kaykaptinikunara Jesuska aypa almirana milagrukunata rurarkan. Galileamanta Jerusalenpi Paskua fiestakuk runakuna tukuy milagruta ruraptin kawarkansapa. Chayrayku llaktankunapi chayaptin Jesusta kushikushpa chaskirkansapa.

46 Chaymanta Galilea partita pasashpa Jesus Kana llaktapi chayarkan. Chay llaktapi suk tiempu yakumanta vinuta rurarkan. Chay partillapi Kapernaum llaktapi chay ashwan sinchi kamachikukpa yanapaknin kawsarkan. Chay runapa wambran kalentorawan fatal unkudu karkan. 47 Payka Galileapi Jesus chayashkanta yachashpa rirkan sukaman roygak rinanpa wambranta alliyachipuk amarapish wañuptin. 48 Sukaman pushanayaptinna Jesuska willarkan:

—Milagruta ruraptini kawashpaykichira kreyiwankichi. Mana milagruta ruraptinika manami kreyiwankichichu.

49 Chaypina chay runaka Jesusta sukaman apurashpa willarkan:

—Señor, amarapish wambrayni wañuptin utkakushpa rillay alliyachipak.

50 Chaypina Jesuska chay runata willarkan:

—Wasikiman kutiy. Wambraykika ñami alliyashkana.

Chashna willaptinna chay runaka tukuy shunku kreyirkan Jesus wambranta alliyachishkanta. Chashna kreyishpa wasinman kutirkan. 51 Wasinman kutiykaptin wiwachunkuna riykarkansapa tinkuk. Tinkushpana kushikushpa willarkansapa:

—Wambraykika ñami alliyashkana.

52 Chay kamachikuk runaka tapurkansapa:

—¿Ima oratatí kallarishka alliyayta?

Paykunaka aynirkansapa:

—Kayna chawpi diyata kalentoranka chiriyapushka.

53 Chashna willaptinkuna chay runaka yuyarkan Jesus alliyachinanpa willashkan ora wambran alliyashkanta. Chay tiempumantapacha chay runaka tukuy familyanwan tantalla kreyirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta.

54 Jesus chay wambrata alliyachishpa ishkaynin kutina Galilea partipi almirana milagruta rurarkan.

5

Jesus suk mana kuyuy atipak runata alliyachirkan.

1 Chaymanta Jesuska chay milagruta rurashkanwasha Jerusalenman rirkan fiestata
pasak. Tukuy wata ñukaykuna judiyu runakuna Tata Diosta kuyashpa chay fiestata
rurak kanisapa. 2 Jerusalen llaktaman ovejakuna yaykunan punku ladunpi suk sumak
tantanakudu kocha tiyan. Chay kochapa shutin Betsata. Chayllapi pichka tambukuna
tiyarkan. 3 Chaypi aypa unkudu runakuna samaksapa. Sukkuna mana kawakuyta
atipak karkansapa. Sukkuna mana puriyta atipak karkansapa. Sukkuna mana nima
kuyuy atipak karkansapa.
4 Mana ni pi yachashkan ora Tata Diospa angelnin chay yakuta kuyuchik. Chay
angel yakuta kuyuchiptin maykan runa ñawpakta chay yakupi yaykuk unkuyninmanta
alliyak. Chayrayku aypa unkudu runakuna alliyanayashpa shuyaksapa angel chay
yakuta kuyuchinanpa. 5 Chay unkudukunawan tantalla suk runa kimsa chunka pusak
watata unkudu karkan. 6 Jesus chaypi chayashpana payta kawarkan. Aypa watakunata
unkudu kawsashkanta yachashpa tapurkan:
—¿Munankichu alliyayta?
7 Chashna Jesus tapuptinna chay runaka willarkan:
—Señor, yaku kuyuptin mana ni pi churawak runa tiyanchu. Ñuka sukaman yayku-
nayaptini sukmi mishawashpa yaykun.
8 Chaypina Jesuska willarkan:
—¡Atarimuyna! ¡Kamillaykita apishpana rillay!
9 Chashna Jesus willaptin chay unkudu runaka alliyarkan. Chaypina kamil-
lanta apishpa kushikushpana kallarirkan puriyta. Chay diya karkan samana diya.
10 Chayrayku judiyu awtoridarkuna chay alliyadu runataka willarkansapa:
—Kunanka samana diyami. Ñukanchikunapa killkadunchikunapi willawanchisapa
samana diya ama nimata apananchikunapa. Chayrayku chay kamillaykita ama apay-
chu.
11 Chashna michaptinkunana chay runaka aynirkansapa:
—Chay alliyachiwak runami willawashka: “Kamillaykita apishpa rillay.”
12 Chaypina chay awtoridarkunaka tapurkansapa:
—¿Pití chay “kamillaykita apishpa rillay” willashuk runaka?
13 Chashna tapuptinkuna chay runaka mana riksirkanchu pimi alliyachishka
nishpa. Jesus alliyachishkanwasha chay aypa runakunapa chawpinkunapi yaykushpa
pakakurkan.
14 Chaymanta Tata Diospa wasinpi Jesuska chay alliyachishkan runataka tarirkan.
Chaypi willarkan:
—Mash uyariway. Ñami alliyaduna kanki. Amana kutin uchallikuynachu ama
ashwanta sufrishpa kawsanaykipa.
15 Chashna willaptinna chay runaka awtoridarkunata rirkan willak Jesus alliy-
achishkanta.
16 Samana diya chay unkuduta alliyachishkanrayku chay awtoridarkunaka Jesusta
chiknirkansapa. 17 Chikninankunata yachashpa Jesuska willarkansapa:
—Tatayni Dioska tukuy diya tukuy runakunata yanapansapa. Ñukapish iden
Tataynishina tukuy diya tukuy pita yanapaykani.
18 Chashna willaptinkuna chay awtoridarkunaka Jesusta sukaman munarkansapa
wañuchiyta samana diya rikchak layata ruraptin. Paykunaka ashwanta chiknirkansapa
runalla kashpa Tata Dioswan igualanakunayashpa rimaptin Tata Dios kikinpa tatan
kananta.

Jesus willarkansapa Tatan Diospa munananllata ruraykananta.

19 Chashna chay awtoridarkuna wañuchinayaptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Tata Diospa chaylla wambran kashpayni kikinimanta
mana atipanichu nimata rurayta. Tatayni Dios rurananta kawashpara chayllata
rurani. Tatayni ruraykananllata ñukapish rurani. 20 Tataynika sukaman ñukata
kuyawan. Rikchak laya rurananta yachachiwan payshina ñukapish ruranaynipa. Ku-
nanmantapacha yanapawanka ashwan almirana milagrukunata ruranaynipa. Chayta
kawashpaykichi sukaman almirankichi. 21 Tatayni Dioska wañudu runakunata atipan
kawsachimuyta paywan kuyanakushpa kawsanankunapa. Payshina ñukapish tukuy
munashkayni runakunata kawsachimuni.
22 Chaymanta Tatayni Dioska mana ni pita chatakunchu. Payka willawashka ñuka
willanaynipa pitami kastiganka pitami perdonanka nishpa. 23 Chashna Tata Dios
willawaptin tukuy runakuna ñukata iden Tataynitashina kuyawanankuna tiyan. Mana
kuyawashpankunaka kachamuwak Tataynitapish mana kuyansapachu.
24 Allita willaykichi. Kankuna yachachikunaynita kreyinaykichi tiyan. Kachamuwak
Tata Diostapish kreyinaykichi tiyan. Chashna yachachikushkaynita kreyiptikichika
mana tukuyniyukta kawsankichi. Mana ninamanchu rinkichi. Wañudu kanaykichi-
manta kawsamunkichi.
25 Allita willaykichi. Suk tiempu chayamunka chay tiempuka ñami chayamushkana
ñuka Tata Diospa wambran yachachikuptini aypa uchasapakuna uyariwanankunapa.
Chay uchasapakunaka iden wañudukunashinami. Yachachikuptini tukuy uyariwakkuna
mana tukuyniyukta Tata Dioswan tantalla kawsankasapa.
26 Tata Dioska kikinllamantami mana tukuyniyukta kawsan. Chaymanta pay
munaptin ñukapish chaylla wambran kashpayni kikinillamanta mana tukuyniyukta
kawsani. 27 Tatayni kay allpaman kachamuwashka runa kanaynipa. Chayrayku ñukata
willawashka tukuy runakunata willanaynipa pikunami allita rurashka pikunanami
mana allitachu rurashka nishpa.
28 Chashna ñuka yachachikuptini ama almiraychichu. Suk tiempu chayamunka
ñuka kayaptini tukuy wañudu runakuna uyariwanankunapa. 29 Chaypina pampadu
kashkankunamanta llukshimunkasapa willanaynipa maymanmi rinkasapa nishpa.
Tukuy allita rurashpa kawsak runakunata yaykuchishasapa sielupi Tata Dioswan
mana tukuyniyukta kawsanankunapa. Tukuy mana allita rurashpa kawsak runaku-
nata mana tukuyniyuk ninaman kachashasapa.

Jesus willarkansapa Tata Dios payta kachamushkanta.

30 Jesuska yachachikuyllapi katirkan:
—Kikinillamanta mana nimata atipanichu rurayta. Tatayni Dios munashkantashina
willani pimi allita rurashka pimi mana allitachu rurashka nishpa. Ñuka mana kikinipa
munanaynitachu rurani. Chayrayku kuskanpi willani pimi allita rurashka pimi mana
allitachu rurashka nishpa.
31 Ñuka rimani Tata Diospa wambran kanaynita. Ñuka sapallayni chayta rimaptinika
kankuna rimankichiman llullakunaynita. 32 Mana ñukallachu chashna rimani. Tata
Diospish rimashka ñuka wambran kanaynita. Chashna Tata Dios rimashpa mana
llullakunchu. 33 Kankunaka runakunata kachashkankichi Juanman ñukapa tapukuk.
Payka allita willashushkankichi ariya ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita.
Chayta willashushpaykichi kuskanpi willashushkankichi.
34 Chashna Juan ñukapa allita willashuptikichipish mana payllachu chayta
willashushkankichi. Tatayni Diospish willashushkankichi paypa wambran kanaynita.
Chayta willaykichi uchaykichimanta Tata Dios perdonashunaykichipa. 35 Juanka
Tata Diospa rimananta yachachishushpaykichi suk alkusashina lusichishurkankichi.
Chashna yachachishuptikichi suk tiempullapa payta uyarishpa kushikushpa
kawsarkankichi.

36 Juanka willashurkankichi Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita. Ñuka almirana milagrukunata rurashpayni Juanmanta ashwan allita yachachiykichi Tata Diosmanta shamushkaynita. Chay milagrukunata ruraptini atipankichi yachayta Tata Dios kachamuwashkanta.
37 Kachamuwak Tatayni Diospish willashurkankichi ñuka wambran kanaynita. Chashna willashuptikichipish kankunaka mana payta uyarinayashkankichichu nima kasunayashkankichichu. 38 Tata Dios kachamuwashkanta mana kreyishpaykichi paypa rimanantapish mana shunkullikunkichichu.
39 Tata Diospa killkadunta kuti kuti leyishpa yachakunkichi. Sukaman yuyankichi chashna sukaman leyishpa Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsanaykichita. Chay leyishkaykichi Tata Diospa killkadunka riman ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita. 40 Chayta leyishpaykichipish mana ñukata kreyiwanayankichichu Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsanaykichipa.
41 Kankuna munawaptikichi mana munawaptikichipish mana nimananchu. 42 Ñuka kankunata allita riksishpayni yachani Tata Diosta mana kuyanaykichita. 43 Tata Dios kachamuwaptin shamushka kaptinipish mana nima kasuwanayankichichu. Chaykamanka suk runa kikinpa yuyayninmanta yachachikuk shamuptinka paytaka kunanlla uyarinkichiman.
44 Mana Tata Diosta kuyashpaykichi kankunapura sukwan sukwan sukaman alabanakunkichi. Mana sapallan Tata Dios alabashunaykichitachu munankichi. Chayrayku mana atipankichichu ñukata kreyiwayta. 45 Ama yuyaychichu ñuka Tatayni Diospi kankunata chatanaynita. Suk chatashuknikichi runami tiyan. Payka Moisesmi. Paypa killkadunta leyishpaykichi yuyankichi allita Tata Dioswan kawsanaykichita. 46 Chashna yuyashpaykichipish manami paypa killkadunta kreyinkichichu. Moiseska killkarkan ñuka shamunaynita. Chayrayku paypa killkashkanta kreyishpaykichika ñukatapish kreyiwankichiman. 47 Mana Moisespa killkashkanta kreyishpaykichika mana ñuka willashkaynitapish kreyinkichichu.
Chashna Jesuska chay chiknik runakunata willarkansapa.

6

Jesuska pichka waranka runakunata kararkan.
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lk 9.10-17)

1-2 Jerusalen llaktapi kaykashpara Jesuska aypa milagrukunata rurarkan. Aypa unkudukunata alliyachirkan. Chaymanta Galilea kocha chimbaman ñukaykunawan tantalla rirkan. Chay Galilea kochapa suknin shutinka karkan Tiberias. Chay kocha chimbaman ñukaykuna riptinikuna aypa runakuna katiwarkansapa aypa milagrukunata Jesus ruraptin kawashkankunarayku. 3-4 Chay tiempu mana ashwannachu illarkan ñukaykuna judiyu runakuna Paskua fiestata pasanaynikunapa. Chay kochata chimbashpaynikuna suk urkuman Jesuska pushawarkansapa. Chaypi tiyarirkanisapa.
5 Chaymanta Jesuska kawarkan aypa runakuna payman shamuptinkuna. Paykunata kawashpa Felipita willarkan:
—Chay aypa runakunata karananchikunapa ¿maypití mikunata rantishunchisapa?
6 Jesuska chayta tapurkan yachanayashpa imatami Felipi willanka nishpa. Manara tapushpara payka yacharkan imatami ruranka nishpa.
7 Chaypina Felipika Jesusta willarkan:
—Ishkay pachak kullki tiyawaptinchipish nima chaywan panta rantishpa chay aypa runakunata paktachinchimansapachu tipisituta mikunankunapa.
8 Chashna Felipi willaptinna Jesuspa disipulun Pedrupa wawkin Andreska Jesusta willarkan:

9 —Kay wambrapa tiyapun sebadamanta ruradu pichka pan ishkay challwa.
Chayllawan mana nima layapi kay aypa runakunata paktachinchimansapachu.
10 Chaypi aypa ukshakuna tiyarkan chay pichka waranka runakuna tiyarinankunapa. Chaypina Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Tukuy runakunata willaychi tiyarinankunapa.
11 Tiyariptinkunana Jesuska chay pichka pankunata apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chaymanta ñukaykunata kuwarkansapa tukuy chay tiyaridu runakunata karanaynikunapa. Idenllata rurarkan challwakunawanpish tukuy chay runakuna saksanankunakaman. 12 Allita mikushkankunawasha Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Tukuy puchushkankunata tantachiychi ama niman suk tipi usunanpa.
13 Chashna Jesus willawaptinkuna chay pichka panmanta puchushkanta tantachirkanisapa chunka ishkay sestuta.
14 Chashna Jesus chay milagruta ruraptin kawashpankuna chay runakuna sukaman almirashpankuna willanakurkansapa:
—Payka deveras shuyaykananchikuna alli yachachikuk runami.
15 Chaypina Jesusta mana munakta pushanayarkansapa sinchi kamachikukninkuna kananpa. Pushanayanankunata yachashpa Jesuska paykunata sakishpa rirkan chay urku sawanman chaypi sapallan kananpa.

Jesus purirkan yaku sawanpi.
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

16 Chaymanta amusayaptinna chay urkupi Jesusta sakishpa ñukaykunaka kochaman urayamurkanisapa. 17 Chay kocha mañanpi chayashpaynikuna manarapish Jesus chayamuptin atun kanowapi yaykurkanisapa Kapernaum llaktaman rinaynikunapa. Chayman riykaptinikunana tutayarkan. 18 Chay atun kochata chimbaykaptinikunana sukaman sinchita wayrarkan. Chay wayrawan yakuka sukaman atunta olasyarkan. 19 Yaka sokta kilometru chawpi kochapi kashpaynikuna kawarkanisapa Jesusta ladunchawaptinkuna. Yaku sawanpi puriykaptin kawashpaynikuna sukaman manchakurkanisapa. 20 Chaypina Jesuska willawarkansapa:
—¡Ama manchakuychichu! Ñukami kani.
21 Chaypina kushikushpa kanowapi Jesusta yaykuchirkanisapa. Chaypira Kapernaumpi utka chayarkanisapa.
22 Chay aypa runakuna chay urkupi kiparirkansapa puñunankunapa. Kayantin diya yacharkansapa chay sukllalla tiyak kanowapi ñukaykuna Jesuspa disipulunkuna chimbashkaynikunata. Yacharkansapa Jesus mana ñukaykunawan rishkanta.
23 Chay runakuna Jesusta maskashpa mana tarirkansapachu. Chaypina Tiberias llaktamanta suk runakuna kanowankunapi chayarkansapa maypicha Jesus pankunata karashkankunapi. 24 Mana ni Jesusta nima disipulunkunata chaypi tarishpankuna chay kanowakunapi tukuy chay runakunaka chimbarkansapa Kapernaum llaktapi Jesusta maskak.

Jesus yachachikurkan suk mikunashina kananta.

25 Chashna chay maskak runakuna chimbashpankuna Jesusta tarirkansapa. Tarishpankuna tapurkansapa:
—Maestru ¿aykapití kaypika chayamushkanki?
26 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Mash uyariwaychi. Ñuka panta karaptini kankuna mikushkankichi saksanaykichikaman. Kashkan mikunayashpaykichilla ñukata maskawaykankichi. Mana nima entiendishkankichichu imapami chay almirana milagruta rurashkani nishpa. 27 Ama tukuk mikunallata maskashpa sukaman turbakuychichu. Ñukapa yachachikunaynika

iden allima mikunashinami. Chayllata ashwanta munaychi Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsanaykichipa. Tatayni Dioska kachamuwashka milagrukunata ruranaynipa tukuy runakuna yachanankunapa paypa wambran kanaynita.

28 Chaypina chay runakunaka Jesusta tapurkansapa:

—Ñukaykuna Tata Dios munashkan layata rurashpa kawsanaynikunapa ¿imatatí rurashasapa?

29 Chashna tapuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Tatayni Dios ñukataka kachamuwashka kankunata yachachinaynipasapa. Chayraykumi munan ñukata kreyiwashpa kawsanaykichipa.

30 Chaypina chay runakunaka Jesustaka willarkansapa:

—¿Kan ima milagrutatí yachanki rurayta? Kawachiwaysapa almirana laya milagruta. Chayta kawashpaynikunara yachashasapa Tata Dios kachamushushkanta. 31 Chay ñawpa chunlla chakidu pampapi tukuy diya awilunchikuna aypa pankunata mikurkansapa. Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa payka sielumanta panta kachamurkan mikunankunapa.

32 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Mash uyariwaychi. Manami Moiseschu sielumanta pantaka karashushkankichi. Tatayni Diosmi sielumanta alli mikunata kachamushunkichi. 33 Tata Dios ñukata kachamuwaptin sielumanta urayamushkani runakunata kawsachinaynipasapa.

34 Chashna Jesus willaptinkuna paykunaka mañarkansapa:

—Señor, tukuy tiempu chay laya mikunata kuwaysapa.

35 Chashna chay runakuna mikunata mañaptinkunana Jesuska willarkansapa:

—Ñukaka kawsachikuk mikunaykichishinami kani. Kankuna tukuy shunku kreyiwaptikichika iden alli mikunaykichishinami kani. Ñukaman shamushpaykichi manana kutin yarkankichinachu. Ñukata kreyiwashpaykichi manana kutin yakunayankichinachu.

36 Kashkan willaykichi. Kankunaka kawashpaykichipish mana kreyiwanayankichichu. 37 Tukuy Tata Dios kuwashkan runakuna munawashpankuna ñukaman shamunkasapa. Paykunataka chaskishasapa. Mana niman suk shamukkunata karkushasapachu.

38 Sielumanta shamushkani kachamuwak Tatayni Diospa munananllata ruranaynipa. Manami shamushkanichu kikinipa munanaynita rurak. 39 Sielumanta kachamuwak Tatayni munan tukuy ñukata kuwashkan runakunata allita kuydanaynipasapa ama niman suk ñukamanta ashunankunapa. Payka munan kay allpa tukunan diya tukuy paykunata kawsachimunaynipasapa. 40 Tatayni Dios munan tukuy runakuna ñuka wambranta tukuy shunku kuyawashpa kreyiwanankunapa. Chaypina kay allpa kullunan diya tukuy kreyiwak runakunata kawsachimushasapa Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsanankunapa.

41 Chashna Jesus yachachikuptinna chay judiyu runakuna sukaman piñakurkansapa. Mana munarkansapachu Jesus willanankunapa sielumanta mikunankunashina kananta. 42 Paykunapura parlanakurkansapa:

—¿Manachu kay runaka Josepa wambran? Ñukanchikunaka tatanta mamanta allita riksinchisapa. ¿Imapatí riman sielumanta shamushkanta?

43 Chashna parlanakuptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Ama piñakushpa yuyawaychichu. 44 Mana ni pi atipanmanchu kreyiwayta kachamuwak Tatayni mana yanapaptin. Chaymanta kay allpa tukunan diya tukuy kreyiwak runakunata kawsachimushasapa. 45 Ñawpa alli yachachikuk runakuna killkarkansapa: “Tata Dios tukuy runakunata yachachinkasapa.” Chayrayku tukuy Tata Diosta kreyik runakuna tukuy paypa yachachikushkanta yachakuk runakuna

ñukatapish kreyiwankasapa. 46 Mana niman suk runa Tatayni Diosta kawashkachu.
Ñukallami paymanta shamushka kashpayni paytaka allita kawashkani.
47 Mash allita uyariwaychi. Kankuna ñukata allita kreyiwashpaykichi Tatayni
Dioswanmi mana tukuyniyukta kawsankichi. 48 Ñukaka kawsachishuknikichi miku-
naykichishinami kani. 49 Chay chunlla chakidu pampapi ñawpa awiluykichika Tata
Dios kachamushkan pankunata mikushpankunapish wañurkansapa. 50 Ñuka yachachiy-
kichi chikan laya sielumanta urayamushkan mikunaykichita. Chay mikunata mikuk
runakuna mana tukuyniyukta kawsankasapa. 51 Ñukaka sielumanta urayamushka
kawsachikuk mikunashinami kani. Wañusha runakunata kawsachimunaynipasapa.
Chashna wañushpayni kuerpuynita kuykichi alli mikunaykichishina kanaynipa. Ñukata
kreyiwashpaykichi mikuwakshina kankichi. Chashna kreyiwashpa kawsashpay-
kichika mana tukuyniyukta kawsankichi.
52 Chashna Jesus yachachikuptin chay awtoridar runakuna mana entiendishpa suk-
wan sukwan ayninakurkansapa:
—¿Imashnatí kuerpunta kuwanchisapa mikunanchikunapa?
53 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kaptini kankuna
kreyiwashpa kawsanaykichi tiyan. Kreyiwashpa kawsashpaykichi kuerpuynita
mikukshina yawarninita upyakshina kankichi. Mana kuerpuynita mikushpay-
kichika mana yawarninita upyashpaykichika manami Tata Dioswanchu kawsankichi.
54 Kuerpuynita mikushpaykichika yawarninita upyashpaykichika mana tukuyniyukta
kawsankichi. Kay allpa kullunan diya ñukami kawsachimushkaykichi. 55 Kuerpuynika
deveras kawsachikuk mikunashinami. Yawarninika deveras kawsachikuk up-
yanashinami. 56 Kankuna kuerpuynita mikushpaykichi yawarninita upyashpay-
kichi shunkuykichipi chaskiwankichi. Chashna chaskiwashpaykichi ñukawan pak-
tanakushpa kawsankichi. Ñukapish kankunawan paktanakushpa kawsani.
57 Kachamuwak Tatayni Dios kawsachikuk kashpa ñukata kawsachiwan. Tata
Dios kawsachiwaptin ñukapish kreyiwak mikuwak runakunata kawsachini.
58 Yachachiykichi ñuka sielumanta urayamushkaynita mikunaykichishina kanaynipa.
Ñawpa awiluykichi Tata Dios karashkan pankunata mikushpankunapish wañurkansapa.
Ñuka sielumanta shamudu mikunaykichi kaptini tukuy kreyiwak runakuna mana
tukuyniyukta kawsankasapa.
59 Jesuska tukuy chayta yachachikurkan Kapernaum llaktapi tantanakunankuna
wasipi.

Tukuy runakuna Tata Dioswan kawsanayashpa Jesusta kreyinankuna tiyan.

60 Chashna Jesus yachachikuptinna chay katik runakunaka willanakurkansapa:
—Kay runapa yachachikunanka mana munanapa layami. ¿Pitί atipanman kasuyta?
61 Jesus willanakushkankunata yachashpa tapurkansapa:
—Ariya ¿kay yachachikunaynika rabyachishunkichichu? 62 ¿Imatatí rimankichiman
kawawashpaykichi sieluman kutiptini? 63 Tata Diospa Espiritun kawsachishunkichi
Tata Dioswan kawsanaykichipa. Kikikichilla mana atipankichichu Tata Dioswan
kawsayta. Chayrayku rimanaynita kreyishpaykichi Tata Dioswan kawsankichi.
64-65 Allita yachachikuptinipish kankunamanta sukmi mana kreyiwanchu. Chayrayku
willashkaykichina mana Tata Dios yanapashuptikichika mana niman suk kankuna
atipankichimanchu ñukata kreyiwashpa kawsayta.
Jesus chayta willarkansapa kallarinanmantapacha allita yachashpa pikunami
payta mana kreyinkasapa nishpa. Chaymanta yacharkan pimi rantikunka chiknik
runakuna wañuchinankunapa. 66 Chay diyamantapacha aypa katik runakuna manana

katirkansapanachu. 67 Chayrayku Jesuska ñukaykuna chunka ishkay disipulunkunata
tapuwarkansapa:
—¿Kankunapish sakiwanayankichichu?
68 Chashna tapuwaptinkuna Simon Pedruka willarkan:
—Maestru ¿pitatí katiymansapa? Kanllami yachachiwankisapa imashnami Tata
Dioswan mana tukuyniyukta kawsashasapa nishpa. 69 Ñukaykunaka rimanaykita krey-
ishpaynikuna yachanisapa Tata Dios akllashuptiki allpaman shamushkaykita.
70 Chaypina Jesuska ayniwarkansapa:
—Ñukaka kankunata akllashkaykichimi chunka ishkay disipuluynikuna kanay-
kichipa. Kankunata akllashka kaptinipish kankunamanta sukmi supayta kasushpa
kawsan.
71 Chashna rimashpa Jesuska rimaykarkan Simon Iskariotepa wambran Judaspa.
Judas Jesuspa disipulun kaykashpapish payta rantikurkan chiknik runakuna
wañuchinankunapa.

7

Jesuspa wawkinkuna mana payta kreyirkansapachu.

1 Chaymanta Galilea partipi ñukaykunawan Jesuska llaktan llaktanpi yachachikuypi
purirkan. Mana munarkanchu Judea partipi puriyta yachashpa kamachikuk
judiyukuna wañuchinayanankunata.
2 Tukuy wata ñukaykuna judiyukuna suk fiestata ruranisapa ñawpa awiluynikuna
ranchunkunapi kawsashkankunata yuyashpa. 3 Chay fiesta mana sukaman illaptin
Jesuspa wawkinkuna willarkansapa:
—Ama kaypika kipariychu. Rillay Judea partiman fiestakuk chay katishuk runakuna
almirana ruranaykita kawanankunapa. 4 Suk runa tukuy runakunapi riksichinaku-
nayashpa mana pakallachu almirana layakunata ruran. Kan almirana layakunata
ruranayashpaykika rillay chay atun llaktapi rurak tukuy runakuna kawanankunapa.
5 Jesuspa wawkinkuna mana payta kreyishpankuna chayta willarkansapa. 6 Chashna
willaptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Tatayni Dioska manara willawashkarachu rinaynipa. Kankunapa ima orapish
kaptin allimi rinaykichipa. 7 Ñukaka mana alli rurak runakunata willani mana al-
lita rurashpa kawsaykanankunata. Chayrayku chikniwansapa. Munayninkunapi
kawsak runakuna mana kankunata chiknishunkichichu. 8 Chayrayku ima orapish
kaptin kankunaka chay fiestaman rillaychi. Tatayni Dios manara willawaptin manara
risharachu.
9 Chashna Jesus wawkinkunata willashpa Galilea partipi kiparirkan.

Jesus fiesta ukun yachachikurkan.

10 Chashna Jesus willaptinna chay fiestaman wawkinkunaka rirkansapa. Paykuna
rishkankunawasha Jesuspish rirkan. Jerusalenpi chayashpaynikuna pakallalla
karkanisapa ama ni pi yachananpa Jesus chaypi kananta. 11 Chay fiesta ukun judiyu
awtoridarkuna Jesusta maskashpa tapunakurkansapa:
—¿Maypirá chay runaka?
12 Tukuy runakuna Jesus yachachikunanta sukaman parlachinakurkansapa.
Sukkuna rimarkansapa alli yachachikuk runa kananta. Sukkuna rimarkansapa
mana alli rurak kashpa llullachikuykananta. 13 Paykunaka awtoridarninkunata
manchashpankuna upallalla parlachinakurkansapa.
14 Chay fiesta chuskuynin diya Jesuska rirkan Tatan Diospa wasinpi yachachikuk.
15 Chaypi yachachikuykaptin judiyu awtoridarninikunaka almirashpankuna
tapunakurkansapa:

—¿Imashnatí kay runaka Tata Diospa rimananta yachan mana ñukanchikuna yachachiptinchikuna?

16 Chayta uyarishpana Jesuska willarkansapa:

—Ñukaka manami kikinipa yuyayninimantachu yachachikuykani. Kachamuwak Tatayni Dios yachachiwashkanta yachachikuykani. 17 Kankunaka Tata Diospa munananta ruranayashpaykichika yachankichiman paypa yuyaynintachu kikinipa yuyayninimantachu yachachikuni nishpa. 18 Suk runa kikinpa yuyayninta yachachikushpa munan runakuna payllata kuyashpa alabanankunapa. Ñukaka munani tukuy runakuna kachamuwak Tatayni Diosta kuyashpa kawsanankunapa. Chayrayku mana llullatachu yachachikuni. Mana nima llullakunichu. 19 Ñawpa alli yachachikuk Moiseska killkadunpi yachachishushkankichi imashnami allita rurashpa kawsankichi nishpa. Kankuna chayta mana nima kasunkichichu. Moisespa yachachikunanta kasushpaykichika ¿imapatí ñukata wañuchiwanayankichi?

20 Chashna Jesus sinchita willaptinkuna chay runakuna willarkansapa:

—Kanka supayadumi kanki. ¿Pití wañuchishunayanki?

21 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Ñuka suk unkudu runata samana diya alliyachishkani. Chayrayku kankuna rabyashkankichi rimashpa mana allita rurashkaynita. 22 Mash uyariwaychi. Kankunaka Moisespa killkadunta kasushpa ullku wambraykichi pusak diyayuk kaptin samana diya kaykaptinpish pishkitunta señalapunkichi. Awilunchi Abrahampa tiempunmantapacha chashna tukuy judiyu runakuna ruranchisapa. 23 ¿Manachu kankuna Moisespa killkadunta kasushpa samana diya kaykaptinpish ullku wambrata señalachinkichi? Chayrayku ¿imapatí piñakunkichi samana diya unkudu runata alliyachiptini? 24 Ama rimaychichu suk runa mana alli rurak kananta manara allita yachashpara mana allita rurashkanta. Allita yachashpara chatakuychi.

Jesus rimarkan Tata Diosmanta shamudu runa kananta.

25 Chaymanta Jerusalenpi kawsak runakuna tapunakurkansapa:

—¿Manachu awtoridarninchikuna kay runataka maskaykansapa wañuchinankunapa? 26 Kunanka tukuy pi kawaptin kay runaka yachachikuykan. Mana ni pi paytaka michanchu yachachikuptin. Ichará awtoridarninchikuna ña kreyinsapana pay shuyaykananchikuna Tata Diosmanta shamudu runa kananta. 27 Paykuna kreyiptinkunapish ñukanchikuna allita yachanchisapa maymantami shamushka kay runaka. Shuyaykananchikuna salvakuk shamuptin mana yachashunchisapachu maymantami shamun nishpa.

28 Chayta uyarishpana Jesus Tata Diospa wasinpi yachachikuykashpa sinchita willarkansapa:

—Kankunaka rimaykankichi ñukata allita riksiwanaykichita. Rimaykankichi yachanaykichita maymantami shamushkani nishpa. Chashna rimashpaykichipish mana riksiwankichichu. Nima kachamuwaktapish riksinkichichu. Payka mana ni pita llullachinchu. Ñukaka manami kikinimantachu shamushkani. 29 Tatayni Diosmanta shamushkani. Tata Dios kachamuwashka kaptin paytaka allita riksini.

30 Chayta willaptinkuna chay awtoridar runakuna Jesusta apinayarkansapa wañuchinankunapa. Manara apirkansaparachu mana wañunan ora kaptinra. 31 Jesus willashkankunata uyarishpa aypa runakuna kreyirkansapa Tata Diosmanta shamudu runa kananta. Rimarkansapa:

—¿Manachu kay runaka chay shuyaykananchikuna Tata Diosmanta shamudu runa? Mana ni suk runa paymanta ashwan almirana milagrukunata ruranmanchu.

Awtoridarkunawan fariseo runakuna Jesusta apinayarkansapa wañuchinankunapa.

32 Runakuna chayta rimaptinkuna fariseokunawan saserdotekunapa awtoridarninkuna uyarirkansapa. Chaypina Tata Diospa wasinta kuydak runakunata kacharkansapa Jesusta apinankunapa. 33 Chay kuydakuk runakuna apinayaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Mananami ashwannachu illan kankunamanta ashunaynipa. Kachamuwak Tatayniman kutisha. 34 Chashna riptini kankunaka maskawashpa mananami tariwankichinachu. Chay rinayniman manami atipankichichu chayayta.

35 Chashna Jesus rimaptinna judiyu awtoridarkuna sukwan sukwan tapunakurkansapa:

—¿Maymantí rinka kay runaka ñukanchikuna maskashpa mana tarinanchikunapa? Ichará kay llaktamanta rinayan chikan karu llaktaman chaypi judiyumasinchikunawan kawsak. Ichará chay chikan kasta runakunata yachachik rinayan. 36 Chayrayku payka rimashka: "Maskawashpa mana tariwankichichu. Ñuka rinayniman mana atipankichichu chayayta." Chayta rimashpa ¿imatatí rimaykan?

Jesus yachachikurkan Tata Diospa Espiritun iden ñukñuk yakushina pachyamunanta.

37 Tukuy wata chay fiesta tukunan diya tukuy runakuna sukaman ashwanta kushikuksapa. Chay tukunan diya Jesuska aypa runakunapa chawpinkunapi shayarishpa sinchita rimakushpa willarkansapa:

—¡Mash uyariwaychi! Kankuna yakunayashpaykichi ñukaman shamuychi upyanaykichipa. 38 Tata Diospa rimananpi willawananchishina tukuy ñukata kreyiwak runakuna sukaman kushikunkasapa. Shunkunkunapi kawsachikuk yaku pachyamukshina kanka.

39 Chayta rimashpa Jesuska yachachikuykarkan payta kreyik runakuna Tata Diospa Espiritunta chaskinankunata. Jesus manara wañushkanmanta kawsamuptinra Tata Diospa Espiritun manara shamurkanrachu payta kreyik runakunapi kawsak.

Jesusrayku chay runakuna ayninakurkansapa.

40 Jesus yachachikushkanta uyarishpankuna suk runakuna rimarkansapa:

—Kay runaka Moises alli yachachikuk shamunanta rimashkan runami.

41 Sukkuna rimarkansapa:

—Kay runaka shuyaykananchi Tata Diosmanta shamudu runami.

Sukkuna chikan layata rimarkansapa:

—Kay runaka manami shuyaykananchikuna runachu. Tata Diosmanta shamudu runaka manami Galilea partimantachu shamunka. 42 Tata Diospa killkadunpi riman Tata Diosmanta shamudu runa ñawpa kamachikuk Davidpa miraknin kananta. Chaymanta riman Davidpa Belen llaktanpi nasinanpa.

43 Chashna Jesuspa rikchak layata yuyashpankuna chay runakunaka piñanakurkansapa. 44 Sukkuna Jesusta apinayarkansapa. Apinayashpapish mana ni pi animukurkansapachu apiyta.

Judiyu awtoridarkuna mana Jesusta kreyinayarkansapachu.

45 Chay kuydakuk runakuna fariseo runakunaman saserdotekunapa kamachikukninkunaman kutirkansapa. Mana Jesusta pushashpa kutiptinkuna awtoridarkunaka tapurkansapa:

—¿Imapatí chay runataka mana pushamushkankichi?

46 Chashna tapuptinkuna kuydak runakunaka willarkansapa:

—Payka sukaman allima rimanayukmi. Mana ni pi payshina allita yachachikunchu.

47 Chaypina fariseo runakunaka willarkansapa:

—Ariya ¿ñachu chay runaka kankunatapish llullachishushkankichina? 48 Ñukaykunaka manami ni maykan paytaka kreyinisapachu. Niman suk awtoridar niman suk fariseo runa chay runataka kreyinisapachu. 49 Aypa runakuna Tata Diospa killkadunta mana

yachashpankuna paytaka kreyiykansapa. Chayrayku paykunata Tata Dios kastigankasapa.
50 Chay fariseo runakunawan tantalla Nikodemo karkan. Chay Nikodemoka suk kuti tutapi Jesusta rirkan parlachik. Payka fariseo runa kaykashpa fariseomasinkunata willarkansapa:
51 —Tata Diospa killkadun willawanchisapa ama ni pita kastigananchikunapa manara allita yachashpara imatami rurashka nishpa. Uchayuk kananta allita yachashpanchikunara chaypira kastigashunchisapa.
52 Chashna Nikodemo willaptinkuna fariseomasinkunaka willarkansapa:
—¿Kanpish Galileamantachu kanki? Mash Tata Diospa killkadunta yachakuy yachanaykipa mana niman suk alli yachachikuk runa Galileamanta shamushkanta.
53 Chay fariseokuna ayninakushkankunawasha wasinkunaman kutirkansapa.

8

Jesusman suk uchasapa warmita pusharkansapa.

1 Fariseo runakuna wasinkunaman kutiptinkuna Jesuska Olivos urkuman rirkan.
2 Kayantin diya pakariykaptin Tata Diospa wasinman ñukaykunawan kutirkan. Chaypi kaptin aypa runakuna laduncharkansapa. Jesuska tiyarishpa kallarirkan paykunata yachachiysapata. 3 Chaypi yachachikuykaptin Moisespa killkadunta yachachikuk runakunawan fariseo runakuna suk warmita pusharkansapa. Payta chay runakunapa chawpinkunapi churarkansapa. Chay warmitaka tarirkansapa chikan ullkuwan uchallikuykaptin. 4 Chaypina Jesustaka willarkansapa:
—Maestru, kay warmita tarishkanisapa chikan ullkuwan uchallikuykaptin.
5 Moisespa killkadunpi yachachiwanchi kay laya warmikunata ruminchashpa wañuchinanchipa. ¿Ima ninkití kanka? Ariya ¿wañuchishunchisapachu?
6 Chayta tapushpa chay runakunaka munarkansapa pantachishpa Jesusta chatakuyta. Chashna tapuptinkuna Jesuska mana nimata aynishpa kumurayashpa allpapi dedunwan killkakurkan. 7 Chashna killkakuykaptin chay runakunaka kuti kuti tapuykarkansapa. Chaypina Jesuska kuskayashpa paykunata willarkansapa:
—Maykan mana uchayuk kashpaykichika kallariychi kay warmita ruminchayta.
8 Chashna rimashpa Jesuska kashkan kumurayashpa allpapi killkakurkan.
9 Chaypina tukuy paykuna uchankunata yuyamushpankuna sukmanta sukmanta llukshirkansapa. Ashwan vieju runakuna kallarirkansapa llukshiyta. Chaymanta viejukunata katishpa tukuyna llukshirkansapa. Tukuy chay runakuna llukshiptinkunana Jesuska chay warmiwan kiparirkan. 10 Chaypina Jesuska kuskayamushpa tapurkan:
—¿Maytanatí chay chatashuk runakunaka rishkasapa? ¿Manachu niman suk animukushka ruminchashuyta?
11 Chashna tapuptin chay warmika aynirkan:
—Mana ni maykan, Señor.
Chaypina Jesuska willarkan:
—Ñukapish mana kastigaykichu. Kunan wasikiman rillay. Amana kashkan uchallikuynachu.

Jesus yachachikurkan tukuy runakunapa lusnin kananta.

12 Jesus kashkan chay runakunata yachachishpa willarkansapa:
—Ñukaka tukuy runakunapa lusninshinami kani. Ñukata katiwashpaykichi manana tutapishinanachu purinkichi. Katiwaptikichi yachachiykichi allita rurashpa Tata Dioswan luspishina kawsanaykichipa.
13 Chashna Jesus willaptinkuna fariseo runakunaka willarkansapa:

—Kikikilla rimaykanki lus kanaykita. Kanlla chayta rimaptiki mana kreyiykisapachu.
14 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Kankunaka mana yachankichichu maymantami shamushkani nima maymanmi rini nishpa. Ñukaka allita yachani maymantami shamushkani maymanmi rini nishpa. Chayrayku kikinipa rimanaynika allimi. 15 Kankuna kikikichipa yuyayni-kichillamanta chatawayllapi purinkichi. Ñukaka manami kankunashinachu ni pita chataykani. 16 Ñukaka chatakushpaynika kuskanpi chatakuni. Mana sapallaynil-lachu chatakuni. Kachamuwak Tatayni Dioswan pakta chatakuni. 17 Kankunapa killkaduykichipi yachachishunkichi: Suk runa suk mana alli rurak runata kankunapi chataptin sukllalla chatakuk runata ama kreyiychichu. Ishkay runakuna idenllata chatakuptinkuna chaypira kreyiychi. 18 Ñuka rimani alli yachachikuk kanaynita. Chay-manta kachamuwak Tataynipish idenllata riman. Chashna Tatayniwan ñuka idenllata yachachikuptinikuna kankuna kreyiwanaykichi tiyan.
19 Chashna Jesus willaptinkuna chay runakunaka tapurkansapa:
—¿Maypití tataykika?
Chaypina Jesuska aynirkansapa:
—Kankunaka ñukata manami riksiwankichichu. Nima Tataynitapish riksinkichichu. Ñukata riksiwashpaykichika Tataynitapish riksinkichiman.
20 Jesus chaykunata yachachikurkan Tata Diospa wasinpi ofrendakuna churanankuna kajonkunapa ladunpi. Chashna yachachikuptinpish manara ni pi animukurkanrachu apiyta manara oran kaptin.

Jesus rimarkan mana payta kreyik runakuna sieluman mana chayanankunata.

21 Chashna manara apiyta animukuptinkunara Jesuska kashkan yachachikushpa willarkansapa:
—Ñukaka kankunamanta anchusha. Chashna anchuptini maskawankichi. Kanku-naka mana kreyiwashpaykichika uchaykichipi wañunkichi. Chayrayku mana atipan-kichichu chay rinayniman chayayta.
22 Chashna Jesus rimaptin chay runakunaka willanakurkansapa:
—Icharí kikin wañuchinakunayan. Chayrayku willawanchisapa mana atipananchiku-nata chay rinanman chayayta.
23 Chashna willanakuptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Kankuna kay allpallapi wañuk runakuna kankichi. Ñuka sielumanta shamushkani. Kankuna uchalla runakuna kankichi. Ñukaka manami kankunashina ucha rurak runachu kani. 24 Chayrayku willashkaykichina uchaykichirayku wañunaykichita. Ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita mana kreyiptikichi uchaykichipi wañunaykichi tiyan.
25 Chashna Jesus yachachikuptin chay chiknik runakuna tapurkansapa:
—¿Pití kanki?
Chaypina Jesuska aynirkansapa:
—¿Imapatí kashkan tapuwankichi? Kallarinanmantapacha willashkaykichina. 26 Tiyanra aypa layata willanaynipa aypa mana alli rurashkaykichita chatanaynipa. Kankuna mana kreyiwaptikichipish kachamuwak Tatayni yachachiwashkanta kankunata yachachiykaykichi. Payka sukaman allima kashpa mana nima llullakunchu.
27 Chashna Jesus allita yachachiptinkunapish chay chiknik runakunaka mana entiendirkansapachu Tatan Diosmanta shamushkanta. 28 Chayrayku Jesuska willarkansapa:
—Kankuna suk kruspi chakatawashpaykichira yachankichi sielumanta shamudu runa kanaynita. Ñuka mana kikinipa yuyayninitachu rurashpa kawsani. Tata Dios

yachachiwashkanllatami yachachiykaykichi. 29 Kachamuwak Tatayni ñukawan tantalla
kawsan. Payka manami sakiwanchu paypa munananllata ruraptini.
30 Chashna Jesus yachachikuptinna aypa runakuna kreyirkansapa Tata Diosmanta
shamudu runa kananta.

Jesus chay mana kreyik runakunata willarkansapa mana Tata Diosta kasushpa kawsaykanankunata.

31 Chaypina Jesuska chay kreyik runakunata yachachirkansapa:
—Kankuna yachachikushkaynita allita kreyishpa kawsashpaykichika deverasmi
disipuluynikuna kankichi. 32 Chaypira yachankichi kuskanpi yachachikushkaynita.
Chaymanta yachachikushkaynita kreyishpaykichi mananami ñawpashina uchallikush-
paykichinachu kawsankichi. Mananami patronpa mandunpishinanachu kawsankichi.
33 Chaypina chay mana kreyinayak runakunaka willarkansapa:
—¿Imapatí willawankisapa ñukaykuna iden patronpa mandunpishina kanaynikunata?
Ñukaykunaka ñawpa awiluynikuna Abrahampa mirakninmi kanisapa. Chayrayku mana
ni pipa mandunpichu kanisapa.
34 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Allita uyariwaychi. Kankuna uchasapa runakuna kashpaykichi mana
atipankichichu allita rurashpa kawsayta. Chayrayku patronpa mandunpi
runakunashina kankichi. 35 Patronpa mandunpi kawsak runakuna mana tukuy
tiempuchu chaypi kawsansapa. Patronpa wambrankunallami wasinpi kawsansapa.
Kankuna munanaykichillata rurashpa manami Tata Diospa wambrankunachu
kankichi. 36 Ñuka Tata Diospa wambran kashpayni atipani yanapaynikichita
amana uchallikushpa kawsanaykichipa. Chashna yanapaptinira atipankichi allita
rurashpa kawsayta. Chaypirami manana patronnikichipishinanachu kawsankichi.
37 Abrahampa miraknin kashpaykichipish mana willashkaynita chaskinkichichu.
Chayrayku wañuchiwanayaykankichi. 38 Ñukami Tatayni yachachiwashkanta
yachachikuni. Kankunapish tataykichi willashushkankunata ruraykankichi.
39 Chashna Jesus willaptinkuna chay runakunaka willarkansapa:
—Ñukaykunapa tataynikunaka Abrahammi.
Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Abrahamka allillata rurashpa kawsarkan. Kankuna deveras paypa miraknin kash-
paykichika payshina allillata rurashpa kawsankichiman. 40 Mana kankunashinachu
Abrahamka rurarkan. Ñuka Tata Dios yachachiwashkanta yachachiykaptinipish
kankunaka wañuchiwanayankichi. 41 Kankuna chikan tatayuk kankichi. Chay tatay-
kichipa mana alli rurananta kankunapish rurashpa kawsaykankichi.
Chashna Jesus willaptinkuna chay runakunaka piñakushpa willarkansapa:
—Manami chikan tatayukchu kanisapa. Ñukaykunapa tataynikunaka Tata Diosllami.
42 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Kankuna deveras Tata Diospa wambrankuna kashpaykichika ñukata kuyawan-
kichiman. Tata Dios kachamuwashka kaptin kay allpaman shamushkani. Man-
ami kikinipa yuyayninillamantachu shamushkani. 43 Ñuka yachachikuptini kanku-
naka mana kreyiwanayankichichu. Chayrayku mana atipankichichu rimanaynita
entiendiyta.
44 Supayta uyarishpa munananllata rurashpa kawsankichi. Chayraykumi supayka
tataykichi. Paypa mandunpi kawsaykankichi. Supayka kallarinanmantapacha
wañuchikukmi. Sukaman llulla likidu kashpa sukaman llullachikuypi purin. Manami
niman suk kuti kuskatachu riman. Kikinllamanta llullakushpa riman. Payka llullallata

yachachikun. 45 Ñuka kuskata yachachikuptinipish kankunaka manami kreyiwankichichu. 46 Ñukami allillata rurashpa kawsaykani. ¿Maykan kankunatí willawankichi uchayuk kanaynita? Ñuka mana llullakushpa kuskata yachachikuptini ¿imapatí mana kreyiwankichi? 47 Kankuna Tata Diospa wambrankuna kashpaykichika paypa rimananta uyarinkichiman. Mana Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi rimananta mana kasunayankichichu.

Jesus chiknik runakunawan sukaman ayninakurkan.

48 Chashna Jesus willaptinkuna chay runakunaka sukaman piñakushpa willarkansapa:

—Kuskata rimashkanisapa samaritano runa kanaykita. Supayadumi kanki.

49 Chaypina Jesuska willarkansapa:

—Manami supayaduchu kani. Tatayni Diosta kushichishpalla kuyani. Payta allita kuyaptinipish kankuna mana kreyiwashpa mana nimatashina kawawankichi. 50 Mana allita yuyawaptikichipish ñukapa mana nimananchu. Tatayni Dios sukaman munan kankuna kuyawanaykichipa. Mana kuyawashkaykichirayku payka kastigashunkichi. 51 Mash allita uyariwaychi. Tukuy ñukapa yachachikunaynita kasushpa kawsak runakuna manami wañunkasapachu.

52 Chashna Jesus rimaptinna chay chiknik runakunaka willarkansapa:

—Kunanka ñami allitana yachanisapa supayadu kanaykita. Ñawpa kawsak awilunchikuna Abrahamka tukuy ñawpa alli yachachikuk runakunapish wañurkansapa. ¿Imapatí rimanki tukuy yachachikunaykita kasushpa kawsak runakuna mana wañunankunata? 53 Ariya ¿ñawpa tiempu kawsak awilunchikuna Abrahammanta ashwan alli yachakchu kanki? Payka wañurkan. Chaymanta tukuy ñawpa alli yachachikuk runakunapish wañurkansapa. ¿Ima laya runa kanaykitatí yuyanki?

54 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Kankunaka mana entiendiwaykankichichu. Manami kikinillachu alabanakuni. Kikinilla alabanakushpaynika mana allitachu rimayman karkan. Tataynimi ñukata alabawan. Kankuna rimankichi ñukapa Tatayni kankunapapish Diosnikichi kananta. 55 Chashna rimashpaykichipish manami paytaka riksinkichichu. Ñukami esika allita riksini. Tata Diosta mana riksinaynita rimashpaynika ñukapish kankunashina llullakuk runa kayman. Tata Diosta allita riksishpayni rimananta allita kasuni. 56 Kankunapa ñawpa awiluykichi Abrahamka kushikurkan yachashpa ñuka sielumanta shamunaynita. Chaymanta shamunaynita kawashpana sukaman kushikurkan.

57 Chashna Jesus willaptinkuna chay chiknik runakunaka willarkansapa:

—Llullakuykankimi. Ñami aypa watakunana awilunchi Abraham wañushkan. Kanka manara nima pichka chunka watayuk kashpaykira ¿imapati rimanki Abrahamta riksishkaykita?

58 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Mash allita uyariwaychi. Manarapish Abraham tiyaptinra ñukami ashwan ñawpamantapacha kawsaykani.

59 Chashna Jesus willaptinkuna chay runakunaka sukaman piñakushpankuna rumikunata apirkansapa ruminchanankunapa. Ruminchanayaptinkuna Jesuska chay aypa runakuna ukunpi pakakushpa Tata Diospa wasinmanta llukshirkan.

9

Jesus suk mana kawakuk runata alliyachirkan.

1 Tata Diospa wasinmanta llukshishpa Jerusalen llaktapi Jesuska ñukaykunawan puriykarkan. Chaypina suk mana kawakuk runata kawarkanisapa. Chay runaka

nasishkanmantapacha mana kawakurkanchu. 2 Payta kawashpaynikuna Jesusta
tapurkanisapa:
—Maestru ¿imapatí chay runaka mana kawakuk nasishka? ¿Kikinpa uchanraykuchu?
¿Tatanpa mamanpa uchankunaraykuchu mana kawakuk nasishka?
3 Jesuska willawarkansapa:
—Kay runaka manami kikinpa uchanraykuchu nima tatanpa nima mamanpa
uchanraykuchu mana kawakuk nasirkan. Payka chay laya nasirkan Tata Dios
kankunata kawachishunaykichipa atipananta alliyachiyta. 4 Wañunanchikuna
diyakaman kachamuwak Tatayni willawashkanchikunata rurananchikuna tiyan.
Wañushpanchikuna manami atipanchisapachu trabajayta. 5 Manarapish wañushpaynira
runakunata yachachiykani. Chashna yachachikushpayni ñukaka tukuy runakunapa
lusninshinami kani.
6 Chayta rimashkanwasha Jesuska allpapina tukakurkan. Chay tukayninwan suk tipi
turuta rurarkan. Chaypina turuwan chay mana kawakuk runapa ishkantin ñawinkunata
tuparkan. 7 Tupashpana willarkan:
—Rillay Siloe tantanachidu yakupi ñawikita mayllamuy.
Siloe shutin riman Kallpachimudu Yaku. Chashna Jesus willaptin payka
rirkan ñawinta mayllakna. Mayllashkanwasha atiparkan kawakuyta. Chaypina
allita kawakushpa wasinman kutirkan. 8 Chaypina chay alliyadu runapa
ladunpi kawsakkuna chay kullkita mañakuptin kawak runakuna payta kawashpa
tapunakurkansapa:
—¿Manachu kayka tiyarishpa kullkita mañakuk runa?
9 Sukkuna rimarkansapa:
—Ariya paymi mana kawakuk runa karkan.
Sukkuna rimarkansapa:
—Payshina rikurishpapish manami paychu.
Chashna chay runakuna sukaman ayninakuptinkuna chay alliyadu runaka
willarkansapa:
—Ñukami kani kullki mañakuk runaka.
10 Chashna rimaptinna chay riksik runakunaka tapurkansapa:
—¿Imashnatí atipanki kawakuyta?
11 Chashna tapuptinkuna willarkansapa:
—Chay runa Jesusmi suk tipi turuta rurashpa ñawinikunata tupashpa willawashka:
“Rillay Siloe yakupi ñawikita mayllamuy.” Chashna willawaptinna rirkani mayllak.
Mayllashkaynimantapacha atipani allita kawakuyta.
12 Chaypina chay runakuna paytaka tapurkansapa:
—¿Maypití kunanka chay alliyachishushka runaka?
Chashna tapuptinkunana willarkansapa:
—Manami yachanichu.

Samana diya Jesus chay runata alliyachishkanrayku fariseo runakuna sukaman piñakurkansapa.

13-14 Jesus chay mana kawakukpa ñawinta turuwan tupashpa alliyachishkan diyaka
samana diya karkan. Chayrayku ladunpi kawsak runakuna chay runataka fariseo aw-
toridarkunaman pusharkansapa chatanankunapa. 15 Chaypina fariseokunaka payta
tapurkansapa:
—¿Imashnatí kanka mana kawakuk kashkaykimanta atipanki kawakuytana?
Chashna tapuptinkuna willarkansapa:
—Suk runa turuwan ñawinita tupaptin rishkani yakuwan mayllak. Mayllashkayni
ratumanta atipani kawakuyta.
16 Chashna willaptinkuna suk fariseokunaka rimarkansapa:

—Samana diya alliyachishushpa chay runaka manami Tata Diosmanta shamudu runachu.

Sukkuna rimarkansapa:

—Uchasapa runa kashpaka manami atipanmanchu kay almirana layata rurayta.

Chashna ayninakushpankuna chay fariseokunaka mana atiparkansapachu suk yuyayllapi kipariyta. 17 Chaypina kashkan chay alliyadu runataka tapurkansapa:

—Chay alliyachishuk runapaka ¿imatatí kanka rimanki?

Chaypina chay runaka willarkansapa:

—Ñuka yuyani alli yachachikuk runa kananta.

18 Chaypina chay awtoridarkunaka mana kreyinayarkansapachu chay runa mana kawakuk kashkanta nima alliyadu kashkanta. Chayrayku payta llukshichishpankuna tatanta mamanta kayachirkansapa. 19 Tatan maman shamuptinkuna paykunata tapurkansapa:

—Kankuna willawaysapa. ¿Deveraschu chay runaka wambraykichi? ¿Deveraschu mana kawakuk nasishka? Mana kawakuk nasishpaka ¿imashnatí kunanka allitana atipan kawakuyta?

20 Chaypina tatan mamanka willarkansapa:

—Ariya chay runaka wambraynikunami. Ariya mana kawakukmi nasirkan. 21 Manami yachanisapachu imashnami alliyashka nishpa. Nima yachanisapachu pimi alliyachishka nishpa. Kikinta tapuychi. Payka ñami atun runana. Paymi allita willashunkichi imashnami atipashka kawakuyta.

22 Tatan mamanka manchakuywan chashna aynirkansapa. Manarapish Jesus chay runata alliyachiptin fariseo awtoridarkuna paktanakushpa tukuy runakunata willarkansapa: “Maykan runa rimaptin Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta paytaka tantanakunanchikuna wasimanta karkushunchisapa ama kutin yaykunanpa.”

23 Fariseokunata manchashpankuna chay alliyadu runapa tatan mamanka willarkansapa: “Payka ñami atun runana. Kikinta tapuychi.”

24 Chaypina awtoridarkunaka chay alliyadu runata kashkan yaykuchishpankuna willarkansapa:

—Tata Dioska tukuy rimanaykita uyariykan. Chayrayku kuskata rimay. Ñukaykuna yachanisapa chay alliyachishushka runaka sukaman uchasapa kananta.

25 Chashna willaptinkuna payka willarkansapa:

—Ñukaka manami yachanichu chay runa uchasapachu manachu nishpa. Allita yachani mana kawakuk kashkaynimanta allitana kawakunaynita.

26 Chaypina kashkan tapurkansapa:

—¿Imata rurashpatí chay runaka alliyachishushka?

27 Chaypina payka aynirkansapa:

—Ñami tukuytana willashkaykichi. Willaptinipish manami kreyiwankichichu. ¿Imapatí kuti kuti tapuwankichi? Ichará kankunapish Jesustaka katinayankichi.

28 Chaypina chay awtoridarkunaka sukaman piñayashpa willarkansapa:

—Kanmi chay runataka katinki. Ñukaykunaka ñawpa alli yachachikuk Moisesllata katinisapa. 29 Allita yachanisapa Tata Dioska Moiseswan parlashkanta. Mana nima yachanisapachu pimi chay Jesusta kachamushka nishpa.

30 Chaypina chay runaka willarkansapa:

—Ñukaka sukaman almirani kankuna mana yachaptikichi pimi Jesusta kachamushka nishpa. Chay runa alliyachiwashkanrayku yachankichiman Tata Dios kachamushkanta. 31 Tukuy runakuna allita yachanchisapa Tata Dios payta kuyak payta kasuk runakunallata uyarinankunata. Manami uchasapa runakunata uyarinsapachu. 32 Ñawpamantapacha kunankaman mana uyarishkanchisapachu ni pi mana kawakuk

nasishkata alliyachishkanta. 33 Kay runa mana Tata Diosmanta shamushka kashpaka manami kay almirana milagruta atipanmanchu rurayta.

34 Chashna chay runa willaptinkuna fariseo awtoridarkunaka sukaman piñakushpa willarkansapa:

—Kanka nasishkaykimantapacha sukaman uchasapami kanki. Chashna uchasapa kaykashpaykika ¿imashnatí ñukaykunata yachachiwanayankisapa?

Chayta willashpankuna chay runata chay tantanakunankuna wasimanta karkurkansapa.

Jesus yachachikurkan mana kreyikuk runakuna iden mana kawakuk runakunashina kanankunata.

35 Chaymanta Jesuska yacharkan chay alliyachishkan runata karkushkankunata. Chayta yachashpa payta tarishpa tapurkan:

—¿Kanka kreyinkichu Tata Diospa wambran sielumanta shamushkanta?

36 Chashna Jesus tapuptin chay runaka willarkan:

—Maestru, willaway ¿pití chay sielumanta shamudu runaka payta kreyinaynipa?

37 Chashna chay runa willaptin Jesuska willarkan:

—Ñukami kani. Mana riksiwashpaykipish parlachiwaykanki.

38 Chaypina chay runa Jesusta kuyashpa ñawpakninpi kunkurikushpa willarkan:

—Señor, kreyikuni Tata Diosmanta shamushkaykita.

39 Chaymanta Jesuska willarkan:

—Ñukaka sielumanta kay allpaman shamushkani tukuy kreyiwak runakunata salvanaynipa mana kreyiwak runakunata kastiganaynipa. Uchasapa runakuna iden mana kawakuk runakunashina. Paykuna munaptinkuna yachachishasapa allita Tata Diosta riksinankunapa. Chaymanta suk runakuna kikinlla llullachinakushpa rimansapa Tata Diosta allita riksinankunata. Paykunaka yuyanakunsapa alli kawakuk runakunashina kanankunata. Ñukaka sielumanta shamushkani paykunata yachachinaynipa mana kawakukshina kanankunata.

40 Chayta uyarishpa suk fariseokuna willarkansapa:

—¿Ñukaykunatachu willawaykankisapa iden mana kawakuk runakunashina kanaynikunata?

41 Chaypina Jesuska aynirkansapa:

—Kankuna llullakushpa rimankichi alli kawakuk runakunashina Tata Diosta allita riksinaykichita. Chayrayku Tata Dios kastigashunkichi. Kankuna mana kawakuk runakunashina mana Tata Diosta riksiyta yachaptikichika payka mana kastigashunkichimanchu.

10

Jesus yachachikurkan ovejakuna kuydak runapa ejemplunta.

1-2 Chaymanta Jesuska chay runakunata yachachishpa willarkansapa:

—Allita uyariwaychi. Tiyan ovejakunapa alli kuydak runa. Amusayaptin payka ovejankunata wertapi yaykuchin tutapi allita kuydanankunapa. Chay wertapa sukllalla punkunta chay alli kuydak runaka yaykun. Wakin runakuna suwakunayashpa maytapish kaptin chay wertata yaykunsapa.

3 Chaymanta tukuy tuta suk runa chay werta punkunpi kiparin kuydananpa. Pakariptin punkuta kicharin ovejakuna kuydak runa yaykunanpa. Chaypina chay diyapi kuydak runa tukuy kikinpa ovejankunata sukta sukta shutinkunamanta kayashpa llukshichinsapa. Ovejakunaka kuydakpa ikunta allita riksishpa katinsapa. 4 Chashna ovejankunata llukshichishpa ñawpakninkunata rin. Chay ovejakuna kikin kuydakninpa ikunta riksishpa katinsapa. 5 Chikan runapa ikunta mana riksishpa

mana katinsapachu. Chay chikan runa kayaptinpish mana riksishpa manchakushpa nitikunsapalla.

6 Chashna Jesus yachachiptinkuna chay chiknik runakunaka mana entiendirkansapachu imapami chashna yachachirkansapa nishpa.

Jesus yachachikurkan iden ovejakunapa alli kuydak runashina kananta.

7 Chashna chay runakuna mana entiendiptinkuna Jesuska kashkan yachachirkansapa:

—Mash allita uyariwaychi. Ñukaka ovejakunapa yaykunan punkunshinami kani. 8 Ñukamanta ñawpakta aypa llullakuk runakuna shamurkansapa. Paykunaka sukaman pantachichishushpaykichi ovejakunata suwakuk runakunashinami. Ovejaynikuna ñukata allita riksiwashpa mana paykunata kasushkasapachu. 9 Ñukaka ovejaynikunapa punkunshinami kani. Ñukata katiwaptikichi amachaykichi ama ni pi wakllichishunaykichipa. Tata Diospa kawsananpi yaykuchiykichi. Yachachikunaynikunata kreyishpaykichika ovejakuna alli pastuta tarikshinami kankichi.

10 Tukuy mana alli yachachikuk runakuna ovejakuna suwak runakunashinami. Suwa runa shamun ovejakunata suwaklla wañuchiklla kulluchiklla. Ñukaka shamushkani allita yanapaknikichi sukaman allita kushikushpa Tata Dioswan kawsanaykichipa.

11 Ñukaka ovejakunata alli kuydak runashinami kani. Alli kuydak runa kashpayni wañusha ovejaynikunata yanapanaynikunapa.

12 Wakin runakuna kullkita chaskinayashpalla ovejakunata kuydansapa. Chay ovejakuna mana kikinkunapa kaptin mana allitachu kuydansapa. Puma shamuptin ovejakunata sakishpa kallpansapa mana doyñunkuna kashpankuna. Chaypina puma tukuy ovejakunata chayta chayta kallpachinsapa. 13 Chay kullkita munashpalla kuydakuk runakuna mana nima llakichishpa ovejakunata sakinsapa.

14-15 Ñukaka mana paykunashinachu kani. Ñukaka ovejakunata alli kuydakshinami kani. Tatayni Dios sukaman allita riksiwan. Ñukapish sukaman allita payta riksini. Chashnashina ñuka ovejaynikunata riksini. Ovejaynikunapish ñukata riksiwansapa. Kankuna riksiwashpaykichi ovejaynikunashinami kankichi. Ovejaynikunashina kaptikichi wañusha kankunata salvanaynikunapa.

16 Chaymanta chikan kasta runakuna tiyan. Paykunapish ovejaynikunashinami. Paykunapish riksiwashpa kasuwashpa kawsankasapa. Chaypina kankuna paykunawan ovejaynikunashina kankichi. Ñukallami tukuy kankunata kuydashkaykichi.

17 Kankunata kuydashpa wañusha. Wañushkaynimanta kashkan kawsamusha. Chayrayku Tatayni sukaman kuyawan. 18 Tatayni Dioska kachamuwashka wañushpa kashkan kawsamunaynipa. Chayrayku ñuka kikini munashpa wañusha. Kikini munashpa kashkan kawsamusha. Mana munaptinika ni pi wañuchiwanmanchu.

19 Chashna Jesus willaptinkuna chay chiknik runakunaka suk layata suk layata ayninakurkansapa. 20 Sukkuna rimarkansapa:

—Kay runaka supayadu kashpa dementu likidumi. Chayrayku ama paytaka kreyiypachichu.

21 Sukkuna Jesusta kreyishpa willanakurkansapa:

—Payka mana supayaduchu. Supayadu runa mana chashnachu willawanchimansapa. Supayadu runa mana alliyachinmanchu mana kawakuk runata.

Chiknik runakuna Jesusta wañuchinayarkansapa.

22 Jerusalen llaktapi tamya tiempu tukuy wata suk fiestata ruranisapa. Ñawpa tiempu awiluynikuna Tata Diospa wasin wakllidu kashkanmanta allicharkansapa. Chay allichashkankunata yuyashpa chay fiestata ruranisapa. 23 Chaypina Tata Diospa

wasin atun ramadonpi Jesuska puriykarkan. Chay ramadonpa shutin karkan Salomon Yaykunan. 24 Chay ramadonpi puriykaptin chiknik runakuna payta laduncharkansapa. Piñayashpa tapurkansapa:

—¿Imapatí mana allita willawankisapa? Shuyaykanaynikuna Tata Diosmanta shamudu runa kashpaykika kunanlla willawaysapa.

25 Chashna willaptinkuna Jesuska aynirkansapa:

—Ñami kuskatana willashkaykichi. Kankunaka manami kreyiwanayankichichu. Tatayni allita willawaptin aypa almirana milagruta rurashkani. Chaykunata kawashpaykichi yachankichiman ñuka shuyaykanaykichi Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita.

26 Kankunaka mana ñukapa ovejaynikunachu kankichi. Chayrayku mana kreyiwanayankichichu. 27 Ovejaynikunami ikuynita uyarishpa katiwansapa. Ñukapish paykunata allita riksinisapa. 28 Ñuka ovejaynikunata kuydaptinikuna makinimanta mana ni pi niman sukta kichuwankachu. Ñuka paykunata kawsachiptini Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsankasapa. Mana kutin wañunkasapachu. 29 Tatayni Dioska tukuy kreyiwak runakunata ñukapa makinipi kuwashka kuydanaynipasapa. Paypish paykunata kuydansapa. Tatayni Dioslla tukuy pimanta ashwan rikchak layata atipan rurayta. Chayrayku mana ni pi paypa makinmanta chay kreyiwak runakunata atipanchu kichuyta. 30 Ñuka Tatayni Dioswan sukllalla kanisapa.

31 Chashna Jesus rimaptinna chay chiknik runakunaka kashkan rumikunata apirkansapa Jesusta ruminchanankunapa. 32 Ruminchanayaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Tatayni Dios yanapawaptin ñuka rikchak laya alli ruranakunata rurashkani. ¿Ima alli rurashkayniraykutí wañuchiwanayankichi?

33 Chashna Jesus tapuptinkuna chay chiknik runakunaka willarkansapa:

—Manami alli rurashkaykiraykuchu wañuchinayaykisapa. Runalla kaykashpayki rimaykanki Tata Dioswan sukllalla kanaykita. Chashna rimashpayki sukaman uchallikuykanki. Chayrayku wañuchinayaykisapa.

34 Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Kankunapa killkaduykichipi Tata Dios riman: "Ñuka willashkaykichi dioskunashina kanaykichita." 35 Chashna Tata Dios rimaptin mana ni pi atipanchisapachu rimayta mana alli kananta. Tata Dios suk kamachikuk runakunata willarkansapa paykuna dioskunashina kanankunata.

36 Ñuka Tata Diospa wambran kaptini payka akllawashpa kachamuwashka kay allpaman shamunaynipa. Chayta rimaptini ¿imapatí willawaykankichi Tata Diosta piñachinaynita? 37 Tatayni ruranan milagrukunata mana ruraptinika alli kanman mana kreyiwanaykichipa. 38 Chay almirana milagrukunata ruraptini kreyiwanaykichi tiyan. Mana ñukata kreyiwashpaykichipish kreyiychi Tata Dios yanapawaptin chay milagrukunata rurashkaynita. Chashnamanta yachankichi Tatayni Dios ñukawan kawsananta. Ñukapish paywan kawsani.

39 Chashna Jesus rimaptin chay chiknik runakunaka kashkan munarkansapa apiyta. Apinayaptinkunapish Jesus paykunamanta kishpishpa ashurkan.

40 Ashushpana Jordan yakuta chimbashpa Jesuska ñukaykunawan kutirkan maypicha Juan bawtisashkan llaktaman. Chay llaktapi kiparirkan. 41 Chayman riptinikuna aypa runakuna rirkansapa Jesusta kawak. Paykunaka rimarkansapa:

—Juanka manami niman suk almirana milagruta rurashkachu. Mana ruraptinpish tukuy Jesuspa willawashkanchikunata kawaykanchisapa.

42 Chashna rimashpa aypa chay llaktapi kawsak runakuna kreyirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta.

11

Jesuspa parlakmasin Lasaro wañurkan.

1 Jesuspa tiyarkan suk parlakmasin Lasaro. Payka fatalta unkurkan. Lasaroka
kawsarkan Betania llaktapi ishkay paninkunawan tantalla. Suk panin karkan Marta.
Suk karkan Mariya. 2 Chay tiempu Mariyaka manara mishkilla asnak wirata Jesuspa
chakinpi ichapurkanrachu nima chukchanwan chakichirkanrachu.
3 Chaypina Lasaro fatal unkudu kaptinna chay ishkay paninkunaka Jesusta kay-
achishpa willachirkansapa:
—Señor, kuyanakukmasikika fataltami unkun.
4 Chashna Lasaropa paninkuna willachiptinkuna Jesuska yacharkan Lasarota
wañushkanmanta kawsachimunanta. Chayrayku ñukaykuna disipulunkunata
willawarkansapa:
—Lasaro wañushpapish mana wañuduchu kiparinka. Payka unkushka tukuy runakuna
yachanankunapa Tata Dios rikchak laya atipak kananta. Unkushka tukuy runakuna
yachanankunapa ñuka Tata Diospa wambran kashpa rikchak laya atipak kanaynita.
5 Jesuska sukaman Lasarota paninkunata kuyashpankunapish manara rinayarkan-
rachu paykunata kawak. 6 Lasaro unkudu kananta yachashpapish ishkay diyatara chay
llaktapi kiparirkan. 7 Chaypina ñukaykunata willawarkansapa:
—Akuychi kashkan Judea partiman.
8 Chashna Jesus willawaptinkuna willarkanisapa:
—Maestru, kanimpalla Judea partipi kaptiki chiknishuk runakuna ruminchashuna-
yarkansapa wañuchishunayashpa. ¿Imapati chayman kashkan rinayanki?
9 Chashna ñukaykuna willaptinikuna Jesuska willawarkansapa:
—¿Manachu intika chunka ishkay orata lusichikun? Chashna lusichikuptin atipanchi
mana mitkakushpa puriyta. 10 Tutapi mitkakuypi purinchisapa mana lus tiyaptin.
11 Tukuy chayta rimashkanwasha Jesuska willawarkansapa:
—Chay alli parlakmasinchikuna Lasaroka ñami puñuykanna. Risha rikchachik.
12-13 Chashna willawashpankuna Jesuska rimaykarkan Lasaro wañushkanta.
Ñukaykuna yuyarkanisapa puñuykananllata rimashkanta. Chayrayku willarkanisapa:
—Maestru, puñushpaka alliyankami.
14 Chaypina Jesuska kuskata willawarkansapa:
—Lasaroka ñami wañushkana. 15 Kushikuni kawsaykaptinra mana rinayashkaynita.
Suk alli almirana milagruta rurasha ashwan allita kreyiwanaykichipa. Kunanka
akuychina kawak.
16 Chashna Jesus willawaptinkuna disipulumasinikuna Tomas Gemelo
willawarkansapa:
—Akuychi ñukanchikunapish Jesuswan tantalla wañuk.

Jesus Martata yachachirkan.

17 Chaymanta rishpaynikuna Betania llakta mañanpi chayarkanisapa. Chaypina
Jesuska uyarirkan chusku diyana Lasaro pampadu kananta.
18 Betania llaktamanta Jerusalen llaktaka kimsa kilometrullapi karkan. 19 Jerusalenpi
kawsak runakuna Lasaro wañushkanta yachashpankuna aypa rirkansapa Mariyata
Martata kushichik ama sukaman llakinankunapa.
20 Marta Jesus chayaykananta yachashpa llukshirkan tinkuk. Mariyaka wasillapi
kiparirkan. 21 Chaypi Jesusta tinkushpa willarkan:
—Maestru, turinika ñami wañushkana. Kaypi kaptikika manami wañunmanchu karkan.
22 Chashna wañudu kaptinpish yachani kunan Tata Dios rikchak laya willanaykita
rurananta.
23 Chaypina Jesuska willarkan:

—Turikika kawsamunan tiyan.
24 Martaka willarkan:
—Ariya allita yachani kay allpa tukunan diya tukuy wañudu runakuna kawsamunankunata. Chay diya turinipish kawsamunka.
25 Chashna willaptin Jesuska willarkan:
—Ñukami kawsachikuk runa kani. Ñukata kreyiwashpa kawsak runakuna wañushpapish kashkan kawsamunankuna tiyan mana kutin wañunankunapa. 26 Tukuy ñukata kreyiwashpa kawsak runakuna wañushpapish kawsamunkasapa. ¿Kay willashkaynita kreyinkichu?
27 Chashna willaptin Martaka willarkan:
—Ariya maestru, ñukaka tukuy shunku kreyini kanna shuyaykanaynikuna Tata Diosmanta shamudu runa kanaykita. Tata Diospa wambran kashpayki kay allpaman shamushkanki.

Lasarota pampashkankuna machay ladunpi Jesus wakakurkan.

28 Chayta willashkanwasha Martaka Jesusta sakishpa ñañan Mariyata rirkan kayak. Wasinpi chayashpa upallalla willarkan:
—Maestrunchika chayrak chayamushka. Munan rinaykipa kawak.
29 Chashna willaptin Mariyaka utkakushpa rirkan Jesusta tarik. 30 Jesuska manara Betania llaktapika yaykurkanrachu. Maypicha Martawan parlashkanpi kiparirkan Mariyata shuyashpa.
31 Chaypina Mariya turbakushpa wasinmanta llukshiptin chay kushichik runakuna kawarkansapa. Paykunaka katirkansapa yuyashpa Mariya riykananta turinta pampashkankunapi wakakuk. 32 Mariya Jesuspi chayashpana ñawpakninpi kunkurikushpa willarkan:
—Maestru, kaypi kaptikika turinika manami wañunmanchu karkan.
33 Chashna willashpana Mariyaka sukaman wakakurkan. Chay katik runakunapish wakakurkansapa. Tukuy paykunata kawashpa Jesuspish sukaman turbakushpa llakirkan. 34 Chaypina tapurkansapa:
—¿Maypiti Lasarota pampashkankichi?
Paykunaka willarkansapa:
—Mash akuychi kawak.
35 Chaypina Jesuspish wakakurkan. 36 Chashna wakakuptin kawashpa chay runakuna almirashpa willanakurkansapa:
—Mash kawaychi. Sukaman Lasarota kuyashka.
37 Sukkuna rimarkansapa:
—Kay runaka mana kawakuk runata alliyachirkan. Lasaro manarapish wañuptinra ¿imapatí mana alliyachishka?

Lasaro wañushkanmanta kawsamurkan.

38 Chaypina Jesus kashkan sukaman llakishpa Lasarota pampashkankunapi chayarkan. Suk machay ukupi pampadu karkan. Chay machaypa punkun atun rumiwan wichkadu karkan. 39 Jesus chaypi chayashpa katik runakunata willarkansapa:
—Chay rumita ashuchiychi.
Chashna Jesus willaptinkuna wañudupa panin Martaka payta willarkan:
—Maestru, ñami chusku diyana turini wañushkan. Ñami sukamanna asnan.
40 Chashna willaptinna Jesuska willarkan:
—¿Manachu willashkaykina tukuy shunku kreyiwashpaykika Tata Dios rikchak laya atipak kananta kawanaykita?
41 Chaypina chay rumita ashuchiptinkuna Jesuska altuta chapashpa Tatanta willarkan:

—Tatayni, kanta roygaptini uyariwashkanki. Chayrayku sukaman agradesiyki.
42 Ñukaka allita yachani parlachiptini tukuy tiempu uyariwanaykita. Chayrayku
kunanka roygayki yanapawanaykipa kay runakuna kreyiwanankunapa
kachamuwashkaykita.
43 Chaypina Tatanwan parlashkanwasha Jesuska sinchita kayarkan:
—¡Lasaro, chay machay ukumanta llukshimuy!
44 Chashna Jesus willaptinna Lasaroka kawsamushpa chay machay ukumanta llukshimurkan. Kunkanmanta chakinkaman llachapawan alli wankudu karkan. Uyanpish llachapawan arkadu karkan. Chashna llukshimuptin Jesuska chay runakunata willarkansapa:
—Chay wankushkankuna llachapata surkupuychi wasinman rinanpa.
Chashna Jesus willaptinkuna wankushkan llachapata surkupurkansapa.

Awtoridarkuna parlanakurkansapa Jesusta wañuchinankunapa. (Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lk 22.1-2)

45 Chaypina aypa Mariyawan rik runakuna Jesus Lasarota kawsachimushkanta kawashpana kreyirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta. 46 Chaypina suk kawak runakuna rirkansapa fariseo awtoridarkunata willak Jesus Lasarota wañushkanmanta kawsachimushkanta.
47 Chaypina fariseokunawan saserdotekunapa ashwan sinchi awtoridarninkuna tantanakushpa willanakurkansapa:
—¿Imatatí rurashunchisapa? Chay runaka aypa almirana milagrukunata ruraykan.
48 Sukkunaka rimarkansapa:
—Ichará ashwan almirana milagrukunata ruraptin tukuy runakuna paytana kreyishpa katinkasapa. Chashna tukuy runakuna payta katiptinkuna romano kamachiwakninchikuna piñakushpa shamunmansapa Tata Diospa wasinta urmachik. Chaymanta ñukanchikunawan makanakushpa kulluchiwanchimansapa.
49 Chay tantanakudu awtoridarkunapi tiyarkan saserdotekunapa ashwan sinchi kamachikuk runa. Chay wata chay ashwan sinchi kamachikuk saserdote karkan Kayfas. Payna tukuy chay tantanakudu awtoridarkunata willarkansapa:
—Kankunaka manami nimata yachankichichu. 50 ¿Manachu yachankichi? Ashwan alli kanman suk runalla wañunanpa ama tukuy israel runakuna wañunanchikunapa.
51 Chay wata Kayfas tukuy saserdotekunapa sinchi kamachikukninkuna kaptin Tata Dioska payta yachachiykarkan. Chayrayku mana kikinpa yuyayninmantachu chayta rimarkan. Tata Dios yachachiptin rimarkan Jesus wañunanta ama judiyu runakuna wañunankunapa. 52 Tata Dios payta yachachirkan manami judiyu runakunallapachu Jesus wañunanta. Jesuska wañurkan tukuy llaktakunamanta Tata Diospa wambrankunatapish tantanachinankunapa.
53 Chay judiyu awtoridarkuna parlashkankuna diyamantapacha allita yuyaykurkansapa Jesusta wañuchinankunapa.
54 Jesuska chayta yachashpa manana yachachikuypinachu purirkan. Judea partimanta ñukaykunawan tantalla llukshirkan. Chaypina Efrayin llaktapi chayarkanisapa. Chay llakta ladunpi tiyarkan manllayba chunlla chakidu allpa. Chay llaktapi Jesuska ñukaykunawan kiparirkan.
55 Chay tiempu tipillana illarkan judiyu runakuna Paskua fiestata rurashpa Tata Diosta kuyanaynikunapa. Manarapish chay fiesta kallariptin Jerusalen llaktapi aypa runakuna chayamuykarkansapa. Paykunaka Tata Diospi chuya chuya mana uchayuk rikurinankunapa armakurkansapa. 56 Chashna Jerusalen llaktapi paykuna chayashpankuna Jesusta maskarkansapa. Tata Diospa wasinman rishpa sukwan sukwan tapunakurkansapa:
—¿Imatatí yuyankichi? ¿Kay Paskua fiestaman shamunkachu?

57 Fariseo runakunawan saserdotekunapa awtoridarninkuna Jesusta apinayarkansapa wañuchinankunapa. Chayrayku Paskua fiesta pasak runakunata willarkansapa:
—Yachashpaykichi maypimi Jesus kananta willawaychi.

12

Mariya Jesuspa chakinpi mishkilla asnak wirata icharkan.
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

1 Chaymanta sokta diya Paskua fiesta illaptin Betania llaktaman Jesuska ñukaykunawan kashkan rirkan. Chay llaktapi Jesus kawsachimushkan Lasaroka kawsarkan. 2 Chaypina Lasaro paninkunawan kushikushpa suk almorsuta rurarkan aypa invitadukuna Jesuswan tantalla mikunankunapa. Chaypina Lasaropish mesapi Jesuswan tantalla mikuykarkan. Panin Marta sirvikuykarkan. 3 Chaypina mikuykaptinikunana Mariyaka aypa chaniyuk mishkilla asnak wirata apamurkan. Chayta Jesuspa chakinpi icharkan. Chaymanta chukchanwan chakichipurkan. Chashna chay mishkilla asnak wirata ichaptin tukuy chay wasi uku mishkilla asnarkan. 4 Chayta kawashpa chay Jesusta rantikuk disipulun Judas Iskariote piñakushpa mikukmasinkunata willarkansapa:
5 —¿Imapatí chay mishkilla wirata usuchiykan? Chayta aypa kullkipi rantikunman karkan mana nimayuk runakunata yanapananpa.
6 Judaska chayta rimarkan chay kullkita kikinllapa munashpa. Mana yanapanayarkanchu mana nimayuk runakunata. Payka disipulumasinkunapa kullkinkuna wakaychak kashpa suwapuksapa.
7 Chaypina Jesuska Judasta willarkan:
—Ama Mariyata michaychu. Payka pampawanankunata yuyashpa chay mishkilla asnak wirata wakaychashka. 8 Mana ni maypi mana nimayuk runakuna illanchu yanapanaykichipa. Ñuka mana unaytanachu kankunawan kawsasha.

Awtoridarkuna Lasarota chiknishpa wañuchinayarkansapa.

9 Jesus Betaniapi kananta yachashpankuna aypa runakuna rirkansapa payta kawak. Chay kawsachimushkan Lasarotapish rirkansapa kawak. 10-11 Wañushkanmanta kawsamudu Lasarota kawashpankuna aypa runakuna kreyirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu runa kananta. Manana saserdotekunapa awtoridarninkunataka katinayarkansapanachu. Chayrayku paykunaka Lasarotapish yuyarkansapa wañuchiyta.

Jerusalenpi Jesus yaykurkan.
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lk 19.28-40)

12 Chaymanta aypa runakuna rirkansapa Jerusalen llaktaman Paskua fiestata pasanankunapa. Chayamushkankuna kayantin paykunaka yacharkansapa Jesuspish shamuykananta. 13 Sukaman kushikushpa polponta pankakunata tipishpankuna rirkansapa Jesusta tinkuk. Kushikuyninkunawan sinchita willarkansapa:
—¡Akuychi alabaypachi Tata Diosmanta shamudu runataka! Payka shamuykanna israel runakunata kamachiwananchikunapa.
14-15 Chay runakuna manara sukaman kushikushpa tinkuptinkunara Jesuska suk burruta tarishpa montarkan. Chashna montashpa Jerusalenpi yaykurkan.
Ñawpa killkadunpi Tata Dios rimarkan:
“Ama manchakuychichu, Sionpi kawsak runakuna. Mash kawaychi.
Suk burru sawanpi kankunapa sinchi kamachishuknikichi runa ñami shamuykanna.”
Ñawpa tiempu Tata Dios rimashkanshina Jesuska Jerusalenpi yaykurkan. 16 Chay tiempu ñukaykunaka manara entiendirkanisaparachu imapami chashna Jesuska

Jerusalenpi yaykurkan nishpa. Jesus wañushkanmanta kawsamuptinra yuyarkanisapa Tata Diospa ñawpa killkadun rimananshina Jesus rurashkanta.

17 Aypa runakuna kawarkansapa Jesus Lasarota wañushkanmanta kawsachimushkanta. Paykunaka tukuy pita chayta parlachirkansapa. 18 Chay milagruta rurashkanta yachashpa aypa runakuna rirkansapa Jesusta tinkuk. 19 Tinkuk riptinkunana fariseo awtoridarkuna sukaman piñakushpa willanakurkansapa:

—Amana kawapayaypachinachu. ¡Mash kawaychi! Chay runakuna mananami ñukanchikunata kasuwanchisapanachu. Tukuyna chay Jesusta katinsapa.

Gresia partimanta runakuna Jesusta riksinayarkansapa.

20 Chay fiesta ukun Jerusalenman judiyu runakunawan tantalla Gresia partimanta runakunapish shamurkansapa Tata Diosta kuyanankunapa. 21 Chay runakunaka Jesuspa disipulun Felipita laduncharkansapa. Felipika Galilea partipi Betsaida llaktamanta karkan. Chay Gresiamanta runakunaka Felipitaka willarkansapa:

—Señor, pushawaysapa Jesusman. Ñukaykunapish paywan parlanayanisapa.

22 Chashna chay runakuna willaptinkuna Felipika rirkan Andresta willak. Chaypina paykuna rirkansapa Jesusta willak.

23 Chashna willaptinkuna Jesuska tukuy chay runakunata willarkansapa:

—Ñami wañunayni diyaka chayamunna. Wañuptini Tata Dios kawsachimuwanka tukuy runakuna yachanankunapa ñuka paypa wambran kanaynita.

24 Mash allita uyariwaychi. Suk trigu murunta tarpuptinchi allpapi pampadu kiparin. Chaypina wiñaptin aychan allpa ukupi usun. Chay muru mana allpapi pampadu kashpaka suk murulla kiparin. Manami wiñanchu. Mana wiñashpa mana wayuchakunchu.

25 Kankunapish kikikichipa munanaykichillata rurashpa chay mana tarpudu murushinami kankichi. Chashna kawsashpaykichika wañunaykichi tiyan. Chaymanta mana munanaykichita rurashpa tarpudu murukunashinami kankichi. Chashna kawsashpaykichika mana tukuyniyukta kawsankichi. 26 Kankuna ñukapa munanaynita ruranayashpaykichika katiwaychi. Chashna katiwashpa kawsashpaykichi maypipish kaptini kankunapish chaypimi kankichi. Munanaynita rurashpa kawsaptikichi Tatayni Dioska rimanka alli rurak kanaykichita.

Jesus parlachikurkan wañunanta.

27 Chashna rimashpa Jesuska yachachikuyllapi katirkan:

—Kunanka sukaman llakishpa turbakuni. ¿Imatati Tataynita willasha? ¿Willashachu: "Tatayni, kishpichichiway ama sukaman sufrinaynipa?" Manami chashnachu willasha. Kay allpaman shamushkani wañunaynipa. 28 A, Tatayni, wañuptini tukuy runakunata yachachiysapa tukuy laya yachak kanaykita.

Chashna Jesus Tatanta willaptin ñukaykuna uyariptinikuna sielumanta kikin Tata Dios wambran Jesusta willamurkan:

—Runakunata ñami yachachishkanisapana allima kanaynita. Kashkan yachachishasapa allima kanaynita.

29 Chashna sielumanta Tata Dios wambran Jesusta willamuptin aypa runakuna uyarishpa rimarkansapa troynashkanta.

Sukkuna rimarkansapa:

—Tata Diospa angelninmi paytaka parlachimushka.

30 Chashna rimaptinkuna Jesuska willarkansapa:

—Sielumanta Tata Dioska ñukata parlachimuwashka kankuna yachanaykichipa paypa wambran kanaynita. Mana ñukaraykuchu parlachimuwashka. 31 Ñami diyaka chayamushkana Tata Dios tukuy chiknik runakunata willanankunapa kastigananku-
nata. Chaymanta Tata Dioska kay allpapi supaykunapa kamachikukninta karkunka

amana kamachikunanpa. 32 Ñukata kruspi alsawaptinkuna tukuy kay allpapi kawsak
runakunata yachachishasapa ñukata kreyiwashpa kawsanankunapa.
33 Chashna rimashpa Jesuska yachachirkansapa suk kruspi chakataptinkuna
wañunanta. 34 Chaypina chay runakunaka willarkansapa:
—Tata Diospa rimananta leyishpa yachanisapa Tata Diosmanta shamudu runa mana
kutin wañunanta mana tukuyniyukta kawsananta. Chayrayku ¿imapatí willawankisapa
sielumanta shamudu runa kashpayki kruspi chakatadu wañunaykita? Chakatadu
wañushpaykika manami Tata Diosmanta shamudu runachu kanki.
35 Chaypina Jesuska willarkansapa:
—Ñuka lus likidu kashpayni rikchak layata yachachiykaykichi. Kay diyakunallatana
yachachiykaykichi. Chayrayku amarapish sakiptinira ñukata allita katiwaychi ama tu-
tapishina purinaykichipa. Tutapishina purishpaykichi mana yachankichichu maytami
rinkichi nishpa. Uchaykichillapi kawsaykankichi. 36 Ñukaka lus likidumi kani. Kanku-
nawan kaykaptinira ñukata kreyiwaychi ñukashina allita rurashpa kawsanaykichipa.
Chayta rimashkanwasha Jesuska chay runakunamanta llukshishpa pakakurkan.

Runakuna Jesusta mana kreyinayarkansapachu.

37 Jesus aypa almirana milagrukunata ruraptin kawashpapish chay runakunaka
mana kreyinayarkansapachu Tata Diosmanta shamudu runa kananta. 38 Ñawpa
yachachikuk Isaiyas killkarkan chay runakuna Tata Diospa rimananta mana kreyi-
nankunata. Isaiyaska rimarkan:
“A, Tata Dios, rimanaykita sukaman yachachikuptinikunapish kay runakuna mana
kreyinayansapachu.
Sukaman almirana milagrukunata ruraptiki kawashpankunapish mana
kreyinayansapachu.”
39 Chay chiknik runakuna kikinkuna llullachinakushpankuna mana ati-
parkansapachu Jesusta kreyiyta. Kayta Isaiyaska killkarkan:
40 “Tata Diosmi mana kreyik runakunapa yuyayninkunata sinchiyachipurkansapa ama
entiendinankunapa.
Paykunata rurashka mana kawakuktashina ama payta riksinankunapa.
Mana kreyinayaptinkuna Tata Dios mana munanchu payman kutimunankunapa.
Nima munanchu paykunata alliyachiysapata.”
41 Aypa watakuna illaptinra Jesus shamunanpa Isaiyaska tukuy chayta rimarkan.
Payka yacharkan kay allpaman Jesus shamushpa wañushkanmanta kawsamunanta.
Chayta yachashpa Isaiyaska killkarkan.
42 Aypa runakuna Jesusta mana kreyiptinkunapish sukkuna kreyirkansapa. Suk
awtoridarkunapish kreyirkansapa. Paykunaka Jesusta kreyishkankunata mana ni pita
parlachirkansapachu fariseokunata manchashpankuna. Mana munarkansapachu
tantanakunankuna wasimanta karkunankunapa. 43 Chashna fariseokunata man-
chashpankuna Tata Dios alabanankunamanta ashwanta munarkansapa runamasinku-
nalla alabanankunata.

Jesus mana shamushkachu runakunata kastiganankunapa.

44 Chaymanta sinchita rimakushpa Jesuska willarkansapa:
—Kankuna ñukata kreyiwashpa kawsaptikichika kachamuwashkan Tataynitapish
kreyishpa kawsaykankichi. 45 Ñukata kawawashpaykichi kachamuwashkan Tataynitapish
kawaykankichi. 46 Ñuka lus likidu kashpayni kay allpaman shamushkani ñukata
kreyiwashpa kawsashpaykichi ama tutapishina uchaykichillapi kawsanaykichipa.
47 Rimashkaynita uyarishpaykichi mana kasukuptikichi mana ñukachu kastigashkay-
kichi. Kay allpaman shamushkani runakunata perdonashpa salvanaynipasapa. Mana
shamushkanichu kastigaknikichi.

48 Ñukata mana munawaptikichika nima yachachikunaynita kasuptikichika kay
allpa kullunan diya Tata Dios rimashkaynita yuyachishushpaykichi kastigashun-
kichi. 49 Kachamuwak Tatayni Dioska willawashka imatami yachachikusha nishpa.
Mana kikinipa yuyayninimantachu yachachikuykani. 50 Allita yachani kankuna
Tata Dios willashushkaykichita kasushpaykichika rinaykichita paywan tantalla mana
tukuyniyukta kawsak. Chayrayku Tatayni willawashkanta allita yachachiykaykichi.

13

Jesus disipulunkunapa chakinkunata mayllapurkansapa.

1 Chaymanta Paskua fiesta suk diyallana illaptin Jesuska yacharkan wañunan diyana
chayamushkanta. Yacharkan kay allpamanta sieluman kutinanta Tatanwan tantallana
kawsak. Jesuska tukuy allpapi katikninkunata sukaman kuyarkansapa. Wañunan
diyakaman kuyarkansapa.

2 Chay diya amusayaptin Jesuska ñukaykunawan mikuykarkan. Satanas ñami Jesuspa
disipulun Judas Iskarioteta yuyachirkanna Jesusta rantikunanpa. 3 Jesuska allita
yacharkan kay allpaman Tatan Dios kachamushkanta tukuy layapi kamachikunanpa.
Yacharkan Tata Diosmanta shamushkanta kashkan payman kutinanta. 4 Chaypina
Jesus ñukaykunawan tantalla mikuykashpa atarirkan. Kapanta surkukushpa sintu-
ranpi suk atun towallata watarkan. 5 Chaymanta atun kallanapi yakuta churashpa
kallarirkan ñukaykunapa chakinikunata mayllayta. Sinturanpi watadu towallawan
chakinikunata chakichiparkansapa. 6 Chaypina Simon Pedru mana munashpa chak-
inta mayllapunanpa willarkan:

—Maestru ¿ñukapa chakinitachu mayllanayanki?

7 Chashna willaptinna Jesuska aynirkan:

—Kunanka manara yachankirachu imapami chakikita mayllaykani nishpa. Suk
ratukaman allita yachanki.

8 Chaypina Pedruka willarkan:

—Manami nima layapi munanichu chakinita mayllanaykipa.

Chashna Pedru willaptinna Jesuska aynirkan:

—Mana chakikita mayllanaynipa munashpaykika mana ñukapa disipuluynichu
kanki.

9 Chaypina Simon Pedru willarkan:

—Chashna kaptinka ama chakinillata mayllaychu. Makinitapish umaynitapish mayl-
lapay.

10 Chaypina Jesuska aynirkan:

—Chayrak armakudu runa chuya chuya kaptin chakinllatana mayllanan tiyan. Yaka
tukuy kankuna chuya chuya armakudushina kankichi. Kankunamanta sukllalla man-
ara armakudushinarachu.

11 Chashna Jesus willawashpankuna allita yacharkan maykan disipulunmi
rantikunka nishpa.

12 Chaymanta ñukaykunapa chakinikunata mayllashkanwasha Jesuska kapanta
kashkan churakurkan. Chaymanta tiyarishpa willawarkansapa:

—¿Yachankichichu imapami chakikichita mayllashkani? 13 Kankunaka “Maestru” ni-
wankichi. Kankunata kamachiptini “Señor” niwankichi. Ñukaka deverasmi Maestruy-
kichi Señornikichi kani. 14 Ñuka Maestruykichi Señornikichi kashpayni chakikichita
mayllashkani. Ñukashina kankunapish sukpa sukpa chakikichita mayllaychi. 15 Ñukaka
kankunata yanapashkaynishina kankunapish sukwan sukwan yanapanakuychi mayl-
ladushina kanaykichipa.

16 Allita willaykichi. Suk wiwachu wiwaknin runata kasunan tiyan. Suk kachadu
runa kamachikukninta kasunan tiyan. 17 Kay yachachikushkaynita entiendishpaykichi
chayta allita rurashpa kawsashpaykichika sukaman kushikuypuru kawsankichi.
18 Mana tukuy kankunapachu rimaykani. Ñukaka kankunata akllashpayni allita
yachani kankunamanta tiyananta suk rantikuwak runa. Tata Diospa killkadu ri-
mananpi willawanchi: "Ñukawan tantalla mikuk runa chikniwak runa tukushka."
Tata Dios rimashkanshina chay chikniwak runa rantikuwanka. 19 Chayta ñami willash-
kaykichina chay runa rantikuwaptin yachanaykichipa ñuka Tata Diosmanta shamudu
runa kanaynita.
20 Allita willaykichi. Ñuka kankunata kachaykichi rimanaynita yachachikunay-
kichipa. Chashna kachaptini tukuy kankunata chaskishuknikichi runakuna ñukatapish
chaskiwaykansapa. Ñukata chaskiwak runakuna kachamuwashkan Tatayni Diostapish
chaskiykansapa.

Jesus willarkansapa Judas rantikunanta.
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lk 22.21-23)

21 Chayta rimashkanwasha Jesuska tukuy shunku sukaman llakishpa ñukaykunata
willawarkansapa:
—Kunan allita willaykichi. Kankunamanta suk disipuluynika chikniwak runakunapi
rantikuwanka.
22 Chashna Jesus willawaptinkuna ñukaykuna manchakushpa sukwan sukwan cha-
panakurkanisapa. Mana yacharkanisapachu maykan ñukaykunapami rimaykan nishpa.
23 Chaypina ñuka Juan Jesus kuyashkan disipulun kashpayni ladunpi mikuykarkani.
24 Simon Pedruka señaspi willawarkan Jesusta tapunaynipa pipami rimashka nishpa.
25 Chaypina Jesusta ashwanta serkashpa tapurkani:
—Maestru ¿ñukaykunamanta maykantí rantikushunka?
26 Chashna tapuptini Jesuska willawarkan:
—Ñuka panta ñuyuchishpa paytaka chaskichisha.
Chashna rimashpa chay mikukuna kallanapi Jesuska suk panta ñuyuchishpa Simonpa
wambran Judas Iskarioteta kurkan. 27 Judas chay panta chaskishkan ratu Satanas paypi
yaykurkan. Chaypina Jesuska willarkan:
—Chay yuyashkaykita utkakushpana ruray.
28 Chashna willaptin mana ni maykan ñukaykuna yacharkanisapachu imapami chash-
naka Judasta willaykan nishpa.
29 Judaska tukuy ñukaykunapa kullkinikunata wakaychak karkan. Chayrayku yu-
yarkanisapa icharí Jesus willashka fiestapa mikunaynikunata rantinanpa. Sukkuna
yuyarkanisapa icharí Jesus willashka mana nimayuk runakunata suk imata kunanku-
napa.
30 Judas chay panta mikushkanwasha llukshirkan. Tutana karkan.

Jesus suk mushuk kamachikunanta yachachikurkan.

31 Judas llukshishkanwasha Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:
—Wañunayni ora ñami chayamushkana. Ñuka Tata Diospa wambran kaykashpayni
wañusha. Wañuptini tukuy runakuna yachankasapa Tata Dios sukaman allima kananta.
32 Wañuptini Tata Dioska utkana suk allima almirana milagruta ruranka. Chay mi-
lagruta ruraptin tukuy runakuna yachankasapa ñuka iden payshina sukaman allima
kanaynita.
33 Munanayni wambraynikuna, ñukaka mananami unaytanachu kankunawan
kawsasha. Kankunata sakiptini sukaman maskawankichi. Chay chikniwak
runakunata willashkaynitashina kankunatapish willaykichi: Manami chay
rinayniman atipankichichu riyta.

34 Kunanka willaykichi kay mushuk kamachinaynita: Sukwan sukwan
kuyanakushpa kawsanaykichi tiyan. Ñuka kankunata kuyanaynishina kankunapish
sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaychi. 35 Tukuy runakuna kuyanakushpa
kawsanaykichita kawashpa yachankasapa ñukapa disipuluynikuna kanaykichita.

Jesus willarkan Pedru rimananta mana payta riksinanta.
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lk 22.31-34)

36 Chashna Jesus rimaptin Simon Pedruka tapurkan:
—Maestru ¿maymanti rinki?
Jesuska aynirkan:
—Kunan mana atipankichu katiwayta. Suknin diya katiwanki.
37 Chaypina Pedruka Jesusta willarkan:
—¿Imapati kunanlla mana katiykiman? Kan wañuptiki ñukapish munani wañuyta.
38 Chashna willaptinna Jesuska willarkan:
—¿Deveraschu ñukawan tantalla wañunkiman? Mash allita uyariway. Manarapish gallo
kantaptin kimsa kuti rimanki mana riksiwanaykita.

14

Jesus yachachikurkan imashnami Tata Diospa kawsananman chayashunchisapa nishpa.

1 Chaymanta Jesus rinanta rimaptin tukuy ñukaykuna sukaman llakirkanisapa.
Llakiptinikuna payka willawarkansapa:
—Ama llakiychichu. Tata Diosta kreyishpaykichi ñukatapish kreyiwaychi. 2 Tatayni
Diospa kawsanan sielupi aypa allima kawsanakuna tiyan. Allita willashkaykichi
chayman rinaynita wasikichita rurak. Mana Tata Diospa aypa kawsanankuna tiyaptin
mana willaykichimanchu karkan rinaynita wasikichita rurak. 3 Wasikichita rurash-
pana kashkan shamusha pushaknikichi chaypi ñukawan tantalla kawsanaykichipa.
4 Kunanka ñami allitana yachankichi maymanmi rini nishpa. Ñami yachankichina
imashnami chay kawsanaynipi chayankichi nishpa.
5 Chashna willawaptinkuna Tomas tapurkan:
—Maestru, ñukaykunaka mana yachanisapachu maymanmi rinki nishpa. ¿Imashnati
kawsanaykiman chayaymansapa?
6 Chashna Tomas tapuptin Jesuska aynirkan:
—Ñukalla suk ñanshina Tata Diosman pushaykichi. Mana llullakushpa allita yachachiy-
kichi. Ñukami kawsachiykichi mana tukuyniyukta Tata Dioswan kawsanaykichipa.
Ñukata mana kreyiwashpa kawsaptikichika mana Tata Diospa kawsananpika chayan-
kichichu. 7 Kankuna ñukata allita riksiwashpaykichika Tatayni Diostapish riksinkichi.
Kunanmantapacha payta ñami riksinkichina kawashkaykichirayku.
8 Chaypina Felipika Jesusta willarkan:
—Maestru, Tataykita kawachiwaysapa. Payta kawashpaynikuna kushikushasapa.
9 Chaypina Jesuska willarkan:
—Felipi ¿manarachu entiendiwankira? Unaytana kankunawan tantalla kawsaykani.
¿Manarachu allitara riksiwashkankichi? Ñukata kawawashpaykichi Tatayni Diostapish
kawaykankichina. ¿Imapatí willawanki Tataynita kawachinaynipa? 10 ¿Manachu
kreyinki ñuka Tatayniwan tantalla kawsanaynita? ¿Manachu kreyinki paypish ñukawan
kawsananta? Chashna Tatayni Dios ñukawan tantalla kawsaptin manami kikinipa
yuyayninimantachu yachachiykaykichi. Tatayni Dios ñukawan tantalla kawsashpa
yanapawan munananta ruranaynipa. 11 Allita kreyiwaychi. Ñukami Tatayni Dioswan
kawsani. Paypish ñukawan tantalla kawsan. Yachachishkaynita mana kreyinayashpay-
kichika kreyiwaychi almirana milagrukunata ruraptini.

12 Allita willaykichi. Kankuna kreyiwashpa kawsashpaykichi iden ñuka
rurashkaynikunatashina atipankichi rurayta. Ñuka Tatayniman rishkaynirayku
ñukamanta ashwan almirana laya ruranakunata atipankichi rurayta. 13 Ñukapa
munanaynita rurashpa kawsashpaykichi imatapish kaptin mañawaptikichi ñukami
rurasha. Tukuy layapi kankunata yanapaptini tukuy runakuna Tatayni Diosta
sukaman kuyashpa alabankasapa. 14 Kankuna ñukata kasuwashpa kawsashpaykichi
imatapish kaptin mañawaptikichi yanapashkaykichi.

Jesus disipulunkunata willarkan Tata Diospa Espiritunta kachamunanta.

15 Jesuska ñukaykunata yachachiwaysapallapi katirkan:

—Kankuna tukuy shunku kuyawashpaykichika tukuy willashkaynikunata allita
rurashpa kawsaychi. 16 Chashna allita rurashpa kawsaptikichi Tataynita roygasha Es-
piritunta kachamunanpa ñukashina yanapashunaykichipa. Paymi tukuy tiempu kankunawan tantalla kawsanka. 17 Tata Diospa Espiritunka mana llullakunchu. Chayrayku mana kreyiwak runakuna llulla kashpankuna mana atipansapachu Tata Diospa Espiritunta chaskiyta. Mana payta kawansapachu nima riksinsapachu. Kankunaka ñami riksinkichina kankunapi kawsaptin. Payka tukuy tiempu kankunawan kawsanka.

18 Mash allita uyariwaychi. Tatayni kawsananman rishpayni manami
wakchakunatashinachu sakishkaykichi. Kashkan kutimusha kankunawan tantalla kawsanaynipa. 19 Mana unaynachu illan wañunaynipa. Wañuptini mana kreyiwak runakuna manana kawawankasapanachu. Kankunaka kawawankichi kankunawan tantalla kawsaptini. Wañushkaynimanta kawsamushkaynirayku kankunapish kawsamunkichi. 20 Ñuka wañushkaynimanta kawsamuptini kankunaka allitana yachankichi Tatayni Dios ñukawan tantalla kawsananta. Ñukapish kankunawan tantalla kawsani. Kankunapish ñukawan tantalla kawsankichi.

21 Kankuna kamachishkaynita chaskishpa allita kasushpa kawsashpaykichi runakunata kawachinkichi ñukata kuyawanaykichita. Chashna kuyawaptikichi Tataynipish kankunata kuyashunkichi. Ñukapish kuyashkaykichi. Kankunata kuyashpayni yanapashkaykichi ashwan allita riksiwanaykichipa.

22 Chaypina disipulun Judas mana Iskariotechu Jesusta tapurkan:

—Maestru ¿imapati ñukaykunallata yanapawankisapa ashwan allita riksinaynikunapa? ¿Imapati mana tukuy runakunapi riksichinakunki?

23 Chashna Judas tapuptin Jesuska willarkan:

—Ñukata kuyawashpa yachachishkaynita allita kasuptikichi Tataynika kuyashunkichi. Ñukapish Tatayniwan pakta shamusha kankunawan tantalla kawsanaynikunapa. 24 Tatayni Dioska kachamuwashka yachachikunaynipa. Manami kikinipa yuyayninimantachu yachachiykaykichi. Chayrayku mana kuyawak runakuna mana kasuwansapachu. Mana kasuwaptinkuna paykunata mana yanapanisapachu riksiwanankunapa.

25 Kankunawan kashpaynira tukuy layata ñami yachachishkaykichina. 26 Manana kankunawan kaptini Tatayni Dioska Espiritunta kachamunka ñukashina yanapashunaykichipa. Paynami tukuy yachachikushkaynita allita entiendichishunkichi. Tukuy willashkaynita yuyachishunkichi. 27 Mana kreyiwak runakuna mana atipansapachu yanapashuynikichita ama turbakushpa kawsanaykichipa. Ñukami yanapashkaykichi kushikuypuru mana turbakushpa kawsanaykichipa. Chayrayku ama llakiychichu nima manchakuychichu.

28 Ñami allitana willashkaykichi Tatayniman rinaynita. Willashkaykichina rishkaniwasha kashkan shamunaynita kankunawan tantalla kawsanaynipa. Tataynika kamachiwakninimi. Chayrayku deverasta kuyawashpaykichika Tatayniman rinaynita

yachashpa kushikunkichiman. 29 Manara rishpaynira willashkaykichi kashkan kutimunaynita chashna riptini kreyinaykichipa kutimunaynita.

30 Mananami unaytanachu parlachiykichi. Kay allpapi kamachikuk supaymi shamunka. Payka ladunchawashpapish mana nimapi kamachiwanchu. 31 Ñuka Tataynita kasushpa wañunayni tiyan. Chashna wañuptini tukuy runakuna yachankasapa Tataynita allita kuyashpa tukuy layapi kasushkaynita.

Tukuy chayta rimashkanwasha Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:

—¡Atariychina! Kaymanta akuychina.

15

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa imashnami sukwan sukwan kuyanakushpa kawsankasapa nishpa.

1 Manara chay wasimanta llukshiptinikunara Jesuska yachachiwaysapallapi katirkan:

—Ñukami kani uva tronkonshina. Tataynika chay uva kuydakshinami. 2 Tukuy ñukata kreyiwak runakuna iden chay uva tronkonpa ramankunashina kankichi. Suk ramayni mana wayuchakuptin Tataynika tipin. Suk rama allita wayuchakuptin raman puntankunallata tipin mushukta pankayashpa ashwanta wayuchakunankunapa. 3 Chay uva ramankunapa puntan tipidukunashina kankuna rimanaynita kreyishkaykichirayku uchaykichimanta pichadu kankichi. 4 Tukuy shunku kreyiwashpa ñukawan tantalla kawsaychi. Ñukapish tukuy tiempu kankunawan tantalla kawsasha. Suk uva raman kikinmanta mana atipanchu wayuchakuyta mana tronkonpi apikudu kashpa. Tipidu kashpa chakin. Chashnami kankunapish mana ñukawan tantalla kawsashpaykichika manami atipankichichu allita rurashpa kawsayta.

5 Ñukami uva tronkonshina kani. Kankunaka uva ramankunashinami kankichi. Ramakuna tronkonpi apikudu kashpa allita wayuchakunsapa. Kankuna ñukawan allita tantanakushpa kawsashpaykichi atipankichi allita rurashpa kawsayta. Ñukapish kankunawan tantanakushpa kawsasha. Mana ñukawan tantanakushpa kawsashpaykichika mana atipankichichu allita rurashpa kawsayta. 6 Suk uva tronkonta kuydak runa mana wayuchakuk ramakunata tipishpa tantachishpa rupachin. Chashnallami kankuna ñukamanta ashuptikichi Tata Dios chay ramata rupachikshina kastigashunkichi.

7 Chayrayku ñukawan tantanakushpalla kawsaychi. Tukuy yachachishkaynitapish allita kasushpa kawsaychi. Yachachishkaynita kasuptikichi ñukami tukuy mañawanaykichita kushkaykichi. 8 Kankuna allita rurashpa kawsashpaykichika deverasmi disipuluynikuna kankichi. Allita rurashpa kawsaptikichika runakuna Tataynita kuyashpa alabankasapa.

9 Imashnacha Tatayni ñukata kuyawan chashnami ñukapish kuyaykichi. Kankunata sukaman kuyashkaynirayku tukuy tiempu allita kasuwashpa kawsaychi. 10 Tukuy Tatayni kamachiwashkanta allita kasushpa kawsaptini payka sukaman kuyawan. Ñukapa kamachikunaynita allita kasuptikichi kankunatapish sukaman kuyaykichi.

11 Tukuy kayta willashkaykichi ñukashina kushikunaykichipa. Kankuna kasuwashpa kawsashpaykichika kushikuypurullami kawsankichi. 12 Kashna kamachiykichi: Ñuka kankunata kuyanaynishina kankunapish sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaychi.

13 Suk kuyakuk runa kuyanakukmasinta sukaman kuyashpa wañuymanta salvanman kikin wañushpa. Ñukaka tukuy kuyanakukmasinikunapa wañusha. 14 Kankuna tukuy kamachikushkaynita kasushpa kawsashpaykichika ñukapa kuyanakukmasinikunami kankichi.

15 Suk sirvikuk runa patronpa yuyayninta mana yachanchu. Chayrayku kunanmantapacha manana willaykichinachu sirviwaknini kanaykichita. Tukuy Tatayni

willawashkanta yachachishkaykichi. Chayrayku kunanmantapacha willaykichi kuyanakukmasinikuna kanaykichita. 16 Kankunaka mana akllawashkankichichu. Ñukami kankunataka akllashkaykichi kuyanakukmasinikuna kanaykichipa. Akllashkaykichi tukuy runakunata rimanaynita yachachinaykichipa paykunapish mana tukuyniyukta kawsanankunapa. Chashna allita kuyawashpa kasuwashpa kawsaptikichika imatapish kaptin shutinipi Tataynita mañaptikichi paymi kushunkichi. 17 Allita willaykichi: Sukwan sukwan allita kuyanakushpa kawsaychi.

Jesus yachachikurkan mana kreyik runakuna tukuy kreyik runakunata chikninankunata.

18 Chaymanta Jesuska ñukaykunata willawarkansapa:

—Ñukata chikniwak runakuna kankunatapish chiknishunkichi. Chiknishuptikichi yachankichi ñukata ñawpakta chikniwashkankunata. 19 Ñukaka akllashkaykichi amana chay mana alli rurak runakunashina kawsanaykichipa. Chayrayku allita ruraptikichi chiknishunkichi. Kankuna paykunashina mana allita ruraptikichika kuyashunkichiman paykunapuralla kuyanakukshina.

20 Chay willashkaynita yuyaychi. Suk wiwachu wiwaknin runata allita kasunan tiyan. Kankuna wiwachuynikunashina kasuwaptikichi sufrichiwak runakuna kankunatapish sufrichishunkichi. Yachachikunaynita mana kasushkasapachu. Chayrayku kankunatapish mana kasushunkichichu. 21 Chay chikniwak runakuna kachamuwak Tataynita mana riksishpankuna ñukarayku kankunatapish chiknishunkichi.

22 Chay chikniwak runakunata mana yachachik shamushka kaptinika mana uchayukchu kanmansapa karkan. Allita paykunata yachachiptinipish mana kreyiwanayarkansapachu. Chayrayku Tata Dioska kastigankasapa. 23 Ñukata chikniwashpankuna Tataynitapish chikniykansapa. 24 Paykunaka kawarkansapa almirana laya milagrukunata ruraptini. Tukuy chayta kawashpankunapish chikniwansapalla. Tatayni Diostapish chikninsapa. Mana almirana milagrukunata ruraptini kawashpankunaka mana uchayukchu kanmansapa karkan. 25 Tata Diospa ñawpa killkadunpi riman: “Mana uchayuk kaykaptinipish ñukata chikniwashkasapa.” Chay killkadupi rimashkanshina deverasta chikniwaykansapa.

26 Tatayniman rishpayni mana llullakuk Tata Diospa Espiritunta kachamusha kankunata yanapashunaykichipa. Tata Diosmanta Espiritun shamushpa runakunata yachachinkasapa ñuka Tata Diosmanta shamudu runa kanaynita. 27 Ñuka yachachikuyta kallarishkaynimantapacha kankuna katiwaykankichi. Chayrayku kankunapish tukuy runakunata allita yachachinkichi ñukata kreyiwanankunapa.

16

1 Ñami willashkaykichina suk runakuna chiknishunaykichita ama manchakushpa sakiwanaykichipa.

2 Chay runakuna chiknishushpaykichi tantanakunankuna wasimanta karkushunkichi. Suk kankunata wañuchishunkichi. Paykunaka wañuchishushpaykichi yuyankasapa Tata Diosta kushichiykanankunata. 3 Wañuchishunkichi nima Tataynita nima ñukata riksiwashpankuna.

4 Tukuy kayta willaykaykichi chiknishuptikichi tukuy kay willashkaynita yuyanaykichipa. Tukuy kayta manara willashkaykichirachu kankunawan kashpaynira.

Jesus yachachikurkan Tata Diospa Espiritun yanapakunanta.

5 Jesuska yachachikuypi katirkan:

—Kunanka ñami rinina kachamuwashka Tatayniman. Chashna rinaynita willaptinipish kankuna mana animukunkichichu tapuwayta maymanmi rini nishpa. 6 Kankuna mana munashpa rinaynita sukaman llakiykankichi. 7 Llakiptikichipish kuskata

willaykichi. Kankunapaka ashwan allimi Tatayniman rinaynipa. Mana riptinika chay yanapashuknikichi Tata Diospa Espiritunka manami shamunkachu kankunawan kawsananpa. Rinayni tiyan payta kachamunaynipa. 8 Payna shamushpa kay allpapi kawsak runakunata allita riksichinkasapa uchayuk kanankunata. Chaymanta willankasapa imashnami Tata Diospa munashkan layata rurashpa kawsankasapa nishpa. Chaymanta yachachinkasapa Tata Dios tukuy mana allita rurashpa kawsak runakunata kastiganankunata. 9 Chay mana alli rurak runakunata willankasapa mana ñukata kreyiwashkankunarayku Tata Dios kastiganankunata.

10 Tatayniman riptini mananami kawawankichinachu. Tata Diospa Espiritunka runakunata yachachinkasapa ñuka mana uchayuk kashkaynirayku Tatayniman rishkaynita. 11 Chaymanta tukuy runakunata yachachinkasapa Tata Dios kay allpapi kamachikuk Satanasta kastigashpa tukuy mana kreyiwak runakunatapish kastiganankunata.

12 Rikchak layata munani yachachiynikichita. Yachachiynikichita munaptinipish manara atipankichirachu entiendiyta. 13 Chayrayku manara tukuytarachu yachachishkaykichi. Mana llullakuk Tata Diospa Espiritun shamushpana tukuy layata kuskanpi yachachishunkichi. Manami kikinpa yuyayninmantachu yachachishunkichi. Tata Dios willashkanllata willashunkichi. Chaymanta yachachishunkichi imakunami kay allpapi tiyanka nishpa. 14 Chaymanta tukuy yachachikunaynita kankunata entiendichishunkichi. Chashna entiendichishuptikichi yachankichi sukaman alli rurak alli yachak kanaynita. 15 Tatayni Diospa yachananta ñukapish yachani. Chayrayku willashkaykichi Tata Diospa Espiritun ñukapa yachachikunaynita entiendichishunaykichita.

Jesus disipulunkunata yachachirkansapa ama llakishpa kawsanankunapa.

16 Jesuska yachachiwaysapallapi katirkan:

—Kunan tipillana illan Tatayniman rinaynipa. Payman riptini manana kawawankichinachu. Chaymanta suk tiempukaman kashkan kawawankichi.

17 Chashna Jesus ñukaykunata willawaptinkuna sukwan sukwan tapunakurkanisapa:

—¿Imapatí chashna willawanchisapa? Payka willawanchisapa tipillana illan Tatanman riptin manana kawananchikunata chaymanta suk tiempukaman kashkan kawananchikunata. 18 ¿Imapatí willawanchisapa suk tiempukaman kawananchikunata? Kay rimashkanta mana entiendinchisapachu.

19 Chaypina Jesuska yacharkan ñukaykuna tapunayanaynikunata. Chayta yachashpa willawarkansapa:

—Ñami willashkaykichina tipillana illan mana kawawanaykichita chaymanta suk tiempukaman kashkan kawawanaykichita. ¿Chaytachu kankuna tapunakuykankichi?

20 Mash allita uyariwaychi. Ñuka wañuptini kankuna sukaman llakishpa wakankichi. Mana kreyiwak runakuna sukaman kushikunkasapa. Chaymanta kankuna sukaman llakishkaykichimanta kashkan sukaman kushikunkichi.

21 Mash allita uyariwaychi. Suk warmi wawayananpa nanay apiptin sukaman manchakun sukaman llakin. Chaymanta wambran nasishkanwasha chay nanayta kunkan. Sukaman kushikun wambran nasiptin. 22 Kunanka kankunapish chay warmishina sukaman llakiykankichi. Ñuka wañushkaynimanta kawsamushpayni kashkan shamusha kawaknikichi. Kankuna kawawashpa sukaman kushikunkichi. Chashna kushikuptikichi manana ni pi turbachishunkichinachu kashkan llakinaykichipa.

23 Kawsamushkayniwasha tukuy layata entiendishpaykichi manana nimata tapuwankichinachu. Allita willaykichi. Chay diyamantapacha kankuna imatapish shutinipi mañaptikichi Tataynika kushunkichi. 24 Kunankaman manara yachashkankichirachu Tata Diosta shutinipi mañayta. Kunanmantapacha ñukata

kreyiwashpa Tataynita mañaptikichi payka yanapashunkichi kushikuypuru kawsanaykichipa.

Jesus disipulunkunata willarkansapa kushikuypuru kawsanankunapa.

25 Jesuska yachachiwaysapallapi katirkan:

—Kunankaman ejemplukunata rimashpa yachachishkaykichi. Chaymanta kawsamushkayniwasha manana ejemplukunata rimashpanachu yachachishkaykichi. Allitana willashkaykichi Tatayni tukuy laya yachak kananta. 26 Kawsamushkayniwasha kankuna ñukata kreyiwashpa imatapish kaptin shutinipi Tatayni Diosta mañaptikichi paymi kushunkichi. Manami willaykichichu Tataynita kankunapa mañanaynita kikin Tatayni kuyashuptikichi. 27 Paymi kuyashunkichi ñukata kuyawashkaykichirayku. Kuyashunkichi paymanta shamushkaynita kreyishkaykichirayku. 28 Tataynipa kawsanan sielumanta llukshimushkani shamunaynipa kay allpapi kawsak. Kunan kay allpamanta llukshishpa kashkan Tatayniman kutini.

29 Chashna Jesus ñukaykunata willawaptinkuna willarkanisapa:

—Kunanka ashwan allitanami yachachiwaykankisapa manana ejemplukunata rimashpanachu. 30 Manara tapuptinikunara kanmi yuyayninikunata allita yachanki. Chayrayku yachanisapa deveras Tata Diosmanta shamudu kanaykita.

31 Chashna willaptinikuna Jesuska ayniwarkansapa:

—¿Ñachu kunanka kreyinkichina Tata Diosmanta shamushkaynita? 32 Chashna rimashpaykichipish kunanlla wañunayni diya chayamuptin chayta chayta kallpashpa sapallaynita sakiwankichi. Chashna sakiwaptikichipish Tataynika manami sakiwankachu. 33 Tukuy kayta willaykaykichi ñukawan tantalla kawsashpaykichi kushikushpalla kawsanaykichipa. Kay allpapi kawsashpaykichira sufrinaykichi tiyan. Chashna sufrishpaykichipish ama manchakuychichu. Tukuy chikniwakkuna ñukapa manduynipimi.

17

Jesus Tatanta roygarkan tukuy disipulunkunata yanapanankunapa.

1 Chashna yachachiwashkankunawasha Jesuska sieluta chapashpa Tatanta willarkan:

—A, Tatayni, wañunayni diyaka chayamushkana. Wañuptini kashkan kawsachimuway tukuy runakuna yachanankunapa kuyadu wambrayki kanaynita. Ñuka wañushpa kashkan kawsamuptini tukuy runakuna yachankasapa sukaman alli yachak kanaykita.

2 Tatayni, kanmi kachamuwashkanki sinchi kamachikuk kanaynipa tukuy runakuna manduynipi kanankunapa. Chashna kamachikuk kashpayni tukuy kuwashkayki runakunata mana tukuyniyukta kawsachishasapa. 3 Chashna paykunata kawsachiptinikuna kanta riksishunkisapa mana llullakuk sapallan Tata Dios kanaykita. Ñukatapish riksiwankasapa kachamuwashkayki wambrayki kanaynita.

4 Kay allpapi kashpayni tukuy willawashkaykita ñami allitana rurashkani. Runakunata yachachishkanisapa sukaman allima kanaykita. 5 Manara kay allpa tiyaptinra ñukaka kanwan tantalla kawsarkani. Kunanka, Tatayni, kanman kutiptini kashkan laduykipi churaway kanwan tantalla sinchi kamachikuk kanaynipa.

6 Kay allpapi kawsak runakunamanta kay runakunata akllashkanki disipuluynikuna kanankunapa. Paykunata yachachishkanisapa tukuy laya yachak kanaykita. Kanpa kaptinkuna ñukata kuwashkankisapa. Rimanaykita yachachiptini paykuna allita kasushkasapa. 7 Kunanka ñami yachansapana kan yachachiwaptiki paykunata yachachishkaynita. 8 Disipuluynikunata rimanaykita ñami yachachishkanisapana.

Kunanka rimanaykita chaskishkasapa. Ñami allitana yachansapa deveras kanmanta kay allpaman shamushkaynita. Allitana kreyinsapa kachamuwashkaykita.
9 Tatayni, sukaman roygayki paykunata yanapanaykipasapa. Mana roygaykichu
mana kreyiwak runakunata yanapanaykipasapa. Roygayki kay kreyiwak runakunata yanapanaykipa kanpa kaptinkuna. 10 Tukuy ñukata kreyiwakkunaka kanpa
wambraykikunami. Kanta kreyishuk runakuna ñukatapish kreyiwansapa. Tukuy
runakuna disipuluynikunata yanapashkaynita kawashpankuna yachankasapa alli
yachak kanaynita.
11 Manana kay allpapika unaytanachu kawsasha. Kanwan kashkan kawsak riptini
paykunaka kay allpapi kiparinkasapa. Tatayni, kanmi sukaman allima kashpayki
sukaman alli yachak kashpayki kuwashkayki disipuluynikunata kuydaysapa ama
uchallikunankunapa. Tatayni, ñukanchi tantalla suk yuyaylla kawsanchi. Kunanka
disipuluynikunata yanapaysapa paykunapish ñukanchishina tantalla suk yuyaylla
kawsanankunapa. 12 Kanna sukaman yanapawaptiki kay allpapi paykunawan tantalla
kashpaynira kuydashkanisapa ama sakiwanankunapa. Chay kuwashkayki disipuluynikunamanta sukllalla sukaman mana allita rurayta munashpa sakiwashka. Sakiwashkanrayku kanmi kastiganayki tiyan. Ñawpa killkadu rimanaykipi riman sakiwananta. Chashna rimanayki rimaptin deverasmi payka sakiwashkana.
13 Kunanka kawsanayki sieluman rishana. Kay allpapi kashpaynira kay disipu-
luynikunata rikchak layata yachachishkanisapa sukaman allimata kushikunaynishina
paykunapish kushikunankunapa.
14 Rimanaykita allita yachachikuptini paykunaka ñukashina allita rurashpa
kawsansapa. Manana chay mana alli rurak runakunashina kawsaptinkuna paykuna
chikninsapa. 15 Paykuna chikniptinkunapish mana roygaykichu kay allpamanta
pushanaykipasapa. Roygayki kuydanaykipasapa ama supay uchallichinankunapa.
16 Kay allpapi kawsashpaynipish mana kay allpapi kawsak runakunashinachu
kawsani. Allita rurashpa kawsaptini kay disipuluynikunapish ñukata kreyiwashpa
manana ñawpashinanachu uchallikushpa kawsansapa.
17 Tatayni, kanpa rimanaykika allimata kuskatami riman. Chayrayku rimanaykita
disipuluynikunata yachachiysapa allita munanaykita rurashpa kawsanankunapa.
18 Kanmi kay allpaman kachamuwashkanki uchasapa runakunata rimanaykita
yachachinaynipasapa. Kunanka ñukapish disipuluynikunata kachaykanisapa kay
allpapi kawsak runakunata rimanaykita yachachinankunapa. 19 Kay allpaman
shamushkani kanpa munanaykita rurashpa kawsanaynipa. Rimanaykita
disipuluynikunata yachachishkani paykunapish kanpa munanaykita rurashpa
kawsanankunapa.
20 Chaymanta kay disipuluynikuna rimanaykita yachachikuptinkuna aypa runakuna
ñukata kreyiwashpa kawsankasapa. Mana roygaykichu kay disipuluynikunallata kuydanaykipasapa. Tukuy kreyiwak runakunatapish kuydaysapa. 21 Roygayki tukuy chay
kreyiwak runakunata yanapanaykipasapa sukwan sukwan tantalla kuyanakushpa
kawsanankunapa. Yanapaysapa ñukanchiwan tantalla kuyanakushpa kawsanankunapa. A Tatayni, ñuka kanwan suk yuyaylla kashpa allita tantalla kuyanakushpa
kawsanchi. Tukuy kreyiwak runakunata yanapaysapa paykunapish ñukanchishina suk
yuyaylla kawsanankunapa. Chay layata kawsaptinkuna tukuy runakuna yachankasapa ñukata kachamuwashkaykita.
22 Kanka kuyawashpa yanapawashkanki munanaykillata rurashpa kawsanaynipa.
Ñukapish disipuluynikunata kuyashpa yanapashkanisapa munanaykita rurashpa
kawsanankunapa. Paykunata yanapanisapa kan ñukawan idenllata yuyaykushpa
kawsananchishina paykunapish sukwan sukwan idenllata yuyaykushpa
kawsanankunapa.

23 Kanmi ñukawan tantalla kawsanki. Ñukapish disipuluynikunawan tantalla
kawsani allita sukwan sukwan kuyanakushpa tantalla kawsanankunapa. Chashna
kuyanakushpa kawsaptinkuna tukuy runakuna yachankasapa kay allpaman
kachamuwashkaykita. Chaymanta yachankasapa iden ñukata kuyawanaykishina
paykunatapish kuyanaykita.
24 Tatayni, manara kay allpata rurashpaykira sukaman kuyawashkanki. Ñukataka
willawashkanki tukuy layapi sinchi kamachikuk kanaynipa. Munani tukuy kreyi-
wak runakuna kawsanayki sieluman rinankunapa ñukawan tantalla kawsak. Munani
kawanankunapa sinchi kamachikuk kanaynita.
25 A Tatayni, sukaman alli rurakmi kanki. Mana kreyiwashpa kawsak runakuna
mana riksishunkisapachu. Mana riksishuptinkunapish ñuka allita riksiyki. Chaymanta
disipuluynikunapish yachansapana kachamuwashkaykita. 26 Ñukami yachachishkanis-
apa sukaman alli yachak alli kuyakuk kanaykita. Chayta yachachikuyllapi katisha
ñukata kuyawanaykishina paykunapish sukwan sukwan kuyanakunankunapa. Allita
kuyanakuptinkuna ñukami paykunawan tantalla kawsasha.
Chayllatami Jesuska Tatanta roygarkan.

18

Chiknik runakuna Jesusta apirkansapa wañuchinankunapa.
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lk 22.47-53)

1 Tukuy chaykunata rimashkanwasha Jesuska chay wasimanta ñukaykunawan llukshirkan. Rirkanisapa Sedron yaku chimbaman. Chay chimbapi tiyarkan suk aypa olivoyuk werta. Chay wertapi Jesuska ñukaykunawan tantalla yaykurkan.
2 Jesuska chay wertapi amañak ñukaykunawan tantanakuyta. Chayrayku chay rantikuk disipulun Judaska riksirkan maypimi Jesuska tantanakun nishpa. 3 Chay wertapi kaptinikuna Judaska chayarkan aypa soldadukunata Tata Diospa wasinta kuydakkunata pushashpa. Fariseokunawan awtoridar saserdotekuna paykunata kacharkansapa. Judas pushaptinkuna machetinkunata uchinankunata alkusankunata apashpa rirkansapa. 4 Jesuska allita yachashpa imapami shamunsapa nishpa rirkan paykunata tinkuk. Chaypina tapurkansapa:
—¿Pitatí maskaykankichi?
5 Chay runakunaka aynirkansapa:
—Nasaret llaktamanta Jesustami maskaykanisapa.
Chashna willaptinkuna Jesuska willarkansapa:
—Ñukami kani.
Jesusta rantikuk Judaspish chay runakunawan tantalla karkan. 6 Jesus willaptinkuna: “Ñukami kani” nishpa paykunaka ankallimanta allpapi urmarkansapa.
7 Chaypina Jesuska kashkan tapurkansapa:
—¿Pitatí maskaykankichi?
Paykunaka kashkan willarkansapa:
—Nasaret llaktamanta Jesustami maskaykanisapa.
8 Chaypina Jesuska kashkan willarkansapa:
—Ñami willashkaykichina ñuka Jesus kanaynita. Ñukata maskawashpaykichika ama michaychichu kay disipuluynikunata rinankunamanta.
9 Chashna Jesus rimashpa ñukaykunata kuydawaykarkansapa. Paymi ñawpalla Tatanta willarkan: “Tatayni, kuwashkayki runakunata kuydashkanisapa ama sakiwanankunapa.” Chashna Jesus Tatanta roygashka kashpa kuydawarkansapa.
10 Chaypina Jesusta apinayaptinkuna disipulun Simon Pedru machetinta apishpa suk runa Malkopa alli ladu rinrinta tipipurkan. Chay runa Malko sinchi kamachikuk saserdotepa wiwachun karkan. 11 Chashna rinrinta tipipuptin Jesuska Pedruta willarkan:

—Chay machetikita kashkan macheti churanaykipi churay. Tatayni wañunaynipa munaptin wañusha. ¿Yuyankichu manchakushpayni Tataynita mana kasunaynita?

Soldadukuna awtoridar saserdote Anasman Jesusta pusharkansapa.
(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lk 22.54)

12 Chaypina soldadukuna kamachikukninkunawan Tata Diospa wasinta kuydak runakuna Jesusta apishpa watarkansapa. 13 Jesusta watashpana pusharkansapa awtoridar saserdote Anaspa wasinman. Anaska Kayfaspa suedrun karkan. Chay tiempu Kayfaska tukuy saserdotekunapa ashwan sinchi awtoridarninkuna karkan. Chayrayku Kayfaspa suedrun Anasman Jesusta pusharkansapa. 14 Ñawpana Kayfaska tukuy ñukaykuna judiyu runakunapa awtoridarninikunata willarkansapa: "Ashwan alli kanman suk runalla wañunanpa ama tukuy ñukanchikuna israel runakuna wañunanchikunapa."

Simon Pedru rimarkan Jesusta mana riksinanta.
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lk 22.55-57)

15 Chashna chay awtoridar Anaspa wasinman Jesusta pushaptinkunana Simon Pedruwan ñuka Juan washanta katirkanisapa. Chay saserdotekunapa awtoridarninka ñukata riksiwarkan. Chayrayku chay manllayba wasi pampapi ñukapish Jesusta katishpa yaykurkani. 16 Ñuka yaykuptini washallapi Pedruka kiparirkan. Chaypina rirkani punku kuydak warmita willak Pedrutapish yaykuchinanpa. 17 Pedruta yaykuchishpana chay warmika tapurkan:

—¿Kanpish Jesuspa disipulunchu kanki?

Chashna tapuptinna Pedruka willarkan:

—Manami disipulunchu kani.

18 Chaypina sukaman chirishpankuna Anaspa wiwachunkunawan Tata Diospa wasinta kuydakkuna ninakushpankuna mashakuykarkansapa. Pedrupish paykunawan tantalla mashakuykarkan.

Saserdotekunapa awtoridarninkuna Anas Jesusta tapurkan imatami rurashka nishpa.
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lk 22.66-71)

19 Chaypina wasin ukupi saserdotekunapa awtoridarninkuna Anaska Jesustaka kallarirkan tapuyta:

—¿Pikunati disipuluykikunaka? ¿Imatati paykunata yachachinkisapa?

20 Chashna tapuptin Jesuska willarkan:

—Ñuka tukuy runakuna uyariwaptin yachachikushkani. Tantanakunankuna wasikunapi Tata Diospa wasinpipish allita yachachikushkani. Mana nimata pakallallachu yachachikushkani. 21 ¿Imapati ñukataka tapuwanki? Yachachikuptini aypa runakuna uyariwarkansapa. Paykunata tapuy imatami yachachishkanisapa nishpa. Paykunami allita yachansapa.

22 Chashna Jesus chay saserdotekunapa awtoridarninkunata ayniptin Tata Diospa wasin kuydak runa uyanpi lapyashpa willarkan:

—Ariya ¿chashnachu ayninki sinchi awtoridar saserdotetaka?

23 Chaypina Jesuska willarkan:

—Ariya mana allita willaptinika willaway ima mana allitatí willashkani. Kuskata willaykaptinika ¿imapatí lapyawashkanki?

24 Chaypina Anaska makin wataduta Jesustaka pushachirkan yernon Kayfasman. Paymi saserdotekunapa ashwan sinchi awtoridarninkuna karkan.

Pedru kashkan rimarkan Jesusta mana riksinanta.
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lk 22.58-62)

25 Chashna Jesusta tapunankunakaman Pedruka washapi mashakuykarkan. Chaypina paywan mashakuykak runakuna tapurkansapa:
—¿Manachu kanpish chay runapa disipulun kanki?
Chashna tapuptinkunana Pedruka willarkansapa:
—Manami disipulunchu kani.
26 Chaymanta chaypi karkan awtoridar saserdotepa suk wiwachun. Payka chay rinrin tipidu Malkopa familyan karkan. Payna Pedrutaka tapurkan:
—¿Manachu kantaka kawashkayki Jesuswan tantalla chay wertapi?
27 Chashna tapuptin Pedruka paytapish willarkan mana Jesusta riksinanta. Chayta rimaykaptinlla suk gallo kantarkan.

Pilatoman Jesusta pusharkansapa.
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lk 23.1-5)

28 Chaymanta Kayfaspa wasinmanta Jesusta pusharkansapa romano awtoridar Pilatopa kamachikunan wasiman. Manara allita pakariptinra chay wasipi Jesusta chatakuk runakunaka chayarkansapa. Mana niman suk yaykunayarkansapachu. Paykunaka yuyarkansapa romanokunapa wasinpi yaykushpa Tata Diospa ñawpakninpi chuya chuya kanankunamanta chapunakunankunata. Chashna chapunakushpa Paskua fiestata rurashpa manana atipanmansapanachu mikuyta. 29 Chayrayku Pilatoka llukshimurkan paykunata tapuk:
—¿Ima mana allitatí kay runaka rurashka?
30 Chaypina chay chatakuk runakunaka Pilatota willarkansapa:
—Kay runaka alli rurak runa kaptinka manami pushamuymansapachu karkan kanpi chatakuk.
31 Chashna ayniptinkunana Pilatoka willarkansapa:
—Kankunapa ñawpa killkaduykichipi riman imashnami kastigankichi nishpa. Chayta kasushpa kikikichilla kay runataka kastigaychi.
Chaypina chay runakunaka Pilatota willarkansapa:
—Kan mana willawaptikisapa ñukaykuna judiyu runakuna kashpaynikuna mana ni pita atipanisapachu wañuchiyta.
32 Ñawpata Jesus yachachiwashpankuna ñukaykunata willawarkansapa suk kruspi wañunanta. Jesus rimashkanshina chay chiknik runakuna munarkansapa Pilato suk kruspi chakatashpa Jesusta wañuchinanpa.
33 Chaypina Pilato kamachikunan wasipi kashkan yaykushpa Jesustaka ladunman kayashpa tapurkan:
—¿Kanchu kanki judiyukunapa ashwan sinchi kamachikukninkuna?
34 Chaypina Jesuska willarkan:
—¿Imapati judiyukunapa kamachikukninkuna kanaynita tapuwanki? ¿Chaytaka kikikipa yuyaynikimantachu tapuwanki? Ichará maykan willashushka chashna tapuwanaykipa.
35 Chashna willaptinna Pilatoka Jesusta willarkan:
—Ñuka manami judiyuchu kani chaykunata yachanaynipa. Kanpa judiyumasikikunapa awtoridarninkunami pushamushushkasapa ñukapi chatashuk. ¿Ima mana allitatí rurashkanki?
36 Chaypina Jesuska Pilatota willarkan:
—Ñuka manami kay allpapi kamachikuk runachu kani. Kay allpapi kamachikuk kaptinika tukuy kasuwak runakuna amachawanmansapa karkan. Paykunaka judiyu awtoridarkunawan makanakunmansapa karkan ama apiwanankunapa. Ñukaka mana allpapi kamachikuk runachu kani.
37 Chaypina Pilatoka tapurkan:
—¿Deveraschu tukuy layapi alli kamachikuk kanki?

Jesuska aynirkan:
—Ariya rimashkaykishina sinchi kamachikuk runami kani. Shamushkani kay allpapi nasik mana llullakushpa kuskata yachachikunaynipa. Tukuy alli yachachikunata kasuk runakuna ñukapa yachachikunaynita kasunsapa.
38 Chashna Jesus willaptinna Pilatoka tapurkan:
—¿Imatí alli yachachikunaka?

Pilato willarkansapa Jesusta wañuchinankunapa.
(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lk 23.13-25)

Chaymanta Pilatoka chayta tapushpalla Jesusta sakirkan. Chaypina wasimanta kashkan llukshishpa Jesusta chatak runakunata willarkansapa:
—Manami kay runapika tarinichu nima laya mana alli rurashkanta kastiganaynipa. 39 Kunan uyariychi. Kada Paskua fiesta ukun kankuna mañawankichi suk karselpi wichkadu runata kacharinaynipa. Kay wata ¿munankichichu kay sinchi kamachishuknikichita kacharinaynipa?
40 Chashna Pilato tapuptinkunana chay runakunaka kashkan sinchita rimashpa willarkansapa:
—¡Ama Jesustaka kachariychu! ¡Barrabasta kachariy!
Chay wata Barrabas karselpi karkan wañuchikuk suwa runa kashpa.

19

1 Chashna chay chiknik runakuna willaptinkuna Pilatoka soldadunkunata willarkansapa Jesusta makanankunapa. 2 Paykunaka Jesusta makashkankunawasha kasha likidu waskamanta suk koronata rurashpankuna umanpi churapurkansapa asichinankunapa. Kamachikukpa sani llachapata mudachirkansapa. 3 Chaymanta ladunchashpankuna uyanpi sukaman sakmashpa asichishpa willarkansapa:
—¡Judiyu runakunapa kamachikuknin kaptiki sukaman munaykisapa!
4 Chaymanta Pilato kashkan washaman llukshishpa chay runakunataka willarkansapa:
—Mash allita uyariwaychi. Kunanka kay runataka pushamuni yachanaykichipa mana nima uchallikushkanta tarishkaynita.
5 Chaypina Jesuska kashamanta ruradu koronayuk kamachikuk runapa sani llachapa churakudu llukshimurkan. Chashna llukshiptin Pilatoka chay runakunataka willarkansapa:
—¡Kawaychina kay runataka!
6 Chaypina saserdotekunapa awtoridarninkunawan Tata Diospa wasin kuydakkuna sinchita rimashpa willarkansapa:
—¡Suk kruspi chakatachiy! ¡Suk kruspi chakatachiy!
Chaypina Pilatoka willarkansapa:
—Kankunaka pushaychi suk kruspi chakatashpa wañuchinaykichipa. Ñukaka mana nima uchanta paypika tarinichu.
7 Chaypina chay runakunaka Pilatota aynirkansapa:
—Tata Dios killkadunpi willawansapa kay laya runata wañuchinaynikunapa. Payka llullakushpa rimashka Tata Diospa chaylla wambran kananta. Chayrayku wañunan tiyan.
8 Pilatoka chay runakuna rimashkankunata uyarishpa ashwanta manchakurkan. 9 Chaymanta kamachikunan wasiman Jesusta kashkan yaykuchishpa tapurkan:
—¿Maymantati shamushkanki?
Chashna Pilato tapuptinna Jesuska mana nimata aynirkanchu. 10 Upallalla kaptin Pilatoka willarkan:

—¿Manachu nimata ayniwanki? Ñuka munashpayni suk kruspi wañuchichiykiman. Munashpayni kachariykiman. ¿Manachu chaytaka yachanki?

11 Chashna willaptinna Jesuska Pilatota willarkan:

—Tata Dios mana munaptinka mana nimata atipankimanchu rurawayta. Kayfas sinchi kamachikuk saserdote kaykashpa kanman pushachimuwashka wañuchichiwanaykipa. Chayrayku payka kanmanta ashwan uchayuk.

12 Chay ratumantapacha Pilatoka sukaman munarkan Jesusta kachariyta. Chaypina Jesusta chiknik runakuna ashwanta kaparikushpa Pilatota willarkansapa:

—Kay runaka rimashka sinchi kamachikuk kananta. Chayta rimashpa rimaykan manana ashwan sinchi kamachikuk Sesarta kasunanta. Kay runata kacharishpaykika kanpish mananami chay kamachikuk Sesarta kasunkinachu.

13 Chayta uyarishpa Pilatoka Jesusta kashkan pushachirkan chay runakunapa ñawpakninkunaman. Chaypina kamachikunan sillanpi tiyarirkan chay runakunata kamachinanpa. Chay silla Gabata pampapi karkan. Chay Gabata shuti hebreo rimanapi riman Rumimanta Ruradu.

14 Paskua fiesta suk diyallana illarkan. Chay diya yakallapa chawpi diyata Pilatoka chay runakunataka willarkansapa:

—Mash kawaychi kamachishuknikichita.

15 Chashna Pilato willaptinkunana tukuy paykunaka sinchita rimarkansapa:

—¡Wañuchun wañuchun! ¡Suk kruspi chakatachiy!

Chaypina Pilatoka tapurkansapa:

—¿Sinchi kamachishuknikichi runatachu wañuchichisha?

Chaypina saserdotekunapa kamachikukninkunaka Pilatota willarkansapa:

—Alli kamachikuk Sesarllami ñukaykunata kamachiwansapa.

16 Chashna willaptinkuna Pilatoka willarkansapa Jesusta suk kruspi wañuchinankunapa. Chaypina soldadukuna pusharkansapa.

Suk kruspi Jesusta chakatashpa wañuchirkansapa.
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lk 23.26-43)

17 Chaymanta soldadukuna Jesusta krusninta aparichishpa suk lomaman pusharkansapa. Chay lomaka iden uma poto rikurirkan. Chayrayku shutinka karkan Uma Poto. Judiyukunapa rimanaynikunapi chay lomapa shutin karkan Golgota. 18 Chay lomapi Jesustaka chakatarkansapa. Chaymanta Jesuspa ishkantin ladunpi ishkay runakunatapish chakatarkansapa.

19 Chaypina suk tablapi Pilatoka killkakurkan: “Kay Nasaret llaktamanta Jesusmi judiyu runakunapa sinchi kamachikukninkuna.” Chay killkaduta Jesuspa uman kuskapi timbichichirkan.

20 Chay lomaka Jerusalen llaktamanta mana karupichu karkan. Chayrayku aypa judiyu runakuna Jesusta kawak rishpankuna chay killkaduta leyirkansapa. Chayka kimsa laya rimanapi killkadu karkan. Suk killkadu karkan judiyukunapa rimanaynikunapi. Suk karkan griego runakunapa rimananpi. Kimsaynin karkan romanokunapa rimananpi. 21 Chay killkaduta leyishpankuna saserdotekunapa awtoridarninkuna piñakushpa Pilatotaka rirkansapa willak:

—¿Imapatí chay tablapi killkakushkanki “kay runami judiyukunapa kamachikukninkuna?” Kunanka chikan tablapi killkakushpa churay: “Kay runa rimashka: ‘Ñukami kani judiyukunapa sinchi kamachikukninkuna.’ ”

22 Chaypina Pilatoka willarkansapa:

—Ñuka killkashkaynika chashnami kiparinan tiyan.

23 Soldadukuna Jesusta chakatashkankunawasha sawa llachapankuna chuskuntinkuna patumanakurkansapa. Chaymanta suni uku llachapantapish

apirkansapa. Chay suni uku llachapaka tukuy suniynintin awadu mana siraduchu karkan. 24 Chayta kawashpa soldadukunaka willanakurkansapa:

—Ama llikiypachichu kay allima awadu llachapata. Akuychi pukllashpa kawaypachi pipami kiparinka nishpa.

Chashna rimashpankuna patumanakurkansapa.

Tata Diospa ñawpa killkadunpi riman: "Llachapaynita patumanakushkasapami. Pukllashpankuna kawashkasapa pimi llachapaynita apanka nishpa." Chay diya Tata Diospa ñawpa killkadu rimashkanshina chay soldadukuna Jesuspa llachapankunata patumanakurkansapa.

25 Chaypina Jesuspa mamanka ñañanwan kruspa ladunllapi karkansapa. Chaymanta chaypi Kleofaspa warmin Mariyawan, Mariya Magdalena karkansapa. 26 Jesuska mamanta kawashpa ñukatapish kawawarkan. Chaypina mamantaka willarkan:

—Mama, Juanka wawaykishinami kiparin.

27 Chaymanta Jesuska ñukatapish willawarkan:

—Kunanmantapacha payna mamaykishina kiparin.

Chashna Jesus ñukata willawaptin chay tiempumantapacha Jesuspa maman wasinipi kawsarkan.

Jesus wañurkan.
(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lk 23.44-49)

28 Jesus kruspi kashpa yacharkan Tata Diospa killkadu rimashkanshina rurashkanta. Tata Diospa killkadunpi rimarkan yakuta mañakunanta. Chashna killkadu kaptin Jesuska rimarkan:

—Yakuta munani.

29 Chaypi suk puyñupi tiyarkan ayak likidu vinu. Jesus yakuta munananta uyarishpa suk soldadu utku layata watarkan suk suni kaspipi. Chaypi sumichishpa Jesuspa shiminpi churapurkan. 30 Jesus chay ayak likidu vinuta shukushkanwasha rimarkan:

—Tatayni, kan willawashkaykita ñami tukuytana rurashkani.

Chashna rimashpana Jesuska umanta kumurayachishpa wañurkan.

Suk soldadu lansawan Jesusta kostillanpi tuksirkan.

31 Chay Paskua fiesta suk diyallana illarkan. Fiesta kallarinan diya ashwan sinchi samana diya karkan. Chayrayku judiyu awtoridarkuna mana munarkansapachu kruspi chakatadu runakuna chayllapi pakarinankunapa. Chayrayku Pilatota rirkansapa willak kruspi chakatadukunapa chankankunata pakichipunankunapa utkana wañunankunapa. Willarkansapa krusmanta urayachimunankunapa.

32 Chaypina soldadukuna rirkansapa Jesuswan tantalla ishkay chakatadu runakunapa chankankunata pakipuk. 33 Chaymanta Jesuspa ladunman rishpankuna kawarkansapa wañudutana. Chayrayku chankankunata mana pakipurkansapachu. 34 Chaypina allita yachanayashpa wañudunachu manarachu nishpa suk soldadu lansawan Jesusta tuksirkan kostillanpi. Chashna tuksiptin yawarwan yaku ichakumurkan.

35 Jesus wañuptin ñuka Juan kikini kawarkani. Chayrayku mana llullakushpa tukuy chayta willaykaykichi kankunapish yachanaykichipa Jesus wañushkanta.

36 Tata Dios killkadunpi riman: "Manami niman suk tullunta pakipunkasapachu." Chay soldadukuna Jesuspa tullunta mana pakipuptinkuna Tata Diospa killkadunpi rimashkantashina rurarkansapa.

37 Chaymanta Tata Diospa killkadunpi riman: "Runakuna chay tuksishkankuna runata kawankasapa."

Jesusta pamparkansapa.
(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lk 23.50-56)

38 Chaypi karkan Arimatea llaktamanta runa Jose. Joseka Jesusta kreyik runa karkan.
Payka mana munarkanchu ni pi yachananpa Jesusta kreyik kananta judiyu awtoridarkunata manchashpa. Joseka rirkan Pilatota mañak Jesuspa kuerpunta apananpa
pampak. Chaymanta Pilato almitiptinna kuerpunta aparkan pampak.
39 Chaymanta fariseo runa Nikodemopish rirkan Joseta yanapak. Chay Nikodemoka
suk kuti tutapi rirkan Jesuswan parlak. Payka kimsa chunka kilu ishkay laya mishkilla
asnak kaspi wikinta aparkan. 40 Chaypina Josewan Nikodemoka suk manllayba suni
llachapakunata chay mishkilla asnak kaspi wikinwan ñuyuchishpa Jesuspa kuerpunta
wankurkansapa. Chashna ñukaykuna judiyu runakuna tukuy wañuduta amañanisapa
pampayta.
41 Chaymanta Jesusta wañuchishkankuna lomapa ladunllapi suk werta tiyarkan. Chay
wertapi tiyarkan machay ukupi ruradu uchku. Chaypika manara niman suk wañuduta
churarkansaparachu. 42 Chay oras tipillana illarkan judiyukuna kallarinaynikunapa
samayta. Chayrayku chay machaypi ruradu uchkupi Josewan Nikodemoka utkakushpa
Jesuspa kuerpunta churarkansapa.

20

Jesus wañushkanmanta kawsamurkan.
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lk 24.1-12)

1 Samana diya kayantin manara allita pakariptinra Mariya Magdalena rirkan Jesusta
churashkankuna machayta kawak. Chaypi chayashpana kawarkan wichkashkankuna
rumita punkunmanta ashuchiduta. 2 Chayta kawashpana kallparkan Pedruta ñukata
willawaksapa. Ñuka Juan Jesuspa sukaman munawashkan disipulun kani. Ñukaykunapi
chayashpa Mariya Magdalenaka willawarkansapa:
—¡Ñami Jesuspa kuerpuntaka surkushkasapana! Manami yachanisapachu maypimi
churashkasapa nishpa.
3 Chashna willawaptinkunana Pedruwan ñuka kallpashpa rirkanisapa Jesuspa
kuerpun churashkankunata kawak. 4 Ishkantinikuna kallpashpa ñuka Pedrumanta
ashwan utka kallpashpa ñawpakta chayarkani. 5 Chaypina kumurayashpa chay
machay ukunta chaparkani. Mana yaykuyta animukushpayni punkullamanta Jesuspa
wankushkankuna llachapankunallata kawarkani.
6 Chaymanta washaynita Pedruka chayashpa yaykukpacha rirkan. Yaykushpa paypish chay wankushkankuna llachapankunallata kawarkan. 7 Chaymanta kawarkan
Jesuspa uman wankushkankuna llachapata chikanpi churaduta. Chay uman wankuna
llachapaka mana kuerpun wankuna llachapawan tantallachu karkan. 8 Pedru
yaykuptinna ñukapish yaykurkani. Chaypina allita chay llachapakunataka kawarkani.
Chayta kawashpayni kreyirkani Jesus kawsamushkanta. 9 Manara Jesus kawsamuptin
ñukaykuna mana allitarachu entiendirkanisapa Tata Diospa killkadunpi rimashkanta.
Chaypi rimarkan Jesus wañushkanmanta kawsamunanta.
10 Chayta kawashpaynikuna wasinikunaman kutirkanisapa.

Mariya Magdalena Jesusta kawarkan.
(Mr 16.9-11)

11 Ñukaykuna wasinikunaman kutiptinikuna Mariya Magdalenaka machay washallapi sapallan kiparirkan. Chaypina sukaman wakakuypi kumurayashpa punkunllamanta chay uchku ukunta chaparkan. 12 Uchku ukunpi allita chapashpa kawarkan
ishkay yurak likidu llachapayuk angelkunata. Maypicha Jesuspa kuerpun kashka
chaypi paykuna tiyaridu karkansapa. Sukka uman kashkapi karkan. Sukka chakin
kashkapi tiyaridu karkan. 13 Paykunaka tapurkansapa:
—Mariya ¿imapatí sukaman wakakuykanki?

Mariyaka aynirkan:
—Maestruynipa kuerpuntami apashkasapa. Manami yachanichu maypimi churashkasapa nishpa.
14 Chashna rimashpana Mariyaka washanta chapashpa Jesusta kawarkan. Payta kawashpapish mana riksirkanchu Jesus kananta.
15 Chaypina Jesuska tapurkan:
—¿Imapatí sukaman wakakuykanki? ¿Pitatí maskaykanki?
Chaypina Mariyaka werta kuydak runa kananta yuyashpa willarkan:
—Kan Jesuspa kuerpunta apashka kashpaykika willaway maypimi churashkanki nishpa. Willawaptiki ñuka risha pushamuk.
16 Chaypina Jesuska willarkan:
—¡Mariya!
Shutinta rimaptin Mariyaka Jesustaka riksirkan. Chaypina hebreo rimanapi willarkan:
—¡Raboni!
Chay Raboni rimanan riman "Maestru". 17 Mariya laduchaptinna Jesuska willarkan:
—Ama apiwaychu. Manara Tatayniman rishkanirachu. Rillay disipuluynikunata willamuysapa Tatayniman rinaynita. Ñukapa Tataynika kankunapapish Tataykichimi. Ñukapa Diosnini kankunapapish Diosnikichimi.
18 Chashna willaptinna Mariya Magdalenaka rirkan ñukaykunata willawaksapa Jesusta kawashkanta. Chaymanta parlachiwarkansapa tukuy Jesus willashkanta.

Jesus wañushkanmanta kawsamushpa disipulunkunapi rikurirkan. (Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lk 24.36-49)

19 Chaymanta samana diya kayantin tutayaptinna suk wasipi ñukaykunaka tantanakurkanisapa. Chay wasipi allita wichkanakurkanisapa judiyu awtoridarninikunata manchashpaynikuna. Chay wichkadu wasipi tantanakudu kaptinikuna Jesuska yaykushpa ñukaykunapa chawpinikunapi shayarishpa rimachiwarkansapa:
—Amana turbachinakushpa llakiychinachu.
20 Chashna rimachiwashpankuna klavu uchkushkan makinkunata lansa uchkushkan kostillanta kawachiwarkansapa. Jesusta kawashpaynikuna sukaman kushikurkanisapa.
21 Chaypina payka kashkan willawarkansapa:
—Amana turbachinakushpa llakiychinachu. Imashnacha Tatayni kay allpaman kachamuwashka ñukapish kankunata kachaykichi rimanaynita yachachikuk.
22 Chayta willawashkankunawasha Jesuska ñukaykunata pukuwarkansapa. Chaymanta willawarkansapa:
—Tata Diospa Espiritunta chaskiychi. 23 Paymi yachachishunkichi pimi ñukata kreyiwan pimi mana kreyiwanchu nishpa. Chashna yachachishuptikichi Tata Dios perdonashkan runakunata atipankichi willayta: "Tata Dios ñami uchaykichita perdonashkana." Chashna kankuna willaptikichi Tata Dios chay runakunata perdonankasapa. Chaymanta Tata Diospa Espiritunka yachachishunkichi mana ñukata kreyiwanayak runakunata willayta: "Tata Dioska kankunata manami perdonashunkichichu." Chashna willaptikichi Tata Dios paykunata mana perdonankasapachu.
Chashna rimashpana Jesuska sakiwarkansapa.

Tomas disipulumasinkunawan tantalla kaptin Jesus kashkan rikurirkan.

24 Jesus ñukaykunapi rikurishkan ora chay disipulun Tomas Gemelo mana ñukaykunawanchu karkan. 25 Ñukaykunapi chayamuptinna payta willarkanisapa:
—Señorninchitaka ñami kawashkanisapana.
Chaypina Tomaska ayniwarkansapa:

—Mana kreyiykichichu. Makinpi klavu uchkushkanpi deduynita churashpaynira tuksidu kostillanpi makinita satishpaynira kreyisha kawsamushkanta.
26 Chaymanta pusak diya washan chay wasillapi ñukaykuna kashkan tantanakurkanisapa. Chay diya Tomaska ñukaykunawan karkan. Alli wichkadu wasi ukupi kaptinikuna Jesuska yaykurkan. Yaykushpana chawpinikunapi shayarishpa rimachiwarkansapa:
—Ama turbachinakushpa llakiychichu.
27 Chaypina Tomastaka willarkan:
—Tomas, shamuy. Kay makini klavu uchkushkanpi deduykita churay. Makinikunata kaway. Chaymanta tuksidu kostillaynipi makikita satiy. Ama sinchi shunku mana kreyikuk runa kaychu. Kreyiway wañushkaynimanta kawsamushkaynita.
28 Chaypina Tomaska willarkan:
—¡Kanmi kanki Señornini Diosnini!
29 Chaypina Jesuska willarkan:
—Kawawashpaykira kreyinki kawsamushkaynita. Suk runakuna mana kawawashpapish kreyinkasapa wañushkaynimanta kawsamushkaynita. Paykunaka ashwanta kushikunkasapa.

Juan kay libruta killkarkan Jesusta kreyishpa kawsanaykichipa.

30 Jesuska aypa kuti rikchak laya almirana milagrukunata ruraptin ñukaykunaka kawarkanisapa. Chay aypa almirana milagrukunata kawashpayni mana tukuytachu killkashkani. 31 Kaykunallata killkashkani kankuna yachanaykichipa Jesus Tata Diosmanta shamudu wambran kananta. Killkashkani kankuna Jesusta kreyishpa kawsanaykichipa. Payta kreyishpaykichi paywan tantalla mana tukuyniyukta kawsankichi.

21

Jesus kanchis disipulunkunapi rikurirkan.

1 Chaymanta suk diya Tiberias kocha mañanman kanchis ñukaykuna rirkanisapa. Chaypi kaptinikuna kashkan ñukaykunapi Jesuska rikurirkan. Kunanka parlachiykichi imashnami rikurishka nishpa.
2 Chay Tiberias kocha mañanpi karkanisapa Simon Pedru, Tomas Gemelo, Natanael. Payka Galilea partimanta Kana llaktamanta karkan. Chaymanta ñukapish wawkiniwan karkani. Ñukaykunapa tataynikuna Sebedeo karkan. Chaymanta ishkay disipulumasinikunapish chaypi karkansapa. 3 Chaypina Simon Pedruka willawarkansapa:
—Risha challwakuk.
Ñukaykuna willarkanisapa:
—Ñukaykunapish kanwan tantalla rishasapa.
Chaypina atun kanowapi yaykushpaynikunana rirkanisapa challwakuk. Tuta entero apinayashpaynikunapish mana niman suk challwata apirkanisapachu. 4 Chaypina pakariykaptin kocha mañan playapi Jesusta kawarkanisapa. Mana nima riksirkanisapachu Jesus kananta.
5 Chaypina payka willawarkansapa:
—Amiguynikuna ¿manachu niman suk challwata apishkankichi?
Ñukaykuna aynirkanisapa:
—Mana niman sukta.
6 Chaypina Jesuska willawarkansapa:
—Chay suni rednikichita kanowa alli ladunpi sirichimuychi. Chaypirami apinkichi.
Chashna Jesus willawaptinkuna redninikunata sirichirkanisapa. Chaypina redninikuna challwawan sukaman untarkan. Mana nima aysayta atiparkanisapanachu.
7 Chaypina ñukaka Jesusta allita riksishpa Pedruta willarkani:

—Chay runaka maestrunchikunami.

Chashna ñuka willaptini Pedru llachapakushpa yakuman wishchunakushpa waytashpa rirkan Jesusta tinkuk.

8 Chaymanta kanowaynikuna mañamanta yaka pachak metro kaptin ñukaykuna redninikunapi challwata aysashpa mañapika chayachirkanisapa. 9 Chaypina yakullapi redninikunata sakishpaynikuna kanowamanta llukshirkanisapa. Playapika tarirkanisapa ninata rawraykaptin. Chay ninapika tiyarkan suk challwa. Chaymanta panpish tiyarkan. 10 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Chay apishkaykichimanta suk challwakunata apamuychi.

11 Chayta uyarishpa Pedruka chay kanowaman kallparkan redninta challwantinta playaman aysananpa. Chay redpi tiyarkan pachak pichka chunka kimsa atun challwakuna. Aypa challwawan kaykashpapish chay redka mana llikikurkanchu. 12 Chaypina Jesuska willawarkansapa:

—Shamuychina mikuypachina.

Ñukaykuna allita yachashpa Jesus kananta mana animukurkanisapachu tapuyta paychu manachu nishpa. 13 Chaypina Jesus panta apishpa ladunchawashpankuna karawarkansapa. Chaymanta challwakunatapish chaskichiwarkansapa.

14 Jesus wañushkanmanta kawsamushkanwasha ñukaykunapi rikuriwashkankuna kimsaynin kutina karkan.

Jesus Pedruwan parlarkan.

15 Chaymanta mikushkaynikunawashana Jesuska Simon Pedruta tapurkan:

—Juanpa wambran Simon, tukuy disipuluynikunamanta ¿kanchu ashwan allita kuyawanki?

Chaypina Pedruka aynirkan:

—Maestru, allita yachanki sukaman kuyanaynita.

Chaypina Jesuska willarkan:

—Wawa ovejaynikunatashina chayrak kreyiwak runakunata kuydaysapa.

16 Chaymanta Jesuska kashkan tapurkan:

—Simon ¿ariya kuyawankichu?

Chashna tapuptin Pedruka aynirkan:

—Maestru, allita yachanki sukaman kuyanaynita.

Chaypina Jesuska willarkan:

—Ovejaynikunatashina kreyiwak runakunata kuydaysapa.

17 Chaymanta kimsaynin kuti tapurkan:

—Simon ¿kuyawankichu?

Chashna kimsaynin kuti tapuptinna Pedruka sukaman llakishpana willarkan:

—Maestru, kan tukuyta yachanki. Allita yachanki kuyanaynita.

Chaypina Jesuska willarkan:

—Ovejaynikunatashina kreyiwak runakunata kuydaysapa. 18 Mash allita uyariway. Kanka wayna kashpayki kikikilla mudakushpa munashkaykiman maytapish kaptin rishkanki. Chaymanta viejuyaptiki makikita chutachiptiki suk runakuna mudachishunka. Chaypina mana rinayashkayki partita pushashunkisapa.

19 Chashna willashpa Jesuska Pedruta yachachiykarkan sukaman sufrishpa Tata Diosta kushichishpa wañunanta.

Chaymanta Jesuska Pedruta willarkan:

—Kreyiwashpa katiway.

Pedru yachanayarkan imashnami Juan wañunka nishpa.

20 Manara Jesus wañuptinra ñuka paypa munadu disipulun kashpayni ladunpi
mikuykarkani. Chashna ladunpi kashpayni tapurkani: “Maestru ¿maykan disipuluykití
rantikushunka?”
Chay diya playapi kashpaynikuna Jesus willaptin sufrishpa wañunanta Pedruka
washanta chapashpa ñukata kawawarkan.
21 Ñukata kawawashpa Jesusta tapurkan:
—Maestru, kay disipuluyki ¿imashnatí wañunka?
22 Jesuska Pedrutaka willarkan:
—Kutimunaynikaman kawsananta munaptinika kanpa mana nimachu. Kanka kreyi-
washpalla katiway.
23 Chashna willaptin tukuy disipulumasinikuna willanakurkansapa: “Manashi
Juanka wañunkachu.” Jesuska mana rimarkanchu mana wañunaynita. Payka rimarkan:
“Kutimunayni diyakaman kawsananta munaptinika kanpa mana nimachu.”
24 Ñuka Juan Jesuspa disipulun kashpayni kikini kawashkaynikunata killkashkani
kankuna yachanaykichipa. Ñukaykuna yachanisapa tukuy kayta allita kuskanpi killka-
shkaynita.
25 Jesus aypa alli ruranakunata rurarkan. Kay librupika mana tukuytachu killka-
shkani. Tukuyta sukmanta sukmanta willashpa sukaman aypa librukunapi killkayman
karkan. Chaykunaka ni maypi paktanmanchu.
Chaylla kashka.

HECHOS
LUKAS KILLKARKAN JESUKRISTUPA AKLLASHKAN RUNAKUNA RURASHKANKUNATA

Lukas kuyanakukmasin Teofilota yachachiypi katirkan.

1 Munanayni Teofilo, chay primer libruynipi willashkaykina Jesus nasishkanmantapacha sieluman rinan diyakaman rurashkanta yachachikushkanta. Kunan kashkan killkayki.

2 Manarapish sieluman rishpa Jesuska disipulunkunata akllarkan tukuy mayta rishpa yachachikunankunapa. Tata Diospa Espiritun yanapaptin paykunata yachachirkansapa imakunatami rurashpa kawsankasapa. 3 Wañushkanwasha Jesuska tukuy kuerpuntin paykunapi rikurirkan allita yachanankunapa kawsamushkanta. Chusku chunka diyata Jesuska paykunata yachachirkansapa imashnami Tata Diospa mandunpi kawsankasapa nishpa. 4 Paykunawan tantalla kashpa willarkansapa:

—Amara Jerusalen llaktamanta llukshiychirachu. Ñuka willashkaynishina Tatayni Dios Espiritunta kachamunka. Chayrayku kayllapira kipariychi Espiritun shamunankaman. 5 Juan Bawtistaka yakullawan runakunata bawtisarkansapa. Kunanka mana ashwannachu illan Tata Dios kankunata Espiritunwan bawtisashunaykichipa.

Jesus chay runakunapa ñawpakninkunamanta sieluman kutirkan.

6 Chaymanta Jesuswan tantanakudu runakunaka tapurkansapa:

—Señor ¿kunanmantachu tukuy judiyu runakunata allita kamachiwankisapa?

7 Chashna tapuptinkuna Jesuska aynirkansapa:

—Tata Diosllami yachan imay diyami imay orami kachamuwanka kamachinaynipasapa. Kankunaka ¿imapatí chayta yachanayankichi? 8 Tata Diospa Espiritun kankunaman shamuptinra atipankichi parlachikuyta ñuka salvakuk kanaynita. Chaypina Jerusalenpi, tukuy Judea partipi, tukuy Samaria partipi, tukuy kay allpapi tiyak llaktakunapi rinkichi yachachikuk.

9 Chayta yachachikushkanwasha tukuy chay tantanakudu runakuna kawaykaptinkuna Jesuska altuta rirkan. Chashna riykashpa puyu ukunpi yaykushpa chinkarkan. Chaypina chay runakunaka manana atiparkansapanachu kawayta. 10 Chashna Jesus sieluman riptin kawaykaptinkuna ladunkunapi ishkay yurak likidu llachapayuk angelkuna rikurirkansapa. 11 Paykuna willarkansapa:

—Galileamanta runakuna ¿imapatí llakishpa sieluta chapaykankichi? Kankunamanta sieluman Jesus rishka. Payllami kashkan kay allpaman shamunka. Imashnacha sieluman rishkanta kawashkaykichishina chashnallami kashkan shamunka.

Matiyasta akllarkansapa Judaspa paktaynin kananpa.

12 Chaypina Jesus akllashkan runakuna Olivos urkumanta Jerusalenman kutirkansapa. Chay Olivos urku samana diya purinallapi karkan.

13 Jerusalen llaktapi chayashpankuna alkilakushkankuna wasi altuyninman rirkansapa. Paykunaka karkansapa Pedru, Juan, Santiago, Andres, Felipi, Tomas, Bartolome, Mateo, Alfeopa wambran Santiago, romano gobiernuta mana uyarinayak Simon, Santiagopa wawkin Judas. 14 Chay wasi altuyninpi paykunaka Jesuspa wawkinkunawan mamanwan suk warmikunawan amañaksapa tantanakuyta oranankunapa. 15 Chashna tantanakushpankuna suk diya pachak ishkay chunka Jesusta kreyik runakuna chaypi kaptinkuna Pedruka shayarishpa willarkansapa:

16-17 —Wawkinikuna, paninikuna, Tata Diospa Espiritun yanapaptin ñawpa kamachikuk Davidka killkarkan imatami Judas ruranka nishpa. Judas Jesuspa disipulunmasinikuna kashpa ñukaykunawan tantalla yachachikuypi purirkan. Chaymanta David rimashkanshina soldadukunata pusharkan Jesusta apinankunapa. 18 Chaymanta Judaska sukaman llakishpa Jesusta rantikushkan chaninta kutichikurkan. Chaymanta uraysinka urmashpa wañuchinakurkan. Chashna urmashpa wiksan pachyarkan chunchullin llukshinankaman. Chaymanta kutichikushkan kullkita chaskik runakunaka suk terrenuta paypa shutinpi rantirkansapa. 19 Jerusalenpi kawsak runakuna yacharkansapa Judas chaypi wañushkanta. Chayrayku chay terrenuta shutiyachirkansapa Aseldama. Judiyukunapa rimanankunapi chay shuti riman "Yawar Pampa."

20 Salmo librupi riman:

"Chay mana alli rurakpa wasinka chunlla likidu kiparinka.
Manana ni pi chaypi kawsankanachu."

Chaymanta riman:

"Chikan runa chay wañudu runapa trabajunta ruranan tiyan."

21-22 Chayrayku akuychi akllaypachi Judaspa paktaynin runata. Kaypi tiyan aypa purikmasinchikuna. Paykunaka Señorninchi Jesuswan purirkansapa Juan payta bawtisakushkan tiempumanta sieluman rinankaman. Chayrayku paykunamanta sukta akllaypachi ñukaykunawan tantalla Jesukristu kawsamushkanta yachachikunanpa.

23 Chashna Pedru willaptinkuna chay tantanakudu runakunaka ishkay runakunata kayarkansapa paykunamanta sukta akllanankunapa. Suk karkan Jose Barsabas. Paypa suknin shutin karkan Justo. Chaymanta chay ishkaynin kayadu runa karkan Matiyas.
24-25 Chaypina chay runakunaka Tata Diosta roygashpa willarkansapa: "A, Tata Dios, kanka tukuy runakunapa shunkunkunata riksinki. Chayrayku yachachiwaysapa kay ishkay runakunamanta maykantami akllashkanki Judaspa paktaynin yachachikukmasinikuna kananpa. Judaska uchanrayku manana ñukaykunawannachu. Kunanka churashkaykiman rishkana."

26 Chaymanta orashkankunawasha sorteyuta rurarkansapa yachanankunapa maykantami Tata Dios akllashka nishpa. Chay sorteyupi Matiyas aklladu kiparirkan. Chay diyamanta Matiyaska chay chunka suk yachachikuk runakunawan tantalla yachachikushpa puriksapa.

2

Tata Diospa Espiritun shamurkan chay runakunapi kawsak.

1 Chaymanta Pentekostes fiesta ukun Jesusta kreyik runakunaka tantanakurkansapa amañanankuna wasillapi. 2 Chay wasipi kashpankuna rasllana sielumanta sinchi wayratashina uyarirkansapa soynashpa shamuptin. Chay tantanakunankuna wasi ukupi soynarkan. 3 Chaypina chay tantanakudu runakunaka umankuna kuskapi taksha ninakunatashina kawarkansapa. 4 Chaypina Tata Diospa Espiritun shamurkan paykunapi kawsak. Chay oras paykunata yanaparkansapa mana yachashkankuna rimanakunata rimayta.

5 Chay fiesta diyakunapi aypa llaktakunamanta judiyu runakuna Jerusalenpi chayarkansapa Tata Diosta kuyanankunapa. 6 Chay aypa runakuna chay sinchi wayratashina uyarishpankuna chay wasita rirkansapa kawak. Chaypina Jesusta kreyik runakunata uyarirkansapa tukuy paykunapa rimanankunata rimakuptinkuna. Chayta uyarishpankuna sukaman almirashpankuna mana yacharkansapachu imashnami paykunapa rimanankunata yachansapa rimayta nishpa. 7 Chashna sukaman almirashpankuna willanakurkansapa:

—Kay rimananchikunata rimak runakunaka ¿manachu Galileamanta runakuna?
8 Paykunaka manami yachansapachu ñukanchikunapa rimananchikunata. ¿Imashnatí
kunan atipansapa rimananchikunata rimayta? 9 Ñukanchikuna chikan chikan llaktaku-
namanta shamushpanchikuna rikchakmanta laya rimanayukkuna kanchisapa. Partia
llaktamanta, Medya llaktamanta, Elam llaktamanta, Mesopotamia llaktamanta, Judea
partimanta, Kapadosia llaktamanta, Ponto llaktamanta, Asia partimanta shamushkan-
chisapa. 10 Chaymanta Frigia llaktamanta, Panfilia llaktamanta, Egipto llaktamanta,
Libia partimanta, Sirene llaktamanta ashwan karu llaktakunamanta shamushkanchis-
apa. Roma llaktamantapish shamushkanchisapa. 11 Sukkuna judiyu kasta kanchisapa.
Sukkuna mana judiyu kasta kashpa judiyuyashkanchisapa. Chaymanta Kreta llakta-
manta, Arabia llaktamanta kanchisapa. Chashna chikan chikan llaktakunamantapish
kashpanchikuna uyarinchisapa chay Galileamanta runakuna rimananchikunapi Tata
Diosta alabaykaptinkuna.
12 Chashna chay runakuna willanakushpankuna sukaman almirashpankuna
tapunakurkansapa:
—¿Imanansapatí kay runakuna chashna rimakushpankuna?
13 Chaypina sukkuna asichishpankuna willarkansapa:
—Chay runakunaka machadusapami.

Pedru shayarishpa rimakurkan.

14 Chaymanta Pedruka chay chunka suk yachachikukmasinkunawan tantalla sha-
yarirkansapa. Chaypina Pedruka chay aypa runakunata sinchita willarkansapa:
—Judiyumasinikuna, Jerusalenpi kawsakkuna, allita tukuy willanaynita uyariychi
yachanaykichipa imata ruraykanaynita. 15 Kankuna machadu kanaynikunata rimap-
tikichipish manami machaduchu kanisapa. Tutapachara kaptin manara ni pi machan-
manrachu. 16 Ñawpa yachachikuk Joel rimashkanta kawaykankichi. Payka killkarkan:
17 "Tata Dioska riman:
Chay tukunan diyakunapi tukuy kreyiwak runakunaman Espirituynita kachasha.
Chaypina ullku wambraykichi warmi wambraykichi ñuka willanaynita
yachachikunkasapa.
Waynakuna rikchadu kashpa muskuyninkunapishina almirana layakunata kawankas-
apa.
Tatakuna muskuyninkunapi almirana layakunata kawankasapa.
18 Chay diyakunapi kreyiwak ullkukunaman warmikunaman Espirituynita kachasha.
Chaypina paykunaka willashkaynita yachachikunkasapa.
19 Chaymanta sielupi manchana layakunata rurasha kawanaykichipa.
Allpapi yawarta ninata kusnita kawankichi.
20 Manara manchanapa laya llipyashpa shamuptinira inti tuta likidu tukunka.
Killapish puka likidu yawarshina tukunka.
21 Manara shamuptinira tukuy runakuna perdonanaynipa mañawaptinkuna
perdonashasapa."
22 Chaymanta Pedruka chay tantanakudu runakunataka yachachiyllapi katirkan:
—Judiyumasinikuna, willaptini uyariwaychi. Allita yachankichi Tata Dios
yanapaptin Nasaret llaktamanta Jesus aypa manchana layakunata milagrukunata
rurashkanta. Chaykunawan Tata Dios allita kawachishurkankichi paymanta shamudu
runa kananta. 23 Jesus tukuy chay milagrukunata ruraptinpish kankunaka payta
pusharkankichi mana alli rurak runakuna kruspi chakatashpa wañuchinankunapa.
Ñawpamantapacha Tata Dios yuyarkan payta chashna wañuchichinaykichipa. 24 Kankuna
wañuchichiptikichipish Tata Dioska paytaka kashkan kawsachimurkan. Tata Dioska
mana nima munarkanchu wañudu kiparinanpa. Chayrayku kawsachimurkan.
25 Chaymanta chay ñawpa kamachikuk David kashna killkarkan:

“A, Tata Dios, yachani tukuy tiempu ñukawan kanaykita.
Kan laduynipi kaptiki mana nimata manchashachu.
26 Chashna ñukawan kaptiki sukaman kushikushpa kawsaykani.
Kushikuypuru kantani.
Yachani wañushpaynipish kawsamunaynita.
27 Wañuptini mana munankichu pampadu kiparinaynipa.
Nima munankichu kuerpuyni usunanpa kanpa wambrayki kaptini.
28 Kawachiwashkanki kashkan kawsachimuwanaykita.
Kanwan tantalla kawsashpayni sukaman kushikusha.”

29 Chashna willashpa Pedruka chay tantanakudu runakunataka willaysapallapi katirkan:

—Wawkinikuna, paninikuna, kunanka allita uyariwaychi mana arkachishpa willaptini. Chay ñawpa awilunchi Davidka chay salmota killkashpa mana kikinmantachu rimarkan. Payka wañushkanami. Chashna wañuptin pamparkansapa. Chay pampashkankunaka kunankamanlla tiyan. 30 Davidka alli yachachikuk kashpa yacharkan Tata Dios jurashpa sukaman allita willashkanta: “Kanpa miraknikimanta sukta churasha kamachikuk runa kananpa.”

31 Chashna Tata Dios willaptin Davidka iden kawaykakshinami yachachikurkan Tata Diosmanta shamudu runa wañushkanwasha kawsamunanta. Yachachikurkan mana pampadu kiparinanta nima kuerpun usunanta. 32 David rimashkanshina Tata Dioska Jesustaka kawsachimurkan. Kawsamushkanwasha ñukaykuna payta kawashkanisapa. Kunan chayta yachachiykaykichi. 33 Kawsamushkanwasha Jesuska Tatan Diospa alli ladunman rirkan chaypi paywan tantalla tukuy layapi kamachikunanpa. Chaypina Tatan Dioska payta kunanpa willashkan Espiritunta kurkan. Chashna kuptin Jesukristuka ñukaykunatapish Espiritunta kuwashkasapa. Chayrayku kunan chikan rimanakunata atipaykanisapa rimayta. Chayta kankunaka kawashkankichi uyarishkankichi.

34-35 Chay ñawpa awilunchi Davidka chay salmota killkashpa mana kikinpachu rimarkan. Payka mana kawsamurkanchu tukuy kuerpuntin sieluman rinanpa. Chayrayku suk salmopi Tata Diosmanta shamudu runapa rimashpa killkarkan: “Tata Dioska Señorninita willarkan: ‘Alli laduynipi shamuy tiyarik chay chiknishuk runakunata saru saru ruranaynikaman.’ ”

36 Kunanka tukuy kankuna judiyu runakuna sukaman allita yachaychi: Kruspi chakatashpa wañuchichishkaykichi Jesustaka Tata Dios churashkana ashwan sinchi kamachikuk kananpa. Payka Tata Diosmanta shamudu salvakuk runami.

37 Chashna Pedru yachachikuptinkuna chay tantanakudu runakunaka llakishpankuna sukaman turbakurkansapa. Chaypina Pedruta yachachikukmasinkunata tapurkansapa:

—Wawkinikuna ¿imatatí rurashasapa?

38 Pedruka aynirkansapa:

—Tukuy mana alli rurashkaykichimanta wanaychi Tata Dios perdonashunaykichipa. Chaymanta Jesukristupa shutinpi bawtisakuychi. Tata Dios perdonashushpaykichi Espiritunta kushunkichi yanapashunaykichipa. 39 Kamachiwakninchi Tata Dioska kayanan runakunata willarkansapa Espiritunta kunankunapa. Chaymanta kankunata, kankunapa wambraykichita, karu llaktapi kawsak runakunata willashushkankichi Espiritunta kushunaykichita.

40 Chayta rimashpa Pedru yachachikuyllapi katirkan. Sukaman rimakushpa animuchikushpa willarkansapa:

—Chay mana kuskata yachachishuknikichi runakunamanta karuyaychi.

41 Chashna Pedru yachachikuptin kimsa waranka runakuna yachachikunanta
kreyirkansapa. Chashna kreyishpankuna bawtisakurkansapa tukuy Jesukristuta
kreyik runakunawan tantanakunankunapa.
42 Tukuy chay runakunaka chay yachachikuk runakunapa yachachikushkanta allita
kreyishpa kawsarkansapa. Sukwan sukwan yanapanakushpa kawsaksapa. Aypa kuti
Tata Dioswan parlaksapa. Jesukristu wañushkanta yuyashpankuna tantalla mikuksapa.

Jesukristuta kreyik runakuna yanapanakushpa kawsarkansapa.

43 Chaymanta Jesuspa rimananta yachachikukkuna aypa almirana milagrukunata
rurarkansapa. Chayta kawashpankuna tukuy runakuna sukaman almirarkansapa.
44 Chaymanta tukuy kreyikukkuna sukaman kuyanakushpa kawsarkansapa. Rikchak
laya tiyapunankunawan yanapanakushpa kawsaksapa. 45 Chaymanta ima tiya-
pushkankunata rantikuksapa chay chaninkunawan mana nimayukkunata yana-
panankunapa. 46 Kada diya Tata Diospa wasinpi tantanakuksapa. Chaymanta
kikinkunapa wasinkunapi sukaman kuyanakushpankuna kushikuyninkunawan Je-
suspa wañushkanta yuyashpa tantalla mikuksapa. 47 Paykunaka Tata Diosta suka-
man alabaksapa. Chashna kuyanakushpa kawsaptinkuna tukuy runakuna rimaksapa
alli kawsak runakuna kanankunata. Chaymanta aypa runakuna Jesukristuta krey-
ishpankuna payta kreyik runakunawan tantanakushpa tukuy diya sukaman aypa-
yarkansapa.

3

Tata Dios yanapaptin Pedru mana puriy atipak runata sanuyachirkan.

1 Suk diya chawpi diya washan Tata Dioswan parlanankuna oras kaptin Pedruka
Juanwan Tata Diospa wasinman rirkansapa. 2 Chaypi suk mana puriy atipak runa
karkan. Chay runaka wakllidu chakiyuk nasirkan. Tukuy diya familyankuna pay-
taka pushaksapa chay wasi punkunpi tiyachik tukuy yaykuk runakunata kullkita
mañananpa. Chay punkupa shutin karkan Allima Punku.
3 Chay runaka Pedruwan Juanta kawashpa chay punkuta yaykuykaptinkuna kullkita
mañarkansapa. 4 Chashna mañaptinkuna paykunaka kawarkansapa. Chaypina Pedruka
willarkan:
—Kawawaysapa.
5 Chashna willaptin chay runaka kushikushpa chaparkan kullkita kunkasapa nishpa.
6 Chashna chapaptin Pedruka willarkan:
—Manami nima kullki nima kuri tiyawanchu. Tata Dios yanapawaptin yanapayki.
Nasaret llaktamanta Jesukristupa shutinpi willayki: ¡Atarimushpa puriy!
7 Chashna willashpa Pedruka alli ladu makinmanta apishpa atarichirkan. Chashna
atarichiptin chay runapa chakinkuna rasllana sinchiyarkan. 8 Chaypina payka sha-
yarimushpa kallarirkan kuskata puriyta. Chashna sanuyashpana Pedruwan Juanwan
tantalla Tata Diospa wasinpi yaykurkansapa. Kushikuyninwan brinkaypi brinkaypi
purishpa Tata Diosta kuyashpa alabarkan. 9 Chashna brinkaypi purishpa Tata Diosta
alabaptin tukuy runakuna kawarkansapa. 10 Kawashpankuna manchakushpankuna
almirarkansapa. Allita riksirkansapa chay Allima Punkupi kullki mañakuk runa
kananta.

Pedru chay almirak runakunata yachachirkansapa.

11 Chaypina chay sanuyadu runaka Pedrumanta Juanmanta mana kacharikuna-
yarkannachu. Tata Diospa wasinpi suk alarpi karkansapa. Chay alarpa shutin karkan
Salomonpa Alarnin. Chaypi kaptinkuna tukuy Tata Diospa wasinpi tiyak runakuna
sukaman almirashpankuna kallparkansapa chay sanuyadu runata kawak. 12 Chaypina
Pedruka paykunata willarkansapa:

—Judiyumasinikuna ¿imapatí almirashpa yuyankichi kikinikunallamanta kay runata sanuyachishkaynikunata? Manami kikinikunallamantachu kay runataka sanuyachishkanisapa. Mana ni Tata Diosta kuyashkaynikunaraykuchu sanuyachishkanisapa. 13 Chay ñawpa Abrahampa Isakpa Jakobopa awilunchikunapa Tata Diosninkuna wambran Jesusta sukaman kuyashpa willarkan tukuy layapi kamachikuk kananpa. Chashna kamachikuk kashpa ñukaykunata yanapawashkasapa kay runata sanuyachiyta.

Kankuna chay Jesustaka romano awtoridarkunaman pusharkankichi. Chaypina chay awtoridar Pilato kacharinayaptinpish mana munarkankichichu kacharinanpa. 14 Willarkankichi suk suwa runata kacharinanpa. Willarkankichi chay mana uchayuk alli rurak Jesustaka wañuchichinanpa. 15 Chashnamanta kankunaka chay mana tukuyniyuk kawsayta kuwakninchi Jesustaka wañuchirkankichi.

Chashna wañuchiptikichipish Tata Dioska paytami wañushkanmanta kawsachimushka. Ñukaykunaka kawsamushkanwasha Jesustaka kawashkanisapa. Chay kawashkaynikunata willaykaykichi. 16 Jesusta kreyishkaynikunarayku kay riksinaykichi mana puriy atipak runataka sanuyachishkanisapa. Tukuy kankuna kawashkankichi Jesusta kreyishpaynikuna sanuyachishkaynikunata.

17 Wawkinikuna, yachani kankuna kamachikuknikichiwan Jesusta wañuchichishpaykichi mana yacharkankichichu imatami rurankichi nishpa. 18 Ñawpa tiempu Tata Dioska alli yachachikuk runakunata willarkan sielumanta shamudu salvakuk runata wañuchinaykichita. Chayrayku kankuna Jesusta wañuchichishpaykichi Tata Dios ñawpa rimashkantashina rurarkankichi. 19 Chayrayku uchaykichita wanashpa kunanmantapacha Jesukristuta kreyiychi Tata Dios uchaykichimanta perdonashunaykichipa. Chaypira payka yanapashunkichi kushikuypuru kawsanaykichipa. 20 Tata Dioska ñawpamantapacha rimarkan Jesus salvashuknikichi kananta. Paytaka kashkan kay allpaman kachamunka.

21 Jesukristuka sielupi kiparinan tiyan chay ñawpa alli yachachikuk runakuna rimashkankunashina Tata Dios rikchak layata kuskanpi allichanankaman. 22 Moisespish ñawpa awilunchikunata chay layallata willarkansapa: “Tata Diosninchika miraknikichimanta suk alli yachachikuk runata akllanka. Paymi ñukashina alli yachachikuk kanka. Paytaka allita kasunaykichi tiyan. 23 Mana payta kasuptikichi Tata Dios karkushunkichi.”

24 Chaymanta ñawpa yachachikuk Samuelmantapacha tukuy alli yachachikukkuna chay layallata yachachikurkansapa. Willarkansapa imatami kay tiempupi Jesukristu ruranka nishpa. 25 Tata Dios ñawpa yachachikuk runakunata willarkansapa kankunata yanapashunaykichita. Chaymanta chay ñawpa awilunchikunawan paktuta rurashpa willarkan kankunatapish yanapashunaykichipa. Awilunchi Abrahamtapish willarkan: “Kanpa miraknikikunata yanapashpayni tukuy allpapi kawsak runakunatapish yanapashasapa.”

26 Tata Dios chaylla wambran Jesusta wañushkanmanta kawsachimushpa kankunaman primeru kachamurkan yanapashunaykichipa. Chashna yanapashushpaykichi munan uchaykichimanta wanashpa payllata kasushpa kawsanaykichipa.

4

Chay llaktapi kamachikuk runakuna Juanwan Pedruta willarkansapa amana yachachikunankunapana.

1 Chashna Juanwan Pedru chay runakunata yachachiykaptinkunalla saserdotekunawan saduseokunawan Tata Diospa wasin kuydakkunapa kamachikukninkuna chayarkansapa. 2 Pedruwan Juan yachachikuykarkansapa Tata Dios Jesusta kawsachimushkanrayku tukuy wañudu runakunatapish kawsachimunankunata.

Chayrayku chay runakuna piñakurkansapa. 3 Chaypina Juanwan Pedruta apirkansapa. Amusayaykaptinna karselpi churarkansapa pakarinankaman.

4 Manara karselpi churaptinkunara Pedrupa yachachikushkankunata uyarishpankuna sukaman aypa runakuna kreyikurkansapa. Ullkukunallata yupaptinkuna yaka pichka waranka karkansapa.

5 Chaymanta kayantin Jerusalenpi chay runakunapa kamachikukninkunawan ansianunkunawan Moisespa killkashkanta yachachikukkuna tantanakurkansapa. 6 Chay saserdotekunapa kamachikuknin runa Anaspish chaypi karkan. Chaymanta Kayfas, Juan, Alejandro, tukuy saserdotekunapa kamachikukninpa ayllunkuna paykunawan tantanakurkansapa. 7 Chaypina karselmanta Pedruwan Juanta pushachimurkansapa. Chawpinkunapi churashpankuna tapurkansapa:

—¿Pitί willashushkankichi chay unkuduta sanuyachinaykichipa? ¿Pipa shutinpitί rurashkankichi chay almirana layataka?

8 Chaypina Tata Diospa Espiritun yanapaptin Pedruka aynirkan:

9 —Llaktapa kamachikuk runakuna, ansianukuna, kankuna tapuwankichi imashnami kay runata sanuyachishkanisapa nishpa. 10 Chashna tapuwaptikichi willaykichi tukuy kankuna judiyumasinikuna allita yachanaykichipa. Ñukaykuna Nasaret llaktamanta Jesuspa shutinpi kay ñawpaknikichipi runata sanuyachishkanisapa. Kankunami chay Jesustaka wañuchichirkankichi. Wañudu kashkanmanta Tata Dioska paytaka kawsachimushka. 11 Jesuska suk alli rumishinami. Kankunaka wasichakuk runakunashina kashpaykichi chay alli rumita millashpa mana munarkankichichu wasikichipi churayta. Chay alli rumita mana munaptikichipish Tata Dioska churashka tukuy rumikunapa sikinpi. 12 Tata Dioska Jesusllata kay allpaman kachamurkan salvawananchikunapa. Manami chikan runatachu kuwashkanchisapa salvawananchikunapa.

13 Chashna Pedruwan Juan mana manchakushpa nima pinkakushpa ayniptinkuna chay kamachikuk runakunaka sukaman almirarkansapa. Yacharkansapa mana paykunashina yachaysapa runakuna kanankunata. Riksirkansapa Jesuspa disipulunkuna kanankunata. 14 Chaymanta chay sanuyadu runa chayllapi paykunawan kaptin mana atiparkansapachu Juanta Pedruta nimata willayta. 15 Chaypina washaman paykunata llukshichishpankuna kikinkunapura tapunakurkansapa:

16 —¿Imatatί rurashunchisapa kay runakunataka? Tukuy kay Jerusalenpi kawsak runakuna yachansapana kay almirana milagruta rurashkankunata. Chayrayku mana atipanchisapachu rimayta mana sanuyachishkasapachu nishpa. 17 Akuychi manchachishpa willaypachi kunanmantapacha amana ni pita Jesuspa shutinpi yachachikunankunapana. Chashna michaptinchikuna manana chay milagru rurashkankunata sukta sukta willankasapanachu.

18 Chashna chay kamachikuk runakuna willanakushpankuna Pedruwan Juanta kashkan yaykuchirkansapa. Chaypina willarkansapa amana ni pita parlachinankunapa nima Jesuspa shutinpi yachachikunankunapa. 19 Chashna willaptinkuna Juanwan Pedruka aynirkansapa:

—Allita yuyaychi. ¿Allichu kanman Tata Diosta mana kasushpaynikuna kankunallata kasunaynikunapa? 20 Ñukaykunaka Tata Diosllata kasushasapa. Chayrayku kawashkaynikunata uyarishkaynikunata yachachikunaynikuna tiyan.

21 Chashna Pedru willaptinkuna chay runakunaka ashwanta jorachishpankuna kacharirkansapa. Tukuy chay llaktapi kawsak runakuna Tata Diosta alabarkansapa chay unkudu runata sanuyachiptinkuna. Chayrayku chay awtoridarkuna mana yacharkansapachu imashnami kastigankasapa nishpa. 22 Chay sanuyachishkankuna runaka chusku chunka ashwan watayuk karkan.

Jesusta kreyik runakuna Tata Diosta mañarkansapa yanapanankunapa ama manchakunankunapa.

23 Chashna chay kamachikuk runakuna Pedruwan Juanta kachariptinkuna
rirkansapa Jesusta kreyikmasinkunawan tantanakunankunapa. Chaypina tukuy chay
saserdotekunapa kamachikukninkunawan chay ansianunkuna willashkankunata
willarkansapa. 24 Chayta willashkankunawasha tukuy chay tantanakudu runakuna
Tata Diosta kuyashpankuna willarkansapa:
—A, Tata Dios, kanmi tukuy sieluta allpata yakuta tukuy chaykunapi tiyakta
rurashkanki. 25 Kanpa Espirituyki yanapaptin sirvishukniki Davidka rimarkan:
"¿Imapatí Tata Diosta mana kasunayak runakuna piñakunsapa?
¿Imapatí mana valekkunata yuyansapa?
26 Llaktakunapi kamachikuk runakuna tantanakunsapa Tata Diosta mana kasunayashpankuna.
Chaymanta rimansapa Tata Diosmanta shamudu salvakuk runata mana kasunayanankunata."
27 A Tata Dios, chayta rurashpa chay ishkay kamachikukkuna Herodeswan Pilato
chay ñawpa David rimashkantashina rurarkansapa. Kay llaktapi paykunaka judiyukunawan mana judiyukunawan tantanakurkansapa chay alli rurak akllashkayki salvakuk Jesusta wañuchinankunapa. 28 Chashna Jesusta wañuchishpankuna kan munashkaykishina tukuy chay ñawpa rimashkaykita rurarkansapa.
29 A Tata Dios, kunanka chay chiknishuk runakuna manchachiwanayanankunata
yuyay. Yanapawaysapa mana manchakushpa rimanaykita yachachikunaynikunapa.
30 Allita yanapawaysapa chay alli rurak wambrayki Jesuspa shutinpi unkudukunata
sanuyachinaynikunapa almirana milagrukunata ruranaynikunapa.
31 Chashna Tata Diosta willashkankunawasha chay tantanakushkankuna wasi sukaman kuyurkan. Chaypina Tata Diospa Espiritunka sukaman yanaparkansapa mana ni
pita manchashpa Tata Diospa rimananta yachachikunankunapa.

Jesusta kreyik runakuna tiyapunankunawan yanapanakuksapa.

32 Chaymanta tukuy chay aypa kreyikuk runakunaka suk yuyaylla kashpa sukaman yanapanakushpa kawsaksapa. Rimarkansapa tukuy tiyapunankuna paktallapa
kananpa. Mana ni pi rimaksapachu kayka ñukallapami nishpa. 33 Jesuspa aklladu
yachachikuk runakunaka sukaman allita yachachikuykarkansapa Señor Jesukristu
wañushkanmanta kawsamushkanta. Chashna allita yachachikuptinkuna Tata Dioska
paykunata sukaman yanaparkansapa. 34 Chayrayku niman sukpa nima laya illapuksapachu. Terrenuyuk wasiyuk runakuna rantikuksapa. 35 Chaypina chay
rantikushkankuna chaninkunata chay alli yachachikuk runakunata kurkansapa mana
nimayukkunata patumanankunapa.
36 Chaypi suk runa Jose Levipa ayllunmanta Chipre ishlamanta karkan. Paypish
Jesukristuta kreyirkan. Payka sukaman animuchikuk kushichikuk runa karkan.
Chayrayku chay yachachikuk runakunaka paytaka shutiyachirkansapa Bernabepi.
Chay shutin riman "kushichikuk runa." 37 Chay Bernabepa suk terrenun tiyarkan.
Payka chay terrenunta rantikurkan. Chay rantikushkan chaninta chay alli yachachikuk
runakunata kurkan paykuna patumakunankunapa.

5

Ananiyas warmin Safirawan chay alli yachachikuk runakunata llullachinayarkansapa.

1 Chaymanta suk runa Ananiyas warmin Safirawan suk terrenunta rantikurkansapa.
2 Chayta rantikushpankuna chay ullku warminwan yuyaykushpa patuma kullkita

apirkansapa paykunallapa kiparinanpa. Chaymanta patumallata chay alli yachachikuk runakunata kurkansapa. Llullakushpa Ananiyas willarkan terrenun chaninta paktaduta kuykananta. 3 Chashna llullakuptinna Pedruka Ananiyasta willarkan:

—Ananiyas, terrenuykita rantikushpa patuma kullkita apishkanki. Chaypina shamushkanki willawak tukuy paktadu chaninta apamushkaykita. ¿Imapatí Satanasta uyarishpa Tata Diospa Espiritunta llullachinayaykanki? 4 Chay terrenuykika kanpami karkan. Chaymanta rantikushkayki chaninka kanllapami karkan. ¿Imapatí llullachiwaykanki tukuy chaninta apamushkanki nishpa? Chashna rurashpaykika mana ñukaykunallatachu llullachiwashkankisapa. Tata Diostami llullachinayashkanki.

5 Chashna Pedru willaptin Ananiyaska allpapi urmashpa wañurkan. Chashna wañuptin tukuy runakuna yachashpa sukaman manchakurkansapa. 6 Chaypina suk waynakuna Ananiyaspa kuerpunta suk llachapawan wankushpa pusharkansapa pampak.

7 Chaymanta kimsa ora washan chay wañudu Ananiyaspa warmin yaykurkan mana yachashpa kusan wañushkanta. 8 Chaypina Pedruka tapurkan:

—May willaway. ¿Ariya terrenuykichitaka willawashkaykichi chaninpichu rantikushkankichi?

Chay warmika aynirkan:

—Ariya chay chaninpi.

9 Chaypina Pedruka willarkan:

—¿Imapatí kusaykiwan mana allita yuyaykushpa Tata Diospa Espiritunta llullachinayashkankichi? Chay waynakuna kusaykita pampaymanta kutimuykansapa. Paykunallami kantapish pushashunkisapa pampashuk.

10 Chay oralla Safirapish Pedrupa ñawpakninpi urmashpa wañurkan. Chay waynakuna chayamushpankuna paytapish tarimurkansapa wañudutana. Chaypina Safirapa kuerpunta pusharkansapa kusanpa ladunpi pampak. 11 Chaypina chay wañushkankunata yachashpankuna tukuy runakuna Jesukristuta kreyik runakunapish sukaman manchakurkansapa.

Chay alli yachachikuk runakuna aypa almirana layakunata rurarkansapa.

12 Chaymanta Jesuspa aklladu yachachikukkuna runakunapa ñawpakninkunapi aypa almirana milagrukunata rurarkansapa. Tata Diospa wasinpi Salomon Alarpi amañaksapa tantanakuyta. 13 Aypa runakuna paykunata kuyashpankuna willarkansapa alli rurak runakuna kanankunata. Chaymanta wakin runakuna manchakurkansapa paykunawan tantanakuyta. 14 Chaymanta aypa ullkukuna warmikuna Jesukristuta kreyirkansapa.

15 Chaypina chay runakuna unkudukunata kamillankunapi pusharkansapa kallikunapi churak Pedru pasashpa sombran apiptin alliyachinankunapa. 16 Chaymanta tukuy Jerusalenpa ladun llaktakunamanta aypa runakuna shamurkansapa unkudukunata pushamushpankuna. Supay unkuchishkan runakunatapish pusharkansapa chay alli yachachikukkuna alliyachinankunapa. Chashna pushaptinkuna paykunaka tukuyta alliyachirkansapa.

Awtoridarkuna chay alli yachachikuk runakunata micharkansapa ama yachachikunankunapa.

17 Chaypina saserdotekunapa kamachikuknin saduseokunawan sukaman piñakurkansapa chay alli yachachikuk runakuna aypa unkudukunata sanuyachiptinkuna. 18 Chayrayku chay alli yachachikuk runakunata apichishpankuna pusharkansapa llaktapa karselninpi churak. 19 Chay tuta Tata Diospa angelnin karselpa punkunta kicharishpa llukshichirkansapa. 20 Willarkansapa:

—Rillaychi Tata Diospa wasinman. Chaypi tukuy runakunata yachachimuychi Jesukristuta kreyishpa mana tukuyniyukta kawsanankunata.

21 Chay angel willashkanshina paykunaka tutapacha rirkansapa Tata Diospa wasinpi yachachikuk.

Chaypi yachachikuykaptinkuna saserdotekunapa kamachikuknin saserdotemasinkunawan judiyu ansianunkunata kayachirkansapa parlanankunapa. Tantanakushpankuna guardiyakunata kacharkansapa karselpi wichkadu yachachikuk runakunata pushamuk. 22 Chay guardiyakuna karselpi chayashpankuna mana niman suk runata tarirkansapachu. Chashna chunllata tarishpankuna kutirkansapa ansianukunata willak:

23 —Chay karselta tarishkanisapa alli wichkaduta. Soldadukuna punkunta allita kuydaykashkasapa. Chaypina punkuta kicharishpaynikuna karsel ukupi mana ni pita tarishkanisapachu.

24 Chashna guardiyakuna willaptinkuna saserdotekunapa sinchi kamachikukninwan, Tata Diospa wasinta kuydakkunapa kamachikukninwan sinchi saserdotekuna sukwan sukwan tapunakurkansapa:

—¿Imashnatí chay runakunaka llukshishkasapa? ¿Kunanka imachami tiyan?

25 Chashna tapunakuykaptinkuna suk runa paykunapi chayashpa willarkansapa:

—Karselpi wichkachishkaykichi runakunaka Tata Diospa wasinpi tukuy runakunata yachachiykansapa.

26 Chaypina Tata Diospa wasinta kuydak guardiyakunapa kamachikuknin chay guardiyakunawan rirkansapa maskak. Chaypi tarishpankuna mana nimanachirkansapachu manchakushpa chay runakuna ruminchanankunata. Chaypina allillapi ansianunkunaman pusharkansapa. 27 Chaypi chayaptinkuna chay sinchi kamachikuk saserdoteka willarkansapa:

28 —Ñukaykunaka sinchita willashkaykichi ama Jesuspa yachachikushkanta nima rurashkanta ni pita yachachinaykichipa. ¿Imapatí yachachikuyllapi katinkichi? Kay Jerusalenpi kawsak runakunata sukamanna yachachiykankichi. Chaymanta ñukaykunata chatawaykankichi Jesusta wañuchishkaynikunata.

29 Chashna willaptinkuna Pedruka chay yachachikukmasinkunawan aynirkansapa:

—Ñukaykunaka Tata Dios willawashkankunallata ruranisapa. Chayrayku kankunata mana kasushkaykichichu. 30 Kankunaka Jesusta suk kruspi chakatashpa wañuchichirkankichi. Chaymanta awilunchikunapa Tata Diosninmi chay wañuchichishkaykichi Jesusta kawsachimushka. 31 Chashna Tata Dios Jesusta kawsachimushpa willarkan alli ladunpi tiyarinanpa. Willarkan paylla israel runakunata kamachiwananchikunapa salvawananchikunapa. Chashna Jesus salvakuk kaptin uchanchikunata wanaptinchikuna payka perdonawanchisapa. 32 Ñukaykuna allita willaykaykichi Jesukristu salvawakninchikuna kananta. Tata Diospa Espiritunpish chashnallami willashunkichi. Tata Diosta kasuptinchikuna Espiritunta kachamun yanapawananchikunapa.

33 Chashna Pedru willaptinkuna chay kamachikuk runakunaka piñakushpankuna sukaman munarkansapa wañuchiyta. 34 Paykunawan karkan suk fariseo runa Gamayel. Chay Gamayelka Moisespa killkashkankunata yachachikuk runa karkan. Chay llaktapi kawsak runakuna payta riksishpa rimarkansapa alli yachachikuk runa kananta. Chay Gamayelka shayarishpa willarkansapa suk ratupa Pedruta Juanta llukshichinankunapa. 35 Chaypina chay kamachikukmasinkunata willarkansapa:

—Judiyumasinikuna, amarapish kay runakunata wañuchishpaykichira allita yuyaykuychi. 36 ¿Manachu yuyankichi chay runa Teyudasta? Payka rimarkan sinchi kamachikuk kananta. Chusku pachak runakuna paytaka katirkansapa. Chaypina chay

romano awtoridarkuna Teyudasta wañuchiptinkuna katiknin runakuna chayta chayta nitikurkansapa. Chaypina tukuy ruranayashkankuna tukurkan.

37 Chaymanta yuyaychi chay Galileamanta runa Judasta. Gobiernu tukuy runakunata yupanankuna diyakunapi payka aypa runakunata willarkansapa payllata katinankunapa. Aypa runakuna payta katiptinkuna awtoridarkuna wañuchichirkansapa. Chaypina katikninkuna chayta chayta nitikurkansapa. 38 Chayrayku willaykichi ama nimata chay yachachikuk runakunataka ruraychichu. Paykuna kikinkunamanta yachachikushpankunaka suk tiempukamanmi chunllayankasapa. 39 Chaymanta Tata Diosmanta kaptin kankunaka manami atipankichichu chunllayachiyta. Kuydanakuychi ama Tata Diosta rabyachinaykichipa.

Chashna Gamayel willaptinkuna chay kamachikuk runakunaka kasurkansapa. 40 Chaypina chay yachachikuk runakunata kayachishpankuna asutichirkansapa. Sinchita willarkansapa amana kutin Jesuspa shutinpi nimata yachachikunankunapana. Chashna willashpankuna kacharirkansapa.

41 Chaypina chay yachachikuk runakuna chay kamachikuk runakunamanta kushikuypuru llukshirkansapa. Sukaman kushikurkansapa Jesukristuta kasushkanrayku sufrishpankuna.

42 Chaymanta tukuy diya Tata Diospa wasinpi wasinkunapipish yachachikuksapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

6

Jesusta kreyik runakuna kanchis runakunata akllarkansapa yanapanankunapa.

1 Chay tiempu Jesusta kreyik runakuna ashwanta aypayarkansapa. Suk kreyikukkuna griego rimak karkansapa. Sukkuna hebreo rimak karkansapa. Chay griego rimak runakuna sientishpa rimarkansapa paykunamanta ashwan aypa kullkita chay hebreo rimak viyudakunata kushkankunata. 2 Chashna rimaptinkuna chay chunka ishkay yachachikuk runakunaka tukuy kreyikuk runakunata tantanachirkansapa. Paykunata willarkansapa:

—Ñukaykunaka Tata Diospa rimananta yachachikunisapa. Manami allichu kanman yachachikunaynikunata sakishpa kullkita patumakunaynikunapa. 3 Chayrayku, wawkinikuna, paninikuna, kankunamanta kanchis runakunata akllaychi mana nimayuk runakunata kullkita patumakunankunapa. Tata Diospa Espiritunta alli kasuk mana llullakuk alli yachak runakunata akllaychi. 4 Chashna chay kanchis runakunata akllaptikichi ñukaykuna katishasapa orashpalla Tata Diospa rimananta yachachikuyllapi.

5 Chashna chay yachachikuk runakuna willaptinkuna Jesusta kreyik runakunaka almitirkansapa. Chaypina akllarkansapa Estebanta. Payka Jesukristuta alli kreyik runa karkan. Tata Diospa Espiritunta allita kasushpa kawsak. Chaymanta akllarkansapa Felipita, Prokorota, Nikanorta, Timonta, Parmenasta, Nikolasta. Chay Nikolaska Antiokiya llaktamanta karkan. Payka mana judiyu kaykashpa judiyukunapa yachachikunanta aypa watatana katirkan.

6 Chay kanchis runakunata akllashpankuna chay chunka ishkay yachachikuk runakunaman pusharkansapa. Paykunaka makinkunata chay aklladu runakunapa umankunapi churashpa Tata Diosta roygarkansapa sukaman yanapanankunapa.

7 Chaymanta Tata Diospa rimananta sukaman yachachikuptinkuna Jerusalenpi Jesukristuta kreyik runakuna sukaman aypayarkansapa. Aypa saserdotekunapish Jesusta kreyirkansapa.

Chiknik runakuna Estebanta pusharkansapa kamachikukninkunapi chatakuk.

8 Chaymanta Tata Diospa Espiritun sukaman yanapaptin chay runakunapa
ñawpakninkunapi Estebanka atiparkan aypa almirana milagrukunata rurayta. 9 Chashna
almirana milagrukunata ruraptin suk runakuna kallarirkansapa Estebanwan
ayninakuyta. Chay runakunaka suk tantanakunankuna wasipi tantanakuksapa.
Chay wasipa shutin karkan Kacharidukunapa Wasin. Suk ayninakuk runakuna
Sirene llaktamanta, Alejandriya llaktamanta, Silisia partimanta, Asia partimanta
karkansapa. 10 Chay runakuna Estebanwan sukaman ayninakushpankunapish
mana atiparkansapachu upallayachiyta. Tata Diospa Espiritun sukaman yanapaptin
Estebanka atiparkan sukaman allita yachachiysapata. 11 Chashna mana upallayachiyta
atipashpankuna suk runakunata kullkita pagararkansapa chatanankunapa Esteban
Tata Diosta Moisesta washanchaykananta.

12 Chay llullakuk runakuna chayta rimashpa ansianukunata, Moisespa killkadunta
yachachikukkunata, chay llaktapi kawsak runakunata sukaman turbachirkansapa.
Paykunaka Estebanta apishpankuna pusharkansapa kamachikukninkunapi chatakuk.
13 Chaypina chay llullakuk runakunaka chatashpankuna willarkansapa:

—Kay runaka sukaman washanchashpa riman kay Tata Diospa wasin Moisespa kil-
lkadun mana alli kanankunata. 14 Chaymanta uyarishkanisapa rimaptin chay Nasaret-
manta Jesus Tata Diospa wasinta urmachinanta. Chaymanta uyarishkanisapa rimaptin
Jesus Moises yachachiwashkanchikunata chikan layatana yachachiwananchikunata.

15 Chashna chatakuykaptinkuna chay kamachikuk runakunawan tukuy chay tan-
tanakudu runakunaka Estebanta chaparkansapa. Uyanta kawarkansapa iden suk
angelpa uyanshina llipyaptin.

7

Esteban chay kamachikuk runakunata sukaman yachachirkansapa.

1 Chaypina chay sinchi kamachikuk saserdoteka Estebanta tapurkan:

—Chay runakunaka ¿kuskatachu chatashushkasapa?

2 Chashna tapuptin Estebanka willarkansapa:

—Wawkinikuna, tataynikuna, mash uyariwaychi. Chay runakunaka
llullakuykansapa. Mana tukuyniyukta kawsak Tata Diosninchikuna ñawpa
awilunchi Abrahampi rikurirkan Mesopotamia llaktanpi kaptin manara Haran
llaktaman riptinra. 3 Chashna rikurishpa willarkan: “Aylluykikunata sakishpa kay
llaktaykimanta llukshiy. Kawachinayni llaktaman rillay.”

4 Chashna Tata Dios willaptinna Abrahamka Kaldea llaktanmanta llukshirkan Haran
llaktapi kawsak. Chay Haranpi tatanka wañurkan. Chaymanta tatan wañuptin Tata
Dioska kay kawsaykananchikuna llaktaman pushamurkan. 5 Kay llaktapi kawsaykapt-
inpish mana paypachu karkan. Chay tiempu manara nima wambrayukra kaykaptin-
pish Tata Dioska willarkan wañushkanwasha kay llakta mirakninkunapa kananta.

6 Chaymanta Tata Dioska Abrahamtaka willarkan: “Miraknikikuna suk chikan llak-
taman rinkasapa mana llaktayuk runakunashina kawsanankunapa. Chusku pachak
watata chay chikan llaktapi kawsak runakuna paykunata sukaman trabajachish-
pankuna sufrichinkasapa.”

7 Chaymanta Tata Dioska Abrahamtaka willarkan: “Ñukami chay miraknikikunata
sufrichik runakunataka kastigashasapa. Chashna kastigaptinikuna chay miraknikiku-
naka chay llaktamanta llukshinkasapa. Chaypina kay llaktaman shamushpankuna
ñukata sirviwashpankuna kawsankasapa.”

8 Chashna Tata Dios Abrahamwan paktuta rurashpa willarkan tukuy ullku
wambrakunata pusak diyayuk kaptinkuna señalachinankunapa. Chayrayku wambran
Isak nasiptin pusak diyayuk kaptin Abrahamka señalarkan. Chaymanta Isakpish

wambran Jakobota señalarkan. Chaymanta Jakobopish wambrankunata señalarkansapa. Jakobopa wambrankunamanta chunka ishkay ayllunkuna mirashkanchisapa.

9 Jakobopa wambrankuna ñukanchikunapa ñawpa awilunchikunami. Paykunaka wawkin Joseta chiknishpa rantikurkansapa Egipto llaktaman pushanankunapa. Chashna rantikuptinkunapish Tata Dioska Josetaka sukaman yanaparkan. 10 Tata Diosmi tukuy sufrishkankunamanta surkurkan. Tata Dios sukaman yanapaptin Joseka alli yachak karkan. Chashna yachaysapa kashpa Egiptopi kamachikuk Faraonta kushichirkan. Chayrayku Faraonka Joseta kuyashpa churarkan kikinpa wasinpi Egipto llaktapipish kamachikunanpa.

11 Chashna Jose kallariptin kamachikuyta Egiptopi tukuy Kanaan llaktapi sinchi yarkay tiyarkan. Chaypina chay awilunchikuna Kanaan llaktapi kawsaykashpankuna mana nima mikunankunata tarirkansapanachu. 12 Chashna sinchi yarkay tiyaptin Jakoboka yacharkan Egiptopi trigu tiyananta. Chayrayku wambrankunata kacharkansapa triguta rantinankunapa. Chay awilunchikuna chayrak rishpankuna manara wawkin Josetaka riksirkansaparachu.

13 Chaymanta ishkaynin kuti riptinkuna Joseka chayrak willarkansapa wawkinkuna kananta. Chaypira chay kamachikuk Faraonka yacharkan maykan kastami Joseka nishpa.

14 Chaymanta Joseka wawkinkunata willarkan tatan Jakobota tukuy familyankunata pushamunankunapa Egiptopi kawsanankunapa. Jakobopa familyankunaka kanchis chunka pichka runakuna karkansapa. 15 Chashna Jose willakuptin Jakoboka tukuy familyankunawan rirkansapa Egiptopi kawsak. Chaymanta chay llaktallapi wañurkan. Chayllapi chay chunka ishkay wambrankunapish wañurkansapa. 16 Jakobo wañuptin Joseka tukuy wawkinkunawan kuerpunta pusharkansapa Jakobopa llaktan Sikempi pampak. Ñawpa tiempu chay Sikem llaktapi Abrahamka aypa kullkiwan Hamorpa wambrankunamanta suk terrenuta rantirkan. Chay terrenupi Jakobopa kuerpunta pamparkansapa.

17 Chaymanta Jakobopa ñetunkuna Egiptopi kawsashpankuna sukaman aypata mirarkansapa. Aypa watakunata chay llaktapi kawsashkankunawasha pishillana illarkan Tata Dios Abrahamta willashkantashina rurananpa. 18 Chaypina Egiptopi chikan kamachikuk runa yaykurkan. Payka Josetaka mana riksirkanchu unay tiempu wañudu kaptinna. 19 Chay kamachikuk awilunchikunataka sukaman llullachishpa sufrichirkansapa. Mana munarkanchu miranankunapa. Chayrayku willarkansapa tukuy chayrak nasidu ullku wambrakunata wishchunankunapa wañunankunapa.

20 Chay tiempupi Moiseska nasirkan. Tata Dioska chay wambrataka sukaman kuyarkan. Chaypina kimsa killata tatan maman wasinpi pakashpa wiwarkansapa. 21 Chaypina manana pakayta atipashpankuna suk sestupi churashpa yakupi kacharirkansapa. Chay yaku mañanpi chay kamachikuk Faraonpa shipashnin tarishpa kikinpa wawantashina wiwarkan. 22 Chay shipash wiwaptin Moiseska tukuy chay egipto runakunapa yachanankunata allita yachakurkan. Wiñashpa alli rimakuk alli yachaysapa runa karkan.

23 Chaymanta Moiseska chusku chunka watayuk kashpa rirkan israelmasinkunata kawak. 24 Paykunapi chayashpa kawarkan suk egipto runa suk israel runata sukaman makaykaptin. Chayta kawashpa Moiseska israelmasinta amachak rishpa chay egipto runata wañuchirkan. 25 Payta wañuchishpa yuyarkan: “Israelmasinikuna yachankasapa Tata Dios ñukata kachamuwashkanta chiknik runakunamanta llukshichinaynipasapa.” Chashna Moises yuyaptinpish chay israelmasinkunaka mana yacharkansapachu Tata Dios kachashkanta.

26 Chaymanta kayantin Moiseska tarirkansapa ishkay israel wawkipura
makanakuykaptinkuna. Rakinachiysapata munashpa willarkansapa: “Kankuna
wawkipura kaykashpa ¿imapatí makanakuykankichi?”
27 Chashna Moises michaptinkuna chay israelmasinta makaykak runa Moisesta
tankakushpa willarkan: “Ariya ¿pití willashushka shamunaykipa juesninikuna ka-
machiwakninikuna kanaykipa? 28 ¿Kayna chay egipto runata wañuchishkaykitashinachu
wañuchiwanayanki?”
29 Chayta uyarishpa Moiseska manchakurkan. Chayrayku nitikushpa Madian par-
timan rirkan. Chay partipi mana llaktayuk runashina kawsarkan. Chaypi kawsaptin
ishkay wambrankuna nasirkansapa.
30 Chaymanta chusku chunka wata washan suk chunlla pampapi Sinai urku ladunpi
Moiseska karkan. Chaypi suk taksha kaspi kawarkan rawraykaptin. Chay rawraykak
ukumanta Tata Diospa angelnin rikurirkan. 31 Chaypina Moiseska sukaman almi-
rashpa manchakuykashpa laduncharkan ashwan allita kawananpa. Chashna ladun-
chaykaptin uyarirkan Tata Dios willaptin: 32 “Ñukami kani chay ñawpa awiluykikuna
Abrahampa Isakpa Jakobopa Tata Diosnin.”
Chashna Tata Dios willaptin Moiseska manchakuywan chukchukushpa chay taksha
kaspi rawraykakta manana kawanayarkannachu. 33 Chaypina Tata Dioska willarkan:
“Ushutaykikunata surkuy kay urku ñukapa kaptin. 34 Ñukaka israel wambraynikunatami
allita kawani. Paykuna Egiptopi sukaman llakishpa kawsaykansapa. Uyarishkani suka-
man llakishpa wakaptinkuna. Chayrayku Egiptoman kachayki chay wambraynikunata
llukshichinaykipasapa.”
35 Ñawpata chay israelmasinkunaka Moisesta mana munashpankuna willarkansapa:
“¿Pití willashushka juesninikuna kamachiwakninikuna kanaykipa?” Tata Diospa an-
gelnin chay taksha kaspi rawraykak ukumanta willashpa Moisesllata kacharkan Egipto
llaktaman rinanpa. Willarkan israelmasinkunata chay llaktamanta llukshichinanku-
napa.
36 Moiseslla chay ñawpa awilunchikunata Egiptomanta llukshichirkansapa. Chusku
chunka watata chay llaktapi, chay Puka Kochata chimbaypi, chay chunlla chakidu
pampapi Moiseska aypa almirana milagrukunata rurarkan.
37 Moisesllami chay israelmasinkunata willarkansapa: “Tata Diosmi miraknikichimanta suk runata akllanka ñukashina alli yachachikuk kananpa.” 38 Chay is-
rael runakuna chay chunlla pampapi kawsaptinkuna chay Sinai urkupi suk angel
Moisesllata yachachirkan imashnami runakuna Tata Diosta kasushpa kawsankasapa nishpa. Chaymanta Moiseslla chay ñawpa awilunchikunata tukuy chaykunata
yachachirkansapa. Chaymanta paylla tukuy chaykunata killkarkan ñukanchikunapish
yachananchikunapa.
39 Chashna Moises Tata Diospa rimananta yachachikuptinpish chay ñawpa awilunchikunaka manami munarkansapachu kasuyta. Egiptoman munarkansapa kutiyllata. 40 Chashna Egiptoman kutinayashpankuna Aronta willarkansapa: “Manami
yachanisapachu maymanmi rishka chay Egiptomanta llukshichimuwakninchikuna
Moiseska. Chayrayku diosninikunata rurapaysapa pushawanankunapa.”
41 Chashna chay runakuna willaptinkuna Aronka kurimanta beshekuta rurarkan.
Chayta ruraptin chay runakunaka kaymi diosninchikuna nishpa kuyarkansapa. Chaymanta wiwa animalninkunata wañuchishpankuna chay kurimanta ruradu beshekuta
kuyashpankuna fiestata rurarkansapa. 42 Chayta kawashpana Tata Dioska paykunamanta suchurkan. Sakirkansapa luserukunata diosninkunatashina kuyanankunapa.
Chashnallami ñawpa alli yachachikuk runakunapa librunpi riman:
“Israel wambraynikuna, chay chunlla allpapi chunka chusku watata purirkankichi.

Chaypi wiwa animalnikikunata wañuchishpaykichi manami ñukatachu kuyawashkankichi.
43 Ñukata kuyawanaykichimanta chikankunata kuyarkankichi.
Molok diosta taksha wasinpi churashpa purichirkankichi.
Chay luseru Refanta kuyarkankichi.
Kikikichi rurashkaykichi dioskunata kuyarkankichi.
Chayrayku Babilonia llaktamanta ashwan karu llaktakunaman pushashkaykichi chaypi kawsanaykichipa.”
44 Chay chunlla chakidu allpapi chay ñawpa awilunchikunapa tiyarkan animalkunapa karapankunamanta ruradu wasin Tata Diosta kuyanankunapa. Tata Dioska Moisestaka willarkan kawachishkantashina chay wasita ruranankunapa. 45 Chay ñawpa awilunchikuna chay wasitaka aypa watakunata purichiksapa.

Chaymanta Moises wañuptin Josue kamachikuk kiparirkan. Josue kamachikuptin Tata Dios awilunchikunata yanaparkansapa Tata Diosta mana kreyik runakunata makashpa kallpachinankunapa. Chay allpapi kawsashpankuna chay kamachikuk Davidpa tiempunkaman chay karapamanta ruradu Tata Diospa wasinta kuydarkansapa. 46 Chay ñawpa kamachikuk Davidka Tata Diosta sukaman kushichirkan. Suk alli wasita sukaman ruranayarkan ñawpa Jakobomanta mirakninkuna chaypi Tata Diosta kuyanankunapa. 47 Chashna David ruranayaptinpish wambran Salomon Tata Diospa wasinta rurarkan. 48 Chashna Salomon wasita ruraptinpish sielupi kawsak Tata Dioska mana runakuna rurashkan wasipichu kawsan.

49-50 Suk ñawpa alli yachachikuk runa killkarkan:
“Tata Dioska riman:
‘Ñukaka altu sielupi tiyarishpa tukuy runakunapa sinchi kamachikukninmi kani.
Ñukallami tukuy allpapi tiyakta rurashkani.
Chayrayku ¿imashnatí runakuna rurashkan wasipika kawsayman?
Kankuna mana atipankichichu rurayta samanayni wasita.’ ”

51 Chashna rimashpa Esteban yachachikuyllapi katirkan:

—Kankunaka chay ñawpa awiluykichishina Tata Diosta mana kreyinayankichichu nima kasunayankichichu. Tata Diospa Espirituntapish mana kasunayankichichu. 52 Chay ñawpa awiluykichika tukuy alli yachachikukkunata sufrichirkansapa. Chay alli yachachikuk runakuna yachachikurkansapa chay alli rurak Jesus shamunanta. Chaypina Jesus shamuptin rantikushpa kankunaka wañuchirkankichi. 53 Kankunaka angelkunamanta Tata Diospa rimananta chaskishpaykichipish mana kasunkichichu.

Chay chiknik runakuna Estebanta ruminchashpa wañuchirkansapa.

54 Chashna Esteban chay kamachikuk runakunata willaptinkuna kirunkunata mukushpankuna sukaman rabyakurkansapa. 55 Chashna orana Esteban sieluta chapashpa Tata Diospa Espiritun yanapaptin Tata Diosta llipyakpuruta kawarkan. Jesustapish kawarkan Tata Diospa alli ladunpi shayariduta. 56 Chaypina chay runakunata willarkansapa:

—Mash kawaychi. Ñukaka kawaykani sieluta kicharinakuduta. Chaypi Tata Diospa wambranta Tatanpa alli ladunpi kawaykani.

57 Chashna Esteban willaptinkuna chay runakunaka rinrinkunata wichkashpankuna sinchita kaparikurkansapa. Rabyakushpankuna Estebanta apirkansapa. 58 Payta aysashpankuna chay llaktamanta llukshichishpankuna ruminchakansapa. Paykuna sawa llachapankunata surkukushpankuna suk runa Saulota kurkansapa kuydapunankunapa. 59 Chay chiknik runakuna ruminchaykaptinkuna Estebanka orashpa willarkan:

—A Señor Jesus, ñukaka wañuykaninami. Chaskiwayna.

60 Chayta rimashkanwasha kunkurikushpa sinchita rimashpa Tata Diosta willarkan:

—¡A, Tata Dios, kay wañuchiwak runakunataka perdonaysapa!
Chashna willashpa Estebanka wañurkan.

8

Saulo Jesukristuta kreyik runakunata sufrichirkansapa.

1-2 Chashna chay chiknik runakuna Estebanta wañuchiykaptinkuna Saulopish rimarkan allimi wañuchinankunaka. Esteban wañuptinna Jesukristuta kreyik runakuna sukaman wakakushpa pamparkansapa.

Chay diyamanta Jerusalenpi kawsak runakuna Jesukristuta kreyik runakunata chiknishpa kallarirkansapa sufrichiyta. Chayrayku paykuna manchakuywan Judea partiman Samaria partiman nitikurkansapa. Paykuna nitikushpankunapish chay alli yachachikuk runakuna mana nitikurkansapachu. 3 Chaykamanka Sauloka Jesukristuta kreyik runakunata chiknishpa sukaman sufrichirkansapa. Wasin wasinpi yaykushpa ullkukunata warmikunata apirkansapa pushanankunapa karselpi wichkachik.

Felipi Tata Diospa rimananta yachachikurkan Samaria llaktapi.

4 Chashna Jesukristuta kreyik runakuna Jerusalenmanta nitikushpankuna maypicha chayashpankuna yachachikuksapa Jesukristu salvakuk kananta.

5 Felipi nitikushpa Samaria partipi ashwan atun llaktapi chayarkan. Chaypi chayashpa Jesukristu yachakushkanta kallarirkan yachachikuyta. 6 Chay llaktapi kawsak runakuna sukaman kushikushpankuna aypa milagrukunata ruraptin kawashpankuna Felipita allita uyarirkansapa. 7 Felipika aypa supayadu runakunatapish alliyachirkansapa. Chay supaykuna unkuchishkan runakunamanta kaparikushpa llukshirkansapa. Chaymanta aypa mana kuyuy atipak aypa mana puriy atipak runakunata alliyachirkansapa. 8 Chashna aypa unkudukunata sanuyachiptinkuna chay llaktapi kawsakkuna sukaman kushikurkansapa.

9 Chay llaktapi kawsarkan suk runa Simon. Ñawpa chay Simonka ñakakushpa kawsak. Ñakakushpa aypa runakunata llullachishpa kreyichirkan sumak yachayuk kananta. 10 Tukuy chay llaktapi kawsakkuna taksha atun paytaka sukaman allita uyarishpa willaksapa: “Tata Dios yanapaptin kay runaka sukaman yachaysapami.” 11 Aypa watakunata chay Simonka ñakakushpa chay runakunata llullachirkansapa. Chayrayku willashkankunata sukaman manchashpankuna kasuksapa.

12 Chay llaktapi Felipika yachachikurkan Tata Dios kamachikuk kananta Jesukristu salvakuk kananta. Chaypina aypa ullkukuna warmikuna yachachikunanta kreyishpankuna bawtisakurkansapa.

13 Chay Simonpish Jesukristuta kreyishpa bawtisakurkan. Chashna bawtisakushpa Felipiwan tantalla purirkan. Sukaman almirarkan Felipi almirana milagrukunata ruraptin.

14 Chaypina Jerusalenpi chay yachachikuk runakunaka yacharkansapa Samariapi aypa runakuna Tata Diospa rimananta kreyinankunata. Chayta yachashpankuna Pedruwan Juanta kacharkansapa ashwan allita yachachikunankunapa. 15 Pedruwan Juanka Samariapi chayashpankuna Tata Diosta roygarkansapa chay mushuk kreyikukkunapish Espiritunta chaskinankunapa. 16 Chay runakuna Jesuspa shutinllapira bawtisakurkansapa. Tata Diospa Espiritunka manara paykunaman shamurkanrachu.

17 Chaypina Pedruwan Juan chay runakunapa umankunapi makinkunata churaptinkuna Tata Diospa Espiritunta chaskirkansapa.

18 Chayta kawashpa chay Simonka Pedruta Juanta kullkita pagaranayarkan. 19 Willarkansapa:

—Ñukatapish yachachiwaychi atipanaynipa runakunapi makinikunata churaptini Tata Diospa Espiritunta chaskinankunapa.
20 Chashna willaptinna Pedruka willarkan:
—Kanka yuyanki ñukata kullkita pagarawaptiki Tata Dios yanapashunaykita. Chashna yuyaykuptiki Tata Dios sukaman kastigashunka. 21 Tata Diospa ñawpakninpi mana alli yuyayuk runa kanki. Chashna yuyaykuptiki payka mana yanapashunkichu. 22 Chay mana alli yuyanaykimanta wanashpa Tata Diosta roygay perdonashunaykipa. 23 Ñukaka kawayki uchaykillapira kaptiki. Kunankaman ñakakushkaykita mana wanankichu.
24 Chashna Pedru willaptin Simonka aynirkan:
—Kankunaka Tata Diosta roygapaychi ama rimashkaykichitashina kastigawananpa.
25 Chay llaktapi Juanwan Pedruka Tata Diospa rimananta allita yachachikurkansapa. Chaymanta Samaria partipi aypa llaktillukunapi Jesus yachachishkankunata yachachikuyllapi rirkansapa Jerusalenpi chayanankunakaman.

Felipi Etiopiya llaktamanta kamachikuk runata yachachirkan.

26 Chaymanta Pedruwan Juan kutishkankunawasha Tata Diospa angelnin Felipita willarkan:
—Rillay Jerusalenmanta Gasa rina ñanta. Chay ñanka chunlla chakidu partita rin.
27 Chashna chay angel willaptinna Felipika rirkan. Chay ñanpi suk Etiopiyamanta runawan tinkunakurkan. Chay runaka Etiopiya llaktapi kamachikuk warmipa kullkinta kuydak karkan. Payka Tata Diosta kuyak rishkanwasha Jerusalenmanta llaktanman kutiykarkan. 28 Kaballu aysaptin karrunpi tiyaridu riykarkan. Chashna karrunpi riykashpa ñawpa yachachikuk Isaiyaspa killkadunta leyiykarkan.
29 Chaypina Tata Diospa Espiritunka Felipitaka willarkan:
—Mash chay karruta ladunchay.
30 Chaypina Felipi ladunchashpa uyarirkan chay ñawpa Isaiyaspa killkadunta leyiykaptin. Chaypina chay runataka tapurkan:
—¿Ariya entiendinkichu kay killkadu leyiykanaykita?
31 Chashna tapuptinna chay runaka aynirkan:
—Mana ni pi yachachiwaptinka ¿imashnatí atipasha entiendiyta?
Chaypina Felipita roygarkan karrunpi yaykushpa ladunpi tiyarinanpa. 32 Chay runa Tata Diospa rimanan leyishkanka kashna riman:
“Tata Diosmanta shamudu runata suk ovejatashina pusharkansapa wañuchik.
Suk oveja mana nima kaparinchu millwanta tipipuptinkuna.
Chashnashina Tata Diosmanta shamudu runata sufrichiptinkuna mana nima kaparirkanchu.
33 Paytaka asichishpankuna pinkachirkansapa.
Mana nima uchayuk kaptinpish kastigarkansapa.
Wañuchishkankunarayku payta kreyikkuna mana yupaypa layata aypayankasapa.”
34 Chayta leyishkanwasha chay Etiopiyamanta runaka Felipita tapurkan:
—May willaway. Chay ñawpa yachachikuk runaka ¿kikinpachu killkarkan chikan runapachu?
35 Chaypina Felipika chay runa leyishkan Isaiyaspa killkadunmanta yachachirkan Jesus salvakuk kananta. 36 Chaypina riykashpankuna suk yakuta kawashpa chay runaka Felipita willarkan:
—Mash kaway chay yakuta. ¿Manachu kay yakupika ñukata bawtisawankiman?
37 Chaypina Felipika aynirkan:
—Tukuy shunku Jesukristuta kreyiptikika bawtisashkayki.
Chashna willaptin chay runaka aynirkan:
—Ñukaka kreyini Jesus Tata Diospa wambran kananta.

38 Chashna willaptin Felipika almitirkan bawtisayta. Chaypina chay runaka karrunta
shayachiptin ishkantinkuna chay yakuman rirkansapa. Chaypi Felipika chay runata
bawtisarkan.
39 Chaymanta bawtisashkanwasha yakumanta llukshiptinkuna Tata Diospa Espiri-
tunka Felipitaka suk partiman pusharkan. Chay runa manana Felipita kawashpapish
kushikuypuru llaktanman kutirkan.
40 Tata Diospa Espiritun Asoto llaktapi Felipita churarkan. Chay Asotomanta
rishpa llaktan llaktanpi Jesus yachachikushkanta rirkan yachachikuypi Sesareapi
chayanankaman.

9

Jesukristu Saulota kayarkan payta katinanpa.
(Hch 22.6-16; 26.12-18)

1 Chaykamanka Saulo sinchita piñakushpa sukaman jorachirkansapa Jesukristuta
kreyik runakunata wañuchinankunapa. Paykunata wañuchinayashpa saserdotekunapa
kamachikukninman rirkan. 2 Payta mañarkan kartata kunanpa Damasko llaktaman
rishpa tantanakunankuna wasikunamanta Jesukristuta katik ullkukunata warmiku-
nata apinanpa. Yuyarkan Jerusalenman pushashpa karselpi wichkachinankunapa.
3 Chay kamachikuk kartata kuptinna Sauloka Damaskoman riykarkan. Chay llaktapi
chayanayaykaptin raslla sielumanta paypi sukaman llipyamurkan. 4 Chayta kawashpa
Sauloka allpakaman urmarkan. Chaypina uyarirkan willaptin:
—Saulo, Saulo ¿imapatí chikniwashpa sufrichiwaykanki?
5 Chashna willaptin Sauloka tapurkan:
—¿Pití kanki, Señor?
Chaypina chay willak runaka aynirkan:
—Ñukaka Jesusmi kani. Kanka ñukata chikniwashpayki sufrichiwaykanki.
6 Atarimushpa Damaskoman rillay. Chaypi suk runa yachachishunki imatami ruranki
nishpa.
7 Saulopa purikmasinkuna paywan parlaykak runata uyarishpapish mana ni pita
kawarkansapachu. Chayrayku sukaman manchakurkansapa.
8 Saulo allpamanta atarimushpa manana atiparkannachu kawakuyta. Chayrayku
chay purikmasinkunaka makinmanta apishpa Damaskoman pusharkansapa. 9 Chaypi
chayashpa Sauloka kimsa diyata karkan mana kawakushpa mana nimata mikushpa
nimata upyashpa.
10 Chay Damaskopi Ananiyas kawsarkan. Payka Jesukristuta kreyik runa karkan.
Jesuska payta rikchadunpi muskuyninpishina rikurishpa kayarkan:
—¡Ananiyas!
Chashna kayaptin aynirkan:
—Señor ¿imatatí willawanki?
11 Chashna ayniptin Jesuska willarkan:
—Rillay Kuska shutiyuk kallita. Chaypi suk runa Judas kawsan. Paypa was-
inpi tapukuy Tarso llaktamanta Saulota. Chaypimi payka Tata Diosta oraykan.
12 Muskuyninpishina kanta kawashushka ladunchashpa makikita paypi churaptiki
kashkan allita kawakunanpa.
13 Chashna Jesus willaptin Ananiyaska willarkan:
—Señor, aypa runakunami willawashkasapa Jerusalenpi chay runa tukuy kanta
kreyishuk runakunata sufrichiykananankunata. 14 Kunanka kayman shamushka saser-
dotekunapa kamachikukninkunapa kartata apamushpa. Payka tukuy kanta kreyishuk
runakunata pushanayan karselpi wichkachiwanankunapa.
15 Chaypina Jesuska willarkan:

—Rillay tukuy willashkaynita rurak. Ñukami chay runataka akllashkani mana judiyu runakunata yachachikunanpa ñuka salvakuk kanaynita. Paymi chay runakunapa kamachikukninkunatapish judiyu runakunatapish yachachinkasapa. 16 Chaymanta paytaka willasha ñukata kreyiwashpa sukaman sufrinanta.

17 Chashna Jesus willaptin Ananiyaska uyarishpa Saulota rirkan kawak. Chay wasipi chayashpa Saulopa umanpi makinta churashpa willarkan:

—Wawkini Saulo, chay shamushkayki ñanpi rikurishuk Jesusmi kachamuwashka shamunaynipa kawakniki atipanaykipa kashkan allita kawakuyta. Tata Diospa Espiritunka kanpi yaykunka yanapashunaykipa.

18 Chashna oras Saulopa ñawinmanta challwa karapan laya urmaptin kawakurkan. Chaypina atariptin Ananiyas bawtisarkan.

19 Bawtisakushkanwasha mikushpana sinchiyarkan. Chaypina Jesusta kreyik runakunawan suk diyakunata Damaskopi kiparirkan.

Damaskopi Saulo kallarirkan yachachikuyta.

20 Chaymanta Damaskopi tantanakunankuna wasikunapi Sauloka kallarirkan yachachikuyta Jesukristu Tata Diospa wambran kananta. 21 Chashna yachachikuptin tukuy runakuna sukaman almirashpankuna willanakurkansapa:

—¿Manachu kay runaka Jesusta kreyik runakunata Jerusalenpi sukaman sufrichishka? ¿Manachu payka kaymanpish shamushka Jesusta kreyikkunata apinayashpa pushanankunapa saserdotekunapi chatakuk?

22 Chashna rimaptinkunapish Sauloka mana manchakushpa ashwan allita yachachikurkan. Damaskopi kawsak judiyu runakunata allita entiendichirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta. Chashna allita yachachikuptin paykuna sukaman turbakurkansapa.

Damaskomanta Saulo nitikurkan.

23 Chashna aypa diyakunata Saulo yachachikuptinna judiyukuna yuyaykurkansapa wañuchinankunapa. 24 Chaypina Sauloka yacharkan tukuy diya tukuy tuta chay llaktamanta pirkapa llukshinan punkunkunapi shuyaykanankunata wañuchinankunapa. 25 Chayrayku suk tuta Jesusta kreyikmasinkuna suk atun sestupi churashpa chay llaktapa pirkanmanta urayachirkansapa. Chashnamanta Sauloka chay chiknik runakunamanta kishpirkan.

Jerusalenpi Saulo yachachikurkan.

26 Chaymanta Sauloka Damaskomanta nitikushpa rirkan Jerusalenpi yachachikuk. Chaypina Jesusta kreyikmasinkunawan tantanakunayarkan. Paykuna Saulota mancharkansapa mana kreyishpankuna Jesusta kreyik kananta. 27 Chashna manchaptinkuna Bernabe paytaka pusharkan chay alli yachachikuk runakunapi riksichik. Willarkansapa:

—Kay runapish Jesukristuta kreyikmasinchikunami. Señorninchi Jesukristumi ñanpi paypi rikurishpa parlachirkan. Chaypina Damaskopi payka mana manchakushpa yachachikushka Jesus salvakuk kananta.

28 Chashna Bernabe willaptinkuna almitirkansapa paykunawan tantalla yachachikuypi purinankunapa. Chaypina Sauloka Jerusalenpi sukaman allita mana manchakushpa yachachikurkan Jesus salvakuk kananta. 29 Chashna yachachikuypi purishpa griego rimanayuk judiyukunawan parlaypi ayninakuypi yachachiksapa. Paykunaka mana kreyishpankuna wañuchinayarkansapa. 30 Chayta yachashpa Jesusta kreyikmasinkuna Sesareaman pusharkansapa. Chaymanta Sesareamanta Tarso llaktanman kacharkansapa.

31 Chay tiempu Judea partipi, Galilea partipi, Samaria partipi manana ni pi Jesukristuta kreyikkunata sufrichirkansapanachu. Chayrayku sukaman kushikushpalla

Jesukristupa yachachikunankunata ashwan allita yachakurkansapa. Tata Diosta kuyashpa kawsarkansapa. Chaymanta Tata Diospa Espiritun yanapaptinkuna ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

Pedru Eneasta sanuyachirkan.

32 Chaymanta Pedruka llaktan llaktan rirkan Jesukristuta kreyikmasinkunata kawak. Chashna rishpa Lida llaktapi chayarkan. 33 Chaypi tarirkan suk runa Eneasta. Payka pusak watatana mana kuyuyta atipashpa kamanpi siridu kawsarkan. 34 Pedruka payta willarkan:

—Eneas, Jesukristumi alliyachishunki. Atarimushpa kamaykita allichay.

Chashna Pedru willashkan oralla Eneaska atarimurkan. 35 Tukuy Lida llaktapi Saron llaktapi kawsak runakuna kawarkansapa Eneas atarimushkanta. Chayrayku Jesukristuta kreyirkansapa.

Pedru Dorkasta kawsachimurkan.

36 Chay tiempu Jope llaktapi suk warmi Tabita kawsarkan. Chay Tabitapa shutin griego rimaypi Dorkas. Paypish Jesukristuta kreyik karkan. Chay warmika allita rurashpa mana nimayuk runakunata yanapashpa kawsak. 37 Chay warmika unkushpa wañurkan. Chaypina kuerpunta armachishpankuna wasi altuynin kuartupi churarkansapa. 38 Chay Jope llaktaka Lida llaktamanta mana karupichu karkan. Pedru chay Lida llaktapi kawsaykarkan. Chaypina Jesukristuta kreyik runakuna yachashpankuna Pedru chaypi kananta ishkay runakunata kacharkansapa willak:

—Utkashi Jope llaktaman rinki.

39 Chashna willaptinkuna Pedruka paykunawan rirkan. Chaymanta Jopepi chayashpankuna maypicha Dorkaspa kuerpun churadu kuartuman pusharkansapa. Chaypina aypa viyudakuna wakashpankuna Pedruta ladunchashpa Dorkas sirashkan llachapakunata kamisakunata kawachirkansapa.

40 Chaypina Pedruka tukuy chay wakakuykakkunata llukshichishpa kunkurikurkan Tata Diosta mañananpa. Chaymanta wañuduta chapashpa willarkan:

—¡Tabita, atarimuy!

Chashna willaptin Dorkaska ñawinkunata kicharishpa Pedrutaka kawarkan. Payta kawashpa tiyarirkan. 41 Chashna tiyariptin Pedruka makinmanta apishpa atarichirkan. Chaymanta Jesukristuta kreyikkunata tukuy viyudakunata kayashpankuna Dorkasta kawsadutana kawachirkansapa.

42 Tukuy chay Jope llaktapi kawsakkuna yacharkansapa Dorkas kawsamushkanta. Chayrayku aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

43 Chaymanta aypa diyakunata chay llaktapi karapakunata allichak runa Simonpa wasinpi Pedruka kiparirkan.

10

Pedru rirkan Korneliota yachachik.

1 Sesarea llaktapi kawsarkan suk runa Kornelio. Payka Italia llaktamanta aypa soldadukunapa kapitannin karkan. 2 Chay Kornelioka tukuy familyanwan Tata Diosta allita kuyashpa kawsaksapa. Payka tukuy diya Tata Diosta kuyashpa orarkan. Aypa kullkiwan judiyu runakunata yanapaksapa.

3 Suk diya chawpi diya washan muskuyninpishina Tata Diospa angelninta kawarkan payman shamuptin. Chay angelka willarkan:

—¡Kornelio!

4 Chashna willaptin Kornelio angelta chapashpa sukaman manchakushpa tapurkan:

—Señor ¿imatatí willawanayanki?

Chashna tapuptin angelka aynirkan:

—Tata Diosmi orashkaykikunata uyarishka. Chaymanta mana nimayukkunata yanapaptiki sukaman kushikun. 5 Chayrayku willashunki Jope llaktaman suk runata kachay suk runa Simonta pushamunanpa. Paypa suk shutinka Pedru. 6 Payka tokayun Simonpa wasinpimi. Chay tokayunka trabajan karapakunata allichashpa. Wasinka manllayba kochapa mañanpimi. Pedru shamushpana willashunki imatami ruranki nishpa.

7 Chay angel rishkanwasha Kornelioka suk sirviknin soldaduta ishkay wiwachunkunata kayarkansapa. Chay soldaduka Tata Diosta kasushpa kawsak. 8 Paykunata chay kawashkanta parlachishpa Jopeman kacharkan.

9 Kayantin Jope llaktaman chay runakunaka rirkansapa. Chayanayaykaptinkuna chawpi diyata wasi sawanman Tata Dioswan parlak Pedruka rirkan. 10 Chawpi diyana kaptin sukaman yarkashpa mikunayarkan. Chaypina mikunanta yanunankunakaman muskuyninpishina kawarkan sieluta kicharikuptin. 11 Kawarkan sielumanta allpaman suk atun katanatashina chuskuntin puntankunamanta watadu urayamuptin. 12 Chay katana ukunpi rikchak laya animalkuna tiyarkan. Sukkuna chusku chakiyukkuna karkansapa. Sukkuna aysanakushpa purikkuna karkansapa. Sukkuna pawak animalkuna karkansapa. 13 Pedru chaykunata kawaykashpa suk vosta uyarirkan willaptin:

—¡Pedru, atarimuy! Chay animalkunata wañuchishpa mikuy.

14 Chaypina Pedruka willarkan:

—A, Señor, manami chaykunataka mikushachu. Manami niman suk kuti chay laya millaypa animalkunata mikushkanichu.

15 Chashna Pedru willaptin kashkan sielumanta willamurkan:

—Tata Dios rimaptin chay animalkuna allimi mikunaykipa ama rimaychu mana alli mikuna kananta.

16 Kimsa kuti Pedruka chayta kawarkan uyarirkan. Chaymanta chay kawashkan katanaka kashkan sieluman kutirkan. 17 Chaymanta Pedruka sukaman yuyaykushpa yachanayarkan imatami Tata Dios entiendichinayan nishpa. Chashna yuyaykuykaptinllara Kornelio kachashkan runakunaka chay Simonpa wasin punkupi chayamurkansapa. Paykunaka tapukuykarkansapa maypimi Simonpa wasinka nishpa. 18 Chay wasi punkunpi sinchita rimakushpa tapukurkansapa:

—¿Kay wasipichu Simon Pedruka?

19 Chaypina Pedru chay kawashkanta yuyaykuykaptinllara Tata Diospa Espiritunka willarkan:

—Mash uyariway. Kimsa runakunami sukaman maskashuykansapa. 20 Atarishpa urayay. Mana manchakushpayki paykunawan tantalla llaktankunaman rillay. Ñukami paykunataka kachamushkani kanta pushashunankunapa.

21 Chayta uyarishpa Pedruka wasi sawanmanta urayashpa Kornelio kachashkan runakunataka willarkansapa:

—Ñukami kani maskaykanaykichi runaka. ¿Imapatí munawankichi?

22 Chaypina paykunaka willarkansapa:

—Shamushkanisapa kapitan Kornelio kachamuwaptinkuna. Payka Tata Diosta allita kuyashpa allita rurashpa kawsan. Chayrayku tukuy judiyukuna paytaka munansapa. Tata Diospa angelnin paytaka willashka kayachishunanpa wasinman rishpa yachachikunaykipa.

23 Chashna willaptinkuna Pedruka chay wasipi yaykuchirkansapa. Chay tuta paywan kiparirkansapa. Chaymanta kayantin Pedru Jopepi kawsak Jesukristuta kreyikmasinkunawan chay runakunawan rirkansapa. 24 Jopemanta llukshishpankuna kayantinra Sesarea llaktapi chayarkansapa. Chaypi Kornelioka ayllunkunata amigunkunata tantanachishpa Pedruta shuyaykarkan.

25 Chay wasipi Pedru chayanayaykaptinna Kornelioka llukshirkan chaskik. Paypa
ñawpakninpi kunkurikurkan kuyananpa. 26 Chaypina Pedruka willarkan:

—¡Shayariy! ¡Ama chashna kuyawaychu! Ñukapish kanshina runallami kani.

27 Chaypina Pedruka paywan parlaypi wasinpi yaykushpa aypa tantanakudu runakunata tarirkan. 28 Paykunataka willarkansapa:

—Kankunaka yachankichi ñukaykuna judiyu runakuna kankuna mana judiyu runakunawan tantanakushpaynikuna uchallikunaynikunata. Chashna kaptinpish Tata Diosmi yachachiwashka ama ni maykan runakunata washanchashpa rimanaynipa mana alli kanankunata. 29 Chayrayku kayachiwaptikichi utkakushpa shamushkani. Kunanka yachanayani imapami kayachiwashkankichi nishpa.

30 Chashna tapuptin Kornelioka aynirkan:

—Ñami chusku diyana kashna ora ñukaka kay wasinipi mana nimata mikushpayni Tata Diosta oraykarkani. Chashna oraykashpayni chawpi diya washan suk llipyak llachapayuk angelta kawashkani. 31 Payka willawashka: "Kornelio, Tata Dioska tukuy roygashkaykitami uyarishka. Chaymanta chay mana nimayukkunata yanapaptiki kawashushka. 32 Chayrayku Jope llaktaman suk runata kachay Simonta pushamunanpa. Paypa suk shutinka Pedrumi. Chay manllayba kocha mañanpi tokayun Simonpa wasinpi kawsan. Chay tokayunka trabajan karapakunata allichashpa."

33 Chay angel chayta willawaptinna utkakushpa runakunata kacharkani maskashunankunapa. Allita rurashkanki shamushpayki. Kunanka tantanakudu kanisapa Tata Diospa ñawpakninpi. Tukuy Tata Dios willashushkanta munanisapa uyariyta.

Pedru chay tantanakudu runakunata yachachirkansapa.

34 Chashna willaptin Pedruka paykunataka willarkansapa:

—Kunanka sukaman allitana yachani Tata Dios deverasta mana ñukaykuna judiyukunallatachu kuyawanankunata. Tukuy runakunata idenllata kuyawanchisapa. 35 Judiyukunata mana judiyukunatapish chaskiwanchisapa payta kuyaptinchikuna allita rurashpa kawsaptinchikuna.

36 Tata Dios ñukaykuna judiyu runakunata willawarkansapa Jesukristuta kreyik runakunata perdonanankunata paywan tantalla kushikushpa kawsanankunapa. Jesukristuka tukuy runakunapa kamachikukninmi. 37 Kankunaka yachankichi Juan aypa runakunata yachachishkanta bawtisashkankunata. Chaymanta Jesus Galilea partimanta tukuy judiyukunapa llaktankunapi yachachikurkan. 38 Kankunaka yachankichi Tata Dios Espiritunta Nasaretmanta Jesusta kushkanta. Chashna Espiritunta kuptin Jesuska tukuy laya yachak tukuy laya atipak karkan. Tata Dios paywan kaptin rikchak laya allikunata rurashpa purirkan. Supay unkuchishkan runakunatapish alliyachirkansapa.

39 Kankunata willaykaykichi Jerusalenpi Judea partipi Jesus rurashkanta kawashkaynikunata. Chay alli ruranakunata ruraptinpish payta chiknik runakuna suk kruspi chakatashpa wañuchirkansapa. 40 Chashna wañuchiptinkunapish Tata Dioska kimsa diyamanta kawsachimurkan. Chaymanta ñukaykunapi payta rikurichirkan kawanaynikunapa. 41 Manami tukuy runakunachu paytaka kawarkansapa. Kawsamushkanwasha ñukaykunalla paywan tantalla mikurkanisapa upyarkanisapa. Tata Dioska ñawpamantapacha akllawarkansapa kawsamushkanta tukuy pita yachachinaynikunapa.

42 Chashna Jesus kawsamushkanta kawaptinikuna Tata Dioska kachamuwashkasapa tukuy runakunata yachachinaynikunapa: "Tata Dioska Jesusta churashka tukuy wañudu runakunapa tukuy kawsak runakunapa juesninkuna kananpa." 43 Tukuy

ñawpa yachachikuk runakunapish yachachikurkansapa Jesus shamunanta. Rimarkansapa tukuy runakuna Jesusta kreyiptinkuna Tata Dios uchankunamanta perdonanankunata.

Tata Dios Espiritunta mana judiyu runakunata kurkansapa.

44 Chashna Pedru yachachikuykaptinra tukuy chay uyarik runakunaman Tata Diospa
Espiritunka shamurkan. 45-46 Chaypina chay runakunaka mana yachashkankuna laya
rimanakunata rimashpankuna Tata Diosta alabarkansapa. Chayta uyarishpankuna Pe-
druwan shamuk judiyu runakuna sukaman almirarkansapa Tata Dios mana judiyuku-
natapish Espiritunta kushkanrayku.
47 Chaypina Pedruka chay purikmasinkunata willarkansapa:
—Ñukanchikuna kay runakunata mana atipanchisapachu michayta bawtisakunanku-
napa. Paykunapish ñukanchikunashina Tata Diospa Espiritunta chaskishkasapa.
48 Chaypina willarkansapa Jesukristupa shutinpi bawtisakunankunapa. Bawti-
sakushkankunawasha paykunaka Pedruta sukaman roygarkansapa suk diyakunata
paykunawan kiparinanpa.

11

Jerusalenpi Pedru Jesukristuta kreyik runakunata parlachirkansapa.

1 Chaymanta Judeapi Pedrupa yachachikukmasinkuna tukuy Jesusta kreyik
runakunawan yacharkansapa mana judiyukunapish Tata Diospa rimananta
kreyishkankunata. 2 Chayrayku Jerusalenman Pedru kutiptin judiyumasinkunaka
payta piñayarkansapa. 3 Chaypina tapurkansapa:
—¿Imapatí rishkanki chay mana judiyu runakunapa wasinpi yaykuk? ¿Imapatí
paykunawan mikushkanki?
4 Chashna tapuptinkuna Pedruka kallarinanmantapacha tukuy rurashkanta
willarkansapa:
5 —Ñukaka Jope llaktapi kashkani. Chaypina suk diya Tata Dioswan parlaykap-
tini muskuyninipishina suk atun katanatashina kawashkani. Chuskuntin puntanku-
namanta watadu karkan. Sielumanta ñukakaman urayamurkan. 6 Ukunpi allita
kawashpayni chusku chakiyuk animalkunata, puma laya animalkunata, aysanakushpa
purik animalkunata, pawak animalkunata kawashkani. 7 Chaypina uyarishkani suk
runatashina willawaptin: "Pedru, ¡atariy! ¡Kay animalkunata wañuchishpa mikuy!"
8 Chaypina aynirkani: "Manami mikushachu, Señor. Ñukaka niman suk kuti kay
millanapa laya animalkunata mikushkanichu."
9 Chaypina sielumanta kashkan willawarkan: "Tata Dios rimaptin tukuy animalkuna
alli mikunaykipa ama rimaychu millanapa laya kananta."
10 Kimsa kuti chay layallata kawashkani. Chaypina chay katanaka tukuy animal-
nintin sieluman alsanakurkan. 11 Chay oralla kimsa runakuna chayarkansapa chay
kawsashkayni wasipi. Paykunaka Sesarea llaktamanta shamushkasapa maskawak.
12 Chaypina Tata Diospa Espiritun willawashka paykunawan rinaynipa ama nimata
manchashpa. Kay sokta wawkinchikunawan tantalla rishkanisapa. Tukuy tantalla suk
runapa wasinpi yaykurkanisapa. 13 Chay runaka parlachiwashkasapa imashnami was-
inpi Tata Diospa angelninta kawashka nishpa. Chay angelshi ñawpakninpi shayarishpa
willarkan: "Suk runata kachay chay Jope llaktaman rinanpa Simonta pushamuk. Chay
Simonpa suk shutinka Pedru. 14 Paymi willashunka imashnami Jesukristu kanta tukuy
aylluykiwan tantallata salvashunkichi nishpa."
15 Chashna Kornelio willawaptin kallarirkani paykunata yachachiyta. Chashna oras
Tata Diospa Espiritunka paykunamanpish shamurkan iden ñukanchikunaman ñawpa
shamushkanshina. 16 Chayta kawashpayni yuyashkani Señorninchi Jesus rimashkanta:

“Allita willaykichi chay Juanka aypa runakunata yakullawan bawtisarkansapa. Chaymanta Tata Dios Espiritunwan bawtisashunkichi.”

17 Ñukanchikuna Señorninchi Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dioska Espirituntaka kuwashkanchisapa. Chay mana judiyukunatapish Espirituntaka kushkasapa. Chashna Tata Dios Espiritunta paykunatapish kuptin ñukaka mana nimachu kani michanaynipa.

18 Chashna Pedru willaptin chay Jerusalenpi kawsak wawkinkuna upallayarkansapa. Chaypina Tata Diosta alabashpankuna willarkansapa:

—Tata Dios mana judiyukunatapish yanapashkasapa uchankunamanta wanashpa payta kreyinankunapa mana tukuyniyukta kawsanankunapa.

Antiokiya llaktapi aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

19 Chay tiempu Estebanta wañuchishkankunawasha judiyu runakuna Jesukristuta kreyikkunata sukaman sufrichirkansapa. Chayrayku Jesukristuta kreyik runakunaka nitikushpankuna Fenisia llaktaman Chipre ishlaman Antiokiya llaktaman rirkansapa kawsak. Chay llaktakunapi kawsashpankuna judiyumasinkunallata yachachirkansapa Jesukristu salvakuk kananta. Chikankunata mana yachachirkansapachu. 20 Paykuna judiyumasinkunallata yachachikuptinkuna sukkuna Chipre llaktamanta Sirene llaktamanta Antiokiyaman rirkansapa. Chaypi mana judiyu runakunatapish yachachirkansapa Señor Jesukristuta kreyiptinkuna Tata Dios perdonanankunata. 21 Señorninchi Jesukristu yachachikuyta yanapaptin aypa runakuna mana alli rurashkankunata sakishpa payta kreyirkansapa.

22 Chaypina Jerusalenpi Jesukristuta kreyikkuna chayta yachashpankuna Bernabeta Antiokiyaman kacharkansapa. 23 Bernabeka chaypi chayashpa kawarkan Tata Dios sukaman paykunata yanapaykanankunata. Chayta kawashpa sukaman kushikurkan. Chaypina willarkansapa tukuy shunku mana shaykushpa Señorninchita katinankunapa.

24 Bernabeka sukaman alli rurak runa karkan. Tata Diospa Espiritun yanapaptin Jesukristuta sukaman allita kreyishpa kawsarkan. Sukaman allita yachachikuptin ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

25 Chaymanta Tarso llaktaman Bernabeka rirkan Saulota maskak. 26 Payta tarishpa Antiokiyaman pusharkan. Ishkantinkuna suk watata chaypi Jesukristuta kreyik runakunawan kawsarkansapa. Aypa runakunata allita yachachirkansapa. Chay Antiokiya llaktapi kawsakkuna Jesukristuta kreyikkunata kallarirkansapa shutiyachiyta Jesukristuta Katikkuna.

27 Chay tiempu Jerusalenmanta Antiokiyaman Tata Diospa rimananta yachachikuk runakuna rirkansapa. 28 Suk yachachikuk karkan Agabo. Tata Diospa Espiritun yachachiptin payka shayarishpa rimarkan tukuy llaktakunapi sinchi yarkay tiyananta. Chaymanta rimashkanshina chay ashwan sinchi kamachikuk Klaudiopa tiempunpi sinchi yarkay tiyarkan. 29 Chay yarkay tiyananta yachashpankuna Antiokiyapi Jesukristuta kreyikkuna yuyarkansapa Judeapi kawsak kreyikukmasinkunata kullkita kachanankunapa. Atipashkankunawan yanaparkansapa. 30 Chay tantachishkankuna kullkita Bernabewan Saulota kurkansapa Judea partipi ansianukunaman apanankunapa.

12

Chiknik runakuna Santiagota wañuchishpankuna Pedruta karselpi churarkansapa.

1 Chay tiempu chay kamachikuk Herodes Jesukristuta kreyikkunata kallarirkan sufrichiysapata. 2 Chay Herodeska Juanpa wawkin Santiagota ishkay filuyuk machetiwan wañuchichirkan. 3 Santiago wañushkanta yachashpankuna judiyu runakuna sukaman kushikurkansapa. Chayta kawashpa Herodeska soldadukunata kacharkansapa Pedrutapish apinankunapa. Paskua fiesta ukun Pedrutaka apichichirkan. Chay fiestapi

judiyu runakuna mana levadurayuk panta mikuksapa. 4 Chaypina karselpi Herodeska wichkachichishpa chunka sokta soldadukunata willarkansapa chuskumanta chuskumanta diyapi tutapi kuydanankunapa. Herodeska yuyarkan chay fiesta washan tukuy runakunapa ñawpakninkunapi Pedruta wañuchichiyta. 5 Chashna Pedru wichkaduta kuydaykaptinkuna Jesukristuta kreyikkunaka Tata Diosta sukaman roygarkansapa ama wañuchinankunapa.

Karselmanta Tata Dios Pedruta llukshichirkan.

6 Suk tutallana illarkan Herodes Pedruta chay runakunapa ñawpakninkunapi wañuchik pushananpa. Chay tuta Pedruka karselpi puñuykarkan ishkay soldadukunapa chawpinpi. Chay soldadukunapi ishkay kadenawan makinmanta watadu karkan. Chaymanta ishkay soldadukunaka karselpa punkunta kuydaykarkansapa.

7 Chashna Pedru puñuykaptin Tata Diospa angelnin chay karsel ukupi rikurirkan. Chaypina diyashina tukurkan. Chay angelka Pedrutaka kostillanpi takashpa rikchachishpa willarkan:

—¡Utkana atarimuy!

Chashna orana kadenakuna Pedrupa makinkunamanta paskakurkan. 8 Chaypina angelka willarkan:

—Llachapakuyna. Ushutaykitapish churakuy.

Pedru llachapakuptinna angelka willarkan:

—Kapaykita churakushpa katiway.

9 Chaypina Pedruka angelpa washanta katishpa mana yacharkanchu deverastachu manachu chay karselmanta llukshiykan nishpa. Yuyarkan muskuyninpishina kawakuykananta. 10 Chaypina Pedruka chay angelta katishpa soldadukunapa chawpinta pasarkan. Chaymanta ishkaynin punkuta kuydak soldadukunatapish pasarkansapa. Chaymanta chay karselpa fierrumanta ruradu punkunpi chayarkansapa. Chay punkuka kikinllamanta kicharinakurkan. Chashna kicharinakuptin llukshirkansapa. Chaypina suk kallita purishkankunawasha angelka Pedrutaka sapallanta sakirkan. 11 Chaypira Pedruka allita entiendishpa mana puñushpa muskukuykananta rimarkan:

—Kunanka allita yachani Tata Dios angelninta kachamushka kishpichichiwananpa. Payka shamushka Herodesmanta tukuy chay chikniwak judiyu runakunamanta kishpichichiwak.

12 Chayta entiendishpa Juan Markospa maman Mariyapa wasinman rirkan. Chay wasipi aypa runakuna tantanakushkasapa Tata Diosta sukaman royganankunapa ama Pedruta wañuchinankunapa. 13 Pedru chay wasipi chayashpa punkumanta kayakurkan. Suk shipash Roda rirkan kawak pimi punkumanta kayakuykan nishpa. 14 Chaypina rimananllamanta Pedruta riksishpa sukaman kushikuyninwan mana nima punkuta kicharishpa ukuman kallparkan. Rirkan avisakuk Pedru punkupi kananta. 15 Chay wasi ukupi kak runakuna mana kreyishpankuna willarkansapa:

—¡Dementami kanki!

Chaypina payka willarkansapa deveras chaypi Pedru kananta. Chay runakunaka mana nima kreyishpa willarkansapa:

—Manami paychu. Paypa almanmi.

16 Chaykamanka Pedruka punkumanta sukaman kayakuykarkan. Sukaman kayakuptin paykunaka punkuta kicharishpa Pedruta kawashpa sukaman almirarkansapa. 17 Pedru makinwan señasta rurashpa upallayachirkansapa. Chaypina parlachirkansapa imashnami Tata Dios karselmanta surkushka nishpa. Chaymanta willarkansapa:

—Tukuy willashkaynita Santiagota Jesukristuta kreyikmasinchikunatapish parlachiychi.

Chashna willashpankuna chikan wasiman rirkan.
18 Chaymanta pakariptin chay Pedruta kuydak soldadukuna manchakuywan turbachinakurkansapa. Mana yacharkansapachu imashnami Pedru llukshishka nishpa.
19 Chaypina Herodeska willarkansapa maskanankunapa. Manana tariyta atipaptinkuna Herodeska wañuchichirkansapa chay kuydakuk soldadukunata Pedruta mana allita kuydashkankunarayku. Chayta rurashkanwasha Judea partimanta llukshishpa rirkan Sesarea llaktapi kawsak.

Herodes wañurkan.
20 Chay tiempu chay kamachikuk Herodes Tiro llaktapi Sidon llaktapi kawsak runakunawan piñakurkan. Chay ishkay llaktakunapi kawsak runakuna Herodespa llaktanpi mikunankunata rantiksapa. Paykunawan piñakushpa Herodeska manana munarkannachu ni pi paykunata mikunakunata rantichinankunapa. Chayrayku paykunaka munarkansapa Herodesta perdonta mañayta. Chay ishkay llaktakunapi kawsakkuna Herodespa yanapaknin Blastota roygarkansapa Herodeswan perdonachinankunapa. Chashna roygaptinkuna Blastoka almitirkansapa Herodeswan perdonachiysapata. 21 Chaypina Herodeska almitirkan churashkan diyapi chay runakuna rinankunapa paywan parlak. Chay churashkan diyaka Herodeska sukaman allimata mudakushpa chay allima tiyarinanpi tiyarirkan. Chaypina chay runakunata sukaman allimata rimakushpa uyarichirkansapa. 22 Chay runakunaka Herodesta kushichinayashpankuna sukaman sinchita rimashpa willarkansapa:
—Kay parlachiwakninchikuna runaka manami runamasinchikunachu. Payka suk diosmi.
23 Chashna chay runakuna willaptinkuna Herodeska sukaman kushikurkan. Mana nima Tata Diosta yuyashpa munarkan chay runakuna iden diostashina payta kuyanankunapa. Chayrayku chay oraslla Tata Diospa angelnin Herodestaka unkuchirkan. Kurukuna mikuptin payka wañurkan.
24 Chay tiempu Jesukristuta kreyik runakuna Tata Diospa rimananta tukuy maypi yachachikurkansapa. Chayrayku ashwan aypa runakuna Jesusta kreyirkansapa.
25 Chaymanta Bernabeka Saulowan Jerusalenpi ansianukunata chay apanankuna kullkita kushkankunawasha Juan Markosta pushashpa Antiokiyaman kutirkansapa.

13

Bernabe Pabluwan llaktan llaktan yachachikuypi purirkansapa.
1 Antiokiyapi Jesukristuta kreyikkunapi tiyarkan Tata Diospa rimananta yachachikukkuna. Paykunaka karkansapa Bernabewan Simon. Chay Simonpa suk shutin karkan Yana. Chaymanta suk yachachikuk karkan Sirene llaktamanta Lusio. Suk karkan Manaen. Payka Galileapa kamachikuknin Herodeswan tantalla wiwadu karkan. Chaymanta suk yachachikukka karkan Saulo.
2 Suk diyana paykunaka mana nimata mikushpa Señorninchi Jesukristuta kuyaykarkansapa. Chaypina Tata Diospa Espiritun willarkansapa:
—Ñukaka Bernabeta Saulota akllashkani chikan llaktakunaman rinankunapa yachachikuk. Chayrayku paykunata kachaychi munanaynita ruranankunapa.
3 Chaypina paykunaka mana mikushpa sukaman orashpankuna Saulopa Bernabepa umankunapi makinkunata churarkansapa Tata Dios yanapanankunapa. Chaymanta kacharkansapa.

Bernabewan Saulo Chipre ishlapi yachachikurkansapa.
4 Chaymanta Tata Diospa Espiritun kachaptin Bernabewan Sauloka rirkansapa Seleusia llaktaman. Chay llaktamanta suk barkupi urayarkansapa Chipre ishlaman. 5 Juan Markosta pusharkansapa puriyninkunapi yanapanankunapa. Chaymanta Chiprepi

chayashpankuna chay kocha mañanpi Salamina llaktapi yaykurkansapa. Chaypina judiyukunapa tantanakunankuna wasipi kallarirkansapa Tata Diospa rimananta yachachikuyta.

6 Chaymanta llaktan llaktan yachachikuypi tukuy chay ishlata purishpankuna chayarkansapa Pafos llaktapi. Chaypi suk judiyu ñakakuk runa Bar Jesusta tarirkansapa. Griego rimaypi chay shutika Elimas. 7 Payka sukaman llullakushpa rimak Tata Dios willashkanta yachachikuykananta. Chay llulla likidu runaka chay ishlapi kamachikuk runa Sergio Paulopa yanapaknin karkan. Sergio Pauloka sukaman yachaysapa runa karkan. Chayrayku Tata Diospa rimananta uyarinayashpa Bernabeta Saulota kayachirkansapa. Saulopa chikan shutin Pablu karkan.

8 Chashna chay kamachikuk runa Bernabeta Saulota kayachiptinkuna chay ñakakuk Elimaska micharkansapa ama yachachikunankunapa. Payka manami munarkanchu chay kamachikuk runaka Jesukristuta kreyinanpa.

9 Chaypina Tata Diospa Espiritun yanapaptin Pabluka chay ñakakuk runataka allita chapashpa willarkan:

10 —Sukaman llulla likidu uchallikuk runami kanki. Supaypa munananllata rurashpa kawsanki. Mana munankichu ni pi allita rurashpa kawsananta. ¿Imapatí Tata Diosta katikkunata pantachichinki? 11 Kunanka Tata Dios kastigashunki. Kunanmantapacha suk tiempukaman mana kawakuy atipak kiparinki. Nima intita atipankichu kawayta.

Chashna Pablu willaptin chay ratu Elimaska mana kawakuy atipak kiparirkan. Chaypina maskarkan suk runata makinmanta apishpa purichinanpa.

12 Chay kamachikuk runaka chayta kawashpa Jesukristuta kreyirkan. Sukaman almirarkan Pablu Jesukristu yachachikushkanta yachachikuptin.

Bernabewan Pablu Pisidia partiman rirkansapa.

13 Chaymanta Pafos llaktamanta llukshishpa Pabluka chay purikmasinkunawan barkupi rirkansapa Perge llaktaman. Chay Perge Panfilia partipi karkan. Chaypina Juan Markoska mana paykunawan rinayashpa Jerusalenman kutirkan.

14 Bernabewan Pabluka Pergemanta llukshishpa Pisidia partipi tiyak Antiokiya llaktaman rirkansapa. Chaypina samana diya judiyukunapa tantanakunankuna wasipi yaykushpa tiyarirkansapa.

15 Chay wasipi kamachikuk runakuna Moisespa killkadunta ñawpa yachachikukkunapa killkadunta leyirkansapa. Chayta leyishkankunawasha Bernabewan Pabluta willarkansapa:

—Wawkinikuna, kay runakunata yachachinayashpaykichika imatapish kaptin willaychi.

16 Chashna willaptinkuna Pabluka atarishpa makinwan señata rurashpa upallayanankunapa willarkansapa:

—Judiyumasinikuna, chaymanta tukuy mana judiyu Tata Diosta kuyakkuna, allita uyariwaychi yachachiptinikuna. 17 Tata Diosninchika ñawpa awilunchikunata akllarkansapa. Egipto llaktapi mana llaktayukshina kawsaykaptinkunallara Tata Dios yanaparkansapa aypata miranankunapa. Chaymanta Tata Dios sukaman sinchita yanaparkansapa Egiptomanta llukshinankunapa.

18 Egiptomanta llukshishpankuna chusku chunka watata chunlla chakidu pampapi purishpa kawsarkansapa. Mana allita rurashpa kawsaptinkunapish Tata Dioska kuydarkansapalla. 19 Chaymanta Kanaanpi chayaptinkuna Tata Dioska yanaparkansapa kanchis llaktakunata kulluchinankunapa. Chaymanta chay terrenunkunata chay ñawpa awilunchikunata kurkansapa. 20 Chaymanta chusku pachak pichka chunka watakunata Samuelpa tiempunkaman Tata Diospa churashkan jueskunapa mandunpi kawsarkansapa.

21 Chaymanta ñawpa awilunchikuna Tata Diosta roygarkansapa suk runata churananpa sinchi kamachikukninkuna kananpa. Tata Dioska almitishpa Saulta churarkan chusku chunka watata sinchi kamachikukninkuna kananpa. Saulpa tatan karkan Sis Benjaminpa ayllunmanta.
22 Chaymanta Tata Dioska Saulta wishchurkan amana kamachikuk kananpa. Davidtana churarkan kamachikuk kananpa. Tata Dioska Davidpa rimarkan: "Isayipa wambran David kuyanakukmasini. Paymi tukuy munanaynita ruranka."
23 Chaymanta Jesuska chay kikin Davidpa mirakninmanta karkan. Unay tiempumantapacha Tata Dioska rimarkan suk salvakuk runata kachamunanta. Pay rimashkanshina Jesusta kachamurkan judiyu runakunata salvawananchikunapa.
24 Manarapish Jesus yachachikuyta kallariptin Juan judiyumasinkunata yachachirkansapa uchankunamanta wanashpa bawtisakunankunapa. 25 Wañunan diyakaman Juanka tukuy runakunata willarkansapa: "Ñukaka manami chay shuyanaykichi runachu kani. Payka ñukamanta washatami shamunka. Ñukamanta ashwan tukuy laya yachak kaptin ñukaka manami animukunichu ushutan waskanta paskayta."
26 Pablu yachachikuyllapi katirkan:
—Wawkinikuna, Abrahammanta mirakmasinikuna, chikan llaktamanta Tata Diosta kuyak runakuna, allita uyariwaychi. Tukuy kankunata yachachiykichi Tata Diospa wambran Jesukristu salvakuk kananta. 27 Jerusalenpi kawsak runakunawan tukuy paykunapa kamachikukninkuna Jesusta kawashpankunapish mana yacharkansapachu pimi nishpa. Tukuy samana diyakuna tantanakunankuna wasikunapi ñawpa yachachikukkunapa killkadunkunata leyishpankunapish mana entiendirkansapachu. Chayrayku chay killkadunpi rimananshina Jesusta wañuchichirkansapa. 28 Jesuspa mana nima uchanta tarishpapish Pilatota willarkansapa wañuchichinanpa.
29 Chaymanta Tata Diospa killkadunpi rimashkantashina rurashkankunawasha suk runakuna Jesuspa kuerpunta krusmanta urayachimushpa pamparkansapa. 30 Chaymanta Tata Dios Jesustaka kawsachimurkan. 31 Chaypina aypa diyakunata Jesuska purikmasinkunapi rikurirkan. Jesus manara wañuptin paykunaka Galileamanta Jerusalenman katirkansapa. Kunanka paykunami Jesus kawsakta kawashkankunata yachachikuykansapa.
32 Ñukaykunapish kay allima rimanata willaykaykisapa. Tata Dios ñawpa awilunchikunata willashkankunata ñami rurashkana. 33 Tata Dios Jesusta kawsachimushpa chay awilunchikunata willashkanta ñami rurashkana. Kunanka ñukanchikuna chay ñawpa awilunchikunapa mirakninkuna kashpanchikuna chay Tata Dios rurashkantaka kawashkanchisapana. Chay ishkaynin salmopi Tata Dios Jesusta willarkan: "Kanka wambraynimi kanki. Kantami akllashkayki kamachikuk kanaykipa."
34 Ñawpa tiempu Tata Dioska rimarkan Jesusta kawsachimunanta ama kuerpun usunanpa. Killkadunpi rimarkan: "Ñuka mana llullachishpa Davidta alli willashkaynita rurasha."
35 Chaymanta chikan salmopipish Davidka killkarkan: "A, Tata Dios, mana munankichu akllashkayki sirvishukpa kuerpun usunanpa."
36 Wawkinikuna, yachankichi Davidka mana kikinpachu chayta rimarkan. Tata Dios willaptin Davidka tukuy chay tiempun kawsak runakunata yanaparkansapa. Chaymanta wañuptin maypicha tatanta awilunkunata pampashkankunapi pamparkansapa. Chashna pampaptinkuna paypa kuerpunka usurkan. 37 Chaymanta Tata Dios Jesusta kawsachimuptin kuerpun mana usushkachu.
38 Wawkinikuna, kunan yachanaykichi tiyan Jesus wañushkanmanta kawsamushkanrayku Tata Dios uchaykichimanta perdonashunkichi. Chayllatami ñukaykunaka

yachachiykaykichi. 39 Moisespa kamachikushkankunata kasushpaykichipish mana
atipankichichu uchaykichimanta salvanakuyta. Jesusllata kreyiptikichi Tata Dioska
perdonashunkichi.
40 Chayrayku yachachishkaynikunata allita kasuychi ama Tata Dios kastigashunay-
kichipa chay ñawpa yachachikuk killkadunpi rimashkankunashina. Kashna Tata Dios
rimashkanta killkarkansapa:
41 "Allita uyariwaychi, kankuna mana munawashpa asichiwak runakuna.
Manchakushpa nitikuychi.
Kawsaykanaykichi tiempu sukaman almirana layata kastigashkaykichi.
Suk runa chay kastiganaynita willashuptikichipish mana kreyinkichichu."
42 Chashna Pablu yachachikushkanwasha chay judiyukunapa tantanakunankuna
wasimanta chay purikmasinkunawan llukshirkansapa. Chashna llukshiptinkuna chay
mana judiyu runakunaka roygarkansapa suk semanakaman samana diyapi payku-
nallata yachachinankunapa. 43 Chay roygak mana judiyukuna Moisespa kamachiku-
nankunata kasushpa iden judiyushina kawsaksapa. Chaypina chay tantanakunankuna
wasimanta llukshishpankuna paykunaka aypa judiyukunawan Pabluta Bernabeta
katirkansapa. Chaypina Pablu Bernabewan paykunataka yachachirkansapa Tata
Diosta kuyashpa mana shaykushpa katinankunapa.
44 Suk semana washan samana diya yaka tukuy chay llaktapi kawsakkuna tanta-
nakurkansapa Tata Diospa rimananta uyarinankunapa. 45 Chay aypa mana judiyu
runakuna tantanakuptinkuna chay judiyukunaka sukaman piñakurkansapa. Pabluta
washanchashpa rimarkansapa yachachikunan mana alli kananta. 46 Chaypina Pabluka
Bernabewan mana nima manchakushpankuna aynirkansapa:
—Tata Dios kachamuwashkasapa mana chikan runakunata yachachishpayniku-
nara judiyu runakunallata paypa rimananta yachachinaynipasapa. Chaymanta
kankuna yachachinaynikunata mana munashpaykichi kikikichilla mana munan-
kichichu Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsayta. Chayrayku kunanka rinisapa
mana judiyu runakunata yachachik. 47 Tata Dioska chaytapish willawashkasapa:
"Ñukaka kanta lustashina churashkayki tukuy karu llaktakunapi yachachikunaykipa.
Chashna yachachikuptiki tukuy kay allpapi kawsakkuna yachankasapa ñuka salvakuk
kanaynita."
48 Chayta uyarishpankuna chay mana judiyu runakunaka sukaman kushikush-
pankuna rimarkansapa:
—Pabluwan Bernabe yachachiwaykananchikunaka sukaman allimami.
Chaypina Jesukristuta chaskinayak runakuna payta kreyirkansapa mana
tukuyniyukta paywan kawsanankunapa.
49 Chashna modomanta tukuy chay partipi Pabluwan Bernabeka
yachachikurkansapa Jesukristu salvakuk kananta. 50 Chayrayku suk judiyukuna
paykunata sukaman piñayarkansapa. Tata Diosta kuyak warmikunata chay llaktapa
kamachikukninkunata willarkansapa Pabluta Bernabeta sufrichishpa chay llakta-
manta karkunankunapa. 51 Chashna karkuptinkuna paykunaka chakinkunamanta
susyakunata urmachishpankuna chay llaktamanta llukshirkansapa. Chayta
rurashpa chay runakunata yachachiykarkansapa uchasapakuna kanankunata. Chay
llaktamanta llukshishpankuna rirkansapa Ikonio llaktaman.
52 Chaykamanka chay kreyikuk runakunaka kushikuypuru karkansapa Tata Diospa
Espiritun yanapaptinkuna.

14

Pabluwan Bernabe Ikonio llaktapi unayta kiparirkansapa.

1 Chaymanta Pabluwan Bernabeka Ikonio llaktapi chayashpankuna judiyukunapa
tantanakunankuna wasipi yaykurkansapa. Chaypi Tata Diospa rimananta allimata
yachachikuptinkuna aypa judiyukuna aypa mana judiyukunapish kreyikurkansapa.
2 Chaymanta suk judiyukuna mana kreyikushpankuna chay mana judiyukunata
llullachishpa willarkansapa Pabluwan Bernabe mana allita yachachikunankunata.
3 Chayrayku Bernabewan Pabluka unay tiemputa chay llaktapi kiparirkansapa ama
ashwanta llullachinankunapa. Jesukristupi sinchikushpankuna yachachikurkansapa
Tata Dios kuyanankunata. Chashna mana manchakushpa yachachikuptinkuna Tata
Dioska yanaparkansapa almirana milagrukunata ruranankunapa.
4 Ikoniopi kawsak runakunamanta sukkuna rimarkansapa Bernabewan Pablupa
yachachikunan alli kananta. Sukkuna chay judiyukunata katirkansapa. 5 Chaypina
chay mana kreyikuk judiyukunapish chay mana judiyukunawan awtoridarkunaman
rirkansapa paktanakunankunapa. Rimarkansapa Bernabewan Pabluta makashpa
ruminchanankunapa. 6 Chayta yachashpa Bernabewan Pabluka nitikurkansapa Liko-
nia partipi Listra llaktaman Derbe llaktaman. 7 Tukuy chay llaktakunapi allita
yachachikurkansapa Jesukristu salvakuk kananta.

Listra llaktapi Pabluta ruminchashpa wañuchinayarkansapa.

8 Listra llaktapi Bernabewan Pablu chayashpankuna suk runata tarirkansapa. Payka
nasishkanmantapacha wakllidu chakiyuk kashpa mana puriyta atipakchu. 9 Chay runa
tiyaridu uyarirkan Pablu yachachikuptin. Chaypina Pabluka chay runata chapashpa
yacharkan Jesukristuta tukuy shunku kreyinanta. Chayrayku yacharkan Tata Dios
alliyachinanta. 10 Chashna yachashpa Pabluka chay runataka sinchita willarkan:

—¡Atarishpa kuskata shayariy!

Chashna Pablu willaptin chay runaka tiyaridunmanta brinkashpa shayarirkan.
Chaypina kallarirkan kuskata puriyta. 11 Chay runata alliyachishkanta kawash-
pankuna chay runakuna kikin Likonia rimanankunapi sinchita willarkansapa:

—¡Sielumanta dioskuna urayamushkasapa runashina tukushpankuna!

12 Chaypina Bernabetaka diosninkuna Seyuspa shutinpi shutiyachirkansapa. Chay-
manta Pablutaka diosninkuna Hermespa shutinpi shutiyachirkansapa ashwan alli
yachachikuk kashkanrayku.
13 Chay llaktapa yaykunanpi chay diosninkuna Seyus kuyanankuna wasi tiyarkan.
Chaypina Seyuspa saserdoten torokunata pusharkan. Sartadu sisakunata apa-
murkan. Chay runakunawan chay torokunata munarkansapa wañuchiyta Pabluwan
Bernabeta diostashina kuyanankunapa. 14 Chashna kuyanayaptinkuna Bernabewan
Pabluka sukaman turbakushpankuna llachapankunata llikirkansapa ama diostashina
kuyanankunapa. Chaypina chay runakunapa chawpinkunapi yaykushpa sinchita
willarkansapa:

15 —Kankuna ¿imapatí diostashina kuyawanayankichi? Ñukaykunapish kankunashina
runakunallami kanisapa. Shamushkanisapa yachachiknikichi chay mana kawsak
diosnikichita sakishpa kawsak Tata Diosta kreyinaykichipa. Payllami tukuy all-
pata sieluta manllayba kochata tukuy laya chaykunapi tiyakta rurashka. 16 Unay
tiemputa Tata Dioska almitirkansapa tukuy runakuna kikinkunapa munananllata
rurashpa kawsanankunapa. 17 Chashna almitishpapish paylla tamyachishpa tukuy
laya tarpudukunata pukuchin kushikushpa mikunaykichipa. Tata Dios rikchak laya
allikunata kushushpaykichi entiendichishunkichi pay alli yachak kananta.
18 Chashna Pablu willaptinkunapish chay runakunaka munarkansapalla torokunata
wañuchishpa paykunata kuyaysapata.
19 Chashna ora Antiokiyamanta Ikoniomanta Pabluta chiknik judiyukuna
chayarkansapa. Paykunaka chay runakunapa yuyayninkunata wakllichirkansapa

kuyanayashkankunamanta chikninankunapa. Chashna chiknishpa Pabluta rumincharkansapa. Chaypina wañudu nishpana chay llakta washanman aysarkansapa.

20 Chaymanta Jesukristuta kreyikmasinkuna Pablupa ladunpi tantanakurkansapa. Chaypina payka atarishpa kashkan chay llaktapi yaykurkan. Kayantinna Bernabewan tantalla Derbe llaktaman rirkansapa.

21 Chaymanta Derbepi allita yachachikuptinkuna aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa. Chay llaktapi yachachikushkanwasha kashkan Listraman Ikonioman Antiokiyaman kutirkansapa kreyikukmasinkunata chapak. 22 Tukuy paykunata kashkan allita animuchirkansapa. Yachachirkansapa mana shaykushpa Jesukristullata kreyinankunapa. Willarkansapa:

—Rikchak layata sufrishpanchikuna Tata Diospa mandunpi yaykunchisapa.

23 Chaymanta tukuy chay llaktakunapi Bernabewan Pabluka chay kreyikkunamanta akllarkansapa alli rurak runakunata yachachikuk ansianunkuna kanankunapa. Suk diyakuna mana nimata mikushpa Tata Diosta orashpa chay kreyikuk ansianukunata Jesukristupa makinpi churarkansapa.

Pabluwan Bernabe Siria partipi Antiokiya llaktaman kutirkansapa.

24 Chaymanta Pisidia partita pasashpa Panfilia partipi chayarkansapa. 25 Perge llaktapi Tata Diospa rimananta allita yachachikurkansapa. Chaymanta Atalia llaktaman rirkansapa. 26 Chay llaktakunapi yachachikushkankunawasha suk barkupi Antiokiyaman kutirkansapa. Chay llaktamanta ñawpa tiempu Jesukristuta kreyik runakuna paykunata kacharkansapa Tata Dios yanapaptinkuna allita yachachikunankunapa.

27 Chay llaktapi chayashpankuna Bernabewan Pabluka Jesukristuta kreyikkunata tantanachirkansapa. Chaypina parlachirkansapa Tata Dios tukuy layapi yanapashkankunata. Parlachirkansapa Tata Dios yanapaptinkuna mana judiyukunatapish yachachishkankunata. Willarkansapa paykunapish Jesukristuta kreyishkankunata.

28 Chaymanta unay tiemputa Pabluwan Bernabeka chaypi Jesukristuta kreyikmasinkunawan kiparirkansapa.

15

Jerusalen llaktapi aypa yachachikukkuna tantanakurkansapa.

1 Chay tiempu Judea partimanta suk runakuna Antiokiya llaktaman rishpankuna Jesukristuta kreyikmasinkunata yachachirkansapa:

—Kankuna mana señaladu runakuna kashpaykichi Moisespa yachachikunanta kasushpa señalachinakunaykichi tiyan. Chaypira Tata Dios uchaykichimanta perdonashunkichi.

2 Chayta yachachikuptinkuna Pabluwan Bernabeka paykunawan sinchita ayninakurkansapa mana munashpa chay layata yachachikunankunapa. Chashna ayninakuptinkuna Jesukristuta kreyikkunaka Pabluta Bernabeta suk wawkinkunata kacharkansapa Jerusalenman. Paykunaka rirkansapa Jesukristu akllashkan yachachikuk runakunata ansianukunata kawak. Rirkansapa tapuk allichu manachu mana judiyu runakuna señalachinakunankunapa.

3 Chashna chay Jesukristuta kreyik runakuna kachaptinkuna Pabluwan Bernabeka Jerusalenman rirkansapa Fenisia partita Samaria partita pasashpankuna. Chay partikunapi kreyikmasinkunata parlachirkansapa aypa mana judiyu runakuna ñawpa amañanakunata sakishpankuna Jesukristuta kreyinankunata. Chashna parlachiptinkuna chay runakuna sukaman kushikurkansapa.

4 Chaymanta Jerusalenpi chayaptinkuna Jesukristuta kreyikmasinkuna, chay yachachikukkuna, chay ansianukuna kushikushpa chaskirkansapa. Chashna chaskiptinkuna Pabluwan Bernabeka parlachirkansapa Tata Dios sukaman

yanapashkankunata. 5 Chaypina Jesukristuta kreyik fariseokuna shayarishpa willarkansapa:

—Tukuy mana judiyu Jesukristuta kreyikmasinchikuna señalachinakunankuna tiyan. Chaymanta Moisespa kamachikunankunata kasunankuna tiyan.

6 Chaypina Jesukristu akllashkan yachachikuk runakuna tukuy ansianukunawan tantanakurkansapa chay fariseokuna rimashkanta parlanankunapa allichu manachu nishpa.

7 Sukaman parlanakushkankunawasha Pedruka shayarishpa willarkansapa:

—Wawkinikuna, kankunaka allita yachankichi ñawpa kankunamanta Tata Dios ñukata akllawashkanta mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa. Jesukristu salvakuk kananta yachachikuptini paykunapish kreyikurkansapa. 8 Chashna yachachiptini Tata Dios Espiritunta ñukanchikunatashina paykunatapish kushkasapa. Chayta rurashpa tukuy yuyayninchikunata yachak Tata Dios kawachiwashkanchisapa chay mana judiyu runakunatapish chaskinankunata. 9 Tata Dios ñukanchikunatashinalla paykunatapish munansapa. Paykuna Jesukristuta kreyishkankunarayku Tata Dioska perdonashkasapa. 10 Chashna Tata Dios paykunata perdonaptinkuna ¿imapati willaykankichi Moisespa kamachikunankunata kasunankunapa? Chashna willashpaykichi Tata Diostami piñachiykankichi. Nima ñukanchikuna nima awilunchikuna atipashkanchisapachu chay kamachikunankunata kasuyta. 11 Mana kasuyta atipaptinchikunapish allita yachanchisapa Señor Jesus kuyawashpanchikuna uchanchikunamanta perdonawananchikunata. Mana judiyu runakunatapish chashnalla perdonansapa.

12 Chashna Pedru willaptinkuna tukuy chay tantanakudu runakunaka upallalla kiparirkansapa. Chaypina Pabluwan Bernabeka parlachirkansapa Tata Dios yanapaptinkuna mana judiyukunawan kashpankuna aypa almirana milagrukunata rurashkankunata.

13 Chashna Pabluwan Bernabe willaptinkuna Santiago willarkansapa:

—Wawkinikuna, allita uyariwaychi. 14 Wawkinchi Simonka willawashkanchisapana imashnami Tata Dios kallarirkan mana judiyu runakunata yachachiyta. Tata Dioska paykunamantapish sukkunata akllaykan wambrankuna kanankunapa.

15 Ñawpa tiempu alli yachachikuk runakuna tukuy chaykunata killkarkansapa. Tata Dioska chay killkadunpi rimarkan:

16 “Davidpa mirakninkuna manana kamachikunsapanachu.
Paypa mandunka iden urmadu wasishinami.
Unay tiempu washan ñuka Tata Dios chay urmadu wasita kashkan atarichisha.
Atarichishpa Davidpa mirakninmanta suk runata churasha kamachikunanpa.
17 Chashna alli sinchi kamachikuk runata churaptini karu llaktankunapi mana judiyu
runakunapish maskawashpa ñukata kreyiwankasapa wambraynikuna kananku-
napa.
18 Ñukaka tukuy ñawpamantapacha rimashkaynita rurasha.”

19 Chashna Tata Dios rimananpi yachachiwaptinchikuna ñukaka willaykichi: Ama chay mana judiyu runakunata willaypachichu Moisespa kamachikunankunata kasunankunapa. Paykunata willaypachi chay ñawpa amañanankunata sakishpankuna Tata Diosllata kasushpa kawsanankunapa. 20 Chayrayku akuychi mana judiyu runakunata killkaypachi. Willaypachi ruradu dioskunata kuyashpa churashkankuna mikunata ama mikunankunapa. Yachachiypachi ama chikan warmiwan uchallikushpa kawsanankunapa. Yachachiypachi sipikudu animalkunata ama mikunankunapa. Yachachiypachi animalkunapa yawarninta ama mikunankunapa. 21 Ñawpamantapacha paykunapa llaktankunapi judiyu runakunapa tantanakunankuna wasinkuna tiyan.

Chay wasikunapi tukuy samana diya alli yachachikuk runakuna Moisespa killkadunkunata leyishpa yachachikunsapa. Chayrayku chay mana judiyu runakunata ama ashwantachu yachachiypachi.

Jerusalenpi yachachikuk runakuna chay mana judiyu runakunata suk kartata killkarkansapa.

22 Chashna Santiago willaptinkuna Jerusalenpi yachachikuk runakunaka ansianukunawan suk kartata killkarkansapa. Chaymanta paykunamanta ishkay wawkinkunata akllarkansapa Pabluwan Bernabewan tantalla Antiokiyaman chay kartata apanankunapa. Akllarkansapa Judasta. Paypa suk shutin karkan Barsabas. Chaymanta akllarkansapa Silasta. Chay runakuna alli yachachikuk karkansapa. 23 Chay apanankuna karta kashna riman:

"Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñukaykuna Jesukristu akllashkan yachachikukkuna ansianukuna tukuy wawkinchikunawan kay kartata killkaykichi. Kankuna Antiokiya llaktapi Siria partipi Silisia partipi mana judiyu runakunata rimachiykichi. 24 Yachashkanisapa suk runakuna kay llaktamanta kankunaman rishkankunata yachachishuknikichi. Ñukaykunaka manami paykunata kachashkanisapachu. Paykunaka turbachishushpaykichi yachachishunkichi señalachinakunaykichipa. Yachachishunkichi Moisespa kamachinankunata kasunaykichipa.

25 Chayrayku allita parlashpaynikuna akllashkanisapa ishkay wawkinchikunata kankunaman kachanaynikunapa. Paykunaka rinkasapa kuyananchi wawkinchikuna Bernabewan Pabluwan tantalla. 26 Paykunaka mana wañuyta manchashpa Señor Jesukristupa rimananta yachachikunsapa. 27 Chay akllashkaynikuna Judasta Silasta kachaykanisapa kankunata tukuyta entiendichishunaykichipa.

28 Tata Diospa Espiritun yachachiwaptinkuna yuyashkanisapa kaykunallata yachachiynikichita: 29 Ruradu dioskunata kuyashpa churashkankuna mikunata ama mikuychichu. Chaymanta ama sipidu animalkunata nima yawarninta mikuychichu. Chaymanta ama chikan warmiwan uchallikuychichu. Kay yachachinaynikunata kasushpaykichi allita rurankichi. Tata Diosmi yanapashunkichi."

30 Chaypina chay chusku runakunaka chay kartata apashpa Antiokiyaman rirkansapa. Chay llaktapi chayashpankuna Jesukristuta kreyikmasinkunata tantanachishpankuna kartata kurkansapa.

31 Paykunaka chay kartata leyishpankuna sukaman kushikurkansapa chay karta animuchiptinkuna. 32 Chaymanta Judaswan Silas Tata Diospa rimananta yachachikuk kashpankuna chay Jesukristuta kreyikkunata ashwanta animuchishpankuna sukaman kushichirkansapa.

33 Chaymanta suk tiempu washan Judas Silaswan llaktanman rinankunapa chay kreyikukmasinkuna willarkansapa: Tata Dios yanapashuchunnikichi nishpa. Willarkansapa chay kachamushkankuna wawkinkunaman kutinankunapa.

34 Chashna willaptinkunapish Silaska yuyaykurkan chayllapi kipariyta. 35 Pabluwan Bernabepish Antiokiyallapi kiparirkansapa. Chaypi kiparishpankuna Tata Diospa rimananta aypa yachachikukmasinkunawan sukaman yachachikurkansapa.

Chay yachachikushkan llaktakunallaman Pabluka kashkan kutirkan yachachikuk.

36 Suk tiempu washan Pabluka chay purikmasin Bernabeta willarkan:

—Aku kashkan chay yachachishkanchi llaktakunapi wawkinchikunata kawak yachananchipa imashnami kawsaykansapa nishpa.

37 Chashna willaptin Bernabeka Juan Markosta sukaman pushanayarkan. 38 Pabluka mana nima layapi munarkanchu payta pushayta. Payka yuyarkan Panfilia llaktapi sakishkankunata mana paykunawan yachachikuyta munashpa. 39 Chayrayku Pabluka

Bernabewan sukaman ayninakushpankuna ladeyanakurkansapa. Bernabeka Juan Markoswan suk barkupi Chipre ishlaman rirkansapa.

40 Chashna Bernabe sakiptinna Pabluka Silasta akllarkan paywan purinanpa. Chaypina Antiokiyapi wawkinkuna Tata Diosta roygarkansapa kuyashpa yanapanankunapa. Chaymanta Pabluka Silaswan rirkansapa yachachikuk. 41 Siria partipi Silisia partipi llaktan llaktanpi purishpankuna tukuy kreyikukmasinkunata animuchirkansapa.

16

Pablu Timoteota pusharkan yanapanankunapa.

1 Chaymanta Pabluwan Silas Derbe llaktaman rirkansapa. Chaymanta Listra llaktapi chayashpankuna Jesukristuta kreyik Timoteota tarirkansapa. Paypa mamanka judiyu warmi Jesukristuta kreyik karkan. Tatan griego runa karkan. 2 Listrapi Ikoniopi wawkinkuna rimarkansapa Timoteo alli rurak runa kananta. 3 Chayrayku Pabluka munarkan paykunawan tantalla purinanpa. Timoteopa tatan griego runa kashpa mana señalachirkanchu. Chayrayku manarapish pushashpara Pabluka señalachirkan. Chayta rurarkan ama chay partikunapi kawsak judiyumasinkuna piñakunankunapa mana señaladu runawan puriptin. Tukuy pi yacharkansapa Timoteopa tatan griego runa kananta.

4 Chaymanta Timoteota pushashpankuna chay Jerusalenpi yachachikuk runakuna willashkankunata llaktan llaktan yachachikurkansapa. 5 Chashna yachachikuptinkuna Jesukristuta kreyikkuna ashwan allita kreyishpa kawsarkansapa. Chaymanta tukuy diya ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa.

Pablu muskuyninpishina kawarkan Masedonia runata kayaptin.

6 Chaymanta Pablu Silaswan Timoteowan Asia partiman rinayarkansapa. Tata Diospa Espiritun mana munarkanchu chayman rinankunapa. Chayrayku Frigia partipi Galasia partipi yachachikuypi purirkansapa. 7 Chaypina Misiapi chayashpankuna yuyarkansapa Bitinia partiman riyta. Chashna yuyaptinkuna Tata Diospa Espiritun mana munarkanchu chayman rinankunapa. 8 Chayrayku Misia partipi purishpankuna Troas llaktapi chayarkansapa. Chay llakta manllayba kocha mañanpi karkan. 9 Chay llaktapi kashpankuna suk tuta Pabluka muskuyninpishina Masedonia partimanta runata kawarkan. Chay runaka shayarishpa roygarkan: “Kay Masedonia partiman shamuy yanapawaksapa.” 10 Pablu chay runata kawashpa purikmasinkunawan prontanakurkansapa Masedoniaman rinankunapa. Ñuka Lukaspish paykunawan tantalla rirkani. Yacharkanisapa Tata Dios kayawaykanankunata chaypi paypa rimananta yachachikunaynikunapa.

Pablu Filipos llaktapi Bernabewan Lukaswan Tata Diosta kuyak warmikunata yachachirkansapa.

11 Ñuka Lukas Pabluwan Silaswan tantalla suk atun barkupi rishpaynikuna Samotrasia ishlapi chayarkanisapa. Kayantin Neapolis llaktapi chayarkanisapa. 12 Chaymanta rishpa Filipos llaktapi chayarkanisapa. Chay Filiposka tukuy chay Masedonia partipi tiyak llaktakunamanta ashwan atun llaktami. Chay Filipospi Roma llaktamanta aypa runakuna shamurkansapa kawsak. Chay llaktapi suk diyakunata kiparirkanisapa.

13 Suk samana diya llakta washaman yaku mañanman rirkanisapa. Yuyarkanisapa chaypi judiyukuna oranankunapa tantanakunankuna wasi tiyananta. Chaypi tiyarirkanisapa chay tantanakudu warmikunata Jesus salvakuk kananta yachachinaynikunapa. 14 Chay tantanakudu warmikunamanta suk karkan Lidia. Payka Tiatira llaktamanta karkan. Aypa chaniyuk sani llachapakunata rantikuk. Chaypina Tata Diosta kuyak warmi kashpa sukaman uyarirkan Pablu yachachikuptin. Tata Dios yanaparkan Pablu yachachikuykananta allita uyarinanpa. 15 Chaymanta Lidia

tukuy shunku Jesukristuta kreyishpa tukuy familyanwan tantalla bawtisakurkansapa. Bawtisakushkanwasha ñukaykunata roygawarkansapa:

—Kankuna yuyaptikichi Jesukristuta alli kreyikuk kanaynita rinaykichi diyakaman shamuychi wasinipi kawsak.

Chashna sukaman roygawaptinkuna almitirkanisapa paypa wasinpi kipariyta.

Suk shipashmanta supayta llukshichishkanrayku Pabluta Silasta karselpi wichkachirkansapa.

16 Chashna Filipos llaktapi kashpaynikuna suk diya rirkanisapa maypicha tantanakuksapa Tata Diosta orananankunapa. Chayman riykashpaynikuna supayadu shipashwan tinkunakurkanisapa. Supay yanapaptin chay shipashka tukuy layata riksik. Chashna riksishpa patronninkunallata sukaman kullkiyachik.

17 Ñukaykuna Pabluwan riykaptinikuna chay shipashka kallarirkan katiwaysapata. Kallipi purik runakunata sinchita willarkansapa:

—Kay runakunaka altu sielupi kawsak Tata Diospa munananta rurakkunami. Kankunata yachachishuykankichi Tata Dios kastiguykichimanta salvashunaykichita.

18 Aypa diyakunata chashnalla rimashpa chay shipashka katiwarkansapa. Chashna amichiwaptinkuna Pabluka washanta chapashpa chay supayta willarkan:

—Jesukristupa shutinpi willayki ¡kay shipashmanta llukshiy!

Chashna willashkan ratu chay supayka llukshirkan.

19 Chaypina chay shipash manana nima riksikuk kaptinna patronninkuna sukaman piñakurkansapa. Manana yacharkansapanachu imashnami kullkita apinkasapa nishpa. Chayrayku Pabluta Silasta apishpankuna chay llaktapa plasanman pusharkansapa awtoridarninkunapi chatakuk. 20 Chay awtoridarkunata willarkansapa:

—Kay judiyu runakuna llaktamasinchikunata pantachichishpa turbachiykansapa. 21 Yachachikuykansapa mana allikunata ruranankunapa. Ñukanchikuna romano runakuna kashpanchikuna chay laya yachachikunankunata mana atipanchisapachu katiyta.

22 Chashna chatakuptinkuna tukuy chay romano runakuna piñakurkansapa. Chaypina awtoridarkuna kamachirkansapa kamisankunata surkuchishpankuna kaspiwan makanankunapa. 23 Chashna sukaman makachishkankunawasha karselpi wichkachirkansapa. Chaypina karselta kuydak runata willarkansapa sukaman allita kuydanankunapa ama llukshinankunapa.

24 Chashna willaptinkuna chay runaka pusharkansapa karselpa ashwan ukuman churak. Chay ukupi chakinkunata sepopi allita watashpa sakirkansapa.

25 Chaypina chawpi tutapi Pabluwan Silaska Tata Diosta orashpa kantaykarkansapa. Chashna kantaptinkuna tukuy karselpi wichkadumasinkuna uyarirkansapa. 26 Chashna oras rasllana allpa sinchita kuyurkan. Chaywan tukuy karselpa pirkankuna chukchukushpa chiktakurkansapa. Tukuy karselpa punkunkuna kicharinakurkansapa. Chay wichkadu runakunata watashkankuna kadenankuna paskanakurkansapa.

27 Chaypina chay karsel kuydak runaka puñuymanta rikchashpa kawarkan tukuy punkukunata kicharidutana. Yuyarkan chay wichkadu runakuna nitikushkankunata. Chayrayku ishkay filuyuk machetinta apishpa kikinna wañuchinakunayarkan ama awtoridarkuna payta wañuchinankunapa. 28 Chayta kawashpa Pabluka sinchita willarkan:

—¡Ama wañuchinakuychu! ¡Tukuymi kaypi kanisapa!

29 Chashna Pablu willaptin chay karselta kuydak runaka suk alkusata mañakurkan. Chaypina kallpashpa chay karselpa ukunman Pablupa Silaspa ladunkaman rirkan. Manchakuywan chukchukushpa paykunapa ñawpakninpi kunkurikurkan. 30 Chaymanta chay karsel ukumanta paykunata surkushpankuna tapurkansapa:

—Señorkuna ¿imatatí rurasha Tata Dios salvawananpa?

31 Chashna tapuptinkuna Pabluka willarkan:

—Señor Jesukristuta kreyiy. Payta kreyiptiki Tata Dioska kanta tukuy familyaykita salvashunkichi.

32 Chaymanta Pabluka Silaswan chay runataka tukuy paypa wasinpi kawsakkunatapish yachachirkansapa Jesukristu yachachishkankunata. 33 Chay tutalla karselta kuydak runa Pablupa Silaspa makashpa kiriyachishkankunata mayllapurkansapa. Chaymanta Pabluka Silaska payta tukuy familyankunata bawtisarkansapa.

34 Bawtisakushkankunawasha chay runaka pusharkansapa wasinpi mikuk. Chaypina payka tukuy familyanwan sukaman kushikurkansapa Tata Diosta kreyishkankunarayku.

35 Kayantin tutapacha chay llakta awtoridarkunaka chay karselta kuydak runata soldadukunata kacharkansapa willak Pabluwan Silasta kacharinankunapa.

36 Chaypina chay runaka Pablutaka willarkan:

—Awtoridarkuna willachimuwashkasapa kankunata kacharinaynipasapa. Chayrayku mana manchakushpana rillaychi.

37 Chashna willaptin Pabluka chay awtoridarkuna kachashkan soldadukunata willarkansapa:

—Kankunashina ñukaykunapish romano runakuna kanisapa. Chashna romano runakuna kaptinikunapish chay awtoridarkuna tukuy pi kawawaptinkuna makachiwashkasapa. Mana nimata tapuwashpankuna chay llullakushpa chatawak runakunallata uyarishpa kay karselpi wichkachiwashkasapa. Kunanka pakallalla kacharichiwanayansapa. Manami chashnachu rishasapa. Kikinkuna shamuchunsapa surkuwaksapa.

38 Chashna Pablu willaptin soldadukunaka rirkansapa awtoridarkunata willak. Paykunaka manchakurkansapa uyarishpa romano runakuna kanankunata. 39 Chaypina kikinkuna rirkansapa Pabluta Silasta perdonta mañak. Chaypina karselmanta surkushpankuna sukaman roygarkansapa chay llaktamanta llukshinankunapa.

40 Chaypina Pabluka Silaswan karselmanta llukshishpankuna Lidiapa wasinman rirkansapa. Chaypi tukuy wawkinkunata paninkunata kushichishpa animuchishkankunawasha chay llaktamanta llukshirkansapa.

17

Pabluta chiknik runakuna Tesalonika llaktapi runakunata turbachirkansapa.

1 Chay Filipos llaktamanta llukshishpankuna Pabluwan Silaska Amfipolis llaktata Apolonia llaktata pasashpankuna Tesalonikapi chayarkansapa. Chay Tesalonika llaktapi judiyu runakunapa tantanakunankuna wasi tiyarkan.

2 Tesalonikapi chayashpa amañananshina Pabluka chay tantanakunankuna wasiman rirkan. Kimsa samana diyakuna chay tantanakudu runakunawan sukaman parlashpankuna Tata Diospa rimananta yachachirkansapa. 3 Paykunata entiendichirkansapa Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa sufrishpa wañunanta chaymanta wañushkanmanta kashkan kawsamunanta. Chashna yachachikushpa willarkansapa:

—Chay yachachikunayni Jesuska Tata Diosmanta shamudu salvakuk runami.

4 Chashna Pablu yachachikuptin suk judiyu runakuna Jesusta kreyishpankuna Pabluwan Silaswan tantanakurkansapa. Chaymanta aypa griego Tata Diosta kuyak runakuna aypa alli yuyayuk yachaysapa warmikunapish Jesusta kreyirkansapa. 5 Chashna aypa runakuna Jesusta kreyishkankunarayku mana kreyikuk judiyukuna

sukaman piñakurkansapa. Chaypina mana alli rurak killa likidu runakunata tantanachirkansapa chay llaktapi runakunata pantachichishpa turbachinankunapa.

Chaymanta Pabluwan Silasta apinayashpankuna Jasonpa wasinpi yaykurkansapa. Paykunata surkunayarkansapa chay chiknik runakuna munashkankuna layata ruranankunapa. 6 Chaypina mana Pabluta nima Silasta tarishpankuna Jasonta suk kreyikukmasinkunata apirkansapa. Paykunata aysashpa chay llaktapa awtoridarninkunaman pusharkansapa. Sinchita willarkansapa:

—Chay runakunaka tukuy llaktakunapi runakunata turbachishpankuna pantachichishkasapa. Kay llaktanchipipish ñami chayamushkasapana pantachichiwananchikunapa. 7 Kay Jasonmi chay runakunata wasinpi chaskishkasapa. Tukuy paykuna chay ashwan sinchi romano kamachiwakninchikunapa kamachikunankunata manana kasunayansapanachu. Rimansapa chikan sinchi kamachikuk Jesus tiyananta.

8 Chayta uyarishpankuna chay llaktapi kawsak runakunaka awtoridarninkunawan sukaman turbakurkansapa.

9 Chaymanta Jason pushadumasinkunawan kullkita pagaraptinkuna awtoridarkuna kacharirkansapa.

Pablu Silaswan Timoteowan rirkansapa Berea llaktaman.

10 Chashna turbakushkankunawasha chay tuta Jesukristuta kreyikkuna Pabluta Silasta Berea llaktaman kacharkansapa. Paykunaka chay llaktapi chayashpankuna judiyukunapa tantanakunankuna wasiman rirkansapa yachachikuk. 11 Chay Berea llaktapi judiyu runakuna Tesalonikapi runakunamanta ashwan alli yuyayuk runakuna karkansapa. Pablu yachachikuptin kushikushpa uyarirkansapa. Diyan diyan Tata Diospa rimananta leyiksapa yachanankunapa Pablu yachachikunan allichu manachu nishpa. 12 Chashna allita Tata Diospa rimananta yachakushpankuna aypa runakuna Jesukristuta kreyirkansapa. Aypa griego rimak ullkukuna alli yuyayuk yachaysapa warmikuna kreyirkansapa.

13 Chaymanta Tesalonika llaktapi judiyu runakuna yacharkansapa Pablu Berea llaktapi yachachikuykananta. Chayta yachashpankuna rirkansapa chaypi kawsak runakunata turbachik. 14 Chaypina Jesukristuta kreyikmasinkunaka Pabluta willarkansapa utkakushpa chay manllayba kocha mañanman rinanpa. Pablu riptinna Timoteowan Silaska Berea llaktallapi kiparirkansapa.

15 Chaypina Atenas llaktaman suk kreyikukmasinkuna Pabluwan tantalla rirkansapa. Chaypi Pabluta sakishpankuna llaktankunaman kutirkansapa. Paykunawan Pabluka Timoteota Silasta willachirkansapa utkakushpankuna rinankunapa payta tarik.

Atenas llaktapi kashpa Pablu Tata Diosta mana riksik runakunata yachachirkansapa.

16 Chaypina Pabluka Silaswan Timoteota shuyakshina kawarkan tukuy chay llaktapi kawsak runakuna rikchak laya ruradu dioskunata kuyaptinkuna. Chayrayku sukaman llakishpa turbakurkan. 17 Chashna sukaman llakishpa tantanakunankuna wasipi judiyukunawan Tata Diosta kuyak mana judiyu runakunawan parlarkansapa. Chaymanta tukuy diya chay llaktapa plasanpi tantanakuk runakunatapish parlachirkansapa. 18 Chashna parlaptinkuna epikuriokunapa estoykokunapa yachachinankunata katik runakuna kallarirkansapa Pabluwan ayninakuyta. Sukkunaka Pabluta asichishpa sukwan sukwan willanakurkansapa:

—¿Imatatí rimaykan kay llulla likidu runaka?

Sukkunaka rimarkansapa:

—Ichará kay runaka chikan llaktakunapi tiyak dioskunapa yachachiwanayaykanchisapa.

Tukuy chayta willanakurkansapa Pablu yachachikuptin Jesus salvakuk kananta wañushkanmanta kawsamushkanta. 19 Paykuna ashwanta yachanayashpankuna Pabluta pusharkansapa maypicha amañaksapa tantanakuyta. Chay tantanakunankunapa shutin karkan Areopago. Chaypina Pabluta willarkansapa:

—Ñukaykunapish chay mushuk laya yachachikunaykita yachanayanisapa. 20 Kanka mana niman suk kuti uyarishkaynikunata yachachiwaykankisapa. Yachanayanisapa imatami yachachikuykanki nishpa.

21 Atenas llaktamanta runakuna chikan llaktakunamanta chaypi kawsakkunawan amañaksapa rikchak laya mushuk yachanakunata uyariyta parlachikuyta.

22 Chashna yachakunayaptinkuna Pabluka Areopagopi tantanakudu runakunapa chawpinkunapi shayarishpa willarkansapa:

—Atenaspi kawsak runakuna, kawaykichi aypa dioskunata kuyanaykichita. 23 Llaktaykichipi purishpayni maypicha diosnikichita kuyankichi chaypi suk altarta kawashkani. Chay altarpi suk killkadu riman: "Kaypika mana riksidu diostami kuyanchi." Kunanka chay mana riksishpa kuyanaykichi Diospami yachachiykichi. 24 Chay mana riksinaykichi Tata Dioska tukuy allpata tukuy allpapi tiyakkunata rurarkan. Tukuy sielu tukuy allpa paypa makinpi. Payka manami runakuna rurashkan wasikunapichu kawsan. 25 Ñukanchikunata kawsayta samayta tukuy layakunata kuwanchisapa. Paypa mana nima illapuptin runakunata mana nimata mañanchu kawsananpa.

26 Payka suk runallamanta tukuy llaktakunapi kawsak runakunata mirachiwashkanchisapa tukuy allpapi kawsananchikunapa. Payka akllashka imay tiempupimi maykan llaktapimi tukuy runakuna kawsashunchisapa nishpa. 27 Tata Dioska rurawashkanchisapa payta maskashpa tarinanchikunapa mana karupi kaptin. 28 Tata Dios rurawashkanchikunarayku kawsanchi purinchi imatapish kaptin ruranchi. Chashnalla kankunamanta suk kantu rurak runakuna killkashkasapa: "Tata Diosmi rurawashkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa."

29 Tata Dios rurawaptinchikuna ama yuyaypachichu kurimanta kullkimanta rumimanta ruradu dios kananta. Runakunalla yuyanankunatashina chay dioskunata ruransapa.

30 Ñawpa tiempu runakuna Tata Diosta mana riksirkansapachu. Mana riksiptinkunapish Tata Dioska mana nimatashina kawarkan. Kunanka tukuy maypi kawsak runakunata yachachiwaykanchisapana mana alli rurananchikunamanta wanashpa payllata kreyishpa kawsananchikunapa. 31 Tata Dios churashkan diya chay akllashkan runaka tukuy runakunata willawashunchisapa allitachu rurashkanchisapa manachu nishpa. Tata Dios chay akllashkan runata wañushkanmanta kawsachimushka yachachiwananchikunapa akllashkan salvakuk runa kananta.

32 Chashna Pablu wañudukuna kawsamunanta rimaptin suk runakuna asichirkansapa. Sukkuna willarkansapa:

—Suknin diyakaman kashkan uyarishasapa yachachikuptiki.

33 Chashna willaptinkuna Pabluka sakirkansapa. 34 Sukkuna Jesusta kreyishpankuna Pabluta katirkansapa. Paykunamanta suk karkan Dionisio. Chay Dionisioka chay Areopagopi suk awtoridar karkan. Chaymanta suk warmi Damaris chaymanta sukkunapish Jesusta kreyishpa Pabluta katirkansapa.

18

Pablu Korinto llaktapi yachachikurkan.

1 Chaymanta Atenas llaktamanta llukshishpa Pablu Korinto llaktaman rirkan. 2 Chaypi suk judiyu runa Akilaswan tinkunakurkan. Akilas Ponto partimanta karkan. Warmin Prisilawan Italia llaktamanta llukshishpa Korintopina kawsaykarkansapana.

Sinchi kamachikuk Klaudio kamachikurkan tukuy judiyu runakuna Roma llaktanmanta llukshinankunapa. Chashna karkuptinkuna Akilas warmin Prisilawan rirkansapa Korintopi kawsak. Chaypina Pablu paykunawan tinkunakushpankuna wasinpi rirkan pasyak. 3 Paykunashina Pabluka millwata awashpa raku llachapamanta wasikunata ruray yachak karkan. Chayrayku paykunawan kiparirkan tantalla trabajanankunapa. 4 Chaypina Pabluka tukuy samana diya rirkan judiyukunapa tantanakunankuna wasipi yachachikuk. Munarkan tukuy judiyu runakunata tukuy mana judiyu runakunatapish entiendichiysapata Jesukristu salvakuk kananta.

5 Chaymanta Silas Timoteowan Masedoniamanta chayaptinkuna Pabluka manana karpakunata rurarkannachu. Tukuy diyana Tata Diospa rimananta yachachikuk. Judiyu runakunata allita yachachiksapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta. 6 Chashna yachachikuptin chay judiyu runakuna mana kreyishpankuna kallarirkansapa Pabluta washanchayta. Chaypina Pabluka llachapanta tapsirkan yuyachinankunapa mana alli rurak runakuna kanankunata. Willarkansapa:

—Kankunapi kiparin uchaykichi. Kikikichi munankichi Tata Dios kastigashunaykichipa. Ñukaka mana uchayukchu kani. Kunanmantapacha rini mana judiyu runakunata yachachik.

7 Chashna rimashpa chay tantanakunankuna wasimanta llukshishpa rirkan ladunllapi tiyak wasiman. Chay wasika karkan Tisio Justo runapa wasin. Payka Tata Diosta kuyak runa karkan.

8 Chaymanta chay tantanakunankuna wasipi kamachikuk Krispo tukuy familyanwan Jesukristuta kreyirkansapa. Chaymanta Pablu allita yachachikuptin Korintopi kawsak runakuna kreyikushpankuna aypa bawtisakurkansapa.

9 Suk tuta muskuyninpishina Señor Jesukristu Pabluta willarkan:

—Ama ni pita manchaychu. Mana shaykushpa willashkaynita yachachikuypi katiy. 10 Ñukami kuydayki ama ni pi nimanachishunaykipa. Kay llaktapika aypa akllashkayni runakuna tiyan ñukata kreyiwanankunapa.

11 Chashna Jesukristu willaptin Pabluka Korintopi kiparirkan suk wata sokta killata Tata Diospa rimananta yachachikushpa.

12 Chaymanta Akaya partipi suk mushuk kamachikuk runa Galion yaykurkan. Chay tiempu chay llaktapi kawsak judiyu runakuna tantanakurkansapa Pabluta pushanankunapa Galionpi chatakuk. 13 Chay kamachikuk Galionpi chatashpa willarkansapa:

—Kay runaka yachachikuypi purin Tata Diosta kuyashpa amana Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsanaynikunapana.

14 Chashna chatakuptinkuna Pablu ayninayaykaptin Galion chay chatakuk judiyukunata willarkansapa:

—Judiyu runakuna, kay runa sukaman mana allita rurashka kaptinka ñuka uyariykichiman. 15 Kankunaka kay runata chataykankichi kamachikunaykichimanta chikan layata chikan shutita yachachikuptin. Chay layata chataptikichi mana munanichu uyariynikichita. Kikikichi judiyupura munanaykichillata ruraychi.

16 Chashna willashpankuna Galionka chay kamachikunan wasimanta karkurkansapa. 17 Chaypina Galionpa ñawpakninpi chay piñakuk runakunaka chay tantanakunankuna wasipi kamachikuk Sostenesta apishpankuna sukaman makarkansapa. Chashna makashkankunata kawashpapish Galionka mana nimatashina kawarkan.

Pablu kimsaynin kuti chay yachachikushkan llaktakunaman rirkan.

18 Chaymanta Korinto llaktapi aypa diyakunata Pabluka kiparirkan. Chaymanta
chaypi kawsak wawkinkunata paninkunata sakishpa Siria partiman rirkan. Prisi-
lawan Akilaswan tantalla suk atun barkupi rirkansapa. Manara chay barkupi yaykush-
para Senkrea llaktapi Pabluka chukchanta tipichirkan. Chayta rurarkan Tata Diosta
willashkanta rurananpa.
19 Chaymanta Efeso llaktapi chayashpankuna Pablu Prisilata Akilasta chaypi
sakirkan. Judiyukunapa tantanakunankuna wasiman rirkan tantanakudu runaku-
nata yachachinanpa. 20 Chay runakunaka Pabluta roygarkansapa amara rinanpara.
Chashna roygaptinkunapish mana munarkanchu kipariyta. 21 Paykunata sakish-
pankuna willarkansapa:
—Jerusalenman rinayni tiyan chaypi fiestata pasak. Tata Dios munaptinka kashkan
kutimusha kankunawan kanaynipa.
Chashna willashpankuna Pabluka chay atun barkupi Efesomanta Sesareaman
rirkan.
22 Chaymanta Sesareamanta rirkan Jerusalenman Jesusta kreyikmasinkunata cha-
pak. Chaymanta Jerusalenmanta Antiokiyaman rirkan.
23 Suk tiempu washan llukshirkan kashkan Galasia partipi Frigia partipi purik.
Llaktan llaktan purishpa Jesusta kreyikkunata animuchirkansapa.

Apolos Efeso llaktapi tukuy Akaya partipi allita yachachikurkan.

24 Chay tiempu Efeso llaktapi Alejandriya llaktamanta judiyu runa Apolos
chayarkan. Payka Tata Diospa rimananta allita yachashpa allita rimakushpa
yachachikurkan. 25 Payka allita yacharkan imashnami Jesukristuta katishpa
kawsashunchisapa nishpa. Sukaman kushikushpa allita yachachikuykarkan Jesus
Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta. Chashna yachachikushpapish
Juan Bawtista yachachikushkanllata yacharkan. 26 Chay tantanakunankuna wasipi
Apolos mana manchakushpa yachachikuptin Prisila Akilaswan uyarirkansapa.
Chay washa wasinman pusharkansapa ashwan allita Jesus yachachikushkanta
yachachinankunapa.
27 Chaymanta Apolos Akaya partiman rinayaptin Jesukristuta kreyikmasinkuna
sukaman yanaparkansapa rinanpa. Chaymanta kartata killkarkansapa Akaya partipi
kawsak kreyikukmasinkuna allita chaskinankunapa. Chaypina Apolos Akaya partipi
chayashpa Jesukristuta kreyikmasinkunata kushikushpa sukaman yanaparkansapa.
28 Chay Akaya partipi kawsak judiyu runakunata tukuy pipa ñawpakninpi sinchita
willarkansapa pantakudu kanankunata. Tata Diospa rimananta allita yachachikushpa
entiendichikurkan Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

19

Ishkay wata kimsa killata Efeso llaktapi Pablu yachachikurkan.

1 Chaypina Apolos Korinto llaktapi kipariptin Pabluka Frigia partita rishpa urkuku-
nata pasashpa Efeso llaktapi chayarkan. Chay llaktapi Jesukristuta kreyik runakunata
tarirkan. 2 Paykunata tapurkansapa:
—Kankuna Jesukristuta kreyishpaykichi ¿Tata Diospa Espirituntachu chaskishkan-
kichi?
Chaypina paykunaka aynirkansapa:
—Manami yachashkanisapachu Tata Diospa Espiritun shamunanta.
3 Chaypina Pabluka tapurkansapa:
—¿Imata yachashpatiya bawtisakushkankichi?
Chaypina paykunaka willarkansapa:
—Juanpa yachachikushkanta kreyishpaynikuna bawtisakurkanisapa.
4 Chaypina Pabluka willarkansapa:

—Ariya, Tata Diosta kasuk runakunata tukuy mana alli rurashkankunamanta wanaptinkuna Juanka bawtisarkansapa. Paykunata yachachirkansapa paypa washanta suk ashwan alli yachachikuk runa shamunanta. Willarkansapa paypa washan shamuk runa Jesusta kreyinankunapa.

5 Chashna Pablu yachachikuptin chay runakunaka Jesukristuta kreyishpankuna
kashkan bawtisakurkansapa. 6 Chaymanta Pablu umankunapi makinta churaptinkuna
Tata Diospa Espiritun paykunaman shamurkan. Chaypina chay runakuna mana
yachaypa laya rimanakunata rimarkansapa. Chaymanta imatacha Tata Dios
yachachishkasapa chayta willarkansapa. 7 Tata Diospa Espiritunta chaskik
runakunaka chunka ishkay karkansapa.

8 Chaymanta kimsa killata chay judiyu runakunapa tantanakunankuna wasipi
Pabluka yachachikurkan. Mana ni pita manchashpa entiendichirkansapa imashnami
Tata Diospa mandunpi yaykunkasapa nishpa. 9 Chashna yachachikuptin suk
runakuna sinchi shunkuyuk kashpankuna mana munarkansapachu kreyiyta.
Paykunaka tukuy runakunata willarkansapa Pablu yachachikunan mana alli kananta.
Chashna rimaptinkuna Pabluka Jesukristuta kreyik runakunata pusharkansapa
Tirano yachachikunan wasipi tantanakuk. Chaypi Pabluka tukuy diya paykunata
yachachirkansapa.

10 Chay Efeso llaktapi ishkay watata yachachikushpa kawsarkan. Chayrayku Asia
partipi kawsak judiyu runakuna mana judiyu runakunapish Señor Jesuspa yachachikunanta uyarirkansapa. 11 Chaymanta Tata Dios Pabluta yanapaptin almirana milagrukunata rurarkan. 12 Sukkuna Pablu llankashkan llachapata pañuelunta aparkansapa
unkudukunapi churak. Paykunapi churaptinkuna sanuyarkansapa. Supaykunapish
unkudu runakunamanta llukshirkansapa.

13 Chaymanta kanchis judiyu runakuna llaktan llaktan purishpankuna runakunamanta supaykunata llukshichiksapa. Suk diya supaykunata karkunayashpankuna
munarkansapa Jesuspa shutinta rimashpa llukshichiyta. Chay supaykunata
willarkansapa:

—Chay Pablu yachachikunan Jesuspa shutinpi willaykichi llukshinaykichipa.

14 Chay supaykunata llukshichinayak runakuna suk kamachikuk saserdote Eskebapa kanchis wambrankuna karkansapa. 15 Chashna chay runakuna supaykunata
willaptinkuna chay supayka willarkansapa:

—Jesustaka riksini. Chaymanta yachani pimi Pabluka nishpa. ¿Kankunaka pití kankichi?

16 Chaypina chay supayadu runaka chay kanchis runakunataka sukaman sinchita
makarkansapa. Sukaman makaptinkuna chay wasimanta chay kanchis runakunaka
llatanlla lliki lliki kuerpuyuk kallparkansapa.

17 Efeso llaktapi kawsak judiyu runakuna mana judiyu runakunapish chayta
yachashpankuna manchakurkansapa. Chashna modomanta tukuy runakuna Jesukristuta sukaman alabarkansapa.

18 Chaypina Jesusta kreyikkuna tukuy kreyikukmasinkunapa ñawpakninkunapi ñawpa
mana alli rurashkankunata willarkansapa. 19 Chaymanta aypa ñakakuk runakuna
Jesusta kreyishpankuna chay ñakakuy yachachik librunkunata apamurkansapa tukuy
pipa ñawpakninkunapi rupachinankunapa. Tukuy chay rupachishkan librunkunapa
chaninta tantiyarkansapa pichka chunka waranka kullki kananta.

20 Chay modomanta Tata Dios allita yanapaptinkuna aypa runakuna Jesukristupa
yachachikushkanta sukaman allimata yachachikurkansapa.

21 Chaymanta Pabluka yuyarkan Masedonia partiman Akaya partiman kashkan
riyta. Chaymanta Jerusalen llaktamanpish rinayarkan. Yuyarkan Jerusalenmanta
Roma llaktaman riyta. 22 Chayrayku suk tiempullata Asia partipi kiparirkan. Chaypi

kiparishpa Masedonia partiman chay ishkay yanapakninkuna Timoteota Erastota kacharkan.

Ruradu diosa Artemisarayku Efeso llaktapi aypa runakuna turbakurkansapa.

23 Chaymanta chay tiempupi Efeso llaktapi aypa runakuna Pablu yachachikushkanrayku piñakurkansapa. 24 Suk runa Demetrio trabajakmasinkunata kallarirkan turbachiyta. Chay Demetrioka ruradu diosa Artemisapa wasintashina kullkimanta rurak runa karkan. Aypa runakuna chay wasisillukunata rurashpa rantikushpa aypa kullkita apiksapa. 25 Aypa runakuna chay laya trabajuyuk karkansapa. Chaypina Demetrioka tukuy chay runakunata tantanachishpa willarkansapa:

—Trabajakmasinikuna, kankunaka yachankichi kay dioskunata wasinkunata rurashpanchikuna aypa kullkita apinanchikunata kawsananchikunapa. 26 Chaymanta kawashkankichi uyarishkankichi chay runa Pablu yachachikunanta. Payka riman runakuna rurashkan dioskuna mana dioskuna kananta. Chashna yachachikushpa kay Efeso llaktanchikunapi yaka tukuy Asia partipi aypa runakunata ñami kreyichishkasapana. 27 Chay yachachikunan ñukanchikunapa mana allichu. Chay runakuna diosninchita manana kuyanayashpankunaka manana kay rurashkanchikunata rantinkasapanachu. Chaymanta kuyananchikuna diosa Artemisapa wasintapish washanchankasapa. Kay Asia partipi kawsakkuna tukuy allpapi kawsakkuna kuyananchikuna Artemisata kuyashkankunamanta manana kuyanayankasapanachu.

28 Chashna Demetrio willaptinkuna chay runakunaka piñakushpankuna sinchita rimarkansapa:

—¡Artemisaka ñukanchikuna Efeso runakunapa diosanchikunami!

29 Chashna sinchita rimaptinkuna tukuy chay llaktapi kawsak runakuna sukaman turbakurkansapa. Chaypina Gayota Aristarkota apirkansapa. Paykunaka Masedonia partimanta Pablupa purikmasinkuna karkansapa. Chay ishkay runakunata aysashpa suk manllayba tantanakunankuna wasiman pusharkansapa. 30 Chay wasipi Pablupish yaykunayarkan chay aypa runakunata willak ama chay ishkay purikmasinkunata nimanachinankunapa. Chashna yaykunayaptin Jesusta kreyikmasinkuna micharkansapa ama yaykunanpa. 31 Chay Asia partipi suk awtoridarkuna Pablupa amigunkuna karkansapa. Paykunapish willachirkansapa ama yaykunanpa. 32 Chay tantanakudu runakunamanta sukkuna sinchita suk layata rimarkansapa. Sukkunaka chikan layata rimarkansapa. Ashwan aypa runakuna sukaman turbakushpa mana yacharkansapachu imaraykumi tantanakudusapa nishpa.

33 Chaypina suk judiyu runakuna Alejandrota chay aypa runakunapa ñawpakninkunaman tankakurkansapa. Munarkansapa payna willanankunapa judiyu runakuna mana uchayuk kanankunata. Alejandro rimakunayashpa makinwan señasta rurashpa upallayachinayarkansapa. 34 Chay runakuna Alejandrota kawashpankuna yacharkansapa judiyu runa kananta. Chayrayku mana kasunayashpankuna ishkay orata kaparikushpa rimarkansapa:

—¡Artemisaka ñukaykuna Efeso runakunapa diosaynikunami!

35 Chay ishkay orata kaparikushkankunawasha chay llakta awtoridarpa killkakuknin runa atiparkan upallayachiysapata. Chaypina willarkansapa:

—Efeso llaktapi kawsakmasinikuna, tukuy allpapi kawsak runakuna yachansapa kuyananchikuna diosa Artemisapa wasinta kuydananchikunata. Chaymanta sielumanta urmamushkan figurantapish allita kuydaykanchisapa. 36 Tukuy runakuna chayta yachaptinkuna amana kapariychinachu. Mana allita yuyashpaykichi amara nimata ruraychirachu. 37 Kay pushamushkaykichi runakunaka chay diosninchikunapa wasinmanta mana nimata suwashkasapachu. Nima payta washanchashkasapachu. 38 Demetrio trabajakmasinkunawan chay runakunata chatanayashpa

richunsapa awtoridarninchikunapi chataksapa. Chaypi atipansapa chatanakuyta.
39 Chaymanta kankuna chikan layata chatakunayashpaykichika chay killkadu
kamachinanchikunashina awtoridarkuna tantanakushpa willashunkichi pimi mana
allita rurashka nishpa. 40 Kunanka turbakushpa tantanakushkanchikunarayku icharáa
awtoridarninchikuna chatakuwashunchisapa. Chashna chatawaptinchikuna mana
nimata atipashunchisapachu ayniyta.
41 Chashna chay killkakuk runa willashpankuna tukuy chay runakunata llukshichirkansapa.

20

Pablu Masedonia partiman Gresia partiman rirkan.

1 Chay runakuna turbachinakushkankunawasha Pabluka Jesusta kreyikmasinkunata kayarkansapa allita yachachinankunapa. Chaymanta paykunata sakishpankuna
Masedonia partiman rirkan. 2 Masedoniaman rishpa llaktan llaktanpi Jesukristuta kreyikmasinkunata animuchiypi rirkan. Chaymanta Gresia partipi chayarkan.
3 Chaypi kimsa killata kiparirkan. Chaymanta suk barkupi yaykunayarkan Siria
partiman rinanpa. Chashna oras yacharkan chay barkupi chiknik judiyu runakuna
wañuchinayaykanankunata. Chayta yachashpa Masedonia partita purishpa kutirkan.
4 Chashna riptin paywan tantalla kanchis kreyikukmasinkuna rirkansapa. Suk
karkan Berea llaktamanta Pirropa wambran Sopater. Chaymanta Tesalonika
llaktamanta Aristarkowan Segundu rirkansapa. Chaymanta Derbe llaktamanta Gayo
rirkan. Chaymanta Asia partimanta Timoteowan Tikikowan Trofimo rirkansapa.
5 Ñuka Lukaspish Pabluwan tantalla rirkani. Chay kanchis purikmasinikuna
ñawpashpankuna rirkansapa Troas llaktapi shuyawaksapa. 6 Ñukaka Pabluwan
Filipos llaktapi kiparirkanisapa chay mana levadurayuk panta mikushpa fiestata
pasanaynikunapa. Chay fiesta washan suk barkupi rishpa pichka diyapi Troas llaktapi
chayarkanisapa. Chaypi chay purikmasinikunata tarishpaynikuna paykunawan
kanchis diyata kiparirkanisapa.

Troas llaktapi Pablu pakarinayanankaman yachachikurkan.

7 Troaspi kashpaynikuna domingo diya kreyikukmasinikunawan tantanakurkanisapa Jesus wañushkanta yuyashpa panta mikunaynikunapa. Pabluka sukaman sunita
chawpi tutakaman yachachirkan pakariptin sakinankunapa. 8 Suk atun wasipi kimsaynin pisupi tantanakudu karkanisapa. Chaypi aypa apichidu alkusakuna tiyarkan.
9 Chay wasipa ventananpi suk wayna Eutiko tiyaridu karkan. Chashna Pablu sukaman sunita yachachikuptin chay waynaka puñunayarkan. Chaypina allita puñushpana
chay kimsaynin pisumanta urmamurkan. Chashna urmamuptin chay runakunaka
wañudutana atarichirkansapa. 10 Pabluka turbakushpa urayarkan abrasakpacha.
Chaypina chay wawkinkunata willarkansapa:
—¡Ama manchakuychichu! Kay waynaka manami wañuduchu.
11-12 Chashna kawsaduta kawashpankuna chay runakuna sukaman
kushikurkansapa. Chaypina Pabluka chay kimsaynin pisuman kashkan rirkan.
Chaypina Jesus wañushkanta yuyashpa panta pakichinakushpa mikurkanisapa. Chayta
mikushkaynikunawasha pakarinankaman Pabluka yachachikurkan. Chaymanta
punchawyaptin llukshirkanisapa. Chay waynatapish kawsamudutana wasinmanna
pusharkansapa.

Pabluka purikmasinkunawan Troas llaktamanta Miletoman rirkansapa.

13 Troas llaktamanta llukshishpaynikuna Pabluwan parlanakurkanisapa Ason llaktapi tinkunakunaynikunapa. Ñukaykuna barkupi rishpa ñawparkanisapa. Pabluka
ñanta purishpalla rirkan. 14 Chaymanta Ason llaktapi tinkunakushpaynikuna Pabluka

ñukaykunawan tantalla barkupi Mitilene llaktaman rirkanisapa. 15 Chay llaktamanta llukshishpaynikuna kayantin Kiyo llaktata pasarkanisapa. Kiyo llaktata pasashpa kayantin yaku mañanpi Samos llaktapi chayarkanisapa. Chaymanta kashkan suk diyata rishpa Mileto llaktapi chayarkanisapa. 16 Pabluka munarkan Jerusalenpi Pentekostes fiestata pasayta. Chayrayku mana munarkanchu Efeso llaktaman riyta ama chay Asia partipi unayananpa. Chayrayku Efeso llaktata pasashpalla Mileto llaktaman kuskalla rirkanisapa.

Pablu Efesopi kawsak ansianukunata kayachishpa yachachirkansapa.

17 Mileto llaktapi kashpa Pabluka Efesopi kawsak Jesusta kreyik ansianukunata kayachirkansapa. 18 Paykuna chayaptinkuna Pabluka willarkansapa:

—Kankunaka allita yachankichi imashnami kay Asia partipi shamushkayni diyamantapacha kawsashkani nishpa. 19 Kankunawan kashpayni Señorninchi Jesukristuta allita sirvishpa kawsashkani. Chay chikniwak judiyumasinikuna sufrichiwaptinkunapish mana kikini kreyinakushpa llakishpa wakashpayni kawsashkani. 20 Tantanakunankuna wasikunapi wasikichipipish tukuy layata allinikichipa yachachishkaykichi. 21 Judiyu mana judiyu runakuna kaptikichipish allita yachachishkaykichi. Willashkaykichi mana alli ruranaykichimanta wanashpa Tata Diosta kasushpa Señor Jesusta kreyishpa kawsanaykichipa.

22 Kunanka Tata Diospa Espiritun munaptin Jerusalenman riykani mana yachashpa imatami chaypi rurawankasapa nishpa. 23 Tukuy llaktakunapi puriptini Tata Diospa Espiritun willawashka Jerusalenpi chikniwak runakuna sufrichiwanankunata karselpi churawanankunata. 24 Ñukapa mana nimananchu wañuptinipish kawsaptinipish. Señorninchi Jesukristu akllawashka paypa allima rimananta yachachikunaynipa. Chayrayku kushikushpa wañunayni diyakaman tukuy runakunata yachachishasapa Tata Dios tukuyta kuyanankunata.

25 Allita kankunataka yachachishkaykichi Tata Diospa mandunpi kawsanaykichipa. Kunanka yachani kunanmantapacha manana ni suk kankuna kawawanaykichitana. 26-27 Mana nimata pakashpa Tata Diospa munananta allita yachachishkaykichi. Chayrayku kankuna mana Jesukristuta kreyishpa wañuptikichika ñukaka manami uchayukchu kani. 28 Tata Diospa Espiritun kankunata churashushkankichi Jesusta kreyikmasikichita kuydanaykichipa. Jesuska paykunapa uchankunarayku yawarninta ichashpa wañurkan Tata Dios perdonanankunapa. Chayrayku paykunata allita kuydanaykichi tiyan.

29 Ñuka yachani kankunata sakiptini sakra mana alli yachachikuk runakuna rikurimunankunata. Paykunaka ovejata mikuk pumashina Jesusta kreyikkunata llullachishpa wakllichinkasapa. 30 Kankunamanta sukkuna llullakushpa mana allikunata yachachikunkasapa Jesusta kreyikkuna paykunallata katinankunapa. 31 Chayrayku allita kuydanakuychi. Allita yuyaychi kimsa watata diyapi tutapi wakakushpayni mana shaykushpa tukuy kankunata allita yachachishkaynikunata.

32 Kunanka, wawkinikuna, Tata Diospa makinpi sakiykichi kuydashunaykichipa. Payka rimananpi willawanchisapa sukaman kuyawananchikunata. Chay rimanata ama kunkaychichu. Chay rimanata kreyishpaykichi atipankichi mana shaykushpa ashwan ashwanta Jesukristuta kreyiyta. Chaymanta Tata Dios kankunata tukuy kreyikukmasikichiwan tantallata yanapashunkichi paywan kushikushpa kawsanaykichipa.

33 Ñukaka mana ni pita kullkinta nima llachapanta mañashkanichu. 34 Kankunaka allita yachankichi sukaman trabajashkaynita mikunaynita llachapaynita rantinaynipa. Chaymanta trabajashkani purikmasinikunatapish yanapanaynipa. 35 Kuti kuti

yachachishkaykichi ñukashina trabajashpa kawsanaykichipa mana nimayuk runakunata yanapanaykichipa. Yuyaychi Señorninchi Jesus rimashkanta: “Runamasikichimanta suk imata chaskishpaykichi kushikunkichi. Kankuna sukkunata kushpaykichi ashwanta kushikunkichi.”

36 Tukuy chayta yachachikushkanwasha Pabluka Efesomanta shamudu ansianukunawan kunkurikushpankuna Tata Diosta roygarkansapa yanapanankunapa.
37 Chaypina wakakushpankuna Pabluta muchashpa abrasarkansapa. 38 Sukaman llakirkansapa Pablu willaptinkuna mana kutin payta kawanankunata. Chaymanta chay barkukaman pusharkansapa.

21

Pablu Lukaswan Jerusalen llaktaman rirkan.

1 Ñuka Lukas Pabluwan Efesomanta shamudu wawkinikunata sakishpaynikuna barkupi kuskalla rirkanisapa Kos ishlaman. Chaymanta kayantin Rodas ishlaman rirkanisapa. Chay ishlamanta Patara llaktapi chayarkanisapa. 2 Chay Patara llaktapi Fenisia partiman rik barkuta tarishpaynikuna yaykurkanisapa.

3 Chay barkupi riykashpaynikuna Chipre ishlata lluki laduman kawarkanisapa. Chay ishlata pasarkanisapa Siria partiman rinaynikunapa. Tiro llaktapi chayaptinikuna chay barkuta purichik runakuna kargata surkurkansapa. Chay kargata surkunankunakaman ñukaykunaka llaktaman rirkanisapa. 4 Chay llaktapi tarirkanisapa Jesusta kreyikmasinikunata. Paykunawan tantalla kanchis diyata kiparirkanisapa. Chaypina Tata Diospa Espiritun yachachiptinkuna paykunaka Pabluta willarkansapa ama Jerusalenman rinanpa.

5 Chaymanta chay kanchis diya washan chay llaktamanta llukshirkanisapa. Jesusta kreyikmasinikunaka tukuy warminkunawan wambrankunawan ñukaykunawan yaku mañanman rirkansapa. Chay yaku mañanpi kunkurikushpaynikuna Tata Diosta roygarkanisapa yanapawanankunapa.

6 Chashna orashkaynikunawasha despidinakurkanisapa. Ñukaykuna chay barkupi yaykuptinikuna paykuna wasinkunaman kutirkansapa.

7 Chay barkupi Tiro llaktamanta Tolemayda llaktaman rirkanisapa. Chay llaktapi yaykushpaynikuna Jesusta kreyikmasinikunawan rimachinakurkanisapa. Paykunawan suk diyata kiparirkanisapa. 8 Kayantin Tolemayda llaktamanta llukshishpaynikuna Sesarea llaktaman rirkanisapa. Chay llaktapi chayashpaynikuna rirkanisapa Felipipa wasinman. Payka Tata Diospa rimananta yachachikuk runa karkan. Payka chay kanchis aklladu diyakonokunamanta suk karkan. Paypa wasinpi kiparirkanisapa. 9 Paypa chusku sensilla shipashninkuna tiyarkan. Tata Diospa Espiritun yanapaptinkuna chay chusku shipashninkuna atiparkansapa Tata Dios ruranayananta runakunata willaysapata.

10 Felipipa wasinpi aypa diyata kaptinikuna Judea partimanta chayarkan suk runa Agabo. Paypish Tata Dios ruranayananta willakuk runa karkan. 11 Ñukaykunapi Agabo chayashpa Pablupa chumbinta apishpa kikinpa chakinkunata makinkunata watashpa willarkan:

—Tata Diospa Espiritun kashna riman: Jerusalenpi judiyukunapa kamachikukninkuna kay chumbipa doyñunta watankasapa. Chaymanta chikan llaktamanta runakunapi kukunkasapa.

12 Chashna willaptinna ñukaykunaka chay Sesareapi kawsak wawkinikunawan Pabluta roygarkanisapa ama Jerusalenman rinanpa.

13 Chaypina Pabluka ayniwarkansapa:

—Kankunaka ¿imapatí wakakushpa llakita kuwankichi? Ñukaka mana watawanankunallapachu risha. Jesusta kreyishkaynirayku wañuchiwanayaptinkunapish Jerusalenman risha chaypi wañuk.

14 Chashna willawaptinkuna mana atiparkanisapachu michayta. Chaypina willanakurkanisapa:

—Tata Diospa munananta rurachun.

15 Chayta willashkaynikunawasha Jerusalenman rinaynikunapa prontanakurkanisapa. 16 Jesusta kreyikmasinikuna Sesarea llaktamanta Jerusalenkaman katiwarkansapa. Paykunaka Naasonpa wasinman pushawarkansapa. Naasonka Chipre llaktamanta karkan. Aypa watatana payka Jesusta kreyirkan. Chayrayku wasinpi kushikushpa chaskiwarkansapa.

Pablu rirkan Santiagota chapak.

17 Chaymanta Jerusalenpi chayaptinikuna chaypi kawsak Jesusta kreyikmasinikuna sukaman kushikushpankuna chaskiwarkansapa.

18 Chaymanta kayantin ñukaykunawan tantalla Pabluka rirkan Santiagota chapak. Paywan tantalla tukuy ansianukuna karkansapa. 19 Chaypina Pabluka paykunata rimachishpankuna parlachirkansapa Tata Dios yanapaptin mana judiyukunata yachachishkankunata.

20 Chashna Pablu parlachiptinkuna paykunaka Tata Diosta alabarkansapa. Chaymanta Pablutaka willarkansapa:

—Allitami, wawkini, rurashkanki. Kunanka kawaykanki aypa waranka judiyumasinchikuna Jesusta kreyiykanankunata. Tukuy paykunaka sukaman munansapa Moisespa kamachikunankunata kasunanchikunallata. 21 Chaymanta paykunaka uyarishkasapa kanshi chay chikan llaktakunapi kawsak judiyumasinchikunata chikan layata yachachishkankisapa. Rimansapa kanshi yachachinkisapa amana Moisespa kamachikunankunata kasunankunapana. Uyarishkasapa kanshi yachachikunki amana wambrankunata señalachinankunapa nima amañananchikunata ruranankunapana.

22 Judiyumasinchikuna chay llullatana kreyinsapa. Kunanka ¿imatatí rurashunchisapa? Paykunaka yachansapana shamushkaykita. 23 Chayrayku ama nimanachishunankunapa kayta ruray: Kay llaktapi chusku runakuna tiyan. Paykunaka shamushkasapa Tata Diosta prometishkankunata ruranankunapa. 24 Kanpish paykunashina ruray. Chay chusku runakunata saserdoteman pushaysapa animalkunata wañuchishpa Tata Diosta kuyanaykichipa. Tukuy gastunkunata pagarakuy. Chaymanta paykunawan tantalla chukchaykita tipichiy. Tukuy chayta ruraptikika judiyumasinchikuna yachankasapa chay rimashushkankuna llulla kananta. Yachankasapa kanpish Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsanaykita.

25 Chaymanta Jesusta kreyik mana judiyu runakunata tukuy yuyaykushkanchikunata ñami killkashkanisapana. Willashkanisapa ama mikunankunapa ruradu dioskunata kuyashpa churashkankuna mikunata. Chaymanta willashkanisapa ama mikunankunapa yawarta nima sipidu animalkunata. Chaymanta willashkanisapa ama chikan warmiwan uchallikunankunapa.

Tata Diospa wasinpi chiknik runakuna Pabluta apirkansapa wañuchinankunapa.

26 Chashna Santiago willaptin Pabluka almitishpa Tata Diospa wasinman chay chusku runakunata pusharkansapa. Chaymanta kayantin paykunawan tantalla Moisespa killkadunpi kamachikushkankunatashina allita mayllanakurkansapa Tata Diospa ñawpakninpi chuya chuya rikurinankunapa. Chaymanta Pabluka Tata Diospa wasinpi yaykurkan saserdoteta willak kanchis diyakaman prometishkankunata tukuchanankunapa rurayta. Willarkan chay diyapa animalkunata pushanankunata wañuchik Tata Diosta kuyanankunapa.

27 Chaymanta chay kanchisnin diya Asia partimanta shamudu judiyukuna Tata
Diospa wasinpi Pabluta kawarkansapa. Paykunaka tukuy judiyumasinkunata tur-
bachishpankuna Pabluta apirkansapa. 28 Sinchita willarkansapa:
—¡Judiyumasinikuna, yanapawaychi! Kay runaka llaktan llaktanpi purishpa
ñukanchikunata washanchawashpanchikuna yachachikun Moisespa killkadunpi
kamachikunankunata ama kasunanchikunapa. Yachachikun kay Tata Diospa wasin
mana alli kananta. Kunanka kay Tata Diospa wasinta susyachishpa mana judiyu
runakunata yaykuchishkasapa.
29 Chay chatakuk runakunaka suk diyashi Pabluta kawarkansapa Trofimowan
Jerusalenpi puriptin. Payka Efesomanta mana judiyu runa karkan. Paywan
kawashkankunarayku yuyarkansapa Tata Diospa wasinpi yaykuchishkanta.
Chayrayku sukaman sinchita rimakushpa chatakurkansapa.
30 Chayta sinchita rimakuptinkuna uyarishpa Jerusalenpi runakuna sukaman tur-
bakushpankuna kallparkansapa kawak. Chaypina chay chatakukkuna Pabluta apish-
pankuna washaman aysarkansapa. Tata Diospa wasinta kuydak runakuna utkakushpa
punkukunata wichkarkansapa. 31 Chay chiknik runakuna Pabluta wañuchinayaptinkuna
romano soldadukunapa kamachikukninkuna uyarirkan tukuy judiyu runakuna tur-
bakuykanankunata. 32 Chayta uyarishpa tukuy soldadukunata tukuy kapitanku-
nata pushashpankuna chay turbakuykak runakunaman kallparkansapa. Paykunata
kawashpankuna Pabluta makaykak runakunaka manana makarkansapanachu.
33 Chaypina chay soldadukunapa kamachikuknin runaka ladunchashpa Pabluta
apichichirkan. Soldadunkunata willarkansapa ishkay kadenawan watanankunapa.
Chashna watachishkanwasha chay runakunataka tapurkansapa:
—Ariya ¿pití kay runaka? ¿Imatatí rurashka?
34 Chashna tapuptinkuna sinchita rimakushpa sukkuna suk layata sukkuna chikan
layata willarkansapa. Chashna sukta sukta willaptinkuna chay soldadukunapa
kamachikukninka mana atiparkanchu entiendiyta imatami willansapa nishpa.
Chayrayku soldadukunata willarkansapa kuartelman Pabluta pushanankunapa.
35-36 Yaykuna llukanapi chayaykaptinkuna chay chiknik runakuna Pabluta
kichukunayashpankuna sinchita rimakushpa willarkansapa:
—¡Wañuchun! ¡Wañuchun!
Chashna kaparikuptinkuna chay soldadukunaka Pabluta wanturkansapa chay kuar-
telpa llukananpi churak.
37 Chaypina kuartelman yaykuchinayaykaptinkuna Pabluka soldadukunapa ka-
machikukninta griegopi rimashpa tapurkan:
—¿Atipaymanchu kanwan parlayta?
Chashna tapuptin chay runaka willarkan:
38 —Ariya ¿yachankichu griegopi rimakuyta? ¿Manachu kanki Egiptomanta runa? ¿Man-
achu suk tiempu romano gobiernuta mana kasunayashpa tantanachishkanki chusku
waranka wañuchikuk runakunata chunlla pampaman rinaykichipa?
39 Chaypina Pabluka willarkan:
—Manami paychu kani. Ñukaka judiyu runa Silisia partipi Tarso llaktamanta kani.
Chay llaktaynika alli riksidumi. Kunanka roygayki almitiwanaykipa kay runakunata
parlachinaynipa.
40 Parlachinankunapa almitiptinna kuartelpa llukananpi Pabluka shayarishpa tukuy
chay runakunata makinwan señasta rurashpa upallayachirkansapa. Chashna upal-
layaptinkuna kikin hebreo rimanankunapi willarkansapa:

22

1 —Wawkinikuna, tataynikuna, uyariwaychi amachanakushpa willaptini.

2 Chay runakuna uyarishpankuna kikinkunapa rimanankunapi Pablu rimakuptin
ashwanta chunllayarkansapa. Chashna chunllayaptinkuna Pabluka willarkan:
3 —Ñukaka judiyumasikichimi kani. Silisia partipi Tarso llaktapi nasirkani.
Kay Jerusalenpi wiñarkani. Alli yachachikuk Gamayel ñawpa awilunchikunapa
yachachikushkankunata yachachiwarkan. Kunanka kankuna sukaman Tata Diosta
kuyanaykichishina ñukapish tukuy shunku Tata Diosta kuyani. 4 Ñawpa tiempu Jesuspa
mushuk laya yachachikunanta kreyik runakunata wañuchichinayashpayni sukaman
sufrichirkanisapa. Ullkukunata warmikunatapish apichishpa pusharkanisapa
karselpi churak. 5 Saserdotekunapa kamachikuknin tukuy ansianukunawan
yachansapa chashna sufrichishkaynikunata. Paykunaka kartakunata kuwarkansapa
Damaskopi judiyumasinchikunaman apanaynipa. Chay kartakunapi willarkansapa
almitiwanankunapa Jesusta kreyik runakunata kay Jerusalenman pushamunaynipa
kastiganankunapa.

Pablu willarkansapa imashnami kallarirkan Jesusta kreyiyta nishpa.
(Hch 9.1-19; 26.12-18)

6 Pabluka parlachikuyllapi katirkan:
—Chashna kartakunata chaskishpayni Damasko llaktaman rirkani. Chay llaktapi
chayanayaykaptini chawpi diyata sielumanta ñukapi suk sinchi lus llipyarkan. 7 Chay
sinchi lusta kawashpa allpakaman urmarkani. Chaypina uyarirkani willawaptin:
“Saulo, Saulo ¿imapatí chikniwashpa sufrichiwaykanki?”
8 Chashna willawaptin tapurkani: “¿Pití kanki, Señor?” Payka willawarkan: “Ñukaka
Nasaret llaktamanta Jesusmi kani. Ñukatami chikniwashpa sufrichiwaykanki.”
9 Chashna willawaptin ñukawan purik runakuna mana entiendirkansapachu par-
lachiwashkan rimanata. Paykunaka chay sinchi lusta kawashpankuna sukaman man-
chakurkansapa.
10 Chashna Jesus willawaptin tapurkani: “Señor ¿imatati munanki ruranaynipa?”
Payka willawarkan: “Atarishpa Damaskoman rillay. Chaypi suk runa yachachishunki
imatami ruranki nishpa.”
11 Chaypina chay sinchi lus biskuyachiwashkanrayku manana nima kawakuyta ati-
parkaninachu. Chayrayku chay purikmasinikuna makinimanta apiwashpa Damasko-
man pushawarkansapa.
12 Chay llaktapi suk runa Ananiyas kawsarkan. Paymi Tata Diosta kuyak runa
karkan. Moisespa kamachikunankunata allita kasushpa kawsak. Chayrayku tukuy
chay llaktapi kawsak runakuna rimarkansapa alli rurak runa kananta.
13 Ananiyaska shamurkan ñukata kawawak. Chayashpa willawarkan: “Wawkini
Saulo, kunanlla atipanki kawakuyta.” Chayta willawashkan orana allita kawakushpa
payta kawarkani. 14 Chaypina payka willawarkan: “Awilunchikunapa Tata Diosninmi
kanta akllashushka paypa munananta yachanaykipa. Akllashushka chay alli rurak Je-
susta kawanaykipa. Chaymanta akllashushka Jesus rimaptin uyarinaykipa. 15 Chashna
Jesus yachachishuptiki tukuy kawashkaykita uyarishkaykita tukuy partipi kawsak
runakunata parlachinayki tiyan. 16 Kunanka utkakushpa atariy. Rillay bawtisakumuy.
Chashna bawtisakushpayki Señorninchi Jesusta roygay tukuy uchaykimanta mayllashu-
nanpa.”
17 Chayta Ananiyas willawashkanwasha Damaskomanta Jerusalenman kutimush-
payni rirkani Tata Diospa wasinpi orak. Chaypi muskuyninipishina Señor Jesukris-
tuta kawarkani. 18 Chaypina payka willawarkan: “Utkakushpa Jerusalenmanta lluk-
shiy. Ñukata riksiwanaykita parlachikuptiki kaypi kawsak runakuna mana krey-
ishunkisapachu.”

19 Chashna willawaptin ñukaka willarkani: “Señor, paykunaka yachansapa
ñuka tantanakunankuna wasikunapi yaykushpayni kanta kreyishuk runakunata
apichichishpa makachishpa karselman pushachishkaynikunata. 20 Chaymanta
rimanaykita yachachikuk Estebanta wañuchiykaptinkuna ñukapish yuyarkani allimi
wañuchinankunapa. Chay wañuchishkankuna oras chay wañuchikuk runakunapa
sawa llachapankunata kuydarkani. Kay llaktapi kawsak runakuna tukuy chayta
yachashpankuna kreyinkasapa chikan layatana kawsaykanaynita.”
21 Chashna willaptini Señor Jesukristu willawarkan: “Utkakushpa rillay. Ñukaka
kachayki karu llaktakunapi mana judiyu runakunata yachachikuk rinaykipa.”

Chay runakuna Pabluta yaka makarkansapa.

22 Chay runakunaka Pablupa rimashkanta upallalla uyarirkansapa. Chaypina mana
judiyu runakunaman rinanpa willaptin kallarirkansapa sinchita rimakuyta:
—Mana munanisapachu kay runa kawsananpa. ¡Wañuchiychi!
23 Chay runakuna kaparikuyllapi katishpankuna sukaman piñakushpa llachapanku-
nata wishchukurkansapa. Allpata apishpa altuta wishchukurkansapa. 24 Chashna
chay runakuna ashwanta piñakuptinkuna chay kuartelpi kamachikukka soldadunku-
nata willarkansapa Pabluta yaykuchinankunapa. Chaymanta willarkansapa Pabluta
makananankunapa rimananpa imaraykumi chataykansapa nishpa.
25 Chashna makanankunapa wataptinkuna Pabluka chaypi shayaridu kapitanta
tapurkan:
—¿Pitíwillashushka ñukata makawanaykichipa romano runa kaykaptini? Mana
allichu makawanaykichipa manara allita yachaykashpaykichira uchayukchu kani
manachu nishpa.
26 Chashna Pablu willaptin chay kapitanka kamachikninta rirkan willak:
—¿Imapatí kay runata makachichinayaykanki? Payka romano runami.
27 Chashna chay kapitan willaptin chay kamachikukka Pablutaka ladunchashpa
tapurkan:
—Ariya ¿romano runachu kanki?
Pabluka aynirkan:
—Ariya, romano runami kani.
28 Chaypina chay kamachikukka willarkan:
—Ñukaka aypa kullkita pagarakushkani romano runa kanaynipa.
Pabluka aynirkan:
—Ñukaka nasishkaynimantapacha romano runa kani.
29 Chashna willaptin tukuy chay makanayaykak soldadukunaka ladunmanta an-
churkansapa. Chay kamachikukninpish romano runa kananta yachashpa wat-
achishkanrayku manchakurkan.

Judiyukunapa kamachikukninkuna Pabluta chatarkansapa.

30 Chay romano kamachikukka allita yachanayarkan imapami judiyu
runakuna Pabluta sukaman chatashkasapa nishpa. Chayta yachanayashpa
kayantin Pabluta kadenankunawan watadu kashkanmanta kacharichirkan.
Chaymanta tukuy judiyukunapa kamachikukninkunata tukuy saserdotekunapa
kamachikukninkunawan tantanachirkansapa. Chaypina Pabluta pushashpa
paykunapa ñawpakninkunapi churarkan.

23

1 Chaypina Pabluka chay judiyu kamachikukkunata chapashpa willarkansapa:
—Wawkinikuna, Tata Diospa ñawpakninpi ñukaka yuyanakuni kunankaman allita
rurashpalla kawsaykanaynita.

2 Chashna Pablu willaptin saserdotekunapa ashwan sinchi kamachikuknin Ananiyas
sukaman piñakurkan. Pablupa ladunpi runakunata willarkan shiminpi lapyananku-
napa.
3 Chayta uyarishpa Pabluka willarkan:
—Tata Diosmi kanta kastigashunki llullakuk runa kaptiki. Kanka allipi tukushpa
chaypi tiyaridu kanki Moisespa kamachikunankunatashina willawanaykipa
uchaynipichu kani manachu nishpa. Kunanka chaykunata mana kasushpayki
willaykankisapa shiminipi lapyawanankunapa.
4 Chashna Pablu willaptin ladunpi runakuna willarkansapa:
—¿Imapatí Tata Dios churashkan saserdotekunapa kamachikukninta rabyachinki?
5 Chashna willaptinkuna Pabluka aynirkan:
—Wawkinikuna, perdonawaychi. Mana yachashkanichu saserdotekunapa ka-
machikuknin kananta. Tata Diospa killkadunpi willawanchi: “Ama llaktaykichipa
kamachikuknikichita maldisiychichu.”
6 Pabluka chay awtoridarkunata chapashpa riksirkansapa sukkuna saduseo
kanankunata sukkuna fariseo kanankunata. Chaypina sinchita willarkansapa:
—Wawkinikuna, ñukaka fariseo runami kani. Tatayni awiluynikunapish fariseo
runakunami karkansapa. Ñukaka tukuy shunku kreyini Tata Dios wañudukunata
kawsachimunanta. Chayrayku kunanka kay awtoridarkunapi chatawaykankichi.
7 Chashna Pablu willaptin fariseo runakunaka saduseo runakunawan
kallarirkansapa ayninakuyta. Chaypina ishkay manadapina churanakurkansapa.
8 Saduseo runakuna rimansapa wañudukuna mana kawsamunankunata. Rimansapa
mana nima angelkuna nima almanchipish tiyananta. Fariseo runakuna rimansapa
almayuk kashpanchikuna wañushpanchikuna kashkan kawsamunanchikunata. Ri-
mansapa angelkunapish tiyananta.
9 Chashna sukaman ayninakuptinkuna Moisespa killkadunkunata yachachikuk
fariseokuna shayarishpankuna willarkansapa:
—¡Kay runaka manami nima mana allita rurashkachu! Icharáa muskuyninpi suk
wañuduta suk angelta uyarirkan willaptin.
10 Chaywan ashwanta rabyachinakuptinkuna chay romano kamachikukka sukaman
manchakurkan. Yuyarkan Pabluta tipi tipita ruranankunata. Chayrayku chay sol-
dadunkunata willarkansapa Pabluta kichukushpankuna kuartel ukupi churananku-
napa.
11 Chay tuta muskuyninpi Jesukristu Pabluta rikurirkan willananpa: “Ama man-
chakuychu, Pablu. Kan Jerusalenpi allimata rimashkanki ñuka salvakuk kanaynita.
Roma llaktapipish chayllata rimanayki tiyan.”

Chiknik runakuna sukaman munarkansapa Pabluta wañuchiyta.

12 Chaymanta kayantin Pabluta chiknik runakuna parlanakurkansapa
wañuchinankunapa. Chashna parlanakushpankuna jurashpa willanakurkansapa
Pabluta wañuchinankunakaman mana nimata mikunankunapa nimata upyanankunapa.
13 Chay wañuchinayak runakuna chusku chunka ashwan karkansapa.
14 Chaypina paykunaka saserdotekunapa kamachikukninkunaman judiyukunapa
ansianunkunaman rishpankuna willarkansapa:
—Ñukaykunaka jurashkanisapa Pabluta wañuchinaynikunakaman mana nimata
mikuyta. 15 Kunanka shamushkanisapa roygaknikichi yanapawanaykichipa.
Kankuna tukuy kamachikukmasikichiwan chay romano kamachikukta roygaychi
kaya Pabluta kankunaman pushamunankunapa. Willaychi shamuptin ashwanta
yachananchikunapa imakunatami yachachikun nishpa. Ñukaykuna shuyashasapa
manara kankunapi chayamuptin wañuchinaynikunapa.

16 Chashna chay wañuchinayak runakuna willaptinkuna Pablupa paninpa wayna
wawan uyarirkan. Chaypina chay kuartelman rirkan Pabluta willak. 17 Chaypina
tukuyta willaptinna Pabluka suk kapitanta kayashpa willarkan:
—Kay waynituta pushay kamachishuknikichiman. Paymi suk uyarishkanta willanka.
18 Chashna willaptin chay kapitanka Pablupa sobrinunta pushashpa kamachikukninta willarkan:
—Chay wichkadu runa Pabluka kayawashpa willawashka kay waynituta kanman
pushamunaynipa. Payka suk uyarishkanta munan willashuynikita.
19 Chashna willaptin chay kamachikuk runaka Pablupa sobrinunta makinmanta
apishpa suk laduman pusharkan. Chaypina tapurkan:
—¿Imatati munanki willawayta?
20 Chashna tapuptinna willarkan:
—Pabluta chiknik runakuna parlanakushkasapa shamunankunapa willashuk
kaya judiyukunapa sinchi kamachikukninkunaman Pabluta pushachinaykipa.
Willashunkisapa ashwan allita yachanayanankunata imatami Pablu yachachikun
nishpa. 21 Chashna paykuna willashuptinkuna ama kreyinkichu. Chusku chunka
ashwan runakuna ñanpi pakakushpa shuyankasapa wañuchinankunapa. Paykuna
jurashkasapa mana nimata mikuyta nimata upyayta Pabluta wañuchinankunakaman.
Kunanka almitikunaykillatana shuyaykansapa.
22 Chayta willaptinna chay kamachikukka kacharkan wasinman kutinanpa.
Willarkan ama ni pita chay willashkanta parlachikunanpa.

Romano gobernador Felixman Pabluta pushachirkan.

23 Chaymanta chay romano kamachikukka ishkay kapitankunata kayashpa
willarkansapa:
—Prontanachiychi ishkay pachak purishpa rik soldadukunata, kanchis chunka
kaballukunapi rikkunata, ishkay pachak lansakunata apik soldadukunatapish.
Prontanachiychi allita tutayaptin Sesarea llaktaman rinankunapa.
24 Chaymanta willarkan kaballuta aparejananpa Pablu montashpa rinanpa.
Willarkansapa Pabluta allita kuydashpa chay romano gobernador Felixman
pushanankunapa.
25 Chaymanta suk kartata paykunawan kacharkan. Chay kartapi kashna rimarkan:
26 “Munanayni awtoridar Felix, ñuka Klaudio Lisias sukaman rimachiyki. 27 Kaypi
kawsak judiyu runakuna kay pushachiykanayni runata apishpa wañuchinayarkansapa.
Chashna wañuchinayaptinkuna yachashkani romano runa kananta. Chayrayku soldaduynikunawan rishkani kichukuk ama wañuchinankunapa. 28 Chaypina imaraykumi
sukaman chatansapa nishpa yachanayashpayni judiyukunapa kamachikukninkunaman pusharkani. 29 Chaypina yacharkani paykunapa kamachikunankunata
mana kasushkanrayku chatanankunata. Chashna sukaman chataptinkunapish
ñukaka yuyarkani kay runaka mana nima uchayuk kananta wañuchinaynikunapa
nima karselpi churanaynikunapa. 30 Chaymanta yacharkani chay chiknik runakuna
parlanakushkankunata wañuchinankunapa. Chayrayku kanman kachaykani. Chay
wañuchinayak runakunata willashkanisapa kanman rinankunapa chatakuk. Chayllata
killkashkayki.”
31 Chay tuta chay soldadukuna chay kartata apashpa Pabluta pusharkansapa Antipatris llaktapi puñuk. 32 Kayantin chay purishpa rik soldadukuna kuartelman kutirkansapa. Chaymanta kaballupi rik soldadukunalla Pabluwan rirkansapa.
33 Sesarea llaktapi chayashpankuna chay kartata gobernadorta kurkansapa. Pablutapish paypi kukurkansapa. 34 Chaypina chay awtoridarka chay kartata leyishpa
tapurkansapa maymantami Pabluka nishpa. Willaptinkuna Silisia partimanta kananta
Pabluta willarkan:

35 —Chay chatashuk runakuna shamuptinkunara kantapish tapushkayki yachanaynipa uchayukchu kanki manachu nishpa.

Chayta willashpa soldadunkunata willarkansapa allita kuydashpa kamachikuk Herodespa manllayba wasinpi wichkanankunapa.

24

Pablu gobernadorta willarkan mana uchayuk kananta.

1 Pablu chayashkanmanta pichkaynin diya saserdotekunapa kamachikuknin Ananiyaska Sesarea llaktapi chayarkan. Suk ansianukunawan tantalla suk abogado runa Tertulowan tantalla rirkansapa. Tukuy paykunaka gobernadorpi chayarkansapa Pabluta chatanankunapa. 2 Chaypina soldadukuna Pabluta gobernadorpi chayachiptinkuna chay abogado Tertulo kallarirkan Pabluta chatayta. Chay gobernador Felixtaka willarkan:

—Sukaman agradesiykisapa kay llaktaynikunapi kushikushpa allillata kawsaykashpaynikuna. Kanka yachaysapa runa kashpayki llaktaynikunapa alli yanapakuk awtoridarnin kanki. 3 Chashna yanapawaptikisapa, munanayni gobernador Felix, tukuy tiempu tukuy llaktaynikunapi sukaman agradesiykisapa.

4 Kunanka ama sukaman unayachinaynipa roygayki suk ratituta uyariwanaykipasapa. 5 Ñukaykuna allita yachanisapa kay runa iden pestishina tukuy mayta purishpa judiyukunata turbachiykananta. Payka chay nasareno runakunapa yachachikninkunami. 6 Chaymanta ñukaykunapa kamachikunaynikuna willawansapa ama Tata Diospa wasinpi mana judiyu runakuna yaykunankunapa. Chashna kaptinpish kay runaka suk mana judiyu runata yaykuchinayarkan. Chayta ruraptin paytaka apishkanisapa kastiganaynikunapa. 7 Chaypina chay kamachikuk Lisias aypa soldadunkunawan chayashpa makinikunamanta kichuwashkasapa. 8 Chashna kichuwashpankuna willawarkansapa shamunaynikunapa kanpi chatakuk. Kikiki payta tapushpa yachanki mana llullakushpa chatashkaynikunata.

9 Chashna Tertulo willaptin chay tukuy chatakuk runakuna willarkansapa chashna kananta.

10 Chaypina chay gobernadorka Pabluta makinwan señasta rurashpa willarkan rimakunanpa. Chashna willaptin Pabluka willarkan:

—Señor awtoridar, yachani aypa watakunata alli awtoridarninikuna kanaykita. Chayrayku kushikushpa mana manchakushpa willayki mana uchaynipi kanaynita. 11 Kikiki tapukushpa yachankiman chayrak chunka ishkay diyallara Jerusalenpi chayashkaynita Tata Diosta kuyak. 12 Ñuka mana Tata Diospa wasinpi nima tantanakunankuna wasikunapi ni piwan ayninakushkanichu. Mana ni maypi runakunata tantanachishkanichu turbachinaynikunapa. 13 Kay chatawak runakuna mana ni maypi kawawashkasapachu nima uyariwashkasapachu ni piwan ayninakuptini.

14 Chaymanta willayki Moisespa kamachinankunata ñawpa yachachikukkunapa killkadunkunata kreyini. Chaymanta awiluynikunapa Tata Diosninllata kuyashpa kawsaykani. Chashna Tata Diosta kuyashpayni Jesukristupa yachachikunantapish kreyini. Chay chatawak runakunaka rimansapa Jesukristupa yachachikunan llulla kananta. 15 Chaymanta paykunashina ñukapish kreyini Tata Dios tukuy alli rurak mana alli rurak runakunata wañushkankunamanta kawsachimuwananchikunata. 16 Chayrayku Tata Diospa ñawpakninpi runamasinikuna ñawpakninkunapish sukaman munani shunkuynipi mana nima mana allikuna tiyananpa.

17 Aypa watakunata karu llaktakunapi purishkayniwasha Jerusalenman kutishkani animalkunata wañuchishpa Tata Diosta kuyak. Rishkani mana nimayukkunata ofrendata kushpa yanapaksapa. 18 Tata Diospi chuya chuyata rikurinaynipa Moisespa kamachikunankunata kasushpa allita mayllanakushkani. Mana aypa runakunawanchu

karkani. Mana ni pita turbachiykashkanichu. Tata Diospa wasinpi kaptini Asia partimanta judiyumasinikuna tariwarkansapa.

19 Alli kanman chay runakuna shamunankunapa chatawak ima mana allitami rurashkani nishpa. 20 Paykuna mana shamuptinkunaka kay runakuna willashuchunsapa chay kamachikukninikuna ima uchatami ñukapi tarishkasapa nishpa. 21 Chay kamachikukninikunapi kashpayni sinchita rimarkani: “Kankuna chatawaykankichi ñuka kreyiptini Tata Dios tukuy wañudu runakunata kawsachimunanta.” Ichará chayta rimashkaynirayku chatawaykansapa.

22 Chashna Pablu willaptin chay awtoridar Felixka mana munarkanchu ashwanta uyariyta. Jesukristupa yachachikunankunata allitana yacharkan. Chayrayku chay chatakuk runakunata willarkansapa:

—Chay kamachikuk Lisias shamushpa allita willawanka imatami Pabluka rurashka nishpa. Chaypira atipasha willayta uchayukchu manachu nishpa.

23 Chashna chay runakunata willashpa suk kapitanta willarkan Pabluta mana watashpa kashkan karselpi churananpa. Chaymanta willarkan Pablupa amigunkuna shamuptinkuna yaykuchinanpa yanapanankunapa.

24 Chaymanta chay gobernador Felix chay llaktamanta llukshishpa aypa diyakuna washan warmin Drusilata pushamushpa kutimurkan. Payka judiya warmi karkan. Chaypina Pabluta kayachirkan shamunanpa paykunawan parlak. Pablu shamushpa allita yachachirkansapa Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa. 25 Chaypina yachachirkansapa allita rurashpa mana munanankunallata rurashpa kawsanankunapa. Yachachirkansapa Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata kastiganankunata. Chayta uyarishpa Felixka sukaman manchakushpa willarkan:

—Mananami uyarinayaykinachu. Suknin diya atipashpayni kashkan kayachishkayki yachachiwanaykipa.

26 Chayta willashpa Felixka munarkan Pablu kullkita pagaraptin kacharichinanpa. Chayrayku kuti kuti kayachik paywan parlananpa.

27 Ishkay watata chay karselpi Pabluka kiparirkan. Chaypina Felixka manana gobernadornachu karkan. Porsio Festo chayarkan gobernador kananpa. Chashna Felix llukshishpa Pablutaka karselpi sakirkan judiyu runakunata kushichinayashpa.

25

Gobernador Festopi Pabluta chatarkansapa.

1 Roma llaktanmanta Sesareapi Festo chayamushpa yaykurkan mushuk awtoridar kananpa. Chaypina kimsaynin diya washan Jerusalenman rirkan.

2 Jerusalenpi chayaptin saserdotekunapa kamachikukninkuna, judiyu runakunapa ansianunkuna rirkansapa Festopi Pabluta chatak. 3 Paykunaka payta sukaman roygarkansapa Jerusalenman Pabluta pushachinanpa. Yuyarkansapa pushachiptin ñanpi shuyashpa wañuchinankunapa. 4 Chashna roygaptinkuna Festoka willarkansapa:

—Pablu Sesareapi preso kashpa chayllapi kiparinan tiyan. Ñukaka yuyaykani mana unayashpa chayman kutiyta. 5 Chayrayku kankunapa kamachikuknikichi ñukawan tantalla rinkasapa. Chay runa suk mana alli ruranata rurashka kaptinka chaypi chatankichi.

6 Chaymanta Festo Jerusalenpi pusak diya ashwanta kiparirkan. Chaymanta Sesareaman kutirkan. Kayantin rirkan kamachikunan tiyarinanpi tiyarik. Chaypi tiyarishpa Pabluta pushachimurkan. 7 Chaypina Pablu yaykuptin chay Jerusalenmanta shamudu judiyu runakuna payta ladunchashpa sukaman chatarkansapa mana alli rurak runa kananta. Chashna chatakushpankunapish mana atiparkansapachu niman suk mana alli rurashkanta tariyta.

8 Chaypina Pabluka Festota willarkan:

—Ñukaka mana nima mana alli ruranata rurashkanichu. Mana ni pita yachachishkanichu Moisespa kamachikunankunata ama kasunankunapa. Mana ni pita yachachishkanichu Tata Diospa wasinpi mana allikunata ruranankunapa. Mana nimapi chay ashwan sinchi romano kamachikukta rabyachishkanichu.

9 Chashna willaptin Festoka judiyu runakunata munashpa kushichiysapata Pablutaka tapurkan:

—¿Munankichu Jerusalenman riyta chaypi ashwan allita tapunaynipa uchaykipichu kanki manachu nishpa?

10 Chashna tapuptin Pabluka willarkan:

—Chay ashwan sinchi romano kamachikuk kanta churashushkanki awtoridar kanaykipa. Chayrayku kanlla willawanayki tiyan uchayukchu kani manachu nishpa. Allita yachanki judiyumasinikunata mana nimanachishkaynikunata. 11 Wañunapa laya uchata rurashka kaptinika wañuchiwachunsapa. Mana uchaynipi kaykaptinika mana allichu judiyumasinikunapi kukuwanaykipa. Chayrayku roygayki chay ashwan sinchi kamachikuk Sesarman kachawanaykipa. Paymi tapuwashpa willawanka uchayukchu kani manachu nishpa.

12 Chashna Pablu willaptin Festoka yanapakninkunawan parlashkanwasha willarkan:

—Roygawashkanki Roma llaktapa ashwan sinchi kamachikuk Sesarman kachanaynipa. Chayrayku payman kachayki.

Festo ashwan sinchi kamachikuk runa Agripawan parlarkan.

13 Chaymanta aypa diyakuna washan Sesareapi sinchi kamachikuk Agripa chayarkan. Payka panin Bernisewan rirkansapa Festota pasyak. 14 Chaypina suk diya Festoka Agripata parlachirkan chay llaktapi Pablu preso kananta. Willarkan:

—Kaypi tiyan gobernador Felix sakishkan preso runa. 15 Jerusalenman riptini saserdotekunapa kamachikukninkunawan judiyukunapa ansianunkuna ñukapi chay runata chatarkansapa. Roygawarkansapa uchayuk kaptin wañuchichinaynipa. 16 Chashna roygawaptinkuna willarkanisapa: "Ñukaykuna romano awtoridarkuna mana amañanisapachu ni pita wañuchichiyta mana allita yachashpa uchayukchu manachu nishpa. Chayrayku ñukaykunapi tukuy chatadu runakuna chatak runakunawan uya uya ayninakunankuna tiyan. Chaypira chay chatadu runa atipan amachanakuyta rimashpa mana uchayuk kananta."

17 Chashna chay runakunata willaptinkuna kayman shamurkansapa. Kayantin ñukaka rishkani kamachikunayni tiyarinaynipi tiyarik. Chaypi tiyarishpayni chay chatadu runataka pushachimurkani. 18 Ñukaka yuyashkani sakra mana allikunata rurashkanta. Chaykamanka chay chatakuk runakuna mana yuyashkayni layatachu chatarkansapa. 19 Paykunaka willawashkasapa Tata Diosta kuyashpa amañashkankunata mana rurashkanta. Chaymanta chatashkasapa Pablu yachachikunanta chay wañudu Jesus kawsamushkanta.

20 Chashna chataptinkuna ñukaka mana yachashkanichu imatami rurasha nishpa. Chayrayku Pabluta tapushkani: "¿Munankichu Jerusalenman riyta chaypi willanaynipa uchayukchu kanki manachu nishpa?" 21 Chashna tapuptini payka roygawashka Romapi ashwan sinchi kamachikukninchikunaman kachanaynipa. Chashna roygawaptin ñukaka karselpi wichkachishkani Romaman kachanayni diyakaman.

22 Chaypina kamachikukmasin Agripaka Festota willarkan:

—Ñukapish uyarinayani chay runa rimakuptin.

Chashna willaptin Festoka aynirkan:

—Kayami uyarinki.

23 Kayantin chay kamachikuk Agripaka panin Bernisewan tantalla chayarkansapa. Chay kamachikunan wasipi soldadukunapa kamachikukninkuna tukuy chay llaktapa

awtoridarninkunapish musikawan marchaypi yaykurkansapa. Chaypi yaykuptinkunana Festoka Pablutaka pushachimurkan. 24 Chaypina Festoka willarkan:

—Kamachikukmasini Agripa, tukuy kaypi ñukaykunawan tantalla runakuna, kaypinami kay chatadu runaka. Jerusalen llaktapi kay Sesarea llaktapipish tukuy judiyu runakuna ñukapi sukaman payta chatakunsapa. Kuti kuti sinchita kaparikushpa roygawashkasapa wañuchichinaynipa. 25 Ñukaka mana paypi tarinichu wañuchichinaynipa laya uchanta.

Chaymanta kikin roygawashka ashwan sinchi kamachikukninchi Sesarman kachanaynipa. Payman rinayan willananpa uchayukchu manachu nishpa. Chashna roygawaptin yuyani kachayta. 26 Sesarman kachasha suk kartawan. Kunanka mana yachanichu imatami killkasha nishpa. Chayrayku kankuna, kamachikukmasinikuna, kan kamachiwaknini Agripa, yanapawaychi. Icharí kankuna tapushpa atipankichiman suk imata tariyta ñuka killkanaynipa. 27 Mana atipaymanchu suk preso runata kachayta mana willashpa imaraykumi chatakudu nishpa.

26

Pablu chay kamachikuk Agripata willarkan ima layatami kawsashka nishpa. (Hch 9.1-19; 22.6-16)

1 Chashna Festo willaptin Agripaka Pablutaka willarkan:

—Kunan willawaysapa imapami sukaman chatashunkisapa nishpa.

Chashna willaptin Pabluka makinta alsashpa willarkan:

2 —Kamachiwaknini Agripa, kan munaptiki rimakunaynipa sukaman kushikuni. Judiyumasinikuna rikchak layata chatawashkasapa. Kunan willayki llullakushpa chatawashkankunata. 3 Kanka judiyukuna amañanaynikunata allita yachanki. Chaymanta yachanki imakunapami ayninakunisapa nishpa. Chayrayku roygayki allillapi uyariwanaykipa.

4 Tukuy judiyumasinikuna yachansapa wayna kashkaynimantapacha llaktaynipi Jerusalenpipish allita kawsashkaynita. 5 Chaymanta allita yachansapa fariseo runa kanaynita. Paykuna munashpa atipanmansapa chayta willashuyta. Tukuy pi yachan fariseokuna tukuy judiyu runakunamanta Moisespa kamachikunankunata ashwan allita kasunaynikunata.

6 Ñawpa tiempu Tata Dios awiluynikunata willarkan tukuy wañudukunata kawsachimunankunata. Ñukapish chayta kreyini. Chayta kreyishkaynirayku judiyumasinikuna chatawaykansapa. 7 Chay chunka ishkay ñawpa awiluynikunamanta mirashkan judiyu runakuna shuyaykanisapa Tata Dios chay willawashkankunata rurananpa. Chashna shuyashpaynikuna diyapi tutapi Tata Diosta kuyashpa kawsanisapa. Ñuka Tata Dios willawashkanta kreyiptini, kamachiwaknini Agripa, kunanka kay judiyumasinikuna chatawaykansapa. 8 ¿Imapatí yuyankichi Tata Dios mana atipananta wañudu runakunata kawsachimunanta?

9 Ñawpa ñukapish yuyarkani alli kananta Nasaretmanta Jesusta kreyik runakunata sufrichinaynikunapa. 10 Chashna yuyashpayni Jerusalenpi Jesukristuta kreyik runakunata sufrichirkani. Chaymanta saserdotekunapa kamachikukninkuna almitiwaptinkuna Jesukristuta kreyik runakunata aypata karselpi wichkachirkani. Chaymanta kreyikuk runakunata wañuchinayaptinkuna ñukapish rimarkani allimi wañuchinankunaka. 11 Aypa kuti tantanakunankuna wasikunapi chay kreyikuk runakunata makachirkanisapa rimanankunapa Jesus mana alli rurak kananta. Chaymanta sukaman piñakushpayni rirkani chikan llaktakunapipish chay runakunata sufrichiksapa.

12 Chaymanta saserdotekunapa kamachikukninkuna kachawaptinkuna
Damaskoman riykarkani chay Jesukristuta kreyik runakunata sufrichinaynipasapa.
13 Chaypina, kamachiwaknini, chay ñanpi riykashpayni chawpi diyata sielumanta
sinchi llipyak lusta kawarkani. Chay luska intimanta ashwan sinchita llipyashpa
ñukapi ñukawan riykakmasinikunapipish llipyarkan. 14 Chayta kawashpaynikuna tukuy
ñukaykuna allpakaman urmarkanisapa. Chaypina uyarirkani hebreo rimanaynikunapi
willawaptin: “Saulo, Saulo ¿imapatí ñukata sukaman sufrichiwaykanki?
Chashna sufrichiwashpayki suk toro puntayuk kaspita aytaykakshina kikikilla
wakllichinakuykanki.”
15 Chayta uyarishpa tapurkani: “¿Pití kanki, Señor?” Chaypina ayniwarkan:
“Ñukami kani sufrichiwanayki Jesus. 16 ¡Kunanlla atarimuy! Ñukaka kanpi rikurishkani
sirviwanaykipa. Tukuy runakunata kaypi kawashkaykita willanayki tiyan. Chaymanta
tukuy kawachinaynita tukuy pita parlachinayki tiyan. 17 Kunanmantapacha
tukuy judiyumasikikunamanta mana judiyukunamantapish kuydashkayki ama
wañuchishunankunapa. 18 Mana judiyu runakunaman kachashkayki luspishina
purinankunapa amana tutapishina kawsanankunapana. Paykunaman kachashkayki
yachachikunaykipa Tata Diosllata kasushpa kawsanankunapa amana chay sinchi
supayta kasushpana kawsanankunapana. Chaymanta yachachikunayki tiyan ñukata
kreyiwanankunapa. Chashna ñukata kreyiwaptinkuna Tata Dios uchankunamanta
perdonankasapa mana tukuyniyukta paywan tantalla kawsanankunapa.”
19 Chashna sielumanta Jesukristu willawaptin, kamachiwaknini Agripa, ñukaka chay
willawashkanta kasushkani. 20 Primeruka Damasko llaktapi kawsak runakunata
yachachirkanisapa Jesus salvakuk runa kananta. Chaymanta Jerusalenpipish, tukuy
Judea partipipish judiyu runakunata, mana judiyu runakunata yachachirkanisapa.
Willarkanisapa uchankunamanta wanashpa Tata Diosta kasushpa kawsanankunapa.
Yachachirkanisapa allita rurashpa kawsanankunapa tukuy runakuna yachananku-
napa Tata Diosta kreyinankunata.
21 Chashna yachachikuptini chay chikniwak judiyumasinikuna Tata Diospa was-
inpi apiwashpa wañuchiwanayarkansapa. 22 Chashna wañuchiwanayaptinkunapish Tata
Dios yanapawaptin kunankaman mana shaykushpa katinilla. Tukuy runakunata,
kamachikukkunata, mana kamachikukkunatapish yachachiypi katini. Moiseska
ñawpa yachachikuk runakunapish killkarkansapa imatami Tata Dios ruranka nishpa.
23 Killkarkansapa Tata Diosmanta shamudu runa sukaman sufrishpa wañunanta chay-
manta wañushkanmanta kawsamunanta. Manara ni pi wañushkanmanta kawsamuptinra
paymi kawsamurkan amana kutin wañunanpa. Paymi kawsamurkan judiyu runaku-
nata mana judiyu runakunatapish willanankunapa mana alli rurashkankunamanta
perdonanankunata. Tukuy chayllata ñukaka yachachikuni.

Pabluka munarkan chay kamachikuk Agripa Jesukristuta kreyinanpa.

24 Pablu chayta willaptin chay kamachikuk Festoka sinchita willarkan:
—¡Dementumi kanki, Pablu! Sukaman yachakushpayki dementuyashkanki.
25 Chashna Festo willaptin Pabluka willarkan:
—Alli kamachiwaknini Festo, manami dementuchu kani. Allita yuyaykushpayni
kuskata willayki. 26 Kaypimi judiyukunapa kamachikukninikuna Agripa. Paymi allita
yachan tukuy willashkanayni chashna kashkanta. Mana kuchupi pakakushpachu
Jesusta wañuchirkansapa. Chayrayku paypa ñawpakninpi mana nima manchakushpa
rimani. 27 Kamachiwaknini Agripa ¿chay ñawpa yachachikukkuna yachachikushkanta
kreyinkichu? Ñuka allita yachani kreyikunaykita.
28 Chashna Pablu tapuptin Agripaka aynirkan:
—Kan tipillata yachachiwashpayki ¿yuyankichu Jesukristuta kreyinaynita?

29 Chashna Agripa willaptin Pabluka aynirkan:
—Tipitapish aypatapish yachachishpayni munayman ñukashina kreyikunaykipa. Munayman tukuy kay uyariwaykak runakunapish Jesukristuta kreyinankunapa. Chashna ñukashina kreyikuptikichi mana munaymanchu ñukashina kadenadu kanaykichipa.
30 Chashna Pablu willaptin Agripaka shayarirkan. Shayariptin Bernisewan gobernador Festoka tukuy chaypi runakunaka shayarirkansapa. 31 Chaypina suk laduman rirkansapa Pablu rimashkanta kikinkunapura parlak. Parlashpa willanakurkansapa:
—Kay runaka mana nimata rurashkachu wañuchichinanchikunapa nima karselpi churananchikunapa.
32 Chaypina Agripaka Festota willarkan:
—Atipanchiman kay runataka kachariyta mana kikin roygashushka kaptinka chay ashwan sinchi kamachikuk Sesarman kachanaykipa.

27

Roma llaktaman Festo Pabluta kacharkan.
1 Chashna Agripa Festota willashpa yuyarkansapa barkupi Italia partiman Pabluta kachayta. Chaypina paytaka suk presomasinkunawan tantallata kapitan Juliopa makinpi churarkansapa. Chay Julioka chay ashwan sinchi kamachikuk Augustopa tropapa kapitannin karkan. Ñuka Lukaspish paykunawan tantalla rirkani Pabluta yanapanaynipa. 2 Ñukaykunawan tantalla rirkan Aristarko. Payka Masedonia partimanta Tesalonika llaktamanta karkan. Chaypina Adramitio llaktapi suk barkupi yaykurkanisapa Romaman rinaynikunapa. Chay barkupa doyñun Asia partipi aypa llaktakunapi ratakuypi ratakuypi rinayarkan.
3 Chay barkupi rishpaynikuna kapitan Julioka alli modopi Pabluta pusharkan. Kayantin Sidon llaktapa barku ratakunanpi chayarkanisapa. Chaypi Pablutaka almitirkan amigunkunata rinanpa pasyak paykuna yanapanankunapa.
4 Sidonmanta llukshiykaptinikuna sinchi wayra tinkuwarkansapa. Chayrayku Chipre ishla mañan mañanllata rirkanisapa. 5 Chipremanta chimbashpa Silisia partipa Panfilia partipa mañan mañanllata rirkanisapa. Chashna rishpa Lisia partipi Mira llaktapi chayarkanisapa.
6 Chay Mira llaktapi kapitan Julio Alejandriyamanta Italiaman rik barkuta tarirkan. Chay barkupi yaykuchiwarkansapa Romaman rinaynikunapa. 7 Aypa diyakunata wayra tinkuwaptinkuna barkuka allimanta rirkan. Chayrayku sukaman tankaypi tankaypi Kinido llakta ladunpi chayarkanisapa. Chaypina chay wayra idenllata tinkuwaptinkuna Salmon llakta ladunta pasashpa Kreta ishlata vueltashpa rirkanisapa. 8 Chay ishla mañanta sukaman tankaypi tankaypi rishpaynikuna Buenos Puertos llaktapi chayarkanisapa. Chay llaktaka Lasea llakta ladunllapi karkan.
9 Chashna wayra tinkuwaptinkuna chay barku mana sinchita puriptin sukaman unayarkanisapa. Manana allinachu karkan chay manllayba yakuta rinaynikunapa. Manana unaynachu illarkan tamya tiempu kananpa. Chayrayku Pabluka chay barku purichik runakunata willarkansapa:
10 —Señorkuna, tamya tiempu kaptin mananami allinachu rinanchikunapa. Chashnalla rishpanchikuna kay barkuka tukuy kargakunawan suminman. Ñukanchikunapish sipikunchimansapa.
11 Chaypina soldadukunapa kapitanninka Pabluta mana kreyishpa barkupa doyñunta kapitannintapish kasurkan rinankunallapa. 12 Buenos Puertospa barkukuna ratakunan mana allichu karkan tamya tiempu barkuka chaypi kiparinanpa. Chayrayku yaka tukuy chay runakuna munarkansapa Fenise llaktaman riyta. Chay llaktaka Kreta ishlapa alli ladunpi karkan. Yuyarkansapa alli kananta chaypi tamya tiempu kiparinaynikunapa.

Chay barkupi riptinkuna sinchi wayrawan tinkunakurkansapa.

13 Chashna rinaynikunapa yuyaptinkuna kallarirkan chay llaktapa alli ladunmanta
allimata wayrayta. Chayta kawashpankuna barkuta purichikkuna yuyarkansapa
atipanankunata riyta. Chayrayku chay llaktamanta llukshishpaynikuna barkuta
pusharkansapa Kreta ishla mañan mañanllata. 14 Chashna riptinikuna suk ratul-
lapi sinchi wayra barkuynikunata ishlamanta chay manllayba kocha chawpiman
tankarkan. 15 Chay sinchi wayra pushawaptinkuna manana atiparkanisapachu
barkuta sinchichiyta. Chayrayku wayrallana pushawarkansapa.

16 Chashna chay wayra pushawaptinkuna rirkanisapa Kawda ishla mañanta. Chay
taksha ishla mañanta riykaptinikuna manana sinchitanachu wayrarkan. Chaypina
sukaman trabajashpa chay taksha aysadu kanowata barkupa sawanpi alsashpa chu-
rarkanisapa. 17 Chaymanta barku purichik runakuna waskankunawan barkupa arma-
sonninta allita watarkansapa ama wayra wakllichinanpa. Chay yaku ukupi suk playa
montonanakudu tiyarkan. Chaypa shutin Sirite karkan. Chaypi barku arkakunanta
manchashpankuna barkupa wayra pushanan taksha llachapankunata altu kaspin-
manta templarkansapa. Chayta rurashpankuna tukuy chay tuta sakirkansapa chay
wayra maytapish kaptin barkuta pushananpa.

18 Kayantinpish sinchita wayrayllapi katirkan. Chayrayku barku purichik runakuna
kallarirkansapa tukuy kargankunata yakupi wishchukuyta. 19 Kimsaynin diya idenlla
kaptin paykunalla tukuy ima llashakkunata wishchukurkansapa ama barku sumi-
nanpa.

20 Aypa diyakunata mana nima intita nima luserukunata kawarkanisapachu. Chay
sinchi wayra katiptinlla manana yuyarkanisapanachu kawsayta.

21 Chaymanta aypa diyakunata mana mikushpaynikuna Pabluka tukuy ñukaykunapa
chawpinikunapi shayarishpa willawarkansapa:

—Kay barkupi purikmasinikuna, alli kanman karkan willashkaynita kasushpa Kreta
ishlapi kiparinanchikunapa. Chaypi kiparishpanchikuna mana sufrinchimansapachu
karkan. Nima kargakunata wishchunchimansapachu karkan. 22 Kunanka allita
uyariwaychi. Ama manchakuychichu. Kay barku sumiptinpish manami ni suknikichi
wañunkichichu. 23 Ñukaka Tata Diospa wambran kashpayni payta kuyashpa kawsani.
Tutapi paypa angelnin ñukapi rikurishka. 24 Willawashka: “Ama manchakuychu,
Pablu. Roma llaktapa ashwan sinchi kamachikukpi chayanayki tiyan. Kanraykumi
Tata Dioska kay barkupi rikmasikikunatapish wañuymanta salvankasapa.”

25 Chashna chay angel willawashka kaptin amana llakiychinachu. Ñukaka tukuy
shunku Tata Diosta kreyishpa allita yachani pay salvawananchikunata chay angel
willawashkantashina. 26 Tata Dios salvawaptinchikuna kay wayra suk ishlaman chu-
rawashunchisapa.

27 Pablu chayta willawaptinkuna ishkay semanana Kreta ishlamanta
llukshishkaynikuna karkan. Chaypina chay wayra suk laduman suk laduman
pushawaptinkuna chay manllayba Adrea kochapi chayarkanisapa. Chaypi
kaptinikuna chawpi tutapi barkuta purichik runakunaka yacharkansapa allpaman
chayaykanaynikunata. 28 Chayrayku yaku ukuta yachanankunapa mashna metropimi
allpaka nishpa metriyarkansapa. Chashna metriyashpankuna yacharkansapa kimsa
chunka sokta metropi allpa kananta. Suk ratu washan kashkan metriyashpankuna
yacharkansapa ishkay chunka kanchis metrollapina allpa kananta.

29 Chaypina manchakurkansapa yaku ukupi manllayba rumikunapi takakunanku-
nata. Shayachinayashpankuna chusku atun llashak fierrukunata watashpa chay barku
washanpi kacharirkansapa. Chaypina Tata Diosta roygarkansapa utkana pakarinanpa.

30 Chaypina chay barkuta purichik runakunaka paykunalla allpaman rishpa ni-
tikunayarkansapa. Chashna nitikuyta munashpankuna chay barku sawanpi tiyak

kanowata yakuman urayachirkansapa. Chay barku puntan partimanta llashak fierrukunata kacharik tukushpa yakuman urayamunayarkansapa.

31 Chayta kawashpa Pabluka kapitanta tukuy soldadunkunata willarkansapa:

—Kay barkuta purichik runakuna nitikunayaykansapami. Mana paykuna barkupi kipariptinkunaka kankunaka mana atipankichichu sipikuymanta kishpiyta.

32 Chashna Pablu willaptin chay soldadukunaka kanowapa waskankunata tipirkansapa yakupi urmananpa.

33 Chaymanta kayantin pakarinayaykaptin Pabluka tukuy chay runakunata willarkansapa allita mikunankunapa. Willarkansapa:

—Ñami ishkay semanatana sukaman sufrishpaykichi mana allitachu mikushkankichi. 34 Chayrayku roygaykichi allita mikunaykichipa. Mikunaykichi tiyan sinchikunaykichipa. Tukuy kankuna kishpinkichi. Niman suk chukchaykichi chinkankachu.

35 Chashna willashpa tukuy chay runakuna kawaptinkuna Pabluka panta apishpa Tata Diosta agradesirkan. Chashna agradesishpa chay panta pakishpa kallarirkan mikuyta. 36 Pablu mikuptin kawashpankuna tukuy chay runakunapish mana llakishpana mikurkansapa. 37 Chay barkupi ishkay pachak kanchis chunka sokta runakuna karkanisapa.

38 Chashna saksanankunakaman mikushpankuna tukuy chay barkupi tiyak triguta wishchukurkansapa chay barku sawayamunanpa.

Chay barku playa montonanakudupi takakuk rishpa pakikurkan.

39 Chaymanta pakariptin chay barkuta purichik runakuna karumanta allpata kawashpa mana riksirkansapachu maykan llaktami nishpa. Chaypi kawarkansapa suk muyuna playayukta. Yuyarkansapa chayman chay barkuta chayachiyta. 40 Playaman chayanayashpa chay watadu llashak fierrukunapa waskankunata tipirkansapa yakupi sakinankunapa. Timonpa waskankunata paskarkansapa barkuta tankanankunapa. Chaymanta barkupa uman partipi atun llachapanta templarkansapa wayra pushananpa. Chaywanna barkuka kallarirkan playaman riyta. 41 Chashna riykashpa yaku ukupi montonanakudu playapi chay barku rirkan baranakuk. Chaypina puntan allita baranakuptin olaskuna sukaman takakushpa popanta pakichirkan.

42 Chaypina soldadukunaka tukuy preso runakunata wañuchinayarkansapa ama waytashpa nitikunankunapa. 43 Chashna wañuchinayaptinkuna chay kapitanka Pabluta salvanayashpa soldadunkunata micharkansapa ama ni pita wañuchinankunapa. Willarkansapa tukuy waytay yachakkuna yakuman wishchunakunankunapa waytashpa allpaman chayanankunapa. 44 Chaymanta tukuy mana waytay yachakkunata willarkansapa barkupa pakikudu kaspinkunapi apikushpa allpaman chayanankunapa. Chashna chay kapitan willawaptinkuna tukuy ñukaykuna sipikuymanta salvanakushpaynikuna allpaman chayarkanisapa.

28

Malta ishlapi kimsa killata chay runakuna kiparirkansapa.

1 Chashna tukuy ñukaykuna allpapi chayashpaynikuna yacharkanisapa chay ishlapa shutin Malta kananta. 2 Chay ishlapi kawsak runakuna tukuy ñukaykunata kushikushpa yanapawarkansapa. Sukaman tamyaykaptin sukaman chiri kaptin chay runakuna ninakurkansapa. Aypata yantachashpankuna nina rawraptin kayawarkansapa mashakuk. 3 Chaypina Pablu suk tipi chakidu yantata ninapi churaykaptin suk machakuy ninamanta kishpishpa makinpi apikurkan. 4 Chay machakuy Pablupa makinpi warkunakuptin kawashpa chay ishlapi kawsak runakuna willanakurkansapa:

—Icharáa kay runaka suk runata wañuchishka. Chayrayku yakumanta kishpiptinpish diosninchi munaptin wañunan tiyan.
5 Chaypina Pabluka makinta tapsishpa chay machakuyta ninapi wishchukurkan.
Chay machakuy mukuptinpish Pabluta mana nimanachirkanchu. 6 Chay runakunaka
shuyarkansapa Pablupa makin punkiptin raslla wañunanta. Chaymanta sukaman
shuyashpankuna kawarkansapa mana nimanachinanta. Chaypina chikan layatana
yuyaykushpa kallarirkansapa rimayta Pablu suk dios kananta.
7 Chay ishlapi kamachikuk runapa mana sunipichu terrenunkuna tiyarkan. Chay
kamachikukpa shutin karkan Publio. Payka allita chaskiwashpankuna kimsa diyata
sukaman yanapawarkansapa.
8 Chaypina yacharkanisapa Publiopa tatan kalentorashpa kicha unkuywan kananta.
Chayta yachashpa Pabluka kawak rishpa Tata Diosta roygarkan sanuyachinanpa.
Chaymanta ishkantin makinkunawan llankaptin chay runaka sanuyarkan. 9 Publiopa
tatanta sanuyachishkanta yachashpa aypa unkudukuna Pabluman rirkansapa
paykunatapish sanuyachinankunapa. Tukuyta sanuyachirkansapa. 10 Chaypina chay
runakuna aypa tiyapushkankunata kuwarkansapa. Chaymanta chay ishlamanta
llukshiptinikuna tiyapunankunata kuwarkansapa puriyninikunapi mana nima
illawanankunapa.

Pablu purikmasinkunawan Roma llaktapi chayarkansapa.

11 Malta ishlapi kimsa killata kiparishkaynikunawasha suk barkupi yaykurkanisapa.
Chay barkuka Alejandriya llaktamanta karkan. Chay ishlallapi chay barkupish tukuy
chay tamya tiempu karkan. Puntanpi tiyarkan ishkay ruradu diosninkuna. Sukpa
shutin karkan Kastor sukpa Poluk.
12 Chashna rishpaynikuna Sirakusa llakta barku ratakunanpi chayashpa kimsa diyata kiparirkanisapa.
13 Chaymanta chay barkupi yaku mañan mañanllata rirkanisapa Regio llaktapi
chayanaynikunakaman. Kayantin uraymanta wayra tiyarkan. Chay alli
wayra pushawaptinkuna suk diya washan Puteoli llaktapi chayarkanisapa.
14 Chay llaktapi Jesukristuta kreyikmasinikunata tarirkanisapa. Paykunaka
invitawarkansapa suk semanata chaypi kiparinaynikunapa. Chaymanta allpata
purishpa kallarirkanisapa Romaman riyta. 15 Chaypina Romapi Jesukristuta
kreyikmasinikuna yacharkansapa riykanaynikunata. Chaypina tinkuwaksapa
shamushpankuna sukkuna shuyawarkansapa Foro de Apio plasapi. Sukkuna
rirkansapa Tres Tabernaskaman tinkuwaksapa. Paykunata kawashpa Pabluka Tata
Diosta agradesishpa kushikurkan.
16 Chaymanta Romapi chayaptinikuna chay kapitanka presonkunata suk kapitanpa
makinpi churarkansapa. Payka Pabluta almitirkan suk wasipi kawsananpa chaypi suk
soldadulla kuydananpa.

Ishkay watata Roma llaktapi Pablu yachachikurkan.

17 Chaymanta kimsa diya washan Roma llaktapi kashpaynikuna Pabluka
judiyukunapa kamachikuk runakunata kayachirkan. Paykuna chayaptinkuna Pabluka
willarkansapa:
—Wawkinikuna, ñukaka mana nimata rurashkanichu Jerusalenpi judiyumasinchikuna chikniwanankunapa. Tukuy chay ñawpa awilunchikuna amañashkankunata
allita rurashkani. Chashna allita ruraptinipish judiyumasinchikuna chikniwashpa
romano kamachikukkunapa makinkunapi kukuwashkasapa. 18 Chay romano
awtoridarkuna sukaman allita tapuwarkansapa yachanayashpa mana alli
rurashkaynita. Paykunaka mana nima wañuchichiwanankuna laya uchaynita
tarirkansapachu. Chayrayku munarkansapa kachariwayta. 19 Chashna

kachariwanayaptinkunapish chay chikniwak runakuna mana nima layapi munarkansapachu kachariwanankunapa.

Chayrayku ñukaka romano kamachikukkunata roygarkanisapa kachamuwanankunapa chay ashwan sinchi kamachikukpi rikurinaynipa. Munarkani kikin willawananpa uchayukchu manachu kani nishpa. Chashna judiyumasinchikuna chatawaptinkunapish ñuka paykunataka mana nimata chatanayanichu. 20 Chayrayku kankunata kayachishkaykichi tukuy chayta willanaynipa. Ñukanchi judiyu runakuna sukaman shuyashkanchisapa Tata Diosmanta salvakuk runa shamunanta. Pay shamushkanta yachachikushkaynirayku kadenawan watadu kani.

21 Chashna Pablu willaptinkuna chay tantanakudu runakunaka willarkansapa:

—Judeapi kawsak judiyumasinchikuna mana nima kartata killkamuwashkasapachu kanta chatashushpankuna. Suk runakuna Judeamanta chayamushpankuna mana willawashkasapachu mana alli rurashkaykikunata. 22 Kunan parlachiwaysapa yachanaynikunapa imatami yuyaykanki nishpa. Tukuy partimanta runakuna willawansapa yachachikunayki mana alli kananta.

23 Chashna chay runakuna willashpankuna suk diyata churarkansapa shamunankunapa kashkan Pabluwan parlak. Chaymanta chay churashkan diya Pablu kawsanan wasinman aypa runakuna shamurkansapa. Chay diya tutamantapacha tardikaman Pabluka yachachirkansapa imashnami Tata Diospa mandunpi yaykunchisapa nishpa. Moisespa kamachikunankunata ñawpa yachachikkunapa killkadunkunata yachachikushpa entiendichirkansapa Jesus Tata Diosmanta shamudu salvakuk runa kananta.

24 Chashna Pablu yachachiptinkuna sukkuna kreyirkansapa sukkuna mana. 25 Chashna sukkuna mana kreyikunayashpankuna llukshiykarkansapana. Chaypina Pabluka willarkansapa:

—Tata Diospa Espiritun chay ñawpa yachachikuk Isaiyasta willarkan chay ñawpa awilunchikunata willanankunapa: 26 “Rillay chay mana kasuwak runakunata willak:

‘Kankuna alli yachachikunaynita uyarishpapish mana entiendinkichichu.
Chay alli rurashkaynita kawashpaykichipish mana entiendinkichichu imaraykumi rurashkani nishpa.
27 Kay runakunapa shunkunkuna sinchi likidumi.
Rinrinkunata wichkansapa ama uyariwanankunapa.
Ñawinkunatapish wichkansapa alli rurashkaynita ama kawanankunapa.
Chayrayku mana atipansapachu rimashkaynita entiendiyta.
Mana atipansapachu ñukaman shamuyta sanuyachinaynikunapa.’ ”

28 Chashna chay ñawpa yachachikuk Isaiyas rimaptin kunanka ñuka willaykichi: Kunan diyamanta mana judiyu runakunata yachachishasapa Tata Dios paykunatapish uchankunamanta perdonashpa salvanankunata. Chashna yachachikuptini paykuna kreyikunkasapa.

29 Chashna Pablu willaptinkuna chay judiyu runakuna kikinkunapura sukaman ayninakuypi kutirkansapa.

30 Chaymanta Pabluka chay alkiladu wasipi ishkay watata kiparirkan. Chay wasipi pasyak rik runakunata chaskiksapa. 31 Mana ni pi micharkanchu yachachikuptin. Allita yachachirkansapa Jesusta kreyishpa Tata Diospa mandunpi kawsanankunapa.

Chayllata ñuka Lukas killkashkani.

ROMANOS
PABLU ROMA LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu kay kartata Roma llaktapi kawsak wawkinkunata paninkunata killkarkan.

1 Ñuka Pablu Jesukristuta sirvik kashpayni kay kartata killkaykaykichi. Tata
Dios akllawashpa kachawarkan tukuy mayta rishpa salvawananchikuna rimananta
yachachikunaynipa.
2 Ñawpa tiempu Tata Dios alli yachachikuk runakunata willarkansapa chay sal-
vawananchikuna rimananta killkanankunapa. 3 Chay rimananka willawanchisapa
Señorninchi Jesukristu Tata Diospa wambran shamunanta. Chay killkadu rimananshina
payka shamurkan ñawpa kamachikuk Davidpa mirakninmanta nasik runa kananpa.
4 Chaymanta Jesukristu wañushkanmanta kawsamuptin Tata Diospa alli rurak Espiritun
tukuy runakunata riksichirkansapa tukuy layata atipak Tata Diospa wambran kananta.
5 Jesukristu ñukata yanapawashpa kachamuwashka tukuy maypi yachachikushpa
payta kushichinaynipa. Chashna yachachikuptini aypa runakuna payta kreyishpa
kasunankunapa. 6-7 Tata Dios kankuna Roma llaktapi kawsakkunatapish sukaman
kuyashushpaykichi akllashushkankichi Jesukristuta kreyishpa wambrankuna kanay-
kichipa. Chayrayku munani Tatanchi Dios Señorninchi Jesukristu yanapashunaykichipa
kushichishunaykichipa.

Pablu Roma llaktaman munarkan riyta.

8 Manara nimata willashpayni kayta willaykichi: Tukuy llaktakunapi rimansapa
kankuna allita Jesukristuta kreyinaykichita. Chayrayku Jesukristu yanapawaptin Tata
Diosta sukaman agradesini.
9 Ñuka tukuy shunku Tata Diosta sirvishpa kawsani yachachikushpa paypa wambran
Jesukristu salvawananchikunata. Tata Dioska allita yachan tukuy oras mana
shaykushpa royganaynita Tata Dios yanapashunaykichipa.
10 Roygani Tata Dios munashpa yanapawananpa rinaynipa kawaknikichi.
11 Sukaman munani kawaynikichita yachachinaynipa Jesukristuta ashwan
allita kreyishpa kawsanaykichipa. 12 Kankunapi chayashpayni munani
animuchinakunanchikunapa Jesukristuta ashwan allita kreyinanchikunapa.
13 Wawkinikuna, paninikuna, munani yachanaykichipa aypa kuti munashkani riyta
kawaknikichi. Chashna munashpaynipish kunankaman manara atipashkanirachu
riyta. Aypa llaktakunapi yachachikuptini aypa mana judiyu runakuna Jesukristuta
kreyishkasapa. Kunanka llaktaykichiman rinayani chaypipish aypa runakuna Je-
sukristuta kreyinankunapa. 14 Tata Dios kachamuwashka tukuy runakunata yachachi-
naynipa. Chayrayku griego runakunata mana griego runakunatapish, tukuy laya
alli yachak runakunata, mana nima yachak runakunatapish yachachinayni tiyan.
15 Chayrayku sukaman munani kankuna Romapi kawsakkunatapish yachachiyniki-
chita Jesukristu salvak kananta.

Tata Dios tukuy Jesukristuta kreyik runakunata uchankunamanta salvankasapa.

16 Mana nima pinkakunichu yachachikuyta Jesukristu uchanchikunamanta sal-
vawananchikunata. Chashna yachachikuptini aypa runakuna Jesukristuta kreyishpa
kawsansapa. Paykuna judiyu runakuna mana judiyu runakunapish Jesukristuta
kreyiptinkuna Tata Dios uchankunamanta perdonansapa. 17 Tata Diospa killkadunpi
riman: “Tata Diosta kreyishpa kawsak runakuna paywan tantalla kawsankasapa.”

Chay rimananpi Tata Dios yachachiwanchisapa payta kreyishpalla kawsaptinchikuna uchanchikunamanta perdonawananchikunata.

Tata Dios tukuy mana allita rurashpa kawsak runakunata kastigankasapa.

18 Mana alli rurak runakuna mana munansapachu Tata Diospa rimananta kreyiyta. Chaymanta sukkunata pantachichinsapa ama kreyinankunapa. Chayrayku sielupi kawsak Tata Diosninchi paykunata sukaman kastigankasapa. 19 Kikin Tata Dios paykunata tukuy rurashkanta allita kawachiptinkuna atipanmansapa payta riksiyta. 20 Tata Dios kay allpata rurashkanmantapacha tukuy runakuna atipanchisapa yachayta pay mana tukuyniyuk atipak Dios kananta. Mana payta kawashpanchikunapish tukuy rurashkanta kawashpanchikuna atipanchisapa yachayta Tata Dios tiyananta. Chayrayku chay mana alli rurak runakuna mana atipansapachu rimayta Tata Dios mana tiyananta.

21 Chay runakuna Tata Dios tiyananta yachaykashpankunapish mana munashkasapachu kuyashpa kushichiyta. Nima munashkasapachu agradesiyta. Ashwan ashwanta mana allikunata yuyaykushpa kawsansapa. Chayrayku yuyayninkuna tuta likidushina kiparin. 22 Alli yachak kanankunata rimashpankunapish mana nima yachak tukushkasapa. 23 Mana tukuyniyukta kawsak alli yachak Tata Diosta mana munarkansapachu kuyayta. Chayrayku wañuyta yachak runakunashina, pishkillukunashina, chusku chakiyuk animalkunashina, allpapi aysanakushpa purik animalkunashina ruradukunata kuyarkansapa.

24 Chayrayku Tata Dios chay runakunata kawapayashpa manana michansapanachu kikinkuna mana alli munanankunallata rurashpa kawsanankunapa. Sukwan sukwan pinkakuna layata uchallikushpa kawsansapa. 25 Tata Diospa alli rimananta mana kasuyta munashpankuna llulla rimanata munashkasapa kasuyta. Tata Dios rurashkanllata kuyashpa kawsashkasapa. Tukuy laya rurak Tata Diosta mana kuyashkasapachu. Paykuna chashna kawsaptinkunapish ñukanchikuna Tata Diosllata kuyananchikuna tiyan.

26 Paykuna mana Tata Diosta kuyanayaptinkuna payka kawapayashpa manana michashkasapanachu kikinkuna pinkakuna layata ruranankunapa. Warminkunapish mana allikunata rurayta munashpankuna paykunapuralla uchallikushpa kawsansapa.

27 Chashnashina chay mana alli rurak runakunapish warminkunawan mana allita kawsayta munashpankuna ullkupuralla warmiwanshina kuyanakushpa uchallikushpa kawsansapa. Ullkumasinkunawan pinkakuna layata ruransapa. Chay runakuna uchankunarayku sukaman unkuywan llakishpa kawsansapa.

28 Mana Tata Diosta riksiyta munaptinkuna Tata Dioska kawapayashpa manana michashkasapanachu mana alli yuyanankunata rurashpa kawsanankunapa.

29 Paykuna tukuy laya mana allikunata rurashpa kawsansapa. Sukaman uchallikushpa tiyapuykaptin ashwanta munashpa runamasinkunata chiknishpa kawsansapa. Sukaman runakunapa imankunata munashpa makanakushpa wañuchikushpa llullachikushpa piñanakushpa washanchanakushpa kawsansapa. 30 Sukpa sukpa mana allita rimashpa Tata Diosta chiknishpa awtoridarkunata rabyachishpa sukaman kreyinakushpa kikinkunalla alli kanankunata yuyashpa kawsansapa. Sukaman mana alli ruranata yuyashpa ruransapa. Tatankunata mana kasunayashpa kawsansapa.

31 Tata Diospa rimananta mana entiendinayansapachu. Kikinkuna rimashkankunata mana ruransapachu. Mana ni pita kuyansapachu. Mana ni pita perdonanayansapachu. Mana ni pita llakichinsapachu. 32 Chay laya runakuna allita yachansapa Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata kastigaptin wañunankunata. Chayta yachaykashpankunapish mana allita rurashpalla kawsansapa. Kushikunsapa runamasinkuna mana allita ruraptinkuna.

2

Suknin diya Tata Dios willawashunchisapa pimi allita rurashka pimi mana allitachu rurashka nishpa.

1 Chayrayku kankuna pipish kashpaykichi ama runamasikichita piñakushpa chatay-
chichu mana alli rurak kanankunata kankunapish chay layalla kashpaykichi. Chashna
runamasikichita chatashpaykichi kikikichilla chatanakuykankichi.
2 Allita yachanchisapa Tata Dios alli rurak kashpa tukuy mana alli rurak runakunata
kuskanpi kastiganankunata. 3 Kankuna mana allita ruraykashpaykichi runamasiki-
chita piñakushpa chatashpaykichi ama yuyaychichu Tata Diospa kastigunmanta kish-
piyta. 4 Tata Dios mana shaykushpa mana piñakushpa sukaman kuyashuptikichipish
payta sukaman washanchaykankichi. Mana entiendinkichichu Tata Dios sukaman
kuyashushpaykichi yanapashunaykichita uchaykichita wanashpa payllata kreyishpa
kawsanaykichipa.
5 Suknin diya Tata Dios tukuy runakunata kuskata willankasapa pimi allita rurashka
pimi mana allitachu rurashka nishpa. Chay diya sinchi shunku kaptikichi mana
uchaykichimanta wananayaptikichi Tata Dioska sukaman kastigashunaykichi tiyan.
6 Chaypina Tata Dios suktapish suktapish alli rurashkanchikunarayku mana alli
rurashkanchikunarayku pagarawashunchisapa.
7 Tata Dios tukuy mana sampayashpa alli rurak runakunata, tukuy payta kushichik
kuyak runakunata sieluman pushankasapa mana tukuyniyukta paywan kawsananku-
napa. 8 Chaymanta Tata Dios tukuy kikinkuna munashkankunata rurak runakunata,
tukuy mana alli rurak runakunata, tukuy paypa rimananta mana kasunayak runaku-
nata sukaman piñakushpa kastigankasapa. 9 Tukuy mana alli rurak runakuna judiyu
mana judiyu kashpankunapish sukaman llakishpa sufrishpa kawsankasapa.
10 Chaymanta alli rurak runakunata judiyu mana judiyu kaptinkunapish Tata Dios
kushichishpankuna willankasapa alli rurak kanankunata. 11 Pipish kaptinchikuna Tata
Dios tukuy runakunata idenllata kuyawanchisapa.
12 Mana Moisespa kamachikunankunata yachashpa uchallikuk runakunata mana
Moisespa kamachikunanta yachaktashina Tata Dios kastigankasapa. Chaymanta Moi-
sespa kamachikunankunata allita yachashpa uchallikuk runakunata Tata Dios Moi-
sespa kamachikunankunapi rimashkanshina kastigankasapa. 13 Tata Dios runakunata
mana perdonankasapachu Moisespa kamachikunankunata uyariptinkunalla. Tukuy
shunku kasushpa kawsak runakunallata perdonankasapa.
14 Chaymanta mana judiyu runakunamanta sukkuna Moisespa kamachikunanku-
nata mana yachashpapish allita rurashpa kawsansapa. Paykunaka kikinkunallamanta
yachansapa allikunata rurayta. 15 Chashna allita rurashpa kawsashpankuna tukuy pita
kawachinsapa yuyayninkunapi Tata Diospa kamachikunankunata yachanankunata.
Yuyayninkunapi yachansapa allita mana allita rurashkankunata.
16 Ñuka Tata Diospa rimananta yachachikushkaynishina suknin diya payka Jesukris-
tuta willanka tukuy runakunata pakadu rurashkankunata rikurichinanpa. Chaypina
mana allita rurashka kaptinkuna kastigankasapa.

Judiyu runakuna Moisespa kamachikunankunata mana kasunayarkansapachu.

17 Kankuna judiyumasinikuna, rimankichi Moisespa kamachikunankunata ka-
sushpa kawsanaykichita. Alabanakunkichi Tata Diosta kuyanaykichita. 18 Tata
Diospa munananta allita yachankichi. Moisespa kamachikunankunata yachakush-
paykichi yachankichi akllayta imakunami alli ruranaykichipa nishpa. 19 Yuyankichi
atipanaykichita mana yachak runakunata yachachiyta allita ruranankunapa. Yuyan-
kichi tutapishina purik runakunata atipanaykichita yanapayta. 20 Kankuna yachan-
kichi Moisespa kamachikunankuna tukuy alli yachanata yachachiwananchikunata.

Chayrayku yuyankichi mana alli yachak runakunata wambrakunatashina atipanaykichita yachachiyta.
21 Sukaman allita yachachikushpaykichi ¿imapatí kankuna chay yachachikunaykichita mana kasunkichi? Yachachikunkichi ama suwakunankunapa. Chayta yachachikuykashpa ¿imapatí kankuna suwakunkichi? 22 Yachachikunkichi ama chikan warmiwan uchallikunankunapa. Chashna yachachikushpaykichi ¿imapatí chikan warmiwan uchallikunkichi? Ruradu dioskunata chiknishpaykichika ¿imapatí wasinkunamanta suwakunkichi? 23 Kankuna Moisespa kamachikunankunata yachashpaykichi alabanakunkichi. Chashna alabanakushpaykichi mana chaykunata kasunkichichu. Chashna mana kasushpaykichi Tata Diosta mana nimatashina kawankichi.
24 Chayrayku Tata Diospa killkadunpi riman: “Kankuna mana allita rurashpa kawsaptikichi mana kreyikuk runakuna rimansapa Tata Dios mana alli kananta.”
25 Kankuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsaptikichi alli kashka señaladu kanaykichipa. Mana Moisespa kamachikunanta kasushpa kawsashpaykichika yankamanta señaladu kankichi. 26 Chaymanta mana señaladu runakuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsaptinkuna Tata Dios paykunatapish willankasapa wambrankuna kanankunata.
27 Kankuna señaladu judiyu runakuna kaykashpaykichipish mana Moisespa kamachikunankunata kasushpaykichika mana alli rurak runakuna kankichi. Chaymanta mana judiyu runakuna Tata Diosta kasushpa kawsashpankunaka tukuy runakunata kawachinsapa kankunamanta ashwan alli rurak kanankunata. 28 Mana señaladu kashkanchikunaraykuchu nima judiyu runakuna nasishkanchikunaraykuchu Tata Diospa wambrankuna kanchisapa. 29 Tata Diospa wambrankuna kanchisapa tukuy shunku Tata Diosta kreyishpa kawsashpanchikuna. Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu Tata Diospa wambrankuna kanchisapa. Judiyu runakuna mana kreyiwaptinkunapish Tata Dios willawanchisapa alli rurak kananchikunata.

3

Tata Dios allillata rurashpa kawsan.

1 Chaymanta ¿ima allitatí surkunchisapa judiyu runakuna kashpanchikuna? ¿Ima allitatí surkunchisapa señaladu kashpanchikuna? 2 Aypa allikunata surkunchisapa judiyu runakuna kashpanchikuna. Suk allita surkunchisapa Tata Dios judiyu runakunallata rimananta kuwashkanchikunarayku.
3 Chaymanta judiyu runakunamanta sukkuna Tata Diosta mana kasushpa kawsaptinkunapish payka mana shaykushpa tukuy rimashkankunata ruranan tiyan.
4 Tukuy runakuna llullakuptinkunapish Tata Dioska mana nima llullakushpa allillata rurashpa kawsan. Paypa killkadunpi riman: “A Tata Dios, kanka allillata rimanki. Suk runakuna mana alli kanaykita rimaptinkunapish allillata rurashpa kawsanki.”
5 Chaymanta ichara suk runakuna rimanmansapa: “Sukaman uchallikushpanchikuna kawachinchisapa Tata Dios sukaman alli rurak kananta.” Chashna kaptinka Tata Dios kastigawaptinchikuna ¿rimanchimansapachu mana allita ruraykananta? 6 Mana nima layapi rimanchimansapachu Tata Dios mana alli rurak kananta. Tata Dios mana allita rurashpaka uchallikuk runakunata mana atipanmanchu kastigayta.
7 Ichara suk runa rimanman: “Ñuka llullakuptinipish Tata Dios kuyawashpa perdonawanka. Perdonawaptin tukuy runakuna rimankasapa Tata Dios alli kananta. Chayrayku llullakuptini Tata Dios mana atipanchu kastigawayta”. 8 Chashna rimashpa kikinlla llullachinakuykan. Llullakushpa rimansapa: “Tukuy laya mana allikunata ruraypachi runakuna Tata Diosta alabanankunapa”.

Suk runakuna llullachikushpa rimansapa ñuka chashna yachachikunaynita. Tata Dios chay llullakuk runakunata sukaman kastigankasapa.

Tukuy runakuna uchasapakuna kanchisapa.

9 ¿Ñukanchikuna judiyu runakuna kashpanchikuna chay mana judiyu runakunamanta ashwan alli rurakchu kanchisapa? Manami ashwan allichu kanchisapa. Ñukaka ñami yachachishkaykichina tukuy judiyu runakuna tukuy mana judiyu runakunapish uchasapakuna kananchikunata.
10 Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa:
“Mana tiyanchu niman suk alli rurak runa.
Mana niman suk tiyanchu.
11 Mana tiyanchu niman suk alli yachak runa.
Mana niman suk runa Tata Diosta maskanchu.
12 Tukuy runakuna uchallikushpa Tata Diosmanta ashushkasapa.
Mana alli rurak tukushkasapa.
Mana tiyanchu niman suk alli rurak runa.
Mana niman suk tiyanchu.
13 Chay mana alli rurak runakunapa rimanankuna iden sepultura kicharidu millanapa
laya asnakshinami.
Sukaman llullachikushpa kawsansapa.
Rimananka machakuypa venenonshinami.
14 Sukaman piñayashpa chiknishpa maldisishpa rimansapa.
15 Utkakushpa kallpansapa runamasinta wañuchik.
16 Maytapish rishpa tukuy layakunata wakllichishpa aypa runakunata sukaman llakita
kunsapa.
17 Mana yachansapachu allita rurashpa kushikushpa kawsayta.
18 Mana yachansapachu Tata Diosta manchayta.”
19 Tata Diospa rimanan chayta rimaptin yachanchisapa payka judiyu runakunata kastiganankunata kamachikunankunata mana allita kasushkankunarayku. Chayrayku mana ni pi Tata Diosta ayniyta atipankasapachu. Tata Dios tukuy kay allpapi kawsak mana alli rurak runakunata kastigankasapa. 20 Payka mana ni pita willankasapachu perdonadu kananta Moisespa kamachikunankunata kasushkanrayku. Tata Dioska kamachikunankunata kuwashkanchisapa yachachiwananchikunapa uchasapakuna kananchikunata.

Jesukristullata kreyishpa kawsaptinchikuna Tata Dios perdonawanchisapa.

21-22 Kunanka Tata Dios yachachiwanchisapa pipish kashpanchikuna Jesukristullata kreyiptinchikuna perdonawananchikunata. Mana Moisespa kamachikunankunata uyarishkanchikunaraykuchu perdonawanchisapa. Moiseswan ñawpa alli yachachikukkuna chayllata yachachikurkansapa.
23 Tukuy runakuna uchayuk kanchisapa. Chayrayku mana atipanchisapachu Tata Diospa munananta rurashpa kushichiyta. 24 Chaymanta Jesukristu uchanchikunarayku wañurkan Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna mana nimata pagaraptinchikuna perdonawananchikunapa. 25 Tata Dios munaptin Jesukristu yawarninta ichashpa wañurkan uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Jesukristu ñukanchikunarayku wañushkanta kreyiptinchikuna Tata Dios perdonawanchisapa.
Tata Dios ñawpa tiempu kreyik runakunatapish kuyashpankuna mana piñakushpa perdonarkansapa Jesukristu shamunanta yuyashpa. Chashna paykunata perdonashpa Tata Dios kawachiwanchisapa alli rurak kananta. 26 Kunanpish Tata Dios kawachiwanchisapa alli rurak kashpa perdonawananchikunata. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios ñami atipanna tukuy Jesukristuta kreyik runakunata perdonawayninchikunata.

27 Tata Diospa kamachikunankunata mana kikinchikunallachu atipanchisapa
kasuyta. Jesukristullata kreyiptinchikuna Tata Dios perdonawanchisapa.
Chashna Tata Dios perdonawaptinchikuna mana atipanchisapachu alabanakuyta.
28 Chayrayku yachanchisapa Jesukristullata kreyishpa kawsaptinchikuna
Tata Dios perdonawananchikunata. Mana Moisespa kamachikunankunata
kasushkanchikunaraykuchu perdonawanchisapa.
29 ¿Tata Dios judiyu runakunallatachu perdonawashunchisapa? Manami. Judiyu
runakuna mana judiyu runakunapish Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dioska per-
donawanchisapa. 30 Tata Dioska sukllallami. Chayrayku tukuy Jesukristuta kreyik
runakunata perdonawanchisapa judiyu mana judiyu runakuna kaptinchikunapish.
31 Chaymanta Jesukristullata kreyishpanchikuna ichara yuyanchimansapa Tata
Diospa kamachikunankuna mana nima kananta. Mana allichu chayta yuyananchiku-
napa. Jesukristuta kreyishpanchikuna yachanchisapa Tata Diospa kamachikunankuna
alli kananta.

4

Tata Dios Abrahamta perdonarkan allita kreyishkanrayku.

1 Ichara tapunakunchimansapa: ¿Imatatá rurarkan ñawpa awilunchikuna Abraham
Tata Dios perdonananpa? 2 Abraham allita rurashkanraykulla Tata Dios perdonashka
kaptinka sukaman kikinlla alabanakunman karkan. Chashna kaptinka Tata Dios mana
willanmanchu karkan perdonananpa.
3 Tata Diospa rimanan willawanchisapa: “Abrahamka Tata Diosta kreyirkan alli
rurak alli perdonakuk kananta. Chayrayku Tata Dios willarkan uchankunamanta
perdonadu kananta.”
4 Mash uyariwaychi. Suk runa patronpi trabajashpa trabajunpa chaninta chaskin.
Chay trabajunpa chaninka mana regaluchu. Patronnin trabajashkanrayku pa-
garanan tiyan. 5 Chaymanta ñukanchikuna mana atipashpanchikuna allita rurashpa
kawsayta tukuy shunku kreyinanchikuna tiyan Tata Dios uchanchikunamanta perdon-
awananchikunata. Chashna kreyiptinchikuna Tata Dios kikin munashpa perdonawan-
chisapa.
6 Ñawpa kamachikuk Davidpish rimarkan suk runa mana allita rurashpapish suka-
man kushikun Tata Dios perdonadu kananta rimaptin. 7 Davidka rimarkan:
“Tata Dios uchanchikunata perdonawaptinchikuna sukaman kushikunchisapa.
8 Tata Dios manana uchanchikunata yuyaptin sukaman kushikunchisapa.”
9 ¿Tata Dios pikunatatí uchankunamanta perdononka? ¿Señaladu judiyu runaku-
nallatachu perdononka? ¿Manachu Tata Dios mana judiyukunatapish perdononka?
Ñami willashkaykichina: Tata Dios Abrahamta willarkan kreyishkanrayku perdonadu
kananta. 10 ¿Aykapití Abrahamta chayta willarkan? Manarapish señalachinakuptinra Tata
Dioska Abrahamtaka willarkan perdonadu kananta. Mana señalachinakushkanwashachu
chayta willarkan.
11 Abrahamta perdonashkanwasha Tata Dios willarkan señalachinakunanpa.
Chayrayku Abrahamka yacharkan Tata Diosta kreyiptin perdonashkanta.
Chashna modomanta aypa mana señaladu runakuna Tata Diosta kreyiptinkuna
paykunatapish perdonankasapa. Chay mana señaladu runakunapish Abrahampa
mirakninkunashinami. 12 Abraham manara señalachinakushpara Tata Diosta
kreyishkanrayku paypa wambran karkan. Ñukanchikuna señaladu judiyu runakunapish
Tata Diosta kreyishkanchikunarayku Abrahampa mirakninkunashina kanchisapa.

Abraham kreyirkan Tata Dios tukuy willashkanta rurananta.

13 Abrahamka kreyirkan Tata Dios tukuy laya atipak kananta. Chayrayku Tata
Dios Abrahamta willarkan paypa mirakninkuna tukuy allpapi kawsak runakunata
kamachinankunapa. Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanraykuchu Tata
Dios Abrahamta willarkan mirakninkuna tukuy runakunata kamachinankunapa.
Abraham kreyikushkanrayku Tata Dios perdonashpa willarkan alli rurak kananta.
14 Tata Dios ñukanchikunatapish mana Moisespa kamachikunanta kasushkanchiku-
naraykuchu yanapawanchisapa. Moisespa kamachikunankunata kasushkanchiku-
naraykulla Tata Dios yanapawaptinchikunaka yankamanta payta kreyinchimansapa
karkan. Llullakushpa Tata Dios willawanchimansapa karkan kreyiptinchikuna yana-
pawananchikunata.
15 Moisespa kamachikunankunata mana kasuyta atipaptinchikuna Tata Dioska
kastigawananchikuna tiyan. Tata Dios kamachikunankunata mana Moisesta kushka
kaptinka mana yachanchimansapachu uchasapa kananchikunata. 16 Chayrayku Tata
Dioska kikin munashpa suk regaluta kuwananchikunashina perdonawanchisapa. Tata
Dios perdonawananchikunata kreyiptinchikuna payka iden Abrahamtashina perdon-
awanchisapa. Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu Tata
Dioska perdonawanchisapa. Tata Dios Abrahamtashina perdonawaptinchikuna Abra-
hampa mirakninkunashina kanchisapa.
17 Abrahamka allita kreyirkan Tata Dios wañudukunata kawsachimunanta. Kreyirkan
Tata Dios rimashpalla mana tiyashkanmanta tukuy layata rurashkanta. Chayrayku
Tata Dios Abrahamta willarkan: “Aypa llaktakunapi kawsak runakunapa tatanku-
nashina kanayki tiyan.”
18 Tata Dios Abrahamta willarkan warmin wawayananta. Willarkan chay nasik
wambranmanta aypata mirananpa. Chashna Tata Dios willaptin Abraham viejuna
kaykashpapish mana shaykushpa kreyirkan Tata Dios willashkanta rurananta. Chay-
manta Tata Dios willashkanshina Abrahampa mirakninkuna aypa tiyarkan.
19 Abraham yaka pachak watayuk kaykashpapish allillata kreyirkan Tata
Dios willashkanta rurananta. Payka warminwan pakta vieju kashpankuna
mallinakurkansapa manana atipanankunata wambrayuk kayta. Chashna
mallinakushpankunapish Abraham kreyirkanlla warmin Sara suk wambrata
wawayananta. 20 Abraham allita kreyirkan Tata Dios willashkanta rurananta. Chashna
ashwan ashwanta kreyishpa payllata alabarkan. 21 Tata Diosta kushichishpalla allita
kreyirkan atipananta willashkanta rurayta. 22 Chayrayku Tata Dioska perdonashpa
willarkan alli rurak kananta.
23 Tata Dios killkadunpi mana Abrahamllapachu rimarkan alli rurak
kananta. 24 Señorninchi Jesukristuta kawsachimuk Tata Diosta kreyiptinchikuna
ñukanchikunatapish willawanchisapa perdonadu kananchikunata. 25 Señorninchi
Jesukristu wañurkan uchanchikunarayku. Wañushkanmanta kawsamurkan Tata Dios
uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.

5

Tata Dios perdonawaptinchikuna kushikunchisapa.

1 Kunanka Señorninchi Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios perdonawashkanchiku-
nata kreyishpanchikuna paywan tantalla kushikushpa kawsanchisapa. 2 Chashna Je-
sukristurayku Tata Dios perdonawananchikunata allita kreyiptinchikuna payka suka-
man yanapawanchisapa. Sukaman yanapawananchikunata yachashpa kushikun-
chisapa. Chaymanta sukaman kushikunchisapa yachashpa paywan tantalla allimata
kawsananchikunata.
3 Chayta yachashpanchikuna sukaman padesishpanchikunapish kushikushunchis-
apalla. Padesishpanchikuna ashwan ashwanta yachakunchisapa mana shaykushpa

Jesukristuta kreyishpa kawsayta. 4 Chashna Jesukristuta ashwan allita kreyishpa
kawsashpanchikuna ashwan alli rurak runakuna tukunchisapa. Ashwan ashwanta
yachanchisapa Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsananchikunata. 5 Tata Dios
Espiritunta kuwaptinchikuna yachanchisapa kuyawananchikunata. Tukuy chayta
yachashpanchikuna padesishpanchikunapish mana pinkakunchisapachu.

6 Ñawpa tiempu mana atiparkanchisapachu mana alli rurananchikunamanta kish-
piyta. Chayrayku Tata Dios munashkan tiempu Jesukristu uchanchikunarayku
wañurkan.
7 Mana aypa runakuna animukunmansapachu wañuyta runamasinpa lugarninpi
chay runamasin alli rurak kaykaptinpish. Ichara suk runa animukunman wañuyta
suk kuyanan runa ama wañunanpa. 8 Chaymanta ñukanchikuna sukaman mana
alli rurak kaykaptinchikunapish Jesukristu ñukanchikunarayku wañurkan. Chashna
ñukanchikunarayku wañuptin yachanchisapa Tata Dios sukaman kuyawananchikunata.
9 Jesukristu yawarninta ichashpa wañushkanrayku Tata Dios uchanchikunamanta per-
donawashpanchikuna kastigawananchikunamantapish salvawashunchisapa. 10 Tata
Diosta chiknik runakuna kaykaptinchikunapish wambran Jesukristuka wañurkan
Tata Dioswan kuyanakushpa kawsananchikunapa. Paywan kuyanakushpa kawsapt-
inchikuna Jesukristu ñukanchikunawan tantalla kawsashpa uchanchikunamanta sal-
vawanchisapa. 11 Manami salvawanchisapallachu. Jesukristu wañushkanrayku Tata
Dioswan kuyanakushpa kawsanchisapa. Chayrayku sukaman kushikushpa kawsan-
chisapa.

Ñawpa awilunchi Adanshina mana alli rurak kanchisapa.

12 Ñawpa awilunchikuna Adan kallarirkan uchallikuyta. Uchallikushkanrayku
kallarirkan viejuyayta wañunankaman. Chashnamanta tukuy mirakninkunapish uchal-
likushkanchikunarayku wañunchisapa.
13 Manara Moisespa kamachikunankuna tiyaptinpish tukuy runakuna
uchallikurkansapa. Manara Moisespa kamachikunankuna killkadu tiyaptinra
mana yacharkansapachu uchankunarayku ima kastigutami chaskinkasapa
nishpa. 14 Chay runakuna kastigunta mana yachashpankunapish Adanpa
tiempunmantapacha Moisespa tiempunkaman uchankunarayku wañuksapa.
Mana Adanshina uchallikushpankunapish mana allita rurashkankunarayku
wañuksapa. Adan yuyachiwanchisapa Jesukristu shamunanta uchanchikunamanta
salvawananchikunapa.
15 Adan uchallikushkanrayku mana atipanchisapachu wañuymanta kishpiyta.
Tata Dioslla sukaman kuyawashpanchikuna atipan wañunanchikunamanta
salvawayninchikunata. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios kikin munashpa
uchanchikunamanta perdonawanchisapa paywan tantalla kawsananchikunapa.
16 Ñawpa awilunchi Adan uchallikushkanmantapacha tukuy runakuna uchallikushpa
kawsanchisapa. Chayrayku Tata Dios kastigawananchikuna tiyan. Chaymanta Je-
sukristu wañushkanrayku Tata Dios atipan tukuy laya mana alli rurananchikunamanta
perdonawayninchikunata. 17 Awilunchi Adan uchallikushkanrayku tukuy runakuna
wañunanchikuna tiyan. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios kikin munashpa sukaman
kuyawashpanchikuna perdonawanchisapa. Tata Dios perdonawaptinchikuna atipan-
chisapana allita rurashpa kushikushpa kawsayta.
18 Ñawpa awilunchi Adan uchallikushkanrayku Tata Dioska tukuy runakunata kasti-
gawananchikuna tiyan. Chaymanta Jesukristu wañushkanrayku Tata Dioska tukuy
runakunata atipan perdonayta. 19 Ñawpa awilunchi Adan Tata Diosta mana kasushkan-
rayku aypa runakuna uchallikushpa kawsansapa. Chaymanta Jesukristu Tata Diosta
allita kasushkanrayku Tata Dioska aypa runakunata perdonawanchisapa.

20 Tata Dios kamachikunankunata Moisesta kurkan tukuy runakuna yachananchikunapa uchasapa kananchikunata. Uchasapa kaptinchikunapish Tata Dios perdonawashpanchikuna ashwanta kawachiwanchisapa kuyawananchikunata. 21 Sukaman uchallikushpa kawsashkanchikunarayku wañunanchikuna tiyan. Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna Jesukristurayku uchanchikunamanta perdonawanchisapa paywan sielupi mana tukuyniyukta kawsananchikunapa.

6

Jesukristullata kreyishpanchikuna allita rurashpa kawsashunchisapa.

1 Kunanka ¿imatatí rimashunchisapa? ¿Ashwanta uchallikushpallachu kawsashunchisapa Tata Dios ashwanta kuyawashpanchikuna perdonawananchikunapa? 2 Amana uchallikuypachinachu. Suk runa wañudu kashpa manana uchallikunnachu. Ñukanchikunapish wañudu runashina amana uchallikuypachinachu. 3 ¿Manachu yachankichi ñukanchikuna bawtisakushpa Jesukristuwan tantanakushkanchikunata? Chayrayku suk wañudu runashina manana uchallikushpanachu kawsananchikuna tiyan. 4 Bawtisakushpanchikuna Jesukristuwan tantalla wañudu pampadushina kashkanchisapa. Pampadushina kaptinchikuna Tata Dios tukuy laya atipak kashpa Jesukristuta kawsachimushkanshina ñukanchikunatapish yanapawanchisapa mushuk kawsayta kawsananchikunapa.

5 Jesukristuwan tantalla wañudushina kanchisapa amana uchallikushpa kawsananchikunapana. Paywan tantalla kawsachimudushina kanchisapa mushuk kawsayta kawsananchikunapana. 6 Yachanchisapa Jesukristuwan tantalla kruspi timbidushina kashkanchikunata. Paywan tantalla wañudushina kashpanchikuna manana uchallikushpanachu kawsashunchisapa. Kunanka ñami atipanchisapana allita rurashpa kawsayta. 7 Wañudushina kashpanchikuna manana uchallikushpanachu kawsanchisapa.

8 Jesukristuwan tantalla wañudushina kashpanchikuna yachanchisapa paywan tantalla kawsananchikunata. 9 Yachanchisapa Jesukristu wañushkanmanta kawsamushka kashpa mana kutin wañunanta. Manana kutin wañunkanachu. 10 Jesukristu uchanchikunarayku wañushpa suk kutilla wañurkan. Chaymanta wañushkanmanta kawsamushpa Tata Dioswan tantalla paktanakushpa kawsan.

11 Chashnashina kankunapish yuyaychi wañudushina kanaykichita amana uchallikushpa kawsanaykichipana. Yuyaychi Jesukristuwan kawsamudushina kanaykichita Tata Diosllata sirvishpa kawsanaykichipa.

12 Chayta yuyashpa amana munaychinachu uchallikushpa kawsayta. Amana munanaykichillata rurashpanachu kawsaychi. 13 Ama nima layapi uchallikuychinachu. Munaychi allikunallata rurayta. Wañuymanta kawsamudushina kashpaykichi Tata Diospa munananllata rurashpa kawsaychi.

14 Moisespa kamachikunankunata mana atipashpanchikuna kasuyta yachanchisapa uchasapakuna kananchikunata. Kunanka Tata Dios kuyawashpanchikuna perdonawashkanchisapa. Chayrayku manana uchallikushpanachu kawsanchisapa.

Tata Diosllata kasushpa kawsananchikuna tiyan.

15 Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu Tata Dios perdonawanchisapa. Payka kuyawashpanchikuna perdonawanchisapa. Tata Dios perdonawananchikunata yachashpa ¿uchallikushpallachu kawsashunchisapa? Ama nima layapi uchallikuypachinachu. 16 Kankuna yachankichi patronpi trabajashpaykichi chay patronta allita kasunaykichita. Kikikichipa munanaykichillata rurashpa

kawsashpaykichika uchallikushpalla kawsaykankichi. Uchallikushpa kawsashpaykichi wañuynikichillata maskaykankichi. Chaymanta Tata Diosta kasushpa kawsashpaykichika paywan tantalla kushikushpa kawsankichi.

17 Kankuna manana uchallikushpanachu kawsaykankichi. Kunanka tukuy
shunkuna Tata Diospa rimananta allita kasuykankichina. Chayrayku Tata
Diosta agradesini. 18 Tata Dios perdonashuptikichi manana uchallikushpanachu
kawsaykankichi. Kunanka Tata Diosllata kasushpa allita rurashpa kawsaykankichi.
19 Tukuy kaykunata parlachiykichi allita entiendinaykichipa. Mana chashna
yachachiptini mana atipankichimanchu entiendiyta. Ñawpaka sukaman uchallikushpalla kawsak kankichi. Kunanka Tata Diosllata kasushpa allita rurashpa kawsanaykichi tiyan.

20 Ñawpaka uchallikushpalla kawsashpaykichi mana munashkankichichu allita
rurashpa kawsayta. 21 Uchallikushpa kawsashpaykichi ¿ima allikunatatí surkushkankichi? Wañuynikichillata maskaykashkankichi.

Kunanka chay ñawpa uchallikushkaykichita yuyashpa pinkakunkichi. 22 Kunanka
manana ñawpashinanachu uchallikushpa Tata Diosllata kasushpana kawsaykankichina.
Manana yankamantanachu kawsaykankichi. Kunanka Tata Diosllata sirvishpa
kawsashpaykichi sieluman rinkichi paywan mana tukuyniyukta kawsak.
23 Uchallikushkanchikunarayku wañunanchikuna tiyan. Chashna kaptinpish Tata
Dios sukaman kuyawashpanchikuna Señorninchi Jesukristu wañushkanrayku sieluman
pushawashunchisapa mana tukuyniyukta paywan kawsananchikunapa.

7

Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna wañuymanta kawsamudushina kanchisapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, Moisespa kamachikunankunata riksinchisapa.
Allita yachanchisapa wañunanchikuna diyakamanlla chay kamachikunankuna
kasunanchikunata. 2 Suk ejempluta parlachiykichi. Moisespa kamachikunankuna
willawanchisapa kusayuk warmi kusanwan kawsananpa kusan wañunan diyakaman.
Kusan wañuptin chay warmika manana kusayuknachu kiparin. 3 Chay warmipa kusan
kawsaykaptinra chikan ullkuwan tantanakushpaka uchallikun. Kusan wañuptin
manana kusayukna kashpa kashkan kasarayta munashpa atipanman kasarayta.
Kashkan kusayuk kashpa mana uchallikunchu.

4 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, chay warmipa kusan wañushkanshina Jesukristu wañurkan. Wañushkanrayku ñukanchikunapish paywan tantalla wañudushina
kashkanchisapa. Manana Moisespa kamachikunankunatachu kasunanchikuna tiyan.
Kunanka Jesukristu kawsamushkanrayku ñukanchikunapish payllatana sirvik kanchisapa Tata Diosta kushichinanchikunapa.

5 Ñawpa uchallikushpa kawsaptinchikuna Moisespa kamachikunankuna munachiwashkanchisapa ashwan mana allita rurashpa kawsananchikunapa. Chaypina ashwan ashwanta uchallikushpa kawsashpanchikuna wañuyninchikunata maskarkanchisapa.

6 Kunanka Jesukristuwan wañudushina kashpanchikuna manana uchallikushpanachu kawsanchisapa. Jesukristullata kreyishpa kawsashpanchikuna manana
chay ñawpa killkadu kamachikunankunata kasushpanachu kawsanchisapa. Kunanka
Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna atipanchisapa Tata Diosllata sirvishpa
mushuk layata kawsayta.

Kikinchikunalla mana atipanchisapachu allita rurayta.

7 Chashna alli mushuk layatana kawsashpanchikuna ichara rimanchimansapa
Moisespa kamachikunankuna uchallichiwananchikunata. Ama chaytaka yuyay-
pachichu. Chay kamachikunankuna mana tiyaptinka mana yachanchimansapachu
imakunami uchaka nishpa. Moisespa kamachikunan willawanchisapa ama sukku-
napa ima tiyapunankunata munananchikunapa. Mana chayta willawaptinchiku-
naka mana yachanchimansapachu sukkunapa tiyapunankunata munashpanchikuna
uchallikuykananchikunata. 8 Moisespa killkadunpi willawaptinchikuna suk ima
mana allita ama rurananchikunapa chaypira chay mana allikunata munanchisapa
rurayta. Kamachikunankuna mana tiyaptinka mana yachanchimansapachu uchal-
likuykananchikunata.
9 Ñawpa manara chay kamachikunankunata yachashpanchikunara uchallikush-
panchikunapish mana nimatashinachu kawarkanchisapa. Chaymanta kamachiku-
nankunata yachashpanchikuna yachashkanchisapana uchallikushkanchikunarayku
wañunanchikunata. 10 Tata Dios kamachikunankunata kuwarkanchisapa paywan
kawsananchikunapa. Chashna Tata Dios munaptinpish mana atiparkanchisapachu
kasushpa kawsayta. Chayrayku wañunanchikuna tiyan.
11 Ichara yuyanchimansapa tukuy kamachikunankunata allita kasuyta ati-
pananchikunata. Chashna yuyashpanchikuna kikinchikunalla llullachinakunchisapa.
Chay kamachikunankunata mana kasuyta atipashpanchikuna wañunanchikuna tiyan.
12 Tata Dios kamachikunankunata kuwashkanchisapa yachachiwananchikunapa
allita rurashpa kawsananchikunapa. Chayrayku yachanchisapa sukaman allima
kananta. 13 Chashna allima kashpa ¿wañuymanchu kachawanchisapa? Manami chash-
nachu. Tata Diospa kamachikunankuna allima kashpa mana alli rurananchiku-
nata kawachiwanchisapa sukaman mana alli ucha kananta. Chashna kawachiwapt-
inchikuna yachanchisapa sukaman sakra mana alli rurak runakuna kananchikunata.
Chaypina uchallikushkanchikunarayku wañunanchikuna tiyan.
14 Yachanchisapa Tata Dios sukaman allima kashpa allima kamachikunankunata
kuwashkanchikunata. Chay kamachikunankuna allima kaptinpish uchallikushpalla
kawsanchisapa. 15 Mana entiendinchisapachu imapami uchallikushpalla kawsan-
chisapa nishpa. Allita rurayta yachashpanchikunapish mana allitachu ruranchisapa.
Mana munananchi ruranakunallata ruranchisapa. 16 Chashna mana munananchiku-
nata rurashpanchikuna yachanchisapa Tata Diospa kamachikunankuna sukaman al-
lima kananta. 17 Chay mana munananchikunata rurashpanchikuna yachanchisapa
uchasapa kananchikunata.
18 Yachanchisapa kikinchikunalla mana alli rurak kananchikunata. Yuyayninchiku-
napi allita rurayta munashpanchikunapish mana atipanchisapachu allita rurayta.
19 Allita rurayta munashpanchikunapish mana allillata ruranchisapa. Alli ruranata
mana ruranchisapachu. 20 Chashna modomanta mana alli munananchikunata rurash-
panchikuna yachanchisapa uchasapa kananchikunata.
21 Allita rurayta munashpanchikunapish yachanchisapa mana atipananchikunata
allita rurayta. 22 Tukuy shunku munanchisapa Tata Diospa kamachikunanku-
nata rurayta. 23 Chayta munashpanchikunapish uchasapa kashpanchikuna ishkay
yuyayuk kanchisapa. Chayrayku mana atipanchisapachu allita rurashpa kawsayta.
24 Chashna mana atipashpanchikuna allita rurayta sukaman llakinchisapa. ¿Pitío yana-
pawanchimansapa mana uchallikushpa kawsananchikunapa? 25 ¡Tata Diosllami ati-
pan! Señorninchi Jesukristu wañushkanrayku payka atipan yanapawayninchikunata al-
lita rurashpa kawsananchikunapa. Chayrayku payta agradesiypachi. Kashkan willay-
kichi: Munanchisapa Tata Diospa kamachikunankunata kasuyta. Chayta munash-
panchikunapish uchasapa kashpanchikuna mana atipanchisapachu allita rurashpa
kawsayta.

8

Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsashpanchikuna mushuk layatana kawsanchisapa.

1 Kunanka Jesukristuwan tantalla kawsaptinchikuna Tata Dioska uchanchikunamanta perdonawanchisapa. Tata Diospa Espiritunta kasushpa mana kikinchikunapa munananchikunallata rurashpa kawsaptinchikuna Tata Dioska mana kastigawashunchisapachu. 2 Jesukristuwan tantalla kawsaptinchikuna Tata Diospa Espiritunka atipachiwanchisapa amana uchallikushpa kawsananchikunapa. Yanapawanchisapa amana wañuyninchikunatana maskananchikunapa.

3 Mana alli rurak kashpanchikuna mana atipanchisapachu Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsayta. Tata Dios kastigawananchikunamanta mana kikinchikunalla atipanchisapachu kishpiyta. Chayrayku Tata Dios kikin wambran Jesukristuta kachamurkan iden ñukanchikunashina kay allpapi nasinanpa. Chashna Jesukristu runa kashpa uchanchikunarayku kruspi wañurkan ama Tata Dios kastigawananchikunapa. 4 Jesukristu wañurkan atipananchikunapa Tata Diospa alli kamachikunankunata kasushpa kawsayta. Tata Diospa Espiritunka yanapawanchisapa paypa munananta mana kikinchikunapa munananchikunata rurashpa kawsananchikunapa.

5 Suk runakuna mana allikunata rurashpa kawsashpankuna kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsansapa. Ñukanchikuna Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsashpanchikuna Tata Diospa munananta rurashpa kawsanchisapa. 6 Chay kikinkunapa munanankunallata rurak runakuna wañuyninkunata maskaykansapa. Ñukanchikuna Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsashpanchikuna Tata Dioswan tantalla allita kushikushpa kawsanchisapa.

7 Chay kikinkunapa munanankunata rurak runakuna Tata Diosta chikninsapa. Mana munansapachu nima atipansapachu Tata Diospa kamachikunankunata kasushpa kawsayta. 8 Chayrayku kikinkunapa munanankunallata rurak runakuna mana atipansapachu Tata Diosta kushichiyta.

9 Ñukanchikuna manana kikinchikunapa munananchikunallata rurashpanachu kawsanchisapa. Tata Diospa Espiritun ñukanchikunapi kawsaptin payta kasushpa kawsanchisapa. Sukkuna mana Jesukristuta kasushpa kawsansapachu mana Espiritun paykunapi kawsaptin. 10 Uchanchikunarayku wañuy yachak runakuna kaptinchikunapish Tata Dios uchanchikunamanta perdonawashkanchikunarayku Jesukristu ñukanchikunapi kawsan. Chashna ñukanchikunapi kawsashpa yanapawanchisapa mushuk layata allita rurashpa kawsananchikunapa.

11 Tata Diospa Espiritun Jesukristuta wañushkanmanta kawsachimurkan. Payllami wañushkanchikunamanta ñukanchikunatapish kawsachimuwashunchisapa.

12 Chayrayku wawkinikuna, paninikuna, tukuy chayta yachashpanchikuna manana kikinchikunapa munananchikunata rurashpanachu kawsananchikuna tiyan. 13 Kikinchikunapa munananchikunata rurashpa kawsashpanchikunaka wañuyninchikunata maskaykanchisapa. Chaymanta Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna manana munananchikunata rurashpana kawsanchisapa. Tata Dioswan tantalla kawsashunchisapa.

14 Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna Tata Diospa wambrankuna kanchisapa. 15 Manana Tata Diosta manchanchisapanachu mana alli patrontashina. Tata Diospa Espiritunta chaskishkanchisapa Tata Diospa wambrankuna kananchikunapa. Chayrayku atipanchisapa Tata Diosta willayta “Tataynimi kanki” nishpa. 16 Tata Diospa Espiritun ñukanchikunapi kawsashpa willawanchisapa Tata Diospa wambrankuna

kananchikunata. 17 Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna paypa wambran Jesukristuwan tantalla kawsashunchisapa. Jesukristuwan tantalla kawsashpanchikuna kaypi sufrishpanchikunapish paywan tantalla sielupi sukaman kushikushunchisapa.

Shuyaykanchisapa sieluman riyta Tata Dioswan kushikushpa kawsak.

18 Kay allpapi sufrishpanchikunapish yachanchisapa sielupi Tata Dioswan tantalla kushikunanchikunata. Chayta yachashpa sufrinanchikunata kawanchisapa mana nimatashina. 19 Tukuy Tata Dios rurashkankuna sukaman shuyaykansapa Tata Diospa wambrankuna sielupi kushikushpa kawsananchikunata. 20-21 Awilunchi Adan uchallikushkanrayku Tata Dios kikin munarkan tukuy rurashkankuna sukaman mawkayashpa usunankunapa. Chaymanta rimarkan suknin diya ñukanchikuna paywan sielupi kawsaptinchikuna tukuy rurashkankunatapish mushukta rurananta. Chaypina manana usunkasapanachu.

22 Yachanchisapa kunankaman tukuy Tata Dios rurashkankunaka iden wawayanayaykak warmishina sukaman sufrishpa llakishpa nanayta malliykanankunata.

23 Kunanka tukuy Tata Dios rurashkankunawan tantalla llakishpa padesinchisapa. Tata Dioska Espiritunta kuwashkanchisapa sukaman sufrishpanchikunapish kushikushpalla kawsananchikunapa. Allita yachanchisapa suknin diya sielupi kawsashpa sukaman ashwan allita kushikushpa kawsananchikunata. Shuyaykanchisapa Tata Dios wañushkanchikunamanta kawsachimuwananchikunata paywan tantalla sielupi kawsananchikunapa. 24 Yachanchisapa suknin diya sielupi Tata Dioswan tantalla kawsananchikunata. Kunanka manara chaypi kawsanchisaparachu. Tata Dios wañushkanchikunamanta kawsachimuwaptinchikuna manana kawsachimuwananchikunata shuyashunchisapanachu. 25 Manara sielupi kawsashpanchikunara chayman riyta mana shaykushpalla shuyaykanchisapa.

26 Chaymanta imatapish sufriptinchikuna Tata Diospa Espiritunka yanapawanchisapa. Chashna yanapawashpanchikuna mana yachaptinchikuna imashnami roygashunchisapa nishpa payna llakichiwashpanchikuna ñukanchikunapa roygan. Mana entiendina laya rimanata rimashpa Tata Diosta roygan yanapawananchikunapa. 27 Tata Diospa munananllata roygan. Chayrayku Tata Dios yuyayninchikunata allita riksishpa yachan imatami Espiritun ñukanchikunapa roygaykan nishpa.

Tata Dios yanapawaptinchikuna paymanta mana ni pi ashuchiwashunchisapachu.

28 Tata Dios akllawashkanchisapa paypa munananta rurananchikunapa. Yachanchisapa payta kuyaptinchikuna paypa munananta ruraptinchikuna tukuy layata allininchikunapa rurananta.

29 Ñawpamantapacha Tata Dios riksiwashpanchikuna akllawashkanchisapa wambran Jesukristu allita rurashpa kawsashkanshina kawsananchikunapa. Chashna Jesukristu kawsashkanshina kawsashpanchikuna paypa wawkinkunashina paninkunashina kashpanchikuna tukuy pimanta payta ashwanta kuyanchisapa. 30 Ñawpamantapacha Tata Dios akllawashpanchikuna kayawarkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa. Chashna kayawashpanchikuna perdonawarkanchisapa. Perdonawashpanchikuna sukaman yanapawanchisapa Jesukristu kawsashkanshina allita rurashpa sukaman kushikushpa kawsananchikunapa.

31 Tukuy chayta yachaykashpa ¿ima ashwantatí rimashunchisapa? Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna yanapawaptinchikuna mana ni pi atipankasapachu paymanta ashuchiwayninchikunata. 32 Tata Dios kuyawashpanchikuna wambran Jesukristuta kachamurkan ñukanchikunarayku wañunanpa. Wambran Jesukristuta kachamushka kashpa paywan tantallata tukuy layapi yanapawashunchisapa.

33 Tata Dios akllawashpanchikuna kikin perdonawaptinchikuna mana ni pi
atipankasapachu paypi chatawayninchikunata mana alli rurak kananchikunata.
34 ¿Pitíi mana tukuyniyuk ninaman kachawanchimansapa? Mana ni pi. Jesukristu
ñukanchikunarayku wañurkan. Wañushkanmanta kawsamurkan. Kunanka Tata Diospa alli
ladunpi tiyaridumi, ñukanchikunapa roygaykan yanapawananchikunapa.
35 ¿Pitíi michawanchimansapa Jesukristu kuyawananchikunamanta? Mana ni
pi. Ichara runakuna chikniwashpanchikuna padesichiwanchimansapa. Ichara
yarkanchimansapa. Llachapanchikuna illanman. Mana alli rurak runakuna
raslla wañuchiwanayanchimansapa. Tukuy chayta padesiptinchikunapish Jesukristuka
kuyawanchisapallami. 36 Tata Diospa killkadunpi riman:
"A, Tata Dios, kanta kasushpa kawsaptinikuna imay orapish kaptin runakuna
wañuchiwanayaykansapa.
Iden ovejakunashina kanisapa pushawanankunapa wañuchiwaksapa."
37 Chashna wañuchiwanayaptinchikunapish Jesukristu sukaman kuyawashpanchikuna
yanapawaptinchikuna ashwan allita atipanchisapa payllata kasushpa kawsayta.
38 Allita yachanchisapa wañuptinchikuna manara wañuptinchikunapish Tata Dios
sukaman kuyawananchikunallata. Mana nima laya angelkuna nima laya supaykuna
nima kamachikuk supaykuna nima kamachikuk runakuna michawanchisapachu
Tata Dios kuyawananchikunamanta. Mana ni kunan nima shamuk tiempu
Tata Dioska kunkankachu kuyawayninchikunata. 39 Mana nima kay allpapi
kamachikukkuna, nima sielupi kamachikukkuna nima Tata Dios rurashkankuna
michawashunchisapachu Tata Dios kuyawananchikunamanta. Tata Dios Señorninchi
Jesukristuta kachamurkan ñukanchikunapa wañunanpa yachananchikunapa sukaman
kuyawananchikunata.

9

Pablu sukaman llakirkan judiyumasinkuna mana Jesukristuta kreyinayaptinkuna.

1 Judiyumasinikuna, ñuka Jesukristuta kreyik kashpayni kuskata mana llullakushpa
suk imata willaykichi. Shunkuynipi Tata Diospa Espiritun willawan mana llullakushpa
rimanaynita. 2 Sukaman llakiptini shunkuyni nanan kankuna Jesukristuta mana
kreyinayaptikichi. 3 Munayman Tata Dios ñukata Jesukristumanta ashuchiwashpa
kastigawananpa ama kankunata kastigashunaykichipa.
4 Judiyumasinikuna, ñukanchikuna awilunchikuna Israelpa mirakninkunami kan-
chisapa. Tata Dioska akllawarkanchisapa wambrankuna kananchikunapa. Tata
Dios llipyak puyupi awilunchikunata yachachiksapa. Paykunawan paktuta rurarkan.
Moisespa kamachikunankunata kurkansapa. Yachachirkansapa payta kuyashpa
kawsanankunapa. Willarkansapa salvakukninkunata kachamunanta. 5 Ñukanchikuna
Abrahampa Isakpa Jakobopa mirakninkuna kanchisapa. Paykunapa mirakninkuna-
manta Tata Diospa kachamushka wambran Jesukristu nasirkan. Payka Dios kashpa
tukuy layapi kamachikun. Chayrayku mana tukuyniyukta akuychi alabaypachi.

Tata Dios tukuy rimashkanta ruranka.

6 Judiyumasinchikuna awilunchikuna Israelpa mirakninkuna kashpankunapish
mana tukuychu Tata Diospa wambrankuna. Chayrayku Tata Dios mana yana-
pansapachu. Tata Dioska rimashkanta tukuy kreyik runakunapa ruran. 7 Mana tukuy
awilunchikuna Abrahampa mirakninkunachu Tata Diospa wambrankuna. Ñawpa
tiempu Tata Dioska Abrahamtaka willarkan: "Wambrayki Isakpa mirakninkunallata
yanapashasapa."
8 Chayta rimashpa Tata Dios yachachiwanchisapa judiyumasinchikuna Abrahampa
mirakninkuna kashpankunapish mana tukuychu Tata Diospa wambrankuna. Tata

Dios tukuy rimashkanta rurananta kreyik runakunallata akllarkansapa wambrankuna
kanankunapa. 9 Tata Dios Abrahamta willarkan: “Suk tiempukaman shamuptini
warmiki Sara wawayanka.” Abrahamka kreyirkan Tata Dios chay willashkanta ru-
rananta.
10 Chaymanta ñawpa awilunchikuna Isakpa warmin Rebeka mellisu wambrakunata
wawayarkan. 11-13 Chay mellisukuna manara nasishpankunara manara nima allita
nima mana allita ruraptinkunara Tata Dios Rebekata willarkan: “Primeru nasik
wawaykimi washa nasik wawaykita sirvinka.” Chashnalla Tata Dios killkadunpi riman:
“Jakobota kuyashpa yanaparkani. Wawkin Esawta mana yanaparkanichu.” Chashna
Tata Dios rimashpa yachachiwanchisapa runakuna manarapish allita mana allita ru-
raptinkuna kikin munashpa paykunata akllansapa paypa munananta ruranankunapa.
14 Tata Dios munashkan runakunallata yanapaptin ¿rimanchimansapachu Tata Dios
mana alli rurak kananta? Ama chashnaka rimaypachichu. 15 Ñawpa tiempu Tata
Dioska Moisesta willarkan: “Pitapish kaptin munashpayni yanapasha. Pitapish kaptin
munashpayni llakichisha.” 16 Chayta rimaptin yachanchisapa mana munashkanchiku-
naraykuchu nima rurashkanchikunaraykuchu Tata Dioska llakichiwashpanchikuna
yanapawananchikunata.
17 Chaymanta ñawpa killkadunpi Tata Dios Egipto llaktapa kamachikuk Faraonta
willarkan: “Ñukami churashkayki kamachikuk kanaykipa yachanaykipa ñuka tukuy
laya atipak kanaynita. Munani tukuy allpapi kawsakkuna riksiwanankunapa.”
18 Chashna Tata Dios rimaptin yachanchisapa kikin munashpa suk runakunata lla-
kichishpa yanapanankunata. Kikin munashpa sinchi shunkuyuk runakunata sakin-
sapa ashwan sinchi shunkuyuk tukunankunapa.
19 Ichara rimankichiman: “Mana ni pi atipanmanchu Tata Diosta michayta kikinpa
munananta rurananpa. Chashna kaptin ¿imapatí Tata Dios runakunata kastigankas-
apa?” 20 Chashna rimashpaykichika mana allitachu rimaykankichi. Ama Tata Diosta
washanchashpa yuyaychichu mana alli rurak kananta. Metomanta ruradu olla rurak
runata mana willanmanchu: “¿Imapatí mana allita rurawashkanki?” 21 Chay ollata
rurak runaka munashkan layallata ruran. Metomanta suk ollakunata ruran fiestaku-
nallapa. Chay metollamanta ollakunata ruran tukuy diya trabajachinankunapa.
22 Tata Diospish munashkan layata ruran. Uchasapa runakunata kastiganan tiyan
kawachikunanpa tukuy laya atipak kananta. Chashna kaptinpish mana piñakushpara
manara chay kulluchinanpa runakunata kastigashkasaparachu. Chaymanta ashwan
mana allita rurashpa kawsaptinkuna kastiganankuna tiyan. 23 Chaymanta Tata Dios
ñukanchikunata kuyawashpanchikuna perdonawashkanchisapa sieluman rinanchiku-
napa paywan tantalla kawsak. Ñawpamantapacha willawashkanchisapa paywan tantalla
kushikunanchikunapa. 24 Judiyu runakuna mana judiyu runakuna kaptinchikunapish
Tata Dios akllawashkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa.
25 Chay ñawpa yachachikuk Oseaspa killkadunpi Tata Dioska rimarkan:
“Mana ñukapa kashkakunata willashasapa wambraynikuna kanankunapa.
Mana kuyadu runakunata willashasapa kuyaduynikuna kanankunapa.”
26 Chay killkadunllapi riman:
“Kankuna mana Tata Diospachu kashkankichi.
Kunanka kawsak Tata Diospa wambrankunana kankichi.”
27 Chay ñawpa yachachikuk Isaiyaspish yachachikushpa judiyumasinkunapa ri-
markan: “Awilunchikuna Israelpa mirakninkuna playashina mana yupaypa laya
kashpapish paykunamanta sukkunalla Tata Diospa kastigunmanta kishpinkasapa.
28 Utkana Tata Dioska rimashkanta rurashpa tukuy uchallikuk runakunata sukaman
kastigankasapa.” 29 Chay yachachikuk Isaiyaslla rimarkan:

“Tukuy layata atipak Tata Dios mana llakichiwashpanchikunaka Sodomawan Gomorra
llaktatashina ñukanchikunatapish kulluchiwanchimansapa.”

Judiyu runakuna mana Tata Diosta kreyinayarkansapachu.

30 Tata Dios tukuy chayta rimaptin ¿imatatí rimanchimansapa? Mana judiyu
runakuna mana nima yuyashkasapachu Tata Dios paykunata perdonanankunata.
Mana yuyashpankunapish Tata Diosta kreyiptinkuna payka perdonashkasapa.
31 Chaymanta judiyu runakuna Moisespa kamachikunankunata sukaman kasuyta
munashpankunapish mana atiparkansapachu. Chayrayku Tata Dioska mana
perdonarkansapachu. 32 ¿Imapatí Tata Dios paykunata mana perdonarkansapa?
Judiyu runakunaka yuyarkansapa kikinkunapa alli ruranankunaraykulla Tata Dios
perdonanankunata. Mana munarkansapachu payta kreyishpa kawsayta Tata Dios
perdonanankunapa. Paykunaka sinchi rumipi mitkakukshinami karkansapa. 33 Tata
Diospa killkadunpi riman:
“Sion llaktaynipi suk sinchi rumitashina churasha.
Chaypi aypa runakuna mitkakunkasapa.
Chaymanta chay sinchi rumipi kimikukkunata mana llullachishpa yanapashasapa.”

10

Pablu sukaman munan judiyumasinkuna Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, tukuy shunku munashpa Tata Diosta sukaman
roygani judiyumasinikunata salvanankunapa. 2 Allita yachani paykuna sukaman
munanankunata Tata Diosta sirviyta. Payta sirviyta munashpankunapish
mana munansapachu kreyiyta Jesukristu salvakukninkuna kananta. 3 Mana
yachanayansapachu Tata Dioslla uchankunamanta salvanankunata. Munansapa
kikinkuna rurashkankunaraykulla Tata Dios salvanankunata. Mana munansapachu
Jesukristuta kreyiptinkuna Tata Dios salvanankunapa. 4 Jesukristulla tukuy Tata
Diospa kamachikunankunata kasushpa kawsarkan. Chayrayku paylla tukuy payta
kreyik runakunata atipan salvayta.

5 Runakuna kikinkunalla Tata Diospa kastigunmanta kishpiyta munashpa tukuy
kamachikunankunata allita rurashpa kawsanankuna tiyan. Moiseska killkarkan: “Suk
runa allita tukuy kamachikunankunata kasushpa kawsaptinra Tata Dioska kastiganan-
manta salvanka.” 6 Chaymanta tukuy kamachikunankunata mana kasuyta atipapt-
inchikuna Tata Dios rimarkan Jesukristullata kreyiptinchikuna salvawananchikunata.
Moisespa killkadunpi riman: “¿Pití atipanman sieluman riyta salvawakninchikunata
pushamuk?” Mana ni pi atipanchimansapachu. Chayrayku Tata Dios kikin munashpa
Jesukristuta kachamurkan salvawananchikunapa. 7 Moisespa killkadunpi riman: “¿Pití
tuta likidu uchkuman atipanman urayayta wañuduta surkumuk kashkan kawsamu-
nanpa?” Mana ni pi. Tata Dioslla Jesukristuta wañushkanmanta kawsachimurkan.

8 ¿Imatatá yachachiwanchisapa chay Moisespa rimanan? Paypa killkadunpi riman:
“Tata Dioska rimananta allita entiendichishushkankichi tukuy shunku kreyishpa al-
lita rimashpa kawsanaykichipa.” Chay rimananllata ñukaykuna yachachiykaykichi
Jesukristullata kreyinaykichipa.

9 Rimananchikuna tiyan Jesukristu tukuy layapi kamachiwakninchikuna kananta.
Tukuy shunku kreyinanchikuna tiyan Tata Dios wañushkanmanta kawsachimushkanta.
Chayta kreyiptinchikuna Tata Dios salvawanchisapa. 10 Tukuy shunku chayta kreyipt-
inchikuna Tata Dioska uchanchikunamanta perdonawanchisapa. Jesukristu kamachi-
wakninchikuna kananta rimaptinchikuna Tata Dioska salvawanchisapa.

11 Tata Diospa killkadun riman: “Tata Dios mana llullakuk kaptin tukuy payta
kreyik runakuna mana llullachiduchu kankasapa.” 12 Jesukristuka tukuy judiyu

runakunapa tukuy mana judiyu runakunapapish kamachikukninkunami. Suk imata mañaptinchikuna sukaman allita yanapawanchisapa. 13 Pipish kaptin Señorninchi Jesukristuta salvanankunapa roygaptinkuna payka salvankasapa.

14 Chaymanta ¿imashnatí Jesukristuta mana kreyik runakuna roygankasapa yanapanankunapa? ¿Imashnatí payta kreyinkasapa manara yachashpara Jesukristu salvakuk kananta? ¿Imashnatí yachankasapa salvakuk kananta mana ni pi yachachiptinkuna? 15 Mana ni pi yachachikukkunata kachaptinkuna ¿imashnatí rinkasapa yachachikuk? Tata Diospa killkadunpi riman: "Aypa runakuna Tata Dios uchanchikunamanta salvawananchikunata yachachikuypi purinsapa. Tata Dios paykunata sukaman kushichinsapa."

16 Chay yachachikuk runakuna Tata Diospa rimananta yachachikuptinkunapish aypa runakuna mana kreyinayarkansapachu. Chay ñawpa yachachikuk Isaiyas killkadunpi riman: "A Tata Dios, rimanaykita yachachikuptinipish aypa runakuna mana kreyinayansapachu." 17 Chashna Isaiyas rimaptinpish ñukanchikuna Jesukristu salvawananchikunata yachachikuptinchikuna aypa runakuna chayta uyarishpa tukuy shunku kreyinsapa. 18 Kunanka tapuykichi: ¿Manachu tukuy maypi judiyu runakuna Tata Diospa rimananta uyarishkasapa? Ariya tukuy maypimi uyarishkasapa. Tata Diospa killkadun riman:

"Tukuy maypimi alli yachachikukkuna chayashkasapa.
Tukuy allpapi kuchun mañanpi yachachikuypi purishkasapa."

19 Kashkan tapuykichi. ¿Manachu judiyumasinikuna yachashkasapa Tata Dios tukuy allpapi kawsak runakunata munananta salvaysapata? Ariya paykunaka yachashkasapa. Moisespa killkadunpi Tata Dioska riman:

"Ñuka Israel runakunata piñachishasapa mana judiyu runakunata salvashpayni.
Mana entiendik runakunata kuyaptini kawashpankuna piñakunkasapa."

20 Chaymanta Isaiyas mana manchakushpa Tata Dios rimashkanta killkarkan:

"Mana maskawak runakuna ñukata tariwashkasapa.
Mana munawak runakunata yachachishkanisapa riksiwanankunapa."

21 Chaymanta Isaiyaspa killkadunpi Tata Dioska riman: "Makinita kicharishpa Israel runakunata kayaptinipish paykunaka mana nima munawansapachu nima kasuwanayansapachu."

11

Judiyu runakunamanta sukkunalla Tata Diosta kasushpa kawsansapa.

1 Kunan tapuykichi: ¿Tata Dios tukuy judiyu runakunatachu sakiwashkanchisapa? Manami tukuytachu sakiwashkanchisapa. Ñukapish judiyu runami kani. Ñawpa awilunchi Abrahampa mirakninmi kani. Benjaminpa ayllunmi kani. 2 Abrahampa tiempunmantapacha Tata Dios judiyukunata akllawashkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa. Manami tukuytachu sakiwashkanchisapa. ¿Manachu yuyankichi chay alli yachachikuk Eliyas Tata Diosta willashkanta? Payka judiyumasinkunata chatashpa Tata Diosta willarkan: 3 "A Tata Dios, judiyumasinikuna alli yachachikuk runakunata wañuchishkasapa. Kanpa altarnikikunata urmachishkasapa. Ñukallata mana wañuchiwashkasapachu. Ñukatapish wañuchiwanayaykansapa."

4 Eliyas chayta willaptin Tata Dioska aynirkan: "Manami kanllachu kishpishkanki. Ñuka kanchis waranka kasuwak judiyumasikikunata yanapaptini mana kunkurikushkasapachu ruradu dios Baalta kuyanankunapa."

5 Chashnashina kunanpish Tata Dios judiyumasinchikunamanta sukkunallata kuyawashpanchikuna yanapawaykanchisapa payta kreyishpa kawsananchikunapa. 6 Tata Dios kikin munashpa kuyawashpanchikuna yanapawaykanchisapa. Mana

ñukanchikuna allita rurananchikunaraykuchu Tata Dios yanapawanchisapa. Ñukanchikunapa rurananchikunaraykulla Tata Dios yanapawashpanchikunaka mana kikinlla kuyawashpanchikunachu yanapawanchimansapa.

7 Tukuy chaykunata yachashpa ¿imatatí entiendinchisapa? Aypa judiyumasinchikuna Tata Dios yanapananankunata munaptinkunapish payka mana yanapashkasapachu. Chaymanta ñukanchikuna Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dioska akllawashpanchikuna yanapawashkanchisapa. Judiyumasinchikuna Jesukristuta mana kreyishpankuna sinchi shunku tukushkasapa.

8 Tata Diospa killkadunpi israel runakunapa rimarkan: "Mana Tata Diosta kreyiptinkuna payka sakirkansapa mana entiendik kanankunapa. Kunankaman mana nimata entiendinsapachu. Ñawinkuna tiyaptinpish mana kawakukshina tukunsapa. Rinrinkuna tiyaptinpish mana uyarikukshina tukunsapa."

9 Chaymanta ñawpa awilunchi Davidpa killkadunpi riman:

"A Tata Dios, chay chikniwak runakuna kushikushpa allita mikuptinkuna kanka suk trampapi nitichikshina kastigankisapa.

10 Kanta mana kreyishuptinkuna yuyayninkunata pantachichipunkisapa rimanaykita ama entiendinankunapa.

Mana entiendishpankuna llashak karga aparidushina sukaman llakishpa kawsankasapa."

Tata Dios mana judiyu runakunata yanapankasapa.

11 Kashkan tapuykichi: ¿Tata Dios chay mana kasunayak judiyu runakunata sakishkasapachu ama kutin payta kasunankunapa? Manami. Tata Dios munan kashkan kasunankunapa. Judiyu runakuna mana Tata Diosta kasunayaptinkuna payka munarkan mana judiyu runakunata salvaysapata. Munarkan judiyu runakunapish chayta kawashpankuna kashkan animukushpa payta kuyashpa kasushpa kawsanankunapa. 12 Judiyu runakuna mana Tata Diosta kasuptinkuna payka tukuy allpapi kawsak mana judiyu runakunata sukaman tukuy layapi yanapashkasapa. Chaymanta judiyu runakuna kashkan Tata Diosta kasuptinkunaka payka tukuy runakunata sukaman ashwanta yanapankasapa.

13 Kunanka kankuna mana judiyu runakunata parlachinayaykichi. Tata Dioska kachamuwashka kankunata yachachinaynipasapa. Chayrayku sukaman kushikushpa yachachiykichi. 14 Chashna kankunata yachachishpayni munani judiyumasinikunatapish animuchiyta kankunashina Jesukristuta kreyinankunapa. 15 Tata Dios judiyumasinikunata sakiptin mana judiyukuna atiparkansapa paywan tantalla kushikushpa kawsayta. Chaymanta judiyumasinikuna kashkan Tata Diosta kasuptinkuna payka ashwan aypa runakunata kushichinkasapa. Paykunaka wañuymanta kawsamudushina kankasapa.

16 Kunan suk ejempluta parlachiykichi: Ñawpa tiempu ñukaykunapa awiluynikuna Tata Diosta kasushpankuna paypa wambrankuna karkansapa. Ñukanchikunapish Jesukristuta kreyishpanchikuna Tata Diospa wambrankuna kanchisapa. Chay ñawpa Tata Diosta kasuk awiluynikunaka kaspipa sapinshina karkansapa. Ñukanchikuna Jesukristuta kreyishpanchikuna chay kaspipa ramankunashinami kanchisapa. Paykunapish ñukanchikunapish Tata Diospami kanchisapa.

17 Suk judiyumasinikuna Tata Diosmanta ashurkansapa. Paykunaka alli olivo kaspipa tipidu ramankunashinami. Kankunaka mana judiyu runakuna sachapi wiñadu olivo kaspipa ramankunashinami kankichi. Tata Dioska kankunataka chay alli tarpudu olivo kaspipi apichishushkankichi. Chay alli olivo kaspipi apichidushina kaptikichi chay kaspipa sapin kawsachishunkichi. Awiluynikuna Tata Diosta kasushkankunarayku kankunapish allita yachankichi Tata Diosta kasushpa kawsayta.

18 Tata Diosta kasuk judiyu runakuna chay olivo kaspipa ramankunashinami.
Kankuna chay alli olivo kaspipi apichidu ramankunashina kashpaykichi ama yuyay-
chichu judiyukunamanta ashwan alli kanaykichita. Allita yuyaychi chay kaspipa sap-
inrayku kawsanaykichita. Allita yuyaychi Tata Dios awiluynikunata yanapashkanku-
narayku kankunatapish yanapashuykanaykichita.

19 Ichará yuyaykankichi alli kashkaykichirayku Tata Dios mana alli ramankunata
tipishkanta kankunata olivo kaspipi apichishunaykichipa. 20 Ama chashnaka yuyay-
chichu. Tata Dioska chay ramankunata tipirkan mana payta kreyishkankunarayku.
Chay kaspipi Tata Dioska kankunata apichishushkankichi payta allita kreyishkaykichi-
rayku. Ama yuyaychichu kankunalla alli rurak kanaykichita. Kushikushpa Tata
Diosta kasushpa kastigashunaykichita manchashpa kawsaychi. 21 Judiyu runakuna
chay kikin olivo kaspipa ramankunashina karkansapa. Tata Dioska paykunata mana
perdonarkansapachu mana payta kreyiptinkuna. Kankunatapish mana perdonashun-
kichichu mana payta kreyiptikichi.

22 Mash allita yuyaychi. Tata Dios sukaman kuyawashpanchikunapish mana allita
ruraptinchikuna kastigawanchisapa. Mana kreyinayak judiyumasinikuna mana allita
ruraptinkuna Tata Dios kastigarkansapa. Kankuna payta kreyiptikichi kuyashush-
paykichi yanapashushkankichi. Chayrayku Tata Diosta allita kreyishpalla kawsanay-
kichi tiyan. Mana allita rurashpa kawsaptikichika kankunatapish kastigashunkichi.
23 Chaymanta mana kasunayak judiyumasinikuna kashkan Tata Diosta kreyiptinku-
naka payka kashkan yanapankasapa. Paykuna olivo kaspipa tipidu ramanshina
kaptinkuna Tata Dioska paykunata atipan kashkan apichiyta. 24 Kankuna mana judiyu
runakuna kashpaykichi sachapi wiñadu olivo kaspipa ramanshina kashkankichi. Tata
Diosta kreyiptikichi payka chaskishushpaykichi yanapashushkankichi. Alli olivo
kaspipi apichishushkankichi. Chaymanta judiyumasinikuna kashkan Tata Diosman
kutimuptinkuna payka kushikushpa chaskinkasapa. Paykuna kikin olivo kaspipa
ramankunashina kashpankuna Tata Dioska alli olivo kaspipi kashkan apichinkasapa.

Tata Dios judiyu runakunata kuyashpa munan yanapaysapata.

25 Wawkinikuna, paninikuna, munani Tata Diospa ñawpa pakadu yuyayninta
yachanaykichipa. Chayta yachashpaykichi ama yuyanakuychichu judiyumasinikuna-
manta ashwan alli yachak kanaykichita. Ariya suk judiyumasinikuna shunkunkunata
sinchiyachishkasapa aypa mana judiyu runakuna Jesukristuta kreyinankunakaman.
26 Chaypina Tata Dioska tukuy payta kreyik judiyu runakunatapish uchankunamanta
salvankasapa. Tata Dios killkadunpi riman:

“Sion llaktamanta suk salvakuk runa shamunka judiyu runakunata yanapak amana
uchallikunankunapa.

27 Paykunawan suk paktuta rurasha tukuy mana alli rurashkankunamanta perdo-
nanaynipa.”

28 Judiyumasinikuna Jesukristu salvawananchikunata mana kreyinayashpankuna
Tata Diosta chikninsapa kankuna atipanaykichipa kreyikushpa kawsayta. Judiyu-
masinikuna Tata Diosta chikniptinkunapish ñawpa awiluynikunata akllashkanku-
narayku payka kuyansapalla. 29 Tata Dios ñawpa awiluynikunata willarkansapa
mirakninkunata kuyashpa yanapanankunapa. Chayta willashkankunarayku yana-
pankasapa. Tukuy rimashkanta ruranan tiyan.

30 Ñawpa tiempu kankunaka Tata Diosta mana kasushkankichichu. Kunanka judiyu-
masinikuna mana Tata Diosta kasunayaptinkuna payka kankunata llakichishunkichi.
31 Chaymanta judiyumasinikuna Tata Diosta mana kasunayaptinkunapish suknin diya
kasuptinkuna paykunatapish kankunatashina kuyashpa yanapankasapa. 32 Judiyu

mana judiyu runakuna Tata Diosta kasushkanchikunarayku payka yachachiwanchisapa tukuy runakuna karselpishina kananchikunata. Chayta yachachiwashpanchikuna munan tukuyta llakichiwashpanchikuna yanapawayninchikunata.

33 Tata Dioska sukaman allimami. Sukaman tukuy laya alli yachakmi. Sukaman tukuy layata entiendikmi. Mana ni pi atipanchisapachu paypa yuyayninkunata yachayta. Mana atipanchisapachu ruranankunata entiendiyta. 34 Mana ni pi Tata Diospa yuyayninkunata entiendinchisapachu. Mana ni pi Tata Diosta nimata yachachinchimansapachu. 35 Mana ni pi Tata Diosta suk imata kushkanchisapachu mañananchikunapa kutichiway nishpa. 36 Tata Dioska tukuy laya tiyakta rurarkan. Chashna rurashka kashpa paylla tukuy layapi kamachikun. Tukuy laya tiyakmi payllapa. Chayrayku ¡akuychi payllata alabaypachi! Chashna kachun.

12

Pablu yachachikun imashnami Tata Diosta allita kasushpa kawsashunchisapa nishpa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios sukaman kuyawaptinchikuna tukuy shunku payta kuyashpa payllapa munananta rurashpa kawsananchikuna tiyan. Chayrayku roygaykichi sufrishpaykichipish Tata Diosta kasushpa kawsanaykichipa. Chashna kasushpa kawsashpaykichi payta kushichinkichi. 2 Ama Tata Diosta mana kasunayak runakunapa amañanankunata rurashpa kawsaychichu. Mana alli ruranaykichita sakishpa allita rurayllata yuyaychi allita rurashpa kawsanaykichipa. Chaypirami atipankichi entiendiyta Tata Diospa munananta. Payka munan ashwan ashwanta payta kasushpa payta kushichishpa allita rurashpa kawsanaykichipa.

3 Tata Dios yachachikuk kachamuwaptin tukuy kankunata willaykichi: Allita yuyaykuychi kreyiptikichi ima laya ruranakunatami Tata Dios atipachishushkankichi rurayta nishpa. Ama yuyaychichu kikikichilla tukuy laya yachak kanaykichita.

4 Ñukanchikunapa kuerpunchikunapi tiyawanchisapa rikchak layanchikuna. Tukuy chaykunaka chikan chikan layata yanapawanchisapa. 5 Chashnashina Jesukristuta kreyishpanchikuna aypa kashpanchikunapish suk kuerpushinalla kanchisapa sukwan sukwan yanapanakushpa kawsananchikunapa.

6 Tata Dios kikin munashpa tukuy ñukanchikunata atipachiwanchisapa chikan chikan layakunata rurayta. Suk ñukanchikunata atipachiwanchisapa pay ruranayananta yachachikunanchikunapa. Chashna atipachiwaptinchikuna payta kreyishpa ruranayananta yachachikunanchikuna tiyan.

7 Suk ñukanchikunata atipachiwanchisapa sukta sukta yanapananchikunapa. Chashna atipachiwaptinchikuna allita yanapakunanchikuna tiyan. Suk ñukanchikunata atipachiwanchisapa paypa rimananta yachachinanchikunapa. Chashna atipachiwaptinchikuna allita yachachikunanchikuna tiyan. 8 Suk ñukanchikunata atipachiwanchisapa sukta sukta animuchikuyta Jesukristuta ashwan allita kreyishpa kawsanankunapa. Chashna atipachiwaptinchikuna allita animuchikunanchikuna tiyan. Suk imanchikunawan maykanta yanapashpa kushikushpalla kunanchikuna tiyan. Kamachikuk kashpanchikuna kushikushpalla allita kamachikunanchikuna tiyan. Maykan mana nimayukta yanapashpanchikuna kushikushpalla yanapananchikuna tiyan.

Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna allita rurashpa kawsananchikuna tiyan.

9 Kankuna Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi sukwan sukwan kuyanakuychi. Allita rurashpa kawsaychi. Amana munaychinachu mana allita rurashpa kawsayta. 10 Jesukristuta kreyik runakuna kashpaykichi sukwan sukwan kuyanakuychi. Sukwan sukwan yanapanakushpa kasunakushpa kawsaychi.

11 Mana killakushpa kushikushpalla tukuy shunku Señorninchi Jesukristuta sirvishpa
kawsaychi.
12 Kushikushpa shuyaychi sieluman rinaykichita. Padesishpaykichipish Jesukristuta
kreyishpalla kawsaychi. Ama kunkaychichu Tata Dioswan parlayta.
13 Jesukristuta kreyikmasikichipa suk iman mana tiyaptin yanapanaykichi tiyan.
Chikan llaktamanta Jesukristuta kreyikmasinchikuna shamuptin kushikushpalla wasi-
kichipi chaskinaykichi tiyan.
14 Runakuna sufrichishuptikichi Tata Diosta roygaychi yanapanankunapa. Ama
chiknishpa maldisiychichu.
15 Suk runakuna kushikuptinkuna paykunawan tantalla kushikuychi. Sukkuna
llakishpa wakaptinkuna paykunawan tantalla wakaychi.
16 Sukwan sukwan allillapi kawsaychi. Ama kreyinakuychichu alli rurak kanayki-
chita. Tukuy alli modoyuk alli yuyayuk runakunawan kuyanakushpa kawsaychi. Ama
kikikichilla yuyaychichu alli yachak kanaykichita.
17 Maykan runa padesichishuptikichika ama kutipaychichu. Allillata rurayta munay-
chi tukuy runakuna yachanankunapa Tata Diospa wambrankuna kanaykichita.
18 Runakuna chiknishuptikichipish munaychi kushikushpalla mana aynishpa payku-
nawan allita kawsayta.
19 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, maykan runa padesichishuptikichi ama
munaychichu chiknishpa kutipayta. Kawapayaychilla Tata Dioslla kastiganankunapa.
Tata Dios killkadunpi riman: “Ñukalla yachani tukuy mana alli rurak runakunata
kastigayta. Ñukalla kastigashasapa.”
20 Chaymanta Tata Dios killkadunpi willawanchisapa: “Chiknishuknikichi runakuna
yarkaptinkuna karaychi. Yakunayaptinkuna yakuta upyachiychi. Chashna kuyashpa
karaptikichi upyachiptikichi kikinkunalla pinkachinakunkasapa.” 21 Sukkuna mana
allita rurashuptikichi kutipashpaykichika kankunapish mana allita ruraykankichi.
Chayrayku kuyashpalla yanapaychi.

13

Pablu yachachiwanchisapa tukuy awtoridarkunata kasunanchikunapa.

1 Tukuy llaktanchikunapi tiyak awtoridarkunata kasunanchikuna tiyan. Mana
tiyanchu niman suk awtoridar Tata Dios mana churaptin. Tata Dios munaptin awtori-
darkuna tiyan. 2 Awtoridarkunata mana kasushpanchikunaka Tata Diospa munananta
mana ruraykanchisapachu. Chashna awtoridarkunata mana kasuptinchikuna kasti-
gawananchikuna tiyan.
3 Awtoridarkuna tukuy mana alli rurak runakunata kastigashpa manchachinsapa.
Allita ruraptinchikuna mana kastigawanchisapachu. Awtoridarkuna mana kasti-
gawananchikunata munashpanchikunaka allita rurashpalla kawsananchikuna tiyan.
Chaypina awtoridarkunaka rimankasapa alli rurak kananchikunata.
4 Awtoridarkuna kuydawashpanchikuna Tata Diosta sirvinsapa. Mana allita
rurashpanchikunaka kastigawananchikunata manchananchikuna tiyan. Tata Diosta
sirvishpa awtoridarkuna mana alli rurak runakunata kastigansapa.
5 Tata Dios awtoridarkunata churashka kaptin kasunanchikuna tiyan ama kasti-
gawananchikunapa. Paykunata kasunanchikuna tiyan Tata Dios munaptin. 6 Tata
Dios awtoridarkunata churashka kaptin kullkita kobrawaptinchikunaka pagaraku-
nanchikuna tiyan. Awtoridarkunaka Tata Diosta sirviptinkuna kasunanchikuna tiyan.
7 Tukuy debikunaykichita pagarakunaykichi tiyan. Awtoridarkuna suk imapa ko-
brashuptikichi pagarakunaykichi tiyan. Kullkita kobrashuptikichi pagarakunaykichi
tiyan. Maykan kuyanaykichi kaptin kuyaychi. Maykan kasunaykichi kaptin kasuychi.

8 Ama ni pita debiychichu. Sukwan sukwan kuyanakunaykichi tiyan. Runamasinchikunata kuyashpanchikuna tukuy Tata Diospa kamachikunankunata kasuykanchisapa.
9 Tata Dioska killkadunpi riman: “Ama chikan warmiwan uchallikuychichu. Ama ni pita wañuchiychichu. Ama suwakuychichu. Ama ni pipa tiyapukninta munaychichu.” Chaymanta suk killkadunpi Tata Dioska riman: “Kankuna kikikichi kuyanakunaykichishina runamasikichita kuyanaykichi tiyan.” Chay kamachikunanta kasushpanchikuna tukuy kamachikunankunata kasuykanchisapa. 10 Runamasinchikunata kuyashpanchikuna mana llakitachu kunchisapa. Sukwan sukwan kuyanakushpanchikuna tukuy Tata Diospa kamachikunankunata allita kasuykanchisapa.
11 Yachanchisapa sufrinanchikuna tiempupi kawsaykananchikunata. Jesukristuta kreyishkanchikunamantapacha manana ashwannachu illan Tata Dios kawsananman pushawananchikunapa. Chayrayku akuychi puñudushina kananchikunamanta rikchaypachi. Akuychi Jesukristuta ashwan allita kreyishpa mana sampayashpa kawsaypachi. 12 Tata Diospa kawsananman rinanchikunapa paktamuykanna. Ñami chay rinanchikuna diya pakariykanna. Chayrayku amana tutapishina mana allikunata rurashpa kawsaypachinachu. Akuychi Tata Diospa munananllata rurashpa kawsaypachi. Suk soldadu amachanakunanpa churakunanshina kuydanakuypachi.
13 Akuychi luspishina allita rurashpa kawsaypachi. Ama machashpa ama fiestakunapi sukaman mikushpa wakllichinakuypachichu. Ama chikan warmiwan uchallikushpa ama sukwan sukwan piñanakushpa kawsaypachichu. Nima sukpa tiyapunanta munashpa kawsaypachichu. 14 Ama munaychichu kikikichipa munanaykichikunallata rurashpa kawsayta. Jesukristu kawsashkanshina kawsaychi paypa munananta rurashpa.

14

Ama sukwan sukwan yuyanakushpa kawsaypachichu.

1 Sukkuna Jesukristuta manara allita kreyiptinkuna paykunata kushikushpalla chaskinaykichi tiyan kankunawan tantanakunankunapa. Ama paykunawan ayninakuychichu.
2 Ichará sukkuna yuyansapa rikchak laya aycha alli kananta mikunankunapa. Chaymanta ichará sukkuna manara allita Jesukristuta kreyishpara chakramanta tiyakllata mikunsapa. Mana munansapachu nima laya aychata mikuyta. 3 Tukuy laya aycha mikuk kashpanchikuna ama washanchaypachichu mana tukuy laya aycha mikuk runakunata. Chaymanta mana aychata mikuk kashpanchikuna ama yuyaypachichu tukuy laya aycha mikuk runakunata. Tata Dios tukuy ñukanchikunata munawanchisapalla. 4 Ama Jesukristuta kreyikmasikichikunata washanchaychichu. Paykunaka payllata kreyishpa kawsansapa. Tata Dioslla wambrankunata kawanan tiyan allitachu manachu ruraykansapa nishpa. Payka atipan yanapayta allita ruranankunapa. Chayrayku mana nimachu kankichi paykunata washanchanaykichipa.
5 Sukkuna yuyanchisapa suk diyakunalla ashwan alli kananta Tata Diosta kuyananchikunapa. Sukkuna yuyanchisapa tukuy diya alli kananta Tata Diosta kuyananchikunapa. Tukuy ñukanchikuna mana sukwan sukwan yuyanakushpa munashkanchikuna diya Tata Diosta kuyashunchisapa. 6 Ñukanchikuna suk diyakunalla ashwan allita Tata Diosta kuyashpanchikuna payta kushichinchisapa. Chaymanta suk ñukanchikuna tukuy layata mikushpanchikuna Tata Diosta kushichinanchikunapa mikunchisapa. Chashna mikushpa payta agradesinchisapa. Suk ñukanchikuna aychata mana mikushpa Tata Diosta kushichinanchikunapa mana mikunchisapachu. Chashna mana mikushpa payta agradesinchisapa.
7 Kawsashpanchikunapish wañushpanchikunapish mana ñukanchikunallapa munananchikunatachu ruranchisapa. 8 Kawsashpanchikunara Señorninchi

Jesukristupa munananta rurashpa kawsanchisapa. Wañushpanchikunapish sieluman rishpanchikuna payllapa munananta rurashunchisapa. Kawsashpanchikuna wañushpanchikunapish Jesukristullapa kanchisapa. 9 Jesukristu wañurkan chaymanta kawsamurkan kawsaptinchikunapish wañuptinchikunapish kamachiwakninchikuna kananpa.

10 Suknin diya Tata Diospa ñawpakninpi tukuy runakuna rikurinanchikuna tiyan willawananchikunapa allitachu manachu rurashkanchisapa nishpa. Chayrayku ¿imapatí Jesukristuta kreyikmasinchikunata mana alli rurak kananta yuyankichi? ¿Imapatí paykunata mana nimatashina kawankichi? 11 Tata Dioska killkadunpi riman: "Ñukalla kawsak Tata Dios kashpayni rimani: Tukuy runakuna ñawpakninipi kunkurikushpa kuyawankasapa. Ñukallata alabawankasapa."

12 Chashna Tata Dios rimaptin allita yachanchisapa suknin diya tukuy rurashkanchikunata Tata Diosta willananchikunata.

Ama Jesukristuta kreyikmasinchikunata uchallichiypachichu.

13 Chayta yachaykashpanchikuna ama sukta sukta washanchashpa yuyaypachichu. Allita yuyaykuypachi allita rurashpa kawsayta ama Jesukristuta kreyikmasinchikunata uchallichinanchikunapa.

14 Ñuka Jesukristuta kreyik kashpayni allita yachani tukuy laya mikuna allimi mikunanchikunapa. Chaymanta suk kreyikukmasinchikuna yuyansapa suk mikuna mana alli kananta mikunankunapa. Paykunapa chay mikunaka mana allichu.

15 Tukuy laya mikunata mikuptinchikuna ichara Jesukristuta kreyikmasinchikuna yuyanmansapa mana allita ruraykananchikunata. Chayta yuyaptinkuna amana chay laya mikunata mikuypachinachu ama paykunata sientichinanchikunapa. Paykunata sientichishpanchikuna manana kuyaykanchisapanachu. Akuychi yuyaypachi paykunarayku Jesukristu wañushkanta. Chayrayku ama munaypachinachu mikunanchikunarayku Jesukristumanta ashunankunapa.

16 Jesukristuta kreyikmasinchikuna mikunanchikunarayku washanchawaptinchikunaka alli mikuna kaptinpish amana chayta mikuypachinachu. 17 Tata Diospa mandunpi kawsashpanchikuna mana mikunanchikunallatachu mana upyananchikunallatachu yuyashpa kawsananchikuna tiyan. Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna allita rurashpalla kushikushpalla sukwan sukwan kuyanakushpalla kawsanchisapa. 18 Chashna Jesukristullata sirvishpa kawsashpanchikuna Tata Diosta kushichinchisapa. Chaypina runamasinchikunapish rimankasapa allita ruraykananchikunata. 19 Chayrayku akuychi munaypachi sukwan sukwan kuyanakushpa kawsayta animuchinakunanchikunapa Jesukristuta ashwanta kreyishpa kawsayta.

20 Allita yachanchisapa tukuy mikuna alli kananta mikunanchikunapa. Alli kaptinpish ima mikunata mikushpanchikuna ichara Jesukristuta kreyikmasinchikunata uchallichinchimansapa. Chashna kaptinka ama chay mikunata mikuypachichu. 21 Aychata mikushpa vinuta upyashpa suk imakunata rurashpa ichara Jesukristuta kreyikmasinchikunata uchallichinchimansapa. Ama ni pita uchallichinanchikunapa alli kanman ama chayta rurananchikunapa.

22 Yuyanakunanchikuna tiyan Tata Diospa ñawpakninpi allitachu manachu ruraykanchisapa nishpa. Rurashkanchikuna alli kananta yachashpanchikuna kushikunchisapa.

23 Ichara manara yachanchimansaparachu suk imata mikushpanchikuna uchallikunchichu manachu nishpa. Chashna mana allita yachashpanchikuna ama mikuypachichu. Mana yachashpanchikuna alli mana alli kananta mikushpanchikunaka uchallikuykanchisapa.

15

Llaktamasinchikunata yanapananchikuna tiyan.

1 Jesukristuta allita kreyishpa kawsashpanchikuna manara allita kreyikkunata
kuyashpa yanapananchikuna tiyan. Ama kikinchikunallapa munananchikunata ru-
raypachichu. 2 Tukuy ñukanchikuna runamasinchikunata kushichishpa allininkunapa
yanapananchikuna tiyan ashwan allita Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa.
3 Jesukristupish mana kikinllapa munanantachu rurarkan. Tata Diosllata
kushichiptin aypa runakuna payta washancharkansapa. Tata Diospa killkadunpi
Jesukristupa riman: "A Tata Dios, kanta washanchashushpankuna ñukatapish
sufrichiwarkansapa."
4 Tata Dios ñawpa alli yachachikukkunata willarkan rimananta killkanankunapa
ñukanchikunata yachachiwananchikunapa. Tata Diospa rimananka kushichiwan-
chisapa animuchiwanchisapa yachananchikunapa sieluman rinanchikunata paywan
kawsak.
5 Tata Dios animuchiwashpanchikuna sukaman yanapawanchisapa kushikushpalla
kawsananchikunapa. Chayrayku munani Tata Dios yanapashunaykichipa sukwan
sukwan kuyanakushpa Jesukristu kuyakushkanshina kawsanaykichipa. 6 Chashna
sukwan sukwan kuyanakushpa kawsashpaykichi tantalla Jesukristupa Tatan Diosta
alabashpa kushichinkichi.

Tata Dios Pabluta willarkan mana judiyu runakunata yachachinankunapa.

7 Jesukristu ñukanchikunata chaskiwashkanchikunashina tukuy payta kreyikmas-
inchikunata kuyashpa chaskinanchikuna tiyan. Paykunata chaskiptinchikuna
runakuna yachankasapa Tata Dios kuyakuk kananta.
8 Mash uyariwaychi. Jesukristu shamurkan judiyukunata yanapanankunapa. Payku-
nata yanapashpa Tata Dios ñawpa awilunchikunata willashkanshina rurarkan. Chayta
kawashpanchikuna yachanchisapa Tata Dios mana llullakushpa tukuy rimashkanta
rurananta.
9 Tata Dios mana judiyu runakunatapish kuyashkankunarayku Jesukristu
shamurkan Tata Diosta alabanankunapa. Ñawpa killkadunpi David Tata Diosta
willarkan:
"Ñuka mana judiyu runakunata willasha sukaman allima kanaykita.
Kantashpayni shutikita alabasha."
10 Chaymanta Tata Diospa rimananpi Moises rimarkan:
"Kankuna mana judiyu runakuna,
Tata Diospa wambrankunawan tantalla kushikuychi."
11 Chaymanta Tata Diospa killkadun riman:
"Tukuy llaktakunapi kawsak runakuna,
Tata Diosta alabaychi."
12 Chaymanta chay ñawpa yachachikuk Isaiyaspish killkarkan:
"Isayipa mirakninmanta nasinka sinchi kamachikuk runa tukuy llaktakunapi kawsak
runakunata kamachinankunapa.
Chay runakuna paypi konfiyakushpa shuyankasapa salvanankunapa."
13 Chayrayku animuchiwakninchi Tata Diosta roygani kushichishunaykichipa Je-
sukristuta kreyiptikichi. Roygani Tata Diospa Espiritun yanapashunaykichipa tukuy
willashushkaykichita allita kreyinaykichipa.
14 Wawkinikuna, paninikuna, allita yachani kankuna kuyanakushpa kawsanayki-
chita. Tata Diospa rimananta allita yachankichi. Allita yachankichi sukwan suk-
wan animuchinakuyta Jesukristuta ashwan allita kreyinaykichipa. 15 Chayta allita
yachaptikichipish kay kartata animukuni killkayta ama yachachishkaynita kunkanay-
kichipa. Tata Dios kuyawashpa willawashka killkanaynipasapa. 16 Ñukaka Jesukristu

salvawananchikunata yachachikuykani mana judiyu runakunapish payta kreyinankunapa. Paykuna Jesukristuta kreyiptinkuna Tata Diospa Espiritun yanapansapa allita rurashpa kawsanankunapa. Chashna allita rurashpa kawsaptinkuna ñuka saserdoteshina kashpa paykunata suk allima ofrendatashina Tata Diosta kunisapa.

17 Jesukristuta kreyishpa kawsashpayni Tata Diosta sirvishpa sukaman kushikuni.
18 Mana animukunichu kikinimanta rurashkaynita parlachikuyta. Jesukristu
yanapawaptin mana judiyu runakunata yachachishkaynillata parlachikuni. Allita
yachachikuptini allita rurashpa kawsaptini aypa mana judiyu runakuna Tata Diosta
kasushpa kawsashkasapa. 19 Tata Diospa Espiritun yanapawaptin aypa almirana
milagrukunata rurashkani. Chashnalla Jerusalen llaktamanta Iliria partikaman
tukuy maypi Jesukristu salvawananchikunata yachachikuypi purishkani. 20 Manara
ni pi Jesukristu salvakuk kananta yachachikushkankuna llaktakunapi munani
yachachikuyta ama chikan yachachikushkanpi yachachikunaynipa. 21 Tata Diospa
killkadun rimananshina:
“Mana ni suk kuti Tata Diospa rimananta uyarishka runakuna uyarinkasapa.
Tata Dios salvanankunata yachankasapa.”

Pablu yuyarkan Roma llaktaman riyta.

22 Aypa llaktakunapi yachachikushkaynirayku sukaman rinayashpaynipish manara
atipashkanirachu riyta kawaknikichi. 23 Kunanka ñami tukuchashkanina kay llaktakunapi yachachikuyta. Aypa watakunata yuyashkani riyta kawaknikichi. 24 Chayrayku España partiman rishpayni munani kankunawan kushikushpa suk tiemputa kipariyta.
Chaymanta munani yanapawanaykichipa España partiman rinaynipa.

25 Manara kankunaman rishpaynira Jerusalen llaktaman risha Jesukristuta kreyikmasinchikunapa suk ofrendata apashpa.

26 Kay Masedonia partipi Akaya partipi wawkinchikuna munansapa Jerusalen
llaktapi mana nimayuk Jesukristuta kreyikmasinkunata yanapayta. Chayrayku
kikinkuna munashpa yuyaykushkasapa suk ofrendata kachayta. 27 Jesukristuta
kreyik judiyukuna mana judiyu runakunata Tata Diospa rimananta yachachirkansapa.
Chayrayku chay mana judiyu runakuna Jesukristuta kreyik judiyukunata yanapanankuna tiyan. Chayrayku paykuna sukaman munashpa ofrendata kachashpankuna allita rurashkasapa. 28 Ñuka chay ofrendakunata apashkayniwasha atipasha España partiman riyta. Chayman rishpayni kankunawan suk tiemputa
kiparisha. 29 Allita yachani kankunaman riptini Jesukristu sukaman tukuy layapi
yanapawananta.

30 Wawkinikuna, paninikuna, Kankuna Señorninchi Jesukristuta sukaman kuyankichi. Tata Diospa Espiritun yanapawanchisapa kuyananchikunapa. Chayrayku roygaykichi yanapawanaykichipa Tata Diosta sukaman ñukapa roygashpa. 31 Tata Diosta
roygaychi Judea partipi mana Jesukristuta kreyik runakunamanta kuydawananpa.
Roygaychi Jerusalenpi kreyikukmasinchikuna apanayni ofrendata kushikushpa chaskinankunapa. 32 Roygaychi Tata Dios munaptin kushikushpa kankunapi chayanaynipa
chaypi samanaynipa. 33 Munani kushichikuk Tata Diosninchi tukuy kankunawan
kananpa. Chashna kachun.

16

Pablu Jesukristuta kreyikmasinkunata rimachinsapa.

1 Chaymanta willaykichi paninchi Febe Jesukristuta allita kreyishkanta. Payka
Senkrea llaktapi Jesukristuta kreyikukkunapa diyakonisami. Utka rinka kawashuk-
nikichi. 2 Jesukristuta kreyikmasinchikunata chaskinanchikunashina chay paninchi-
tapish kushikushpa chaskiychi. Payka kreyikukmasinchikunata sukaman yanapashka.
Ñukatapish sukaman yanapawashka. Chayrayku ima munananpi yanapaychi.

3 Rimachipaychi Jesukristupa rimananta yachachikuyta yanapawak paninchi Prisi-
lata kusan Akilasta. 4 Paykunami ñukarayku yaka wañurkansapa. Chayrayku sukaman
paykunata agradesini. Mana ñukallachu agradesini. Mana judiyu wawkinchikunapish
sukaman agradesinsapa. 5 Prisilapa Akilaspa wasinpi tukuy tantanakuk wawkinchiku-
nata paninchikunata rimachipaychi. Munanayni wawkini Epenetotapish rimachipay-
chi. Asia partipi manara ni pi Jesukristuta kreyik tiyaptinra payka kreyirkan.

6 Rimachipaychi paninchi Mariyata. Paymi sukaman trabajashpa kankunata yana-
pashushkankichi. 7 Rimachipaychi llaktamasinikuna Andronikota Juniasta. Payku-
naka karseladumasinikuna karkansapa. Jesukristupa disipulunkuna paykunata suka-
man kuyansapa. Paykunaka ñukamanta ñawpakta Jesukristuta kreyirkansapa.

8 Chaymantapish rimachipaychi Jesukristuta kreyik kuyanayni wawkini Ampliatota.
9 Rimachipaychi Jesukristupa rimananta yachachikukmasini Urbanota. Rimachipay-
chi munanayni wawkinchi Estakista. 10 Rimachipaychi wawkinchi Apelesta. Payka
sukaman sufrishpapish Jesukristuta kreyishpa kawsan. Rimachipaychi wawkinchi
Aristobulospa familyankunata.

11 Rimachipaychi llaktamasini Herodionta. Rimachipaychi Señorninchi Jesukris-
tuta kreyik Narsisopa familyankunata. 12 Rimachipaychi paninchi Trifenata pan-
inchi Trifosata. Paykunaka Señorninchita sirvishpa trabajaykansapa. Rimachipaychi
kuyanayni paninchi Persidata. Paypish Señorninchita sukaman sirvishpa trabajashka.
13 Rimachipaychi sukaman alli yachak alli rurak wawkinchi Rufota. Paypa maman-
tapish rimachipaychi. Payka mamaynishinami kuyawashka.

14 Rimachipaychi wawkinchi Asinkritota, wawkinchi Flegontesta, wawkinchi Her-
mesta, wawkinchi Patrobasta, wawkinchi Hermasta, tukuy paykunawan kakkunata.
15 Rimachipaychi wawkinchi Filologota, paninchi Juliata, wawkinchi Nereota, paypa
panintapish. Rimachipaychi chay wawkinchi Olimpasta. Rimachipaychi tukuy payku-
nawan tantanakuk wawkinchikunata.

16 Sukwan sukwan kushikushpa rimachinakuychi. Tukuy kaypi Jesukristuta kreyik
kankunatapish rimachishunkichi.

17 Wawkinikuna, paninikuna, mash allita uyariwaychi. Suk runakuna alli
yachachishkaynikunamanta chikan layata yachachikunsapa. Kankuna allita
Jesukristuta kreyishpa kawsashkaykichimanta anchuchishunayashpaykichi
uchallichishunayankichi. Chay laya runakunamanta ashuychi. 18 Paykunaka mana
Señorninchi Jesukristutachu sirvinsapa. Kikinkunapa mana alli munanankunallata
ruransapa. Allipi tukushpa alli yachachikukshina mana kuskanpi aynikuy yachak
runakunata llullachinsapa.

19 Tukuy runakuna yachansapa kankuna allita Jesukristuta kreyishpa kawsanay-
kichita. Chayrayku sukaman kushikuni. Munani yachanaykichipa allillata rurayta.
Munani ama yachanaykichipa mana allikunata rurayta. 20 Kushichiwakninchi Tata
Dios utkana yanapashunkichi kamachikuk supay Satanasta saru saru ruranaykichipa.
Munani Señorninchi Jesukristu llakichishushpaykichi yanapashunaykichipa.

21 Wawkinchi Timoteo Tata Diospa rimananta yachachikukmasini rimachishunkichi.
Llaktamasinikuna Lusianowan Jason Sosipaterpish rimachishunkichi.

22 Ñuka Tersio wawkinchi Pablupa killkakuknin kashpayni kay kartata killkashpayni
Señorninchita kreyikmasinikunata rimachiykichi.

23 Wawkinchi Kayo rimachishunkichi. Paypa wasinpi kawsaykani. Payka tukuy
Jesukristuta kreyikkunata wasinpi kushikushpa chaskinsapa. Rimachishunkichi kay
llaktapa kullki wakaychak Erasto. Rimachishunkichi wawkinchi Kuartu.
24 Munani Señorninchi Jesukristu tukuy kankunata yanapashunaykichipa. Chashna
kachun.

Pablu yachachikushkanta tukuchan.

25 Akuychi Tata Diosta alabaypachi. Paymi atipan yanapawayninchikunata mana
shaykushpa Jesukristuta allita kreyishpa kawsananchikunapa. Ñawpamantapacha Tata
Dios yuyarkan salvawayninchikunata. Chashna yuyashpapish manara ni pita en-
tiendichirkansaparachu imashnami salvawashunchisapa nishpa. Kunanka ñami en-
tiendichiwashkanchisapana Jesukristu wañushkanrayku salvawananchikunata. Chayta
yachachikuni. 26 Mana tukuyniyuk Tata Diosninchika ñawpa alli yachachikukkunata
willarkansapa killkanankunapa salvawananchikuna runa shamunanta. Kunanka Tata
Dios ñami tukuy partipi kawsak runakunata yuyayninta entiendichishkasapana tukuy
runakuna Jesukristuta kreyishpa kasushpa kawsanankunapa.
27 Tata Diosninchika alli yachakmi. Paylla tukuy layata yachan. Chayrayku Jesukris-
tuta kreyishpanchikuna akuychi Tata Diosta alabaypachi. Chashna kachun.
Chayllata killkashkaykichi.

1 KORINTIOS
PABLU KORINTO LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu Korinto llaktapi Jesukristuta kreyikmasinkunata rimachin.

1 Tata Dios munaptin Jesukristu ñuka Pabluta akllawashka rimananta yachachikunaynipa. Kaypi ñukawan tantalla yanapawak wawkinchi Sostenes. 2 Kankuna chay Korinto llaktapi Tata Diosta kuyakmasinikuna kaptikichi ñuka Pablu wawkinchi Sosteneswan kay kartata killkaykaykichi. Kankuna Jesukristuta kreyishpa kawsaptikichi Tata Dios akllashushkankichi paypa wambrankuna kanaykichipa allita rurashpa kawsanaykichipa. Chaymanta maypipish kaptin Jesukristuta kuyak runakunata killkaykani. Jesukristu ñukanchikunata paykunata kamachiwanchisapa. 3 Munani Tata Diosninchi Señorninchi Jesukristuwan kankunata sukaman tukuy layapi yanapashunaykichipa kushichishunaykichipa.

Pablu Tata Diosta agradesin Korinto llaktapi kreyikuk runakunata yanapaptin.

4 Kankuna Jesukristuwan tantalla kawsaptikichi Tata Dios sukaman yanapashuykankichi. Chayrayku payta agradesini.

5 Kankuna Jesukristuta kreyishpa kawsaptikichi Tata Dios sukaman yanapashushkankichi rimananta entiendishpa allita rimashpa yachachikunaykichipa. 6 Chashnamanta ñukaykuna Jesukristu salvawananchikunata yachachiptinikuna kankuna allita kreyishkankichi. 7 Chashna kreyikushpaykichi Señorninchi Jesukristu shamunanta shuyaptikichi Tata Dios atipachishunkichi alli ruranakunata rurashpa kawsanaykichipa. 8 Allpa tukunan diyakaman Tata Dios yanapashunkichi sinchikushpa allita rurashpa kawsanaykichipa. Chaymanta Jesukristu shamuptin mana ni pi chatashunkichichu. 9 Tata Dios willawashkanchikunata ruranka. Chayrayku kayawashkanchisapa wambran Señorninchi Jesukristuwan kuyanakushpa kawsananchikunapa.

Pablu yachachikun ama chikninakushpa ashuchinakunankunapa.

10-11 Wawkinikuna, paninikuna, Kloepa wasinmanta suk runa willawashkasapa kankuna chikninakushpa kawsaykanaykichita. Chayrayku Señorninchi Jesukristupa shutinpi roygaykichi tukuy Jesukristuta kreyikmasikichiwan kuyanakushpa yanapanakushpa kawsanaykichipa. Amana chikninakushpa ayninakushpa kawsaychinachu. 12 Kankuna manashi allitachu parlankichi. Sukkuna rimankichi: "Ñuka Pablupa yachachikunanta kreyini." Sukkuna rimankichi: "Ñuka Apolospa yachachikunanta kreyini." Sukkuna rimankichi: "Ñuka Pedrupa yachachikunanta kreyini." Sukkuna rimankichi: "Ñuka Jesukristupa yachachikunanta kreyini."

13 Chashna rimashpaykichi mana kuskatachu rimaykankichi. Jesukristuka manami patumaduchu kashka. Manami ñukachu suk kruspi chakatadu kashkani kankunata salvanaynikunapa. Manami ñukapa shutinipichu bawtisakushkankichi. 14 Ñukaka wawkinchi Krispollata Kayollata bawtisashkani. Tata Diosta agradesini paykunamanta mana ni suk kankunata bawtisashkaynirayku. 15 Chayrayku mana atipankichichu rimayta ñukapa shutinipi bawtisadu kanaykichita. 16 Ariya Estefanaspa familyankunatapish bawtisashkani. Paykunallata yuyani bawtisashkaynita. 17 Jesukristuka kachamuwashka salvakuk kananta yachachikunaynillapa. Mana bawtisanaynipachu kachamuwashka. Mana runakunapa yachanankunatachu yachachishkaykichi. Runakunallapa yachanankunata yachachikuptinika Jesukristu kruspi wañushkanta mana kreyinmansapachu.

Tukuy runakunapa yachananmanta Tata Diospa yachanan ashwan allimami.

18 Ñukanchikuna Jesukristu salvawananchikunapa kruspi wañushkanta yachachikuptinchikuna tukuy kastiguman rik runakuna rimansapa llullakunanchikunata. Chaykamanka ñukanchikuna uchanchikunamanta salvadu kashpanchikuna yachanchisapa Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios atipananta salvawayninchikunata.

19 Tata Dios killkadunpi willawanchisapa: “Ñukaka yachaysapa runakunapa yachanankunata kulluchisha. Yuyayninkunata wakllichisha.”

20 Tukuy chay yachaysapakunapa, tukuy chay yachachikuk runakunapa, tukuy chay rimay shimikunapa yachanankunaka mana nimachu. Tata Dios yachachiwashkanchisapa tukuy paykunapa yuyayninkuna yachanankuna mana nima kananta. 21 Tata Dios alli yachak kashpa yacharkan mana ni suk runa yachaysapa kashpapish kikinllamanta payta riksinanta. Runakuna yachachikunaynikuna llulla kananta rimaptinkunapish Tata Dios munarkan rimananta kreyik runakunallata salvaysapata.

22 Judiyu runakuna munansapa ñukanchikuna almirana ruranakunata rurananchikunapa chayta kawashpara kreyinankunapa. Mana judiyu runakuna yachanankunallata kreyishpa yuyansapa Jesukristupa rimanan llulla kananta. 23 Ñukanchikuna yachachikunchisapa Jesukristu Tata Diosmanta shamudu runa kashpa kruspi wañushkanta salvawananchikunapa. Chashna yachachikuptinchikuna judiyu runakuna yuyansapa yachachikunanchikuna millanapa laya kananta. Mana judiyu runakuna rimansapa llulla kananta.

24 Tata Dios tukuy laya atipak kashpa Jesukristu wañushkanrayku atipan tukuy payta kreyik runakunata salvawayninchikunata judiyu mana judiyu kaptinchikunapish. Jesukristu ñukanchikunapi kawsashpa allimata yachachiwanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. 25 Runakuna alli yachak yuyanakushpa rimansapa Jesukristu salvawananchikunapa wañushkan llulla kananta. Chashna rimaptinkunapish Tata Dioska paykunamanta sukaman ashwan alli yachakmi. Paykuna rimansapa Jesukristu wañushka kaptin mana nima atipak kananta. Chashna rimaptinkunapish Tata Dioska tukuy paykunamanta ashwan sinchi atipakmi.

26 Wawkinikuna, paninikuna, yuyaychi mana aypa yachaysapa runakuna kanaykichita. Mana aypa kamachikuy yachak runakuna kankichi. Mana aypa kullkiyukchu kankichi. Mana chay laya kaykaptikichi Tata Dios akllashushkankichi. 27 Kankuna mana yachaysapa runakuna kaykaptikichi Tata Dios akllashushkankichi chay kikinkuna yachaysapa yuyanakuk runakunata pinkachinaykichipa. Mana kamachikuy yachak runakuna kaykaptikichi Tata Dios akllashushkankichi chay kamachikuk runakunata pinkachinaykichipa.

28 Tukuy mana Tata Diosta kreyik runakuna washanchawaptinchikunapish mana munawaptinchikunapish Tata Dios akllawashkanchisapa. Ñukanchikuna mana nimapa paykunapa kaptinchikunapish Tata Dios akllawashkanchisapa kikinlla kreyinakuk runakunata kawachinanchikunapa mana yachak kanankunata. 29 Tata Dios akllawashkanchikunarayku mana ni pi atipankasapachu alabanakushpa payta willayta yachaysapa kanankunata.

30 Kikin Tata Dios salvawashkanchisapa Jesukristuwan tantalla kawsananchikunapa. Chashna Jesukristuwan tantalla kawsaptinchikuna payka yachachiwanchisapa Tata Diospa rimananta entiendinanchikunapa. Tukuy uchanchikunamanta perdonawashpanchikuna yanapawanchisapa paypa munananta rurashpa kawsananchikunapa. Ñawpa mana alli rurashkanchikunamanta salvawanchisapa amana uchallikushpa kawsananchikunapa.

31 Chashnashina Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa: “Kankuna alabanakunayashpaykichi Señorninchita riksishkaykichirayku alabanakuychi.”

2

Pablu Jesukristu salvawananchikunata yachachikun.

1 Wawkinikuna, paninikuna, ñuka Tata Diospa rimananta kankunata
yachachishpayni manami yuyaysapa yachaysapa runashinachu yachachishkaykichi.
2 Kankunawan kawsashpayni sukaman allita yuyarkani yachachiynikichita Jesukristu
suk kruspi wañushkanta uchanchikunamanta salvawananchikunapa. Chayllata
yachachishkaykichi. Mana chikan layatachu yachachishkaykichi. 3 Manchakushpa
chukchukushpa yachachishkaykichi. Mallinakurkani mana atipanaynita allita
yachachikuyta.
4 Tata Diospa Espiritun yanapawaptin yachachishkaykichi. Mana sukaman
yachaysapa runashinachu yachachishkaykichi. 5 Munarkani yachanaykichipa Tata
Dios sukaman alli atipak kananta payllata kreyinaykichipa. Mana munarkanichu chay
sukaman yachaysapa runakunapa rimanankunata kreyinaykichipa.

Tata Diospa Espiritun yachachiwanchisapa.

6 Chashna munashpaynipish kankuna Tata Diosta allita kreyiyta yachaptikichi ash-
wan ashwanta Tata Diospa yachananta yachachiykaykichi. Manami runakunallapa
nima kamachikuk runakunallapa yachachikunankunallatachu yachachiykichi. Payku-
naka utkami chinkansapa.
7 Tata Dios manara kay allpata rurashpara yuyarkan salvawayninchikunata sielupi
kushikushpa paywan tantalla kawsananchikunapa. Kunankaman Tata Diospa
yuyashkanta manara ni pi yachashkarachu. Ñukaka paypa yuyayninta yachachiykay-
kichi. 8 Kay allpapi kamachikuk runakuna mana Tata Diospa yuyashkanta en-
tiendirkansapachu. Entiendishka kashpankunaka sukaman alli kamachiwakn-
inchikuna Jesukristutaka mana kruspi chakatachinmansapachu karkan.
9 Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa:

“Tata Dios sukaman allimakunata rurashka payta kuyak runakunapa.
Mana ni suk runa chay allima rurashkanta kawashkachu nima uyarishkachu nima
yuyashkachu.”

10 Ñukanchikuna chaykunata entiendinchisapa Tata Diospa Espiritun tukuy Tata Diospa
yuyayninta entiendichiwaptinchikuna.
11 Ñukanchikunalla yuyayninchikunata yachanchisapa. Mana ni pi yuyayninchikunata
yachanchu. Chashnashina Tata Diospa Espiritunllami yuyayninta yachan.
Mana ni pi paypa yuyayninta yachanchu. 12 Tata Dioska mana runakunapa
yuyayninkunatachu yachachiwanchisapa. Kuyawashpanchikuna Espiritunta
kachamurkan paypa allima yuyayninta yachachiwananchikunapa. 13 Tata Diospa
Espiritun yachachiwaptinchikuna suk runakunata yachachinchisapa. Mana
kikinchikunapa yachashkanchikunatachu yachachikunchisapa. Tata Diosta kreyik
runakunallata paypa yuyayninta yachachinchisapa.
14 Chay mana Tata Diosta kreyik runakuna paypa Espiritunpa yachachikunanta
mana atipansapachu entiendiyta. Rimansapa llulla kananta. Tata Diosta kreyik
runakunalla atipansapa entiendiyta. 15 Chaymanta Tata Diospa Espiritun yanapawapt-
inchikuna atipanchisapa paypa yuyayninta entiendiyta. Chashna Tata Diospa yuyayn-
inta entiendiptinchikuna chay mana Tata Diosta kreyik runakuna mana atipansapachu
entiendiwayninchikunata. 16 Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa: “Mana ni pi
Tata Diospa yuyayninta entiendinchu. Mana ni pi Tata Diosta yachachinchu.” Chashna
Tata Dios killkadunpi rimaptin paypa Espiritun Jesukristupa yuyayninta entiendichi-
wanchisapa.

3

Pablu yachachiwanchisapa Jesukristullata kasunanchikunapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna Jesukristuta kreyik runakuna kashpaykichipish manara allitarachu paypa yachachikunanta entiendinkichi. Taksha wambrakunashinallara kankichi. Manara Tata Diospa Espiritunta allitarachu kasuykankichi. Chayrayku manara atipashkanirachu allita yachachiynikichita. 2 Tata Diospa rimananka iden alli mikunashinami. Kankuna manara chay alli mikunata atipashkankichirachu mikuyta. Iden ñuñukuykak wambrillukunashinara kashkankichi. Tata Diospa rimanan manara allitarachu entiendishkankichi. Chayrayku entiendinaykichi layallata yachachishkaykichi. Kunankaman chay layalla kankichi.

3 Kankuna kikikichillapa munanaykichita rurashpa ayninakushpa yuyanakushpa chikninakushpa kawsaykankichi. Chashna kawsaykashpaykichi Jesukristuta mana kreyik runakunashinalla kawsankichi. 4 Sukkuna rimaykankichi ñukallata kreyiwanaykichita. Suk kankuna rimankichi Apolosllata kreyinaykichita. Chashna rimashpaykichi kikikichillapa munanaykichita ruraykankichi. 5 Ñuka Apoloswan kikinikunamanta mana nimachu kanisapa. Tata Dios ñukaykunata kachamuwashkasapa paypa rimananta yachachikunaynikunapa. Chashna yachachikuptinikuna kankuna Jesukristuta kreyishkankichi.

6 Ñuka Pablu murukunata tarpukshina kankunata yachachishkaykichi. Chaymanta wawkinchi Apoloska tarpudu murukunata yakuchakshina yachachishushkankichi. Chaymanta Tata Diosllami murukunata wiñachikshina rimananta entiendichishunkichi. 7 Ñuka tarpukuk runashina kashpayni mana nimachu kani. Apolospish murukunata yakuchak runashina kashpa mana nimachu. Tata Diosllami murukunata wiñachin. Chayrayku payllata kasunaykichi tiyan.

8 Ñuka tarpukuk runashina kashpayni Apolos murukunata yakuchak runashina kashpa paktalla trabajanisapa. Chashna ishkantinikuna Tata Diospa trabajaptinikuna paytapish ñukatapish pagarawankasapa. 9 Ñuka Apoloswan paktalla Tata Diospa chakranpi trabajaykanisapa. Kankunaka Tata Diospa tarpuchishkan chakranshina kankichi.

Chaymanta Tata Diospa wasinshina kankichi. 10 Tata Dios yachachiwaptin ñukaka kankunata allita yachachishpayni wasi kallarinanta churakshinami kani. Suk runakuna kallarishkayni wasinta armansapa. Ñukaka kallarishkani yachachiynikichita. Sukkuna yachachikuypi katinsapa. Tukuy yachachikuk runa yuyanan tiyan imashnami allita yachachikunka nishpa. 11 Chay Tata Diospa wasinpa kallarinanka Jesukristumi. Mana ni pi suk chikan kallarinanta atipanchu churayta.

12 Suk alli yachachikuk runakuna chay wasi kallarinanpi kurimanta kullkimanta allima rumikunamanta chay Tata Diospa wasinta ruransapa. Suk mana alli yachachikuk runakuna kaspimanta ukshamanta pintumanta Tata Diospa wasinta ruransapa. 13 Jesukristu kashkan shamuptin tukuy kaspimanta, ukshamanta, pintumanta ruradu wasikuna rupankasapa. Tukuy kurimanta kullkimanta allima rumikunamanta ruradu wasikuna mana rupankasapachu. Jesukristu kashkan shamushpa willawashunchisapa pikunami mana allita rurashkanchisapa pikunami allita rurashkanchisapa nishpa. 14 Chay rurashkanchikuna wasi mana rupaptin Tata Dios premyunchikunata kuwanchisapa. 15 Chaymanta rurashkanchikuna wasi rupaptin chay ninamanta kishpishpa mana nimayuk kiparishunchisapa.

16 ¿Manachu yachankichi kankuna Tata Diospa wasinshina kanaykichita? ¿Manachu yachankichi Tata Diospa Espiritun kankunapi kawsananta? 17 Chaymanta suk runakuna Tata Diospa wasinta kulluchinayansapa. Kankuna Tata Diospa wasin kaptikichi chay runakuna mana allita yachachishushpaykichi urmachishunayaykankichi.

Kankuna Tata Diosllapa wasin kankichi. Chayrayku chay mana alli yachachikuk runakuna urmachishuptikichika Tata Dios paykunata kulluchinankuna tiyan.

18 Ama kikikichilla llullachinakuychichu. Kankuna runakunallapa yachanankunata yachashpaykichi mana nima yachakshina yuyanakuychi Tata Diospa yachananta allita yachanaykichipa. 19 Tata Dioska riman runakunapa yachanankuna mana nima kananta. Paypa killkadunpi willawanchisapa: "Tata Dios yachaysapa runakunata chay yachanankunallawan pantachichin wakllichinakunankunapa." 20 Tata Diospa killkadun kashkan willawanchisapa: "Tata Dios yachan tukuy yachaysapa runakunapa yuyayninkuna llulla kananta."

21 Chayrayku ama alabanakuychichu alli kanaykichita suk yachachikuk runallata katishpaykichi. Tukuy Tata Diospa alli yachachikukkunaka kankunapami. 22 Ñukapish Apolospish Pedrupish yanapaknikichimi kanisapa. Tata Dios kay allpapi tukuy laya tiyakta kuwashkanchisapa. Kawsaptinchikunapish wañuptinchikunapish kunanmantapacha tukuy tiempukaman Tata Dioska yanapawashunchisapa. 23 Tukuy ñukanchikunami Jesukristupa kanchisapa. Jesukristupish Tata Diospami. Chayrayku tukuy laya tiyak allininchikunapa.

4

Pablu wawkinkunata yachachinsapa tukuy Tata Diospa yachachikuk runakunata kuyanankunapa.

1 Jesukristu ñukata Apolosta Pedruta kachamuwashkasapa manara ni pi yachashkan Tata Diospa yuyayninkunata entiendichinaynikunapa. Chayrayku yuyaychi ñukaykuna Jesukristupa yanapakninkunalla kanaynikunata. 2 Ñukaykuna tukuy Tata Dios willawashkankunata kuskata yachachikunaynikuna tiyan tukuy runakuna yachanankunapa yachachikunaynikuna alli kananta.

3 Kankuna allita mana allita yachachikuptini yuyawaptikichipish ñukapa mana nimananchu. Suk kamachikuk runakuna imapipish yuyawaptinkuna mana nimananchu. Nima kikini yuyanakunichu allitachu manachu rurashkani nishpa. 4 Ariya yuyanakuni allillata rurashkaynita. Chashna yuyanakushpaynipish mana rimashachu mana uchayuk kanaynita. Ichará Tata Dios yachan suk mana alli rurashkaynita. Paylla riman alli mana alli rurashkaynita.

5 Señorninchi Jesukristu shamushpa tukuy tutayadupi yuyashkanchikunata rurashkanchikunata surkumunka luspi rikurinanpa. Tukuy yuyashkanchikunata tukuy rurashkanchikunata yachashpa willawashunchisapa allitachu rurashkanchisapa manachu nishpa. Chaymanta rurashkanchikuna alli kaptin alabawashunchisapa. Chayrayku manara Jesukristu shamuptinra amana ni pita chatashpa yuyashpa kawsaychinachu.

6 Wawkinikuna, paninikuna, ñuka allinikichipa yachachiykaykichi ama rimanaykichipa ñukallata Apolosllata kreyiwanaykichita. Chayta yachachishkaykichi yachakunaykichipa Tata Diospa rimananllata kasushpa kawsanaykichipa ama suk runakunallata kasushpa kawsanaykichipa. Ama kreyinakushpa rimaychichu suk yachachikuk runata munanaykichita sukninta mana munanaykichita. 7 Kankuna mana sukkunamanta ashwan alli yachakchu kankichi. Tata Diosllami tukuy yachanaykichita kushushkankichi. Tata Dios mana yanapashuptikichika mana atipankichimanchu nimata rurayta nimata yachayta. Chayrayku ¿imapatí kreyinakunkichi alli yachak kanaykichita?

8 Kankuna kikikichilla yuyanakunkichi tukuy layata yachanaykichita. Yuyanakunkichi tukuy layayuk kanaykichita. Yuyanakunkichi ñukaykunamanta ashwan alli kamachikuk alli yachak runakuna kanaykichita. Ñuka munayman kamachikukkuna

kanaykichipa ñukaykuna kankunawan tantalla kamachikunanchikunapa. 9 Ñukaykuna Tata Diospa rimananta yachachikuk kaykashpaynikuna mana chashnachu yuyanakunisapa. Yuyanakunisapa Tata Dios churawashkankunata tukuy pimanta mana munadu washerushina kanaynikunapa maypipish kaptin wañunaynikunapa. Tukuy runakuna angelkunapish ñukaykunata suk pukllanakunapishina kawawansapa yachanankunapa allitachu manachu Tata Diosta kasushpa kawsaykanaynikunata.

10 Ñukaykuna Jesukristuta kreyishpa kuyashpa kawsaptinikuna suk runakuna rimansapa mana nima yachak kanaynikunata. Chaykamanka kankuna Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi rimankichi sukaman alli yachak kanaykichita. Ñukaykuna mana nimata atipanisapachu rurayta. Chaykamanka kankuna tukuy laya atipak kankichi. Runakuna ñukaykunata mana munawansapachu. Kankunata allita munashunkichi.

11 Kunankaman ñukaykuna yarkaymanta yakumanta mana alli llachapayuk kashpaynikuna purinisapa. Suk runakuna sufrichiwansapa. Mana nima wasinikuna tiyawansapachu. 12 Makinikunawan sukaman trabajashpaynikuna shaykunisapa. Suk runakuna yuyawashpa rabyachiwaptinkunapish allita kuyashpalla ayninisapa. Runakuna chikniwashpa padesichiwaptinkunapish mana nimata rimanisapachu. 13 Mana alli kanaynikunata rimaptinkunapish paykunata allita kuyashpalla parlachinisapa. Kunankaman kawawansapa susya wishchudutashina usuykak runakunatashina.

14 Kankuna munanayni wambraynikunashina kaptikichi allita yachachiykaykichi. Mana pinkachinayashpachu killkaykaykichi. 15 Yachachishkaykichi Jesukristu mana alli rurashkanchikunamanta perdonawananchikunata. Chashna yachachiptinikuna Jesukristuta kreyiykankichi. Chayrayku ñukaka iden tataykichishina kani. Kankunapa chunka waranka alli yachachishuknikichi tiyapushuptikichipish ñukallami tataykichishina kani. 16 Chayrayku sukaman roygaykichi ñuka allita rurashpa kawsashkaynishina kankunapish allita rurashpa kawsaychi.

17 Chayrayku alli yachachikuk munanayni wambrayni Timoteota kankunaman kachashkani. Paymi willashunkichi imashnami ñuka allita rurashpa Jesukristuta kreyishpa kawsaykani nishpa. Yachachishunkichi tukuy purishkayni llaktakunapi tukuy Tata Diosta kreyikkunata yachachishkaynikunata.

18 Kankunamanta sukkuna alabanakushpaykichi yuyankichi mana rinaynitana pasyaknikichi. 19 Chashna yuyaptikichipish Tata Dios munaptinka utka risha pasyaknikichi. Chaypina kawasha chay kikinkunallapa yuyayninkunapi alabanakuk wawkinchikunata yachanaynipa allitachu manachu ruraykansapa nishpa. 20 Tata Dios sinchita yanapashuptikichi paypa mandunpi kawsankichi. Mana rimashpallachu paypa mandunpi kawsankichi. 21 Kankunata pasyak riptini ¿imata ruranaynipatí munankichi? ¿Piñakushpa kastiganaynitachu munankichi? ¿Kushikushpalla allillapi yachachinaynitachu munankichi?

5

Pablu yachachikun suk mana alli rurak runata karkunankunapa.

1 Yachashkani suk wawkikichi madraschanta apishkanta warmin kananpa. Ñuka sukaman llakini chayta yachashpa. Tata Diosta mana kreyik runakuna chay laya mana allita mana nima ruransapachu. 2 Chay wawkikichi chayta rurashkanrayku sukaman llakinkichiman karkan. Llakinaykichi kaptin alli kawsakshina alabanakunkichi. Chay mana alli rurak wawkikichita willanaykichi tiyan Tata Diospa wasinman amana rinanpa kankunawan tantanakuk.

3 Ñuka kankunaman manara rishpaynipish sukaman kuyashpalla yuyaykaykichi. Señorninchi Jesukristu kachamuwashka kaptin ñami willashkaykichina chay sakra

mana alli rurak wawkikichita kastiganaykichipa. 4 Munani tantanakunaykichipa chay wawkikichipa mana alli rurashkanta parlanaykichipa. Chashna tantanakuptikichi ñuka sukaman yuyashkaykichi. Señorninchi Jesukristupish kankunawan kashpa yanapashunkichi.

5 Chaypi tantanakushpaykichi chay mana alli rurak wawkikichita karkuychi supaypa munananta rurashpa kawsananpa. Ichara chashnamanta wananman amana chay laya mana alli ruranata rurananpa. Chashna wanashpa allita rurayta yachakuptin Señorninchi Jesukristu kashkan shamushpa uchankunamanta salvanka. 6 Kankuna chay wawkikichita manara karkushpaykichira ama rimaychichu alli rurak runakuna kanaykichita.

Suk rimanata rimanchisapa: “Suk tipi levaduralla aypa machkata punkichin.” 7 Chayrayku chay mana alli rurak wawkikichi levadurashina kaptin karkuychi suk wawkikichi ama yuyanankunapa payshina mana allita rurayta. Chay runata karkushpaykichi suk mana levadurayuk panshina kankichi.

Chayraykuna Tata Dioska Señorninchi Jesukristuta kachamurkan Paskua fiestapi suk ovejapa wawanshina wañunanpa tukuy mana alli rurashkanchikunamanta perdonawananchikunapa. 8 Punkichidu pan yuyachiwanchisapa mana alli rurashkanchikunata. Chayrayku Paskua fiestapi mikunchisapa mana punkichidu pankunallata. Chayrayku willaykichi chay mana alli rurak runata karkunaykichipa mana punkichidu pankunashina kanaykichipa. Chaypi atipankichi kushikushpa Jesukristuta allita kreyishpa allillata rurashpa kawsayta.

9 Ñuka suk kartaynipi willashkaykichina ama suk chikan warmiwan uchallikuk runakunawan paktanakunaykichipa.

10 Chayta willashpayni mana munashkanichu willaynikichita tukuy mana alli rurak runakunamanta mana nima parlashpa ashunaykichipa. Chashna tukuy chikan warmiwan uchallikuk runakunamanta, tukuy kullkillata munak runakunamanta, tukuy suwakunamanta, tukuy ruradu dioskunata kreyik runakunamanta ashushpaykichika kay allpamanta llukshinkichiman karkan.

11 Suk runakuna Jesukristuta kreyik runakuna kanankunata rimashpankunapish chikan warmiwan uchallikunsapa. Tukuy laya tiyakta munashpalla kawsan. Ruradu dioskunata kuyashpa kawsan. Llullachikushpalla machashpalla suwakushpalla kawsan. Ñuka willashkaykichi chay laya mana alli rurak runakunawan ama paktanakunaykichipa. Ama nima munaychichu paykunawan mikuyta.

12-13 Chay mana Jesukristuta kreyik runakuna uchallikuptinkuna ñuka mana nimata willashachu. Tata Diosmi paykunataka kastigankasapa. Chashna kaptinpish kankuna Jesukristuta kreyikmasikichikunata mana allita ruraptinkuna willanaykichi tiyan amana chay mana alli ruranata rurananpa. Chayrayku chay madraschanwan uchallikuk runata karkunaykichi tiyan.

6

Pablu yachachikun ama awtoridarkunapi rinanchikunapa wawkinchikunata mañakukuk.

1 Kankuna Jesukristuta kreyikmasikichiwan piñanakushpaykichi suk Jesukristuta kreyikmasikichillata rillaychi willak yanapashunaykichipa allichayta. Ama llakta awtoridarkunapi rillaychichu mañakukuk. 2 ¿Manachu yachankichi? Ñukanchikuna Jesukristuta kreyik kashpanchikuna tukuy mana Jesukristuta kreyik runakunata willashunchisapa allita rurashka mana allitachu rurashka nishpa. Chashna tukuy runakunata atipashpaykichi willayta ¿imapatí mana atipankichi kankunapuralla chay mana alli rurashkankunata allichayta? 3 ¿Manachu yachankichi Tata Diospa angelninkunatapish willananchikunata pimi alli rurak pimi mana alli rurak nishpa? Chayrayku kay allpapi

kawsashpaykichira atipankichi chay mana alli rurak runakunata yanapayta allita rurashpa kawsanankunapa.

4 Chayrayku kankuna Jesukristuta kreyikmasikichiwan piñanakushpa ¿imapatí chay
mana Jesukristuta kreyik awtoridarpi rinkichi chatakuk? 5 Chayta willaykichi
pinkachinaynipasapa. Ariya ¿manachu ni suk alli yachak wawkikichi tiyan willashunay-
kichipa imashnami allichankichiman nishpa? 6 ¿Imapatí kankunapura sukwan sukwan
piñanakushpa mana Jesukristuta kreyik awtoridarpi chatanakuk rinkichi?

7 Jesukristuta kreyikmasikichiwan piñanakushpa kawsashpaykichi manami Tata
Diostachu kushichiykankichi. Jesukristuta kreyikmasikichi mana allita rurashupti-
kichipish kushikushpalla kawsaychi. Imaykichita suwapushuptikichipish mana nima
piñakushpalla kawsaychi. 8 Chaykunata yachaykashpaykichipish wawkikichita mana
allita rurashpaykichi suwankichi.

9 ¿Manachu yachankichi chay mana alli rurak runakuna Tata Diospa mandunpi
mana yaykunankunata? Ama llullachinakuychichu. Manara kasarashpa warmiwan
tantanakuk runakuna, ruradu dioskunata kuyak runakuna, chikan warmiwan uchal-
likushpa kawsak runakuna, ullkumasinwan warmiwanshina kawsak runakuna Tata
Diospa mandunpi mana yaykunkasapachu. 10 Nima suwakuna, nima tukuy laya
kikinllapa munak runakuna, nima machashpa kawsak runakuna, nima wasin wasinpi
yuyaypi purik runakuna, nima llullachikushpa suwakuk runakuna Tata Diospa man-
dunpi yaykunkasapachu. 11 Ñawpa tiempu kankunamanta sukkuna chay laya mana
alli rurak runakuna karkankichi. Kunanka Señorninchi Jesukristu tukuy uchaykichi-
manta perdonashushpaykichi mayllashushkankichi. Kunanka Tata Diospa Espiritun
yanapashuykankichi Tata Diosllata kasushpa kawsanaykichipa.

Mana allichu kanman mana allikunata rurashpa kawsananchikunapa.

12 Runakuna rimansapa: “Imatapish kaptin ruranchimansapa.” Ariya, imatapish
kaptin munashpa ruranchimansapa. Chaykamanka mana allichu tukuy layata ru-
rananchikunapa. Ariya, atipanchimansapa tukuy layata rurayta. Chaymanta mu-
nananchikunata rurashpanchikuna tipimanta tipimanta ashwan ashwanta munan-
chisapa chayllata rurayta. Chayrayku mana allichu tukuy munananchikunata ru-
rananchikunapa.

13 Chaymanta runakuna rimansapa: “Tata Dios tukuy laya mikunata kuwashkan-
chisapa mikunanchikunapa. Wiksanchikunata rurashka mikunanchita chaskinanpa.”
Ariya, Tata Dios tukuy laya mikunanchikunata rurashka mikunanchikunapa. Chay-
manta suknin diya tukuy chay mikunanchikunata chay wiksanchikunatapish kulluchi-
nan tiyan. Tata Dioska manami rurawashkanchisapachu chikan warmiwan uchal-
likushpa kawsananchikunapa. Tata Dioska rurawashkanchisapa payllata kasushpa
kawsananchikunapa. Yanapawanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. 14 Tata
Dioska rikchak layata rurayta atipak kashpa Señorninchi Jesukristuta wañushkanmanta
kawsachimurkan. Chaymanta suknin diya ñukanchikunatapish wañushkanchikunamanta
kawsachiwashunchisapa. Chayrayku amana uchallikushpa kawsaychinachu.

15 ¿Manachu yachankichi Jesukristu ñukanchikunapi kawsaptin paywan sukllalla
kananchikunata? Chashna paywan sukllalla kashpanchikuna ¿imashnatí Jesukris-
tuta sakinchimansapa suk waynandera warmiwan tantanakushpa paywan sukllalla
kananchikunapa? Mana nima layapi allichu chayta rurananchikunapa.

16 Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa: “Tukuy ullku warminwan tanta-
nakushpa sukllallami kanka.” Chayrayku suk ullku suk waynandera warmiwan
tantanakushpa paywanpish sukllallami. 17 Chaymanta ñukanchikuna Señorninchi Je-
sukristuwan tantanakushpanchikuna paywan sukllallana kanchisapa. 18 Chayrayku
ama munaychichu warmiwan uchallikushpa kawsayta. Suk ullku chikan warmiwan

uchallikushpa kikinpa kuerpunta wakllichin. Chikan laya uchata rurashpa mana kikinpa kuerpuntachu wakllichin.

19 ¿Manachu yachankichi Tata Dioska Espiritunta kuwashkanchikunata ñukanchikunapi wasipishina kawsananpa? Ñukanchikunapi kawsashpa ñukanchikunapa doyñunchikuna. 20 Mananami kikinchikunapa munayninchikunapinachu kawsanchisapa. Señorninchi Jesukristu sukaman sufrishpa wañurkan rant iwananchikunapa. Chayrayku paypa kashpanchikuna payllata allita kushichishpa kawsananchikuna tiyan.

7

Pablu yachachikun kasaradukunata imashnami kawsankasapa nishpa.

1 Kankuna suk kartapi tapuwashkankichi allichu manachu kanman suk ullku kasarananpa. Ñuka willaykichi alli kanman ama kasarananpa nima warmiwan uchallikushpa kawsananpa. 2 Chaymanta ama uchallikushpa kawsanankunapa alli kanman tukuy Jesukristuta kreyik ullkukuna kasarashpa warminwan kawsanankunapa. Chaymanta alli kanman tukuy paninchikunapish kasarashpa kusanwan kawsanankunapa. 3 Tukuy ullku warminwan tukuy warmi kusanwan allita wiwanakushpa kuyanakushpa kushichinakushpa kawsanankuna tiyan. 4 Tukuy kusayuk warmipa kuerpun kusanpana. Mananami kikinpanachu. Chaymanta tukuy warmiyuk ullkupa kuerpun warminpana. Manana kikinpanachu.

5 Chaymanta ama sukpish sukpish kuerpuykichita michanakuychichu. Ichara ishkantinkuna allita paktanakunmansapa suk tiempullapa mana tantanakushpa puñunankunapa Tata Diosllawan parlanankunapa. Chaymanta chay churadu tiempu paktaptin kashkan tantanakunkasapa ama supay uchallichinankunapa.

6 Tukuy chayta willaykichi kankunata yanapanayashpa. Manami willaykichichu kamachikukshina. 7 Ñuka munayman tukuy kankuna ñukashina mana warmiyuk kawsanaykichipa. Chashna munaptinipish mana tukuychu atipanmansapa mana warmiyuk kawsayta. Chayrayku Tata Dioska allita riksiwashpanchikuna sukkunata yanapansapa kushikushpa kasarashpa kawsanankunapa. Sukkunata yanapansapa kushikushpa mana kasarashpa kawsanankunapa.

8 Tukuy waynakunata shipashkunata viyudakunata willaykichi: Alli kanman ñukashina mana kasarashpa kawsanaykichipa. 9 Chaymanta mana warmiyuk mana kusayuk mana atipashpaykichi kawsayta alli kanman kasaranaykichipa ama sukta sukta munashpa kawsanaykichipa.

10 Tata Dios willawashka kaptin tukuy kasadukunata willaykichi: Kusayuk warmi kashpaykichi ama kusaykichita sakiychichu. Manami yuyayninimantachu chayta willaykichi.

11 Ichara suk warmi kusanta sakinman. Alli kanman chay warmi kusanwan kashkan tantanakushpa kawsananpa. Mana kusanwan kashkan tantanakuyta munaptin mana allichu suk chikan ullkuwan kasarananpa. Chaymantapish mana allichu suk ullku warminta wishchunanpa.

12 Ichara suk wawkinchipa warmin mana Jesukristuta kreyishpa kawsanman. Señorninchi Jesukristu mana yachachiwaptinchikunapish ñuka willaykichi: Chay warmin mana kreyikuk kashpapish paywan kawsayta munaptin mana allichu chay wawkinchi warminta wishchunanpa.

13 Chaymantapish ichara suk paninchipa kusan mana Jesukristuta kreyishpa kawsanman. Chay kusan paywan kawsayta munaykaptin mana allichu chay paninchi kusanta wishchunanpa. 14 Chay kusan mana Jesukristuta kreyiptinpish Tata Dios paninchita yanapan kusanwan allita kuyanakushpa kawsanankunapa. Chaymantapish suk wawkinchipa warmin mana Jesukristuta kreyiptinpish Tata Dios wawkinchita yanapan warminwan allita kuyanakushpa kawsanankunapa. Chashna allita

kuyanakushpa kawsaptinkuna wambrankunapish Tata Diospa kankasapa. Mana allita kuyanakushpa kawsaptinkunaka nima wambrankuna Tata Diospachu kankasapa.

15 Tata Dios munan allita kushikushpa mana piñanakushpa kawsananchikunapa. Chayrayku kusaykichi warmikichi mana Jesukristuta kreyik kashpankuna sakishunayaptikichi ama michaychichu. Chashna sakishuptikichi manana kasadushinanachu kiparinkichi. 16 Kankuna paninikuna, chay mana Jesukristuta kreyik kusaykichi mana sakishuptikichika ichara kankuna paykunata yanapankichiman kreyishpa kawsanankunapa. Kankuna wawkinikuna, chay mana Jesukristuta kreyik warmikichi mana sakishuptikichi ichara kankuna paykunataka yanapankichiman kreyishpa kawsanankunapa.

17 Wawkinikuna, paninikuna, tukuy llaktakunapi ñuka tukuy Jesukristuta kreyishpa kawsak runakunata kayta yachachiykichi: Tata Dios munaptin kasaraychi. Mana munaptin ama kasaraychichu. Imashnacha Tata Dios yachachishunkichi ruranaykichipa chayllata rurashpa kawsaychi.

18 Kankunamanta sukkuna judiyu runakuna kashpaykichi señaladu kankichi. Chashna señaladu kashpaykichi Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi señaladu kipariychi. Chaymanta sukkuna mana judiyu runakuna kashpaykichi mana señaladuchu kankichi. Kankuna ama señalachinakuychichu. 19 Ñukanchikuna señaladu mana señaladupish kashpanchikuna mana nimananchu. Tata Diospa kamachikunankunata kasushpalla kawsananchikuna tiyan. 20 Ichará señaladu ichará mana señaladu kashpaykichi Jesukristuta kreyishkankichi. Imashnami kankichi chay layalla kipariychi.

21 Rantidu runa kashpa Jesukristuta kreyishpaykichi chay rantishuk runapa mandunllapi trabajashpa kawsaychi. Rantidu runa kashpaykichipish ama llakiychichu. Chaymanta patronnikichi mandunmanta llukshichishunayaptikichi llukshiychi. 22 Rantidu runakuna kashpaykichipish kunanka Señorninchi Jesukristuta kreyishpa kawsaptikichi payka rantishushkankichi payllata kasushpa kawsanaykichipa.

Chashnashina mana rantidu runa kashpaykichipish Jesukristupa mandunpi kankichi payllata kasushpa kawsanaykichipa. 23 Señorninchi Jesukristu sukaman sufrishpa kruspi wañushpa rantiwarkanchisapa amana uchallikushpana kawsananchikunapa. Chayrayku ama munaychichu ni suk llullachikuk runapa munananta rurayta. 24 Rantidu runa mana rantidu runa kashpaykichi Jesukristuta kreyishpa kunanmantapacha allita payllata kasushpa kawsaychi.

25 Kunanka mana kasaradukunata yachachiykichi. Señorninchi Jesukristu kay yachachikunaynita mana yachachiwarkanchu. Chashna kaptinpish payka sukaman kuyawashpa yanapawaptin yachachiykichi. Chayrayku kay yachachikunaynita allita kasuychi. 26 Kunan kay tiempu aypa sufrichiwakninchi runakuna tiyaptin ñuka rimani alli kanman tukuy mana warmiyuk runakuna chashnalla kawsanaykichipa. 27 Kankuna warmiyuk kashpaykichi ama warmikichita wishchuychichu. Mana warmiyuk kashpaykichi ama munaychichu warmiyuk kayta. 28 Chaymanta kasaranayashpaykichika kasaraychi. Kasarashpa mana uchallikunkichichu.

Chaymanta suk shipash kasarashpaka paypish mana uchallikunchu. Kankuna kasaradu kashpaykichi sukaman trabajanaykichi tiyan warmikichita wambraykichita wiwanaykichipa. Chayrayku willashkaykichi ama warmiyuk kanaykichipa ama llakishpa kawsanaykichipa.

29 Wawkinikuna, paninikuna, sukaman willaykichi. Mana unaytachu kawsashunchisapa. Chayrayku kunanmantapacha kankuna warmiyuk kashpaykichi amana payllata yuyashpanachu kawsaychi. 30 Kankuna llakidu kashpaykichi amana llakidushinanachu kawsaychi. Suk fiestapi kashpaykichi amana chay fiestapishinanachu

kawsaychi. Suk imata rantishpaykichi mana nimayukshina kawsaychi. 31 Tukuy kay kawananchikuna allpa tukunan tiyan. Chayrayku rikchak layayuk kashpaykichi mana nimayukshinalla kawsaychi.

32 Ñuka munayman ama kay allpapi rikchak layapi yuyaykushpalla kawsanaykichipa. Mana warmiyuk ullku ashwanta yuyan imashnami Tata Diosta sirvishpa kushichinka nishpa. 33 Warmiyuk ullku yuyanan tiyan imashnami warminta kushichishpa wiwanka nishpa. 34 Chayrayku ishkay layata yuyanan tiyan. Chashnashina mana kusayuk warmi ashwanta yuyan imashnami Tata Diosta sirvinka nishpa. Tata Diospa munananllata rurashpa payllata kuyashpa kushichishpa kawsan. Chaykamanka kusayuk warmi yuyanan tiyan imashnami kusanta kushichishpa wiwanka nishpa.

35 Tukuy kayta willaykichi Tata Diosllata tukuy shunku kuyashpa kasushpa sirvinaykichipa. Manami kasaranaykichimanta michashpachu kaytaka willaykichi.

36 Kunanka shipashyuk runakunata yachachiykichi: Machuyaduna shipashnikichi parladunwan sukaman kasarayta munaptin kankuna kasaranankunapa munashpaykichi kasarachiychi. Chashna chay shipashnikichita kasarachishpa mana uchallikunkichichu. 37 Chaymanta sukaman yuyashpaykichi mana allichu kasarananpa nishpa shipashnikichi mana kasarayta munaptinka alli kanman ama kasarachinaykichipa. 38 Chashnashina kankuna shipashnikichita kasarachishpaykichi allita rurankichi. Shipashnikichita mana kasarachishpaykichi ashwan allita rurankichi.

39 Kusayuk warmika kusan wañunankaman kusanpa munayninpi kawsanan tiyan. Chaymanta kusan wañuptin suk ullkuwan kashkan kasaranayashpa chay ullku Tata Diosta kreyik kaptin alli kanman kasarananpa. 40 Ñuka yuyani chay viyuda mana kashkan kasarashpa ashwan kushikushpa kawsanman. Chayta rimani Tata Diospa Espiritun yanapawaptin.

8

Pablu yachachikun ruradu dioskunapa churadu mikunata mikushunchichu manachu nishpa.

1 Kunanka yachachiykichi ruradu dioskunapa churadu mikunakunata mikushunchichu manachu nishpa. Ñukanchikuna yachanchisapa chay ruradu dioskuna mana nimata rurayta atipanankunata. Chay ruradu dioskunata kuyak runakuna mana chayta yachansapachu. Ñukanchikuna chayta yachashpanchikunapish ama alabanakuypachichu paykunamanta ashwan alli yachak kananchikunata. Chay runakunata kuyashpalla yanapashpalla kawsaypachi ashwan ashwanta kuyanakushpa kawsananchikunapa. 2 Ichará kankunamanta sukkuna rimankichi yachaysapa kanaykichita. Chashna alabanakushpaykichi manara allita yachankichirachu Tata Diosta kuyashpa kawsayta. 3 Allita Tata Diosta kuyashpa kawsaptikichi paymi kankunatapish riksishunkichi.

4 Ñukanchikuna yachanchisapa sukllalla Tata Dios tiyananta. Yachanchisapa chay ruradu dioskuna mana nimata rurayta atipanankunata. Chayrayku yachanchisapa chay ruradu dioskunapa churadu mikunata mikuptinchikuna mana nimananchu. 5 Kay allpapi aypa ruradu dioskuna aypa supaykuna tiyan. Aypa runakuna chay ruradu dioskunata chay supaykunata kasushpa kawsansapa. 6 Chashna chay runakuna kawsaptinkunapish ñukanchikuna rikchak layata rurak sukllalla Tata Diosninchita kasushpa kawsanchisapa. Pay Tatanchikuna kaptin payllata kuyashpa sirvishpa kawsananchikuna tiyan. Chaymanta sukllalla kamachiwakninchikuna Señorninchi Jesukristu tiyan. Payka rikchak layata rurashka. Ñukanchikunatapish rurawashkanchisapa.

7 Chaymanta Jesukristuta kreyikmasinchikunamanta sukkuna manara chayta yachansaparachu. Ñawpa tiempu chay wawkinchikuna chay ruradu dioskunata

kuyashpa chay mikunata mikuksapa. Kunankaman chay mikunata mikushpankuna yuyansapa chay ruradu dioskunata kuyaykanankunata. Chayrayku yuyansapa chay mikunanta mikushpa uchallikuykanankunata. 8 Ñukanchikuna yachanchisapa chay mikunata mikushpanchikunapish mana mikushpanchikunapish mana uchallikunanchikunata. Mikuptinchikuna mana mikuptinchikunapish Tata Dios kuyawanchisapalla.

9 Chaymanta suk wawkinchi yuyanman mikushpa uchallikunanta. Chashna yuyashpa kawawanchimansapa mikuykaptinchi. Chaymanta paypish mikushpa yuyanman uchallikunanta. 10 Tukuy chayta yachashpanchikuna ichara rinchimansapa suk fiestapi tiyarishpa chay ruradu dioskunapa churadu mikunata mikuk. Chaypina ichara Jesukristuta kreyikmasinchikuna manara allita yachashpara kawawashpanchikuna paypish munanman mikuyta.

11 Chashna mikushpa chay mana yachak wawkinchi yuyanman uchallikunanta. Chaymanta ichara manana Jesukristuta kreyishpanachu kawsanman. Chay modomanta ñukanchikuna chay wawkinchita uchallichinchimansapa. Señorninchi Jesukristu wañurkan chay wawkinchitapish salvananpa. Chayrayku ama chay mana yachak wawkinchikunata uchallichiypachichu. 12 Chay wawkinchita uchallichishpanchikuna Jesukristuta manana kasuykanchisapanachu.

13 Chayrayku ama munaypachichu niman suk wawkinchita uchallichiyta. Ñukanchikuna ruradu dioskunapa churadu mikunata mikushpanchikuna wawkinchita uchallichishpanchikuna amana kutin chay mikunata mikuypachinachu.

9

Pablu riman Jesukristu kachamushkanta yachachikuk kananpa.

1 Ñukaka Señorninchi Jesukristuta kawashkani. Ñukata kachamuwashka paypa rimananta yachachikunaynipa. Mana ni suk runapa mandunpichu kani. Kankunata yachachiptinikuna Jesukristuta kreyishpa kawsaykankichi.

2 Yuyawak runakuna mana yachansapachu Jesukristu kachamuwashkanta yachachikunaynipa. Chay runakuna mana chayta yachaptinkunapish kankunata yachachiptini Jesukristuta kreyishpa kawsaykankichi. Chayrayku yachankichi Jesukristu kachamuwashkanta.

3 Chay yuyawak runakunata willani: 4 Jesukristu kachamuwashka kaptin kankuna mikunaynita upyanaynita kuwanaykichi tiyan. 5 Jesukristupa yachachikukmasinikunawan Pedruwan Jesuspa wawkinkunapish warminkunawan tantalla purinsapa Tata Diospa rimananta yachachikunankunapa. Ñukapish Jesukristuta kreyik warmiwan kasarayta munashpaynika chay warminiwan tantalla yachachikuypi puriyman.

6 Kankuna chay yachachikuk runakunata kullkita kunkichi yachachishunaykichipa. ¿Manachu wawki Bernabewan ñukapish atipaymansapa kullkita mañaynikichita?

7 Suk soldadu servisiupi kashpa manana kikinnachu mikunantaka rantin. Suk runa chakranmanta uva wayunkunata pallashpaka mikun. Ovejakuna kuydak runa chay ovejankunapa lechinta surkushpa upyan. 8 Mana runakunapa yuyayninkunallatachu yachachiykichi. Ñawpa yachachikuk Moisespish chayta yachachikurkan.

9 Payka killkadunpi yachachiwanchisapa: “Toroykita murukunata pelachinanpa muyushpa saruykaptin ama shiminta watapuychu murukunata atipananpa mikuyta.” Tata Dios chayta yachachiwashpanchikuna mana chay torokunallatachu yuyaykarkan. 10 Chayta yachachiwanchisapa ñukanchikuna yachananchikunapa tukuy Tata Diospa rimananta yachachikukkunata allita wiwananchikunapa.

Suk runa chakranpi allpata aspishpa atarichin murukunata tarpunanpa. Chay tarpushkan pukuptin chikan runa pallan. Chay aspik runa chay pallak runa ishkantinkuna kushikushpa trabajansapa yuyashpa murukunata chaskinankunata.

11 Ñukaykuna Tata Diospa rimananta yachachikukkunaka chay chakrapi tarpukuk runakunashinami kanisapa. Kankunata yachachiptinikuna kankuna mikunawan kullkiwan wiwawanaykichi tiyan kawsanaynikunapa. 12 Suk yachachikuk runakuna kankunata mañashunkichi yanapanaykichipa. Bernabewan ñukapish munashpaynikuna mañaykichiman. Mañayta atipashpaynikunapish mana munanisapachu nimata mañaynikichita. Ñukaykuna sukaman sufrishpa trabajashpa kawsanisapa ama ni pi rimanankunapa Jesukristupa rimananta kullkita munashpalla yachachikunaynikunata.

13 Kankuna yachankichi Tata Diospa wasinpi trabajak runakuna Tata Diosta kuyashpa mikunata churashkankunata. Chaymanta Tata Diosta kuyashpa altarpi wañuchishkankuna animalkunapa aychanta mikunsapa. 14 Chashnashina Tata Dios munan kankuna Jesukristu salvakuk kananta yachachishuknikichita wiwanaykichipa.

15 Ñukaka kankunamanta manami nimata chaskiyta munashkanichu. Ni kay kartata killkaykichichu kullkita kuwanaykichita munashpa. Chashna mana nimata mañashpayni sukaman kushikuni. Yarkaymanta wañunayashpaynipish manami nimata mañashkaykichichu. Ñuka suk imata mañashpayni mana kushikuymanchu.

16 Jesukristu salvawananchikunata yachachikushpaynipish manami alabanakunichu. Tata Dios kachamuwashkanrayku yachachikunayni tiyan. Mana yachachikuptini Tata Dios kastigawanman. 17 Mana yachachikuyta munashpaynipish yachachikunayni tiyan Tata Dios kachamuwashka kaptin. Kushikushpa yachachikuptini payka premyuynita kuwanka. 18 Kankunamanta mana nimata mañashpayni Jesukristu salvawananchikunata yachachikushpa sukaman kushikuni. Kankunata yachachishkaynirayku atipayman kullkita mañaynikichita. Mana nimata mañashpayni sukaman kushikuni.

19 Ñuka mana rantidu runa kashpaynipish rantidu runashina tukuy runakunata yanapanisapa. Chashna yanapashpasapa munani ashwan aypa runakuna Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa. 20 Judiyu runakuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsansapa. Ñuka judiyu runa kashpaynipish yachani chay kamachikunankunata kasushpa mana salvadu kanaynita. Chayta yachashpaynipish judiyu runakunawan tantalla kawsashpayni paykunashina Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsani. Chashnamanta ashwan aypa judiyu runakunata yachachinisapa Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa.

21 Mana judiyu runakuna Moisespa kamachikunankunata mana kasushpachu kawsansapa. Ñuka paykunawan tantalla kawsashpayni paykunashinalla kawsani yachachikuptini Jesukristuta kreyinankunapa. Paykunashinalla kawsashpaynipish Jesukristupa kamachikushkankunata kasushpayni Tata Diostapish kasushpa kawsaykani.

22 Jesukristuta kreyikmasinchikuna manara payta allita kasushpa kawsayta yachaptinkuna paykunawan kawsashpayni paykunashina kawsani. Tukuy piwanpish kawsashpayni paykunashinalla kawsani. Kuyashpalla paykunata yachachinisapa Jesukristuta kreyikuptinkuna salvadu kanankunapa. 23 Ñuka Jesukristu salvawananchikunata yachachikuni payta kreyikmasinikunawan kushikunaynipa.

24 Kankuna yachankichi aypa runakuna gananayashpa sinchita kallpashpankuna sukllalla premyuta chaskin. Kankunapish chay sinchita kallpak runashina allillata

rurashpa Tata Diosllata kasushpa kawsaychi paymanta suk alli premyuta chaskinaykichipa. 25 Pukllashpa premyuta chaskinayak runakuna wakllichikuk mikunata upyanata sasinsapa pukllashkan diya ama shaykunankunapa. Chay pukllak runakuna sasinsapa wakllik pankamanta ruradu koronata chaskinankunapa. Ñukanchikuna chay pukllak runakunashina allillata rurashpa kawsananchikuna tiyan Tata Dios mana wakllik alli premyuta kuwananchikunapa.

26 Ñuka chay pukllak runakunashina allillata rurashpa kawsaykani. Mana kallpanichu suk mana yuyaykushpa kallpak runashina. Mana makanakunichu wayrallata sakmashpa. Kuskata yuyashpalla kawsani. 27 Chay premyuta chaskinayak mana allikunata sasik runakunashina ñukapish mana kikinipa munanaynitachu rurani. Tata Diosta allita kasushpa kawsani sukkunata yachachishkayniwasha ama premyuynita pierdinaynipa.

10

Ama ñawpa awilunchikunashina ruradu dioskunata kuyaypachichu.

1 Wawkinikuna, paninikuna, mana munanichu kunkanaykichipa tukuy chay ñawpa awilunchikuna chakidu pampapi puriptinkuna Tata Dios puyuwan amachashkankunata.

Chaymanta Tata Dios chay manllayba Puka Kochata rakinachiptin tukuy runakuna chayta purishpa pasarkansapa. 2 Chashna Tata Dios chay puyuwan amachaptinkuna chay kochata pasashpa bawtisadukunashina karkansapa Moisesta kasushpa katinankunapa.

3 Tukuy diya Tata Dios chay ñawpa awilunchikunata sielumanta mikunankunata kurkansapa. 4 Chaymanta mana yaku tiyaptin suk manllayba rumimanta Tata Dios yakuta llukshichimurkan tukuy runakuna upyanankunapa. Chay manllayba rumi Jesukristuta yuyachiwanchi. Payka chay runakunawan tantalla purishpa amachashpa salvarkansapa ama yarkaymanta yakumanta wañunankunapa. 5 Chashna Jesukristu sukaman yanapaptinkunapish chay runakuna mana nima Tata Diosta kasunayarkansapachu. Chayrayku chay chunlla chakidu allpapi wañurkansapa.

6 Tata Dios chay ñawpa awilunchikunata kastigarkansapa ñukanchikuna ama munananchikunapa paykunashina mana allita rurashpa kawsayta. 7 Tata Diospa rimanan willawanchi: “Israel runakuna beshekuta kurimanta rurarkansapa. Chay beshekuta kuyashpankuna sukaman mikurkansapa upyarkansapa pukllarkansapa.” Kankuna ama chay runakunashina suk ruradu diosta kuyaychichu.

8 Ama paykunashina chikan warmiwan uchallikuypachichu. Paykuna uchallikushkankunarayku suk diyalla unkuywan ishkay chunka kimsa waranka runakuna wañurkansapa.

9 Chaymanta ama chay ñawpa awilunchikunashina Tata Diosta rabyachiypachichu. Paykuna rabyachishkankunarayku Tata Dioska machakuykunata kacharkan mukuptinkuna wañunankunapa.

10 Chaymanta ama chay ñawpa awilunchikunashina rimaypachichu Tata Dios mana alli kananta. Chashna rimaptinkuna Tata Diospa angelnin chay mana alli rimak runakunata wañuchirkansapa.

11 Tata Dioska chay ñawpa awilunchikunata kastigarkansapa ñukanchikuna yachananchikunapa amana paykunashina mana allita rimashpa kawsayta. Tata Dios tukuy chayta killkachirkan kay kulluna tiempu kawsashpanchikuna yachananchikunapa payta allita kasushpa kawsayta.

12 Kankuna allita rurashpa kawsaykanaykichita yuyanakushpaykichika kuydanakuychi ama uchallikunaykichipa. 13 Kay allpapi kawsashpanchikuna tukuy runakuna mana alli ruranakunata munanchisapa rurayta. Tata Dios

sukaman allima kashpa sukaman kuyawashpanchikuna yanapawanchisapa chay mana alli ruranayananchikunata ama rurananchikunapa. Chashna Tata Dios yanapawaptinchikuna atipashunchisapa allita rurashpa kawsayta.

14 Chayrayku munanayni wawkinikuna, paninikuna, amana ruradu dioskunata kuyaychinachu. 15 Kankuna alli yachak runakuna kashpaykichi yuyaychi allitachu manachu yachachishkaykichi nishpa. 16 Ñukanchikuna Tata Diosta kuyashpa tantanakushpa vinuta upyashpanchikuna Tata Diosta agradesinchisapa. Chashna chay vinuta upyashpanchikuna Jesukristu yawarninta ichashkanrayku paywan sukllalla kanchisapa. Chaymanta suk panta pakishpa mikushpanchikuna Jesukristu wañushkanrayku paywan sukllalla kanchisapa. 17 Aypa kashpanchikunapish chay panllata tantalla mikunchisapa. Chashna chay panta mikushpanchikuna sukwan sukwan sukllalla kanchisapa.

18 Chay israel runakunapish animalninkunata altarpi wañuchiksapa Tata Diosta kuyanankunapa. Chaymanta chay aychata tantalla mikushpankuna Tata Diosta tantalla kuyaksapa.

19 Chaymanta kashkan willaykichi chay ruradu dioskuna mana nimachu. Chay ruradu dioskunata kuyashpa wañuchinankuna animalpa aychanpish manami chikan laya aychachu. 20 Chay Tata Diosta mana kreyik runakuna suk ruradu diosta kuyashpa animalninkunata wañuchishpa supaykunata kunsapa.

Ñuka mana munanichu kankuna chay supaykunata kushkankuna aychata mikushpa chay supaykunata kuyanaykichipa. 21 Kankuna supaykunata kushkankuna mikunata mikushpaykichika manana atipankichinachu tantanakushpa Jesukristuta kuyashpa vinuta upyayta panta mikuyta. 22 Ñukanchikuna supaykunata kuyashpanchikuna Señorninchita rabyachinchisapa. Chashna Tata Diosta rabyachishpaka manami kastigawananchikunamanta kishpishunchisapachu.

Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna kuyanakushpa kawsananchikuna tiyan.

23 Ariya imatapish kaptin ruraptinchikuna mana nimananchu. Chashna mana nima kaptinpish mana allichu rurananchikunapa. Chaykunata rurashpanchikuna manana atipanchisapanachu Jesukristuta ashwan allita kasushpa kawsayta. 24 Tata Dios munan sukkunata yanapashpa kawsananchikunapa. Mana munanchu kikinchikunallapa munananchikunata rurananchikunapa.

25 Kankuna merkadupi suk aychata rantishpa ama tapukuychichu: ¿Kay aychaka ruradu dioskunata kuyashpa wañuchishkankunachu? Mana tapukushpalla rantishpa mikuychi. 26 Tata Dioska tukuy kay allpata tukuy kay allpapi tiyakta rurarkan. Chayrayku Tata Diosllapa kaptin rikchak layata mikushpanchikuna mana uchallikunchisapachu.

27 Ichara Jesukristuta mana kreyik runa wasinman pushashunkichiman mikuk. Chashna mikuk pushashuptikichi munashpaykichika rillaychilla paywan mikuk. Ama tapukuychichu ruradu dioskunata kushkankunata. 28 Chaymanta ichara chay karashunayak runa willashunkichiman: “Kay mikunaka diosninikunata kuyashpa wañuchishkankunami.” Chashna willashuptikichika ama chay aychata mikuychichu chay runa ama yuyananpa kankunapish chay ruradu diosta kuyanaykichita.

29 Chay aychata mikushpaykichika kankunapa mana ucha kaptinpish chay runa yuyanman uchallikunaykichita. Chaymanta ichara tapuwankichiman: “¿Imapatí sukpa yuyayninrayku chay aychata mana mikuyman? 30 Ñuka suk imata mikushpa Tata Diosta agradesishpa chay aychata mikuptini ¿imapatí suk runakuna mikushkaynirayku yuyawansapa mana allita ruraykanaynita?”

31 Chashna tapuwaptikichi willaykichi: Mikushpaykichi upyashpaykichi rikchak layata rurashpaykichi tukuy layata ruraychi Tata Diosllata kushichinaykichipa. 32 Ama

judiyu runakunata nima mana judiyu runakunata nima Tata Diosta kasukmasikichita uchallichiychichu. 33 Ñukaka tukuy laya allita rurani tukuy runakunata yanapanaynikunapa. Manami kikinipa munanaynitachu rurashpa kawsaykani. Tukuy runakunata yanapani paykunapish Jesukristuta kreyiptinkuna Tata Dios perdonanankunapa.

11

Pablu yachachikun imashnami Tata Diospa wasinpi kashunchisapa.

1 Ñukaka Jesukristu rurashkanshina allita rurashpa kawsaykani. Kankunapish ruranaynishina allita rurashpa kawsaychi. 2 Kankuna kuyawashpa tukuy yachachishkaynikunata mana kunkashpa allita kasuykankichi. Chayrayku alabaykichi.

3 Munani entiendinaykichipa. Jesukristuka Tata Diospa mandunpi kawsan. Tukuy kreyikuk runakuna Jesukristupa mandunpi kawsan. Tukuy kusayuk warmi kusanpa mandunpi kawsan.

4 Kankuna ullkukuna Tata Diospa wasinpi kashpaykichi orashpa Tata Diospa rimananta yachachikushpa umaykichita pampachishpaykichi Jesukristuta washanchaykankichi. 5 Kankuna kusayuk warmikuna Tata Diospa wasinpi kashpaykichi orashpa Tata Diospa rimananta yachachikushpa umaykichita mana pampachishpaykichi kusaykichita washanchaykankichi. 6 Mana umaykichita pampachinayaptikichika alli kanman chukchaykichita rutuchinaykichipa. Ichara suk paninchi yuyanman chukchanta rutuchishpa pinkakuna laya kananta. Chashna yuyaptin alli kanman umanta pampachinanpa.

7 Tata Diospa wasinpi kashpaykichi mana allichu ullkukuna umaykichita pampachinaykichipa. Tata Dioska suk ullkuta rurarkan payshina alli rurak kananpa sukkunata riksichinanpa Tata Dios alli rurak kananta. Chaymanta warmita rurarkan riksichikunanpa Tata Dios ullkuta allita rurashkanta. 8 Tata Dios ullkumanta warmitaka rurarkan. Manami warmimantachu ullkutaka rurarkan. 9 Ullku sapallan kaptin Tata Dios warmitaka rurarkan kusanta allita yanapashpa kawsananpa. Mana ullkutaka rurarkanchu warmin sapallan kaptin. 10 Chayrayku tukuy kusayuk paninchikuna umankunata pampachinkasapa kusanpa mandunpi kananta kawachikunanpa. Angelkunapish chayta kawashpa yachankasapa kusanta allita kasushpa kawsaykanankunata.

11 Chaymanta Jesukristuta kreyishpanchikuna warmikunapish ullkukunapish sukwan sukwan yanapanakushpa animuchinakushpa kawsashunchisapa. Mana paninchikuna nima wawkinchikuna atipansapachu sapallankuna Tata Diosta kuyashpa sirviyta. 12 Yachanchisapa Tata Dios tukuy layata rurashkanta. Kallarinanpi suk ullkuta rurarkan. Chaymanta chay ullkumanta suk warmita rurarkan. Ullkumanta warmita ruraptinpish tukuy ullkukuna warmimanta nasinchisapa. Tata Dios warmikunata ullkukunata rurashka kaptin payllapa kanchisapa.

13 Kankuna yuyaychi allichu manachu kusayuk warmi mana umanta pampachishpa Tata Dioswan parlananpa. 14 Chaymanta kankuna ullkukuna, amañankichi chukchaykichi tipidu kawsayta. Pinkakunkichiman suk warmishina suni chukchayuk kawsayta. 15 Kankuna warmikuna, amañankichi suni chukchayuk kawsayta. Chashna suni chukchayuk kashpaykichi sukaman kushikunkichi. Tata Dios warmikunata suni chukchankunata kurkan chaywan umankunata pampachinankunapa.

16 Ichara suk runakuna kankunata willashunkichiman: “Mana allichu chayta amañanaykichipa.” Ñukaka chay runakunata willani: Ñukaykunaka tukuy Jesukristuta kreyikmasinikunawan tukuy maypi chashna amañanisapa.

Pablu yachachikun Jesukristu wañushkanta yuyashpa tantalla mikunanchikunapa upyananchikunapa.

17 Wawkinikuna, paninikuna, mash uyariwaychi. Tata Diosta kuyanaykichipa tantanakushpaykichi manana yanapanakuykankichinachu. Chayrayku mana atipanichu alabaynikichita. 18 Suk runakuna willawashkasapa kankunashi Tata Diosta kuyanaykichipa tantanakushpa sukwan sukwan sukaman ayninakunkichi. Ichará chashna ayninakushpa kawsankichi. 19 Kankuna yuyankichi ayninakushpalla yachankichiman maykanmi ashwan allita Jesukristuta kreyinkichi nishpa.

20 Chashna ayninakushpaykichi panta mikushpa vinuta upyashpa mana Jesukristu wañushkantachu yuyaykankichi. 21 Mana shuyanakushpaykichi sukpish sukpish kikikichipa mikunaykichillata mikunkichi. Sukkuna aypata upyashpa machankichi. Sukkuna mana nimata mikushpa nimata upyashpa yarkaymanta kiparinkichi. 22 ¿Imapatí kikikichipa mikunaykichillata apashpa mikunkichi? ¿Manachu wasikichi tiyan chaypi mikunaykichipa upyanaykichipa? ¿Imapatí chay mana nimayuk wawkikichita mana karashpa pinkachinkichi? Chaykunarayku ¿imatatí ñuka willashkaykichi? Chashna ruraptikichi manami alabashkaykichichu.

Jesukristu wañushkanta yuyashpa mikunchisapa upyanchisapa. (Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lk 22.14-20)

23 Señorninchi Jesukristu yachachiwashkanta yachachiykichi. Judas rantikunan tuta Señorninchi Jesukristu tukuy disipulunkunawan tantalla mikushpa suk panta apishpa Tata Diosta agradesirkan. 24 Agradesishkanwasha chay panta pakishpa disipulunkunata willarkansapa: “Kay panta mikuychi. Kay panka kuerpuynimi. Ñuka wañusha kankunata salvanaynipa. Kunanmantapacha kankuna tantanakushpa suk panta mikushpa wañunaynita yuyaychi.”

25 Chaymanta chay panta mikushkankunawasha Jesuska suk vasu vinuta apishpa willarkansapa: “Kay vinuka yawarninita yuyachishunkichi. Ñuka yawarninita ichashpa mushuk paktuta kankunawan rurasha. Kunamantapacha kankuna tantanakushpa vinuta upyashpaykichi wañunaynita yuyaychi.”

26 Chashna Jesus yachachikuptin kashkan shamunankaman ñukanchikuna chay panta mikushpanchikuna chay vinuta upyashpanchikuna yuyanchisapa Jesukristu wañushkanta.

Yuyanakunanchikuna tiyan allita rurashpachu kawsaykanchisapa manachu nishpa.

27 Kankuna mana kuyanakushpa chay vinuta upyashpaykichi chay panta mikushpaykichi yuyaykankichi Jesukristu yawarninta ichashpa wañushkan mana nima kananta. Chashna yuyashpa mikushpaykichi Tata Diosta piñachinkichi. 28 Chayrayku manara chay panta mikushpara chay vinuta upyashpara shunkunchikunapi yuyananchikuna tiyan allitachu manachu rurashpa kawsaykanchisapa nishpa. 29 Chay panta mikushpa chay vinuta upyashpa Jesukristu wañushkanta allita yuyananchikuna tiyan. Mana allita yuyashpa mikuptinchikuna Tata Dios kastigawashunchisapa. 30 Chashna Tata Dios kankunata kastigashuptikichika sukkuna unkudu sukkuna shaykudu kankichi. Sukkuna wañushkasapana.

31 Chayrayku ñukanchikuna allita yuyananchikuna tiyan allita rurashpachu kawsaykanchisapa manachu nishpa. Chashna allita yuyanakushpa mikuptinchikuna upyaptinchikuna Tata Dios mana kastigawashunchisapachu. 32 Mana allita rurashpa kawsaptinchikuna Tata Dios kuyawashpanchikuna kastigawanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. Kastigawanchisapa ama chay mana Jesukristuta kreyik runakunashina mana tukuyniyuk ninaman rinanchikunapa.

33 Chayrayku wawkinikuna, paninikuna, tantanakushpaykichi chay panta mikunaykichipa chay vinuta upyanaykichipa sukwan sukwan shuyanakuychi tantalla mikunaykichipa upyanaykichipa. 34 Ichara Jesukristuta kreyikmasikichi yarkaymanta kankunawan tantanakushpa aypata mikunman aypata upyanman. Alli kanman chay yarkak runa manara kankunawan tantanakushpara wasinpi allita mikunanpa ama Tata Dios kastigananpa.

Kankunaman rishpayni ashwanta yachachishkaykichi.

12

Tata Diospa Espiritun sukta sukta atipachiwanchisapa suk layata suk layata rurananchikunapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, kunan yachachiykichi Tata Diospa Espiritun tukuy Jesukristuta kreyik runakunata atipachiwananchikunata sukta suk layata sukta suk layata rurananchikunapa. 2 Kankuna allita yuyankichi manara Jesukristuta kreyishpa kawsaptikichira supay pantachishuptikichi mana rimakuk dioskunata kuyashpa kawsashkaykichita. 3 Kunanka munani yachanaykichipa imashnami yachanchisapa pimi allita yachachikun pimi mana allitachu yachachikun nishpa. Tata Diospa Espiritun suk runata atipachiptinka mana atipanmanchu rimayta Jesus malditu kananta. Chaymanta Tata Diospa Espiritun mana atipachiwaptinchikuna mana atipanchisapachu rimayta Jesus kamachiwakninchi kananta.

4 Tata Diospa Espiritun atipachiwaptinchikuna sukpish sukpish atipanchisapa suk layata suk layata rurayta. Chashna suk layata suk layata ruraptinchikunapish Tata Diospa Espiritunlla atipachiwaykanchisapa. 5 Rikchak laya ruranata rurashpanchikunapish Señorninchi Jesukristullata sirviykanchisapa. 6 Rikchak laya rurana tiyan Tata Diosta sirvinanchikunapa. Chashna rikchak layata ruraptinchikuna Tata Dios tukuy laya ruray atipak kashpa atipachiwanchisapa tukuy chaykunata rurananchikunapa.

7 Tata Diospa Espiritun sukta sukta atipachiwanchisapa tukuy Jesukristuta kreyikmasinchikunawan yanapanakushpa kawsananchikunapa. 8 Tata Diospa Espiritun sukkunata atipachiwanchisapa suk runakunata yachachiyta allita rurashpa kawsanankunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa Tata Diospa rimananta allita entiendishpa yachachikunanchikunapa.

9 Tata Diospa Espiritun sukkunata atipachiwanchisapa tukuy shunku Tata Diosllata kreyishpa alli ruranakunata rurananchikunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa unkudukunata alliyachiyta. 10 Sukkunata atipachiwanchisapa milagrukunata rurayta. Sukkunata atipachiwanchisapa yachachikuyta imatami Tata Dios ruranayan nishpa. Sukkunata atipachiwanchisapa riksiyta pimi allita Tata Diosta kasushpa yachachikuykan pimi supaykunata kasushpa llullachikushpa yachachikuykan nishpa. Sukkunata atipachiwanchisapa mana yachaypa laya rimanakunata rimayta. Sukkunata atipachiwanchisapa chay mana yachaypa laya rimashkankunata entiendichikuyta. 11 Tata Diospa Espiritunlla munashpa tukuy kay alli ruranakunata sukta sukta atipachiwanchisapa rurayta.

Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna suk kuerpushina kanchisapa.

12 Kuerpunchikunapi aypa laya tiyaptinpish suk kuerpulla kanchisapa. Chashnashina suk laya suk laya alli ruranakunata rurashpanchikunapish Jesukristuta kreyishpanchikuna suk kuerpulla kanchisapa. 13 Judiyu mana judiyu runakuna kashpanchikunapish, rantidu mana rantidu runakuna kashpanchikunapish Jesukristuta kreyishpa sukllalla kanchisapa. Tata Diospa Espiritun bawtisawashpanchikuna tantanachiwanchisapa sukllalla kananchikunapa. Tata Dios tukuy ñukanchikunata Espiritunta kuwashkanchisapa.

14 Kuerpunchikunapi aypa laya imanchikuna tiyawaptinchikunapish suk kuerpulla kanchisapa. 15 Ichara chakinchi willawanchiman: Ñuka mana makiki kashpaynika mana kanpachu kani nishpa. Chashna willawaptinchikunapish chakinchika ñukanchillapami. 16 Ichara rinrinchi willawanchiman: Ñuka mana ñawiki kashpaynika mana kanpachu kani nishpa. Chashna willawaptinchipish rinrinchika ñukanchillapami.
17 Tukuy kuerpunchi ñawilla kaptin mana rinriyuk kashpanchikunaka mana nima atipanchimansapachu uyarikuyta. Tukuy kuerpunchi rinri kaptin mana sinkayuk kashpanchikunaka mana atipanchimansapachu nimata mutkiyta. 18 Tata Dioska tukuy imanchikunata maypicha munarkan churayta chaypi churashka. 19 Rinrinchilla ñawinchilla sinkanchilla kashpanchikuna mana kuerpuyukchu kanchimansapa. 20 Tukuy laya kuerpunchikunapi tiyaptinpish sukllalla kanchisapa. Chaymantapish Jesukristuta kreyishpanchikuna sukllalla kanchisapa.
21 Ñawinchikuna mana makinchikunata willanmanchu: Mana kawakuyta atipaptikichi mana munaykichichu. Umanchipish mana chakinchikunata willanmanchu: Kankunata mana munaykichichu. 22 Tukuy imanchikuna allima. Suk imanchikunata mana nimatashina yuyashpanchikunapish sukaman yanapawanchisapa.
23 Suk imanchikunata mana kawachikunayashpa kuydashpa llachapawan arkanchisapa. Suk imanchikunata mana munanchisapachu ni pi kawananpa. Chay imanchikunata ashwan allita arkanchisapa. 24 Suk imanchikunata kawachikunayashpa mana chashnachu arkanchisapa. Tata Dioska yachachiwashkanchisapa chay mana kawachikunayananchikunata arkananchikunapa. 25 Tata Dios mana munanchu ni suk imanchikunata mana nimatashina kawananchikunapa. Kuerpunchikunata rurarkan tukuy imanchikuna sukwan sukwan tantalla allita yanapanakunankunapa. 26 Suk imanchikuna nanaptin chaywan tukuy kuerpunchi sufrin. Suk imanchikunata kuydaptinchikuna tukuy kuerpunchi kushikun.
27 Kuerpunchikunapi aypa imanchikuna tiyan. Chashnashina Jesukristuta kreyishpa aypa kashpanchikunapish paypa kuerpunshina kanchisapa. 28 Tata Dios atipachiwanchisapa suk laya suk laya ruranakunata rurananchikunapa. Sukkunata kachawashkanchisapa tukuy mayta rishpa rimananta yachachikunanchikunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa yachachikuyta imatami payka ruranayan nishpa. Sukkunata atipachiwanchisapa paypa rimananta yachachikuyta. Sukkunata atipachiwanchisapa milagrukunata rurayta. Sukkunata atipachiwanchisapa unkudukunata alliyachiyta. Sukkunata atipachiwanchisapa runakunata yanapayta. Sukkunata atipachiwanchisapa Jesukristuta kreyikmasinchikunata yachachiyta allita tantalla trabajanankunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa mana yachaypa laya rimanakunata rimakuyta.
29 Tata Dioska manami tukuytachu kachawanchisapa tukuy mayta rishpa paypa rimananta yachachikunanchikunapa. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa yachachikuyta imatami payka ruranayan nishpa. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa paypa rimananta yachachikuyta. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa milagrukunata rurayta. 30 Manami tukuytachu atipachiwanchisapa unkudukunata alliyachiyta. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa mana yachaypa laya rimanakunata rimayta. Manami tukuytachu atipachiwanchisapa chay mana yachaypa laya rimanakunata entiendichikuyta.
31 Chayrayku akuychi Tata Diosta mañaypachi atipachiwananchikunapa chay ashwan alli ruranakunata rurayta. Kunanka yachachiykichi imashnami tukuy chay alli ruranakunamanta ashwan allita kuyanakushpa kawsankichi nishpa.

13

Pablu yachachiwanchisapa imashnami kuyanakushpa kawsashunchisapa nishpa.

1 Runakunapa angelkunapa mana yachaypa laya rimanankunata rimashpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chay mana yachaypa laya rimanakunata rimanchisapa. Chashna rimashpanchikunaka suk kampanata waktaykakshina suk bullata rurakshina kanchisapa.
2 Tata Dios ruranayananta yachachikushpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chaykunata yachachikunchisapa. Tata Dios munananta manara yachachikushkanta yachashpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chaykunata yachanchisapa. Tata Diospa rimananta allita entiendishpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta entiendinchisapa. Sukaman Tata Diosta tukuy shunku kreyishpa sukaman almirana laya ruranakunata rurashpanchikunapish mana kuyanakushpanchikunaka yankamanta chaykunata ruranchisapa.
3 Tukuy tiyawananchikunata mana nimayuk runakunata kushpanchikunapish mana chay runakunata kuyashpanchikunaka yankamanta chaykunata kunchimansapa. Suk chikniwakninchi runakuna rupachiwashpa wañuchiwaptinchikunapish chay wañuchiwakninchi runakunata mana kuyashpanchikunaka Tata Dios mana nimata kuwashunchisapachu.
4 Runamasinchikunata kuyashpanchikuna mana piñayashpa kushikushpalla yanapashpa kawsanchisapa. Mana sukpa ima tiyapukninta munanchisapachu. Mana kikinchikunallapa munananchikunata rurashpa mana alabanakushpa kawsanchisapa.
5 Runamasinchikunata kuyashpanchikuna mana millanapa layata rimanchisapachu nima ruranchisapachu. Mana kikinchikunallapa munanchisapachu. Mana kunanllachu piñakunchisapa. Mana ni pita chikninchisapachu. 6 Kuyashpanchikuna runamasinchikuna sufriptinkuna mana kushikunchisapachu. Runamasinchikuna allita rurashpa kawsaptinkuna kushikunchisapa.
7 Kuyashpanchikuna runamasinchikuna chikniwaptinchikunapish mana nimata rimashpalla kawsanchisapa. Runamasinchikunata kuyashpanchikuna suk runapa mana allita willawaptinchikuna manara allita yachashpa mana kreyinchisapachu. Runamasinchikuna mana allita ruraptin shuyanchisapa allita rurashpa kawsanankunata. Ima layata sufriptinchikunapish mana shaykushpalla kawsanchisapa.
8 Señorninchi Jesukristu shamuptin manana Tata Diospa ruranayanankunata yachachikushunchisapanachu. Manana chay mana yachaypa laya rimanakunata rimashunchisapanachu. Tukuy yachashkanchikuna manana nimanachu kanan tiyan. Chashna tukuy yachananchikuna tukuptinpish kuyanakushunchisapalla. 9 Kunan kay tiempu sukaman yachashpanchikunapish mana tukuytachu yachanchisapa. Tata Dios ruranayananta mana tukuytachu yachachikunchisapa. 10 Señorninchi Jesukristu shamuptin allita entiendishunchisapa. Chay ñawpa yachashkanchikunata mana nimatashina kawashunchisapa.
11 Wambra kashpanchikuna mana atipashkanchisaparachu allita rimakuyta yuyayta yachayta. Kunan runakuna kashpanchikuna manana wambrakunashinanachu yuyaykunchisapa. 12 Iden puyuyadu espejupi uyanchita chinka chinkallata kawananchikunashina Tata Diospa yuyayninta manara allitarachu yachanchisapa. Señorninchi Jesukristu shamuptinra uya uya kawanakushpanchikuna tukuy mana yachashkanchikunata allitana yachashunchisapa. Kunan manara allitarachu Tata Diosta riksinchisapa. Jesukristu shamuptin Tata Dios riksiwananchikunashina paytapish allitana riksishunchisapa.
13 Jesukristu shamunankaman payta tukuy shunku kreyinanchikuna tiyan. Kushikushpa shuyananchikuna tiyan sieluman rinanchikunapa. Sukwan sukwan kuyanakushpalla kawsananchikuna tiyan. Chashna kuyanakushpa kawsashpanchikuna Tata Diosta ashwan allita kushichinchisapa.

14

Akuychi munaypachi Tata Diospa Espiritun tukuy layapi atipachiwananchikunata.

1 Chayrayku sukwan sukwan allita kuyanakushpalla kawsaychi. Chashna kuyanakushpalla munaychi Tata Diospa Espiritun suktapish suktapish atipachishunaykichipa tukuy alli laya ruranakunata ruranaykichipa. Tukuy chay alli ruranakunamanta ashwanta munaychi Tata Diospa ruranayananta yachachikunaykichipa. 2 Mana yachaypa laya rimanata rimashpaykichi Tata Diosllata mana runakunatachu parlachinkichi. Tata Diospa Espiritun manara yachashkaykichita atipachishunkichi rimayta. Chay mana yachaypa laya rimanata rimaptikichipish runakuna mana entiendishunkichichu.

3 Chaymanta Tata Diospa ruranayananta yachachikushpaykichi tukuy uyarishuknikichita entiendichinkichi paykunapish Jesukristuta ashwanta kreyishpa kawsanankunapa. Paykunata animuchishpa yanapankichi ashwan allita rurashpa kawsanankunapa. 4 Chay mana yachaypa laya rimanata rimashpaykichi kikikichilla animuchinakunkichi ashwan allita Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa. Chaymanta Tata Diospa ruranayananta yachachikushpaykichi Jesukristuta kreyikmasikichita yanapankichi ashwan allita kreyikushpa kawsanankunapa.

5 Ñuka munayman tukuy kankuna mana yachaypa laya rimanata rimanaykichipa. Chashna munashpaynipish ashwanta munayman Tata Diospa ruranayananta sukkunata yachachinaykichipa. Tata Diospa ruranayananta yachachikushpaykichi kreyikukmasikichita ashwan allita yanapankichi. Chay mana yachaypa laya rimanata rimaptikichi tiyanan tiyan suk runa chay rimanata entiendichikunanpa. Chaypina tukuy Jesukristuta kreyikmasikichita animuchinkichi ashwan allita katinankunapa.

6 Chayrayku wawkinikuna, paninikuna, kankunata pasyak rishpayni mana yachaypa laya rimanata rimashpayni mana nimapi yanapaykichimanchu. Ashwan alli kanman Tata Dios yachachiwashkanta yachachinaynipa. Ashwan alli kanman Tata Diospa ruranayananta paypa rimananta yachachinaynipa. Chaypirami allita yanapaykichiman.

7 Suk runa kenata pukuptin guitarrata takaptin mana kuska tononpi soynachiptin mana yachanchimansapachu ima tonotami soynachiykan nishpa.

8 Servisiupi trompetata mana kuska tononta pukuptinka soldadukuna mana tantanakunmansapachu makanakuk rinankunapa. 9 Ñukanchikunapish tantanakushpa suk mana yachaypa laya rimanata rimaptinchikuna mana ni pi yachanmansapachu imatami willaykanchisapa nishpa. Chashna mana entiendiwaptinchikuna mana ni piwan parlaykakshina kanchisapa.

10 Tukuy runakunapa chikan laya chikan laya rimanankuna tiyan. Sukpish sukpish rimanankunata kikinkunalla entiendinsapa. 11 Suk runakuna mana yachananchikuna rimanankunapi parlachiwaptinchikuna manami entiendinchimansapachu. Chay runakunawan mana entiendinakushpanchikuna mana parlayta mana riksinakuyta atipanchimansapachu. 12 Imashnacha aypa laya rimanakuna tiyan Tata Diospa Espiritun suk layata suk layata atipachiwanchisapa rurayta. Kankuna sukaman munaykankichi Tata Dios rikchak layata atipachishunaykichipa. Chayrayku ashwanta munaychi Tata Diospa Espiritun atipachishunaykichipa kreyikukmasikichita ashwan allita yanapanaykichipa.

13 Chayrayku mana yachaypa laya rimanata rimashpanchikuna akuychi Tata Diosta mañaypachi chay rimashkanchikunata entiendichiwananchikunapa. 14 Tata Dioswan parlashpa suk mana yachaypa laya rimanata rimashpa payta kuyaykanchisapa. Chashna Tata Diosta kuyashpanchikunapish chay rimashkanchikunata mana entiendinchisapachu.

15 Chayrayku akuychi Tata Dioswan parlaypachi entiendinanchikuna layata orashpa
mana entiendinanchikuna layatapish orashpa. Akuychi Tata Diosta kuyashpa kan-
taypachi entiendina layata kantashpa mana entiendina layatapish kantashpa. 16 Tata
Diosta kuyashpa mana entiendinanchikuna layata alabaptinchikunaka Tata Diosta
mana riksik runakuna mana entiendiwanchisapachu. Chayrayku mana atipansapachu
ñukanchikunawan tantalla Tata Diosta alabayta. 17 Allimata Tata Diosta agradesish-
panchikunapish chay mana entiendik runakunata mana yanapanchisapachu Jesukris-
tuta ashwan allita kreyishpa kawsanankunapa.

18 Ñukaka kankunamanta ashwan aypa kuti mana yachaypa laya rimanakunata
rimani. Chayrayku Tata Diosta agradesini. 19 Chashna kaptinpish Jesukristuta kreyik-
masinikunawan tantanakushpayni entiendina layallata munayman yachachikuyta
pichka rimanallata rimashpapish. Mana munaymanchu mana yachaypa layata
yachachikuyta chunka waranka rimanakunata rimashpapish.

20 Wawkinikuna, paninikuna, kay yachachishkaynita allita entiendiychi. Ama suk
mana yuyaykuk wambrakunashina yuyaychichu. Chaymanta wambrakuna mana
yuyansapachu mana allita rurayta. Paykunashina ama yuyaychichu mana allikunata
rurayta.

21 Tata Dios rimananpi willawanchisapa: “Ñukami llaktayniman chikan laya ri-
manayuk runakunata kachasha yachachikunankunapa allita kasuwanankunapa.
Chashna chay runakuna yachachikuptinkunapish llaktaynipi kawsak runakuna mana
kasuwanayankasapachu.” 22 Kunanpish Tata Dios atipachiwanchisapa mana yachaypa
laya rimanakunata rimayta. Chashna rimaptinchikuna mana Jesukristuta kreyik
runakuna yachansapa Tata Diosmanta rimaykananchikunata. Chaymanta Tata
Dios atipachiwanchisapa paypa ruranayananta Jesukristuta kreyikmasinchikunata
yachachiyta ashwan allita payta kreyinankunapa.

23 Tantanakushpanchikuna mana yachaypa laya rimanakunata tukuy ñukanchikuna
rimaptinchikuna mana Jesukristuta kreyik runakuna yaykushpa rimanmansapa de-
mentu kananchikunata.
24 Chaymanta tukuy ñukanchikuna Tata Dios ruranayananta yachachikuptinchikuna
mana Jesukristuta kreyik runakuna yaykushpa uyariwashpanchikuna kikinkuna
yuyanakunkasapa uchasapa kanankunata. 25 Chashna yuyanakuptinkuna Tata
Dioska riksichinkasapa shunkunkunamantapacha uchasapa kanankunata. Chaypina
chay runakuna kunkurikushpa Tata Diosta kuyashpa rimankasapa payna deveras
ñukanchikunawan tantalla kananta.

Pablu yachachikun Tata Diospa wasinpi tantanakushpanchikuna imashnami sukpish sukpish rurashunchisapa nishpa.

26 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Diosta kuyanaykichipa tantanakushpaykichi
sukkuna salmokunata kantankichi. Sukkuna Tata Diospa rimananta yachachikun-
kichi. Sukkuna Tata Dios ruranayananta yachachikunkichi. Sukkuna mana yachaypa
laya rimanakunata rimankichi. Sukkuna chay mana yachaypa laya rimanata entien-
dichikunkichi. Tukuy chaykunata ruraychi tukuy Jesukristuta kreyikmasikichi ashwan
ashwanta payta kasushpa kawsanankunapa.

27 Mana yachaypa laya rimanata rimashpaykichi ishkaylla kimsalla sukmanta suk-
manta rimanaykichi tiyan. Chaypina Tata Diospa Espiritun yanapaptinkuna sukkuna
chay mana yachaypa laya rimanankunata entiendichishunaykichi tiyan. 28 Mana
entiendichikuk runa tiyaptinka chay mana yachaypa laya rimanata sapallaykichilla
Tata Diosllawan parlashpa rimaychi. Ama chaykunata rimaychichu runakuna uyari-
nankunapa.

29 Chaymanta ishkaylla kimsalla sukmanta sukmanta Tata Dios ruranayananta
yachachikuychi. Chaypina tukuy Jesukristuta kreyikmasikichi chay yachachikushkay-
kichita allita uyarishpa yuyanankuna tiyan allitachu manachu yachachikuykankichi
nishpa.
30 Chaypina suk yachachikuk runa yachachikuykaptin ichara Tata Dios suk tiyaridu
uyariykak runata willanman yachachikunanpa. Chaypina chay yachachikuykak
runa upallayanan tiyan chay suknin yachachikuk runa yachachikunanpa.
31 Chashna Tata Dios munananta suktapish suktapish willashuptikichi sukmanta
sukmanta yachachikuychi. Chashnamanta tukuy Jesukristuta kreyikmasikichi allita
yachakunkasapa ashwan allita kushikushpa payta kasushpa kawsanankunapa.
32 Tata Dios munananta willashuptikichi yachachikunaykichipa allita yuyaykushpa
shuyanaykichi tiyan chay yachachikuykak runa tukuchanankaman. 33 Tata Dios
munan tukuy llaktakunapi Jesukristuta kreyik runakuna allita sukmanta sukmanta
yachachikunankunapa. Chayrayku kankunapish kushikushpalla sukmanta sukmanta
allita yachachikuychi.
34 Chaymanta tantanakushpaykichi suk yachachikuk yachachikuykaptin mana al-
lichu paninchikuna sukwan sukwan parlanakunankunapa. Kusankunapa mandunpi
kashpa chay yachachikuykakta upallalla uyarinankuna tiyan. Tata Diospa rimananka
chayta yachachiwanchisapa. 35 Paninchikuna mana entiendishpankuna wasinpi
chayashpankuna kusankunata tapunankuna tiyan. Mana allichu Tata Diospa wasinpi
warmikuna ima yuyanankunata parlachikunankunapa.
36 Aypa llaktakunapi Tata Diospa rimananta kasushpa kawsak runakuna tiyan.
Manara kankuna Jesukristuta kreyiptikichira chay llaktakunapi kawsakkuna payta
allita kreyishpa kawsashkasapa. Tata Dios mana kankunallatachu rimananta entien-
dichishushkankichi. 37 Tata Dios suk kankunata atipachishushkankichi ruranayananta
yachachikuyta. Paypa Espiritun kankunata suk layata suk layata atipachishunkichi
rurayta. Chashna kaptinka yachankichi tukuy kay yachachishkayni Señorninchipa
kamachikunan kananta. 38 Suk runa yachachikunaynita mana kasunayaptinka ama
paytapish kasuychichu.
39 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna Tata Diosta kuyashpa tantanakushpaykichi
munaychi Tata Dios ruranayananta yachachikuyta. Ama ni pita michaychichu mana
yachaypa laya rimanata rimaptin. 40 Chashna allita yachachikushpaykichi allita
yuyaykushpa kuskata yachachikuychi.

15

Pablu yachachikun Jesukristu wañushkanmanta kawsamushkanta.

1 Wawkinikuna, paninikuna, kunanka munani chay yachachishkaynikunata
kashkan allita yuyanaykichipa. Ñuka yachachishkaykichi Jesukristu wañushpa
salvawashkanchikunata. Chashna yachachikuptini kankuna chayta allita kreyishpa
kawsaykankichi. 2 Tukuy kay yachachikushkaynita allita mana shaykushpa
kreyiptikichi Tata Dios mana alli rurashkaykichimanta perdonashushkankichi. Mana
allita Jesukristuta kreyishpaykichika llullakushpa kreyikuykankichi.
3 Tata Dios yachachiwashkanta kankunata yachachishkaykichi: Jesukristu
uchanchikunarayku wañurkan Tata Dios killkadu rimananpi willawashkanchishina.
4 Jesukristu wañuptin pampashkankunawasha kimsa diya ukun Tata Dioska
kawsachimurkan. Tata Dios chaytapish killkadu rimananpi willawanchisapa.
5 Jesukristu wañuymanta kawsamushpa disipulun Pedrupi rikurirkan. Chaymanta
chay chunka ishkay disipulunkunapipish rikurirkan. 6 Chaymanta pichka pachak
Jesukristuta kreyikmasinchikunapi rikurirkan. Kunankaman yaka tukuy chay kawak

runakuna kawsansapara. Sukkunaka wañushkasapana. 7 Chaymanta chay disipulun
Jakobopipish rikurirkan. Chaymanta tukuy disipulunkunapi kashkan rikurirkan.
8 Chaymanta chay disipulunkunapi rikurishkanwasha Jesukristuka ñukapipish
rikurirkan. Chayrayku yuyanakuni iden mana killan paktadupi nasidushina
kanaynita. 9 Manara Jesukristuta kreyishpayni payta kreyik runakunata chiknishpa
wañuchichikuk karkani. Chayrayku yuyanakuni tukuy Jesukristu kachashkan
runakunamanta mana nima kanaynita. Yuyanakuni mana alli rurak kanaynita
Jesukristu yachachikuk kachamuwananpa.
10 Chay laya kaptinipish Tata Dios sukaman kuyawashpa mana yankamantachu
kachamuwashka paypa rimananta yachachikunaynipa. Tata Dios mana yana-
pawaptinka mana atipaymanchu karkan yachachikuyta. Chashna yanapawaptin
tukuy chay yachachikukmasinikunamanta ashwanta yachachikushkani.
11 Mana nimananchu pimi kankunata yachachishushkankichi. Ñukapish payku-
napish yachachikuptinikuna ñami kreyishkankichina.

Pablu yachachikun wañushkanchikunamanta kawsamunanchikunata.

12 Ñukaykuna yachachikushkanisapa Jesukristu kawsamushkanta. Kankuna
chay yachachishkaynikunata kreyishpaykichi ¿imapatí sukkuna rimankichi
wañushkanchikunamanta mana kawsamunanchikunata? 13 Ñukanchikuna
wañushkanchikunamanta mana kawsamuptinchikunaka Jesukristupish wañushkanmanta
mana kawsamurkanchu.
14 Jesukristu mana kawsamushka kaptin ñukaykuna yankapa yachachikuymansapa.
Kankunapish yachachikunaynikunata yankapa kreyiykankichiman. 15 Ñukaykuna allita
yachachikunisapa Tata Dios Jesukristuta kawsachimushkanta. Mana kawsachimushka
kaykaptinka ñukaykuna llullachikuk runakuna kaymansapa karkan. Ñukanchikuna
mana kawsamunanchikuna kaptinka Tata Dios Jesukristuta mana kawsachimun-
manchu karkan. 16 Ñukanchikuna wañushkanchikunamanta mana kawsamunanchikuna-
pana kaptinka Jesukristupish mana kawsamunmanchu karkan.
17 Jesukristu mana kawsamushka kaptinka kankuna yankapa yachachikushkaynita
kreyiykankichiman. Kunankaman Tata Dios uchaykichimanta manara perdonashun-
kichimanrachu karkan. 18 Chashna kaptinka chay Jesukristuta kreyik wañudukuna
mana sielupi Tata Dioswan kawsaykanmansapachu. 19 Kay allpallapi kawsapt-
inchikuna Jesukristu yanapawananchikunata yuyashpanchikunaka tukuy runakuna-
manta ashwan sukaman llakinchimansapa.
20 Señorninchi Jesukristuka deverasmi wañushkanmanta kawsamushka. Manara ni
pi wañushkanmanta kawsamuptinra Jesukristuka ñami kawsamushkana. Chayrayku
ñukanchikunapish payshina wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa.
21 Chay ñawpa awilunchikuna Adan Tata Diosta mana kasushkanrayku wañurkan.
Ñukanchikunapish payshinami wañushunchisapa. Chaymanta Jesukristu wañushkanmanta
kawsamushkanrayku ñukanchikunapish payta kreyishpa wañushpa kawsamushunchis-
apa. 22 Tukuy Adanmanta mirakkuna wañunanchikuna tiyan. Tukuy Jesukristuta kreyik
runakuna wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa. 23 Tata Dios munashkan
tiempu tukuy ñukanchikuna kawsamushunchisapa. Tukuy runakunamanta Jesukristu
primeruka kawsamurkan amana kashkan wañunanpa. Chaymanta kashkan shamuptin
ñukanchikunapish wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa.
24 Jesukristu kashkan shamushpa tukuy kamachikuk runakunata, awtoridar runaku-
nata, tukuy supaykunata kamachikuk kanankunamanta wishchunkasapa. Chashna
tukuy paykunata wishchushpa Tatan Diosta willanka payllana kamachikunanpa.
25 Jesukristuka allita kamachikunan tiyan Tata Dios tukuy payta chiknik runakunata

saru saru ruranankaman payllata kasunankunapa. 26 Chay washa Jesukristullana
kamachikuk kashpa tukuy wañudu runakunata kawsachimunkasapa.
27 Tata Dios tukuy Jesukristuta chiknik runakunata saru saru rurarkansapa. Tata Dios
Jesukristuta willaptin tukuy layata kamachinanpa yachanchisapa Jesukristuka mana
Tata Diosta kamachinanta.
28 Chashna Tata Dios Jesukristuta kamachikunanpa willashka kaptin payka tukuy lay-
ata kamachinka. Tata Diospa wambran kashpa tukuy kamachikunanpa willashkanta
Tatanpa mandunpi churanka. Chaypina Tata Dioslla tukuytana kamachikunka.
29 Chayrayku yachanchisapa tukuy wañudukuna kawsamunankunata. Chaymanta
sukkuna Jesukristuta kreyishpankunapish manara bawtisakushpankunara
wañurkansapa. Chaypina suk kuyanakukmasinkuna vesesninpi bawtisakurkansapa.
Chay bawtisakuk runakuna mana kreyishpa wañudukuna kawsamunankunata mana
chay wañudukunapa vesesninkunapi bawtisakunmansapachu karkan.
30 Ñukaykuna Tata Diospa rimananta yachachikushkaynikunarayku suk runakuna
kuti kuti munansapa wañuchiwaysapata. Mana kawsamunanchikunata kreyish-
paynikuna mana muchuymansapachu kuti kuti wañuchiwanayanankunata.
31 Wawkinikuna, paninikuna, tukuy diya chay chikniwak runakuna
wañuchiwanayaykansapa. Chashna wañuchiwanayaykaptinkunapish sukaman kushikuni
yachashpa kankuna allita Jesukristuta kreyishpa kawsaykanaykichita. 32 Kay Efeso
llaktapi iden sakra animalkunashina chikniwak runakuna wañuchiwanayashpankuna
sukaman sufrichiwarkansapa. Ñuka mana kreyishpa kashkan kawsamunaynita
mana muchuymanchu karkan chashna sufrichiwanankunata. Suk runakunashina
rimayman: “Kayakaman wañushpa mana kawsamushunchisapanachu. Chayrayku
akuychi tukuy layata mikuypachi upyaypachi ruraypachi.”
33 Ama llullachinakushpa chaytaka rimaychichu. Chay llullachikuk runakunata
kasushpaykichi paykunashina mana allita rurashpa kawsankichiman. 34 Allita
yuyaykushpa kawsaychi ama chay runakunashina mana allita rurashpa kawsanay-
kichipa. Sukkuna mana Tata Diosta kreyishpa kawsaykankichi. Chaykunata willay-
kichi pinkakunaykichipa.

Pablu yachachikun imashnami wañushkanchikunamanta kawsamushunchisapa.

35 Ichara kankuna tapuwankichiman: ¿Imashnatí wañushkanchikunamanta
kawsamushunchisapa? ¿Ima layatí kawsamushpanchikuna kashunchisapa?
36 ¿Manachu yachankichi? Suk chakranchipi murukunata tarpuptinchi muru usun
wiñaynin wiñananpa. 37 Chay murukunata tarpuptinchi mallkina tukun. Man-
ana murukunallanachu kiparin. Trigu muruta tarpuptinchi trigu mallkina wiñan.
38 Murukunata tarpuptinchi Tata Dios wiñachin munanan layallata. Imatapish kaptin
tarpuptinchi Tata Dios wiñachin chay layallata.
39 Imashnami murukuna chikan laya chikan laya tiyan chashnami runakunapa
animalkunapa aychanpish chikan laya chikan layami. Pishkillukunapa challwakunapa
aychankunapish chikan laya chikan layami.
40 Tiyan sielupi kawsakkuna. Tiyan allpapi kawsakkuna. Chay sielupi kawsakkuna
chikan laya kuerpuyuk sielupi Tata Diosta allita kushichishpa kawsanankunapa.
Ñukanchikuna kay allpapi kawsashpanchikuna chikan laya kuerpuyuk kanchisapa kay
allpapi Tata Diosta kushichishpa allimata kawsananchikunapa.
41 Chaymanta intiwan killa chikan layata chikan layata lusichikunsapa. Aypa laya
luserukuna tiyashpa chikan layata chikan layata lusichikunsapa. 42 Ñukanchikunapish
wañushkanchikunamanta chikan layata kawsamushunchisapa. Wañuptinchikuna kuer-
punchikuna allpana tukunka. Chikan laya kuerpuyukna kawsamushunchisapa man-
ana kutin wañunanchikunapana.

43 Wañuptinchikuna unkuk usuk kuerpunchikunata pampansapa. Chaymanta
Tata Dios kawsachimuwaptinchikuna kushikushunchisapa mushuk kuer-
puyuk kashpanchikuna. Wañuk kuerpunchikunata pampaptinkuna kashkan
kawsamushpanchikuna manana wañushunchisapanachu. 44 Wañuptinchikuna wañuk
usuk kuerpunchikunata pampansapa. Chaymanta chikan laya kuerpuyukna
kawsamushunchisapa sielupi kawsananchikunapa. Kay allpapi kawsashpanchikuna
wañuk kuerpuyuk kanchisapa. Chay sielupi kawsashpanchikuna mana wañuk
kuerpuyukna kashunchisapa.

45 Tata Diospa killkadun riman: "Tata Dios suk ullkuta rurarkan wañuk kuer-
puyuk kananpa." Ñukanchikunapish Adanmanta mirashpa payshina wañuk kuer-
puyuk kanchisapa. Chaymanta Jesukristu wañushkanmanta kawsamushkanrayku
wañushkanchikunamanta kawsachimuwashunchisapa. 46 Kay allpapi kawsashkanchiku-
nawashara rishunchisapa sielupi Tata Dioswan kawsak.

47 Tata Dios awilunchikuna Adanta allpamanta rurarkan kay allpapi kawsananpa.
Chaymanta Señorninchi Jesukristu sielumanta shamurkan nasik runa kananpa.
48 Ñukanchikunapish Adanmanta mirashpa Adanshina kay allpapi kawsaykanchisapa.
Chaymanta Jesukristu kawsamushkanshina ñukanchikunapish kawsamushunchisapa
paywan tantalla sielupi kawsananchikunapa. 49 Kay allpapi kawsashpa allpamanta
ruradu Adanshina wañuk kuerpuyuk kanchisapa. Chaymanta sielupi kawsashpa
Jesukristushina mana tukuyniyuktana kawsashunchisapa.

50 Wawkinikuna, paninikuna, mash uyariwaychi. Allpamanta ruradu kuerpunchiku-
nawan mana atipanchisapachu Tata Diospa kawsananpi yaykuyta. Allpamanta ruradu
wañuy yachak kashpanchikuna mana atipanchisapachu mana tukuyniyukta kawsayta.

51 Chaymanta kunanka suk allima manara yachashkaykichita yachachiykichi.
Manami tukuychu wañushunchisapa. Jesukristu tukuy payta kreyikukkunata chikan
laya kuerpunchikunata kuwashunchisapa. 52 Raslla suk ratu ñawsayaypi suk
angel trompetata pukuptin Jesukristuka tukuy payta kreyik wañudu runakunata
kawsachimunkasapa amana kashkan wañunankunapana. Kay allpapi kawsapt-
inchikunaka ñukanchikunatapish chikan laya kuerpunchikunata kuwashunchisapa.
53 Kay allpapi kawsashpanchikuna wañuy yachak runakuna kanchisapa. Kay
kuerpunchikunawan mana atipanchisapachu riyta sielupi Tata Dioswan kawsak.
Chayrayku Jesukristuka chikan laya mana usuk mana wañuk kuerpunchikunata
kuwashunchisapa sielupi mana tukuyniyukta kawsananchikunapa.

54 Chashna kay usuk wañuk kuerpunchikunata mana tukuyniyuk layatana
ruraptin manana kashkan wañushunchisapanachu. Tata Diospa killkadunpi
willawanchisapa: "Sielupi Tata Dioswan kawsashpanchikuna manana
wañushunchisapanachu." 55 Chaypina manana nima unkushunchisapanachu. Manana
nima llakishunchisapanachu. Nima wañuyta manchashunchisapanachu. Manana
nima wañushunchisapanachu.

56 Kay allpapi kashpanchikuna Tata Diospa kamachikunankunata mana kasushpa
kawsashpanchikuna uchallikunchisapa. Uchanchikunarayku wañunanchikuna tiyan.

57 Chashna uchallikunanchikunarayku wañunanchikuna kaptin Señorninchi Jesukristu
wañurkan Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Payka wañurkan
wañushkanchikunamanta kawsachimuwananchikunapa. Chayta yachashpa sukaman
kushikushpa Tata Diosta agradesinchisapa.

58 Chayrayku munanayni wawkinikuna, paninikuna, tukuy chaykunata yuyashpa
allita Jesukristuta kreyishpa paypa ashwan allita trabajaychi. Yachankichi Jesukristupa
allita trabajashpaykichi mana yankapa trabajanaykichita.

16

Pablu roygakun ofrendata kukunankunapa Jesukristuta kreyikmasinkunapa.

1 Ñuka Galasia partipi yachachishkanisapa Jesukristuta kreyikmasinkunata ofrendata kukushpa yanapanankunapa. Kankunapish paykunata yachachishkaynishina Jesukristuta kreyikmasikichita ofrendata kukushpa yanapaychi. 2 Tukuy ganashkaykichimanta tipi kullkikichita ashuchiychi domingo diya tantanakushpaykichi Tata Diosta kunaykichipa. Ñuka rinaynikaman tantachiykaychi chayaptini amana tantanachinaykichipa.

3 Suk wawkinchikunata akllaychi chay tantachishkaykichi ofrendata Jerusalen llaktaman apanankunapa. Chaymanta ñuka chayashpayni kartakunata killkashpa chay akllashkaykichi wawkinchikunata kachasha. 4 Ichará ñukapish Jerusalen llaktaman paykunawan tantalla riyman.

Pablu yuyan Korintoman riyta.

5 Kankunaman rishpayni chay Masedonia partimanpish rinayani. Chaymanta chay partimanta Korinto llaktaykichiman risha.

6 Llaktaykichipi kankunawan suk tiemputa kiparinayani. Ichará tukuy tamya tiempu kankunawan kipariyman. Chaymanta chikan llaktaman riptini kankuna atipankichiman yanapawayta rinaynipa. 7 Tata Dios munaptinka suk tiemputa kankunawan kiparisha. Mana munanichu pasakshinalla kawaynikichita.

8 Kay Efeso llaktapi kiparisha judiyu runakunapa Pentekostes fiestaynikuna diyakaman. 9 Kay llaktapi Tata Diospa rimananta sukaman allita yachachikuykani. Aypa chikniwak runakuna sufrichiwaptinkunapish sukkuna yachachikunaynita uyariykansapa. Chayrayku kankunaman manara risharachu.

10 Wawkinchi Timoteo kankunapi chayaptin yanapaychi kankunawan kushikunanpa. Paypish ñukashinami sukaman allita Tata Diospa rimananta yachachikun. 11 Alli yachachikuk kaptin ama washanchaychichu. Kushikushpa yanapaychi ñukaman shamunanpa. Ñukami paytaka shuyaykani suk wawkinchikunawan tantalla shamunankunapa.

12 Wawkinchi Apolosta sukaman roygashkani suk wawkinchikunawan kankunaman rinankunapa. Kunanka mana munanchu riyta. Ichará suk tiempukaman rinka.

Pablu wawkinkunata despidinsapa.

13 Jesukristuta allita yuyashpa allita kreyishpa mana manchakushpa kawsaychi. Sinchikushpa mana shaykushpa Jesukristuta kreyiychi. 14 Tukuy ruranaykichita allita kuyanakushpa ruraychi.

15 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna yachankichi kay Akaya partipi manara ni pi Jesukristuta kreyiptinkunara wawkinchi Estefanas tukuy familyankunawan kreyikurkansapa. Paykunaka kreyikukmasinchikunata sukaman yanapashpa kawsansapa. 16 Estefanas sukaman trabajashpa yanapakushkankunashina aypa wawkinchikuna paninchikuna tiyan. Munani kankunapish paykunata kasushpa yanapanakushpa kawsanaykichipa.

17 Sukaman kushikushkani wawkinchi Estefanas wawkinchi Fortunatowan wawkinchi Akaykowan yanapawak shamuptin. Kankuna mana atipaptikichi shamuyta chay wawkinchikuna allita yanapawaykansapa. 18 Kay kimsa wawkinchikuna kankunatashina ñukatapish yanapawashpa kushichiwashkasapa. Chay laya wawkinchikunata kuyaypachi.

19 Kay Asia partipi Jesukristuta kreyikmasinchikuna rimachishunkichi. Wawkinchi Akilas warmin Prisilawan rimachishunkichi. Tukuy paykunapa wasinpi tantanakuk Jesukristuta kreyikkuna rimachishunkichi. 20 Tukuy kay wawkinchikuna

rimachishunkichi. Kankunapish tantanakushpa kuyanakushpa sukwan sukwan rimachinakuychi.

21 Ñuka Pablu kay kartata killkachishkayniwasha kikini makiniwan killkashpayni rimachiykichi. 22 Señorninchi Jesukristu ñami shamunkana. Chashna shamushpa tukuy mana payta kuyak runakunata mana tukuyniyuk ninapi kastigankasapa. 23 Sukaman munani Señorninchi Jesukristu kankunata allita yanapashunaykichipa. 24 Kankuna Jesukristuta kreyikmasinikuna kaptikichi sukaman kuyaykichi.

Ñuka Pablu chayllata killkashkaykichi.

2 KORINTIOS
PABLU ISHKAYNIN KUTI KORINTO LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu rimachirkansapa Korinto llaktapi Jesukristuta kreyik runakunata.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Pablu wawkinchi Timoteowan tantalla kay kartata killkaykaykichi. Korinto llaktapi Akaya partipi Jesukristuta kreyishpa kawsakmasinikunata killkaykaykichi. Tata Dios munaptin Jesukristu ñukata kachamuwashka paypa rimananta yachachikunaynipa. 2 Sukaman munani Tata Diosninchi Señorninchi Jesukristuwan rikchak layapi yanapashunaykichipa kushichishunaykichipa.

Pablu sukaman sufrishkanta parlachikun.

3 Akuychi Señorninchi Jesukristupa Tatan Diosta kuyashpa alabaypachi. Tata Diosninchikuna kashpa allimata kuyawashpanchikuna kushichiwanchisapa.

4 Rikchak layapi sufriptinchikuna Tata Diosmi kushichiwanchisapa. Tata Dios kushichiwananchikunashina ñukanchikunapish sufrik runakunata atipanchisapa yanapashpa kushichiyta. 5 Jesukristu sukaman sufrishka kaptin ñukanchikunapish payta katishpa sukaman sufrishunchisapa. Chashna sufriptinchikuna payka sukaman yanapawashpanchikuna kushichiwanchisapa.

6 Chayrayku ñukaykuna sufrishpaynikuna atipanisapa kankunata kushichiynikichita yachanaykichipa Jesukristu salvashuknikichi kananta. Tata Dios ñukaykunata kushichiwaptinkuna atipanisapa kankunata kushichiynikichita. Chashna kushichiptinikuna kankunapish ñukaykunashina rikchak layata sufrishpaykichi atipankichi mana shaykushpa Jesukristuta katiyta. 7 Allita yachanisapa kankuna ñukaykunashina sufriptikichi Tata Dios ñukaykunatashina sukaman kushichishunaykichita.

8 Wawkinikuna, paninikuna, kunanka yuyachiykichi Asia partipi kashpaynikuna sufrishkaynikunata. Rikchak layata sukaman sufrishpaynikuna manana atiparkanisapanachu ashwanta muchuyta. Yuyarkanisapa wañuymanta mana kishpinayniknata. 9 Yuyarkanisapa wañunaynikuna ora chayamushkantana. Sukaman sufriptinikuna wañudukunata kawsachimuk Tata Dioska yachachiwarkansapa payllata kreyishpa kawsanaynikunapa. Yachachiwarkansapa mana kikinikuna kreyinakushpa kawsanaynikunapa. 10 Wañunaynikunata yuyaptinikunapish Tata Dios wañuymanta kishpichichiwashkasapa. Chaymanta yachanisapa kankuna Tata Diosta roygaptikichi kuti kuti kishpichichiwanankunata. 11 Kankuna ñukaykunapa roygaptikichi Tata Dios yanapawankasapa. Chashna yanapawaptinkuna ñukaykunawan tantalla sukaman Tata Diosta agradesinkichi.

Pablu Korintopi wawkinkunata willansapa imapami manara pasyak rin nishpa.

12 Shunkuynikunamantapacha sukaman kushikushpa atipanisapa rimayta mana llullakushpa tukuy maypi allita rurashpa kawsashkaynikunata. Kankunawan kawsashkaynikuna pacha kawawashkankichi allita rurashpa allita rimashpa kawsaptinikuna. Tata Dios kuyawashpankuna sukaman yanapawashkasapa allita rurashpa kawsanaynikunapa. Mana kikinikunamantaka yachaymansapachu karkan allita rurashpa kawsayta.

13 Tukuy kartaynikunapi kuskallata entiendinapa layata killkashkaykichi. Mana munanisapachu llullachiynikichita ishkay laya yuyayta killkashpa. Munanisapa allita entiendinaykichipa. 14 Killkashkaynita leyishpaykichi tipitana entiendiykankichi. Munanisapa ashwan ashwanta entiendinaykichipa Señorninchi Jesukristu shamuptin

yachachikushkaynikunata yuyashpa kushikunaykichipa. Ñukaykunapish sukaman kushikushasapa kankuna ashwan ashwanta entiendishkaykichirayku.

15 Yachashkani kawanakushpa kushichinakunanchikunata. Chayrayku munarkani
kankunaman riyta pasyaknikichi ishkaynin kuti kushikunanchikunapa. 16 Yuyarkani
Masedonia partiman rishpayni pasyaynikichita chaymanta kutimushpayni kashkan
pasyaynikichita. Chaymanta yuyarkani yanapawanaykichipa Judea partiman rip-
tini. 17 Chashna pasyaknikichi riyta yuyashpayni ¿yuyashkankichichu mana deverasta
yuyashkaynita riyta? ¿Yuyankichichu ishkay yuyayuk kashpa mana rinaynita?

18 Tata Dios mana llullakuyta yachak kashpa yachan ñukaykuna mana ishkay
yuyayuk kanaynikunata. 19 Tata Diospa wambran Jesukristu mana ishkay yuyayuk
kashpa tukuy rimashkanta ruran. Ñukaka Timoteowan Silvanowan yachachishkay-
kichi Jesukristu tukuy rimashkanta deverasta rurananta. 20 Tata Dios aypa kuti
willawashkanchisapa tukuy layapi yanapawananchikunapa. Jesukristuka tukuy Tata
Dios willawashkanchikunashina yanapawanchisapa. Chashna yanapawaptinchikuna
Tata Diosta sukaman alabanchisapa.

21 Tata Diosmi ñukaykunata kankunatapish yanapawashkanchisapa Jesukristuta allita
kreyishpa mana shaykushpa kawsananchikunapa. Akllawashkanchisapa payta sirv-
inanchikunapa. 22 Tata Dios Espiritunta kuwashpanchikuna selluchawashkanchisapa
payllapa kananchikunapa. Ñukanchikunapi Espiritun kawsaptin yachanchisapa Tata
Dios deveras tukuy willawashkanchikunata rurananta.

23 Manara Korinto llaktaykichiman rishkanirachu ama kankunawan sukaman
rabyakunaynipa. Tata Dios yachan mana llullakushpa rimaykanaynita. 24 Mana
munanichu kamachikuknikichishina riyta. Kankunaka ñami allitana Jesukristuta
kreyiykankichi. Ñuka pasyaknikichi rishpayni sukaman yanapanayaykichi ashwan
kushikuypuru kawsanaykichipa.

2

1 Chayrayku yuyarkani manara kankunaman riyta ama kankunata piñayashpayni
llakita kunaynipa. 2 Mana allichu kanman kankunata llakita kunaynipa. Llakidu
kaptikichika ¿pitÍ ñukataka kushichiwanman? Kankunalla kushichiwanaykichi tiyan.
3 Chayrayku suk kartata piñakushpayni killkarkaykichi allita rurashpa kushichiwanay-
kichipa. Chayrayku manara kankunaman rinayashkanirachu ama llakita kuwanay-
kichipa. Allita yacharkani kushikuypuru kaptini kankunapish kushikuypuru kanay-
kichita. 4 Chay kartaynita killkashpayni sukaman llakishpa wakashpa killkashkaykichi
yachanaykichipa tukuy kankunata sukaman kuyanaynita. Mana munarkanichu llakita
kuynikichita.

Pablu riman chay uchallikuk runata perdonashkantana.

5 Chay uchallikuk runa sukaman llakita kushurkankichi. Ñukatapish llakita
kuwarkan. Mana mirachishpachu rimaykani. Manami kankunatashinachu ñukata
llakita kuwashka. 6 Ñami yaka tukuyna chay uchallikuk runata willashkankichina
ama kankunawan tantanakunanpa. Chashna willashpaykichika ñami aypatana
kastigashkankichi. 7 Kunanka perdonanaykichi tiyan. Chaymanta kushichiychi
ama sukaman llakishpa kawsananpa. 8 Chayrayku roygaykichi chay wawkikichita
yanapanaykichipa kuyanaykichita yachananpa.

9 Chay kartaynita killkarkaykichi yachanaynipa kasuwankichichu manachu nishpa.
Chay kartaynita ñami kasushkankichina. Kunanka kay killkanaynitapish kasushpa
chay runata perdonaychi. 10 Kankuna pitapish kaptin perdonaptikichika ñukapish
perdonasha. Ima laya uchapish tiyapuptin kankuna perdonaptikichika ñukapish Je-
sukristupa ñawpakninpi kankunata kuyashpa perdonasha. 11 Chashna ñukanchikuna

chay runata perdonaptinchikuna Satanas mana atipanchu llullachiwayninchikunata. Yachanchisapa mana kuyanakushpa kawsaptinchikuna supay kunanlla llullachiwananchikunata.

Pablu willansapa Troas llaktapi kashpa llakidu kashkanta.

12 Kunanka parlachiykichi purishkaynita. Troas llaktaman rirkani yachachikunaynipa Jesukristu salvawakninchikuna kananta. Chay llaktapi kashpayni Tata Dios sukaman yanapawarkan aypa runakunata yachachikunaynipa. 13 Chashna aypa runakunata yachachishpaynipish mana gustuchu karkani mana chay llaktapi wawkinchikuna Titota tarishpayni. Chayrayku chay runakunata sakishpa Masedonia partiman kutirkani payta maskak.

Jesukristu yanapawanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa.

14 Akuychi Tata Diosta sukaman agradesiypachi yanapawaptinchikuna Jesukristullata allita kreyishpa kawsananchikunapa. Suk alli desfilepishina Jesukristu ñawpachiwanchisapa payta katinanchikunapa. Tukuy runakuna kawawanchisapa supayta mana kasunanchikunata. Chaymanta tukuy llaktakunapi yachachikuptinchikuna chay yachachikunanchikunaka suk allima mishkilla asnakshinami. 15 Jesukristu ñukanchikunapi kawsashpa yanapawanchisapa Tata Diosta kushichishpa paypa allima mishkilla asnakshina kananchikunapa. Allima mishkilla asnakshina kanchisapa uchankunamanta perdonadu runakunapa uchankunamanta mana perdonadu runakunapapish.

16 Millanapa laya asnakshina kanchisapa Jesukristuta mana kreyinayak runakunapa wañuyman riptinkuna. Chaymanta allima mishkilla asnakshina kanchisapa Jesukristuta kreyik runakunapa sielupi kawsak riykaptinkuna. Mana Tata Dios yanapawaptinchikuna mana atipanchisapachu allima mishkik asnakshina kayta. 17 Ñukaykuna allima mishkik asnakshina kashpaynikuna mana chikan runakunashina kullkillata munashpa yachachikunisapachu. Tata Dios kachamuwaptinkuna Jesukristuwan tantalla kawsashpaynikuna mana llullachikushpa Tata Diospa rimananta yachachikunisapa.

3

Tata Diospa Espiritun shunkunchikunapi suk kartata killkakshina.

1 Tukuy kaykunata killkaptinikuna mana kikinikunallachu alabanakuykanisapa. Kankuna allita riksiwaptikichi kankunaman rishpaynikuna mana nima kartata apanisapachu mana riksidu runakunashina. Nima kankunamanta kartata mañaykichichu chikan llaktaman rinaynikunapa. 2 Ñukaykuna kankunawan kashpaynikuna allita yachachishpaynikuna shunkuykichipi iden kartatashina killkashkanisapa. Chaymanta kankuna Jesukristuta kreyishpa allita rurashpa kawsaptikichi tukuy runakuna yachankasapa allita yachachikushkaynikunata. 3 Jesukristu yanapawashkasapa shunkuykichipi paypa kartantashina killkanaynikunapa. Tukuy runakuna kawashushpaykichi yachansapa Jesukristupa kartanshina kanaykichita. Payka mana tintawanchu killkarkan. Mana tukuyniyuk kawsak Tata Diospa Espiritun shunkuykichipi killkakukshina allita yachachishunkichi. Mana Moisesshinachu rumipi killkakun.

4 Jesukristu yanapawaptinkuna allita yachachikuykanisapa. Allita yachanisapa Tata Dios willawanankunata allita yachachikunaynikunata. 5 Ñukaykunaka kikinikunallamanta mana atipanisapachu allita yachachiynikichita. Tata Diosllami atipachiwansapa allita yachachikunaynikunapa. 6 Tata Dios atipachiwansapa paypa mushuk paktunta yachachinaynipasapa. Tata Diospa Espiritun shunkunchikunapi kawsashpa mushuk paktuta ruran. Mana chay ñawpa killkadu kamachikushkantashinachu ruran.

Tata Diospa Espiritun kawsachiwanchisapa. Chay ñawpa killkadu kamachikunankunaka yachachiwanchisapa wañunanchikunata.

Tata Diospa mushuk yachachikunan sukaman allimami.

7 Moises Tata Diosmanta rumikunapi killkadu kamachikunankunata chaskiptin uyan sukaman llipyarkan. Chashna uyan llipyak likidu kaptin israel runakuna mana atiparkansapachu payta kawayta. Chaymanta tipimanta tipimanta Moisespa uyanka manana llipyarkannachu. Chay Moisespa kamachikunankuna wañunanchikunapa willawaptinchikunapish sukaman allima karkan. 8 Chay Moisespa kamachikunankuna allima kaptinpish Tata Diospa Espiritunpa mushuk yachachiwananchikunaka sukaman ashwan allimami.

9 Chay ñawpa kamachikunankuna allima kashpapish willawanchisapa Tata Dios kastigawananchikunata. Chaykamanka Tata Dios willawanchisapa Jesukristu wañushkanrayku uchanchikunamanta perdonawananchikunata. Chay willawananchikunaka ashwan allimami. 10 Chay ñawpa kamachikunankuna allima kaptinpish Tata Diospa mushuk yachachikunanka sukaman ashwan allimami. 11 Chay ñawpa kamachikunankuna suk tiempullapa kashpapish allima karkan. Chaymanta Tata Diospa mushuk yachachikunanka mana tukuyniyuk kashpa sukaman ashwan allimami.

12 Tukuy kayta yachashpaynikuna mana nimata pakashpaynikuna allita yachachikunisapa. 13 Mana Moisesshinachu yachachikunisapa. Moiseska uyanta llachapawan arkarkan ama israel runamasinkuna kawanankunapa uyan llipyaynin chinkaptin. 14 Chay ñawpa tiempu Moises yachachikuptinkunapish israel runakuna mana entiendirkansapachu yuyayninkuna arkadushina kaptinkuna. Kunankamanllara judiyumasinikuna chay ñawpa killkadu yachachikushkanta leyishpankuna manara entiendinsaparachu yuyayninkuna arkadushinara kaptinkuna. Jesukristu entiendichiptinkunara atipankasapa entiendiyta.

15 Kunankaman chay ñawpa Moisespa killkadu yachachikushkanta leyishpankuna mana nima entiendinsapachu yuyayninkuna iden llachapawan arkadushina kaptin.

16 Chaymanta Señorninchi Jesukristuta kreyishpa kawsaptinchikuna yuyayninchikuna manana arkadushinanachu. Chaypina atipanchisapa Tata Diospa yachachikunanta allita entiendiyta. 17 Jesukristuka Tata Diospa Espiritunwan idenllata atipan yanapawayninchikunata allita rurashpa kawsayta. Chashna Espiritun yanapawaptinchikuna atipanchisapa mana uchallikushpa Tata Diosta kasushpa kawsayta.

18 Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna atipanchisapa paypa munananta allita entiendiyta. Yuyayninchikuna manana arkadushinanachu. Chashna entiendishpanchikuna espejushina tukuy runakunata kawachinchisapa Tata Dios sukaman allima kananta. Tukuy diya Jesukristu Espiritunwan yanapawaptinchikuna Tata Diospa munananta ashwan ashwanta atipanchisapa rurayta. Ashwan ashwanta Jesukristu kawsashkanshina ñukanchikunapish kawsashunchisapa.

4

Pablu riman yachachikunan lusshina kananta.

1 Tata Dios ñukaykunata kuyawashpankuna akllawarkansapa paypa rimananta yachachikunaynikunapa. Chayrayku mana shaykushpa yachachikunisapa. 2 Mana munanisapachu nima pinkakunapa layakunata pakalla rurayta. Kuskallata mana llullachikushpa yachachikunisapa. Tata Diospa rimananllata allita yachachikunisapa. Chashna allita yachachikuptinikuna tukuy riksiwak runakuna yachansapa Tata Diospa ñawpakninpi yachachikunaynikuna sukaman allima kananta.

3 Suk runakuna mana kreyinayansapachu Jesukristu uchanchikunamanta
salvawananchikunata. Wañuyman riykashpankuna yachachikunaynikunata mana
entiendinsapachu. 4 Paykuna mana kreyinayaptinkuna kamachikuknin supay
yuyayninkunapi llullachinsapa mana kawakukshina kanankunapa. Chayrayku
mana atipansapachu entiendiyta Jesukristu kawachiwananchikunata ima layami
Tata Dioska nishpa. 5 Allita yachachikunisapa Jesukristu tukuy layapi sukaman
sinchi kamachikuk kananta. Mana yachachikunisapachu tukuy runakuna
yuyanankunapa ñukaykuna tukuy laya yachak kanaynikunata. Willaykichi Jesukristuta
kuyashpaynikuna kankunapa yanapaknikichilla kanaynikunata.

6 Kallarinan tiempu Tata Dioska rimashpalla tuta likidumanta lusta rikurichimurkan.
Kunan tiempupish Tata Dios shunkunchikunapi lusninta rikurichimun payta riksi-
nanchikunapa. Tata Dios wambran Jesukristuta kachamurkan lusninta kawachiwash-
panchikuna entiendichiwananchikunapa pay sukaman allima kananta.

Jesukristullata kreyishpa kawsaypachi.

7 Jesukristu entiendichiwashpanchikuna Tata Dios allima kananta lusninta
kuwanchisapa. Ñukanchikuna metomanta ruradu pakikuk kallanakunashinalla
kashpanchikuna chay lusta kawachikunchisapa. Jesukristu ñukanchikunapi kawsaptin
tukuy runakuna yachankasapa Tata Dios sukaman allimata yanapawaptinchikunara
atipananchikunata allikunata rurayta. Yachankasapa mana kikinchikunallamanta
nima allikunata atipananchikunata rurayta.

8 Tata Dios tukuy layapi ñukaykunata yanapawansapa. Chayrayku runakuna suka-
man amichiwashpankunapish mana atipansapachu Tata Diospa munananta ru-
ranaynikunamanta michawaysapata. Sukaman sufrishpaynikunapish mana suka-
manchu turbakunisapa. 9 Runakuna sukaman sufrichiwaptinkunapish Tata Dios
mana sakiwansapachu. Runakuna waktakuwaptinkunapish mana atipansapachu
wañuchiwaysapata. 10 Kuti kuti Jesukristushina yakallapa wañunisapa tukuy runakuna
yachanankunapa Jesukristu ñukaykunapi kawsashpa sukaman yanapawanankunata.

11 Jesukristuta kreyishpa kawsaptinikuna imay orapish kaptin wañuymansapa
tukuy runakuna yachanankunapa Jesukristu tukuy layapi yanapawanankunata.
12 Ñukaykuna yachachikuptinikuna sukaman wañuchiwanayansapa. Chaykamanka
kankuna yachachikunaynikunata kreyishpaykichi rinkichi sieluman Tata Dioswan
kawsak.

13 Tata Diospa killkadu rimananpi willawanchisapa: “Ñuka Tata Diosta
kreyishpa kawsashpayni tukuy pita parlachini payta kreyishpa kawsaykanaynita.”
Ñukanchikunapish Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna tukuy pita
parlachinchisapa payta kreyishpa kawsaykananchikunata. 14 Tata Dios Jesukristuta
wañu shkanmanta kawsachimushkanrayku yachanchisapa ñukanchikunatapish
kawsachimuwananchikunata. Chaymanta kankunawan paktata pushawashun-
chisapa paywan tantalla kawsananchikunapa. 15 Ñukaykunaka rikchak layata
sufrishkanisapa kankuna Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa. Chaypina Tata Dios
sukaman yanapashuptikichi ashwan aypa runakuna payta kreyishpa kawsankasapa.
Chaypina ashwan aypa runakuna Tata Diosta kushichishpa agradesinkasapa.

16 Tata Diosta sukaman agradesishpanchikuna mana shaykushpa payllata krey-
ishpa kawsashunchisapa. Kuerpunchikuna viejuyaptinkunapish diyan diyan tukuy
shunku ashwan ashwanta Jesukristuta kreyishpa kawsanchisapa. 17 Suk tiempullapa
kay allpapi kawsashpanchikunara sufriptinchikunapish mana nimananchu. Sufr-
ishkanchikunawasha Jesukristu sieluman pushawashunchisapa chaypi kushikuypuru
mana tukuyniyukta kawsananchikunapa.

18 Chayrayku sufrishpanchikunapish amana sukaman llakiypachinachu. Sieluta manara kawayta atipashpanchikunapish chayta yuyashpalla kawsaypachi. Tukuy kay allpapi tiyak tukunan tiyan. Chay mana kawayta atipananchikuna mana kutin tukunkachu.

5

Pablu yachachiwanchi ima layami chay sielupi kawsananchikuna nishpa.

1 Yachanchisapa runakunapa ruradu wasinkuna wakllishpa urmananta. Ñukanchikunapish wañuptinchikuna kay kuerpunchikuna wasishina allpana tukunan tiyan. Yachanchisapa wañushkanchikunawasha Tata Dios kashkan kawsachimuwananchikunata. Chikan laya mushuk kuerpuyukna kashunchisapa sielupi mana tukuyniyukta kawsananchikunapa. Chay mushuk kuerpunchikuna manami kay allpapi runakuna rurashkan wasikunashinanachu kanka. 2 Kay allpapi wañunanchikuna diyakaman sufrishpa kawsanchisapa. Sufrishpa aminakushpanchikuna sukaman rinayanchisapa chikan laya mushuk kuerpunchiwan sielupi kawsak.

3 Sielupi kawsashpanchikuna llachapawan arkanakukshina chikan laya mushuk kuerpuyukna kashunchisapa ama llatanllashina kananchikunapa. 4 Kay allpapi kawsashpanchikunara sukaman padesishpa kay unkundero kuerpunchikunawan aminakunchisapa. Manami kay kuerpunchikunataka sakinayanchisapachu. Chashna mana kuerpunchikunata sakinayashpanchikunapish munanchisapa sielupi mushuk kuerpunchikunawan kawsayta amana kutin wañunanchikunapa. 5 Kikin Tata Dios rurawashkanchisapa mushuk kuerpunchikunawan sielupi kawsananchikunapa. Chaymanta ñukanchikunaman Espiritunta kachamurkan allita yachananchikunapa mushuk kuerpuyuk kananchikunata.

6 Tata Diospa Espiritun ñukanchikunapi kawsaptin yachanchisapa suk mushuk kuerpunchikunata chaskinanchikunata. Kay allpapi kawsashpanchikunara manara atipanchisaparachu sielupi Jesukristuwan tantalla kawsayta. 7 Jesukristuwan manara uyapura kawanakushpanchikunapish allita yachanchisapa sieluman rishpanchikuna paywan kawanakunanchikunata. 8 Chayta allita yachashpanchikuna sukaman munanchisapa wañushpa sieluman riyta Jesukristuwan tantalla kawsakna.

9 Chayrayku kay allpapi kawsashpanchikunara Jesukristupa munananllata allita rurashpalla kawsaypachi. Chaymanta wañushkanchikunawasha sielupipish paypa munananllata rurashpalla kawsashunchisapa.

10 Suk diya Jesukristu tukuy runakunata ñawpakninman kayawashunchisapa. Chaypina willawashunchisapa ima layatami kay allpapi kawsashkanchisapa nishpa. Allita rurashpa kawsaptinchikunaka sielupi kawsachiwashunchisapa. Mana allita rurashpa kawsaptinchikunaka kastigawashunchisapa.

Pablu yachachikun Tata Dioswan kuyanakushpa kawsananchikunapa.

11 Ñukaykunaka allita yachanisapa Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata kastiganankunata. Chayta allita yachashpaynikuna tukuy runakunata sukaman willanisapa Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa. Tata Dios tukuy yuyayninikunata riksishpa yachan ñukaykuna allita yachachikunaynikunata. Sukaman munanisapa kankunapish chayta yachanaykichipa. 12 Manami kashkanchu alabanakuykanisapa. Kayta parlachishkaykichi kushikuypuru kanaykichipa yachashpa ñukaykuna allita yachachikunaynikunata.

Chayta yachashpaykichi chay chatawak runakunata atipankichi kuskanpi ayniyta. Chay chatawak runakunaka yuyansapa kikinkunalla allita yachachikunankunata. Mana yuyansapachu ñukaykuna allita tukuy shunku Jesukristuta kreyishpa yachachikunaynikunata. 13 Chay runakuna demento kanaynikunata rimaptinkunapish allita

yachachikunisapa Tata Diosllata kushichinaynikunapa. Chaymanta yachankichi kankunapa allinikichipa trabajanaynikunata.

14 Ñukanchikuna allita yachanchisapa Jesukristu sukaman kuyawananchikunata. Chayta yachashpanchikuna tukuy tiempu payllata kasushpa kawsashunchisapa. Yachanchisapa Jesukristu kuyawashpanchikuna ñukanchikunarayku wañushkanta. Chayrayku manana uchallikushpanachu kawsaykanchisapa. 15 Jesukristuka ñukanchikunarayku wañurkan payllatana kasushpa kawsananchikunapa. Wañushkanmanta kawsamurkan payllapa munananta rurashpa kawsananchikunapa amana kikinchikunallapa munananchikunata rurashpa kawsananchikunapa.

16 Ñukanchikuna manana runakunapa yuyaykunankunashinanachu rimanchisapa Jesukristuta kreyik runakuna mana alli rurak kanankunata. Manara Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikunara yuyarkanchisapa paypish mana alli kananta. Kunanka mananami chashnanachu yuyaykunchisapa. 17 Kunanka Jesukristuwan tantalla kawsashpanchikuna mushuk layata yuyaykushpana kawsanchisapa. Tata Dios mushuk runakunatana rurawashkanchisapa. Chay ñawpa mana alli rurashkanchikunata sakishpanchikuna mushuk alli ruranakunata rurashpana kawsanchisapa.

18 Tata Dios atipachiwanchisapa chay mushuk ruranakunata rurashpa kawsananchikunapa. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios perdonawashkanchisapa payta chiknishkanchikunamanta kuyashpa kawsananchikunapa. Kunanka Tata Dios kamachiwanchisapa tukuy runakunata yachachinanchikunapa imashnami paykunapish paywan kuyanakushpa kawsankasapa nishpa. 19 Tata Dios allita entiendichiwanchisapa Jesukristu wañushkanrayku perdonawananchikunata paywan tantalla kuyanakushpa kawsananchikunapa. Chashna Tata Dios perdonawashpanchikuna uchanchikunata manana yuyannachu. Chaymanta kamachiwanchisapa tukuy runakunata yachachinanchikunapa imashnami paykunapish Tata Dioswan kuyanakushpa kawsankasapa nishpa.

20 Jesukristu ñukaykunata kachamuwaptinkuna Tata Dios kikin yachachishunaykichitashina yachachiykichi. Chayrayku Jesukristu willawashkankunata ñukapish willaykichi: Amana Tata Diosta chiknishpaykichi paywan kuyanakushpa kawsaychi. 21 Jesukristu mana nimapi uchallikuptinpish uchanchikunarayku Tata Dios ucha rurak runatashina payta kastigarkan. Tata Dios Jesukristuta kastigashkanrayku ñukanchikunata manana kastigawashunchisapanachu.

6

Jesukristupa parlachikushpanchikuna sufrishpanchikunapish kushikushpalla kawsashunchisapa.

1 Kunanka ñukaykuna Tata Dioswan tantalla trabajashpaynikuna sukaman roygaykichi: Tata Dios kuyashunaykichita ama washanchaychichu. 2 Tata Dios killkadunpi rimarkan:

“Yanapanayni tiempu uyarishkayki. Salvanayni diya yanapashkayki.”

Chashna Tata Dios rimaptin willaykichi: Kunanka Tata Dios yanapawananchikuna tiempumi. Kunanka salvawananchikuna diyami.

3 Ñukaykuna allita yachachikushpaynikuna allita rurashpa kawsanisapa ama ni pi yachachikunaynikunata washanchanankunapa. 4 Allita rurashpa kawsanisapa tukuy runakuna yachanankunapa Tata Diospa trabajanaynikunata. Chashna Tata Diospa trabajashpaynikuna kushikushpalla sufrinisapa. Rikchak layakuna illawaptinkunapish llakishpaynikunapish mana nimata amishpaynikunalla Tata Diosllapa trabajaykanisapa. 5 Aypa kuti runakuna makawarkansapa karselpi churawarkansapa piñayawashpankuna kaparichiwarkansapa. Rikchak layapi sukaman trabajarkanisapa. Aypa kuti mana allitachu puñuk kanisapa. Aypa kuti mana nimata mikukchu kanisapa.

6 Chashna sufrishpaynikunapish allita rurashpa kawsaykanisapa. Tata Diospa rimananta allita yachachikunisapa. Mana piñakushpa tukuy runakunata yanapashpa kawsaykanisapa. Tata Diospa Espiritun yanapawaptinkuna mana llullachikushpa aypa runakunata kuyashpa kawsaykanisapa.
7 Tata Diospa rimananta mana llullachikushpa yachachikunisapa. Tukuy trabajuynikunapi Tata Dios sukaman yanapawansapa. Tata Dios sukaman yanapawaptinkuna atipanisapa chikniwak runakunata yachachiysapata. Allita rurashpa kawsaptinikuna runakuna llullachiwanayashpankuna manami atipansapachu pantachichiwaysapata.
8 Suk runakuna kuyawansapa. Sukkuna yuyawansapa. Suk runakuna rimansapa alli rurak kanaynikunata. Sukkuna rimansapa mana alli rurak kanaynikunata. Ñukaykuna sukaman allimata yachachikuptinikunapish sukkuna rimansapa llullakushpa yachachikunaynikunata. 9 Sukkuna allita riksiwashpankunapish mana riksiwakshina tukunsapa. Wañuk runakuna kashpaynikunapish kawsaykanisapalla. Sukaman makawashpankunapish mana wañuchiwashkasapachu.
10 Llakidu kashpaynikunapish kushikuypurullami kawsaykanisapa. Mana nimayuk kashpaynikunapish sukkunata yanapashkanisapa Jesukristuta kreyishpa rikchak layayukshina kanankunapa. Mana nimayuk kashpaynikunapish Jesukristupa tukuy tiyapunan ñukaykunapa.
11 Korinto llaktapi kawsak wawkinikuna paninikuna, tukuy shunku kuyaykisapa. Chayrayku mana nimata pakashpa kay kartata killkashpa allimata yachachishkaykichi. 12 Mana nimata pakashpaynikuna kuyaykaykichi. Ichará kankuna yuyawashpaykichi mana kuyawankichinachu. 13 Chayrayku ñuka tataykichishina roygaykichi kuyawanaykichipa. Imashnacha ñuka mana nimata pakashpa yachachishkaykichi chashnashina kankunapish tukuy yuyanaykichita willawaychi.

Ama paktuta ruraypachichu mana Jesukristuta kreyik runakunawan.

14 Ama nimapi Jesukristuta mana kreyik runakunawan paktuta ruraychichu. Alli rurak runa mana alli rurak runamanta chikan laya yuyayuk. Lus tiyaptin manana tuta tiyannachu. Lus tutawan mana atipanchu chakrunakuyta. 15 Jesukristu mana atipanchu supaywan allillapi chay yuyaylla kawsayta. Chashnashina Jesukristuta kreyik runakuna mana atipansapachu mana Jesukristuta kreyik runakunawan allillapi chay yuyaylla kawsayta.
16 Ñukanchikunaka kawsak Tata Diospa wasinshinami kanchisapa. Paypa wasinshina kashpanchikuna mana nima layapi atipanchisapachu ruradu dioskunata kuyayta. Kikin Tata Dios killkadunpi rimarkan:

“Ñuka paykunapi kawsashpa paykunawan tantalla purisha.
Ñukaka Tata Diosninkuna kasha.
Paykunaka ñukapa wambraynikuna kankasapa.”
17 Chaymanta Tata Dios killkadunpi rimarkan:
“Chay uchallikuk runakunamanta llukshiychi.
Chay mana alli ruranankunata ama ruraychichu.
Chaypina ñukaka chaskishkaykichi.
18 Ñukami tataykichi kasha.
Kankuna wambraynikuna kankichi.
Tukuy laya atipak Tata Dios chayta willawanchisapa.”

7

Pablu kushikun Korintopi wawkinkuna payta kasushkankunarayku.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios sukaman allimata willawashkanchisapa yanapawananchikunata. Chayrayku tukuy laya mana alli ruranakunata amana ruraypachinachu nima yuyaypachinachu. Tata Diosllata allita kuyashpa kastigawananchikunata manchashpa paypa munananllata rurashpa kawsaypachi.
2 Chaymanta roygaykichi ñukaykunata tukuy shunku kuyawanaykichipa. Mana ni pita rabyachishkaykichichu. Mana ni pita uchallichishkaykichichu. Mana nima tiyapushuknikichita llullachishpa kichushkaykichichu. 3 Mana kankunata pinkachinaynikunapachu tukuy kaykunata killkaykaykichi. Ñawpa willashkaynishina tukuy shunku sukaman kuyaykichi. Kawsashpaynipish wañushpaynipish kuyaykichilla.
4 Chashna kuyashpayni mana nima yuyanaynita pakashpa willaykichi. Sukaman kushikuni kankuna allita rurashpa kawsaykaptikichi. Rikchak layata sufrishpaynipish kankunata yuyashpa sukaman animukushpa kushikuni.
5 Masedonia partipi chayashkaynikunamantapacha aypa runakuna sukaman sufrichiwaptinkuna mana atiparkanisapachu gustu kawsayta. Kaypi chaypi chay runakuna chikniwashpankuna manchachiwaksapa. 6 Llakidu kaykaptinikuna kushichiwakninchi Tata Dios sukaman kushichiwarkansapa wawkinchi Tito ñukaykunapi chayamuptin. 7 Tito ñukaykunapi chayamushpa kankuna sukaman kushichishkaykichita parlachiwashpa kushichiwarkansapa. Willawashkasapa sukaman kawawanayanaykichita. Willawashkasapa sukaman llakichiwashpa kuyawashpa sukaman yuyawashkaykichita. Wawkinchi Tito tukuy chayta parlachiwaptinkuna ashwan sukaman kushikushkanisapa.
8 Chay kachashkayni kartata leyishpaykichi suk tiempullapa sukaman llakirkankichi. Ñukapish llakirkani yachashpa kankunata sukaman llakita kushkaynita. Kunanka manana llakininachu. 9 Chay llakishkaynimanta sukaman kushikuni. Mana llakita kushkaynikunaraykuchu kushikuni. Kunanka kushikunimi mana alli rurashkaykichita sakishpaykichi Tata Diosman kutiptikichi payllata kasushpa kawsanaykichipa. Tata Dios munashkanshina llakirkankichi. Chayrayku chay kartayni allinikichipa karkan. 10 Tata Dios munananshina llakishpanchikuna atipanchisapa mana alli rurananchikunata sakiyta. Chayta sakiptinchikuna payka perdonawanchisapa. Chay laya llakinanchikunaka allininchikunapami. Chaymanta wakinkuna llakishpankunapish mana Jesukristutachu kreyinayansapa. Chayrayku wañunankuna tiyan.
11 Mash yuyaypachi imapami Tata Dioska munarkan llakinaykichipa. Kankunaka mana yankamantachu llakirkankichi. Chay kartaynita chaskishpaykichi kasukushkankichi. Chay uchallikushka wawkinchikunata piñayashpaykichi munarkankichi kastigayta. Manchakurkankichi yuyashpa payrayku Tata Dios kankunatapish kastigashunaykichita. Munarkankichi ñuka rinaynipa tukuyta allichak. Chay wawkikichita kastigashkankichi tukuy runakunata kawachinaykichipa mana uchayuk kanaykichita.
12 Chay kartaynita killkashpayni mana chay uchallikushka runallatachu nima chay rabyachidu runallatachu yuyarkani. Chay kartaynita killkashkani entiendinaykichipa imashnami Tata Diospa ñawpakninpi kankuna kuyawankichi nishpa. 13 Chashna kuyawaptikichi sukaman kushikurkanisapa.
Chaymanta ashwan sukaman kushikurkanisapa kawashpa wawkinchi Tito kushikuypuru kananta kankuna kushichishkaykichirayku. 14 Wawkinchi Tito manara kankunaman riptin willashkani kankuna alli rurak runakuna kanaykichita. Chaymanta kankunamanta kutimuptin imashnacha ñuka rimashkaynishina willawashkasapa allita rurashpa kawsanaykichita. Chayrayku kushikushkani Titopa shiminmanta chayta uyarishpa. 15 Kunanka Titoka ashwanta kuyashunkichi yuyashpa tukuy kankuna kasushkaykichita. Paytaka kuyashpa yanapashpa allita chaskirkankichi. 16 Chashna Titota kasushka kaptikichi yuyashpayni sukaman kushikuni.

8

Pablu yachachiwanchisapa ofrendanchikunata Tata Diosta kuyta.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, kunanka parlachinayaykichi imashnami
Masedonia partipi Tata Dios Jesukristuta kreyik runakunata sukaman kuyashpa
yanaparkansapa. 2 Paykunaka rikchak layata sufrishpankunapish kushikuypurulla
kawsaykansapa. Mana aypa kullkiyuk kashpankunapish iden aypa kullkiyuk runaku-
nashina rikchak laya tiyapushkankunata Tata Diosta kurkansapa.

3 Ñukaka kikini kawashkani kushikuypuru ofrendankunata Tata Diosta kuptinkuna.
Tiyapunankunamanta atipashkankunata kurkansapa. Imankuna illapuptinkunapish
kushikushpalla Tata Diosta kurkansapa. 4 Sukaman roygawashkasapa ofrendankunata
apanaynikunapa mana nimayuk Jesukristuta kreyikmasinkunata yanapanankunapa.
5 Mana yuyashkanisapachu aypata kunankunapa. Manara Tata Diosta nimata kush-
pankunara payta willarkansapa munananllata rurashpa kawsanankunapa. Chay-
manta ñukaykunatapish sukaman yanapawarkansapa.

6 Kankunapish paykunashina ofrendaykichita tantachishkankichi. Titoka kallar-
ishka chay allima ofrendaykichita tantachiyta. Kunanka kashkan payta kachaykani
chay tantachidu ofrendaykichita chaskikuk. 7 Kankunaka allita Jesukristuta kreyishpa
kawsaykankichi. Tata Diospa rimananta allita yachashpa sukaman allita yachachikun-
kichi. Kushikushpalla llaktamasikichita yanapankichi. Ñukaykunatapish kuyawankichi.
Kunanka tukuy kreyikukmasikichimanta ashwan alli ofrendakunata Tata Diosta kuy-
chi.

8 Chayta willashpayni mana kamachikukshinachu willaykichi chay ofrendaykichita
kukunaykichipa. Masedonia partipi runakuna ofrendankunata kukushkankunata
willashkaykichi kankunapish paykunashina aypata kukunaykichipa. Aypa ofrendata
kukushpaykichi tukuy pi yachankasapa mana nimayuk wawkikichita kuyanaykichita.

9 Kankuna allita yachankichi Señorninchi Jesukristu sukaman kuyawashpanchikuna
kay allpaman shamushkanta. Payka tukuy layayuk kaykashpa shamurkan mana
nimayuk runa kananpa tukuy layayuk kananchikunapa.

10-11 Kankuna suk wata washa kushikuypurulla munashpaykichi kallarirkankichi
chay ofrendaykichita tantachiyta. Kunanka yuyachiykichi chay kallarishkaykichi
ofrendaykichita tukuchanaykichipa tantachiyta. Kushikushpalla kallarishkay-
kichishina tukuy atipanaykichita tukuchaychi tantachiyta. 12 Tukuy shunku munashpa
atipanaykichita kukuptikichi Tata Dios sukaman kushikushpa chaskinka. Mana
tiyapushuptikichika Tata Dios mana mañashunkichichu.

13 Ñuka mana munanichu sukkunata yanapanaykichirayku mana nimayuk kipari-
naykichipa. 14 Kunanka kankunapa rikchak laya tiyapushunkichi. Chay mana nimayuk
wawkinchikunapa mana tiyapunsapachu. Chayrayku paykunata yanapaykankichi.
Suk tiempu kankunapa pishiptin ichara paykunapa aypa tiyapunmansapa. Chayp-
ina kankunata yanapashunkichiman. Chashna yanapanakushpa kawsashpanchikuna
sukpapish sukpapish mana illapanchisapachu. 15 Tata Dios killkadunpi willawanchis-
apa:

“Aypa mikunata tantachik runakunapa mana puchurkanchu.
Tipillata tantachik runakunapapish mana pishirkanchu.”

Pablu Titota ishkay wawkinkunawan kacharkansapa chay ofrendata apanankunapa.

16 Tata Dios Titota yuyachirkan ñuka kankunata kuyanaynishina paypish kuyashu-
naykichipa. Chayrayku Tata Diosta agradesini. 17 Tito munashpa yanapashuyni-
kichita yuyarkan riyta pasyashuknikichi. Chayrayku willaptini rinanpa sukaman
kushikushpa almitiwashka riyta.

18 Chaymanta Titowan tantalla suk wawkinchita kachaykani. Ñukaykuna Jesukristu
salvakuk kananta yachachikuptinikuna payka yanapawarkansapa. Chayrayku mayp-
ipish kaptin tukuy wawkinchikuna rimansapa alli yanapakuk kananta. 19 Chashna
alli yanapakuk kaptin tukuy Jesukristuta kreyikkuna payta akllashkasapa purik-
masinikuna kananpa. Payka yanapawankasapa tukuy tantachishkaykichi ofrenday-
kichita apayta. Tukuy partimanta ofrendankunata apaykanisapa Señorninchi Jesukris-
tuta sukaman kuyashpa kushichinaynikunapa. Chayta apaykanisapa tukuy runakuna
yachanankunapa tukuy shunku yanapakuk kanaynikunata. 20 Mana munanisapachu
ni pi mana allita yuyawanankunapa kay aypa ofrendata apaptinikuna. Chayrayku chay
wawkinchikuna ñukaykunawan tantalla rinkasapa. 21 Munanisapa allita rurayta Tata
Dios kawananpa runakunapish kawanankunapa alli rurak kanaynikunata.

22 Chaymanta suk wawkinchikunata chay wawkinchikunawan tantallata
kachaykanisapa. Kay wawkinchita aypa kuti kawashkanisapa Jesukristuta kreyik
runakunata kuyashpa yanapanankunata. Payka yachan kankuna alli kuyakuk
runakuna kanaykichita. Chayrayku sukaman kushikun kawashuknikichi rinanta
yachashpa.

23 Ichara maykan llaktamasikichi tapushunkichiman pimi Titoka nishpa.
Chashna tapushuptikichika willaychi Tito ñukapa yachachikukmasini kananta
yanapashunaykichipa. Chaymanta ichara tapushunkichiman pikunami Titopa
purikmasinkuna nishpa. Chashna tapushuptikichika willaychi paykuna Jesukristuta
kushichik runakuna kaptinkuna tukuy partikunapi Jesukristuta kreyikmasinkuna
kachashkankunata.

24 Ñukaka chay wawkinchikunata willashkanisapa kankuna allita kuyashpa chask-
inaykichipa. Chayrayku paykuna kankunapi chayaptinkuna kuyashpa yanapaychi.
Chashna allita yanapaptikichi yachankasapa paykunata willashkaynikuna mana llulla
kananta. Chaymanta tukuy maypi Jesukristuta kreyikmasinchikuna yachankasapa
chay wawkinchikunata kuyanaykichita.

9

Pablu yachachikun ofrendakunata Tata Diosta kushikushpa kukunanchikunapa.

1 Kankuna ñami yachankichina ofrendata kukuyta wawkinchikunata yanapanay-
kichipa. Chashna yachaptikichi manana kashkanka killkanayashkaykichinachu ofren-
data kukunaykichipa. 2 Allita yachani kankuna tukuy shunku munanaykichita ofren-
data kukuyta. Chayrayku Masedonia partipi tukuy pita parlachini kankuna Akaya
partipi kawsakkuna suk watatana ofrendata tantachishkaykichita.

Chashna parlachiptini kay Masedonia partipi kawsak runakunapish sukaman mu-
nansapa ofrendankunata kukuyta. 3 Chayta parlachikushpaynipish yuyaykani ichará
kankuna mana parlachikushkaynishinachu ofrendata kukuykankichi. Chayrayku
kay kimsa wawkinchikunata kachaykanisapa yanapashunaykichipa chay ofrendata
kukunaykichipa.

4 Kay Masedoniamanta wawkinchikuna ñukawan tantalla pasyaknikichi riptinikuna
ichará ofrendaykichita manara tantachishkankichirachu. Chashna manara
tantachiptikichira sukaman pinkakuymansapa. Kankunapish pinkakunkichiman.
5 Ama pinkakunanchikunapa manara rishpaynikunara kay kimsa wawkinchikunata
kachaykanisapa yanapashunaykichipa chay rimashkaykichi ofrendata tantachiyta.
Paykuna yanapashuptikichi ñukaykuna chayashpaynikuna tukuy tantachidutana
tarishasapa. Chaypina tukuy pi yachankasapa tukuy shunku munashpa mana
michakushpa ofrendata kukushkaykichita.

6 Mash yuyaychi. Suk runa tipi murukunallata tarpushpa mana aypatachu pallan.
Aypa murukunata tarpushpa sukaman aypata pallan. 7 Kay rimana yachachiwanchis-
apa ofrendanchikunata kushikuypuru kukunanchikunapa. Manara kukushpanchiku-
nara yuyananchikuna tiyan mashnatami kukushunchisapa nishpa. Ama llakishpachu
kukuypachi. Mana ni pi apurawaptinchikunachu kushikushpalla kuypachi. Tata
Dios sukaman kushikun kushikushpalla kukuptinchikuna. 8 Tata Dios atipan tukuy
layapi yanapawayninchikunata tukuy laya aypa puchunankaman tiyawananchiku-
napa. Chashna Tata Dios sukaman yanapawaptinchikuna atipanchisapa kushikushpa
tukuy layapi sukkunata yanapayta. 9 Tata Dios killkadunpi riman:
"Chay yanapakuk runa mana nimayuk runakunata kushikuypuru sukaman yana-
paptin Tata Dios payta mana kutin kunkankachu."
10 Tata Dios tarpukuk runakunata murukunata kunsapa. Mikunantapish kun-
sapa. Tata Dios tarpukuk runakunata murukunata kunankunashina kankunatapish
sukaman yanapashunkichi mana nimayuk runakunata yanapanaykichipa. Payku-
nata yanapaptikichi paykunapish Tata Diosta kreyishpa kawsankasapa. 11 Tata Dios
yanapashuptikichi rikchak laya tiyapushunkichi kankunapish sukkunata kushikushpa
yanapanaykichipa. Mana nimayuk wawkinchikuna tantachishkaykichi ofrendata
makinikunamanta chaskishpankuna Tata Diosta sukaman agradesinkasapa.
12 Chashna ofrendaykichita mana nimayuk wawkinchikunapa kachashpaykichi ima
illapunankunapi yanapankichi. Chaymantapish chay chaskik runakuna Tata Diosta
agradesinkasapa. 13 Paykuna ofrendaykichita chaskishpa yachankasapa Jesukristupa
yachachikunanta allita kasushpa kawsanaykichita. Chaypina Tata Diosta kuyashpa
alabankasapa paykunata aypa runakunatapish sukaman allita kushikushpa yanapap-
tikichi.
14 Chaymantapish Tata Dios sukaman yanapashushkaykichirayku chay chaskik
runakuna kuyashushpaykichi Tata Diosta roygankasapa ashwanta yanapashunay-
kichipa. 15 Rimananchikuna pishin Tata Diosta alabananchikunapa wambran Jesukris-
tuta kachamushkanrayku.

10

Pablu washanchak runakunata upallayachinsapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, Jesukristu kuyashunaykichishina ñukapish kankunata
kuyashpayni roygaykichi ama washanchawanaykichipa. Kankunamanta sukkuna
rimansapa ñuka kankunawan kashpayni alli modoyuk kanaynita. Rimansapa mana
kankunawan kashpayni kartaynipi sinchita yachachikunaynita.
2 Chay yuyawak wawkinchikunaka rimansapa iden mana Jesukristuta kreyik
runashina munanaynillata ruranaynita. Manara kankunaman riptini paykunata
willani ama washanchawanankunapa. Mana munanichu chay wawkinchikunata sin-
chita willaysapata. Ñuka rishpayni paykuna washanchawaykaptinkunallara sinchita
willashasapa.
3 Ñukaykuna runakunalla kashpaynikunapish mana kawsanisapachu chay mana Je-
sukristuta kreyik runakunashina kaparichinakushpa nima chikninakushpa. 4 Mana
kikinikunapa yuyayninikunallatachu yachachikunisapa. Chay chikniwak runakuna
sukaman chatakuwansapa. Chashna chatakuwaptinkunapish Tata Dios sukaman
yanapawaptinkuna atipanisapa paykunata upallayachiyta. 5 Chaymanta suk runakuna
tukuy pita michansapa ama Tata Diosta riksinankunapa. Chay michak runaku-
nata atipanisapa upallayachiyta. Tukuy pita atipanisapa yachachiyta mana alli
yuyanankunata sakishpa Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa. 6 Kankunapi
chayashpaynikuna yachachishkaykichi Jesukristuta allita kasunaykichikaman. Chayp-
ina tukuy mana kasukuk runakunata kastigashasapa.

7 Kankunaka yuyankichi mana yachak kanaynikunata. Yuyanakunkichi Jesukristuta
alli sirvik kanaykichita. Chashna yuyanakushpaykichi allita yuyaychi. Ñukaykunapish
Jesukristuta ashwan alli sirvik kanisapa. 8 Jesukristu kachamuwashkasapa kanku-
nata yachachinaynikunapa ashwan allita payta kreyishpa kawsanaykichipa. Mana
kachamuwashkasapachu wakllichinaynipasapa. Icharí sukaman rimakuni Jesukristu
kachamuwashka kananta. Chashna rimashpaynipish mana pinkakunichu. 9 Mana
munanichu kartaynikunata killkashpa manchachiynikichita.
10 Sukkuna rimansapa ñuka kartaynikunallapi sinchita yachachikunaynita. Ri-
mansapa laduykichipi kashpayni mana atipanaynita yachachiynikichita. Rimansapa
rimakuptini mana ni pi kasuwananta. 11 Chashna chay yuyawak runakuna rimaptinku-
napish willaykichi yachanaykichipa. Karu llaktapi kashpayni imashnacha kar-
taynipi sinchita rimashkaynishina kankunapi chayashpaynikuna chashnalla sinchita
rimanaynikuna tiyan.
12 Ñukaykuna mana alabanakunisapachu chay alabanakuk runakunashina. Payku-
naka llullachinakushpa kikinkunalla yuyanakunsapa sukaman alli rurak kananku-
nata. Paykunapuralla sukwan sukwan parlachinakunsapa alli yachak kanankunata.
Chashna parlachinakushpankuna mana alli yuyayuksapachu. 13 Ñukaykunaka mana
chashnachu yuyanakunisapa. Tata Dios ñukaykunataka kamachiwansapa maypimi
riymansapa yachachikuk nishpa. Payka willawashkasapa kankunaman yachachikuk
rinaynikunapa. Chashna Tata Dios kamachiwaptinkuna mana alabanakunisapachu.
14 Mana ni pi kankunata yachachishuptikichira Jesukristu kachamuwarkansapa
yachachinaynikunapa. Chayrayku mana kikinikunallapa munanaynikunata rurash-
pachu rishkanisapa yachachiknikichi.
15 Mana chikan yachachikuk runakunapa trabajunpi yaykushpachu alabanakunis-
apa. Tata Dios kachamuwaptinkuna payllapa munananta rurashpa munanisapa
kankunata yachachiyta ashwanta Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa.
16 Chaymanta Korinto llaktaykichimanta ashwan karu llaktakunapipish yachachiku-
nayanisapa Jesukristu salvakuk kananta. Mana rinayanisapachu maypicha sukkuna
yachachikushkankunaman. Mana chikan yachachikukpa trabajunpi yaykushpachu
alabanakunayanisapa. 17 Tata Diospa rimananpi willawanchisapa: “Kankuna
alabanakunayashpaykichi Tata Diosta riksishkaykichirayku alabanakuychi.” 18 Tata
Dioska akllashkan runakunata alaban. Kikinlla alabanakuk runata mana alabanchu.

11

Ama kreyiypachichu llulla yachachikuk runakunata.

1 Kunanka munani ashwanta yachachiynikichita. Dementoshina kanaynita yuyash-
paykichipish uyariwaychilla. 2 Tata Dios mana munanchu llulla yachachikuk
runakunata uyarinaykichipa. Ñukapish tataykichishina kuydaykichi ama chay llulla
yachachikuk runakunata uyarinaykichipa. Kankuna iden mañadu shipashninishina
ñukaka novioykichi Jesukristuta almitishkani paypa kanaykichipa. Imashnacha suk
shipashpa tatan kasarananku diyakaman kuydakshina tukuy kankunata kuy-
daykaykichi Jesukristullata shuyashpa kawsanaykichipa.
3 Yuyani ichara yachaysapa supay chay ñawpa warmi Evata llullachishkan-
shina kankunatapish llullachishunkichiman. Ichara supay chikan layatana
yuyachishunkichiman amana Jesukristullata kuyashpa kawsanaykichipa. 4 Jesukristu
salvawananchikunata yachachishkaynikunata manana uyarinayashpaykichi maykan
runakunapish chikan layata yachachishuptikichi ¿imapatí kushikushpalla kreyinkichi?
Kankuna Tata Diospa Espiritunta chaskishkaykichiwasha ¿imapatí chikan laya
espirituta kushikushpalla chaskinayankichi? ¿Imapatí alli yachachikunata manana
kreyishpaykichi chikan laya yachachikunata kreyinkichi?

5 Chay katinaykichi runakuna rimaptinkunapish alli yachachikukkuna kanankunata ñukaka yachani paykunamanta ashwan alli yachachikuk kanaynita. 6 Mana alli rimakuk kashpaynipish allita entiendini Jesukristupa yachachikunankunata. Allita rurashpa kawsashpayni allita kawachishkaykichi alli yachak kanaynita.

7 Ñuka kankunawan kawsashpayni sukaman trabajarkani ama nimata kankunata mañanaynipa. Chashna trabajashpa munarkani kankuna Jesukristuta allita kreyishpa kawsanaykichipa. Ichará mana allitachu rurashkani mana nimata kobrashpa kankunata yachachishpayni. 8 Chikan llaktakunapi kawsak wawkinchikunata mañarkani kullkita kachamuwanankunapa kankunata mana nimata kobrashpa yanapanaynikunapa.

9 Chay llaktaykichipi yachachikushpayni suk ima pishiwaptin mana nimata mañarkaykichichu. Wawkinchikuna Masedonia partimanta chayamushpankuna ima munanaynita kuwarkansapa. Kankunata mana nimata mañarkaykichichu. Chashnalla katisha mana nimata kankunata mañashpayni. 10 Jesukristupa yachachikunanta allita yachashpa sukaman kushikushpalla yachachikuni. Chay kawsanaykichi Akaya partipi mana ni maykan runa upallayachiwankachu yachachikuptini.

11 ¿Imapatí kashna willaykichi? Ama yuyaychichu chayta willashpayni mana kankunata kuyanaynita. Tata Dios yachan kankunata sukaman kuyanaynita.

12 Mana kobrakushpa yachachiynikichillapi katisha. Kankunamanta mana nimata chaskiptini chay llullachishuknikichi runakuna mana atipansapachu alabanakuyta ñukashina yachachikuk runakuna kanankunata. 13 Chay runakuna llullakushpa rimansapa Jesukristu yachachikuk kachamushkankunata. Alli yachachikukshina tukushpankuna yachachikunsapa.

14 Ama almiraychichu chashna alli yachachikukshina rikuriptinkuna. Kikin Satanaspish llullachiwanayashpanchikuna iden llipyakpuru angelshina tukun. 15 Chashna angelshina tukuptin chay llulla yachachikukkunapish iden alli yachachikukkunashina tukunsapa. Chashna llullachikushkankunarayku Tata Dios paykunata kastigankasapa.

Pablu parlachinsapa sukaman sufrishkanta.

16 Kashkan willaykichi. Ama yuyaychichu demento kanaynita. Demento kanaynita yuyaptikichipish uyariwaychi dementoshina alabanakushpa rimanaynita. 17 Ñuka alabanakushpayni dementoshina rimaykani. Mana Señorninchi Jesukristu rimashkantashinachu rimaykani. 18 Aypa llulla yachachishuknikichi runakuna kikinkunalla alabanakunsapa alli yachak kanankunata. Ñukapish alabanakusha. 19 Kankuna yachaysapa likidu kashpaykichi ¿imapatí chay alabanakuk runakunata kushikushpalla uyarinkichi?

20 Chay llulla yachachikuk runakuna patronnikichishina sukaman sinchita trabajachishunkichi. Sukaman llullachishushpaykichi tiyapushuknikichita kichushunkichi. Yuyanakunsapa kankunamanta ashwan alli kanankunata. Sukkuna uyaykichipi lapyashunkichi. Chashna rurashuptikichi ¿imapatí upallalla kiparinkichi? 21 ¿Ariya pinkakunichu willaynikichita ñukaykuna mana patronnikichishina kanaynikunata? Chay llulla yachachikukkuna mana ni pita manchashpa kikinkunalla alabanakunsapa. Ñukapish mana ni pita manchashpa dementoshina rimani paykunamanta ashwan allita atipanaynita alabanakuyta.

22 Paykunaka rimansapa hebreo kasta kanankunata. Ñukapish hebreo kastami kani. Rimansapa Tata Diospa aklladu israel runakuna kanankunata. Ñukapish israel runami kani. Sukaman rimansapa ñawpa awilunchi Abrahampa mirakninkuna kanankunata. Ñukapish Abrahampa mirakninmi kani. 23 Paykunaka yuyansapa

Jesukristuta uyarishpa trabajanankunata. Ñukaka paykunamanta ashwan allita Jesukristuta sirvishpa trabajani. Dementoshina kaykunata parlachiykichi. Ñuka paykunamanta ashwan allita trabajashkani. Paykunamanta ashwan aypa kuti karselpi churawashkasapa. Paykunamanta ashwan aypa kuti asutiwashkasapa. Aypa kuti yakallapa wañurkani.

24 Chaymanta judiyukunapa awtoridarninkuna pichka kuti karawaskawan asutiwarkansapa. Chay pichka kuti asutiwashpa kimsa chunka iskun asutita asutiwarkansapa. 25 Chaymanta romano awtoridarkuna kimsa kuti makawarkansapa. Suk kuti judiyumasinikuna ruminchawashpankuna yakallapa wañuchiwarkansapa. Kimsa kuti yakupi barku sumiptin yakallapa sipikurkani. Suk kuti manllayba atun kochapi suk tutata suk diyata chishyarkani.

26 Tukuy mayta purishpayni yakukunapi aypa kuti yakallapa sipikurkani. Suwakunapish yakallapa wañuchiwarkansapa. Llaktamasinikuna chikan llaktakunamanta runakunapish aypa kuti wañuchiwanayarkansapa. Chaymanta chawpi llaktakunapi, chunlla partikunapi, manllayba kochakunata rishpayni yakallapa wañurkani. Chaymanta llullakushpa wawkinchikuna kanankunata rimashpankuna sufrichiwarkansapa.

27 Sukaman trabajashpa sukaman shaykurkani. Aypa kuti mana puñushpa pakarirkani. Aypa kuti yakumanta yarkaymanta karkani. Aypa kuti mana mikukchu kani. Chaymanta mana llachapayuk kashpayni chirishpa sufrirkani.

28 Chaymanta tukuy sufrinaynikunamanta ashwanta llakini tukuy diya yuyashpa imashnami Jesukristuta kreyikmasinikunata yanapayman nishpa. 29 Maykan wawkinchikuna paninchikuna Jesukristuta manana allita kreyishpa kawsaptinkuna paykunapa llakini. Suk runakuna wawkinchikunata paninchikunata uchapi urmachiptinkuna sukaman llakishpa piñakuni. 30 Tukuy chay sufrishkaynikunallapa alabanakuni. Mana chay llullachikuk runakunashinachu alabanakuni. 31 Señorninchi Jesukristupa Tatan Dioska yachan tukuy rimashkaynita mana llulla kananta. Payllatami tukuy tiempu kuyananchikuna tiyan.

32 Chaymanta Damasko llaktapi kashkayni tiempu chay llaktapa gobernadornin chay kamachikuk Aretaspa yanapaknin karkan. Chay llakta vueltashnintin pirkakunawan alli wichkadu karkan. Chay gobernador tukuy chay llaktapa punkunkunapi guardiyakunata churarkan apiwanankunapa. 33 Chaypina chay llakta pirkanpa ventananmanta wawkinikuna suk atun sestupi churawashpa urayachiwarkansapa. Chashna urayachiwaptinkuna chay sinchi gobernadormanta kishpirkani.

12

Jesukristu Pabluta muskuyninpishina sieluman pusharkan.

1 Mana allichu kanman ashwanta alabanakunaynipa. Mana alli kaptinpish Jesukristu muskuyninipishina kawachiwashkanta willaykichi. 2 Ñami chunka chusku watana muskuyninipishina Tata Dios sieluman pushawarkan paypa kawsananta riksichiwak. Mana yachanichu kuerpuntinchu manachu sieluman rishkaynita. Tata Diosllami yachan. 3 Kashkan willaykichi. Tata Diosllami yachan kuerpuntinchu manachu sieluman rishkaynita. Ñuka mana yachanichu. 4 Tata Dios sieluman pushawaptin pakallalla mana ni pi uyarishkan rimanakunata uyarirkani. Tata Dios chay uyarishkayni rimanakunata mana munanchu parlachikunaynipa.

5 Ñuka sukaman kushikuni Tata Dios kawsanan sieluta kawachiwashkanrayku. Chashna kushikushpaynipish mana chaykunata kawashkayniraykuchu alabanakuni. Sukaman sufrishkayniraykulla alabanakusha tukuy runakuna yachanankunapa Tata

Dios yanapawashkanta. 6 Chashna alabanakunayashpaynipish mana llullatachu rimayman. Chay rimanayni mana llulla kaptinpish manami kikinimantachu alabanakuni. Mana munanichu kankuna sukaman alabawanaykichipa sielupi Tata Diospa kawsananta kawashkaynirayku. Munani allita rurashpa kawsashpayni allita yachachikuptini rimanaykichipa alli runa kanaynita.

7 Muskuyninipishina sielupi kaptini Tata Dios chay almiranakunata kawachiwashkanrayku alabanakuyman karkan. Chayrayku Tata Dios munarkan kuerpuynipi Satanas sukaman nanaykunata kuwananpa ama alabanakunaynipa. 8 Kimsa kutina Señorninchi Jesukristuta roygarkani kay nanayninita kichuwananpa. 9 Chashna roygaptini payka willawashka: "Ñuka kanta kuyashpa yanapaptini atipanki kushikuypurulla kawsayta. Chashna sukaman sufrishpayki mana nima laya atipak kaptiki ñuka sukaman yanapayki."

Chashna Jesukristu willawaptin ñuka sufrishpaynipish kushikuni tukuy runakuna yachanankunapa Jesukristu sukaman yanapawananta. 10 Chaymanta rikchak layapi Jesukristurayku sufrishpaynipish kushikunilla pay yanapawaptin. Ñuka unkudu kashpaynipish suk runakuna sufrichiwaptinkunapish chikniwashpa kaparichiwaptinkunapish rikchak laya illawaptinpish kushikushpalla kawsani. Mana nimata rurayta atipak mallinakushpayni allita yachani Jesukristu yanapawaptin tukuy layata atipanaynita rurayta.

Pablu llakirkan Korinto llaktapi Jesukristuta kreyik runakuna mana allita ruraptinkuna.

11 Icharáyuyankichi ñuka mana atipanaynita allita yachachikuyta. Allita yachankichiman karkan ñuka chay llullachishuknikichi runakunamanta ashwan alli yachachikuk kanaynita. Chayta yachaykashpaykichipish mana alabawashkankichichu. Chayrayku dementoshina tukushpa alabanakushkani. 12 Tata Dios yanapawaptin kankunawan kashpayni mana killakushpa nima shaykushpa rikchak laya almiranakunata rurarkani. Chaykunata ruraptini yacharkankichi Jesukristu kachamuwashkanta paypa rimananta yachachikunaynipa. 13 Chayrayku tapuykichi: ¿Imapatí kunanka yuyawaykankichi? Kankunawan kashpayni mana nimata mañarkaykichichu sukkunata mañashkaynishina. ¿Kankunata mana nimata mañashkayniraykuchu rimawaykankichi? Chashna kaptinka kay mana alli rurashkaynimanta perdonawaychi.

14 Ñami rinayaykanina kimsaynin kutina kankunata pasyaknikichi. Kawaknikichi rishpayni yachachinayaykichi. Manami munanichu nimata mañaynikichita. Mana nima tiyapushuknikichita munanichu. Ñukaka iden tataykichishinami kani. ¿Manachu suk tata sukaman trabajanan tiyan wambrankunata allita wiwananpa? Chayrayku wambraynikunashina kaptikichi mana munanichu sirviwanaykichipa. 15 Chashna tataykichishina kashpayni sukaman kushikushpa tukuy tiyapananta kankunata yanapashpayni tukuchasha. Sukaman trabajasha kankunata kuyashpa yanapanaynipa. Kankunata ashwanta kuyaptini ¿imapatí kankuna manana ñawpashinana kuyawankichi?

16 Kankunawan kashpayni mana nimata mañashkaykichichu. Chayta yachaptikichipish sukkuna yuyawansapa llullachishpayni allinikichipa nishpa tiyapushunaykichita mañashkaynita. 17 ¿Yuyankichichu kankunaman chay wawkinchikunata kachashpayni willashkaynita kullkikichita ñukapa apamunankunapa? Manami chayraykuchu kachashkanisapa.

18 Wawkini Titota sukaman roygarkani pasyashuknikichi rinanpa. Paywan tantallata kacharkani suk wawkinchikunata. ¿Ariya Titochu llullachishushkankichi? Manami. Titowan ñuka allita yachachirkaykichi. Tata Dios ishkantinikunata yanapawaptinkuna allita rurashpa kawsashkanisapa. Chashna kaykaptin ¿imapatí mana alli kanaynita

yuyawaykankichi? 19 Ichará yuyankichi allipi tukushpa kay kartata killkanaynikunata. Mana chashnachu. Tata Diospa munananllata rurashpa kay kartata killkashkani.

Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Jesukristuwan tantalla kawsashpayni killkashkaykichi kankunata yanapanaynipasapa ashwan ashwanta payta kreyishpa kawsanaykichipa.

20 Manchakuni pasyaknikichi rishpayni tariynikichita mana munashkayni layata rurashpa kawsaykaptikichi. Ichara kankunapi chayaptini kawawankichiman mana munawanaykichi layata. Manchakuni sukwan sukwan yuyanakushpa kawsaykanaykichita. Ichara chikanpa tiyapunanta munashpa piñanakushpa sukpish sukpish kikikichillapa munashpa kawsaykankichiman. Ichara chikninakushpa ayninakushpa alabanakushpa mana entiendinakushpa kawsaykankichiman.

21 Manchakuni kankunapi chayaptini mana alli ruranaykichimanta mana wanaptikichi. Ichara uchallikushpaykichira chikan warmiwan kawsaykankichiman. Ichara mana allita yuyashpaykichira mana allita rurashpaykichira kawsaykankichiman. Chashna mana allita ruraptikichika sukaman llakishpa wakasha. Chaymanta Tata Diospa ñawpakninpi kankunarayku pinkakusha.

13

Kartanta tukuchashpa Pablu wawkinkunata konsejansapa.

1 Ñami willashkaykichina kashkan rinaynita pasyaknikichi. Kaywan kimsaynin kutina llaktaykichiman risha. Tata Dios rimananpi willawanchisapa: “Ishkay kimsa runakuna suk runata chatakuptinkunara chayrak chay uchayuk runata kastiganaykichi tiyan.” 2 Chashna Tata Dios rimaptin ñuka kankunamanta karupi kashpaynipish tukuy chay uchayuk runakunata tukuy kankunatapish willaykichi: Chay ishkaynin kuti rishkayni tiempu chay mana alli rurashkaykichirayku piñayarkaykichi wananaykichipa. Kunanka kankunaman kashkan rishpayni sinchita piñakushpayni sinchita kastigashkaykichi.

3 Kankuna mana kreyiwashpa yachanayankichi Jesukristu yachachikunaynipa kachamuwashkachu manachu nishpa. Jesukristu sukaman tukuy layata atipak kashpa chay uchankunamanta mana wanak runakunata sukaman kastigankasapa. Chaypira yachankichi Jesukristu kachamuwashkanta. 4 Ariya Jesukristu kruspi wañurkan iden mana nimata atipak runashina. Chaymanta Tata Dios tukuy laya atipak kashpa payta kawsachimurkan. Ñukaykunapish kikinikunalla mana nima atipak runakuna kanisapa. Chayrayku Jesukristuwan tantalla kawsaptinikuna Tata Dios sukaman yanapawansapa atipanaynikunapa kankunata allita yanapayta.

5 Tukuy kankuna kikikichi allita yuyanakuychi allitachu manachu Jesukristuta kreyishpa kawsaykankichi nishpa. Allita kreyishpa kawsashpaykichika yachankichina pay kankunapi kawsananta. Mana Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichika manami paywanchu kawsaykankichi. 6 Allita yachani kankuna riksiwanaykichita mana llullakushpa Jesukristupa rimananta yachachikuykanaynikunata.

7 Tata Diosta sukaman roygani mana kankunata kastigaptinikunapish allillata rurashpa kawsanaykichipa. Mana munanichu kankunata kastigaynikichita kawachinaynipasapa Jesukristu kachamuwashkanta. Ñukapa mana nimananchu kankuna yuyawaptikichi mana alli yachachikuk kanaynita. Yuyawaptikichipish munani allillata rurashpa kawsanaykichipa. 8 Chashna suk runakuna yuyawaptinkunapish Tata Diospa rimananllata kuskata yachachikunaynikuna tiyan. Manami llullatachu yachachikunisapa. 9 Sukaman kushikunisapa Jesukristuta allita kreyishpa kawsaptikichi. Kankuna allita Jesukristuta kreyiptikichi mana kastigashkaykichinachu. Chayrayku Tata Diosta sukaman royganisapa allillata rurashpa kawsanaykichipa.

10 Manara pasyaknikichi rishpaynira karullamanta kay kartata killkaykaykichi ama kankunapi chayashpayni piñayanaynipasapa. Señorninchi Jesukristu kachamuwashka kankunata yachachinaynipasapa. Mana munanichu kankunapi chayashpa sukta sukta sukaman kastigaynikichita.

11 Wawkinikuna, paninikuna, kay kartaynita tukuchaykani. Kushikushpalla kawsaychi. Allillata rurashpa kawsaychi. Sukwan sukwan animuchinakushpa kuyanakushpa allita kawsaychi. Kuyawakninchi kushichiwakninchi Tata Dioska kankunawanmi kawsanka. 12 Sukwan sukwan kuyanakushpa rimachinakuychi. 13 Tukuy Jesukristuta kreyikmasinchikuna tukuy kankunata rimachishunkichi.

14 Señorninchi Jesukristu yanapashuchunnikichi. Tata Dios kuyashuchunnikichi. Tata Diospa Espiritun kankunawan kawsachun.

Ñuka Pablu chayllata killkashkaykichi.

GALATAS
PABLU GALASIA PARTIPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu Galasia partipi wawkinkunata paninkunata rimachin.

1-2 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Pablu Galasia partipi Jesukristuta kreyikmasinikunata rimachiykichi. Tukuy kaypi wawkinikunawan tantalla kay kartata killkaykisapa. Jesukristu kawsachimuk Tatan Dioswan ñukata kachamuwashka rimananta yachachikunaynipa. Manami runakunachu kachamuwashka.

3 Munani Tatanchi Dios Jesukristuwan tantalla kankunata kuyashushpaykichi kushichishunaykichipa. 4 Jesukristuka kikin munashpa Tatanchi Diospa munananta rurashpa wañurkan uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Payka yanapawanchisapa amana ñawpashina sukaman mana allita rurashpalla kawsananchikunapa. 5 Tata Dios sukaman allima kaptin akuychi mana tukuyniyukta kushichiypachi.

Tata Dios salvawananchikuna rimanan sukllalla tiyan.

6 Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios sukaman kuyashushpaykichi kayashushkankichi paypa wambrankuna kanaykichipa. Chashna kayashuptikichipish paymanta utka ashushpaykichi chikan laya yachachikunata kreyiykankichi. Mana yachanichu imapami ashushkankichi nishpa. 7 Jesukristulla salvawanchisapa. Chayllata yachachikunisapa. Manami chikan salvawakninchi tiyanchu. Mana alli yachachikuk runakuna mana kuskata yachachikushpa pantachichishuykankichi. Paykunaka manami Jesukristu salvawananchikunatachu yachachikunsapa.

8 Chashna ñukaykunapa yachachishkaynikunamanta chikan layata yachachikuptinkuna Tata Dios kastigankasapa. Mana allita yachachikuptinikunaka Tata Dios ñukaykunatapish kastigawanmansapa. Suk angel sielumanta shamushpa chikan layata yachachishuptikichika Tata Dios paytapish kastiganman.

9 Allita willashkaynikunashina kashkan chayllata willaykichi. Jesukristullata kreyishpa kawsaptikichi Tata Dios perdonashunkichi. Chay alli yachachikushkaynita kreyishkankichi. Maykan runa chikan layata yachachishuptikichika Tata Dioska payta kastiganka. 10 Ñukaka sukaman munani Tata Dios willawananpa alli yachachikuk kanaynita. Mana maskanichu runakuna alabawanankunapa. Runakuna alabawanankunapa maskashpaynika manami Jesukristupa munanantachu rurayman.

Tata Dios Pabluta akllarkan yachachikuk kananpa.

11 Wawkinikuna, paninikuna, allita willaykichi. Ñukaka Jesukristu salvawananchikunata allita yachachikuni. Manami runakunapa yuyayninkunatachu yachachikuni. 12 Jesukristu kikin yachachiwarkan salvawananchikunata. Manami ni pi Jesukristupa rimananta yachachiwashkachu.

13 Kankuna yachankichi ñawpa tiempu judiyumasinikunapa yachachikunanta katishkaynita. Chayta katishpayni tukuy maypi Jesukristuta kreyik runakunata sukaman padesichishpa wañuchinayarkanisapa. 14 Tukuy wiñakmasinikunamanta ashwan allita judiyukunapa yachachikunankunata katirkani. Ñukaka ñawpa awiluynikunapa yachachikunankunata paykunamanta ashwan allita kasushpa kawsarkani.

15 Chaymanta manarapish nasiptinira Tata Dios sukaman kuyawashpa kikin munashpa akllawarkan paypa wambran kanaynipa. 16 Tata Dios wambran Jesukristuta riksichiwashpa willawarkan mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa Jesukristu salvanankunata. Chayta willawaptin mana ni pita roygashkanichu yachachiwananpa. 17 Nima Jerusalen llaktaman ñukamanta ñawpakta Jesukristupa

yachachikukkunaman rirkanichu roygak yachachiwanankunapa. Utkakushpa Arabia partiman rirkani. Chaymanta Damasko llaktaman kutirkani.

18 Chaymanta kimsa wata washa Jerusalenman rirkani Pedruwan parlak. Paywan karkani chunka pichka diyallata. 19 Chaypi kashpayni Señorninchi Jesukristupa wawkin Santiagowanpish parlarkani. Mana sukkunawan parlarkanichu.

20 Tata Dios yachan tukuy kay killkashkayni mana llulla kananta. 21 Chaymanta Jerusalenmanta llukshishpayni Siria partiman Silisia partiman rirkani. 22 Chayrayku Judea partipi Jesukristuta kreyikkuna manara riksiwarkansaparachu. 23 Mana riksiwashpankunapish sukkuna ñukapa rimaptinkuna uyarirkansapa: "Chay padesichiwakninchi runa Jesukristupa yachachikunanta manana kulluchinayashpa yachachikuykan." 24 Chayta uyarishpankuna Tata Diosta sukaman kuyashpa alabarkansapa.

2

Pablu Jerusalenman riptin yachachikukmasinkuna chaskirkansapa.

1 Chaymanta chunka chusku wata washa wawkinchikuna Bernabewan kashkan Jerusalenman rirkani. Wawkinchi Titotapish pusharkani. 2 Chayman rirkani Tata Dios willawaptin rinaynipa. Chaypi chayashpayni Jesukristuta kreyikkunapa kamachikukninkunallawan tantanakurkani. Paykunataka entiendichirkanisapa mana judiyu runakunata yachachinaynita Jesukristu salvawananchikunata.

Munarkani chay kamachikuk wawkinikuna almitiwanankunapa mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa ama trabajashkayni yankamanta kananpa. Chashna entiendichiptinikuna chay kamachikukmasinikunaka almitiwarkansapa mana judiyukunata yachachinaynikunapa.

3 Chashna almitiwashpankuna purikmasini Titota mana judiyu kaptinpish mana apurarkansapachu señalachinakunanpa. 4 Mana kuskata yachachikuk runakuna munarkansapa tukuy Jesukristuta kreyik runakuna señalachinakunankunapa. Chay runakuna llullakushpa wawkinchikunapi tukushpankuna yachachirkansapa tukuy Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsananchikunapa. 5 Chayta yachachikuptinkuna mana nima layapi paykunataka kasunayarkanisapachu. Munarkanisapa kankuna allita Jesukristullata kreyishpa kawsanaykichipa.

6 Chay kamachikuk wawkinikunaka yachashkaynimanta manami ashwantachu yachachiwarkansapa. Paykuna kamachikuk kaptinkunapish ñukapa mana nimananchu. Tata Dios yachan allita yachachikunaynita. 7 Chay kamachikuk runakunaka allita yacharkansapa Tata Dios ñukata kachamuwashkanta mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa Jesukristu salvawananchikunata.

Tata Dios Pedruta kacharkan judiyu runakunata yachachinankunapa. 8 Kikin Tata Dios Pedruta judiyu runakunaman kachashpa ñukatapish kachamuwashka mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa. 9 Chayrayku chay alli munadu kamachikuk wawkinikuna Santiagowan Pedru Juanpish yacharkansapa Tata Dios kachamuwashkanta. Chayta yachashpankuna ñukata Bernabeta makinkunata kuwashpankuna almitiwarkansapa yachachikukmasinkuna kanaynikunapa. Willawarkansapa mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa paykuna judiyu runakunata yachachinankunapa.

10 Chaykunata parlanakushpaynikuna willawarkansapa mana nimayuk runakunata yanapanaynikunapa. Ñukapish chashnalla yuyashkani paykunata yanapaysapallata.

Pablu Pedruta willarkan mana allita ruraykananta.

11 Chaymanta wawkini Pedru Antiokiya llaktaman riptin ñuka uyanpi willarkani
mana alli ruraykananta. 12 Chay Antiokiya llaktapi kashpa Pedruka Jesukris-
tuta kreyikmasinkunawan mana judiyukuna kaptinkunapish tantalla mikurkan.
Chaypina Jerusalenmanta Santiago kachamushkan runakuna chayamushpankuna
yacharkansapa Pedru mana judiyu runakunawan mikushkanta.

Chay Santiago kachashkan runakuna munarkansapa tukuy Jesukristuta kreyik
runakuna Moisespa kamachikunankunata kasunankunapa. Chayrayku Pedruka mana
judiyu wawkinkunawan manana mikunayarkannachu chay runakuna chatananku-
nata manchashpa.

13 Chaypina Pedru mana paykunawan mikuptin kawashpana judiyumasinkunapish
manana munarkansapanachu mana judiyu wawkinkunawan mikuyta. Bernabepish
manana paykunawan mikunayarkannachu. 14 Chashna Pedru paykunawan manana
mikunayashpana Jesukristu yachachikushkanta manana kasurkannachu.

Chayrayku ñukaka tukuy wawkinchikunapa ñawpakninkunapi Pedrutaka piñayashpa
willarkani: “Kanka judiyu runa kaykashpayki mana judiyu wawkinchikunawan
mikushpayki entiendichishkankisapa Tata Dios tukuy runakunata chaskinankunata.
Chaymanta chay mana judiyu wawkinchikunamanta anchushpayki ñami entien-
dichiykankisapana Moisespa kamachikunankunata kasunankunapa. ¿Imapatí mana
allita entiendichiykankisapa?”

Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dios salvawanchisapa judiyu runakunata mana judiyu runakunatapish.

15 Wawkinikuna, paninikuna, ñukanchikunamanta sukkuna judiyu kastamanta nasidu
kanisapa. Mana judiyu runakuna uchasapa kashpankuna Moisespa kamachikunanku-
nata mana kasunsapachu. Ñukaykuna mana paykunashinachu kanisapa. 16 Judiyu
runa kashpaynikunapish yachanisapa Jesukristullata kreyiptinchikuna Tata Dios
uchanchikunamanta perdonawananchikunata. Mana Moisespa kamachikunanku-
nata kasushkanchikunaraykuchu perdonawanchisapa. Chayrayku judiyu mana
judiyu runakunapish Jesukristullata kreyinchisapa Tata Dios perdonawananchiku-
napa. Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu Tata Dios
perdonawanchisapa. Tata Dioska manami ni pita perdonankachu Moisespa ka-
machikunankunallata kasushkankunarayku.

17 Ñukanchikuna Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna yachanchisapa Tata Dios
perdonawananchikunata. Mana Moisespa kamachikunankunata kasuptinchikunachu
Tata Dioska salvawanchisapa. Chashna manana Moisespa kamachikunankunata ka-
suptinchikuna chay llullakuk runakuna willawanchisapa uchallikuykananchikunata.
Chashna kaptinka ¿Jesukristuchu uchallichiwanchisapa? Manami payka uchallichi-
wanchisapachu. 18 Ñawpa yachachikurkani Moisespa kamachikunankunata kasushpa
kawsananchikunapa. Chayta sakishpa kunanka yachachikuni Jesukristullata kreyipt-
inchikuna Tata Dios salvawananchikunata. Chaymanta kashkan Moisespa kamachiku-
nankunata kasunanchikunata yachachikushpaynika uchallikuykayman.

19 Moisespa kamachikunankunata mana allita kasuyta atipashpanchikuna yachan-
chisapa uchasapa kananchikunata. Jesukristuta kreyishpara atipanchisapa Tata Diosta
kushichishpa kawsayta.

20 Jesukristu kruspi chakatadu kaptin ñukanchikunapish payta kreyishpanchikuna pay-
wan tantalla chakatadushina kanchisapa. Chayrayku payka ñukanchikunapi kawsashpa
yanapawanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. Chayrayku kay allpapira
kawsashpanchikunara Tata Diospa wambranta kreyishpa kawsanchisapa. Payka
sukaman kuyawashpanchikuna wañurkan Tata Dios uchanchikunamanta perdon-
awananchikunapa.

21 Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunarayku Tata Dios perdonawaptinchikunaka Jesukristu yankamanta wañunman karkan. Tata Dios kuyawananchikunata ama kawaypachichu mana nimatashina.

3

Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dios Espiritunta kuwanchisapa.

1 Chay Galasiapi wawkinikuna, paninikuna, ñukaykuna allita yachachishkaykichi Jesukristu kruspi wañushkanta perdonawananchikunapa. ¿Ariya mana alli yuyayukchu kankichi? ¿Pitíllullachishushkankichi Jesukristuta kreyishkaykichimanta chikan layata yuyanaykichipa?

2 May willawaychi. ¿Ariya Moisespa kamachikunankunata kasushpallachu Tata Diospa Espiritunta chaskishkankichi? ¿Manachu Tata Diospa Espiritunta chaskishkankichi ñukaykuna yachachishkaynita kreyishpaykichi? 3 Chashna yachachishkaynita kreyishpa Tata Diospa Espiritunta chaskishpaykichi kunanka ¿imapatí yuyankichi kikikichilla Moisespa kamachikunankunata kasushpa Tata Dioswan kawsanaykichita? 4 Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsaptikichi yankamanta Jesukristuta kreyishpa padesishkankichi. Mana munanichu sufrishkaykichi yankapa kananta. 5 Jesukristupa yachachikunanta kreyishpa kawsaptikichi Tata Dioska Espiritunta kushushkankichi. Chaypina Espiritunka kankunapi almirana layata ruran. Manami Moisespa kamachikunankunata kasushkaykichiraykuchu Espirituntaka kushushkankichi.

6 Ñawpa tiempupish Abraham kreyirkan Tata Dios salvananta. Chashna Abraham kreyiptin Tata Dioska willarkan uchanmanta perdonananta. 7 Ñukanchikunapish kreyinanchikuna tiyan Tata Dios salvawananchikunata. Chashna kreyiptinchikuna iden Abrahamshina Tata Diospa wambrankuna kanchisapa.

8 Ñawpamantapacha Tata Dios yacharkan mana judiyu runakunatapish perdonanankunata paykuna salvanankunata kreyiptinkuna. Tata Dios chayta yachashpa Abrahamta kay alli rimananta willarkan: “Salvanaynita kreyishkaykirayku ñuka kantashina tukuy llaktakunapi kreyikukmasikikunatapish yanapashasapa.”

9 Abraham Tata Dios salvananta kreyiptin payka yanaparkan. Chashnashina tukuy Tata Dios salvakunankunata kreyikuk runakunatapish yanapansapa.

10 Tata Diospa killkadun riman: “Maykan runa tukuy Moisespa kamachikunankunata mana allita kasuptin Tata Dios kastiganka.” Chayrayku yachanchisapa tukuy kamachikunankunata mana allita kasuptinchikunaka Tata Dios kastigawananchikunata. 11 Allita yachanchisapa mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu Tata Dios perdonawananchikunata. Tata Diospa killkadunpi riman: “Kankuna Tata Diosta allita kreyishpaykichika paywan tantalla mana tukuyniyukta kawsankichi.” 12 Moisespa kamachikunankunata allita kasushpa mana atipanchisapachu uchanchikunamanta salvanakuyta. Tata Diospa killkadunpi riman: “Kankuna tukuy Moisespa kamachikunankunatara kasushpaykichira Tata Dioswan tantalla kawsankichi.”

13 Moisespa kamachikunankunata mana tukuyta allita kasushpa kawsayta atipashpanchikuna wañunanchikuna tiyan. Chayrayku Jesukristuta iden uchasapa runashina ñukanchikunarayku kruspi chakatadu wañurkan. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dioska manana ñukanchikunata kastigawashunchisapanachu. Tata Diospa killkadunpi riman: “Suk runa sukaman mana allita ruraptinka payta wañuchishpa kaspipi chakatanaykichi tiyan.” 14 Jesukristu tukuy mana judiyu runakunapapish kruspi wañurkan. Chayrayku Tata Dios Abrahamtashina tukuy paykunatapish yanapansapa. Tata Dios willawashkanchishina Jesukristu wañushkanrayku tukuy payta kreyik runakunata Espiritunta kuwashunchisapa.

Tata Dios kamachikunankunata Moisesta kushpa mana willarkanchu chaykunata kasuptinchikuna uchanchikunamanta salvawananchikunata.

15 Wawkinikuna, paninikuna, suk ejempluta willaykichi. Paktuta rurashpanchikuna ishkantin paktu rurak runakuna firmanchi. Chashna firmashpanchi chay paktuta allita rurananchikuna tiyan. Mana ni pi michawanchimansapachu ama chay paktuta rurananchikunapa. Mana ni pi willawanchimansapachu chay paktuta mirachinanchikunapa nima chikan layata rurananchikunapa.
16 Mash uyariwaychi. Suk paktuta rurananchikunashina ñawpa tiempu Tata Diospish awilunchikuna Abrahamta willarkan yanapananta. Willarkan mirakninrayku tukuy runakunata yanapanankunapa. Mana willarkanchu aypa mirakninkunarayku tukuy runakunata yanapanankunapa. Tata Dios Abrahamta entiendichiykarkan paypa miraknin Jesukristurayku tukuy runakunata yanapanankunapa.
17 Kaytami willaykichi. Tata Dios Abrahamwan suk paktuta rurarkan. Chay killkadu paktuta rurashkanmanta chusku pachak kimsa chunka wata washan Moisesta kamachikunankunata kurkan. Chashna kamachikunankunata kushpa manami chay paktuta chikan layatachu rurarkan. Manami ni pita willarkanchu Abrahamwan rurashkan paktu mana alli kananta. 18 Tata Dioska kikin munashpa Abrahamta willarkan yanapananta. Manami willarkanchu kamachikunankunata kasushpa kawsashkanrayku yanapananta. Tata Dioska kikin munashpa iden Abrahamtashina ñukanchikunatapish yanapawanchisapa. Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunarayku Tata Dios yanapawashpanchikunaka manana kikin munashpanachu yanapawanchimansapa.
19 Chashna Tata Dios willashkanraykulla Abrahamta yanapashpa ¿imapatí Moisesta kamachikunankunata kurkan? Kamachikunankunata kurkan tukuy runakunata yachachinankunapa mana Tata Diosta kasuk runakuna kanankunata. Abrahampa willashkan miraknin Jesukristu shamunankaman chay kamachikunankunata kurkan. Tata Dioska angelninkunata willarkansapa kamachikunankunata Moisesta kunankunapa. Chaymanta Moiseska angelkunamanta chaskishpa runakunata kurkansapa. 20 Chaykamanka Tata Dios Abrahamta yanapananta willashpa mana angelkunata nima suk runata willarkanchu Abrahamta willananpa. Tata Dioska uya uya Abrahamta willarkan yanapananta.

Moisespa kamachikunankuna entiendichiwanchisapa Jesukristullata kreyinanchikunapa.

21 Icharáa kankuna yuyaykankichi Tata Dios kamachikunankunata kushpa yachachiwaykananchikunata Abrahamta willashkan manana alli kanantana. Manami chaytachu Tata Dioska yachachiwaykanchisapa. Ñukanchikuna tukuy kamachikunankunata mana kasuyta atipanchisapachu. Tukuy chaykunata kasushpa atipashpanchikunaka kikinchikunalla uchanchikunamanta salvanakuyta atipanchimansapa. 22 Tata Dios rimananpi willawananchikunashina mana atipanchisapachu kikinchikunalla salvanakuyta. Chayrayku Jesukristu salvawananchikunata kreyiptinchikuna Tata Dios salvawanchisapa. 23 Manara Jesukristu shamuptinra Tata Diospa kamachikunankuna tukuy runakunata yachachirkansapa mana alli rurak kanankunata. Chaymanta Jesukristu shamuptinna Tata Dios yachachiwanchisapa payllata kreyishpa kawsananchikunapa.
24 Moisespa kamachikunankuna wambrakunata yachachikshina Jesukristuman pushawanchisapa. Chaymanta Jesukristu shamuptinna payta kreyiptinchikuna Tata Dios uchanchikunamanta perdonawanchisapa. 25 Kunanka Jesukristullata kreyiptinchikuna Moisespa kamachikunankuna manana yachachiwanchisapanachu.
26 Kunanka Jesukristullata kreyishpanchikuna Tata Diospa wambrankunana kanchisapa.

27 Bawtisakushpanchikuna Jesukristuwan tantalla kawsanchisapa. Mushuk llachapa
churakudushina kanchisapa Jesukristu kawsashkanshina kawsananchikunapa.
28 Paywan kuyanakushpa tantalla kawsaptinchikuna Tata Dioska judiyukunata mana
judiyukunata rantidu mana rantidu runakunata ullkukunata warmikunata tukuyllata
kuyawanchisapa. 29 Jesukristuta kreyishkanchikunarayku Abrahampa mirakninshina
kanchisapa. Tata Dios Abrahamta yanapashkanshina ñukanchikunatapish
yanapawashunchisapa.

4

Pabluka suk ejempluta yachachikun.

1 Kunan suk ejempluta parlachiykichi. Suk runa wañuptin tukuy tiyapunan
wambranpa kiparin. Wambran taksha kashpaka manara wasinpi atipanrachu ka-
machikuyta. Wiñanankaman iden wiwachushina kawsan. 2 Chay wambra taksha kashpa
tatan willashkan tiempukaman tatan sakishkankunata kuydak runata yachachik
runata kasunan tiyan.

3 Ñawpa tiempu ñukanchikunapish manara Jesukristuta kreyishpara chay taksha
wiwachu wambrashina karkanchisapa. Chay wiwachu yachachikninkunata
kasushpa kawsashkanshina ñukanchikunapish runakunapa amañanankunallata rurashpa
kawsarkanchisapa. 4 Chaymanta Tata Dios munashkan tiempu chayamuptin
chaylla wambran Jesukristuta kachamuptin suk warmimanta nasirkan. Jesukristu
judiyu runa kashpa Moisespa kamachikunankunata allita kasushpa kawsarkan.
5 Jesukristu salvawashkanchisapa Tata Diospa wambrankuna kananchikunapa
amana Moisespa kamachikunankunatana kasunanchikunapa. 6 Chaymanta Tata
Diospa wambrankuna kaptinchikuna paypa wambranpa Espiritunta kachamurkan
ñukanchikunapi kawsananpa. Payka yachachiwanchisapa Tata Diosta willayta: “Kanmi
tatayni kanki.” 7 Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna manana rantidu
wiwachushinanachu kanchisapa. Paypa wambrankuna kashpanchikuna tukuy paypa
tiyapunan ñukanchikunapa.

Pabluka llakin Galasiapi wawkinkuna manana paypa yachachikunanta kreyishpana kawsaptinkuna.

8 Ñawpa tiempu kankuna manara Tata Diosta riksishpaykichira ruradu dioskunata kasushpa kawsarkankichi. 9 Kunanka Tata Diosta riksiptinchi paypish rik-
sishunkichi. Chashna Tata Dios riksishuptikichi ¿imapatí munankichi runakunapa
amañanankunallata rurashpa kawsayta? 10 Watan watan killan killan aypa fiestaku-
nata rurashpaykichi yuyankichi Tata Diosta kushichiykanaykichita. 11 Moisespa ka-
machikunankunata kasushpa kawsaptikichi llakishpa yuyani yankamanta sukaman
yachachishkaynita.

12 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna ñawpa sukaman kuyawashpaykichi yana-
pawarkankichi. Chayrayku roygaykichi ñukashina amana Moisespa kamachikunanku-
nata kasushpa kawsanaykichipa. 13 Allita yachankichi unkudu kashkaynirayku
kallarishkaynita Jesukristu salvawananchikunata yachachiynikichita. 14 Unkudu
kaykaptinipish munawarkankichilla. Suk angeltashina kikin Jesukristutashina uyari-
washpa mana washanchawashpa chaskiwarkankichi. 15 Chay tiempu sukaman
kuyawashpa yanapawanayashpaykichi ñawikichita kuwayta atipashpaykichika kuwan-
kichiman karkan. ¿Imapatí kasuwashkaykichimanta kunan manana kuyawaykan-
kichina? 16 Allita kankunata yachachiptini ¿imapatí kunanka yuyankichi chikni-
naynita?

17 Chay mana alli yachachikukkuna kuyashuknikichishina tukunsapa amana ñukata
kasuwashpana kawsanaykichipa. Munansapa paykunallata sukaman kasunay-
kichipa. 18 Alli kanman chay runakuna deverasta kuyashunaykichipa. Mana allichu
yachachishunaykichipa ama ñukata kuyawanaykichipa. Ñuka kankunawan kaptini
mana kankunawan kaptinipish kuyawanaykichi tiyan.
19 Munanayni wambraynikuna, sukaman llakini yachachikunaynita manana ka-
sushpa kawsaptikichina. Iden wawayanayak warmishina kankunarayku sukaman
llakishpa sufriykani. Llakishpaynipish katisha yachachiynikichillapi Jesukristullata
allita tukuy shunku kuyashpa pay kawsashkanshina kawsanaykichikaman.
20 Sukaman munayman kankunawan kayta allita yachachinaynipasapa. Kankuna-
manta karupi kashpayni mana yachanichu imashnami yanapaykichiman nishpa.

Pablu suk ejempluta parlachikun.

21 Mash uyariwaychi. Kankuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa
kawsanayashpaykichi ¿manachu yachankichi imatami Moiseska killkarkan? 22 Chay
killkadunpi riman: Abrahampa tiyapurkan ishkay wambrankuna. Suk karkan rantidu
warmi Agarpa wawan. Suk karkan kikin warmin Sarapa wawan. Warmin Saraka
mana rantiduchu karkan. 23 Chay rantidu warmi Agarpa wawan nasirkan tukuy
wambrakuna nasinanshinalla. Chaymanta Tata Dioska Abrahamta willarkan warmin
Sara vieja kaykashpapish wawayananta. Tata Dios willashkanshina Sara wawayarkan.
24 Chay ishkay warmikuna yuyachiwanchisapa Tata Dios ishkay laya paktuta
rurashpa yanapawananchikunata. Suk paktuta rurarkan Sinai urkupi. Chay
Sinai urkupi ruradu paktu yuyachiwanchisapa Abrahampa rantidu warmin
Agarta. Sinai urkupi Tata Dios kamachikunankunata Moisesta kurkan. Runakuna
tukuy kamachikunankunata mana kasuptinkuna Tata Dioska kastigankasapa.
Chayrayku tukuy Moisespa kamachikunankunata kasunayak runakuna rantidu
runakunashinami kawsansapa.
25 Chay warmi Agarka yuyachiwanchisapa Arabia partipi Sinai urkuta. Chay
Sinai urkuka yuyachiwanchisapa llakta Jerusalenta. Chay llaktapi kunankaman
judiyu runakuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa rantidu runakunashina
kawsansapa.
26 Chaymanta ñukanchikuna Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna manana
rantidu runakunashinanachu kawsanchisapa. Sielupi mushuk Jerusalen llaktaman
rishunchisapa Tata Dioswan kawsananchikunapa.
27 Tata Dios killkadunpi mana wawayak warmita willarkan:

“Kan mana niman suk wawayuk warmi kashpaykipish kushikuylla.
Mana wawayay nanayta mallishpaykipish kushikushpayki kapariy.
Kusayki sakishushka kaptinpish chay kusayuk warmimanta ashwan aypa
miraknikikuna tiyanka.”

28 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios Abrahamta aypa mirakninkuna tiyananpa
willashkanrayku ñukanchikuna iden Sarapa wawan Isakshina kanchisapa.
29 Tata Dios yanapaptin Saraka wawan Isakta wawayarkan. Chaymanta Agarpa
wawan Ismael Sarapa wawan Isakta chiknirkan. Kunanpish Moisespa kamachiku-
nankunata kasuk runakuna ñukanchikunatapish chikniwanchisapa. 30 Tata Diospa ri-
mananka kashna willawanchisapa: Tata Dios Abrahamta willarkan: “Chay rantidu
warmikita wawantinta karkuy ama Sarapa wawanwan tiyapushuknikita patumanaku-
nanpa.”
31 Wawkinikuna, paninikuna, chashna Tata Dios rimaptin yachanchisapa Jesukris-
tullata kreyishpa kawsashpanchikuna Sarapa wawanshina Tata Diospa wambrankuna
kananchikunata. Mana Agarpa wawanshinachu kanchisapa.

5

Pablu yachachikun Jesukristuta allita kreyishpa kawsananchikunapa.

1 Ñukanchikuna Jesukristuta kreyiptinchikuna payka yanapawanchisapa amana kikinchikunallapa munananchikunata rurashpa kawsananchikunapana. Chayrayku amana rantidu runakunashina Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsaychinachu.

2 Mash uyariwaychi. Ñuka Pablu allita willaykaykichi ama señalachinakuyta munanaykichipa. Chashna señalachinakushpaykichika yankapa Jesukristuta kreyishkankichi.

3 Kashkan willaykichi. Kankuna señalachinakushpaykichika tukuy Moisespa kamachikunankunata kasushpalla kawsanaykichi tiyan. 4 Kankuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsashpaykichi rimankichi chayta kasushkaykichirayku Tata Dios perdonashunaykichita. Manana Jesukristuta kreyishpanachu kawsaykankichi. Manana munankichinachu Tata Dios kuyashushpaykichi salvashunaykichita.

5 Ñukanchikuna Tata Diospa Espiritunwan kawsashpanchikuna Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna yachanchisapa Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunata. 6 Jesukristuwan kuyanakushpa kawsaptinchikuna mana nimananchu señaladu mana señaladu kaptinchikunapish. Jesukristullata kreyishpa kawsananchikuna tiyan. Payllata kreyishpanchikuna sukwan sukwan kuyanakushpa kawsashunchisapa.

7 Ñawpaka kankuna Jesukristuta allita kasushpa kawsaykashkankichi. ¿Imapatí kunanka chay llullachishuknikichi runakunata kreyishpaykichi manana alli yachachikunaynitaka kasunkichina? 8 Chay llullachishuknikichi runakuna mana kayashuknikichi Tata Diospa rimanantachu yachachishunkichi. 9 Chay runakunata kasuptikichi tipimanta tipimanta ashwanta llullachishunkichi. 10 Ñukaka yachani Tata Dios yanapashunaykichita kashkan Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa. Pipish kaptin Tata Dioska chay llullachishuknikichi runakunata kastigankasapa.

11 Wawkinikuna, paninikuna, chay runakunaka llullachishushpaykichi willashunkichi ñuka yachachikunaynita señaladu kaptinchikunara Tata Dios perdonawananchikunata. Manami chashnachu yachachikuni. Chashna yachachikuptinika chay runakunaka manana sufrichiwanmansapanachu. Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios perdonawananchikunata yachachikuni. Chayrayku chikniwaykansapa. 12 Ñukaka munayman chay llullachishuknikichi runakuna kapachinakunankunapa.

13 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios uchanchikunamanta perdonawanchisapa. Chayrayku amana kikikichipa munanaykichikunallata rurashpanachu kawsaychi. Sukwan sukwan yanapanakushpa kuyanakushpa kawsaychi. 14 Tata Dios killkadunpi riman: "Kankuna kikikichilla kuyanakunaykichishina runamasikichita kuyashpa kawsaychi." Chashna runamasikichita kuyashpa kawsashpaykichi tukuy Tata Dios kamachikunankunata kasuykankichi. 15 Chikninakushpa piñanakushpa kawsashpaykichika kikikichilla wakllichinakunkichi.

Allita Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsananchikuna tiyan.

16 Chayrayku wawkinikuna, paninikuna, willaykichi: Tata Diospa Espiritunta allita kasushpa kawsaychi. Amana kikikichillapa munanaykichita rurashpanachu kawsaychi. 17 Kikinchikunapa munananchikunata rurashpa kawsashpanchikunaka mana atipanchisapachu Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsayta. Allita rurayta munashpanchikunapish mana atipanchisapachu. Chaymanta Tata Diospa Espiritunta

kasushpa kawsashpanchikunaka manana kikinchikunapa munananchikunata rurashpanachu kawsanchisapa. Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikunara atipanchisapa allita rurayta. 18 Tata Diospa Espiritun yachachiwaptinchikunaka Tata Diosllata kasushpa kawsanchisapa. Manana Moisespa kamachikunankunata kasushpanachu kawsanchisapa.

19 Chaymanta mana Tata Diosta kasunayak runakuna kikinkunapa munanankunallata rurashpa chikan warmiwan uchallikunsapa. Sukaman munansapa millanapa laya mana allikunallata rurashpa kawsayta. 20 Ruradu dioskunata kuyansapa. Ñakakunsapa. Chikninakushpa ayninakushpa makanakushpa kawsansapa. Suk runakunapa imankuna tiyaptin paykunapish munansapa tiyapunankunapa. Kunanlla rabyansapa. Kikinkunalla alli kananta yuyashpa ashunakunsapa. Paykunapuralla yuyanakunsapa alli yuyayuk kanankunata. 21 Maykanpa tiyapunanta kichunayansapa. Machashpa kawsansapa. Mikuyllata yuyashpa kawsansapa. Tukuy chay layakunallata rurashpa kawsansapa. Ñawpata willashkaykichi. Kunan kashkan willaykichi. Mana allita rurashpa kawsak runakuna mana atipankasapachu Tata Diospa mandunpi kawsayta.

22 Chaymanta Tata Diospa Espiritunta yanapawaptinchikuna atipanchisapa sukwan sukwan kuyanakushpa kushikushpa mana turbakushpalla mana piñakushpa kawsayta. Atipanchisapa rimashkanchikunata rurayta. 23 Atipanchisapa mana kreyinakushpa mana kikinchikunapa munananchikunata rurashpa kawsayta. Chashna allita rurashpa kawsaptinchikuna manami ni pi rimankachu mana allita rurashpa kawsananchikunata.

24 Jesukristu mana kikinpa munananllata rurashpa kruspi chakatadu wañurkan. Ñukanchikunapish payshina manana kikinchikunapa munananchikunata rurashpanachu kawsashunchisapa. Manana munanchisapanachu mana allikunata rurashpa kawsayta. 25 Kunanka Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna akuychi yachachiwananchikunata ashwanta kasushpa kawsaypachi. 26 Ama kikinchikunalla kreyinakushpachu kawsaypachi. Ama sukpa sukpa tiyapunanta munaypachichu. Ama sukwan sukwan chikninakushpa nima ayninakushpa kawsaypachichu.

6

Sukwan sukwan yanapanakushpa kawsaypachi.

1 Wawkinikuna, paninikuna, ichara suk wawkinchi suk paninchi mana allita ruranman. Kankuna allita Jesukristuta kreyishpaykichi chay mana allita rurak wawkinchita paninchita yanapaychi amana mana allita rurananpana. Kuyashpalla allillapi yanapaychi. Allita yuyaychi ichara suknin diya kankunapish munankichiman uchallikuyta. 2 Wawkinchi paninchi mana allita ruraptinkuna kankuna yanapashpa allillapi willashpa animuchiychi allita rurashpa kawsanankunapa. Chashna animuchishpaykichi Jesukristupa munananta ruraykankichi.

3 Kankuna mana alli yachak kashpa sukaman alli yachak kanaykichita yuyanakushpaykichika kikikichilla llullachinakuykankichi. 4 Tukuy runakuna kikinchikuna yuyanakunanchikuna tiyan allitachu manachu rurashkanchisapa nishpa. Allita rurashpanchikunara kushikushunchisapa. Chayrayku ama ni pita yuyaypachichu. 5 Kikinchikunapa mana alli rurashkanchikunata yuyananchikuna tiyan.

6 Jesukristupa rimananta yachachiwakninchikunata tukuy laya tiyawakninchikunawan yanapananchikuna tiyan.

7 Ama kikikichilla llullachinakuychichu. Mana ni pi Tata Diostaka atipanmanchu
llullachiyta. Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata kastigankasapa. Suk mu-
ruta tarpushpanchi chay laya murullata pallanchi. 8 Mana alli murukunata tarpush-
panchikuna mana alli wayukunallata pallanchisapa. Mana allita rurashpa kawsapt-
inchikuna Tata Dios kastigawashunchisapa. Chaymanta alli murukunata tarpush-
panchikuna alli wayukunata pallashunchisapa. Tata Diospa Espiritunta kasushpa
kawsashpanchikuna mana tukuyniyukta kushikushpa Tata Dioswan kawsashunchis-
apa.
9 Chayrayku ama shaykuypachichu allita rurashpa kawsayta. Suk tiempukaman
Tata Dioska sukaman allita kushichiwashunchisapa mana shaykuptinchikuna allita ru-
rayta. 10 Chayrayku atipashpanchikuna tukuy runamasinchikunata tiyawakninchiku-
nawan yanapaypachi. Jesukristuta kreyikmasinchikunata ashwan allita yanapay-
pachi.

Pablu wawkinkunata rimachishpa kay kartata tukuchan.

11 Mash kawaychi. Kikini makiniwan killkashpa atun letrakunata rurashpa kay
kartata tukuchaykani.
12 Chay señalachinakunaykichipa munak runakuna munansapa tukuy runakuna
paykunallata kuyanankunapa. Mana munansapachu Jesukristu kruspi
wañushkanta yachachikuptinkuna judiyumasinkuna chiknishpa padesichinankunapa.
13 Munansapa señaladu kanaykichipa tukuy runakuna yachanankunapa paykuna
yachachikushkankunarayku señaladu kanaykichita. Moisespa kamachikunankunata
yachachishushpaykichipish kikinkuna mana tukuytachu kasunsapa.
14 Ñukaka mana paykunashinachu alabanakunayani. Jesukristu kruspi
wañushkanrayku Tata Dios perdonawananchikunallata yachachikuni. Chayllata
yachachikushpayni kay allpapi kawsak runakunapa yachachikunankunata manana
munaninachu kasuyta. Chashna kaptin chay alabanakuk runakuna ñukapa
yachachikunaynita mana munansapachu kasuyta.
15 Tata Dios perdonawaptinchikuna mushuk layata rurashpa kawsanchisapa. Mana
nimananchu señaladu mana señaladu kaptinchikuna. 16 Kankuna yachachikunaynita
allita kasushpa kawsashpaykichi Tata Diospa wambrankuna kankichi. Chayrayku Tata
Dios kuyashushpaykichi kushichishunkichi.
17 Jesukristuta kreyishpa kawsashkaynirayku chikniwak runakuna sukaman
makawashka kaptinkuna kuerpuynipi aypa igakuna tiyan. Chaykunata kawashpa
tukuy runakuna yachansapa Jesukristuta kreyishpa kawsanaynita. Chayrayku mana
munanichu ni pi yachachikushkaynirayku washanchawanankunata.
18 Wawkinikuna, paninikuna, munani Jesukristu tukuy kankunata sukaman
kuyashushpaykichi yanapashunaykichipa.
Ñuka Pablu chayllata killkashkaykichi.

EFESIOS
PABLU EFESO LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu Efeso llaktapi wawkinkunata paninkunata rimachinsapa.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios munaptin Jesukristu ñuka Pabluta
kachamuwashka rimananta yachachikunaynipa. Kankunata Efeso llaktapi Jesukris-
tuta allita kreyishpa kawsakkunata kay kartata killkaykaykichi. 2 Tatanchi Diosta
Señorninchi Jesukristuta roygani kuyashushpaykichi kushichishunaykichipa.

Tata Dios sukaman allimata yanapawanchisapa.

3 Señorninchi Jesukristupa Tatan Diosta akuychi alabaypachi. Jesukristuwan tanta-
lla kawsaptinchikuna sielupi kawsak Tata Dios kushichiwashpanchikuna kuyawash-
panchikuna tukuy layapi sukaman yanapawanchisapa.
4 Tata Dios manara kay allpata rurashpara ñukanchikunata kuyawashpanchikuna
yuyarkan Jesukristuta kachamunanta paywan tantalla kawsananchikunapa.
Akllawarkanchisapa payllata kasushpa allillata rurashpa kawsananchikunapa.
5 Tata Dios kuyawashpanchikuna sukaman munarkan paypa wambrankuna
kananchikunapa. Chashna kuyawashpanchikuna wambran Jesukristuta
kachamurkan wañunanpa Tata Dios yuyashkanshina wambrankuna kananchikunapa.
6 Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna kuyadu wambran Jesukristuta
kachamurkan yanapawananchikunapa. Chayrayku akuychi payta sukaman
alabaypachi.
7 Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna wambran Jesukristu yawarninta
ichashkanrayku uchanchikunamanta perdonawashkanchisapa amana kasti-
gawananchikunapa. 8 Tata Dios tukuy layata yachak kashpa kuyawananchikunata
entiendichiwashkanchisapa.
9 Ñawpa tiempu Tata Dios manara ni pita yuyananta entiendichirkanrachu. Kunanka
ñami yachachiwashkanchisapana wambran Jesukristu salvawakninchikuna kananta.
10 Chaymanta Tata Dios munashkan tiempu chayamuptin tukuy sielupi kawsakku-
nata tukuy allpapi kawsakkunata tantanachiwashunchisapa Jesukristu tukuy layapi
kamachikuk kananpa.
11 Ñawpamantapacha yuyashkanshina Tata Dioska akllawarkanchisapa wambran Je-
sukristuwan tantalla kawsananchikunapa. Kikinpa munananta rurashpa tukuy
laya willawashkanchikunata kuwashunchisapa. 12 Tata Dios munananta rurarkan
ñukaykuna ñawpamanta Jesukristuta kreyik kashpaynikuna payta alabanaynikunapa
yanapawashkankunarayku.
13 Kankunapish Tata Diospa alli yachachikunanta uyarishpaykichi kreyirkan-
kichi Jesukristu salvakuknikichi kananta. Chayta kreyishpaykichi paywan tantalla
kawsankichi. Kankunapi Tata Dios kachamunanpa rimashkan Espiritunka kawsan
yachachishunaykichipa Tata Diospa wambrankuna kanaykichita. 14 Tata Dios Es-
piritunta kuwashkanchisapa allita yachananchikunapa tukuy willawashkanchiku-
nata kuwananchikunata. Paypa kawsanan sielupi chayashpanchikunara tukuy
willawashkanchikunata chaskishunchisapa. Chayta yachashpanchikuna akuychi
payta sukaman alabaypachi sukaman allima kaptin.

Pablu Tata Diosta roygan wawkinkuna paninkuna entiendinankunapa Tata Dios tukuy laya atipak kananta.

15 Ñukaka yachani kankuna Señorninchi Jesukristuta kreyishpa tukuy kreyikmas-
inchikunata kuyashpa kawsanaykichita. 16 Chayrayku Tata Diosta sukaman agrade-
sishpa kankunapa roygashpalla kawsani. 17 Señorninchi Jesukristupa Tatan Diosta
sukaman allima kaptin roygani allita yachachishunaykichipa. Chashna Tata Dios
yachachishuptikichi entiendinkichi sukaman allima kananta ashwan allita payta riksi-
naykichipa.
18 Tata Diosta roygani yachachishunaykichipa sukaman allimata
kayawashkanchikunata paywan tantalla kawsananchikunapa. Tata Diosta roygani
yachanaykichipa suknin diya kawsanan sielupi tukuy paypa wambrankunata
sukaman allimata kushichiwananchikunata. 19 Tata Diosta roygani yachanaykichipa
sukaman layata atipak kashpa tukuy kreyikukkunata sukaman yanapawananchiku-
nata. Payka mana tukuyniyukta sukaman tukuy laya atipakmi.
20 Tata Dios tukuy laya atipak kashpa wambran Jesukristuta wañushkanmanta
kawsachimurkan. Payta kawsachimushpa kawsanan sielupi alli ladunpi tiyachirkan.
21 Chaypi tiyachishpa payta willarkan mana tukuyniyukta tukuy patronkunata awtori-
darkunata kamachikukkunata angelkunata supaykunata tukuy laya tiyakta kamachi-
nanpa. 22 Tata Dios Jesukristuta tukuy layata kushpa willarkan payna tukuy layapi
kamachikunanpa. Willarkan Jesukristu tukuy kreyikukkunapa umanchikunashina
kananpa payta allita kasunanchikunapa. 23 Jesukristu umanchikunashina kaptin
paypa kuerpunshina kanchisapa. Payka ñukanchikunapi kawsan. Paylla rikchak layapi
yanapawashpanchikuna kuydawanchisapa.

2

Tata Dios kuyawashpanchikuna salvawanchisapa.

1 Ñawpa tiempu kankuna mana allita rurashpa mana Jesukristuta kreyishpa kawsash-
paykichi mana yachashkankichichu paywan tantalla kawsayta. 2 Jesukristuta mana
kreyishpa kawsashpaykichi runakunallapa amañanankunata rurashpa kawsarkankichi.
Kamachikuk supayta kasushpa kawsarkankichi. Chay supayka kay allpapi kamachikuk
kashpa mana Tata Diosta kasunayak runakunata animuchinsapa mana allikunata
ruranankunapa.
3 Ñawpa tiempu mana alli rurak runakunashina ñukanchikunapish kawsarkan-
chisapa. Munananchikunallata rurashpa kawsarkanchisapa. Nasishkanchikuna-
mantapacha tukuy mana alli yuyayninchikunallata rurashpa kawsarkanchisapa.
Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunatashina ñukanchikunatapish kastigawanchi-
mansapa karkan. 4 Chashna Tata Dios kastigawananchikuna kaptinpish suka-
man kuyawashpanchikuna munarkan uchanchikunamanta perdonawayninchiku-
nata. 5 Ñukanchikuna mana Tata Dioswan kawsayta yachaptinchikuna payka suka-
man kuyawashpanchikuna uchanchikunamanta perdonawashkanchisapa. Tata Dios
Jesukristuta kawsachimushka kashpa ñukanchikunatapish yanapawanchisapa paywan
tantalla kawsananchikunapa.
6 Tata Dios sukaman atipak kashpa Jesukristuta wañushkanmanta kawsachimurkan.
Chashnashina ñukanchikunatapish kawsachiwashpanchikuna sukaman atipachiwan-
chisapa Jesukristuwan tantalla tukuy layapi kamachikunanchikunapa. 7 Tata Dios
kamachikuyta atipachiwanchisapa shamunan tiempu tukuy kawsakkunata kawachi-
nankunapa sukaman kuyawananchikunata. Tukuy pita kawachinkasapa Jesukristu
wañushkanrayku salvawananchikunata.
8 Tata Dios kuyawashpanchikuna perdonawashkanchisapa Jesukristuta kreyipt-
inchikuna. Ñukanchikuna allita rurashpanchikunapish mana atipanchisapachu sal-
vanakuyta. Tata Dios kikin munashpa perdonawashkanchisapa. 9 Tata Dios mana

perdonawashkanchisapachu allita rurashkanchikunarayku. Chayrayku mana ni pi atipanchisapachu alabanakuyta. 10 Jesukristuta kreyishkanchikunarayku Tata Dios atipachiwanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. Ñawpamantapacha manara Jesukristuta kreyiptinchikunara Tata Dios munarkan allita rurashpa kawsananchikunapa.

Jesukristu wañushkanrayku tukuy payta kreyikkuna suk familyalla kanchisapa.

11 Judiyumasinikuna yuyanakunsapa kuchuchinakushpa señaladu kashpankuna Tata Diospa wambrankuna kanankunata. Kankuna mana judiyu runakuna kaptikichi judiyu runakuna washanchashushpaykichi willashunkichi mana señaladu kaptikichi mana Tata Diospa wambrankuna kanaykichita.

12 Mash allita yuyaychi. Ñawpa tiempu kankuna manara Jesukristuta kreyishpara kawsarkankichi. Judiyu runakunawan chikninakushpa kawsarkankichi. Tata Dioska mana kankunawanchu paktuta rurarkan nima willashurkankichichu salvakuk shamunanta. Mana Tata Dioswanchu kawsarkankichi. Nima yacharkankichichu Tata Dios salvashunaykichita.

13 Chaymanta Jesukristu yawarninta ichashpa wañushkanrayku Tata Dios kankunata paywan tantanachishushkankichi. Mana Jesukristuta kreyishkaykichimanta kunanka ñami paywanna tantalla kawsaykankichi.

14 Jesukristu wañushkanrayku judiyu mana judiyu runakuna paywan kawsaptinchikuna Tata Dios yanapawanchisapa kushikuypurulla kawsananchikunapa. Kushikuypurulla kawsashpanchikuna suk familyalla kanchisapa. Manana chikninakushpanchikunanachu kawsanchisapa. 15 Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios salvawanchisapa. Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu salvawarkanchisapa. Jesukristu wañushkanrayku paywan tantalla kawsaptinchikuna ishkay familyamanta suk familyallata rurawashkanchisapa amana chikninakushpa kawsananchikunapa. 16 Jesukristu kruspi wañushpa chay ishkantin chikninakuk familyakunata atipachiwarkanchisapa Tata Dioswan allita kawsayta. Kunanka suk familyalla kashpanchikuna manana sukwan sukwan chikninakushpanachu kawsanchisapa.

17 Kay allpaman Jesukristu shamurkan judiyu runakunata mana judiyu runakunatapish yachachiwananchikunapa sukwan sukwan kuyanakushpa kawsananchikunapa. 18 Jesukristu wañushkanrayku Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna judiyu mana judiyu runakunapish atipanchisapa Tata Diosta kuyashpa kawsayta.

19 Chayrayku kankuna mana judiyu runakuna Jesukristuta kreyishpaykichi judiyukunawan tantalla Tata Diospa wambrankuna kankichi. Jesukristuta kreyik runakunawan manana chikannachu kankichi. Tukuy ñukanchikuna suk familyallana kanchisapa.

20 Tukuy ñukanchikuna rumikunamanta ruradu Tata Diospa wasinshina kanchisapa. Tata Diospa ñawpa rimananta yachachikuk runakunaka Jesukristupa disipulunkunaka chay wasi kimik rumikunashinami. Jesukristuka tukuy kimik rumikunamanta ashwan sinchi rumishinami. 21 Jesukristuwan tantalla kawsaptinchikuna Tata Dios rurawaykanchisapa paypa wasinshina kananchikunapa. Tantanachiwaykanchisapa Jesukristullawan tantalla allita rurashpa kawsananchikunapa. 22 Jesukristuwan tantalla kawsashpanchikuna sukwan sukwan kuyanakushpa kawsanchisapa. Tata Diospa Espiritun ñukanchikunapi kawsaptin Tata Diospa kawsanan wasinshina kanchisapa.

3

Tata Dios Pabluta kacharkan mana judiyu runakunata yachachinankunapa.

1 Jesukristuta allita sirvishpa ñuka yachachikuni judiyu mana judiyu runakuna
suk familyalla kananchikunata. Kankuna mana judiyu runakunata chayta
yachachikushkaynirayku karselpi kani.
2 Yachankichina Tata Dios sukaman kuyashushpaykichi kachamuwashkanta
kankuna mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa.
3 Tata Dios ñawpa tiempu manara yachachikushkanta kunanka ñukata yachachi-
washka. Chay yachachiwashkanta tipillata killkarkaykichi. 4 Chay killkashkaynita
leyishpaykichi yachankichi Jesukristu salvawananchikunata allita entiendinaynita.
5 Ñawpa tiempu Tata Dioska manara ni pita allitarachu yuyayninta yachachirkan.
Kunanka Tata Diospa Espiritunka chay alli yuyayninta tukuy Jesukristupa disipulunku-
nata tukuy alli yachachikuk runakunata ñami yachachiwashkasapana.
6 Kunanka Tata Dios yachachiwashkanchisapa kankuna mana judiyu runakuna
kashpaykichipish Jesukristuta kreyishpaykichi Tata Dioswan tantalla kawsaykanay-
kichita. Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi Jesukristuta kreyik judiyu runaku-
nawan suk familyalla kankichi. Chayrayku Tata Dios judiyu runakuna yana-
pawanankunata willawashkantashina kankunatapish willashunkichi yanapashunay-
kichita.
7 Tata Dios tukuy layata atipak kashpa ñukata sukaman kuyawashpa yanapawarkan
chay alli yachachikunanta yachachikunaynipa.
8 Tukuy Jesukristuta kreyikmasinikunamanta ñuka yuyanakuni ashwan mana ati-
pakshina kanaynita. Mana atipak kaykaptinipish Tata Dioska kachamuwashka mana
yachaypa laya sukaman allima yachachikunanta mana judiyu runakunata yachachi-
naynipasapa. 9 Tata Dios tukuy layata rurashkanmantapacha yuyarkan mana judiyu
runakunatapish salvayta. Chashna yuyashpapish manara ni pita willarkanrachu chay
sukaman alli yuyananta. Kunan tiempu ñukata kachamuwarkan chay yuyananta
yachachikunaynipa.
10 Kunanka aypa judiyu runakuna aypa mana judiyu runakunapish tantalla Jesukris-
tuta allita kreyishpa kawsaykanchisapa. Jesukristuta tantalla kreyiptinchikuna sielupi
sinchi kamachikukkuna sinchi awtoridarkuna kawawashpanchikuna yachankasapa
Tata Dios sukaman tukuy layapi yachaysapa kananta.
11 Manara nima tiyaptinra Tata Dioska yuyarkan Señorninchi Jesukristuta
wañushkanmanta kawsachimunanta tukuy payta kreyik runakunata salvanankunapa.
12 Jesukristu wañushpa salvawashkanchikunarayku payta kreyishpanchikuna
atipanchisapa kushikushpa mana manchakushpa Tata Diosta orashpa kuyashpa
kawsayta. 13 Chayrayku roygaykichi kankunata yachachishkaynirayku padesiptinipish
mana shaykushpa Jesukristullata kreyishpa kawsanaykichipa. Kankunarayku
padesinaynita yuyashpa ashwanta kushikushpa animuchinakuychi.

Pablu Tata Diosta roygan tukuy kreyikmasinkuna entiendinankunapa Jesukristu sukaman kuyanankunata.

14 Kankuna ashwanta animuchinakunaykichipa Tatanchikuna Diospa ñawpakninpi
kunkurikushpa roygani yanapashunaykichipa. 15 Paypa wambrankuna allpapi sielupi
rimanchisapa Tatanchikuna kananta.
16 Tatanchi Dios sukaman yachaysapa sukaman kuyakuk kaptin roygani paypa
Espiritun sukaman yanapashunaykichipa. Roygani sinchichishunaykichipa allita Tata
Dioswan kawsanaykichipa.
17 Tata Diosta roygani yanapashunaykichipa mana shaykushpa ashwan allita Je-
sukristuta kreyishpa kawsanaykichipa. Chaypina sapichakuk kaspishina sinchi
kashpaykichi ashwan ashwanta yachankichi Jesukristu sukaman kuyashunaykichita.
18 Chayta yachashpaykichi tukuy kreyikukmasikichiwan entiendinkichi tukuy layapi
tukuy tiempu tukuy maypi kaptikichi Jesukristu sukaman kuyashunaykichita.

19 Mana atipanchisapachu entiendiyta Jesukristu sukaman kuyawananchikunata.
Mana entiendiyta atipashpanchikunapish Tata Diosta roygani ashwan ashwanta entiendichishunaykichipa ashwan allita Tata Dioswan kushikushpa kawsanaykichipa.
20 Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna roygananchikunamanta ashwan allita
yanapawanchisapa. Sukaman yachaysapa kashpa atipan tukuy yuyayninchikunamanta ashwanta yanapawayninchikunata. Chayrayku akuychi payta alabaypachi.
21 Jesukristuta kreyik runakuna kashpanchikuna tukuy tiempu kushikushpa Tata
Diosta mana tukuyniyukta alabananchikuna tiyan. Chashna kachun.

4

Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna sukwan sukwan kuyanakushpa kawsashunchisapa.

1 Ñuka kay karselpi wichkadu kani Jesukristu salvawananchikunata
yachachikushkaynirayku. Karselpi kashpayni roygaykichi Tata Diospa aklladu
kashpaykichi allita rurashpa kawsanaykichipa. 2 Roygaykichi ama kikikichilla
kreyinakushpa sukwan sukwan kuyanakushpa yanapanakushpa mana piñanakushpa
kawsanaykichipa.
3 Tata Diospa Espiritun yanapashuptikichi munaychi tantalla kushikushpa
yanapanakushpa kuyanakushpa kawsayta. 4 Chashna kuyanakushpa kawsashpanchikuna suk kuerpushinalla kanchisapa. Tata Diospa Espiritun rikchak layapi
yanapawashpanchikunapish payka sukllallami. Chashnalla Tata Dioska tukuy
ñukanchikunata akllawashkanchirayku shuyaykanchisapa paywan tantalla mana
tukuyniyukta kawsananchikunapa.
5 Señorninchi Jesukristuka tukuy layapi kamachikukmi. Payllata kreyishpa kawsanchisapa. Payllata kreyishpa bawtisakushkanchisapa. 6 Tata Dioska sukllallami. Payllami Tatanchikuna. Paylla tukuy layapi allita kamachiwanchisapa. Yanapawanchisapa
paypa munananta rurananchikunapa. Ñukanchikunapi kawsan.
7 Jesukristu kikin munashpa tukuy ñukanchikunata sukkunata suk layata sukkunata suk layata atipachiwanchisapa sukwan sukwan yanapanakunanchikunapa.
8 Tata Diospa killkadunpi rimananshina Jesukristu chiknik runakunata kallpachishpa
sieluman kutirkan. Chayman kutishpa runakunata atipachirkansapa chikan layata
chikan layata ruranankunapa.
9 Tata Diospa killkadunpi rimashpa Jesukristu sieluman kutishkanta ¿imatatí
willawanchisapa? Willawanchisapa Jesukristu kay allpaman shamushkanta sieluman
kashkan kutinanpa. 10 Jesukristu shamushka kashpa Tata Diospa kawsanan sieluman
kutirkan tukuy maypi kashpa tukuy layata kamachinanpa.
11 Chashna tukuy layata kamachishpa suk ñukanchikunata kachamuwashkanchisapa
tukuy maypi yachachikuk rinanchikunapa. Sukkunata atipachiwanchisapa Tata Dios
ruranayananta rimayta. Sukkunata atipachiwanchisapa tukuy mayta rishpa parlachikunanchikunapa Jesukristu salvawakninchikuna kananta. Sukkunata atipachiwanchisapa Jesukristuta kreyikmasinchikunata kuydashpa yachachinanchikunapa
ashwan allita rurashpa kawsanankunapa.
12 Jesukristu sukta sukta atipachiwanchisapa ashwan allita payta sirvinanchikunapa. Yanapawanchisapa sukwan sukwan animuchinakunanchikunapa Jesukristuta
ashwan allita kreyishpa kawsananchikunapa.
13 Akuychi animuchinakuypachi tantalla ashwan allita Jesukristuta kreyishpa
kawsananchikunapa. Chaypirami Tata Diospa wambran Jesukristuta ashwan allita
riksishunchisapa. Sukwan sukwan yanapanakushpanchikuna Jesukristu kawsashkanshina allita rurashpa kawsashunchisapa.

14 Chashna Jesukristu kawsashkanshina kawsashpanchikuna manana wambrakunashinanachu tukuy laya llullata kreyishunchisapa. Suk wambra mana entiendishpa mana kuskatara yuyashpa llullachikuk runakunata kunanlla kreyin. Ama munaypachichu llullakuk mana kuska yachachikuk runakunata kreyiyta.

15 Jesukristu kamachiwakninchikuna kaptin ashwan ashwanta payllata kreyishpa kawsaypachi. Kuskata rimashpa sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaypachi. 16 Jesukristuta allita kreyishpa sukwan sukwan animuchinakushpa kawsashpanchikuna ashwan allita kuyanakushpa kawsashunchisapa. Jesukristu sukta sukta yanapawashpanchikuna tantanachiwanchisapa sukwan sukwan yanapanakushpa kawsananchikunapa. Chaypirami ashwan ashwanta yachashunchisapa allita kuyanakushpa kawsayta.

Pablu yachachiwanchisapa Jesukristuta allita kreyishpa kawsananchikunapa.

17 Mana Jesukristuta kreyik runakuna kikinkunapa mana alli yuyayninkunallata yuyashpa kawsansapa. Jesukristu ñukata kachamuwashka kaptin willaykichi: Amana chay runakunashina kawsaychinachu. 18 Mana Jesukristuta kreyik runakuna sinchi shunku kashpankuna mana Tata Dioswan tantallachu kawsansapa. Mana Tata Diospa rimananta entiendishpa tutapishina kawsansapa. 19 Sinchi shunku kashpankuna mana pinkakushpa tukuy mana allikunata munashpa rurayta ashwan ashwanta rurashpalla kawsansapa.

20 Señorninchi Jesukristuka manami chashna kawsananchikunapachu yachachiwashkanchisapa. 21 Payka kuskallata mana llullakushpa yachachikurkan. Ñuka yachani chay kuska yachachikushkanta allita kreyishpa kawsaykanaykichita. 22 Ñawpa tiempu kikikichillapa munanaykichita rurashpalla llullachinakushpa kawsarkankichi. Amana chay ñawpa rurashkaykichishina rurashpanachu kawsaychi. 23 Kunanka allillata yuyashpa Tata Diosta kuyashpa kawsaychi.

24 Tata Dios kikin munashpa rurawashkanchisapa payllata kasushpa kawsananchikunapa. Chayrayku paypa rimananta kasushpa allita rurashpa kawsaychi.

25 Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna aypa kashpanchikunapish suk familyalla kanchisapa. Chayrayku tukuy piwan kuskallata rimashpa kawsaychi. Amana ni pita llullachiychinachu.

26 Suk imapi piñanakushpaykichi kunanlla perdonanakuychi. Ama munaychichu piñakushpa chishyayta. 27 Mana perdonanakushpa chishyashpanchikuna supaypa munananta ruraykanchisapa. Chayrayku ama munaychichu piñakushpa chishyayta.

28 Icharáñawpa suk kankuna suwa runa karkankichi. Suwakushka kashpaykichika kunanka amana kutin suwakuychinachu. Allita trabajaychi mana nimayuk runakunata yanapanaykichipa.

29 Ama mana alli rimanakunata rimaychichu. Allillata rimashpa sukta sukta allita yachachishpa yanapashpa kawsaychi uyarishuk runakuna kushikunankunapa.

30 Ama Tata Diospa Espiritunta llakita kuychichu mana allita rurashpa kawsashpaykichi. Jesukristu kashkan shamunan diyakaman Tata Diospa Espiritunka shunkunchikunapi selluchawanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa.

31 Ama piñakushpa nima makanakushpa nima ayninakushpa nima chikninakushpa nima yuyanakushpa kawsaychichu. Tukuy laya mana alli ruranakunata sakiychi. 32 Sukwan sukwan allita kuyanakushpa yanapanakushpa kawsaychi. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios uchanchikunamanta perdonawashkanchisapa. Chayrayku ñukanchikunapish sukwan sukwan perdonanakunanchikuna tiyan.

5

Pablu yachachiwanchisapa Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna imashnami kawsashunchisapa nishpa.

1 Kankuna Tata Diospa kuyadu wambrankuna kashpaykichi pay kuyashunaykichishina kuyanakushpa kawsaychi. 2 Señorninchi Jesukristu sukaman kuyawashpanchikuna shamurkan wañuk Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Chashna wañushpa Tata Diosta kushichishpa rupachidu mishkilla asnakshina karkan. Ñukanchikunapish Jesukristu kuyawananchikunashina akuychi kuyanakushpa kawsaypachi Tata Diosta kushichinanchikunapa.

3 Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi ama chikan warmiwan uchallikuychichu. Ama uchallikushpa kawsaychichu. Ama kikikichillapa rikchak layata munaychichu tiyapushunaykichipa. Allillata rurashpa kawsaychi ama ni pi rimananpa mana allita rurashpa kawsanaykichita.

4 Ama pinkakunapa layata nima mana valekta rimaychichu. Ama mana allikunata rimaychichu sukkunata asichinaykichipa. Tata Dioska mana munanchu chay layakunata rimananchikunapa. Akuychi payta kushichishpa alabaypachi.

5 Allita yachankichi chikan warmiwan kawsak runakuna, chikan ullkuwan kawsak warmikuna, pinkakunapa layata rurak runakuna mana atipanankunata Tata Diospa Jesukristupa mandunpi kawsayta. Rikchak laya tiyananllata munak runakuna ruradu dioskunata kuyakshinami. Chayrayku paykunapish mana atipansapachu Tata Diospa Jesukristupa mandunpi kawsayta.

6 Runakuna mana alli rimanata rimashpa llullachishunayaptikichi ama kasuychichu. Tata Dioska tukuy mana alli rimak mana alli rurak runakunata sukaman kastigankasapa mana payta kasushkankunarayku. 7 Chayrayku ama chay laya runakunashina kawsaychichu.

8 Ñawpa tiempu kankuna mana allita rurashpa tutapishina kawsarkankichi. Kunanka Jesukristuwan tantalla kawsashpaykichi luspishina kawsaykankichi. Chashna luspishina kawsashpaykichi allita rurashpa kawsaychi. 9 Luspishina kawsashpanchikuna kuyanakushpa allita rurashpa kuskata rimashpa kawsashunchisapa. 10 Chayrayku munaychi Señorninchi Jesukristuta kushichishpa kawsayta.

11 Ama uchallikushpa tutapishina kawsak runakunashina kawsaychichu. Suk runa pakallalla mana allita ruraptin willaychi mana allita ruraykananta. 12 Pakallalla uchallikuk runakuna sukaman mana allita ruraptinkuna pinkakunchisapa mana alli rurashkankunata rimayta. 13 Chay mana alli rurak runakunata sinchita willananchikuna tiyan paykunapish luspishina kawsanankunapa. 14 Chashna luspishina kawsashpankuna manana tutapishinanachu kawsankasapa. Chayrayku rimanchisapa:

“Kanka mana allita rurashpa puñudushina kashpayki rikchamuyna.
Kanka mana allita rurashpa wañudushina kashpayki atarimuyna.
Chashna atarimuptiki Jesukristu luspishina kawsachishunki allita rurashpa kawsanaykipa.”

15 Chashna kaptin akuychi sukaman munaypachi allita rurashpa kawsayta. Alli yachak runakuna kaypachi. 16 Mana alli rurak runakuna ashwan ashwanta mana allikunata ruraykansapa. Chayrayku akuychi tukuy tiempu Tata Diospa munananllata rurashpa kawsaypachi. 17 Akuychi munaypachi Tata Diospa munananta yachayta allita rurashpa allita yuyaykushpa kawsananchikunapa.

18 Ama machaychichu. Machadu runakuna imatapish kaptin mana pinkakushpa ruransapa. Tata Diospa Espiritun kankunapi kawsaptin allita amañaychi payllata uyarinaykichipa.

19 Salmokunata himnokunata kantukunata kantashpa sukwan sukwan
animuchinakuychi. Señorninchi Jesukristuta tukuy shunku kushichishpa alabaychi.
20 Señorninchi Jesukristuwan tantalla kawsashpaykichi kushikushpaykichipish
sufrishpaykichipish tukuy tiempu Tatanchi Diosta agradesiychi. 21 Jesukristuta
kuyashpa kawsashpaykichi sukwan sukwan kasunakushpa kawsaychi.

Pablu kasaradukunata yachachinsapa imashnami kawsankasapa nishpa.

22 Kankuna kusayuk warmikuna, Señorninchi Jesukristuta kasunaykichishina kusay-
kichitapish allita kasuychi. 23 Señorninchi Jesukristu tukuy payta kreyik runakunapa
kamachiwakninchikuna kashpa salvawashpanchikuna kuydawanchisapa. Jesukristu
kuydawananchikunashina tukuy runa warminpa kamachikuknin kashpa payta kuy-
dashpa kawsanan tiyan. 24 Jesukristuta kreyik runakuna payta kasunanchikunashina
tukuy kusayuk warmikuna kusanta kasunankuna tiyan.
25 Jesukristu ñukanchikunata sukaman kuyawashpanchikuna wañurkan
salvawananchikunapa. Jesukristu sukaman kuyawananchikunashina kankuna
warmiyuk runakuna warmikichita kuyaychi.
26 Jesukristu wañurkan Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.
Yachachiwanchisapa payllata kasushpa kawsananchikunapa. Chay alli yachachi-
wananchikunata kreyiptinchikuna uchanchikunamanta yakuwanshina mayllawan-
chisapa. 27 Mayllawashpanchikuna Jesukristu yanapawaykanchisapa allita rurashpa
Tata Diosllata kuyashpa kawsananchikunapa. Paypa novianshina kaptinchikuna
prontanachiwaykanchisapa yurak chuya chuya llachapayuktashina mana uchayukta
chaskiwananchikunapa.
28 Ñukanchikuna kuerpunchikunata kuydananchikunashina tukuy warmiyuk
runakuna warminta kuyashpa kuydanankuna tiyan. Suk runa warminta
kuyashpa kikin kuyanakuykan. 29 Mana ni pi kuerpunchita chikninchichu.
Tukuy ñukanchikuna mikushpa kuydanakunchisapa sanulla kawsananchikunapa.
Señorninchi Jesukristupish yachachiwashpanchikuna kuydawanchisapa paywan
tantalla kawsananchikunapa. 30 Ñukanchikuna Jesukristuta kreyik kashpanchikuna
paypa kuerpunshina kanchisapa.
31 Kallarinanmantapacha Tata Dios rimarkan: “Tukuy ullkukuna tatanta mamanta
sakinankuna tiyan warminwan tantanakushpa kawsananpa. Tukuy ullku warminwan
tantanakushpa sukllallashina kawsankasapa.” 32 Chashna tukuy ullku warminwan
sukllallashina kaptinkuna ñukanchikunapish Jesukristuwan sukllallashina kanchisapa.
Chay yachachikunanka sukaman allima kashpapish mana entiendina layami. 33 Mana
entiendina laya kaptinpish tukuy warmiyuk runa kikin kuyanakukshina warminta
kuyanan tiyan. Chaymanta tukuy kusayuk warmi kusanta kuyashpa kasunan tiyan.

6

Pablu yachachiwanchisapa wambrakuna tatankunata kasunankunapa.

1 Kankuna wambrakuna, Jesukristuta kuyashpaykichi tataykichita mamaykichita
kasuychi. Paykunata kasushpaykichi allita rurashpa kawsankichi.
2 Tata Dios tukuy kamachikunankunata kuwashpanchikuna kay kamachikunanllapi
willawarkanchisapa kasuptinchikunaka yanapawananchikunata. Willawarkanchis-
apa: “Tataykichita mamaykichita kuyashpa kawsaychi. 3 Chaypirami aypa watakunata
chay alli llaktaykichipi kushikushpa kawsankichi.”
4 Kankuna tatakuna, mamakuna, ama wambraykichita sukaman piñachiychichu.
Señorninchi Jesukristuta kasushpa kuyashpa paykunata kastigashpaykichi entien-
dichishpa yachachishpa kawsaychi.

Pablu yachachiwanchisapa rantidu runakuna patronninkunata kasunankunapa.

5 Chaymanta kankuna rantidu runakuna, patronnikichita manchashpa tukuy
shunku munashpa mana llakita kushpa Jesukristuta kasunaykichishina allita ka-
suychi. 6 Ama patronnikichi kawashuptikichilla munaychichu trabajayta. Pa-
tronnikichi kawashuptikichi mana kawashuptikichipish trabajaychilla. Jesukristuta
sirvik kanaykichishina Tata Diospa munananta tukuy shunku rurashpa trabajay-
chi. 7 Patronnikichipa kushikushpa trabajaychi Señorninchi Jesukristupa trabajak-
shina mana runakunata agradakshinachu. 8 Allita yachanchisapa rantidu mana
rantidu runakuna kaptinchikunapish tukuy alli rurashkanchikunamanta Tata Dios
pagarawananchikunata.

9 Kankuna patronkuna, allita yuyaychi kankunapa trabajadornikichipapish pak-
tallapa sielupi kawsak Señorninchi Jesukristu patronnikichi kananta. Payka tukuy
patrontapish tukuy rantidu runakunatapish paktallata kuyashunkichi. Chayrayku
trabajadornikichita kuyashpalla mana jorachishpa allillapi kamachiychi.

Pablu yachachiwanchisapa imashnami supaykunata kallpachishunchisapa nishpa.

10 Chaymanta wawkinikuna, paninikuna, Señorninchi Jesukristu sukaman sin-
chita yanapawaptinchikuna akuychi sukaman sinchikuypachi supaykunata kallpachi-
nanchikunapa.

11 Soldadukuna makanakunankunapa fierrumanta ruradu sombreruwan kami-
sawan mudakushpa arkanakunsapa. Chashnashina Tata Dios sukaman yanapawapt-
inchikuna ñukanchikunapish payta kuyashpa kasushpa suk arkanatashina churanaku-
nanchikuna tiyan ama supay llullachiwananchikunapa.

12 Ñukanchikuna mana alli rurak sinchi kamachikuk supaykunawan makanakuykan-
chisapa. Mana runamasinchikunawanchu makanakuykanchisapa. Chay sinchi ka-
machikuk supaykunata mana kawaptinchikunapish tukuy maypi puriykansapa. Kay
allpapi sukaman tutapishina purishpa mana allita rurashpa sukaman sinchita ka-
machikuykansapa.

13 Chayrayku akuychi yuyaypachi Tata Dios arkanantashina kuwashpanchikuna
allita amachawananchikunata. Chaypina chay sinchi supaykuna llullachiwanayapt-
inchikuna Tata Diospa soldadunkunashina atipashunchisapa sinchikuyta ama su-
paykunata kasunanchikunapa.

14 Chayrayku mana llullakushpa kuskallata rimashpa kawsaypachi. Chaypirami
soldadupa chumbinta churakukshina kanchisapa sinchikushpa kawsananchikunapa.
Chaymanta allillata rurashpa kawsashpanchikuna soldadupa fierrumanta ruradu
kamisantashina churakunchisapa.

15 Chaymanta akuychi llaktan llaktanpi Jesukristu salvawananchikunata
yachachikuypachi. Tukuy mayta yachachikuypi purishpanchikuna soldadu
ushutakudushina kanchisapa.

16 Chaymanta supayka uchallichiwanayashpanchikuna rupaykak wachiwanshina
shitawanchisapa amana Jesukristuta kreyishpa kawsananchikunapa. Akuychi Je-
sukristuta kreyiypachi ama supay uchallichiwananchikunapa. Chashna payta allita
kreyishpa soldadupa fierrumanta ruradu amachanakunanwanshina arkanakunchis-
apa.

17 Chaymanta akuychi allita yuyaykuypachi Tata Dios salvawananchikunata. Chayta
yuyaykushpanchikuna soldadupa uman fierrumanta ruradu arkanan churakukshina
kanchisapa ama supay llullachiwananchikunapa. Chaymanta akuychi Tata Diospa
rimananta allita yachakushpa kawsaypachi. Tata Diospa rimananta yachakush-
panchikuna Espiritun sinchichiwanchisapa soldadupa machetinwanshina supayta
manchachishpa kallpachinanchikunapa.

18 Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna tukuy tiempu akuychi oraypachi.
Akuychi sinchikushpa mana shaykushpa Tata Diosta roygaypachi tukuy Jesukristuta
kreyikmasinchikunata yanapanankunapa.
19 Roygaykichi ñukapa oranaykichipa Tata Dios yanapawananpa Jesukristu sal-
vawananchikunata mana manchakushpa allita yachachikunaynipa. Chashna allita
yachachikuptini aypa runakuna yachankasapa Tata Dios munananta paykunatapish
salvayta.
20 Tata Dios ñukata kachamuwashka tukuy willawashkankunata kankunata
yachachinaynipa. Willawashkanta yachachikushkaynirayku karselpi wichkadu kani.
Chayrayku Tata Diosta roygaychi mana nima manchakushpa yachachikunaynipa.

Pablu kay kartata tukuchashpa Jesukristuta kreyikmasinkunata rimachinsapa.

21 Munananchi wawkinchi Tikiko sukaman allita yanapawashka Tata Diospa ri-
mananta yachachikuyta. Kankunaman rishpa willashunkichi kay karselpi imatami
ruraykani nishpa. 22 Chayrayku kankunaman kachani willashunaykichipa imashnami
ñukaykuna kawsaykanisapa nishpa. Chayta willashushpaykichi animuchishunkichi
ashwanta Jesukristuta kreyiyta.
23 Tatanchi Diosta Señorninchi Jesukristuta roygaykani kankunata kushichishunay-
kichipa yanapashunaykichipa ashwanta payta kreyishpa kuyanakushpa kawsanay-
kichipa. 24 Kankuna Señorninchi Jesukristuta mana shaykushpa kuyaptikichi Tata
Diosta roygaykani sukaman yanapashunaykichipa.
Ñuka Pablu chayllata killkashkaykichi.

FILIPENSES
PABLU FILIPOS LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu karselmanta Filipos llaktapi wawkinkunata paninkunata killkarkansapa.

1 Ñuka Pablu wawkini Timoteowan Jesukristuta sirvik kashpaynikuna kankuna
Filipos llaktapi Jesukristuta kreyikkunata ansianuykichita diyakonoykichitapish kil-
lkaykaykichi. 2 Tata Diosta Señorninchi Jesukristuta roygani yanapashunaykichipa
kushichishunaykichipa.

Pablu Tata Diosta roygarkan wawkinkunata paninkunata yanapanankunapa.

3 Kankunata yuyashkayni oras Tata Diosninita sukaman agradesini. 4 Tata
Diosta roygashpayni sukaman kushikushpa roygani kankunata yanapashunaykichipa.
5 Kankuna Jesukristuta kreyishkaykichimantapacha kunankaman yanapawaykan-
kichi Jesukristu salvawananchikunata yachachikuyta.
6 Tata Dioska kallarirkan yanapashuynikichita paypa munananta rurashpa
kawsanaykichipa. Ñukaka allita yachani Jesukristu shamunankaman Tata Dios katinka
yanapashuynikichillapi allita rurashpa kawsanaykichipa.
7 Kankunata sukaman kuyashpaynikuna yachani Tata Dios sukaman yanapashu-
naykichita. Tata Dios ñukatashina kankunatapish yanapashunkichi Jesukristu sal-
vawananchikunata yachachikuyta. Karselpi kaptinipish awtoridarkunata yachachip-
tinipish kankuna sukaman yanapawashkankichi.
8 Jesukristu ñukanchikunata kuyawananchikunashina ñukapish kankunata kuyaykay-
kichi. Tata Dios yachan sukaman kankunata kuyashpayni munanaynita kawaynikichita.
9 Chayrayku Tata Diosta roygani ashwan ashwanta kuyanakushpa kawsanay-
kichipa. Roygani ashwanta payta riksishpaykichi yachanaykichipa allita rurashpa
kawsayta. 10 Munani yachanaykichipa imami alli ruranaykichipa imami mana alli
ruranaykichipa. Chaypira atipankichi allita rurashpa kawsayta Jesukristu kashkan
shamuptin ama ni pi chatashunaykichipa. 11 Jesukristu sukaman yanapashuptikichi
allita rurashpa kawsaptikichi runakuna rimankasapa Tata Dios alli kananta.

Pablu chay karselpi wichkadu kaptinpish aypa runakuna Tata Diospa rimananta uyarirkansapa.

12 Wawkinikuna, paninikuna, munani allita yachanaykichipa kay karselpi
kaptinipish aypa runakuna yachachikuykansapa Jesukristu salvawananchikunata.
13 Tukuy kay karselpi kuydawak soldadukuna kay awtoridarkuna kay llaktapi kawsak
runakuna yachansapa Jesukristuta kreyishpa kawsaptini kay karselpi wichkadu
kanaynita. 14 Kay karselpi kashpaynipish kushikushpalla yachachikuptini aypa
wawkinchikuna kawawashpa animukunsapa mana manchakushpa Tata Diospa
rimananta yachachikuyta.
15 Ariya suk wawkinchikuna washanchawashpankuna yuyanakunsapa ñukamanta
ashwan allita yachachikunankunata. Suk wawkinchikuna ñukata kuyawashpa Je-
sukristu salvawananchikunata yachachikunsapa. 16 Chay kuyawak wawkinchikuna
yachansapa Tata Dios munaptin kay karselpi kanaynita kaypipish Jesukristu sal-
vawananchikunata yachachikunaynipa. 17 Chay mana kuyawak wawkinchikuna
Tata Diospa rimananta yachachikunsapa kikinkunallapa munanankunata rurashpa.
Yuyansapa yachachikushpa kay karselpi kaptini ashwanta sufrichiwanankunata.
18 Chashna sufrichiwanankunata yuyaptinkunapish mana llakinichu.
Paykuna kuyawashpa mana kuyawashpapish Jesukristu salvawananchikunata

yachachikuykansapa. Chashna yachachikuptinkuna ñukaka sukaman kushikuni. Ashwanta kushikushpalla katisha.

19 Chaymanta kankuna Tata Diosta roygaptikichi Jesukristupa Espiritun yanapawaptin allita yachani kay karselmanta llukshinaynita.

20 Sukaman munani allillata rurashpa kawsayta ama nimapi pinkakunaynipa. Allita yachachikushkaynishina sukaman munani wañunaynikaman mana manchakushpa yachachiyllapi katiyta. Wañushpaynipish kawsashpaynipish sukaman munani aypa runakuna yachanankunapa Jesukristu sukaman yanapawananta.

21 Kay allpapi kawsashpaynika kushikushpa Jesukristullapa munananta rurashpa kawsasha. Wañushpaynipish paywan tantalla ashwan allita kushikushpa kawsasha. 22 Chayrayku mana yachanichu wañuytachu kawsaytachu munani nishpa. Kay allpapi kawsashpaynira Jesukristupa trabajayllapi atipani katiyta.

23 Mana yachanichu maykan kaktami munani nishpa. Suk oraska munani kawsayta. Suk oraska munani wañuyta Jesukristuwan tantalla kawsak rinaynipa. Wañuptini ñukapa ashwan alli kanman. 24 Chaymanta kawsashpaynira atipani kankunata yanapaynikichita. 25 Chayrayku yachani kankunawan kiparinaynita yanapanaynipa Jesukristuta ashwanta kreyishpa kushikushpalla kawsanaykichipa. 26 Kay allpapi kawsanaynitara yachashpayni kashkan rinayani kawaknikichi. Chashna kawanakushpanchikuna Jesukristuta agradesishpa sukaman kushikushunchisapa.

27 Mash uyariwaychi. Imashnacha Jesukristu yachachikushkanshina allillata rurashpa kawsaychi. Ñuka kankunaman rishpaynipish mana rishpaynipish munani yachayta kankuna sufrishpaykichipish sukwan sukwan tantalla allita Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichita. Munani Jesukristu salvawananchikunata tantalla yachachikuyllapi katinaykichipa. 28 Ama chiknishuk runakunata manchaychichu. Mana manchakushpa yachachikuptikichi paykuna yachankasapa Tata Dios salvashunaykichita paykunata kastiganankunata.

29 Tata Dios yanapawanchisapa Jesukristuta kreyinanchikunapa. Chaymantapish yanapawanchisapa sufrishpanchikunapish payllata kreyishpa kawsananchikunapa. 30 Kankuna ñukawan tantalla sufriykankichi. Yachashkankichi chikniwaptinkuna sukaman sufrishkaynita kunankaman sufriykanaynita.

2

Pablu yachachikun imashnami Jesukristu sielumanta shamurkan salvawananchikunapa.

1 Kankuna sufriykaptikichipish Jesukristu sukaman kuyashushpaykichi animuchishunkichi kushichishunkichi. Tata Diospa Espiritun kankunawan kawsashpa yanapashunkichi kuyanakushpa llakichinakushpa kawsanaykichipa. 2 Tata Diospa Espiritun yanapashuptikichi sukwan sukwan yanapanakushpa paktanakushpa kuyanakushpa llakichinakushpa suk yuyayllata yuyashpa kawsaychi. Chashna allita kawsashpaykichi ñukata kushichiwankichi.

3 Ama sukwan sukwan yuyanakushpa ayninakuychichu. Ama kikikichillapa munanaykichita rurashpa nima alabanakushpa kawsaychichu. Ama rimaychichu suk wawkikichimanta ashwan alli yachak kanaykichita. 4 Ama kikikichillapa munanaykichita yuyashpallachu kawsaychi. Sukkuna munanankunatapish yuyaychi.

5 Jesukristu tukuy runakunata kuyashpa mana kikinpa munanantachu rurarkan. Kankunapish payshina ama kikikichillapa munanaykichita yuyashpallachu kawsaychi.

6 Jesukristu sielupi Tatan Dioswan tantalla kawsaykashpa Tatanshina tukuy laya atipak kaykashpa Tatanpa munananllata ruranayashpa paypa mana nimachu karkan tukuy atipananta sakiyta.

7 Jesukristuka alli sinchi kamachikuk kaykashpapish Tatan Diosllata kasushpa
sielumanta shamurkan suk warmimanta nasik sirvikuk runa kananpa.
8 Chashna sirvikuk runa kashpa Tatan Diosta sukaman kasushpa mana uchayuk
kaykashpa iden uchayuk runashina pinkakunapa laya wañuyta suk kruspi
wañurkan.
9 Chashna Tatanta kasushpa wañuptin Tata Dioska paytaka kawsachimushpa willarkan
ladunpi tiyarinanpa.
Chaypina willarkan tukuy kamachikuk runakunamanta ashwan sinchi kamachikuk
kananpa.
10 Chashna Tatan Dios willaptin tukuy sielupi kawsakkuna tukuy allpapi kawsakkuna
tukuy wañudu runakuna Jesukristupa ñawpakninpi kunkurikushpa kasunankuna
tiyan.
11 Rikchak laya rimanayuk runakuna kunkurikushpa willankasapa tukuy pimanta
ashwan sinchi kamachikuk kananta.
Tata Diosta kuyashpa willankasapa sukaman allima kananta.

Pablu yachachikun suk lusshina kananchikunata.

12 Munanayni wawkinikuna, paninkuna, ñuka kankunawan kashpayni yachachikuptini allita kasuwashkankichi. Kunan kankunamanta karupi kaptinipish ashwan allita kasuwashpa kawsaychi. Salvadu kanaykichita yuyashpa uchallikuyta manchashpa Tata Diosta kuyashpa kasushpa kawsaychi. 13 Tata Dios munashpa yuyaynikichipi munachishunkichi allita rurashpa kawsanaykichipa. Yanapashunkichi chay alli ruranata ruranaykichipa.

14 Mana nima piñakushpa mana ayninakushpa Tata Diospa munananta rurashpa kawsaychi. 15 Chay mana allita rurashpa kawsak wakllidu yuyayuk runakuna tutapishina kawsaykansapa. Paykunapa chawpinkunapi kawsashpaykichi Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi allita rurashpa kawsaychi ama ni pi chatashunaykichipa. Chashna allita rurashpa kawsashpaykichi tuta likidupi llipyak luserukunashina kankichi.

16 Lusta altupi churakshina Tata Dios mana tukuyniyukta kawsachiwananchikunata yachachikuychi Jesukristu shamuptin ñuka sukaman kushikunaynipa. Chaypi yachasha mana yankamanta kankunata yachachishkaynita. 17 Kankuna Jesukristuta kreyishpaykichi padesishpaykichipish payllata katiykankichi. Ñukapish kankunashina sukaman padesishpayni ichara wañuptini yawarnini ichakunman. Chashna wañushpaynipish kankunawan tantalla kushikusha. 18 Kankunapish ñukawan tantalla kushikuychi.

Filipos llaktaman Pablu Timoteota Epafroditota kacharkan.

19 Señorninchi Jesukristu munaptin kankunaman wawkinchi Timoteota utka kachanayani. Paymi kutimushpa willawanka imashnami kawsaykankichi nishpa. Chayta willawaptin ñukaka kushikusha. 20 Mana tiyanchu payshina ñukawan pakta yuyaykuk runa. Payka ñukashina sukaman munan kankuna allita rurashpa kawsanaykichipa. 21 Sukkuna kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsansapa. Mana Jesukristupa munananta rurashpachu kawsansapa.

22 Kankuna allita yachankichi wawkinchi Timoteo allita rurashpa kawsananta. Payka wambraynishina yanapawashpa ñukawan tantalla Tata Diospa rimananta yachachikushka. 23 Yuyaykani payta kankunaman kachayta yachashpayni kay karselmanta kachariwankasapachu manachu nishpa. 24 Allita yachani Señorninchi Jesukristu yanapawananta utka rinaynipa kawaknikichi.

25 Chaymanta yuyaykani wawkinchi Timoteowan tantalla wawkinchi Epafroditota kankunaman kachayta. Kankuna payta kachamushkankichi ñukata yanapawananpa.

Payka trabajakmasini kashpa sukaman yanapawaykan. 26 Paypish sukaman munan kawashuynikichita. Kankuna unkushkanta yachaptikichi payka sukaman llakin.
27 Ariya payka unkushka wañunayanankaman. Chashna unkuptin Tata Dios payta kuyashpa ñukatapish kuyawashpa sanuyachishka ama llakishkaynimanta ashwanta llakinaynipa. 28 Chayrayku Epafrodito sukaman kawashuynikichita munaptin utkana kachanayani payta kawashpa kushikunaykichipa ñukapish amana sukaman llakinaynipa. 29 Kawashuknikichi riptin Jesukristuta kreyik wawkinchikuna kaptin kushikushpa chaskiychi. Tukuy payshina allita rurak wawkinchikunatapish kuyashpa chaskiychi.
30 Epafrodito Jesukristuta sirvishpa wañunayanankaman unkurkan. Kankuna karu llaktapi kashpaykichi mana yanapawayta atipashpaykichi payta kachamushkankichi yanapawananpa.

3

Pablu munarkan Jesukristuta ashwanta riksiyta.

1 Wawkinikuna, paninikuna, kashkan willaykichi: Kankuna padesishpaykichipish Señorninchi Jesukristuta kuyashpa kushikuychilla. Chashna aypa kuti kushikunaykichipa killkashpaynipish mana aminichu kashkan killkaynikichita ashwanta kushikushpa kawsanaykichipa.
2 Kuydanakuychi chay wakllichishunayak runakunamanta. Paykunaka yachachishunkichi señaladu kashpaykichira Tata Diospa wambrankuna kanaykichita.
3 Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna ñukanchikuna Tata Diosta kuyashpa kawsashpanchikuna paypa wambrankuna kanchisapa. Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna sukaman kushikunchisapa manana yuyanchisapanachu señaladu kashpanchikunara Tata Diospa wambrankuna kananchikunata.
4 Ñawpa ñukapish yuyashkani señaladu kashkanchikunarayku Tata Diospa wambran kanaynita. Ñuka tukuy runakunamanta ashwanta yuyashkani Moisespa kamachikunankunata kasushpalla Tata Diospa wambran kanaynita. 5 Pusak diyayuk kaptini tatayni señalachiwarkan. Chay ñawpa kawsak runa Israelmanta miraknin kani. Benjaminpa ayllun kani. Judiyu runa kani. Awiluynikuna judiyu runakuna karkansapa. Moisespa kamachikunanta allita kasushpa fariseo runa karkani.
6 Moisespa kamachikunankunata sukaman kasushpa kawsaptini mana ni pi chatawayta atiparkanchu. Chay kamachikunankunata sukaman kasushpa kawsashpayni Jesukristuta kreyikkunata chiknishpa sukaman padesichirkanisapa. 7 Yuyarkani Moisespa kamachikunankunata kasushpa Tata Diosta kushichinaynita. Kunanka Jesukristuta kreyishpa kawsashpayni manana yuyaninachu chay rurashkaynikunata ruraptini Tata Dios perdonawananta.
8 Ñawpa tiempu sukaman yachaysapa fariseo runa kashpaynipish kunanka chay ñawpa kawsashkaynita mana nimatashina kawani. Señorninchi Jesukristuta riksishpa sukaman allimata kawsaykani. Payta kuyashkaynirayku tukuy chay ñawpa rurashkaynita susyatashina kawani payta ashwan allita riksinaynipa.
9 Kunanka Jesukristuta kreyishpayni sukaman munani paywan tantalla kawsayta. Manana yuyaninachu Moisespa kamachikunankunata kasushpayni alli runa kanaynita. Kunanka yachani Jesukristuta kreyiptini Tata Dios tukuy uchaynikunamanta perdonawananta. 10 Sukaman munani Jesukristuta ashwan ashwanta riksiyta. Tata Dios rikchak laya atipak kashpa Jesukristuta kawsachimushkanshina sukaman munani ñukatapish atipachiwananpa allita rurashpa kawsayta.
Jesukristu Tata Diosta kasushpa padesishkanshina ñukapish munani padesishpaynipish payllata kreyishpa kawsayta. Jesukristu Tata Diosta kasushpa wañushkanshina

ñukapish payllata kasushpa kawsashpayni manana kikinipa munanaynita rurashpanachu kawsani. 11 Chashna payta kasushpa kawsashpayni yuyani wañushkaynimanta Tata Dios kawsachimuwananta.

Pablu munarkan Jesukristuta ashwan allita kasushpa kawsayta.

12 Ñukaka yachani manara Jesukristushina allita rurashpa kawsanaynitara. Payka akllawarkan allita rurashpa kawsanaynipa. Chayrayku sukaman sinchikushpa katini ashwan ashwanta payta kasushpa paypa munananta rurashpa kawsanaynipa.

13 Wawkinikuna, paninikuna, ñukaka kikinilla mana atipanichu Jesukristupa munananllata rurashpa kawsayta. Chayrayku tukuy chay ñawpa rurashkaynita kunkashpa sukaman sinchita trabajashpa Jesukristullata ashwanta kasushpa kawsanayani. 14 Tata Dios munan premyuta kuwayninchikunata. Chayrayku Jesukristu yanapawaptin ñukapish sukaman munani allita rurashpa kawsayta premyuynita chaskinaynipa.

15 Kankuna Jesukristuta allita kreyishpa kawsashpaykichi tukuy chay willashkaynita ñuka rurashkaynishina kankunapish ruraychi. Kankuna manara tukuy chay yachachikushkaynita entiendiptikichira Tata Dios yachachishunkichi. 16 Tukuy allita yachananchikunata allita kasushpa kawsananchikuna tiyan.

17 Wawkinikuna, paninikuna, ñuka allita Jesukristuta kasushpa kawsanaynishina kankunapish payta allita kasushpa kawsaychi. Suk wawkinchikuna ñukashina allita rurashpa kawsaptinkuna paykunashina allita rurashpa kawsaychi.

18 Aypa kutina willashkaykichi aypa runakuna Jesukristuta chiknishpa mana kreyinsapachu kruspi wañushkanta salvawananchikunapa. Kunan llakishpa wakashpa kashkan chayllata willaykichi. 19 Tata Dios chay runakunata mana tukuyniyukta kastigankasapa. Mana Tata Diosta kasunayashpankuna mikuyllata yuyansapa. Pinkakunapa layata rurashpapish alabanakunsapa. Tata Diosta kunkashpa tukuy kay allpapi tiyakllata yuyashpalla kawsansapa.

20 Chaykamanka ñukanchikunaka mana chashnachu kawsanchisapa. Ñukanchikunapa tiyan sielupi alli llaktanchikuna. Sukaman shuyaykanchisapa sielumanta salvawakninchi Jesukristu shamunanta chay llaktanchikunaman pushawananchikunapa. 21 Chashna shamushpa tukuy layata kamachikuyta atipak kashpa unkuy yachak kuerpunchikunata chikan layata ruranka. Allima kuerputa paypa kuerpuntashina kuwashunchisapa.

4

Kushikushpa Tata Diosta katiypachi.

1 Kuyanayni wawkinikuna, paninikuna, sukaman rinayani kawaknikichi. Kankuna sukaman kushichiwashpaykichi premyuynishina kankichi. Jesukristuta allita kreyishpa kawsaychi.

2 Chay paninchikuna Evodiata Sintikata willani: Jesukristuta kreyishpa allita kuyanakushpa kawsaychi.

3 Yachachikukmasini, kanta roygayki chay ishkay paninchikunata yanapanaykipa. Paykunaka sukaman ñukawan tantalla Jesukristu salvawananchikunata yachachikushkasapa. Wawkinchi Klementepish suk wawkinchikunapish ñukawan tantalla yachachikushkasapa. Tata Diospa librunpina tukuy paykunapa shutinkuna killkaduna sieluman rinankunapa paywan tantalla kawsak.

4 Kankuna Jesukristuta kreyishpa Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi kushikushpalla kawsaychi. Kashkan willaykichi kushikushpalla kawsanaykichipa. 5 Señorninchi Jesukristu utkana shamunka. Chayrayku munani tukuy runakuna yachanankunapa kankuna allita kuyanakushpa kawsanaykichita.

6 Ama nimapi turbakuychichu. Suk imapi llakishpa turbakushpaykichika Tata
Diosta roygaychi yanapashunaykichipa. Chashna roygashpaykichi tukuy imapa Tata
Diosta agradesiychi. 7 Tata Diosta agradesiptinchikuna payka mana entiendina layata
sukaman kushichiwanchisapa. Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dios kushichiwapt-
inchikuna mana turbakunchisapachu nima mana allikunata yuyaykunchisapachu.

Pablu yachachikun allikunallata yuyaykunanchikunapa.

8 Chaymanta wawkinikuna, paninikuna, tukuy alli yachanakunallata tukuy alli ri-
manakunallata tukuy alli ruranakunallata tukuy alli yuyanakunallata yuyaykuypachi.
Tukuy kushikuna layata tukuy alli famayuk runakunapa rurashkanta tukuy alabanapa
layallata yuyaykuypachi.

9 Tukuy yachachikushkaynita allita kasushpa kawsaychi. Ñuka allita rimaptini
uyarirkankichi. Allita ruraptini kawarkankichi. Kankunapish ñukashina allita ri-
mashpa allita rurashpa kawsaychi. Chashna kawsaptikichi kushichiwakninchi Tata
Dios kankunawan tantalla kawsanka.

Pablu Filipospi wawkinkunata agradesirkan yanapashkankunarayku.

10 Señorninchi Jesukristuta sukaman agradesini kankuna kashkan yuyawashpa kul-
lkita kachamuwaptikichi. Sukaman yanapawayta munashpaykichipish suk tiempu
mana atiparkankichichu kullkita kachamuwayta. 11 Chayta willashpayni mana ni-
mata mañaykaykichichu. Ñami yachakushkanina tiyawakninillawan kushikushpalla
kawsayta. 12 Aypa tiyawaptin mana tiyawaptinpish yachani kushikushpalla kawsayta.
Aypata mikushpayni mana aypata mikushpaynipish aypa imayuk kashpayni mana
nimayuk kashpaynipish ñami yachakushkanina kushikushpalla kawsayta. 13 Jesukristu
yanapawaptin sufrishpaynipish tukuy paypa munananta atipani rurayta. 14 Sukaman
sufriptini yanapawashpaykichi allita rurashkankichi.

15 Kankuna Filipos llaktapi kawsakkunata yachachishkayniwasha Masedonia
partimanta llukshirkani chikan llaktakunapi Jesukristu salvawananchikunata
yachachikuk. Chay llaktakunaman riptini kankunalla yachachishkaynirayku
agradesiwashpa ofrendata kachamu warkankichi. 16 Chaymanta Tesalonika llaktapi
kaptini kuti kuti ofrendata kachamuwashkankichi ima illawaptin rantinaynipa.

17 Tukuy chaykunapa agradesiykichi. Chashna agradesishpayni mana
mañaykaykichichu suk ofrendata kashkan kachamuwanaykichipa. Munani Tata
Dios ofrendaykichita kuwashkaykichirayku suk premyuykichita kushunaykichipa.
18 Ñami kachamuwashkaykichi ofrendata chaskishkanina. Kunanka puchu puchunami
tiyawan. Wawkinchi Epafroditowan kachamuwashkaykichita chaskiptini aypami
tiyawan. Chay kachamuwashkaykichika iden mishki asnak wira rupachidushinami.
Chay ofrendaykichika Tata Diosta kushichin. 19 Chay ofrendata kuwaptikichi Tata
Diosninchika kankunatapish tukuy illashuknikichita kushunkichi. Jesukristuwan
tantalla kawsaptikichi Tata Dioska tukuy laya allimata atipan kushuynikichita.
20 Akuychi tukuy oras Tata Diosninchita alabaypachi. Chashna kachun.

Pablu wawkinkunata rimachirkan.

21 Tukuy chaypi Jesukristuta kreyikmasinchikunata ñukapa rimachipaychi. Tukuy
ñukawan tantalla wawkinchikunapish kankunata rimachishunkichi. 22 Tukuy kaypi
Jesukristuta kreyikmasinchikunapish rimachishunkichi. Ashwan sinchi romano ka-
machikuk Sesarpa sirvikuk wawkinchikunapish rimachishunkichi.

23 Munani Señorninchi Jesukristu kankunata yanapashushpaykichi kushichishunay-
kichipa. Chashna kachun.

Ñuka Pablu chayllata killkashkaykichi.

KOLOSENSES
PABLU KOLOSAS LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu Kolosas llaktapi Jesukristuta kreyikkunata rimachinsapa.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios munaptin Jesukristu ñuka
Pabluta kachamuwashka paypa rimananta yachachikunaynipa. 2 Kolosas llaktapi
mana shaykushpa Jesukristuta kreyishpa kawsak wawkinikuna paninikuna kaptikichi
wawkinchi Timoteowan kay kartata killkaykaykichi. Sukaman munanisapa Tatanchi
Dios kushichishunaykichipa yanapashunaykichipa.

Pablu roygan Tata Dios Kolosas llaktapi wawkinkunata paninkunata yanapananku-napa.

3 Tukuy oras ñukaykuna Señorninchi Jesukristupa Tatan Diosta kankunapa orashpa
agradesinisapa. 4 Uyarishkanisapa rimaptinkuna kankuna sukaman allita Jesukris-
tuta kreyishpa kawsanaykichita. Yachashkanisapa tukuy kreyikukmasinchikunata
kuyashpa kawsanaykichita. 5 Kankuna kreyishkankichi Tata Dios mana llullakushpa
salvawananchikunata. Chayrayku yachankichi rinaykichita Tata Dioswan mana
tukuyniyukta kawsak. Chayta yachashpaykichi tukuy Jesukristuta kreyikmasinchiku-
nata kuyashpa kawsaykankichi.

6-7 Munananchi wawkinchikuna Epafras ñukaykunawan sukaman yachachikushka.
Jesukristuta alli sirvik kashpa kankunata yachachishurkankichi Tata Dios kuyashu-
naykichita. Chayta uyarishpa allita entiendishpa ashwan ashwanta sukwan suk-
wan kuyanakushpa yanapanakushpa kawsaykankichi. Suk llaktakunapipish aypa
runakuna kankunashina ashwan ashwanta Jesukristuta kreyishpa kawsaykansapa.
8 Wawkinchi Epafras shamushpa willawashkasapa Tata Diospa Espiritun yanapashup-
tikichi kuyanakushpa kawsaykanaykichita.

9 Chayta yachashkaynikunamanta pacha ñukaykuna kankunapa oraykanisapa. Tata
Diosta roygaykanisapa yachachishunaykichipa imatami munan ruranaykichipa
nishpa. Roygaykanisapa yachanaykichipa allita rurashpa kawsayta. 10 Tata Diospa
munananta yachashpaykichi atipankichi allita rurashpa Tata Diosta kushichishpa
kawsayta. Roygaykanisapa runamasikichita yanapashpaykichi ashwan allita Tata
Diosta riksinaykichipa. 11 Tukuy laya yachak Tata Diosninchita roygaykanisapa
yanapashunaykichipa. Chashna yanapashuptikichi sufrishpaykichipish
kushikushpalla sinchikushpa payllata ashwan allita kasushpa kawsankichi.

12 Tata Diosta roygaykani kushikushpalla payta agradesinaykichipa. Ñukanchikuna
Tata Diospa wambrankuna kaptinchikuna atipachiwanchisapa allita rurashpa paypa
mandunpi luspishina kawsananchikunapa. 13 Tata Dioska supaypa mandunmanta
surkuwashkanchisapa amana tutapishina mana allita rurashpa kawsananchikunapa.
Kuyadu wambran Jesukristupa mandunpi churawashkanchisapa. 14 Jesukristurayku
uchanchikunamanta perdonawashpanchikuna salvawanchisapa.

Jesukristu wañurkan Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.

15 Mana ni pi Tata Diosta kawashkachu. Chayrayku mana yachanchisapachu ima
layami payka nishpa. Manara allpa tiyaptinra Tata Diospa chaylla wambran Jesukristu
tiyarkanna. Payllami Tatan Diosta riksichiwanchisapa. 16 Tata Dios Jesukristuta
kamachiptin payka tukuy layata rurarkan. Tukuy sielupi tiyakta tukuy allpapi tiyakta
tukuy kawananchikunata tukuy mana kawananchikunata rurarkan. Sielupi allpapi
awtoridarkunata kamachikukkunata rurarkan. Tukuy layata rurarkan paylla tukuy

rurashkanta kamachikunanpa. 17 Manara nima tiyaptinra Jesukristuka tiyarkanna. Payka tukuy rurashkanta allita kuydan ama wakllinanpa.

18 Ñukanchikuna Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna paypa kuerpunshina kanchisapa. Payka umanchikunashinami. Manara ni pi wañushkanmanta kawsamuptinra payka wañushkanmanta kawsamurkan tukuy layapi ashwan sinchi kamachikuk kananpa.

19 Tata Dios munarkan wambran Jesukristu tukuy layapi iden payshina kananpa. 20 Tata Dios munarkan wambran Jesukristu kruspi yawarninta ichashpa wañunanpa atipananpa perdonawayninchikunata. Jesukristu wañurkan tukuy allpapi kawsakkunata tukuy sielupi kawsakkunata wakllidu kashkankunamanta allichanankunapa paywan tantalla kushikushpa kawsanankunapa.

21 Ñawpa tiempu kankuna mana alli ruranakunallata yuyashpa kawsashpaykichi Tata Diosta chiknishpa paymanta ashudu karkankichi. 22 Chayrayku Jesukristu shamurkan runa kananpa. Runa kashpa kruspi wañurkan Tata Dios atipananpa perdonashuynikichita. Jesukristu wañurkan payllata kasushpa manana uchayuk kaptikichi Tatan Diosman pushashunaykichipa. 23 Jesukristu Tata Diosman pushashunaykichipa mana sampayashpa payllata kreyishpa kawsanaykichi tiyan. Kankuna Tata Dios salvashunaykichita uyarishkankichi. Chay yachachikunata allita kasushpa kawsaychi. Tukuy llaktakunapi aypa runakuna chay alli rimanata yachachishkasapa. Tata Dios ñuka Pabluta kachamuwashka chayllata yachachikunaynipa.

Jesukristu Pabluta kacharkan yachachikunanpa.

24 Kankunata yachachishkaynirayku kay karselpi sufrishpaynipish kushikuni. Jesukristuta kreyikkunaka paypa kuerpunshinami. Chashna paypa kuerpunshina kaptikichi kankunarayku sufrishpayni Jesukristuwan tantalla sufriykani.

25 Tata Dios kachamuwashka allinikichipa tukuy paypa rimananta allita yachachinaynipasapa. 26 Ñawpa tiempu Tata Dios tukuy yuyayninta manara allitarachu ni pita entiendichirkan. Kunanka yuyayninta tukuy Jesukristuta kreyik runakunata ñami yachachiwashkanchisapana. 27 Tata Dios kikin munashpa yachachiwanchisapa mana judiyu runakunatapish sukaman allimata kuyashpa salvanankunata. Jesukristu tukuy ñukanchikunapi kawsaptin yachanchisapa sukaman kushikushpa sieluman rinanchikunata mana tukuyniyukta kawsak.

28 Tukuy maypi ñukaykuna Jesukristu salvawananchikunata parlachikunisapa. Tukuy runakunata yachachishpa animuchinisapa allita rurashpa kawsanankunapa. Munanisapa Tata Diospa ñawpakninpi paykunata rikurichiptinikuna alli yachak alli rurak kananpa. 29 Chayrayku sukaman yachachikushpa sinchikushpa trabajaykani Jesukristu sukaman allimata yanapawaptin.

2

Pablu Tata Diosta roygan wawkinkunata paninkunata yanapanankunapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, allita uyariwaychi. Ñukaka kankunapa sukaman oraykani. Laodisea llaktapi Jesukristuta kreyik runakunapa manara riksiwak runakunapapish sukaman oraykani. 2 Tata Diosta sukaman roygaykani kankunata allita animuchishunaykichipa ashwan allita kuyanakushpa kawsanaykichipa. Roygaykani kankuna Tata Diospa ñawpa manara yachachikushkanta ashwan allita entiendinaykichipa. Chaypirami Jesukristuta ashwan allita riksinkichi.

3 Jesukristulla Tata Diospa sukaman alli yachananta alli yuyayninta entiendichiwanchisapa. 4 Chayta willaykaykichi ama ni pi allipi tukushpa parlachishushpaykichi llullachishunaykichipa. 5 Mana kankunawan tantalla kashpaynipish sukaman kuyashpa

yuyaykaykichi. Kushikuni yachashpa mana sampayashpa Jesukristuta allita kreyishpa kawsanaykichita. Kushikuni allita kuyanakushpa kawsaykaptikichi.

Pablu yachachiwanchisapa Jesukristuwan tantalla kuyanakushpa kawsananchikunapa.

6 Imashnacha Señorninchi Jesukristuta kreyishkaykichishina kunanka paywan tantalla kawsaychi. 7 Jesukristuwan tantalla kawsashpaykichi paypi alli sapichakudushina kankichi. Yachachikushkaynikunata mana shaykushpa allita kasushpa Tata Diosta agradesishpa kawsaychi.

8 Jesukristuta mana kreyinayak runakuna kankunata llullachishunayankichi. Chay runakuna mana munansapachu Jesukristupa yachachikunankunata kreyiyta. Amañansapa mana Tata Diosta kasuk runakunallapa munanankunata rurashpa kawsayta. Llullachikuk runakunapa yachachikunankunallata rurashpa kawsansapa. Ama chay laya llullachikuk runakunata munaychichu kasuyta.

9 Jesukristu shamurkan nasik runa kananpa tukuy runakunata kawachiwananchikunapa ima layami Tata Dios nishpa. 10 Jesukristulla tukuy awtoridarkunata supaykunata angelkunata sinchita kamachinsapa. Chayrayku ñukanchikunapi kawsashpa atipachiwanchisapa tukuy layapi sukaman allimata kawsayta.

11 Chaymanta kankuna Jesukristuwan tantalla kawsaptikichi payka tukuy mana alli rurashkaykichimanta perdonashunkichi amana chay mana allikunata rurashpa kawsanaykichipa. Jesukristu perdonashuptikichi señaladushina kankichi. Judiyukuna señalachidu kashpankuna yuyansapa Tata Diospa wambrankuna kanankunata. Ñukanchikuna Jesukristuwan tantalla kawsashpanchikuna señaladushina kashpanchikuna yachanchisapa Tata Diospa wambrankuna kananchikunata.

12 Kankunaka allita yachankichi Tata Dios tukuy laya atipak kashpa Jesukristuta wañushkanmanta kawsachimushkanta. Chayta yachashpaykichi bawtisakushkankichi. Bawtisakushpaykichi Jesukristuwan wañudu pampadushina kankichi amana ñawpashina kawsanaykichipana. Chaymanta Tata Dios Jesukristuta kawsachimushkanta kreyiptikichi kankunatapish yanapashunkichi mushuk layata allita rurashpa kawsanaykichipa.

13 Ñawpa tiempu Tata Dioska manara uchaykichita perdonarkanrachu. Paymanta ashudu wañudukunashina karkankichi. Kunanka Jesukristuwan tantalla kawsaptikichi Tata Dios uchaykichimanta perdonashushpaykichi yanapashunkichi allita rurashpa kawsanaykichipa.

14 Ñawpa tiempu Tata Diospa kamachikunankunata mana kasushkanchikunarayku Tata Dioska kastigawanchimansapa karkan. Chaypina Jesukristu wañurkan amana Tata Dios kastigawananchikunapana. Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios uchanchikunamanta perdonawashkanchisapa amana ni pi chatawananchikunapana.

15 Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios tukuy supaykunapa yachayninta waklichirkan. Tukuy runakunata allita kawachirkansapa Jesukristulla sinchi kamachikuk kananta.

Pablu yachachiwanchisapa amana runakunapa munananllata rurashpa kawsananchikunapana.

16 Suk runakuna llullachishushpaykichi willashunkichi amana suk mikunata mikunaykichipa amana suk upyanata upyanaykichipa. Willashunkichi fiesta diyakuna llullu killa diyakuna fiestakunaykichipa. Chashna chay runakuna willashuptikichi ama kasuychichu. 17 Chay fiestakuna yuyachiwanchisapa Jesukristu shamunanta salvawananchikunapa. Kunanka Jesukristu shamushka kaptin manana chay fiestakunata rurananchikunanachu tiyan.

18 Chay llullachishuknikichi runakuna angelkunata kuyansapa. Alli modoyuk
tukushpa kikinkunalla yuyanakunsapa ashwan alli yachak kanankunata.
Muskuyninkunapi kawashkankunata parlachikunsapa. Ama chay runakunashina
kawsaychichu. 19 Paykunaka kikinkuna alabanakushpa mana Jesukristuwan
tantallachu kawsaykansapa. Ñukanchikuna Jesukristuwan tantalla kawsaptinchikuna
payka allita yachachiwanchisapa ashwan ashwanta Tata Diospa munananta rurashpa
kawsananchikunapa. Sukaman allita tantanachiwanchisapa sukwan sukwan
kuyanakushpa kawsananchikunapa.
20 Jesukristu wañurkan amana runakunapa amañanankunata rurashpa
kawsananchikunapa. Kankuna paywan tantalla kawsaykashpaykichi ¿imapatí
runakunapa amañanankunata rurashpa kawsaykankichi? 21 Chay runakuna
amañansapa rimayta: “Ama suk imakunata llankaychichu. Ama suk mikunakunata
mikuychichu. Ama suk imakunata apiychichu.” 22 Chay amañanankuna runakunapa
yuyayninkunalla kashpa tukunan tiyan. 23 Chay runakuna chay amañanankunata
yachachikushpa alli yachakshina rikurinsapa. Chaykunata rurashpankuna
kuerpunkunata sukaman wakllichinsapa. Yuyansapa suk runakunamanta ashwan
allita ruraykanankunata. Chashna yuyanakushpankunapish yankamanta chay
amañanankunata ruransapa. Chayta rurashpankuna mana atipansapachu allita
rurashpa kawsayta.

3

Pablu yachachiwanchisapa Jesukristuwan tantalla kawsananchikunapa.

1 Tata Dios Jesukristuta wañushkanmanta kawsachimushpa willarkan ladunpi tiyari-
nanpa tukuy laya tiyakta kamachikunanpa. Tata Dios Jesukristuta kawsachimushkan-
shina ñukanchikunatapish yanapawashkanchisapa paywan tantalla allita rurashpa
kawsananchikunapa. Chayrayku kay allpapi kawsashpaykichira munaychi ashwan
ashwanta payta riksishpa allita kasushpa paywan tantalla kawsayta. 2 Yuyaychi
Jesukristu sielupi kamachimuwaykananchita payllata kasushpa kawsananchikunapa.
Amana yuyaychinachu kay allpapi mana alli ruranakunata.
3 Jesukristu wañushka kaptin paywan tantalla wañushkanchisapa amana uchalliku-
nanchikunapa. Jesukristu kawsamushka kaptin paywan tantalla kawsaykanchis-
apa. Tata Dios arkawanchisapa ama ni pi wakllichiwananchikunapa. 4 Jesukristu
ñukanchikunapi kawsan. Chaymanta kay allpaman kashkan shamuptin paywan tantalla
kushikushpa sielupi kawsashunchisapa.
5 Chayrayku ama munaychichu Tata Diosta mana kasuk runakunashina kawsayta.
Ama chikan warmiwan uchallikuychichu. Ama uchallikushpa mana valekkunata ru-
raychichu. Ama kikikichillapa munanaykichita rurashpa kawsaychichu. Ama rikchak
laya kawanaykichita munaychichu. Chashna rikchak layata sukaman munashpa
kawsashpaykichika ruradu dioskunatashina kuyashpa kawsaykankichi. 6 Mana Tata
Diosta kasushpa uchallikuk runakunata Tata Dios sukaman kastigankasapa.
7 Ñawpa kankunapish chay mana allikunata rurashpa kawsarkankichi. 8 Kunanka
Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi ama piñakushpa ni pita chiknishpa nima
pinkakunapa layata rimashpa kawsaychichu. Ama runamasikichiwan piñanakushpa
nima ayninakushpa kawsaychichu. 9 Ama sukwan sukwan llullachinakushpa kawsay-
chichu. Ñawpa mana allita rurashpa kawsarkankichi. Kunanka manana chashnanachu
kawsaykankichi.
10 Kunanka rurawakninchikuna Tata Dios kawsananshina mushuk layata rurash-
pana kawsaykankichi. Tata Dios yanapashuykankichi ashwan allita payta riksinay-
kichipa.

11 Jesukristu ñukanchikunapi kawsaptin ima laya runakuna kaptinchikunapish mana
nimananchu. Judiyu mana judiyu runakuna, señaladu mana señaladu runakuna, chikan
llaktamanta runakuna, awka runakuna, rantidu mana rantidu runakuna kaptinchiku-
napish mana nimananchu. Payka tukuy layapi kamachikukmi.
12 Tata Dios kankunata kuyashushpaykichi akllashushkankichi paypa wambrankuna
kanaykichipa. Chayrayku mushuk layata rurashpa sukwan sukwan kuyanakushpa
yanapanakushpa kawsaychi. Ama yuyaychichu sukkunamanta ashwan alli kanay-
kichita. Allima modoyuklla kawsaychi. Suk runa imatapish willashuptikichi allil-
lapi ayniychi. 13 Sukwan sukwan allimallata kawsaychi. Runakuna ima mana
allita rurashuptikichipish perdonaychilla. Señorninchi Jesukristu kankunata per-
donashushkaykichishina kankunapish sukwan sukwan perdonanakushpalla kawsay-
chi. 14 Tukuy alli ruranaykichimanta ashwan allimi kuyanakushpa kawsanaykichipa.
Kuyanakushpa kawsashpaykichira atipankichi allillapi tantalla kawsayta.
15 Tata Diosmi akllashushkankichi suk kuerpushinalla kanaykichipa. Chayrayku
tukuy shunku kushikushpa Tata Diosta agradesishpa sukwan sukwan allillapi tantalla
kawsaychi.
16 Jesukristupa yachachikunanta allita yuyashpa kawsaychi. Sukwan sukwan allita
yachachinakuychi. Animuchinakuychi Jesukristuta ashwan allita kasunaykichipa.
Tata Diosta agradesishpa salmokunata himnokunata kantukunata kantaychi payta
alabanaykichipa. 17 Tukuy layata rurashpaykichi rimashpaykichi Señorninchi Jesukris-
tuta kasushpa kawsaychi. Jesukristu yanapashuptikichi Tatanchi Diosta agradesishpa
kawsaychi.

Pablu yachachiwanchisapa imashnami Jesukristuta kasushpa kawsashunchisapa nishpa.

18 Kankuna kusayuk paninikuna, Señorninchi Jesukristuta kreyik kashpaykichi kusay-
kichita kasushpa kawsaychi.
19 Kankuna warmiyuk wawkinikuna warmikichita kuyanaykichi tiyan. Ama warmi-
kichita rabyashpa sientichiychichu.
20 Kankuna wambrakuna, tukuy layapi tataykichita mamaykichita allita kasushpa
kawsaychi. Paykunata kasushpa kawsashpaykichi Tata Diosta kushichinkichi.
21 Kankuna tatakuna, ama wambraykichita sukaman sinchita kamachishpa sien-
tichiychichu. Paykunata sientichiptikichi ichara manana kasushunayankichiman-
nachu.
22 Kankuna rantidu runakuna, patronnikichita allita tukuy layapi kasunaykichi tiyan.
Patronnikichi kawashuptikichi mana kawashuptikichipish tukuy shunku munashpa
Tata Diosta kuyashpa allillata rurashpa trabajaychi. Ama trabajaychichu patronnikichi
alabashunaykichillapa.
23 Tukuy layapi kushikushpa mana killakushpa allita trabajaychi Señorninchi Jesukris-
tuta kushichinaykichipa. 24 Señorninchi Jesukristu alli patronninchikunashina kaptin
yachanchisapa payta kasushpa kawsashpanchikuna willawashkanchikunashina pay-
wan tantalla sielupi kawsashunchisapa. 25 Tata Dioska tukuy mana alli rurak runaku-
nata kastigananankuna tiyan patron mana patron kaptinkunapish.

4

1 Kankuna patronkuna, rantidu trabajadornikichita allita wiwashpa allillapi traba-
jachiychi. Allita yuyaychi sielupi kankunapapish patronnikichi Jesukristu kananta.
2 Allita uyariwaychi. Ama kunkaychichu Tata Dioswan parlayta. Chashna mana
shaykushpa paywan parlashpa agradesiychi. 3 Tata Diosta roygaychi ñukaykunata
yanapawanankunapa Jesukristu salvakuk kananta manara yachak runakunata allita
yachachinaynikunapa. Chayta yachachikushkaynirayku kay karselpi kani. 4 Tata

Diosta roygaychi atipanaynipa allita yachachikuyta tukuy runakuna allita entiendinankunapa.
5 Jesukristuta mana kreyik runakunapa ñawpakninkunapi allita rurashpa kawsaychi. Jesukristu salvawananchikunata parlayta atipashpaykichi parlachiychi. 6 Paykunawan allillapi kuskata kushikushpa parlaychi. Paykuna imatapish tapushuptikichi yachanaykichi tiyan allillapi sukta sukta ayniysapata.

Pablu wawkinkunata rimachin.
7 Kay munananchikuna wawkinchi Tikiko Jesukristuta sirvikmasini kashpa sukaman allita yanapawashka yachachikuyta. Paymi willashunkichi imashnami kaypi kawsaykani nishpa. 8 Kankunaman paytaka kachashkani willashunaykichipa imashnami kawsaykanisapa nishpa animuchishunaykichipa ashwan allita Jesukristuta kreyinaykichipa. 9 Paywan tantalla llaktamasikichi munananchi wawkinchikuna Onesimo rinka. Payka Jesukristuta allita kreyishpa kawsan. Paykunami willashunkichi imashnami kawsaykanisapa nishpa.
10 Ñukawan tantalla kay karselpi wawkinchi Aristarko. Paypish rimachishunkichi. Wawkinchi Bernabepa primun Markospish rimachishunkichi. Ñami willashkaykichina Markos kankunaman riptin allita chaskinaykichipa.
11 Chaymanta wawkinchi Jesuspish rimachishunkichi. Paypa suknin shutin Justo. Jesukristuta kreyik judiyu runakunamanta chay wawkinchikunalla ñukawan tantalla Tata Dios kamachikuk kananta yachachikushkasapa. Chashna ñukawan yachachikushpa sukaman kushichiwashkasapa.
12 Wawkinchi Epafraspish rimachishunkichi. Payka Jesukristuta sirvikmi. Llaktamasikichi kashpa Tata Diosta kankunapa sukaman roygan. Chashna roygashpa munan mana shaykushpa Jesukristuta kreyishpa Tata Diospa munananta sukaman allita rurashpa kawsanaykichipa.
13 Allita willaykichi wawkinchi Epafras kankunapa sukaman Tata Diosta roygananta. Chaymanta Laodisea llaktapi Yerapolis llaktapi kawsak wawkinchikunata kuyashpa sukaman paykunapa Tata Diosta roygan.
14 Kay munananchi wawkinchi doktor Lukas wawkinchi Demaspish rimachishunkichi.
15 Chaymanta Laodisea llaktapi kawsak wawkinchikunata rimachipaychi. Wawkinchi Ninfotapish rimachipaychi. Wawkinchi Ninfopa wasinpi tantanakuk wawkinchikunatapish rimachipaychi.
16 Kay kartaynita leyishkaykichiwasha Laodisea llaktapi kawsak wawkinchikunaman kachaychi paykunapish leyinankunapa. Chaymanta Laodiseaman kachashkayni kartatapish paykuna kachamushuptinkuna leyiychi.
17 Wawkinchi Arkipota kayta willaychi: “Jesukristu willashurkan rimananta yachachikunaykipa. Chay willashushkanta allita ruray.”
18 Kay rimachinaynikunata kikini killkaykani yachanaykichipa ñuka Pablu killkashkaynita. Ama kunkaychichu kay karselpi kanaynita. Tata Diosta roygani yanapashunaykichipa. Chayllatami killkaykichi.

1 TESALONISENSES
PABLU TESALONIKA LLAKTAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Tesalonikapi kawsak runakuna aypa partipi Tata Diospa rimananta yachachikurkansapa.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Pablu wawkinchi Silvanowan wawkinchi Timoteowan kay kartata Tesalonika llaktapi Jesukristuta kreyikmasinikunata killkaykaykichi. Kankuna Tata Dioswan Jesukristuwan tantalla kuyanakushpa kawsaykankichi. Munani Tata Dioswan Señorninchi Jesukristu yanapashunaykichipa kushichishunaykichipa.

2 Ñukaykuna Tata Dioswan parlashpaynikuna kankunata yuyashpa payta agradesinisapa allita paywan kawsaykaptikichi.

3 Tata Diosninchiwan parlashpaynikuna willanisapa kankuna sukaman payta kreyishpa trabajashkaykichita. Tata Diosta kuyashpa tukuy runakunata sukaman yanapashpa kawsashkankichi. Jesukristu shamunanta shuyaykashpaykichi sukaman sufrishpaykichipish mana shaykushpa payllata katiykankichi.

4 Wawkinikuna, paninikuna, ñukaykuna yachanisapa Tata Dios sukaman kuyashushpaykichi akllashushkaykichita paypa wambrankuna kanaykichipa. 5 Kankunata Jesukristu salvakuk kananta yachachiptinikuna Tata Diospa Espiritun sukaman allita yanapawarkansapa yachachinaynikunapa. Mana rimanaynikunallawanchu yachachishkaykichi. Allita yachashkanisapa yachachishkaynikuna alli kananta. Kankunawan kashpaynikuna allita rurashpa kawsarkanisapa allinikichita maskashpa.

6 Kankunapish ñukaykunashina Jesukristushina allita rurashpa kawsarkankichi. Tata Diospa Espiritun kushichishuptikichi sukaman padesiykashpaykichipish paypa rimananta sukaman kushikushpa kreyirkankichi.

7 Chashna Jesukristuta allita kreyishpa kawsaptikichi Masedonia partipi Akaya partipi Jesukristuta kreyik runakuna animukunsapa kankunashina kawsayta. 8 Kankunamanta suk wawkinchikuna Masedonia partiman Akaya partiman aypa partikunaman rirkansapa Tata Diospa rimananta yachachikuk. Chashna allita yachachikuptinkuna aypa runakuna yachansapa kankuna allita Tata Diosta kreyishpa kawsaykanaykichita. Chayrayku chay partikunapi ñukaykuna manana nimata parlachikunisapanachu.

9 Chay llaktakunapi kawsakkuna tukuy pita parlachinsapa kankunaman riptinikuna allita chaskiwashkaykichita. Parlachikunsapa kankuna ruradu dioskunata sakishpa mana tukuyniyuk kawsak mana llullakuk Tata Diosta kreyishpa sirvishpa kawsaykanaykichita. 10 Chaymanta chay runakuna parlachikunsapa kankuna sielumanta Tata Diospa wambran Jesukristuta shuyaykanaykichita. Jesukristu wañushkanmanta kawsamushpa uchanchikunamanta perdonawanchisapa ama Tata Dios piñakushpa kastigawananchikunapa.

2

Pablu Tesalonika llaktapi kawsak runakunata sukaman trabajashpa yachachirkansapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna yachankichi ñukaykuna pasyaknikichi riptinikuna sukaman kushikushpa kreyiwashkaykichita. Mana yankamantachu rishkanisapa. 2 Yachankichi manara kankunaman riptinikuna Filipos llaktapi runakuna sukaman chikniwashpankuna makawashkankunata. Piñakushpa

rimarkansapa mana alli rurak runakuna kanaynikunata. Llaktaykichipi chikniwaptinkunapish Tata Dios yanapawarkansapa mana manchakushpa Jesukristu salvakuk kananta sukaman allita yachachikunaynikunapa.

3 Allita yuyashpalla yachachishkaykichi. Mana llullachikushpaynikuna mana nimata kankunamanta munashpaynikuna Tata Diospa rimananta allita yachachishkaykichi. 4 Tata Dioska willawashkasapa alli yachachikukkuna kanaynikunata. Kachamuwashkasapa Jesukristu salvakuk kananta yachachikunaynikunapa. Chayrayku ñukaykuna Tata Diosllata munanisapa kushichiyta rikchak laya yuyayninchikunata yachak kaptin. Mana munanisapachu runakunallata kushichiyta.

5 Kankuna yachankichi ñukaykuna niman suk kuti mishki shimi tukushpa alabashkaynikunata. Mana kullkikichita munashpachu yachachishkaykichi. Tata Diosmi tukuy chaykunata yachan. 6 Mana ni pita willashkanisapachu alabawanankunapa. Nima kankunata willashkaykichichu alabawanaykichipa.

7 Jesukristu kachamuwashkankunarayku atipaymansapa willaynikichita sinchi kamachikuk kanaynikunata. Mana chashnachu kamachishkaykichi. Allillapi llakichishpaynikuna yachachishkaykichi. Iden wawankunata alli kuydak mamashina kankunata allita yachachishpaynikuna wiwashkaykichi. 8 Chay alli wawan wiwak mamashina sukaman kankunata kuyashpaynikuna sukaman munashkanisapa Jesukristu salvakuk kananta yachachiynikichita. Sukaman kuyashkaynikunarayku yanapashpa wañuymansapapish karkan.

9 Wawkinikuna, paninikuna, yuyankichi ñukaykuna diyapi tutapi sukaman sufrishpa trabajashkaynikunata mikunaynikunata wasinikunata tarinaynikunapa. Tata Diospa rimananta yachachikushpa mana munashkanisapachu nimata kankunata mañaynikichita.

10 Tata Dios yachan kankunapish yachankichi kankunawan tantalla kashpaynikuna allita rurashpa Tata Diospa munananllata rurashpa kawsashkaynikunata. Mana niman suk mana allita rurashkanisapachu. 11 Yachankichi iden wambrankunata alli wiwak tatashina kankunata allita yachachishpa animuchishpa kawsashkaynikunata. 12 Tata Dioska kayashushkankichi paypa mandunpi paywan tantalla kushikushpa kawsanaykichipa. Chashna kayashuptikichi ñukaykuna sukaman yachachishkaykichi Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi allita rurashpa kawsanaykichipa.

13 Ñukaykuna Tata Diospa rimananta yachachikuptinikuna kankuna allita kreyishkankichi. Yachashkankichi Tata Diospa rimananllata mana ñukaykunapa munanaynikunatachu yachachikushkaynikunata. Tata Diospa rimananta tukuy shunku kreyiptikichi payka sukaman yanapashushkankichi allita rurashpa kawsanaykichipa. Chayrayku ñukaykuna Tata Diosta sukaman agradesinisapa.

14 Wawkinikuna, paninikuna, llaktamasikichi kankunata chiknishushpa sufrichishuptikichi iden chay Judea partipi Tata Diosta kreyikmasikichishina sufriykankichi. Chay Judea partipi kawsak judiyu runakuna Jesukristuta kreyikmasikichitapish kankunatashina sukaman sufrichirkansapa. 15 Judiyu awilunchikuna ñawpa tiempu Tata Diospa rimananta yachachikuk runakunatapish wañuchirkansapa. Jesukristutapish wañuchirkansapa. Ñukaykunatapish chikniwashpankuna llaktankunamanta kallpachiwarkansapa. Tata Diostapish mana kushichinsapachu. Tukuy runakunata chikninsapa.

16 Ñukaykuna chay mana judiyu runakunata yachachinayaptinikuna judiyumasinikuna mana munansapachu yachachikunaynikunapa. Mana munansapachu Tata Dios chay mana judiyukunata salvanankunapa. Chayta mana munashpankuna sukaman uchallikuykansapa. Chayrayku Tata Dios sukaman sinchita piñakushpa kastigankasapa.

Pablu rinayan wawkinkunata pasyak.

17 Wawkinikuna, paninikuna, suk tiempullata kankunata sakishpaynikuna mana
kawashpaynikunapish sukaman yuyaykaykichi. Sukaman munanisapa riyta kawakni-
kichi. 18 Ñukaykuna rinayarkanisapa kawaknikichi. Aypa kuti ñuka Pablu rinayarkani.
Rinayaptinikunapish supay mana munarkanchu rinaynikunapa. 19 Ñukaykuna yacha-
nisapa kankuna allita rurashpa kawsanaykichita. Chayta yachashpaynikuna sukaman
kushikunisapa. Yachachikunaynikunata allita kreyiptikichi sukaman kushikunisapa.
Chaymanta Jesukristu kashkan shamuptin kankunarayku sukaman kushikushasapa.
20 Ariya kankuna Jesukristuta kreyiptikichi kushikunisapa.

3

Pablu Timoteota Tesalonikaman kacharkan yachanayashpa imashnami kawsaykansapa nishpa.

1 Chaymanta sukaman kankunata yuyashpa munashkanisapa yachayta allitachu
manachu kawsaykankichi nishpa. Mana atipashpaynikuna riyta kay Atenas llaktapi
yuyarkani sapallayni kipariyta. 2 Kankunaman wawkinchi Timoteota kacharkani
chapashuknikichi. Chay wawkinchika sukaman allita Tata Diosta kreyishpa yana-
pawashkasapa Jesukristu salvawananchikunata yachachikuyta. Payta kacharkanis-
apa kushichishunaykichipa animuchishunaykichipa ashwanta Jesukristuta tukuy
shunku kreyishpa kawsanaykichipa. 3 Chay wawkinchika yachachishushkankichi
sufrishpaykichipish Tata Diosta katinaykichillapa. Kankuna yachankichina tukuy
Jesukristuta kreyikkuna sufrinanchikunata. 4 Ñukaykuna kankunawan kashpaynikuna
yachachishkaykichi sufrinanchikunata. Chay yachachishkaynikunashina sufriykan-
kichi. 5 Chayrayku sukaman yachanayashkanisapa allitachu manachu Tata Diosta
katiykankichi nishpa. Wawkinchi Timoteota kachashkani tapushunaykichipa Jesukris-
tuta kreyiykankichi manachu nishpa. Yuyashkanisapa supay mana alli ruranata mu-
nachishuptikichi ichará Tata Diosta manana kreyiykankichinachu. Yuyashkanisapa
ichará yankapa yachachishkaynikunata.

6 Kunanka Tesalonika llaktaykichimanta wawkinchi Timoteo kutimushkana.
Willawashkasapa kankuna allillata Jesukristuta kreyishpa kuyashpa
katiykanaykichita. Willawashkasapa ñukaykunata kuyawashpaykichi sukaman
watukuwanaykichita. Kankunata sukaman kawanayanaynikunashina kankunapish
kawawanayankichi.

7 Wawkinchi Timoteo willawaptinkuna Jesukristuta allita katiykanaykichillata
llakidu kashkaynikunamanta sukaman kushikunisapa. 8 Allita Jesukristuta
katiykanaykichita yachashpaynikuna sukaman kushikushkanisapa. 9 Sukaman
kushikushpaynikuna Tata Diosta agradesinisapa payta allita kreyiykaptikichi. 10 Diyapi
tutapi Tata Diosta royganisapa almitiwanankunapa rinaynikunapa kawaknikichi.
Yachachinayaykichi ashwan allita Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa.

11 Chashna kawaynikichita munashpaynikuna Tata Diosninchita Señorninchi Je-
sukristuta sukaman royganisapa yanapawananankunapa rinaynikunapa kawaknikichi.
12 Munanisapa Tata Dios ashwanta yachachishunaykichipa ashwanta sukwan sukwan
kuyanakushpa kawsanaykichipa. Ñukaykuna kankunata kuyashkaynikunashina mu-
nanisapa kankuna tukuy runakunata kuyashpa kawsanaykichipa. 13 Munanisapa Tata
Dios yanapashunaykichipa allita payta kuyashpa allita rurashpa kawsanaykichipa.
Chashna mana uchallikushpa kawsaptikichi Señorninchi Jesukristu tukuy katikninku-
nawan shamuptin mana ni pi Tata Diosninchipi chatashunkichichu.

4

Pablu yachachikun Tata Diosta kushichishpa kawsananchikunapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, Jesukristu yachachiwashkankunata ñukaykunapish
yachachiykichi. Kankunapish allita Tata Diosta kushichishpa kawsaykankichi.
Chayrayku kankuna Jesukristuwan tantalla kawsaptikichi roygaykichi ashwan ash-
wanta Tata Diosta kushichishpa kawsanaykichipa.

2 Kankuna yachankichi Jesukristu kachamuwaptin imakunatami yachachishkay-
kichi nishpa. 3 Tata Dios munan payllapa munananta rurashpa kawsananchiku-
napa. Mana munanchu chikan warmiwan chikan ullkuwan uchallikushpa kawsanay-
kichipa. 4 Tata Dios munan yachanaykichipa paypa munananta rurashpa warmikichita
kuyashpa kawsanaykichipa. 5 Ama chikan warmita munashpa kawsaychichu mana
Tata Diosta riksik runakunashina.

6 Ama munaychichu wawkikichipa kawsananta wakllichiyta warminwan uchal-
likushpa. Ñami yachachishkaykichina chikan warmiwan uchallikuptikichi Tata
Dios sinchita kastigashunaykichita. 7 Tata Dios kayawashkanchisapa paypa mu-
nananta rurashpa kawsananchikunapa. Mana munanchu mana allita rurashpa
kawsananchikunapa. 8 Tata Dioska Espiritunta kachamushka yanapawananchiku-
napa allita rurashpa kawsananchikunapa. Chayrayku kay yachachishkaynikunata
mana munashpaykichika Tata Diosta washanchaykankichi. Mana ñukaykunatachu
washanchawaykankichi.

9 Tata Dios yachachishuptikichi yachankichina sukwan sukwan kuyanakushpa
kawsayta. Chayrayku manana munaninachu killkashpa kashkan yachachiyni-
kichita. 10 Kankuna tukuy Masedonia partipi Jesukristuta kreyikmasikichiwan
kuyanakushpana kawsaykankichi. Roygaykichi, wawkinikuna, paninikuna, ash-
wanta kuyanakushpa kawsanaykichipa. 11 Kushikushpalla kikikichillapa trabajuyki-
chita rurashpa kawsaychi. Yachachishkaynikunashina mana killakushpa makikichi-
wan trabajashpa kawsaychi. 12 Allita trabajashpa kawsaychi tukuy llaktamasikichi
yachanankunapa alli rurak kanaykichita ama nima illapushunaykichipa.

Pablu yachachikun Jesukristu kutimunanta.

13 Wawkinikuna, paninikuna, munanisapa yachanaykichipa Jesukristuta krey-
ishpa wañushpanchikuna rinanchikunata paywan kawsak. Chayta yachashpaykichi
Jesukristuta kreyikmasinchikuna wañuptinkuna mana sukamanchu llakinkichi Je-
sukristuta mana kreyik runakunashina. 14 Yachanchisapa Jesukristu wañushkanmanta
kawsamushkanta. Payta kreyishpa kawsashpanchikuna yachanchisapa Jesukristu
shamuptin Tata Dios wañudu kashkanchikunamanta kawsachimuwananchikunata.

15 Chaymanta Jesukristu yachachiwaptinkuna ñukaykuna kayta willaykichi: Je-
sukristu kashkan kutimushpa tukuy payta kreyishpa wañushka runakunata primeru
kawsachimunkasapa. Ñukanchikuna kay allpapira kawsaykashpanchikunara chay
wañudukunamanta mana ñawpashunchisapachu. 16 Señorninchi Jesukristu kikin sin-
chita kamachikushpa sielumanta urayamunka. Suk kamachikuk angel Tata Diospa
trompetanta pukushpa sukaman sinchita rimanka Jesukristu shamunanta. Chashna
Jesukristu shamuptin payta kreyik wañudu runakuna primeru kawsamunkasapa.
17 Chaypina Jesukristuka tukuy ñukanchikuna kawsaykakkunata chay kawsachimudu
runakunawan tantallata alsawashunchisapa. Chaypina puyu ukunpi altupi pay-
wan tinkunakushunchisapa. Chashna pushawaptinchikuna paywan tantalla mana
tukuyniyukta kawsashunchisapa. 18 Tukuy kay yachachishkaynikunata sukwan suk-
wan yachachinakushpa kushichinakushpa kawsaychi.

5

Jesukristu shamunan tiempukaman akuychi Tata Diosta kasushpa kawsaypachi.

1 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna yachankichi Tata Dios munanan tiempupi
Jesukristu kashkan shamunanta. 2 Allita yachankichi mana yuyananchikuna orapi
Jesukristu kashkan shamunanta iden tutapi suwa runa shamukshina. 3 Suk okupada
warmi mana yachanchu ima orami nanay apinka nishpa. Chashnami mana Jesukris-
tuta kreyik runakuna mana yachansapachu ima orami kullunkasapa nishpa. Paykuna
kushikushpalla kawsaykanankunata rimaptinkuna Jesukristu raslla shamunka kul-
luchiksapa. Chashna shamuptin mana kastigumanta kishpinkasapachu.

4 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna Jesukristuta kreyishpa allita rurashpa lus-
pishina kawsaykankichi. Chashna luspishina kawsaykashpaykichi yachankichi Je-
sukristu shamunanta. Chayrayku suwa runashina shamuptin mana manchakun-
kichichu. 5 Allita rurashpa kawsaykashpanchikuna luspishina kawsaykanchis-
apa. Manana tutapishinanachu kawsaykanchisapa. 6 Chayrayku Jesukristuta allita
yuyashpa allita kreyishpa kawsaypachi. Ama kawsaypachichu mana kreyikuk runaku-
nashina.

7 Jesukristuta mana kreyinayak runakuna mana allita rurashpa tutapishina
kawsaykansapa. Iden machadukunashina mana allita yuyaykushpa tutapishina
kawsansapa. 8 Chaymanta ñukanchikuna luspishina kawsashpanchikuna kikinchilla
kamachinakushpa kawsananchikuna tiyan. Yuyayninchikunaman suk mana
alli yuyaykuna shamuptin Jesukristullata allita kasushpa allita kuyashpa
kawsaypachi. Jesukristu salvawananchikunapa shamunanta yuyaypachi. Chashna
Jesukristu shamunanta yuyashpanchikuna suk soldadu umanpi arkanan kaskuta
churakudushina kanchisapa.

9 Tata Dios akllawarkanchisapa Jesukristu wañushkanrayku salvawananchikunapa.
Mana piñakushpa kastigawananchikunapachu akllawarkanchisapa. 10 Jesukristu
ñukanchikunarayku wañurkan kay allpapi kawsashpanchikuna sieluman rishpanchiku-
napish paywan tantalla kawsananchikunapa. 11 Kankuna tukuy chayta yachashpa
sukwan sukwan kushichinakushpa animuchinakushpa kawsaykankichi. Kunanman-
tapacha ashwan ashwanta kushichinakushpa animuchinakushpa kawsaychi.

*Pablu animuchiwanchisapa ashwan allita Jesukristuta kreyishpa kawsananchiku-
napa.*

12 Wawkinikuna, paninikuna, roygaykichi Jesukristuta kuyak kamachishukniki-
chita yachachishuknikichita kuyanaykichipa. 13 Paykunata sukaman kuyanaykichi
tiyan Tata Diospa rimananta yachachishuptikichi. Sukwan sukwan kuyanakushpa
kawsanaykichi tiyan.

14 Wawkinikuna, paninikuna, willaykichi mana trabajanayak wawkinchikunata
willanaykichipa allita trabajanankunapa. Shaykudu wawkinchikunata animuchiychi.
Katishkankunamanta sampayadukunata yanapaychi. Tukuy piwan alli modoyuklla
kawsaychi.

15 Chaymanta llaktamasikichi mana allita rurashuptikichi ama kutipaychichu.
Paykunata yanapaychilla. Jesukristuta kreyikmasikichiwan tukuy piwanpish yana-
panakushpa kawsaychi. 16 Kushikushpalla kawsaychi. 17 Tata Dioswan parlashpalla
kawsaychi. 18 Llakishpaykichipish kushikushpaykichipish Tata Diosllata agradesiy-
chi. Tata Dios munan Jesukristuta kreyikkuna llakishpapish kushikushpapish payta
agradesinanchikunapa.

19 Tata Diospa Espiritun ninashina kaptin ama payta sampayachiychichu. 20 Tata
Dios yanapaptinkuna ichará paninchikuna wawkinchikuna Tata Dios ruranayananta
yachachishunkichi. Ama chay yachachishunaykichita washanchaychichu. 21 Suk

yachachikuk runa yachachishuptikichi allita yuyaychi Tata Diospa rimanantachu manachu yachachishuykankichi nishpa. Tata Diospa rimanan kaptin chayta kasuychi.
22 Ama nima laya mana alli ruranakunata ruraychichu.
23 Kushichiwakninchi Tata Diosta roygani kikin yanapashunaykichipa allita rurashpa kawsanaykichipa. Tata Diosta roygani Jesukristu shamunankaman kuydashunaykichipa ama uchata rurashpa kawsanaykichipa. Chashna kuydashuptikichi payllata tukuy shunku kuyashpa payllata yuyashpa allita rurashpa kawsankichi. 24 Tata Dios akllawashkanchikunarayku allita kuydawashunchisapa. Tukuy willawashkanchikunatami ruranka.
25 Wawkinikuna, paninikuna, ñukaykunapapish Tata Diosta roygaychi. 26 Tukuy chay llaktapi wawkinchikunata paninchikunata shutinipi rimachiychi. 27 Tata Dios kachamuwaptin willaykichi kay killkashkaynikunata leyiychi tukuy wawkinchikuna paninchikuna uyarinankunapa.
28 Señorninchi Jesukristuta roygani kankunata yanapashunaykichipa allita rurashpa kawsanaykichipa.

Ñuka Pablu chayllatami killkashkaykichi.

2 TESALONISENSES
PABLU ISHKAYNIN KUTI TESALONIKAPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pablu Tesalonikapi kawsak wawkinkunata paninkunata rimachinsapa.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Pablu wawkinchi Silvanowan wawkinchi Timoteowan kay kartata Tesalonikapi kawsak Jesukristuta kreyikmasinikunata killkaykaykichi. Kankuna Tatanchi Dioswan Señorninchi Jesukristuwan tantalla kawsaykankichi. 2 Tata Diosninchita Señorninchi Jesukristuta royganisapa ashwanta yanapashunaykichipa kushichishunaykichipa.

Jesukristu shamuptin Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata kastigankasapa.

3 Wawkinikuna, paninikuna, kankuna Jesukristuta sukaman ashwan ashwanta kreyishpa kawsaykankichi. Ashwan ashwanta sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaykankichi. Chayrayku ñukaykuna kushikushpa Tata Diosta agradesinisapa. 4 Chiknishuk runakuna padesichishuptikichipish Jesukristuta ashwanta kreyishpa kawsaykankichi. Chayrayku tukuy llaktakunapi ñukaykuna Jesukristuta kreyikmasinchikunata kushikushpa willanisapa kankuna mana shaykushpa Jesukristuta kreyishpa kawsaykanaykichita. 5 Kankuna padesishpaykichipish Tata Diosta allita kreyiptikichi payka willashunkichi mandunpi yaykunaykichipa. Tukuy runakuna chayta kawashpankuna yachankasapa Tata Dios kuskanpi kastigakuk kananta.

6 Tata Dios uchayuk runakunata kuskanpi kastigakuk kashpa chay padesichishuknikichi runakunata padesichinkasapa. 7 Suknin diya Jesukristu alli atipak angelninkunawan manllayba rawraykak nina ukupi sielumanta shamunka. Chashna shamushpa tukuy padesishkanchikunamanta kushichiwashunchisapa. 8 Shamunka Tata Diosta mana riksik runakunata kastiganankunapa. Señorninchi Jesukristu salvakuk kananta mana kreyikuk runakunata kastigankasapa. 9 Señorninchi Jesukristu paykunata mana tukuyniyukta kastigankasapa. Paymanta chikanman wishchunkasapa ama kawanankunapa sukaman allimata kamachikuptin kushichikuptin.

10 Jesukristu shamuptin tukuy payta kreyik runakuna tantalla kuyashunchisapa. Payta sukaman almirashpa willashunchisapa sukaman allima kananta. Kankunapish yachachishkaynikunata kreyishkaykichirayku Jesukristuta kuyanaykichi tiyan.

11 Chayrayku Tata Diosta kankunapa royganisapa kayashushkaykichishina sukaman yanapashunaykichipa allita rurashpa kawsanaykichipa. Tata Dios tukuy laya alli atipak kaptin royganisapa yanapashunaykichipa tukuy alli munanaykichita rurashpa payllata kreyishpa kawsanaykichipa. 12 Chashna Tata Dios sukaman yanapashuptikichi tukuy runakuna rimankasapa Señorninchi Jesukristu alli kananta. Chaymanta Tata Dioswan Jesukristu kuyashushpaykichi rimankasapa alli rurak kanaykichita.

2

Pablu yachachikun sakra mana alli rurak runa llullachikunanta.

1 Wawkinikuna, paninikuna, ñukaykuna ñami yachachishkaykichina Jesukristu shamuptin rinanchikunata paywan tinkunakuk. 2 Chaymanta tiyan llullachishunayak runakuna. Paykuna rimansapa Jesukristu kutimushkantana. Kartata kachashushkankichi rimashpa ñukaykuna kachashkaynikunata. Ñukaykunaka manami chay kartata killkarkaykichichu. Chay runakuna Tata Diospa Espiritun yanapananta rimaptinkunapish ama kreyiychichu. Ama manchakushpa yuyaychichu Jesukristu kashkan shamushkantana.

3 Imatapish willashuptinkuna ama nima layapi chay llulla runakunata kreyiychichu.
Yachanchisapa manara Jesukristu kutimuptinra yaka tukuy runakuna Tata Diosta
sukaman chiknishpankuna mana kasunayanankunata. Chaypina suk sakra mana alli
rurak llullakuk runa shamunka. Tata Dios rimashka chay sakra mana alli rurak runata
mana tukuyniyuk ninaman kachananpa. 4 Chay Tata Diosta chiknik runaka Tata Diospa
wasinpi yaykushpa doyñuyanka. Chaypi tiyarishpa tukuy runakunata willankasapa
paylla dios kaptin payllata kuyanankunapa.
5 ¿Manachu yuyankichi chay llaktaykichipi kashpaynikuna tukuy kayta
yachachishkaynikunata? 6 Kankuna yachankichina pimi chay sakra runata
michaykananta manara tiempun kaptin amara rikurinanpa.
7 Kunan tiempu ñami aypa mana alli rurak runakuna pakallalla llullachikuypi
puriykansapa. Llullachikuypi katinankuna tiyan chay sakra runata michaykak llukshinan tiempukaman. 8 Chaypina mana ni pi michak tiyaptin chay sakra mana alli
rurak llullachikuk runaka rikurinka. Chaymanta Jesukristu allima llipyaynin ukupi
shamushpa shiminwan pukushpa chay mana alli rurak runataka mana tukuyniyuk
ninaman kachanka.
9 Jesukristu manara shamuptinra Satanas chay sakra mana alli rurak runata yanapaptin sukaman llullachikushpa manchakuna layata ruranka. 10 Chaypina tukuy laya
mana allita rurashpa rawrak ninaman riykak runakunata sukaman llullachinkasapa.
Chay runakunaka mana munarkansapachu Tata Diospa rimananta kuyashpa kasuyta.
Chayrayku Tata Dios chay rawraykak ninamanta mana salvankasapachu. 11 Tata
Dios paykunata sakinkasapa tukuy shunku llullata kreyinankunapa. 12 Chay mana
Tata Diospa rimananta kreyinayak runakuna sukaman kushikunsapa mana allita
rurashpankuna. Chayrayku Tata Dioska kastigankasapa.

Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna animuchiwanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa.

13 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñukaykuna kushikushpa Tata Diosta
agradesinisapa kankuna paypa rimananta kreyiptikichi. Tata Diospa Espiritun yanapashuptikichi allita rurashpa kawsaykankichi. Tata Dios kuyashushpaykichi kallarinan tiempumantapacha akllashushkankichi salvadu kanaykichipa. 14 Ñukaykuna
Tata Dios salvawananchikunata yachachikuptinikuna payka kayashushkankichi allita
kreyishpa kawsanaykichipa. Kayashushkankichi sieluman rinaykichipa Señorninchi
Jesukristuwan tantalla sukaman kushikushpa kawsanaykichipa.
15 Wawkinikuna, paninikuna, yachachishkaynikunata killkashkaynikunata allita
kreyishpa mana kunkashpa kawsaychi.
16 Kikin Señorninchi Jesukristu Tata Diosninchiwan mana tukuyniyukta kuyawashpanchikuna sukaman kushichiwashunchisapa. Willawashkanchisapa sieluman rinanchikunata paywan tantalla kawsak. 17 Chayrayku Tata Diosta roygani kankunata animuchishunaykichipa yanapashunaykichipa allita rurashpa allita rimashpa
kawsanaykichipa.

3

Pablu wawkinkunata paninkunata roygan paypa oranankunapa.

1 Wawkinikuna, panikuna, Señorninchi Jesukristupa yachachikunanta kushikushpa
allita chaskishkankichi. Chayrayku roygaykichi ñukaykunapa Tata Diosta
royganaykichipa tukuy partikunaman riptinikuna allita yachachikunaynikunapa.
Chashna allita yachachikuptinikuna aypa runakuna kankunashina Jesukristu
yachachikushkanta allita chaskinkasapa. 2 Manara tukuy runakuna Jesukristuta
kreyinsaparachu. Chayrayku Tata Diosta roygaychi sakra mana alli rurak
runakunamanta amachawanankunapa.

3 Jesukristu alli rurak kashpa kankunata sukaman allita yanapashunkichi allita rurashpa kawsanaykichipa. Amachashunkichi ama supay wakllichishunaykichipa. 4 Jesukristu sukaman yanapawaptinkuna ñukaykuna yachanisapa kankuna yachachishkaynikunata allita kreyishpa kawsaykanaykichita. Yachanisapa allita kasushpa katinaykichita.

5 Tata Diosta roygani yanapashunaykichipa sukta sukta allita kuyanaykichipa. Roygani padesishpaykichipish Jesukristushina mana sampayashpa allita rurashpalla kawsanaykichipa.

Pablu yachachiwanchisapa allita trabajananchikunapa.

6 Wawkinikuna, paninikuna, Jesukristu ñukaykunata yachachiwaptinkuna willaykichi tukuy mana trabajanayak wawkinchikunamanta ashunaykichipa. Sukkuna yachachishkaynikunata mana kasunayaptinkuna paykunamanta ashuychi. 7 Yachankichi ñukaykuna kankunawan kashpaynikuna mana killakushpa sukaman trabajashpa kawsashkaynikunata. Chashnashina kankunapish mana killakushpa trabajashpa kawsaychi. 8 Kankunawan kashpaynikuna tukuy mikushkaynikunapa pagarashkaykichi. Diyapi tutapi sukaman trabajashkanisapa ama amichinaynikunapa mikunaynikunata mañashpa. 9 Alli kanman karkan kankunata mikunaynikunata mañanaynikunapa. Mana nimata mañashpaynikuna trabajarkanisapa ñukaykunata kawawashpaykichi yachanaykichipa allita trabajayta. 10 Kankunawan kashpaynikuna kayta yachachishkaykichi: Suk wawkinchi mana trabajanayashpa ama mikuchunchu.

11 Yachashkanisapa suk kankunashi mana trabajanayankichichu. Wasin wasin chapakuypishi puriykankichi. 12 Jesukristu yachachiwaptinkuna chay mana trabajanayak wawkinchikunata willanisapa: Kushikushpalla mikunankunapa trabajachunsapa.

13 Wawkinikuna, paninikuna, ama shaykuychichu allita rurashpa kawsayta. 14 Suk wawkinchi suk paninchi kay yachachishkaynikunata mana allita kasushpa kawsaptin ama paywan tantanakuychichu. Payta mana kasuptikichi mana alli rurashkankunamanta pinkakunka. 15 Chay mana kasukunayak wawkinchita paninchita ama chikniychichu. Wawkinchi paninchi kaptinkuna kuyashpalla yachachiychi kashkan allita rurashpa kawsanankunapa.

Pablu kartanta tukuchashpa wawkinkunata rimachinsapa.

16 Kushichikuk Señorninchi Jesukristuta roygani tukuy tiempu kankunatapish kushichishunaykichipa. Payta roygani kankunawan tantalla kawsananpa.

17 Ñuka Pablu kay kartata tukuchashpa kikini makiniwan killkashpa rimachiykichi.

Tukuy kartaynikunata tukuchashpayni shutinita killkani yachanaykichipa ñuka kikini killkashkaynita. 18 Munani Señorninchi Jesukristu tukuy kankunata sukaman yanapashunaykichipa.

Chayllata ñuka Pablu killkashkaykichi.

1 TIMOTEO
PABLU TIMOTEOTA KILLKARKAN

Pablu Timoteota rimachin.

1 Munanayni wawkini Timoteo, salvawakninchi Tata Dios munaptin Jesukristu
kachamuwashka paypa rimananta yachachikunaynipa. Pay kutimunanta shuyaykan-
chisapa. 2 Jesukristuta allita kreyishkaykirayku willayki wambrayni kanaykita. Kay
kartata killkashpa munani Tata Diosninchi Señorninchi Jesukristuwan yanapashu-
naykipa kuyashunaykipa kushichishunaykipa.

Pablu Timoteota yachachin paypa alli yachachikunanta ama sakinanpa.

3 Masedonia partiman rishpayni willashkayki Efeso llaktapi kiparinaykipa.
Willashkayki chaypi kawsak mana alli yachachikuk runakunata yachachinaykipa
ama chikan layata yachachikunankunapa. 4 Chay runakunata yachachiysapa ama
kasunankunapa ñawpa awilunkunapa kuentunkunata mana tukuk parlunkunata.
Chay kuentunkunata sukaman kasushpankuna ayninakushpa kawsansapa. Chay
parlunkuna mana nimapi yanapansapachu Tata Diospa munananta kasushpa rurayta.
5 Chayta willashkayki yachachikunaykipa tukuy shunku Jesukristuta kreyishpa
kawsanankunapa. Yachachiysapa allita rurashpa kawsanankunapa yuyayninkuna
mana nimapi chatanankunapa mana nima estorbo tiyapunankunapa. Chaypina ati-
pankasapa sukwan sukwan kuyanakushpa kawsayta.
6 Suk wawkinchikuna Tata Diospa alli yachachikushkanta mana kreyinayash-
pankuna ayninakushpalla kawsansapa. 7 Chay runakuna Tata Diospa kamachiku-
nankunata mana allita entiendishpapish yachachikunayansapa. Nima kikinku-
napa yachachikunankunata entiendinsapachu. 8 Yachanchi Tata Diospa kamachiku-
nankuna alli kananta munanantashina yachachikuptinchikuna. 9 Yachanchi Tata
Dios kamachikunankunata mana kushkankunata alli rurak runakunapa. Mana ka-
sukukkunapa sakra likidu mana alli rurakkunapa kurkansapa. Uchallikukkunapa
Tata Diosta mana kuyakkunapa, mamanta tatanta wañuchikkunapa, runamasinkunata
wañuchikkunapa kurkansapa. 10 Tata Dios kamachikunankunata chikan warmiwan
kawsak runakunapa kurkansapa. Warmiwanshina ullkupuralla tantanakuk runaku-
napa, runamasinta rantikuk runakunapa kurkansapa. Llullakushpa jurak runaku-
napa, llullachikuk runakunapa, alli yachachikukkunata mana kasunayak runakunapa
kurkansapa.
11 Yanapawakninchi Tata Dios ñukata kachamuwashka alli rimananta yachachiku-
naynipa. Chay alli rimananka willawanchisapa Jesukristu allimata salvawananchiku-
nata.

Pablu kushikun Tata Dios sukaman kuyaptin.

12 Señorninchi Jesukristu riksiwarkan alli yachachikuk kanaynita. Chayrayku
sukaman atipachiwashpa kachamuwashka rimananta yachachikuk. Chashna
kachamuwaptin sukaman agradesini. 13 Ñawpa tiempu Jesukristuta sukaman
chiknishpa rabyachiptinipish Tata Dios llakichiwashpa kuyawarkan. Manara
Jesukristuta kreyik kashpaynira payta kreyik runakunata sukaman sufrichirkani.
Chashna sufrichishpayni mana yacharkanichu mana allita ruraykanaynita. 14 Mana
allita ruraptinipish Señorninchi Jesukristu sukaman llakichiwashpa sukaman
yanapawashka payta kreyishpa kuyashpa paywan tantalla kawsanaynipa.
15 Mash uyariway suk alli rimanata yachachiptini: Tukuy runakuna kreyinankuna
tiyan kay allpaman Jesukristu shamushkanta uchankunamanta salvananankunapa.
Ñawpa ñuka Jesukristuta kreyik runakunata sufrichishpa kawsak kani. Chayrayku

yuyanakuni tukuy runakunamanta ashwan uchasapa kanaynita. 16 Chashna uchasapa kaykaptinipish Tata Dios sukaman llakichiwashpa salvawashka tukuy runakuna yachanankunapa Jesukristu llakichiwananchikunata. Chayta yachashpankuna paykunapish ñukashina Jesukristuta kreyinkasapa sieluman rinankunapa paywan mana tukuyniyukta kawsak. 17 Chayrayku mana tukuyniyuk kamachiwakninchi Tata Diosta sukaman kuyaypachi. Mana kawashpanchikunapish akuychi mana tukuyniyukta mana wañuk Tata Diosninchita alabaypachi. Chashna kachun.

18 Wambrayni Timoteo, ñawpaka wawkinchikuna Tata Diospa munananta rimashpa willashushkasapa Tata Diospa rimananta yachachikunaykipa. Ñukapish willayki chay alli rimananta yuyashpa animukunaykipa suk alli makanakuk soldadushina allita yachachikunaykipa. 19 Jesukristuta allita kreyishpa kawsay. Suk runakuna mana allikunata rurashpa kawsashpa mana Tata Diosta kreyishpanachu kawsaykansapa. 20 Himeneowan Alejandro katiykashkankunamanta manana katinsapanachu. Chayrayku ñuka rimashkani chay ishkay wawkinchikuna supaypa mandunpi kawsananankunapa. Chaypina yachakunkasapa amana Tata Diosta rabyachinankunapa mana allikunata rimashpankuna.

2

Pablu yachachiwanchisapa Tata Dioswan parlananchikunapa.

1 Mash allita uyariway. Tata Diosta kreyik runakunata yachachiysapa Tata Diosta royganankunapa tukuy runakuna payta kreyishpa kawsanankunapa. Yachachiysapa Tata Diosta agradesinankunapa sukaman yanapaptinkuna. 2 Yachachiysapa tukuy llaktapi awtoridarninkunapa tukuy kamachikukninkunapa royganankunapa. Paykuna alli kamachikuk kaptinkuna ñukanchikuna kushikushpa Tata Diosta allita kreyishpa tukuy layapi allita rurashpa kawsashunchisapa. 3 Chashna paykunapa roygashpanchikuna allita ruranchisapa. Chaymanta salvawakninchi Tata Diosta sukaman kushichinchisapa. 4 Tata Dios sukaman munan tukuy runakunata salvayta. Munan tukuy runakuna rimananta yachananankunapa.

5 Tata Dioska sukllallami. Ñukanchikuna uchanchikunarayku paymanta ashudu karkanchisapa. Chaymanta suk runalla atipan Tata Diosman pushawayninchikunata paywan tantalla kawsananchikunapa. Chay pushawakninchikuna runaka Jesukristumi. 6 Jesukristuka wañushpa rantiwarkanchisapa wañuymanta salvawananchikunapa. Tata Dios munashkan tiempu yachachiwashkanchisapa Jesukristu wañushpa rantiwananchikunata.

7 Tata Dios ñukata akllawashpa kachamuwashka paypa rimananta mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa payta kreyishpa kawsanankunapa. Mana llullakunichu. Deverastami Tata Dios kachamuwashka mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa. 8 Chashna kaptin munani tukuy llaktakunapi tukuy wawkinchikuna Tata Dioswan parlanankunapa. Munani tantanakushpa mana piñanakushpa mana ayninakushpa makinkunata atarichishpa Tata Dioswan parlanankunapa.

9 Chaymanta paninchikunata yachachini allimallata llachapakunankunapa. Mana munanichu paninchikuna pinkakuna laya sukaman taksha llachapankunata churakunankunapa. Mana munanichu aypa chaniyuk llachapakunata rantishpa churakunankunapa. Paninchikunata yachachini allimallata chukchankunata allichanankunapa. Mana munanichu aypa chaniyuk kuriwan perlaswan sukaman sumachinankunapa. 10 Tata Diosta kuyashpa kushichik paninchikuna allita rurashpa kawsananankuna tiyan.

11 Paninchikunata yachachinisapa alli yachachikuk runa yachachikuykaptin mana
nima parlashpa uyarinankunapa. 12 Mana munanichu paninchikuna kusanku-
nata yachachinankunapa nima kamachinankunapa. Yachachinisapa Tata Diospa
rimananta yachachikuykaptinkuna upallalla uyarinankunapa.
13 Tata Dios Adanta rurashkanwasha Evata rurarkan. 14 Chaymanta Evata supay
llullachirkan. Mana Adantachu llullachirkan. Chaypina supay llullachiptin Evaka
Tata Dios willashkanta manana kasunayashpa uchallikurkan. 15 Chashna kaptinpish
warmikuna wawayashpa wawankunata wiwashpa allita rurashpa Jesukristuta tukuy
shunku kreyishpa kawsashpankuna Tata Diosta kushichinkasapa.

3

Pablu yachachikun imashnami ansianukuna kawsankasapa nishpa.

1 Kunanka suk allima rimanata willayki: Ansianukuna kreyikukmasinkunata allita
kuydashpa yachachishpa kawsanankuna tiyan. Chayrayku suk wawkinchi ansianu
kanayashpaka alli trabajuta yuyan rurayta. 2 Suk wawkinchi ansianu kanayashpa
allillata rurashpa kawsanan tiyan ama ni pi rimananpa mana allita rurashpa
kawsaykananta. Warminllawan kawsanan tiyan. Allita yuyashpa Tata Diospa
munananllata rurashpa kawsanan tiyan. Wasinpi maykan chayaptin kushikushpa
chaskinan tiyan. Yachachikuyta allita yachanan tiyan. 3 Chay wawkinchi ansianu
kanayashpa mana machashpa mana makanakushpa mana piñanakushpa kawsanka.
Mana kullkita sukaman munashpallachu kawsanka. Llaktamasinkunawan yana-
panakushpa kuyanakushpa kawsanan tiyan. 4 Tukuy wasinpi kawsakkunata allita
kamachiyta yachanan tiyan. Wambrankunata allita yachachinan tiyan alli kasukuk
ama aynidorkuna kanankunapa. 5 Chay wawkinchi wasinpi mana allita kamachikuyta
yachashpaka Tata Diospa wasinpipish mana allita kamachikuyta yachankachu.
6 Suk wawkinchi mana unaytara Tata Diosta katiykaptinra mana allichu ansianu
kananpa. Chayrak katiykak runa ichara kreyinakunman tukuy layata yachananta.
Chashna kreyinakuptin Tata Dios supaytashina kastiganka. 7 Ansianuka allita rurashpa
kawsanan tiyan tukuy mana Jesukristuta kreyik runakuna rimanankunapa allita
rurashpa kawsananta. Ansianu mana allita ruraptin ichara runakuna washanchan-
mansapa. Chaypina supay llullachinman ashwan mana allita rurananpa.

Pablu yachachiwanchisapa alli rurak runakunata akllananchikunapa diyakonokuna kanankunapa.

8 Chashnashina diyakonokuna allita rurashpa mana llullakushpa kawsanankuna
tiyan. Mana llullachikushpa mana machashpa mana sukaman kullkita munashpa
kawsanankuna tiyan. 9 Diyakonokuna Tata Diospa yachachikunanta tukuy shunku
kreyishpa allita yachachikunankuna tiyan. Allita rurashpa kawsanankuna tiyan ama
kikinkunapa yuyayninkuna chatanankunapa. 10 Kan diyakonokunata akllashpayki
kawanayki tiyan allitachu manachu rurashpa kawsaykansapa nishpa. Allita rurashpa
kawsaykaptinkunaka almitinki diyakonokuna kanankunapa.
11 Chashnashina paninchikunapish allita rurashpa kawsanankuna tiyan. Mana
llullakushpa mana sukta sukta yuyashpa kawsanankuna tiyan tukuy runakuna ri-
manankunapa alli rurak warmikuna kanankunata.
12 Diyakonokuna warminllawan kawsanankuna tiyan. Wambrankunata wasinpi
kawsakkunata allita kamachiyta yachanankuna tiyan. 13 Diyakonokuna allita rurashpa
kawsaptinkunaka tukuy llaktamasinkuna rimankasapa alli rurak runakuna kananku-
nata. Chaypina chay diyakonokuna mana pinkakushpa ashwan allita Jesukristuta
katishpa kawsankasapa.

Pablu Timoteota allima rimanata yachachin.

14 Ñuka mana unayashpa rinayani kawakniki. 15 Manara riyta atipashpaynira
kay kartata killkayki yachanaykipa Tata Diospa wambrankuna sukwan
sukwan kuyanakushpa kawsanankunapa. Kawsak Tata Diospa wambrankuna
kashpanchikuna paypa wasinshina kanchisapa. Paypa rimananta kuskata allita
yachachikushpanchikuna wasin orkonninshina kanchisapa. 16 Allita yachanchi Tata
Diospa rimanan tukuy runakunapa rimanankunamanta ashwan allima kananta:
Jesukristu sielumanta shamurkan runa kananpa.
Tata Diospa Espiritun willarkan alli rurak kashkanta.
Angelkuna Jesukristu nasishkanta wañushkanmanta kawsamushkanta kawarkansapa.
Disipulunkuna tukuy llaktakunapi yachachikurkansapa Jesukristu salvakuk kananta.
Chaypina tukuy partipi aypa runakuna payta kreyishpa kawsarkansapa.
Chaymanta Tata Dios Jesukristuta sielupi chaskirkan.

4

Sukkuna Jesukristuta kreyikmasinkunamanta ashunkasapa.

1 Tata Diospa Espiritun allita willawanchisapa Jesukristu kashkan shamunan tiempu
suk runakuna payta kreyishkankunamanta manana kreyinankunata. Llullachikuk su-
paykunapa yachachikunanta kreyishpa kawsankasapa. 2 Llullachikuk runakunata ka-
sunkasapa. Chay llullachikuk runakuna sukaman mana allita ruraykashpankunapish
rimansapa alli rurak kanankunata. Manana yuyansapanachu uchallikuykanankunata.
3 Chay llullachikuk runakuna yachachikunsapa mana allichu kasaranaykichipa nishpa.
Llullachikushpa yachachikunsapa kay mikunata chay mikunata mikushpanchikuna
uchallikuykananchikunata. Tata Dios tukuy layata rurarkan mikunanchikunapa.
Chayrayku Jesukristuta kreyishpanchikuna paypa rimananta entiendishpanchikuna
payta agradesishpa tukuy layata mikushunchisapa.
4 Tata Dios tukuy layata allita rurarkan. Chayrayku ñukanchikuna Tata Diosta agrade-
sishpanchikuna tukuy layata mikunchisapa. Mana rimanchisapachu kay mikuna
chay mikuna mana allichu nishpa. Chashna Tata Diosta agradesishpa ima laya miku-
natapish mikushpanchikuna mana uchallikunchisapachu. 5 Tata Diospa rimananta
kreyishpanchikuna payta agradesiptinchikuna ima laya mikuna kaptinpish alli miku-
nanchikunapa.

Pablu Timoteota yachachin allita yachachikunanpa.

6 Kanka Jesukristu salvakuk kananta allita kreyinki. Yachachikunaynikunata allita
kreyishpa kawsaykanki. Tukuy chayta wawkinchikunata paninchikunata yachachish-
paykika Jesukristuta alli sirvikmi kanki.
7 Runakunapa mana valek kuentunkunata ama kasuychu. Tata Diosllata kuyashpa
kawsay. 8 Allimi kuerpunchikunata kuydananchikunapa. Chaymanta kuerpunchita
kuydananchikunamanta ashwan alli Tata Diosta allita kuyashpa kawsananchikunapa.
Tata Diosta allita kuyashpa kawsashpanchikuna kay allpapi allimata kawsanchisapa.
Chaymanta sieluman rishunchisapa paywan kawsak.
9 Kay yachachikunayni allima kaptin tukuy runakuna kreyinankuna tiyan.
10 Chayrayku sukaman sinchita trabajashpa sufrishpa Tata Diospa rimananta
yachachikunchisapa. Tukuy shunku yachanchisapa Tata Dios salvawananchikunata.
Jesukristu wañurkan tukuy runakunata salvanankunapa. Ñukanchikuna payta kreyishpa
kawsaptinchikuna salvawanchisapa.
11 Tukuy kay yachachikunaynita kanpish allita kamachikushpa yachachikuy. 12 Allita
rurashpa allita rimashpa kawsanayki tiyan. Jesukristuta allita kreyishpa tukuy

runakunata kuyashpa kawsay. Chashna allita kawsaptiki tukuy runakuna kawashushpayki yachankasapa paykunapish allita rurayta. Waynalla kashpaykipish allita rurashpa kawsanayki tiyan ama ni pi washanchashunaykipa.

13 Manara kanpi chayaptinira Jesukristuta kreyikmasikikunawan tantanakushpayki paypa rimananta leyishpayki yachachishpa animuchiysapa.

14 Allita yuyay suk kuti ansianukuna Tata Dios yanapaptinkuna kanpa umaykipi makinkunata churashkankunata. Tata Diosta roygarkansapa yanapashunaykipa paypa rimananta yachachikunaykipa. Chashna Tata Diosta roygaptinkuna payka sukaman yanapashuykanki. 15 Chayta allita yuyay tukuy wawkinchikuna paninchikuna kawanankunapa ashwan allita yachachikuykanaykita. 16 Allita kuydanakuy allita rurashpa kawsanaykipa allita Tata Diospa rimananta yachachikunaykipa. Chashna allita Jesukristuta kreyishpa kawsaptiki ñami salvaduna kanki. Chaypina chay uyarishuk runakunata yanapankisapa paykunapish Tata Diosta kreyishpa salvadu kanankunapa.

5

Pablu yachachikun imashnami viyudakunata yanapashunchisapa nishpa.

1 Ichara suk vieju wawkinchi mana allita ruranman. Kan chay vieju wawkinchita kuyashpa mana piñakushpa tataykitashina allillapi yachachiy. Chaymanta wayna wawkinchikunatapish kuyashpa wawkikitashina allillapi yachachiy.

2 Vieja paninchita kuyashpa mamaykitashina allillapi yachachiy. Shipash paninchikunatapish kuyashpa iden panikitashina allillapi yachachiy.

3 Viyuda paninchikunata yanapay mana ni pi yanapak tiyaptin. 4 Suk viyuda paninchikunapa wawankuna ñetunkuna tiyaptin paykunata yachachiysapa mamanta kuyashpa yanapananankunapa. Paykunata wiwashkankunarayku mamanta tatanta kuyashpa yanapashpa Tata Diosta kushichinsapa. 5 Wakcha viyuda mana ni pi familyan yanapananpa tiyaptin diyapi tutapi orashpa yachan Tata Dios yanapananpa. Chay laya viyudata yanapanaykichi tiyan. 6 Chaymanta kikinpa munananta rurashpa kawsak viyuda kawsananta wakllichin.

7 Jesukristuta kreyikkunata allita yachachiysapa viyuda paninchikunata yanapananankunapa ama ni pi paykunata washanchananankunapa. 8 Jesukristuta kreyik runakuna mamankunata ayllunkunata yanapananankuna tiyan. Mana yanapashpankunaka Jesukristuta mana kreyik runakunamanta ashwan mana allita ruraykansapa.

9 Kunanka yachachiyki ima laya viyudakunatami yanapashunchisapa nishpa. Sokta chunka ashwan watayukta kusanllawan kawsashka viyudakunata yanapanaykichi tiyan. 10 Chay viyudata riksinanchikuna tiyan allita rurashpa kawsashkanta allita wawankunata wiwashkanta. Chay viyudata riksinanchikuna tiyan wasinpi maykan pasyaptin allita kushikushpa chaskishkanta, Jesukristuta kreyikmasinkunata kushikushpa yanapashkanta, sufrik runakunata yanapashkanta. Tukuy laya alli rurashkankunata kawashpanchikuna yanapananchikuna tiyan.

11 Chaymanta paninchikuna viyuda shipashllara kaptinkuna ama paykunata akllaychu yanapanaykichipa. Paykunaka shipashllara kashpankunara ichara kikinkunapa munanankunallata ruranayashpa Jesukristumanta ashushpa kawsanayanmansapa. 12 Paykuna Jesukristullata sirviyta almitishkankunawasha mana sirvinayaptinkuna Tata Dios kastigankasapa. 13 Chay laya shipashllara viyuda killa likidu tukushpa wasin wasin purinsapa. Tukuy layata yachanayashpa sukta sukta yuyaypi purinsapa. Mana alli rimanata rimashpa kawsansapa.

14 Chayrayku munani chay shipashllara viyuda paninchikuna kashkan kasarananku-napa. Munani wawayashpankuna chay wawankunata allita wiwanankunapa. Chashna allita rurashpa kawsaptinkuna mana ni pi yuyankasapachu. 15 Suk

paninchi viyudakuna manana Jesukristuta kreyinayashpana supayta kreyishpa kawsaykansapa.
16 Suk paninchikunapa familyan viyuda tiyaptinka familyanlla mana nimata michashpa yanapanankuna tiyan. Paykuna allita yanapaptinkuna Jesukristuta kreyikmasinkuna manana yanapankasapanachu. Chaypina mana ni pi yanapak tiyaptin viyudakunata atipankasapa yanapayta.

Ansianunchikunata yanapananchikuna tiyan.
17 Alli yachachikuk ansianuykichi allita kamachishuptikichi sukaman kuyanaykichi tiyan. Tata Diospa rimananta allita yachachishuptikichi ashwan allita kuyashpa yanapanaykichi tiyan. 18 Chayrayku Tata Dios rimananpi willawanchisapa: “Toroykichita trabajachishpaykichi mana bosalchashpa mikunanta yakunta kunaykichi tiyan.” Chaymanta willawanchisapa: “Suk runata trabajachishpaykichi chay trabajashkanpa pagaranaykichi tiyan.”
19 Suk runa maykan yachachikuk ansianuta kanpi chatakuptin ama kreyiychu. Icharáa llullakushpa chatakuykan. Ishkay kimsa runakuna idenllata willashuptinkunara chaypira kreyinayki tiyan. 20 Ansianukuna mana allita rurashpa kawsaykaptinkuna tukuy Tata Diosta kreyikkunapa ñawpakninpi willanki amana mana allita rurashpa kawsanankunapa. Chashna chay ansianukunata willaptiki tukuy Jesukristuta kreyikmasikikuna manchakunkasapa mana allikunata rurayta.
21 Kawawakninchi Tata Diospa ñawpakninpi Jesukristupa ñawpakninpi Tata Diospa aklladu angelkunapa ñawpakninkunapi allita willayki: Tukuy kay yachachikushkaynita tukuy runakunata pipish kaptin idenllata yachachiysapa. 22 Suk wawkikita ansianu kananpa munashpayki allita yuyay allitachu manachu rurashpa kawsaykan nishpa. Mana allita rurashpa kawsaptinka ama akllaychu ansianu kananpa. Mana allita kawsaptinka tukuy llaktamasikikuna yuyashunkimansapa mana alli rurakmasin kanaykita. Ama yuyashunankunapa allita rurashpalla kawsay.
23 Shunku nanaywan unkudulla kawsashpaykika ama yakullata upyaychu. Suk tipi vinutapish upyay nanayniki alliyananpa.
24 Suk wawkinchikuna mana allita ruraptinkuna manara Tata Dios kastigaptinkunara kunanlla tukuy runakuna uchankunata yachansapa. Chaymanta suk wawkinchikuna pakallalla mana allita rurashpa kawsaptinkuna suk tiempu washanra yachanchisapa. 25 Chashnashina suk wawkinchikuna allita rurashpa kawsaykaptinkuna kunanlla yachanchisapa. Suk wawkinchikuna alli ruranata ruraptinkuna manara yachanchisaparachu. Chashna pakallalla alli ruranata ruraptinkunapish suknin diya yachananchikuna tiyan.

6

Pablu rantidu runakunata yachachin patronpa allita trabajanankunapa.
1 Wawkinchikuna rantidu kashpankuna patronninkunata allita kuyashpa kasushpa trabajanankuna tiyan. Mana allita trabajaptinkuna ichara patronninka rimanman Tata Dios mana alli kananta. Rimanman kay yachachikunanchi mana alli kananta.
2 Chaymanta wawkinchikunapa patronnin Jesukristuta kreyikmasinkuna kaptinkuna paykunata ashwan allita uyarinankuna tiyan. Chay patronninkuna alli kuyadu wawkinkuna kaptinkuna mana piñakushpa nima aynishpa ashwan allita kasunankuna tiyan. Tukuy kayta allita yachachiysapa.

Pablu yachachiwanchisapa ama sukaman kullkita munananchikunapa.
3 Wakin runakuna chikan layata yachachikunsapa. Señorninchi Jesukristupa alli yachachikunanta mana munansapachu uyarinanchikunapa. Mana munansapachu yachachikunanchikunapa allita rurashpa kawsananchikunapa.

4 Chay mana alli yachachikuk runakuna kikinkunapura kreyinakunsapa. Tata
Diospa rimananta mana entiendishpa kikinkunalla llullachinakushpa rimanan-
kunaraykulla ayninakunsapa. Chashna ayninakushpankuna mana munansapachu
llaktamasinkunapa ima tiyapunankunapa. Chikninakushpa yuyanakushpa mana
ni pita kreyinayashpankuna kawsansapa. 5 Mana kuskata yuyaykushpa sukaman
sukwan sukwan ayninakunsapa. Tata Diospa rimananta mana entiendinsapachu.
Yachachikunsapa kullkillata chaskinankunapa. Chay laya runakunamanta ashuy.
6 Deverasmi Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna ima tiyawakninchillawan
kushikushpa kawsanchisapa. Chay kullkita munak runakunamanta ashwan kushikuy-
puru kawsanchisapa. 7 Nasishpanchikuna mana nimata apamushkanchisapachu.
Chaymanta wañushpanchikuna mana nimata apashunchisapachu. 8 Chayrayku miku-
nanchikuna llachapanchikuna tiyawaptinchikuna kushikushpalla kawsaypachi.
9 Wakin runakuna kullkiyayta munashpa kunanlla tukuy laya mana allita
yuyaykushpa kawsansapa. Sukaman kullkita munashpankuna mana alli munanan-
kunata rurashpa kawsansapa. Chayrayku ashwan ashwanta wakllichinakuptinkuna
Tata Dios kastigankasapa. 10 Chay runakuna kullkiyayta munashpankuna tukuy
laya mana allikunata rurashpa kawsansapa. Paykunaka Jesukristuta manana
kreyinayansapanachu. Sukaman llakishpa sufrishpa kawsansapa.

Pablu Timoteota yachachin allita rurashpa kawsananpa.

11 Wawkini Timoteo, Tata Diosta sirvik kashpayki ama chay runakunashina sukaman
kullkiyayta munashpa kawsaychu. Allillata rurashpa Tata Diosta kuyashpa Jesukris-
tuta kreyishpa kawsay. Llaktamasikikunawan kuyanakushpalla mana piñanakushpa
alli modoyuk kawsanayki tiyan. 12 Suk alli soldadushina sufrishpaykipish Jesukris-
tullata allita kreyishpa kawsay. Tata Dios akllashushka sieluman rinaykipa paywan
tantalla kawsak. Aypa runakunata willashkanki Jesukristuta kreyinaykita.
13 Tata Dios tukuy kay allpapi kawsakkunata kawsachiwaykanchisapa. Jesukristu
romano kamachikuk Pilatopa ñawpakninpi rimarkan sinchi kamachikuk kananta.
Kawsachiwakninchi Tata Diospa ñawpakninpi alli rimak Jesukristupa ñawpakninpi
sukaman kamachiyki: 14 Señorninchi Jesukristu kashkan shamunankaman tukuy
yachachishkaynikunata allita kasushpa allita rurashpa kawsay ama ni pi rimananpa
mana alli rurak kanaykita. 15 Tata Dios churashkan diya Jesukristu kashkan shamunka.
Payllami yachaysapa kamachikuk. Paymi tukuy kamachikukkunamanta ashwan
sinchi kamachikuk. Tukuy awtoridarkunamanta ashwan sinchi awtoridar.
16 Tata Diosllami mana tukuyniyukta kawsan. Payka alli lus ukupimi kawsan. Lus
ukunpi kawsaptin mana ni pi atipanchu ladunchayta. Mana ni pi payta kawashkachu
nima atipanchu kawayta. Akuychi sinchi kamachikuk Tata Diosninchita mana
tukuyniyukta kuyaypachi.
17 Chay aypa kullkiyuk runakunata yachachiysapa ama kikinkunalla
kreyinakunankunapa. Yachachiysapa ama chay raslla tukuk kullkinllapi
yuyaykushpa kawsanankunapa. Yachachiysapa Tata Diosllata yuyashpa kreyishpa
kawsanankunapa. Payka rikchak laya ashwan aypa allikunata kuwanchisapa
kushichiwananchikunapa. 18 Chay aypa kullkiyukkunata yachachiysapa allita
rurashpa kawsanankunapa. Yachachiysapa mana nimayukkunata kushikushpa
mana michashpa kullkita kushpa yanapanankunapa. 19 Chashna mana
nimayukkunata yanapaptinkuna Tata Dios yanapankasapa suknin tiempu tukuy
laya tiyapunankunapa. Chaymanta sieluman pushankasapa mana tukuyniyukta
kawsanankunapa.
20 Wambrayni Timoteo, Tata Dios yachachikunaykipa willashuptin allita
yachachikushpalla kawsay. Ama runakunapa mana valek parlanankunata
ayninakunankunata kasuychu. Chay runakuna yuyansapa yachaysapa

kanankunata. 21 Sukkuna chashna yachaysapa yuyanakushpankuna Jesukristuta kreyishkankunamanta manana kreyinsapanachu.

Tata Diosta roygani tukuy kankunata yanapashunaykichipa. Ñuka Pablu kay kartata killkashkayki.

2 TIMOTEO
PABLU ISHKAYNIN KUTI TIMOTEOTA KILLKARKAN

Pablu Timoteota rimachin.

1 Munanayni wambrayni Timoteo, Tata Dios rimarkan Jesukristuta kreyik runakuna sieluman rinankunapa paywan kawsak. Chaymanta Tata Dios munaptin Señorninchi Jesukristu ñuka Pabluta kachamuwashka chay rimananta yachachikunaynipa. 2 Kay kartata killkayki munashpa Tata Dioswan Jesukristu kuyashushpayki kushichishunanpa yanapashunanpa.

Pablu Timoteota willan mana pinkakushpa yachachikunanpa.

3 Ñukapa awiluynikuna allita Tata Diosta sirvishpa kawsarkansapa. Ñukapish chay awiluynikunashina Tata Diosta allita sirvishpa allita rurashpa kawsaykani. Diyapi tutapi Tata Diosta agradesishpa sukaman roygani kanta yanapashunaykipa.

4 Sukaman yuyani kanta sakiptini llakishpa wakashpa kiparimushkaykita. Chayta yuyashpa sukaman munani kashkan kawaynikita kushikunaynipa. 5 Chaymanta yuyani awilayki Loida mamayki Eunise sukaman Tata Diosta kreyishpa kawsashkankunata. Yachani kanpish paykunashina allita Tata Diosta kreyishpa kawsaykanaykita. 6 Chayrayku yuyachiyki makinita churashpayni Tata Diosta kanpa roygashkaynita. Tata Diosta roygarkani yanapashunaykipa paypa rimananta mana manchakushpa allita yachachikunaykipa.

7 Tata Dios mana munanchu ni pita manchananchikunapa. Paypa Espiritun sukaman yanapawanchisapa animuchinakushpa kuyanakushpa allita rurashpa kawsananchikunapa. 8 Chayrayku ama pinkakuychu parlachikuyta Señorninchi Jesukristu salvakuk kananta. Ama pinkakuychu ñuka paypa rimananta yachachikushkaynirayku karselpi kaptini. Mana pinkakuptiki Tata Dios sukaman yanapashunki allita yachachikunaykipa Jesukristu salvakuk kananta. Sufrishpaykipish allita yachachikuyllapi katiy.

9 Tata Dios manara kay allpata niman suk runata rurashpara ñukanchikunata kuyawarkanchisapa. Payka sukaman munarkan yanapawayninchita payta kreyishpa kawsananchikunapa. Mana allita ruraptinchikunapish Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna Jesukristuta kachamurkan uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Paymi akllawashkanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. 10 Tata Dios salvawakninchikuna Jesukristuta kachamushpa kawachiwashkanchisapa sukaman kuyawananchikunata. Yachachiwashkanchisapa paywan tantalla mana tukuyniyukta kawsananchikunapa amana kutin wañunanchikunapana. Tuta likidumanta surkuwashkanchisapa lus likidupi kawsananchikunapa.

11 Tata Dios ñukata akllawarkan paypa rimananta yachachikuypi purinaynipa. Kachamuwashka salvawananchikunata yachachikunaynipa. 12 Chayta yachachikushkaynirayku sukaman padesiykani. Chikniwak runakuna sufrichiwaptinkunapish mana pinkakunichu. Allita yachani pitami kreyishkani nishpa. Yachani kashkan shamunankaman Jesukristu atipananta yanapawayta willawashkanta yachachikunaynipa.

13 Ñuka allita yachachikushkaynishina kanpish allita yachachikuy. Jesukristuwan tantalla kawsashpa payta kreyishpa kuyashpa kawsay. 14 Tata Diospa Espiritun ñukanchikunapi kawsashpa sukaman yanapawanchisapa. Chayrayku Tata Dios yachachishushkanta allita yachachikuy.

15 Kan yachanki chikniwak runakuna karselpi churawaptinkuna Asia partimanta
wawkinchikuna sakiwashkankunata. Figelowan Hermogenespish manchakush-
pankuna sakiwarkansapa. 16 Ñuka karselpi kaptini wawkinchi Onesiforo mana
pinkakushpa aypa kuti chapawak shamushpa kushichiwashka. Chayrayku ñuka Tata
Diosta roygani tukuy paypa familyankunata yanapanankunapa. 17 Kay Roma llaktapi
wawkinchi Onesiforo chayamushkanshinalla sukaman maskawarkan tariwananka-
man. 18 Kan allita yachanki Efeso llaktapipish chay wawkinchi Onesiforo ñukanchita
sukaman yanapawashkanchita. Chayrayku munani Jesukristu kashkan shamushpa
payta sukaman kuyashpa llakichishpa yanapananpa.

2

Soldadushina sufrishpapish allita Jesukristuta kreyishpalla kawsaypachi.

1 Wambrayni Timoteo, Jesukristu sukaman yanapashuptin allita animukushpa payta
kreyishpa kawsay. 2 Ñuka aypa runakunata yachachishkaynita uyarishkanki. Chayl-
lata alli rurak alli yachachikuk runakunata yachachiysapa paykunapish sukkunata
yachachinankunapa.

3 Jesukristupa alli soldadunshina sufrishpapish payllata sirviy. 4 Suk alli soldadu
servisyupi kashpa mana kikinpa munananta rurashpachu kawsan. Kamachikukninpa
munananta rurashpa kawsanan tiyan. Iden chay alli soldadushina kamachiwakninchi
Jesukristupa munananta rurashpa kawsananchikuna tiyan.

5 Chashnashina pukllak runakuna pukllashpa pukllay yachachikukta kasunankuna
tiyan. Mana chay yachachikukta kasushpankunaka mana atipansapachu pre-
myuta ganayta. Chay pukllak runakunashina yachachiwakninchi Jesukristuta ka-
sunanchikuna tiyan premyunchita chaskinanchikunapa.

6 Chashnashina suk runa chakranpi sukaman trabajashpa aypata tarpushpa paylla
primeru wayunkunata pallanan tiyan. 7 Kay willashkaynita allita yuyay. Chashna allita
yuyaptiki Jesukristu entiendichishunki.

8 Ama kunkaychu Jesukristu chay ñawpa kamachikuk Davidpa familyanmanta
nasishkanta. Chaymanta wañushkanmanta kawsamurkan uchanchikunamanta
salvawananchikunapa. Ñuka kay alli rimanata yachachikuni. 9 Tata Diospa
rimananta allita yachachikuptini mana kreyikunayak runakuna kay karselpi
wichkawashkasapa. Makinikunata kadenawan watawashkasapa mana alli rurak
runatashina. Chashna watawaptinkunapish Tata Diospa rimananta mana watayta
atipansapachu. 10 Chayrayku sufrishpaynipish kushikushpalla yachachikuykani.
Chashna yachachikuptini Tata Diospa akllashkan runakuna Jesukristuta kreyik
runakuna sieluman rinkasapa paywan tantalla mana tukuyniyukta kawsanankunapa.
11 Kay willanaynika sukaman allimami:

Paywan tantalla wañushpanchikuna paywan tantalla kawsamushunchisapa.

12 Jesukristuta kreyishkanchikunarayku sufrishpanchikuna paywan tantalla
kamachikushunchisapa.

Rimaptinchi Jesukristuta mana riksinanchikunata paypish willawashunchisapa mana
riksiwananchikunata.

13 Sukaman sufrishpa Jesukristuta katishpa shaykuptinchikunapish payka sukaman
yanapawayninchikunallapi katin.

Mana atipanchu willawayninchita mana yanapawananchikunata.

Pablu Timoteota yachachin allita Tata Diospa rimananta yachachikunanpa.

14 Tukuy chaykunata alli rurak wawkinchikunata allita yuyachiysapa. Tata Diospa
ñawpakninpi allita willaysapa ama ayninakunankunapa runakuna yachachikunanku-
narayku. Chay ayninakunankuna mana nimapi yanapansapachu. Sukkuna chay ayni-
nakushkankunata uyarishpankuna yuyayninta wakllichin. 15 Kan allita Tata Diospa ri-
mananta yachachikushpa payta kushichishpalla kawsay. Chashna allita yachachiku-
ptiki ñawpakninpi mana pinkakunkichu. Paymi willashunki alli yachachikuk kanaykita.
16 Wakin runakuna kikinkunapa mana valek yuyayninkunallata parlachikushpa
ayninakushpankuna kawsansapa. Chay mana alli parlak runakuna ashwan ash-
wanta Tata Diosmanta ashunsapa. Ama munaychu paykunashina mana allita par-
lashpa kawsayta. 17 Chay runakunapa mana alli parlunkunaka aychanchi usuchik
unkuyshinami. Chay ishkay runakuna Himeneo Filetowan mana allikunata parlashpa
kawsaykansapa. 18 Tata Diospa rimananta kunanka mana kuskatanachu yachachikun-
sapa. Yachachikunsapa wañudukuna kawsamushkankunatana. Chayraykushi Je-
sukristu manana kawsachimuwashunchisapanachu. Chashna llullachikushpankuna
Jesukristuta kreyik runakunata pantachichinsapa.
19 Chashna kaptinpish Tata Diospa rimananka wasipa orkonnin alli timbidushinami.
Paypa rimananka allita yachachiwanchisapa: “Tata Dioska wambrankunata allita
riksiwanchisapa.” Chaymanta yachachiwanchisapa: “Jesukristuta kreyik kananta
rimak runa rikchak laya mana alli ruranakunamanta ashunan tiyan.”
20 Atun wasipi tiyan kurimanta kullkimanta rikchak laya ruradukuna fiestakunal-
lapa sirvikunankunapa. Chaymanta chay wasillapi tiyan metomanta kaspimanta
rikchak laya ruradukuna tukuy diya sirvikunankunapa. 21 Chay ruradu kallanakuna
susya likidu kaptinka mana allichu nimata churananchipa. Ñukanchikuna mana allita
rurashpanchikuna chay susya likidu kallanashina kashpanchikuna mana atipanchis-
apachu Señorninchi Jesukristuta sirviyta. Chayrayku allita rurashpa payllata kasushpa
kawsananchikuna tiyan payta sirvinanchikunapa.
22 Waynakunapa mana alli munanankunamanta ashuy. Jesukristuta kasuk alli rurak
wawkinchikunawan tantalla puriy. Allita rurashpa Jesukristuta kreyishpa kuyashpa
kushikushpa kawsay. 23 Runakuna mana valekta ayninakuptinkuna ama kasuychu.
Chay runakuna mana entiendishpa parlashpankuna kunanlla piñanakunsapa.
24 Ñukanchikuna Jesukristuta sirvik runakuna kashpanchikuna mana piñanakushpa
kawsananchikuna tiyan. Tukuy llaktamasinchikunata kuyashpalla alli modoyuklla
allillata yachachikunanchikuna tiyan. 25 Chay mana kreyikunayak runakunata allil-
lapi mana piñayashpa yachachinanchikuna tiyan. Allillapi yachachikushpanchikuna
munanchisapa Tata Dios yanapanankunapa payta kreyinankunapa rimananta en-
tiendinankunapa. 26 Munanchi Tata Dios chay runakunata yanapaptinkuna supaypa
trampanmanta kishpinankunapa amana paypa munananta ruranankunapa.

3

Jesukristu shamunan tiempu aypa runakuna mana allita rurashpa kawsankasapa.

1 Yachanayki tiyan Jesukristu shamunan tiempu sukaman sufrinanchikunata. 2 Chay
tiempu aypa runakuna kikinkuna alli kanankunata yuyashpa kawsankasapa. Suka-
man kullkillata munashpa kawsankasapa. Kikinkunalla kreyinakunkasapa ala-
banakunkasapa. Tata Diosta maldisinkasapa. Mana tatankunata nima mamanku-
nata kasunkasapachu. Mana yachankasapachu ni pita agradesiyta. Tata Diosta
kuyakkunata asichinkasapa. 3 Mana ni piwan kuyanakushpa nima perdonanakushpa
kawsankasapa. Sukwan sukwan yuyanakushpalla kawsankasapa. Munanankunallata
rurashpa kawsankasapa. Mana ni pita llakichinkasapachu. Mana munankasapachu
allita rurashpa kawsayta.

4 Chay mana alli rurak runakuna runamasinkunata chiknishpa chikanpi
valekunkasapa wañuchinankunapa. Mana allita ruranayashpa mana ni pita manchashpa
kawsankasapa. Yuyanakunkasapa kikinkunalla alli yachak kanankunata. Tata Diosta
mana maskanayashpa kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsankasapa.
5 Llullakushpa rimankasapa Tata Diosta kuyak kanankunata. Chashna rimashpapish
mana kreyinkasapachu Tata Dios atipananta yanapaysapata. Ama chay mana alli
rurak runakunata kasuychu.
6 Chay laya mana alli rurak runakuna wasin wasinpi yaykushpa mana alli
yuyayuk uchasapa warmikunata llullachinsapa. Chay laya warmikunaka mana
alli munanankunallata rurashpankuna ashwanta munansapa uchallikuyta. 7 Chay
warmikuna kuti kuti yachakushpankunapish mana atipansapachu Tata Diospa alli
yachachikunanta entiendiyta.
8 Ñawpa tiempu chay ishkay ñakakuk runakuna Janes Jambreswan Moisesta
chiknishpa willarkansapa mana kuskata yachachikuykananta. Chashnashina kunan
tiempupish chay laya runakuna rimansapa Tata Diospa rimanan mana alli kananta.
Mana kuskata yuyaykushpa kawsansapa. Jesukristuta mana kreyishpankuna
mana atipansapachu Tata Diospa rimananta kasuyta. 9 Chay runakuna mana
atipankasapachu ashwanta llullachikuyta. Utka tukuy pi yachankasapa chay laya
runakuna mana alli yuyayuk kanankunata. Moisespa tiempunpipish tukuy runakuna
yacharkansapa chay ishkay ñakakuk runakuna mana alli yuyayuk kanankunata.

Pablu Timoteota yachachin pay kawsashkanshina kawsananpa.

10 Wambrayni Timoteo, yachachishkaynita allita kasushkanki. Ñami yachankina
ñuka allita rurashpa kawsashkaynita. Yachanki Tata Diospa munananta ruranaynita.
Jesukristuta kreyishpa kawsaykani. Yachanki llaktamasinikunawan kuyanakushpa
mana piñanakushpa kawsanaynita. Sufrishpaynipish allita yachachikuyllapi pu-
rishkani.
11 Yachanki Antiokiya llaktapi Ikonio llaktapi Listra llaktapi chikniwak runakuna
sukaman sufrichiwashkankunata. Chashna sufrichiwaptinkunapish Tata Dios
wañuymanta salvawarkan. 12 Ñukata sufrichiwashkankunashina chiknikuk runakuna
Jesukristuta kreyishpa kawsak runakunatapish rikchak layapi sufrichinkasapa.
13 Chay chikniwakninchi runakuna chay llullachikuk runakuna ashwan ashwanta
mana allita rurashpa kawsankasapa. Ashwan ashwanta llullachikushpa kikinkunalla
llullachinakushpa kawsankasapa.
14 Kan, wambrayni, yachachikushkaynita allita kreyishpa kawsay yachashpayki
alli kananta. Yachanki pikunami yachachishushka nishpa. 15 Mash allita yuyay
takshaykimantapacha Tata Diospa rimananta yachakushkaykita. Paypa rimananka
yachachishunki Jesukristuta kreyiptiki mana alli rurashkaykikunamanta salvashu-
nanta.
16 Ñawpa tiempu Tata Dioska alli rurak runakunata willarkansapa rimananta kil-
lkanankunapa. Chayrayku paypa rimananka sukaman allimi yachachiwananchiku-
napa. Mana allita ruraptinchikuna Tata Diospa rimananka yachachiwanchisapa
ama chay mana allikunata rurananchikunapa. Yachachiwanchisapa allita rurashpa
kawsananchikunapa. 17 Chashna Tata Diospa rimanan yachachiwaptinchikuna paypa
kashpanchikuna atipanchisapa tukuy laya allikunata rurashpa kawsayta.

4

Pablu Timoteota willan Tata Diospa rimananta allita yachachikunanpa.

1 Jesukristu kashkan shamunka tukuy layapi sinchi kamachikuk kananpa.
Chashna shamushpa tukuy wañudu runakunata tukuy kawsak runakunatapish
willawashunchisapa allitachu manachu rurashkanchisapa nishpa. Jesukristu

shamunanta yuyashpayni paypa ñawpakninpi Tata Diospa ñawpakninpi sinchita willayki paypa rimananta allita yachachikunaykipa. 2 Runakuna allita uyarishuptinkuna mana uyarishuptinkunapish Jesukristupa rimananta yachachiysapa. Mana piñakushpa allita animuchishpa yachachiysapa yachanankunapa allillata rurashpa kawsayta. Mana allita ruraptinkuna kuyashpalla yachachiysapa amana kashkan mana allita ruranankunapa.

3 Yachanki suk tiempukaman wakin runakuna kay alli yachachikunata manana kreyinayankasapanachu. Chay runakuna munanankunallata rurashpa kawsashpa munanankunallata yachachikuk runakunata maskankasapa. 4 Chay runakuna kay alli yachachikunata mana uyarinayashpa kikinkunapa kuentunkunallata kasunkasapa. 5 Kan wambrayni, allita yuyaykushpa kawsay. Runakuna sufrichishuptinkunapish allita rurashpa kawsay. Allita yachachikuy Jesukristu salvakuk kananta. Tukuy runakunata yanapashpa kawsay.

6 Ñuka Tata Diospa rimananta allita yachachikushkaynirayku suk runakuna ovejatashina utka wañuchiwankasapa. Yachani utka wañunaynita. 7 Runakuna sufrichiwaptinkunapish alli aluchakshina sinchikushkani. Kallpakshina chayanaynipi chayashkani. Allillata Jesukristuta kreyishpa kawsashkani. 8 Tukuy willawashkanta allita rurashkaynirayku alli rurak juesninchi Jesukristu kashkan shamushpa premyuynita kuwanka. Mana ñukallatachu kuwanka. Tukuy payta kuyashpa shamunanta shuyak runakunatapish premyunkunata kunkasapa.

Pablu Timoteota roygan yanapananpa.

9 Wawkini, utkana shamuy kawawakna. 10 Wawkinchi Demas kay allpapi vanidarkunata munashpa rurayta sakiwarkan. Rishka Tesalonika llaktaman. Wawkinchi Kresente rishka Galasia partiman. Wawkinchi Titopish rishka Dalmasia partiman. 11 Wawkinchi Lukaslla ñukawan kiparishka. Kan shamushpayki wawkinchi Markosta pushamuy tukuy layapi yanapawananpa. 12 Wawkinchi Tikikota kachashkani Efeso llaktaman. 13 Ponchoynita sakimushkani wawkinchi Karpopa wasinpi Troas llaktapi. Kan wambrayni, shamushpayki chay ponchoynita apamupay. Libruynikunata killkashkaynikunata apamupay.

14 Erero trabajak Alejandro chikniwashpa sufrichiwarkan. Sufrichiwashkanrayku Tata Dios kastiganka. 15 Chay Alejandro yachachikunaynita mana alli kananta rimashpa nima layapi munanchu yachachikunaynipa. Paymanta kuydanakuy.

16 Kay Roma llaktapa awtoridarninkunapi chatawaptinkuna mana ni suk wawkinchikuna shamurkanchu yanapawak. Tukuy wawkinchikuna manchakushpa sakiwarkansapa. Sakiwashka kaptinkunapish mana munanichu Tata Dios kastigananku-napa. 17 Chay awtoridarkunapa ñawpakninpi kaptini Tata Dios sukaman yanapawarkan Jesukristu salvakuk kananta yachachikunaynipa. Chashna yachachikuptini aypa mana judiyu runakunapish Tata Diospa rimananta kreyirkansapa. Tata Dios yanapawaptin kishpirkani amara chay chikniwak runakuna wañuchiwanankunapa. 18 Tata Dios tukuy laya mana allimanta amachawanka. Kuydawanka sieluman pushawananpa paywan kawsanaynipa. Ñuka sukaman kushikushpa Tata Diosta mana tukuyniyukta agradesisha.

Pablu wawkinkunata paninkunata rimachin.

19 Ñukapa shutinipi rimachiysapa paninchi Prisilata wawkinchi Akilasta wawkinchi Onesiforopa familyankunata. 20 Korinto llaktapi wawkinchi Erasto kiparishka. Chaymanta wawkinchi Trofimota unkudu kaptin Mileto llaktapi sakimushkani. 21 Amara tamya tiempu kaptinra utkakushpa shamuy. Wawkinchi Ėubulo wawkinchi Pudente wawkinchi Lino paninchi Klaudia tukuy wawkinchikuna rimachishunkisapa.

22 Ñuka munani Jesukristu kushichishunaykipa. Munani Tata Dios yanapashunaykichipa.

Ñuka Pablu chayllata killkashkayki.

TITO
PABLU TITOTA KILLKARKAN

Pablu Titota rimachin.

1 Munanayni wawkini Tito, ñuka Pablu Tata Diospa mandunpi kaptini Jesukristu
kachamuwashka paypa rimananta yachachikunaynipa. Kachamuwashka Tata Dios
akllashkan runakunata yachachiptini Jesukristuta kreyinankunapa. Yachachikuni
payllata kreyishpa allita rurashpa kawsanankunapa. 2 Jesukristuta kreyishpanchikuna
yachanchisapa mana tukuyniyukta Tata Dioswan kawsananchikunata. Tata
Dios mana llullakuk kashpa manara kay allpata rurashpara rimarkan
sieluman pushawananchikunata. Chaypi paywan tantalla mana tukuyniyukta
kawsashunchisapa.

3 Kunan Tata Diospa munashkan tiempu kaptin chay alli rimashkanta ñukanchikunata
yachachiwashkanchisapa. Salvawakninchi Tata Dios ñukata kachamuwashka chay
alli rimashkanta yachachikunaynipa. 4 Tata Diospa rimananta yachachikuptini
kanka ñukashina Jesukristuta tukuy shunku kreyishpa kawsaykanki. Chayrayku
wambraynishina kaptiki kay kartata killkaykayki. Munani Tata Diosninchi salvawakninchi
Jesukristuwan tukuy layapi yanapashunaykipa kushichishunaykipa.

Pablu Titota yachachin ansianukunata akllananpa.

5 Wawkini Tito, chay atun ishla Kretapi kanta sakishpayni allita willashkayki
tukuchanaykipa ruraykashkanchita. Willashkayki tukuy llaktakunapi wawkinchikunata
akllanaykipa ansianukuna kanankunapa. 6 Ansianuka allita rurashpa kawsanan
tiyan ama ni pi rimananpa mana allita rurashpa kawsaykananta. Warminllawan
kawsanan tiyan. Wambrankunapish Jesukristuta kreyishpa kawsanankuna tiyan ama
ni pi rimananpa mana tatanta kasuk mana alli rurak kanankunata.

7 Ansianuka yachanan tiyan tukuy wawkinkunata paninkunata allita yanapayta
allita rurashpa kawsanankunapa. Chayrayku allita rurashpa kawsanan tiyan. Mana
piñakushpa mana kikinpa munananllata rurashpa kawsanan tiyan. Suk ansianu mana
machashpa mana makanakushpa kawsanan tiyan. Mana llullachikushpa kullkita
gananan tiyan. 8 Wasinpi maykan chayaptin ansianuka kushikushpa chaskinan tiyan.
Yanapakuyta yachak runa kanan tiyan. Alli rurak kuskanpi rimak runa kanan tiyan.
Tata Diospa munananta rurashpa kawsanan tiyan. Kikin kamachinakunan tiyan allita
kawsananpa.

9 Ansianuka Tata Diospa yachachikunanta allita kasunan tiyan. Chaypina atipanka
Tata Diospa rimananta yachachikushpa tukuy llaktamasinkunata allita animuchiyta.
Chaymanta atipanka Tata Diospa rimananta mana alli kananta rimakkunata upallayachiyta.

10 Aypa runakuna mana munansapachu Tata Diosta kasuyta. Llullachikushpa
yankamanta sukaman rimakushpa kawsansapa. Paykunaka mana judiyu runakunata
sukaman apuransapa paykunashina señaladu kanankunapa. 11 Chayta yachachikushpankuna
aypa llaktamasinkunata familyankunatapish llullachinsapa. Llullachikushpa
kullkita chaskinayashpalla mana allikunata yachachikunsapa. Chayrayku paykunata
michaysapa ama llullachikunankunapa.

12 Chay Kreta ishlapi yachachikuk runa llaktamasinkunapa rimarkan: “Kretapi
kawsak runakuna llullakushpa animalshina mana alli yuyayuk kawsansapa. Sukaman
killa likidu mikuyllata munashpa kawsansapa.” 13 Chay yachachikuk runa chashna
rimashpa kuskata rimarkan. Chayrayku kretino runakunata sinchita yachachiysapa allita rurashpa Jesukristuta kreyishpa kawsanankunapa. 14 Yachachiysapa

judiyu runakuna yuyayninkunallamanta yachachikuptinkuna ama kreyinankunapa. Yachachiysapa mana kuskata yachachikuk runakunata ama kreyinankunapa.

15 Suk allita ruranayak runa yuyaynin alli kaptin yuyan tukuy laya alli kananta. Jesukristuta mana kreyinayak runa yuyaynin sukaman mana alli kaptin yuyan tukuy laya mana alli kananta. 16 Chay mana alli yuyayuk runakuna rimansapa Tata Diosta riksinankunata. Chashna rimashpankunapish mana allita rurashpankuna yuyachiwanchisapa mana Tata Diosta riksinankunata. Mana Tata Diosta kasushpa millanapa laya ruranakunata rurashpa kawsansapa. Chayrayku mana atipansapachu allita rurashpa kawsayta.

2

Pablu Titota yachachin allita yachachikunanpa.

1 Tata Diospa alli yachachikunanta chay runakunata allita yachachiysapa. 2 Vieju wawkinchikunata yachachiysapa allita rurashpa kawsanankunapa llaktamasinkuna kawanankunapa alli rurak kanankunata. Yachachiysapa allita Tata Diosta tukuy shunku kreyishpa tukuy piwan kuyanakushpa kawsanankunapa. Yachachiysapa sufrishpankunapish Tata Diosmanta ama ashunankunapa.

3 Chashnashina vieja paninchikunata yachachiysapa allita Tata Diosta kuyashpa kawsanankunapa. Chaypirami warmimasinkuna paykunata kawashpa yachankasapa allita rurayta. Yachachiysapa ama ni pita yuyaypi purinankunapa nima machanankunapa. 4 Vieja paninchikunata yachachiysapa kusayuk ñañankunata yachachinankunapa kusankunata wawankunata kuyashpa kawsanankunapa. 5 Chay paninchikuna ñañankunata yachachinankuna tiyan alli yuyayuk alli rurak warmikuna kanankunapa. Yachachinankuna tiyan wasinkunata allichashpa kusankunata kasushpa kawsanankunapa ama ni pi Tata Diospa rimananta washanchanankunapa.

6 Chashnashina wayna wawkinchikunata yachachiysapa alli yuyayuk kanankunapa. 7 Kan, Tito, tukuy layapi allita rurashpa kawsay chay wayna wawkinchikuna kanta kawashushpa allita rurashpa kawsanankunapa. Tata Diospa rimananta yachachikushpa kuskata allita yuyaykushpa kawsanayki tiyan. 8 Kuskata rimashpa yachachikuy ama ni pi rimanankunapa mana allita yachachikunaykita. Chashna kuskata yachachikuptiki chay yuyashuk runakuna pinkachinakunkasapa. Mana atipankasapachu rimayta ñukanchikuna mana alli rurak kananchikunata.

9 Rantidu wawkinchikunata yachachiysapa tukuy layapi patronninkunata allita uyarinankunapa. Yachachiysapa patronninkunata kushichishpa allillapi aynishpa kasunankunapa. 10 Yachachiysapa ama patronninkunapa ima tiyapunankunata suwanankunapa. Yachachiysapa rikchak layata allita rurashpa trabajanankunapa. Chaypina tukuy runakuna kawashpankuna yachankasapa salvawakninchi Tata Diospa rimanan sukaman allima kananta.

11 Tata Dios munan tukuy runakunata salvawayninchikunata. Chayrayku Jesukristu shamurkan Tata Dios kuyawananchikunata entiendichiwananchikunapa. 12 Tata Dios kuyawashpanchikuna yachachiwanchisapa kay allpapi kawsashpanchikunara allita yuyashpa payta kuyashpa kawsananchikunapa. Yachachiwanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. Yachachiwanchisapa amana kikinchikunapa munananchikunallata rurashpa kawsananchikunapa.

13 Salvawakninchi Jesukristu Diosninchi kashpa allimata rikurishpa kashkan shamunka. Chay allima shamunanta shuyashpa kushikushpalla kawsananchikuna tiyan. 14 Jesukristu wañurkan tukuy mana alli rurashkanchikunamanta salvawananchikunapa. Tukuy uchanchikunamanta pichawashkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa. Chaypina munanchisapa allita rurashpa kawsayta.

15 Tata Dios yanapashuptiki tukuy chay runakunata tukuy yachachishkaynikunata
sinchita yachachiysapa. Animuchishpa willaysapa ama mana allikunata rurashpa
kawsanankunapa. Allita yachachiysapa ama ni pi washanchashunaykipa.

3

Pablu yachachikun imashnami Jesukristuta kreyik runakuna kawsankasapa nishpa.

1 Chay wawkinchikunata paninchikunata yuyachiysapa tukuy awtoridarkunata
kamachikukkunata allita kasushpa kawsanankunapa. Yachachiysapa kamachikuk
runakuna suk alli imapi trabajachiptinkuna mana killakushpa ruranankunapa.
2 Yachachiysapa ama ni pita yuyashpa ni piwan ayninakushpa kawsanankunapa.
Yachachiysapa alli modoyuk tukuy runakunawan kawsanankunapa.

3 Ñawpa tiempu ñukanchikunapish Tata Diosta mana kasushpa mana alli yuyayuk
kawsarkanchisapa. Pantakudu kashpanchikuna tukuy laya vanidarpi kawsarkan-
chisapa. Tukuy laya mana allita rurashpa kawsarkanchisapa. Maykanpa ima tiya-
pukninkunata kawashpa munarkanchisapa. Sukkuna chikniwaptinchikuna sukwan
sukwan chikninakushpa kawsarkanchisapa.

4 Chashna mana allita rurashpa kawsaptinchikunapish salvawakninchi Tata Dios
kuyawananchikunata llakichiwananchikunata kawachiwashkanchisapa. 5 Manami
salvawashkanchisapachu allikunata rurashkanchikunarayku. Llakichiwashpanchiku-
nalla salvawashkanchisapa. Tata Dios uchanchikunamanta mayllawashpanchikuna
rurawanchisapa kashkan nasidushina kananchikunapa mushuk layata yuyananchiku-
napa. Tata Diospa Espiritun munachiwanchisapa mushuk alli ruranakunata rurashpa
kawsananchikunapa.

6 Salvawakninchi Jesukristu wañushkanrayku Tata Dioska kushikushpa mana
michakushpa Espiritunta kachamushka ñukanchikunapi kawsananpa. 7 Tata Dios
kuyawashpanchikuna uchanchikunamanta perdonawashkanchisapa sieluman
rinanchikunapa paywan mana tukuyniyukta kawsak. Sukaman kushikushpa
shuyaykanchisapa sieluman pushawananchikunapa.

8 Kuskata yachachiykayki. Tukuy chayta sinchita yachachiysapa tukuy Tata Diosta
kreyik runakuna yachanankunapa allita rurashpa kawsayta. Alli kanman tukuy
runakuna kay yachachishkaynita kasushpa kawsanankunapa.

9 Yachachikushpayki ama ni piwan awilunchikunapa kuentunkunarayku nima Moi-
sespa kamachikunankunarayku ayninakuychu. Chay layakuna mana nimapa allichu.
Mana ni pita yanapansapachu.

10 Ichará suk llullachikuk runa wawkinchikuna allita kawsaykashkankunamanta
wakllichinayan chikninakushpa kawsanankunapa. Chay laya runata suk ishkay kuti
sinchita willay ama chayta ruranapa. Chay runa mana kasushuptikika willay amana
kankunawan tantanakunanpa. 11 Chashna wawkinchikunata wakllichiptin yachank-
ina chay runa mana kuskata yuyaykushpa mana allita rurashpa kawsaykananta.
Kikinpa uchanrayku Tata Dioska kastiganka.

Pablu kay kartata tukuchashpa Titota despidin.

12 Ichará wawkinchi Artemasta kanman kachasha. Mana payta kachashpaynika
wawkinchi Tikikota kachasha. Kanpi chay wawkinchi chayaptin utkakushpa Nikopolis
llaktaman rillay tariwak. Munani chay llaktapi tamya tiempu kawsayta.

13 Abogado wawkinchi Senas wawkinchi Apoloswan kanpi chayaptinkuna yana-
paysapa. Tukuy layata kuysapa chikan llaktakunaman riptinkuna ama nima illa-
punankunapa.

14 Munani Jesukristuta kreyikmasinchikuna yachakunankunapa allita rurashpa
kawsayta. Munani yachakunankunapa mana nimayukkunata yanapayta. Chashna
yanapashpa llaktamasinkunata kushichinsapa.
15 Tukuy ñukawan wawkinchikuna rimachishunkisapa. Kan shutinipi rimachiysapa
chay llaktapi munadu Jesukristuta kreyikmasinchikunata. Ñuka munani Tata Dios
tukuy kankunata yanapashunaykichipa.
Ñuka Pablu chayllata killkashkayki.

FILEMON
PABLU FILEMONTA KILLKARKAN

Pablu yachachikukmasin Filemonta rimachin.

1 Munanayni yachachikukmasini Filemon, ñuka Pablu kay karselpi kani Jesukristupa
rimananta yachachikushkaynirayku. Wawkinchi Timoteowan tantalla kay kartata
killkaykayki. 2 Wasikipi tantanakuk wawkinchikunata paninchikunata killkaykani.
Paninchi Apiata trabajakmasini Arkipotapish killkaykani. 3 Munani Tata Diosninchi
Señorninchi Jesukristuwan yanapashunaykichipa kushichishunaykichipa.

Pablu Tata Diosta agradesin Filemon payta kuyaptin.

4 Tata Dioswan parlanayni oras kanta yuyashpayni payta agradesini. 5 Yachashkani
sukaman Señorninchi Jesukristuta kreyishpa kuyashpa kawsanaykita. Yachashkani
Jesukristuta kreyikmasinchikunatapish kuyanaykita. Chayrayku Tata Diosta
agradesini. 6 Kan tukuy pita parlachinki Jesukristuta kreyikunaykita. Chayrayku Tata
Diosta roygani allita entiendinaykipa Jesukristu sukaman kuyawashpanchikuna tukuy
layapi yanapawananchikunata. 7 Kan, wawkini, Jesukristuta kreyikmasinchikunata
kuyashpa kushichinki. Chayrayku ñuka sukaman kushikushpa animukuni.

Pablu Filemonta roygan Onesimota perdonananpa.

8 Wawkini Filemon, Jesukristu ñukata kachamuwashkanrayku atipayman
kamachiynikita imatapish kaptin ruranaykipa. 9 Chashna kamachiynikita
atipashpaynipish mana nimapi kamachinayaykichu. Ñuka Pablu viejuna kashpa
munani roygaynikita kuyawashpa kasuwanaykipa. Jesukristupa rimananta
yachachikushkaynirayku kay karselpi kani. 10 Kay karselpi kaptini Onesimo
yachachikushkaynita kreyishkanrayku kunanka ñami wambraynina. Chayrayku kay
wambraynipa suk favorta mañayki.

11 Ñawpa tiempu Onesimo mana alli yanapashuk karkan. Kunanka ñukatana allita
yanapawaykan. Kanman kutishpa kantapish allita yanapashunka. 12 Chayrayku kay
munanayni wambrayni Onesimota kachaykani kanman kutinanpa. Kushikushpa
ñukata chaskiwakshina paytapish chaskiy. 13 Jesukristu salvakuk kananta
yachachikushkaynirayku ñuka kay karselpi kani. Chayrayku munayman Onesimo
ñukawan kiparinanpa kan yanapawanaykishina pay yanapawananpa. 14 Kay
wambrayni kiparinanpa munashpaynipish kan mana munaptiki mana kiparinkachu.
Munayman tukuy shunku willanaykipa yanapawananpa.

15 Ichará alli kashka suk tiempullapa Onesimo sakishunanpa kashkan kutimushpa
kanwan tukuy tiempu kawsananpa. 16 Kunanka Onesimota kuyadu wawkikitashina
chaskiy. Manana rantidutashinanachu kaway. Ñuka wambraynitashina kuyani. Kan-
pish ñukamanta ashwanta kuyanayki tiyan. Payta kuyanayki tiyan runamasiki kaptin.
Chaymanta ashwanta kuyanayki tiyan Jesukristuta kreyikmasiki kaptin.

17 Jesukristuta kreyikmasiki kanaynita yuyashpaykika Onesimota ñukatashina
chaskiy. 18 Ichará wambrayni Onesimo dañuta rurashushpa nitikurkan.
Debishuptikika ñukata kobraway. 19 Ñuka Pablu kay kartata makiniwan kikini
killkashpa willayki pagaranaynipa. Chaymanta ama kunkaychu kanta yachachiptini
Jesukristuta kreyinaykita. Chayrayku sukaman debiwanki. 20 Ariya wawkini,
Jesukristuta kreyikmasini kashpayki yanapawashpa wambraynita chaskipay.
Wawkini kashpayki kushichiway.

21 Chashna killkashpayni yachani kasuwashpa kay roygashkaynimanta ashwanta
ruranaykita. 22 Chaymanta kankuna Tata Diosta roygaptikichi pay munaptin risha
kawaknikichi. Chayrayku suk kuartuta allichapay chaypi chayanaynipa.
23 Wawkinchi Epafras Jesukristupa rimananta yachachikushkanrayku kay karselpi
ñukawan tantalla. Paypish rimachishunki. 24 Tata Diospa rimananta yachachikuk-
masinikuna Markos Aristarkowan Demaswan Lukaswan rimachishunkisapa.
25 Jesukristuta roygani tukuy layapi yanapashunaykichipa.
Ñuka Pablu chayllata killkashkayki.

HEBREOS
SUK YACHACHIKUK RUNA KREYIKUK HEBREOMASINKUNATA KILLKARKAN

Tata Diospa wambran Jesukristu yachachiwanchisapa ima layami Tata Dioska nishpa.

1 Ñawpa tiempu kuti kuti Tata Dios alli yachachikuk runakunata rikchak layata
yachachirkansapa. Chaymanta chay yachachikuk runakuna ñawpa awilunchikunata
yachachirkansapa. 2 Kunan kay tukunan tiempu Tata Dios wambran Jesukristuta
kachamurkan paypa rimananta yachachiwananchikunapa. Mana nima laya tiyaptinra
Tata Dios wambranta willarkan tukuy laya tiyakta rurananpa. Chaymanta tukuy layata
payta kurkan kamachikunanpa.
3 Jesukristu ñukanchikunata kawachiwanchisapa Tata Dios llipyak lusshina sukaman
allima kananta. Payka Tatan Dios laya kashpa kawachiwanchisapa ima layami Tatanka
nishpa. Sukaman alli yachak kashpa rimananllawan tukuy laya tiyakta kuydashpa
sinchichiykan. Kay allpaman shamushpa wañurkan uchanchikunamanta perdon-
awashpa pichawananchikunapa. Chashna pichawashpanchikuna sielupi kawsak Tata
Diospa alli ladunpi tiyarirkan paywan tantalla tukuy layata kamachikunanpa.

Tata Diospa wambranka tukuy angelkunamanta ashwan atipakmi ashwan sinchi kamachikukmi.

4 Chayrayku Jesukristu Tata Diospa wambran kashpa angelkunamanta ashwan
sinchi kamachikukmi. Tata Dios paytaka willarkan angelkunamanta ashwan allima
shutiyuk kananpa. 5 Tata Dios Jesukristullata willarkan:
“Kanka wambraynimi kanki.
Kanta wañushkaykimanta kawsachimuptini tukuy layapi kamachikukmi kanki.”
Tata Dios mana niman suk angelta willarkanchu wambran kananta. Chaymanta Tata
Dios chaylla wambranpa rimarkan:
“Ñukaka paypa tatanmi kani.
Payka ñukapa wambraynimi.”
Tata Dios manami niman suk angelta chashnachu willarkan. 6 Chaymanta Tata
Dios chaylla wambranta kay allpaman kachamushpa tukuy angelkunata willarkan
wambranta kuyanankunapa.
7 Chaymanta Tata Diospa ñawpa killkadunpi angelkunapa riman:
“Tata Dios angelkunata kachan wayrashina rawraykak ninashina tukuy mayta ri-
nankunapa payta sirvik.”
8 Chaymanta Tata Dios killkadunpi wambranpa riman:
“Mana tukuyniyukta kanka sukaman kuskata allillata kamachikunki.
9 Kanka sukaman munanki allillata rurayta.
Mana niman suk mana allita munankichu rurayta.
Chayrayku ñuka Tata Diosniki kantaka akllashkayki kamachikunaykipa.
Tukuy kamachikukmasikikunamanta tukuy angelkunamanta kanta ashwanta
kushichiyki.”
10 Chaymanta Tata Diospa killkadunpi riman:
“Kallarinanmantapacha Señor,
kanmi allpata rurashpa sinchichishkanki.
Kanlla sielutapish rurashkanki.
11 Tukuy chay rurashkayki allpaka sieluka tukunan tiyan.
Chashna tukuptinpish mana tukuyniyukllata kanka kawsanki.
Allpawan sieluka llachapashina mawkayashpa usunka.

12 Chashna usuptin suk mawkayak llachapatashina wankunki.
Allpata mushukyachinki mushuk llachapata mudachikshina.
Allpa sielu tukuptinpish kanka chashnalla kanki.
Mana tukuyniyukta kawsanki.”
13 Chaymanta Tata Dios wambranllata willarkan:
“Alli laduynipi shamuy tiyarik ñuka chiknishuknikikunata saru saru ruranaynikaman
kanta allita kasushunankunapa.”
Tata Dios manami niman suk angelta chashnachu willarkan.
14 Angelkunata mana kawayta atipanchisapachu. Paykunaka Tata Diosta allita sirvishpa kawsansapa. Tata Dios paykunata kachamunsapa ñukanchikuna sieluman rik runakunata yanapawananchikunapa.

2

Akuychi Tata Diospa rimananta allita rinrillikushpa kawsaypachi.

1 Jesukristu sinchi kamachikuk kaptin akuychi paypa yachachikunanta ashwan allita kasushpa kawsaypachi ama paymanta ashunanchikunapa. 2 Ñawpa tiempu Tata Dios angelkunata willarkansapa ñawpa awilunchikunata kamachikunankunata yachachinankunapa. Chashna Tata Diospa kamachikunankunata angelkuna paykunata willashka kaptin chay ñawpa awilunchikuna kasunankunapa karkan. Mana kasushkankunarayku Tata Dios kuskanpi kastigarkansapa.
3 Payka ñukanchikunatapish ashwan sinchita kastigawashunchisapa wambran Jesukristu yachachikushkanta mana kasuptinchikuna. Kikin Señorninchi Jesukristu disipulunkunata willarkansapa ñukanchikunata uchanchikunamanta salvawananchikunata. Chaymanta paykunaka Jesukristu yachachikushkanta yachachiwarkanchisapa.
4 Tata Dios munaptin paypa Espiritun disipulunkunata rikchak layata atipachirkansapa aypa almirana milagrukunata ruranankunapa. Chaykunata rurashpa yachachiwanchisapa Jesukristu yachachikunan sukaman allima kananta.

Jesukristu shamurkan nasik runa kananpa uchanchikunamanta salvawananchikunapa.

5 Kay kartapi rimashkaynishina Tata Dios Jesukristullata willanka tukuy layapi kamachikunanpa. Mana angelkunatachu willankasapa kamachikunankunapa. 6 Tata Diospa rimananpi suk runa payta willarkan:
“Ñukaykuna runakuna kashpaynikuna mana nimachu kanisapa.
¿Imapatí llakichiwankisapa?
¿Imapatí llakichishpa yuyawankisapa?
7 Kay allpapi kawsaptinikunara angelkunata willashkanki ñukaykunamanta ashwan
atipak kanankunata.
Chaymanta ñukaykunata salvawashpaykisapa paykunamanta ashwanta
kuyawankisapa kushichiwankisapa.
8 Tukuy sielupi tukuy allpapi tiyakta kuwashkankisapa kamachikunaynikunapa.”
Chayta Tata Diospa rimananpi rimaptin yachanchisapa Tata Dios willawashkanchikunata tukuy allpapi tukuy sielupi tiyakta kamachinanchikunapa. Tukuy layata kamachishunchisapa. Chashna Tata Dios rimaptinpish manara kawanchisaparachu tukuy laya tiyak kasuwananchikunata. 9 Manara tukuy tiyakta kamachikushpanchikunapish yachanchisapa Tata Dios Jesukristuta allpaman kachamushkanta. Payka kay allpapi kawsashpa suk tiempullata mana angelkunata kamachirkansapachu. Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna munarkan Jesukristu ñukanchikunarayku wañunanpa. Chaymanta wañushkanrayku Tata Dios payta willarkan tukuy runakuna tukuy angelkuna payllata kuyashpa kasunankunapa.

10 Tata Dios tukuy tiyakta rurarkan payllapa kananpa payllata kushichinanpa. Tukuy
tiyak payllapa kaptin payka munan tukuy wambrankuna paywan tantalla sukaman
kushikushpa allita kamachikunanchikunapa. Chayrayku kay allpaman wambran Je-
sukristuta kachamurkan sukaman sufrinanpa. Chashna sukaman sufrishpa Jesukristu
atiparkan uchanchikunamanta salvawayninchikunata.
11 Jesukristu salvawaptinchikuna ñukanchikunapish payshina Tata Diospa
wambrankuna kanchisapa paypa munananllata rurashpa kawsananchikunapa.
Tata Diospa wambrankuna kaptinchikuna Jesukristu mana pinkakunchu
willawayninchikunata wawkinkuna paninkuna kananchikunata. 12 Chayrayku Tata
Diospa killkadunpi Jesukristu riman:
“A, Tatayni, wawkinikunata paninikunata willasha sukaman allima kanaykita.
Paykunawan tantanakushpa kushikushpa himnokunata kantashasapa.”
13 Chaymanta Tata Diospa rimananpi Jesukristu riman:
“Ñuka tukuy shunku Tata Dios yanapawananta kreyishpa kawsasha.”
Chaymanta riman:
“Kaypi kani tukuy Tata Dios kuwashkan wambraynikunawan.”
14 Ñukanchikuna runakuna kashpanchikuna nanayta unkuyta wañuyta mallinchis-
apa. Jesukristupish nasirkan ñukanchikunashina nanayta wañuyta mallinanpa. Chay-
manta wañushkanrayku wañuchikuy atipak supaypa yachayninta wakllichipurkan ama
ñukanchikuna wañuyta manchananchikunapa. 15 Payka supaypa yachayninta kichushpa
wañuyta sukaman manchashpa kawsak runakunata yanapansapa amana wañuyta
manchanankunapana.
16 Jesukristu mana shamurkanchu angelkunata yanapanankunapa. Payka
shamurkan Abrahampa mirakninkunata yanapanankunapa. 17 Shamurkan
ñukanchikunashina runa kananpa. Chashna runa kashpa Tata Diosta sukaman allita
kasushpa ñukanchikunata kuyawashpanchikuna atiparkan Tata Diospa ñawpakninpi
kamachikuk saserdotenchikuna kayta. Chayrayku kruspi wañurkan Tata Dios
uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.
18 Jesukristu runa kashpa nanayta mallishpa sufrirkan. Chaymanta supay uchallichi-
nayarkan. Chayrayku kunanka supay ñukanchikunata uchallichiwanayaptinchikuna
Jesukristu allita atipan yanapawayninchikunata ama uchallikunanchikunapa.

3

Jesukristu ñawpa yachachikuk Moisesmanta ashwan alli yachachikukmi.

1 Tata Diosta kasuk wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios kankunata akllashushkan-
kichi paypa wambrankuna kanaykichipa. Ñukanchikuna rimanchisapa Tata Dios
Jesukristuta kachamushkanta saserdotenchikuna kananpa. Jesukristu saserdo-
tenchikuna kaptin akuychi payllata yuyashpa kawsaypachi.
2 Tata Dios willaptin ñawpa yachachikuk Moises israel runakunata sukaman allita
sirvirkansapa. Chaymanta Tata Dios Moisestashina Jesukristuta willarkan saserdo-
tenchikuna kananpa. Chashna willaptin Tata Diosta sukaman allita sirvirkan.
3 Rurashkan wasimanta ashwanta wasi rurak runata alabanchisapa. Chashnashina
Jesukristu tukuy runakunata rurashkanrayku Moisesmanta payta ashwanta mu-
nashpa alabananchikuna tiyan.
4 Wasikuna tiyan runakuna ruraptinra. Chashnashina Tata Dioslla tukuy laya tiyakta
rurarkan. 5 Moises Tata Diosta allita sirvishpa tukuy israel runakunata sukaman
allita yachachirkansapa salvakuk runa shamunanta. 6 Chaymanta Jesukristu Tata
Diospa chaylla wambran kashpa tukuy ñukanchikunata ashwan allita kamachiwanchis-
apa. Kushikushpa mana shaykushpa shamunanta shuyashpa kawsashpanchikunaka
wasinshina kanchisapa.

Tata Dios willawanchisapa ama paymanta ashunanchikunapa.

7-8 Chashna Jesukristu allita kamachiwaptinchikuna akuychi payta kasushpa
kawsaypachi. Tata Diospa Espiritun killkadunpi willawanchisapa:
“Chunlla likidu pampapi ñawpa kawsak wambraynikuna
mana munarkansapachu kasuwayta.
Mana munawashpa rabyachiwarkansapa.
Ñuka yachachinaynita uyarishpaykichi ama chay ñawpa mana kasuwak runakunashina
rabyachiwaychichu.
9 Chusku chunka watata ñawpa awiluykichi alli rurashkaynikunata kawashpanku-
napish
mana munawashpa rabyachiwarkansapa.
10 Chayrayku chay rabyachiwak runakunata piñayarkani.
Paykunata willarkani: ‘Kankuna shunkuykichipi llullachinakushpa mana munashkan-
kichichu kamachikunaynikunata kasuyta.’
11 Chayrayku piñakushpa sinchita paykunata willarkani ama chay kushikunankuna
llaktapi yaykunankunapa.”
12 Wawkinikuna, paninikuna, mana tukuyniyuk kawsak Tata Diosninchita tukuy
shunku kreyishpa kawsaychi ama paymanta ashunaykichipa. 13 Tata Diospa
killkadunpi willawanchisapa kunan payta allita kasunanchikunapa. Chayrayku
wañunaykichi diyakaman tukuy diya sukwan sukwan animuchinakuychi ama
uchallikushpa nima llullachinakushpa sinchi shunku tukunaykichipa. 14 Jesukristuta
kreyishkanchimantapacha wañunanchikuna diyakaman mana shaykushpa mana
karuyashpa payllata allita kreyishpa kawsananchikuna tiyan. Chaypirami paywan
tantalla kushikushpa kawsashunchisapa.
15 Chayrayku Tata Diospa killkadun willawanchisapa:
“Kankuna Tata Diospa rimananta allita kasushpaykichi
ama chay ñawpa mana kasukunayak runakunashina shunkuykichita sinchiyachiy-
chichu.”
16 ¿Pikunatí Tata Diospa rimananta yachaykashpankuna manana mu-
narkansapanachu kasushpa kawsayta? Chay Egipto llaktamanta Moises
llukshichishkan runakuna.
17 ¿Pikunawantí chusku chunka watata Tata Dios sukaman piñakurkan? Chay mana
kasunayak runakunawan. Mana Tata Diosta kasunayashkankunarayku chay chunlla
chakidu pampapi wañurkansapa.
18 ¿Pikunatatí Tata Dios sinchita willarkansapa mana chay alli kushikunankuna llak-
tapi yaykunankunapa? Chay mana kasunayak runakunata. 19 Yachanchisapa chay
runakuna Tata Diosta mana kasushpa kawsashkankunarayku chay kushikunankuna
llaktapi mana yaykuyta atipashkankunata.

4

Tata Dios willawanchisapa paywan tantalla kushikushpa kawsananchikunapa.

1 Tata Dios awilunchikunatashina ñukanchikunatapish willawanchisapa paywan tan-
talla kushikushpa kawsananchikunapa. Chashna willawaptinchikuna akuychi kuy-
danakuypachi ama Tata Diosmanta ashunanchikunapa. 2 Tata Dios chay ñawpa
awilunchikunatashina ñukanchikunatapish willawashkanchisapa kuyawashpanchikuna
uchanchikunamanta salvawananchikunata. Chay awilunchikuna Tata Diospa ri-
mananta uyarishpankunapish mana munarkansapachu tukuy shunku payta krey-
ishpa kawsayta. Chayrayku mana atiparkansapachu chay alli kushikunankuna llaktapi
yaykuyta.
3 Tata Dios killkadunpi rimarkan:

“Chay runakuna mana kasuwanayaptinkuna sukaman piñakushpa willarkanisapa
ama chay alli kushikunankuna llaktapi yaykunankunapa.”
Chay runakuna mana kushikunan llaktapi yaykuptinkunapish ñukanchikuna Jesukristuta allita kreyishkanchikunarayku Tata Dioswan kushikushpalla kawsashunchisapa. Tata Dios tukuy tiyakta rurashkanmantapacha kushikushpa kawsaykan. Chayrayku munan ñukanchikunapish paywan tantalla kushikushpalla kawsananchikunapa. 4 Tata Diospa killkadun willawanchisapa:
“Soktaynin diya Tata Dios tukuy rurashkanta tukuchashpa kushikushpa samarkan.”
Chashna Tata Dios yachachiwanchisapa yanapawaptinchikuna kushikushpalla kawsananchikunapa.
5 Chaymanta Tata Dios killkadunpi kashkan willawanchisapa:
“Chay kushikunan llaktapi chay runakuna mana yaykunkasapachu.”

6 Kunankamanlla Tata Dios munan paywan tantalla kushikushpa kawsananchikunapa. Chay ñawpa awilunchikuna Tata Dios salvakuk kananta yachashpankunapish chay rimanata mana kasurkansapachu. Chayrayku mana atiparkansapachu chay kushikunankuna llaktapi yaykuyta. 7 Paykuna mana yaykuptinkuna aypa watakuna washa Tata Dios awilunchi Davidta kashkan willarkan:
“Kunan rimanaynita allita uyarishpaykichi ama sinchi shunku tukuychichu.”
Chayta willashpa Tata Dios yachachiwanchisapa kunankaman munananllata tukuy runakuna payta kasushpa kushikushpa kawsananchikunapa. 8 Chaymanta Josueta katik runakuna chay kushikunan llaktapi yaykushpankunapish mana kushikushpachu kawsarkansapa. Allita kushikushpa kawsashkankuna kaptinka aypa watakuna washan Tata Dios mana kashkan willanmansapachu karkan payta kasushpa kushikushpa kawsanankunapa. 9 Chashna Tata Dios paykunata willashpa yachachiwanchisapa kunankaman munananta ñukanchikunapish paywan tantalla kushikushpa kawsananchikunapa.

10 Tata Dios tukuy tiyakta rurashkanwasha kushikushpa samarkan. Ñukanchikunapish Tata Dios kushikushkanshina sukaman kushikushpa mana turbakushpa payllata kreyishpa kawsashunchisapa. 11 Chayrayku akuychi sinchikushpa Tata Diosta allita kasushpa kawsaypachi paywan tantalla kushikushpa kawsananchikunapa. Ama chay ñawpa mana kasunayak runakunashina kawsaypachichu.

12 Tata Diospa rimanan atipachiwanchisapa mushuk layata allita rurashpa kawsananchikunapa. Ishkantin ladunpi filuyuk machetimanta Tata Diospa rimananka ashwan filuyukshinami. Shunkunchikunapi kawachiwanchisapa yuyananchikuna munananchikuna allichu manachu nishpa. 13 Tata Dios tukuy yuyayninchikunata allita riksin. Tata Dios rurawashkanchikuna kaptin paymanta mana atipanchimansapachu pakakuyta. Paytaka tukuy alli mana alli rurashkanchikunata willananchikuna tiyan.

Jesukristu sukaman sufrishkanrayku atipan yanapawayninchikunata.

14 Tata Diospa chaylla wambran Jesukristu kawsamushkanwasha Tata Diospa kawsanan sielupi yaykurkan alli kamachikuk saserdotenchikuna kananpa. Chayrayku imashnacha Jesukristu kreyinanchikunata willashkanchikunashina akuychi mana shaykushpa payllata allita kreyishpa kawsaypachi.

15 Jesukristu kay allpapi kawsashpa ñukanchikunashina rikchak layata sufrirkan. Chashna sukaman sufrishpapish mana niman suk kuti uchallikurkanchu. Rikchak layata sufrishkanrayku yachan sufrinanchikunata. Chayrayku saserdotenchikuna kashpa atipan llakichiwashpanchikuna yanapawayninchikunata. 16 Chayrayku sufrishpanchikuna akuychi Tata Diospa kamachikunan tiyarinanman riypachi allita yachashpa sukaman kuyawashpanchikuna yanapawananchikunata. Chayta yachashpa payta roygaypachi llakichiwashpanchikuna yanapawananchikunapa.

5

Tata Dios Jesukristuta akllarkan ashwan sinchi kamachikuk saserdote kananpa.

1 Judiyu saserdotekuna paykunamanta sukllallata akllaksapa ashwan sinchi kamachikukninkuna kananpa. Chay ashwan sinchi kamachikuk saserdoteka Tata Diosta roygarkan runamasinkunata yanapanankunapa. Chaymanta ofrendankunata Tata Diosta kurkansapa. Animalkunata wañuchishpa Tata Diosta kurkansapa uchankunamanta perdonanankunapa. 2 Saserdotekuna atiparkansapa mana yachak mana allita rurashpa kawsak runakunata llakichiyta paykunapish wañuk runakuna kashpankuna. 3 Wañuk runakuna kashpankuna paykunapish uchallikuk runakuna karkansapa. Chayrayku animalkunata wañuchiksapa kikinkunapa uchankunata Tata Dios perdonanankunapa llaktamasinkunapapish uchankunata perdonanankunapa.

4 Tata Dios Aronta akllarkan kamachikuk saserdote kananpa. Chaymanta Tata Dios Arontashina tukuy saserdotekunata akllarkansapa. Tata Dios mana akllaptinka mana ni suk runa kikinmanta atipanmanchu saserdote kayta. 5 Jesukristupish mana kikinmantachu akllanakurkan kamachikuk saserdote kananpa. Tatan Diosmi paytaka akllarkan chaylla wambran kaptin saserdote kananpa. Tata Dios killkadunpi wambranta willarkan:

“Kanka wambraynimi kanki.
Kanta wañushkaykimanta kawsachimuptini tukuy layapi kamachikukmi kanki.”

6 Chaymanta Tata Dios killkadunpi chaylla wambranta willarkan:

“Ñukaka akllayki Melkisedekshina mana tukuyniyukta kamachikuk saserdote kanaykipa.”

7 Jesukristu kay allpapi kawsashpa sukaman kaparikushpa wakakurkan. Tukuy laya atipak Tatan Diosta roygarkan manara tiempun chayamuptinra amara wañunanpa. Sukaman Tata Diosllapa munananta rurashkanrayku payka sukaman yanaparkan. 8 Jesukristu Tata Diospa chaylla wambran kaykashpapish kay allpaman shamurkan sufrinanpa. Chashna sukaman sufrishpa yachakurkan imashnami kay allpapi kawsashpa Tata Diospa munananta rurashpa kawsanka nishpa. 9 Chashna Tata Diospa munananta rurashkanrayku payta kasuk runakunata atipan uchanchikunamanta salvawayninchikunata mana tukuyniyukta paywan tantalla kawsananchikunapa. 10 Chayrayku Tata Dioska willarkan Melkisedekshina ashwan sinchi kamachikuk saserdote kananpa.

Ama ñuñukuk wambrakunashina kaypachichu.

11 Aypara tiyan kankunata yachachinaynipa. Yachachinayaptinipish sinchi shunkuyuk kaptikichi mana atipanichu entiendichiynikichita. 12 Unay tiemputana kankuna Tata Diospa rimananta sukaman yachakushkankichi. Ñawpata sukkunata yachachinkichiman karkan. Kunankaman manara entiendinayankichichu. Munankichi ñukaykuna kashkan kuti kuti chay kallarinanmantapacha yachachikushkaynikunata yachachinaynipasapa. Ñuñukuk wambrakunashinami kankichi. Manara alli mikunata mikukshinarachu kankichi. 13 Ñuñukuk wambrakunashina kashpaykichi manara Tata Diospa rimananta entiendishpa manara yachankichirachu allita rurashpa kawsayta. 14 Manana wambrakuna kashpanchikuna tukuy laya mikunata yachanchisapa mikuyta. Tata Diospa rimananta kasushpa kawsashpanchikuna alli mikunata mikukshina kanchisapa. Amañanchisapa allita rurayta. Yachanchisapa imami alli rurananchikunapa imami mana allichu rurananchikunapa nishpa.

6

Ama munaypachichu Jesukristuta kreyishkanchikunamanta ashuyta.

1 Akuychi Jesukristupa yachachikunanta ashwan ashwanta yachakushpa kawsaypachi. Ama yachakushkanchikunata kashkan kuti kuti chayllata munaypachichu yachakuyta. Ñami yachakushkanchisapana amana uchallikushpa kawsayta. Ñami yachakushkanchisapana Jesukristuta kreyishpa kawsayta. 2 Ñami yachakushkanchisapana bawtisakunanchikunapa. Ñami yachakushkanchisapana wawkinchikunapa paninchikunapa umankunapi makinchikunata churashpa Tata Diosta roygayta yanapanankunapa. Ñami yachakushkanchisapana wañushpanchikuna kashkan kawsamunanchikunata. Ñami yachakushkanchisapana suknin diya Tata Dios tukuy runakunata willawananchikunata allita mana allita rurashkanchikunata. 3 Tata Dios yanapawaptinchikuna kunanmantapacha akuychi ashwan ashwanta Jesukristupa yachachikunanta yachakuypachi.

4 Suk runakuna Tata Diospa rimananta kreyishpa suk tiempullapa luspishina purishkasapa. Mishkik mikunata mallikshina Tata Dios perdonanankunata kreyik tukurkansapa. Tata Diospa Espiritun suk imakunapi paykunata yanaparkansapa. 5 Chay runakuna yachashkasapa Tata Diospa rimanan mishkik mikunashina kananta. Yachashkasapa kay tiempu tukunankaman Tata Dios almirana layata atipananta rurayta. 6 Chaykunata yachashpankunapish manana nima munansapanachu Jesukristuta kreyiyta sinchi shunku tukushpankuna. Manana ni pi paykunata atipankasapanachu yachachiysapata kashkan Jesukristuta kreyinankunapa. Mana Jesukristuta kreyiyta munashpankuna kashkan kruspi payta wañuchikshina tukunsapa. Aypa runakuna paykunata kawashpankuna Jesukristuta washanchankasapa.

7 Alli ñuyudu allpapi tarpudu murukuna allimata wiñan. Chay alli allpapi murukuna allimata wayuchakun doyñun pallananpa. Suk runakuna allita Jesukristuta kreyishpa kawsashpankuna chay alli murukunata wiñachik allpashinami. Tata Dios paykunata sukaman yanapankasapa. 8 Chaymanta suk runakuna kashayuk kiwakunallata wiñachik allpashinami. Mana nimapa valensapachu. Tata Dios paykunata mana tukuyniyuk ninapi sukaman kastigankasapa.

Tata Dios alli kaptin akuychi payllata allita kreyishpa kawsaypachi.

9 Kuyanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Diospa kastigunta rimashpaynikunapish yachanisapa kankunata Tata Dios salvashunaykichita. Jesukristuta allita kreyishpa kawsashpaykichi chay alli allpashina kankichi. 10 Allita rurashpa kawsaykankichi. Tata Diosta kuyashpa tukuy Jesukristuta kreyikmasikichita yanapashpa kawsaykankichi. Kunankaman sukwan sukwan yanapanakushpa kawsaykankichi. Tata Dios alli rurak kashpa alli rurashkaykichita mana kunkankachu.

11 Ñukaykuna sukaman munanisapa wañunaykichi diyakaman tukuy kankuna yanapanakushpa allita rurashpa kawsanaykichipa. Chashna allita rurashpa kawsashpaykichi yachankichi sieluman rinaykichita Tata Dioswan kawsak. 12 Mana munanisapachu killa likidu tukunaykichipa. Aypa runakuna mana shaykushpa tukuy Tata Dios willashkankunata kreyishpa kawsarkansapa. Kunanka sielupi Tata Dioswan kushikushpa kawsaykansapa. Munanisapa kankunapish paykunashina Tata Dios willashushkaykichita allita kreyishpa kawsanaykichipa.

13 Tata Dios ñawpa awilunchikuna Abrahamta jurashpa willarkan yanapananpa. Kikinpa shutinpi jurarkan mana tiyaptin ashwan sinchi shutipi jurananpa. 14 Chaypina Abrahamtaka willarkan: “Ariya, kantami sukaman allita kuyashpa yanapashkayki. Miraknikitapish yanapasha sukaman aypata miranankunapa.” 15 Chashna Tata Dios willaptin Abrahamka mana shaykushpa shuyarkan yanapananta. Chayrayku Tata Dios tukuy willashkanta rurashpa sukaman allita yanaparkan.

16 Runakuna suk imapa sukaman sinchita jurashpankuna willansapa: “Tata Diosmi yachan mana llullakuykanaynita.” Chashna willaptinkunara tukuy pi kreyinsapa.

Chaypira manana ayninakunsapanachu. 17 Tata Dios Abrahampa mirakninkunata munarkan allita entiendichiyta tukuy willashkankunata rimashkanshina rurananpa. Chayrayku jurarkan tukuy willashkankunata rurananpa.

18 Ñukanchikunapish yachanchisapa Tata Dios mana nima llullakuk kananta. Tata Dios jurashpa willawaptinchikuna allita yachanchisapa yanapawananchikunata. Chayrayku animukunchisapa sukaman kushikushpa kawsayta yachashpa Tata Dios tukuy willawashkanchikunata rurananpa.

19 Yakupi purik barkupa tiyan suk llashak fierrumanta ruradu ankla yakupi churanankunapa. Chay llashak ankla barkuta sinchichin ama suchunanpa. Ñukanchikuna Jesukristuta allita kreyishpa kawsaptinchikuna payka chay barkupa anklanshina sinchichiwanchisapa ama paymanta suchunanchikunapa.

Tukuy chayta yachashpanchikuna Tata Diospa wasinpi llachapawan arkadun ukuta yaykunchisapa paywan tinkunakunanchikunapa. 20 Chay llachapawan arkadu wasi ukuta Jesukristu yaykurkan Melkisedekshina mana tukuyniyukta saserdotenchikuna kananpa. Payka saserdotenchikuna kashpa ñukanchikunatapish yaykuchiwanchisapa Tata Dioswan parlananchikunapa.

7

Levipa miraknin saserdotekunamanta Melkisedek ashwan sinchi kamachikuk saserdote karkan.

1 Melkisedek Salem llaktapa kamachikuknin karkan. Chaymanta paylla altu sielupi kawsak sukaman sinchi kamachikuk Tata Diospa saserdoten karkan. Chay tiempu Abraham pichka kamachikuk runakunawan makanakushpa kallpachirkansapa. Chashna kallpachishpa aypa tiyapunankunata kichurkansapa. Chay kichushkankunata apashpa llaktanman kutiykaptin chay saserdote Melkisedek llaktanmanta llukshishpa rirkan Abrahamta tinkuk. Payta tinkushpa Tata Diosta roygarkan Abrahamta yanapananpa. 2 Chaypina Abrahamka chay kamachikukkunata kichushkankunamanta chunkaynin partita chay saserdote Melkisedekta kurkan. Chay Melkisedekpa shutin ñawpa rimaypi riman “Allita Rurashpa Kamachikuk.” Chaymanta Salem llaktapa shutin riman “Kushikuy Llakta.” Chayrayku Melkisedekpa suknin shutin karkan “Kushikuy Llaktapa Kamachikuknin.”

3 Mana ni pi yachanchichu pimi Melkisedekpa tatan maman awilunkuna karkansapa nishpa. Manami niman suk librupi niman nasishkan niman wañushkan killkadu rikurinchu. Chayrayku yuyachiwanchisapa Tata Diospa wambran Jesukristushina mana tukuyniyuk saserdote kananta.

4 Mash allita yuyaychi. Melkisedek sukaman sinchi kamachikuk saserdote karkan. Chayrayku awilunchi Abrahamka chay kamachikukkunata makanakushpa kichushkankunamanta payta chunkaynin partita kurkan. 5 Moisespa kamachikunankuna rimarkan Levipa mirakninkuna saserdotekuna kanankunapa. Paykuna saserdote kashpankuna Abrahampa mirakninkuna kashpankunapish Abrahampa mirakmasinkunamanta chaskirkansapa tukuy chunka tiyapunankunamanta sukta.

6 Chaymanta chay saserdote Melkisedek mana Levipa miraknin kaykashpapish Abrahammanta chunka tiyapunankunamanta sukta chaskirkan. Tata Dios Abrahamta yanapananpa willashka kaptinpish Melkisedek Tata Diosta roygarkan yanapananpa. 7 Yachanchisapa Melkisedek Abrahammanta ashwan sinchi kamachikuk kashpa atipashkanta Tata Diosta roygayta payta yanapananpa.

8 Kunanpish Levipa miraknin saserdotekuna wañuk runakuna kashpankuna ñukanchikunata tukuy chunka tiyapakninchikunamanta sukta mañawanchisapa. Chaymanta Tata Diospa killkadunpi willawanchisapa Melkisedekshina mana tukuyniyuk saserdotenchikuna tiyananta. 9-10 Chaymanta chay saserdote

Melkisedekwan Abraham tinkunakushkan tiempu manara nima Levi nima mirakninkuna nasirkansaparachu. Manara nasiptinkunapish Tata Dios yacharkan nasinankunata. Chayrayku willanchimansapa Abrahampa miraknin saserdotekunapish paywan tantalla Melkisedekta chunka tiyapunankunamanta sukta kushkankunata.

Jesukristu Melkisedekshina sinchi kamachikuk saserdotenchikunami.

11 Levipa miraknin saserdotekuna israel runakunata Tata Diospa kamachikunankunata yachachirkansapa. Chashna yachachishpankunapish mana atiparkansapachu uchankunamanta perdonayta runakunalla kashpankuna. Chayrayku Jesukristu mana tukuyniyukta kawsak kashpa Melkisedek saserdoteshina shamurkan perdonawananchikunapa. Mana tukuyniyukta kawsak kashpa Aronpa miraknin saserdotekunamanta sukaman ashwan alli tukuy laya yachakmi. Chay Levipa miraknin saserdotekuna perdonawayninchikunata atipashka kaptinkunaka Jesukristu mana shamunmanchu karkan salvawakninchikuna. 12 Jesukristu shamurkan chikan laya saserdote kananpa. Chayrayku chikan laya kamachikunankunata yachachiwanchisapa. 13 Tata Diospa killkadu rimananpi willawanchisapa Jesukristu kamachiwakninchi saserdote kananta. Payka Judapa miraknin karkan. Judapa mirakninmanta mana niman suk saserdote tiyarkanchu. 14 Yachanchisapa Señorninchi Jesukristu Judapa miraknin kananta. Moiseska mana rimarkanchu Judapa mirakninkuna saserdote kanankunapa.

15 Chayrayku allita yachanchisapa Jesukristu Melkisedekshina chikan laya saserdote kananta. 16 Chay ñawpa saserdotekuna Levipa ayllunmanta nasishkankunarayku saserdotekuna karkansapa. Manami chayraykuchu Jesukristuka saserdotenchikuna. Payka wañushkanmanta kawsamushpa mana tukuyniyukta kawsananrayku saserdotenchikuna. 17 Tata Dios killkadu rimananpi chaylla wambranta willarkan:

“Kanmi kanki Melkisedekshina mana tukuyniyukta kamachikuk saserdote.”

18 Mana ni pi Moisespa kamachikunankunata kasushpa atiparkanchu uchankunamanta perdonadu kayta. Chayrayku Tata Dios rimarkan chay kamachikunankunata amana kasunanchikunapa. 19 Chay kamachikunankuna mana ni pita yanaparkanchu allita rurashpa kawsayta. Kunanka saserdotenchikuna Jesukristu uchanchikunamanta perdonawanchisapa. Chashna perdonawaptinchikuna atipanchisapa Tata Diosta ladunchayta.

20 Tata Dios sinchita jurashpa willawashkanchisapa Jesukristu saserdotenchikuna kananta. Tata Dios mana jurashpachu willarkansapa Levipa mirakninmanta saserdotekuna kanankunapa. 21 Tata Dios sinchita jurashpa willawarkanchisapa Jesukristu saserdotenchikuna kananta. Paypa killkadunpi chaylla wambranta willarkan:

“Ñukaka kanta sinchita
jurashpa mana chikan layata willashkaykichu.
Kanmi kanki mana tukuyniyukta kamachikuk saserdote.”

22 Chashna Tata Dios jurashpa willaptin Jesukristu Moisespa kamachikunankunamanta ashwan allita atipan yanapawayninchikunata.

23 Levipa miraknin saserdotekuna wañuk runakuna kashpankuna suk tiempullata saserdotekuna karkansapa. Chayrayku paykunaka aypalla karkansapa. 24 Chaymanta Jesukristu manana kutin wañushpana mana tukuyniyuk saserdotenchikunami. 25 Chayrayku ñukanchikuna payta kreyishpa Tata Diosta ladunchaptinchikuna payka atipan uchanchikunamanta mana tukuyniyukta salvawayninchikunata. Mana tukuyniyukta kawsashpa Tata Diosta mana shaykushpa roygaykan yanapawananchikunapa.

26 Jesukristu Tata Diosllata kasushpa allillata rurashpa kawsarkan. Uchallikuk runakunawan kawsashpapish mana nima uchallikukchu karkan. Chashna Tata

Diosllata kasushpa kawsaptin sieluman pusharkan paywan tantalla kawsananpa. Allininchikunapa chay laya alli kamachikuk saserdotenchikuna tiyan.

27 Tukuy diya ñawpa kamachikuk saserdotekuna animalkunata wañuchirkansapa
kikinkunapa uchankunamanta israel runakunapa uchankunamanta Tata Dios perdo-
nananpa. Chaykamanka saserdotenchikuna Jesukristuka mana tukuy diyachu ani-
malkunata wañuchin Tata Dios perdonawananchikunapa. Suk kutillami kikin mu-
nashpa kruspi wañurkan Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.

28 Moisespa kamachikunankuna rimarkan Levipa mirakninkuna uchallikuk
runakuna kashpapish kamachikuk saserdotekuna kanankunata. Tata Dios chay
kamachikunankunata kushkanwasha chaylla wambranta jurashpa willarkan ashwan
sinchi kamachikuk saserdote kananta. Payka mana nima uchallikuk kashpa mana
tukuyniyuk sinchi kamachikuk saserdotenchikunami.

8

Saserdotenchikuna Jesukristu ñukanchikunawan mushuk paktuta rurarkan.

1 Allita uyariwaychi. Allitana yachachishkaykichi saserdotenchikuna
Jesukristu sukaman allima kashpa sielupi Tata Diospa alli ladunpi tiyarishpa
yanapawaykananchikunata. 2 Jesukristu kamachikuk saserdotenchikuna kashpa
Tata Diospa sielupi wasinmanta yanapawaykanchisapa. Chay alli wasinta
Tata Dioslla rurarkan. Manami runakunachu rurarkan. 3 Tata Dios ñawpa
kamachikuk saserdotekunata akllarkan ofrendakunata wañuchidu animalkunata payta
kunankunapa. Chayrayku Jesukristupish ofrendakunata kukunan tiyan. 4 Kunanka
Jesukristu mana Levipa miraknin kashpa kay allpapi kashpaka mana saserdotechu
kanman. Kay allpapi aypa saserdotekuna tiyan Moisespa kamachikunankunata
kasushpa wañuchidu animalkunata Tata Diosta kunankunapa. Jesukristuka mana
chay laya saserdotechu.

5 Ñukanchikuna dibujuta kawashpa pishillata riksinchisapa ima layami chay
dibujadu nishpa. Chashnallami ñawpa tiempu Sinai urkupi Tata Dios Moisesta
yachachirkan imashnami saserdotekuna animalkunata wañuchinkasapa nishpa. Chay
saserdotekuna animalkunata wañuchishpa dibujutashina rurashpa tukuy runakunata
yachachirkansapa imashnami Jesukristu wañunka nishpa. Moises Tata Diospa wasinta
ruranayaykaptin Tata Dioska willarkan: “Allita uyariway. Wasinita tukuy layayukta
iden kay urkupi kawachishkaynitashina ruray.”

6 Animalkunata wañuchik saserdotekunamanta saserdotenchikuna Jesukristuka
sukaman ashwan allita yanapawanchisapa. Mushuk layata ñukanchikunawan pak-
tuta rurashka Tata Dioswan tantanachiwananchikunapa. Jesukristu wañushkanrayku
Tata Dios willawanchisapa chay ñawpa kamachikunankunamanta ashwan allita
yanapawananchikunata. Jesukristu mushuk paktuta ñukanchikunawan rurarkan sal-
vawananchikunapa. 7 Chay ñawpa awilunchikuna Moisespa kamachikunankunata
allita kasushpa salvanakuyta atipaptinkunaka Jesukristu mana mushuk paktuta
ñukanchikunawan ruranmanchu karkan. 8 Chay ñawpa awilunchikuna mana allita
rurashpa kawsashkankunarayku Tata Dioska willarkansapa:

“Suk tiempukaman ñukaka Israelpa mirakninkunawan Judapa mirakninkunawan
mushuk paktuta rurasha.

9 Mushuk paktuta rurashpayni mana ñawpa awiluykichiwan paktuta rurashkaynishi-
nanachu rurasha.

Ñawpa tiempu Egipto llaktamanta awiluykichita kuyashpayni llukshichimurkanisapa.

Chashna llukshichimuptinipish mana munarkansapachu rurashkayni paktuta ka-
suyta.

Chayrayku manana yanaparkanisapanachu.

10 Suk tiempu washan kankunapa miraknikichiwan
mushuk paktuta rurashpa paykunata yuyachisha allita rurashpa kawsanankunapa.
Shunkunkunapi munachisha ñukata kasuwashpa kawsanankunapa.
Ñukaka paykunapa Tata Diosninmi kasha.
Paykunaka wambraynikunami kankasapa.
11 Tukuy chay wambraynikuna taksha atun riksiwankasapa.
Manana ni pi llaktamasinkunata familyankunata yachachinkasapanachu ñukata riksiwanankunapa.
12 Uchankunamanta perdonashasapa.
Manana nima uchankunata yuyashanachu."

13 Tata Dios chayta willawashpanchikuna yachachiwanchisapa manana chay ñawpa rurashkan paktuta yuyanantana. Chay ñawpa rurashkan paktuka mawkayashkanami. Manami ni pita yanapanchu. Mana ashwannachu illan tukunanpa. Chayrayku Tata Dios ñukanchikunawan mushuk paktuta rurashka.

9

Tata Dios yachachiwanchisapa imashnami payta kuyashunchisapa nishpa.

1 Tata Dios ñawpa tiempu israel runakunawan paktuta rurashpa yachachirkansapa imashnami rurashkankuna wasipi payta kuyankasapa nishpa.

2 Tata Diospa wasin ukupi ishkay kuartukuna tiyarkan. Suknin kuartupi kanchis brasuyuk lampara karkan. Chaymanta chaypi mesa sawanpi Tata Diosta kushkankuna pankuna karkan. Chay kuartupa shutin karkan "Tata Diosta Kuyanankuna Kuartu."

3 Chaymanta suk alli awadu llachapa washanpi suk kuartu tiyarkan. Chay kuartupi kamachikuk saserdotella Tata Dioswan tinkunakuk. Chayrayku shutin karkan "Tata Dioswan Tinkunakuna Kuartu." 4 Chay alli awadu llachapa ladunpi kuriwan tupadu taksha altar tiyarkan chaypi mishkilla asnakta rupachinankunapa. Chaymanta chay alli awadu llachapapa washan kuartupi suk kaja tiyarkan. Chay kaja ukunpi washanpi kuriwan tupadu karkan. Chay kuriwan tupadu kaja ukunpi kurimanta ruradu puyñu tiyarkan. Chay puyñu ukunpi suk tipi ñukñuk likidu sielumanta urmadu mikuna tiyarkan. Chaymanta chay kaja ukunpi Aronpa wiñashkan bastonnin tiyarkan. Chaymanta chay kaja ukunpi Tata Diospa killkadu kamachikunan tablakuna tiyarkan. 5 Chay kaja sawanpi ishkay kurimanta ruradu llipyak likidu angelkunashina tiyarkan. Chay angelkunapa rikrankuna chay kajata arkaksapa. Chay angelkuna chawpinmanta Tata Dios kamachikuk saserdotewan parlak. Manana chaykunata yachachinayaykichinachu.

6 Tata Dios ñawpa awilunchikunata willarkansapa tukuy chaykunata ruranankunapa. Tukuyta rurashkankunawasha chay primeru kuartupi tukuy diya saserdotekuna yaykuksapa Tata Diosta sirvishpa kuyanankunapa.

7 Chaymanta chay alli awadu llachapa washan kuartu ukupi suk kutilla kada wata kamachikuk saserdotella yaykuk. Chaypi yaykushpa animalkunapa yawarninta apak kikinpa llaktamasinkunapapish mana yuyashpa uchallikushkankunata Tata Dios perdonanankunapa.

8 Chaywan Tata Diospa Espiritun yachachiwanchisapa kay allpapi Tata Diospa wasin tiyaptinra saserdotekunalla yaykunankunapa. Tata Dios mana munarkanchu chay washan uku kuartupi mana saserdote runakuna yaykunankunapa.

9 Tata Dios tukuy chaykunata rimashpa allita ñukanchikunata yachachiwanchisapa. Chay runakuna ofrendakunata wañuchidu animalkunata Tata Diosta kushpapish mana yacharkansapachu Tata Dios perdonanankunata paywan kushikushpa kawsanankunapa.

10 Chay runakunaka yuyarkansapa suk mikunallata mikushpa suk upyanallata upyashpa tukuy laya tiyakta mayllashpa Tata Diosta kushichiykanankunata. Chaykunata rurarkansapa Tata Dios mushuk paktuta ruranankaman.

Jesukristu kamachikuk saserdotenchi kashpa wañurkan uchanchikunamanta pichawananchikunapa.

11 Kunanka Jesukristuka ñami shamushkana. Chaymanta sieluman kutishpa Tata Diospa wasinpi yaykurkan ñukanchikunapa kamachikuk saserdotenchikuna kananpa. Chashna saserdotenchikuna kashpa sukaman tukuy layapi yanapawanchisapa. Tata Diospa wasin mana kay allpapi kaptin runakuna mana rurarkansapachu. Tata Dios chay sielupi wasita rurashka kaptin kay allpapi wasinmanta sukaman ashwan allimami.

12 Jesukristu mana chivukunapa beshekukunapa yawarninta apashpachu sielupi Tata Diospa kawsananpi yaykurkan. Payka kruspi wañushpa kikinpa yawarninta ichashkanrayku suk kutilla chaypi yaykurkan mana tukuyniyukta kawsananpa. Chashna sielupi yaykuptin Tata Dios uchanchikunamanta perdonawanchisapa mana tukuyniyukta sielupi kawsananchikunapa.

13 Ñawpa tiempu saserdotekuna torokunapa chivukunapa yawarninwan, rupachidu beshekupa uchpanwan runakunata chakchuksapa. Chashna chakchuptinkuna chay runakuna Tata Diospa ñawpakninpi allimana karkansapa atipanankunapa Tata Diosta kuyayta. 14 Chaykamanka Jesukristu yawarninta ichashkanrayku ashwan allita atipan uchanchikunamanta pichawayninchikunata. Mana tukuyniyuk Tatan Diospa Espiritun Jesukristuta yanapaptin payka mana uchayuk kaykashpa Tata Diosta kasushpa kruspi wañurkan. Yawarninta ichashpa uchanchikunamanta perdonawanchisapa amana kikinchikunapa munananchikunata rurashpa kawsananchikunapa. Chashna perdonawaptinchikuna atipanchisapa mana tukuyniyukta kawsak Tata Diosninchita sirvishpa kawsayta.

15 Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios atiparkan runakunawan mushuk paktuta rurayta. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios atiparkan chay ñawpa kamachikunankunata kasushpa kawsak runakunatapish uchankunamanta perdonayta. Chay akllashkan runakunata atiparkan sieluman pushayta paywan tantalla kawsanankunapa.

16 Runakuna manarapish wañushpara suk killkaduta ruransapa rimanankunapa pikunapami tukuy tiyapunankuna kiparinka nishpa. Chaymanta chay runa wañuptin chay killkadupi shutin churadu runakunapa tukuy layankuna kiparin. 17 Chay runa wañuptinra chay killkadupi shutin churadu runakuna tiyapunankunata chaskinsapa. Chay runa kawsaptinra manara ni pi tiyapunankunata chaskinkarachu.

18 Chayrayku Tata Dios ñawpa paktuta ruraptin saserdotekuna animalkunata wañuchishpa yawarninkunata ichachirkansapa. 19 Chaypina Moises tukuy runakunata Tata Diospa tukuy kamachikunankunata yachachikushkanwasha puka lanata isopo kaspi ramapi wankurkan. Chay wankudu ramata wañuchidu beshekukunapa chivukunapa yawarnin yakuwan chakrudupi ñuyuchirkan. Chaymanta chaywan chay killkadu libruta tukuy runakunata chakchurkansapa. 20 Chay runakunata chakchushkankunawasha Moiseska willarkansapa: “Kay yawarwan kankunata chakchuptini yachankichi Tata Dios kankunawan alli paktuta rurashkanta.”

21 Chaymanta Moises Tata Diospa wasinta chay wasinpi sirvinan tiyakkunata chay yawarwan chakchurkan. 22 Tata Dios kamachikunankunata Moisesta kushpa yachachikurkan yaka tukuy layata yawarwan chakchudu kashpara payllapa kananpa. Chay runakuna animalkunata wañuchishpa yawarninta ichaptinkunara Tata Dios uchankunamanta perdonaksapa.

Jesukristu wañurkan uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.

23 Chayrayku alli karkan ñawpa saserdotekuna animalkunata wañuchishpa yawarninwan tukuy layata tukuy runakunata chakchunankunapa. Chashna chakchuptinkuna Tata Diospa ñawpakninpi allimana karkansapa. Chay saserdotekuna animalkunapa yawarninwan chakchushpankuna yachachikuykarkansapa Jesukristu shamunanta wañuk yawarninta ichananpa. Tata Diospa wambran wañushpa yawarninwan chay animalkunapa yawarninmanta ashwan allita pichawanchisapa. Chashna Jesukristu wañushpa yawarninta ichaptin Tata Dios perdonawashpanchikuna kawsanan sielupi yaykuchiwanchisapa.

24 Jesukristu wañushkanwasha mana runakuna rurashkan Tata Diospa wasinpichu yaykurkan. Chay allpapi Tata Diospa wasinka yuyachiwanchisapa sielupi kawsanan wasita. Jesukristu wañushkanwasha sielullaman yaykukpacha rirkan. Chaypi yaykushpa kunanka Tata Diosta ñukanchikunapa roygan.

25 Ñawpa kamachikuk saserdotekuna tukuy wata chay Tata Diospa wasin ukupi animalpa yawarninta apashpa yaykuksapa. Jesukristuka manami chashnachu yaykurkan. Payka suk kutillami wañurkan sielupi Tata Diospa wasinpi yaykunanpa. 26 Jesukristu tukuy wata saserdotekunashina Tata Diospa wasinpi yaykuptinka kay allpata rurashkanmantapacha aypa kuti wañunman karkan. Payka manami aypa kutichu wañurkan. Tata Dios munashkan tiempu kay allpaman suk kutilla shamurkan kruspi wañunanpa uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.

27 Tukuy runakuna suk kutilla wañunanchikuna tiyan. Chaymanta wañushkanchikunawasha Tata Dios willawashunchisapa allitachu manachu rurashkanchisapa nishpa. 28 Jesukristupish suk kutilla wañurkan uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Chaymanta ishkaynin kuti shamunka tukuy payta shuyashpa kawsakkunata Tata Diospa kawsananman pushawananchikunapa. Manana shamunkanachu uchanchikunamanta perdonawakninchikunana.

10

Jesukristu wañushkanrayku manana animalkunata wañuchinchisapanachu Tata Dios perdonawananchikunapa.

1 Moisespa kamachikunankuna ñawpa runakunata yuyachirkansapa suknin diya Jesukristu wañushpa uchankunamanta salvanankunapa. Chay runakuna watan watan animalkunata wañuchishpankunapish mana yacharkansapachu Tata Dios perdonanankunata paywan kushikushpa kawsanankunapa. 2 Chay runakuna uchankunamanta perdonadu kashpankunaka manana yuyanakunmansapanachu uchasapa kanankunata. Manana animalkunata wañuchinmansapanachu Tata Dios uchankunamanta perdonananankunapa. 3 Kada wata chay runakuna animalkunata wañuchishpa yuyaksapa uchasapa kanankunata. 4 Mana chivukunapa nima torokunapa yawarninkunaraykuchu Tata Dios atiparkan uchankunamanta perdonayta. 5 Chayrayku kay allpaman Jesukristu shamushpa Tatan Diosta willarkan:

“Kanka mana munankichu runakuna animalkunata wañuchishpa kushunankunapa.
Chayrayku kay allpaman kachamuwashkanki runa kanaynipa.
6 Runakuna uchankunarayku animalkunata wañuchishpa rupachishpankuna ofrendakunata kushushpa mana kushichishunkisapachu.
7 Chayrayku willashkayki: ‘A, Tatayni Dios, killkadu rimanayki rimashkanshina kaypi kani munanaykita ruranaynipa.’ ”

8 Jesukristu chayta rimashpa yachachiwanchisapa chay runakuna uchankunarayku wañuchishkankuna animalkunata rupachishpa mana Tata Diosta kushichiykanankunata. Moisespa kamachikunanpi animalkunata wañuchinankunapa rimashka kaptinpish chaykunaka mana nima Tata Diosta kushichirkansapachu.

9 Chaymanta Jesukristu Tata Diosta willarkan: “Allpaman shamushkani mu-
nanaykita rurak.” Chayta rimashpa yachachiwanchisapa Tata Dios manana munanan-
tana ñawpashina animalkunata wañuchinankunapa. Munarkan Jesukristu wañunanpa
runakunata uchankunamanta perdonanankunapa. 10 Jesukristu Tata Diospa mu-
nananta rurashpa suk kutilla kruspi wañurkan amana kashkan wañunanpa. Pay
wañuptin Tata Dios perdonawanchisapa payllapa kananchikunapa.
11 Diyan diyan saserdotekuna altar ñawpakpi shayarinsapa kuti kuti animalkunapa
yawarninta Tata Diosta kunankunapa. Chashna kuti kuti Tata Diosta kuptinkunapish
payka mana uchankunamanta perdonansapachu. 12 Chayrayku suk kutilla Jesukristu
wañurkan runakunata uchankunamanta perdonanankunapa. Wañushkanwasha Tatan
Diospa alli ladunpi tiyarirkan. 13 Kunanka chaypi tiyarishpa shuyaykan Tata Dios
tukuy payta chiknik runakunata saru saru rurananpa payta kasunankunapa. 14 Suk
kutilla Jesukristu wañurkan uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Ku-
nanka perdonadu kaptinchikuna Tata Dios yachachiwaykanchisapa allita rurashpa
kawsananchikunapa. 15 Tata Diospa Espiritun chashnalla willawanchisapa:
16 “Tata Dios chay ñawpa runakunata willarkan:
Suk tiempu washa ñukaka kankunapa miraknikichiwan mushuk paktuta rurasha.
Paykunataka yuyachisha munanaynita rurashpa kawsanankunapa.
Shunkunkunapi munachisha ñukata kasuwashpa kawsanankunapa.
17 Mana kutin uchankunata yuyashanachu.”
18 Tata Dios chayta rimashpa uchanchikunamanta perdonawaptinchikuna manana
animalkunata wañuchinanchikunanachu tiyan perdonawananchikunapa.

Akuychi Tata Diosta ladunchaypachi.

19 Wawkinikuna, paninikuna, Jesukristu wañushpa yawarninta ichashkanrayku ati-
panchisapa Tata Diospa ñawpakninpi mana manchakushpa yaykuyta paywan tantalla
kawsananchikunapa. 20 Jesukristu wañushkan oras Tata Dios wasinpi chay uku kuartupi
arkanan llachapata llikirkan. Chayta llikishpa yachachiwanchisapa atipananchiku-
nata paypa ñawpakninpi chayayta.
21 Kunanka Señorninchi Jesukristu kamachikuk saserdotenchikuna kashpa Tata
Diospa kawsananpi kamachikuykan. 22 Chayrayku tukuy shunku payta allita krey-
ishpanchikuna akuychi Tata Diosta ladunchaypachi. Mana allita rurashpanchiku-
naka akuychi Tata Diosta roygaypachi perdonawananchikunapa. Uchanchiku-
nata wanashpa chuya chuya armakudushina akuychi Tata Diosta ladunchaypachi.
23 Yachanchi Tata Dios tukuy willawashkanchikunata rurananta. Chayrayku akuychi
mana manchakushpa Jesukristu salvawananchikunata parlakuypachi.
24 Akuychi yuyaypachi imashnami sukwan sukwan yanapanakushunchisapa nishpa
allita kuyanakushpa allita rurashpa kawsananchikunapa. 25 Akuychi sukwan sukwan
animuchinakuypachi tantanakuyta Tata Diosta kuyananchikunapa. Yachaykashpa
Señorninchi Jesukristu utka shamunanta ama munaypachichu sukkunashina mana
tantanakushpa kawsayta.

Tata Dios mana kasunayak runakunata kastigankasapa.

26 Tata Diospa rimananta allita yachaykashpa tukuy shunku munashpa uchallikush-
palla kawsaptinchikunaka Jesukristu uchanchikunamanta mana perdonawanchis-
apachu. Jesukristu mana perdonawaptinchikunaka mana ni pi wañushpa atipanchu
perdonawayninchikunata 27 Jesukristuta mana nima layapi kreyinayaptinchikunaka
manchana laya rawrak ninapi Tata Dios kastigawashunchisapa. Chaypi tukuy payta
chiknik runakunata kastigankasapa.

28 Maykan runa Moisespa kamachikunankunata mana nima layapi kasunayaptin
ishkay kimsa runakuna chataptinkunara awtoridarkuna willankasapa mana lla-
kichishpa wañuchinankunapa.
29 ¿Manachu kreyinkichi Tata Diospa wambran Jesukristuta rabyachik runakunata
ashwan sinchita kastiganankunata? Jesukristu wañushpa yawarninta ichashkan-
rayku Tata Dios ñukanchikunawan paktuta rurarkan uchanchikunamanta perdon-
awananchikunapa. Chay runakunaka rimansapa Jesukristu ichashkan yawar mana
nimapa alli kananta. Chashna rimashpa kuyawakninchi Tata Diospa Espirituntapish
rabyachinsapa. Chayrayku Tata Dios paykunata sukaman kastigankasapa.
30 Yachanchisapa Tata Dios rimashkanta: “Ñukalla mana alli rurak runakunata kasti-
gashasapa. Ñukalla uchankunarayku kastigashasapa.” Chaymanta rimarkan: “Ñukami
tukuy mana alli rurak wambraynikunatapish kastigashasapa.” 31 Mana tukuyniyuk
kawsak Tata Diospa kastigunka sukaman manchanapa layami.

Sufrishpanchikunapish akuychi mana sampayashpalla Tata Diospa munananta rurashpa kawsaypachi.

32 Allita yuyaychi ñawpa tiempu Jesukristu yachachikushkanta kreyishpa lus-
pishina kawsashkaykichita. Jesukristuta kreyishkaykichirayku sukaman sufrishpay-
kichipish allita kreyishpalla kawsashkankichi. 33 Aypa runakuna kawashushkan-
kichi chiknishuk runakuna suk kankunata mana allikunata willashushpaykichi
sufrichishuptikichi. Chaypina suk kankuna chay sufrichidu wawkikichita llakichishpa
yanapashkankichi.
34 Chaymanta karselpi wichkadu wawkikichita llakichishpa yanapashkan-
kichi. Chiknishuk runakuna tiyapushuknikichita kichushuptikichipish mana
piñakushpaykichi kushikushpalla Jesukristuta kreyishpa kawsashkankichi.
Yachankichi Tata Dios kawsanan sielupi kankunapa ashwan alli mana tukuyniyuk
tiyapushunaykichita. 35 Yachashpaykichi paywan tantalla kushikushpa mana
tukuyniyukta kawsanaykichita ama kreyikunaykichimanta sampayaychichu.
36 Sufrishpaykichipish mana shaykushpa payllata kreyinaykichi tiyan paypa
munananta rurashpa kawsanaykichipa. Paypa munananta rurashpa kawsaptikichi
Tata Dios tukuy rimashkanta rurashpa sieluman pushashunkichi. 37 Tata Dios
killkadunpi riman:
“Salvashuknikichi mana unayashpa utkana shamunka.
38 Ñukata kreyiwashpaykichi ñukawan tantalla kushikushpa kawsankichi.
Ñukamanta ashushpaykichika manami kushichiwankichichu.”
39 Ñukanchikunaka mana Tata Diosmanta ashunchisapachu ama rawraykak ninaman
rinanchikunapa. Jesukristuta kreyishpanchikuna allita yachanchisapa sieluman ri-
nanchikunata Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsak.

11

Aypa runakuna Tata Diosta tukuy shunku kreyishpa kawsarkansapa.

1 Tata Diosta allita kreyishpa kawsashpanchikuna allita yachanchisapa tukuy
willawashkanchikunata rurananta. Chay willawashkanchikunata mana kawash-
panchikunapish yachanchisapa mana llulla kananta.
2 Tata Dios ñawpa awilunchikunata willarkansapa alli rurak runakuna kanankunata
payta allita kreyishkankunarayku.
3 Ñukanchikunapish Tata Diosta kreyishpanchikuna allita yachanchisapa pay ri-
mashpalla tukuy laya tiyakta rurashkanta. Payka mana tiyakmanta tukuy laya
kawananchikunata rurarkan.

4 Abel Tata Diosta kreyishpa allima ovejanta wañuchishpa payta kuyashpa kurkan.
Wawkin Kayinpa ofrenda kushkanmanta ashwan alli ofrendata kurkan. Chayrayku
Tata Dios ofrendanta chaskishpa willarkan alli rurak kananta. Chashna Abel allita Tata
Diosta kreyishpa kushichishpa wañudu kashpapish kunankaman yuyachiwanchisapa
payshina Tata Diosta kreyishpa kawsananchikunapa.
5 Enokpish Tata Diosta allita kreyishpa kawsashkanrayku sieluman kawsakllata
pusharkan. Payka mana wañurkanchu. Chashna Tata Dios sieluman pushashka
kaptinna manana ni pi allpapika kawarkansapanachu. Rimananpi willawanchisapa
manarapish Tata Dios pushaptin payta kushichishpa kawsashkanta.
6 Mana ni pi Tata Diosta atipanchisapachu kushichiyta mana payta kreyish-
panchikuna. Paywan kawsayta munashpanchikunaka kreyinanchikuna tiyan Tata
Dios tiyananta. Chaymanta kreyinanchikuna tiyan Tata Diosta maskaptinchikuna
yanapawananchikunata.
7 Noepish Tata Diosta kreyishpa kawsarkan. Tata Dios paytaka willarkan man-
llaybata yaku llokllananta. Manara ni suk kuti llokllananta kawashpapish Noeka
Tata Diosta kreyishpa atun barkuta rurarkan. Chay barkupi llokllakuk yaku-
manta familyanta salvarkan. Chay atun barkuta ruraptinpish runamasinkuna mana
kreyirkansapachu Tata Dios kastiganankunata. Chayrayku sipikushpa wañurkansapa.
Noe Tata Diosta kreyishkanrayku Tata Dios willarkan alli rurak runa kananta.
8 Chaymanta Tata Dios awilunchi Abrahamta willarkan alli llaktata kunanta.
Chashna Tata Dios willaptin Abrahamka allita kreyishpa llaktanmanta llukshirkan Tata
Dios willashkan llaktaman rinanpa. Llukshishpa manara yacharkanrachu maymanmi
riykan nishpa. 9 Chaymanta Tata Dios willashkan llaktapi chayashpa chay llaktaka
manara payparachu karkan. Chay llaktapi manara terrenuyuk kashpara Tata Dios
kunanta kreyishpa millwamanta awadu raku llachapawan ruradu wasipi kawsarkan.
Tata Dios Abrahampa wambran Isakta ñetun Jakobotapish willarkansapa chay llaktata
kunankunapa. Chashna willashka kaptin paykunapish Tata Diosta kreyishpankuna
millwamanta awadu raku llachapawan ruradu wasikunapi kawsarkansapa. 10 Chay
laya ruradu wasipi kawsashpa Abrahamka mana tukuyniyuk sielupi tiyak mana wakl-
lik llaktaman shuyaykarkan riyta. Chay llaktata Tata Dios rurarkan.
11 Chaymanta Tata Dios Abrahamta willarkan warmin Sara wawayananta. Chaypina
Sara mana niman suk wawayuk kashpa vieja kaykashpapish kreyirkan Tata Dios
alli rurak kashpa willashkanta rurananta. Chayrayku Tata Dios Sarata yanaparkan
wawayananpa. 12 Abrahampa wambrayanan tiempu pasashka kaptinpish Sara paypa
wambran Isakta wawayarkan. Chaymanta Isakmanta luserukunashina atun kocha
mañanpi playakunashina mana yupaypa layata sukaman aypata mirarkansapa.
13 Manara Tata Dios willashkanta kuptinkunara chay ñawpa awilunchikunaka
wañunankuna diyakaman kreyirkansapa Tata Dios willashkanta rurananpa.
Chayta kreyishpankuna kushikushpa karullamanta chay llaktata kawakshina
yuyanakurkansapa. Chayrayku kay allpapi kawsashpara mana llaktayukshina
kawsarkansapa. 14 Chashna mana llaktayukshina Tata Diosta kreyishpalla
kawsashpankuna tukuy pita entiendichirkansapa sielupi kawsanan llaktankunaman
riykanankunata. 15 Mana chay llukshimushkankuna llaktallamanchu kutina-
yarkansapa. Chay llaktaman kutinayashpankunaka chayman kutinmansapa karkan.
16 Paykunaka chay ashwan alli sielupi llaktaman munarkansapa riyta. Chayrayku Tata
Dios sielupi alli llaktankunata rurashka. Mana pinkakushpa paykunata willarkansapa
Tata Diosninkuna kananta.
17-18 Chaymanta Tata Dios Abrahamta willarkan chaylla wambran Isakta wañuchishpa
kunanpa. Chashna willaptin Abrahamka kreyirkan Tata Dios willashkanta rurananpa.
Yacharkan chay wambran Isakmanta aypa mirakninkuna tiyananta. Chayrayku

Tata Diosta kreyishpa wambranta payta kushpa mana michashpa wañuchinayarkan.
19 Abrahamka yacharkan Isak wañuptin Tata Dios atipananta kawsachimuyta. Tata
Diosta allita kreyiptin chay wambranta wañudu kashkanmantashina kawsachimurkan.
20 Chaymanta Isakpish Tata Diosta kreyishpa wambrankuna Jakobota Esawta
willarkansapa Tata Dios mirakninkunata sukaman yanapanankunata.
21 Jakobopish wañunayaykashpa Tata Diosta kreyishpa wambran Josepa ishkantin
wambrankunata willarkansapa Tata Dios yanapanankunata. Chaypina bastonninpi
kimikushpa Tata Diosta kuyarkan.
22 Josepish wañunayaykashpa Tata Diosta kreyishpa wawkinkunata willarkan suk
tiempukaman tukuy israel runakuna Egipto llaktamanta llukshinankunata. Ka-
machirkansapa llukshishpankuna tullunkunata apanankunapa Tata Dios willashkan
llaktapi pampak.
23 Chaymanta Moises nasishkan tiempu sinchi kamachikuk runa kamachikurkan
tukuy ullku wambrakunata wañuchinankunapa. Chashna kamachikuptinpish Moises
nasiptin tatan maman Tata Diosta allita kreyishpa chay kamachikuk runata mana
kasurkansapachu. Alli wambra kananta kawashpankuna kimsa killata pakarkansapa
ama ni pi wañuchinanpa.
24 Moises runa kashpana Tata Dios yanapananta allita kreyishpa manana mu-
narkannachu kamachikuk runapa shipashninpa wiwachun kayta. 25 Yacharkan
chay mandakukpa ñetun kashpa suk tiempullata atipananta kushikushpa mana allita
rurashpa kawsayta. Chayrayku Tata Diospa wambrankunawan tantalla sufrishpa-
pish munarkan paykunallawan kawsayta. 26 Egipto llaktapi kiparishpaka Moiseska
kullkisapa kanman karkan. Chashna kaptinpish Moiseska yacharkan Tata Dios suk
salvakuk runata kachamunanta. Chayrayku yuyarkan ashwan alli kananta Tata Diospa
wambrankunawan tantalla sufrinanpa. Munarkan Tata Dios sieluman pushananta
kushikushpalla paywan tantalla kawsananpa.
27 Moises Tata Dios kuydananta kreyishpa chay kamachikuk runa piñakunanta
mana manchashpa Egipto llaktamanta llukshirkan. Tata Diosta mana kawashpapish
iden kawakshina allita mana shaykushpa payllata kreyishpalla kawsarkan. 28 Tata
Dios salvanankunata kreyishpa Paskua fiestata rurarkan. Tukuy israelmasinkunata
yachachirkan oveja wawankunata wañuchishpa yawarninwan wasin punkunkunata
chakchunankunapa. Chay yawarta kawashpa Tata Diospa angelnin israel runakunapa
piwi wambrankunata mana wañuchirkansapachu.
29 Chaymanta israel runakuna Tata Diosta kreyiptinkuna chay atun Puka Yakuta
rakinachishpa ñanta rurarkan purinankunapa. Chaymanta Egipto runakuna katish-
pankuna chay ñanta riykaptinkuna Tata Dios yakuta wichkanachirkan. Chaypina
sipikurkansapa.
30 Chaymanta israel runakuna Tata Diosta allita kreyishpankuna kanchis diyata
Jeriko llaktapa vueltashnintinta purirkansapa. Chashna puriptinkuna kanchisnin diya
chay llaktapa pirkankuna tikrarkansapa.
31 Chaymanta waynandera warmi Rahab Tata Dios salvananta kreyishpa Jerikopi
chapakuk rik ishkay israel runakunata pakarkansapa. Chayrayku israel runakuna chay
Jerikopi mana Tata Diosta kreyinayak runakunata wañuchishpankuna mana paytaka
wañuchirkansapachu.
32 Tiyanllara aypa Tata Diosta kreyik runakunapa willanaynipa. Tiempu pishin
Gedeonpa Barakpa Samsonpa Jeptepa Davidpa Samuelpa Tata Diospa rimananta
yachachikukkunapa willanaynipa. 33 Chay runakuna Tata Diosta allita kreyishpa
makanakushpa llaktakunata kichukurkansapa. Sukkunaka kuskata kamachikuksapa.
Sukkunaka Tata Dios willashkankunata chaskirkansapa. Sukkunaka kawarkansapa
Tata Dios pumakunapa shiminkunata wichkapuptinkuna ama wañuchinankunapa.

34 Tata Dios yanapaptin sukkunaka manllayba rawraykak ninata wañuchirkansapa.
Sukkunaka kishpirkansapa ama chiknik runakuna ishkay filuyuk machetiwan
wañuchinankunapa. Sukkunaka sampayadu kaptinkuna Tata Dios sinchiyachirkansapa.
Sukkunaka chiknik runakunawan sukaman makanakushpankuna atiparkansapa
paykunata kallpachiyta. 35 Tata Diosta kreyik warmikuna kawarkansapa Tata Dios
wañudu wawankunata kawsachimuptinkuna.

Chaymanta chiknik runakuna wañuchinankaman sukaman sufrichiptinkunapish
sukkuna manami munarkansapachu Tata Diosta niegayta. Yacharkansapa
wañushpa sielupi Tata Diospa kawsananman rinankunapa chaypi ashwan allita
kawsak. 36 Sukkunata asichirkansapa. Sukkunata makarkansapa, kadenawan
watarkansapa, karselkunapi wichkarkansapa. 37 Sukkunata ruminchashpa
wañuchirkansapa. Sukkunata chawpinkunapi tipishpankuna sukkunata ishkantin ladu
filuyuk machetiwan wañuchirkansapa. Sukkunata wasinkunamanta karkurkansapa
kayta chayta purinankunapa. Ovejakunapa chivukunapa karapankunawan
llachapakuksapa. Paykunata rikchak layapi sufrichiksapa. Mana nimayuk llakidu
kawsarkansapa. 38 Chakidu chunlla pampakunapi sachakunapi pantakudushina
chayta chayta purirkansapa. Machaykunapi allpa uchkukunapi kawsarkansapa.
Mana allichu karkan chay Tata Diosta kreyik runakuna mana alli rurak runakunawan
kawsanankunapa.

39 Chay runakuna Tata Diosta allita kreyishpa kawsashkankunarayku payka
willarkansapa alli rurak kashkankunata. Chashna willaptinkunapish kay allpapi
kawsashpankuna manara kawarkansaparachu Tata Dios willashkankunata ruraptin.
40 Tata Dios ñukanchikunata yuyawashpanchikuna munarkan chay ñawpa kreyikuk
runakuna Jesukristu shamunanta shuyanankunapa. Chaypina Tata Dios paykunata
ñukanchikunawan tantallata pushawashunchisapa paywan sielupi kawsananchikunapa.

12

Sufrishpanchikunapish Jesukristuta kreyishpa kawsaypachi.

1 Chashna chay runakuna sukaman allita Tata Diosta kreyishpa kawsaptinkuna
akuychi paykunashina payta allita kreyishpa kawsaypachi. Kallpak runa ñawpayta
munashpa mana suni llachapayukchu kallpan atipananpa allita kallpayta.
Ñukanchikunapish akuychi tukuy uchanchikunata wanaypachi atipananchikunapa
mana shaykushpa Tata Diosta kreyishpa kawsayta.

2 Akuychi allita yuyaypachi Señorninchi Jesukristu kruspi pinkakuna layata sufr-
ishpa wañushkanta. Payka pinkakuna layata sufrishpa wañunanta yachashpapish mu-
narkanlla wañuyta. Yacharkan sufrishkanwasha sieluman rinanta Tatan Dioswan
kushikushpa kawsak. Chayman rishpa Tatan Diospa tiyarinan alli ladunpi ti-
yarirkan. Kunanka yanapawanchisapa sufrishpanchikunapish payta allita kreyishpa
kawsananchikunapa.

3 Chayrayku yuyaychi uchasapa runakuna Jesukristuta sukaman sufrichishkanku-
nata. Chayta yuyashpaykichi mana shaykushpa mana sampayashpa payta kreyishpa
kawsaychi. 4 Chashna payta kreyishpa kawsashpaykichi sukaman sinchikuykankichi
ama uchallikunaykichipa. Sukaman sinchikushpaykichipish manara Jesukristushi-
narachu wañunaykichikaman sufrishkankichi. 5 Ichará Tata Dios willashushkaykichita
kunkashkankichi. Wambrankuna kaptikichi rimananpi willashunkichi:

“Munanayni wambrayni, kanta kuyashpa kastigashpayni
yachachiyki ashwan allita kawsanaykipa.
Chashna kastigaptini allita kasuway.
Yachachiptini ama llakishpa sampayaychu.
6 Kanta kuyashpayni kastigashpa yachachiyki.

Wambrayni kanaykipa chaskishkaynirayku kastigashkayki.”
7 Tukuy runakuna wambrankunata kuyashpaka kastigashpa yachachinsapa.
Chayrayku kankuna Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi kastigashuptikichi
kushikushpalla payllata kasuychi. 8 Tata Dios tukuy wambrankunata kastigawash-
panchikuna yachachiwanchisapa. Kankunata mana kastigashuptikichika mana
deveraschu paypa wambrankuna kankichiman.
9 Ñukanchikuna taksha wambrakuna kaptinchikuna tatanchikuna kastigawash-
panchikuna yachachiwashkanchisapa. Chashna kastigawaptinchikuna kuyashpa
kasushkanchisapa. ¿Manachu sielupi kawsak Tatanchi Diostaka ashwan allita kuyashpa
kasunanchikuna tiyan paywan tantalla kawsananchikunapa? 10 Suk tiempullapa
kay allpapi tatanchikuna kikinkuna munanankunashina yachachiwashkanchisapa.
Chaymanta Tatanchi Dios allininchipa yachachiwanchisapa payshina alli rurak
kananchikunapa. 11 Tata Dios kastigawaptinchikuna chay ratulla llakinchisapa.
Chashna kastigawaptinchikuna yachakunchisapa kushikushpa ashwan allita rurashpa
kawsayta.

Tata Diosta allita kasushpa kawsaypachi.

12 Suk wawkikichi panikichi sukaman shaykushpa manana Jesukristuta
katiptinkuna paykunata animuchishpa yanapaychi. 13 Allita rurashpa kuska ñantashina
puriychi shaykudu wawkikichi panikichi katishushpaykichi ama uchallikushpa
mitkakukshina urmanankunapa.
14 Munaychi tukuy runamasikichiwan kushikushpa mana ayninakushpa kawsayta.
Allita rurashpa Tata Diospa munananllata rurashpa kawsaychi. Mana paypa
munananta rurashpa kawsashpaykichika mana payta kawankichichu. 15 Chayrayku
sukwan sukwan yanapanakuychi ama niman suk wawkikichi panikichi Tata
Diosmanta ashunankunapa. Jesukristuta kreyikmasikichiwan piñanakushpa
ayninakushpa kawsashpaykichi sapinmantapacha ayak likidu kaspikunashinami
kankichi. Ayak likidu kaspishina kashpaykichi wawkikichi panikichi allita rurashpa
kawsaykashkankunamanta sampayachinkichi.
16 Ama chikan warmiwan chikan ullkuwan uchallikushpa kawsaychichu. Chay-
manta ama ñawpa Esawshina yuyaychichu Tata Dios yanapanan mana alli kananta.
Esawka mana nimatashina kawarkan piwi kaptin Tata Dios tukuy layapi yana-
pananta. Chayrayku wawkin Jakobota suk kallana mikunallapa Tata Dios yana-
pananpa willashkanta rantichirkan. 17 Chaymanta aypa watakunawashan Esawpa
Jakobopa tatankuna wañunayaykaptin Esawka munarkan Tata Diosta royganan pa pay-
llata yanapananpa. Chayta munaptinpish tatanka manami almitirkanchu. Esaw suka-
man llakishpa wakakuptinpish tatanka Tata Diosta roygarkan wambran Jakobollata
tukuy layapi yanapananpa.
18 Ñukanchikuna niman suk kuti ñawpa awilunchikunashinachu ninawan rawraykak
Sinai urkuta ladunchashkanchisapa. Yana likidu puyukuna chay urkuta wichkarkan.
Sukaman sinchita wayrashpa llipyashpa troynarkan. 19 Mana nima chay urku-
manta sinchita trompeta pukunanta uyarishkanchisapachu Tata Dios rimakuptin.
Awilunchikuna chay trompeta pukunanta uyarishpankuna Moisesta roygarkansapa
amana Tata Dios paykunata parlachinankunapa. 20 Sukaman manchakurkansapa Tata
Dios kamachikuptin: “Suk runa suk animal kay urkuta ladunchaptin pitapish kaptin
ruminchashpaykichi lansawan tuksishpaykichi wañuchinaykichi tiyan.” 21 Moises chay
urkuta sukaman manchanapa layata kawashpa rimarkan: “Ñukapish manchakuywan
sukaman chukchukuni.”
22 Ñukanchikuna mana chashnachu manchakuywan kawsanchisapa. Mana
tukuyniyuk Tata Diospa sielupi Jerusalen llaktanman Sion urkuman Tata Diosta

kuyak waranka waranka angelkunaman riykanchisapa. 23 Tata Diosta ñawpa kreyik runakunawan tantalla kawsak riykanchisapa. Paykunapa shutinkuna sielupi killkadu tiyan. Tata Dios tukuy runakunata willawashunchisapa allitachu manachu rurashkanchisapa nishpa. Riykanchisapa paywan sielupi kawsak. Riykanchisapa Tata Dios perdonashkan alli rurak runakunawan tantalla kawsak.

24 Chay ñawpa Kayin wawkin Abelta wañuchishpa yawarninta ichachiptin Tata Dios kastigarkan. Jesukristu wañushpa yawarninta ichaptin Tata Dios uchanchikunamanta perdonawanchisapa. Jesukristu wañushkanrayku ñukanchikunawan mushuk ashwan alli paktuta rurarkan. Riykanchisapa paywan tantalla kawsak. 25 Chayrayku akuychi yachachiwakninchi Jesukristuta allita kasushpa kawsaypachi. Chay ñawpa awilunchikuna alli yachachikuk runakunata mana kasushkankunarayku mana atiparkansapachu Tata Dios kastiganankunamanta kishpiyta. Ñukanchikunapish sielumanta shamuk yachachiwakninchi Jesukristuta mana kasushpanchikunaka manami atipashunchisapachu Tata Dios kastigawananchikunamanta kishpiyta.

26 Ñawpa tiempu Sinai urkumanta Tata Dios rimashpa tukuy allpata kuyuchirkan. Chaymanta kunanka willawanchisapa: “Kashkan rimashpayni mana allpallatachu kuyuchisha. Sielutapish kuyuchisha.” 27 Tata Dios chayta rimashpa yachachiwanchisapa tukuy kuyuchinapa laya rurashkanta kulluchinanta tukuy mana kuyuchinapa layalla kiparinanpa. 28 Maypicha Tata Dios kamachikun chaypi mana nima kuyunkachu. Chayrayku akuychi payta sukaman tukuy shunku agradesishpa sirviypachi. Payta kuyashpa kushichiypachi. 29 Tata Diosninchika rawraykak kulluchikuk ninashinami.

13

Tata Diosta kushichishpa kawsaypachi.

1 Tukuy Jesukristuta kreyikmasikichikunawan mana shaykushpa kuyanakushpa kawsaychi. 2 Ama kunkaychichu wasikichipi chayak runakunata kushikushpa chaskiyta. Sukkuna wasinpi chayak runakunata chaskishpa runakuna nishpa angelkunata chaskirkansapa. 3 Yuyaychi karselpi wichkadu runakunata yanapayta. Yuyaychi kankuna karselpi paykunawan tantalla wichkadushina kanaykichita. Sufrichidu runakunata llakichishpa yuyaychi kankunapish sufriykakshina kanaykichita.

4 Tukuy kasaradukuna warminllawan kusanllawan kuyanakushpa kawsanankuna tiyan. Ama chikan warmiwan chikan ullkuwan uchallikushpa kawsaychichu. Tata Dios kastigankasapa chikan warmiwan chikan ullkuwan uchallikushpa kawsakkunata. Mana kasarashpara uchallikukkunatapish sukaman kastigankasapa.

5 Tata Dios willawashkanchisapa: “Ñukaka mana kunkashkaykichichu nima sakishkaykichichu.” Chayrayku ama sukaman kullkiyayta munaychichu. Tiyapushuknikichillawan kushikushpa kawsaychi. 6 Chashna Tata Dios mana sakiwaptinchikuna mana manchakushpa atipanchisapa willayta:

“Tata Dios yanapawaptin mana ni pita manchanichu.
¿Imatatí runamasini rurawanman?”

7 Tata Diospa rimananta yachachishushpaykichi yanapashuknikichita allita yuyaychi. Paykuna allita rurashpa kawsashkankunata yuyaychi paykunashina allita Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa. 8 Kayna kunan kaya Jesukristu chay layallami kawsan. Tukuy tiempu idenllata ruran. 9 Chayrayku ama munaychichu chikan laya llulla yachachikunata kasuyta. Ashwan alli kanman Tata Diosta allita kuyashpalla kawsanaykichipa. Awilunchikunaka Moisespa kamachikunankunata kasushpalla mana atiparkansapachu Tata Diosta kushichiyta. Chayrayku ama yuyaychichu mikunata mikushpa mikunata sasishpa Tata Diospa munananta ruraykanaykichita.

10 Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios perdonawanchisapa. Jesukristu wañushka kaptin ñukanchikuna manana animalkunata wañuchishpanachu Tata Diosta

sirvinchisapa. Chayrayku chay ñawpa saserdotekuna manana atipansapanachu animalkunata wañuchishpa Tata Diosta kushichiyta.
11 Kamachikuk saserdote animalkunata wañuchishpa yawarninta apashpa Tata Diospa wasinpi yaykuk payta kuk. Yawarta kuptin Tata Dios uchankunamanta perdonarkansapa. Chaymanta chay wañuchidu animalkunata llakta washaman aparkansapa chaypi tukuyta rupachinankunapa. 12 Jesukristupish Jerusalen llakta washapi wañurkan kikinpa yawarninta ichashpa uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. 13 Jesukristu Tata Diospa munananllata rurashpa kawsaptin runakuna sufrichirkansapa. Ñukanchikunapish ñawpa amañananchikunata kunkashpa akuychi Jesukristushina kushikushpalla sufriypachi.
14 Kay allpapi mana unaytachu kawsashunchisapa. Shuyaykanchisapa mana tukuyniyuk Tata Diospa llaktanman riyta. 15 Chayrayku Jesukristu yanapawaptinchikuna tukuy diya tukuy shunku munashpa akuychi Tata Diosta alabashpa agradesiypachi. Tukuy pita kushikushpa willananchikuna tiyan Tata Dios sukaman allima kananta.
16 Ama kunkaychichu sukkunata yanapayta. Tiyashuknikichiwan mana nimayuk runakunata yanapaychi. Chashna yanapashpa Tata Diosta suk ofrendata kukshina kushichiykankichi. 17 Tata Diospa rimananta yachachishuknikichi runakunata kasuychi. Paykunaka mana shaykushpa allita kuydashushpaykichi yanapashunkichi. Paykunapish Tata Diosta willanankuna tiyan allitachu manachu kuydashushkankichi nishpa. Chayrayku paykunata allita kasuychi kushikushpa mana nima llakishpa kankunata yanapashunaykichipa. Mana paykunata kasushpaykichika kankunapish sufrinkichi.
18 Ñukaykunapa Tata Diosta roygaychi yanapawanankunapa. Yuyanisapa allita rurashpa kawsashkaynikunata. Munanisapa allita rurashpa kawsayllata. 19 Tata Diosta roygapaychi pay munaptin utka kashkan kankunaman kutinaynipa.

Tata Dios sukaman yanapawanchisapa.

20 Jesukristu wañuptin kushichiwakninchi Tata Dios wañushkanmanta kawsachimurkan. Chashna Tata Dios kawsachimuptin Señorninchi Jesukristu alli oveja kuydak runashina kuydawashpanchikuna yanapawanchisapa.
Payka wañurkan yawarninta ichashpa mana tukuyniyuk mushuk paktuta rurananpa. 21 Chayrayku munani Tata Dios yanapashunaykichipa allita rurashpa paypa munananta rurashpa kawsanaykichipa. Munani Tata Dios Jesukristurayku ñukanchikunata yanapawananchikunapa tukuy layapi paypa munananta rurashpa kawsananchikunapa. ¡Tata Dios sukaman yanapawaptinchikuna mana tukuyniyukta payta kushichishpa alabaypachi!
22 Wawkinikuna, paninikuna, kankunata animuchishpa kay taksha kartaynita killkashkaykichi. Roygaykichi kushikushpa chaskishpa leyinaykichipa.
23 Chaymanta willaykichi wawkinchi Timoteo karselmanta llukshishkanta. Kayman utka shamuptin payta pushashpa risha kawaknikichi.
24 Tukuy Jesukristuta kreyik runakunata rimachipaychi. Tata Diospa rimananta yachachishuknikichitapish rimachipaychi. Tukuy kay Italia llaktamanta wawkinchikuna rimachishunkichi. 25 Tata Diosta roygani tukuy kankunata yanapashunaykichipa.
Chayllata killkashkaykichi.

SANTIAGO
TUKUY MAYPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Tata Diosmi tukuy laya allikunata yachachiwanchisapa.

1 Ñuka Santiago, Tata Diospa Señorninchi Jesukristupa mandunpi kawsani. Kankuna judiyu aylluynikuna kaptikichi rimachiykichi. Maypipish chaypi chaypi kawsaykaptikichi ñuka kay kartata killkaykaykichi.

2 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, kankuna ima layatapish sufrishpaykichi kushikushpalla kawsanaykichi tiyan. 3 Yachankichi sufriptikichi Tata Dios kawachishunaykichita allitachu manachu payta tukuy shunku kreyiykankichi nishpa. Chashna sufrishpaykichi yachakunkichi sinchikushpa allita Tata Diosta kasushpa kawsayta. 4 Sufrishpaykichipish payllata tukuy shunku kreyishpa kawsaychi ama nima illashunaykichipa. Tata Diosta kreyishpa kawsashpaykichi alli yachak alli rurak runakuna kankichi.

5 Ichara kankuna mana yachankichimanchu allita rurashpa kawsayta. Mana allita yachashpaykichika Tata Diosta roygaychi yachachishunaykichipa. Payta roygaptikichi kushikushpa yachachishunkichi. Payka mana piñakushpa mana michakushpa allita yanapashunkichi. 6 Tata Diosta mañashpaykichi tukuy shunku payta kreyishpa mañaychi. Ama rimaychichu ¿Tata Dios yanapawankachu manachu? nishpa. Chashna rimashpaykichika iden wayra chayta chayta yakuta kuyuchinanshina kankichi. 7 Mana tukuy shunku Tata Diosta kreyiptikichika payka manami yanapashunkichichu. 8 Sukta sukta mana kuskata yuyaykushpaykichi chikan chikanta rurankichi.

Kullkinchi kunanlla tukun.

9 Kankunapa mana aypa kullki tiyashuptikichipish kushikushpalla kawsanaykichi tiyan Tata Dios kuyashuptikichi. 10 Tukuy kullkiyuk runakuna chakik kiwa sisakunashina wañunkasapa. Chayrayku Tata Dios paykunata kullkinkunata kichuptinkunapish kushikushpalla kawsanankuna tiyan. 11 Rupay sinchita nanaptin kiwakuna chakin. Sisakuna urmashpa usun. Chay usuk sisakunashina kullkiyuk runakuna negosyunta ruraykaptinkuna raslla wañunkasapa.

Sufrishpanchikunapish kushikushpalla kawsanchisapa Tata Dioswan kawsananchikunata yuyashpa.

12 Mana allita rurayta munashpanchikunapish ama chaytaka ruraypachichu. Chashna mana rurashpa Tata Diosllata kasushpa kawsaptinchikuna sukaman kushichiwanchisapa. Willawashkanchisapa payta kuyaptinchikuna kushichiwashpanchikuna suk koronata premyunchikunatashina kuwananchikunata. Chay koronata kuwaptinchikuna paywan tantalla kawsashunchisapa.

13 Mana allikunata munashpanchikuna rurayta ama rimaypachichu: “Tata Dios ñukata yuyachiwashka mana allikunata ruranaynipa.” Tata Dioska tukuy laya allillata ruran. Manami niman suk mana allikunata yuyanchu rurayta. Chayrayku nima ñukanchikunata yuyachiwanchisapachu mana alli ruranata rurananchikunapa. 14 Kikinchikunalla yuyayninchikunamanta yuyanchisapa mana allikunata rurayta. 15 Chay mana alli yuyayninchikunata rurashpa uchallikunchisapa. Chaymanta sukaman uchallikushpa kawsashpanchikuna wañunanchikuna tiyan.

16 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ama kikikichi llullachinakuychichu. 17 Tata Diosmi tukuy alli tiyawakninchikunata kuwashkanchisapa. Paymanta tukuy laya alli shamun. Tata Dios intita killata luserukunata rurarkan. Payka manami nima chikan layachu tukun. Rikchak laya allillatami ruran.

18 Chayrayku Tata Dios kikin munashpa rimananta yachachiwashpanchikuna yanapawanchisapa mushuk layata kawsayta. Yachachiwanchisapa ñukanchikuna tukuy rurashkankunamanta ashwan munadu wambrankuna kananchikunata.

Tata Diospa rimananta kasushpa kawsananchikuna tiyan.

19 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Diospa munadu wambrankuna kashpaykichi munaychi paypa rimananta allita kasuyta. Chay rimanata manara allita kasushpaykichira amara chayta yachachikuychirachu. Ama kunanlla rabyaychichu. 20 Kunanlla piñakushpaykichi mana Tata Diospa munanantachu ruraykankichi. 21 Chayrayku tukuy ñawpa mana alli rurashkaykichita sakishpa amana chayta kashkan rurashpa kawsaychinachu. Kushikushpalla Tata Dios yachachishushkaykichita allita uyarishpa chaskiychi. Chayta allita chaskiptikichi Tata Dios uchaykichimanta salvashunkichi.

22 Ama Tata Diospa rimananta rinrikichillawan uyariychichu. Tata Diospa rimananta allita kasushpa kawsanaykichi tiyan. Mana kasushpaykichika kikikichilla llullachinakunkichi.

23 Tata Diospa rimananka espejushinami. Ñukanchikuna Tata Diospa rimananta mana kasushpanchikuna espejupi kawanakuk runakunashina kanchisapa. 24 Espejupi kawanakushkanchikunawasha kunkanchisapa ima layami kanchisapa nishpa. 25 Tata Diospa alli kamachiwananchikunata allita yuyashpa allita kasushpa mana kunkashpa kawsananchikuna tiyan. Chay kamachiwananchikunata kasuptinchikuna Tata Dios yanapawanchisapa amana kikinchikunallapa munananchikunata rurashpa kawsananchikunapa. Chaypina sukaman kushikuypuru kawsashunchisapa.

26 Ichara kankuna rimankichiman: "Ñuka Tata Diosta allita kasushpa kawsaykani." Chashna rimashpaykichipish mana shimikichita mediyta yachashpaykichika kikikichilla llullachinakunkichi. Manami Tata Diostachu kushichiykankichi. 27 Ñukanchikuna tukuy shunku Tata Diosta kushichinayashpa sufriykak viyudakunata wakchakunata yanapananchikuna tiyan. Chaymanta mana kawsashunchisapachu mana alli rurak runakunashina.

2

Tukuy pita kuyananchikuna tiyan.

1 Wawkinikuna, paninikuna, sukaman allima kamachiwakninchi Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi tukuy runakunata idenllata kuyanaykichi tiyan. Ama suk runakunallata kuyaychichu.

2-3 Kankuna tantanakuptikichi ichara suk kuri anilluyuk allima mudanayuk runa yaykunman. Kushikushpa payta willankichiman: "Yaykumuy. Shamuy kay allima sillapi tiyariy." Chaymanta ichara suk mana nimayuk lliki lliki mudanayuk runa yaykunman. Payta willankichiman: "Chayllapi shayariy. Munashpaykika allpapi tiyariy." 4 Chashna willashpaykichika rimaykankichi chay kullkiyuk runa alli kananta chay mana nimayuk runa mana alli kananta. Chashna rimashpaykichika mana allitachu yuyaykankichi.

5 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, mash uyariwaychi. Tata Dios rimarkan tukuy payta kuyak runakunata sieluman pushanankunapa. Chayrayku mana nimayuk runakunata akllashkasapa payta sukaman allita kreyishpa kawsanankunapa chaymanta sieluman pushanankunapa.

6 Kankuna chay mana nimayuk runakunata pinkachinkichi. Mash yuyaychi. ¿Pikunatí llullachishushpaykichi suwashunkichi? ¿Manachu chay aypa kullkiyuk runakuna? Kankuna debikushkaykichita mana pagarakuyta atipaptikichi ¿pikunatí awtoridarpi

chatashunkichi? ¿Manachu chay aypa kullkiyuk runakuna? 7 Ñukanchikuna rimanchisapa Jesukristuta kreyik kananchikunata. Paykuna rimansapa paypa shutin mana alli kananta.

8 Tata Dios rimananpi allita yachachiwanchisapa: “Kankuna kikikichi kuyanakukshina tukuy runamasikichita kuyanaykichi tiyan.” Chay Tata Diospa kamachikunanta allita kasushpaykichika allita ruraykankichi. 9 Kankuna aypa kullkiyuk runakunallata kuyashpaykichi uchallikushpa kawsaykankichi. Tata Diospa kamachikunankuna chatashunkichi mana alli rurak kanaykichita. 10 Kankuna Tata Diospa kamachikunankunamanta sukta mana kasushpaykichika uchayuk kankichi. Mana tukuy kamachikunankunatachu kasushkankichi.

11 Tata Dios killkadunpi riman: “Ama chikan warmiwan uchallikushpa puñuychichu.” Chaymanta riman: “Ama runamasikichita wañuchiychichu.” Kankuna mana chikan warmiwan puñushpapish runamasikichita wañuchishpaykichika mana Tata Diospa kamachikunankunatachu kasushpa kawsaykankichi. 12 Tata Diosta kuyashpanchikuna atipanchisapa kamachikunankunata kasuyta. Mana Tata Diospa kamachikunankunata kasuptinchikuna payka kastigawashunchisapa. Chayrayku akuychi allita rimashpa allita rurashpa kawsaypachi. 13 Allita kuyanakushpa kawsaptinchikuna Tata Dioska ñukanchikunatapish kuyawashpanchikuna mana kastigawashunchisapachu. Chaymanta runamasinchikunata mana kuyashpa kawsaptinchikuna Tata Diospish mana llakichiwashpanchikuna kastigawashunchisapa.

Jesukristuta kreyishpanchikuna allita rurashpa kawsananchikuna tiyan.

14 Wawkinikuna, paninikuna, ichara suk runa mana allita rurashpa kawsaykashpa rimanman: “Ñukapish Jesukristuta allita kreyishpa kawsaykani.” Chashna rimashpapish manami tukuy shunkuchu Jesukristuta kreyiykan. Manami atipankachu kastigumanta salvanakuyta.

15 Ichara suk wawkinchipa suk paninchipa llachapankuna mikunankuna illanman. 16 Ichara paykunata mana nimata kuykashpa willankichiman: “Rillaychi allita mudakushpa mikumuychi.” Chashna mana nima llachapanta nima mikunanta kunayashpaykichika manami Tata Diospa munanantachu ruraykankichi. 17 Mana yanapanakushpa kawsashpaykichika manami tukuy shunkuchu Tata Diosta kreyishpa kawsaykankichi. Yankamanta rimankichi Tata Diosta kreyiykanaykichita.

18 Ichara suk runa rimanman: “Kanka Jesukristuta kreyinki. Ñukaka alli rurak runami kani. Kanka kreyinaykita rimashpalla mana allita rurashpa kawsashpaykika mana tukuy shunkuchu Jesukristuta kreyiykanki. Ñukaka Jesukristuta kreyishpa allita rurashpa kawsaykani.” 19 Kanka rimanki sukllalla Tata Dios tiyananta. Chayta rimashpa allita rimanki. Supaykunapish yachansapa sukllalla Tata Dios tiyananta. Paykuna Tata Dios tiyananta yachaykashpankunapish mana kasunayansapachu. Manchakushpa chukchukunsapa kastiganankunata yuyashpa. 20 Ama llullachinakushpa rimaychichu Jesukristuta kreyinaykichita. Mana allita rurashpa kawsashpaykichika manami deverastachu payta kreyishpa kawsaykankichi.

21 Ñawpa awilunchikuna Abraham Tata Diosta kreyishpa wambran Isakta ovejata wañuchikshina payta kurkan. Allita kreyishkanrayku Tata Dioska willarkan alli rurak runa kananta. 22 Abraham wambranta Tata Diosta kushkanrayku yachanchisapa payta tukuy shunku kreyishpa kawsashkanta. Abraham Tata Diosta wambranta kushpa ashwan ashwanta payta kreyishpa kawsarkan. 23 Chayrayku Tata Diospa rimanan willawanchisapa: “Abraham sukaman Tata Diosta kreyishpa kawsaptin Tata Dioska willarkan sukaman alli rurak kananta.” Chay tiempumantapacha Tata Dioska rimarkan Abraham kuyanakukmasin kananta.

24 Ñukanchikuna Tata Diosta kreyinanchikunata rimaptinchikunalla payka mana willawanchisapachu alli rurak kananchikunata. Tata Diosta allita kreyishpa allita rurashpa kawsaptinchikunara willawanchisapa alli rurak kananchikunata.
25 Chaymanta chay ñawpa waynandera warmi Rahab ishkay judiyu soldadukunata wasinpi yaykuchirkansapa. Chaymanta paykunata yanapashpa chikan ñanta kacharkansapa llaktamasinkuna ama wañuchinankunapa. Chayrayku Tata Dios willarkan alli rurak warmi kananta.
26 Yachanchisapa mana samaykuk kuerpu wañudu kananta. Chashnashina Tata Diosta kreyinanchita rimashpalla mana allita rurashpa kawsaptinchikuna wañudushina kanchisapa.

3

Mana allikunata rimashpanchikuna kunanlla uchallikunchisapa.

1 Wawkinikuna, paninikuna, ama kikikichillamanta munaychichu yachachikuk runakuna kayta. Yachankichi Tata Dios yachachikuk runakunata ashwan sinchita kastigawananchikunata mana allita ruraptinchikuna. 2 Tukuy ñukanchikuna mana allikunata ruranchisapa. Chaymanta allillata rimashpa kawsashpanchikunaka yachanchimansapa allillata rurashpa kikinchilla kamachinakushpa kawsayta.
3 Ñukanchikuna bestiata waskawan bosalchishpa atipanchisapa munashkanchita pushayta. Ñukanchikunapish chay bestiata purichikshina allikunallata rimayta yachashpanchikunaka yachanchimansapa allikunallata rurashpa kawsayta.
4 Mash yuyaychi. Sinchi wayra atun barkukunata sukaman tankaptinpish purichik runa taksha timonwan maytacha munan chayta pushan. 5 Kallunchikunaka barkupa timonninshinami. Kallunchikuna taksha timonshina kaykashpapish sukaman mana alli rimanakunata riman.
Chaymanta suk taksha killaminshamanta sachapi apikushpa miran atun nina rawraykak kananpa. 6 Kallunchikunaka ninashinami. Ñukanchikuna kallunchikunawan rimashpa atipanchisapa piñakushpa sukaman mana allikunata rimayta. Mana allita rimashpanchikuna venenowanshina wakllichinakunchisapa. Supay sukaman munachiwanchisapa piñakushpa mana allikunata rimananchikunapa. Chaypina mana allikunata rimashpanchikuna allita kawsashkanchikunamanta mana allitana sukaman llakishpa kawsanchisapa.
7 Tukuy laya sakra animalkunata pawak animalkunata machakuykunata yakupi kawsak animalkunata yachanchisapa amañachiyta. 8 Mana ni pi atipanchisapachu kikinchikunalla kallunchikunata amañachiyta allillata rimananpa. Kallunchikunawan sakra mana allikunata rimaptinchikuna kallunchikunaka wañuchikuk venenoshinami.
9 Kallunchikunawan rimanchisapa Tata Diosninchi sukaman allima kananta. Chaymanta kallunchikunallawan maldisinchisapa runamasinchikunata Tata Dios pay laya kanankunapa rurashkankuna kaptinkunapish.
10 Shiminchikunawan alli rimanata mana alli rimanata rimanchisapa. Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios mana munanchu piñakushpa mana allikunata rimananchikunapa.
11-12 Suk pukyumanta ñukñukpuru yaku llukshin. Chikan pukyumanta ayak yaku llukshin. Suk pukyullamanta mana ishkay laya yakuchu llukshinman. Kankunapish alli layakunallata rimashpa kawsaychi.
Chaymanta igo kaspi mana chikan laya wayutachu wayuchakun. Uva tronko mana igo wayutachu wayuchakun. Kankunapish allikunallata rimashpa kawsaychi.

Alli yachak kashpanchikuna kuyanakushpa kawsaypachi.

13 Kankuna alli yachak kashpaykichika allillata rurashpa mana alabanakushpa kawsanaykichi tiyan. Chashna modomanta tukuy runakuna yachankasapa deveras

alli yachak runakuna kanaykichita. 14 Kankuna wawkikichita chiknishpa paykunapa imankunata munashpa paykunawan ayninakushpaykichika ama kreyinakushpa rimaychichu alli yachak runa kanaykichita. Kikikichilla llullachinakuykankichi. 15 Chashna chiknishpa kawsashpaykichika mana Tata Diospa munanantachu ruraykankichi. Runakunapa yachanankunallata ruraykankichi. Supaypa munananta ruraykankichi. 16 Kankuna sukkunapa imankunata munashpa ayninakushpa kawsashpaykichika sukaman turbakushpa tukuy laya mana allikunata rurashpa kawsankichi.
17 Ama chay layata kawsaychichu. Tata Dios yachachiwanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. Alli yachak runakuna kashpanchikuna kushikushpalla kuyanakushpa kawsashunchisapa. Mana kikinchikunallapa munananchikunatachu rurashpa kawsashunchisapa. Tukuy piwan llakichinakushpa sukwan sukwan yanapanakushpa allita rurashpa mana llullakushpa kawsashunchisapa. 18 Mana piñakushpa kawsashpanchikuna llaktamasinchikunata yachachinchisapa paykunapish allita rurashpa allita kuyanakushpa kawsanankunapa.

4

Ama sukwan sukwan chikninakushpa chatanakuypachichu.

1 Kankuna kikikichipa munanaykichillata rurashpa kawsashpaykichi sukwan sukwan chikninakushpa yuyanakushpa llakita kunakunkichi. 2 Suk imata sukaman munankichi. Mana tarishpaykichika sukkunata chiknishpa tiyapunanta munashpa kawsankichi. Sukaman tarinayashpaykichi chikninakushpa makanakushpa kawsankichi. Chashna makanakushpa kawsashpaykichika mana uyayukchu kankichi nimata Tata Diosta mañanaykichipa. Mana mañaptikichika Tata Dios mana nimata kushunkichichu. 3 Chaymanta kikikichipa munanaykichillata munashpa Tata Diosta suk imata mañaptikichipish payka mana nimata kushunkichichu.
4 Mash uyariwaychi. Kankuna Tata Diosta manana allitanachu kreyishpa kawsaykankichi. ¿Manachu yachankichi munanaykichillata rurashpa kawsashpaykichika Tata Diosta chikniykanaykichita? Tukuy kay allpapi runakunapa ruranankunallata ruranayashpaykichika manami Tata Diosta kuyashpachu kawsankichi. 5 Chayrayku Tata Diospa rimanan willawanchisapa: “Tata Diospa Espiritun ñukanchikunapi kawsashpa sukaman kuyawanchisapa. Sukaman munan payllata kuyananchikunapa.” 6 Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna yanapawanchisapa. Chayrayku Tata Diospa rimanan willawanchisapa: “Tata Dios tukuy kuyashpa kasushpa kawsak runakunata sukaman kuyashpa yanapankasapa. Kikinlla kreyinakuk runakunata kastigankasapa.”
7 Chayrayku Tata Diosta allita kuyashpa allita kasushpa kawsaychi. Ama munaychichu supayta kasuyta. Sinchikushpa supayta mana kasuptikichi kankunamanta ashunka. 8 Tata Diosllata kuyashpa ladunchaychi. Chashna ladunchaptikichi Tata Diospish ladunchashunkichi. Mana atipankichichu Tata Diosta kuyashpa vanidartapish rurashpa kawsayta. Ama chashna ishkay yuyayuk kawsaychichu. Tata Diospa munananllata allita rurashpa kawsaychi. 9 Uchaykichita yuyashpa sukaman llakishpa wakaychi. Asikushkaykichimanta wakaychi. Kushikushkaykichimanta llakiychi. 10 Uchaykichita yuyashpa llakishpa wakaptikichi Tata Dios sukaman kushichishunkichi.

Ama yuyanakushpa mana allita rimashpa kawsaypachichu.

11 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios willawashkanchisapa kuyanakushpa kawsananchikunapa. Chayrayku ama suktapish suktapish yuyashpa kawsaychichu. Yuyanakushpa kawsashpaykichika Tata Diospa kamachikunantapish washanchashpa rimaykankichi mana alli kananta. Tata Diospa kamachikunanta kasunanchikuna tiyan. Ama rimaychichu mana alli kananta. 12 Tata Diosllami kamachiwanchisapa.

Payllami willawashunchisapa pimi allita rurashka pimi mana allitachu rurashka nishpa. Tata Diosllami atipan salvakuyta atipan kastigakuyta. Chayrayku ama chatanakushpa kawsaychichu.

Mana yachanchichu kaya imami pasanka nishpa.

13 Mash uyariwaychi. Ichara rimankichiman: “Kunan kaya rishunchisapa chikan
llaktapi suk watata kawsak. Chaypi tukuy layata rantishpa rantikushpa aypa kullkita
chaskishpa kawsashunchisapa.” 14 Chashna rimashpaykichipish manami yachan-
kichichu imashnami kaya pakarinkichi nishpa. Puyukunashina raslla rikurinkichi
raslla chinkankichi. 15 Chayrayku alli kanman rimanaykichipa: “Tata Dios mu-
naptin kawsashunchisapa. Tata Dios munaptin imatapish kaptin rurashunchis-
apa.” 16 Chayta rimanaykichi kaktaka sukaman alabanakushpa kreyinakunkichi.
Chashna alabanakushpaykichika manami allitachu rimaykankichi. 17 Allita rurayta
yachaykashpaykichi mana chayta rurashpaykichika uchallikuykankichimi.

5

Tata Dios kastigankasapa kullkiyuk runakunata mana allita rurashpa kawsaptinkuna.

1 Kankuna aypa kullkiyuk runakuna, uyariwaychi. Sukaman sufrinaykichi tiyan.
Chayrayku sukaman llakishpa turbakushpa wakaychi. 2 Tukuy tiyapushuknikichi
usuykan. Alli llachapaykichipish mamayaykan. 3 Kullkikichi kurikichi yanayan.
Chayta kawashpa yachankichi utka tukunanta. Kay tukunan tiempu kullkikichita suka-
man tantachishkankichi. Sukaman kullkita munashpaykichi ninapishina kikikichi
sukaman turbakushpa kulluchinakuykankichi.

4 Runakunata chakraykichipi trabajachishpaykichi mana pagarashkankichichu.
Mana pagarashkaykichirayku chay trabajadornikichika Tata Diospi chatakushushkan-
kichi. Chashna chatashuptikichi tukuy laya ruray atipak Tata Dios uyarishka. 5 Kay
allpapi imatapish rurashpa kushikushpalla kawsankichi. Raku likidu wañuchinapa
animalshina kankichi. Chayrayku Tata Dios utka kastigashunkichi. 6 Kankuna allita
rurashpa kawsak runakunata mana pagarashpaykichi wañuchishkankichi. Chashna
wañuchiptikichi paykunaka mana atipashkasapachu amachanakuyta.

Kamachiwakninchi Jesukristu shamunanta shuyashpanchikuna sukwan sukwan yanapanakushpa kawsaypachi.

7 Wawkinikuna, paninikuna, akuychi kushikushpa shuyaypachi Señorninchi Je-
sukristu kashkan shamunanta. Suk runa chakranpi murukunata tarpushpa tamyata
shuyan chay tarpudu murukuna wiñaptin wayunkunata pallananpa. 8 Kankunapish
chay tarpukuk runashina kushikushpa mana shaykushpa shuyaychi Señorninchi Je-
sukristu utka shamunanta.

9 Wawkinikuna, paninikuna, kunanlla Señorninchi Jesukristu shamunka
willawananchikunapa allitachu manachu rurashkanchisapa nishpa. Chayrayku ama
sukwan sukwan yuyanakushpa kawsaychichu ama Tata Dios kastigashunaykichipa.

10 Wawkinikuna, paninikuna, chay ñawpa alli yachachikukkuna sukaman Tata Diospa
rimananta yachachikushpankuna sukaman sufrirkansapa. Paykunaka sufrishpanku-
napish mana piñakushpalla kawsarkansapa. Kankunapish paykunashina sufrishpay-
kichipish mana piñakushpalla kawsaychi.

11 Yachanchisapa mana piñakushpa kushikushpalla sufrishpanchikuna Tata Dios
kushichiwananchikunata. Yachashkankichi chay ñawpa awilunchikuna Job sukaman
sufrishpapish sukaman Tata Diosta kreyishpalla kawsashkanta. Sufrishkanwasha Tata
Dios sukaman rikchak layata kushpa kushichirkan llakichikuk kuyak Tata Dios kashpa.

12 Wawkinikuna, paninikuna, mash uyariwaychi. Ama juraychichu suk runa kreyishunaykichipa. Ama Tata Diospa shutinpi nima allpapa shutinpi nimapa shutinpi juraychichu ama Tata Dios kastigashunaykichipa. Suk ima deveras kaptinka rimaychi: “Ariya.” Mana deveras kaptinka rimaychi: “Mana.”

13 Suk kankuna imapapish llakidu kashpaykichika Tata Diosta roygaychi kushichishunaykichipa. Suk kankuna kushikushpaykichika Tata Diosta alabashpa kantaychi. 14 Suk kankuna unkudu kashpaykichika kayaychi ansianuykichita chay unkuduta tipi wirawan Tata Diospa shutinpi tupashpa oranankunapa. 15 Chay ansianukuna allita Jesukristuta kreyishpa roygaptinkuna payka chay unkuduta alliyachinka. Uchallikushka kaptinka Tata Dios perdonanka. 16 Chayrayku kankuna mana allita rurashpaykichika uchaykichita sukwan sukwan willanakuychi. Chashna willanakushpaykichi sukpa sukpa Tata Diosta roygaychi unkuynikichimanta alliyachishunaykichipa. Allita rurashpa kawsashpaykichi Tata Diosta roygaptikichi payka uyarishunkichi.

17 Chay ñawpa yachachikuk Eliyas iden ñukanchikunashina runa karkan. Suk tiempu chay runa Eliyaska Tata Diosta sukaman roygarkan ama tamyananpa. Chashna roygaptin kimsa wata sokta killata manana nima tamyarkannachu. 18 Chaymanta Eliyaska kashkan Tata Diosta roygarkan tamyamunanpa. Chashna roygaptinna tamyamurkan. Kashkan tarpudu murukuna wiñashpankuna wayuchakurkansapa.

19 Wawkinikuna, paninikuna, ichará suk wawkinchi suk paninchi Tata Diospa rimananta manana kasunnachu. Kankuna chay mana kasukuk wawkinchita paninchita allita yachachiychi kashkan Tata Diosta kasunanpa. 20 Chashna allita yachachiptikichi Tata Diosman kutiptin payta wañuymanta salvankichi. Chaypina Tata Dios uchankunamanta perdonanka.

Ñuka Santiago chayllata killkashkaykichi.

1 PEDRU
PEDRU TUKUY MAYPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pedru wawkinkunata paninkunata rimachin.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Jesukristu ñuka Pedruta kachamuwashka
rimananta allita yachachikunaynipa. Chiknishuk runakuna kankunata llaktaykichi-
manta llaktan llaktan pushashushkankichi. Ponto partipi Galasia partipi Kapadosia
partipi Asia partipi Bitinia partipi kawsaykankichi. Tukuy kankunata kay kartata
killkaykaykichi.
2 Ñawpamantapacha Tata Dios kankunata sukaman kuyashushpaykichi akllashushkan-
kichi paypa wambrankuna kanaykichipa. Jesukristu yawarninta ichashkanrayku Tata
Diospa Espiritun uchaykichimanta perdonashushkankichi. Sukaman yanapashuykan-
kichi Jesukristuta allita kasushpa kawsanaykichipa. Chayrayku ñuka Tata Diosta
roygani sukaman yanapashunaykichipa kushichishunaykichipa.

Jesukristu kashkan shamunanta yuyashpa allita rurashpa kawsaypachi.

3 Wawkinikuna, paninikuna, akuychi Señorninchi Jesukristupa Tatan Diosta kuyay-
pachi. Tata Dios wambran Jesukristuta wañushkanmanta kawsachimurkan. Chay-
manta wambran Jesukristuta kawsachimushkanshina ñukanchikunatapish sukaman
kuyawashpanchikuna yanapawanchisapa mushuk kawsayta kawsananchikunapa.
Chashna mushuktana kawsashpanchikuna yachanchisapa sielupi Tata Dioswan ri-
nanchikunata kawsak. 4 Yachanchisapa sielupi kawsak riptinchikuna Tata Dioska
mana tukuyniyuk alli rurashkanta kuwananchikunata. Chaypi kawsashpanchikuna
mananami uchallikushunchisapanachu nima viejuyashunchisapanachu. 5 Kunanka
allita Tata Diosta kreyishpa kawsaptinchikuna payka tukuy laya yachak kashpa suka-
man yanapawashunchisapa sielupi chayananchikunapa. Chay sielupi Tata Dioska
rikchak layakunata rurarkan Jesukristu kashkan shamushpa kawachiwananchiku-
napa.
6 Kay allpapi kawsashpaykichira suk tiempullatana sufrishpa llakinaykichi tiyan.
Chashna llakishpaykichipish sieluman rinaykichita yachashpa sukaman kushikush-
palla kawsankichi.
7 Suk runakuna ninapi kurita chulluchinsapa tukuy allpan urmananpa chay kuri
sukaman llipyak likidu kiparinanpa. Tata Dios chay kurimanta kankunata ashwanta
kuyashushpaykichi munan allita rurashpa kawsanaykichipa. Chayrayku chay ku-
rita chulluchik runashina sufrichishunkichi yachakunaykichipa payllata kreyishpa
kawsayta. Allita rurashpa kawsaptikichi Jesukristu kashkan shamushpa kushichishun-
kichi. Willashunkichi alli rurak runakuna kanaykichita.
8 Kunanka mana Jesukristuta kawashpaykichipish sukaman kuyashpa kawsaykan-
kichi. Payta mana kawashpaykichipish allita kreyishpa kawsashpaykichi sukaman
kushikuypuru kawsaykankichi. Mana atipankichichu kushikunaykichita sukkunata
entiendichiyta. 9 Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi sukaman kushikunkichi.
Chaymanta sieluman rinkichi paywan tantalla kawsak.
10 Ñawpa tiempu Tata Diospa rimananta yachachikuk runakuna yachachikurkansapa
Tata Dios ñukanchikunata kuyawashpanchikuna salvawananchikunata. Paykunaka
Tata Diospa rimananta leyishpa munarkansapa entiendiyta imata Tata Dios ruranka
salvawananchikunapa. 11 Jesukristupa Espiritun chay alli yachachikuk runaku-
napi kawsashpa willarkansapa salvakuk runa shamunanta kay allpapi wañuk.

Willarkansapa wañushkanwasha kashkan kawsamunanta sieluman kushikushpa kutinanpa. Chay alli yachachikuk runakuna sukaman munarkansapa yachayta pimi chay salvakuk runa aykapimi shamunka nishpa.

12 Chashna yachanayaptinkunapish Tata Diospa Espiritun willarkansapa chay salvakuk runata mana kawanankunata. Willarkansapa suk tiempukuna washan ñukanchikuna kawananchikunata. Tukuy chayta Tata Diospa angelninkunapish sukaman munarkansapa yachayta. Kunanka sielumanta Tata Dioska Espiritunta kachamurkan. Chaypina Tata Diospa Espiritun ñukaykunata yanapawaptinkuna kankunata yachachishkaykichi.

Tata Dios munan allillata rurashpa kawsananchikunapa.

13 Wawkinikuna, paninikuna, Jesukristu kashkan shamuptin Tata Dios kankunata sukaman kuyashushpaykichi sieluman pushashushpaykichi allikunata kushunkichi. Chayta allita yachashpa prontanakushpa Jesukristu kashkan shamunanta shuyaychi. 14 Kankuna Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi payllata kasushpa kawsaychi. Amana ñawpa kawsashkaykichishinanachu kawsaychi. 15 Allita rurashpa kawsaychi kayawakninchi Tata Dios alli rurak kaptin. 16 Tata Dios rimananpi willawanchisapa: “Allillata rurashpa kawsaychi ñuka Tata Diosnikichi alli rurak kaptini.”

17 Kankuna rimankichi Tata Dios Tataykichi kananta. Suk diya payka tukuy runakunata suktapish suktapish willankasapa allitachu manachu rurashpa kawsashkasapa nishpa. Chaypina tukuy mana alli rurak runakunata kastigankasapa. Chayta yachashpaykichi kay allpapi kawsashpaykichira payta allita kasushpa allita kuyashpa kawsaychi.

18 Ñawpa tiempu kankuna awiluykichishina yankapa kawsaykarkankichi. Chaymanta Tata Dios mana alli kawsanaykichimanta surkushushkankichi. Manami yanayak kullkiwanchu nima kuriwanchu rantishushkankichi.

19 Jesukristu suk allima chuya chuya mana unkuyuk ovejashina wañuptin yawarnin ichakurkan. Chashna wañushpa yawarnin ichakuptin Tata Dios uchanchikunamanta perdonawashkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa.

20 Tata Dios manara kay allpata rurashpara willarkan wambran Jesukristu shamunanta salvawananchikunapa. Kunan kay tiempu Tata Dios wambran Jesukristuta kachamurkan salvawananchikunapa. 21 Jesukristu wañuptinna Tata Dios kashkan kawsachimushpa sieluman pusharkan chaypi paywan sukaman kushikushpa kawsananpa. Chayta yachashpaykichi sukaman Tata Diosta kreyishpa kawsaykankichi. Yachanchi Tata Dios kankunatapish kawsachimushunaykichita paywan tantalla sielupi kawsanaykichipa.

Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna akuychi kuyanakushpalla kawsaypachi.

22 Kunanka Tata Diospa rimananta tukuy shunku allita kasushpa kawsaykankichi. Tukuy mana alli rurashkaykichita sakishkankichi Jesukristuta kreyikmasikichiwan kuyanakushpa kawsanaykichipa. Chashna allita kuyanakushpa kawsashpaykichi tukuy shunkuykichimantapacha allita kuyanakushpalla kawsaychi.

23 Tatanchi mamanchikunamanta nasishpanchikuna wañuk runakuna kanchisapa. Chaymanta Tata Diospa rimananta kreyishpa kawsashpanchikuna mushuk nasidushina kanchisapa. Tata Diospa rimananka manami tukunkachu nima kullunkachu. Chayrayku ñukanchikunapish Tata Diospa rimananta kreyishpa kawsashpanchikuna mana tukuyniyukta kawsashunchisapa. 24 Tata Diospa rimananka willawanchisapa:

“Tukuy kiwakuna chakinkasapa.
Kiwapa sisankunapish urmankasapa.
Tukuy runakuna chay kiwashina raslla wañunankuna tiyan.

Runakunapa rurashkankunapish chay kiwa sisankunashina chinkankasapa.
25 Chashna runakuna wañuptinkunapish Tata Diospa rimananka manami tukunkachu.”
Ñukaykuna chay mana tukuyniyuk Tata Diospa rimananta kankunataka ñami
yachachishkaykichina.

2

1 Wañunaykichita yachashpaykichi amana chay ñawpa mana alli rurashkaykichita
ruraychinachu. Amana llullachikuychinachu. Mana allita ruraykashpaykichika ama
llullakushpa rimaychichu alli rurak kanaykichita. Amana munaychinachu llaktamasi-
kichipa imankuna ama tiyapunankunapa. Amana wasin wasinpi sukta sukta yuyaypi
puriychinachu.
2 Chayrak nasidu wambra sukaman lechita munan. Chay lechita munak
wambrashina sukaman munaychi Tata Diospa alli rimananllata yachakushpa
kawsayta. Chashna yachakushpa ashwan ashwanta kreyinkichi Tata Dios
salvashunaykichita. 3 Allita yachankichi Jesukristu llakichishunaykichita. Chayrayku
ashwan ashwanta payta kreyishpa kawsaychi.

Tata Diospa wasinshina kashpanchikuna paypa munananllata rurananchikuna tiyan.

4 Tata Dioska rumikunawan wasichakuk runashinami. Jesukristuka suk ash-
wan alli atun wasi kallarinan rumishinami. Ñukanchikuna paypa sawanpi churadu
apichidu rumikunashinami kanchisapa. Chayrayku akuychi payta ladunchaypachi
Tata Diospa wasinpi churadu rumikunashina kananchikunapa. Aypa runakuna
mana munansapachu kreyikuyta Jesukristu chay ashwan alli rumishina kananta.
Chashna mana munaptinkunapish Tata Dios sukaman Jesukristuta kuyashpa akllarkan
sukaman alli kallarinan rumishina kananpa. 5 Ñukanchikuna Jesukristuta kreyishpa
kawsaptinchikuna Tata Dios wasinta rurashpa rumikunatashina churawanchisapa.
Chaymanta Tata Dios rurawanchisapa alli rurak saserdotekunashina kananchiku-
napa. Jesukristu yanapawaptinchikuna Tata Diosta kushichishpa alabashpa kuyashpa
kawsanchisapa. 6 Tata Dios rimananpi willawanchisapa:
“Llaktayni Sionpi aypa rumikunawan wasinita rurasha.
Chay wasinipa allpa ukupi kallarinanpi churasha suk allima aklladu rumita.
Suk alli rurak runata kachasha chay kallarinan rumishina kananpa.
Pipish kashpa chay kachashkayni runata kreyishpa kawsashpankuna mana
pinkakunkasapachu.”
7 Jesukristuka chay kallarinan churadu rumishinami.
Ñukanchikuna payta kreyishpanchikuna yuyanchisapa sukaman allima kananta. Je-
sukristuta mana kreyinayak runakuna sukaman washanchansapa. Tata Dios ri-
mananpi willawanchisapa:
“Suk wasi rurak runakuna chay ashwan alli rumita wishchukurkansapa mana alli
nishpa.
Chashna wishchukuptinkunapish wasichakuk runa chay ashwan alli rumita chu-
rarkan wasi kallarinanpi tukuy rumikunapa sikinpi.”
8 Chaymanta Tata Diospa rimanan willawanchisapa:
“Tiyan suk allima kallarinanpi churadu rumi.
Chay rumi allima kaptinpish suk runakuna chay rumipi mitkakushpa urmansapa.”
Jesukristuka chay kallarinanpi churadu rumishinami. Paypa rimananta mana ka-
sunayak runakuna chay rumipi mitkakushpa urmak runakunashinami. Payta mana
uyarishkankunarayku Tata Dios kastigankasapa.

Tata Dios akllawashkanchisapa paypa wambrankuna kananchikunapa.

9 Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna akllawashkanchisapa paypa
wambrankuna kananchikunapa. Akllawashkanchisapa saserdotekuna kananchiku-
napa. Saserdotekuna kashpanchikuna kamachiwakninchi Jesukristuta kuyashpa
sirvishpa kawsanchisapa. Akllawashkanchisapa payllapa llaktan kananchiku-
napa. Tata Dios kayawashkanchisapa paypa almirana laya rurashkankunata
yachachikunanchikunapa. Kayawashkanchisapa paypa almirana laya lusninpishina
kawsananchikunapa. Mana kayawashkanchisapachu uchallikushpa tutapishina
kawsananchikunapa. 10 Ñawpa tiempu kankuna manara Jesukristuta kreyishpa
kawsashpaykichira manara Tata Diospa wambrankunarachu karkankichi. Manara
yacharkankichirachu Tata Dios kuyashunaykichita. Kunanka allitana yachankichi
kuyashunaykichita.

Tukuy awtoridarkunata kasunanchikuna tiyan.

11 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, suk tiempullatami kay allpapika
kawsaykanchisapa. Sieluman rishunchisapa Tata Dioswan kawsak. Chayrayku
roygaykichi amana kikikichipa munanaykichillata rurashpa kawsanaykichipa. Mana
allikunata ruranayashpaykichipish amana ruraychinachu. 12 Chaymanta allillata
rurashpa kawsaptikichipish ichara Tata Diosta mana riksik runakuna llullakushpa
rimanmansapa mana alli rurak kanaykichita. Chashna paykuna rimaptinkunapish
allillata rurashpa kawsaychi. Jesukristu kashkan shamuptin chay yuyashuknikichi
runakuna Tata Diosta alabashpa rimankasapa allita rurashpa kawsashkaykichita.

13 Tata Diosta kuyak runakuna kashpanchikuna tukuy awtoridarkunata
kasunanchikuna tiyan. Chay ashwan sinchi kamachikuk awtoridartapish allita
kasunanchikuna tiyan. 14 Tata Dios awtoridarkunata churansapa tukuy mana alli
rurak runakunata kastiganankunapa tukuy alli rurak runakunata alabanankunapa.
15 Tata Dios munan kankuna allita rurashpa kawsanaykichipa ama chay mana alli
rurak mana entiendik runakuna washanchashunaykichipa.

16 Kankuna Jesukristuta kreyik runakuna kaptikichi Tata Dios ñawpa mana alli
rurashkaykichimanta perdonashushkankichi. Tata Diospa mandunpi kawsashpay-
kichi allita rurashpalla kawsaychi. Amana kashkan mana allita ruraychinachu Tata
Dios perdonawanka nishpa. 17 Tukuy runamasikichita kuyaychi. Jesukristuta kreyik-
masikichiwan allita kuyanakushpa kawsaychi. Tata Diosta allita kuyashpa kawsaychi.
Chay ashwan sinchi awtoridarta kasushpa kawsaychi.

Sufrishpanchikunapish allillata rurashpa kawsananchikuna tiyan.

18 Kankunapa patronnikichi tiyaptin payta allita kasushpa mana washanchashpa
allita trabajashpa kawsaychi. Chay patronnikichi kuyashuptikichipish
piñayashuptikichipish allita kasushpalla kawsaychi. 19 Ichara allillata rurashpa
trabajaykaptikichipish patronnikichi piñayashunkichiman. Piñayashuptikichipish Tata
Diosta kuyashpa patronnikichita kasushpalla kawsaychi. Chashna allita kasuptikichi
Tata Dioska kushichishunkichi.

20 Ichara kankuna mana allikunata rurashkaykichirayku patronnikichi kastigashun-
kichiman. Uchaykichipi kastiguykichita upallalla muchuptikichika mana ni pi al-
abashunkichichu. Chaymanta ichara allillata ruraptikichipish patronnikichi kasti-
gashunkichiman. Mana uchaykichipi kastiguykichita upallalla muchuptikichi Tata
Dios alabashunkichi. 21 Tata Dioska kayashushkankichi allita rurashpa kawsanay-
kichipa. Jesukristupish allillata rurashpa kawsaykashpa kankunarayku sukaman
sufrirkan. Chashna sufrishpa yachachishunkichi sufrishpaykichipish allita rurash-
palla kawsanaykichipa.

22 Jesukristuka manami niman suk kuti uchallikurkanchu. Manami niman suk
kuti ni pita llullachirkanchu. 23 Runakuna payta chiknishpankuna rabyachiptinku-
napish mana nimata aynirkansapachu. Chay runakuna sufrichiptinkunapish payku-
nata mana jorachirkansapachu. Tata Diospa makinpi chay runakunata churarkan.
Yacharkan suknin diya Tata Dios chay mana alli rurak runakunata kastigananankunata.
24 Jesukristu ñukanchikunashina runa kashpa kruspi wañurkan uchanchikunamanta
perdonawananchikunapa. Wañurkan allillata rurashpa kawsananchikunapa amana
uchallikushpa kawsananchikunapana. Suk runakuna paytaka yawaryanankaman
makarkansapa ñukanchikunata alliyachiwananchikunapa.
25 Ñawpa tiempu kankuna pantakudu ovejakunashina chayta chayta purirkankichi.
Kunanka Jesukristuwan kawsaptikichi payka oveja kuydak runashina amachashun-
kichi.

3

Pedru yachachiwanchisapa imashnami kasaradukuna kawsankasapa nishpa.

1-2 Kunanka kasaradukunata yachachiykichi. Kankuna paninikuna, kusaykichita
allita kasushpa kawsaychi. Kusaykichi mana Tata Diospa rimananta kreyik kaptin-
pish kuyashpa kasushpa kawsaychi. Chaypira mana nimata rimaptikichi kusaykichi
kawashushpaykichi alli rurak warmi kanaykichita Jesukristuta kreyinmansapa.
3 Ama sukaman allichanakuyta yuyashpallachu kawsaychi. Ama aypa chaniyuk
llachapaykichillata nima kuri mulluykichillata mudakushpallachu kawsaychi. Ama
chukchaykichita sukaman allichashpachu kawsaychi sawallamanta allimata rikuri-
naykichipa. 4 Jesukristuta tukuy shunku kreyishpa kawsaychi alli modoyuk kushikuy-
puru warmi kanaykichipa. Chashna kushikuypuru kawsashpaykichi Tata Diosta suka-
man kushichinkichi.
5 Chashnami chay ñawpa alli rurak warmikunapish Tata Diosta tukuy shunku
kreyishpa kawsarkansapa. Chayrayku kusankunata kasushpa kushichishpa
kawsarkansapa. 6 Chay warmi Sarapish kusan Abrahamta kasushpa kawsarkan.
Kusanta willarkan kamachiknin kananta. Kankunapish allita kusaykichita
kasushpa mana nimata manchashpalla kawsashpaykichika Sara rurashkantashina
ruraykankichi.
7 Kunanka kankuna kasaradukunata yachachiykichi. Warmikichita allita kuyashpa
paykunapa munananta yuyashpa kawsaychi mana ullkukunashinachu sinchi
kaptinkuna. Tata Dios paykunatapish sukaman kuyashpa willarkansapa paypa
wambrankuna kanankunata. Paykunapish ullkukunashina rinkasapa sielupi Tata
Dioswan kawsak. Kankuna warmikichita mana allita kuyashpa kawsaptikichika Tata
Dios manami royganaykichita uyarinkachu.

Allita rurashpa sufriptinchikuna Tata Diosmi yanapawanchisapa.

8 Chaymanta tukuy Jesukristuta kreyikmasikichiwan alli modollapi kawsaychi. Allita
kuyanakushpa yanapanakushpa mana kreyinakushpalla kawsaychi.
9 Suk runamasikichi mana allita rurashuptikichika ama kutipaychichu. Ama nimata
ayniychichu. Tata Dios sukaman kuyashushpaykichi munan yanapashuynikichita.
Chayrayku kankunapish tukuy mana alli rurashuknikichi runakunata allita kuyash-
palla yanapaychi. 10 Tata Dios rimananpi willawanchisapa:

“Kankuna kushikushpalla kawsanayashpaykichika ama nima mana allikunata ri-
mashpa kawsaychichu.
Ama llullakushpa kawsaychichu.
11 Allillata rurashpa kawsaychi.
Ama kawsaychichu mana allita rurashpa.
Tukuy llaktamasikichiwan allita kuyanakushpa kawsaychi.

12 Tata Dios tukuy alli rurak runakunata yanapansapa.
Suk imata mañaptinkuna uyarinsapa.
Runakuna mana allikunata rurashpa kawsaptinkuna Tata Dios piñakun."
13 Kankuna allita rurashpa kawsaptikichi yaka tukuy runakuna allita tratashunkichi. 14 Ariya chashna allita rurashpa kawsaptikichipish ichara suk runakuna chiknishushpaykichi mana allita tratashunkichiman. Chashna mana allita tratashuptikichipish kushikuychilla. Ama chay mana alli rurak runakunata manchaychichu.
15 Jesukristullata tukuy shunku kuyaychi kamachishuknikichi kaptin. Ichara runakuna tapushunkichiman: "¿Imapatí kankuna sufrishpaykichipish Jesukristuta kuyashpalla kasushpalla kawsaykankichi?" Chashna tapushuptikichi allillapi mana piñakushpa yachachiychi.
16 Jesukristuta kreyishpa allita rurashpa kawsaptikichipish ichara runakuna rimanmansapa mana allikunata rurashpa kawsaykanaykichita. Chaypina allita rurashpa kawsashkaykichita kawashpa pinkachinakunkasapa.
17 Mana allita rurashkaykichirayku sufriptikichi alli kanman sufrinaykichipa. Ashwan alli kanman Tata Dios munaptin allita rurashkaykichirayku sufrinaykichipa.
18 Jesukristu sukaman sufrishpa suk kutilla wañurkan tukuy mana alli rurananchikunamanta perdonawananchikunapa. Mana alli rurak runakuna kaykaptinchikuna Jesukristu mana nima uchayuk kaykashpa ñukanchikunarayku wañurkan. Payka wañurkan Tata Diosman pushawananchikunapa paywan tantalla kawsananchikunapa. Jesukristu runa kashpa wañurkan. Wañushpapish espiritu kashpa kawsarkanlla.
19 Chashna Jesukristu espiritu kashpa rirkan wañushka runakunata willaksapa tukuy layapi kamachikuk kananta. 20 Chay wichkadu wañudu runakuna ñawpa awilunchi Noeta mana kasunayarkansapachu. Noeka barkuta ruraykashpa tukuy runamasinkunata willarkansapa Tata Diosta kreyishpa kawsanankunapa. Tata Dios sukaman kuyashpankuna sukaman munarkan kreyinankunapa. Chay runakuna mana kreyiptinkuna Tata Dios tukuy allpata yakuwan untachirkan paykuna sipikushpa wañunankunapa. Noe rurashkan barkupi pusak runakuna yaykushpa sipikuymanta kishpirkansapa. 21 Tata Dios chay pusak runakunata yakumanta kishpichishkankuna yuyachiwanchisapa bawtisakunanchikunata.
Bawtisakushpanchikuna yachanchisapa Jesukristu kawsamushkanrayku Tata Dios salvawananchikunata. Mana bawtisakunchisapachu mayllanakuyta munashpalla. Bawtisakushpanchikuna Tata Diosta royganchisapa yuyayninchikunata allichananpa allita rurashpa kawsananchikunapa.
22 Jesukristu kawsamushkanwasha sieluman rirkan Tata Diospa alli ladunpi kawsananpa. Tukuy supaykuna angelkuna kamachikukkuna Jesukristullata kasunankuna tiyan tukuy awtoridarkunamanta ashwan sinchi kamachikuk kaptin.

4

Tata Dios yanapawaptinchikuna atipanchisapa sukwan sukwan yanapanakuyta.

1 Jesukristu sukaman sufrishkanrayku ñukanchikunapish kushikushpalla mana rabyashpa sufrinanchikuna tiyan. Sufrishpanchikuna manana ñawpashinanachu mana allikunata rurashpa kawsashunchisapa. 2 Chashna sufrishpanchikuna munanchisapa kay allpapi kawsashpara Tata Diospa munananllata rurashpa kawsayta. Manana munanchisapanachu kikinchikunapa munananchikunallata rurashpa kawsayta.
3 Unay tiemputana kankuna Jesukristuta mana kreyishpa kawsak runakunashina mana allikunata rurashpa kawsarkankichi. Tukuy laya mana allikunata munarkankichi rurayta. Kikikichipa munanaykichillata rurashpa kawsarkankichi. Sukaman mikushpa upyashpa machashpa sukwan sukwan millanapa layakunata rurashpa kawsarkankichi. Millanapa laya ruradu dioskunata kuyashpa kawsarkankichi.

4 Kunanka manana llaktamasikichiwan tantallana mana allita rurashpa
kawsaptikichi paykuna chikan layatana kawashunkichi. Yuyashushpaykichi
rimansapa mana alli rurak runakuna kanaykichita. 5 Tata Dios tukuy wañudu
runakunata kawsak runakunata tapuptinkuna ayninankuna tiyan allitachu manachu
rurashkasapa nishpa. 6 Ñawpa alli yachachikuk runakuna ñawpa kawsak runakunata
yachachirkansapa Tata Diosta kreyishpa kawsanankunapa. Chay Tata Diosta
kreyik runakuna wañuy yachak runakuna kashpankuna wañurkansapa. Chashna
wañushpankunapish kunanka Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsaykansapa.

7 Rikchak laya tiyak utkana tukunka. Chayrayku allita yuyashpa allita rurashpa
kawsaychi. Tukuy diya tukuy shunku Tata Dioswan parlashpa kawsaychi. 8 Sukaman
allita sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaychi. Chashna kuyanakushpaykichi suk-
wan sukwan perdonanakunkichi. 9 Wasikichipi wawkikichita panikichita kushikush-
palla mana uyayashpa chaskiychi.

10 Tata Dios tukuy kankunata atipachishunkichi rikchak laya allikunata rurashpa
yanapanakunaykichipa. Chashna Tata Dios atipachishuptikichi kushikushpalla suk-
wan sukwan yanapanakuychi. 11 Tata Dios kankunata yachachikuyta atipachishup-
tikichi allita kuskata paypa rimananta yachachikuychi. Tata Dios kankunata ati-
pachishuptikichi runamasikichita yanapayta kushikushpalla yanapaychi. Chashna
allita yanapaptikichi tukuy runakuna Tata Diosta kuyashpa yachankasapa Jesukristu
sukaman yanapashushkaykichita. Ariya Tata Dioska mana tukuyniyuk sukaman alli-
mami. Sukaman rikchak layata atipan rurayta. Chayrayku akuychi payllata kuyashpa
kawsaypachi.

Runakuna chikniwaptinchikunapish kushikushpalla kawsaypachi.

12 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, sufrishpaykichi ama rimaychichu imapatí
sufriykani nishpa. Sufriptikichi Tata Dios yachanayan payllatachu katinkichi manachu
nishpa. 13 Kay allpapi sufrishpaykichi Jesukristushina sufriykankichi. Chayrayku suka-
man kushikushpalla kawsaychi. Jesukristu kashkan shamuptin payta llipyakpuruta
kawashpaykichi ashwan allimata kushikunkichi. 14 Kankuna allita Jesukristuta krey-
ishpa kawsaptikichi suk runakuna kamishuptikichipish kushikushpalla kawsaychi.
Tata Diospa Espiritun sukaman kushichishushpaykichi yanapashuykankichi Jesukris-
tuta kuyashpa kawsanaykichipa.

15 Mana munanichu runamasikichita wañuchikshina suwakukshina uchallikukshina
mana allikunapi yaykukshina sufrinaykichipa. 16 Chaymanta Jesukristuta allita krey-
ishkaykichirayku sufrishpaykichika kushikushpalla mana pinkakushpa Tata Diosllata
alabaychi.

17 Kay tiempu sufriykanchisapa Tata Dios kawawananchikunapa allitachu man-
achu rurashunchisapa nishpa. Ñukanchikuna paypa wambrankuna kaykashpa sufript-
inchikuna Tata Diospa rimananta mana kasukuk runakuna ashwan sinchita sufrinkas-
apa. 18 Allita rurashpa sufriptinchikunapish Tata Dios salvawanchisapa. Tukuy
mana alli rurak runakuna ñukanchikunamanta ashwan sinchita sufrinankuna tiyan.
19 Chayrayku Tata Dios munaptin sufrishpanchikunapish allillata rurashpa kawsay-
pachi. Rurawakninchikuna Tata Diospa makinpi churanakuypachi. Payka tukuy laya
ruray atipak kashpa mana llullachiwanchisapachu.

5

Jesukristuta kreyik runakuna allita rurashpa kawsananchikuna tiyan.

1 Kunanka kankunapa ansianuykichita yachachini. Ñukapish paykunashina Tata
Diospa rimananta yachachikuk ansianu kani. Jesukristuta kawarkani sukaman sufr-
ishpa wañuptin. Chaymanta Jesukristu kashkan shamushpa allimata rikurimuptin Tata
Dios chay ansianukunatashina ñukatapish kushichiwanka.
2 Tata Dios kankunata willashushkankichi ovejakunata kuydak runakunashina
tukuy Tata Diosta kreyikmasikichita allita kuydanaykichipa. Chayrayku allita mu-
nashpaykichi paykunata kuydaychi. Mana kullkillata munashpaykichilla kuyday-
chi. Kushikushpalla trabajaychi. 3 Ama sinchi kamachikuk patronshina ka-
machikuychichu. Allillata yachachikuychi. Allillata rurashpa kawsaychi Jesukris-
tuta kreyikmasikichi kankunata kawashushpaykichi paykunapish allillata rurashpa
kawsanankunapa.
4 Jesukristuka tukuy ovejakunata kuydak runakunamanta ashwan alli kuydakukmi.
Chaymanta kashkan shamuptin Tata Dios kankunatapish mana tukuyniyuk premyuy-
kichita koronatashina kushunkichi paywan tantalla alli kamachikuk kanaykichipa.
5 Chaymanta kankunata waynakuna, shipashkuna willaykichi: Chay kuydashukni-
kichi ansianukunata allita kasushpa kawsaychi. Tukuy kankuna sukwan sukwan
kasunakuychi. Ama kikikichilla kreyinakushpa kawsaychichu. Tata Diospa rimananpi
willawanchisapa:
“Tata Dios tukuy kuyashpa kasushpa kawsak runakunata sukaman kuyashpa yana-
pankasapa.
Kikinlla kreyinakuk runakunata kastigankasapa.”
6 Chayrayku Tata Dios rikchak layata ruray atipak kaptin paypa makinpi churanakuy-
chi. Chashna paypa makinpi churanakuptikichi suknin diya payka willashunkichi
alli rurak kanaykichita. 7 Tata Dios sukaman kuyashushpaykichi yanapashunkichi.
Chayrayku sufrishpaykichipish tukuy llakinaykichita payta willaychi.
8 Supay iden mikunanta maskak pumashina chiknishushpaykichi sukaman munan
uchapi urmachishuynikichita. Chayrayku allita kuydanakuychi ama uchapi urma-
chishunaykichipa. 9 Jesukristullata allita kreyishpa kawsashpaykichi sinchikuychi ama
supayta kasunaykichipa. Yachankichi tukuy partipi Jesukristuta kreyikmasikichikuna
iden kankunashina sufrishpa kawsanankunata.
10 Suk tiempullata sufrishkaykichiwasha Tata Dios yanapashunkichi allita rurashpa
payllata katishpalla kawsanaykichipa. Yanapashunkichi sinchikunaykichipa ama
uchapi urmanaykichipa. Amachashunkichi ama ni pi Tata Diosmanta ashuchishunay-
kichipa. Chaymanta Tata Dios sukaman kuyashushpaykichi sieluman pushashunkichi
mana tukuyniyukta Jesukristuwan tantalla kushikushpa kawsanaykichipa. 11 Tata
Dios rikchak layata atipak kaptin akuychi mana tukuyniyukta payllata kuyashpa
kawsaypachi.

Pedru kay kartata tukuchashpa wawkinkunata rimachinsapa.

12 Wawkinchi Silvano Jesukristuta alli kreyik runa kashpa yanapawarkan kay kar-
tata killkayta. Yanapawaptin ñuka kay taksha kartata kankunata animuchishpa kil-
lkashkaykichi. Yachachishkaykichi Tata Dios kuyashushpaykichi yanapashunayki-
chita. Kankuna Tata Dios kuyashunaykichita yachashpaykichi payta allita katishpalla
kawsaychi.
13 Kay Babilonia llaktamanta Jesukristuta kreyikmasikichi rimachishunkichi. Tata
Dios kankunatashina paykunatapish akllashkasapa paypa wambrankuna kananku-
napa. Wambrayni Markospish rimachishunkichi.
14 Kankuna tantanakushpaykichi kuyanakushpa rimachinakuychi. Jesukristuta
kreyikkuna kaptikichi ñuka kankunapa Tata Diosta roygaykani kushichishunaykichipa.
Ñuka Pedru kayllatami killkashkaykichi.

2 PEDRU
PEDRU ISHKAYNIN KUTI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Pedru Tata Diosta kreyik runakunata rimachinsapa.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Jesukristupa mandunpi kaptini payka ñuka
Pedruta kachamuwashka rimananta yachachikuypi purinaynipa. Salvawakninchi
Jesukristu sukaman alli rurak Diosninchi kaptin kankuna ñukaykunashina sukaman
kushikushpa payta kreyishpa kawsaykankichi. Payta kreyiptikichi kay kartata kil-
lkaykaykichi. 2 Kankuna Tata Diosta Señorninchi Jesukristuta riksiptikichi sukaman
yanapashushpaykichi kushichishunkichi.

Pedru yachachiwanchisapa imashnami Jesukristuta katishunchisapa nishpa.

3 Jesukristuta riksiptinchikuna Tata Dios sukaman tukuy laya atipak kashpa
yanapawanchisapa allita rurashpa payta kuyashpa kawsananchikunapa. Jesukristu
sukaman almirana laya alli rurak kashpa sukaman kuyawashpanchikuna
kayawashkanchisapa payllata kasushpa kawsananchikunapa. 4 Jesukristu
sukaman kuyawashpanchikuna willawashkanchisapa sukaman allimata
yanapawananchikunata. Kankuna chay alli willawashkanchikunata kasushpa
kawsashpaykichi atipankichi Jesukristushina allita rurashpa kawsayta. Manana
chay mana Jesukristuta kreyik runakunashinanachu munanaykichillata rurashpa
kawsankichi.
5 Chayrayku Jesukristuta kreyishpa kawsashpaykichi sinchikushpa allillata rurashpa
kawsaychi. Chashna allillata rurashpa kawsashpaykichi Tata Diospa rimananta allita
yachakuychi. 6 Tata Diospa rimananta yachakushpaykichi kikikichi kamachinakuy-
chi. Kikikichi kamachinakushpaykichi mana shaykushpalla Jesukristuta katishpa
kawsaychi. Jesukristuta katishpa kawsashpaykichi payta kuyashpalla kawsaychi.
7 Jesukristuta kuyashpalla kawsashpaykichi tukuy Jesukristuta kreyikmasikichiwan
kuyanakushpa kawsaychi. Kuyanakushpa kawsashpaykichi tukuy runamasikichita
kuyashpa kawsaychi. 8 Ashwan ashwanta allita rurashpa kawsashpaykichi kamachi-
wakninchi Jesukristuta sukaman kushichinkichi. Payta ashwan allita riksinkichi.
Payta riksishpaykichi manami yankapachu katiykankichi.
9 Mana Jesukristuta ashwan ashwanta kasushpa kawsashpanchikunaka iden mana
alli kawakuk runakunashinami kanchisapa. Manana yuyanchisapanachu Tata Dios
ñawpa uchanchikunamanta perdonawashkanchikunata.
10 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios akllashushkankichi paypa mandunpi
kawsanaykichipa. Chayrayku mana shaykushpa tukuy shunku kreyishpa payllata
katiychi. Tata Diospa rimananta allita kasushpaykichi mana uchapi urmankichichu.
11 Chashna allita rurashpa kawsaptikichi Tata Dios sukaman kushikushpa sieluman
pushashunkichi paywan kushikushpa kawsanaykichipa. Chaypi salvawakninchi Je-
sukristu mana tukuyniyukta sukaman allimata tukuy layapi kamachikuykan.

Pedru tukuy yachachikushkanta yuyachiwanchisapa.

12 Kankunaka ñami Tata Diospa rimananta allitana yachankichi. Chayta allita
kreyishpa kawsaykankichi mana llulla kaptin. Chayta allita yachaykaptikichip-
ish ñuka kashkan tukuyta yuyachiykaykichi. 13 Amarapish wañushpaynira sukaman
munani tukuy yachachishkaynikunata yuyachiynikichita. 14 Señorninchi Jesukristu
willawashka utka wañunaynitana. 15 Chayrayku tukuy yachachishkaynikunata yuy-
achiykaykichi wañushkayniwasha ama kunkanaykichipa.

16 Ñuka yachachikukmasinikunawan ñami allitana yachachishkaykichi Señorninchi
Jesukristu tukuy laya ruray atipak kananta. Yachachishkaykichina kashkan shamu-
nanta. Chashna yachachishpaynikuna manami kikinikunapa yuyanaynikunaman-
tachu kuentukunata parlachishkaykichi. Ñukaykuna tukuy laya yachak Jesukris-
tuta kikinikuna ñawinikunawan kawarkanisapa. 17 Suk kuti urkupi kashpaynikuna
kawarkanisapa Tata Dios Jesukristuta sukaman kuyashpa llipyachiptin. Uyarirkanis-
apa Jesukristuta kuyashpa alabaptin. Sielumanta Tata Dios willarkan: "Kayka
wambraynimi. Paytami sukaman kuyani." 18 Chashna Tata Dios sielumanta willaptin
chay akllashkan urkupi kashpaynikuna uyarirkanisapa.

19 Tata Dios sielumanta rimashka kaptin yachanchisapa chay ñawpa yachachikuk
runakunapa killkashkankuna deveras allima kananta. Chayrayku chaykunata allita
kasuychi. Chay killkashkankunaka alkusa tutapi rawraykakshinami. Jesukristu
kashkan shamunankaman Tata Diospa rimanan pakarinan llukshimuykak luserushina
yachachiwanchisapa. Jesukristu kashkan shamushpa inti lusnin kawachiwananchiku-
nashina tukuy layata yachachiwashunchisapa.

20 Allita uyariwaychi. Ñukanchikuna manami kikinchikunallachu atipanchisapa Tata
Diospa rimananta entiendiyta. 21 Ñawpa alli yachachikuk runakuna mana kikinkunapa
yuyayninkunallatachu yachachikurkansapa. Tata Diospa Espiritun chay alli rurak
runakunata yachachiptinkuna Tata Diospa rimananta allita yachachikurkansapa.

2

Aypa llulla yachachikuk runakuna tiyan.
(Judas 4-13)

1 Ñawpa tiempu aypa mana alli yachachikuk runakuna israel runakunata llul-
lachirkansapa. Kunanpish kankunapi aypa mana alli yachachikuk runakuna tiyan.
Kankuna mana malisyaptikichi llullachishunkichi amana Jesukristuta allita kreyishpa
kawsanaykichipa. Mana kreyinayansapachu Jesukristu wañushpa uchankunamanta
salvanankunata. Chashna llullachikushpa yachachikuptinkuna Tata Dios raslla kasti-
gankasapa.

2 Aypa runakuna chay llullachikuk runakunata katishpa mana alli ruranakunata
rurashpa kawsankasapa. Chayrayku suk runakuna rimankasapa Jesukristupa
yachachikunan mana alli kananta. 3 Chay llullachikuk runakuna kikinku-
napa yuyayninkunallata yachachikushpa munansapa kullkita kunaykichipa.
Ñawpamantapacha Tata Dios rimarkan tukuy llullachikuk runakunata kastiganankunata.
Chayrayku mana kishpinkasapachu Tata Diospa kastigunmanta.

4 Ñawpa tiempu suk angelkuna mana allikunata ruraptinkuna Tata Dios mana
perdonarkansapachu. Chay angelkunata kadenashpa rawraykak ninaman
wishchukurkansapa tuta likidupi kiparinankunapa. Chay tuta likidupi Tata Dios
paykunata wakaychaykansapa willanan diyakaman maymanmi kachankasapa nishpa.

5 Chaymanta ñawpa tiempu Noepish runamasinkunata allita yachachiptinkunapish
mana munarkansapachu kreyiyta. Chayrayku Tata Dios mana perdonashpa tukuy all-
papi yakuta untachirkan. Chaypina tukuy chay mana alli rurak runakuna sipikushpa
wañurkansapa. Tata Dios alli rurak Noeta kanchis runakunawan tantallata sal-
varkansapa ama sipikushpa wañunankunapa.

6 Chaymanta Tata Dios chay ishkay ñawpa llaktakuna Sodomata Gomorrata
rupachirkansapa uchpa tukunankunakaman. Paykunata rupachirkansapa tukuy
runakuna yachanankunapa Tata Dios mana alli rurak runakunata kastiganankunata.
7 Chay Sodomapi kawsak runa Lot sukaman llakirkan llaktamasinkuna mana allita
rurashpa kawsaptinkuna. Chayrayku Tata Dios chay ishkay llaktakunata rupachishpa

chay alli rurak Lottaka salvarkan ama rupananpa. 8 Chay Lotka tukuy diya kawarkan
llaktamasinkunata sukaman mana allita rurashpa kawsaptinkuna. Uyarirkan mana
allita rimashpa kawsaptinkuna. Chayta kawashpa uyarishpa sukaman tukuy shunku
llakishpa kawsarkan.
9 Tata Dios allita yachan yanapawayninchikunata ama llaktamasinchikunashina
mana allita rurananchikunapa. Chaymanta Tata Dios tukuy mana alli rurak runaku-
nata kawapayansapa suknin diyakaman kastiganankunapa. 10 Mana alli munanank-
nallata rurak runakunata ashwan sinchita kastigankasapa. Chay runakuna mana
nima Jesukristupa kamachikunanta kasunayansapachu. Sukaman kikinkuna kreyi-
nakushpa munanankunallata rurashpa kawsansapa. Mana manchansapachu sielupi
kawsak sinchi awtoridarkunata rabyachiyta. 11 Angelkuna paykunamanta ashwan
sinchi atipak kaykashpankunapish Jesukristupa ñawpakninpi mana animukunsapachu
nima mana alli rurak kamachikukkunata chatashpa rabyachiyta.
12 Chay awtoridarkunata rabyachik runakuna animalkunashina mana entiendin-
sapachu allitachu manachu ruraykansapa nishpa. Mana kuentata kunakushpalla
munanankunallata rurashpa kawsansapa. Nasinsapa animalkunashina trampapi
urmashpa wañunankunapa. Tata Diospa rimananta mana entiendishpankuna washan-
chansapa. Chayrayku iden animalkunashina wañunkasapa. 13 Chay runakuna sukku-
nata sufrichishkankunashina Tata Dioska paykunatapish sufrichinkasapa. Diyapipish
mana pinkakushpa kushikushpalla mana allita rurashpa kawsansapa. Kankunawan
tantanakushpa mikushpankuna pinkakuna layakunata ruransapa. Mana allikunata
ruraykashpankuna kikinkunalla kushikushpa llullachinakunsapa.
14 Chay llullachikuk runakunaka maykan warmikunata kawashpa yuyansapa payku-
nawan uchallikuyta. Mana kunkanayansapachu uchallikuyta. Raslla kreyikuk runaku-
nata llullachinsapa mana allita ruranankunapa. Rikchak laya kawanankunallata
munansapa. Tata Dios chay laya runakunata sukaman kastigankasapa.
15 Chay llullachikuk runakuna allita rurashkankunamanta manana allita rurashpana
kawsansapa. Chay ñawpa tiempu kawsak Beorpa wambran Balamshina kawsansapa
kullkita sukaman munashpa mana allita rurashpa. 16 Chay yachachikuk Balam kul-
lkita sukaman chaskinayashpa suk burru sawanpi riykarkan Tata Diosta royganapa
llaktanta kulluchinanpa. Chashna riykashpa chay burrun rasllana iden runashina
rimakushpa willarkan ama chay mana alli yuyananta rurananpa.
17 Chay mana alli yachachikuk runakunaka mana yakuyuk pukyukunashinami.
Paykunaka puyukuna wayra chinkachinanshinami. Tata Dios chay llullachikuk
runakunata mana tukuyniyuk tuta likiduman churankasapa. 18 Chay laya runakuna
sukaman alabanakushpankunapish yankamanta rimakunsapa. Chaymanta runakuna
uchankunamanta llukshinayaptinkuna llullachinsapa kashkan paykunashina mu-
nanankunallata rurashpa kawsanankunapa. 19 Chay runakunaka mana alli rurak
runakunata willansapa yanapanankunata mana alli rurananankunamanta llukshichiyta.
Chashna willashpankunapish mana atipansapachu ni pita yanapayta. Paykunaka
mana alli ruranata amañashpa rurayta chay mana alli ruranankunata ruransapa.
20 Chay llullachikuk runakuna suk tiempullata Señorninchi salvawakninchi Jesukris-
tuta riksishpa manana uchallikushpana kawsarkansapa. Chaymanta Jesukristuta
riksishkankunamanta sukaman munarkansapa kashkan mana allikunata rurashpa
kawsayta. Mana alli kawsashkankunamanta ashwan mana allikunata rurashpana
kawsansapa. 21 Chay runakuna allita Tata Diospa kamachikunankunata riksishkanku-
namanta manana kasunayansapanachu. Paykunapa ashwan alli kanman karkan
mana Tata Diospa rimananta riksinankunapa.
22 Runakuna rimansapa: “Suk allku kipnashpa chay kipnanllata mikun. Chaymanta
suk kuchi chuya chuyata armakushpa kashkan turupi rin kuchpakushpa chapunakuk.”

Chay runakuna kashkan mana allita rurashpa kawsashpankuna iden chay kipnanllata mikuk allkushinami. Iden chay turupi chapunakuk kuchishinami.

3

Jesukristu kashkan shamunka.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, kay ishkaynin kartata killkaykaykichi. Kay ishkantin kartaynikunapi allita yuyachiykichi allillata yuyashpa kawsanaykichipa. 2 Allita yuyaychi ñawpa alli yachachikuk runakuna yachachikushkankunata. Chaymanta salvawakninchi Señor Jesukristu ñukaykunata kachamuwashkasapa paypa yachachikunankunata yachachikunaynikunapa. Kay yachachikunaynikunatapish allita yuyaychi.

3 Tukuy yachachikunaynikunamanta ashwan allita kayta yuyaychi: Jesukristu shamunan tiempu aypa runakuna kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsankasapa. Tata Diospa rimananta mana munashpa asichinkasapa. 4 Chashna asikushpa tapuwashunchisapa: "¿Aykapití Jesukristu shamunka? Payka rimarkan kashkan shamunanta. Chashna rimashka kashpapish manara shamunrachu. Aypa tatanchikuna Jesukristuta shuyashpana wañushkasapa. Tata Dios allpata rurashkanmantapacha tukuy runakuna idenllata kawsanchisapa."

5 Chay asikuk runakunaka mana munansapachu kreyikuyta ñawpa tiempu Tata Dios rimashpalla tukuy sieluta allpata rurashkanta. Mana kreyinsapachu Tata Dios yakuta tantanachishkanta allpa rikurinanpa. 6 Chay runakunaka mana kreyinayansapachu ñawpa tiempu Tata Dios yakuwan allpata untachishpa tukuy uchasapa runakunata sipichishkankunata.

7 Jesukristu kashkan shamushpa tukuy runakunata willawashunchisapa ima layatami kawsashkanchisapa nishpa. Tapuwashkanchikunawasha Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata ninaman kachankasapa. Tata Dios chay mana alli rurak runakunata kastigashpankuna rimashpalla tukuy sieluta tukuy allpata rupachinka.

Jesukristu mana unayankachu shamuyta.

8 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, allita yuyaychi. Tata Dios yuyan waranka watakuna iden suk diyalla kananta. Paypa suk diyaka iden waranka watakunashinami. 9 Chay asikuk runakuna yuyansapa Jesukristu sukaman unayananta shamunanpa. Chashna yuyaptinkunapish mana unayankachu shamunanpa. Payka sukaman tukuy runakunata kuyashpa munan uchankunamanta wananankunapa. Mana munanchu ni pi kullunanpa. Chayrayku manara shamunrachu.

10 Suknin diya mana ni pi yuyashkan oras Jesukristu suwa runa shamukshina kashkan shamunka. Kashkan shamuptin tukuy sielu inti killa luserukuna sukaman manchanapa layata sukaman bullata rurashpa chinkanankuna tiyan. Tukuy laya tiyak rawraykak ninapi rupashpa kullunankuna tiyan. Allpa tukuy allpapi tiyakkunapish ninawan sukaman rupanankuna tiyan.

11 Chashna manchanapa layata tukuy tiyak kullunanta yachashpaykichi allita rurashpa Jesukristuta kuyashpa kawsaychi. 12 Sukaman kushikushpa munaychi Jesukristu utka shamunanta. Jesukristu shamushpa tukuy sielupi tiyakta rupachinka. Chay rawraykak nina ukupi tukuy allpa chullunka. 13 Allpawan sielu rupanankunapa kaptinpish Tata Dios willawashkanchisapa: "Suk mushuk sieluta suk mushuk allpata rurasha. Chay mushuk allpapi tukuy runakuna allillata rurashpa kawsankasapa." Chashna Tata Dios willawaptinchikuna akuychi chay mushuk allpata chay mushuk sieluta sukaman munashpa shuyaypachi.

Jesukristu shamunanta yuyashpa allita rurashpa kawsaypachi.

14 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, chay mushuk allpata shuyaykash-
panchikuna akuychi allita rurashpa kawsaypachi. Chaypina Jesukristu kutimushpa
kushikushpalla allillata ruraykaptinchikuna tarimuwashunchisapa.
15 Mash allita yuyaychi. Jesukristu runakunata llakichishpa manara shamunrachu
paykunata munashpa salvayta. Munananchi wawkinchi Pablupish Tata Dios
yachachiptin kartankunata killkashpa chayllata yachachishushkankichi. 16 Payka
kartankunapi yachachishushkankichi Jesukristu shamunanta. Paypa kartankunapi
mana entiendina laya tiyaptin chay mana alli yachachikuk runakuna mana allita
Jesukristuta kreyishpankuna mana entiendinsapachu. Chayrayku mana kuskatachu
yachachikunsapa. Chay runakunaka Tata Diospa ñawpa rimanantapish mana
kuskatachu yachachikunsapa. Chayrayku Tata Dios sukaman kastigankasapa.
17 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, tukuy yachachishkaynikunata allita
yuyaychi ama chay llullachikuk runakuna llullachishunaykichipa. Ama chay mana alli
rurak runakunata kasuychichu ama paykunashina mana allita rurashpa kawsanay-
kichipa. 18 Salvakuk Señorninchi Jesukristuta ashwan ashwanta riksishpa kuyashpa
kawsaychi. Mana tukuyniyukta payta alabaychi.
Ñuka Pedru chayllata killkashkaykichi.

1 JUAN
JUAN TUKUY MAYPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Manara allpa tiyaptinra Jesukristu Tatan Dioswan kawsaykarkan.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Juan kay kartata killkashpa kankunata sukaman allita yachachishkaykichi. Manara kay allpa tiyaptinra Jesukristu Tatanchi Dioswan kawsaykarkan. Payka kay allpapi nasirkan runa kananpa yachachiwananchikunapa imashnami Tata Dioswan kawsashunchisapa nishpa. Ñukaykuna payta ñawinikunawan kawashkanisapa makinikunawan llankashkanisapa. Parlaptin uyarishkanisapa. Rikchak laya allikunata ruraptin kawashkanisapa. 2 Jesukristu Tatan Dioswan kawsaykashkanmanta kay allpaman shamurkan kaypi kawsananpa. Ñukaykuna paytaka kawashkanisapa. Kunanka yachachiykaykichi kankunapish ñukaykunashina Tata Dioswan mana tukuyniyukta kawsanaykichipa.

3 Kashkan willaykichi Jesukristu kay allpapi kaptin payta kawashkaynikunata uyarishkaynikunata. Ñukaykuna Tata Dioswan wambran Jesukristuwan tantalla kuyanakushpa kawsaykanisapa. Chayta willaykichi kankunapish ñukaykunawan tantalla kuyanakushpa kawsanaykichipa. 4 Chayta killkaykaykichi kankunapish ñukaykunashina sukaman kushikunaykichipa.

Tata Dioska lus likidumi.

5 Ñukaykuna Jesukristu yachachiwashkanta yachachiykaykichi: Tata Dioska lus likidumi. Paypika manami nima tuta tiyanchu.

6 Ichara ñukanchikuna mana allita ruraykashpanchikuna rimanchimansapa Tata Dioswan kuyanakushpa kawsaykananchikunata. Chashna rimashpanchikuna tutapishinalla kawsaykanchisapa. Kikinchikunalla llullachinakuykanchisapa. Tata Diospa rimananta mana kasushpachu kawsaykanchisapa.

7 Tata Dioska lus likidumi. Allillata rurashpa kawsan. Ñukanchikunapish payta kreyishpanchikunaka allita rurashpa kawsashunchisapa. Luspishinami kawsashunchisapa. Tukuy Jesukristuta kreyikmasinchikunawan kuyanakushpa kawsashunchisapa. Chay layata kawsaptinchikuna Tata Diospa wambran Jesukristupa yawarnin uchanchikunamanta pichawanchisapa.

8 Mana uchayuk kananchikunata rimashpanchikunaka kikinchikunalla llullachinakuykanchisapa. Mana kuskatachu rimaykanchisapa. 9 Uchanchikunata Tata Diosta willaypachi. Chashna uchanchikunata payta willashpanchikuna yachanchisapa perdonawananchikunata alli rurak kashpa. Chay uchanchikunamanta pichawanchisapa. 10 Tata Dios willawanchisapa tukuy runakuna uchayuk kananchikunata. Chayrayku ama llullakushpa rimaypachichu mana uchayuk kananchikunata. Chashna rimashpanchikunaka rimaykanchisapa Tata Dios llulla kananta. Tata Diospa rimananta manami kreyishpachu kawsaykanchisapa.

2

Jesukristuka alli salvawakninchikunami.

1 Munanayni wambraynikuna, kay kartata killkaykaykichi ama uchallikushpa kawsanaykichipa. Chaymanta mana allikunata ruraptinchikuna Jesukristuka alli rurak kashpa abogadonchikunami. Payka Tata Diospa ñawpakninpi favorninchikunapi rimakushpa amachawanchisapa. 2 Jesukristu sielumanta shamurkan kay allpapi

wañunanpa. Wañurkan ñukanchikunata perdonawananchikunapa ama chay uchanchikunarayku Tata Dios kastigawananchikunapa. Chaymanta wañurkan tukuy runakunapa uchankunarayku.

3 Tata Diospa kamachikunankunata kasushpa kawsashpanchikunaka yachanchisapa payta riksinanchikunata. 4 Wakin runakuna mana nima Tata Diospa kamachikunankunata kasushpa rimansapa payta riksinankunata. Chashna rimashpankuna kikinkunalla llullachinakuykansapa. Mana kuskatachu rimansapa.

5 Ñukanchikuna Tata Diospa rimananta allita kasushpa kawsashpanchikuna payta kuyaykanchisapa. Yachanchisapa Tata Dioswan tantalla kuyanakushpa kawsaykananchikunata. 6 Ñukanchikuna rimanchisapa Tata Dioswan tantalla kuyanakushpa kawsananchikunata. Chashna rimashpanchikuna Jesukristu alli rurashkanshina allita rurashpa kawsananchikuna tiyan.

Sukwan sukwan kuyanakushpa kawsashpanchikuna iden luspishina kawsaykanchisapa.

7 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios ñawpamantapacha kamachiwashkanchisapa tukuy runamasinchikunata kuyashpa kawsananchikunapa. Ñawpamantapacha kankuna Tata Diospa rimananta uyarishkankichina. Chayllata ñukapish yachachiykaykichi. Manami chikan laya kamachikunatachu killkaykaykichi.

8 Jesukristu Tata Diospa kamachikunanta kasushpa tukuy runakunata kuyarkan. Kankunapish payshina kuyanakushpa kawsaykankichi. Ashwan ashwanta allita rurashpa luspishina kawsaykankichi. Manana tutapishinanachu kawsaykankichi. Chashna kuyanakushpa kawsashpaykichi mushuk kawsaytana kawsaykankichi. Chayrayku chay ñawpamantapacha kamachikunanka mushuk kamachikunanshinami.

9 Ichara suk kankuna Jesukristuta kreyikmasikichita chikninkichiman. Paykunata chiknishpaykichi rimankichiman luspishina allillata rurashpa kawsaykanaykichita. Chashna rimashpaykichi tutapishinalla kawsaykankichi. 10 Jesukristuta kreyikmasikichita kuyashpa kawsashpaykichi luspishinami kawsaykankichi. Luspishina kawsaptikichi mana ni pi uchallichishunkichichu. 11 Jesukristuta kreyikmasikichita chiknishpaykichika tutapishina kawsaykankichi. Tutapishina kawsashpaykichika mana allita yuyaykushpa mana yachankichichu maymanmi riykankichi nishpa. Mana yachankichichu allita rurashpa kawsayta.

Juan tatakunata waynakunata yachachinsapa.

12 Munanayni wambraynikuna, Jesukristu wañushkanrayku Tata Dioska tukuy uchallikushkaykichimanta perdonashushkankichi. Chayrayku kankunata killkaykaykichi. 13 Kankuna, tatakuna, kallarinanmantapacha kawsak Jesukristuta riksinkichi. Chayrayku kankunatapish killkaykaykichi. Kankuna, waynakuna, sinchikushpa supayta mana kasushpana kawsaykankichi. Chayrayku kankunatapish killkaykaykichi.

14 Munanayni wambraynikuna, kankuna Tatanchi Diosta riksinkichi. Chayrayku kankunata killkashkaykichi. Kankuna, tatakuna, kallarinanmantapacha kawsak Jesukristuta riksinkichi. Chayrayku kankunatapish killkashkaykichi. Kankuna, waynakuna, sinchikushkankichi ama uchallikushpa kawsanaykichipa. Tata Diospa rimananta shunkullikushpa kawsaykankichi. Supay llullachishunayaptikichipish payta mana kasushpana kawsaykankichi. Chayrayku kankunatapish killkashkaykichi.

15 Ama munaychichu rurayta kay allpapi Tata Diosta chiknik runakunashina. Nima kay allpapi mana alli tiyakta munaychichu. Chayta munashpaykichika manami

Tata Diostaka kuyaykankichichu. 16 Tata Diosta mana kasuk runakuna kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsansapa. Rikchak laya kawanankunata munashpankuna kawsansapa. Rikchak laya tiyapunankunawan sukaman alabanakunsapa. Chashna kawsashpankuna manami Tata Diospa munanantachu rurashpa kawsaykansapa. Tata Dioska mana munanchu paykunashina vanidarkunata rurashpa kawsananchikunapa.
17 Kay allpaka tukunan tiyan. Tukuy munanankunallata rurak runakunapish kulluypimi riykansapa. Chaymanta tukuy ñukanchikuna Tata Diospa munananllata rurashpa kawsashpanchikuna paywan mana tukuyniyukta kawsashunchisapa.

Ama llullachikuk runakunata uyariypachichu.

18 Wambraynikuna, ñami tukunan tiempuna kawsaykanchisapa. Yachankichi Jesukristuta chiknik runa shamunanta. Kunanka Jesukristuta chiknik runakuna aypa rikurimushkasapana. Chayrayku yachanchisapana tukunan tiempuna kawsaykananchikunata. 19 Chay Jesukristuta chiknik runakuna ñukanchikunamanta ashushkasapa mana deveras wawkinchikuna kashpankuna. Paykuna deveras wawkinchikuna kashpaka manami ñukanchikunamanta ashunmansapachu karkan. Paykuna ashuptinkunaka yachanchisapa mana Tata Diospa kashkankunata.
20 Jesukristumi kankunatapish Espiritunta kushushkankichi. Chashna kushuptin allita Tata Diospa rimananta entiendinkichi. 21 Tata Diospa Espiritun entiendichishuptikichi yachankichi pimi allita yachachikun pimi mana allitachu yachachikun nishpa. Chayta yachaykaptikichi killkaykaykichi. Mana yachashka kaptikichika mana killkaykichimanchu karkan.
22 Chay llulla runakuna rimansapa Jesukristu mana Tata Dios kachamushkan salvakuk runa kananta. Chashna rimaptinkunaka yachanchisapa Jesukristuta chiknik runakuna kanankunata. Paykunaka nima Jesukristuta nima Tata Diosta riksinsapachu.
23 Ñukanchikuna Jesukristu Tata Diospa wambran kananta rimaptinchikuna Tata Dioska ñukanchikunapa Tatanchikunami. Chaymanta pipish kashpa rimaptin Jesukristu mana Tata Diospa wambran kananta manami paykunapa Tatankunachu.
24 Ñawpa tiempumantapacha Jesukristupa yachachikunanta yachankichi. Chay yachachikunanllata allita shunkullikuychi. Chayta shunkullikushpa kawsashpaykichika Jesukristuwan Tata Dioswan tantalla kuyanakushpalla kawsaykankichi. 25 Jesukristu willawashkanchisapa paywan tantalla kuyanakushpa kawsashpanchikuna mana tukuyniyukta paywan kawsananchikunata.
26 Kankunata killkaykaykichi ama chay llullachikuk runakuna llullachishunaykichipa. 27 Jesukristu Tata Diospa Espiritunta kankunata kushushkankichi. Kankunapi Tata Diospa Espiritun kawsashpa rikchak laya allikunata entiendichishunkichi. Mana llullatachu yachachishunkichi. Tata Diospa Espiritun allita yachachishuptikichi Jesukristullawan tantalla kuyanakushpa kawsaychi.
28 Wambraynikuna, akuychi Jesukristuwan tantalla kuyanakushpa kawsaypachi kashkan shamuptin ama manchakunanchikunapa nima pinkakunanchikunapa.
29 Allitana yachankichi Jesukristu sukaman alli rurak kananta. Chaymanta yachanaykichi tiyan tukuy alli rurak runakuna Tata Diospa wambrankuna kanankunata.

3

Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna allita rurashpa kawsananchikuna tiyan.

1 Mash allita yuyaychi. Tata Diosninchi sukaman kuyawashpanchikuna willawanchisapa paypa wambrankuna kananchikunata. Chashna willawaptinchikuna paypa wambrankuna kanchisapa. Tata Diosta mana kreyik runakuna mana payta riksishpankuna mana entiendinsapachu paypa kuyadu wambrankuna kananchikunata.

2 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Diospa wambrankunami kanchisapa.
Yachanchisapa Jesukristu kashkan shamuptin kushikushpa payta kawashunchisapa.
Chashna payta kawashpa ñukanchikunapish iden payshina kashunchisapa. Manara
yachanchisaparachu ima layami kashunchisapa nishpa. Ariya chikan laya tukushun-
chisapa iden payshina kananchikunapa. 3 Jesukristu shamunanta yachashpanchikuna
iden pay kawsashkanshina allita rurashpa kawsaypachi.

4 Tukuy mana alli rurak runakuna Tata Diospa kamachikunankunata mana ka-
sunsapachu. Mana allita rurashpankuna mana Tata Diospa kamachikunankunata
kasushpa uchallikuykansapa.

5 Yachanchisapa Jesukristu allillata rurashpa kawsashkanta. Payka manami ni-
man suk kuti uchallikurkanchu. Kay allpaman shamurkan wañushpa uchanchiku-
namanta perdonawananchikunapa. 6 Chayrayku ñukanchikuna Jesukristuwan tanta-
lla kuyanakushpa kawsashpanchikuna mana uchallikushpa kawsanchisapa. Tukuy
uchallikuk runakuna mana Jesukristuta riksishkasapachu nima shunkunkunapi
chaskishkasapachu.

7 Wambraynikuna, ama niman suk llullachikuk runata uyariychichu. Jesukristuka
sukaman alli rurakmi. Ñukanchikunapish allita rurashpa kawsashpanchikuna payshina
alli rurak kashunchisapa.

8 Kallarinanmantapacha supay uchallikushpa kawsaykan. Uchallikuk runakuna
supayllata kasushpa kawsaykansapa. Chayrayku Tata Diospa wambran Jesukristu
shamurkan supaypa ruranankunata wakllichik amana uchallikushpa kawsananchiku-
napa. 9 Chayrayku Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna manana uchallikuyp-
inachu katishunchisapa. Tata Dios sukaman yanapawanchisapa paypa kawsaykanan
layata kawsananchikunapa. Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna manana
munanchisapanachu uchallikushpa kawsayta.

10 Yachanchisapa pimi Tata Diospa wambrankuna pimi supayta uyarikkuna nishpa.
Tukuy runakuna mana allita rurashpa runamasinkunata chiknishpa kawsashpankuna
mana Tata Diospa wambrankunachu.

Akuychi sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaypachi.

11 Ñawpamantapacha Tata Diospa rimanan yachachiwashkanchisapa allita
kuyanakushpa kawsananchikunapa. 12 Ñawpa tiempu chay ullku Kayin mana allita
rurashpa supaypa munananta rurashpa kawsarkan. Paypa wawkin Abel allita
rurashpa kawsarkan. Chashna Abel allita rurashpa kawsaptin Kayinka wawkinta
chiknishpa wañuchirkan. Ama Kayinshina sukkunata chiknishpa kawsaychichu.

13 Wawkinikuna, paninikuna, Tata Diosta mana kasuk runakuna chiknishupti-
kichipish ama llakiychichu. 14 Ñukanchikuna tukuy Jesukristuta kreyikmasinchiku-
nata kuyashpa kawsashpanchikuna yachanchisapa Tata Dioswan mana tukuyniyukta
kawsananchikunata. Maykan mana kuyakuk runa wañudushina kashpa mana Tata
Dioswanchu kawsaykan. 15 Jesukristuta kreyikmasikichita chiknishpaykichi iden
wañuchikuk runashinami uchallikuykankichi. Yachankichi wañuchikuk runakuna man-
ami atipansapachu Tata Dioswan tantalla kawsayta.

16 Jesukristu sukaman kuyawashpanchikuna wañurkan perdonawananchikunapa.
Wañushka kaptin yachanchisapa sukaman kuyawananchikunata. Jesukristu
kuyawashkanchikunashina ñukanchikunapish tukuy Jesukristuta kreyikmasinchiku-
nata kuyashpa yanapananchikuna tiyan. 17 Ichara Jesukristuta kreyikmasinchikunapa
suk imankuna illanman. Chashna illaptin ichara ñukanchikuna tiyawakninchikunawan
mana yanapanayanchimansapachu. Mana paykunata yanapanayashpanchikunaka
mana Tata Diostachu kuyashpa kawsaykanchisapa.

18 Wambraynikuna, tukuy Jesukristuta kreyikmasinchikunata kuyashpa akuychi
yanapaypachi. Ama ni pita willaypachichu kuyananchikunata shiminchikunallawan
rimashpa.

Sukwan sukwan yanapanakushpanchikuna mana pinkakushunchisapachu Tata Dioswan parlayta.

19 Jesukristuta kreyikmasinchikunata kuyashpa yanapashpanchikuna allita yachan-
chisapa Tata Diospa rimananta kasushpa kawsaykananchikunata. Kushikushpalla
mana pinkakushpa Tata Dioswan kawsanchisapa.
20 Chaymanta mana alli rurashkanchikunata yuyashpa pinkakunchisapa Tata
Dioswan parlayta. Yachanchisapa Tata Dios alli yachak kashpa mana alli
rurashkanchikunata yachananta.
21 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, yuyayninchikuna mana chatawapt-
inchikunaka mana pinkachinakushunchisapachu Tata Dioswan kushikushpalla
parlayta. 22 Tata Diospa kamachikunankunata kasushpa paypa munananta rurashpa
kawsashpanchikuna suk ima munananchikunata mañaptinchikuna payka kushikushpa
kuwashunchisapa.
23 Tata Dios kamachiwashkanchisapa wambran Jesukristuta kreyishpa
kawsananchikunapa. Chaymanta kamachiwanchisapa sukwan sukwan
kuyanakushpa kawsananchikunapa. Jesukristupish chayllata kamachiwashkan-
chisapa. 24 Chay kamachikunankunata kasushpa kawsashpanchikuna Tata
Dioswan tantalla kawsaykanchisapa. Chaymanta payka ñukanchikunapi kawsan.
Allita yachanchisapa paywan tantalla kawsananchikunata Tata Dios Espiritunta
kuwaptinchikuna.

4

Allita yuyaykuypachi pimi allita yachachikun pimi mana allitachu yachachikun nishpa.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ama tukuy yachachikuk runakunata
kreyiychichu. Allita yuyaychi allita yachanaykichipa Tata Diospa rimanantachu
yachachikuykansapa, supaypa rimanantachu yachachikuykansapa nishpa. Aypa
mana alli yachachikuk runakuna tiyan. Llullakushpa rimansapa Tata Diospa Espiritun
yachachiptin paypa rimananta yachachikuykanankunata.
2 Kunanka yachachiykichi imashnami yachankichi pitami Tata Diospa Espiritun
yanapaykan nishpa. Tukuy alli yachachikuk runakuna yachansapa Jesukristu
sielumanta shamushkanta suk warmimanta nasishpa runa kananpa. Chayta
yachachikuptinkuna yachankichi Tata Diospa Espiritun paykunata yanapanankunata.
3 Chaymanta mana alli yachachikuk runakuna yachachikunsapa Jesukristu mana
sielumanta shamushkanta runa kananpa. Chayta yachachikuptinkuna yachankichi
Tata Diospa Espiritun paykunata mana yanapaykanankunata. Jesukristuta chiknik
supaymi paykunata yanapaykansapa. Kankuna yachankichi Jesukristuta chiknik runa
shamunanta. Jesukristuta chiknik runakuna ñami llullachikuypina puriykansapa.
4 Wambraynikuna, Tata Diospa wambrankuna kaptinchikuna payka ñukanchikunapi
kawsan. Chay llullachikuk runakuna kikinkunapa munanankunallata rurashpa su-
payta kasushpa kawsansapa. Ñukanchikunapi kawsak Tata Dioska chay supaymanta
ashwan tukuy laya atipakmi. Chayrayku Tata Dios allita yanapawaptinchikuna chay
llullachikuk runakuna mana atipansapachu llullachiwayninchikunata. 5 Chay llul-
lachikuk runakuna kay allpapi vanidarkunallata rurashpa kawsansapa. Kikinkunapa
yuyayninkunallamanta yachachikunsapa. Chashna yachachikuptinkuna Tata Diosta
mana kreyinayak runakuna paykunata uyarinsapa.

6 Ñukanchikuna Tata Diospa wambrankunami kanchisapa. Tukuy Tata Diosta riksik
runakuna ñukanchikunata uyariwanchisapa. Paykuna uyariwaptinchikunaka yachan-
chisapa Tata Diosta kreyikmasinchikuna kanankunata. Tata Diosta mana kreyik
runakuna manami uyariwanayanchisapachu. Chaypina yachanchisapa llullachikuk
supayta kasushpa kawsaykanankunata.

Tata Dios kuyawaptinchikuna akuychi sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaypachi.

7 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios sukaman kuyawashpanchikuna
yanapawanchisapa sukwan sukwan kuyanakuyta. Chayrayku sukwan sukwan
kuyanakushpa kawsananchikuna tiyan. Allita kuyanakushpa kawsashpanchikuna
Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna payta riksinchisapa. 8 Tata Dios sukaman
kuyawanchisapa. Chayrayku suk runakuna mana runamasinkunawan kuyanakushpa
kawsashpankunaka mana Tata Diosta riksinsapachu. 9 Tata Dios chaylla wambranta
kay allpaman kachamurkan wañushkanrayku mana tukuyniyukta kawsananchikunapa.
Chashna Tata Dios wambranta kachamushpa yachachiwashkanchisapa sukaman
kuyawananchikunata.

10 Ñukanchikuna Tata Diosta kuyanchisapa. Tata Diosta kuyashpanchikunapish
manami kuyawananchikunashinachu kuyanchisapa. Tata Dios sukaman kuyawash-
panchikuna chaylla wambranta kachamurkan kruspi wañunanpa uchanchikunamanta
perdonawananchikunapa. Chashna chaylla wambran Jesukristuta kachamushka
kaptin yachanchisapa sukaman kuyawananchikunata.

11 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios sukaman kuyawaptinchikuna
ñukanchikunapish akuychi sukwan sukwan kuyanakushpa kawsaypachi. 12 Manami
ni pi ñawinchikunawan Tata Diosta kawashkanchisapachu. Sukwan sukwan
kuyanakuptinchikuna Tata Dios ñukanchikunapi kawsan ashwan ashwanta
kuyanakushpa kawsananchikunapa. 13 Tata Dioska Espiritunta kuwashkanchisapa
ñukanchikunapi kawsananpa. Chashna ñukanchikunapi kawsaptin yachanchisapa Tata
Dioswan kawsananchikunata. Yachanchisapa pay ñukanchikunapi kawsananta.

14 Kay allpapi Jesukristu kawsaptin ñukaykuna payta allita kawarkanisapa. Chayrayku
willaykichi: Tata Dios wambranta kay allpaman kachamurkan tukuy runakunapa
salvakuknin kananpa. 15 Ñukanchikuna rimashpanchikuna Jesukristu Tata Diospa
wambran kananta Tata Dioswan kawsanchisapa. Tata Diospish ñukanchikunapi kawsan.

16 Ñukanchikuna Tata Dioswan kawsashpanchikuna yachanchisapa Tata Dios
sukaman kuyawananchikunata. Tata Dios sukaman kuyawaptinchikuna
ñukanchikunapish sukwan sukwan kuyanakushpa kawsashunchisapa. Chashna sukwan
sukwan kuyanakushpa kawsashpanchikuna Tata Dioswan kawsaykanchisapa.
Paypish ñukanchikunapi kawsan.

17 Tata Dios ñukanchikunapi kawsaptin payta sukaman allita kuyashpa kawsanchisapa.
Kay allpapi kawsashpanchikunara Jesukristu kuyawashkanchikunashina paytapish
kuyanchisapa. Chayrayku manami manchakushunchisapachu Jesukristu kastigakuk
shamuptin. 18 Allita Tata Diosta kuyashpa kawsashpanchikuna mananami kasti-
gawananchikunata manchashunchisapanachu. Manchashpanchikunaka manara Tata
Diosta allitarachu kuyashpa kawsaykanchisapa.

19 Manara Tata Diosta kuyaptinchikunara payka sukaman kuyawashkanchisapa.
Chayrayku ñukanchikunapish payta kuyanchisapa.

20 Ichara rimanchimansapa Tata Diosta kuyananchikunata. Chashna rimash-
panchikuna ichara Jesukristuta kreyikmasinchikunata chiknishpa kawsaykanchi-
mansapa. Paykunata chiknishpanchikunaka kikinchikunalla llullachinakuykanchis-
apa. Riksinanchi runata chiknishpanchikunaka mana kawananchikuna Tata Diosta

mana nima kuyanchisapachu. 21 Jesukristu kamachiwashkanchisapa Tata Diosta
kuyashpanchikuna paypa wambrankunatapish kuyananchikunapa.

5

Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna paypa kamachikunanta kushikushpa kasunanchikuna tiyan.

1 Ñukanchikuna kreyishpanchikuna Jesukristu Tata Diospa wambran kananta
Tata Diospa wambrankuna kanchisapa. Chaypina Tata Diospa wambrankuna
kashpanchikuna payta sukaman kuyashpa kawsanchisapa. Chashna Tata Diosta
kuyashpanchikuna tukuy paypa wambrankunatapish kuyananchikuna tiyan. 2 Tata
Diosta kuyashpanchikuna paypa kamachikunankunata kasushpa kawsashpanchikuna
yachanchisapa Tata Diospa wambrankunatapish kuyananchikunata. 3 Tata
Diosta kuyashpanchikuna kushikushpalla paypa kamachikunankunata kasushpa
kawsanchisapa. Tata Dios yanapawaptinchikuna atipanchisapa kasuyta.
4 Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna manana vanidarta rurashpanachu
kawsashunchisapa. Tata Diosta tukuy shunku kreyishpa kawsashpanchikuna manana
uchallikushpanachu kawsashunchisapa. 5 Jesukristu Tata Diospa wambran kananta
tukuy shunku kreyishpanchikuna manana vanidarpinachu kawsashunchisapa.

Tata Dios yachachiwanchisapa Jesukristu paypa wambran kananta.

6 Jesukristu sielumanta kay allpaman shamushpa yakupi bawtisakurkan. Chay-
manta wañushpa yawarninta icharkan. Yakupi bawtisakushkanrayku yawarninta
ichashkanrayku yachanchisapa Tata Diospa wambran kananta. Jesukristu shamurkan
mana bawtisakunanllapachu. Shamurkan yawarninta ichashpa wañunanpa. Chay-
manta Tata Diospa Espiritun mana llullakushpa yachachiwanchisapa Jesukristu Tata
Diospa wambran kananta.
7 Sielupi kimsa yachachiwakninchikuna tiyan: Tata Dios, Tata Diospa wambran, Tata
Diospa Espiritun. Chay kimsantin idenllata willawanchisapa Jesukristu Tata Diospa
wambran kananta.
8 Chaymanta allpapi kimsa laya yachachikunanmanta allita yachanchisapa Je-
sukristu Tata Diospa wambran kananta. Tata Diospa Espiritun chayta yachachiwan-
chisapa. Chaymanta Jesukristu yakupi bawtisakushkanrayku chaymanta wañuptin
yawarnin ichakushkanrayku yachanchisapa Tata Diospa wambran kananta. Kim-
santinkuna idenllata yachachiwanchisapa.
9 Runakuna suk imata willawaptinchikuna allita kreyinchisapa. Tata Diospa ri-
manan chay runakunapa rimanankunamanta ashwan allimami. Tata Dios yachachi-
wanchisapa Jesukristu paypa wambran kananta. Chayrayku akuychi Tata Dios
yachachiwananchikunata tukuy shunku kreyiypachi.
10 Ñukanchikuna tukuy shunku Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna allita
yachanchisapa pay Tata Diospa wambran kananta. Tata Dios rimaptin Jesukristu
paypa wambran kananta wakin runakuna mana kreyinsapachu. Chashna mana
kreyishpankuna rimaykansapa Tata Dios llullakunanta.
11 Tata Dioska willawashkanchisapa wambran Jesukristuta kreyishpa kawsash-
panchikuna paywan tantalla mana tukuyniyukta kawsananchikunata. 12 Tata
Diospa wambran Jesukristuwan tantalla kawsashpanchikuna Tata Dioswan mana
tukuyniyukta kawsashunchisapa. Jesukristuta mana kreyik runakuna manami Tata
Dioswanchu kawsankasapa.

Tata Diosta kreyishpanchikuna yachanchisapa sieluman rinanchikunata mana tukuyniyukta kawsak.

13 Kankuna allita kreyinkichi Jesukristu Tata Diospa wambran kananta. Chayrayku
kay kartata killkaykaykichi allita yachanaykichipa sieluman rinaykichita Tata Dioswan
mana tukuyniyukta kawsak.
14 Tata Dios yachachiwanchisapa paypa munananllata roygananchikunapa.
Chashna munananllata roygashpanchikunaka allita yachanchisapa uyariwananchiku-
nata. 15 Tata Dios uyariwananchikunata yachashpanchikuna yachanchisapa tukuy
roygashkanchikunata kuwananchikunata.
16 Icharáa kawanchisapa Jesukristuta kreyikmasinchikuna mana allita
ruraykananchikunata. Mana allita rurashpankunapish mana wañuymanchu riykansapa.
Chayta kawashpanchikuna Tata Diosta roygaypachi paykunata yanapananchikunapa.
Paykunapa roygaptinchikuna Tata Dios perdonashpa yanapankasapa ashwan allita
rurashpa kawsananchikunapa. Mana wañunapa laya uchata ruraykaptinkuna Tata Dios
perdonankasapa. Chaymanta suk runakuna sukaman mana allita rurashpa kawsashpa
Tata Diosta mana nima kasunayansapachu. Chay runakuna wañuyman riykansapa.
Mana Tata Dioswanchu kawsansapa. Ñuka mana rimanichu chay laya runakunapa
Tata Diosta roygananchikunapa. 17 Mana allita rurashpanchikuna uchallikunchisapa.
Tiyan mana wañunapa laya ucha.
18 Yachanchisapa Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna mana uchallikush-
pachu kawsashunchisapa. Tata Diospa wambran Jesukristu kuydawaptinchikuna
supayka mana atipanchu uchallichiwayninchikunata.
19 Yachanchisapa tukuy kay allpapi supay sukaman kamachikuykananta. Chashna
supay kamachikuykaptinpish yachanchisapa Tata Diospa wambrankuna kananchiku-
nata. 20 Yachanchisapa sielumanta Tata Diospa wambran Jesukristu shamushkanta
riksichiwananchikunapa Tatan Dios deveras Dios kananta. Chaypina ñukanchikuna Tata
Diosta riksishpanchikuna wambran Jesukristuwan tantalla kuyanakushpa kawsan-
chisapa. Payka deveras Diosmi. Paymi mana tukuyniyukta kawsachiwanchisapa.
21 Wambraynikuna, ama ruradu dioskunata munaychichu.

Ñuka Juan chayllata killkashkaykichi.

2 JUAN
JUAN ISHKAYNIN KUTI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Tata Dios kamachiwanchisapa kuyanakushpa kawsananchikunapa.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Juan alli yachachikuk ansianu kashpayni kankunata Tata Dios aklladumasinikunata killkaykaykichi. Ñuka tukuy shunku kuyaykichi. Mana ñukallachu kuyaykichi. Tata Diospa rimananta yachakmasinikunapish kuyashunkichi.
2 Ñukanchikuna Tata Diospa rimananta tukuy shunku kreyishpanchikuna mana tukuyniyukta kreyiyllapi katinchisapa. Chayrayku kankunata sukaman kuyaykichi.
3 Munani Tata Dioswan wambran Jesukristu yanapashushpa kuyashunaykichipa kushichishunaykichipa. Tata Dios yanapashuptikichi kuyanakushpa mana llullakushpa kawsankichi.
4 Kaypi ñuka tarimushkani kankunamanta shamudu wawkikichita allita Tata Diospa kamachikunankunata kasushpa kawsaykaptinkuna. Paykunata tarimushpayni sukaman kushikushkani.
5 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, roygaykichi sukwan sukwan kuyanakushpa kawsanaykichipa. Kankunata killkashpayni manami chikan layatachu yachachiykaykichi. Jesukristuta kreyishkanchikunamantapacha yachashkanchisapa Tata Dios munananta kuyanakushpa kawsananchikunapa. 6 Tata Diosninchita kuyashpanchikuna paypa kamachikunankunata allita kasushpa kawsananchikuna tiyan. Ñawpamantapacha Tata Dios kamachiwashkanchisapa sukwan sukwan allita kuyanakushpa kawsananchikunapa.

Ama munaychichu llullachikuk runakunata kasuyta.

7 Kay allpapi aypa llullachikuk runakuna puriykansapa. Rimansapa Jesukristu mana Tata Diospa wambran kananta. Mana kreyinsapachu sielumanta shamushkanta warmimanta nasishpa runa kananpa. Chay llullachikuk runakuna Jesukristuta chiknishpankuna kankunata llullachishunayaykankichi. 8 Chayrayku kuydanakuychi ama chay llullachikuk runakuna llullachishunaykichipa. Paykuna llullachishuptikichika icharí mana premyuykichita chaskinkichichu trabajashkaykichipa. Chaypina pierdinkichiman Tata Dios kushunaykichita. Allita rurashpa kawsaptikichi Tata Dios paktadu premyuykichita kushunkichi.
9 Kankuna Jesukristupa yachachikushkanta allita kreyishpalla kawsashpaykichi Tata Dioswan kuyanakushpa Jesukristuwanpish kuyanakushpa kawsaykankichi. Chaymanta Jesukristupa yachachikushkanmanta ashuk runakuna mana Tata Dioswanchu kawsaykansapa. 10 Chaymanta kankunapi mana alli yachachikuk runakuna chayaptinkuna ama wasikichipi yaykuchiychichu. Ama nima rimachiychichu. 11 Paykunata rimachishpaykichi yanapaykankichi llullachikuyta.
12 Ñuka ashwanta yachachinayashpaynipish mana munanichu kartaynipi yachachiynikichita. Chayraykumi rinayani kankunawan tantanakushpa uya uya kawanakuk sukaman kushichinakunanchikunapa.
13 Kaypi ñukawan tantalla Tata Dios akllashkanmasinchikuna rimachishunkichi.
Chayllatami ñuka Juan killkashkaykichi.

3 JUAN
JUAN KIMSAYNIN KUTI KILLKARKAN

Yachachikuypi purik wawkinchikunata akuychi yanapaypachi.

1 Munanayni wawkini Gayo, ñuka Juan alli yachachikuk ansianu kashpa sukaman
kuyayki. Chayrayku kay kartata killkaykayki.
2 Munanayni wawkini, yachani sukaman allita Tata Diosta kreyishpa kawsanaykita.
Chayrayku Tata Diosta kanpa roygaykani sukaman allita tukuy layapi yanapashu-
naykipa sanulla kawsanaykipa.
3 Wawkinchikuna ñukapi chayamushpa willawashkasapa Tata Diospa rimananta
allita kreyishpa kawsaykanaykita. Chayta yachashpa sukaman kushikuykani. 4 Tukuy
layamanta ashwanta kushikuni yachashpa wambraynikuna allita Tata Diospa ri-
mananta kasushpa kawsaptinkuna.
5 Munanayni wawkini, chikan llaktakunamanta chayak wawkinchikunata yana-
pashpayki allita rurashkanki. 6 Chay wawkinchikuna kaypi chayamushpankuna
Tata Diosta kreyikmasinchikunawan tantanakushpa willawashkasapa paykunata
kuyashpa yanapashkaykita. Kashkan kanpi chayaptinkuna Tata Diosta kushichishpa
ima munanankunata kushpa yanapaysapa Tata Diospa rimananta yachachikuypi puri-
nankunapa. 7 Kay wawkinchikunaka Jesukristupa rimananta yachachikuypi suka-
man purinsapa. Paykunaka Jesukristuta mana kreyik runakunamanta manami nima
kullkita nima mikunankunata chaskishkasapachu. 8 Chayrayku ñukanchikuna chay
laya yachachikuypi purik wawkinchikunata yanapananchikuna tiyan Tata Diospa
rimananta yachachikunankunapa.

Ama munaypachichu mana alli rurak runakunashina kawsayta.

9 Ñukaka suk kartata killkashkani chay llaktaykipi Jesukristuta kreyikmasinchiku-
nata. Chay wawkinchi Diotrefes mana munashkachu chay kartapi willashkaynita
kasuyta. Munan Jesukristuta kreyikmasinchikunata kamachiyllata. 10 Payka
shimishanka kashpa sukaman llullachikushpa riman ñukaykuna mana allita
yachachikuykanaynikunata. Chaymanta chay alli yachachikukmasinikuna chaypi
chayaptinkuna mana chaskinayansapachu. Chaymanta suk wawkinchikuna chay alli
yachachikuk runakunata chaskinayaptinkuna michansapa ama chaskinankunapa.
Chaymanta Tata Diospa wasinmanta chay chaskinayak wawkinchikunata karkunsapa.
Chayrayku chayman rishpayni chay mana alli rurak wawkinchita tratasha kuskata
kawsananpa.
11 Munanayni wawkini Gayo, tukuy allita rurashpa kawsak runakunaka Tata Diospa
wambrankunami. Tukuy mana allita rurashpa kawsak runakuna mana Tata Diosta
riksinsapachu. Chayrayku chay alli rurak runakunashina allita rurashpa kawsay. Ama
munaychu mana alli rurak runakunashina kawsayta.
12 Chay wawkinchi Demetrio alli rurak runa. Tukuy Jesukristuta kreyikmas-
inchikuna rimansapa alli rurak runa kananta. Ñukaykunapish rimanisapa allita
rurashpa kawsak runa kananta. Yachanki ñukaykuna allillata rimashpa mana llul-
lakushpa kawsanaynikunata.
13 Wawkini, tiyanllara aypa willanaynipa. Mana munanichu tukuyta killkaynikita.
14 Utka rinayani kawakniki. Chaypina uya uya kawanakushpanchi parlashunchi.
15 Tata Diosta kanpa roygani sukaman kushichishunaykipa. Jesukristuta kreyikmas-
inchikuna kaymanta rimachishunkisapa. Chaypi tiyak Jesukristuta kreyikmasinchiku-
nata sukta sukta rimachinisapa.

Ñuka Juan kay kartata killkashkayki.

JUDAS
TUKUY MAYPI KAWSAK KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

Judas Jesukristuta kreyik runakunata rimachin.

1 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Judas Jesukristuta sirvishpa kawsani.
Santiagopa wawkinmi kani. Kay kartata killkaykaykichi Tata Diosninchi kankunata kuyashuptikichi. Kuyashushpaykichi kayashushkankichi Jesukristuta kreyishpa
kawsanaykichipa. Jesukristu allita kuydashuykankichi. 2 Chashnashina Tata Diosta
kankunapa roygani sukaman kuyashunaykichipa kushichishunaykichipa yanapashunaykichipa.

Jesukristu kashkan shamushpa tukuy llullachikuk runakunata kastiganankuna tiyan. (2 Pe 2.1-7)

3 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, kankuna ñukashina Jesukristuta kreyik
runakuna kankichi. Chayrayku sukaman munashkani kankunata killkaynikichita.
Tata Diospa wambrankuna kaptinchikuna payka allita yachachiwashkanchisapa
Jesukristulla salvawakninchikuna kananta. Kunanka kankunata roygaykichi
sinchikushpa mana ni pita manchashpa Tata Dios yachachiwashkanchikunata
allita yachachikunaykichipa. 4 Suk runakuna llullachishushpaykichi kankunapi
yaykushkasapa. Paykuna mana alli rurak runakuna kaykashpa yuyansapa imatapish
ruraptinkuna Tata Dios mana kastiganankunata. Kamachiwakninchi Señorninchi
Jesukristuta mana kasunayansapachu. Ñawpamantapacha Tata Diospa rimanan
willawanchisapa chay runakunata sukaman kastiganankunata.
5 Kankuna allita yachaptikichipish kashkan yuyachinayaykichi Egipto llaktamanta
Tata Dios chay ñawpa awilunchikunata llukshichimushkankunata. Chaymanta chay
awilunchikunamanta tukuy mana Tata Diosta kreyik runakunata kulluchirkansapa.
6 Mana alli rurak angelkuna Tata Diosta manana kasuptinkuna paymanta
ashuptinkuna Tata Dios kastigarkansapa. Paykunata kacharkansapa mana tukuyniyuk
yana tutaman kadenawan watadu kiparinankunapa Jesukristu kastigakuk shamunan
diyakaman.
7 Chay mana alli rurak angelkunatashina Tata Dioska ñawpa mana alli rurak runakunatapish kastigarkansapa. Chay Sodomapi Gomorrapi ladunkunapi tiyak llaktakunapi
kawsak runakuna chikan warmikunawan uchallikushpa kawsarkansapa. Ullkukuna
ullkupura warmiwanshina uchallikushpa kawsarkansapa. Chay runakuna sukaman
uchallikushpa kawsashkankunarayku Tata Dioska sinchi rawraykak ninawan kulluchirkansapa. Chashna Tata Dios kulluchishpankuna yachachiwanchisapa tukuy
uchallikuk runakunata mana tukuyniyukta kastiganankunata.
8 Chay llullachishuknikichi runakuna Tata Dios kastiganankunata yachaykashpankunapish mana alli muskukushkankunata kreyishpa yachachikunsapa. Millanapa
laya sukaman uchallikushpa kawsansapa. Tukuy awtoridarkunata chiknishpa mana
kasunayansapachu. Paykunaka angelkunatapish mana nima manchashpa piñachishpa
rimansapa mana alli rurak kanankunata.
9 Suk kuti chay ashwan sinchi kamachikuk angel Miguel kamachikuk supaywan
ayninakurkan Moisespa kuerpunrayku. Chashna ayninakushpa chay kamachikuk
angel Miguelka mana animukurkanchu kamachikuk supayta maldisishpa rabyachiyta. Paytaka allillapi willarkan: “Tata Diosmi kastigashunki.” 10 Chaykamanka
chay llullachishunayak runakuna Tata Diospa rimananta mana entiendishpankuna
willashunkichi mana alli kananta. Yuyayninkuna iden animalkunapa kaptin mana

yachansapachu imami alli imami mana allichu nishpa. Kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsansapa. Kikinkunalla kulluchinakunsapa.
11 ¡Alaw! paykunata llakichini. Tata Diosmi sukaman kastigankasapa. Chay runakunaka chay ñawpa kawsak runa Kayinshina chikninakushpa kawsansapa. Chay ñawpa yachachikuk runa Balamshina sukaman kullkillata munashpankuna llullachinakushkasapa. Chaymanta ñawpa kawsak runa Koreshina Tata Diosta mana kasunayashpankuna wañunankuna tiyan.
12 Kankuna kuyanakushpa mikunaykichipa tantanakuptikichi chay llullachikuk runakuna pinkakuna layata mana ni pita kuyaykashpa aypata mikunsapa upyansapa. Yachachikushpa kikinkunalla kuydanakunsapa. Chay runakunaka mana yakuyuk puyukunashinami. Suk tipi wayralla ashuchinsapa. Paykunaka suk chakidu urmadu kaspikunashinami. Wayuchakunan tiempu kaptinpish chay chakidu urmadu kaspikuna mana nima wayuchakuyta atipansapachu. Chay llullachikuk runakunapish mana atipansapachu allita yachachikuyta.
13 Paykunaka sakra manllaybata olasyak yakushinami. Paykunapa yachachikunankuna pinkakuna laya kashpa chay yaku pusukninshinami. Suk kallpak luserukunashina kaptinkuna Tata Dios kachankasapa mana tukuyniyuk tuta likiduman.
14 Ñawpa awilunchikuna Enok ñawpa awilunchi Adanmanta kanchisnin miraknin karkan. Tata Dios chay awilunchi Enokta willaptin paypish chay laya llullachikuk runakunapa rimarkan: “Kawashkani Señorninchi waranka waranka angelninkunawan shamuptin tukuy mana alli rurak runakunata kastiganankunapa. 15 Payka tukuy runakunata tapushpa tukuy uchallikuk runakunata uchallikushkankunarayku kastigankasapa. Payta rabyachik runakunata kastigankasapa mana allita rimashkankunarayku.” Awilunchi Enokka chayta rimarkan.
16 Chay uchallikuk runakuna mana nimawan kushikunayansapachu. Runamasinkunata yuyaypi purinsapa. Kikinkunapa munayninkunallata rurashpa kawsansapa. Kikinkunalla alabanakushpa kawsansapa. Suk runakunapa ñawpakninllapi mishkikpuruta parlachikunsapa yanapanankunata munashpalla.

Akuychi Tata Diospa rimananta allita yachachikushpa kawsaypachi.

17 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Señorninchi Jesukristupa disipulunkuna yachachishushkaykichita yuyaychi. 18 Paykunaka yachachishushkankichi: “Allpa tukunan tiempu aypa llullachikuk runakuna Tata Diospa rimananta asichinkasapa. Kikinkunapa mana alli munanankunallata rurashpa kawsankasapa.” 19 Chay llullachikuk runakunaka munansapa Jesukristuta kreyikmasikichimanta ashuchishuynikichita. Kikinkunapa munanankunallata rurashpa kawsansapa. Tata Diospa Espiritunka mana paykunapi kawsaykanchu.
20 Munanayni wawkinikuna, paninikuna, Tata Diospa rimananta allita sukwan sukwan yachachinakuychi ashwan allita Tata Diosta kasushpa kawsanaykichipa. Tata Diospa Espiritun yanapashuptikichi oraychi. 21 Tata Dios kuyashunaykichita yuyashpa kawsaychi. Señorninchi Jesukristu shamunanta allita yuyashpa kawsaychi. Payka kuyawashpanchikuna shamunka pushawakninchikuna paywan mana tukuyniyukta kawsananchikunapa.
22 Chaymanta ishkay yuyayuk runakunata llakichishpa animuchiychi Jesukristuta allita kreyinankunapa. 23 Paykunata yachachiychi ama Tata Dios ninapi kastiganankunapa. Mana alli rurak runakunata llakichishpa yachachiychi. Allita kuydanakuychi ama paykunashina mana allita rurashpa kawsanaykichipa.
24 Tata Dios tukuy laya atipak kashpa yachan kuydawayninchikunata ama uchallikushpa kawsananchikunapa. Jesukristu kashkan shamushpa Tata Diospa llipyak likidu ñawpakninpi ñukanchikunata mana uchayukta sukaman kushikuypuruta rikurichiwashunchisapa. 25 Payllami sapallan salvawakninchi yachaysapa Dios. Tukuy pacha

kunankaman mana tukuyniyukta payka tukuy pimanta ashwan allimami. Tukuy pimanta sukaman ashwan yachakmi ashwan sinchi kamachikukmi. Jesukristu yana-pawaptinchikuna akuychi payta sukaman alabaypachi.

Ñuka Judas chayllata killkashkaykichi.

APOKALIPSIS
TATA DIOS SUK ALMIRANA LAYAKUNATA JUANTA KAWACHIRKAN

Juan Jesukristu kawachishkankunata killkarkan.

1 Tata Dios manara ni pita yachachishpara Jesukristuta yachachirkan imakunatami utka ruranka nishpa. Chaymanta Jesukristuka angelninta kachamurkan Tata Dios yachachikushkanta ñuka Juanta kawachiwananpa. Chaymanta ñuka Jesukristuta sirvik kashpayni tukuy payta sirvikmasinikunata chay yachachiwashkanta yachachinisapa. 2 Ñuka chay angel kawachiwashkanta killkashkani kankunapish entiendinaykichipa. Tata Dios Jesukristuta yachachishkanta ñukapish yachachiykaykichi. 3 Tata Dios chay yachachiwashkanta utka ruranka. Chayrayku kay killkaduynita leyishpaykichi uyarishpaykichi kasushpaykichi kushikunkichi.

Juan kanchis llaktakunapi Jesukristuta kreyikkunata killkarkan.

4 Ñuka Juan Asia partipi kanchis llaktakunapi Jesukristuta kreyikmasinikunata killkaykaykichi. Tata Dioska mana kallarinayuk kawsak karkan. Kunanpish kawsaykanlla. Mana tukuyniyukta kawsanka. Munani Tata Dios kuyashushpaykichi kushichishunaykichipa. Chaymanta Tata Diospa Espiritun kanchis alli layakunata ruran. Payka Tata Diospa kamachikunan tiyarinanpa ñawpakninpi kawsan. Munani paypish kuyashushpaykichi kushichishunaykichipa.

5 Chaymanta munani Jesukristupish kuyashushpaykichi kushichishunaykichipa. Payka allimata mana shaykushpa Tata Diospa rimananta yachachikurkan. Payka kuyawashpanchikuna yawarninta ichashpa uchanchikunamanta perdonawashkanchisapa. Chaymanta manara ni pi wañushkanmanta kawsamuptin paylla kawsamurkan amana kashkan wañunanpa. Chashna kawsamudu kashpa payka tukuy sinchi kamachikuk runakunapa kamachikukninmi.

6 Ñukanchikunatapish willawashkanchisapa payshina kamachikunanchikunapa. Chaymanta willawanchisapa saserdotekunashina paypa Tatan Diosta sirvinanchikunapa. Tata Dios sinchita kamachikuptin sukaman allima kaptin akuychi payta mana tukuyniyukta alabaypachi. Chashna kachun.

7 Puyukuna ukunpi Señorninchi Jesukristuka shamunka. Chashna shamuptin tukuy runakuna kawankasapa. Payta tuksishpa wañuchik runakunapish kawankasapa. Tukuy allpapi kawsak runakuna payta kawashpa sukaman llakishpa wakakunkasapa. Chashna kachun.

8 Tukuy layata atipak Tata Dios mana tukuyniyukta kawsak karkan. Kunanpish kawsaykanlla. Chaymanta mana tukuyniyukta kawsanka. Payka riman: "Ñukami A letrashina kashpayni tukuy layata kallarini. Chaymanta Z letrashina kashpayni tukuy layata tukuchani."

Juan kawarkan Jesukristuta sukaman allimata llipyaptin.

9 Ñuka Juan Jesukristuta kreyikmasikichi kani. Ñukapish kankunashina padesishpa kawsaykani. Kankunashina Tata Diospa mandunpi kashpayni padesishpaynipish kushikushpalla payta kasuykani. Jesukristu salvakuk kananta Tata Diospa rimananta yachachikushkaynirayku suk runakuna kay chunlla Patmos ishlapi churawashkasapa. 10 Tata Diosta kuyana diya paypa Espiritun yanapawaptin muskuyninipishina washaynipi uyarirkani suk runa sinchita rimakuptin. Chay rimashkanta suk trompetata sinchita pukunantashina uyarirkani.

11 Chaypina chay runa willawarkan: “Suk librupi tukuy kawanaykita killkay. Chay killkanaykita kachay Asia partipi kanchis llaktakunapi kreyikukmasikikunata. Efesoman Esmirnaman Pergamoman Tiatiraman Sardisman Filadelfiaman Laodiseaman kachay.”
12 Chayta uyarishpayni washaynita chaparkani yachanaynipa pimi chashna willawaykan nishpa. Washaynita chapashpayni kurimanta ruradu kanchis velerokunata kawarkani. 13 Chay kanchis velerokuna chawpinpi suk runatashina allpapi takakuk suni llachapayukta kawarkani. Kaskunpi kurimanta ruradu sinturonwan watadu karkan. 14 Chukchan lanashina nieveshina yurak likidu karkan. Ñawinkuna rawraykak ninashina rikurirkan. 15 Chakinkuna ninawan chulluchidu bronseshina llipyarkan. Rimakuptin manllayba yaku urmananshina sukaman sinchita soynarkan. 16 Alli ladu makinpi tiyapurkan kanchis luserukuna. Shiminmanta llukshirkan ishkantin ladu filuyuk punta likidu macheti. Inti chawpi diyata sukaman llipyakshina uyan sinchita llipyarkan.
17 Payta kawashpayni sukaman manchakuywan wañudushina chakin kuskapi urmarkani. Chaypina payka alli ladu makinta sawaynipi churashpa willawarkan: “Ama manchakuychu. Ñukaka mana kallarinayukmi kani. Mana tukuyniyukta kawsasha. 18 Mana tukuyniyukta kawsaykani. Wañushkaynimanta kawsamurkani mana tukuyniyukta kawsanaynipa. Chayrayku suk llaviyuk runashina kashpayni munanayni oras tukuy runakuna sukpish sukpish wañunkasapa. Chay wañudukunata churanaynipi kamachikuni. 19 Tukuy kawashkaykita killkay. Tukuy kunan kawachiykanaynita killkay. Chaymanta kawachinaynitapish killkay.
20 Kunanka chay kawashkayki alli ladu makinipi kanchis luserukunapa chay kurimanta ruradu kanchis velerokunapa entiendichiyki. Chay kanchis llaktakunapi ñukata kreyiwak runakuna chay kanchis velerokunashinami. Chay kanchis llaktakunapi ñukata kreyiwak runakunapa yachachikukninkuna chay kanchis makinipi luserukunashinami.” Chashna Jesukristuka willawarkan.

2

Jesukristu Juanta willarkan Efeso llaktapi payta kreyik runakunata killkananpa.

1 Chaymanta Jesukristu ñuka Juanta willawarkan Efeso llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killkanaynipa. Kashna rimarkan killkanaynipa: “Ñukapa alli ladu makinipi chay kanchis luserukuna tiyan. Chay kanchis velerokunapa chawpinpi purini. 2 Ñukaka tukuy ruranaykichita yachani. Allita yachani mana shaykushpa rimanaynita yachachikushpa trabajaykanaykichita. Allita yachani mana kuskata yachachikuk runakunata mana munanaykichita uyariyta. Paykunaka llullakushpa rimansapa: Ñukapish Tata Diospa rimananta yachachikuypi purini nishpa. Chashna rimaptinkunapish riksishkankichi llulla likidu kanankunata. 3 Ñukata kreyiwashkaykichirayku sukaman sufrishkankichi. Chashna sufrishpaykichipish mana shaykushpaykichi kreyiwashpalla kawsaykankichi.
4 Chashna allita kreyiwashpa kawsaptikichipish sukaman llakini manana ñawpa kuyawashkaykichishinana kuyawaptikichi. 5 Chayrayku chay ñawpa kuyawashkaykichita allita yuyaychi ñawpashina kashkan kuyawashpa kawsanaykichipa. Mana kasuwaptikichika utka risha kastigaknikichi. Ashuchishkaykichi amana velerokunashinana ñawpakninipi kanaykichipa. Manana atipankichinachu Tata Diospa rimananta yachachikuyta.
6 Chashna mana allita kuyawashpaykichipish chay Nikolaytakunapa mana alli ruranankunata millankichi. Chashna millaptikichi sukaman kushikuni. Ñukapish chay mana alli ruranankunata millani.

7 Tata Diospa Espiritun willashuptikichi allita rinrillikushpa uyariychi. Kankuna
sukaman sufrishpaykichipish allillata rurashpa kawsaptikichi ñukaka kawsachikuk
kaspipa wayunta karashkaykichi. Chay kaspika Tata Diospa kawsananpimi." Chashna
Jesukristu willawarkan Efeso llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killka-
naynipa.

Jesukristu Juanta willarkan Esmirna llaktapi payta kreyik runakunata killkananpa.

8 Chaymanta Jesukristu ñuka Juanta willawarkan chay Esmirna llaktapi kreyikukku-
napa yachachikukninta killkanaynipa. Kashna rimarkan killkanaynipa: "Ñukaka mana
kallarinayukmi kani. Mana tukuyniyukta kawsani. Ñukaka wañurkani. Chaymanta
wañushkaynimanta kawsamurkani.

9 Allita yachani ñukata kreyiwashkaykichirayku sukaman sufrinaykichita. Yachani
mana nimayuk kanaykichita. Mana nimayuk kashpaykichipish ñukata kreyiwashpa
kushikushpa kawsashpaykichi rikchak layayuk kankichi. Chay llaktaykichipi tiyan
Tata Diosta kuyanankunata rimak judiyukuna. Chashna rimashpankunapish mana
Tata Diostachu kuyansapa. Paykunaka tantanakushpankuna supayta kuyansapa.
Ñukaka yachani chay runakuna rimansapa kankuna mana alli rurak kanaykichita.
10 Sufrinaykichita yuyashpa ama manchakuychichu. Supaykunapa kamachikuknin
suk kankunata karselpi churachishunkichi tukuy runakuna yachanankunapa ñukata
allita kreyiwanaykichita. Chashna karselpi churachishuptikichi suk tiempullata
sufrinaykichi tiyan. Wañunaykichi diyakaman ñukata allita kreyiwashpa kawsaptikichi
suk koronatashina kushkaykichi mana tukuyniyukta kawsanaykichipa.

11 Tata Diospa Espiritun kankunata willashuptikichi allita rinrillikushpa uyariy-
chi. Sukaman sufrishpaykichipish wañunaykichi diyakaman ñukata allita kreyi-
washpa kawsashpaykichika manami kashkanka wañunkichinachu." Chashna Jesukristu
willawarkan Esmirna llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killkanaynipa.

Jesukristu Juanta willarkan Pergamo llaktapi payta kreyik runakunata killkananpa.

12 Chaymanta Jesukristu ñuka Juanta willawarkan Pergamo llaktapi kreyikukkunapa
yachachikukninta killkanaynipa. Kashna rimarkan killkanaynipa: "Ñukapa tiyawan
ishkantin ladu filuyuk punta likidu machetini.

13 Chay llaktaykichipi aypa runakuna Satanaspa mandunpi kawsansapa. Chashna
paypa mandunpi kawsaptinkunapish kankuna kreyiwashpalla kawsankichi. Chay
alli yachachikuk Antipas rimanaynita allita yachachikuptin maypicha Satanas kawsan
chaypi wañuchirkansapa. Payta wañuchiptinkunapish kankunaka ñukallata allita kreyi-
washpa mana shaykushpalla kawsaykankichi.

14 Chashna kreyiwashpa kawsaptikichipish kankunamanta sukkuna rabyachi-
waykansapa. Chay ñawpa Balampa yachachikunanta kreyishpa kawsaykansapa. Ñawpa
chay yachachikuk runa Balamka chay kamachikuk Balakta willarkan israel runaku-
nata uchallichinankunapa. Yachachirkansapa ruradu dioskunata kuyashpa kukudu
mikunata mikunankunapa. Yachachirkansapa chikan warmikunawan uchalliku-
nankunapa.

15 Chaymantapish kankunamanta sukkuna chay mana alli rurak Nikolaytakunapa
yachachikunankunata mana sakinayansapachu. 16 Chayrayku mana alli rurashkay-
kichimanta wanashpa kashkan ñukata allita kreyiwashpa kawsaychi. Mana ñukata
kreyiwanayaptikichika utka risha shiminimanta llukshik machetiniwanshina chay
mana alli rurak runakunawan makanakuk.

17 Tata Diospa Espiritun kankunata willashuptikichi allita rinrillikushpa uyariy-
chi. Kankuna ñukallata allita mana shaykushpalla kreyiwashpa kawsaptikichi sielupi

pakadu mikunata karashkaykichi. Chaymanta suk allima yurak rumisilluta kushkaykichi. Chay rumisillupi suk mushuk shutikichi killkadu kanka. Chay killkadu rumisilluta chaskishpaykichi mushuk shutikichita yachankichi. Chikankuna mana shutikichita yachankasapachu." Chashna Jesukristu willawarkan Pergamo llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killkanaynipa.

Jesukristu Juanta willarkan Tiatira llaktapi payta kreyik runakunata killkananpa.

18 Chaymanta Jesukristu ñuka Juanta willawarkan Tiatira llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killkanaynipa. Kashna rimarkan killkanaynipa: "Ñukaka Tata Diospa chaylla wambranmi kani. Ñawinikuna nina rawraykakshina rikurin. Chakinikuna ninapi chulluchidu bronseshina allimata llipyan.

19 Ñukaka allita tukuy ruranaykichita yachani. Yachani sukaman sukwan sukwan kuyanakushpa yanapanakushpa kawsaykanaykichita. Chaymanta allita yachani mana shaykushpa allita kreyiwashpa kawsanaykichita. Chaymanta allita yachani kreyiwayta kallarishkaykichimanta kunan ashwan allita rurashpa kawsaykanaykichita. 20 Chashna allita rurashpa kawsashpaykichipish rabyachiwaykankichi. Kawapayaykankichi chay ñawpa Jesabelshina suk mana alli rurak warmi yachachikuptin. Chay warmika mana allita ruraykashpa llullakushpa riman Tata Diospa rimananta yachachikunanta. Ñukata sirviwak runakunata yachachiykansapa mana nimananchu chikan warmiwan uchallikushpa kawsanaykichipa. Yachachiykansapa mana nimananchu ruradu dioskunata kuyashpa kukudu mikunata mikunaykichipa.

21 Chay warmi mana allita rurashpa kawsaykaptin sukaman yachachishkani uchankunata wanananpa. Chashna yachachiptinipish payka mana kasuwanayashpa sukaman uchallikuyllapi kawsan. 22 Chayrayku ñukaka chay warmita sukaman unkuchishpa kastigasha. Tukuy paywan uchallikuk runakuna mana uchankunata sakiptinkunaka paykunatapish sukaman sufrichisha. 23 Chay warmipa wawankunatapish sufrichishpa wañuchishasapa. Chashna paykunata sufrichiptini tukuy kreyiwashpa kawsak runakuna yachankasapa tukuy runakunapa shunkunkunata yuyayninkunata yachanaynita. Yachankasapa tukuy mana alli rurak runakunata kastiganaynita tukuy alli rurak runakunata kushichinaynita.

24 Tiatira llaktaykichipi sukkuna chay warmipa yachachikunanta mana kasukkuna tiyan. Chay warmi Satanaspa pakashkan rimananta yachachikuptin mana nima yachanayashkasapachu. Kankuna ñukallata allita kasuwashpa kawsaychi. Chayllata kamachiykichi. 25 Shamunayni tiempukaman chay yachachikunaynita allita kasushpa kawsaychi. 26 Wañunaykichi tiempukaman tukuy munanaynita rurashpa kawsaptikichi ñukaka churashkaykichi allpapi kawsak runakunapa kamachikukninkuna kanaykichipa.

27 Tatayni Dioska willawashka kay allpapi kawsak runakunata kamachinaynipa. Ñukapish kankunata willashkaykichi sinchi kamachikuk kanaykichipa. Kankunaka suk fierrumanta ruradu varawan kamachikunkichi. Sinchi kamachikuk kashpaykichi tukuy kay allpapi kawsak runakunata iden metomanta ruradu ollata pakikshina kastigankichi.

28 Chaymanta chay pakarinan alba luseruta kawashpa yachankichi utkana pakarinanta. Chay luserushina ñukapish yachachiykichi utkana ñukawan tantalla kawsak rinaykichita.

29 Tata Diospa Espiritun kankunata willashuptikichi allita rinrillikushpa uyariychi." Chashna Jesukristu willawarkan Tiatira llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killkanaynipa.

3

Jesukristu Juanta willarkan Sardis llaktapi payta kreyik runakunata killkananpa.

1 Chaymanta Jesukristu ñuka Juanta willawarkan chay Sardis llaktapi kreyikkunapa
yachachikukninta killkanaynipa. Kashna rimarkan killkanaynipa: "Ñukapa makinipi
chay kanchis llipyak luserukuna tiyan. Tata Diospa kanchis laya alli rurak Espiritun
tiyawan. Aypa runakuna ñukawan tantalla kawsanaykichita rimaptinkunapish ñuka
allita yachani mana alli rurak kanaykichita. Chashna mana alli rurak kaptikichi
wañudutashina kawaykichi.

2 Ñukaka kawaykichi mana allita rurashpa mana Tatayni Diosta kushichishpa kawsap-
tikichi. Chayrayku atarimuychi allita rurashpana kawsanaykichipa. Sampayashkay-
kichimanta kashkan ñukata kasuwashpana kawsaychi. 3 Yachachishkaynita allita
yuyaychi. Mana alli rurashkaykichita sakishpa Tata Diosta kashkan allita kasushpa
kawsaychi. Mana allita kasushpa kawsaptikichika mana yuyashkaykichi oras ñukaka
suk suwa runashina shamusha sukaman kastigaknikichi.

4 Chay Sardis llaktaykichipi sukkuna ñukata allita kasuwashpa allita rurashpa
kawsansapa. Paykunaka chuya chuya llachapayukshinami. Mana nima uchallikushpa
mana llachapankunata susyachishkasapachu. Chayrayku suknin diya ñukawan tan-
talla yurak llachapayuk purinkasapa. 5 Ñukata allita kasuwashpa allita rurashpa
kawsaptinkuna allima yurak llachapata churachishasapa. Tatayni Dios suk librunpi
tukuy mana tukuyniyukta kawsak runakunapa shutinkunata killkan. Chay libru-
manta chay alli rurak runakunapa shutinkunata mana surkushachu. Tataynipa
ñawpakninpi angelninkunapa ñawpakninkunapi willashasapa paykuna allita kasuwashpa
kawsashkankunata. 6 Tata Diospa Espiritun kankunata willashuptikichi allita rinril-
likushpa uyariychi." Chashna Jesukristu willawarkan Sardis llaktapi payta kreyikku-
napa yachachikukninta killkanaynipa.

Jesukristu Juanta willarkan Filadelfia llaktapi payta kreyik runakunata killkananpa.

7 Chaymanta Jesukristu ñuka Juanta willawarkan chay Filadelfia llaktapi kreyikukku-
napa yachachikukninta killkanaynipa. Kashna rimarkan killkanaynipa: "Ñuka allillata
rurashpa kawsani. Mana nimapi llullakunichu. Ñukapa tiyan chay ñawpa sinchi
kamachikuk Davidpa llavin. Chayrayku atipani tukuy runakunata willayta Tata
Diospa mandunpi yaykunkachu manachu nishpa. Suk runata yaykunanpa willaptinika
yaykun. Mana yaykunanpa willaptinika mana yaykunchu.

8 Tukuy ruranaykichita allita kawaykani. Mana tukuy layata rurayta atipashpay-
kichipish rimanaynita kasushpa kawsaykankichi. Mana rimashkankichichu mana
riksiwanaykichita. Chayrayku suk punkutashina kicharishkani ñukapa rimanaynita
yachachikunaykichipa. Mana ni pi michashunkichichu yachachikunaykichipa.

9 Chaymanta chay llaktaykichipi suk runakuna tantanakunsapa Satanasta
kuyanankunapa. Paykunaka llullakushpa rimansapa judiyu runakuna kanankunata.
Ñuka chay runakunata ñawpaknikichipi kunkurichishasapa yachanankunapa kankunata
sukaman kuyanaynita.

10 Tukuy allpapi kawsak runakuna sufrinankuna tiyan Tata Dios yachananpa
pikunami kasushpa kawsansapa pikunami mana kasushpa kawsansapa nishpa.
Kankunaka kamachikunaynita mana shaykushpa allita kasushpa kawsashkankichi.
Chayrayku sukaman sufriptikichipish sukaman amachashkaykichi ama supay uchal-
lichishunaykichipa.

11 Ñukaka utkami shamusha. Chayrayku mana shaykushpa allita kasuwashpa
kawsaychi ama ni pi premyuykichita kichushunaykichipa. 12 Chashna wañunaykichi

tiempukaman ñukata allita kasuwashpa kawsaptikichi Tata Diospa wasinpi orkonninkunatashina churashkaykichi. Chaypi mana tukuyniyukta kawsankichi. Kankunapi Tatayni Diospa shutinta killkasha. Chaymanta kankunapi Tatayni Diospa sielumanta shamuk mushuk Jerusalenpa shutinta killkasha. Chaymanta kankunapi ñukapa mushuk shutinita killkasha. 13 Tata Diospa Espiritun kankunata willashuptikichi allita rinrillikushpa uyariychi." Chashna Jesukristu willawarkan Filadelfia llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killkanaynipa.

Jesukristu Juanta willarkan Laodisea llaktapi payta kreyik runakunata killkananpa.

14 Chaymanta Jesukristu ñuka Juanta willawarkan chay Laodisea llaktapi kreyikukkunapa yachachikukninta killkanaynipa. Kashna rimarkan killkanaynipa: "Ñuka sukaman alli yachak kashpayni manami llullakunichu. Ñukaka Tata Diospa rimananta kuskata yachachikuni. Manara nima laya tiyaptinra Tata Dios willawaptin tukuy laya tiyakta rurarkani.

15 Ñukaka yachani tukuy laya ruranaykichita. Chayrayku allita yachani mana tukuy shunku kreyiwashpa kawsaykanaykichita. Suk tibyu yakushina kankichi. Mana chirik yakushinachu nima rupak yakushinachu kankichi. Ñukaka munayman chirik yakushina rupak yakushina kanaykichipa. 16 Mana tukuy shunku kreyiwashpaykichi mana chirik nima rupak yakushinachu kankichi. Chashna tibyu yakushina kaptikichi millanayashpa shiminimanta wishchushkaykichi.

17 Kankuna rimankichi tukuy layayuk kanaykichita. Tukuy munashkaykichi tiyapushunkichi. Mana nima illashunkichichu. Chashna rimaptikichipish ñukaka kawaykaykichi llakidu sufridu mana nimayuk mana kawakuy atipak mana llachapayuk runakunatashina.

18 Chayrayku allita willaykichi ñukamanta kuri ninapi chulluchidutashina rantinaykichipa. Yachachikunaynika chay chulluchidu kurishinami. Yachachikunaynita kasushpa kawsashpaykichi tukuy layayukshina kankichi. Chaymanta willaykichi ñukamanta yurak llachapaykichitashina rantinaykichipa ama llatanllashina kanaykichipa. Chay yurak llachapaka yuyachishunkichi pinkakuna laya uchaykichimanta perdonashkaynita. Chaymanta willaykichi ñukamanta ñawi ampinatashina rantinaykichipa yachachinaynita entiendinaykichipa.

19 Kankunata sukaman kuyashpayni sinchita willaykichi allita kasuwashpa kawsanaykichipa. Mana allita ruraptikichika kastigashkaykichi. Chayrayku mana alli rurashkaykichita wanashpa sukaman tukuy shunku kuyawashpa kawsaychi.

20 Mash uyariwaychi. Ñukaka shunkuykichipa punkunpishina kayaykaykichi. Kankuna munawashpa yaykuchiwaptikichika wasikichipishina yaykusha. Chaypina tantalla mikukshina kushikuypuru kawsashunchisapa.

21 Ñuka sukaman sufrishpaynipish allita Tatayni Diosta kasushpa kawsashkaynirayku paypa ladunpi tiyarishkani paywan tantalla kamachikunaynipa. Kankunatapish laduynipi tiyachishkaykichi ñukawan tantalla kamachikunaykichipa ñukata allita kasuwashpa kawsaptikichi. 22 Tata Diospa Espiritun kankunata willashuptikichi allita rinrillikushpa uyariychi." Chashna Jesukristu willawarkan Laodisea llaktapi payta kreyikkunapa yachachikukninta killkanaynipa.

4

Tata Diospa kawsananpi tukuy kawsakkuna payta kuyaykansapa.

1 Jesukristu tukuy chayta willawashkanwasha ñuka Juan sieluta chapashpayni muskuyninipishina suk kicharidu punkuta kawarkani. Chaypina kashkan uyarirkani Jesukristu sinchita rimashpa suk trompetata pukukshina willawaptin: "Shamuy kayman. Ñuka kawachishkayki suk tiempukaman rikchak laya tiyanankunata."

2 Chashna oras Tata Diospa Espiritun yanapawaptin sielupi kawarkani
kamachikukpa tiyarinanta. Chay tiyarinapi Tata Dios tiyaridu karkan. 3 Paypa
uyanta kawarkani aypa chaniyuk puka likidu jaspe kornalina rumishina llipyaptin.
Chaymanta chay tiyarinapa tukuy vueltashninpi suk allima chirapa tiyarkan. Chay
chirapa chikyak likidu esmeralda rumishina llipyarkan.
4 Chaymanta chay kamachikukpa tiyarinanpa tukuy vueltashninpi ishkay chunka
chusku kamachikukkunapa tiyarinankuna tiyarkan. Chay tiyarinankunapi ishkay
chunka chusku kamachikuk ansianukuna tiyaridu karkansapa. Paykunaka yurak
likidu llachapayuk kurimanta ruradu koronayuk karkansapa.
5 Chay kamachikukpa tiyarinanmanta sukaman llipyarkan bullakurkan troynarkan.
Chaymanta chay tiyarinanpa ñawpakninpi kanchis rawraykak velerokunata kawarkani.
Chay kanchis rawraykak velerokunaka Tata Diospa kanchis laya alli rurak Espiritunmi.
6 Chay kamachikukpa tiyarinan ñawpakninpi kawarkani manllayba kochata chuya
likidu vidroshina llipyaptin. Chay atun tiyarinapa tukuy vueltashninpi chusku an-
imalkuna tiyarkan. Chay animalkunapa kaskunkunapi lomonkunapi aypa ñawiyuk
karkansapa. 7 Chay chusku animalkunamanta sukka pumashina rikurirkan. Ishkaynin
toroshina kimsaynin runashina chuskuynin waman pawaykakshina rikurirkan.
8 Tukuy chuskuntin animalkunapa sokta rikrankuna tiyapurkansapa. Rikrankunapa
sawanpi sikinpi aypa ñawinkuna tiyarkan. Paykuna mana shaykushpa diyapi tutapi Tata
Diosta willaksapa:
“Tata Diosninikuna,
tukuy pimanta kanka sukaman ashwan allimami kanki.
Kanka atipanki tukuy layata rurayta.
Kanka mana kallarinayukta kawsak karkanki.
Kunanpish kawsaykankilla.
Chaymanta mana tukuyniyukta kawsanki.”
9 Chashna rimashpankuna kuti kuti chay chusku animalkunaka chay tiyarinanpi
tiyaridu mana tukuyniyuk kawsak Tata Diosta kushichishpa agradesishpa kuyansapa.
10 Chashna chay animalkuna Tata Diosta kuyaptinkuna chay ishkay chunka chusku
kamachikuk ansianukunapish kunkurikushpa kuyansapa. Chay kurimanta ruradu
koronankunata umankunamanta surkushpa Tata Diospa tiyarinanpa ñawpakninpi chu-
ransapa. Chashna koronankunata churashpankuna mana tukuyniyuk kawsak Tata
Diosta willansapa:
11 “Kan Tata Dios, tukuy laya tiyakta rurashkanki.
Tukuy laya ruray atipak kanki.
Kikiki munashpa tukuyta rurashkanki.
Chayrayku kanllata sukaman kuyanaynikuna tiyan.
Kanllata sukaman kushikushpa agradesinaynikuna tiyan.”

5

Sielupi Juan suk killkadu roskaduta kawarkan.

1 Chaymanta ñuka Juan chay tiyaridu kamachikukpa alli ladu makinpi killkaku-
nankuna roskadu karapata kawarkani. Chay roskadu karapapa washanpi ukunpi
killkadu karkan. Chay killkadu roskadu karapa kanchis partipi apichidu karkan ama
ni pi kicharinanpa.
2 Chaypina suk sinchi kamachikuk angel sukaman sinchita rimarkan: “¿Pití sukaman
alli rurak kashpa kay roskadu karapapa apichidunkunata atipan llikishpa kichariyta?”
3 Chashna chay kamachikuk angel rimaptin mana ni suk alli rurak tiyarkanchu chay
apichidukunata llikishpa kicharinanpa. Mana ni sielupi nima allpapi kawsakkuna

nima wañushka runakuna atiparkansapachu chay roskadu karapata kichariyta nima kawayta.
4 Mana ni pi chay roskadu karapata kichariyta nima kawayta atipak tiyaptin ñuka
Juan sukaman wakakurkani.
5 Sukaman wakakuptini chay kamachikuk ansianukunamanta suk willawarkan:
“Amana wakakuynachu. Mash kaway. Chay ñawpa awiluykichi Judapa ayllunmanta
pumashina sinchi kamachikuk tiyan. Payka chay ñawpa kamachikuk Davidpa mi-
rakninmi. Wañushkanmanta kawsamushkanrayku tukuy runakunata atipan sinchita
kamachiyta. Paymi atipan chay kanchis apichidukunata llikiyta chay roskadu karapata
kicharinanpa.”
6 Chaypina chay kamachikukpa tiyarinan ñawpakninpi suk Oveja Wawanta
kawarkani. Payka chay chusku animalkunapa chay ishkay chunka chusku kamachikuk
ansianukunapa chawpinkunapi shayaridu karkan. Chay Oveja Wawanta wañuchidu
layata kawarkani. Chashna wañuchidushina rikurishpapish shayaridu karkan. Payka
kanchis wakrayuk kanchis ñawiyuk karkan. Chay kanchis ñawinkunaka Tata Diospa
kanchis laya alli rurak Espiritunmi. Tata Dioska Espiritunta kachamun allpapi kawsak
runakunata yanapanankunapa.
7 Chaypina chay Oveja Wawanka chay tiyarinanpi tiyaridu Tata Diospa alli
ladu makinmanta chay roskadu karapata chaskirkan. 8 Chayta chaskiptin chay
chusku animalkunaka chay ishkay chunka chusku ansianukunaka paypa ñawpakninpi
kunkurikurkansapa. Tukuy paykunapa arpankuna tiyarkan. Chaymanta tukuypa
kurimanta ruradu kopankuna tiyapurkansapa. Chay kopankunapi aparkansapa
mishkilla asnak wikita rupachinankunapa. Chay rupachidu mishkilla wikika Tata
Diospa wambrankunapa orasyonninkunami.
9-10 Chaypina paykunaka chay Oveja Wawanta kushichishpa kay mushuk kantuta
kantarkansapa:
“Kanka tukuy runakunapa uchankunarayku yawarnikita ichashpa wañurkanki.
Chashna wañushpayki tukuy ayllukunamanta tukuy llaktakunapi kawsakkunamanta
tukuy laya rimanayukkunamanta aypa runakunata rantishkankisapa Tata
Diospa wambrankuna kanankunapa.
Kanka tukuy chay runakunata willarkankisapa kamachikukkuna kanankunapa.
Willarkankisapa saserdoteshina Tata Diosta sirvinankunapa.
Chashna willaptiki paykunaka kay allpapi kamachikunkasapa.
Chay runakunata salvashkaykirayku kanlla atipanki chay apichidukunata llikishpa
chay roskadu karapata kichariyta.”
11 Chaypina kawarkani sukaman aypa angelkunata kantaykaptinkuna. Chay an-
gelkuna Tata Diospa tiyarinanpa, chay chusku animalkunapa, chay ishkay chunka
chusku kamachikuk ansianukunapa vueltashninpi karkansapa. Chay angelkunaka
mana yupaypa laya waranka waranka karkansapa. 12 Tukuy chay aypa angelkuna
sinchita kantarkansapa:
“Chay Oveja Wawanka tukuy runakunapa uchankunarayku wañuchidu karkan.
Payka tukuy kawsakkunapa kamachikukninmi.
Tukuy allpapi tiyakmi paypa.
Payka tukuy laya yachakmi.
Payka tukuy laya munananta atipan rurayta.
Chayrayku tukuy runakuna payta kushichishpa rimanankuna tiyan sukaman allima
kananta.
Payta sukaman kuyashpa alabanankuna tiyan.”
13 Chashna chay aypa angelkuna kantaptinkuna tukuy Tata Dios rurashkan
kawsakkunatapish uyarirkani kantaptinkuna. Tukuy sielupi kawsakkuna tukuy

allpapi kawsakkuna tukuy atun yakukunapi kawsakkuna tukuy wañushka runakuna kantashpa willarkansapa:
“Akuychi chay kamachikukpa tiyarinanpi tiyaridu Tata Diosta chay Oveja Wawanta
mana tukuyniyukta alabaypachi.
Paykuna sukaman alli kamachiwakninchi kaptinkuna kushichishpa willaypachi suka-
man allima kanankunata.”
14 Chashna tukuy Tata Dios rurashkan kawsakkuna kantaptinkuna chay chusku animalkunaka rimarkansapa: “Ñukaykunapish Tata Diosta Oveja Wawanta alabanisapa.” Chay ishkay chunka chusku kamachikuk ansianukunapish kunkurikushpa Tata Diosta Oveja Wawanta kuyarkansapa.

6

Oveja Wawan chay roskadu karapapa kanchis apichidunkunata llikirkan.

1 Chaypina muskuyninipishina kawarkani chay Oveja Wawan chay roskadu karapapa kanchis apichidunkunamanta suk apichidunta llikiptin. Chayta llikiptin chay chusku animalkunamanta suk iden troynoshina sinchita kaparikushpa rimarkan: “¡Shamuy kawak!”
2 Chashna kayawaptin kawarkani suk yurak kaballuta. Chay kaballuta montak runa makinpi suk balistata apaykarkan. Chaypina suk angel chay runata suk koronata kurkan. Chay runaka tukuy makanakukmasinkunata makarkan. Chashna paykunata makashpankuna sinchi kamachikuk kiparirkan.
3 Chaymanta chay Oveja Wawan chay roskadu karapapa ishkaynin apichidunta llikiptin uyarirkani chay chusku animalkunamanta ishkaynin sinchita rimaptin: “¡Shamuy kawak!”
4 Chaypina kawarkani suk puka kaballuta llukshimuptin. Suk angel chay kaballu montadu runata willarkan allpaman rinanpa tukuy runakunata wakllichik. Chashna wakllichiptinkuna allita kawsaykashkankunamanta sukwan sukwan makanakushpa wañuchinakunkasapa. Chay angel chay runata suk atun ishkaynin ladupi filuyuk machetita kurkan.
5 Chaymanta chay Oveja Wawan chay roskadupa kimsaynin apichidunta llikiptin uyarirkani chay chusku animalkunamanta kimsaynin rimaptin: “¡Shamuy kawak!”
Chaypi suk yana kaballuta kawarkani. Chay yana kaballuta montak runapa makinpi suk balansa tiyarkan.
6 Chaymanta chay chusku animalkunapa chawpinkunamanta suk vosta uyarirkani chay kaballu montadu runata willaptin: “Yarkay tiempu tiyanka. Chayrayku suk kilu trigu suk diya trabajupa chanin. Kimsa kilu sebada suk diya trabajupa chanin. Ama mikuna wirata nima vinuta wakllichiychu.”
7 Chaymanta chay Oveja Wawan chay roskadu karapapa chuskuynin apichidunta llikiptin uyarirkani chay chusku animalkunamanta chuskuynin rimaptin: “¡Shamuy kawak!”
8 Chayta uyarishpayni suk killuyadu kaballuta kawarkani. Chay killuyadu kaballuta montadu runapa shutin karkan Wañuy. Chay runapa washanta shamurkan wañudukuna churanankunapi kamachikuk. Tata Dioska paykunata almitirkansapa tukuy runakunamanta chuskuynin partita unkuywan yarkaywan sakra animalkunawan wañuchinankunapa. Willarkansapa runakuna kikinkunapura makanakushpa wañuchinakunankunapa.
9 Chaymanta chay Oveja Wawan chay roskadupa pichkaynin apichidunta llikishkan oras atun altar sikinpi aypa wañudu runakunata kawarkani. Chiknik runakuna chay runakunata wañuchirkansapa Tata Diospa rimananta yachachikushkankunarayku.

10 Chay runakunaka Tata Diosta sukaman sinchita willarkansapa: “Kan,
Tata Dios, sukaman sinchi kamachikuk kanki. Kanka sukaman allima kanki.
Tukuy rimashkaykita ruranki. ¿Aykapití allpapi mana alli rurak runakunata
wañuchiwashkankunarayku kastigankisapa?”
11 Chaypina Tata Dioska chay wañuchidu runakunata sukta sukta yurak likidu llacha-
pankunata kurkansapa. Willarkansapa suk tiempukaman shuyanankunapa Jesukris-
tuta sirvikmasinkunata paykunatashina wañuchinankunakaman.
12 Chaymanta chay Oveja Wawan chay roskadu karapapa soktaynin apichidunta
llikiptin allpa sinchita kuyurkan. Inti lutu llachapashina yana likidu tukurkan.
Killapish yawarshina puka likidu tukurkan. 13 Chaymanta sukaman sinchita
wayraptin igo kaspipa llullu wayun urmakshina sielumanta allpakaman luserukuna
urmarkansapa. 14 Suk karapa rollanakukshina sielu chinkarkan. Chaymanta tukuy
urkukuna tukuy ishlakuna kuyushpa chikan partiman suchurkansapa.
15 Chayta kawashpa tukuy allpapi kamachikuk runakuna machaykunapi sachaku-
napa urku rarkakunapi pakakurkansapa. Chaymanta awtoridarkuna soldaduku-
napa kamachikukninkuna aypa kullkiyuk runakuna tukuy laya atipak runakuna
rantidu runakuna mana rantidu runakunapish sukaman manchakushpa machayku-
napi pakakurkansapa. 16 Paykunaka chay urku rarkakunata chay atun rumikunata
sukaman kaparishpa willarkansapa: “¡Nitiwashpa arkawaysapa chay atun tiyarinanpi
tiyaridu Tata Dios ama kawawanankunapa! Arkawaysapa chay Oveja Wawan ama
piñakushpa kastigawanankunapa. 17 Tata Dios kastigakunan diyaka ñami chaya-
mushkana. Mana ni pi chay kastigunmanta kishpinkachu.”

7

Juan Israelpa ayllunkunamanta aklladu runakunata kawarkan.

1 Tukuy chaykunata kawashkayniwasha muskuyninipishina kay allpapa chuskuntin
ladunkunapi chusku shayaridu angelkunata kawarkani. Paykunaka wayrata sukaman
sinchichiykarkansapa ama allpata nima yakukunata nima sachakunata wayrashpa
wakllichinanpa.
2 Chaymanta kawarkani chikan angelta inti llukshimunan partimanta shamuptin.
Chay angelka mana tukuyniyukta kawsak Tata Diospa sellunta apaykarkan. Chaypina
chay shamuk angelka chay allpata manllayba kochata wakllichik chusku angelkunata
sinchita rimashpa willarkansapa: 3 “Manara Tata Diosninchita sirvik runakunapa
urkunkunapi selluchashkanisaparachu. Chayrayku amara allpata nima sachakunata
nima manllayba kochata wakllichiychirachu.”
4 Chaypina uyarirkani mashnami chay selluchadu runakunaka. Jesukristuta kreyik
israel runakunapa ayllunkunamanta suk pachak chusku chunka chusku waranka
selluchadukuna karkansapa Tata Dios paykunata kuydanankunapa. 5 Judapa ayl-
lunmanta chunka ishkay waranka selluchadu runakuna karkansapa. Rubenpa ayl-
lunmanta chunka ishkay waranka karkansapa. Gadpa ayllunmanta chunka ishkay
waranka karkansapa. 6 Aserpa ayllunmanta chunka ishkay waranka karkansapa.
Neptalipa ayllunmanta chunka ishkay waranka karkansapa. Manasespa ayllunmanta
chunka ishkay waranka karkansapa. 7 Simeonpa ayllunmanta chunka ishkay waranka
karkansapa. Levipa ayllunmanta chunka ishkay waranka karkansapa. Isakarpa
ayllunmanta chunka ishkay waranka karkansapa. 8 Sabulonpa ayllunmanta chunka
ishkay waranka karkansapa. Josepa ayllunmanta chunka ishkay waranka karkansapa.
Benjaminpa ayllunmanta chunka ishkay waranka selluchadu runakuna karkansapa.

Juan mana yupaypa laya yurak llachapayuk runakunata kawarkan.

9 Chaymanta mana nima yupaypa laya runakunata kawarkani. Chay aypa runaku-
naka tukuy ayllukunamanta tukuy kastakunamanta tukuy laya rimanayukkunamanta

tukuy llaktakunamanta karkansapa. Paykunaka Tata Diospa tiyarinan ñawpakninpi Oveja Wawanpa ñawpakninpi shayaridu karkansapa. Tukuy chay runakuna yurak likidu llachapayuk karkansapa. Makinkunapi polponta pankakunata aparkansapa Tata Diosta alabanankunapa. 10 Chaypina tukuy chay runakunaka sinchita rimashpa willarkansapa:
“Akuychi atun tiyarinanpi tiyaridu Tata Diosninchita alabaypachi.
Chay Oveja Wawantapish alabaypachi.
Paykunaka uchanchikunamanta salvawashkanchisapa.”
11 Chay atun tiyarinanpa chay ansianukunapa chay chusku animalkunapa vueltashninpi tukuy angelkuna shayaridu karkansapa. Chaypina chay angelkunaka chay atun tiyarinan ñawpakninpi urkunkunawan allpakaman takakushpa Tata Diosta kuyarkansapa. 12 Willarkansapa:
“Chay aypa runakunashina ñukanchikunapish Tata Diosninchita alabaypachi.
Paytaka kushichishpa willaypachi sukaman allima kananta.
Sukaman tukuy laya alli yachak kaptin akuychi paytaka sukaman agradesiypachi.
Sukaman tukuy laya atipak kaptin alli kamachikuk kaptin akuychi kuyaypachi.
Mana tukuyniyukta payta alabashpa kawsaypachi.”
13 Chaypina chay ansianukunamanta sukka ñukata tapuwarkan: “¿Yachankichu pikunatí chay yurak llachapayuk runakuna? ¿Yachankichu maymantatí shamushkasapa?”
14 Chashna tapuwaptin aynirkani: “Kanlla allita yachanki pikunami chay runakunaka nishpa.”
Chashna willaptini chay ansianuka willawarkan:
“Chay yurak llachapayuk runakunaka sukaman llakina tiemputa pasarkansapa.
Chay Oveja Wawan wañushpa yawarninta icharkan.
Chay yurak llachapayuk runakunaka Oveja Wawanta kreyishpa paypa yawarninpi llachapankunata takshakshina yurakyachishkasapa.
Chayrayku Tata Dios uchankunamanta perdonashkasapa.
15 Uchankunamanta perdonadu kashpana paykunaka shayaridusapa Tata Diospa tiyarinan ñawpakninpi.
Diyapi tutapi Tata Diospa wasinpi payta sirvishpa kawsansapa.
Chayrayku tiyarinanpi tiyaridu Tata Dioska tukuy layapi yanapashpa amachankasapa.
16 Chashna Tata Dios amachaptinkuna manana nima yarkankasapanachu nima yakunayankasapanachu.
Nima rupay nanashpa rupachinkasapanachu.
Nima kaloryankasapanachu.
17 Chay Oveja Wawan Tata Diospa tiyarinan ñawpakninpi shayaridu kashpa ovejakunata kuydakshina chay yurak llachapayuk runakunata kuydankasapa.
Paykunata pushankasapa yaku pachyamunanman chay yakuta upyashpa kawsanankunapa.
Wakaptinkuna Tata Dioska ñawinkunata chakichipunkasapa.”

8

Oveja Wawan roskadu karapapa kanchisnin apichidunta llikirkan.

1 Chaymanta chay Oveja Wawanka chay roskadu karapapa kanchisnin apichidunta llikiptin medya orata sielupi chunlla tukurkan.
2 Chaypina ñuka Juan kanchis kamachikuk angelkunata Tata Diospa ñawpakninpi shayaridukunata kawarkani. Tata Dios chay kanchis angelkunata trompetankunata kurkansapa.
3 Chaymanta kawarkani chikan angelta kurimanta ruradu kusnichikuk kopata apamushpa shamuptin. Chaypina Tata Diospa ñawpakninpi kurimanta ruradu altarpa

ladunpi chay angelka shayarirkan. Paypa tiyarkan aypa mishkilla asnak wiki chay kurimanta altarpi churashpa rupachinanpa. Chay mishkilla asnak wikita Tata Diosta kreyik runakunapa orasyonninkunawan paktallata rupachirkan. 4 Chaypina chay kopapi mishkilla asnak wiki rupaykakpa kusnin Tata Diosta kreyikkunapa orasyonninkunawan tantalla altuta rirkan. Chay kusni Tata Diospa ñawpakninkaman chayarkan. 5 Chaypina chay angelka chay altarmanta suk tipi pukalla killaminshata apishpa chay kopapi churashpa sielumanta allpaman wishchukumurkan. Chay killaminshata allpaman wishchukumuptin troynarkan bullakurkan llipyarkan. Chaymanta allpa kuyurkan.

Chay kanchis angelkuna trompetankunata pukurkansapa.

6 Chaypina chay kanchis angelkunaka prontanakurkansapa chay kanchis trompetankunata pukunankunapa.

7 Chaypina chay kallariknin angelka trompetanta pukurkan. Chayta pukuptin allpapi granisu ninawan yawarwan chakrudu urmarkan. Urmamuptin tukuy allpamanta sachakunapa kiwakunapa kimsaynin parti ruparkan.

8 Chaymanta chay ishkaynin angel trompetanta pukurkan. Chayta pukuptin suk atun rawraykak urkushina chay manllayba kochapi urmarkan. Chay nina rawraykak urmamuptin chay manllayba kochamanta kimsaynin parti yaku yawar tukurkan. 9 Chay manllayba kochapi kawsak animalkunamanta kimsaynin parti wañurkansapa. Tukuy barkukunamanta kimsaynin parti kullurkansapa.

10 Chaymanta chay kimsaynin angelka trompetanta pukurkan. Chayta pukuptin kimsaynin parti yakukunapi, yaku pachyamunankunapi suk manllayba luseru rawraykak uchinashina sielumanta urmarkan. 11 Chay luserupa shutin karkan Ayak. Chaypina kimsaynin parti yakukuna ayak likidu tukurkan. Aypa runakuna chay ayak likidu yakuta upyashpankuna wañurkansapa.

12 Chaymanta chay chuskuynin angelka trompetanta pukurkan. Chayta pukuptin kimsaynin parti inti killa luserukuna wakllirkansapa. Chaypina manana allitana lusichikuptinkuna diya tutayarkan. Tutapish ashwan yana likidu tukurkan.

13 Chaymanta kawarkani suk wamanta sielupi pawaykaptin. Chay wamanka sinchita kaparikushpa rimarkan: "¡Alaw alaw alaw! Tiyanra kimsa angelkuna trompetankunata pukunankunapa. Paykuna pukuptinkuna tukuy allpapi kawsakkuna sukaman sufrinkasapa."

9

1 Chaypina chay pichkaynin angelka trompetanta pukurkan. Chayta pukuptin kawarkani suk luseruta sielumanta allpaman urmaptin. Chaypina Tata Dioska chay allpaman urmamudu angelta kurkan supaypa wichkanan manllayba uchku punkupa llavinta. 2 Chaypina chay angelka chay manllayba uchkuta kicharirkan. Chayta kichariptin chay uchkumanta suk ornomanta kusni llukshimukshina altuta rirkan. Chay kusni intita wayrata arkashpa tutayachirkan.

3 Chay kusnimanta aypa atun marukuna llukshishpa tukuy allpaman rirkansapa. Tata Dioska chay atun marukunata atipachirkansapa iden alakrashina tuksikunankunapa. 4 Chaymanta Tata Dios chay marukunata micharkansapa ama nima kiwakunata nima sachakunata nima ukshakunata wakllichinankunapa.

Willarkansapa Tata Diospa sellunwan mana urkunkunapi selluchadu runakunallata tuksinankunapa. 5 Tata Dioska chay marukunata willarkansapa runakunata ama wañuchinankunapa. Willarkansapa tuksishpa nanayta kushpalla pichka killata sukaman sufrichinankunapa. Chay marukuna runakunata tuksishpa sukaman sinchita nanachirkansapa alakra nanananshina.

6 Chay sufrinankuna tiempu runakuna wañuyta munankasapa. Wañuyta
munaptinkunapish mana atipankasapachu wañuyta. Wañunayashpapish manara
wañunkasaparachu.
7 Chay marukunaka kaballukuna makanakunankunapa prontanakudushina
rikurirkansapa. Umankunapi kurimanta koronashina tiyarkan. Uyankuna
runakunapa uyankunashina rikurirkan. 8 Chukchankuna warmipashina rikurirkan.
Kirunkuna pumapa kirunshina rikurirkan. 9 Fierrumanta ruradushina kuerpunta
arkanankuna tiyarkan. Pawaptinkuna rikrankuna sukaman soynarkan aypa
kaballukuna makanakunankunapa karrukunata aysakshina. 10 Chay marukunapa
chupankunapi alakrapa lansetanshina punta likidu karkansapa. Chay punta likidu
lansetankunawan atiparkansapa runakunata tuksiyta. Chashna tuksishpankuna
pichka killata runakunata nanayta kurkansapa. 11 Chay manllayba uchku marukunapa
kamachikukninkuna shutinka hebreo rimanapi Abadon. Griego rimanapi shutinka
Apolion. Chay shutika riman “Kulluchikuk”.
12 Ñami suk sufrina tiempu pasashkana. Ishkay sinchi sufrina tiempu illan.
13 Chaymanta soktaynin angelka trompetanta pukurkan. Chaypina ñuka Juan
uyarirkani suk runashina rimakuptin. Payka Tata Diospa ñawpakninpi tiyak kurimanta
ruradu altarpa chusku wakrankuna chawpinmanta rimakurkan. 14 Chay rimakukka
chay soktaynin trompeta pukuk angeltaka willarkan: “Chay manllayba Eufrates yaku
ladunpi chay chusku watadu angelkunata kachariy.”
15 Chayta willaptinna chay angelka chay chusku watadu angelkunata kacharirkan.
Kachariptin chay chusku angelkunaka allpaman rirkansapa kimsaynin parti runaku-
nata wañuchik. Tata Dios chay angelkunata prontanachirkansapa chay ora chay diya
chay killa chay wata chay runakunata wañuchinankunapa.
16 Chaymanta uyarirkani mashna kaballukunata montak soldadukuna tiyananta.
Ishkay pachak waranka waranka tiyarkansapa.
17 Muskuyninipishina chay kaballukunata kawarkani. Chay montak soldaduku-
napa kaskun arkanankuna ninashina rikurirkan. Jasintoshina ankash asufrishina
killu karkan. Kaballukunapa umankuna pumapa umanshina rikurirkan. Chay-
manta chay kaballukunapa shiminkunamanta nina rawray kusniwan asufriwan llukshirkan. 18 Chay kaballukunapa shiminkunamanta nina rawray kusniwan asufriwan llukshiptin kimsaynin parti runakuna wañurkansapa. 19 Chay kaballukunaka shiminkunawan chupankunawan chay runakunata wañuchirkansapa. Chupankunaka machakuykunashina rikurirkan. Chay machakuykunashina umankunawan chay runakunata wakllichirkansapa.
20 Chay manara wañuk runakuna sukaman sufrishpankunapish mana nima
wanashpankuna katirkansapalla mana allikunata rurayta. Supaykunata kuyayllapi
katirkansapa. Kurimanta kullkimanta bronsemanta rumimanta kaspimanta ruradu
dioskunata kuyashpalla kawsarkansapa. Chay ruradu dioskuna mana atipansapachu
kawakuyta nima uyariyta nima puriyta. 21 Chaymanta runamasinkunata
wañuchiymanta ñakakuymanta mana wanarkansapachu. Chikan warmikunawan
uchallikuyllapi suwakuyllapi kawsarkansapa.

10

Suk angel suk taksha killkadu roskadu karapata apamurkan.

1 Tukuy chaykunata kawashkayniwasha kawarkani chikan alli atipak angelta
sielumanta puyu ukunpi urayamuptin. Chay angelpa uman sawanpi suk chirapa
tiyarkan. Uyanka intishina sukaman llipyarkan. Chankankuna rawraykak orkonku-
nashina rikurirkan. 2 Chay angelka suk taksha killkadu karapa kichariduta makinpi

aparkan. Alli ladu chakinwan manllayba kochapi sarukurkan. Lluki ladu chakinwan allpapi sarukurkan.

3 Chaypina chay angelka pumashina sinchita kaparirkan. Kapariptinna runa rimakunanshina kanchis kuti sinchita troynarkan. 4 Chashna chay kanchis troynokuna rimakushkanwasha ñuka Juan rimashkankunata killkanayaykarkani. Chaypina uyarirkani sielumanta suk angel willawaptin: "Chay kanchis troynokuna rimashkankunata ama killkaychu ama ni pi yachanankunapa."

5 Chaypina chay manllayba kochapi allpapi shayaridu kawashkayni angelka alli ladu makinta altuta chutachirkan. 6 Chashna makinta altuta chutachishpa rimarkan: "Tata Dioska mana tukuyniyukta kawsan. Paymi sieluta allpata manllayba kochata rurarkan. Tukuy laya chaykunapi tiyakta rurarkan. Mananami illannachu Tata Dios tukuy rimashkanta rurananpa. 7 Chay kanchisnin angel kallariptin trompetanta pukuyta Tata Dioska ñawpamantapacha yuyashkanta rurankana. Payka ñawpa alli yachachikukkunata willashkanshina tukuy layata ruranka."

8 Chaypina chay sielumanta shamuk angelka ñuka Juanta kashkan willawarkan: "Rillay chay kicharidu roskaduta chaskik chay kochapi allpapi shayaridu angelpa makinmanta."

9 Chashna willawaptin rirkani chay angeltaka chay roskaduta mañak. Payka kuwashpa willawarkan: "Kay killkadu roskaduta mikuy. Mikuptiki shimikipi mishkishina ñukñuk kanka. Wiksaykipi ayak likidu tukunka."

10 Chay killkadu roskaduta chay angelmanta chaskishpayni mikurkani. Mikuptini shiminipi sukaman mishkishina ñukñuk likidu karkan. Chayta mikushkayniwashana wiksaynipi ayak likidu tukurkan.

11 Chaypina chay angelka willawarkan: "Kanka tukuy llaktakunapi kawsak runakunata, tukuy chay runakunapa kamachikukninkunata, tukuy laya rimanayuk runakunata kashkan willanayki tiyan tukuy Tata Dios rimashkanta rurananta."

11

Tata Dios ishkay paypa parlachikuk runakunata kachamunka.

1 Chaymanta suk angel suk kuska pintushina medidata ñukata kuwarkan. Chayta kuwashpa willawarkan: "Utkakushpa chay medidata apashpa rillay Tata Diospa wasinta medik. Kurimanta ruradu altartapish mediy. Chay wasipi Tata Diosta kuyak runakunata yupaysapa. 2 Ama chay wasi pampata mediychu. Chay wasi pampapi chay mana judiyu runakuna yaykunkasapa. Paykunaka chusku chunka ishkay killata Tata Diospa Jerusalen llaktanta doyñuyashpa sarushpa wakllichinkasapa. 3 Ñukaka ishkay lutu llachapayuk yachachikuk runakunata kachasha. Chashna kachaptini chay ishkay yachachikuk runakuna chusku chunka ishkay killata runakunata yachachinkasapa uchankunamanta wananankunapa."

4 Chay ishkay yachachikuk runakunaka chay ishkay olivos kaspishinami. Paykunaka chay ishkay velerokunashina kamachikuk Tata Diospa ñawpakninpi allpapi lusichikunsapa. Chashna lusichikushpankuna Tata Diospa rimananta yachachikunsapa.

5 Chaymanta suk runakuna chay ishkay yachachikukkunata wakllichinayaptinkuna paykunapa shiminkunamanta nina llukshinka. Chay ninawan tukuy chiknik runakunata rupachishpa kulluchinkasapa. Tata Diospa rimananta yachachikuptinkuna chay mana kasukunayak runakuna ninawanshina wañunkasapa. 6 Chay ishkay yachachikukkunaka Tata Diospa rimananta yachachikuyta tukuchanankuna diyakaman atipankasapa tamyata michayta ama tamyamunanpa. Chaymanta atipankasapa yakuta willayta yawar tukunanpa. Chaymanta mashna kuti munashpa atipankasapa manchakuna layata rurashpa allpapi kawsakkunata sufrichiyta uchankunamanta wananankunapa.

7 Chaymanta chay ishkay yachachikukkuna yachachikuyta tukuchaptinkuna
supaykuna churadu manllayba uchkumanta suk manchana laya animalshina
llukshimunka. Payka chay ishkay yachachikukkunata makashpa wañuchinkasapa.
8 Chashna wañuchishpankuna atun Jerusalen llakta kallipi kuerpunkunata
wishchunkasapa. Chay llaktapi paykunapa kamachikukninta kruspi chakatashpa
wañuchirkansapa. Chay llaktapi kawsak runakuna sukaman mana alli rurak
kaptinkuna chay Sodoma llaktapi kawsak runakunashina chay Egipto llaktapi kawsak
runakunashina kawsarkansapa.
9 Chaymanta kimsa diya medyakaman tukuy partimanta tukuy ayllukunamanta
tukuy chikan laya rimanayukkunamanta tukuy atun llaktakunamanta runakuna
chay ishkay wañudukunapa wishchudu kuerpunkunata kawankasapa. Paykunaka
mana munankasapachu chay wishchudu kuerpunkunata pampanankunapa. 10 Chay
ishkay yachachikuk runakuna tukuy llaktakunapi kawsak runakunata sukaman
sufrichishkankunarayku wañuptinkuna sukaman kushikunkasapa. Kushikuyninku-
nawan regalukunata sukwan sukwan kunakunkasapa.
11 Chaymanta chay kimsa diya medya washan Tata Dioska chay ishkay wañudukunata
kawsachimunka. Chashna Tata Dios kawsachimuptinkuna atarinkasapa. Chay
runakuna chay ishkay kawsamudukunata kawashpankuna sukaman manchakunkas-
apa. 12 Chaypina chay ishkay yachachikuk runakunaka uyarinkasapa sielumanta
willamuptinkuna: “Kayman shamuychi.” Chayta uyarishpankuna puyu ukunpi
sieluman rinkasapa. Sieluman riptinkuna chay chiknik runakunaka kawankasapa.
13 Chashna sieluman chay ishkay yachachikuk runakuna riykaptinkuna allpa sinchita
kuyunka. Allpa sukaman kuyuptin chay aypa wasikunamanta sukkuna urmankasapa.
Chay aypa wasikuna urmaptin kanchis waranka runakuna wañunkasapa. Chaypina
wañuymanta kishpidu runakuna manchakuywan sielupi kawsak Tata Diosta alabankas-
apa.
14 Ñami ishkay sufrina tiempu pasashkana. Kimsaynin sufrina tiempu illan.

Chay kanchisnin angel trompetanta pukurkan.

15 Chaymanta chay kanchisnin angel trompetanta pukuptin aypa angelkuna sinchita
rimarkansapa:
“Manana niman suk kamachikuk kay allpapi kamachikunkasapanachu.
Kunanmantapacha Tata Diosninchika paymanta shamudu salvakuk wambranpish
tukuy llaktakunapi kawsak runakunata kamachinkasapa.
Mana tukuyniyukta kamachikunankuna tiyan.”
16 Chaypina chay ishkay chunka chusku ansianukunaka Tata Diospa ñawpakninpi
tiyarinankunapi tiyaridu kashkankunamanta kumurayashpankuna Tata Diosta ku-
yarkansapa. 17 Tata Diosta kuyashpankuna willarkansapa:
“Kamachiwakninikuna Tata Dios, sukaman agradesiykisapa sukaman tukuy laya ati-
pak kaptiki.
Kanka mana tukuyniyukta kawsashkanki.
Kunankaman kawsaykanki.
Sukaman tukuy laya atipak kashpa kallarishkanki kamachikuyta.
18 Tukuy llaktakunapi kawsak runakuna mana kasushunayashpa sukaman
rabyakushkasapa.
Rabyakuptinkunapish kanpa piñakunayki diya ñami chayamushkana tukuy
wañudukunata kastiganaykipasapa.
Chaymanta sirvishuk yachachikukkunata pagarankisapa allita rurashkankunarayku.
Kamachikuk mana kamachikuk runakuna kaptinkunapish tukuy allita kasushuk
kuyashuk runakunata pagarankisapa.
Chaymanta kanmi, Tata Dios, allpata wakllichik runakunata kulluchinkisapa.”

19 Chaypina kawarkani sielupi Tata Diospa atun wasinpa punkunta kicharinakuptin.
Punkun kicharidu kaptin Tata Dios kamachikunankuna wakaychana kurimanta ru-
radu baulta kawarkani. Chashna oras sukaman llipyarkan bullakurkan troynarkan.
Chaypina allpa sinchita kuyurkan. Aypa granisukuna urmamurkan.

12

Juan suk almirana laya warmita suk millanapa laya machakuyta kawarkan.

1 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina sielupi suk almirana layata kawarkani.
Suk warmita intishina llipyak likidu llachapayukta kawarkani. Chakin kuskapi killata
kawarkani. Umanpi chunka ishkay luserukunawan ruradu koronan tiyarkan. 2 Chay
warmika okupada kashpa wawayanayashpa nanaywan sukaman kaparikurkan.
3 Chaymanta sielupi chikan manchakuna layata kawarkani. Suk manllayba man-
chanapa laya puka likidu machakuytashina kawarkani. Chay manllayba machakuyka
kanchis umayuk chunka wakrayuk karkan. Chay kanchisnintin umankuna koron-
ayuk karkansapa. 4 Chay machakuyka chupanwan sielumanta kimsaynin parti
luserukunata aysamushpa allpaman wishchukumurkan. Chaymanta shayarirkan
chay wawayanayak warmipa ñawpakninpi wawan nasiptin mikunanpa.
5 Chaypina chay warmika suk ullku wambrata wawayarkan. Chay wawanka suk
fierrumanta ruradu varawan tukuy llaktakunamanta runakunata sinchita kuskata ka-
machinkasapa. Chay manllayba machakuy ama chay wambrata mikunanpa Tata Dios
ladunman pusharkan paywan tantalla kamachikunanpa. 6 Tata Dios chay wambrata
pushaptin chay warmika suk chunlla chakidu pampaman nitikurkan. Chay chakidu
pampapi Tata Dios suk alli kawsanata rurarkan chaypi waranka ishkay pachak sokta
chunka diyata karachinanpa.
7 Chaymanta sielupi sinchita makanakurkansapa. Angelkunapa ka-
machikukninkuna Miguel tukuy angelninkunawan tantalla chay manllayba
machakuywan makanakurkansapa. Chay manllayba machakuypish supayninku-
nawan tantalla Tata Diospa angelninkunawan makanakurkansapa. 8 Chashna
makanakushpankuna chay machakuyka tukuy supayninkunawan mana
atiparkansapachu angelkunata kallpachiyta. Angelkunaka supaykunata makashpa
sielumanta karkurkansapa amana chaypi yaykunankunapa. 9 Chay kamachikuk angel
Miguelka chay machakuytaka tukuy supayninkunatapish kallpachishpa sielumanta
allpaman wishchukumurkansapa. Chay machakuyka kay allpa kallarinanmantapacha
tukuy runakunata llullachishpa kawsan ama Tata Diosta kreyinankunapa. Chay
machakuypa shutinka Satanasmi.
10 Chaymanta sielupi aypa runakunata uyarirkani sinchita rimaptinkuna:
“Diyapi tutapi Satanas wawkinchikunata Tata Diospi chatakurkansapa.
Kunanka Tata Dioska chay kreyikukmasinchikunata perdonashkasapa
amana paykunata chatakunankunapana.
Tata Dios sukaman tukuy laya atipak kashpa
kunan sielumanta chay chatakukta wishchukumushka.
Tata Diosninchika ñami tukuy runakunatana allita kamachinsapa.
Chaymanta salvakuk wambran Jesukristuta willarkan tukuy layapi kamachikunanpa.
11 Jesukristu oveja wawanshina wañushpa yawarninta ichashkanrayku
Tata Dios payta kreyik runakunata perdonansapa.
Chayrayku chay chatakuk Satanasta manana kasunsapanachu.
Chaymanta Jesukristuta kreyik runakuna mana Satanasta manchashpankuna nima
kasushpankuna rimansapa Jesus salvakuk kananta.
Chashna rimashpankuna mana nima wañuyta mancharkansapachu.
12 Chayrayku kankuna, sielupi kawsakkuna, sukaman kushikuychi.

Kankuna, allpapi kochapi kawsak runakunata,
sukaman llakichiykichi.
Chay supaykunapa kamachikukninka allpaman ñami urayashkana.
Payka yachan utkana Tata Dios kastigananta.
Chayrayku sukaman piñakushpa padesichishuykankichi."
13 Chayta uyarishkayniwasha kawarkani chay manllayba machakuyta allpaman
wishchumudu kashpa chay wawayadu warmita sukaman padesichiptin. 14 Chashna
padesichiptin Tata Dioska chay warmitaka ishkay atun wamanpa rikrankunata
kurkan. Chay rikrankunawan pawashpa chay manllayba machakuymanta kishpishpa
chunlla pampaman nitikurkan. Chay chunlla pampapi Tata Dios chay warmipa
kawsananta allicharkan chaypi kimsa wata sokta killata karachinanpa.
15 Chayta kawashpa chay machakuyka shiminmanta aypa yakuta wishchurkan chay
manllayba kallpak yakuwan chay warmita urayachinanpa. 16 Chashna chay machakuy
shiminmanta manllayba kallpak yakuta wishchuptin allpa chay warmita yanapashpa
yakuta shakarkan. 17 Chaypina chay manllayba machakuyka chay warmita mana ni-
manachiyta atipashpa sukaman rabyarkan. Rirkan chay warmipa mirakninkunawan
makanakuk. Chay mirakninkunaka Tata Diospa kamachikunankunata Jesukristupa
yachachikunanta allita kasushpa kawsansapa. 18 Chaypina chay machakuy rabyashpa
chay manllayba kocha mañanpi shayarirkan.

13

Juan ishkay manchana laya animalkunatashina kawarkan.

1 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina kawarkani suk manchana laya animal-
tashina chay manllayba kochamanta llukshiptin. Chay animalka kanchis umayuk
chunka wakrayuk karkan. Chunkantin wakrankuna koronayuk karkansapa. Chay
kanchis umankunapi Tata Diosta rabyachinanpa killkadu shutinkuna tiyarkan. 2 Chay
kawashkayni manchana laya animalka yana pumashina karkan. Chakinkuna ishnachi
chakinshina rikurirkan. Shimin pumapa shiminshina rikurirkan. Chaypina chay
manllayba machakuyka chay manchana laya animalta sukaman yanaparkan sinchi
kamachikuk kananpa.
3 Chay kanchis umayuk animalpa suk umanpi wañunanpa laya kuchudu karkan.
Wañunanpa laya kuchudu kashpapish alliyarkan. Chayta kawashpa tukuy runakuna
sukaman almirashpa payta kreyishpa katirkansapa. 4 Chay runakunaka chay man-
llayba machakuyta kuyarkansapa chay manchana laya animalta tukuy layapi ati-
pachiptin. Chay manchana laya animaltapish kuyarkansapa. Kuyashpa rimarkansapa:
"Mana ni pi payshina tukuy layata atipanchu rurayta. Mana ni pi paytaka atipankachu
makayta."
5 Chaymanta chay manllayba machakuyka chay manchana laya animalta almitirkan
Tata Diosta rabyachishpa washanchashpa rimananpa mana alli kananta. Chaymanta
yanaparkan chusku chunka ishkay killata sinchita kamachikunanpa.
6 Chashna almitiptin chay manchana laya animalka Tata Diosta sukaman raby-
achishpa washanchashpa rimarkan mana alli kananta. Chaymanta Tata Dios
kawsanan wasita sielupi kawsakkunata washanchashpa willarkansapa mana alli
kanankunata.
7 Chaymanta chay manllayba machakuyka chay manchana laya animalta almitirkan
Tata Diosta kreyik runakunawan makanakushpa makanankunapa. Chaymanta yana-
parkan tukuy ayllukunamanta tukuy atun llaktakunamanta tukuy laya rimanayuk
runakunata kamachinankunapa. 8 Chashna sinchi kamachikuk kaptin tukuy allpapi
mana Tata Diosta kreyik runakuna payta kuyarkansapa. Tata Dios allpata rurashkan-
mantapacha tukuy kreyikuk runakunapa shutinkuna chay wañuchidu Oveja Wawanpa

librunpi killkadu. Chay librupi chay manchana laya animalta kuyak runakunapa shutinkuna manami killkaduchu.
9 Tukuy willashkaynita allita rinrillikushpa uyariychi:
10 “Tata Diosta kreyishkaykichirayku karselman rinaykichi kaptinka kushikushpalla
mana llakishpa rillaychi.
Ishkay ladu filuyuk machetiwan wañuchishunaykichi kaptinka kushikushpalla mana
llakishpa almitiychi wañuchishunaykichipa.”
Chashna Tata Diospa killkadun rimaptin kankuna sukaman sufrishpaykichipish Jesukristullata kreyishpa kawsanaykichi tiyan.
11 Chaymanta ñuka Juan kawarkani chikan manchana laya animaltashina allpamanta llukshimuptin. Chay manchana laya animalpa tiyarkan ishkay wakrankuna iden ovejapa wakrankunashina. Payka manllayba machakuyshina llullakushpa rimakurkan.
12 Chay wañunanpa laya kuchudumanta alliyadu animalpa ñawpakninpi kashpa payshina sinchi kamachikuk karkan. Tukuy allpapi kawsak runakunata willarkansapa chay alliyadu animalta kuyanankunapa.
13 Chay animalka aypa almirana layakunata rurarkan runakuna kawanankunapa. Sielumanta allpakaman ninatapish urmachimurkan. 14 Payka chay alliyadu animalpa ñawpakninpi almirana layakunata rurashpa atiparkan tukuy allpapi kawsak runakunata llullachiyta. Chaypina runakunata willarkansapa chay ishkay filuyuk machetiwan kuchudumanta alliyadu animalpa figuranta ruranankunapa chayta kuyanankunapa.
15 Chay figurata ruraptinkuna Tata Dios chay ishkaynin manchana laya animalta almitirkan chay figura iden kawsakshina rimakuyta atipananpa. Chay figura atipashpa rimakuyta rimarkan tukuy payta mana kuyak runakunata wañuchichinankunapa.
16 Chaymanta willarkansapa tukuy runakunata selluchanankunapa sukkunata alli ladun makinkunapi sukkunata urkunkunapi. Willarkansapa tukuy kamachikuk mana kamachikuk runakuna, aypa kullkiyuk mana kullkiyuk runakuna, rantidu mana rantidu runakuna selluchadu kanankunapa.
17 Chay alliyadu manchana laya animalka willarkan suk runakuna sellunwan selluchadu kanankunapa, suk runakuna shutinwan selluchadu kanankunapa, suk runakuna shutinpa numerunwan selluchadu kanankunapa. Runakuna mana selluchadu kashpankunaka mana nimata rantiyta nimata rantikuyta atiparkansapachu.
18 Kankuna entiendinayashpaykichi allita yuyaychi ama chay manchana laya animal llullachishunaykichipa. Chay animalpa numerunka runakunapa numerunmi. Chay numerunka sokta pachak sokta chunka soktami.

14

Juan uyarirkan Tata Diosta kreyik runakunata suk mushuk kantuta kantaptinkuna.

1 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina chay Oveja Wawanta chay Sion urkupi shayariduta kawarkani. Paywan tantallata suk pachak chusku chunka chusku waranka runakunata kawarkani. Paykunapa urkunkunapi chay Oveja Wawanpa shutin Tatanpa shutin killkadu karkansapa.
2 Chaypina uyarirkani sielumanta suk ruyduta yaku urmanashina sinchi troynoshina soynaptin. Chay ruydu aypa arpakunata takaptinkuna soynaktashina uyarirkani.
3 Chaypina Tata Diospa atun tiyarinanpa ñawpakninpi, chay chusku animalkunapa ñawpakninpi, chay ishkay chunka chusku ansianukunapa ñawpakninpi chay aypa runakunaka suk mushuk kantuta kantarkansapa. Jesukristu tukuy allpapi kawsak runakunamanta akllashpa chay pachak chusku chunka chusku waranka runakunata uchankunamanta salvarkansapa. Chayrayku paykunalla atiparkansapa chay mushuk kantuta yachakuyta kantanankunapa. 4 Chay Tata Diosta kreyik runakunaka mana warmikunawan uchallikushpachu kawsarkansapa. Chay Oveja Wawanta maytapish riptin

katirkansapa. Chayrayku payka tukuy allpapi kawsak runakunamanta paykunataka uchankunamanta salvarkansapa payllata Tata Diosllata sirvishpa kawsanankunapa.
5 Chashna Tata Diosllata sirvishpa kawsashpankuna mana yachansapachu llullakuyta.
Mana ni pi Tata Diospi paykunata atipanchu chataysapata.

Juan kimsa avisakuk angelkunata kawarkan.

6 Chaymanta ñuka Juan kawarkani suk angelta sielupi pawaykaptin. Payka Tata Diospa mana tukuyniyuk alli rimananta yachachikurkan. Tukuy allpapi kawsak runakunata, tukuy llaktakunapi kawsak runakunata, tukuy kastakunata, tukuy laya rimanayuk runakunata yachachirkansapa. 7 Chay angelka sinchita rimarkan: "Ñami oraka chayamushkana Tata Dios tukuy runakunata willanankunapa pimi allita rurashka pimi mana allita rurashka nishpa. Chayrayku Tata Diosta manchashpa alabaychi. Tata Dioska tukuy sieluta allpata manllayba kochata tukuy yaku llukshimunankunata rurarkan. Chayrayku payllata kushichishpa kuyaychi."

8 Chashna chay angel rimashkanwasha ishkaynin angel shamushpa rimarkan: "Chay manllayba Babilonia llaktaka ñami kullushkana. Ñami kullushkana. Chay llaktapi kawsak runakunaka tukuy allpapi kawsak runakunata sukaman yachachirkansapa uchallikushpa kawsanankunapa."

9-10 Chay ishkaynin angel rimashkanwasha kimsaynin angel shamushpa sinchita rimarkan: "Tata Dioska sukaman piñakushpa chay manchana laya animalta kuyak runakunata chay figuranta kuyak runakunata kastigankasapa. Tukuy urkunpi makinpi manchana laya animalpa sellunta chaskik runakunatapish kastigankasapa. Chayta kawashpa Oveja Wawan tukuy angelninkunawan rimankasapa alli kananta Tata Dios kastigashkankunata. Paykunapa ñawpakninkunapi chay runakuna asufriwan rawraykak ninapi sukaman sufrinkasapa.

11 Chashna Tata Dios kastigaptinkuna chay manchana laya animalta kuyak runakuna, figuranta kuyak runakuna, sellunta chaskik runakuna mana tukuyniyukta sufrinkasapa. Mana samashpa diyapi tutapi chay asufriwan rawraykak ninapa kusninwan sufrinkasapa."

12 Kankuna chay kimsa angelkunapa rimananta kasushpa animukuychi. Tata Diospa wambrankuna kashpaykichi paypa kamachikunankunata allita kasushpa kawsaychi. Sufrishpaykichipish Jesukristullata allita kasushpa kawsaychi.

13 Chaymanta ñuka Juan uyarirkani sielumanta willamuwaptin: "Kay alli rimanata killkay. Kunanmantapacha Jesukristuwan tantalla kawsak runakuna wañushpankuna sukaman kushikunkasapa."

Chashna willamuwaptin Tata Diospa Espiritun willawarkan: "Ariya. Chay runakuna Jesukristuta sirviykashpankuna wañushpa trabajunkunamanta samankasapa."

Juan kawarkan Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata kastiganankunata.

14 Chaymanta ñuka Juan suk yurak puyuta kawarkani. Chay puyu sawanpi iden suk tiyaridu runata kawarkani. Paypa umanpi kurimanta ruradu korona tiyarkan. Makinpi suk atun wiksu pallakunapa macheti tiyarkan.

15 Chaypina Tata Diospa manllayba wasinmanta suk angel llukshimurkan. Payka sinchita rimashpa chay puyu sawanpi tiyaridu runata willarkan: "Allpapi murukuna ñami pukuduna pallanaykipa. Chayrayku rillay chay pallakunapa wiksu machetikiwan pallakuk."

16 Chashna chay angel willaptinna chay puyu sawanpi tiyaridu runaka kay allpaman shamurkan wiksu machetinwan murukunata tipishpa pallakuk.

17 Chay runa pallashkanwasha sielupi Tata Diospa wasinmanta suk angel llukshimurkan. Chay angelpish pallakunapa suk wiksu alli filuyuk machetita aparkan.

18 Chaymanta altarmanta chikan angel llukshimurkan. Payka chay altarpi ninata
kamachik angel karkan. Payka chay wiksu pallakunapa alli filuyuk machetita apak
angelta sinchita willarkan: “Chay wiksu machetikiwan allpapi uva chakrakunamanta
tukuy uvakunata pallay. Tukuy chay uvakunaka ñami pukuduna.”
19 Chashna willaptinna chay angelka allpaman shamushpa wiksu pallakunapa ma-
chetinwan uva chakrakunapi uvakunata pallarkan. Tukuy chay uvakunata churarkan
suk atun aspidu uchkupi chaypi kapinankunapa. Tukuy chaykuna entiendichiwanchis-
apa Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata sukaman sinchita kastiganankunata.
20 Chay uchkuka chay llakta washapi karkan. Chaypina chay uvakunata kapiptinkuna
yawarshina ichakumurkan. Chay yawar ichakushpa kimsa pachak kilometruta kabal-
lukunapa kunkan sikikaman chayarkan.

15

Juan kawarkan sielupi Tata Diospa wasinmanta kanchis kastigakuk angelkuna llukshimuptinkuna.

1 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina sielupi sukaman manchakuna almirana
layata kawarkani. Kanchis angelkuna llukshimurkansapa tukuy mana alli rurak
runakunata sukaman kastiganankunapa. Chashna kastigaptinkunara Tata Dios man-
ana rabyankanachu.
2 Chaypina suk manllayba llipyak vidroshina kochata kawarkani. Rawraykak ni-
nawanshina chakrudu rikurirkan. Chay llipyak kocha mañanpi aypa runakuna Tata
Dios kushkankuna arpakunawan shayaridu karkansapa. Paykunaka chay kuchudu-
manta alliyadu manchana laya animalta mana kuyarkansapachu. Nima chaypa ruradu
figuranta kuyarkansapachu. Nima chay animalpa shutinpa numerunwan sellucha-
duchu karkansapa.
3 Chay runakunaka Tata Diosta sirvik Moisespa kantunta chay Oveja Wawanta
kuyashpa kashna kantarkansapa:
“A, Tata Dios, tukuy rurashkaykika sukaman almirana layami.
Kanka tukuy layata atipanki rurayta.
Sukaman allita rurashpa mana llullakushpa kanlla tukuy llaktakunapi kawsak runaku-
nata kamachinkisapa.
4 Kanllami sukaman allima kanki.
Chayrayku tukuy runakuna kanllata manchashunayki tiyan.
Tukuy runakuna kanllata alabashunayki tiyan.
Tukuy llaktakunapi kawsak runakuna kawankasapa alli rurak kanaykita.
Chayrayku kanman rinkasapa kuyashunankunapa.”
5 Chaymanta kawarkani sielupi Tata Diospa wasin ukupi paywan tinkunakuna
kuartu kicharinakuptin. 6 Chay kuartumanta chay kanchis kastigakuk angelku-
naka llukshimurkansapa. Paykunapa llachapankuna sukaman yurak llipyak likidu
karkansapa. Kaskunkunapi kurimanta ruradu chumbinkuna tiyarkan.
7 Chaypina Tata Diospa ñawpakninpi chay chusku animalkunamanta sukka chay
kanchis angelkunata sukta sukta kurimanta ruradu kopakunata kurkansapa. Chay
kopankunamanta talliptinkuna mana tukuyniyukta Tata Dios mana alli rurak runaku-
nata sinchita kastigankasapa. 8 Chaypina tukuy laya atipak Tata Diosmanta suk
kusni shamurkan tukuy wasinta untachik. Chashna Tata Diospa wasin kusniwan
untaptin chay kanchis angelkuna kastigakuyta tukuchanankunakaman mana ni pi
atiparkanchu yaykuyta.

16

Juan kawarkan chay kanchis kastigakuk angelkunata kopankunata talliptinkuna.

1 Tukuy chayta kawashkayniwasha ñuka Juan muskuyninipishina suk angelta
uyarirkani. Payka Tata Diospa wasinmanta llukshishpa chay kanchis kastigakuk
angelkunata willarkansapa: "Rillaychi chay kanchis kopaykichita allpapi tallik Tata
Dios mana alli rurak runakunata sukaman sinchita kastiganankunapa."
2 Chashna willaptinkuna chay kallariknin angelka rirkan allpapi chay kopanmanta
Tata Diospa kastigunta tallik. Chaypina chay kuchudumanta alliyadu animalpa fig-
uranta kuyak runakuna, paypa sellunwan selluchadu runakuna mana alliyanayak
sinchi nanak kiriwan unkurkansapa.
3 Chaypina chay ishkaynin angelka manllayba kochapi kopanmanta Tata Diospa
kastigunta tallirkan. Chayta talliptinna chay manllayba kochaka iden wañuchidu
runapa yawarninshina tukurkan. Chashna yawar tukuptin tukuy chay yakupi kawsak
animalkuna wañurkansapa.
4 Chaypina chay kimsaynin angelka tukuy yakukunapi tukuy yaku pachyamunanku-
napi kopanmanta Tata Diospa kastigunta tallirkan. Chashna talliptinna tukuy chay
yakukuna yawarshina tukurkan.
5 Chay washa uyarirkani yakukunata kamachik angel Tata Diosta willaptin:
"A, Tata Dios, kanlla alli rurak kanki.
Mana tukuyniyukta kawsak kanki.
Kunankaman kawsaykanki.
Yakukunata yawartashina rurashpayki allita rurashkanki.
6 Mana alli rurak runakuna
kanpa wambraykikunata rimanaykita yachachikukkunata yawarninkunata
ichachishpa wañuchirkansapa.
Chayrayku kunanka chay wañuchikuk runakunata yawarta upyachishkankisapa.
Chashna kastigashpayki allita rurashkanki."
7 Chashna chay yakukunata kamachik angel Tata Diosta willaptin uyarirkani chay
atun altarmanta rimakuptin:
"Ariya kanmi, Tata Dios, sukaman tukuy laya atipak kanki.
Chashna chay mana alli rurak runakunata kastigashpayki allita rurashkanki."
8 Chaymanta chay chuskuynin angelka inti sawanpi kopanmanta Tata Diospa kas-
tigunta tallirkan. Chaypina intika sukaman nanashpa chay runakunata sukaman
sinchita rupachirkansapa. 9 Chashna sukaman rupachidu kashpankunapish chay
runakunaka mana Tata Diosta kasunayarkansapachu. Mana nima uchankunamanta
wanarkansapachu Tata Diosta alabananankunapa. Tata Dios paykunata kastigashkanku-
narayku sukaman washanchashpa rimarkansapa mana alli rurak kananta.
10 Chaypina chay pichkaynin angelka chay manchana laya animalpa kamachiku-
nan tiyarinanpi kopanmanta Tata Diospa kastigunta tallirkan. Chay tiyarinanpi
kopanmanta talliptin tukuy chay manchana laya animalta kasuk runakunapa llak-
tankuna tuta likidu tukurkan. Chaypina chay runakuna sukaman manchakuywan
nanayta mallirkansapa. Nanaywan kallunkunata mukurkansapa. 11 Chay nanayta
mallishpankunapish uchankunamanta mana wananayarkansapachu. Paykunaka
chay nanaywan chay mana alliyanayak kiriwan sufrishpankunapish sielupi kawsak
Tata Diosta sukaman washanchashpa rimarkansapa mana alli rurak kananta.
12 Chaymanta chay soktaynin angelka chay atun Eufrates yakupi kopanmanta Tata
Diospa kastigunta tallirkan. Chaypina chay manllayba yakuka chakirkan aypa ka-
machikuk runakuna soldadunkunawan inti llukshimunan partimanta shamunanku-
napa.
13 Chaypina ñuka Juan kawarkani kimsa millanapa laya sapushina rikurik su-
paykunata. Suk supayka chay manllayba machakuypa shiminmanta llukshimurkan.

Ishkaynin supayka chay manchana laya animalpa shiminmanta llukshimurkan. Kimsaynin supayka chay mana alli yachachikuk ishkaynin manchana laya animalpa shiminmanta llukshimurkan. 14 Chay kimsa supaykunaka aypa almirana milagrukunata rurarkansapa. Chayta rurashpankuna rirkansapa tukuy allpapi kamachikukkunata aypa runakunawan tantanachik tukuy laya atipak Tata Dioswan makanakunankunapa.

15 Chaypina uyarirkani Jesukristu rimaptin: “Mash uyariwaychi. Mana ni pi yuyashkan ora suwa runashina ñukaka shamusha. Shamuptini kankuna allita kasuwashpa kawsashpaykichi sukaman kushikunkichi. Mana prontanakudu shuyawashpaykichika ñuka shamuptini iden llatanllashina pinkakunaykichi tiyan.”

16 Chaymanta kawarkani suk pampapi chay kimsa supaykuna tukuy allpapi kamachikukkunata aypa runakunawan tantanachiptinkuna. Chay pampapa shutin hebreo rimanapi Armajedon.

17 Chaypina chay kanchisnin angelka kopanmanta Tata Diospa kastigunta wayrapi tallirkan. Chashna wayrapi talliptin uyarirkani Tata Dios sielupi wasinmanta kamachikunan tiyarinanmanta sinchita rimakuptin: “Kaywan tukuchashkani mana alli rurak runakunata kastigayta.”

18 Chashna Tata Dios rimaptinna sukaman llipyarkan troynarkan. Chaypina allpa sukaman kuyurkan. Kay allpapi runakuna kawsashkankunamantapacha mana chay layata allpa kuyurkanchu. 19 Chashna allpa sukaman sinchita kuyuptin chay manllayba llakta kimsa partipi llikikurkan. Chaypina allpapi llaktakunapi wasikuna urmarkansapa. Tata Dioska chay Babiloniapi kawsak runakunapa mana alli rurashkankunata mana kunkarkanchu. Chayrayku sukaman piñakushpa sukaman sinchita kastigarkansapa.

20 Chashna allpa kuyuptin tukuy ishlakuna tukuy urkukuna sumishpa chinkarkansapa. 21 Chaypina sielumanta runakunapa sawanpi manllayba granisukuna urmamurkan. Chay granisukunaka chusku chunka kiluta llasharkansapa. Chashna Tata Dios sukaman kastigashkankunarayku chay runakuna payta sukaman washanchashpa willarkansapa mana alli rurak kananta.

17

Juan suk waynandera likidu warmita kawarkan.

1 Chaymanta chay kanchis kopankunata tallik angelkunamanta suk shamurkan ñuka Juanta willawak: “Mash shamuy. Ñuka kawachishkayki Tata Dios aypa yakukunapi tiyaridu waynandera warmita kastigaptin. 2 Chay warmika tukuy allpapi kamachikuk runakunata yachachirkansapa Tata Diosta washanchashpa ruradu dioskunata kuyanankunapa. Chay runakuna chay ruradu dioskunata kuyashpankuna chay waynandera warmiwanshina uchallikuykansapa. Chashna paywan uchallikushpa machadu runakunashina kawsansapa.”

3 Chashna chay angel willawaptin Tata Diospa Espiritun muskuyninipishina suk almirana layata kawachiwarkan. Chay angelka suk chunlla partiman pushawaptin chay warmita kawarkani manchana laya puka animal montaduta. Chay puka animalka kanchis umayuk chunka wakrayuk karkan. Paypa tukuy kuerpunpi Tata Diosta chiknishpa washanchak killkadu shutikuna tiyarkan.

4 Chay warmipa llachapan pukawan sani karkan. Chaymanta kuriwan, allima llipyak rumiwan, yurak perlaswan sumachidu karkan. Makinpi kurimanta ruradu atun kopa tiyarkan. Chay kopaka millanapa layakunawan untachidu karkan. Chay millanapa layakuna yuyachiwanchi chay warmi sukaman uchallikushpa aypa runakunata yachachinanta ruradu dioskunata kuyanankunapa.

5 Chaymanta urkunpi suk mana entiendinapa laya shutin killkadu karkan. Chay killkaduka rimarkan: “Ñuka kani tukuy laya atipak Babilonia. Tukuy waynanderakunapa

mamankuna kani. Tukuy allpapi ruradu dioskunata kuyak runakunapa mamankuna kani."

6 Chay warmika Jesukristuta kreyik runakunata paypa rimananta parlachikukkunata sukaman chiknishpa wañuchirkansapa. Chaypina entiendirkani paykunapa yawarninkunata ichashpa sukaman kushikunanta. Chashna yawarninkunata kushikushpa ichashpa machadushina kawsan. Tukuy chayta kawashpayni sukaman manchakurkani.

7 Chaypina chay chunlla partiman pushawak angelka willawarkan: "¿Imaraykutí sukaman manchakunki? Kunanka yachachishkayki pimi chay warmika nishpa. Chaymanta yachachiyki imami chay warmita pushak kanchis umayuk chunka wakrayuk manchana laya animalka nishpa. 8 Chay manchana laya kawashkayki animalka ñawpa kawsak karkan. Kunanka manana allpapinachu kawsan. Chaymanta manarapish Tata Dios allita kulluchiptin supaykuna churadu manllayba uchkumanta llukshimunka. Chashna llukshimuptin tukuy mana Tata Diosta kreyinayak runakuna payta kuyankasapa. Chay manchana laya animal mana allpapi kawsananmanta kashkan kawsamuptin aypa runakuna sukaman almirashpa kuyankasapa. Allpata rurashkanmantapacha Tata Diospa librunpi chay animalta kuyak runakunapa shutinkuna mana killkaduchu."

9 Chaymanta chay angelka yachachiwayllapi katirkan: "Tata Dios runakunata yachachiptinkunara atipansapa kay yachachiykanaynita entiendiyta. Chay manchana laya animalpa kanchis umankunaka kanchis urkukunashinami. Chay warmika chay kanchis urkukuna sawanpi kawsan. Chaymanta chay kanchis urkukunaka Tata Diosta chiknik kanchis kamachikukkunashinami.

10 Chay kanchis sinchi kamachikukkunamanta pichka manana kamachikunsapanachu. Kunanka soktayninmi kamachikuykan. Kanchisnin manara kamachikuykanrachu. Chay kanchisnin kamachikukka shamushpa mana unaytachu kamachikunka. 11 Chaymanta chay mana kawsananmanta kashkan kawsamuk manchana laya animalka pusaknin kamachikukmi. Payka chay kanchis kamachikukkunashina Tata Diosta sukaman chiknin. Chashna kashkan kawsamushpa kamachikuptinpish Tata Dioska allita kulluchinka.

12 Chay kawashkayki manchana laya animalpa chunka wakrankunaka chunka sinchi kamachikukkunami. Paykunaka manara kamachikunsaparachu. Chay manchana laya animalwan tantalla suk tiempullata kamachikunkasapa. 13 Chay chunka kamachikukkunaka idenllata yuyaykushpankuna chay manchana laya animalta willarkansapa paykunapa kamachikukninkuna kananpa.

14 Tukuy chay kamachikukkuna Oveja Wawanwan makanakunkasapa. Chaypina Oveja Wawanka tukuy payta allita kreyikkunawan Tata Diospa akllashkankunawan tantalla chay chunka kamachikukkunata makankasapa. Chay Oveja Wawanka tukuy sinchi kamachikukkunamanta ashwan sinchi kamachikukmi. Payka tukuy awtoridarkunamanta ashwan sinchi awtoridarmi. Chayrayku tukuy kamachikukkunata makankasapa."

15 Chaymanta chay angel yachachiwayllapi katirkan: "Chay waynandera warmita yaku sawanpi tiyariduta kawashkanki. Chay tiyarinan yakuka rikchak laya rimanayuk aypa llaktakunapi kawsak runakunami.

16 Chaymanta chay kawashkayki manchana laya animalpa chunka wakrankunaka Tata Diosta chiknik kamachikukkunami. Paykunaka chay waynandera warmita chikninkasapa tukuy layayuk kaptin. Payta chiknishpa tukuy llachapanta tukuy imankunata kichushpa llatanllata sakishpa aychanta mikunkasapa. Puchushkankunata rupachinkasapa.

17 Tata Dios chay chunka kamachikukkunapa shunkunkunapi yuyachiptinkuna chay
waynandera warmita kulluchinkasapa. Tata Dios yuyachiptinkuna chay chunka ka-
machikukkuna idenllata yuyaykushpa chay manchana laya animalta willankasapa ka-
machikukninkuna kananpa. Tata Dios rimashkanta ruranankaman chay animalka ka-
machikunka. 18 Chay kawashkayki waynandera warmika chay manllayba kamachikuk
llaktami. Tukuy allpapi kamachikuk runakunata kamachinkasapa ama Tata Diosta
kuyanankunapa."

18

Juan kawarkan Tata Dios chay Babilonia llaktata kulluchiptin.

1 Tukuy chaykunata kawashkayniwasha ñuka Juan suk angelta kawarkani
sielumanta urayamuptin. Chay angelka sukaman sinchi kamachikuk karkan.
Sielumanta urayamushpa tukuy allpata lusichirkan. 2 Payka sukaman sinchita
rimarkan:
"Tata Dios kastigaptin chay manllayba llakta Babiloniaka kullushkana.
¡Ñami kullushkana!
Chay llaktapi supaykuna yaykushkasapa kawsak.
Rikchak laya mana alli rurak supaykuna chaypi kawsansapa.
Aypa chikninapa millanapa laya pawak animalkuna chaypi kawsansapa.
3 Chay Babilonia llaktapi kawsak runakuna
tukuy laya munanankunallata rurashpa kawsarkansapa.
Chayrayku kullushkasapa.
Paykunaka tukuy llaktakunapi kawsak runakunata yachachirkansapa sukaman uchal-
likunankunapa.
Tukuy llaktakunapa kamachikukninkunata yachachirkansapa ruradu dioskunata
kuyanankunapa.
Tukuy llaktakunapi rantikuk runakuna
Babiloniapi mana valek tiyapunankunata rantikushpa
sukaman kullkiyarkansapa."
4 Chaymanta uyarirkani Tata Dios sielumanta rimaptin:
"Kankuna wambraynikuna,
chay llaktamanta llukshiychi
ama chaypi kawsak runakunashina uchallikunaykichipa.
Mana munanichu paykunatashina kankunata kastigaynikichita.
5 Chay llaktapi kawsak runakuna sukaman uchallikuptinkuna
ñuka Tata Dios rabyakuni."
6 Chashna Tata Dios rimashpa chay kastigakuk angelkunata willarkansapa:
"Chay llaktapi kawsak runakuna wambraynikunata sukaman sufrichirkansapa.
Chayrayku paykunatapish ashwan sinchita kastigashpa sukaman sufrichiychi.
Chay runakuna wambraynikunata sukaman sufrichishkankunarayku ashwan sinchita
sukaman kastigaychi.
7 Chay mana alli rurak runakuna sukaman kreyinakushkasapa.
Munanankunallata rurashpa kawsashkasapa.
Chayrayku sinchita kastigashpa sufrichiychi.
Chay runakuna alabanakushpa shunkunkunapi yuyanakurkansapa sukaman kullki
likidu sinchi kamachikuk kanankunata.
Yuyanakurkansapa mana viyudashina sufrinankunata.
8 Chashna yuyanakuptinkunapish ñukaka raslla kastigashasapa.
Sukaman tukuy layata atipak Tata Diosmi kani.

Chashna kastigaptinikuna sukaman yarkankasapa llakinkasapa wañunkasapa
wasinkuna rupankasapa."
9 Chashna Tata Dios rimaptin chay llakta sukaman rupashpa kusninka. Tukuy allpapi
kamachikuk runakuna chayta kawashpa sukaman llakishpa wakankasapa. Chay ka-
machikuk runakuna munanankunallata rurashpa chay llaktapi kawsak runakunawan
ruradu diosninkunata kuyashpa uchallikurkansapa. 10 Chashna chay llakta rupaptin
chay sinchi kamachikuk runakuna kawashpa karullamanta manchakushpankuna ri-
mankasapa:
"¡Alaw alaw! Chay atun Babilonia llaktapi kawsak runakuna sukaman sufriykansapa.
Chay llaktapi kawsak runakuna tukuy allpapi kawsak runakunata sinchita ka-
machishkasapa.
Kunanka raslla Tata Dios paykunata kastigaykansapa."
11 Chay llakta rupaptin tukuy layata rantikuk runakunapish sukaman llakishpa
wakankasapa manana ni pi tiyapunankunata rantik tiyaptinna. 12 Chay rantikuk
runakuna chay llaktapi rantikurkansapa kurita, yurak kullkimanta ruradukunata,
allima llipyak rumikunata, yurak perlaskunata, allima linumanta sedamanta ru-
radu llachapakunata, puka sani llachapakunata, mishkilla asnak kaspikunata. Chay-
manta rantikurkansapa elefantepa kirunkunamanta rikchak laya ruradukunata,
sinchi kaspikunamanta bronsemanta fierrumanta yurak rumimanta ruradukunata.
13 Chaymanta rantikurkansapa kanelata, mikuna mishkichikkunata, mishkilla wiki
rupachinapa asnakkunata, tukuy laya allima mishkik asnakkunata, vinuta, wirata,
triguta, trigu machkata, aparikuk animalkunata, ovejakunata, kaballukunata, kar-
rukunata. Chaymanta runakunatapish rantikuksapa chay rantik runakunapi traba-
janankunapa.
14 Chashna chay llakta rupaptin chay rantikuk runakunaka rimankasapa:
"Chay llaktapika manana tiyannachu chay munanankuna mishkik wayukuna.
Tukuy chay runakunapa rikchak laya munanankuna tukuy kullkinkuna ñami kul-
lushkana."
15 Ñawpa chay rantikuk runakuna chay llaktapi kawsak runakunata rantichish-
pankuna sukaman kullkiyarkansapa. Chayrayku Tata Dios kastigashpa rupachiptin
kawashpa manchashpa karullapi kiparinkasapa. Chayllapi sukaman llakishpa
wakankasapa. 16 Sukaman wakashpa rimankasapa:
"¡Alaw alaw! Chay atun llaktaka ñami rupaykanna.
Ñawpa chay llakta allima linumanta ruradu llachapayuk warmishina karkan.
Chay allima llachapanka puka sani karkan.
Chaymanta kurimanta allima llipyak rumimanta yurak perlasmanta ruradukunawan
sumachidu karkan.
17 Chay tukuy layayuk llakta rasllana kullushka."
Chaypina chay llakta rupaptin chay manllayba kochapi barkukunata purichik
runakunawan yanapakninkunawan tukuy barkukunapi trabajak runakuna karulla-
manta rupananta kawankasapa. 18 Chay llakta rupashpa kusniptin kawashpankuna
sinchita rimankasapa: "Chay llakta tukuy llaktakunamanta ashwan sinchi ashwan
atun karkan."
19 Chashna rimashpa sukaman llakishpa umankunapi allpata churankasapa.
Wakashpa sinchita rimankasapa:
"¡Alaw alaw! Chay manllayba llakta rupaykan.
Ñawpa chay llaktapi barkuyuk runakuna tukuy laya allimakunata rantikushpa suka-
man kullkiyarkansapa.
Kunanka chay llaktaka rasllana kullushka."
20 Chaypina chay sinchi kamachikuk angelka rimarkan:

“Kankuna sielupi kawsakkuna chay llakta rupashkanrayku sukaman kushikuychi.
Kankuna Tata Diospa wambrankuna, kushikuychi.
Jesukristupa yachachikunanta yachachikukkuna,
Tata Diospa rimananta yachachikuk runakuna, kushikuychi.
Chay llaktapi kawsakkuna kankunata sufrichishushkaykichirayku
Tata Dios ñami paykunataka kastigashkasapana.”
21 Chaypina suk sinchi kamachikuk angel suk manllayba kutakuna rumita apishpa
chay manllayba kochapi wishchukurkan. Chayta wishchukushpa rimarkan:
“Tata Dioska chay manllayba Babilonia llaktapi kawsak runakunata kastigankasapa.
Ñuka chay manllayba rumita wishchukukshina chashnashinalla Tata Dioska chay
runakunata kastigankasapa.
Chaypina mana kutin ni pi paykunata kawankasapanachu.
22 Chay llakta chunlla kipariptin manana ni pi kallinkunapi uyarinkasapanachu
arpakunata takaptinkuna nima flawtankunata nima trompetankunata
pukuptinkuna.
Manana nima laya trabajadorkuna tiyankanachu.
Manana ni pi uyarinkasapanachu kutakushpa soynachiptinkuna.
23 Chay llaktapi manana niman suk lampara lusichikunkanachu.
Manana nima funsia fiesta bullakunata uyarinkasapanachu.
Chay llaktapi rantikuk runakuna tukuy allpapi rantikuk runakunamanta ashwan
kullkiyuk karkansapa.
Chayrayku tukuy allpapi kawsak runakunata ñakachishpa llullachirkansapa.
24 Chay llaktapi kawsakkunaka
Tata Diosta kreyik runakunata
tukuy allpapi aypa runakunata wañuchirkansapa.
Tata Diospa rimananta yachachikuk runakunatapish wañuchiptinkuna yawarnin
ichakurkan.
Chayrayku Tata Dioska chay llaktapi kawsak runakunata sukaman kastigashpa kul-
luchinkasapa.”

19

Juan kawarkan sielupi kawsak runakunata Tata Diosta alabaptinkuna.

1 Chaymanta sielupi ñuka Juan aypa runakunata uyarirkani rimakuptinkuna:
“Akuychi Tata Diosta alabaypachi.
Payka uchanchikunamanta salvawashkanchisapa.
Tukuy layata atipan rurayta.
Sukaman allimami.
2 Payka tukuy mana alli rurak runakunata kuskanpi allita kastigan.
Chayrayku chay llaktapi kawsakkunata allitana kastigashkasapa waynandera
warmishina kaptinkuna.
Paykunaka tukuy allpapi kawsak runakunata yachachirkansapa mana allita rurashpa
kawsanankunapa.
Tata Diosta sirvik runakunatapish wañuchirkansapa.
Kunan Tata Dioska paykunata kutipashpa sukaman kastigashkasapa.
Chayrayku akuychi Tata Diosta alabaypachi.”
3 Chashna chay sielupi kawsak runakuna rimashpa kashkan Tata Diosta al-
abarkansapa:
“Tata Dios chay llaktata rupachiptin mana tukuyniyukta kusninka.
Chayrayku akuychi Tata Diosta alabaypachi.”

4 Chaypina chay ishkay chunka chusku ansianukuna Tata Diospa ñawpakninpi chay
chusku animalkunawan tantalla pakchanakushpa tiyarinanpi tiyaridu Tata Diosta
kuyarkansapa. Chashna kuyashpa rimarkansapa: “Ariya, ñukaykunapish rimanisapa
Tata Dios alli kananta. Akuychi payllata alabaypachi.”
5 Chaypina Tata Diospa tiyarinan ladunmanta uyarirkani rimakuptin:
“Tukuy kankuna, kamachikuk mana kamachikuk kashpaykichipish Tata Diosninchita
alabaychi.
Tukuy kankuna Tata Diosta kuyashpa sirvik runakuna, payta alabaychi.”

Juan uyarirkan rimaptinkuna chay Oveja Wawanpa funsia fiestanta ruranankunata.

6 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina aypa runakuna rimakuktashina
uyarirkani. Rimakunankuna iden yaku urmanashina iden sinchi troynakshina
soynarkan. Chay aypa runakuna rimarkansapa:
“Akuychi Tata Diosninchita alabaypachi.
Payka tukuy layata rurayta atipashpa kallarishkana tukuy layapi kamachikuyta.
7 Akuychi kushikuypachi.
Kushikuyninchikunawan willaypachi sukaman allima kananta.
Chay Oveja Wawan funsia diya chayamushkana.
Paypa novian ñami allitana allichanakushka funsiaman rinanpa.
8 Chay novia allita Tata Diosta kasushpa allita rurashpa kawsarkan.
Chayrayku Tata Dios allima linumanta ruradu chuya chuya llipyak llachapankunata
kushka.”
9 Chay aypa runakuna rimashkankunawasha suk angel ñuka Juanta willawarkan:
“Tukuy willanaynita killkay: ‘Chay Oveja Wawanpa funsia fiestaman konvidadu
runakuna sukaman kushikunkasapa.’ ” Chayta willawashpa chay angel kashkan
willawarkan: “Kikin Tata Dios chay willashkaynita willashunki.”
10 Chashna chay angel willawaptin ñuka ñawpakninpi kunkurikurkani kuyanaynipa.
Chaypina payka willawarkan: “Ama kuyawaychu. Kan tukuy Tata Diosta
sirvikmasikikunawan allita mana shaykushpa yachachikunkichi Jesukristu
salvakuk kananta. Tukuy ñawpa Tata Diospa rimananta yachachikukkunapish
yachachikurkansapa Jesukristu salvakuk shamunanta. Ñukapish kankunashina Tata
Diosta sirvishpa kawsani. Chayrayku ama ñukata kuyawaychu.”

Juan suk alli kamachikuk runata yurak kaballupi kawarkan.

11 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina kawarkani Tata Dios kawsanan sielu
kicharinakuptin. Chashna kicharinakuptin suk yurak kaballuta kawarkani. Chay
kaballuta montak runa alli kamachikuk alli makanakuk runa karkan. Chayrayku
shutin karkan Alli Rurak Kuskata Yachachikuk.
12 Ñawinkuna nina rawraykakshina llipyarkan. Umanpi aypa koronakuna tiyarkan.
Urkunpi shutinka killkadu karkan. Paylla yacharkan imatami riman chay killkadu
shutinka nishpa. 13 Llachapan yawarwan chapudu karkan. Shutin karkan Tata Diospa
Rimanan.
14 Sielupi kawsak soldadukuna yurak kaballukunata montashpa payta katirkansapa.
Chay soldadukuna allima linumanta ruradu yurak chuya chuya llachapayukkuna
karkansapa.
15 Chay alli kamachikukpa shiminmanta llukshirkan ishkantin ladu alli filadu
macheti chaywan tukuy llaktapi kawsak runakunata kuchunanpa. Sinchi ka-
machikuk kashpa suk fierrumanta ruradu varawan tukuy payta chiknik runakunata
kamachinkasapa. Uva wayunta chakinwan sarushpa kapikshina tukuy mana alli rurak
runakunata kastigankasapa. Tukuy laya atipak Tata Dios chay chiknik runakunata
piñayashpa chay kamachikuk runata willanka sukaman kastiganankunapa. 16 Sawa

llachapanpi susunan partipi paypa shutin killkadu karkan: “Tukuy kamachikukkunamanta ashwan sinchi kamachikuk. Tukuy awtoridarkunamanta ashwan sinchi awtoridar.”

17 Chaypina ñuka Juan suk angelta inti sawanpi shayariduta kawarkani. Chay angelka tukuy pawak aycha mikuk animalkunata sinchita kayarkan: “Tata Dios aypa mana alli rurak runakunata kastigaptin wañunkasapa. Shamuychi chay wañudukunapa aychankunata mikuk. 18 Shamuychi aypa runakunapa aychankunata mikuk. Kamachikuk runakunapa soldadukuna kamachikukninkunapa sinchi makanakuk runakunapa kaballunkunapa chay kaballukuna purichik runakunapa patronkunapa rantidu runakunapa aypa kullkiyuk runakunapa mana nimayuk runakunapa aychankunata shamuychi mikuk.”

19 Chaymanta kawarkani chay manchana laya animalta tukuy kay allpapi kamachikuk runakunata soldadunkunawan tantanachiptinkuna. Tantanakurkansapa chay yurak kaballu montak runawan tukuy paypa soldadunkunawan makanakunankunapa.

20 Chaypina chay kaballuta montak runaka chay manchana laya animalta apirkan preso kananpa. Chaymanta chay mana allita yachachikuk almirana layakunata rurak animaltapish apirkan preso kananpa. Ñawpa chay almirana layakunata rurak animalka chay manchana laya animalpa figuranta rurachirkan runakuna chayta kuyanankunapa. Rikchak laya almiranakunata rurashpa chay figurata kuyak runakunata chay manchana animalpa sellunwan selluchadu runakunata llullachirkansapa. Chaypina chay kaballuta montak runaka chay ishkantin llullachikuk animalkunata chay asufriwan rawraykak ninapi kawsakllata wishchukurkansapa.

21 Chaymanta chay kaballuta montak runaka shiminmanta llukshik machetinwan tukuy chay manchana laya animalpa soldadunkunata wañuchirkansapa. Chaypina tukuy chay pawak aycha mikuk animalkuna paykunapa aychanta mikushpa saksarkansapa.

20

Juan kawarkan waranka watata Jesukristu kreyik runakunawan tantalla kamachikuptinkuna.

1 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina suk angelta kawarkani sielumanta urayamuptin. Paypa makinpi tiyarkan supay wichkanan manllayba uchku punkun kicharinan llavi. Chaymanta makinpi suk manllayba kadena tiyarkan. 2 Chay angelka chay manllayba machakuyta apirkan. Chay machakuy supay kashpa allpa kallarinanmantapacha runakunata llullachirkan. Paypa shutinka Satanasmi. Payka tukuy supaykunapa kamachikukninmi. Chay angelka payta apishpa waranka watapa kadenawan watarkan. 3 Chashna watashpa chay manllayba uchkupi wishchukurkan. Chaymanta chay uchkupa punkunta sellucharkan waranka watata amana allpapi kawsak runakunata llullachinanpa. Chay washan Tata Dios chay machakuyta suk tiempullapa kacharichinka.

4 Chaymanta kawarkani aypa kamachikukkunapa tiyarinankunata. Chaypi kawarkani aypa tiyaridu runakunata. Paykuna manara wañushpara Tata Diospa rimananta Jesukristupa yachachikunanta allita yachachikurkansapa. Chay runakunaka chay kanchis umayuk manchana laya animalta mana kuyarkansapachu. Nima ruradu figuranta kuyarkansapachu. Nima makinkunapi nima urkunkunapi chay animalpa sellunwan selluchaduchu karkansapa.

Chashna Tata Diospa rimananta allita yachachikuptinkuna chay manchana laya animalka umankunata tipichishpa wañuchichirkansapa. Paykunata wañuchichiptinkunapish

Tata Dios kawsachimushpa willarkansapa waranka watata Jesukristuwan tantalla kamachikunankunapa. 5 Tata Dios manara ni pita kawsachimushpara chay kamachikuk runakunata kawsachimurkansapa. Chay waranka watakuna washan Tata Dios suk wañudukunatapish kawsachimunkasapa.

6 Chay kawsachimudu runakuna sukaman kushikunkasapa Tata Diospa wambrankuna kashpankuna. Paykunaka manana kashkanka wañunkasapanachu. Saserdotekunashina Tata Diosta Jesukristuta sirvinkasapa. Waranka watata Jesukristuwan tantanlla kamachikunkasapa.

Tata Dios supaykunapa kamachikukninta ninaman wishchukunka.

7 Chaymanta chay waranka watakuna washan chay wichkadu uchkumanta Tata Dios Satanasta kacharichinka. 8 Chaypina Satanaska rinka tukuy allpapi kawsak runakunata llullachik. Chay Gok llaktapi Magok llaktapi kawsak runakunatapish llullachinkasapa. Chay llaktakunapa soldadunkuna playashina mana yupaypa laya tantanakunkasapa Tata Diospa wambrankunawan makanakunankunapa.

9 Chaypina tukuy maymanta chay soldadukuna shamunkasapa Tata Diosta kasuk runakunapa llaktanta kulluchik. Tata Dios kuyanan llaktata kulluchinayaptinkuna Tata Dios sielumanta ninata urmachimushpa tukuy paykunata rupachinkasapa.

10 Chaypina chay manllayba asufriwan rawraykak ninapi Tata Dioska runakunata llullachik Satanasta wishchukunka. Chayllaman chay kanchis umayuk manchana laya animaltapish chay mana alli yachachikuk animaltapish wishchukunka. Chaypi diyapi tutapi mana tukuyniyukta sufrinkasapa.

Juan Tata Diosta kawarkan allima yurak likidu kamachikunan tiyarinanpi tiyariduta.

11 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina suk atun allima yurak likidu kamachikukpa tiyarinanta kawarkani. Chaypi Tata Diosta tiyariduta kawarkani. Chaypina Tata Diospa ñawpakninmanta tukuy allpa tukuy sielu chinkarkan. Chashna chinkashpa manana ni maypi rikurirkannachu.

12 Chaypina ñuka Juan kamachikuk mana kamachikuk wañudukunata Tata Diospa tiyarinan ñawpakninpi shayaridukunata kawarkani.

Chaymanta aypa librukunata kicharidukunata kawarkani. Chaymanta chikan libruta kawarkani maypicha mana tukuyniyukta kawsak runakunapa shutinkuna killkadu karkan. Chaypina Tata Dios chay librukunapi tukuy runakunapa alli mana alli rurashkankunata kawarkan. Chay librukunapi killkadu rimananshina chay runakunata kastigarkansapa. 13 Chaypina manllayba yakukunamanta, wañudukuna churanankunamanta tukuy wañudukuna shamurkansapa Tata Diospa ñawpakninpi shayarik. Tata Dioska paykunata willarkansapa mana alli rurashkankunarayku kastiganankunata.

14 Chaypina chay wañudukuna churanankunata Tata Dios rawraykak ninaman wishchukurkan. Chashna wishchukushkanwasha manana ni pi wañunkasapanachu. Chay rawraykak ninapi chay mana alli rurak runakuna mana tukuyniyukta sufrishpankuna ishkaynin kuti wañukshina kankasapa. 15 Tata Diospa librunpi mana tukuyniyukta kawsak runakunapa shutinkuna killkadu. Tata Dios chay librupi shutinkuna mana killkadu runakunata chay rawraykak ninaman wishchukurkansapa.

21

Juan mushuk sieluta mushuk allpata kawarkan.

1 Chaymanta ñuka Juan muskuyninipishina mushuk sieluta mushuk allpata kawarkani. Kay riksinanchi sieluka kay riksinanchi allpaka kay riksinanchi manllayba kochapish chinkarkansapa. 2 Chaymanta kawarkani Tata Dios akllashkan mushuk Jerusalen llaktata paypa ñawpakninmanta urayamuykaptin. Chay mushuk llaktaka

rikchak layawan allima sumachidu karkan iden suk allichanakudu kasaranayak shipashshina novionta shuyananpa.

3 Chaypina uyarirkani Tata Diospa tiyarinanmanta suk sinchi rimakukta rimakuptin: “Kunanka Tata Dios runakunawan kawsaykan. Paykunawan kawsanka. Paykunaka Tata Diospa wambrankunami. Kikin Tata Dioska paykunawan tantalla kawsashpa paykunapa Diosninkuna kanka. 4 Paykuna wakakuptinkuna Tata Dios ñawinkunata pichapunkasapa. Chay mushuk llaktapi kawsak runakunaka manana wañunkasapanachu. Manana nima llakishpa wakankasapanachu. Paykunapa manana nima nanay tiyankanachu. Tukuy chay ñawpa allpa chinkashkanrayku chay runakunaka mushuk layatana kawsankasapa.”

5 Chaypina Tata Dios chay alli tiyarinanpi kashpa rimarkan: “Ñukaka tukuy layata mushukyachini.”

Chaymanta ñuka Juanta willawarkan: “Tukuy rimashkaynika sukaman allimami. Tukuy runakuna yachankasapa mana llullakushpa rimashkaynita. Chayrayku tukuyta killkay.”

6 Chaymanta Tata Dioska kashkan willawarkan: “Tukuy rimashkaynita ñami rurashkanina. Ñukami A letrashina kashpayni tukuy layata kallarini. Chaymanta Z letrashina kashpayni tukuy layata tukuchani. Ñuka suk allima kawsachikuk yakuta tukuy yakunayak runakunata mana chaninpachu yakuchishasapa. Tukuy ñukawan kawsayta munak runakunata mana chaninpachu yanapashasapa ñukawan mana tukuyniyukta kawsanankunapa. 7 Tukuy runakuna wañunankunakaman ñukata allita kasuwashpa kawsashpa willashkaynishina chay mushuk llaktaynipi kushikushpa kawsankasapa. Ñukaka paykunapa Tata Diosninkunami kani. Paykunaka wambraynikunami kankasapa.

8 Chaymanta tukuy sufriyta manchak runakuna, mana ñukata kreyiwakkuna, chiknikukkuna, runamasinkunata wañuchik runakuna, chikan warmiwan uchallikushpa kawsak runakuna, chikan ullkuwan uchallikushpa kawsak warmikuna, tukuy brujukuna, tukuy ruradu dioskunata kuyak runakuna, llulla likidu runakuna chay asufriwan rawraykak ninaman rinkasapa. Chay rawraykak ninapi sufrishpankuna ishkaynin kuti wañunkasapa.”

Juan kawarkan mushuk Jerusalen llaktata.

9 Chaymanta chay kanchis kopankunata tallishpa kastigakuk angelkunamanta sukka ñuka Juanman shamushpa willawarkan: “Mash shamuy chay Oveja Wawanpa novianta kawachinaynipa.”

10 Chashna chay angel willawaptin Tata Diospa Espiritunka muskuyninipishina suk almirana layata kawachiwarkan. Chay angelka suk manllayba altu atun urku sawanman pushawashpa Tata Diospa kawsanan Jerusalen llaktata kawachiwarkan. Sielumanta Tata Diospa ñawpakninmanta chay allima llaktan urayamuykarkan. 11 Chay allima llakta Tata Diospa llipyayninwan sukaman allimata llipyarkan. Iden aypa kullkiwan rantidu ankash likidu llipyak rumishina llipyarkan. Allima chuya likidu vidroshina llipyarkan. 12 Chay llakta tukuy vueltashnintin manllayba pirkawan wichkadu karkan. Chay pirkaka chunka ishkay punkuyuk karkan. Tukuy punkunkunapi suk kuydakuk angel tiyarkan. Chay punkunkunapi israel runakunapa chunka ishkay ayllunkunapa shutinkuna killkadu karkan. 13 Kimsa punkukuna inti llukshimunan partipi karkan. Kimsa punkukuna inti yaykunan partipi karkan. Kimsa punkukuna yaku anaknin partipi karkan. Kimsa punkukuna yaku uraynin partipi karkan. 14 Chay llaktapa pirka sikinpi ishkay chunka sinchi manllayba suni rumikuna tiyarkan. Chay chunka ishkay rumikunapi chay Oveja Wawanpa chunka ishkay disipulunkunapa shutinkuna killkadu karkan.

15 Chay ñukawan parlak angelka makinpi apaykarkan kurimanta ruradu pintushina
medidata chay llaktapa punkunkunata pirkanta medinanpa. 16 Chay llaktapa
chuskuynin ladun chay chika anchu chay chika sunilla karkan. Chay angelka chay
pintushina medidanwan chay llaktata medirkan. Allita medishpa rimarkan ishkay
waranka ishkay pachak kilometru kananta. Suniynin anchuynin altuynin chashnalla
karkan. 17 Chaymanta chay angelka runakuna amañashkankuna medidawan chay pirka
altuyninta medirkan. Chayta mediptin sokta chunka pichka metro karkan.
18 Chay llaktapa pirkanka vueltashnintin puka likidu llipyak jaspe rumikunawan
ruradu karkan. Kuriwan ruradu kashpa chuya likidu vidroshina llipyarkan. 19 Chay
llaktapa pirka sikinpi rumikuna rikchak laya allima llipyak rumikunawan sumachidu
karkansapa.
Kallariknin sumachinan rumi ankash llipyak jaspe karkan. Ishkaynin chuyayadu
ankash llipyak safiro karkan. Kimsaynin chikyakyadu ankash llipyak agate karkan.
Chuskuynin chikyak likidu llipyak esmeralda karkan. 20 Pichkaynin killuyadu puka
llipyak onise karkan. Soktaynin puka likidu llipyak kornalina karkan. Kanchisnin
kurishina killu llipyak krisolito karkan. Pusaknin yanayadu chikyak likidu llipyak
berilu karkan. Iskunnin chuyayadu killu likidu llipyak topasio karkan. Chunkaynin
killu killuyadu ankash llipyak krisoprasa karkan. Chunka suknin saniyadu llipyak
jasinto karkan. Chunka ishkaynin chuyayadu sani llipyak amatista karkan.
21 Chaymanta chay llaktapa pirkanpi chunka ishkay punkunkuna chunka ishkay
yurak likidu perlaskunamanta ruradu karkansapa. Kada punku suk atun perlaswan
ruradu karkan. Chaymanta kallin kuriwan ruradu kashpa chuya likidu vidroshina
llipyarkan.
22 Chaymanta chay mushuk llaktapi Tata Diosta kuyana wasita mana kawarkanichu.
Chay llaktapi kawsak runakuna maypipish kashpa tukuy laya atipak kamachikuk Tata
Diosta chay Oveja Wawanta kuyankasapa. Chayrayku Tata Diosta kuyana wasi manami
chaypika tiyankachu. 23 Chay mushuk llaktapi mana inti nima killa tiyankachu.
Tata Dioska kikinpa llipyayninwan llipyachinka. Chay Oveja Wawanpish rawraykak
lamparashina kashpa llipyanka.
24 Tukuy llaktakunamanta runakuna chay mushuk llakta lusninpi purinkasapa.
Tukuy llaktakunapa kamachikukninkuna rinkasapa tukuy tiyapunankunata chay
llaktapi churak. 25 Chay mushuk llaktapi mana tuta tiyaptin tukuy tiempu chay
punkunkuna kicharidulla kankasapa. 26 Tukuy llaktakunamanta runakuna alli tiya-
punankunata chay llaktaman apankasapa. 27 Chay llaktapi manami niman suk mil-
lanapa laya yaykunkachu. Mana niman suk millana layata rurak runakuna, niman
suk llullakuk runakuna yaykunkasapachu. Chay llaktapika chay Oveja Wawanpa alli
librunpi shutinkuna killkadu runakunalla yaykunkasapa. Chay librunpi shutinkuna
killkadu kaptin mana tukuyniyukta kawsankasapa.

22

Juan suk chuya chuya yakuta kawarkan.

1 Chaypina chay angelka suk chuya likidu kawsachikuk yakuta kawachiwarkan. Chay
yakuka chuya likidu kashpa vidroshina rikurirkan. Tata Diospa tiyarinanmanta Oveja
Wawanpa tiyarinanmanta chay yakuka llukshimuk.
2 Chay yakuka chay llaktapa chawpi kallinta kallparkan. Ishkantin mañanpi
kawsachikuk kaspikuna wiñarkan. Chay llaktapi kawsak runakuna chay kaspiku-
napa wayunkunata mikushpa mana tukuyniyukta kawsankasapa. Kada killa chay
kaspikuna wayuchakun. Kada wata chunka ishkay kuti wayuchakun. Chay kaspiku-
napa pankankuna tukuy llaktakunamanta unkudu runakunata alliyachinkasapa.

3 Chay mushuk llaktapi Tata Dios manana ni pita kastigankasapanachu. Chay llaktapi Tata Diospa tiyarinanka Oveja Wawanpa tiyarinanka kanka. Chaypina tukuy payta sirvikninkuna kuyankasapa. 4 Tata Diosta uya uya kawankasapa. Paypa shutin urkunkunapi killkadu kanka. 5 Chay llaktapika manana tuta tiyankanachu. Chaypi kawsak runakuna mana lamparata nima intita munankasapanachu sinchi kamachikuk Tata Dios paykunapa lusninkuna kaptin. Chaymanta tukuy paykunaka mana tukuyniyukta kamachikunkasapa.

Jesukristu Juanta willarkan utka shamunanta.

6 Chaymanta chay angelka ñuka Juanta willawarkan: "Kuskata mana llullakushpa rimani. Chayrayku willaptini kasunayki tiyan. Kamachikuk Tata Dios chay ñawpa yachachikuk runakunata rimananta yachachirkan. Kikin Tata Diosllami ñukata kachamuwashka tukuy payta sirvik runakunata kawachinaynipa imakunatami utkana ruranka nishpa."

7 Chashna chay angel willawaptin Jesukristu willawarkan: "Ñukaka utkana shamusha. Runakuna kay librupi killkashkaykita kasushpankuna sukaman kushikunkasapa."

8 Ñuka Juan kikini uyarishkaynita kawashkaynita killkashkani. Chayta uyarishkayni kawashkayniwasha chay kawachiwak angelpa ñawpakninpi kunkurikurkani kuyanaynipa. 9 Chaypina pay willawarkan: "Ama kuyawaychu. Ñukapish kanshinami Tata Diosta sirvik kani. Tata Diospa rimananta yachachikukmasikikunashina tukuy kay librupi killkadukunata kasukuk runakunashina ñukapish Tata Diosta sirvikmi kani. Chayrayku ama ñukata kuyawaychu. Tata Diosllata kuyay."

10 Chaymanta chay angelka willawarkan: "Tata Dios tukuy kay librupi killkashkaykita utkana ruranka. Chayrayku kay killkadu rimanata mana pakashpa allita yachachikuy. 11 Kay rimanata mana kasukuk runakuna mana allikunallata rurashpa kawsachunsapa. Chaymanta uchallikushpa kawsak runakuna uchallikuyllapi katichunsapa. Tukuy allita rurashpa kawsak runakuna allillata rurashpa kawsachunsapa. Chaymanta Tata Diosta kasuk runakuna Tata Diosllata kasushpa kawsachunsapa."

12 Chashna chay angel willawaptin Jesukristu willawarkan: "Ariya. Utkana shamusha tukuy runakunata rurashkankunatashina premyunkunata kunaynipasapa. 13 Ñukaka A letrashina kashpayni tukuy layata kallarini. Chaymanta Z letrashina kashpayni tukuy layata tukuchani. Ñukaka mana kallarinayukmi kani. Mana tukuyniyukta kawsasha.

14 Ñukata kreyiwak runakuna uchankunamanta perdonadu kashpa chuya chuya takshadu llachapayukshina kashpa sukaman kushikunkasapa. Paykunaka atipankasapa chay allima llaktapa punkunta yaykuyta. Chayta yaykushpa mana tukuyniyukta kawsachikuk kaspi wayunkunata mikunkasapa.

15 Chay allima llaktapika mana millanapa laya mana alli rurakkuna nima ñakakukkuna nima chikan warmiwan uchallikushpa kawsakkuna nima chikan ullkuwan uchallikushpa kawsak warmikuna nima runamasinta wañuchikkuna nima ruradu dioskunata kuyakkuna nima llullachikushpalla kawsak runakuna nima llulla likidu runakuna yaykunkasapachu."

16 Chaymanta Jesukristu willawarkan: "Ñuka Jesusmi chay angelninita kachamushkani tukuy kay rimanaynita kanta yachachishunaykipa. Kanpish tukuy kreyiwak runakunata yachachiysapa. Ñukaka chay ñawpa kamachikuk Davidpa ayllunmanta miraknin kashpayni tukuy runakunapa sinchi kamachikukninmi kani. Ñukaka chay pakarinan llipyak luserushina kani."

17 Chaypina Tata Diospa Espiritunka chay Oveja Wawanpa novianwan payta willansapa: “¡Utkana shamuy!”

Chaymanta tukuy kay librupi killkaduta uyarik runakunapish payta willaychi: “¡Shamuyna!”

Chaymanta Tata Diosta kasunayashpaykichi yakunayak runakunashina kashpaykichi shamuychi kay mana chaniyuk kawsachikuk yakuta upyak. Chashna chay yakuta upyashpaykichi mana tukuyniyukta Tata Dioswan kawsankichi.

18 Ñuka Juan tukuy kay librupi killkashkaynita uyarik runakunata sinchita willani: Ama kay killkadu librupi rimanata imatami Tata Dios ruranayanan nishpa mirachiychichu. Mirachiptikichika Tata Dios kay librupi killkadu kastigukunawan kastigashunkichi. 19 Chaymanta ama kay killkashkayni librumanta imatami Tata Dios ruranayanan nishpa niman suk rimanata surkuychichu. Killkashkaynita surkuptikichika Tata Dios chay yachachishkayni mana tukuyniyukta kawsachikuk kaspipa wayunta kichushunkichi. Nima chay yachachishkayni allima llaktapi yaykuchishunkichichu.

20 Chaymanta tukuy kay librupi killkashkaynita yachachiwak Jesukristuka riman: “Ariya utkana shamuni.”

Chaymanta ñuka Juan Señor Jesusta willani: “Ariya, utkana shamuy.”

21 Señorninchi Jesukristu tukuy kankunata allita yanapashuchunnikichi.

Tata Dios tukuy rimashkanta rurachun.